

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU
Inc. 160 4°
INKUNABUŁY

Durandus

Rationale

Strassburg 1486

Tb
317 5

Durandus
Rationale
Strassburg 1486
Tb
817 5

Wil goth es werth guth

Es thuch mich erschrecken
Der erden bedecken
Vnd das letzst auff wecken

Rationale diuinorū.

14 pa, 119 4°

Geschenk der Königlichen Bibliothek
zu Berlin. 1898. 1899.

E. D. d. j. 1898

47

Argentine 1486

M. 6492

Tb
3175
4°

1212524 (N)

Wil goth es werth guth

Es thuch mich erschrecken
Der erden bedecken
Vnd das letzst auff wecken

Rationale diuinorū.

14 pa, 119 4°

Ex
Biblioth. Regia
Berolinenſi.

KAISER-WILHELM-BIBLIOTHEK
POSEN

Tabula

Iste liber diuiditur in octo libros

Primus liber habet nouem rubricas.

De ecclia et eius ptibus. Folio.ij.
De altari in ecclia.v.
De picturis et ornamentis ecclie.vij.
De campanis ecclesiarum.xj.
De cimiterio et alijs locis sacris xij.
De dedicatione ecclesie.xiij.
De altaris consecratione.xvij.
De consecrationibus et vnctionibus.xix.
De ecclasticis sacramentis.xxij.

Secundus liber cõtinet vndecim rubricas.

De ministris et ordinibus ecclesiasticis et eorum officijs.xxiij.
De cantore.xxvij.
De psalmista.xxviij.
De ostiario.xxviij.
De lectore.xxviij.
De exorcista.xxviij.
De acolito.xxviij.
De subdyacono.xxix.
De dyacono.xxix.
De sacerdote.xxx.
De episcopo.xxxj.

Tertius liber habet decẽ et nouẽ rubricas

De indumẽtis sacerdotũ atq; pontificũ et aliorum mĩstrorum.xxxij.
De amictu.xxxiiij.
De alba.xxxiiij.
De cingulo.xxxv.
De stola.xxxv.
De manipulo.xxxvj.
De casula.xxxvj.
De caligis et sandalijs.xxxvj.
De succinctorio et orali.xxxvij.
De tunica.xxxvij.
De dalmatica.xxxviij.
De cyrotecis.xxxviij.
De mitrali.xxxix.
De anulo.xxxix.
De baculo pastorali.xl.
De sudario.xl.
De pallio.xl.
De coloribus quibus eccla in ecclasticis vtit indumentis.xlij.
De indumentis legalibus siue veteris testamenti.xliij.

Quartus liber habet quattuor partes

Prima pars continet.xxvj.rubricas

De missa et singulis q̃ in ea agunt.xlv.
De quinq; psalmis quos pontifex celebraturus dicit.xlviij.
De capitis compositione et manuũ lotione.xlviij
De aque benedicte consecratione et aspersione.xlix.
De officio seu introitu misse.l.
De accessu sacerdotis ac pontificis ad altare et de processione.l.
De confessione.liij.
De incenso bñdicendo et in thuribulũ mittendo.liij.
De osculo altaris et libri.liiij.
De thurificatione.liiij.
Qualiter sacerdos et mĩstri ad altare stare debent.lv.
De Kiri beleyson.lvj.
De gloria in excelsis.lvj.
De salutatione ad populũ.lvj.
De oratione seu collecta.lviij.
De epistola.lx.
De reuerentia post lectã epistolam facienda.lxj.
De sessione sacerdotis et põtificis et mĩstrorum.lxj.
De graduali.lxij.
De alleluia.lxij.
De tractu.lxiij.
De prosa seu sequentia.lxiiij.
De mutatione sacerdotis.lxiiij.

KAISER-WILHELM BIBLIOTHEK POSEN
BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu
BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA POZNAŃ
Inc. 168

De euangelio.lxiiij.
De symbolo.lxvij.
De predicatione.lxx.

Secunda pars quar

ti libri habet decē rubricas
De offertorio.lxxj.
De manuū ablutione.lxxj.
De pallis siue corpalib⁹.lxxij.
De oblatōne sacerdotis ⁊ de officio mīstro rum circa illā.⁊ de patena ⁊ de oblatiōibus ppli ⁊ clericor.lxxij.
De sancta thurificatione.lxxv.
De inclinatione sacerdotis ⁊ osculatōne al tāris ⁊ orōne.lxxv.
De p̄fatione.lxxvj.
De sanctus.lxxviij.
De secreta seu canone misse.lxxix.
De expositione canonis que hz duodecim pticulas.lxxx.
Te igitur.lxxx.
Memento dñe.lxxxj.
Cōmunicantes.lxxxij.
Hanc igitur.lxxxij.
Quā oblationē.lxxxiij.
Qui pridie.lxxxiiij.
Simili modo.lxxxix.
Unde et memores.xciij.
Supplices te rogam⁹.xciiij.
Memento etiam.xcv.
Nobis quoqz.xcv.
De pater noster.xcvij.
Expositio dñice orōis.xcix.

Tertia pars quarti

libri habet quinqz rubricas
De silentio post dñicā orōnem.cj.
De resumptione patene.cj.
De fractione hostie.cij.
De agnus dei.ciij.
De osculo pacis.cv.

Quarta pars quar

ti libri habet sex rubricas
De cōmunicatione sacerdotis.cvj.
De ablutione ⁊ pfusione.cvij.
De post cōmunione.cvij.
De oratione nouissima et de te missa ē.cvij
Quare sacerdos humerum pontificis osculatur.cviij.
De bñdictione nouissima.cviij.

Quintus liber habet

decem rubricas

De officijs nocturnis et diurnis in genere cix.
De his que in officio cuiuslibet hore dicuntur.cj.
De nocturnis.cxvij.
De laudibus matutinis.cxxj.
De prima.cxxv.
De tertia.cxxviij.
De sexta.cxxviij.
De nona.cxxviij.
De vesperis.cxxix.
De completorio.cxxx.

Sextus liber habz

lxxiij rubricas
De officijs dominicarū et quarundā feriarum ⁊ festiuitatum domini ⁊ ieiuniorū q̄tuor tpum.cxxxj.
De tpe aduentus.cxxxiij.
De prima dominica aduent⁹.cxxxvj.
De scōa dñica aduentus.cxxxvij.
De tertia dñica aduentus.cxxxviij.
De feria quarta et ieiunijs quattuor tēporum.cxxxix.
De alijs ieiunijs.cxxxx.
De officio quarte ferie.cxlj.
De sexta feria.cxlij.
De sabbato.cxlij.
De quarta dñica aduent⁹.cxliij.
De vigilia natiuitatis.cxliiij.
De officio natalis dñi.cxliij.
De dominica infra octauas natalis domini.cxlvj.
De festo circūcisionis.cxlvij.
De festo epiphanie.cxlvij.
De octaua epiphanie.cl.
De prima dñica post ephiam.cl.

Tabula.

De dñica scda post epħiam.cl.
De dñica tertia.clj.
De dñica quarta.clij.
De dñica qnta.cliij.
De dñica sexta post epħiam.cliij.
De septuagesima.cliij.
De officio septuagesime.clv.
De sexagesima.clvj.
De qnquagesima.clvij.
De feria qrta in capite ieiunioꝝ.clviij.
De feria qnta sexta ⁊ sabbato.clx.
De prima dñica quadragesime et ferijs.clx. et clxj.et clxij.
De scda dñica quadragesime ⁊ ferijs.clxij.⁊ clxiij.et clxiiij.
De tertia dñica qdragesime et ferijs.clxiiij.⁊ clxv.
De qrta dñica qdragesime et ferijs. clxvj. et clxvij.et clxviij.⁊ clxix.clxx.
De quinta dñica i passione dñi ⁊ ferijs.clxx et.clxxj.⁊.clxxij.
De dñica sexta palmaꝝ ⁊ ferijs.clxxiij.et folijs sequentibus
De cena dñi ⁊ officio triũ dieꝝ.clxxvj.
De officio qnte ferie.clxxviij.
De ldtione pedum.clxxxj.
De nudatione altariũ.clxxxiij.
De sexta feria pasceue.clxxxiij.
De sabbato sancto pasce.clxxxvij
De agno cereo huiꝰ diei.clxxxviij
De bñdictione cerei huiꝰ diei.clxxxviij.
De lectionibꝰ et tractibꝰ huiꝰ diei.clxxxix.
De bñdictõne fontis huiꝰ diei.cxcj.
De baptismo.cxciij.
De ꝯfirmatione.cxcvj.
De missa huiꝰ diei.cxcvij.
De festo pasce.cxcviij.
De nocturno officio huiꝰ diei.cc.
De diurno officio huiꝰ diei.ccj.
De septẽ diebꝰ post pasca.cciij.
De pma dñica post pascã.ccix.
De dñica scda tertia ⁊ qrta pꝰ pasca.ccx.
De dñica rogationũ et rogatõibꝰ.ccxj.
De vigilia ascensionis.ccxij.
De festo ascẽsionis dñi.ccxiij.
De dñica post ascensionẽ.ccxiiij.
De vigilia pentecostes.ccxiiij.
De die sancto penthe.ccxv.
De feria secunda tertia et quarta post pentecostes.ccxvij.
De feria quinta sexta et sabbato post pentecostes.ccxviij.
De octaua pentecostes.ccxix.
De prima dominica post penthecostes.ccxx.
De secunda dominica post penthecostes.ccxx.
De dominica tertia quarta ⁊ quĩta post pẽtecostes.ccxxj.
De dñica sexta septima octaua et nona pꝰ pentecostes.ccxxij.
De dominica decima vndecima ⁊ duodecima.ccxxiij.
De dñica tredecima.xiiij.et decima qnta pꝰ pentecostes.ccxxiiij.
De dñica sedecima.ccxxiiij.
De dñica decima septima.ccxxv.
De angaria.ccxxv.
De dñica decima octaua decima nona.⁊ vicesima.ccxxvj.
De dominica vicesima pma ⁊ vicesima secunda.ccxxvij.
De dñica vicesima tertia ⁊ vicesima qrta et vicesima qnta.ccxxvij.⁊.ccxxviij.
De lectionibus nocturnaliũ.ccxxviij.

Septimꝰ liber habz

xlix.rubricas.
De festiuitatibꝰ sctõꝝ.ccxxix.
De sanctis fabiano ⁊ sebastiano.ccxxxiij.
De festo sancte agnetis.ccxxxiiij.
De ꝯuersione sancti pauli.ccxxxiiij.
De sancto iuliano.ccxxxiiij.
De sancta agatha.ccxxxiiij.
De purificatõe btẽ marie vginis.ccxxxiiij.
De cathedra sancti petri.ccxxxv.
De annunciatione beate marie virginis.ccxxxvj.
De sanctis philippo et iacobo apostolis.ccxxxvj.
De inuentione sancte crucis.ccxxxvij.
De reuelatione sancti michaelis.ccxxxvij.
De sanctis geruasio ⁊ pthasio.ccxxxvij.

De sancto iohanne baptista.ccxxxviij.
De sanctis petro et paulo apl'is.ccxxxviij
De maria magdalena.ccxxxix.
De septē fratrib⁹.ccxxxix.
De festo sancti iacobi apl'i.ccxxxix.
De septem dormientibus.ccxxxix.
De festo bti petri ad vincula.ccxxxix.
De festo machabeoꝝ.ccxl.
De inuentione scti stephani.ccxl.
De transfiguratione dñi.ccxl.
De festo scti laurentij.ccxl.
De assumptione btē marie.ccxlj.
De sancto bartholomeo.ccxlj.
De festo decollationis sancti iohis.ccxlj.
De sanctis felice et audacto.ccxlij.
De natiuitate btē marie v̄ginis.ccxlij.
De exultatione sctē crucis.ccxlij.
De sctō matheo apl'o et euāgelista.ccxlij.
De sctō mauricio.ccxlij.
De festo luce euāgeliste.ccxlij.
De sanctis simone ⁊ iuda.ccxliij.
De festo oīm sanctoꝝ.ccxliij
De officio mortuoꝝ.ccxliij.
De quattuor coronatis.ccxlvj.
De beato martino.ccxlvj.
De sctō andrea apl'o.ccxlvij.
De sancto nicolao ep̄o.ccxlvij.
De venerabili beda.ccxlvij.
De sancto thoma apl'o.ccxlvij.
De sanctis infra festum natiuitatis domini.ccxlvij.
De apl'is in ꝯmuni.ccxlviij.
De euangelistis.ccxlix.
De martyrib⁹.ccl.
De ꝯfessoribus.ccl.
De virginibus.cclj.
De festo dedicationis eccl'iaꝝ.cclj.

Octauus liber habet duas partes

Prima pars octaui libri habet quattuor partes

Prima pars habz tredecim rubricas

De anno.cclij.
De initio anni.cclij.
De multiplici anno.cclij.
De duodecim signis.cclij.
De bissexto.ccliij.
De q̄ttuor anni tp̄ibus.et de ieiuniis illorū cclij.
De solsticijs et eq̄noctijs.ccliij.
De magno anno.ccliiij.
De era.ccliiij.
De olimpiade.ccliiij.
De lustro.ccliiij.
De etate.ccliiij.
De seculo et euo.ccliiij.

Secunda pars prime ptis hz sex rubricas.

De mense.ccliiij.
De kalendis.ccliiij.
De nonis.ccliiij.
De idibus.ccliiij.
Vñ et ⁊ q̄liter dies denominētur.cclv.
De dieb⁹ egyptiacis ⁊ canicularib⁹.cclv.

Tertia pars prime ptis hz quattuor rubricas

De septimana ⁊ lr̄is kalendaꝝ.cclv.
De regularib⁹ solarib⁹.cclvj.
De ꝯcurrentib⁹.cclvj.
De inditione.cclvj.

Quarta pars prime ptis octaui hz tres rubricas

De die.cclvj.
De momento.cclvij.
De hora.cclvij.

Secunda pars octaui libri hz septē rubricas

De anno lunari.cclvij.
De regularib⁹ lunarib⁹.cclvij.
De epacta.cclvij.
De embolismo.cclviij.
De aureo numero.cclviij.
De termino pascali.cclix.
De ciclis q̄d sint ⁊ q̄t sint.cclx.
De finali ꝯclusione hui⁹ libri.cclx.

Incipit rationale diuinorũ officio rum guilhelmi minatensis ecclesie episcopi.

Quecunqz in ecclesiasticis officijs rebus ac ornamentis consistunt. diuinis plena sunt signis. atqz misterijs. ac singula celesti sunt dulcedine redundantia. si tñ diligẽtem habeant inspectorem. qui norit mel de petra sugere oleuz qz de durissimo saxo. quis tñ nouit ordinez celi ⁊ rationes ipsi⁹ ponet in terra. Scrutator quippe maiestatis opprimetur a gloria. Siquidem puteus altus est. et in q̊ aquaz hauriaz nõ habeo nisi porrigat ille qui dat omnibus affluenter ⁊ nõ ĩproperat vt inter mediũ montiũ transeuntẽ hauriaz aquam in gaudio de fontibus saluatoris Licz igit̃ non oĩm q̃ a maioribus tradita sunt ratio reddi possit. qz tñ qd̃ in his rõne caret extirpandũ est. idcirco ego guilhelm⁹ sancte minatensis ecclesie sola dei patiẽtia dict⁹ ep̃us pulsans pulsabo ad ostium si forte clauis dauid aperire dignet̃ vt me introducat rex in cellã vinariã in qua mihi supnũ demonstret̃ exemplar qd̃ moysi fuit in monte mõstratũ quatenus de singulis que in ecclia/sticis officijs rebus ac ornamentis consistunt. quid significent ⁊ figurent. eo valeam reuelante clare ⁊ aperte disserere. ⁊ rões ponere. q̃ linguas infantiũ facit disertas. cui⁹ sp̃us vbi vult spirat diuidens singulis ꝓut vult. ad laudem ⁊ gloriam trinitatis Sane hic sacramenta pro signis accipimus seu figuris. q̃ siquidẽ figure nõ sunt virtutes. sed virtutũ signa. quibus tanq̃z scripturis vtẽtes docent̃. Signoꝝ aũt alia sunt naturalia alia positiua. de quo ⁊ q̃d sit sacramentum dicet̃ in quarta pte sub. vij. particula canonis sup̃ v̄bo misterium fidei. Sacerdotes igit̃ et prelati eccl̃e quibus datũ est nosse misteria ꝓut in luca habet̃. et sacramentorum portitores. ⁊ dispensatores existunt. sacramenta intelligere ⁊ v̄tutibus q̃ per illa significant̃ fulgere debent vt ex eorum luce ceteri sil̃r illuminentur. alioquin ceci sunt ⁊ duces cecoꝝ iuxta illud ꝓpheticum. Obscurentur oculi eoꝝ ne videant. Sed prochdolor ipsi hodie vt plurimũ de his que vsu quotidiano in ecclesiasticis ꝯtractant rebus ⁊ proferunt officijs q̃d significẽt et quare instituta sunt modicũ apprehendunt adeo vt impletũ esse ad lr̃am illud ꝓpheticũ videat̃. Sicut ꝓpl̃us sic sacerdos. esa. xxiiij. Ferentes siq̃dez panes ꝓpositionis ad mensam dñi atqz misteria. q̃ neqz intelligunt neqz vident. tantũ inde nimiꝝ iusto dei iudicio habituri quãtum ⁊ iumenta panes ad vsum portantia alioꝝ. de q̃ ignorantia rõez reddituri sũt in die vindicte ⁊ ire. qñ quidem cedri paradisi tremebũt. quid ergo faciet v̄ga deserti. eis eĩ ꝑ ꝓphetam d̃r. ipi v̄o nõ cognouerunt vias meas q̃bus iuraui in ira mea si introibunt in requiẽ meã. Siquidẽ liberaliũ atqz quarũlibet artiũ ꝓfessores nude forte atqz incolorate in illis plerũqz ꝯtenta. satagunt causis ⁊ rõnibus vestire. fulcire atqz colorare. pictores q̊z ac quilibet mechanici seu opifices in quibuslibet operũ suoꝝ varietatib⁹ student verisimiles rõnes ⁊ causas ⁊ reddere ⁊ in ꝓmptu hr̃e. Sed ⁊ s̃m ipsas mundanas leges turpe est patricio ⁊ cãs tractanti ignorare ius in q̊ v̄sat̃. Veruz licz sacerdotibus scĩa sit valde necessaria ad doctrinam. non est tñ simplicibus sacerdotibus etiam a scolasticis detrahendum iuxta illd̃. Bijs non detrahes. Vñ s̃m aug̃. Nõ irridebunt si forte aduerterint aliq̊s antistites et ministros ecclesie vel cum barbarismis et soleocismis deũ inuocare vel eadẽ verba q̃ ꝓnunciant nõ intelligere. ꝑturbateqz distinguere nõ quia talia corrigenda nõ sint sed qz sunt pie a scientibus toleranda. Quae autẽ sacerdotes scire debeant. in scd̃a pte sub tractatu de sacerdote dicet̃. Porro nõ videtur q̃ ea q̃ in ecclesiasticis fiunt rebus atqz officijs figuraliter fiant. tũ qz figure recesserunt et est

tempus hodie veritatis. tũ qꝛ nõ debemus iudaizare. Sed licet reuera figure quarum hodie veritas apparuit recesserint tamẽ adhuc multiplex veritas latet quam non videmus. ꝓpter qđ vtitur ecclia figuris. Verbi grã. ꝑ vestimenta candida intelligimꝰ aliq̃ mõ decorẽ aĩaꝝ nostraꝝ. scꝫ glãz immortalitatis nostre quam videre non possumꝰ manifeste. ⁊ in missa a prefatione in antea christi passio repñtatur. vt tenacius ⁊ fidelius memorie teneat. Notandum autẽ est ꝙ eoꝝ q̃ in lege ꝯtinent. alia sunt moralia. alia mistica. Moralia sunt q̃ mores informant et sic intelligenda sunt ꝓut ipsa v̄ba sonant. vt diliges deũ. honora patrẽ. non occdes. et hmõi. Mistica sunt figuralia. que aliud significant p̃ter id quod lrã sonat. Hoꝝ autẽ alia sunt sacramentalia. alia sunt cerimonialia. Sacramentalia sunt de quibus reddi rõ potest. quare ad lrãm sic precepta fuerunt. vt de circũcisione ⁊ de obseruantia sabbati et hmõi. Cerimonialia sunt de quibus rõ reddi nõ põt q̃re ad lrãm p̃cepta fuerũt. vt non arabis in boue ⁊ asino. non feres vestem lino lanaqꝫ contextam. nõ seres agrũ diuerso semine ⁊ hmõi. Siquidẽ q̃ꝫtum ad moralia lex nõ recipit mutationẽ. sed q̃ꝫtuꝫ ad sacramentalia ⁊ cerimonialia mutata ẽ quo ad sup̃ficiẽ lrẽ. misticus tñ eorũ intellectus mutatus non est. Unde nõ đr lex mutata q̃ꝫuis translato in nos sacerdotio sit translata. Sciendũ q̃ꝫ est ꝙ in diuinis scripturis est sensus historicꝰ. allegoricꝰ. tropologicꝰ ⁊ anagogicꝰ. Unde s̃m boetiũ. Oĩs diuina autoritas aut est ex historiali. aut allegorico. aut ex vtroqꝫ ꝯposita ĩtellectu. Et s̃m hieroni. debemus diuinam scripturam in ethicã scrutari. Primo iuxta lrãꝫ Scđo iuxta allegoriam. id ẽ. sp̃ualem intelligentiã Tertio s̃m futuroꝝ btitudinẽ. Historia est significatio vocũ ad res. videlicet quãdo res q̃libet quõ s̃m lrãm gesta fit. plano s̃mone refertur. vt quo ꝓplus israeliticus ex egypto saluatꝰ tabernaculum domino fecisse narratur Et đr historia ab historin quod est gesticulari. inde histriones gesticulatores vocantur quasi historiones. Allegoria est q̃n aliud sonat in lrã ⁊ aliud in spiritu. vt q̃n ꝑ vnum factũ aliud intelligit̃. quod si illud sit visibile est simpliciter allegoria. si inuisibile et celeste. tunc đr anagoge. Est enim allegoria q̃n ꝑ alienũ s̃monẽ alienus status designat̃. vt cũ christi p̃ntia vel ecclie sacramenta verbis vel misticis rebus designantur. Verbi grã. vt ibi. Egredietur virga de radice iesse qđ aperte sonat. nascetur virgo maria de stirpe dauid q̃ fuit filius iesse. Misticis vero rebus. vt populus ab egiptiaca seruitute ꝑ agni sanguinẽ liberatus significat ecclesiam passione christi a demoniaca s̃uitute ereptaꝫ. Et dicit̃ allegoria ad aleon grece qđ est alienũ ⁊ gore qđ est sensus. q̃si alienꝰ sensus Tropologia est cõuersio ad mores seu moralis locutio ad correctionẽ et morũ institutionẽ mistice vel apte respiciẽs. Mistice vt ibi. Omni tempe vestimẽta tua sint candida. ⁊ oleum đ capite tuo non deficiat id est opa tua sint munda. ⁊ caritas de mente tua nunq̃ꝫ decidat. Et ibi. Oportet vt dauid interficiat in nobis goliaꝫ. i. humilitas sup̃biam Ante vt ibi. Frange esurienti panem tuum Et ibi. Non diligamus lingua neqꝫ verbo sed opere ⁊ veritate. Dicit̃ autez tropologia a tropos qđ ẽ ꝯuersio ⁊ logos qđ ẽ sermo q̃i ꝯuersus sermo. Anagoge đr ab ana qđ est sursũ ⁊ goge qđ est ductio q̃si sursum ductio. Vñ sensus anagogicus đr qui a visibilibus ad inuisibilia ducit. vt lux p̃ma die facta significat rẽ inuisibilẽ. i. angelicã naturã a p̃ncipio factã Anagoge ergo est sensus locutionẽ ad sup̃iora siue celestia ducẽs scꝫ ad trinitatẽ ⁊ ad ordines angeloꝝ et de p̃mio futuro ⁊ de futa vita q̃ in celis ẽ aptis vel misticis sermonibus disputans. Aptis vt ibi. Beati mundo corde. quoniaꝫ ipsi deũ videbunt. Misticis. vt ibi Beati q̃ lauant stolas suas ꝛc. vt illis sit ptãs ĩ ligno vite ⁊ ꝑ portas intrẽt in ciuitatẽ. quod patẽter sonat. Btĩ q̃ mũdant cogitationes suas vt illis sit ptãs videndi deũ qui est via veritas et vita. et per doctrinã. i. exemplo patruꝫ intrent in regnũ celoꝝ. Silr̃ hierusalẽ intelli-

gitur historice ciuitas illa terrestris. quam peregrini petunt. allegorice ecclesia militans. tropologice quilibet anima fidelis. anagogice celestis hierusalem siue patria. De his etiam alia exempla videri possunt in lectionibus que dicuntur in sabbato sancto. prout ibi in sexta parte dicetur. In hoc autem opere plerumque circa idem diuersi sensus adhibentur et de vno sensu ad alium transitur quemadmodum lector sedulus liquido poterit intueri. Sicut enim nemo prohibetur diuersis exceptionibus vel defensionibus vti. sic etiam nec diuersis in laudem dei expositionibus salua fide Considerari autem oportet quod in diuino cultu multiplicis ritus varietas reperitur. Vnaqueque fere namque ecclesia proprias habet obseruantias et in suo sensu abundat. nec censetur reprehensibile vel absurdum deum et sanctos eius varijs concentibus seu modulationibus atque diuersis obseruantijs venerari. cum et ipsa ecclesia triumphans secundum prophetam circumdata sit varietate. et in ipsorum ecclesiasticorum sacramentorum administratione de iure consuetudinis varietas toleretur. Vnde secundum augustinum ecclesiasticarum institutionum in diuino officio quasdam scripturis accepimus. quasdam vero apostolica traditione siue scriptis confirmitas per successores. quasdam etiam quarum tamen institutio ignoratur consuetudine roboratas approbat vsus quibus par ritus seu obseruantia debetur. Non igitur lectoris moueatur animus si fortassis in hoc opusculo legerit que in sua non nouerit ecclesia obseruari aut non inuenerit quicquid ibi seruatur. Non enim vniuscuiusque loci specialia. sed communes atque vsitatiores ritus hic prosequimur. quia communem non particularem doctrinam tradere laboramus. Nec sit nobis possibile quorumlibet locorum specialia perscrutari. Decreuimus itaque pro anime nostre salute atque legentium vtilitate secreta diuinorum officiorum misteria hic claro stilo prout erit possibile exarare atque digerere. et quia viris ecclesiasticis pro quotidiani vsus intelligentia necessaria visa sunt enucleare et medullitus explicare. quemadmodum et pro illis qui circa iudicia versantur secularia. olim in speculo iudiciali fideliter egisse dinoscimur in statu dissimili constituti. Verumtamen sedulo pensandum est. quod circa ipsa diuina officia plures sunt vsuales obseruantie que nec ad moralem nec ad misticum ex institutione referuntur intellectum. Sed non nulle propter necessitatem. quedam propter congruitatem. quedam propter veteris et noue legis dictam. quedam propter earum conuenientiam. et quedam propter maiorem ipsorum officiorum celebritatem et reuerentiam inolite esse cognoscuntur. Vnde sicut ait beatus augustinus. Talia diuersorum locorum diuersis moribus innumerabiliter variantur. ita vt vix aut nunquam omnino inueniri possint cause quas in eis constituendis homines sunt secuti. Sane liber iste rationalis vocabulo describitur. Nam quemadmodum in rationali iudicij quod legalis pontifex ferebat in pectore scriptum erat manifestatio et veritas. sic et hic rationes varietatum in diuinis officijs et earum veritas describuntur et manifestantur quas in scrinio pectoris sui ecclesiarum prelati et sacerdotes debent fideliter conseruare. et sicut in illo erat lapis in cuius splendore filij israel deum sibi fore propicium agnoscebant sic et deuotus lector ex huius lectionis splendore in diuinorum officiorum misterijs eruditus agnoscit deum nobis fore propicium. nisi forte eius indignationem culpe offendiculo improuide incurramus. Illud quoque quattuor coloribus auroque contextum erat. et hic vt premissum est rationes varietatum in ecclesiasticis rebus atque officijs quattuor sensibus videlicet historico allegorico tropologico et anagogico fide media colorantur. Distinguitur autem in octo partes quas seriatim fauente domino prosequemur. In quarum prima agetur de ecclesia et ecclesiasticis locis. et ornamentis. de consecrationibus et de sacramentis. In secunda de ecclesie ministris et eorum officijs. In tertia de sacerdotalibus et alijs indumentis In quarta de missa et de singulis que in ea aguntur In quinta de alijs diuinis officijs in genere In sexta specialiter de singulis dominicis et ferijs et festiuitatibus ad dominum pertinentibus In septima de festiuitatibus sanctorum et de festo et officio dedicationis ecclesie ac mortuorum. In octaua de compoto et kalendario.

Incipit liber primus de ecclesia et ecclesiasticis locis et ornamētis et de consecratōnibus et sacramentis.

In hac ergo prima huius operis parte de quibusdam generalib⁹ tractare preuidim⁹ videlicz
De ecclesia et eius partibus.
De altari.
De picturis et imaginibus et ornamentis et cortinis ecclesie
De campanis.
De cimiterio et aliis sacris locis
De eccl'e dedicatōe et cōsecratōne.
De altaris consecratōne.
De cōsecracōnib⁹ et vnctōnibus
De sacramentis eccl'asticis.

De eccl'a et eius partibus.

Prius est ut de ecclesia et eius partibus videam⁹. Notandum est ergo ꝙ ecclesiarum alia est corporalis in qua videlicet diuina officia celebrantur. Alia spūalis que est fidelium collectio siue populus per ministros conuocatus. et in vnum congregatus. ab eo qui vnanimes habitare facit in domo Sicut enim corpalis ex congregatis lapidibus construitur. sic ⁊ spūalis ex diuersis hoībus congregat. Ecclesia ergo grece dicit̄ conuocatio latine quia omnes ad se vocat. qd̄ nomen magis ꝓprie conuenit ecclesie spirituali q̄z corpali. quoniā homines non lapides conuocant̄. sepe tn̄ nomen signati attribuitur signanti. Ecclesia aūt materialis spūalem designat. vt dicet̄ vbi de eius ꝯsecratione aget̄. Rursus ecclesia grece d̄r catholica. id ē vniuersalis. quia per totum mundum est cōstituta seu diffusa. quia vniuersi in deuz credentes in vna debent esse cōgregatione. Vel quia in ea est generalis doctrina ad instructionē omnium fidelium. Sinagoga quoqz grece ꝯgregatio dicitur. quod ꝓprium nomē iudeoꝝ ꝓplus tenuit. ipsoꝝ enim ꝓprie synagoga dici solet. q̄zuis et ecclesia dicta sit. Apostoli tamē nunq̄z synagogam dixerunt. sed semper ecclesiam forte discernendi causa. Dicitur etiam presens ecclesia syon. eo ꝙ ab hac peregrinatione longe posita promissionem rerum celestium speculatur et ideo syon. id est speculatio nomen accepit. Pro futura vero patrie pace hierusalem vocatur. Nam hierusalem pacis visio interpretatur Dicitur etiam ecclesia domus dei. sic dicta a domate quod grece dicitur tectum quasi dans manere vnanimes in se. Dicitur etiaz q̄nq̄z kiriaca. i. dominicalis. Q̄nq̄z basilica quod verbum grece sonat latine regia seu regalis a rege scz basilio. Carnaliū enim regum palacia sic dicta sunt. Nostra autem orationis domus regia dicit̄. quia in ea rege regum seruit̄. Q̄nq̄z templum q̄i tectum amplum in quo regi d̄o sacrificia offerunt̄ Et q̄nq̄z dei tabernaculum quia in p̄nti vita peregrina est. ⁊ in itinere ad patriam pergens vt iam dicet̄. Vel dicit̄ tabernaculum quasi taberna dei prout sub ecclesie dedicatione dicet̄. Quare etiam dictum est tabernaculū vel arca testimonij sub titulo de altari dicet̄. Quandoqz v̄o martiriūz quod in honorem alicuius martyris sancti fit. Q̄nq̄z capella ꝓut in scd̄a parte sub tractatu de sacerdote dicet̄ Q̄nq̄z cenobiū Q̄nq̄z sacrariū. q̄nq̄z sacellum. Q̄nq̄z domus orationis. Q̄nq̄z monasterium. et q̄nq̄z oratoriū. Generaliter tn̄ quilibet locus ad orandū statutus oratoriū dici potest. Rursus ecclesia q̄nq̄z d̄r corpus christi. Quandoqz etiam virgo vocat̄ iuxta illud. Emulor eniz vos ꝛc. Q̄nq̄z sponsa quaz christus sibi desponsauit in fide de qua in euangelio Qui habet sponsam sponsus est. Quandoqz mater. quia quotidie in baptismo spirituales filios deo parit. Quandoqz filia. iuxta illud ꝓphete. ꝑ patribus tuis nati sunt tibi filij Item quandoqz ponit̄ vidua. q̄z ꝓpter

pressuras ingrescit ⁊ vt rachel non consola
tur. Quãdoqꝫ meretrix figuratur propter
ecclesiam de gentibus congregatã. Quan
doqꝫ vocat̃ ciuitas propter cõmunionem
sanctorũ ciuium. murata propter munitio
nem scripturaruꝫ. q̃bus heretici arcent̃. ha
bens lapides ⁊ ligna diuersi generis. quia
diuersa sunt merita singulorũ prout iam di
cetur. Quicq̃d autem synagoga per legem
accepit. hoc nunc ecclia a christo cui⁹ spon
sa est per gratiam recepit ⁊ in melius com
mutauit. Sane non est noua oratorij si
ue ecclie institutio. precepit nanqꝫ domin⁹
moysi in monte synai vt faceret tabernacu
lum de cortinis mirifice fabricatis. Diuisũ
enim erat interposito velo in duas partes.
cuius ps prior sancta. vbi populus sacrifi
cabat. interior vero sancta sanctoruꝫ vbi sa
cerdotes ⁊ leuite ministrabant dicebatur vt
dicetur in prohemio quarte partis. Quod
postq̃ꝫ vetustate consumptuꝫ est iussit dñs
fieri templũ quod salomon edificauit ope
re mirifico. duas habẽs partes vt et taberna
culum. Regũ. iij. ca. viij. Ab vtroqꝫ vero scꝫ
a tabernaculo ⁊ a templo nostra materia
ecclia formã sumpsit. In cuius parte ante
riori populus audit et orat. in sanctuario
v̄o clerus predicat iubilat et ministrat. Ta
bernaculum autẽ quia in itinere factuꝫ q̃n
qꝫ gerit typum mundi qui transit ⁊ concu
piscentia eius. Unde constat ex quattuor
cortinarum coloribus sicut ⁊ mundus con
pactus est ex quattuor elementis Deus igi
tur in tabernaculo. deus est in hoc mundo
velut in templo christi sanguine rubricato
Expresse vero tabernaculũ typum gerit ec
clesie militantis que non habet hic manen
tem ciuitatẽ. sed futuraꝫ inquirit. ideoqꝫ di
citur tabernaculum. tabernacula enim mi
litantium sunt. Deus enim in tabernaculo
deus est in fidelibus suo nomine congrega
tis Pars prima tabernaculi in qua popu
lus sacrificabat vita est actiua. ĩ qua popu
lus in proximi dilectione laborat. pars ve
ro altera in qua leuite ministrabãt vita est
contemplatiua. in qua dilectioni ⁊ contem
plationi dei religiosorum virorum sincera
conuersatio vacat. Tabernaculum v̄titur
in templum. quia de militia curritur ad tri
umphum. Est autem ecclesia sic edificã
da Parato nanqꝫ fundamenti loco iuxta
illud Bene fundata est domus domini su
per firmam petram. debet episcopus vel sa
cerdos de eius licentia ibi aquaꝫ aspergere
benedictam. ad abigendas inde demonum
fantasias. et primarium lapidẽ cui impres
sa sit crux in fundamento ponere. Debet q̃ꝫ
sic fundari vt caput recte inspiciat v̄sus ori
entem. de quo dicetur in prohemio quinte
partis. videlicet versus ortuꝫ solis equino
ctialem. ad denotandũ q̃ ecclesia que in ter
ris militat temperare se debet equanimiter
in prosperis ⁊ in aduersis. et non versus sol
sticialem. vt faciunt quidam Ceterũ si mu
ri hierusalem que edificatur vt ciuitas. edi
ficari per iudeos iubentur s̄m prophetam.
quanto magis ⁊ nos muros ecclesie nostre
edificare debemus. Siquidem ecclesia ma
terialis. in qua populus ad laudandũ deuꝫ
conuenit. sanctam significat ecclesiam. que
in celis viuis ex lapidibus construitur Hec
est domus domini firmiter edificata. cuius
fundamentum est angularis lapis christ⁹
super quo fundamento positum est funda
mentum apostolorum et prophetarum. si
cut scriptum est Fundamenta eius in mõ
tibus sanctis. Superedificati parietes iu
dei sunt et gentiles de quatuor mundi par
tibus ad christũ venientes ⁊ qui ꝑ ipsuꝫ cre
diderunt seu credũt et credent Fideles autẽ
ad vitã predestinati sũt lapides in structu
ra hui⁹ muri. q̃ semꝑ vsqꝫ ad finem huius
mundi edificabit̃. Lapis v̄o suꝑ lapidẽ po
nitur quãdo magistri ecclie iuniores ĩ pro
prium studiũ assumunt ad docendũ et cor
rigendum ⁊ stabiliendum in sancta ecclesia
Habet lapides suꝑ se ad ferendũ ꝑedificio.
quicunqꝫ laborẽ fraternũ portat. grossiores
v̄o lapides ⁊ politi seu q̃drati q̃ ponũt̃ altrin
secus foris in quoꝝ medio minores lapides
iacẽt sũt viri ꝑfectiores q̃ suis meritis ⁊ ora
tionib⁹ ꝯtinent infirmiores in sancta ecclia

Cementū aūt sine q̄ muri stabilitas eē n̄ p̄t
fit ex calce sabl'o ⁊ aqua. Calx feruēs chari-
tas est. que sibi cōiungit sabulū. i. terrenuz
opus. quia v̄a charitas solicitudinē maxi-
mā habet mixtā p̄ viduis senib⁹. pupillis et
debilib⁹. ⁊ ideo studet opari manib⁹ vt ha-
beat vnde eis bn̄faciat Ut autē calx et terra
ad edificiū muri valeāt. aque ꝯmixtōne cō
glutinātur. Siquidē aqua spūssanctus est
Sicut enī sine cemento lapides muri nō si
mul iungunt̄ ad muri stabilitatē. sic nec ho
mines ad edificiū celestis hierl'm possunt si
mul sine charitate iungi. quā spūssanctus
opatur. Omnes muri lapides politi sūt et
quadrati. i. sancti mūdi ⁊ firmi. q̄ videlicet p̄
manus summi artificis disponunt̄ in eccle
sia p̄mansuri. quoꝝ quidā ferunt̄ ⁊ nō ferūt
vt simpliciores in ecclia. alij ferūt̄ ⁊ ferūt vt
medij. alij tantū ferunt ⁊ nō ferunt̄ nisi a so-
lo christo q̄ est singulare fundamentū vt p̄
fecti Omnes quidē vna charitas more ce-
menti cōiungit. dū viui lapides pacis com
page colligant̄. Christus noster mur⁹ fuit
in ꝯuersatione. ⁊ antemurale in passiōe Sa
ne iudeis muros hierl'm edificantibus ade
rant inimici volētes illoꝝ opus īpedire ita
q̄ sicut in hesdra legit̄ adeo ab hostibus infe
stabātur q̄ vna manu ponebāt lapides in
muros. et alia manu contra hostes pugna
bant. Et nobis muros ecclie edificantib⁹ as
sunt in circūitu inimici scz vicia siue p̄uersi
hoīes opa nostra impedire volētes. Unde
muros. i. v̄tutes edificando hostes īpugne
mus. ⁊ iuxta morē iudaici populi teneam⁹
arma nostra. i. scutū fidei. loricā iusticie. ga
leam salutis. et gladiū verbi dei in manib⁹
nostris. vt nos ꝯtra illos defendamus. Et
opilio seu sacerdos sit nobiscuz vice christi.
qui doceat nos p̄lectionē ⁊ muniat p̄oratō
nem Porro ex quib⁹ tabernaculū ī vete
ri testamento fieret oñdit dn̄s dicēs ī exodo
ad moysen. Sume p̄mitias. i. p̄ciosa queqz
a ꝑplo isrl'. sed ab eo tantuz q̄ vltro obtulerit
auꝝ ⁊ argentū ⁊ es. iacinctū ⁊ purpurā coc
cumqz bis tinctū. i. setā iacinctini ⁊ purpu-
rei ⁊ coccinei coloris ⁊ bissini. q̄d est genus
lini egyptiaci molle ⁊ candidum. pilosqz ca-
prarū ⁊ pelles arietū rubricatas. q̄s parthi
cas dicim⁹ qz parthi sic colorari eas excogi
tauerūt. ⁊ pelles iacinctineas ⁊ ligna sethin
Est autē sethin nomē montis ⁊ regionis et
arboris. que est similis albe spine in folijs.
et est leuissimū lignū ⁊ imputribile ⁊ incre-
mabile. oleū q̄z ad luminaria. ⁊ aromata in
vnguenta ⁊ thimiama boni odoris. et lapi-
des onichinos. ita q̄ sardonices ⁊ gemmas
sanctuariū faciant mihi vt habitē in medio
eoꝝ. ne sit eis labor recurrere ad montē hūc
Hec plene magister in historijs p̄sequitur
sup̄ exo. Dispositio aūt ecclie material' mo-
dum humani corpis tenet. Cancellus siue
locus vbi altare est caput rep̄sentat crux ex
vtraqz p̄te brachia ⁊ manus. reliqua p̄s ab
occidēte q̄cquid corpis sup̄esse videt̄. sacrifi
cium altaris vota significat cordis. Sed et
s̄m rich̄. de sancto victore dispositio ecclesie
triplicē statū in ecclia saluandoꝝ significat
sanctuariū enī significat ordinē v̄ginū. cho
rus continētiū. corp⁹ cōiugatoꝝ. Stricti⁹
est enī sanctuariū q̄z chorus. ⁊ chor⁹ q̄z cor
pus. qz pauciores sunt v̄gines q̄z ꝯtinētes.
⁊ isti q̄z ꝯiugati. Sacratior q̄z est locus san
ctuarij q̄z chorus. et chorus q̄z corpus. quia
dignior est ordo virginum q̄z continētium
et illorum q̄z coniugatorum. Adhuc ecclia
ex quattuor parietibus. id est. ex doctrina
quattuor euangelistarum longa lataqz sur
git in altum. id est in alta virtutum. longitu
do ecclesie longanimitas est que patienter
aduersa tolerat donec ad patriam p̄ueni
at. latitudo charitas est. que dilatatione mē
tis amicos in deo ⁊ inimicos diligit p̄pter
deum. altitudo vero spes est future retribu-
tionis. que prospera et aduersa contemnit.
donec videat bona domini in terra viuen-
tium. Rursus in templo dei seu gratie est
fundamentum fides. que est de re non visa.
tectū charitas q̄ op̄it multitudinē peccatoꝝ
hostium obedientia de qua dn̄s inquit Si
vis intrare in vitam serua mandata. paui-
mentum humilitas. de quo psal Adhesit
pauimento anima mea. quattuor laterales
parietes sunt quattuor principales v̄tutes
iusticia. fortitudo. prudētia. ⁊ tp̄antia. Hec

sūt in apoc. quattuor latera ciuitatis eq̄lia fenestre sunt hospitalitas cū hilaritate. ⁊ misericordia cū largitate De hac domo dominus ait. Veniem⁹ ad eū ⁊ mansionē apud eum faciemus. Quedā tamē ecclie in modum crucis formant. ad notandū nos mūdo crucifigi. seu crucifixum sequi debere. iuxta illud. Qui vult venire post me abneget semetipm ⁊ tollat crucē suā ⁊ sequatur me. Nōnulle etiā in modū circuli rotundi formant que significāt ecclesiā dilatatā esse per circulū orbis. Vñ illud Et ī fines orbis terre verba eoꝝ. Seu ꝙ de circulo orbis perueniemus ad circulū corone eternitatis. Sane chorus clericoꝝ est ꝯsensio cantantium vel multitudo in sacris collecta. Dictus est aūt chorus a chorea vel corona. olim enim in modū corone circū aras stabāt ⁊ ita psalmos ꝯcorditer concinebāt. Sz flauianus ⁊ theodor⁹ alternatim psallere ꝯstituerunt edocti ab ignatio. q̄ sup hoc fuit diuinitus edoctus. Duo ergo chori psallētium designant angelos ⁊ spūs iustoꝝ quasi reciproca volūtate laudantiū ⁊ se ad bonā opationem inuicē exhortantiū Alij chorum dixerunt a cōcordia que in charitate consistit. quia q̄ charitatē nō habz cōueniēter cantare nō potest. Quid aūt chorus iste significet ⁊ quare in illo maiores sedēt ⁊ potiores dicet in quarta pte sub introitu ⁊ sub titulo de accessu pontificis ad altare Et nota ꝙ cū vnus cātat dicit grece monodia. latine ticinium. cū vo duo cantant bicinium appellat. cum multi chor⁹. Exedra est absida siue volta quedā sepata modicū a templo. vel a palatio sic dicta qꝛ extra heret muro. grece aūt sidon vocat. et significat fideles laicos christo et eccle inherentes Cripte siue specus subterranee. que in quibusdā fiūt ecclesijs. sunt heremite cultores siquidē secretioris vite. Atriuz ecclie significat christum p quē in celestē hierlm patet ingressus. quod et porticus dr. sic dicta a porta vel ꝙ sit apta Turres ecclesie p̄dicatores sunt ⁊ plati ecclie. q̄ sunt munimē ⁊ defensio ei⁹. Unde spōsus ad sponsā in cāticis amoris sic loq̄tur. Colluz tuū sicut turris dauid edificata cum ꝓpugnaculis. Pinnaculuz turris vitam vel mentē prelati que ad alta tendit representat Gallus sup eccliam positus p̄dicatores designat. Gall⁹ enim ꝓfunde noctis peruigil horas ei⁹ cātu diuidit. dormientes excitat. diē appropinquantē p̄cinit. sz p̄us seipsum alarū verbere ad cantandum excitat Hec singula mysterio nō carēt. Nox enim est hoc seculū. dormiētes sunt filij huius noctis ī peccatis iacētes. Gall⁹ p̄dicatores q̄ distincte p̄dicant ⁊ dormientes excitant. vt abiciant opa tenebraꝝ clamantes. Ve dormientib⁹ Exurge q̄ dormis. Lucē futurā p̄nunciant. dū diem iudicij ⁊ futurā gloriam p̄dicāt. ⁊ prudenti anteq̄z alijs v̄tutes predicent sea somno peccati excitātes corp⁹ suuz castigāt. Vñ aplus. Castigo corp⁹ meū ꝛc. Hi etiaz sicut ⁊ gall⁹ ꝯtra ventū se vertunt. qñ increpando ⁊ arguēdo ꝯtra rebelles fortiter resistunt. ne lupo veniēte fugisse arguantur. Virga ferrea in qua gallus sedet rectum representat predicantis sermonem. vt non loquatur ex spū hominis sed dei iuxta illd. Si quis loquitur quasi sermones dei ꝛc. Quod vero virga ipsa est supra crucem seu summitatē ecclesie posita innuit sermonem scripturarū cōsummatū esse et ꝯfirmatum. Unde dominus in passione ait. Consummatuz est. et titulus eius super eum indelibiliter scriptus est Tolus. id est summitas templi eminens et rotunda super quez crux ponitur. propter sui rotunditatē significat q̄z pfecte ⁊ inuiolate catholica fides p̄dicanda sit et tenēda. Quā nisi q̄sq̄z integrā inuiolatāq̄z seruauerit absq̄z dubio in eternum peribit. Fenestrē ecclesie vitree sūt scripture diuine. que ventū ⁊ pluuiaz repellūt id est. nociua prohibent. ⁊ dum claritatem veri solis. id est dei in ecclesiam. id est in corda fidelium transmittunt inhabitantes illuminant. He intus latiores sunt. quia mysticus sensus amplior est et precellit litteralem. Item per fenestras quinq̄z sensus corporis significantur. qui extra stricti esse debent. ne vanitates hauriāt. ⁊ ītus patere ad dona spūalia liber⁹ capiēda. Per cācellos vo qui sūt ante fenestras ꝓplatas vel alios

doctores obscuros intelligim⁹ ecclie militantis. in q̄bus ob duo charitatis p̄cepta q̄ñq; due columne duplicant̄ sūt. q̄d et apl̄i bini ad p̄dicandū mittunt̄. Ostiuz ecclie est christus Unde in euāgelio Ego sum ostiū dicit dñs. Apostoli etiā porte ei⁹ sunt. Victum est aūt ostiū ab obsistendo his q̄ foris sunt. vel ab ostendēdo aditu. Valua vo dr a voluēdo. Sdorta a portādo. q̄ p̄ eā portā⁹ tur quecūq; offerunt̄. Columne vo ecclesie epi et doctores sūt. q̄ templū dei p doctrinam sicut et euāgeliste thronū dei spūaliter sustinēt. Ihi nēpe p sonoritate diuini eloq̄i argentee columne dicunt̄. iuxta illud in canticis canticoz. Colūnas fecit argēteas Ubi moyses in ingressu tabernaculi posuit q̄n q̄z columnas et ante oraculū. i. sancta sctoz uij. q̄d exponet̄ in sexta pte sub titulo de tēpe aduent⁹ Licet aūt columne plures sint tñ septē esse dicunt̄. iuxta illud. Sapiētia edificauit sibi domū. et excidit colūnas. vij. Quoniam episcopi esse debēt septiformi grā spiritussancti repleti ꝛc. Jacobus enī et Iohes vt ait apostolus videbant̄ columne Basis columnarū sunt apostolici epi. vniuersalis ecclesie machinā sustentātes. Capita colūnarum sunt mētes epoz et doctoz. sicut enī capite membra sic mente vba nostra dirigūtur et opa. Capitella q̄z sūt vba sacre scripture quoꝝ meditationi subdimur et obseruātie Sdauimentum ecclie est fidei nostre fundamētū In ecclesia vo spūali pauimentū sunt pauperes christi. scilz pauperes spū. q̄ se in omnibus humiliant. quare ppter humilitatē pauimēto assimilant̄ Rursus pauimētum q̄d pedib⁹ calcat⁹ vulgus est. cui⁹ laboribus ecclia sustentat̄. Trabes que domuz p̄iungūt sunt p̄ncipes seculi vel p̄dicatores qui ecclie munūt vnitatem. Ihi verbo illi facto. Reclinatoria in ecclesia signāt cō templatiuos in q̄bus de⁹ sine offensa q̄escit qui q; summā diuinitatē et eterne vite claritatē ꝓtemplant̄ auro ꝓpant̄ Unde in canticis dr. Reclinatoriū fecit aureū. Tigna in ecclesia sunt p̄dicatores q̄ eā spūaliter subleuāt Laquearia sive celatūre sunt p̄dicatores q̄ eā ornāt vel roborāt. de q⁹ q; p vicia nō putrescūt spōsa gloriat̄ in eisdē cāticis dicens Tigna domoz nostraz cedrina. laquearia cypressina. Re⁹ enī ecclesiā sibi ꝓstruit vnus ex lapidib⁹ et lignis imputribilibus. iuxta illud Ferculū sibi fecit rex salomon de lignis libani. i. christ⁹ de sanctis castitate candidatis. Re ℞ aliter sub titulo de picturis dicet̄. Cancellus. i. caput ecclie humilior reliquo corpe ecclesie. misticat quanta humilitas ō beat esse in clero seu plato iuxta illō. Quāto maior es humilia te in omnib⁹. Cancelli vo q̄bus altare a choro diuidit̄ sepatione celestiū significāt a terrenis. Re cācello seu peribulo chorū circūeunte dicet̄ sub titulo de picturis Stallus ad sedendū in choro ō signat q; aliq̄n corpus recreandū est. q̄ q̄d caret alterna req̄e durabile non est Sdulpitum in ecclia est vita pfectoz. et dr q̄si publicum sive in publico loco ꝓstitutū. Sdempe legit̄. ij. paralip. vj. q; salomō fecit basim enea m ponēs eā in media basilice. stetitq; sup eam. et ꝛtrēdens manū suam loquebat̄ pl̄o dei. Esdras q̄z fecit gradū ligneū ad loquendum. in quo stans sup vniuersum populū eminebat. Analogiū etiā dicit̄ quia in ea verbū dei legit̄ et enunciat̄. logos enim grece verbū vel ratio dicit̄. q̄d dicit̄ etiaz ambo ab ambiendo. quia intrantē ambit et cingit. de quo in quarta pte sub titulo de euangelio dicet̄. Horalogiuz p q̄d hore legunt̄. i. recolligunt̄ significat diligentiā quā sacerdotes in dictis canonicis horis debito tēpore habere debent. iuxta illud. Septies in die laudē dixi tibi. Tegule tecti que imbrē a domo repellunt. sunt milites qui ecclesiā a paganis et abhostibus protegūt. Coclee quārum exemplar a templo sumitur salomonis. sunt vie muris interuolute latenter. per quas archana cogitationū singulorum accipimus. quas soli qui ad celestia gradiuntur agnoscunt. Re gradibus p quos ad altare ascenditur in sequenti titulo dicet̄. Sacrariū sive locus in quo sacra reponunt̄ sive in quo sacerdos sacras vestes induit. vterū sacratissime marie significat. in quo christ⁹ se sacra veste carnis vestiuit Sacerdos a loco in quo vestes induit ad publicū p̄cedit

quia christ⁹ ex vtero v̄ginis ꝓcedēs in mundum venit. Locus ep̄i in eccl̄ia altior est sic in secunda ꝑte sub tractatu de ep̄o dicetur. Prope altare etiā qd̄ christū significat collocat̄ piscina seu lauacrū. id est christi misericordia in qua man⁹ lauant̄. ad notandū ꝙ in baptismo ⁊ pn̄ia. que ꝑ illā significant̄ a peccatoꝝ sordib⁹ diluimur. qd̄ a veteri testamento tractū est. Legit̄ enī exo. xxx. ⁊ xl. ꝙ moyses fecit labiū eneū cū basi sua in tabernaculo. in quo sacerdos aaron ⁊ filij lauarentur accessuri ad altare vt in eo offerrent timiama Lumen quod in ecclesia accendit̄ christum significat. iuxta illud. Ego suꝫ lux mūdi. Et iohēs Erat lux vera ꝛc. Vel luminaria eccl̄ie significant apl̄os ⁊ ceteros doctores. quorū doctrina fulget eccl̄ia vt sol et luna. de quib⁹ dn̄s ait. Vos estis lux mūdi id est bonoꝝ opeꝝ exempla. Vn̄ ipse admonens eos ait. Luceat lux vestra corā hominib⁹. Illumīatur aūt ecclesia ex p̄cepto domini. Unde ī exo. xxvij. legit̄ Precipe filijs aaron vt offerant oleū de arborib⁹ oliuarū purissimū vt ardeat lucerna semꝑ in tabernaculo testimonij. de quo in sequēti ꝑte sub tractatu de accolito dicet̄ Fecit quoqꝫ moyses lucernas septē que sūt septem dona spiritussancti. que ī nocte hui⁹ seculi tenebras nostre cecitatis illustrant. que sup candelabra ponunt̄. qꝛ reqetiit supra christū spirit⁹ sapiētie ⁊ intellect⁹. spūs ꝯsilij ⁊ fortitudinis spūs sciētie ⁊ pietatis. ⁊ spūs timoris domini. q̄bus p̄dicauit captiuis indulgentiam. Pluralitas in eccl̄ia lucernaꝝ pluralitateꝫ designat in fidelib⁹ gratiaꝝ ¶ Crux triumphalis in plerisqꝫ locis in medio ecclesie ponitur ad notandū ꝙ de medio corde redemptorē nostrū diligim⁹. qui iuxta salomonē corp⁹ suū media charitate constrauit propter filias hierl̄m. et vt omēs signū victorie videntes dicāt. Aue sal⁹ totius seculi. arbor salutifera. ⁊ ne vnqꝫ in nobis dilectio dei obliuioni tradat̄ q̄ vt ꝑuuꝫ redimeret tradidit vnicū filiū sꝫ crucifixū imitemur. Crux aūt in aliū dirigit̄ ꝑ qd̄ christi victoria designat̄ de hoc dicet̄ vbi de ecclesie consecratione agetur. Quare ecclesia intus et non extra ornetur sub tractatu de picturis dicet̄. ¶ Claustrum sicut ait sicardus episcopus cremonens̄. in mitrali. ab excubijs ⁊ custodijs leuitarum circa tabernaculū. vel ab atrio sacerdotum. vel a porticu salomonis ad templū sumpsit exordium Precepit enī dominus moysi ne leuitas cum plebeia multitudine numeraret. sed constitueret eos super tabernaculum testimonij ad portandū et custodienduꝫ. propter quod domini preceptum dum diuina peragūtur mysteria clerici debent in ecclesia stare a laicis segregati. Unde statuit concilium maguntin̄. ꝙ pars illa que cancellis diuiditur ab altari psallentibus tantum pateat clericis Porro sicut tēplum triumphanteꝫ designat ecclesiam. sic claustrum celestē significat ꝑadisū. vbi erit cor vnum et idem in dei dilectione ⁊ voluntate. vbi omnia communiter possidebūtur quia que quis minus habebit in se in alio se gaudebit habere. quia deus erit omnia in omnibus. Ideoqꝫ regulares vnanimiter ī claustro degentes ad seruitium dei surgūt ⁊ secularia relinquentes in omnibus vitaꝫ cōmunem ducunt. Diuersitas autem officinarum et officiorum in claustro. diuersitas est mansionuꝫ cum diuersitate premiorum in regno. Quoniam in domo patris mei mansiones multe sunt dicit dominus Moraliter vero claustrum est anime contemplatio. vbi se recipit dum a turba cogitationum carnalium separatur ⁊ sola celestia meditatur. In hoc claustro sunt quattuor latera scilicet contemptus sui. contemptus mūdi. amor ꝓximi. et amor dei. Unuꝫ quodqꝫ autē latus suū habet ordineꝫ colūnarum. Contemptus sui habet mentis humiliationem. carnis afflictionē. humilē sermonem ⁊ similia. Basis omniū colūnaꝝ est pacientia. In hoc claustro diuersitas officinarum est diuersitas virtutum. Capitulum est cordis secretum. de hoc tamen aliter dicetur in quinta parte sub titulo de prima ¶ Refectorium dilectio sancte meditationis. Cellarium sacra scriptura. Dormitorium munda cōscientia. Oratoriuꝫ vita īmaculata. Ortus arboꝝ ⁊ herbaꝝ ꝯgeries

virtutū. Pute⁹ aquaꝝ viuentiū irrigatio donoꝝ. que hic sitim mitigāt ⁊ ī futuro penitus extinguēt. Sedes aūt episcopales que iuxta beati petri dispositionē sunt ī singulis ciuitatib⁹ antiq̄tus cōsecrate. ꝓut dicetur in ꝓhemio secunde ꝑtis. nō in memoriam cōfessoꝝ. sed ad honorē apostoloꝝ ac martyꝝ. ⁊ p̄cipue beate marie v̄ginis veterū deuotio dedicauit. Ceteꝝ ideo in eccl̄ia conuenimus. vt ibi delictoꝝ veniā postulem⁹. ⁊ diuinis laudib⁹ īsistam⁹. vt dicet̄ in prohemio q̄nte ꝑtis. ⁊ vt ibi bona siue mala iudicia audiam⁹. et dei cognitionē discamus ⁊ accipiam⁹. ⁊ vt dominicū corp⁹ ibi manducemus. In cōuentu eccl̄ie mulieres ⁊ viri seorsum habitāt. qd̄ s̄m bedā a veteri consuetudine deriuatū accipim⁹. et indefuit ꝙ ioseph ⁊ maria puerū dereliquerunt. quoniam alter illū quē secū nō cernebat cum altero esse putabat. Causa autē diuisionis ē. qꝛ caro viri et mulieris si ꝓpius accesserint ad libidinē accēdunt̄. Vñ cū ibi peccata deflere debeamus. necesse est tūc eoꝝ fomenta et delectatōnes carnales vitari. Masculi aūt in australi. femine aūt in boreali siue in aq̄lonari ꝑte manent. vt oñdat̄ firmiores sanctos debere stare ꝯ maiores hui⁹ secl̄i tēptationes. Infirmiores v̄o cōtra minores. seu fortiorē firmiorēq̄ sexū in aptiori loco consistere debere. quoniā s̄m aplm. Fidelis est deus qui nō patiet̄ vos tēptari supra id qd̄ potestis sustinere. Ad hoc etiā ꝑtinet ꝙ iohannes vidit angelū fortē q̄ posuit suum pedem dextrū sup mare. nā et fortiora mēbra maiorib⁹ periculis opponūtur. Scd̄m alios vero viri in ꝑte anteriori. mulieres in posteriori manēt. quia vir caput est mulieris. ideoq̄ dux eius. Mulier q̄ velata capite esse debet in eccl̄ia quia nō est imago dei. et qꝛ ꝑ illā p̄uaricatio īchoata est. iōq̄ in eccl̄a ꝓpter reuerentiaꝫ sacerdotis q̄ est christi vicarius corā eo tanq̄ corā iudice ꝓpter reatus originem habeat caput velatuꝫ nō liberum. nec ꝓpter eandeꝫ reuerentiam habeat potestatē loquēdi in ecclesia corā eo Olim autē viri ⁊ mulieres comā sibi nutriētes assistebant in ecclesia nudo capite crinib⁹ gloriantes. quod inhonestū erat. Qual̄ locutio in ecclesia habenda sit apostol⁹ ostendit dicens. Loquētes vobismetipsis ī psalmis ⁊ hymnis ⁊ canticis sp̄ualibus. Unde ibi a verbis superfluis abstinendum est iuxta illud cryso. In aulam regiā ingressur⁹ habitu ⁊ incessu te componas. angeli enim domini assunt. quia domus dei plena est v̄tutibus incorporeis. Et dominus ad moysen ⁊ angelus ad iosue. Solue calciamētuꝫ de pedibus tuis locus eī in quo stas sanct⁹ est. Ultimo notandū est ꝙ ecclesia consecrata reos sanguinis ad se confugiētes. qui in illa vel cōtra illā non deliquerunt defendit. ne vitam perdant aut membra. Unde legitur ꝙ ioab in tabernaculū fugit. et cornu altaris apprehendit. Idem etiā priuilegiuꝫ habet non consecrata in qua diuina officia celebrantur. Corpus autē christi a talibus sumptum eos non defendit nec confugientes ad illud. tum quia illud priuilegiū ecclesie concessum est quare non est ad alia protrahendum. tum quia illud est cib⁹ aīe non corpis. Unde animā liberat ⁊ non corpus Ecclesie tribus de causis de loco ad locum mutant̄. Primo ꝓpter necessitatē ꝑsecutorum. Secundo ꝓpter difficultatē locoꝝ puta ꝓpter aeris intemperiē. Tertio cū malorum societate grauātur. et tunc cum consilio pape vel episcopi. Quare ecclesiā ingrediens signo crucis se munit. dicet̄ in ꝓhemio q̄nte ꝑtis.

De altari

Altare in ecclesia ꝓpter tria fit ꝓut sub ei⁹ dedicatione dicet̄. Sciendū autē est ꝙ noe p̄mus. deinde isaac abraā ⁊ iacob altaria edificasse legunt̄. que nō aliud q̄ꝫ lapides erecti intelliguntur. sup quos sacrificia mactabant que supposito igne cremabant. Moyses etiam fecit altare de lignis sethin et idem altare timiamatis. qd̄ vestiuit auro purissimo prout legitur exo. xxv. et. xxvij et. xxix. ca. vbi etiam ponitur forma ip̄ altaris. Salomō quoq̄ sicut legitur. iij. reg. vij. capi. prope finez. altare aureū fabricauit

Alb his qdem antiqs pbꝫ altaria moderno rū sumpserūt exordiū. q̄ in cornua q̄tuor erigunt. qz quedā vniꝫ sūt lapidis. qdā ex plurib⁹ ꝓponūt Sepe altaria ⁊ are aliq̄ties indifferent inueniunt. Interest tñ Inter altare q̄ alta res vl alta ara dr in q̄ sacerdotes incēsū adolebant. Ara vo q̄ area. i. plana vel ab ardore dr q̄ in ea sacrificia ardebāt. Et nota q multiplex in scriptis legit altare vicz supi⁹ ⁊ inferi⁹. interi⁹ ⁊ exteri⁹. qz etiā qlibet duplex est Altare supi⁹ est dignitas. de q̄ legit. Non ascēdes ad altare meū p grad⁹. Est et altare supius ecclīa triumphās. de q̄ dr Tūc impones supra altare tuū vitulos Altare autē inferius est ecclīa militās. de q̄ legit Si altare lapideū feceris mihi nō edificabis illud de sectis lapidib⁹. Est etiaz altare inferi⁹ mensa tēpli de q̄ dr. Constituite diē solennē in ꝓdensis vsz ad cornu altaris Et in. iij. reg. vij. dr q salomō fecit altare aureū. Altare vo interi⁹ est cor mundū put infra dicet. Est etiā altare internus fides incarnatōis de qua iubet in exo. Altare de terra facietis mihi. Altare aūt exteri⁹ est ara crucis Et est altare olocausti sup q̄ crematabat sacrificiū vesptinū Tñ in canone ꝛc missa dr. Jube hec i sublime altare tuū ꝓferri ꝛc Altare etiā exteri⁹ sūt ecclāstica sacramēta. de quib⁹ dictū ē. Altaria tua dñe vtutū ꝛc. Vel sursul altare ē mortificatio nrā seu cor nostrū in q̄ carnales mōt⁹ feruore spūssancti ꝓsumunt. Secdo altare signficat etiā ecclīam spūalē Quattuor ei⁹ cornua signāt q̄tuor mūdi plagas p q̄s ecclīa dilatat Tertio significat christū sine q̄ munꝰ nullū ācceptabile pri offert. Tñ ecclīa solet orōes ad prem dirigere p christū Quarto significat corpꝰ dñi put in pte. vj. sub ti. de pascēte dicet. Quito significat mensā in q̄ cū discipulis ꝓmuat⁹ est xp̄us. Sane legit in exo. q in arca testamēti siue testimonij reposita est testificatio. i. tabule in q̄b⁹ scriptū erat testimoniū. licet ⁊ queaz reponi alibi testimonia dici possint. ⁊ Bn testificationē q̄ legē naturalē in cordib⁹ scriptaz fuscitauerat in scriptis. Reposita est etiaz in arca aurea plena mānā in testificationē q̄ panē dedisse filijs israel de celo Et virga aaron in testimoniū q̄ oīs ptās a deo ē Et deuteronomiū i testimoniū pacti quo dixerāt. oīa que dixerit nobis dñs faciem⁹ Et ob hoc dicta est arca testimonij vel testamenti. ob Bꝫ etiā dictū est tabernaculū testimonij. Sup arcā vo factū est ppiciatoriū de quo dicet in phe. q̄rte ptis. In cuius rei imitationē in quibusdā ecclesijs sup altare collocat arca seu tabernaculū i quo corpꝰ dñi et reliquie reponunt. Idr recepit etiā dominꝰ fieri candelabrū ductile ex auro purissimo exo. xxv. Legit in. iij. re. vij. q̄ in arca federis aliud nō est nisi due tabule lapidee quas posuerat in ea moyses in oreb q̄n pepigit fedus dñs cū filijs isrl cū egrederētur de terra egipti. Et nota q tpe siluestri papa ꝓstantinus imperator ꝓstruxit basilicā lateranū. in qua posuit arcaz testamenti quam tyt⁹ imperator apportauerat de hierlim. ⁊ candelabrū aureū cū septē infusorijs lucernis in q̄ arca sūt hec. anuli ⁊ vectes aurei. tabule testimonij. vga aaron. māna. panes orde acei. vna aurea. vestis inconsuta. ⁊ arū dō ⁊ vestimentū sancti ioh. bap. ⁊ forpices cū quib⁹ tonsus fuit sctus ioh. euāge. Sane hō si hz altare mensaz candelabrū et arcā tēplū dei est. Oportet siq̄dē eū altare hre vbi recte offerat ⁊ recte diuidat. Altare ē cor nostrū in quo debem⁹ offerre. Tñ in exo. pcepit dñs. In altari offeres olocausta q̄ de corde debēt procedere opa igne caritatis accensa. Olocausta dicunt ab olon qđ ē totū ⁊ cauma qđ est incendiū. vñ olocausta q̄si ex toto incensa. In isto igit altari debem⁹ recte offerre ⁊ recte diuidere. Recte offerim⁹ q̄n bonū q̄ cogitam⁹ ad pfectionez ꝓducim⁹ sed nō recte diuidim⁹ si nō discrete illud facimus. qz sepe putat hō facere bonū ⁊ facit malū. ⁊ sepe ex vna pte facit bonū ⁊ ex alia pte facit malū. et ita ipse edificat et ipse destruit. Sed tūc recte diuidimus q̄n bonū qđ facim⁹ nō nobis sed soli deo attribuim⁹. Mensaz qz optet hoiem hre vt inde panis vbi de sumat Idr mēsaz sacrā scripturā intelligim⁹. de q̄ dr. Idaraisti in cōspectu meo mēsaz aduersus eos qui tribulāt

me.i.dedisti mihi scriptūrā ꝓtra tēptatiōez demonia cā. optet vt hāc habeam⁹.i. mēte reponam⁹ vt panes vīe deficiendē sumam⁹ Isdro defectu huiꝰ panis dicit hieremias. Isdaruuli petierūt panē.7 ñ erat q̄ frāgeret eis. Optet etiā eū hz̄ candelabrū vt bonis opib⁹ luceat. Cādelabrū exteri⁹ illuminās est op⁹ bonū q̄ ꝺ̄ alios ꝓ bonū exēplū accēdit. de q̄ ꝺ̄. Isemo accēdit lucernā 7 ponit eā sub modio sed supra cādelabrū. Lucerna iuxta vbū dñi est bona intētio. q̄ ipe dī: Lucerna ē oculꝰ tuꝰ. oculꝰ vo est intentio Isō debem⁹ ergo ponere lucernā sub modio sz supra candelabrū. quoniā si habem⁹ bonā intētionē nō debem⁹ abscōdere. sz bonū op⁹ alijs in lumē 7 exēplū manifestare. Optet eū etiā hz̄ arcā q̄ ꝺ̄ ab arcēdo Arca ergo ꝓt dici disciplina vel regularis vita ꝓ quā crimina a nobis arcent Jn arca aūt sūt vga tabula et māna. q̄ in regulari vita ꝺz esse vga correctōis vt caro castiget. et tabula dilectōis vt deꝰ diligat. Jn tabulā enim scripta sūt mādata q̄ ptinent ad dilectionē dei. Dz etiā ibi esse māna diuine ꝑlibatōis vt q̄z suauis est deꝰ gustem⁹ et videam⁹ q̄ bona est negociatio eiꝰ. iuxta illud puer. ꝺ̄ mulierē fortē. gustā aut et vidit q̄ bona est. Vt ergo tēplū dei sim⁹. habeam⁹ in nobis altare ꝓ oblationē ne appaream⁹ i ꝓspectu dei vacui. iuxta illud eccl. Isō apparebis in ꝓspectu dei mei vacuꝰ. Isdsaz ꝑ refectiōez ne deficiam⁹ in via Candelabrū ꝓ bonā opationē ne sim⁹ ociosi. iuxta illud eccl. Isdultā malicia docuit ociositas. Arcā ne sim⁹ q̄ filij belial. i. absq̄z iugo indisciplinati. disciplina enī necessaria ē. iuxta illud psal. Appēdite disciplinā ne q̄n irascat dñs ⁊c. Debis etiā 7 aliis ornamentis in se. ti. dicet Isdoc altare illo edificat q̄ cor suū ꝺ̄a hūlitate 7 alijs vtutib⁹ exornat. Un greg. Qui vtutes sine hūilitate ꝓgregat q̄ q̄ puluerē in ventū portat Isder altare ei cor nostrū intelligit. vt dicet vbi de altaris dedicatōe aget. qꝺ est in medio cōꝑis sc̄a ecclie in medio eccle. De altari iubet a dño i leuitico. Jgnis in altari meo semp ardebit Jgnis est caritas. altare est cor mundū. Jgnis semp ardebit in altari. q̄ caritas semp feruebit in corde nrō. Un salomō in canticis cāticoꝝ. Aq̄ multe nō pūt extinguere caritatē. Quia eni semp ardet extingui nō ꝓt. Clos ergo fm ꝓpheaz agite die leticie in ꝓfrequētationib⁹ seu in ꝓdensis vsq̄z ad cornu altaris. q̄ reliq̄e cogitationū die festū ageꝝ tibi. Debac aplus excellētiorē viā nobis demōstrat. excellētiorē viā dixit caritatē. q̄ ipse est sup oēs vtutes. 7 q̄cunq̄z ipsā hz̄ oēs vtutes hz̄. Hē vbū abbreuiatū q̄ ꝺ̄ facit dñs sup terrā q̄ ꝺ̄ deo breue ē. vt dicat. habe caritatē 7 fac quicq̄d vis. Exhis nāq̄z duob⁹ mandatis tota lex pēdet et pphete. Ul ꝑ altare vniuscuiusq̄z aiam intelligim⁹ q̄ edificat dño ex lapidib⁹ viuis. sc̄z ex vtutib⁹ varijs 7 diuersis. Isdoro lintbeamina alba q̄b⁹ opit altare carnē siue hūanitatē saluatoris designāt. q̄ multo labore candidant. sic et xpi caro ex terra. i. ex maria orta ꝑ multas tribulatōes ad resurrectionē et candorē et leticiaz īmortalitatis puenit. de q̄ filiꝰ exultat patri dicēs Concidisti saccū meū 7 circūdedisti me leticia Altare ergo vestiri est aiam īmortali et incorruptibili corpi q̄ū gi. Burfus albis 7 mūdis pānis operīt altare q̄n cor mundū bonis opib⁹ adornat. Un apoc. iij. Vestīmētis albis induaris. ne appareat cōfusio nuditatis tue Et salomō Oī tpe vestimenta tua sint candida. i. opera tua sint munda. Isdodicū eni ꝓdesset accedēti ad altare sūmā dignitatē et infimā vitā hz̄. Un bern. Isdonstruosa res ē fides ꝓma et vita ima. grad⁹ sūm⁹ et stat⁹ īsim⁹. ingens sutoritas et animi instabilitas ⁊c. Isdallia vo scripta sup altare posita sūt diuersaꝝ vtutū ornamēta q̄bus aia decorata est. Vestimēta q̄z quib⁹ altare ornat sūt sancti. vt dicet in ti. se. Isdrincipiū et finis misse fiūt in dexterā ptē altaris medii un sinistra put in q̄rta ptē sub tit. de mutatione sacerdotis dicetur Antiq̄ altaria ꝓcaua faciebāt ꝓpt illo q̄ legit ezech. xlvij. q̄ i altari dei fossa erat. et doc fm greg. ne oldcausta supposita vent⁹ dissiperet. Dicat etiā in. c. xl. q̄ altare erat reflexu

intrinsecus p circuitū. Ceterū grad⁹ q̄b⁹ ad altare ascēdit spūaliter demōstrāt apostolos ⁊ martires xp̄i q̄tq3 p̄ei⁹ amore sanguinē suū fuderūt. Spōsa in cāticis amorus vocat ascēsū purpureū. Exp̄munt q̄q3 q̄ndecim vtutes q̄ signant p q̄ndecī grad⁹ q̄b⁹ ascēdebat in tēplū salomonis. et a ppheta i q̄ndecim psalmis ꝓtinue demōstrant. q̄s btūs vir ascēsiones in corde suo disposuit. Hāc scalā vidit iacob. sūmitas ei⁹ celos tāgebat. Ider hos grad⁹ ꝓpetēter vtutū gō intelligunt q̄bus ad altare. i. xp̄m ascendit iuxta illud psal. Et ambulabūt de vtute in vtutē Et iob. Ider singulos grad⁹ meos p nūciabo illū. Legit tn in exo. Nō ascēdes ad altare meū p grad⁹ ne reuelet turpitudo tua. nondū eni forte antiq̄ femoralibus vtebant. In ꝓcilio toletano cauet q̄ clericꝰ cā doloris in alteri⁹ pnicie altare vel imaginē eruēs vestib⁹ l'lububri veste vl'spuis accingens. vel ecclē lumināria extinguēs deponat. Q3 si eccl'a sua iure suo i debite spoliat ꝑ cā meroris facere licet fm q̄sdā. quē admodū et in die passionis dñi in signū tristicie altaria denudant. q̄ tn hodie ꝓcluī reprobat lugubrē. Benigq3 altaria q̄ p sonis et pānaēs q̄ reuelatōnes hominū cōstruunt reprobant omnino

De picturis et imaginib⁹ et cortinis et ornamētis ecclesie

Pictura et ornamenta in eccl'a sūt laicoꝝ lectō et scripture Tm̄ greg. Aliud est picturā adorare. aliud p picture historiaz q̄d sit adorandū addiscere. Nā q̄ legētib⁹ scriptura ꝑ ideotis cernētib⁹ p̄stat pictura. q̄a in ipsa ignorātes vidēt q̄d sequi debeāt. in ipsa legūt q̄ lrās nescūt. Sane caldei ignē adorāt ⁊ cogūt alios idē facere alia idola cōburētes Idagani vo imagines seu yconias et ydola adorāt. q̄ saraceni n facūt q̄ imagines nec hē nec videre volūt. moti ex vbo dñi. Non facies tibi omnē similitudinē eoꝝ q̄ in celo p̄ i terra vel in aq̄s vel subt'a terra sūt exo. xx. c. ⁊ eralijs autoritatib⁹ q̄ statī sequū tur nos vide sup ꝑ increpātes. Q3 nos ydolas ñ adoramꝰ nec deos appellamꝰ nec spē salutis in eis ponimꝰ q̄a ꝑ esset ydolatrare sed ad mēoriā et recordationē rez olī gestarū eas veneramur. Tm̄ vsus Effigiē xp̄i q̄ transis pnus honora. Nō tn effigiē. q3 quē designat adora. Esse deū rōne caret cui ꝓtulit esse. Nō de material lapis effigiale manꝰ. nec deꝰ est nec hō pñs q̄m cernis imago. Q3 deꝰ est et hō quē sacra figurat imago. Sre ci etiā vtūt imaginib⁹ pingētes illas vt dorsū ab vmbiluco supra et nō inferi⁹. vt ois stulte cogitatōnis occasio tollat. nullā etiā faciūt sculptilē imaginē ꝑ eo q̄ legit exo. xx. c. Nō facies sculptile neq3 imagines. Item leuitici. xxvj. c. Nō facies ydolū neq3 sculptile. Item deutro. xiij. c. Ne forte decepti faciatis vobis sculptā silitudinē Item nō facietis vobis deos aureos et argēteos. Item ꝓpha Simulacra gentū argentū et aurū opera manuū hoīm. Silēs illis fiāt q̄ faciūt ea et oēs q̄ ꝓfidūt in eis. Cōfundant oēs q̄ adorāt sculpti. ⁊ q̄ glo. in sum. suis. Item moyses ait ꝓplo israel. Ne forte errore decept⁹ adores ea q̄ creauit dñs deꝰ tu⁹ Hinc etiaz ē q̄ serpētē eneū quē moyses erexerat ezechias rex ꝓfregit q̄ ꝓpls illi ꝓtra legis p̄ceptū thuris adolebat incensū. Exhis aūt ⁊ silib⁹ autoritatib⁹ reprobat nimi⁹ imaginū vsus. Alit eni apls. j. corinth. Scimꝰ eni q̄ ydolū nihil est in mūdo ⁊ nullꝰ deꝰ nisi vnus. Ideo sset nāq3 simplices et infirmi p nimiū ⁊ indiscretū vsū facile ad ydolatriā trahi. vñ sapie. xiij. c. Ydol' nationū nō est respectꝰ quoniā creature dei in odiū facte sūt et i tēptationē aie hoīm et in muscipulā pedib⁹ insipiētiū Moderate vo vti picturis adrē p̄sentādū mala vitanda et bona imitanda rephensibile nō ē. Tm̄ dñs ad ezechiel. Ingredere et vide abominationes pessimas q̄s isti facūt. Et i gressus vidit omnē silitudinē reptiliū et aialiū et abomiatiōnē ⁊ vniuersa ydola dom⁹ israel depicta in pariete Hiempe greg. hoc exponēs in pastorali li. iij. c. xx. dicit Q3 exterioꝝ rerū intrinsec⁹ species attrahunt quasi in exteriore depingat q̄d q̄ fictis imaginib⁹ deliberando cogitat. Rursus ad eundē ezechielē dr. Sum tibi

laterem et pones eū coꝝ te et describes in eo ciuitatē hierlim Et aūt qđ dictū est q̄ ymagines sunt laicoꝝ lr̄e ꝺbuat illud euāgeliū. Hñt inquit moysen et pphas audiāt eos Be hoc etiā dicet i q̄rta pte sub quarta ptīcula canonis sup vbo seruitutis. Cōcluꝫ agatheñ. inhibet picturas in ecclesijs fieri et qđ colīt et adoraī in parietibus depingi. Sed greg. dicit q̄ picturas nō licet frāgere ea occasione q̄ adoraī nō ꝺñt. picta nāq; plus videt mouere aīm q̄z scriptūra. p picturā quidē res gesta ante oculos ponit q̄i in pñti geri videat. sed p scriptūrā res gesta q̄i p auditū q̄ minꝰ aīm mouet ad mēoriā reuocat. Hinc etiā est q̄ in eccl̄ia nō tantaz reuerentiā exhibemꝰ libris quātā imaginibus ⁊ picturis ¶ Dictura autē siue imaginū alie sūt supra eccl̄az vt gallꝰ vl̄ aq̄la. alie extra eccl̄az. s. foris i fr̄onte eccl̄e vt bos ⁊ leo alie intra vt ycones statue ⁊ diuersa pictaꝝ ⁊ sculptaꝝ genera. q̄ vel in vestibꝰ vl̄ in parietibꝰ vel in vitrealibꝰ depinguntꝰ. de quoꝝ aliq̄bus sub tractatu de eccl̄ia dictū est. qđ a tabernaculo moysi ⁊ templo salomonis sūptū est. Sculpsit enī moyses sculpsit ⁊ pinxit ⁊ salomon et parietes celaturis ⁊ picturis ornauit. ¶ Sciendū aūt est q̄ saluatoris imago tribꝰ modis ꝓuenientꝰ in eccl̄ia depingit videlicz aut vt residens in throno aut vt pendēs in crucis patibulo. aut vt residēs in matris gremio Quia vō ioh. bap. xp̄m digito demōstrauit dicēs. Ecce agnꝰ dei. ideo quidā depingebāt xp̄m sub specie agni. q̄n ymbra transiuit ⁊ xp̄s verus est hō. dic̄ adrianꝰ papa q̄ ipsū in forma hūana depingere debemꝰ. Hō enī agnꝰ dei in cruce p̄cipaliter depingit ꝺz. sed homini depicto nō obest agnū in pte inferiori vel posteriori ꝺepingi. cū ipse sit verꝰ agnꝰ q̄ tollit pcā mundi. Hīs quidē et alijs diuersis modis saluatoris imago depingit ꝓpter diuersas significationes. Hā picta in p̄sepio rememoratiuitatem. depicta in matris gremio puerilē etatē. picta vel sculpta i cruce passionē. et q̄nq; in ipsa cruce sol ⁊ luna quasi eclipsim patiēna depinguntꝰ. depicta vo in scala ascensionē. depicta vt

residens in throno seu in solio excelso p̄sentē indicat potentiā et ptātē. q̄i diceret. data est ei oīs ptās in celo et in terra. iuxta illud Vidi ꝺn̄m sedentē sup so. ex. ꝛc. i. dei filium sup angelos regnātē. iuxta illō. Qui sedes sup cherubin. Q̄nq; vō depingit sic̄ viderunt eū moyses et aaron. nadab et abiu scz sup montē et sub pedibꝰ ei⁹ q̄i opus saphiricū et q̄i celū serenū. Et quoniā sicut aut lucas tunc videbūt filiū hoīs venientē in nube cū potētia magna et maiestate. ideo q̄nq; ei circū circa pinguntꝰ angeli qui ei semp̄ seruiunt ⁊ assistūt. et depinguntꝰ cū seraphis ꝑm esa. di. Seraphin stabant iuxta illud ser. ale vni et ser. ale alteri duabꝰ velabant faciem duabꝰ pedes. et duabus volabāt. Depinguntꝰ etiā angeli tanq̄z in etate iuuenili florentes. nunq̄z enī senescūt. q̄nq; etiā circūpingit archangelus michael draconē supeditans. iuxta illud io. Factū est p̄liū in celo michael cū dracone pugnabat. Que pug̃ est discidiū angeloꝝ. confirmatō bonoꝝ. ⁊ ruina maloꝝ. aut in p̄senti eccl̄a p̄secutio fideliū. Q̄nq; etiā circūpinguntꝰ viginti q̄tuor seniores ꝑm visionē ipsius iohannis in vestibꝰ albis et coronis aureis. p q̄s significātur veteris ⁊ noue legis doctores. q̄ sūt duodecim. ꝓpter fidē trinitatis quā annūciant p̄ q̄ttuor climata mūdi. aut vigintiq̄ttuor ꝓpter opa ⁊ obseruātiā euāgeliorꝝ. si lāpades addunt ꝺona spūssancti repsentant. si mare vitreū baptismꝰ innuit. Q̄nq; etiaz circūpinguntꝰ q̄ttuor alia ꝑm visionē eze. chielis et eiusdē iohānis. facies hoīs ⁊ facies leōis a dextris et facies bouis a sinistris et facies aquile desup ipsos q̄ttuor. Hi sunt q̄ttuor euangeliste. Cū pinguntꝰ cū libris in pedibꝰ. q̄ q̄ verbis ⁊ scriptura docuerūt mente et ope ꝓfuerūt. Matheus figurā sortis humanā. Marc⁹ figurā tenet leōis. Hi ponunt a dextris q̄ xp̄i natiuitas ⁊ resurrectio fuerunt omnū leticia generalis. Vnde in psal. Et ad matutinū leticia. Vitulus vō vitulus est. eo q̄ a zacharia sacerdoteꝫ in choa ut et xp̄i passionē et hostia specialius ptractauit. Vitulꝰ enī est animal sacerdotiꝫ sacrificijs aptū. Compatit etiaz

vitulo ꝓpter duo cornua q̄i duo cōtinens testamenta. ⁊ ꝓpter q̄ttuor pedū vngulas q̄i q̄ttuor euāgeliorꝫ sententias. Per hunc quoqꝫ figurat̄ xp̄s q̄ fuit ꝑ nobis vitul⁹ immolatus. ideoqꝫ ponit̄ a sinistris qꝛ mors xp̄i fuit apl̄is tristis. De h̄ et q̄liter beatus marcus pingi debꝫ in septima ꝑte sub ti. de euāgelistis dicet̄. Johannes aūt figurā hꝫ aquile quoniam ad excelsa ꝑuolās ait. In p̄ncipio erat v̄bū. Hic q̄ꝫ significat xp̄m cuius iuuent⁹ vt aq̄le renouat̄ qꝛ resurgens a mortuis floret et in celū ingredit̄. Hic tñ nō iuxta sed sup̄esse depingit̄. quoniā ascēsionē designat et verbū apud deū ꝓnūciat. Sed cū qd̄libet ipsorꝫ aīaliū h̄rēt q̄ttuor facies et q̄ttuor alas q̄liter possint depingi dicet̄ in septima ꝑte sub ti. de euāgelistis. vbi etiā latius de h̄ aget̄. Qñqꝫ etiā circū pīgūtur vel poti⁹ subpingunt̄ apl̄i q̄ fuerūt testes ei⁹ v̄bo ⁊ ope vsqꝫ ad vltimū terre. ⁊ pīgunt̄ criniti q̄i nazarei. i. sancti Lex enī fuit nazareorꝫ vt a tp̄e sue sep̄ationis a ꝯmuni vita hoīm nouacula nō trāsiret sup̄ caput eorꝫ. Pingunt̄ etiā qñqꝫ sub forma duodecim ouiū. qꝛ tanq̄ꝫ bidentes occisi sūt ꝓpter dñm. sed et duodecim trib⁹ israel qñqꝫ sub forma duodecim ouiū depingunt̄. Qñqꝫ tñ plures vl̄ pauciores oues circa sedē maiestatis pingunt̄. sed tunc aliud figurāt. iuxta illud math. xxv. c. in fine. Cū venerit filius hoīs in maiestate sua tunc sedebit super sedē maiestatis sue statuēs oues a dextris et edos a sinistris. Qualr̄ bartholome⁹ ⁊ andreas apl̄i depingi dñt in septima ꝑte sub eorꝫ festis dicet̄. Et aduerte q̄a patriarche et ꝓphete pingunt̄ cū rotulis in manibus. Quidā v̄o apl̄i cū libris ⁊ quidā cum rotulis. Nempe q̄a ante xp̄i aduentū fides figuratiue ostēdebat̄ et quo ad multa in se implicita erat. ad qd̄ ostendēdū patriarche ⁊ ꝓphete pingunt̄ cū rotulis. ꝑ q̄s quasi q̄dā imꝑfecta cognitio designat̄. Quia vero apl̄i a xp̄o ꝑfcē edocti sūt. iō libris ꝑ q̄s designat̄ ꝯgrue ꝑfecta cognitio vti possūt. Sꝫ q̄a q̄dam illorꝫ qd̄ didicerūt ad doctrinam aliorꝫ in scriptis redegerunt. ideo illi ꝯgrue tanq̄ꝫ doctores cū libris in manib⁹ depingunt̄. sicut paul⁹. euāgeliste. petr⁹. iacobus et iudas. Alij v̄o q̄ nihil stabile seu ab eccl̄a approbatū scripserūt. nō cū libris. sed cū rotulis in signū sue p̄dicatōis pingunt̄. Vñ apl̄us ad ephe. Dñs quosdaꝫ dedit apl̄os q̄sdā ꝓphetas. alios euāgelistas. alios pastores et doctores in opus ministerij. Sed ⁊ diuīa maiestas d̄pingit̄ qñꝫ cū libro clauso in manib⁹. quia nemo inuēt⁹ est dign⁹ apire illū nisi leo de tribu iuda. Et qñꝫ cuꝫ libro apto vt in illo quisqꝫ legat q̄ ipse ē lux mundi et via veritas ⁊ vita ac liber vite. Quare aūt paulus ad dextrā ⁊ petrus ad sinistrā saluatoris depingunt̄. dicet̄ in septima ꝑte sub ti. de euangelistis. Johānes v̄o baptista qñqꝫ depingit̄ vt heremita Martires cū aculeis vt laurentius in craticula stephan⁹ cū lapidib⁹. ⁊ qñꝫ cū palmis que victoriā signant. iuxta illud Justus vt palma florebit. vt sic̄ palma viret. sic eorꝫ mēoria feruet. Hinc est q̄ qui de hierosolomis veniūt palmas in manib⁹ ferūt in signū q̄ illi regi militarūt q̄ hierosolomis cum palmis honorifice recept⁹ est. et postmodū ibidē cū dyabolo pugnās victor extitit. ⁊ celi palatiū cū angelis triū phās introiuit. vbi iusti vt palma florebūt. et sicut stelle fulgebūt. Confessores pingunt̄ cū suis insignijs et ep̄i mitrati. abbates capuciati. et qñqꝫ cū lilijs q̄ castitatē designāt. doctores cū libris ī manib⁹. v̄gines s̄m euāgeliū cū lāpadib⁹. Paulus cū libro et ense. cū libro q̄i doctor siue ꝓpter ꝯuersionē suā. cū ense. q̄a miles. Vñ v̄sus Mucro furor sauli. liber est conuersio pauli. Generalr̄ aūt sanctorꝫ patruꝫ imagines qñqꝫ in parietib⁹ eccl̄ie. qñqꝫ in posteriori altaris tabula. qñqꝫ in vestibus sacris et alijs varijs locis pingunt̄ vt illorꝫ actus et sanctitatē iugiter nō indiscreta vl̄ inutilia meditemur. Vñ in exo. diuina voce p̄cipit̄ vt in aaron pectore rationale iudicij vittis ligantib⁹ imp̄mat̄. q̄tenus sacerdotale cor nequaq̄ꝫ fluxe cogitationes possideāt. sed ratio sola ꝯstringat. In quo etiā rōnali vigilāter s̄m gr[illegible]. xij. patriarcharū

noīa describi iubent. ¶Nepe ascriptos prēs semp in pectore ferre est antiq̄z vitā sine intermissione cogitare. Tunc aute sacerdos irrephēsibili gdū cū exēpla patrū pcedētiū indesinēter intuet. cū sanctoz vestigia sine cessatione ꝓsiderat. z illicitas cogitatōes depmit. ne extra rōnis limitē opis pedē tēdat.

Consideranduz q̄z est q̄ ihesus semp coronat depingit. q. d. Egredimini filij hierusalē z videte regem salomonem in diademate q̄ coronauit eū mater sua. Fuit eni xp̄us coronat⁹ tripliciter. ¶Primo a matre corona misericordie in die ꝓceptionis. que corona duplex est ꝓpter naturalia z gratuita. ideo q̄z et diadema vocat̄ q̄ est duplex corona Secō a nouerca corona miserie in die passionis. Tertio a patre corona glie in die resurrectionis. Unde glia et honore coronasti eū dñe. Demū coronabit a familia corona potentie in die vltime reuelationis. veniet eni cū senatorib⁹ terre iudicare orbem terre in equitate. Sic et oēs sancti pinguntur coronati. q̄a diceret. Filij hierusalē venite z videte martires cū coronis aureis q̄b⁹ coronauit eos dñs Et in libro sapie. Justi accipiēt regnū decoris z diadema speciei de manu dñi Corona aute hmōi depingit in forma scuti rotūdi. q̄a sancti de ꝓtectione diuina fruunt. Uñ cantant gratulabundi Dñe vt scuto bone voluntatis tue coronasti nos. Interdū xp̄i corona p crucis figuram. a sanctoz coronis distinguit. q̄ per crucis vexillū sibi carnis glorificationez. et nobis meruit a captiuitate liberationē et vite fruitionē. Cū vo aliq̄s platus aut sanct⁹ vult pingi nō in forma scuti rotūdi. sed q̄drati. corona ipa depingit. vt q̄ttuor cardinalib⁹ vtutib⁹ vigere monstret. put in legēda bti gregorij habet. Bursus q̄nq̄z in ecclīs paradisus depingit. vt aspiciētes ad delectatōez pmioz alliciat. Et q̄nq̄z infernus vt eos a formidine penaz deterreat. Q̄nq̄z flores z arbores cū fructib⁹ ad rep̄sentandū fructū bonoz operū ex vtutū radicib⁹ ꝓcedentiuz ¶Dicturaz aut varietas vtutū varietatem designat. Ulisten dat ꝓ spiritū primo sapē. alij scie ꝛc. Uirtutes vo in mulieris specie depinguntur. q̄ mulcent z nutriūt. Bursus p celaturas q̄ et laqaria noīant q̄ sūt ad decorē dom⁹ simpliciores xp̄i famuli intelligunt q̄ eccl̄iam nō doctrina. sed solis vtutibus ornāt. Ceterū sculpture ꝓminentes de parietib⁹ egredientes esse videntur. q̄ cū virtutes fidelib⁹ in tantā cōsuetudinē deueniūt vt eis naturaliter insite. videant multipharijs eaz operationib⁹ exercent. Synagoga vo q̄liter depingit dicet in q̄rta pte sub ti. de reuerentia. Qualiter pallū romanoz pontificū pingat in. vij. pte sub ti. de pallio dicetur. Annus vo et duodecim sig̃ z mēses q̄liter depigant. dicet in p̄ncipio. vij. pte z vbi de mēse aget. Sed et diuerse historie tā noui q̄z veteris testamēti ꝓ volūtate pictoz depinguntur ¶Tā pictoribus atz poetis q̄ libet audiendi sp fuit equa ptās. ¶Decoro ornamenta ecclie in trib⁹ ꝓsistūt scz in ornatu ecclie chori z altaris. Ornat⁹ ecclie ꝓsistit in cortinis z auleis z pallijs sericis purpureis z silib⁹ Ornat⁹ chori in dorsalib⁹. tapetis. substratorijs et bancalib⁹. Dorsalia sūt panni in choro pendētes a dorso clericoz. Substratoria q̄ pedib⁹ substernunt. q̄ stratio pedū. z p̄cipue pedib⁹ epoz. q̄ mundana pedib⁹ calcare dñt. Bancalia sūt pāni q̄ sup sedes vel bancas in choro ponunt. Altaris vo ornat⁹ ꝓsistit in capsis z pall' philateriis z cādelabris. in crucib⁹. in auriphrisio. in vexill' in codicib⁹. in velamib⁹. z in cortinis. Et nota q̄ capsa in q̄ hostie ꝓsecrate seruant significat corpus vginis gliose. de q̄ dr in psalmo. Surge dñe in requiē tuā. tu z arca. t. Que q̄nq̄z est de ligno. q̄nq̄z de ebore cādido. q̄nq̄z de argento. q̄nq̄z de auro. z q̄nq̄z de cristallo. z sm varias sui ꝓpetates varias ipi⁹ corpis xp̄i exprimit dignitates. Bursus capsa ipsa ꝓtinēs hostias siue ꝓsecratas siue nō ꝓsecratas meo uā designat huanā Dz nāq̄z bō iugiter recordari acceptoz beneficioz dei tā temporaliū q̄ spualiū q̄ ꝓ hostias nō ꝓsecratas q̄z spualiū q̄ ꝓsecratas designatur. q̄ figuratiue est in vna. nisi de⁹ inspirauit mēa reponi. q̄ licet tpale esset figurabat tñ istud nostz sacrificiū spuale principiēs vt esset meoriale sempiternū in futu

ras generatiões sic legit exo. Caplē ät sup altare qđ est xps posite sūt apli 7 martires. Ifdalle vo 7 vestes sūt pfessores 7 vgines vt oēs sc̄i. de quib⁹ ait pphēta ad dñm Ihis sicut vestimēto vestieris. Et de B dictū est ti. pcedēti. Aliud aūt ē philacteriū aliud philacteria. Ifdhilacteriū ē cartula i q decē pcepta legis scribunt. Imōi cartulā solebāt pharisei añ se in signū religionis portare. Vñ i euāgelio. Dilatāt philacteria sua ꝛc. Et dr philacteriū a philaxe qđ ē custodire 7 tonat qđ ē let. Ifdhilacteria vo ē vasculū de argento vel auro vel cristallo vel ebore 7 hmōi in q sanctor cineres vel reliqe recondunt. Cū enim elindi⁹ fideles cinericios vocaret, peo q cineres ipsos fuabāt ꝓtra ei⁹ derisionez statutū fuit in ecclia vt honorifice 7 in pciosis vasculis fuarent. Qđ nomē ē pphensū a philaxe qđ est seruare 7 teron qđ est extremitas. q. ibi aliqđ de extremitate corpis sanctor puta dens vel digit⁹ vel aliqđ tale seruat. Sup altare etiā in qbusdā ecclīs collocat tabernaculū de q subti. de altari dēm est. Ihi cornib⁹ altaris duo sūt candelabra ꝓstituta ad signā dū gaudiū duor ꝑpl̄or dñi xpi natiuitate letant. q cā delabra mediāte silice faculas ferūt accensas. Angel⁹ enim inēt pastorib⁹ Annūcio vobis gaudium magnū qđ erit oi pplo. q. nat⁹ est vobis hodie saluator mūdi. Ihic est vere Ysaac qui risus interptat Lumē aūt candelabri fides ē ppli. Ifdā ad iudaicū pplm in q pphā Surge illumiñare hierlm. q. venit lumē tuū et gl̄ia dñi sup te orta est. Ad pplm vo gētilē dicit apl̄us. Eratis aliq̄n tenebre. nūc aūt lux in dño. Ifdā 7 i ortu xpi noua stella magis apparuit fm vaticiniū balaā Orietur in q stella ex iacob 7 ꝓsurget vga ex israel. Be B etiā dictū est in ti. de altari. Emūctoria sive forcipes ad emūgendū licinia. sūt verba diuina quib⁹ lr̄ās legis amputam⁹. 7 lucētē spūm reuelam⁹. iuxta illud. Vetustissima veterū comedetis. 7 nouus supueniet hīs ueteribus abiicietis. Vasa in qbus licinia emūcta exprimuntur sūt corda fideliū q ob seruandā legalē ad lr̄am admittūt. Bursa forcipes q. gemino dente ꝓponūt ignis sūt p̄dicatores q nos ꝓmis vtriusq testamēti paginis instruūt 7 moribus ꝓponētes ad caritatē accendūt. Scutra vo. i. vasa eccl̄is amplitudinis in fundo 7 in ore ad calefaciendū facta. sūt illi doctores q thesaurū cordis nō celant. sed exeo pferūt noua 7 vetera lucernā q. nō ponūt sub modio sed sup cādelabrū. vt hi q sūt in domo dñi lumē 7 calorē accipiāt spūssancti. Crux q. sup altare ponenda est 7 eā in de tollit baul⁹ crucis. i q recolit q. crucē de xpi humeris sublatam tulit symon cirene⁹. Inter duo cādelabra crux in altari media collocat quo mā inter duos pplos xp̄us in ecclīa mediator exstit. Ipse enim est lapis angularis q fecit vtraq vnū. ad quē pastores a iudea 7 magi ab oriēte venerūt. De B aliter dicet i. phemio q̄rte ptis sub ti. de accessu sacerdotis ad altare. Bursus altaris frons auri frisio ornat. iuxta illd exō. xxv. 7. xxvij. ca. Cōstrues mihi altare. faciesq illi coronā p girū. seu circuitū. altā q̄ttuor digitis. Ifdēpe altare qñq significat cor hois. in q sacrificiū vere fidei p ꝓtritionē offerri dz. 7 tūc auri frisiū ꝓceptuz bone operationis significat q frontē nostrū ornare debem⁹ vt ceteris luceam⁹. Qñq altare significat xp̄z 7 tūc p auri frisiū ꝓgrue ornamētū caritatis designat. Sic enim auri pmunet oibus metall̄is. sic 7 caritas ceteris v̄tutib⁹. Vñ apl̄s. j. ad corinth. xiij. Ifdator aūt hor est caritas. Frontē enim nostruz sic auri frisio caritatis debem⁹ ornare. vt patrim⁹ p xp̄o aias ponere. Vexilla etiaz sup altare erigunt. ut trūp h⁹ xpi ut gliter i ecclīa memoret. p quē 7 nos de inimico trūpharespam⁹. Coder etiā euāgelic⁹ sup illō aptat. eo q euāgelii ab ipso sez xp̄o sit edutū 7 ipsi phibeat testimoniū. Qui q̄re exterior ornet dicet in. vij. pte sub ti. de lega. undumētis Deinde vasa 7 vtensilia in domo dñi a moyse 7 salomone originē habuerūt. q in veti testamēto plura 7 diuersa fuerunt. put in exo. legit diuersa habentia significata. de quibus hic breuitatis causa nō agim⁹. Sane ora que ad ornatū pertinent. tpe q̄dragesi-

me remoueri vel ꝓtegi dñt. qđ fit ꝑm aliq̃s in dñica de passione. qa ex tũc diuĩtas fuit absc̃sa ⁊ velata in xp̃o. dimisit enĩ se capi ⁊ flagellari vt hũ tanq̃z nõ haberet in se vtutẽ diuinitatis. Sñ in eũ gelio huj⁹ diei dicit Jesus ãt absc̃dit se et exiuit de tẽplo. Tũc ergo coopuñt cruces. i. vtus sue diuĩtatis absc̃dit. Alij hoc facũ ta ꝑma dñica q̃dragesime. qa ex tunc ecclia incipit de ei⁹ passione agere. Sñ eo tpe crux a ecclia nõ nisi coopta portari dz. Et ꝑm mor̃ ꝙrundã loc̃ duo tantũ velamina seu c̃tinet tũc retinentur. quoz vnũ ponit ꝑ circuitũ chori. aliud suspendit inter altare ⁊ chorũ ne appareãt q̃ sunt intra sancta sanctoz. Qđ sanctuariũ ⁊ crux tũc velant signat lr̃az legis. i. ei⁹ carnalẽ obseruantiã. siue qđ in veteri testamento añ xp̃i passionẽ intelligentia sacraz scripturaz velata opta ⁊ obscura erat et q̃ tpe illo fuerũt. velamẽ. i. obscurã sciam ante oculos habuerũt. Signat etiã rõphe/am illã q̃ fuit ante ianuã paradisi. Et q̃niam hmõi carnalis obseruantia ⁊ obscuritas ⁊ romphea in xp̃i passione sublata sũt tiõ c̃tine vel velamia hmõi in pascue remouentur. Sed et qa in veteri testamẽto fuerunt aialia ruminãtia ⁊ vngulas scindẽtia ⁊ boues arantes. i. scripturaz misteria discernẽtes ⁊ spũaliter intelligentes. iõ in q̃dragesima post velũ ingrediunt sacerdotes pauci. qb⁹ datũ est nosse misteriũ regni dei. Circa hoc aũt nota dñi est q̃ triplex gen⁹ veli suspendit in ecclia. videlicet qđ sacra opit. qđ sanctuariũ a clero diuidit. ⁊ qđ clerũ a ꝑlo secernit. Primũ est nota lr̃e legis. Secũdũ nota nostre indignitatis. q̃ indigni sum⁹ imo impotentes celestia intueri. Tertiũ ẽ coercio nostre voluptatis carnal̃. Primũ vt dicit c̃tine q̃ ab vtroq̃z altaris latere ẽ extendunt̃ sacerdote secretũ intrante. puta q̃rta ꝑte sub tũ. de secreta dicẽt. significat̃ ẽ in hoc ꝙ sicut legit exo. xxvij. Moyses posuit velamẽ sup faciẽ suã. q̃ filij ysrael claritatẽ vultus ei⁹ sustinere nõ poterãt. Et sic dicit aplus hoc velamẽ adhuc hodie ẽ suꝑ corda iudeoz. Secũm videlicet c̃tinq̃ in q̃dragesima in oratio misse ante altare exte/ dit. significatũ est in hoc ꝙ velũ intra tabernaculũ erat suspensum qđ diuidebat sãcta sanctoz a sanctis. vt dicẽt in ꝓhemio q̃rte ptis ꝙ qđ arca ꝑlo velabat̃ et erat mũro ope ꝓtexti ⁊ pulcra varietate distinctum. qđ in passione dñi scissũ est. ⁊ illi⁹ exemplo hodie c̃tine varia pulcritudine texũt. Be ꝑmisso velo ⁊ quales esse dñt c̃tine. habẽt exo. xxv. ⁊ xxvj. c. Tertiũ inde tũc habuit origine qa in ꝑmutua ecclia peribol⁹. i. paries q̃ circuit chorũ nõ eleuabat̃ nisi vsq̃z ad appodiationẽ qđ adhuc in q̃busdã ecclijs obseruat̃. qđ ideo fiebat vt ꝑlus videns clerũ psallentẽ inde bonuz sumeret exemplũ. Clerũ tñ hoc tpe quasi ꝑmixtiter suspenditur siue interponit velũ aut mur⁹ inter clerum ⁊ ꝑlum. ne mutuo se ꝓspicere possint quasi ipso facto dicat. Auerte oculos tuos ne vi. va. ⁊c. In parasceue vo omne tollitur velũ. quia in passione dñi velũ templi scissum est. ⁊ ꝑ eam reuelata est nobis legis spiritualis intelligentia q̃ antea latebat vt premissũ est. et apta est celestis regni ianua. et data est nobis fortitudo ut vinci nisi velim⁹ a carnali ꝓcupiscentia nequeam⁹. Clerũ tamẽ velũ qđ diuidit sanctuariũ a clero retrahit̃ vl̃ eleuat̃ in vespera cuiuslibet sabbati quadragesime q̃ officiũ diei dñice in choatiũ. ut cler⁹ possit sanctuariũ intueri quia dñica recolit resurrectionẽ. Hoc etiaz ideo fit in ser̃ dieb⁹ dñicis. quia nulla fuit etas in qua nõ fuerit gaudiũ eternũ. gaudiam quidẽ figuratũ qđ celo velat̃ qđ ꝑ velũ illud significat̃. Inde est ꝙ dieb⁹ dñicis nõ. ieiunam⁹. et hoc ꝓpter gliam dñice resurrectionis. Prima ꝑma dñica signat gaudiũ qđ habuerũt ꝑmi parentes in paradiso ante peccatũ. Secũda dñica figurat gaudiũ qđ pauci habuerũt in arca noe aljs omnib⁹ diluuio submersis. Tertia qđ habuerũt filij ysrael sub ioseph aljs fame afflictis. Quarta qđ habuerũt sub salomone in omni pace viuẽtes. Quinta qđ habuerũt redeuntes de captiuitate babilonie. Sexta qđ discipuli habuerũt a resurrectione vsq̃z ad ascensionẽ. q̃n cũ eis ꝑsentialiter fuit sponsus. In festiuitatibus etiã nouẽ lectionũ q̃dragesime.

velū ip̄m eleuat̄ vel retrahit̄. Sz hoc nō habet̄ de p̄maria eccl̄ie institutōne. qz tūc nullū festū celebrabat̄ i q̄dragesima solenniter Sed si aliqd festū occurrebat. quacūqz die occurreret in sabbato ⁊ in dn̄ica de eo commemoratō fiebat ꝓut in canone pape martini habet̄. Et in burcardo li. xiij. et h̄ totuz ꝓpter temporis illi⁹ tristiciā. postea vsus in ꝯtrariū obtinuit. ut videlicet festū nouē lectionū in suo die solenniter celebret̄. et nihilomin⁹ ieiunet̄. Rursus cortine in festiuitatib⁹ extendunt̄ in eccl̄ijs ꝓpter ornatū ut ꝑ visibiles ornat⁹ ad inuisibiles moueamur. q̄ sunt qn̄qz varijs coloribꝰ colorate ut premissum est ut ex diuersitate colorum ipsoꝝ notet̄ q̄ hō qui est dei templū ornat⁹ esse debet varietate seu diuersitate v̄tutum. Cortina alba signat vite mundiciā. Rubea caritatē. Viridis ꝯtēplationē Nigra carnis mortificationē. Liuida tribulatōez Adhuc sup̄ cortinas candidas suspenduntur qn̄qz panni varij coloris ad notandū q̄ cor nostrū purgatū esse debet a vicijs et in eo dn̄t esse cortine v̄tutū ⁊ varietas bonorū op̄ū. ¶ Porro in festo natiuitatis dn̄i quedā eccl̄ie nullos suspendunt pannos. q̄dam viles. et quedam bonos Que nullos suspendunt. nostrū figurant ruborē. si eniz maximū sit nobis gaudiū de nato saluatore. nō tn̄ debem⁹ esse sine rubore. ꝑ eo q̄ tantū fuit nostrū peccatū q̄ dei filij⁹ seipsū ꝓpt̄ nos exinaniuit formā serui accipiens. Et ꝓpterea etiā in ipsi⁹ obitu nō cū leticia solēnizam⁹. sed acerrimū ieiuniū facim⁹. cū tn̄ in alioꝝ sanctoꝝ obitu leti solēnizem⁹ ⁊ aliquantulū lautius in cibo ⁊ potu nobis indulgeam⁹. ꝓut in. vj. p̄te sub parasceue dicetur. Rubor quippe nobis est q̄ dn̄s mortuus est ꝓpter peccata nostra. sancti v̄o non ꝓpter peccata nostra sed ꝓpter xp̄um passi sunt. Qui viles suspendūt figurant q̄ dn̄s fuilē induit formā. et q̄ vilib⁹ pānis eo die inuolutus fuit Qui bonos gaudiū de regenato habitū attendunt. et quales esse debeamus in receptione tanti hospitis ostendunt. In quibusdam ecclesijs altare in pascha preciosis ornatur pallijs. et supponuntur velamina trium colorum rubeum sub albū. et nigrū. q̄ tria tp̄a designant. Prima lectione et responsorio finitis remouet̄ velamen nigrum. qd̄ temp⁹ an̄ legē signat Secunda lectione ⁊ responsorio finitis remouet̄ sub albū. qd̄ tp̄us sub lege designat. Tertia finita remouet̄ rubeū. qd̄ temp⁹ gratie significat. in quo ꝑ xp̄i passionē ad sancta sctōꝝ et ad eternā gl̄iam nobis aditus patet. ¶ De pannis v̄o et vestimentis altaris in tractatu de altari dictū est ¶ In p̄cipuis festiuitatibus thesauri eccl̄ie in publicū deducunt̄ ꝓpter tria. Primo ꝓpter ꝯsideratōez cautele ut videlicet appareat q̄z caut⁹ fuerit in seruando q̄ illū seruare tenet̄. Scd̄o ꝓpt̄ solēnitatis veneratōez. Tertio propt̄ oblationis memoriā videlicet in memoriā illorū q̄ prius ea eccl̄ie obtulerūt. Qd̄ autem eccl̄ia intus ⁊ nō extra festiue ornat̄ misterialiter innuit q̄ oīs gloria eius abintus est. Licet enī exteri⁹ despicabilis sit. in aīa tn̄ q̄ sedes dei est radiat. iuxta illud. Nigra sū sz formosa ꝛc. Et dn̄s ꝑ prophām Etenī hereditas mea p̄clara est mihi. Propheta etiā ꝯsiderās h̄ ait dn̄o. Dilexi decorē dom⁹ tue ꝛc. q̄m specialr̄ fides spes ⁊ caritas exornat. Eccl̄a q̄z materialis et etiā sp̄ualis mūdari debet de q̄ in. vj. p̄te sub ti. de pascha. et de. v. feria cene dicetur. In nonnullis ecclesijs oua strutionum et huiusmodi que admirationem inducunt. et que raro videntur consueuerunt suspendi. ut ꝑ hoc populus ad eccl̄iam trahat̄ et magis afficiat̄. ¶ Rursus aiunt quidā q̄ strutio tanq̄z auis obliuiosa derelinq̄t in sabulo oua sua. demū q̄dam stella visa recordat̄. et redit ad illa aspectu suo fouens ea. Oua ergo in ecclesijs suspendunt̄ ad notandū q̄ homo propter peccatū a deo derelictus si tandem diuino lumine illustratus. recordat⁹ delictoꝝ suorū penituerit. et ad ip̄m redierit ꝑ aspectū misericordie illi⁹ fouet̄. ꝑ quē etiā modū dr̄i luca. q̄ respexit deus petrum postq̄z negauit xp̄m. Suspendunt̄ etiaz ut in illis vnusq̄sqz contemplet̄ q̄ homo facile deū obliuiscitur. nisi ꝑ stellam. i. spiritu sancti grām influentem illustratus ad eum redire per bo

na opa recordet. Sane in pmitiua ecclia sacrificiū fiebat in vasis ligneis ⁊ vestibus ꝯmunib⁹. tūc enī erāt lignei calices ⁊ aurei sacerdotes. nūc vo ecōtra est Sed seuerin⁹ papa instituit q̄ in vitreis fieret. q̄a vo illa fragilia erant. iō vrban⁹ papa ⁊ etiā ꝯciliū remeñ. statuit q̄ in argenteis vel aureis vasis sacrificet. vel ꝓpter pauptatē in stāneis q̄ nō eruginant. nō tñ in ligneis vel ex auricalco. Nō ergo dz esse d̄ vitro ꝓpter piculū effusiōis. nō de ligno q̄a cū sit porosū ⁊ spōgiosum corp⁹ sanguinē absorberet. non de ere vel auricalco q̄niā ob vini v̄tutē erugine ⁊ vomitum ꝓuocaret. Et nota q̄ calicis nomē a veteri et nouo testamento originē traxit. Vñ hiere. Calix aure⁹ babilon iebrians omnē terrā Et dauid. Calix in manu dñi vini meri plen⁹ mixto. Et alibi. Calicē salutaris accipiā ⁊ nomē d. in. Itē in euangelio Potestis bibere calicē quē ego bibitur⁹ sū. Itē accipiēs calicē grās egit. Calix aūt aure⁹ significat thesauros sapie in xp̄o absconditos Argenteus mundiciā culpe Stāne⁹ innuit silitudinem culpe et pene. stānū enī ē mediū inter argentū ⁊ plūbū. et caro xp̄i licet nō fuerit plūbū. i. peccatrix. fuit tñ carni silis peccatrici. et licet nō fuerit argentū. i. passibil' ꝓpter suaz culpā. fuit tñ passibilis ꝓpter nostrā. q̄a languores nostros ipe tulit ⁊ dolores nr̄os ipse portauit De calice et patena dicet sub ti. de ꝯsecratōnib⁹ ⁊ vnctionib⁹. Nempe si q̄s tenui religione tentus dicat. q̄ dñs p̄cepit moysi vt cuncta vasa tabernaculi in oēs vsus ⁊ cerimonias ex ere faceret. vt legitur exo. xxvij. et xxxviij. ca. q̄qz hmōi p̄ciosa vasa et ornamēta poterāt venūdari et dari paupib⁹. silis ē iude ⁊ mulieri vnguentarie ꝯtrari⁹ Hoc eī agim⁹ nō q̄ deū min⁹ vilia ornamēta delectēt q̄z aurea. sed q̄r cū hoīes qd̄ diligūt deo libēter offerūt. ꝑ diuinā latriā. suā vincunt auariciā Preterea hec diuine pietatis officia moralia sunt ⁊ future glorie significatiua. Vñ etiā in veteri lege ex auro iacincto. purpura. coccobis tincto. ⁊ bisso retorta. et alijs p̄cios⁹ sup humerale fieri p̄cipit. vt ōnta sacerdos v̄tutū diuersitate clarescere debeat demōstret. ⁊ altare ⁊ ꝓpiciatoriū ac cādelabrū ⁊ alia vasa et ornamenta altaris ex auro fieri ⁊ argento. exo. xxv. ⁊. xxx. ⁊. xxxviij. ca. Tabernaculū q̄z ex diuersis p̄ciosis fieri p̄ceptū est. ꝓut dictū est sub ti. de ecclesia. Legalis etiā pōtifex alijs diuersis p̄ciosis vtebat ornamētis ꝓut dicet ī tertia pte sub ti. de legalib⁹ indumētis. de hoc etiā sub ti. de eccle dedicatiōe ꝓpe p̄ncipiū dicet. Porro ꝓhibitū est in ꝯcilio aureliañ. ne diuīa ministeria p̄stent ad nuptiaꝝ ornatū nec ꝓborū tactu vel pompa secularis luxurie polluant. q̄ nimiꝝ ostendit q̄ ex veste cuiuscūqz ꝑsone fieri nō dz casula. vel aliquis sacris misterijs deputand⁹ ornat⁹. Stephanus q̄z papa statuit ne vestimētis ecclie in alijs vsib⁹ q̄s fruat. q̄qz nisi a sacratis hoībus tangant ne vltio q̄ balthasar regē babilonie ꝑcussit sup hoc transgrediētes veniat Clemēs etiā papa statuit ne mortui sepeliant vel inuoluant seu opiant vel etiaz feretrū cū palla. i. pānis altaris. aut cū mappa q̄ calix inuoluit seu cū q̄ sacerdos manus p⁹ ꝯsecrationē tergit. Qñ vo palle. i. corpalia. ⁊ vela. i. ornamēta altaris seu cortine sup altare pēdētes sordidate fuerint. dyaconi cū ministris humilib⁹ illa lauent intra sacrariū. et nō extra. Pro velis aūt lauandis q̄ ad cultū altaris ꝑtinēt noua pelius habeat. Palle vo. i. corpalia in alia pelui lauent Vela q̄z ianuarū. i. cortine q̄ extēdunt ī ecclesijs in festis ⁊ in q̄dragesima ī alia pelui lauent. Hinc est q̄ statutū est in ꝯcilio ylerdeñ q̄ ad corpale lauandū ⁊ ad pallas altaris ꝓpria habeant vasa foris ī q̄b⁹ nihil aliud lauet. Sz ⁊ s̄m eūdē clemētem si altaris palla. i. vestimēta altaris vel cathedra in q̄ sedet sacerdos sacris vestib⁹ indut⁹. vl' cādelabrū. vel velū. i. pannus vel cortina sup altare pendens fuerint vetustate ꝯsumpta crement. ⁊ cineres vel in baptisterio vel in pariete aut in fossis pauimētoꝝ vbi nō fit transit⁹ iactent Et nota q̄ ecclīastica ornamenta benedicunt. vt dicet sub ti. de ꝯsecrationib⁹ et vnctionibus

De campanis

Campane sunt vasa enea in nola ciuitate cāpanie p̄mo inuente. Maiora itaq; vasa cāpane a cāpania regione. minora vero nole a nola ciuitate dicunt̄. Pulsat̄ autē et bn̄dicitur cāpana. vt p illi⁹ tactū ⁊ sonitu; fideles inuicē inuitent̄ ad p̄miū. ⁊ crescat in eis deuotio fidei. fruges mētes ⁊ corpa credentiū seruent̄. ꝓcul pellant̄ hostiles exercitus. ⁊ oēs insidie inimici. fragor grandinū. ꝓcella turbinū. impet⁹ tēpestatū ⁊ fulgurū tempent̄. īfestaq; tonitrua et ventoꝝ flama suspendat̄. spūs ꝓcellaꝝ ⁊ aeree potestates ꝓsternant̄. vt hoc audientes ꝯfugiāt ad scē matris eccl̄ie gremiū añ sancte crucis vexillū cui flectit̄ omne genu ꝛc. sicut hec singula in bn̄dictionib⁹ cāpane habent̄ Sciēdū aūt est ꝙ cāpane quarū sonoritate ꝯuenit ꝓplus ad eccl̄iaz ad audiendū. ⁊ clerus ad annunciandū mane miscdiam dn̄i. ⁊ vitatē ei⁹ ꝑ noctē significāt tubas argenteas quib⁹ in veteri lege ꝓplus ad sacrificanduz accersiebat̄. de quib⁹ dicet̄ in. vj. ꝑte sub penthe. Quēadmodū enī vigiles in castris tubis. sic et eccl̄iaꝝ ministri cāpanaꝝ sonitu se excitant. vt ꝯtra insidiantē dyabolū pernoctēt. Signa igit̄ nostra enea sonoriora sūt tubis veteris legis. qꝛ tūc not⁹ erat deus in iudea tantū. nunc v̄o in omni terra. Sunt etiā durabiliora. significāt enī p̄dicationez noui testamēti fore ampli⁹ duraturā tubis et sacrificijs veteris legis. qꝛ vsq; ad mundi finē. Siq̄dē cāpane p̄dicatores significant q̄ fideles ad silitudinē campane ad fidē vocare dn̄t. qd̄ significatū est in eo ꝙ dn̄s p̄cepit moysi vt faceret vestē sūmo pōtifici habentē. lxxij. tintinabula q̄ sonarēt cū pontifex in sancta sanctoꝝ ingrederet̄. Ipsum ergo vas os p̄dicatoris designat. iuxta illud apli. Factus sū velut es sonans siue cimbalū tinniens. Duricia metalli fortitudinem designat in mente p̄dicatoris. Vn̄ dn̄s Dedi frontē tuā duriorē frōtib⁹ eoꝝ. Plectrū siue ferrū qd̄ interi⁹ ex vtraq; ꝑte feriens sonum reddit doctoris linguam q̄ scīa [illegible] et q̄ vtrūq; testamētū resonare facit figurat Prelatus ergo absq; scīa p̄dicationis ē q̄i cāpana sine plectro. iuxta illd̄ greg̃. Sacerdos si p̄dicationis est inscius. quā clamoris vocē datur⁹ est p̄co mut⁹. est enī quasi canis mut⁹ latrare nō valens. Ipsa v̄o ꝑcussio denotat ꝙ p̄dicator p̄mū debet ꝑ correctionē in se vicia ferire ⁊ postmodū ad aliena exprobrāda accedere ne ꝯtra doctrinā apli alijs p̄dicans ipse reprob⁹ inueniatur Vn̄ psal̄. Peccatori aūt dixit deus q̄re tu enarras iusticias meas ⁊ assumis testamētū meū p os tuū. Sue nāq; actionis exēplo plerūq; accendit q̄s eruditione sermonis mouere nequit. Vinculū v̄o q̄ plectrū vasi ꝯiungit̄ seu ligat̄ ē moderatō q̄ lingua tꝑatur que ad tractū corde id est. ad autoritatē scripture linguā mouet p̄dicatoris. Lignū in quo cāpana pendet lignū dn̄ice crucis sig̃t qd̄ ideo qn̄q; a supiorib⁹ ꝯtinet̄ qꝛ crux ab antiquis patrib⁹ nūciat̄. Instrumenta q̄bus ipsū lignū alligatū seu affixuz ē oracula sūt ꝓphetaꝝ. Ligatura v̄o ferrea q̄ cāpana ligno ꝯiungit̄ caritatez denotat. ꝑ quā p̄dicator indissolubiliter cruci affix⁹ gloriat̄ dicens. Mihi absit gloriari nisi in c. d. no. Cauilla ligno affixa qua mediante cāpana pulsatur rectā p̄dicatoris mentē signat q̄ diuinis mādatis inherens illa fideliū auribꝰ ꝑfrequentē pulsationē incutiat Funis aūt ab illa pendens qua campana pulsatur est humilitas seu vita predicatoris. Funis etiam ipsa vite nostre mensurā ostendit. Adhuc cum funis initiū habeat a ligno a quo campana pendz per qd̄ crux dominica intelligitur recte sacram scripturam a ligno sancte crucis descendentem signat Sicut etiam funis ex tribus est funiculis. ita et scriptura ex trinitate consistit. s. ex historia. ex allegoria. et ex moralitate. Funis ergo descēdens a ligno in manu sacerdotis est scriptura a misterio crucis descēdens in ore predicatoris. Rursus ideo funis vsq; ad manus quib⁹ ꝯtinetur extēditur. qꝛ scriptura vsq; ad opa transire debet. Funis q̄z eleuatio et depssio in pulsāda denotat ꝙ sacra scriptura aliqn̄ loquit̄ de altis.

amodo iam dicit illis spiritus vt re.a.la.s.
Sarcofagus dr a sarcos qd ē caro ⁊ fagin
qd ē comedere qr ibi caro cōedit .i. ꝯsumit
Piramis dr a pir qd ē ignis qr corpa igne
cremata et incinerata ibi recōdebant. Vel
qr sic ignis a lato incipit ⁊ tendit in acutuz
sicet piramis. Et est genꝰ altissime sepultu
re. Tale ē rome in q̄ fuerūt cineres iulij ce-
saris collocati. et corrupto vocabl'o vulga
riter vocat acꝰ sci petri. q̄ tñ iulia dici drēt.
Similē piramidē fieri fecit cesar iuxta tu-
ronū ꝓperipā ligeris. ⁊ reclusit ibi cineres
cuiusdā militis amici sui interfecti. Bustū
vo a noīe ꝯtēti nomē traxit ꝯtinētis locus
videlicz in q̄ busta siue hūana corpa sepelie
bant. Vrna dicta ē eo q̄ antiq̄s moris fuit
hūana corpa rogo ꝯburere. ⁊ cineres in ter
reis vrnis collocatos seruare. Spelūca qñ
qz dr duplex vt iā dicet. Cimiteriū initium
habuisse dr ab abraā q̄ emit agrū ab ebron
in q̄ erat duplex spelūca. vbi ipse sepultꝰ est
⁊ sara. ysaac et iacob. et adā et eua. ꝓpterea
eī emit vt sibi ⁊ suis sepultura esset. Duplex
spelūca iō ibi erat. qr ibi duo sepeliebant cō-
tigue scz vir et vxor. vel in vna viri. et in alte
ra mulieres. vel qr vnicuiqz illic sepeliendo
duplex spelūca ī modū cathedre fiebat Vñ
dic hiero. q̄ tres patriarche sepulti sūt in ci-
uitate ebron in spelūca duplici cū tribꝰ vxo
ribꝰ suis Sepeliebant aūt q̄si sedētes. ⁊ su-
perior ꝑs spelūce q̄ truncū capiebat a nati
bꝰ supra. dicebat vna spelūca. ꝑs vo īferior
q̄ capiebat pedes crura et femora. dicebat
alia spelūca. Sane nō dñt passim oēs ītra
eccl'az sepeliri. videt enī q̄ locꝰ sepulture nō
ꝓsit Lucifer nāqz de celo fuit ꝓstratꝰ ⁊ adā
de paradiso eiectꝰ. ⁊ q̄ loca his meliora sunt
Itē ioab in tabernaculo interfectꝰ ē. ⁊ iob ī
sterq̄linio triūphauit. imo obesse videtur si
q̄s indignꝰ ⁊ pctōr in eccl'a sepeliat. Legit
enī in dyalogo btī greg. libro. iiij. ca. lvj. q̄ cū
q̄dā flagiciosus ī eccl'a btī faust in ibrixieñ.
sepultꝰ fuisset. eadē nocte btūs faustinꝰ ap
paruit custodi eiusdē eccl'ie dicēs. Dic epo
vt ꝓijciat hinc carnes fetētes q̄s hic posuit
alioq̄n ipe die. xxx. morietur. Custos vo timu
it hoc dicere epo Et eps die. xxx. subito mor-
tuus est Legit etiā ibidē in c. lvij. de q̄dam
alio q̄ sepultus fuit in eccl'ia q̄ cadauer eiꝰ
postea inuentū est extra eccl'az ⁊ lintheami
na remanserunt in loco suo. Et augꝰ inq̄t
Quos pctā grauiora deprimūt. si in locis
sacris sepeliri se faciūt. restat vt de sua ꝑsū-
ptione iudicentur. quia eos sacra loca nō
liberant. sed culpa temeritatis accusat.
Nullum ergo corpꝰ dz in eccl'ia aut ꝓpe
vbi corpus dñi et sanguis conficitur sepe
liri. nisi corpa sanctoꝝ patrū q̄ dicunt pa-
troni. i. defensores. q̄ meritis suis totā defē
dūt patriā. et epi. abbates. et digni ꝑsbiteri
et laici summe sanctitatis. sed cuncti dñt cir
ca eccl'am sepeliri. puta in atrio aut in por-
ticu. aut in exedris siue voltis eccl'e exterius
adherentibꝰ aut in cimiterio. Dicūt enī q̄-
dam q̄ locus. xxx. pedū circa eccl'iam dz ad
hoc ꝯsecrari. alij vo solā circuitionē quaz
facit epus dedicans eccl'az ad hoc sufficere
dicunt. Augustinꝰ dicit in libro de cura ꝓ
mortuis agenda in fine q̄ sepeliri apd mar
tiruz memorias in hoc defuncto ꝓdest. vt
cōmendans eum etiam in martirū patro
cinio affectus pro illo supplicationis auge-
atur. Antiquitus solebant homines in ꝓ-
prijs domibus sepeliri. sed ꝓpter cadauerū
fetorem statutū fuit vt extra ciuitatē sepeli-
rentur et quendā locū ꝯmunem sanctifica
tum ad hoc deputabant. Nobiles vero se
peliebantur super montes et in medio mō
tiū et in radicibus eorū et in proprijs ꝑdijs
Ceterū si quis in obsidione interficiat nec
possit cimiteriū haberi. sepeliat in loco vbi
potest. Si vero negociator vel peregrinus
moriatur in equore ⁊ fuerit terra vicina se
peliat ibi. q̄ si portus remotus sit in aliqua
insula propinqua sepeliatur. Si aūt terrā
non videant. fiat ei domuncula de lignis si
haberi possunt et proijciatur in mare. In
cimiterio autem christianoꝝ nō nisi christi
anus baptizatus sepeliri debet. nec tamen
omnis. quoniā nullꝰ in maleficio interfe-
ctꝰ si maleficiū sit mortale peccatū. vt si sit
interfectꝰ in adulterio. vel latricinio. vel in
ludis gētiliū. Et iō vbi q̄s inuenit mortu-
us ibi sepeliat ꝓpter dubium cause mor-

terū campane in ꝓcessionib⁹ pulsant. vt de mones timētes fugiāt. put in ḡrta pte sub ti. de accessu pon. ad al. dicē. Timēte ni au ditis tubis eccl̄ie militantis scz cāpanis. sic̄ aliquis tyrann⁹ timet audiēs in terra sua tubas alicui⁹ potētis regis inimici sui. Et hec etiā est causa q̄re eccl̄ia videns ꝓcitari tēpestatē cāponas pulsat vt scz demōes tu bas eterni regis. i. cāpanas audientes terri ti fugiāt. ⁊ a tēpestatis ꝓcitatione q̄escant. ⁊ vt ad cāpane pulsationē fideles admoneā/ tur ⁊ puocent ꝑ instanti piculo oratioꝝ in sistere. ¶ Silent aūt cāpane triduo añ pa/ schā. vt dicē in sexta pte sub quīta feria ce/ ne. Rursus cāpane tpe interdicti silent. q̄a sepe ob delictū subditoꝝ impedit lingua ꝑ/ dicatoꝝ. iuxta illud pphete. Lingua tua adherere faciā palato tuo. q⁹ dom⁹. i. ꝑ lius exasperans. i. inobediens est. Hꝫ etiā eccl̄ia organa. de q̄b⁹ in ḡrta pte sub ti. dict̄is di/ cetur.

¶ De cimiterio et alijs locis sacris et religiosis.

Nunc de cimite/ rio et alijs sacris ac religiosis lo cis dicam⁹. Sane venerabiliū loꝝ alia sūt humane necessitati deputa/ ta. alia oīm dicata. Loca hūane necessita/ ti deputata sūt xenodochiū. xenostoriū q̄ idē est vasochomiū gerontecomiū orpha/ notrophiū et bephotrophiū. Sancti etenī pr̄es et religiosi p̄ncipes hmōi instituerūt loca in quib⁹ paupes. pegrini. senes. orpha ni. infantes. emeriti. infirmi. imbecilles. ⁊ sau cij recipēt̄ ⁊ fouerent̄. Et nota q⁹ geronta greece dr̄ senex latine. Locoꝝ aūt oīm dica toꝝ alia sunt sacra. alia sūt sancta. alia reli/ giosa. Sacra sūt q̄ ꝑ man⁹ pontificū rite dedicata et deo sanctificata sūt. que varijs noīb⁹ appellant̄. put subti. de eccl̄ia p̄mis/ sū est. Sancta sunt loca eminitatis siue ꝑ/ uilegiata seruitoꝝ ib⁹ et ministris eccl̄ar̄ de p̄bata. de q̄b⁹ videlicet sub interminatiōe ferte pene vel a iure vel ꝑ spāle pulegū int dict̄. ne q̄s illa violare p̄sumat. sic̄ sūt atria eccl̄ar̄. ⁊ in q̄busdā locis claustra infra q̄ sūt dom⁹ canonicoꝝ. in q̄b⁹ reis cuiuscun q⁹ sceleris ꝓfugientib⁹ si se ibi receperint se curitas p̄stat̄. Et ꝑm statuta legalia porte ⁊ theatra ciuitatū. Religiosa st vbi cadauer hois integrū vel etiā caput tātū sepelit̄. q̄a nemo p̄t duas sepultas hr̄e. Corp⁹ vō vel aliq̄d aliud mēbrū absq⁹ capite sepultū nō fac̄ locū religiosū. Sz et ꝑm legalia īstituta cadauer iudei vel gētilis vel infātis nōdū baptizati. locū in q̄ sepultū ē religiosū facit. ꝑm religionē tñ x̄pianā ⁊ canonicā doctri/ nā solū x̄piani cadauer locū fac̄ religiosū. Et nota q⁹ q̄d q̄d est sacrū ē religiosū et nō ecōtra. Cetera loc⁹ iste religiosus diuersi/ mode appellat̄ videlicet cimiterū poliātrū siue andropol' q⁹ idē est. Itē sepulcr⁹ mau soleū q⁹ etiā idē est. dormitoriū. tumulus. monumētū. ergastulū. sarcofag⁹. piramis bustū. vrna ⁊ spelūca. Cimiterū dr̄ a cimē q⁹ est dulce. et sterion q⁹ ē statio. ibi ei dul/ citer defunctoꝝ ossa q̄escūt et saluatoris ad/ uentū expectāt. Vel q⁹ ibi sūt cimices. i. ver mes vltra modū fetētes. Poliantrū dr̄ q̄si pollutū antrū. ꝑpter cadauera hoīm ibi se pultoꝝ. Vel poliantrū interp̄tat̄ multitudo virorū. a polis q⁹ ē pluralitas et antros q⁹ ē vir. ⁊ hꝫ ꝑp̄rie dr̄ cimiterū ꝑp̄ multitudi nē hoīm ibi sepultoꝝ. Sūt ⁊ andropol' q⁹ idē est. Sepulcrū dr̄ q̄si sine pulsu. q⁹ q̄ ibi se pelit pulsu careat. vel ē loc⁹ vbi ossa q̄escūt. Mausoleū dictū ē a q⁹dā q̄ dict⁹ est mau sole⁹ q̄ fuit diues ⁊ potēs. ⁊ ab artheme sia ei⁹ vxore valde dilect⁹ adeo q⁹ eo defuncto ipsa gloriosū ei ꝓstruxit sepulcrū q⁹ voca/ uit mausoleū a noīe viri sui. Exinde igitur mos inoleuit vt q̄libet p̄ciosa sepultura mau soleū nuncupet. Dormitoriū dr̄ a dormiē do q⁹ ibi coꝝpa sanctoꝝ q̄escūt q̄ in dōmīo dormiūt. Tumul⁹ dr̄ q̄si tumēs tell⁹. q̄nia⁹ hoīne in terra sepulto terra aliquantulum eleuat̄. Monumentū dr̄ quia monet men tem cuiuslibet inspicientis vt recordet̄ q̄a cinis est ⁊ in cinerē reuertet̄. Ergastulū di/ citur ab ergo q⁹ est opus vel aberga quod est labor ⁊ sterion q⁹ est statio. ibi enim re/ quescūt coꝝpa eoꝝ qui in dño moriuntur. Vñ beati mortui qui in dño moriuntur.

amodo iam dicit illis spiritus vt re.a.la.s.
Sarcofagus dr a sarcos qđ ẽ caro ⁊ fagin
qđ ẽ comedere q; ibi car̃o cõedit̃. i. psumit̃
Piramis dr a pir qđ ẽ ignis q; corpa igne
crematata et in cinerata ibi recõdebant̃. Vel
q; hĩc ignis a lato incipit ⁊ tendit in acutuz
sicet piramis. Et est gen⁹ altissime sepultu
re. Tale ẽ rome in q̃ fuerũt cineres iulij ce
saris collocati. et corrupto vocabl̃o vulga
riter vocat̃ ac⁹ sci petri. q̃ tñ iulia dici dẽt.
Similẽ piramidẽ fieri fecit cesar iuxta tu
ronũ. pperipã ligeris. ⁊ reclusit ibi cineres
cuiusdã militis amici sui interfecti. Bustũ
vo a noĩe ꝓtẽti nomẽ traxit ꝓtinẽtis locus
videlicz in q̃ busta siue hũana corpa sepelie
bant̃. Urna dicta ẽ eo q; antiq̃s mos fuit
hũana corpa rogo ꝓburere. ⁊ cineres in ter
reis vrnis collocatos seruare. Spelũca qñ
qz dr duplex vt iã dicẽt. Cimiterũ inuitium
habuisse dr ab abraã q̃ emit a grũ ab ebron
in q̃ erat duplex spelũca. vbi ipse sepult⁹ est
⁊ sara. ysaac et iacob. et adã et eua. ꝓpterea
ẽ emit vt sibi ⁊ suis sepultura esset. Duplex
spelũca nõ ibi erat. q; ibi duo sepeliebant̃ cõ
tigue scz vir et vxor. vel in vna vir. et in alte
ra mulieres. vel q; vnicuiqz illic sepeliendo
duplex spelũca i modũ cathedre fiebat̃ Uñ
dr hiero. q; tres patriarche sepulti sũt in ci
uitate ebron in spelũca duplici cũ trib⁹ vxo
rib⁹ suis Sepeliebant̃ aũt q̃si sedẽtes. ⁊ su
per or ps spelũce q̃ truncũ capiebat a natl
b⁹ supra. dicebat̃ vna spelũca. ps vo inferior
q̃ capiebat pedes crura et femora. dicebat̃
alia spelũca. Sane nõ dñt passim oẽs intra
eccl̃as sepeliri. videt̃ enĩ q; loc⁹ sepulture nõ
plit Lucifer nãq; de celo fuit pstrat⁹ ⁊ adã
de paradiso eiect⁹. ⁊ q̃ loca his meliora sunt
Itẽ ioab in tabernaculo interfect⁹ ẽ. ⁊ iobi
ster q̃ lunio truũpha ut. imo obesse videtur si
q̃s indign⁹ ⁊ pctor in eccl̃a sepeliat̃. Legit̃
enĩ in dyalogo bti greg. libro. iiij. ca. lvj. q; cũ
q̃dã flagicios⁹ i eccl̃a bti faust in brixien.
sepult⁹ fuisset. eadẽ nocte btus faustin⁹ ap
paruit custodi eiusdẽ eccl̃ie dicẽs. Dic epo
vt pficiat hinc carnes fetẽtes q̃s hic posuit
alioq̃n ꝑ̃ die. xxx. morier̃. Custos vo tunu
dicere epo Et ꝑ̃s die. xxx. subito mor
tuus est Legit̃ etiã ibidẽ in c. lvij. de q̃dam
alio q̃ sepultus fuit in eccl̃ia q; cadauer ei⁹
postea inuentũ est extra eccl̃az ⁊ linteamina remanserunt in loco suo. Et aug⁹ in q̃t
Quos pctã grauiora deprimũt. si in locis
sacris sepeliri se faciũt. restat vt de sua pñ
ptione iudicentur. quia eos sacra loca nõ
liberant. sed culpa temeritatis accusat.
Illum ergo corp⁹ dr in eccl̃ia aut ꝓpe
vbi corpus dñi et sanguis conficitur sepe
liri. nisi corpa sanctor patrũ q̃ dicunt̃ pa
troni. i. defensores. q̃ meritis suis totã dẽ
dũt patriã. et epi. abbates. et digni p̃sbiteri
et laici summe sanctitatis. sed cuncti dñi cir
ca eccl̃am sepeliri. puta in atrio aut in por
ticu. aut in exedris siue voltis eccl̃e exterius
adherentib⁹ aut in cimiterio. Dicũt enĩ q̃
dam q̃ locus. xxx. pedũ circa eccl̃iam dr ad
hoc ꝓsecrari. alij vo solã circuitionẽ quaz
facit epus dedicans eccl̃az ad hoc sufficere
dicunt. Augustin⁹ dicit in libro de cura ꝓ
mortuis agenda in fine q; sepeliri apud mar
tiruz memorias in hoc defuncto ꝓdest. vt
cõmendarẽ eum etiam in martirũ patro
cinio affectus pro illo supplicationis auge
atur. Antiquitus solebant homines in p
priis domibus sepeliri. sed ppter cadauerũ
fetorem statutũ fuit vt extra ciuitatẽ sepeli
rentur et quendã locũ ꝓmunem sanctifica
tum ad hoc deputabant. Nobiles vero se
peliebantur super montes et in medio mõ
tiũ et in radicibus eorũ et in propriis ꝓdijs
Ceterũ si quis in obsidione interficiat nec
possit cimiterũ haberi sepeliat in loco vbi
poterit. Si vero negociator vel peregrinus
moriatur in equore ⁊ fuerit terra vicina se
peliat ibi. q; si portus remotus sit in aliqua
insula propinqua sepeliatur. Si autẽ terrã
non videant. fiat ei domuncula de lignis si
haberi possunt et proiciatur in mare. In
cimiterio autem christianor nõ nisi christi
anus baptizatus sepeliri debet. nec tamen
omnis. quoniã null⁹ in maleficio interfe
ct⁹ si maleficiũ sit mortale peccatũ. vel si sit
interfect⁹ in adulterio. vel latrocinio. vel in
ludis gentiliũ. Et iõ vbi q̃s inuenit̃ mortu
us vbi sepeliat ppter dubium cause mor

tis eiꝰ. Si vo qs subito moriat in ludis cō
suetis. vt in ludo pile. sepeliri ꝑt i cimiterio.
qa nemini nocere intēdebat. Dz qa mū di/
alibꝰ occupabat aūt qdā q sepeliri dz sine
psalmis et sine ceteris mortuoꝝ obsequijs
Dz et si qs impetēs aliū in ira vl tumultu
ipenitens moriat. nec sacerdotē petijt non
dz sepeliri in cimiterio vt qdā dicūt. nec is
q manu ppa mortē sibi ꝓscuit. secꝰ si vi ad
cautelā sui vel suoꝝ repellebat. et alias i pe/
nitētia remanebat. Si vo nō ppter aliquā
manifestā cām sed solo dei iudicio qs subi
to moriē ꝑt in cimiterio sepeliri Justꝰ enim
in qcūqz hora moriē saluat. ꝓsertī si dabat
opaz alicui rei licite. Defensor iusticie. et pu
gnāti in plio iusto occisis cimiteriū. et offi/
ciū libere ꝓcedunt interfectu tñ in eccliaz nō
portēt ne pauimētū sanguine polluat Dz
et si aliqs rediēs de lupanari. vl de aliq loco
vbi fornicatꝰ sit. in via occidat. vl aliq casu
in cōfitens moriat. nō sepeliat in ꝯmuni ci
miterio. et ℔ si legitime ꝓbari ꝑt eū fornica
tū fuisse nec ꝓstat eū postea ꝓfessum vel cō/
tritū fuisse. alioqn sepeliri dz Bursus mu/
lier moriēs in ptu nō dz in eccliā poni vt q/
daz dicūt ne pauimētū eccle sanguine pol/
luat. sed extra eccliaz ei dicat obsequiū. et in
cimiterio sepeliat qđ nō placet. alioqn pēa
sibi vteret in culpā. Ītm licite in eccliam fer/
ta tñ q eccliā macul corpis ne polluat di/
ligēter caueat. ptus tñ de ventre ipsiꝰ extra
ctꝰ mortuꝰ et nō baptizatꝰ extra cimiteriū
sepeliat. Ītt tñ quidā q dicūt q ptus debz
vna cū muliere i cimiterio sepeliri. eo q ps
uiscerū esse censet. Sane pur et vtor in eodē
sepulchro ponendi sūt exemplo abrae et sare.
ybi ispālem nō elegerint sepulturā. Ītm et
thobias ꝑcepit filio. vt cū mater ipsiꝰ ꝓple/
uisset dies suos. locaret eā i eodē sepulchro
cū eo Ītē q libet in sepulcro parentū tumu
lādꝰ est. nisi ex deuotione alibi elegerit sepe
liri. Ceteruꝝ in ꝓcilio magūtinensi statutū ē
q sui pēsi q ꝑ suis pctis penā extremā pso/
uūt. et q ꝓfessi sūt vel ꝓfiteri ꝺsiderauerūt. et
ꝯmunicauerūt. i cimiteriis sepeliri possint
et oblatiōes et misse fieri peis. Quar hūa
nū corpꝰ sepeliendū sit. dicet in septima pte

subtt. de officio mortuoꝝ

De eccle dedicatōe et cōsecratōe

Quia de ecclesia et altari in sup̄iorib⁹ mētio fcā
est. ꝓ ꝰ est vt aliq de illoꝝ dedi/
catōe subijciam⁹ dicendo ꝓ ꝰ. Ītm ꝓ ꝰ vñ ꝓsecratio ec/
clesie ortū habuit. Secōo ꝑ qs Tertio q̄re
Quarto q̄liter eccla dedicet. et qđ significet
tā ipsa dedicatio qz singula q in ea aguntꝰ.
De officio vo festi dedicatōis eccliē in .viij.
ꝑte dicet. Ītm igit dom̄ē vñ dedicatio ec/
clesie initiū habuit. Sup q notandū est. q
moyses dño ꝑcipiēte fecit tēplū et sacrauit
illud cū mensa et altari eiꝰ et ereis vasis et
vtēsilibus ad diuinū cultū explēdū. Et nō
solū diuinis ꝑcibꝰ ea sacrauit. verū etiā sci
olei vnctōe dño iubēte liniunt Legit ei dñs
ꝑcepisse ipsi moysi vt crisma ꝓficeret q vn/
geret tabernaculū in dedicatōe. et arcā testa
mēti. Salo nō qz filiꝰ dauid iubēte dño ꝑ/
fecit tēplū cū altari. et reliq ad diuinū cultū
pagendū ꝓsecrauit sic in libro reg. habetur
Nabuchodonosor etiā rex vocauit oēs sa/
trapas optiates et tyrānos ad dedicatōnē
statue auree quā fecerat. Iudei ergo sic le/
git in burcardo li. iij. ca. iudei. loca i quib⁹
dño sacrificabāt diuinis hēbāt supplicatio
nib⁹ ꝓsecrata nec i aliis qz deo dedicatis lo
cis munera dño offerebāt Si igit illi q ym
brolegis deseruiebāt ℔ faciebāt. qn̄ ma/ nos qb⁹ veritas patefacta est. et grā. et vitas
ꝑsū xp̄m data est. tēpla dño edificare. et ꝑ/
ut melius possumus ornare atqz ea diuis
precibus et sanctis vnctionibus cum alta/
ribus et vasis vestibus quoqz et reliquis
ad diuinum cultum implendum vtēsilib⁹
deuote et solenniter ex institutione felicis
pape. iij. sacrare debem⁹. Bursus cū Rūa
in ciuitate baruth iudei quandā imaginez
crucifixi pedib⁹ ꝓcalcarent. et latus eiꝰ fo/
rarēt. morinde sanguis et aqua exiuit Iu/
dei aūt hoc vīso mirati sūt et infirmi eoꝝ ℔
sanguie delinit. ab oīb⁹ infirmitatib⁹ suis
liberati sunt. ꝓpter qđ oēs xp̄i fide suscepta
baptizati sūt et sinagogas eoꝝ in eccliās ꝓ/
creuerūt. et inde mos inoleuit vt eccliē ꝓ/

crarent cū pus tantū altaria ꝓsecrarent Et ppt̄ hoc etiā miraculū ordinauit ecclia fieri mēoriā dñice passiōis .v. kal. decēbris. & rome ꝓsecrata est ecclia in honore saluatoris vbi q̄dā ampulla cū illo sāguie reseruat. et solēne festū tūc agit. ¶ Scdo notādū est q̄ sol⁹ pōtifex pt̄ eccl̄as & altaria dedicare. q̄m am gerit imaginē & figuraz sūmi pōtificis xp̄i spūal̄r dedicantis. sine q̄ nō possum⁹ i grā stabiliri Vñ ipse ait. Sine me nihil potestis facere Et ps. Nisi dñs edi. do &c. Vñ ꝓcilū carthagīn. phibet ℔ facere sacerdotē nec p̄t ℔ alicui inferioris ordis demādari. ¶ Sane eccl̄a vt sacri edocēt canones dedicāda nō est nisi pus dotata sit. & ex licite acq̄sitis. Legit enī q̄ dū q̄dā epūs eccl̄am de vsuris & rapinis ꝓstructā ꝓsecraret. vidit p⁹ altare dyabolū stātē in cathedra in habitu pōtificali. q̄ dixit epō. Tessa eccl̄az ꝓsecrare ad meā ei⁹ iurisdictionē ptinet cū sit ex vsuris & rapīa facta. Epō vō & clerus territus & unde fugiētib⁹ dyabol⁹ ꝓtinuo ipaz eccl̄az cū grādi strepitu destruxit ¶ Burs⁹ eccl̄a q̄ p̄ gestu cupiditatis ꝓstructa ē ꝓsecranda nō est. & cui dos sufficiēs assignata nō ē. & ā pagan⁹ vel infidel⁹ sepult⁹ est. donec iñ fuerit eiect⁹ & eccl̄a abrasis pus parietib⁹ vltrigenis reconciliata. Idē etiā ē de excōmunicato. Si vō mulier p̄gnās illic sepulta sit. ea nō eiecta poterit ꝓsecrari. licet pt̄ baptizat⁹ nō sit. quāq̄z q̄dā alii scripserint sapientes & pt̄ eccl̄a ꝓsecrari dieb⁹ dñicis & puatis & plures epi & plura altaria pñt sil̄ ab eodez in vna eccl̄a ꝓsecrari. ¶ Tertio dōm ē q̄ re eccl̄a dedicat. & q̄dē ꝓpter q̄nq̄z cās. Iſdrio vt dyabol⁹ & ea ptās unde penit⁹ expellat. Vñ refert greg. in dyalogo li. iij. c. xxx. q̄ cū q̄dā eccl̄a arrianoz fidelib⁹ reddita ꝓsecraret. & reliquie sancti sebastiani & btē agathe illuc delate fuissent. ꝓplus ibidē ꝓgregatus porcū repētē iter pedes huc illucq̄z discurrere ꝑspexerūt. q̄ foꝛes eccl̄e repetēs a nullo videri potuit. omēsq̄z in āmiratione ē ꝓmouit Quō idcirco dñs ostendit vt cūctis patefieret q̄ de loco eodē inimīd⁹ habitatoꝛ exiret. Secūdi tā nocte magn⁹ in eiusdē eccl̄e tectis strepit⁹ fact⁹ ē. ac si in eis aliq̄s errādo discurreret. Tcia vō nocte grauioꝛ sonus increuit. Tertia q̄z nocte tant⁹ strepit⁹ insonuit ac si oīs illa eccl̄a a fūdamētis fuisset euersa statiq̄z recessit. nec vlter⁹ apud illā antiq̄ hostis inq̄etudo apparuit. Scdo vt ad eā ꝓfugientes saluent. put legit in canone gregorij. Et ob hoc ioab in tabernaculū fugit. et altaris cornua apprehēdit. Tertio vt ibi oꝛōnes exaudiant. Vñ in oꝛōne ad missaz dr. Cōcede vt oēs q̄ huc dēpcaturi ꝓuenūt ex q̄cunq̄z tribulatione ꝓsolatōis tue bñficia ꝓsequant. Sic etiā oꝛauit salomō in tēpli dei dedicatōne. put legit in .iij. regū. viij ca. Quarto vt ibi laudes deo soluant. put sub ti. de eccl̄a dictū est. Quīto vt ibi sacramenta eccl̄astica ministrent. Vñ et ipa ecclesia dr tabernaculū q̄i taberna dei in q̄ sacramenta diuina ptinent & ministrant. ¶ Quarto dōm est q̄liter eccl̄a ꝓsecrat. & q̄dē oīb⁹ de eccl̄a electis solo dyaconoꝛ ibi remanēte recluso. epūs cū clero ante foꝛes eccl̄e aq̄ā nō sine sale bñdicit. & interim intrinsec⁹ ardent. xij. luminaria aīt. xij. cruces in eccl̄esie parietib⁹ depictas. Iſdo stmoduz vō clero et ꝓplo sequenti ter circūeundo eccl̄az exter⁹ cū fasciculo isopi parietes q̄ aq̄ tā bñdicta aspgit. & q̄libet vice ad ianuā eccl̄ie veniēs ꝑcutit suplumiare cū baculo pastorali dicens. Tollite pōrtas pn. ne. zc. & dyacon⁹ deint⁹ rñdet. Quis ē iste rex gl̄e. Cui pōtifex Dñs fortis &c. Tertia vō vice ꝑcussato ostio ingredit pontifex eccl̄az cū pauc⁹ et ministris clero & ppl̄o foris manente dicēs Iſdax huc dominū. & dicit letanias. de inde in pauimento eccl̄e fit crux de cinere & sabulo vbi lr̄is grecis & latinis tot̄ scribit alphabetū Et iterz aliā aquā sanctificat cū sale & cinere et vino & altare ꝓsecrat. Deinde xij. cruces in parietib⁹ depictas crismate inungit. ¶ Sane quecūq̄z hic visibiliter fiunt de⁹ p̄ inuisibilē vtut̄ in aīa opat̄ q̄ ve dei tēplū est vbi fides facit fūdamētū. spes erigit. caritas ꝓsummat. Ipsa ei eccl̄a catholica ex viuis lapidib⁹ adunata dei tēplū est. quia multa tēpla vnū tēplū quoz vn⁹ est de⁹ & vna fides. Bom⁹ igit. dedicāda ē aia sanctificanda. Et est notandū q̄ ꝓsecratio

duo efficit. ¶Aã ipam ecclam materialem deo aptoprat. et nostrã scz tã ecclie qz fidelis aie desponsationẽ insinuat. dom⁹ nãqz nõ ꝓsecrata est sicut puella viro alicui destinata nõ tñ dotata nec matrimoniali cõmertio in vnione carnis vnita. Sed in ꝓsecratione dotat̃ z transit i. ppriã iesu xpi sponsam quã sacrilegiũ est p adulteriũ vlteri⁹ violari. desinit eni lupanar esse demoniũ. ut pz in cõsecratione illi⁹ tẽpli qđ antea pantheon vocabat̃. ¶Primo itaqz dicendũ ẽ de aque bñdictione. sup quo dñs dicit. ¶Nisi qs renat⁹ fuerit ex aqua z spũsancto non intrabit in regnũ celoz. ¶Aqua eni q lauandis corpib⁹ idonea est tãtã diuinit⁹ vtutẽ accipe merut. q sic corpa lauat a sordibus ita z aias mũdat a pctis. ¶Manifestũ qđez est q hec aqua cui⁹ aspsione ecclia ꝓsecrat̃ baptismũ significat. qz qđãmõ ipsa ecclia baptizat̃. Ipsa vo ecclia illã vtiqz ecclian designat q in ea ꝓtinet̃ s. fideliũ multitudinẽ. Eñ etiã eccia vocat̃ eo q ecclaz ꝓtineat ꝓtinens videlicet p ꝓtento Querendũ ãt est quare huic aque sal admisceat. cũ salua toz noster de baptismo loquens nullam de sale fecerit mentionẽ. ¶Nõ eni dixit. ¶Nisi qs renatus fuerit ex aqua salsa. vel sale mixta vel aliq̃ hmõi. sed dixit. ¶Nisi quis renat⁹ fuerit ex aqua z spũsancto zc. Et idipsũ de oleo z crismate queri potest. Sed notãdũ q sal in diuino eloquio sepe p sapia ponit̃ iuxta illud. Sermo vester sit sale ꝓditꝰ. Et dñs inqt discipulis. ¶Habete sal in vobis z pacẽ inter vos. Item qz Vos estis sal terre qđ si sal infatuatũ fuerit in q condiet̃ ¶Hinc etiã est q ꝑm legẽ nulla hostia sine sale offerebat̃ sed in omni sacrificio ponebat̃. Ex q bus omnibus ꝓuincit̃ q sal p sapia ponit̃ Est eni sapientia ꝓdimentũ oĩm vtutũ. sic zat̃ p uulsqz sale cibet̃. etiã infantes vt quod actu hre nõ pñt habeant saltẽ signatiõe sacramenti. nec sine sale benedicit aqua. Bene tur. Trina aũt interi⁹ et exteri⁹ ch isto do exorcisatur aqua benedicta aspsio trinã baptizãdi immersionẽ significat z fit ꝓpter tria. ¶Primo ꝓpter demonũ expulsionẽ. ¶Aã aqua bñdicta ppriã de sui vtute hz demones expellere Eñ in exorcismo ei⁹ dr. ut fiat aqua exorcizata ad effugandã omnẽ inimici ptãtem z ipm inimicuz eradicare zc. Scõdo ꝓpter ipsius ecclie purgatiõnẽ. oĩa nãqz hec terrena ꝓpter peccatum corrupta sũt z fedata. ¶Hinc etiã est q in lege oĩa pene mundabãtur p aquã. Tertio ꝓpter remouendã oẽz maledictionẽ z introducendã benedictiõez terra eni ab initio cũ fructu suo maledictiõnem accepit. eo q ex ei⁹ fructu deceptio facta fuit Aqua vo nulle maledictioni subiacuit. ¶Hinc est q dñs piscẽ comedit. sed carnẽ nõ legit̃ nominati cõedisse nisi de agno paschali. z hoc ꝓpter legis ꝓceptũ. in exemplũ. s. abstinendi aliqñ a licitis. aliqñ eadez comedendi. Rursus aspsio in circuitu fca signat q dñs curã suoz bñs mittit angelũ suũ in circuitu timentiũ se. Tria vo respõsoria que interim decantant̃ est hilaritas triũ ordinũ fidẽ suscipiẽtiũ. s. noe. daniel. et iob. Et qmã ad hãc vnu ocationẽ grã fidei spei z caritatis infundit̃. ideo ad pedẽ z ad mediũ z ad ptẽ parietis supioreẽ aspgit̃. Be interioꝛ etiã aspsione iã dicet̃. Be vtute isopi in sequẽti ti. dicet̃. Triplex vo circuitus quẽ epus aspgendo facit triplicẽ circuituz quẽ xpus fecit ꝓpter ecclie sanctificatiõez designat. ¶Primꝰ fuit q venit de celo in mundũ. Scõdus quo de mundo descendit in lumbũ. Tertiꝰ q de limbo rediens z resurgens ascendit in celũ. Triplex qz circuitꝰ oñdit q ecclia illa ad honorẽ trinitatis dedicat̃. Ostendit etiã triplicẽ statũ saluandoz de ecclia. q sũt vgines ꝓtinentes z ꝓuugati qđ etiã dispositio ipsi⁹ ecclie materialit̃ ostendit. ꝓut sub ti. de ecclia dictũ est. ¶Dorso trina ad supliminare ostij pcussio signat triplex ius qđ rps hz in ecclia sua. ꝓpter qđ sibi dz aperiri. Est eni sua creatione. redẽptiõe. z glorificationis ꝓmissione ¶Aã pontifex xpm. vga ei⁹ ptãtem figurat. Rursus ptriplicẽ pcussionẽ ianue cum vga pastoꝛali pdicatio euãgelica intelligit̃. Quid enim ẽ vga pastoꝛalis nisi sermo diuinus. iuxta illud ysaie. ¶Dercutiet terraz vga id est. sermone

oris sui ꝛc. Virga igit̄ ianuas ꝑcutere ē au
res audientium p̄dicationis voce pulsare.
Aures eī porte sūt ꝑ q̄s ad corda audiētiū
sancte p̄dicationis v̄ba introducim⁹. Vñ
psal'. Qui exaltas me de portis mortis vt
annunciem oēs laudes tuas in portis filie
sion. Quid eī sūt porte filie sion. nisi aures
ꝛ audit⁹ fideliū. Tertio triplex cū v̄ga per
cussio ꝛ ianuaꝝ aptio significat q̄ ꝑ p̄dica
tionē pastoꝝ infideles veniēt ad fidei ꝯsen/
sū. Per illā eī porte iusticie apiunt̄ ꝛ illas ī
gressi fidē ꝯfitēt̄. Vñ psal'. Apite mihi por/
tas iusticie. et ingressus in eas ꝯfitebor do
mino. Hec porta dñi iusti intrabūt ꝑ eam
Percutit igit̄ eps in supliminari scz rōis
dicens. Supple o vos p̄ncipes. i. demones
seu potius hoīes. tollite. i. auferte. portas. i.
ignorantias. vestras. i. a cordib⁹ vr̄is. Int̄
rogatō v̄o dyaconi inclusi respondētis in
ꝑsona ꝓpli quis est iste rex glorie. est igno/
rantia ꝓpli nescientis q̄s est q̄ debet intrare
Aptio ostij euacuatio est peccati. Recte
ergo eps ter ꝑcutit. q̄ nūer⁹ iste notissim⁹
ꝛ sacr̄tissim⁹ ē. et in oī dedicatione eps ter ia
nuas ꝑcutere dz. q̄ sine inuocatione trini/
tatis nullū fit in ecclia sacramentū Trina
v̄o ꝓclamatio. tollite por. ꝛc. significat tri/
plicē xp̄i ptātem. videlicet quā hz in celo ī
mundo et in inferno. Vñ in himno ascen
sionis d. Vt trina rerū machina celestiū
terrestriū et infernoꝝ cōdita flectant genu
iam subdita. ¶ Consequenter ostio apto
intrat eps. ad notandū q̄ si debite vtat̄ of
ficio suo nil ei resistere potest. iuxta illud.
Bñe q̄s resistet potentatui tuo. Ingredit̄
aūt cū duob⁹ vel trib⁹ vt in ore duoꝝ vl' tri
um testiū stet ꝯsecrationis v̄bū. Vel quia
paucis p̄ntib⁹ dñs se trāsfigurans ꝓ eccl'a
orauit. Et ingrediens dicit. Pax huic do/
mui et oībus habitantibus in ea. q̄ xp̄us
mundū ingrediens pacē inter deū ꝛ hoīez
fecit. Venit enī vt nos deo pr̄i recōciliaret.
Post hoc dū dicit̄ letania ꝓstratus orat ꝓ
sanctificatōne dom⁹. Nā ꝛ xp̄s humiliat⁹
ante passionē ꝓ discipulis ꝛ credituris oīb⁹
orabat dicens. Pater sanctifica eos ī no/
mine tuo Postq̄z v̄o surrexit orat sine sa/
lutatione quoniā nō dicit. dñs vobiscū. cū
ecclia nōdū sit q̄i baptizata ꝛ q̄ cathecumī
tantū sūt nō sūt digni vt eis fiat applausus
cū nōdū sint sanctificati. est tñ ꝓ eis orādū.
Clerus clamans ꝛ letaniā ꝯcinens apl'os
rep̄sentat qui ꝓ ecclie ꝛ aīaꝝ sanctificatōne
ad deū intercedebāt. In pauimento ecclie
scribit̄ alphabetū ꝫ mō. Fit eī crux de cine/
re ꝛ sabulo ex trāsuerso ecclie sup quā cru/
cē pulueris scribit̄ alphabetū in modū cru
cis. lr̄is grecis ꝛ latinis. nō autē hebraicis.
q̄a iudei recesserūt a fide. ꝛ scribit̄ cū bacu/
lo pastorali. Sane alphabetū sup crucem
scriptū tria rep̄sentat. Primo q̄dē scripta
ex grecis et latinis lr̄is in modū crucis fcā
rep̄sentat ꝯiunctionē seu vnionē in fide vt
usq̄z ꝓpli iudei videlicet ꝛ gentilis ꝑ crucem
xp̄i factā. iuxta illud. Jacob cācellatis ma/
nib⁹ filijs bñdixit. Ipsa v̄o crux siue vers⁹
ex transuerso ecclie duct⁹. videlicet vnus a
sinistro angulo oriētis in dextrū occidētis
et alter a dextro orientis in sinistrū occidē/
tis significat q̄ ꝓpl's ille q̄ prius erat dexter
factus est sinister. et q̄ erat in capite factus
est in cauda. et ecōuerso. ꝛ ꝫ ꝓpter crucis v̄
tutē. Christ⁹ eī ab oriente transiens reliq̄t
iudeos in sinistra. q̄ infideles. et venit ad
gentes quib⁹ licet in occidēte fuissent. dat
esse in dextra. et tandem a gentib⁹ in dextra
orientis positis visitabit iudeos ī sinistro
angulo occidentis q̄s ꝯstat deteriores esse
q̄z prius inuenerit gentiles. Ideo aūt ī ob
liquū et in modū crucis. ꝛ nō in directū he
lr̄ē scribunt̄. q̄a ad hanc sanctā intelligētiā
ꝑtingere nō valet q̄ crucis misteriū nō re/
cipit. et xp̄i passione nō se credit esse saluan
dū. In maliuolā enī aīam nō introibit sa/
piētia ꝛ vbi xp̄us fūdamētū nō est supedi/
ficari nō potest. Scd'o scriptura alphabeti
rep̄sentat paginaz vtriusq̄z testamēti q̄d ꝑ
crucē xp̄i adimpletū est. In passione nāq̄z
eius velū templi scissū est. q̄a tūc scripture a/
pte sūt. et reuelata sūt sancta sanctoꝝ. Vñ
ipse moriens dixit Consūmatū est. In his
q̄dē paucis lr̄is oīs scientia ꝯtinet̄. et tunc
crux ex transuerso ducit̄. q̄a vnū testamen
tū in alio ꝯtinet̄. rota enī erat in rota. Ter

tio repsentat articulos fidei. Ecclie enī pa/
umentū est nrē fidei fundamētū. Elemē/
ta ibi scripta sunt fidei articuli q̄bus rudes
ac neophici in vtroq3 ꝓfic̄ in ecclia eruditū
tur. q̄ se dñt puluerē et cinerē reputare. iux/
ta illō q̄d dixit abrā gen. xviij. Loquar ad
dñm meū cū sim puluis et cinis. Scripta
ergo alphabeti in pauimēto est simplex do
ctrina fidei in corde humano. Sabuca seu
bacul⁹ q̄ alphabetū scribit. mōstrat apl̄or
doctrinā vel doctor⁹ ministeriū q̄ facta est
ꝙuersio gentiū. z ꝓficēda in deor⁹. Cōsequ
ter ep̄s ad altare accedēs incipit stans. de⁹
i adiutor⁹ meū intēde. q2 tūc dem̄ incipit
q̄d est in ℟ officio ꝓncipale. Et dr̄ ỽsus. glā
pri ꝛc. q̄a hec bñdictio fit ad exhibēdā glām
trinitati. nō tñ dr̄ alla put in se. ti. dicet. z cō
secrat altare. In q̄ q̄dē ꝙsecratōe alia aq̄ be
nedicit. put i se. ti. dicet. er̄q̄ postq̄z altare se/
pties aspsū fuerit. aspgit etiā ter unter⁹ tota
eccl̄a sic ꝓpus absq3 aliq̄ dr̄ña maior⁹ pida
vel minor⁹. q̄nīa apud deū nō est acceptio
ꝑsonar⁹. ideo interr⁹ ad notādū q2 exterior ab
luto ille interiori nil ꝓdest. Jō ter q̄niam
ut ꝓmissū est aspsio illa sigificat aspsionē et
mūdationē baptismi q̄ datur bñficio trinita
tis. juxta illō. Ite docete oēs gētes baptizā/
tes eos i no. pa. z fi. z ss. Quia ei eccl̄a nō ꝓt
in aq̄ imergi sic̄ imerḡit baptizād⁹. ideo ter
aspgit aq̄ qi loco trine imersionis. Ursꝰ
aspgit ꝓcedēdo ab oriēte in occidētē z p me
diū semel in modū crucis. q2 x̄ps totā fidē de
am aut oēs gētes baptizari ꝓcepit in noīe
trinitatis. Cui baptismo tribuit efficaciaz
in mysterio passionis incipiens a iudeis de
q̄bus ort⁹ est. z resurrexit aque ad basim alta
ris fundit. put in se. ti. dicet. Quidā tñ aliā
aquā nō bñdicūt. sz cū pri⁹ bñdicta totū of
ficiū implent. Interī aūt cantat chor⁹ psal
mū illū. Exurgat de⁹ z dis. ini. e. ꝛc. Et illuz.
Qui habitat in adiuto. ꝛc. In quib⁹ fit mētio
de eccl̄a et ei⁹ ꝙsecratione ut ꝓbi. Qui ha
bitare facit vni⁹ moris in domo. Epūs ve/
dicit. Dom⁹ mea dom⁹ oōis vocabitur.
Quia ei⁹ officiū ē facere ut eccl̄a de⁹ mis
dei sit. nō negociatōis. Dane crismato al/
tari. xij. cruces in parietib⁹ eccl̄e depic̄ crus
mant. Depungunt aūt ipse cruces ꝓpter
dem̄onū terrorē. ut sz dem̄ones qui
inde expulsi sūt vidētes signū crucis terre
tur. z illuc regredi nō ꝓsumāt. Sc̄do ꝓpter
trūphi ostēsionē. Cruces nāq3 sūt vexilla
x̄pi. z sig trūphi sui. Asserto ergo ut osten
dat⁹ q̄ loc⁹ ille x̄pi dominio subiugat⁹ ē ibi
dē cruces depungunt. Ita. z apud impiale
magnificētiā obseruat ut aliq̄ ciuitate sibi
tradita ī piale vexillū i ea erigat. Et ī hm̄oi
figuratione dr̄ gen. xxviij. q2 iacob lapidem
quē suꝑposuerat capiti suo erexit in titulum
videlicet in titulū ꝓcionalē. mēorialē. z trū
phalē. Ter uouet ea ī spector⁹ x̄pi passio
nē q̄ suā eccl̄iam ꝙsecrauit. z passionis fidē
ad mēoriā reducāt. Vñ in canticis. Ascende
me vt signaculū supbrachiū ꝛc. Duodecim
vō luminaria aīe cruces ipsas posita sigfi/
cant. xij. apl̄os q̄ p fidē crucifixi totū mūdū
illuminauerūt. z q2 doctrina tenebre fuga
te sūt. Vñ dic̄ btus bern̄. Tota ꝓphetia vā
est in fide crucifixi. Et apl̄s. Nichil me iudi
co scire inē vos nisi ihm x̄pm. z hūc crucifi/
xū. Cruces igit̄ p ōttuor ecclie parietes illu
minant. z crismate iungunt. q̄nīa apl̄i cru/
cis misteriū ꝓdicantes. fide passionis x̄pi
q̄ttuor mūdi climata illuminauerūt ad co
gnitionē. inflamauerūt ad amorē. vnxerūt
ad ꝙscientie nitorē q̄d ꝓoleū. et ad bone fa/
me odorē. q̄d ꝓbalsamū designat. Adduc
post crismationē altaris ipm̄ altare. z eccl̄a
ornant. lāpades accendunt. dr̄ missa ī qua
pōtifex alijs vestib⁹ vtit̄ q2z fuerit ī aspsiōe
vsus. put in se. ti. dicet. Postremo notādū
est q̄ eccl̄a dr̄ in sanguine alicui⁹ ꝙsecrari.
Vñ fm̄ pelagiū. z nicolaū papā. i martirio
apl̄or⁹ petri. z pauli eccl̄a romana ꝙsecrata
est. Cōsecrat̄ ita q2z eccl̄a vt ꝓmissū est. altā
re. put in ti. se. cimiteriū ac alia. put sub ti. d⁹
ꝙsecrationib⁹ dicet. Et q̄n q2z legat̄ in vete
testamēto tēplū ter fuisse ꝙsecratū. Primo
in septēbri. Sc̄do i martio sub dario. Ter/
tio i decēbri sub iuda machabeo. Eccl̄a tñ se
mel ꝙsecrata nō est iterū recōsecranda nisi
fuerit execrata. q̄d ꝓtigit. Si dr̄o fuerit cō/
busta. ita ut pietes oēs vt eor⁹ maior⁹ ps fue
rit defrustati. leuit. c. xuij. ꝓpe finē. Si alor⁹

lūmō tectū vl'aliq̄ ei⁹ ps pietibus integris manētib⁹ vl'saltē in modica pte destructis ꝓbusta fuerit reconsecranda nō ē. Scō si tota ecclia aut maioꝛi⁹ ps sil'fundit⁹ coꝛ/ ruerit. et extoto. siue exeūdē. siue exaliꝰ fue/ rit lapidib⁹ repata. Consecratio eteni eccl'e maxie in exteriōꝛ vnctione. ⁊ in lapidū con iunctione ⁊ dispositione ꝓsistit Si vō non simul sed succes'siue pietes oēs ruerint ⁊ re pati fuerint eadē censet eccl'a. Idcoq̄ non recōsecrāda . sed dūtaxat cū aq̄ exoꝛcizata et misse solēnitate ē recōciliāda. quāq̄ eā re cōsecrādā q̄dā scripserint sapiētes Tertio recōsecrāda est eccl'a si dubū sit vtrū aliq̄n fuerit ꝓsecrata. eo q̄ sup ℔ nulla scriptura vel pictura aut sculpta. nullusq̄ etiā vnic⁹ testis de visu vel etiā de auditu q̄ vt q̄dā di cūt sufficeret extat. Altare q̄z semel ꝓsecratū recōsecrādū nō est. nisi illō execrari ꝓtigat q̄ō fit ꝑmo si mēsa. i. supiōꝛ tabula i q̄ fit ꝑn cipali⁹ ꝓsecratio mota vel in sui⁹ forma mu/ tata. vel enoꝛmit̄ puta vltra medietatē fra/ cta sit. Enoꝛmitas tñ h̄mōi iure valz ad epi arbitrū referri. Idēq̄ maxie ē si tota alta ris structura mota et repata fuerit. eccl'a tū ꝑpt altaris vel structure motionē vl'fracti onē recōsecranda nō ē. q⁹ alia est altaris cō secratio. ⁊ alia ecclie. Sic ecōuerso. si eccl'a totaliter destructa altare nō ledit. eccl'a ipa reparata solū. ⁊ nō altare recōsecrat. q̄z uis tū ꝓcō sit illud aq̄ exoꝛcizata lauari. Cō secrato tñ maioꝛi altari nihilomin⁹ alia mi noꝛa altaria eccl'ie ꝓsecrāda sūt. q̄z uis q̄dā dixerint sufficere in illi⁹ ꝓsecratione alia di gito demōstrari. Si vō altare modicā exte ri⁹ patiat lesionē nō ob ℔ est recōsecrandū Scō reconsecrat altare si altaris sigillū. i. lapis pu⁹ cū q̄ sepulcrū siue foramēin q̄ re/ liquie recōdunt claudit seu sigillat. motus aut fractū sit. Et fit foramē ipm q̄nq̄z in su mitate stipitis. et tunc q̄z aliud sigillū nō apponit̄ z ꝑncipalis mēsa suppositā loco si gilli habet. q̄z vō fit in pte posteꝛioꝛ. ⁊ q̄z in anteꝛioꝛ. in q̄ etiā foramie i testimoniū ꝓsecratōnis caute includi solent lr̄e ꝓsecrā/ tis epi. ꝓut⁹ tes nomē ei⁹ ⁊ aliꝛ ꝑtin cō/ secratione ꝑsentiū ⁊ in cui⁹ sci hon oꝛe cōse/

crat altare ⁊ etiā ipa eccl'a q̄n sil' ꝓsecrat vtq̄ q̄z. annū q̄z ⁊ die ꝓsecrationis. Tertio recō secrat altare si uncta q̄ sigillū foraminis vel etiā q̄ mensa stipiti vel aliud sigillū q̄ō mē sa ipsa nō est adheret mota vl'aliq̄s ex lapi dib⁹ ipsi⁹ uncte seu stipitis mensa vl'sigil lū tangēs mot⁹ vel fract⁹ sit. In ꝓuctōne eteni sigilli et foraminis atq̄ mēse ⁊ stipitis seu structe inferioꝛis ꝑcipue ꝓsecratio intel ligit. Quarto recōsecrat altare si ei vel ꝓu ctōni mēse ⁊ structure inferioꝛis tantū fiat augmētū q̄ ꝑstinā forma amutat. q̄nā⁹ foꝛ ma est q̄ dat esse rei. ꝑpter modicū tñ addi/ mentū nō execrat. sed tūc sacrū trahit ad se nō sacrū. dū tñ ꝓunctio mēse ⁊ structure inferioꝛis nō mlt̄um imutet. Quīto altare sic̄ ⁊ eccl'a ꝑpter dubū recōsecrat. Sexto al tare viaticū si lapis de ligno in q̄ insert⁹ ē. q̄ quodā mō sigillū repsentat remoueat ⁊ i eode vel alio ligno utꝛ reponat. nōnulli re/ cōsecrādū. alij vō solūmō recōciliandū au ūmant. q̄z uis aūt illud sepe iusstu ep̄i de lo co ad locū transferat ⁊ p vtaz poꝛtet. ꝑpter qō portabile seu viaticū appellat. nō tū ob ℔ reconsecrat aut recōciliat. ¶ Quod si calix ꝓsecrat⁹ deaurat. nūq̄d ē recōsecrand⁹. Et videt q̄ sic. q̄nā nou⁹ calix esse videt. Nouū eni op⁹ videt facere q̄ ꝑstinā opis faciē imutat. ⁊ reficit q̄ rei tā facte remediū facit. Sic q̄d ꝓsecratio in sup̄ficie ꝓsistit. Et hic est q̄ ecclie muris decrustatis recōsecrāda esse ꝑdixi. Contrarū tñ verū est. q⁹ nec ꝑpt mutāt⁹ dealbationē aut picturā. vel ꝑpter modicū additamētū eccl'a reconsecrāda ē. vtiā dixi. Cū eni ꝑpter ℔ forma calicis non mutet. idē calix manet. q̄re recōsecrād⁹ nō est. sicut ⁊ eccl'iam reparataz q̄nā eadē ma/ net recōsecrāda nō esse ꝑmissū ē. Si vō foꝛ ma ꝑoꝛ mutaret sec⁹ esset. q̄nāz forma dat esse rei vt dixi. Honestū tñ ē q̄ tū ꝑpter pol lutaz manuū ⁊ actū. tū ꝑpt ꝑphāe matie apositionē calix aq̄ exoꝛcizata laueꝛ ꝑ⁹ q̄z uby sacro sanctū coꝛp⁹ et sanguis dñi imo/ let. Q̄ remisso de ꝓsecratione aliq̄ de recō/ ciliatione dicam⁹. Circa q̄ notādum est q̄ tēplum spūale q̄ō est hō q̄nq̄z polluit Unde in leuitico. xuij. vir q̄ fluxum seminis ꝑtul

immūdus erit. et idem in muliere fluxum sanguinis menstrui vel alterius patiēte vt ibidē in ca. xv. ⁊ ideo ibi pollut⁹ eccl̄iam ingredi prohibebat donec aqua lauaret⁊ purificaret. ⁊ numeri. xix. c. q̄ cadauer mortui tetigerit immundus est. vñ aspgabat aq̄. ⁊ sic mūdabit. Et ppheta. Aspges me dñe isopo et mūdabor. Materiale etiā tēplū qđē eccl̄ia testante papa greg. polluit. et leuit. capi. xv. Tēplū ppheta. Polluerūt templuz sanctum tuū Et hoc siliter hodie aqua lauat⁊ reconciliatur. Fit enīz reconciliatio cū misse celebratione et aque cū vino sale et cinere solēniter benedicte aspsione. Nempe p salē discretio. p aquā ꝓplius. p vinū diuinitas. p cinerē passionis xp̄i memoria. p vnuz aque vinū xp̄i vnio deitatis⁊ humanitatis significatur. Hec ergo simul ponūtur ad notandum q̄ ꝓplius discreta mēoria passionis xp̄i mundat⁹ xp̄o adunatur. Fit etiā p episcopū tantū. si sit eccl̄ia ꝓsecrata. et quāq̄z ipse alteri coepo possit simul totū scz aque bñdictionē et reconciliationē vel solū aque bñdictionē vel etiam tantū reconciliationē. aq̄ p⁹ius per ipm benedicta ꝓmittere. simplici tñ sacerdoti neutrū ꝓmittere valet. nisi forte hoc ex priuilegio sibi ꝓpetat spēali. Si vō eccl̄ia ꝓsecrata nō sit debet statim sine ꝓstitutōne greg. ix. aqua exorcizata lauari. quā lotionē quidā fieri posse astruunt. iussu tñ episcopi p simplicē sacerdotē. cū fieri habeat cum aqua exorcizata que fieri potest per quēlibet sacerdotē. Nōnulli vō exime auctoritatis periti scripserunt quod et tuti⁹ est hoc dūtaxat p episcopū fieri. nec p eū sacerdoti posse ꝓmitti. nam canones aquā exorcizatam vocant aquā cum vino⁊ cinere solēniter bñdictā. qđ quidē verū est de eccl̄ia nō ꝓsecrata ad ꝓsecrandū tñ deo dedicata. secus ei est in simplici oratorio qđ nec sacerdoti nec religioso locus est. vt p⁹ te q̄ vnusq̄sq̄z p⁹ velle vbi placet ordinat saltē ad orandū. licet forte non sine diocesani licentia ad celebrandū. et p⁹ velle ad aluū vsum deputare loco emisso casu. Item. ppter adulteriū ibi cōmissum et. ppter fornicationez et generaliter cuiuscunq̄z femine. scz maris vel femine. clerici vel laici. Hereticī vel pagani. naturaliter siue innaturaliter. sanctimoniales et peccandi libidine ibi emisso fuerit polluta. etiaz si vir ibi vxorem cognoscat. quoniā licet talis ꝓcubitus sit alīs legitimus et ꝓcessus. non tñ qlibet tpe siue loco. quanq̄z multi in hoc ꝓtrarium sentiant sapientes Secus autē esse dicimus si q̄s forte ibi in somnis polluat. nā tunc animo magis ptulisse q̄z fecisse dolendus est. ⁊ etiā in cuiuscūq̄z bruti aialis semine ibi emisso. cum ratione careat neq̄z peccet. Reconciliat etiam eccl̄ia ppter homicidiū siue cuiuslibet sanguis effusione. siue sine. ibi quocūq̄z mō studiose ꝓmissum et etiam citra homicidiū ppter quālibet violētā⁊ iniuriosaz hūani sanguinis effusionē. siue ex vulnere. siue absq̄z vulnere ex naso vel ore. Nam in veteri testamento leuit. xiiij. et. xv. c. phibitum. ait sanguinē in templo fundi et semen emitti. et talia agentem⁊ patientem illud ingredi. Si autem absq̄z violentia vl̄ iniuria ex naso vel ore vel cicatrice vl̄ minutione. aut etiā ex emorroidis vel menstruo vel aliter naturaliter in eccl̄ia fluxerit. aut forte ludo vl̄ casu fortuito elicit. aut si quodcūq̄z aial ibi occiditur. vel si q̄s subito p se ibi moritur. aut lapide vl̄ ligno cadente aut fulgure occiditur. ppt̄ hec quidē et similia nō reconciliatur. nec etiam si alibi vulneratus ad eccl̄iam ꝓfugiens illic sanguine multo effuso moritur. quoniā tunc nō fuit homicidium in eccl̄ia ppetratū Si vō ecc̄ mu ꝑso in eccl̄ia vulneratus extra moritur. vel etiā extra sanguis ex vulnere fluit sec⁹ est. etiaz si intra eccl̄iam ex vulnere sanguis minime fluxisset. quoniā ictus vulnerū attenditur Sed⁊ si supra tectū eccl̄ie sanguis effundi tur. aut semen humanū emittit. qa ß extra eccl̄iam ꝓmittitur non reconciliatur. Ceterum si furtum aut rapina in eccl̄ia ꝓmittatur de ꝓsuetudine que in talibus attenditur reconciliatur. Idemq̄z in qualibz violētia absq̄z sanguinis effusione ibi ꝓmissa fieri debere quidā affirmant. cū illa homicidio equiparetur in iure vt si ad eam ꝓfugiens de violentia extrahat. vel ibi effractio

ꝓmittat. vel etiã si ꝓter sanguinis effusionẽ
ꝛra tumultuosa agat. vtsi qs fracto osse vl
luo ꝛe secuto absq; sanguine ibi grauit ꝗbe
ret. vel ad mortẽ vel ad mutilationẽ ibi ꝑsẽ
tialit ꝓdemnat⁹ inde extrahit vt ad locũ ex
ecutionis ducat. Sed cũ casus isti nõ sint
in uu re exꝑsli necesse nõ est eccliam p ẽpum
solẽnter reconciliari. honestũ tñ fore puta
mus ꝑ sacerdotẽ cũ aq exorcisata epi iussu
lauari. Jdẽq; dom videt sic eccla diu absq;
tecto ⁊ ianuis plena forte letamine aliisq;
spurcicijs aialib⁹ ⁊ naturali hominũ ⁊ sui
qꝝ diuersoꝝ loc⁹ passim patuerit. nec esset
forte malũ eã in tali casu solẽnter ꝑ ẽpum
reconciliari. Si aũt aliqs extra eccl̃am occi
sus mox intra eccliam inferat. occisoꝛ vo vl
alí⁹ mortuũ forenõ credẽs corpi adhuc ca
luto plagã inflixit ex q̃ sanguis fluit reco
liranda est. tũ ꝓpter horroꝛẽ ⁊ abominatoẽ
tũ. ꝓpter violẽtiã ⁊ peccãdi voluptatẽ. qꝝuis
enim hõ mortu⁹ nõ sit hõ. hũan⁹ tñ sanguis
ei⁹ p violẽtiã ẽ ibi effusus. Jllã ⁊ ipi cadaue
ri violẽtia horroꝛ ⁊ iniuria urrogant. Sec⁹
aũt est si naturali mortu⁹ in corpis obseq
um ⁊ honoꝛẽ in eccl̃ia demẽbꝛet vl euiscꝛe
tur ut forte ps ibi ⁊ ps alibi sepeliat. Reco
liat etiã eccl̃a in q̃ infidelis vel etiã publi
ce excõmunicat⁹ sepult⁹ est. ⁊ tũc parietes
sũt abradendi. Sane in ꝓmissis casib⁹ in
q̃bus ecclia recõciliat requirit ut factũ ꝺu
cens reconciliationẽ publicũ saltẽ p famaꝝ
existat. scãdalũ enim et horroꝛ atq; abomina
tio detur pitudine ⁊ pctõ atq; de violẽtia in
sacro loco siue in eccl̃a ꝓmissis. vbi delicto
rũ venia postulat. vbi eẽ doꝛ tutela refugij.
vbi ĩmolat. salutaris hostia p pctis. leuiti.
xiij. c. vbi etiã ꝓfugiẽtes saluant ⁊ deo lau
des exoluũtur reconciliationẽ iducũt. ⁊ etiã
ꝓpositũ et volũtas mortaliũ ibi peccantis.
Si vo occultũ sit reconciliari necesse nõ est
qm̃ã eccl̃a cũ sancta sit coinquinari nõ pt. imo
ipsi⁹ loci sanctitas infamiã loci abolet. qꝝ
uis iuxta q̃dã ꝓtraꝝ sentiãt ut saltẽ occulte.
ita ut delinquẽtes nõ ꝓdant sit reconciliã
da. Fit etiã reconciliatio ad exẽplũ ⁊ terroꝛẽ
vt videlicet videntes eccliaꝝ quin nullo pec
cauit ꝓpter peccatũ alteri⁹ lauari ⁊ purifi
cari existimẽt q̃ntũ ꝓpter suoꝝ delictoꝝ ex
piationẽ sit laborandũ. Cimiteriũ q̃z in q̃
pagan⁹ vel infidel⁹ aut excõmunicat⁹ sepul
tus est reconciliãdũ est. ossib⁹ tñ sepulti si ab
ossib⁹ fidelium discerni poterũt inde ꝓpus eie
ctis. reconciliat etiã in ꝓmissis casib⁹ in q̃b⁹
eccl̃ia reconciliat. cimiteriũ enim et sic de ꝓpulegi
is q̃bus et eccl̃ia gaudet. put sub ti. de vn
gionib⁹ dicet. Jllã ex q̃ benedictũ ẽ sacer lo
cus est. et reconciliat ꝑ ẽpm sic ⁊ eccl̃ia. ꝑ aspꝛ
sionẽ aque solẽnter cũ vino et cinere bñdi
cte. Jllud aũt notandũ est q̃ in q̃cunq; pte
eccl̃ie vel cimiterij violẽtia seu pollutio cõ
mittat vtrũq; ⁊ etiã q̃libet ipoꝝ ptes ꝓpter
ꝓximitatẽ violate intelliguntur. Ꝟ hodie in pte
correctũ est ꝑ dñm bonifaciũ. de con. d. j. vi
li. Et si enim ꝓsecratõnes eccl̃ie altaris ⁊ cimi
terij sint duerse. oĩm tñ vna ⁊ eadẽ est emu
nitas q̃ nõ est ad alterũ eoꝝ tantũ vel ad al
teri⁹ angulũ restringenda. qõ verũ est si ec
clesia ⁊ cimiteriũ sint ꝓiuncta. Si ei vnũ a
reliq̃ distet. bene ꝑt vnum sine reliq̃ violari
Si igit altero eoꝝ violato seu polluto etiaꝝ
aliud violatũ ⁊ pollutũ ẽ. pari rõne altero
eoꝝ tantũ reconciliato vtrũq; intelligit reco
ciliatũ. q̃nia nihil tã naturale est q̃z vnũq̃
qz eo genere dissolui quo ligatũ fuit. ⁊ par ẽ
tus ligandi atq; soluẽdi. ⁊ sic violato vel pol
luto cimiterio sufficit eccl̃iam reconciliari.
Nõnulli tñ simpliciter asserũt ꝓ vnã vio
lationẽ nequaq̃z alteꝝ violari. ⁊ p ꝓsequẽs
q̃libet eoꝝ debere specialiter reconciliari. q̃⁹
tñ pontificalis liber obtinat auctoritas in quo
specialis forma reconciliationis cimiterij nõ
habet. Beniq; si eccl̃ia vel cimiterũ aut ali
ud q̃cunq; ꝑ ẽpm excõmunicatũ ꝓsecret
seu benedicat. talia reconciliationẽ nõ egent.
q̃niam sacramenta a talib⁹ in forma eccl̃ie
collata vera q̃dẽ sunt. ut dicet in ꝓhemio q̃
te ptis. Verũ cum sicut ꝓmissum est excõ
municati funis cimiteriũ ⁊ eccl̃iam ꝓphanet. multo q̃dem magis exteriora sacramẽ
ta et benedictiones que p manus ⁊ os excõ
municati transeunt et ꝓficiunt. q̃z tũ ad doꝛ
mentia pertinet ꝓtaminari et coram deo fe
tere ꝛedentur. ideo honestũ est q̃ reconcilẽ
tur. ꝓut q; fideles talibus sacris vacantur.

prout sacrum canonū lectio edocet euiden
ter. Ait enī dñs p ꝓphetam. Maledicaz be-
nedictionibus vestris.

De altaris consecratione.

Non solū ecclesia
verum etiā altare ꝯsecratur. et h̄
ꝓpter tria. Primo ad sacramē-
tum deo ibi offerēdum Genes
viij. Edificauit noe altare domīo et tollēs
de cunctis volucribus ⁊ pecorib⁹ mundis
obtulit sup altare. Hoc aūt sacramentum
est corpus et sanguis xp̄i qd̄ in memoriaz
passionis dñice īmolam⁹. iuxta illd̄. Hoc
facite in meā ꝯmemorationē. Scd̄o ad no
mē dei ibi inuocādū. Vñ. geñ. xij. Edifica-
uit abraam altare deo q̄ apparuit ei ⁊ inuo-
cauit ibi nomē dñi. Hec aūt īuocatio q̄ fit
sup altare ꝓprie d̄r missa. Tertio ad cantā-
dū. Eccl. xlvij. Dedit illi ꝯtra inimicos po-
tentiā. ⁊ stare fecit ꝯtra altare cātores. ⁊ i so
no eoꝝ fecit dulces modulos. Sane hoc
mō ⁊ ordine ꝯsecratio altaris fit. In p̄mis
nāq; pontifex incipit. deus in adiutorium
meū intende. Postmodū benedicit aquaz
deinde q̄ttuor cornibus altaris cōfigurat
q̄ttuor cruces cū aq̄ bñdicta. Consequenter
circuit altare septies. ⁊ septies mensaz alta-
ris cum aspersorio de isopo aqua benedicta
aspergit Ecclesia quoq; iterum aspergitur
et aque residuum ad basim altaris fundit̄.
Deinde in q̄ttuor angulis sepulcri in q̄ reli
quie recondi dñt q̄ttuor cū crismate fiunt
cruces ⁊ ponunt̄ reliquie ī capsella cū trib⁹
granis thuris. et sic recondunt̄ in sepulcro
Deinde supponit̄ eis tabula cū signo cru-
cis facte in medio ꝯfirmata. Postmoduz
lapis q̄ mēsa d̄r sup altare adaptatur. et ad
aptatus vngit̄ cū oleo in q̄nq; locis ⁊ eodē
mō inungit̄ postea crismate sic̄ de oleo di-
ctū est. Confirmat̄ etiā altare in fronte cru
ce crismatis. ⁊ adolet̄ incensū in q̄nq; locis
Post h̄ altare tergit̄ ⁊ mūdis pānis iduit.
et demū sup illd̄ sacrificiū celebrat̄. Nūc se
riatim singula p̄missa ꝓsequamur. Prīo
igit̄ notandū ē q̄ altare crismatis vnctōe ⁊
bñdictōe intueniente ꝯsecrat̄. ⁊ lapideuz so
lū. Vñ pontifex stans incipit. Deus in ad
iutoriū meū intende. q̄a ipe dñs ait. Sine
me nihil potestis facere. ⁊ q̄r h̄ dedicatio si-
gnificat baptizandos q̄ ꝑcepta fide ad pu
gnā se p̄parant. ⁊ q̄ adhuc sūt īter suspiria ⁊
in certamine ꝯstituti. iō nō d̄r alla. q̄ enī ba-
ptizati nō sūt laudib⁹ angeloꝝ digni nō sūt
Vñ thobie penult̄. Et in plateis eius alla
cātabit̄. Post ꝯpletaz v̄o ecclie vel altaris
ꝯsecrationē cantat̄ alla. q̄niā exclusa demo
nū fantasia deus ibi laudabit̄. Nam ⁊ xp̄s
ad aram crucis accedens ad trinitatis glo
riam manifestandā mortē soluit. sz alla dū
taxat post resurrectionē cātauit. Scd̄o cir
ca aque bñdictionē notandū est q̄ huius
aque exorcizatio fit ad effugandū inde ini-
micū. In q̄ bñdictione q̄ttuor nc̄caria sūt.
videlicet aqua. vinū. sal. ⁊ cinis. Et h̄ ꝓpter
tria. Prīo q̄niaz quattuor sūt que inimicū
expellūt. Primū est lacrimarū effusio q̄ p
aquā. Scd̄m est spūalis exultatō q̄ p vinū
Tertiū matura discretio q̄ p sal. Quartuz
ꝓfunda hūilitas q̄ p cinerē sig̃ficat̄. Aqua
igit̄ ē penitētia. vinū mentis exultatio. sal sa
pientia sic̄ in p̄cedentiti. ꝓbatū ē. cinis peni
tētie humilitas. Vñ de niniuitis d̄r. q̄r rex
ipe surrexit de solio suo. ⁊ indutus est sacco
et sedit in cinere. Hinc ⁊ dauid inq̄t. Quia
cinerē tāq̄z panē mādu cabā ꝛc̄ Hinc ⁊ abraā
Loquar inq̄t ad dñz meū cū sim puluis ⁊
cinis. Scd̄o mō aqua ē ꝓpis seu hūanitas
q̄r aque mlte ꝓpli multi. Vinū deitas Sal
doctrina diuīe legis q̄ ē sal federis. Cinis q̄
ꝯsūmat mēoria dñice passionis. Vinū aq̄
mixtū christus deus et hō. Per fidem eniz
dñice passionis q̄ p doctrinā diuine legis
habet̄. ꝓplus p aquā significat⁹ p fidei vnio
nem ꝯiūgit̄ capiti suo deo ⁊ homī. Tertō
mō p̄t dici q̄ h̄ aq̄ bñdicta spiritū sanctum
significat. sine cuius flatione nihil vnq̄z sā
ctificat̄. ⁊ sine cuius grā nō fit remissio pec
catoꝝ. Qd̄ spūssctūs aq̄ vocet̄ ipa veritas
ostendit dicens Qui credit in me flumīa
de ventre eius fluent aque viue. Qd̄ euan-
gelista exponens dixit Hoc āt dixit de spū-
sancto quem accepturi erant crede[illegible]

eum. Et nota ordinē sacramenti exteriꝰ aq̄ interiꝰ spū ecclia ꝯsecrat̄. Hoc ē enī qd̄ dn̄s ait. Nisi q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄ et spū sancto ꝛc. Ecce aq̄. ecce spūs. In baptismatis eniz sacramento nec aq̄ sine spū. nec spūs ē sine aq̄. qd̄ quidē ipse spūs sanctificabat q̄ in p̄ma mundi creatione ferebat̄ sup aq̄s Hac ergo aq̄ ⁊ ip̄m altare ⁊ totū interiꝰ templū qn̄ illud simul et altare dedicant̄ aspgit̄ Licet igit̄ spūs ⁊ aqua ad baptismi ⁊ ꝯsecratōnis ecclie pfectionē sufficerent. tn̄ sancti patres qui hoc ꝯstituerunt voluerunt nobis satisfacere. nō solū in his que ad v̄tutē verꝫ etiā in his que ad sanctificationē ptinent sacramenti. Ideoqz apposuerūt salē. vinū oleum. cinerē. ⁊ crisma. Non enī crisma vel oleū habuit philippus qn̄ eunuchū baptizauit. act̄. viij. ca. Alterū ergo horꝫ deesse non debet ⁊ sil̄ ꝯmisceri dn̄t. quia ꝑplus dei q̄ est ecclia sine his simul iunctis neqz sanctificatur neqz a pctis soluitur De hoc etiā tangetur sub ti. de ꝯsecra. De aqua quidē manifestū est. q̄a nisi quis renatꝰ fuerit ꝛc. De sale etiā. q̄a sine fidei ꝯdimento qd̄ in sale sig̃ficat̄ nemo vnq̄z saluari poterit quantūcūqz aqua baptismatis aspgat̄ De vino q̄z p qd̄ spūal̄ diuine legis intelligētia designat̄. Vn̄ dn̄s in nuptijs aquā in vinū ꝯuertit. Si q̄s aspsus nō fuerit. i. q̄cūqz de eo nō biberit vel ꝓpinantibꝰ nō crediderit. ad vite eterne beatitudinē nō pueniet. Cineris etiā aspsio p quā penitētie humilitas intelligit̄ tā necessaria est. ut sine ea nō fiat in adultis remissio pctōꝝ. p ip̄am enī venit̄ ad baptismū. ⁊ ip̄a est singulare refugiū pctōribꝰ pꝰ baptismū. Vn̄ et nō imerito baptismꝰ vocat̄ dicente dn̄o in euāgelio de iohāne qꝛ venit in vniuersam regionez galilee p̄dicans baptismū pnīe i remissionez pctōꝝ. Et nota q̄ttuor eē genera aque bn̄dicte de q̄ i pte q̄rta dicet̄ sub ti. de aque bn̄dicte aspsione His oībꝰ pmixtis pōtifex q̄ttuor cruces cū aq̄ ip̄a in q̄ttuor cornibꝰ altaris ⁊ vnam in medio fac̄. Quattuor cruces rep̄sentant q̄ druplicē caritatez quā hi q̄ ad altare accedunt habere debent. scz ut diligant deum se ip̄os amicos. et inimicos De quibꝰ q̄tuor cornibꝰ caritatis dr̄ gen̄. xxviij. Dilataberis ad orientem et occidentem. septētrionem et meridiem. Et ideo q̄ttuor cruces in q̄ttuor cornibꝰ fiunt ad designandum q̄ christus p crucē quattuor mūdi ptes saluauit. Secundo fiunt ad sig̃ficandū q̄ quattuor modis crucem dn̄i portare debemꝰ. scz in corde p meditationē. in ore p ꝯfessionez. in corpore p mortificationē. et in facie p assiduaz impressionē. Crux in medio altaris significat passionem quā christus in medio terre subijt. p quā opatus est salutem in medio terre. i. in hierusalem. Deinde septies altare pontifex circuit. Primo ad sig̃ficandū q̄ ip̄e debet curam p omnibus impendere et vigilantiam habere. q̄ p circuitū designatur. Vn̄ tūc cantat̄. Inuenerūt me vigiles qui circuiebāt ciuitatē. Debet eī solicite vigilare sup greges sibi ꝯmissos. Naz ut ait gilbertus. Ridiculosa res est speculator cecus. p̄cursor claudꝰ. p̄latus negligens. doctor insipidus. ⁊ preco mutus Scd̄o septenus circuitus circa altare significat septez meditationes q̄s circa septemplicē v̄tutez humilitatis christi habere debemus. ⁊ p ip̄as circuire frequēter. Prima v̄tus est q̄ de diuite factus est paup. Scd̄a q̄ in p̄sepio positus. Tertia q̄ parētibus subditꝰ. Quarta q̄ sub manu s̄ui caput inclinauit. Quīta q̄ discipulū furem ⁊ ꝓditorem sustinuit Sexta q̄ ante iniquū iudicē mā suetꝰ stetit Septima q̄ p crucifigentibus clementer orauit. Tertō p septem circuitus septē vie christi significant̄. Prima fuit de celo i vterū Scd̄a d̄ vtero i p̄sepiū Tertia d̄ p̄sepio in mundū. Quarta de mūdo in patibulū Quīta de patibulo in sepulcꝝ. Sexta de sepulcro i limbū. Septīa de limbo i celū. Cōsequēter epūs aspgit altare. Quid aūt altare in tēplo significet aplus dicit. Tēplū enī dei sanctum est quod estis vos. Si ergo tēplum dei sumꝰ altare nostrū ē cor nostꝝ Hoc enī ē cor in hoīe qd̄ altare i tēplo. In h̄ altari fit sacrificiū laudis et iubilationis iuxta illd̄ psal̄. Sacrificiū deo spūs ꝯtribulatꝰ. In h̄ altari fit ꝯmemoratio corporis et sanguinis christi. Hinc p̄ees ad celum

ascendūt. qꝛ ad cor respicit deꝰ. Hoc igit̄ altare aq̄ aspgit̄ qñ corda hoīm ꝑ euāgelicaꝫ p̄dicationē a pctis mūdant̄. Nā ⁊ p̄dicatō aq̄ ē. iuxta illd̄. Oēs sitiētes venite ad aq̄s. Hac igit̄ aq̄. i. euāgelica p̄dicatione ⁊ scispiritꝰ sanctificatione ⁊ altare cordis ⁊ totus hō mūdat̄ ⁊ sanctificat̄. Cōsecrat̄ etiā altare cordis ꝑ ꝯceptū timoris ut initiet̄ ad bonū. ⁊ ꝑ affectū amoris vt ꝯfirmet̄ in meliꝰ. Nā initiū sapīe timor dñi. Septies aūt altare aq̄ aspgit̄ ad notādū q̄ in baptismo septē dona spūssancti tribuūtur. Per h̄ etiā figurat̄ q̄ hrē debemꝰ mēoriā dñice passionis. Septē nāqꝫ aq̄ aspsiones sunt septē sāguinis xp̄i effusiones. Prīa fuit in circūcisione. Scd̄a in orōne. qñ sudor eiꝰ fuit sic̄ gutte sanguīs. Tertia ī corpis flagellatiōe Quarta in capitis coronatione. Quinta in manuū pforatione. Sexta in pedū crucifixione. Septīa in lateris aptione Quidā vo ter aspgunt. q̄a in sancte trinitatis noīe baptizat̄. vel q̄a eccl̄a a pctis cogitationis ⁊ locutionis ⁊ opis emūdat̄. Vñ et tūc miserere mei dr̄. Fiūt aūt hmōi aspsiones cū aspsorio de isopo facto ꝑ quā herbā q̄ hūilis ē. xp̄i hūilitas ꝯgrue designat̄. q̄niā p̄dicte sāguīs effusiones facte fuerūt cū isopo hūilitatis xp̄i et inextinguibil̄ caritatis q̄ aspsa eccl̄ia catholica mūdatur. h̄ etiā herba naturalr̄ crescit in petra. ⁊ hūilitas nature creuit in xp̄o petra. Nā iuxta aplm̄ petra autē erat xp̄us Calide etiā nature et xp̄i hūilitas corda frigida ad exercēda opa caritatis accēdit. Itē eiꝰ radices saxa penetrāt ⁊ hūilitas duricias abstinentie ꝯfringit. Valet ad pectꝰ ⁊ ꝯtra tumorē. et hec supbie tumorē sanat Itē illa nascitur ⁊ renascitur ⁊ radicatur in terra. Vñ ⁊ si ꝑ eā tota fideliū multitudo intelligi possit. p̄cipue tñ illi ꝑ isopū figurātur. q̄ in xp̄i fide radicati ⁊ fūdati ab eiꝰ amore euelli ⁊ separi nō p̄nt. ꝑ q̄s quid meliꝰ q̄ꝫ ep̄os ⁊ p̄sbiteros intelligere possumꝰ. q̄ q̄nto maiorē in eccl̄a obtinēt dignitatem tanto firmiꝰ xp̄i fidei inherere debent. Per hos siq̄dē spargitur aq̄. ꝑ hos ⁊ ab his baptizātur xp̄i fideles. His datum ē ꝑficere baptismatis sacramenta. Dū vo altare aq̄ aspgit̄ ep̄s cantat. Domꝰ mea domꝰ orōis est ꝛc. Et iterū Narrabo nomē tuū frībus meis. Et qꝛ sine deo nullū opꝰ ꝑficitur. in ꝯsūmatōe orat vt exaudiātur ingrediētes ibi bñficia petituri. Cōsequēter qñ eccl̄a sil̄ ⁊ altare ꝯsecrantur tota eccl̄a illa aq̄ aspgitur. ꝓut in p̄cedēti ti. tactū fuit. Quo pacto pōtifex ad altare cū psalmis accedit. ⁊ residuū aq̄ infūditur ad basim altaris. sic̄ ī vete. residuū sāguīs fūdebatur ad crepidinez qd̄ idem ē quod basis ꝑ qd̄ sig̃ficatur q̄ residuū qd̄ excedit vires hūanas in tanto sacramento deo ꝯmēdatur. q̄ est sūmꝰ sacerdos cuꝰ est alioꝝ sacerdotū supplere defectū Sepulcrū vo siue foramē in quo reliquie recondi debent. significat vrnā auream plenā manna q̄ in arca testimonij posita erat ꝓut subti. de altari dictū est. Siq̄dez sepulcrū hmōi qd̄ a quibusdā ꝯfossio nuncupatur est cor nostrū. qd̄ q̄ttuor crucibꝰ de crismate factis ꝯsecratur. qꝛ quattuor sunt v̄tutes in libro sapīe descripte. scꝫ prudentia. fortitudo. tp̄antia. ⁊ iusticia. quibꝰ cor nostrū q̄i inungitur. dū ad suscipiēda secretoꝝ celestiū misteria ꝑ donū sanctispūs p̄paratur. Fit aūt sepulcrū hoc qñꝫ ex supiori pte altaris. ⁊ qñqꝫ ex latere anteriori. Sane sine sanctoꝝ reliquijs aut vbi ille haberi nō possūt sine corpe xp̄i nō fit consecratio altaris fixi sed viatici vel portatilis sic. Reliq[illegible] siq̄dem sunt exempla vtriusqꝫ testamenti autoritates. passiones martirū. ⁊ vita ꝯfessoꝝ q̄ nobis sunt ad imitationē relicta. Hec in capsa recondimꝰ cum ad imitandū ea in corde retinemus. q̄ si audimus et intelligimus et opera non facimus magis ē ad dānationē q̄ꝫ ad salutem. quia non auditores legis iusti sunt apud deum. sed factores tātum Vñ aplꝰ di. Imitatores mei estote sic̄ ⁊ ego christi. Solēnis vo reliquiaꝝ deportatio fit ad imitationē eiꝰ. qd̄ sicut legitur ī exo. In arca testamenti erant duo circuli aurei totum lignum penetrantes ⁊ per eos vectes de lignis sethim deaurati īmittebātur q̄bus arca ferebatur. Et priusq̄ pontifex intret ecclam circuit eam cum reliquijs vt sint illius eccl̄ie ꝓtectores Legitur [illegible]

re.vnj.c.q̄ in tēpli dedicatione ꝓgregati sūt oēs maiores natu israel cū pncipib⁹ tribuū ⁊ duces familiaꝝ ad rēgē salomonē ī hieru salē ut deferent arcā federis dñi. venerūtq; cūcti senes de israel. Sacerdotes aūt itule/rūt arcā federis dñi in locū suū in oraculū templi in sancta sctōꝝ subter alas cherubin Siq̄dē cherubin exp̄ādebāt alas sup locū arce. ⁊ ptegebāt illā ⁊ vectes ei⁹. Erāt aūt salo mō et oīs mlt̄itudo israel q̄ ad eū ꝓuenerat gradiebāt cū illo añ arcā. In cui⁹ q̄dē rei testimoniū plati magnates et tpli alicuius puntie hodie ꝓuenīūt ad ecclīaꝝ dedicatō nē. sequunt̄ ꝓcessionalit̄ ꝓsecrātē. ⁊ reliq̄ ep sacerdotes sub papilione seu vmbraculo so/lēniter deportant. Deinde pontifex ꝓuſq; eccl̄iam cū illī ingrediat̄. ꝑmonē facit ad po/pulū illā ⁊ salomō arca deportata ꝓuertit faciē suā ⁊ bñdixit oi ecclīe israel. ⁊ p oranti bus in ecclīa orauit. Oīs ei ecclīa israel sta bat ⁊ ait salomō Bñdict⁹ do. de. ra. ⁊c. put legit̄ ibidē. Recōdunt aūt reliq̄e sanctoꝝ cū trib⁹ granis thuris in capsula. q̄a exēpla sctōꝝ cū fide trinitatis. i. p̄is et filij ⁊ spūsc̄i debem⁹ in mēoria retinere. Illā debemus credere vnū deū vnā fidē. ⁊ vnū baptisma. q̄a iust⁹ ex fide viuit. sine q̄ sicut dicit aplūs ī possibile est placere deo. Supponit̄ ⁊ ad/aptat̄ ipi sepulcro q̄dā tabula signo crucis ꝛ. fonte roborata Siq̄dē p crisma intel ligit̄ spūs sancti donū q̄ tabula. i. caritas sū pūngit̄. q̄a cognoscꝝ ad obfuāda secreta celestia spūs sancti grā roboratur. Tabula ergo ꝑ signū roborata reliquijs supponit̄. q̄a p exēpla sanctoꝝ caritas accēdit̄. q̄ opt mlt̄itudinē pctōꝝ sic et tabula reliq̄as opit Vñ aplūs. Caritas dei diffusa ē in cordib⁹ nr̄is p spūm sanctū q̄ dat⁹ est nobis Hec. aūt tabula siue lapis ꝓtinet. siue de sigillis sepulcri sic ait alexander papa. ij. Postea vo lapis q̄ mēsa altaris de sup altare adap tat̄. p q̄ē pfectionē ⁊ soliditatē noticie dei possum⁹ intelligere. q̄ nō ꝓpter duriciē sed ꝓpter soliditatē fidei lapidea esse dr. sic dñs ait petro. Tu es petr⁹ et sup hanc petram id est. sup hanc fidei firmitatem edificabo eccl̄iam meam. Sicut enim mensa con/firmatio et pfectio altaris ē. ita et noticia dei ꝓfirmatio ⁊ pfectio ē oīm bonoꝝ. Vnde dicit̄ in sapientia ad deū. Noscere enī te cō firmata iustitia est ⁊ noscere iustitiā tuam et vtutem tuā radix est īmortalis. Et dñs p hiere. In hoc gloriet̄ q̄ gloriat̄ scire ⁊ nosse me. Vel p ipm lapidem xp̄us intelligit̄. de quo dicit aplūs. Ipse summo angularī lapi de xp̄o iesu. Sder lapidē quidē christi hūa/nitas designat̄. de quo in dañ. legit̄ q̄ lapis absc̄isus est de monte sine manib⁹. q̄a xp̄s debitā vgine q̄. ppt̄ eminētiā vtutū mōs dr. sine virili semine mirabilit̄ est nat⁹. ⁊ fctus in montem magnum totum repleuit orbē terraꝝ. de q̄ etiā p psal. dr. Lapidē quē ep/bauerunt edificantes hic fact⁹ est in caput anguli. Quoniā xp̄us quem edificantes. id est iudei reprobauerunt dicentes. nolu/mus hunc regnare sup nos. hic factus est in ca put anguli. quia sicut ait aplūs. exaltauit il/lum de⁹ ⁊ dedit illi nomē ⁊c. Vel p lapidem caritas intelligit̄. ut p̄missum est. q̄ debet eē magnus et lat⁹ quoniā latiū est mandatū caritas q̄ etiā ad inimicos extendit̄. iurta ꝓceptum dñi. Diligite inimicos ve stros. Non ergo vngunt altaria nisi lapi/dea. q̄a xp̄us p altare significatus est lapis excrescens in montem vt dictum est. ipse est mons pinguis oleo letitie p ꝓsortibus vn ctus. Verumtā ī exo. legit̄ dñm ꝓcepisse fieri altaria de ligni sethim q̄ sūt ī put tribulia et altare lateraniligneū est. Salomon q̄z fecit altare aureū. put legit̄. iij. regū. vij. ca. Iz illa facta sunt in figura. Et in comitatu p/uincie in castro sancte marie de mari est al tare terreū q̄ dicit̄ ibi fecerunt maria mag dale na et martha et maria iacobi et maria salo me. Sdost hoc aspso altari et cruz aq̄ bapti zato restat ut oleo et crismate linat̄. Epūs ergo ī supinfundit oleuz ⁊ crisma et cātat̄ Ere xit iacob lapidem in titulum fundens oleū desup. Illa enī ecclīa fuit titul⁹ aliaꝝ. q̄a de sion exiuit lex ⁊ verbum dñi de hierusalē. Fa ciens primo super illum quinq; cruces ex oleo cōfirmoꝝ ꝑm ordinē romanū. Sctūm q̄ dam vo alias ecclās de vtroq; oleo. vnā in medio et quattuor in cornibus. postea

eode mō totide ex crismate. Sane p oleū
spūssancti grā intelligit. de q dicit esaias p̄
pheta. Cōputrescet iugū a facie olei. qa sic
epūs oleū effundit sup altare ita xp̄s qui e
st mus pontifex effūdit grāz sup altare no
strū q̄ est cor nostr. qa ipse est distributor
oīm grāy p spūm sanctū sic dicit ap̄ls Alij
datur sermo sapie. alij spūs scie. alij fides. alij
grā sanitatū ꝛc. Et sic p oleū eps purificat
mēsaz altaris. ita ꝛ spūssanct⁹ purificat cor
nostrū ab oīb⁹ vicijs et pctis. Thustus q̄z
oleo fuit vnct⁹ nō q̄de visibili. sed inuisibili
i. grā spūssancti. Vñ dauid. Unxitte deus
deus tu⁹ oleo leticie p̄ consortib⁹ tuis. i. pl⁹ q̄z
oēs sc̄os q̄ fuerūt principes grēci. i. christi.
Vñ vnctio expssi⁹ q̄uenit xp̄o q̄z alijs. qa
p̄ oīb⁹ alijs vnxit eū deus ad habendū pleni
tudinē bonor. ideo q̄z inter p̄tas vnct⁹ Un
ctio q̄z ex oleo misc̄ diam sigficat. iuxta illd
euāgelij. Unge caput tuū oleo ꝛ faciē tuā
laua. qa sicut oleū in liq̄rib⁹. ita et misc̄o
in bonis opib⁹ sup̄ior est. quēcūq̄z ei liq̄rē
oleo sup̄infundas illud sp̄ desup natat. De
misc̄ia vo scriptū ē. Suauis dns vniuer
sis et mi. e. s. o. o. e. misc̄ia sup̄exaltat iudi
cium Hoc igit oleo liniat altare cordis nri
vt sp misc̄ie mēores aspsionis aque ꝛ rege
nerationis baptismi effectū nō amittam⁹.
Quiq̄z q̄s ces de oleo sigficat q̄ memoriam
q̄nq̄z passionis xp̄i q̄s p nobis i cruce sustī
nuit sp̄ hr̄e debem⁹. Ipenaq̄z q̄nq̄z plagas
sustinuit. s. in manib⁹ in pedib⁹ et in latere.
Designat etiā q̄nq̄z passiones misc̄ie q̄
nobis sūt necessarie. Necesse enī ē vt hō mi
sereat xp̄o passioni ei⁹ patiendo. Vñ iob
in psona xp̄i. Miserem̄ini mei miserem̄ini
mei ꝛc. Optet etiā vt hō misereat p̄ximo cui⁹
mala videt. Vñ in ecclīastico Miseratio
hois cū ta p̄ximū suū. Et sibūpi. et ꝛ triplī
citer sez p̄ omissis plāgendo illa. Vñ hiere.
Multi⁹ est q̄ agat p̄niaz sup̄ pctō suo dicēs
q̄d feci. Pro omissis Vñ ela. Ue mihi qa
tacui. i. qa nō sū locut⁹. q̄i diceret qa omissi
bona q̄d facere potui. Et p bonis mi⁹ pu
re factis. Vñ luc. Cū bona oīa fecerim⁹ di
cam⁹ q̄ serui inutiles sum⁹ ꝛc. Quasi dice
ret. Bona fecim⁹ nō bn̄. nō pure et iō inuti
liter fecim⁹. sic faciens elemosinā ad vanaz
gliam bonū facit. sz nō bn̄. nō pure Be hac
triplici miseratōne dicit eccl. Miserere aie
tue placens deo. Quia vera p̄passio mētis
dz esse cū exhibitione opis. ideo bis fiūt cru
ces. p̄mo de oleo. postmodum de crismate.
Vñ psal. Btus q̄ misereī ꝛ cōmodat. qui
mente miserē ꝛ cōmodat ope. Et q̄nā nō
sufficit hr̄e p̄passionē in mēte cū boni opis
exhibitione absq̄z odore bone fame. iuxta il
lud euangelij. Sic luceant opa vr̄a vt glori
ficet de⁹. et iō fiūt cruces de crismate q̄d cō
stat ex balsamo et oleo. balsamū q̄de p̄pter
bonū odorē significat bonā famā. oleū pro
pter claritatē nitorē p̄scientie quē hr̄e debe
m⁹. iuxta illud ap̄li. Gloria nr̄a hec est testi
m onū p̄scientie nr̄e Tūc āt balsamū oleo ꝛ ce
p̄ū git q̄n bon⁹ odor misc̄die addit. Bursꝰ
p q̄nq̄z cruces de oleo et crismate q̄nq̄z sen
sus corpis nr̄i intelligunt. q̄ duplicant ꝛ in
denarū sum gūt. qr q̄nq̄z sensib⁹ corpis bn̄
vtendo ꝛ nosmetipsos custodim⁹. ꝛ alios
exēplo ꝛ doctrina nr̄a in bono ope p̄firma
m⁹. Vñ ille bon⁹ negociator gloriabat di
cens. Ecce alia q̄nq̄z suplucrat⁹ su. Bū aūt
fiūt ille p̄misse vnctōnes cantatur. vnxit
te deus deus tu⁹. q̄d de xp̄o dictū est. Ter er
go altare inungit. bis oleo. tertio crismate.
q̄nā ecclia fide. spe. ꝛ caritate q̄ maior ē ce
teris. insignit. Et dū crisma infūdit [illegible]
Ecce odor filij mei sic odor agri plen. Hic
ager est ecclia q̄ floribus vernat. vtutib⁹ splē
det. opib⁹ fragrat. vbi sūt rose martirū. lilia
virginū. viole confessor. ꝛ virorū incipientiū.
Post vnctionē adolet incensū q̄d deuotoēz
orōis sigficat. Qui enī hz septē dona spūs
sancti ꝛ assimilatus ē do. deuotā pt illi offerre
orōem cui⁹ hz similitudinē. In q̄nq̄z locis a
dolet. videlicet in q̄tuor angul⁹ ꝛ in medio
q̄ sic q̄nq̄z sens⁹ corpis exercere debem⁹. vt
fama boni opis nr̄i vsq̄z ad p̄rios ext̄eat.
de q̄ dic ap̄ls. Christi bon⁹ odor sum⁹ i oī
loco. Et in euangelio. Sic luceat lux vr̄a ꝛc
Adhuc incensi frequentato est p̄tinua xp̄i
sacerdotis atz pontificis p nobis apud de
um p̄cem interpellatio. Crucē cū incēso fa
cere est eius passionem patri ostende[illegible]

ipsuz ꝑ nobis interpellare. Incēsū copiose in medio et in angulis ꝯburere est orōnes ꝑ ierosolimā ⁊ ī vniuersali eccl'a mltiplicare. Cōsequēter altare cū signo crucis ꝯfirmat' dicēdo. Cōfirma h̄ deꝰ ꝛc. q̄ ꝯfirmatio ex crismate a pōtifice in frōte lapidis facta significat ꝯfirmationē q̄ quotidie fit a spū sancto ꝑ caritatē in altari cordis. ut nulla tribulatione cor nostꝝ a caritate dei valeat separi. Vñ dicebat apl's. Quis separabit nos a caritate xp̄i. tribulatio an angustia ꝛc. ⁊ sb̄ iungit'. gl'a pr̄i. ut laus trinitati cātet'. Vltīa altaris bn̄dictio significat illaz finalē bn̄dictionez q̄n dicet'. venite bn̄dicti pr̄is mei ꝛc. Beniqz altare linteo cādido extergit' ad denotandū q̄ corpꝰ nostꝝ castitate vite debemus mūdare. Beīde bn̄dicūt' vasa. vestes. ⁊ lintheamīa diuino cultui deputāda Nā ⁊ moyses ꝑ. xl. dies edoctꝰ ē a dn̄o facere lintheamina ⁊ ornamēta in tēplo necessaria. Nēpe vtensilia bn̄dicere ē opa grā ad deū referre. Post h̄ altare albis ⁊ mūdis pānis vestit'. de q̄ subti. de altari dictū ē. Postremo ornat' eccl'a ⁊ accēdunt' lumīaria. Tūc eī opa iustoꝝ splēdescēt. tūc fulgebūt iusti ⁊ tanq̄z scin. in arū discurrēt Et inde sup altare h̄ordīe ꝯsecrato missa celebrat'. ⁊ sacrificiū altissiō offert'. illud videlicet de q̄ ꝓpheta ait. Sacrificiū deo spūs ꝯtri. ꝛc. ꝓut dicetur in ꝓhemio q̄rte ꝑtis. Nō enī fieri dz cō[illegible] sine missa. ꝑm gelasiū papā. q̄ tūc reuelat' sacramentū q̄d etiā angelis ab initio fuit absconditū. Et attēde q̄niā in aspsione basilice pontifex lineis dūtaxat ⁊ minoribꝰ vtit' indumētis. sed in missa vestibꝰ ornat' pontificalibꝰ ⁊ p̄ciosis. recolēs q̄ legalis pōtifex in lineis sanctuariū expiabat. et post lotꝰ in pontificalibꝰ ī olocaustū arietē offerebat. Sz q̄a ī eisdē lineis hircū emittebat pꝰ expiationē. iō etiā in ꝯsecratōe fōtiū ⁊ īmersione catecuminoꝝ vbi pctā eoꝝ transferunt'. q̄dā vtunt' simplicibꝰ ⁊ lineis indumentis

De cōsecrationibꝰ et vnctionibus

Legitur dominū p̄cepisse moysi vt ꝯficeret crisma. q̄ vnguento vngeret tabernaculū in dedicatione ⁊ arcā testamenti mensamqz cū vasis. et quo silr̄ sacerdotes ⁊ reges inungerent'. Moyses tn̄ nō legit' fuisse vnctus nisi vnctione spūali. sicut et xp̄s. Voluit itaqz xp̄s nos vnctione materiali inungi ut in illa ꝯseq̄mur spūalē. ⁊ ideo pia mater eccl'ia diuersas exhibet vnctiones. de quibꝰ h̄ aliqua ꝑstringamꝰ dicentes. Prīo q̄d hmōi significent vnctiones. Scd̄o ex quibꝰ fiāt Tertio de vnctione baptizādoꝝ. Quarto de vnctione baptizatoꝝ que ꝑ ep̄um fit in fronte. Quinto de vnctione ordinandorū Sexto de vnctione ꝯsecrandoꝝ ep̄orum ⁊ principū. Septimo de vnctione eccl'e altaris calicis et alioꝝ ministerioꝝ eccl'asticoꝝ Octauo de extrema vnctione. Nono de cōsecratione ⁊ bn̄dictione cimiterij. vestium et alioꝝ ornamētoꝝ eccl'iasticoꝝ. Decimo de ꝯsecratione et benedictione virginum.

Circa primū igit' notandū est q̄ due sūt species vnctionis. exterior q̄ material' siue corpalis et visibilis ē. et interior que spūal' et inuisibilis est. Exteriori visibiliter vngit' corpꝰ. interiori ⁊ inuisibiliter vngit' cor. De p̄ma iacobꝰ apl'us ait. Infirmat' q̄s in vobis inducat p̄sbiteros eccl'ie ⁊ orent sup euz vngentes eum oleo in noīe dn̄i. ⁊ oratio fidei saluabit infirmū. De scd̄a iohēs apl'us ait Et vos vnctionē id ē vnctio quā ab eo accepistis maneat in vobis ut non necesse habetis ut aliquis doceat vos. sed sicut vnctio eius docet vos de oībꝰ. Vnctio exterior signum est interioris. Interior vero nō solum est signum. i signatum. sed etiam sacramentum. q̄z si digne sumit' vel agit vl' auget absqz dubio q̄d designat puta salutem iuxta illud. Sup egros manus imponent et bene habebunt Circa scd̄m sciendū q̄ ad exhibendū exteriorem ⁊ visibilē vnctōez duplex oleum bn̄dicitur. videlicet oleum sanctum seu catecuminoꝝ q̄ catecumī vngunt'. et oleum infirmoꝝ de q̄ infirmi vngūtur. de qua vnctiōe loquit' dicta autoritas Infirmat' q̄s ex vobis. Qualiter autē fiāt bn̄dictiones vtriusqz olei ⁊ crismatis ī sexta ꝑte sub q̄nta feria cena dn̄i dicet'. Sz q̄tit'

quare infirmi ⁊ catecumi oleo inungũtur. Vel sp̃o deo ut ex visibilib⁹ inuisibilia faciliꝰ capiant. sic enī oleū fugādo infirmitatē recreat artꝰ fessoꝝ ⁊ ꝺ ꝯ sui nata lumē p̃stat. sic credendū est q̄ vnctio olei ꝓsecrati qꝺ est signū fidei pctā fugādo sanitatē aīe ꝓfert et lumē ei p̃stat. Siqꝺ oleū visibile in signo. oleū inuisibile in sacramēto. ⁊ oleū spūale unctus est. De oleo ifirmoꝝ autoritatē accepimus ab ap̃lis. de oleo catecumioꝝ ab ap̃lis viris. ⁊ licet deꝰ possit oleū spūale sine corpali tribuere. qz tñ ap̃li p infirmis. aplicari p catecumis hac arte vsi sūt. ñ sine pctō omitti pt qꝺ eoꝝ autoritas cōsecrauit. put sub .I. de altari dictū ē. Sic et anticꝰ iusti sine circūcisionē placuere deo sz postq̄z eis p̃ceptū fuit ut circūciderent. ℞ omittentes pctō subuiciebant. Tertio ꝺom ē de vnctione baptizādoꝝ. ⁊ qꝺ ē in nouo testamēto ñ solū reges ⁊ sacerdotes vngunt sic tā dicēt vez etiā q̄ xp̃s in sanguine suo fecit nos deo nr̄o regnū ⁊ sacerdotes .i. regales sacerdotes. iuxta illꝺ qꝺ petrꝰ ap̃ls ait. vos estis genꝰ electū. i. electi ex generib⁹ hoīm. regale sacerdociū. i. bñ vos regētes. Dēs xpiani bis añ baptismū vngunt sz oleo bñdicto. ꝓmo in pectore. deinde int scapulas. et bis pꝰ baptiſmū sz crismate sacro. ꝑio in vtice deū p epm in fr̄ōte. Et ꝯm aug. ꝓmeritores vnctiones itrospicere sūt potꝰ vsu q̄z p aliquā scripturā. ¶ In pectore qꝺ ē in q̄ est locꝰ cordis baptizādꝰ vngit oleo .s. ꝺr̄io ut p spūssanctū donū abiciat erroꝝ ⁊ ignorātiā ⁊ suscipiat fidē rectā. qz iust⁹ ex fide viuit. ⁊ corde creditur ad iusticiā. Int scapulas vo ut p spūs sci grāz exercitat negligētiā ⁊ torporē ⁊ exercēat bonā opatōnē. qz fides sine opib⁹ mortua ē. ut p fidei sacramētū sit mūdicia cogitationū in pectore. p opis exercitiū sit fortitudo laboꝝ in scapul. q̄tenꝰ fides p dilectōez sz aplīm operē. Oleuz igit a corde ad scapulas trāsfert q̄n fides q mēte ꝺcipit ꝑ ope ꝓficit. In vtice vo baptizatꝰ crismate a sacerdote iungit. ut sit paratꝰ oī poscenti de fide reddere rōnem. qz p caput mēs intelligit. iuxta qꝺ legit. Oculi .i. intellectꝰ sapiētis in capite eius. Int scapulas ꝺr̄io sensualitas. Vñ bñ p vticē q̄ est supior ps capitis intelligit rō. q̄ ē supior ps mētis. De ℞ etiā in .vj. pte sub sabbato scto vbi agit de ꝓfirmatione dicēt Ideo autē añ baptismū vngit oleo bñdicto ⁊ pꝰ baptismuz crismate sacro. qz crisma soli ꝓpetit xp̃iano xp̃s enī a crismate ꝺr̄ vel potiꝰ a xp̃o ꝺr̄ crisma nō ſm nois formā sed ſm fidei rōnem. Al xp̃o vo xp̃iani dicunt tanq̄z vncti deriuē tur ab vncto sz a xp̃o. vt oēs occurrant in odorē vnguēti illiꝰ sz xp̃i cuiꝰ nomē oleuz est effusū. sed ſm vum nois xp̃iani a crisma te dicunt ſm ysidorū. de ℞ dicēt in phemio sc̄oē ptis. Rursus ſm augu. vnctio ex oleo oñdit nos ad auditū plene fidei p̃patos et ad bonū xp̃i odorē vocatos. ad renūciādū q̄z dyabolo esse ꝓmonitos. Sc̄do vnctio in pectore ⁊ inter scapulas fit ſm rabanum ut p fidē undiq̄z muniamur et ad bona opa pficiēda p dei grāz roboremur. Ista p pectꝰ fidei vtus ꝑ scapulas vo in q̄b⁹ onus portat. hois robur et opatio recte intelligit. iuxta illꝺ. Alligāt onera ip̃portabilia ⁊ ip̃onūt humeris hoīm ⁊c. Vngit ergo in pectore ⁊ inter scapulas vt mēte ⁊ actu opa dyaboli postponat. ⁊ ut sit capax ad intelligēdū vbū dei. ⁊ robustꝰ ad portandū iugū ip̃i ⁊ onꝰ legis Vnctio vo q̄ fit in vtice .i. sūmitate capitis sup cerebra. fit ſm ip̃um ut celestis regni ptiçeps fiat inunctꝰ. et qz baptizat⁹ ꝯia capta .i. xp̃o desp̃sat. ⁊ ꝑterea fit ei crisma te ex oleo et balsamo ꝓfecto ut sciam⁹ q̄ spiritus sc̄tus ei dat q̄ inuisibiliter opat. oleum nāq̄z fessa mēbra fouet ⁊ lumē p̃stat. vt premissū est. balsamꝰ vo redolere facit. Siqui dē fessa sunt aīe mēbra. q̄n penitet se ꝺ deus egisse. spūssanctus venit ad illā illuminās eiꝰ intelligentiā. et demonstrans ei peccata sibi esse dimissa vl dimittenda. ⁊ p̃stans illi bona opa q̄ in alijs inspirāt bonū odorem qꝺ p fragrantē balsamū designat. Item qz sedes superbie q̄ sp iurta ip̃i⁹ nois ꝓclamātiā superiora aspernat in vtice eē videt. ideo rite fit ibi hec vnctio sub forma crucis. et sub noie humilitatis. Hāc vnctōez siluester papa fieri instituit p p̃sbiteros ꝓpter occasionē mortis. Vñ credibile est q̄ ante eiꝰ tp̃us vtrarꝝ

vnctio scz vticis ⁊ frontis epo reseruabatur. Cū enī gremiū dilataret eccle. nec oib⁹ epi valerēt p ꝯfirmationē accurrere. ideo ne sn̄ crismatis vnctiōe pirēt. istituit ut a sacerdotib⁹ in vtice supra cerebrū vbi ē sedes sapie vngerent. ad robur ⁊ augmētū grē. Und si postea decesserint dixit sicard⁹ in mitrali q̄ p rata grē augmētū ꝯsequent ⁊ gle. Verū tn̄ ⁊ sine vnctiōe credim⁹ solo baptismo saluari. ⁊ sine man⁹ impositōe spiritū sanctuz dari cui deus dare voluerit. put in actibus apl'oꝝ legit. Arnoldus etn̄ pfidi heretici asserunt q̄ nunq̄z p baptismū aq̄ hoīes spiritū sanctū accipiūt. nec samaritani baptizati illū recepūt. donec man⁹ īpositionē accepūt Sane vtraq̄z vnctio fit sm̄ rabanū ī modū crucis ut ab eo tpe diabol⁹ ī vase suo pstio cognoscens signū sue interēptionis. i. sācte crucis q̄ interempt⁹ est. iā sibi deinceps illd sciat alienū. i. a se alienatū. Fit q̄z sm̄ eū vnctio in pectore cū inuocatione trinitatis vt nulle reliq̄e latentis inimici in eo resideant sed in fide sancte trinitatis mens ei⁹ ꝯfortet et suscipiat ⁊ habeat intelligētiā mandatoꝝ dei. Quisq̄z ergo fidel' bis inungit. bis oleo postea silr bis crismate. pmo in baptismo in vtice. scdo post baptismū in fronte. scz in ꝯfirmatōne. q̄r etiā spūssctūs bis fuit apl'is dat⁹. vt dicet in. vj. pte sub sabbato sancto. Quarto loco ddm esset de vnctione q̄ fit p epm in fronte baptizati. sed de h̄ dicet in. vj. pte sub sabbato sancto. Quinto loco circa vnctionē ordinandoꝝ notādū est q̄ man⁹ psbiteri ab epo vngūt vt cognoscat h̄ sacramento se p spiritū sanctū suscipe vtutē ⁊ gratiā ꝯsecrandi. Un̄ eps eas inungens dicit. Consecrare ⁊ sanctificare digneris dn̄e manus istas p istā vnctionē ⁊ nostrā bn̄dictōnē ut q̄cunq̄z ꝯsecrauerint ꝯsecrent. et q̄cunq̄z bn̄dixerint bn̄dicant in nomīe dn̄i. Ideo q̄z viri deuoti osculant man⁹ sacerdotū statim post ordinationē. credentes p hoc orationū illoꝝ pticipes fieri ⁊ bonoꝝ Et vnguntur oleo sacro. vt opa miscdie p viribus ad oēs debeant exercere. Per man⁹ enī opa. p oleū miscdia designat. Un̄ samaritan⁹ ille appiās vulnerato vinū supinfudit. ⁊ oleuz vulneribꝰ ei⁹. Unguntur etiā oleo vt humide sint ad offerendū deo hostiā p peccatis ⁊ large ad cetera officia pietatis. n̄ aride ⁊ curue ad retinendū. vtrūq̄z enī videlicet grā curationis et caritas dilectionis p oleū designatur Rursus ideo īpositō man⁹ cū oleo sup caput ordinandi fit. q̄a p manū op⁹. p digitos dona spūssancti. et p caput mens intelligit. Man⁹ ergo īponit q̄a donis spūssctī metēibutus ad opa xpi mittit Sexto circa epoꝝ ⁊ pncipū vnctionē sciendū est q̄ epoꝝ vnctio a veteri testamēto sumpsit originez. Nā leuit. xxj. c. dr. Pontifex sup cui⁹ caput fusum est vnctionis oleū ⁊ cui⁹ man⁹ sunt in sacerdotio ꝯsecrate ꝛc. Sane epus vngit crismate qd sic pmissū est ꝯficit ex oleo ⁊ balsamo ⁊ vngit illo tam in corpe q̄z in corde ut interius nitorē ꝯscientie q̄ztū ad deuz qd p oleū. ⁊ exterius habeat odorē fame q̄ ad pximū qd p balsamū designat. De nitore cōscientie dicit apl's. Glia nrā hec est testimoniū ꝯscientie nrē. Nā oīs glia filie regis ab int⁹. s. pcedit. De odore bone fame idē apl's ait. Christi bon⁹ odor sum⁹. i. exemplum et imitatio sumus in oī loco. et alijs sumus odor vite in vitā. q̄i dicerent. sum⁹ exempluz dilectionis ⁊ bone opinionis ducentis ī vitam eternā. alijs odor mortis in mortē. i. inuidie ⁊ male opiniōis ducētis ī mortē eternā. Debz enī eps bonū in se hrē testimoniū et ab his q̄ sunt intus et ab his q̄ sunt foris vt cortina. i. fidelis cortinā. i. infidele trahat scz ad fidē et q̄ audit. scz addiscendo et credēdo dicat. Veni scilicet predicando et dicendo. Hoc vuguēto caput ⁊ man⁹ epi ꝯsecrātur. Per caput enī mens intelligit. iuxta illud euangelij. vnge. i. humilia caput tuū. et faciē tuā. i. ꝯscientiā laua scz lacrimis. Per man⁹ opa designātur. iuxta illud in canticis. Manus mee. i. bona opa. distillauerūt mirram. i. dederunt alijs bonū exemplum. Caput igit vngit balsamo caritatis. Prio ut epus diligat deuz ex toto corde ⁊ ex tota mente ⁊ ex tota aīa sua. ⁊ etiā xpi exemplo pximū suum sicut. i. ad id qd seipm. Oleum enim in capite est caritas in mente sm̄ greg. Secundo caput vngit ppter autoritatem

et dignitatem. quia nō solum ēps sed etiam
rex ꝓstituit. Tertio ut ostendat illi⁹ scz chri
sti tanq̄z ei⁹ vicarius repsentare psonā. de
quo dr ꝑ ppham. Sicut vnguētū in capi
te ei⁹ ꝛc. Caput enī viri est xp̄us. caput xp̄i
deus q̄ de se dicit. Spūs dn̄i super me. eo q̄
vnxerit me. euāgelizare pauprib⁹ misit me.
Chrust⁹ enī caput nostrū vnct⁹ est oleo in
uisibili. ipse ꝑ vniuersa intpellat ecclia. ēps
ꝑ sibi ꝓmissa. Vñ an⁹ vo vngunt ppē miste
riū et officiū. Vñ an⁹ q̄ dē q̄ opa signāt vn
guāt oleo. id est. crismate pietatis ⁊ miscōie
Idr̄o ut epūs opet bonū ad oēs. maxime
aūt ad domesticos fidei nemī claudant. oī
bus ꝓpiant. iuxta illud Vñ an⁹ aperuit manū
et brachiū extendit ad paupem. Vñ an⁹ ari
da. man⁹ a uara. manus tenacitate ꝓtracta
apiri nō pōt. Vngat igit ut sanet vt apiat
⁊ ut indigentib⁹ elemosinas largiat. Sc̄do
ut ostendat accipe ptātem bñdicendi ⁊ ꝓse
crandi. Vñ cū eas ꝓsecrat inunguit. Consc
crare inqt et sanctificare dñe digneris ma
nus istas ꝛc. ut supra. Tertio ut mūde sint
ad offerēdū hostias ꝑ pctās. Et nota q̄ licet
man⁹ epi inuncte fuerint oleo cū in ps byte
rū ordinaret. uter crismate vnguntur cū un
ēpm ꝓsecrat. Siq̄dem p man⁹ opa. p oleū
spūs scī. vt grē copia. p balsamū q̄ odor
admiscet in crismate odor bone fame desig
tur. eccl. xxxv. Quasi balsamū nō mixtum
odor mel. Quia ergo i opib⁹ ep̄or ⁊ alior
supior plus q̄z in alijs inferior⁹ munus
spūs scī apparere et odor fame sentiri dr.
iuxta illud. ij. ad corinth. ij. xp̄i bon⁹ odor su
mus deo. nā ⁊ in celesti gerarchia supiores
angeli supior⁹ donis et grā eminēt. id circ
co in eor ꝓsecratione man⁹ alias oleo iun
cte crismate rōnabiliter inunguntur. Ideoq̄
etiā crismate ꝓfirmat. ut pollicis impositio
cunctis ꝓficiat ad salutē. Nempe in veteri
testamēto nō solū vngebat sacerdos. verūz
etiā rex et ppheta. sicut in libris regū habet.
Vñ dns p̄cepit helie. Vade et reuertere in
domū tuā p desertū in damascū. cūq̄z pue
neris illuc. vnges azael in regē sup syriam ⁊
ieu filiū nansy vnges regē sup israel. heliseū
filiū saphat qui est de abel vnges ꝓ
phetā ꝑ te. Samuel quoq̄z vnxit dauid in
regē. Sed postq̄z ihesus nazarenus quē vn
xit de⁹ spūs scī sicut in actib⁹ apl'or legit
vnct⁹ est oleo ꝑ consortib⁹ suis. q̄ ꝑm aplm
est caput ecclie que est cor⁹ ipsi⁹ ꝓncipis
vnctio a capite ad brachiū est translata vt
ꝓnceps a tpe xp̄i non vngat in capite. sed in
brachio siue in humero vel in armo in q̄b⁹
ꝓncipat⁹ ꝙgrue designat iuxta qđ legitur.
Factus est ꝓncipat⁹ sup humerū eius ꝛc.
Ald qđ etiā signandū samuel fecit pomarī
mū a saul cui dederat locū in capite mēse
añ eos qui fuerant inuitati. In capite vo
pontificis sacramentalis est delibutio obſ
uata. q̄ psonā capitis scz xp̄i q̄ est caput ec
clesie in pontificali officio repsentat. Refert
aūt inter pontificis ⁊ ꝓncipis vnctionem.
q̄ caput pontificis crismate ꝓsecrat. brachiū
vo ꝓncipis oleo delinit. vt ostendat q̄nta sit
dr̄a inter auctoritatē pontificis ⁊ ꝓncipis
ptātē. ¶ Et nota q̄ sicut in euangelio legit
q̄dam pater familias vocauit seruos suos
et dedit illis decē mnas. Siq̄dem vocatio
serui. est canonica electio epi que fit ꝑm vo
cationez dn̄i vocantis aaron. Vñ dna dat ei
q̄n is q̄ sibi man⁹ imposuit dat ei tertiū euā
gelij dicens. Vade ꝑdica. Et ipse cū primo
ingredit ciuitatē suā ꝑfert euāgeliū i pecto
re suo iuxta morē quor iudaz eccl'az. ostēdēs
q̄ negociator mnā suā. In quibus dr̄is
ecclīs cū archiepūs dat illi virgam ⁊ dicit.
Vade ꝑdica. ⁊ ille statim bñdicit ꝓplm. in q̄
signat q̄ moyses cū vga missus ē in egiptū
Rursus epi in die sue ꝓsecrationis ꝓsueue
runt equitare equos albis pānis coōptos
repsentantes illud qđ legit in apoc. xix. c. Ex
ercit⁹ q̄ sūt in celo sequunt illū i equis albis
Siq̄dem exercit⁹ q̄ sunt in celo sūt boni et
iusti viri et ꝑfecti q̄ q̄ die sequunt ꝑ celesti
bus deū in oīb⁹ bonis opib⁹ q̄ ideo dicū
tur esse in celo. q̄ sola celestia diligūt ⁊ que
runt. Vñ apl's. Mrā nr̄a conuersatio in celis est.
Ibi exercit⁹. i. iusti et boni viri ⁊ ꝑfecti sequū
tur. ihm. q̄n scz expugnat in sevicia p oꝛre
ctionē et in primis p ammonitionē. Vnde
iacob⁹. Qui conuerti fecerit pctōrem ab erro
re vie sue liberabit aiam suā a morte ꝛc. Iste

exercitus sunt in equis albis. i. in corpibus castis. Corpa bonor dicunt eq. qz sic eq diriguit ꝑm volũtatẽ sessoris. ita iustor corpa regunt ꝑm volũtatẽ xpi. Isti equi dñt ee albi siue albis opti. i. corpa iustor ꝛ platorũ dñt ee casta et mũda. Si enĩ casta nõ fuerit xpum sequi nõ poterũt. Et petr⁹. Christus passus est ꝓ nobis. vobis relinquẽs exẽplũ ut sequamini vestigia ei⁹ ꝛc. Sed et clerici sancte romane ecclie ex ꝓcessione ꝓstantini impatoris equitant equos decoratos linteamĩbus candidissimi colorꝭ. Qua die debeat epũs ꝓsecrari ꝛ q̃re coder euangelij ponit sup humeros ꝓsecrandi dicẽt in sctã pte sub ti. de epo. ¶ Septimo loco dicẽdum est de vnctione ecclie. altaris. calicis. et alior ministeriorꝫ ecclie. que ꝑm morẽ cũ dedicãt unguntr nõ solũ ex mandato legis diuĩe. verũ etiã exemplo beati siluestri q̃ qñ ꝓsecrabat altare illud crismate pungebat. Idcirco enĩ dñs moysi vt faceret oleũ vnctionis de q̃ vngeret tabernaculũ testimonij. mẽsam arcã testamenti. cãdelabrũ. et suppellectilia. exo. xxx. et. xl. ca. ꝛ alia ut ꝑmissũ est. Que vnctiones fiũt vt reb⁹ inunctis maior reuerẽtia exhibeat ꝛ maior illis grã infundat. De his vnctionib⁹ in suis locis dictũ ẽ ꝛ dicẽt. Verũ vnctionis sacramentũ aliud quidẽ efficit ꝛ figurat in nouo q̃z in veteri testamẽto. Vñ nõ iudaizat ecclia cũ vnctionis ceremoniã sacramentũ. sicut aliq̃ antiq̃ mentiũt qui neq̃z scripturas neq̃z dei nouere vtutez De vnctionib⁹ ecclie et altaris in suis titul⁹ dictũ ẽ. Quatenus siq̃dẽ ꝓsecrat ꝛ inunguntr ad ãministrationẽ corpis xpi q̃ i ara crucis ꝓ oĩm salute immolari elegit. Ihã ꝛ oĩpotẽs de⁹ ꝓsperſã similagunẽ in patenis aureis et argenteis ad altare suũ deferri iussit. Calix q̃z ꝓsecrat et unguntr vt grã spũssancti ꝓficiat nouũ sepulcrũ corpi ꝛ sanguini xpi. ꝛ ipse dignet illũ sua vtute pfundere q̃ calicẽ melchisedech famulus sui pfudit. ¶ Octauo de extrema vnctione q̃ scz̃ institutiõne felicis pape quarti. et ex ꝑcepto iacobi apli dat labẽtib⁹ in extremis. dicendũ est. De qua dicũt quidã q̃ illa nõ est ita ꝓprie sacramẽtum sicut crismatio que fit in fronte vel alias. quia sicut asserũt iterari ꝑt cũ sit oratio sup hominẽ. qđ in sacramentis nõ ꝓtingit Sane hec vnctio p solũ sacerdotẽ fieri ꝑt. si plures adesse nõ ꝑnt Ider quã q̃dẽ venialia remittunt. iuxta illud iacobi. Infirmatur q̃s ex vobis. vt supra Fit autẽ vnctio ꝑ in diuersis corpis mẽbris ppter causas q̃ ex oriõnibus q̃ tunc dicunt colliguntr. et specialiter in illis in quibus q̃nq̃z sensus hois vigent. vt quicq̃d pullos infirm⁹ deliqt p huius vnctionis vtutẽ aboleat. In quibusdã ordinarijs legit. q̃ inungendus dz ee admodum. xviij. annor. et q̃ egrotans semel dumtaxat dz in anno inungi. licet pluries egrotet. ꝛ q̃ nullus inungend⁹ est nisi q̃ p⁹ cõpos mentis existens vbis aut signis ꝓpostulauerit. et q̃ nõ dñt scapule inungi. quia in baptismo fuerunt inuncte. ꝛ amodo misterio carent. ꝛ q̃ confirmatus non debet iungi in fronte. sed in tempib⁹. nec ꝑsbyteri man⁹ vngi dñt interius. sed exteri⁹. qa ior dinatione eius interius inuncte fuerũt ꝛ q̃ ab epõ semel inunctus nõ dz ppter eius reuerentiam vlteri⁹ ꝑ presbyterũ ibunti gi Et q̃ si eger inunctus qualescit. loca iuncta lauent. et aqua lotionis in ignẽ ꝑiciatur. Si vo decedat nõ lauet corp⁹ ppter ꝛtentẽ vnctionẽ Et q̃ si eger in extremis laborans eo vngat ꝑe inũctus decedat. Quidam etiam penitentes et morituri calicũ indiuũt ꝛ sternunt in cinere. ut dicẽt in sexta ꝑte sub q̃rta feria in capite ieiunior. ¶ Nono cimiteriũ q̃d ei dẽ gaudet ꝑuilegijs cũ ecclia ꝓsecrat ꝛ bñdicitur. sicut dñs bñdixit p man⁹ seruorũ suor abraam ysaac et iacob terrã a filijs ephrõ causa sepulture ꝓpriam. Benedicit aut ut vlteri⁹ desinat illic mundor spirituum habitatio ee et fideliũ corpa ibi vsq̃z ad diẽ iudicij requiescant in pace. nisi paganorũ vel infidelium. vel etiam excõmunicatorũ corpa ibi fuerĩ humata donec inde fuerint eiecta. Illud etiã nota q̃ palle altaris. vestimenta sacerdotalia. et hmõi ecclesiastica ornamenta benedicenda sunt. Legimus enĩ moysen ex ꝑcepto dñi tabernaculũ diuinum. precib⁹ sacrasse cũ mensa et altarib⁹ et vasis et ptensilibus ad diuinũ cultũ explendum. Si

ergo iudei qui legis ⁊ futuroꝝ vmbre ſuie-
bant hec agebāt. heb. viij. et. x. c. q̄nto magis
nos q̄b⁹ v̄itas ꝑ xp̄m patefacta est h̄ agere
debem⁹. et hoc ꝑ epōs sacratos. ⁊ nō ꝑ coe-
piscopos. Vn̄ legit̄. exo. penul̄. ca. Cuncta
vasa ministerij benedixit moyses. Et si sacre
vesti petia vel filū adiungat̄. nō ideo bn̄di-
ctionē iterari debere iuris testimonio com
probat̄. Quare aūt res hmōi et sil̄es bn̄di-
cant̄ ex eaꝝ bn̄dictionib⁹ colligit̄ euidenter
De vestibus v̄o sacris dicet̄ in ꝓhemio ter-
tie ꝑtis. Et attende q̄ bn̄dictio seu ꝯsecratō
ecc̄lie ⁊ vestiū et ornamētoꝝ ecclesiasticoꝝ
nō fit eo q̄ illa sint grē susceptiua. cū sint in
aīata. sed hoc noscit̄ introductū. q̄a sic̄ ⁊ ho
mines sic et illa ꝑ bn̄ctionē ⁊ ꝯsecrationem
diuino cultui habilitant̄. et ydonea ⁊ maio
ris reuerentie efficiunt̄. Personis v̄o ꝑ vn-
ctionē et bn̄dictionē maioꝝ grā infunditur.
Quidā autē in ornamentoꝝ benedictione
man⁹ suspendūt. de q̄ dicet̄ in scd̄a ꝑte sub
ti. de diacono. Decimo esset de v̄ginum
ꝯsecratione dicendū. sed de hoc in ꝓhemio
scd̄e ꝑtis dicetur.

De ecclesiasticis sacramentis

Circa ecclesiasti-
ca sacramenta notandū est q̄ se
cundū grego. sacramentū est in
aliq̄ celebratōne. cū res gesta ita fit ut aliud
aliq̄d significate rei accipiam⁹ q̄d sancte. id
est digne accipiendū est. Misteriū v̄o ē q̄d
occulte ⁊ īuisibiliter opat̄ spūssanct⁹. ita q̄
opando significat et significando bn̄dicit.
Misteriū enī est in sacramentis. ministeri
um dicit̄ in ornamentis. Sed ⁊ ſm aug̃. sa-
cramētū est inuisibil̄ grē visibil̄ forma Itē
sacrificiū visibile. inuisibile sacramentum.
Itē idē. signū est res p̄ter speciē quā ingerit
sensib⁹ aliud aliq̄d ex se faciens in cognitō
nē venire Dicit̄ etiā sacramentū sacre rei si
gnū vel sacrū secretū. De h̄ etiā in q̄rta ꝑte
sub. vij. ꝑticula canonis dicet̄ sup v̄bo my-
sterij fidei. et sub ti. de oblatione. Sane
q̄dam sunt sacramenta necessitatis tantuꝫ
q̄dam dignitatis et necessitatis. q̄dam ordi
nis et necessitatis. q̄dam dignitatis et volū
tatis. quedā v̄o voluntatis tātū. Sacra
mentū necessitatis tantū est baptism⁹. q̄ in
summa necessitate a q̄cunq̄ꝫ dum tn̄ in for
ma ecc̄lie collat⁹ fuerit ꝓficit ad salutez. Et
dicit̄ necessitatis. quia sine eo nemo saluari
potest si ex ꝯtemptu deserat̄. De hoc sacra-
mento in. vj. ꝑte sub sabbato sancto dicetur
Sacramentū dignitatis et necessitatis
est ꝯfirmatio. dignitatis quia a solo ep̄o cō
fert̄. necessitatis. quia ex ꝯtemptu illd̄ dimit-
tētes nō saluant̄. De hoc etiā sub dicto sab
bato dicet̄. Sacramēta v̄o ordinis et ne
cessitatis sunt p̄nia eucharistia. et extrema
vnctio. ordinis q̄a tātū a rite ordinatis ſm
claues ecclesie dari dn̄t. nisi in necessitate in
qua q̄s pōt etiaꝫ laico ꝯfiteri. necessitatis q̄
niam ex ꝯtemptu illa dimittens saluari nō
potest. De penitētia vide in. vj. ꝑte sub ti. de
q̄nta feria cene dn̄i. Et diximꝰ ī reportorio
nostro sub ti. de pe. et re. De eucharistia in
q̄rta ꝑte sub canone dicet̄. De extrema vn-
ctione in p̄cedentiti. dictū est. Sacramē
tū v̄o dignitatis et volūtatis est ordo. digni
tatis. q̄a solis ep̄is ꝯfert̄. vel q̄ non nisi di-
gnis. et digne ad illū accedendū est. volun-
tatis q̄ sine illo q̄s saluari p̄t. De h̄ dicet̄ in
ꝓhemio. ij. ꝑtis. Sacramentū volūtatis
tantū est matrimoniū. Et d̄r volūtatis. q̄a
sine illo quis saluari pōt Non enīꝫ expedit
homini ad regna celoꝝ tendere volēti nube
re. Circa q̄d notantū est q̄ ſm canones. so-
lēnitas nuptiaꝝ facienda nō est a. lxx. q̄d est
tempus tristicie. vsq̄ꝫ in octauā pasche. nec
trib⁹ hebdomadis an̄ festū sancti Johānis
Sed ſm ꝯsuetudinē ecc̄lie general̄. matri-
moniū publice ꝯtrahit̄ in ecc̄lia a crastino
dn̄ice in albis. videlicꝫ ab octaua die pasche
vsq̄ꝫ ad p̄mū diē rogationū. Et in p̄ma die
rogationū in mane claudit̄ hec solēnitas. ⁊
durat ꝓhibitio vsq̄ꝫ ad octauū diē p⁹ pēte.
inclusiue. ⁊ sic loq̄t̄ clemēs papa in sua epl̄a
decretali. A prima q̄ꝫ dn̄ica aduentus vsq̄ꝫ
ad epiphaniā nō dn̄t nuptie celebrari. Nec
etiā fierent vsq̄ꝫ ad octauaꝫ epiphanie nisi
q̄a dn̄s etiā nuptias. tū sui p̄sentia. tū etiaꝫ
miraculo decorauit. Vn̄ tūc cātat̄ Hodie
celesti sponso iuncta est ecc̄lia. Quidaꝫ tn̄

dicunt sancti⁹ esse q̄ hec prohibitio vsq3 ad octauā ipsi⁹ festi extendat̄. sicut et officiu3 ꝯuersionis aque in vinū in nuptijs. In p̄missis ergo tp̄ib⁹ matrimonia nō ꝯtrahūtur. quoniā ipsa tp̄a sūt orōni deputata. Et ideo d3 tūc hō etiā a lecto vxorio seq̄strari. Generali enī tp̄e q̄ abstinet̄ a nuptijs abstinendū est etiā a ꝯiugali amplexu. nisi forte ob fragilitatē humanitatis vir ab vxore poscat ꝯiugale debitū vel ecōuerso. q̄niā poscēti soluendū ē. q3 s̄m aplm vir nō h3 ptātem corpis sui sed mulier. ⁊ econuerso. Licet āt solēnitas nuptiar̄ p̄missis tp̄ib⁹ interdicta sit. q̄cunq3 tn̄ tp̄e matrimoniū legittie p̄ verba de p̄senti ꝯtractū fuerit. tenet Qd̄ v̄o statutū fuit in canone q̄ trib⁹ septimanis p̄cedentib⁹ festū beati iohis baptiste nuptie n̄ celebrarent̄. iō factū fuit vt liberi⁹ orationi vacet̄. Instituerat enī eccl̄a p̄us duas q̄dragesimas p̄ter maiorē. vnā ante natale dn̄i. q̄ ꝯmunit̄ vocat̄ scti martini. ⁊ durabat vsq3 ad natale. aliā scz. xl. dierū an̄ festū bti iohis bap. in q̄bus vacandū erat orōibus elemosinis et ieiunijs. sed ꝑpt̄ hoīm fragilitatē ille due ad vnā sūt redacte. et iterū illa diuisa est in tres hebdomadas aduent⁹. et tres an̄ natiuitatē sancti iohis. in quib⁹ est ieiunādū et a nuptijs abstinēdū Porro s̄m ysidorū femine dū maritant̄ ideo velant̄ vt nouerit se sp̄ viris suis subditas eē. ⁊ q3 rebecca viso [illegible] velauit. Itē ideo nubentes p⁹ bn̄dictionē vitta vno inuicē vinculo copulātur ne ꝯpagē. i. fidē ꝯiugalis vnitatis dirrūpāt Eadē v̄o vitta candida purpureo colore p̄miscet̄. q3 candor est mūdicia vite. purpura ad sanguis posteritatē adhibet̄. vt h̄ signo ⁊ ꝯtinentia et lex ꝯtinēdi ab vtrisq3 ad tēpus āmoneat̄ et post h̄ reddendū debitū nō neget̄. Itē q̄ in p̄mis anulus a sponso spōse dat̄ fit nimirū ꝑpter mutue dilectionis signū vel ꝑpter id magis vt pignore. i. signo corda eorū iungāt̄. Vn̄ et in q̄rto digito anul⁹ iō inserit̄. q̄a in eo vena quedā ut fert̄ sanguinis ad cor vsq3 p̄ueniat. Itē ꝑtheus q̄dā sapiēs p̄mū ob amoris signū ferreum anulū fecit ⁊ inibi adamantē inclusit. et ind̄ subarrari sponsas instituit. q̄a sicut ferru3 oīa domat. sic amor oīa vincit. q̄niaz nihil amoris feruore vehemēti⁹ ⁊ sicut adamas est infrāgibilis. sic et amor ē insep̄abil̄. Fortis est enī vt mors dilectio. Ideoq3 in digito anulari in quē vena p̄cedit a corde illum portari instituit. Postmodu3 v̄o p̄ ferreis sunt aurei ꝯstituti. ⁊ p̄ adamāte gēmis ornati. q3 sicut aurū cetera metalla. sic amor vniuersa bona p̄cellit. ⁊ sicut aurū gēma decorat̄. sic ꝯiugalis amor ceteris v̄tutib⁹ adornat̄ Nuptie aūt s̄m ambrosiū dicte sūt ab obnubēdo. ille enī q̄ nubūt caput ꝑpter verecundiā obnubere solent. Vn̄ ⁊ rebecca viso ysaac cui desponsari debebat caput obnubere cepit. Verūcundia nāq3 d3 p̄cedere nuptias. q̄ ipsū ꝯiugiū plus verecūdia cōmendet. et magis expetita d3 videri a viro q̄3 ipsa virū expetisse. Sed et s̄m hiero. Cōnubia legitima pctō carent. nō tn̄ tēpe illo q̄ act⁹ ꝯiugales gerunt̄ p̄sentia spūssancti datur. etiā si ꝑpheta eē videat̄ q̄ officio generationis obsequit̄. Notandū etiā est q̄ triplex spūale sacramētū in carnali matrimonio ꝯsūmato designat̄. Primū sacramētū est vnio fidelis aīe ad deū p̄ fidē dilectionez et caritatē. siue vnio volūtatis. scz caritas q̄ ꝯsistit in spū inter deū et iustā aīam. Unde apl̄s. Qui adheret deo vn⁹ spūs est cū illo Hoc sacramentū significat̄ p̄ ꝯiunctionez aīor̄ habitaz in p̄ma desponsatiōnē carnal̄ matrimonij. Scd̄m est vnio humane nat̄e ad deū. q̄ facta est in vtero v̄ginali p̄ incarnationē v̄bi dei. siue nature ꝯformitas q̄ consistit in carne int̄ xp̄m et sanctā ecclaz Ad q̄d ꝑtinet illud. Verbū caro factū est ꝛc. Hoc sacramentu3 designat̄ in matrimonio carnali p̄ ꝯiunctionē corp̄m ꝯsūmato nō q̄ ipsa ꝯiunctio in qua spūssanct⁹ nō adest illud designet s3 p̄ ipsū actū ꝯsūmatū significat̄. Tertiū sacramentū ē ecclie vnitas ex oīb⁹ gentib⁹ collecta. ⁊ vni viro scz xp̄o subiecta Hoc sacramentū sig̃ficat̄ in eo q̄ vnicā tantū et v̄ginē habuit vxorē. facto postmodu3 clerico et ordinato. Vbi v̄o q̄s ad bigamiā siue ad scd̄m matrimoniū transit iā ab vnitate recedit. q3 carnē suā in plures diuidit. et sic huius tertij sacramenti signatio in eo n̄

cadit. quare ꝓmoueri nō pt. Maz ꝓmotus vnitatē signare nō posset. Preterea ꝑ scdm matrimoniū recedit a ꝑoris ꝯiunctōe matrimonij. Ecclia vo ex q̄ xpo se ꝯiunxit nūq̄z ab eo decessit. nec ipse abea. bigam⁹ ergo talē vnitatē significare nō pt. Vñ merito ꝓpter hui⁹ sacramēti defectū ꝓmoueri non pt. Illud etiā nota qd sicut statutū ē in ꝯcilio cartagineñ. sponsus et sponsa bñdicēdi a ꝑntib⁹ vel a paranīphis offerant ecclie sacerdoti. accepta aūt bñdictione eadē nocte ꝓreuerētia bñdictōis ī vginitate ꝑmaneāt. Ceterū nuptie bñdicēde sūt a sacerdote cū ꝑcib⁹ et oblationib⁹ ex institutōne euaristi pape. Verūtñ vir vel mulier ad bigamiaz transiens matrimoniū ꝯtrahendo nō dz a ꝑsbytero bñdici. qz cū alia vice bñdicti sint. eoꝝ bñdictio iterari nō dz. Nō ergo dñt nuptie bñdici. nisi vbi vgo cū vgine ꝯtrahit ꝓpter rōnē q̄ ponet in ꝓhemio scde ꝑtis. imo ꝑsbyter q̄ bñdictionē cū scda vxore celebrauerit. officio et bñficio suspēsus ē ad sedem aplicaz mittend⁹. qd q̄dē ad exhortationez ꝯtinētie noscit introductū. Scdm q̄rūdaz locoꝝ. ꝯsuetudinē si q̄s ꝯtrahit cū scda vgie bñdictio iteratur. et hoc si dñs papa sciat ⁊ tolerat alioq̄n nō valet. Dicūt etiā q̄daz q̄ si aliq̄ vgines ꝯtrahentes nō fuerīt bñdicti. facti bigami iteꝝ ꝯtrahendo poterūt bñdici Sz et si q̄ ꝯhentes fuerint bñdicti. licet se nō cognouerint carnalr. nō ideo iterū ꝯhētes bñdicent. De bñdictione vginū dicet in ꝓhemio scde ꝑtis. Notanduz aūt est q̄ vnū sacramētū dignius est alio q̄ttuor modis. scz rōne efficacie. vt baptism⁹. rōne sanctitatis. vt eucharistia. rōne significatōnis ut ꝯiugiū. q̄dā tñ nō approbāt istū modū. ⁊ rōne ꝯferentis ut ꝯfirmatio et ordo. Sz q̄rit q̄re instituta sūt sacramēta. qz sine illis potuisset de⁹ humano generi vitā eternā et grām donasse. Responsio ꝓpter tria. Primo ꝓpter humiliationē ut dū hō ex dei ꝑcepto se reb⁹ īsensibilib⁹ et se inferiorib⁹ reuerēter subijcit ex hac obediētia magis apd deū mereat. Scdo ꝓpter eruditionē ut ꝑ id qd foris in specie visibili cernit ad inuisibilem vtutē q̄ interi⁹ est agnoscendā mēs erudiatur. Tertio ꝓpter exercitationē. qz cum hō ociosus eē nō debeat ꝓponit ei vtilis ⁊ salubris exercitatō in sacramentis q̄ vanā et noxiam declinet occupationē. iuxta illd. Sēp aliq̄d boni opis facito vt dyabol⁹ inueniat te occupatū. Nō ergo dñt omitti ꝓut in ꝑcedenti titulo dictū est.

Incipit liber secūdus de ministris et ordinib⁹ eccl'iasticis et de eorum officijs.

In hac secunda ꝑte de ministris et ordinibus eccliasticis eoꝝ qz officijs tractare ꝓuidim⁹. ꝑmittentes q̄ tres sunt secte famose videlz gentiliū. hebreoꝝ. et xpianorum. Prima est erroris. Scda veritatis Tertia veritatis ⁊ salutis. In prima naufragamur. In scda a ꝑiculo eripimur. In tertia saluamur. Prima secta dr a secādo. q̄a secat. i. sepat nos a deo. Secūda ⁊ tertia a sēctando ⁊ tenendo q̄niā illumināt saluāt et liberant. Xpianoꝝ ꝑsone tā seculares q̄z ecclesiastice ab alijs duab⁹ sectis sumpte sunt hebrea videlicet et gentili. Sic enī apd nos duo sunt genera ꝑsonaꝝ. scz laicales et ecclesiastice. sic ⁊ apd gētiles ⁊ hebreos. Apd gētiles quidē seculares ꝑsone erāt he. monarcha scz īpator roman⁹. patricij q̄ et senatores dicebant. ad quoꝝ arbitriū vniuersa ordīabant. reges. duces. comites. ꝑsides ꝑfecti. suffecti. tribuni militu. tribuni plebis. ꝑtores. centuriones. decuriones. q̄terniōes. diuini viri. q̄stores. ediles. ⁊ aule ianitores. Inter poetas vo erant aduocati. carminū relatores. carminū scriptores. comedi. tragedi. et historiographi. Vates aūt q̄ a vi mētis dictus est modo sacerdotem. modo ꝓphetaz. modo poetam significat sm ysidoꝝ. In ritu temploꝝ erant apud gētiles archiflamines. ꝓthoflamines. flamines et sacerdotes. vt iā dicet. Erant quoqz apud eos viroꝝ ⁊

mulierū religiosi cōuentus. Aput hebreos q̄z eadem erat diuersitas psonaꝝ alie nāq̄z erāt seculares. alie diuino cultui in tēplo videlicet dedicate. In tēplo erant sūmi sacerdos vt melchisedech. minores sacerdotes. leuite. nathinei. lumināriū extictores. exorciste. ianitores. et editui. seu cantores. Sup̄ q̄lib̄ ꝓ regendū erat dux q̄libet moyses. et sub eo q̄s ipse ꝓstituerat ad ꝓsiliū ietro soceri sui Erant etiā cliarche. et aconitarche. pentacontarche ⁊ decacontarche. i. millenarij. centenarij. q̄nquagenarij. et decani. Tilios enī interp̄tat mille et archos ꝓnceps. in decliarcha. i. ꝓnceps sup̄ mille. eta cētū. in de eta cōtarcha. q̄ sup̄ centū potestatē habebat. Ide tacōtarchus dr q̄ pest q̄nquaginta. penta enī quīq̄z sonat. Decan⁹ q̄ decē. deca enī decem sonat. Aput xp̄ianos quoq̄z silis diuersitas repitur Et nota q̄ xp̄iani a christo dicti sūt. xps ꝙ a crismate. de q̄ dictū est in pte prima sub ti. de ꝓsecrationib⁹. Nomen xp̄ianoꝝ ꝓmo in anthiochia inuentū ē. In tea enī oēs vocabant discipuli seu frēs donec apli in antiochia ꝓciliū fecerūt. Et dicūtur xp̄iani ortodoxi. i. recte glorantes. ⁊ vt credūt viuētes. nā ortos grece dicit recte latine. et doxa glia. Dicit ergo xps a crismate q̄i vnct⁹. Ipse aūt vnct⁹ est eternali a deo pre ꝓsortibus suis put legit in actibus apostoloꝝ. ⁊ hoc nomē est oleū effusū. Hinc ē q̄ [illegible] testamento sacerdotes ⁊ reges xp̄i nūcupant. q̄ vncti erant vnctione tpali. iuxta illud. Nolite tangere xp̄os meos. Hoc aūt nomē xps nō ē ppriū nomē saluatoris sed est ꝓmunis nuncupatio potestatis. est enī comune nomē dignitatis. Sed hoc nomē ihesus ppriū ē vocabulū psone saluatoris quo ab angelo gabriele in ꝓceptiōe vocat⁹ est. eua gelista testante. vocabis inquit nomē ei⁹ ihesu. ⁊ ab hoib⁹ i circūcisione. Et nota q̄ ihesus dr hebraice messias. grece xps vel lother. vel sophur. latine vnctus. vt p̄missum est. vel saluator eo q̄ ipe saluū faciet populū suū a peccatis eoꝝ. ptātem enī habet diuinitꝰ di peccata sicut ipse dicit. vel saluta⁹. q̄ ipe nobis salutē dedit. Si enī p̄cepta eius seruauerim⁹ vitā eternā possidebim⁹

Hoc aūt nomē ihesus porphur⁹ pbs greca ⁊ ltīa lingua pit⁹ scribebat. latine ihesus. grece vop. H. quā greci p. i. longa sonāt. vñ et q̄dā pferunt gisus. latini vop. e longa. Recti⁹ ergo videt sic eē pingendū ihc̄ p greca abbreuiationē. q̄ ihesus latinā aspiratonē. Xz et B nomē xps cū sit grecū greca scribit abbreuiatione sic X p̄ C. Nam greci ponunt. X p chi. P vop r. ⁊. C ps. Si aūt scribit̄ p s. latina terminatione finit̄. Ergo si logo scemate scribit̄. sic p aspiratione pungat christus Circa noia aūt xp̄i notādū ē q̄ q̄dā ex ipsis dicunt de xpo relatiue vel q̄i relatiue. vt pastor. spōsus et mediator. quedā nō relatiue. ut hō. quedā trāslatiue. vt agn⁹. vnis vitul⁹. serpens. aries. leo. vermis. et quedaq̄z cū sint instītutione relatiua. sūt ei p̄rogātiua priuilegii appropriata. vt xp̄us Ihesus aūt est ppriū ppriū nomē ei⁹ vt p̄missū est. Vocat̄ etiā xps alpha et. o. i. ꝓncipium ⁊ finis. ⁊ hebraice emanuel. q̄d interp̄tat nobiscū deus. Nobiscū enī est p̄sentiā maiestatis. p participationē vitatis. p vinculū caritatis. ⁊ p adumpletionē vitatis. Vocat̄ ꝓterea via vitas et vita. Via i exemplo vel p̄cepto. vitas in promisso. vita in p̄mio. Sabbaoth vo. id ē de⁹ exercituum. adonay q̄d est dñs. athanathos. i. imortalis. kyrios. i. dñs. theos. i. deus panth̄cratho⁹. i. pat̄ disponēs vel ꝓtectus homoyson. i. vni⁹ el sentie. noia sūt dei. non tantuq̄z psone xp̄i. Vocat̄ ꝓtera christ⁹ ihc̄ ysaia āmirabil⁹. ꝓsiliari⁹. deus fortis pat̄ futi seculi. ꝓnceps pacis. Ammirabil⁹ in incarnatione. ꝓsiliari⁹ i integra rerū cognitatōe deus in rerū creatione. fortis in rerū dispositione. pater futuri seculi in meritoꝝ retributione. ꝓnceps pacis dr. vel quia fuit mediator dei ⁊ hoim vel etiā hoim et angeloꝝ. vel q̄a ꝓfert ill̄ pacē q̄ erupat omnē sensū. cuius pacis nō erit finis. Vocat̄ etiā xp̄us ineffabili noie tetragrāmaton. i. q̄ttuor lrāq̄ sūt ioth. hee. vau. heth. q̄ sūt apud nos. i. e. v. he. Est ergo nomē ineffabile. qd dr ineffabile. non q̄ nō valeat fari. sed q̄ nō est de⁹ B nomine nisi in arduis inuocand⁹. vel q̄ ei⁹ ineffabilis natia sufficiēter negat explicari. Cui⁹ interp̄tatio q̄ est tal⁹. ioth ꝓncipiū. hee iste. vau passionis.

heth vite.q̃i iste ē ꝓncipiū vite passiōis Ge/
nitus⁹ more grecor⁹ ponit ꝑ abltiō. passiōis
ꝑ passione. i. ꝑ passionē. Quō aūt vita nr̃a
ab ipsi⁹ morte depēdeat nō possum⁹ intue
ri. Beⁿ dicet in tertia pte subti. de indumē
tis legalib⁹. Hoc aūt nomē de⁹ a ꝓpriat
patri et filio ⁊ spūi sācto put i simbolo atha
nasij legit. q̃zuis etiā q̃z ad alias psonas ex
tēdat. iuxta illō. Bijs nō detrahes. Et alibi
Applica illū ad deos. Et apls Haz et sūt q̃
dicant dij. siue in celo siue in terra. nobis tā/
tū⁹ vn⁹ de⁹ pat̃ ex q̃ oīa. Et idē. Si nostruz
etiā gelū ē optū in his q̃ pereūt ē optū. in q̃/
bus de⁹ hui⁹ seculi excecauit mētes infideliū
Unus⁹ vel⁹ dict⁹ ē nazaren⁹ a q̃dā vico ga
lilee. Be⁹ dict⁹ ē ꝓpter vnicā cū prē subam
Dñs vo dr. ꝓpt̃ seruientē creaturā. Be⁹ et
hō dr. q̃ verbū ⁊ caro. Verbū dr. q̃ pat̃ per euz
oīa ꝓdidit siue iussit. Imago dr. ꝓpt̃ parē si
militudinē prīs Siqdē apud xpianos secu
lares psone laici dicunt. laos ei grece dr. ꝓpl⁹
latine. Clericales sūt q̃ in ecclia deseruiūt vel
ipaz regūt. a cleros q̃d ē sors put tā dicetur.
Hec aūt subdiuidūt i monachos. i. in singla/
riter degētes. nā monos grece dr. singlāris
latie. ⁊ alios religiosos. sūt aūt q̃ttuoꝛ genes
ra monachor. alij sūt cenobite q̃ videz i cō/
muni monasterij regula ⁊ vita obedientie
maior⁹ deseruiūt. alij sūt anachorite q̃ vide/
licet eccliā sāt solitudies. ⁊ q̃zuis i cōmuni vi/
ta positi. ꝑuate tñ ꝓfessiōi vacāt. alij sē he/
remite q̃ videlicet solitarie in deptis tegunt.
alij sūt girouagi. i. vagabūdi ⁊ circūcelliones
religio vo dicta ē. q̃ ꝑ ea vni deo religamur
ad diuinū cultū vinculo seruiēdi. ⁊ clericos
seculares q̃ usurpato noie sectares dicūt.
ad dr̃az regularū q̃ ꝓprio carēt q̃d nō dr.
git in istis Hā ⁊ hm aug. Bon⁹ monach⁹
vir bonū clericū facit. Hz et ecclīasticaz per
sonaz duo sūt genera. Haz aliud ē dignita/
tis. aliud ordinis. Dignitatis ut papa. prī
archa. pmas archiēps. siue metropolitan⁹
q̃d idē est. epūs. archidyacon⁹. archipsbiter.
⁊ ꝓpositi⁹. q̃zuis oēs q̃ pūt ꝓpositi generali
ter nūc vocent. In choro vo psone sūt deca
nus. subdecan⁹. cātor. siue pcētor. succetor.
tesaurari⁹ siue sacrista. archiacola⁹ ⁊ hmōi
Dignitates āt ⁊ ordies a lege originē ⁊ exē
pla traxerūt. iuxta illō. Cōstitues eos ꝓnci/
pes sup oēm trā. Quā q̃z q̃dā dicūt dignta/
tes a gētilitate sū plisse initū. Ordis āt pso/
ne sūt sacerdos. dyacon⁹. ⁊ ceteri q̃s inferi⁹
pleq̃mur. Quali a veteri ritu taz gētiliū q̃z
hebreoꝝ ad cultū pūtis ecclie trāslatio pso
narū facta sit. ⁊ q̃liter ab illꝰ psone dignitatū
in eccliā originē habuerūt. breuit videam⁹.
Et q̃dē dñs papa q̃ pater vel custos patruz
ē vicē gerit sūmi pōtificis Roman⁹ ipator
monarche similitudinē gerit. Senatoria ⁊ pa
triciorū dignitas manet i eccliā i q̃ttuoꝛ pri/
archis ⁊ in ecclia romana in cardinalibus.
Hdrmates q̃ trib⁹ archiepis pesse hūt regē
exprmūt q̃ trib⁹ ducib⁹ preest. Hdetropoli/
tani seu archiepi ducib⁹ compant. qui plu/
ribus comitib⁹ pūnt. sicut illi plurib⁹ epis
Hdelagius tñ papa dicit q̃ vna puincia hz
regem et metropolitanū. Episcopi comitū
similitudinem gerunt. Coepiscopi quorū po/
testas sublata est pūdū ⁊ pfectorū. Hdrepo/
siti vo ⁊ tribunos militū imitant. archipsbi
teri tribunos plebis. cancellarij pretores. ar
chidyaconi centuriones. decani decuriones.
pūbiteri curati aduocatos. Hdersone q̃z or/
dinū ab illis originē habuerūt. Hlā presbyteri
vices gerunt ediluū. dyacon⁹ quaternionuz
subdyaconi duū virorū. exorciste questores
imitant. ostiarij aule ianitores. lectores car
minū relatores. acoluti carminum scripto/
res. Sane episcopalis ordo ꝑm ysidoruz
quadruplic⁹ est videlicet ut priarchis. archi
epis. metropolitanis. atz epis. Applica āt
sedes sic̃ ait anaclet⁹ papa caput et cardo ē
aliarū q̃nā sicut ostū cardine regit. sic illi⁹
autoritate oēs eccl̃ie regunt. ⁊ inde dicti sūt
cardinales p q̃s tota ecclia sicut ostū p car
dinē gubernat. Illi⁹ āt plat⁹ papa. i. pat̃
trū vocat̃. i. vniuersal⁹. q̃ vniuerse ecclie pri/
cipat̃. ⁊ aplicus. q̃ ꝓncipis aplorū vicē fun
git. ⁊ sūmus pontifex. q̃ caput est q̃m pōti
ficū. a q̃ illi tanq̃z a capite mēbra descēdunt
⁊ de ea plenitudine oēs accipiūt q̃s ipse vo
cat i ptē solicitudis. nō i plenitudinē pōtis
Hic ē melchisedech cui⁹ sacerdotiū nō est
ceteris ꝓpatū. Hdatriarcha vo greca līgua

sūmus patrū interp̄tat̄. q̄a p̄mū. i. aplicū retinet locū. et iō q̄ sūmo honore fungit̄. tali noīe censet̄. sicuti romanꝰ. ꝯstātinopolitanus. anthiocenꝰ. alexandrinꝰ. hierosolimitanꝰ Dicit̄ etiā patriarcha q̄i pat̄ arche. id est eccīe. vel patrū p̄nceps. Archos eī grece p̄nceps interpretat̄ latine. Hic est moyses q̄ aaron in pōtificē oleo ꝯsecrauit. Archieps greco vocabulo d̄r eo q̄ sit sūmꝰ seu p̄nceps epōꝝ. Tenet enī vicē aplicā et p̄sidet tā metropolitanis q̄z ceteris epis. Metropolitani seu metropolite a mēsura ciuitatū vocāt̄ Singulis enī p̄uincijs p̄minēt. Quoꝝ autoritati et doctrine ceteri sacerdotes subiecti sūt. sine q̄bꝰ nihil reliq̄s epis agere licet solicitudo enī totiꝰ p̄uintie ipsis ꝯmissa ē. Vñ pelagiꝰ papa ait. Scitote certā esse p̄uinciā q̄ hz. x. aut. xj. ciuitates. et vnū regē. et totidē mīores ptātes sub se. et vnū metropolitanū aliosq̄z suffraganeos. x. vel. xj. epōs iudices. ad quoꝝ iudiciū oēs cause epōꝝ et reliq̄ruz sacerdotū ac ciuitatū referant̄. Omnes aūt supiꝰ designati ordines epōꝝ ⁊ supioꝝ vno eodēq̄z vocabulo epi noīant̄. sed p̄uato nomine q̄dā vtunt̄ p̄pter distinctionē potestatū quā singulariter acceperūt. Episcopatꝰ vocabulū vñ dictū est sub ti. de epo dicetur Porro s̄m anacletū papā p̄mates ⁊ patriarche diuersoꝝ noīm. sed eiusdē forme atq̄z officij sūt. Et iō q̄dā p̄mates vsurpant sibi n[illegible]triarche ut aquilegeñ. ⁊ grandeñ. Primacia aūt dicta ē a p̄micijs ꝯuersiōis ad fidē. In ꝯcilio quoq̄z affricano statutū est ne p̄me sedis eps. p̄nceps sacerdotū. aut sūmꝰ sacerdos. aut aliq̄d hmōi. se tantū p̄me sedis epus appellet̄. Pelagiꝰ etiā papa ꝯstituit ut nullꝰ pat̄archaꝝ vniuersalitatis vocabulo vnq̄z vtat̄. nec aliq̄s in suis eplis vniuersalē noīet illum. q̄z si vnꝰ patriarcha vniuersal̄ d̄r. p̄riarcharū nomē ceteris derogat̄ ⁊ subtrahit̄. Ad h̄ sūmoꝝ pontificū p̄sulū atq̄z reliq̄ꝝ sacerdotū īstitutio in veteri te. sūpsit exordiū. ⁊ in nouo ē plenꝰ ꝯsūmata. Sūmi nāq̄z atq̄z minores sacerdotes a deo p moysen instituti sūt. ut p̄petuꝰ eēt cultꝰ tabernaculi p successiones eoꝝ a filijs israel exodi. xxvij. Dauid aūt mīsteria domꝰ dei amplians ianitores instituit ⁊ cantores. salomō exorcistas īuenit. sic sub ti. de sacerdote dicet̄. Hec oīa ecclia in nouo test. imitata est vt iam dictū est. Habet enī ianitores q̄s ostiarios appellamꝰ. p cantoribꝰ v̄o lectores simul ⁊ cātores instituit. exorcistas etiā noīe ⁊ officio antiq̄ manente recepit. p filijs aaron oēs infra sūmū pontificē sacerdotiū admīstrantes ꝯsecrati sūt. inter q̄s q̄dā discretio est exorta vt alij appellent̄ simplicit̄ sacerdotes. alij archip̄sbyteri. alij epi. alij archiepi seu metropolite. alij p̄mates. alij patriarche. alij sūmi pontifices vt p̄missū est Que discretio a gentilibꝰ maxīe introducta est q̄ suos flamīes. alios simplicit̄ flamīes. alios archiflamines. alios p̄thoflamines. i. p̄mates appellabant. Hi in capite pileum habebant. in quo erat breuis v̄ga q̄ a carnibꝰ sacrificioꝝ aues arcebant. Pilleū aūt ipsum desup aliq̄d lane habebat. q̄dcū p̄estum ferre non possent. filum tantum in capite ferre ceperūt. Unde a filo q̄ vtebant̄ flamīes dicti sūt. q̄i filamines. Ueꝝ festiuis diebꝰ filo deposito p sacerdotij eminentia pileū. imponebāt. Maiorū q̄z ⁊ minorū sacerdotū discretio in nouo testamēto ab ip̄o christo sumpsit exordiū. q̄ aplos p maioribꝰ discipulos p minoribꝰ sacerdotibꝰ instituit. petrum v̄o in summū sacerdotē elegit. Apostoli etiā eandē formā secuti in singul̄ ciuitatibus epos ⁊ presbiteros ordīauerūt. put sub ti. d̄ sacerdote dicet̄. Leuitas v̄o ab apostolis legimus ordinatos. Unde ciprianꝰ ait. Meminisse debēt diaconi quoniā episcopos ⁊ p̄positos dñs elegit. Diacones āt post ascensum dñi in celū apli sibi cōstituerūt. subdiaconos ⁊ acolitos tp̄e procedēte ecclesia sibi constituit. Et sicut canō clemētis pape testatur. beatus petrus primates vel patriarchas in illis ciuitatibus poni precepit. in quibus olim apud ethnicos siue gentiles erant flamines eorum atq̄z prime legis doctores. ī quibꝰ vero olim apud eos erant eorum archiflamines. quos minores reputabāt q̄z dictos primates eoꝝ. archiepiscopos institui precepit. et in singulis reliquis ciuitatibus singulos epos.

Anaclet⁹ q3 papa ĩstituit p̃sbiteros p̃ castel
la ⁊ villas poni et ordinari. Ceterũ in leui⁹
tico legĩ voce supna ad moysen dictũ esse.
Loq̃re ad aaron hõ de semine tuo p̃ fami⁹
lias q̃ habuerit maculã ñ offerat panes dꝰ
suo. nec accedat ad mĩsteriũ ei⁹ si cec⁹ fuerit
si claud⁹ si puo vel grandi vel torto naso. si
fracto pede. si mãc⁹. si lipp⁹. si albugĩnẽ hñs
in oculo. si iugẽ scabiẽ. si ĩpetiginẽ in corpe.
si põderosus. si languid⁹. q3 indignũ ẽ dare
deo qꝺ dedignat hõ. Jn q̃ instruimur q̃les
a clericatu sint repellendi. Dicunt aũt cleri
cũ cleros grece qꝺ est sors seu hereditas la
tine q̃ sint de sorte dñi. vel q̃ dñs sors eorũ
sit. iuxta illud pphete. Dñs ps hereditatis
mee ⁊c. Ex q̃ patet q̃ nihil extra deũ hrẽ dñt.
sed solũ decimas p̃mitias ⁊ oblatões q̃ sũt
hereditas dñi accipiãt. Siue q̃ sint sorte ele
cti. Jn veteri nã q3 testamẽto et apud gẽtes
clerici ⁊ sacerdotes sorte ex liberis eligeban
tur. ⁊ in nouo testamẽto mathias sorte ele⁹
ctus est. ¶ Prim⁹ aũt clericꝰ factꝰ est petrus
Jgin⁹ papa p̃posuit clerũ ⁊ distribuit gra
dus: Circa coronã clericoꝝ tria attẽden
da sũt. q3 capitis abrasio. capilloꝝ detrũca⁹
tio. ⁊ forme circulatio. Ad capitis abrasio⁹
nẽ tria sequũt. q3 mũdicie ꝓseruatio. denu⁹
datio. ⁊ deformatio. ¶ Mundicie ꝓseruatio.
q3 ex capillis sordes in capite cõgregantur.
Deformatio q3 capilli ad ornatũ sũt. signifi
cat ergo tonsũra mundã et nõ formabilẽ vi⁹
tã. i. q̃ clerici debẽt habere mũdiciã mentis
inten⁹ ⁊ nõ formabilẽ vitã. i. nõ exq̃situm
habitũ exterius sm̃ dionisiũ in ecclãstica ge
rarchia. Rasura q̃z et tonsura capilloꝝ est
depositio oĩm tpaliũ Clerici ei victu ⁊ vesti⁹
tu ꝓteri oĩa ꝓmunia habere debẽt. Unde ꝓ
apl̃m comã nõ nutriãt. sed caput desup in
modũ spere radãt. Denudatõ ãt ipa supio
ris ptis capitis nullũ debere eẽ medũ inter
nos ⁊ deũ demõstrat. vt renelata facie gl̃iaꝝ
dñi libere ꝓtẽplemur. Rursus radimus ca
put relictis inferius in modũ corone capill⁹
quia caput mentem signat. capilli vꝰ secu⁹
lares cogitationes. Sic ergo caput mũdat
superius a capillis. ita mens nostra diu su⁹
perflua. i. celestia cogitat a secularib⁹ cogi⁹
tationib⁹ mundari debet. sed ps inferior ca
pillos hz. q̃a nõ ẽ. p̃hibitũ aliq̃n ꝺ secularib⁹
cogitare sine q̃bus vita pñs duci nõ potest
Circa detrũcatiõẽ capilloꝝ notandum ẽ.
q̃ illa significat q̃ clerici oões supfluas cogi⁹
tationes dñt a mente abscindere. Attonso
igit̃ capite et patentibus auribus incedere
dñt. ne capilli crescendo aures operiant et
oculos impediãt quoniã pudendũ est ne
seculares cogitationes aures et oculos mẽ
tis ĩpediẽdo nos ad secularia trahãt. Uñ ca⁹
pillos supa aures tondeam⁹ vt q̃ntq3 capitis
sensus expeditos ad dei sũciũ habeamus.
Bene igit̃ ad ezechielẽ dr. xliij. ca. Sacerdo⁹
tes caput suũ nõ radãt. neq3 comã nutriãt
sed tondẽtes attondeãt capita sua. Siq̃dez
vt ait greg. in pastorali li. iij. c. xvij. Capilli i
capite exteriores sũt cogitiones in mente. q̃
dũ sup cerebrũ ĩsensibiliter oriunt̃ curas vi⁹
tep̃nis exp̃mũt. q̃ q3 er negligenti sensu im
portune aliq̃n pdeũt. q̃i nobis nõ sentienti⁹
bus pcedũt. Quia ergo sacerdotes q̃ sunt
sacri fideliũ duces solicitudines exteriores
habere possũt. nec tñ eis vehemẽter incum⁹
bere debẽt. recte caput radere ⁊ comã nutri⁹
re ꝓhibent. vt cogitatões cordis de vita sub
ditoꝝ nec a se funditus amputẽt. nec rursꝰ
ad crescenduz numis relaxent. Et bñ subdit
tondẽtes attondeãt capita sua. vt videlicet
curet palis solicitudines ⁊ q̃ntũ necesse est
pudeãt. ⁊ tñ rescindant̃ citius ne ĩmodera⁹
tus excrescãt. Bũ ergo p̃ administrãtẽ ex⁹
teriorꝝ pudentiã corpoꝝ vita ꝓtegit̃. et rur⁹
sus p̃ moderatã cordis intentionẽ nõ impe
dit̃. capilli in capite sacerdotis reseruant̃ ut
cutẽ coopiant. ⁊ resecant̃ ne oculos claudãt.
Circa forme circulationẽ seu coronã scien⁹
dũ est q̃ fit ꝓpter multa. ¶ Primo in signum
q̃ christus rex noster sepsuz in ara crucis
oblaturus spineã coronaz portauit. Unde
et nos q̃ p̃ eandẽ passionẽ saluari desidera⁹
mus dñice passionis signũ. i. formaz spinee
corone. q̃ã ipse vt spinas pctõꝝ nostroruz
auferret. in passione portauit in capite. i ver
ticibus nostris portam⁹ vt sic ille ꝓ nobis
sic et nos pillo irrisiões ⁊ obpbria paratos
esse libẽter sufferre demonstremus. ¶ Scõo

circul⁹ capilloꝝ vtutē eq̄litatis vndiqz rōi ꝓsentientē deligt. Tūc enī tpales res bñ cogitant si quem āt rōni. Tertio circularis figura fit. qa hec figura nō hz ꝓncipiuz neqz finē. p qō dat intelligi q clerici sī ministri dei q nō habuit ꝓncipiū neqz finē hēbit Quarto hec figura nullū hz angulū. p qō sigfīcat q clerici nō dñt hre sordē i vita. quoniā vbi angul⁹ ibi sordes. vt dicit bern. z q dñt hrē vitatē in doctrina. qnia veritas angulos ñ amat ut dicit hiero. Quinto q2 hec figura oīm figuraꝝ ē pulcerrima. vñ in hac de⁹ celestes creaturas fecit. p qō significat q clerici dñt hrē pulcritudinē interi⁹ in mēte z exterius in ꝙuersatōne. Sexto q2 hec figura est oīm simplicissīa. Nā sm aug. Nulla figura est vna linea tātū ꝓsistit nisi sola circularis. q vnica linea claudit. p qō sigfīcat q clerici ō bent hrē simplicitatē colūbinā. iuxta illud. z simplices sīt ē colūbe. Septīo coꝛōa clericos ee spēalit regnū dei demōstrat. ipsa nāqz sm hiero. sūt reges et sacerdotes. i. regales sacerdotes z sī reges. i. se z alios i vtutib⁹ regētes et ita i deo regnū bñt. Sane rasura capitis clericoꝝ fit sicut ait beda in hystoria anglorꝝ in mēoriā ei⁹. q2 cū btūs petr⁹ in antiochia p̄dicaret. abraserūt sūmitatez capitis ei⁹ in ꝓtumeliā noīs xp̄iani z dñice passiōnis qō q̄dē hodie toti clero traditī honorez Fuerūt tñ q dicerēt q tonsure eccīastice vsꝰ nazareis q oīa veteris legis custodiū ex ortus est. Ibi enī pn⁹ crine puato. denuo p magne vte ꝓtinētiā caput radebāt. z capillos in ig sacrificij mittebāt. vt pfectionez deuotōis suę dño ꝓsecrarēt. qz exemplo ab aplīs introductū ē. vt z nazarei ac sctī dei crine pcliso inouēt. qzuis olī xp̄iani a iudeis qi i obꝓbriū nazarei vocarēt. p eo q saluatoꝝ nostē a vico q̄dā galilee nazaren⁹ appellat⁹ est. Sdōt etiā dici q vsus tōsure a lege occasionē traxit. Sacerdos nāqz legis tyarā. pilleū ex bisso in modū medie sperei capite. rex vo coꝛonā gestabat. ps ergo capitis rasa tyarā. circul⁹ crinū designat coꝛonā. ad notādū q̄ instituit eos de⁹ gen⁹ electū z regale sacerdotiū. Bursus lex coꝛonā q̄ttuoꝛ digitoꝝ sup mēsaz z desup aureolā fieri iubebat. Ceterū ad ezechielē dñs dicit. Sume gladiū acutū z due p caput tuū z barbam Cogitudo nāqz capilloꝝ mlitudinē sigfīcat pcatoꝝ. Hinc igit clerici barbas sibi radere informant. rasio nāqz piloꝝ barbe q ex superfluis stomachi puenire dicūt hūoꝝ⁹. de sigt q vicia et pcta q in nobis superflua sunt resecare debem⁹ Vadum⁹ etiā barbas vt p innocētiā z būilitatē puri videamur. z angel q spūs uenīt ate floret coeq̄mur In ieiunijs tū q̄nqz capillos crescere pmittim⁹. q2 cogitatōes q ꝓ deū ñ sūt ut ecclīaz edificare agrū colere. z silia q tpe abstinētie fieri solet phiberi nō dñt. Tocaliū carta gañ. statuit. vt clerici neqz comā nutriāt neqz barbā. Ordinant āt clerici vt deo seruiāt. nec de cetero seruiant mūdo. nec glie mundi. dñt ergo offerre corpa sua hostiā viuētē deo placētē. Unde apls ad romanos Cōformant oēs q̄ gloriant i stultitia. i. in glia mūdi. q nō ē va glia. sz imago glie. Quare aūt ordinādis manꝰ ponat. diceī tractatu de diacono Quidam tur in q̄ttuoꝛ tpib⁹ iō q̄a sacerdotes et alij clerici locū in ecclīa obtinēt quē leuite et ꝓphe israel obtinuerūt. qs sic in libro nūeroꝝ legit dīs ꝓ ꝓmogenitis recepit. et eos in egipto dū ꝓmogēita egiptioꝝ interficeret custodiuit. ꝓmogēita vo q̄ q̄dā ꝓmicie sūt. Nā q̄ ꝓmicias dño offerūt cū aliqs ad sacros ordies offerim⁹. Conuenies igitē ut in ꝓmissis tpm. sūl q̄ttuoꝛ tpib⁹ ꝓmicias hoim offeram⁹. Bursus iō in q̄ttuoꝛ tpib⁹ z vt q̄ttuoꝛ vtutib⁹ exoꝛnēt. z sub q̄ttuoꝛ euāgelijs suis xp̄o z eccle moneant In vere vt vtutib⁹ floreāt. in estate ut fructū afferāt. i autūno vt fructū bonoꝝ opū metāt. i hieme vt collectos ꝓseruent in horreo z eis fruant in dño. z vide in sexta pte sub sabbato post dominicā. xvij. Ideo āt potiꝰ in sabbatis q̄tuoꝛ tpm q̄z in q̄rtis vel sextis feriis fuit ordinatiōes. q illa dies spiritui sancto ꝓsecrata est. cuius dona in ordinibus recipiuntur. Sdeceptū enī ē poꝛi tpo sabbatū celebrare. ad hoc ut esset figura sanctificatōis sēptīe sancti. Unde exodi. xvj. Requies sabbati sanctificata est dño. Et iterum. Custodite sabbatū meū. sanctū est enī mibi. q̄ erit signuz

inter me et vos in generationibus vestris.
exo.xxxj.⁊.xxxv.ca. Preterea nunq̄z legim⁹
in gen̄.sanctificationē fieri ꝑ omnes priores
dies.sed de sabbato solū dictū est. Sanctifi-
cauit deus diē sabbati. Fiunt etiā in sabba-
to in signū ꝙ ordinādi dn̄t hrē sabbatū pe-
ctoris ut tandē transeant ad sabbatū eterni
tatis. Ordinatio aūt que fit in sabbato se-
quentis diei est.figurat enī sacerdotes ordi
natos esse ministros diuersoꝝ dominicoꝝ
sacramētoꝝ. Ideoq̄z fit hora nona. q̄r iam
illud temp⁹ ad dominicū diē scz resurrecti
onis intelligit̄ ꝑtinere Ordinādi enī ad xp̄i
similitudinē sabbato resurrexisse intelligūt.
Cōgrue igit̄ in hac die scz in dn̄ica celebrāt̄
mīsteria sacerdotaliū bn̄dictionū.in q̄ sunt
collata carismata grāꝝ. In ea enim dn̄s re
surrexit.in ea aplis spiritū sanctū īflauit di-
cens. Accipite spiritū sanctū q̄ꝝ remiseritis
pctā remittūt̄ eis In hac ꝓmiss⁹ spūssctūs
aduenit. Recte ergo ad eā bn̄dictōes sacer
dotales dirigim⁹.ut cū aplis hilarit̄ cātare
possim⁹. Veni sāctespūs reple tuoꝝ corda
fideliū scz ordinatoꝝ. Fiūt etiā ordinatiōes
ī sabbato mediāe hebdomade q̄dragesime
q̄ cantat̄. Sitientes.et etiā in sabbato sācto
Verūtn̄ vsq̄z ad tpa simplicij pape.romāi
pontifices dicūtur semp in decēbri ordines
celebrasse. vt dicet̄ in.vj. pte sub sabbato p⁹
xvij dn̄icam. Vn̄ et tūc officia plena inueni
unt̄ q̄d in alijs non ꝯtingit In sabbato vo
an̄ pentecosten ordines sacri nō ꝯferunt̄.q̄r
in sequēti tūc septimana recepta spūssancti
gratia celebrant̄. Sol⁹ aūt roman⁹ pōtifex
pt subdiaconos facere in dieb⁹ dn̄icis Alij
prelati possunt in diebus dominicis soluz
minores ordines ꝯferre ⁊ v̄gines ꝯsecrare.
Si aūt vrgente necessitate in die dn̄ica or-
dinatio fiat.q̄r forte ꝑfici nō potuit in sabba
to.dz hoc fieri ieiunio ꝯtinuato tā ab ordi-
nando q̄z ab ordinatore.q̄r tūc ꝓpter ꝯtinu
ationē ieiunij fingit̄ vna dies Ceterū in q̄-
busdā locis hn̄tes festa suaꝝ eccl̄iarū in sab
bato q̄ttuor temporꝝ transferre dicunt̄ ieiu
nium in p̄cedentē septimanā ob honorē sua-
rū festiuitatū.sed dicim⁹ nec hoc eis licere.
nec tunc posse ordines celebrari. Melius igi-
tur esset festiuitates ipsas transferri. De h̄
dicetur in sexta ꝑte sub q̄rta feria tertie ebdo
made aduent⁹. Qua die et hora fiat epoꝝ
ꝯsecratio sub ti.de epō dicet̄. Illud etiā cōsi
derandū est ꝙ sacerdotes et diaconi tantuz
noīant̄ ab aplo in epla. eo ꝙ ipsi p̄cipue in
ministerio altaris necessarij sūt. Ceteri vo
ordines postea adiecti sūt ꝓ vtilitate mīste-
rij q̄d ꝓpter mltitudinē credētiū rite ꝑ illos
nō poterat adimpleri. Vn̄ et s̄m ambrosiū
illoꝝ ordinatō p̄cipue circa altaria celebrat̄
et ꝓ eis eps an̄ altare ꝓsternit̄. Alij vo neq̄-
q̄z ad altare ordīant̄ eo ꝙ nec ad altaris mī-
steria statuunt̄.sz alia officia īplent siue can
tando siue legēdo siue alia s̄uitia faciendo.
Oēs tn̄ q̄rāt faciē plati.i.p̄sētiā dn̄i vt vale-
ant in p̄mogenitis hereditare ad instar ia-
cob q̄ sibi sui fratris p̄mogenita vēdicauit.
Et attende q̄r in quibusdam eccl̄ijs imme-
diate post collationē cuiuslibet ordinis cā
tatur responsoriū vel tractus.et bene.ad de-
notādū ꝙ ordinati ad solicitudinē ⁊ laborē
q̄ ꝑ illa designāt̄ vocant̄ Quia vero de vir-
ginū ꝯsecratōne mentio facta est.videndū ē
p̄mo q̄bus dieb⁹ bn̄dicant̄. Scdo q̄d signifi-
cēt q̄ in earꝝ bn̄dictōe agūt̄. Bn̄dicunt̄ āt in
dn̄icis dieb⁹ ⁊ in dieb⁹ epiphaniarū.et ī al-
bis pascalib⁹.et in festis aplorū.vt spūssan-
ctus sup eas simplices vt columbas descē-
dere videatur.et vt ꝑ aplos qui mores virgi
nitatis eccl̄ie p̄us tradiderūt q̄i ꝑ paranim-
phos sponse dn̄o ꝯsecrent̄. Sequit̄ videre
q̄d significent q̄ in earū bn̄dictōe aguntur.
et licet oīs aīma deo desponsetur per fidez.
Vnd̄ osee.ij. Sponsabo te mihi in fide. vir
gines tn̄ spēalius christo desponsari dicūt̄.
q̄r earū caro carni christi familiarius se cō
format ꝓ eo ꝙ illa sic nec caro christi corru-
ptionem non sensit. Et inde est ꝙ v̄gines se
quūtur agnum quocunq̄z ierit. apoc.xiiij.
Sane v̄gines bn̄dicende sub papilione vl̄
aliquo alio loco stant incluse.q̄ archipresbi
tero vel alio ante euangeliuz alta voce can-
tante. Prudentes v̄gines ꝛc.cū cereis ardē-
tibus in manibus nudis capitibus exeunt
obuiā epō ⁊ eccl̄iam ingrediunt̄. Siq̄dem
cereos accensos ferunt in manibus .iuxta

illud luc. xij. Sint lumbi vestri pcincti & lucerne ardentes in manib⁹ vris. ut oñdāt se imitari prudētes vgines q̄ dñm quer̄ut lāpades suas et exuerūt obuiam sponso. Spōsus nāq; ea⁹ xp̄s est. quē pōtifex rei⁹ vicari⁹ rep̄ sentat. Lucernas q̄dē ardentes in manib⁹ tenere est p bona opa exēplū p̄rimis monstrare iuxta illud luce. xv. Sic luceat lux vā coram hoib⁹ ut videāt opa vā bōa ⁊c. Egressus vo ea⁹ de papilione & ingressus in eccl̄a⁹ designat q̄ p suscipiendā bñdictionē. & xp̄o desponsationē. de ergastulo et erūnis actenebris p̄nis mundi fallacis ad celestis regni libertatē. gaudiū ac claritatē et ad supni regis thalamū transducunt. Vñ in canticis Veni electa mea & ponā in te thronū meu⁹ Nudis capitib⁹ obuiā venūt et pōtifex cātando dicit illis venite. & ipse sili⁹ cantando rñdēt. & nūc seq̄mur. ad rep̄sentandū q̄d̄ cāticis legit. Surge amica mea spōsa mea oñ de mihi faciē tuā & sonet vox tua in auribus meis. Rursus denudatio capitū. depositōnē et abrenuntiationē mūdano⁹ designat. Nudato etiam capite eccl̄iam ingrediunt ad notandū q̄ velut formose & spōso placide in ipsi⁹ spōsi tabernaculū introducunt. iuxta illud cant̄. Nigra sū sed formosa. Et introduxit me rex in tabernaculū suū Ter aūt de eis venite. ad notādū q̄ ad hoc triplicit̄ dñt venire. scz p abdicationē p̄prietatis. p votū castitatis. & p spōsionē obedientie. Dñt q̄dē venire. Primo p abdicationē p̄prietatis de p̄uersatōe mūdana. de seruitute egiptiaca. de carcere. de laqueis. & de retibus Vñ psal. Cadent in retiaculo ei⁹ pct̄ores. Et sapie. xiij. b. Creature dei facte sūt in tēptationē aīe hoīm. et in muscipulā pedib⁹ insipientū. Scdo dñt venire p votū castitatis de delectatione carnali. de īmūdicia et de loco toxicato. de q̄ si q̄d aīa sumit & p penitētiā nō rejicit morie⁹ morte eterna Tertio p spōsionē obedientie de p̄pria volūtate. sic de corruptione. de cubano accēso. & de babilonica fornace. & ideo cū pueris q̄ erāt in fornace illa dicūt. Et nūc seq̄mur in toto corde et timem⁹ te et q̄rim⁹ faciē tuā. dam. ij. parū añ cāticū bñdicite. De q̄libet ātisto-

rū exeūdum ē firmo cordis pposito solēni oris voto & tori⁹ vite p̄seuerātia. Et he sē q̄ tres diete. ero. ij. g. Vñ triū dierum⁹ i solitudinē. Quas tres dietas p̄misse tres vocatōes triplicit̄ facte designāt. Quia vo p⁹ susceptū tālaudabile ppositū restāt insidie. et tēptatōes demonū atq; acerrima p mūdū carnē & demones certamina. et insup regularis obseruātie difficultas. q̄ multebris infirmitas sufficient̄ p se sustinere nō pt. iō diuinū auxiliū & sctor̄ suffragia p letaniā q̄ subjacent̄ implorant̄. Cōsequēter deponūt vestes vetes & induūt nouas bñdictas. ad notandū q̄ in p̄posito vet⁹ hō exuit̄ et nou⁹ induit̄. q̄ sic legit̄ eph̄. iij. f. creat⁹ ē in iustitia et sctāte veritatis. Et dñt eē vestes mūde & cādide ad designādū q̄ q̄ dei filio desponsant. dñt deponere sctās et mūdas absq; macula p̄seruare vel p̄uare iuxta illd apli. Desponsdi enim vos vni viro vginē castā exhibere xp̄o. Hec enim dor. seu mōdicia vestis oñdit. Vñ eccl̄s. ix. ca. Omni tpe vestimēta tua sint candida. Et p̄ sūptū ē abtā cecilia q̄ exteri⁹ veste fulgebat intus castitate nitebat. & ab angelis q̄ in xp̄i resurrectōne vsi sūt in vestib⁹ albis. Tertio sit niger habit⁹ sign carnis mortificatiōnē. q̄a eni xp̄s spōsus su⁹ mortu⁹ ē p ipis. dñt et ipe p̄ mortuis pillo. Vñ gala. v. Qui xp̄i carnem suam crucifixerunt cum vicijs et concupiscentijs. Et ad roma. vj. Si cōplantati facti sumus simulitudini mortis christi. simul et resurrectionis erimus. Rursus nigredo habitus. est contemptus virilis amplexus. Subsequenter induti vestibus benedictis versus episcopum veniunt quasi. ipsa actu dicant. Regnum mundi et omnem ornatū seculi p̄tempsimus p̄pter amorem dñi nostri iesu christi ⁊c. Clela q̄z super scapulas et pectora dependentia exinstitutione sotheri pape cū signo crucis ea⁹ capitib⁹ imponunt. Primo ad significādū q̄ p christo debent om̄ hūiliter corde et ope p̄temnere. & sensus velare. ac memoria passionis christi munire. ne ad mundana delectando exeant. vel illa ad ea⁹ sensus intret iuxta illud gal. v. Mihi mundus crucifix⁹ est et ego mūdo. Scdo velant̄. q̄ non sunt

imago dei. Tertio ut ostendantur subiecte
Quarto scz ut illicite cūctis viris appareāt
Quinto ne spēs eaz occasio ispectorib⁹ sit
peccandi. q⁹ psal. ait. Dñe delectasti me i fa
ctura tua. Et creature dei facte sunt in tem/
ptatōnē vt pmissum est. Velū ergo ē signū
pudoris ⁊ futuri honoris. Deinde q⁹ xp̄o
desponsant qui est alpha et o. i. pncipiū ⁊ fi/
nis. iō dat eis anul⁹ q̄ rotund⁹ est. pncipio
⁊ fine carēs. ⁊ ponit in q̄rto digito ex q̄ vena
q̄dā sanguinis ad cor pteditū. vt sciāt se spō
sum suū xp̄m toto corde debere diligere ⁊ ei
inseparabili⁹ adherere. Ipdostremo vō corone
capitib⁹ eaz ip̄onunt. iuxta illud in cāticis
Velut sponsa christi accipe coronaz ꝛc. Ad
notandū q⁹ q̄n vgo p̄ sacratōnē sūmo regi
desponsat. regina efficit. i. se et alios in vtuti
bus regens. Vñ puer. j. Ut addat grā ca/
piti tuo et torques collo tuo. In q̄ coronā/
tione pōtifex cāt at illō canticū leticie Veni
electa mea ꝛc. tanq̄z celestis spōsi paranym
ph⁹. Et hunc est q⁹ illaz amici ⁊ psanguinei
in hac sacratione letant. Leo papa pm⁹ in
stituit ut calio calcedon. qō ipse celebrauit
solas vgines debere velari. Quia vō in pe
missis ō velo mentio facta ē. iō notandū ē
q⁹ velū aliud est puersionis aliud sacratō/
nis. aliud pfessionis. aliud ordiatōis. aliud
platonis. Velū puersionis aliq̄ de seculari
vita ad religiōnē transiens assumit. ⁊ tūc si
p annū inter velatas steterit vlteri⁹ ire non
poterit. Velū sacrationis a solis epis sol'
vginib⁹ ⁊ solū in festiuis ⁊ dñicis dieb⁹ dat
vrgente tm necessitate sic ⁊ baptismus oi die
dari posset. nō dat etā nisi in. xxv. anno illō
recipientis nisi forte dispensatiue. Velū at
pfessionis suscipit a vgine q̄n ptinētia pe/
tit. nō tm añ. rij. annū. q̄nā nec ante illud tē
pus bñdicit. Et dat velū hmōi cū bñdictōe
solenni. et cū letania. Hoc velū null⁹ epus
dat viduis vt coruptis. sed psamet de alta
ri ut dicūt quidā assumit. Sane vgo ⁊ ñ vi
dua iō ab episcopo velat. q⁹ vgo i hac despō
satōe typū gerit ecclē pura et vgo vnu na/
pstit vtro. i. xp̄o. Et i signū huius rei velat ab
epō. q⁹ a christo recipit in piugiū. In cui⁹
psonā dictum ē. Amulo suo subarrauit me
dñs. Sz vidua nō gerit in tali facto typum
ecclie siē vgo cui nō sit integra mēte ⁊ corpe
sic illa. Vñ nō sic p̄ui gīt xp̄o vt repesentet
ecclie puictōnē. q⁹ nō velat. Ipdeterea sacer
dos phibet scōis nuptijs itereesse ⁊ sup scdo
nubētes bñdictōez infūdere. put dictū ē in
pma pte sub ti. de sacramētis. Sz h⁹ vidua q̄i
scdo nubit. pmo homi postea i pfessiōe xp̄o
iōq̄z ei q̄i celebrāti scōas nuptias nō porri/
gīt velū psecratōis nec etiaz pfessionis. sed
ipsa illud suscipit de altari. Velāt tm q̄daz q⁹
licz nō ab epō. pōt tm a sacerdote velo pfessi
onis vl puersiōis velari a q̄ seu a cui⁹ mīste
rio habitū seu vestē religiosaz assumit. In
libro tm pōtificali. fm ordinē romanū habe
tur bñdictio vidue penitentiā pfitētis ⁊ veli
et⁹. Ipsā ⁊ dñs sareptanā viduā p helīā pro
phetā psolat⁹ ē. Et vidim⁹ in vrbe epūm ho
stiēsem inter vgines bñdicere duas viduas
monales. Velū ordinatōis olim diaconis/
se in q̄dragesimo anno dabat ut posset lege
re euāgelīū in nocturnis. In pcilio tm lau/
diceñ. statutū ē ut mulieres q̄ apud grecos
presbitere appellant. apō nos vō vidue aut
seniores vnuire aut matricure appellātur
in ecclīa tanq̄z ordinatas pstitui nō debere
Velū prelatōis olī abbatissis q̄dragesimo
anno dabat. Illud āt sciēdū ē q⁹ sacrosācta
mat ecclīa gdus et ordies hz distinctos. et
roman⁹ pōtifex celebrāt missaz solēnia a gēl
sex hz secū ordies clericoz. scz epōs. presbite/
ros. diaconos subdiaconos. acolitos. ⁊ cā/
tores. ip̄o numeri sacramēto pfectōz hmōi
officij manifestans. Senarius nāq̄ numē/
rus pfect⁹ est. put in phemio. iij. ptis dicet.
Sz et sex ordines mīstroz fuisse i veteri legi
mus testamēto. videlicet. pōtifices. sacerdo
tes. leuitas. nathineos. ianitores. ⁊ psallen/
tes. q̄s exmaiori pte distinxit arthanenses in
epīa quā hēsdre scribe direxit dicēs. Ipsotuz
facimus de sacerdotibus vniuersis et leui/
tis. cantorib⁹ et ianitorib⁹. nathineis et mi
nistris dom⁹ dei. vt eis vectigal tributum
et annona nullatenus iponant. Ordines
vō ecclīasticos silvester papa enumerat di/
cens. Ipdōtifex presbit. presbiter. diacon⁹.
diacono subdiacon⁹. subdiacono acolit⁹.

acolito exorcista.exorciste lectoꝛ.lectoꝛi ostiarij.ostiario abbas.abbati monachꝰ in oī loco obsequiū repsentent. Beatus quoqz ysidoꝛ ita dicit. Generaliꝫ clerici nūcupāt oēs q̄ in eccl̄ia xp̄o deseruiūt q̄z gradꝰ ⁊ noīa sūt hec. ostiarij.psalmista.lectoꝛ exoꝛcista ẓc. mētōnē etiā facies post alia de cātoꝛe. ⁊ hi oēs gaudēt p̄uilegio clericali. Clerū/tū q̄dā pfidi heretici sacramētū oꝛdinis cō dēnantes falso mētiunt q̄ eccl̄ia xp̄i nō ha/bebat p̄sonas q̄s exoꝛcistas. ceroferarios. lectoꝛes. vel subdiaconos appellaꝛet. ꝫ solū exoꝛcistas demonū. q̄ aduersabāt paulo. nec ea q̄ xp̄us fecit vel apl̄is dixit. p̄ tam vilibus sig̃ficatōib⁹ q̄ infra sequunt fecit vel dixit. ꝫ altioꝛa et p̄ciosioꝛa q̄ romana nescit eccl̄ia demōstraut. ¶ Hoꝛ āt oꝛdinū q̄dā sūt non sacri. et q̄dā sacri. ¶ Nō sacri seu mīoꝛes oꝛdi/nes sūt hi Cantoꝛat⁹. psalmistat⁹. ostiariatus. lectoꝛat⁹. exoꝛcistat⁹. acolitat⁹. Sacri vō seu maioꝛes sūt isti. subdiaconat⁹. diaco/nat⁹. p̄sbiteraꝰ. epalis oꝛdo. Cōmunit āt asseriē septē oꝛdines foꝛe. q̄z ostiarij ē p̄mus ⁊ sacerdos vltimꝰ ppt̄ septiformē spūs sācti grām. cui⁹ munere sua officia exequūtur. Si āt velis ad singl̄os oꝛdines singl̄a dona referre a tumoꝛe incipies illū ostiario depu/tabis. et exinde singula singl̄ referes sapiē/tiā p̄sbitero adaptabis. ¶ He āt sūt septē mu/lieres in q̄bus spūs sanctꝰ hꝫ hospitium. et maqueqz illaꝝ suū parat p̄uuiū. Rursus spūaliter ostiariꝰ est q̄ cū qz spūaliter alios in eccl̄iaꝫ introducit. i. q̄ fidē p̄dicādo docet lectoꝛ ē. habet moꝛes docēdo. exoꝛcista oꝛan/do. acolitꝰ illuminādo. subdiaconꝰ hūlita/tē monstrādo. diaconꝰ alios exoꝛtando. sa/cerdos seipm hostiā sanctā deo offerendo. eps sacramēta ministrādo Be q̄libet tū se/riatim speciali⁹ p̄sequamur

Be cantoꝛe.

Onnulli cecitate ignoꝛātie ducti cantoꝛatū de mi/noꝛib⁹ ee autumant oꝛdinib⁹. p eo q̄ in eā p̄missū est in q̄busdā canonib⁹ i/te mīoꝛes oꝛdines fūt mētio de cātoꝛe. fal/luntur tū q̄nia nomē ē officij ⁊ nō oꝛdo. Qui aūt in veteri testamēto cātoꝛes dicti sūt. ho die lectoꝛes vel psalmiste vocant. Cātoꝛ ita q̄z vocat⁹ q̄ voce modulat⁹ in cātu. cui⁹ duo sūt in arte musica genera. scz p̄centoꝛ. ⁊ succē/toꝛ. p̄centoꝛ voce p̄emittit in cantu. succen/toꝛ canēdo subsequent̄ r̄ndet. Cōcentoꝛ vō dꝛ q̄ p̄sonat. Cui q̄ nō p̄sonat nō p̄cinit nec p̄centoꝛ erit. Sane dauid pphetaꝝ eximius cultū dei volēs solēni⁹ ampliare. cātoꝛes in/stituit q̄ coꝝ arca federis dñi musicis istru/mētis ⁊ modolatis vocib⁹ decantaret. inter q̄s p̄cipui fuerūt heman. asaph. ⁊ ethan. sed oīm p̄mꝰ heman. cui⁹ vicē nūc in eccl̄iā p̄/miceriꝰ obtinet. vel p̄centoꝛ. q̄ cātoꝛib⁹ est p̄/lat⁹. Cui legit̄ in paralipomenon. Iste sūt q̄s p̄stituit dauid sup cātoꝛes domus dñi/ stātes iuxta oꝛdinē suū in ministerio de fili/is caphat. hemā. cātoꝛ filiꝰ iohel. ⁊ a dextris ei⁹ asaph filiꝰ barachie. ad sinistrā āt ethan filiꝰ cusi. ¶ Doꝛo dñt cantoꝛes p̄sonis voci/b⁹ et suaui modulatōe p̄cinere. q̄tenꝰ alios auditoꝛiū ad deuotionē dei valeant excita/re. Clerum tū p̄m grego. plerumqz in sacro mīsterio dum blanda voꝛ q̄rit̄ q̄ rua vita negligit̄. ⁊ cantoꝛ dei⁹ moꝛib⁹ p̄mulat cuꝝ voce⁹ p̄lium delectat. Ideoqz in eccl̄ia ro/mana altaris ministri cantare nō debent solū qz eu ā gelice lectionis officiū intra missaꝝ solēnia exoluant. Et apl̄us ait. Cantan/tes ⁊ psallētes in coꝛdibus vestris dño. Et hieronimꝰ. Audiant iuquit adolescen/tuli. audiant bi q̄bus ē officiū in eccl̄ia psal/lēdi deo. nō voce tantū sz coꝛde eē cantādū. nec in tragediaꝝ modum guttur ⁊ fauces medicamie lumēde sūt. ut in eccl̄ia theatra/les moduli ⁊ cantica audiant. Cāt ans igit̄ coꝛde ⁊ in caritate cātet in choꝛo. q̄nā ma/gis deuotōe coꝛdis q̄z iubilatōne vocis cā/tādū ē nō tenēs i manib⁹ cimbala vel aliq̄d hmōi. put in veteri testa. fiebat. Ceterū ppt̄ carnales nō. ꝓpter spūales cantādi vsus in eccl̄ia instituꝰ est. ut q̄ vbis nō ꝓpungunt suauitate modulamis moueāt. Cui⁹ aug⁹. in libro p̄fessionū. Cōsuetudinem canendi pbat eccl̄ia ut p̄ oblectamēta aurīū infirmi/oꝛ aīm⁹ ad affectū pietatis assurgat. Tantaq̄ p̄ie q̄z cantandū erat cibis alijs abstinebāt

p̄terq̄z leguminib⁹ cā vocis. Vñ et cātores vulgo fabarij dicti sūt. Cātores aūt q̄ sūt d̄i laudatores rep̄sentāt p̄dicatores. alios ad dei laudē excitātes. eoruz nāqz simphonia plebē āmonet ī vnitate cult⁹ vni⁹ dei p̄seuerare. Per cātoris q̄z officiū patrfamilias ītelligit. q̄ d̄ thesauro suo noua ⁊ vetera p̄fert. Necē p̄tereūdū q̄ cātores tenēt baculos in choro ad rep̄sentandū illud qd̄ ī lege p̄cipiebat. vt videlicz edētes agnū baculos ī maībus haberēt. sig̃ficātes q̄ q̄ ad patriaz festinātes su celestis agni et baculis. i. scp̄turarū sentētijs indigēt ꝯ demones. p baculos enī cātoꝝ sentētias scp̄turaꝝ vl̄ doctrinas p̄dicatorū ītelligim⁹. Vñ cū legit euāgeliū deponunt q̄z p euāgelicā p̄dicatōez legales d̄posuim⁹ obs̄uātias. De choro dictū est in p̄te p̄ma sub tractatu de ecclesia. De cātu v̄o in fine p̄hemij. v. p̄tis dicet.

De psalmista.

Psalmistat⁹ quandoqz tonsurat⁹ vocat sic ꝯstitutio innocentij. iij. euident oñdit. qñqz etiā clericat⁹. Vñ ⁊ ī alia eiusdē innoc. epl̄a d̄r q̄ abbas bñdict⁹ ⁊ sacerdos p̄t ī suo monasterio clericalē dare tōsuraz. p quā ordo clericalis ꝯfert. qui ordo sic collat⁹ psalmistatus vocat. In canone q̄z leonis pape sic int cetera ꝯtinet. seriatim ⁊ ap̄te p̄seq̄mur q̄ sctā romāna ecclesia ī g̃dib⁹ clericoꝝ ait clericos. ostiarios. lectores. ꝛc. at noīe clericoꝝ psalmistas ibi ītelligi indubitatū ē. Vocat etiā qñqz cātorat⁹. Vñ ī tholetano cōcilio ita legit. Psalmista. i. cātor p̄t absqz ꝯscientia ep̄i sola iussiōe p̄sbiteri officiū suscipere cātādi. dicēte sibi p̄sbitero. vide vt qd̄ ore cātas corde credas. ⁊ qd̄ corde credis opibus cōprobes. Sane q̄ ī plerisqz sacris canonibus facta de alijs ordib⁹ mētōe. nihil d̄ hoc ordīe tāgit ex eo ꝯtingit. q̄nā alij oēs cū solēnitate ⁊ a solis ep̄is dant. iste v̄o etiā a sacerdote ꝯferri p̄t. Idoqz hūc nō ordinē sed officiuz fore plurimi asseuerāt. q̄nq̄z ī eo ab ep̄o collato q̄s clericale p̄uilegiū asseq̄t. Dictus ē āt psalmista a psalmis dicendis siue ab officio canēdi. p̄ut sub lectore dicet. Ad ipsū nāqz p̄tinet s̄m ysidorū officiū canēdi. dicere bñdictōes. i. bñdicam⁹ dño. laud̄s. i. alla. vel xp̄s vincit vel xp̄s reg̃t. ꝛc. sacrificiū id ē. offertoriū. responsoriū. i. officiū misse. ⁊ quicq̄d ad canēdi periciā spectat.

De ostiario.

Ostiarij s̄m Isidorū dicti sūt eo q̄ ostijs tēpli p̄sunt. Ipsi enim claues ecclesie tenentes omnia intus extraqz custodiunt. atqz inter bonos et malos habentes iudicium. fideles recipiunt. infideles respuunt. ⁊ excōicatos expellūt. Ostiarij idē sūt quod ianitores q̄ in veteri testa ad custodiā tēpli electi sūt ne ingredet ī illd̄ īmūdū ī omī re. i. aliq̄d de omib⁹ reb⁹. Stabāt enī p̄ut legit ī paralipo. in q̄ttuor tēpli partib⁹. videlicet in oriente. in occidēte. aquilone et austro. portas templi singulas ita obseruantes vt nec in puncto discederent a ministerio. Leuite enī q̄b⁹ numerus ianitoruz credit⁹ erat eis cibos parabāt. Hi aūt imitant edituos q̄ apud gentiles erāt. ⁊ edem tuebant ⁊ custodiebāt. Sane iuxta decretū tholetani ꝯcilij ostiarius cū ordinat postq̄z ab archidiacono instructus fuerit qualit in domo d̄i debeat cōuersari ad suggestionē archidiaconi tradat ei ep̄us claues ecclesie de altari dicēs ei. Sic age sic viue redditur⁹ deo ratione p̄ his rebus q̄ his clauib⁹ recludūt. Clauiū ergo traditio. et v̄ba p̄missa sūt hui⁹ sacramēti substantialia. cetera sūt solēnitatis. Hoc officiū implem⁹ dū p fidem ecclīaz aliquē introducim⁹ vel docem⁹. Christus hoc officiū impleuit qñ dixit. Tollite portas p̄ncipes vestras. ⁊ eleuamini porte eternales ꝛc. Et qñ emētes et vendētes de tēplo eiecit qd̄ in ecclesia sp̄ualiter agit. Unde in euāgelio dicit. Ego sū ostium.

De lectore.

Lector s̄m isidorū a legendo. psalmista a psalmis canendis vocati sūt. Lector enī p̄dicat. i. legit siue recitat p̄plis q̄d seq̄nt. psalmista v̄o canit vt excitet ad cōpunctōnez aīos

audientiū. licz q̄dā lectores ita miserabilit̄ ꝓnūciēt. scz alte ⁊ ꝑ vocē sonorā. vt q̄sdā ad luctū lamētatōemq̄z ꝯpellāt. Lectores etiā ꝓnūciatores vocāt̄. ꝑ eo q̄ ꝓcul siue a lōge ꝓnūciāt. tāta eī ⁊ tam clara dz eē eoꝝ vox. vt q̄zuis lōge positorū aures īpleat. Ad lectores q̄z ꝑtinet lctōes ⁊ legēdas ī matutinis ꝓnūciare. et ea q̄ ꝓphe vaticinauerūt et apli dixerūt ꝓplis p̄dicare. i. legē. ad hoc enī ordinant̄ vt libros dei distincte ⁊ apte ad intelgendū legāt. sic in ve. testa. accepim⁹ hesdrā fecisse neemie. viij. Ad ei⁹ q̄z officiuz ꝑtinet panē et oēs nouos fruct⁹ bn̄dicere. Lectores āt idem sunt q̄d carminū relatores qui erant apud gētiles. Martin⁹ papa statuit vt nulli liceat ī publico psallere aut legē. nisi q̄ ab epo fuerīt ordīati lctōres. Sane iuxta decretū tholetan̄. ꝯcilij lector cū ordīat̄. faciet de illo v̄bū eps ad plebez indicās ei⁹ fidē ac vitā atq̄z ingeniū. Post hoc spectāte plebe tradat ei codicē in q̄ lectur⁹ ē dicēs. Accipe et esto relator v̄bi dei. habitur⁹ si fidelit̄ ⁊ vtiliter impleueris officiū ꝑtē cū eis q̄ v̄bū dei mīstrauerīt. Codicis ergo traditio et v̄ba p̄missa sunt de substātia h⁹ ordinis. cetera sunt solēnitatis. Hoc officiū implem⁹ dum male viuentes in ecclesia corrigim⁹. et aliquē bonis morib⁹ instruimus. Christus hoc officiuz impleuit qn̄ ī medio senioꝝ librū esaie ꝓphe aperiēs legit distincte ad intelligendū dicēs. Spūs dn̄i super me eo q̄ vnxerit me ꝛc.

De exorcista.

Exorcista s̄m ysidorum grece. latine adiurans siue increpās vocat̄. Inuocat enī sup cathecuminos seu sup eos q̄ habēt spūm immundum. nomē dn̄i iesu. adiurās ꝑ illd̄ vt egrediat̄ ab eis. de q̄ ī. vj. parte sub sabbato sancto dicet̄. Decet igit̄ vt mūdum habeat spūm q̄ debet īmundis spiritib⁹ imperare. Ad eū itaq̄z ꝑtinet exorcismos memoriter retinere. man⁹ sup energuminos ⁊ cathecuminos exorcizando imponere. et s̄m ꝯciliū carthaginen̄. ipsis energumīs ī domo dei assistētib⁹ victū q̄tidianū optimo tpe ministrare. Refert ioseph⁹ regē salomonez modos exorcismi. i. ꝯiuratōis adinuenisse. q̄b⁹ īmundi spūs ab hoīe obsesso ꝑ eleazarū exorcistā pellebāt̄. ita vt reuerti vlteri⁹ nō auderent. Huic officio mācipati exorciste vocati sunt de q̄b⁹ in euāgelio legit̄. Si ego ī beelzebub eijcio demonia. filij vestri exorciste videlicet in q̄ eijciūt. Et imitant̄ q̄stores q̄ erāt apud gētiles. Sane iuxta decretum tholetani ꝯcilij exorcista cū ordinat̄ accipiat de manu epi libꝝ ī q̄ scp̄ti sunt exorcismi siue adiuratōes. dicente sibi epo. Accipe et cōmenda memorie. ⁊ habeto ꝑtātē īponendi man⁹ sup energuminū siue baptizatuz siue cathecuminum. Libri ergo acceptio ⁊ v̄ba p̄missa sūt de substātia h⁹ ordīs. cetera sunt solēnitatis. Energumini sunt q̄ a demonib⁹ obsessi sūt. vel lunatici siue morbū caducū patiētes sic dicti ab erge q̄d ē labor. et mene q̄d ē defect⁹. ⁊ noys q̄d ē mens. q̄a scz defectū mētis ī defectu lune maxīe patiunt̄. Cathecumini dicunt̄ ī fidei articulis ante baptismū instructi. Hoc officiū īplemus dum ꝑ nostras orōes vicin̄ dyaboli de hoīe expellimus. Christus hoc officiuz exercuit qn̄ de maria magdalena septē demonia eiecit.

De acolito.

Acoliti grece latine ceroferarij vel accēsores luminum nuncupāt̄. Hi ab aaron ⁊ filijs ei⁹ mīsterij sui sumpsert̄ exemplū. iuxta illd̄ exod̄. Precipe filijs aaron vt offerant oleum de arborib⁹ oliuaꝝ purissimū piloq̄ ꝯtusum. vt ardeat lucerna sp in tabernaculo testimonij. ⁊ collocabūt eā aaron ⁊ filij ei⁹ vt vsq̄z mane luceat corā dn̄o. Q̄d ergo tunc sacerdotes agebāt. hoc nūc acoliti faciunt ī mīsterio lucernaꝝ q̄niaz p̄parant luminaria ī sacrario. Multa q̄ppe nō solū ī nouo. veꝛetiaz ī ve. te. legi mosaice supaddita legim⁹ ⁊ mutata. Und̄ dauid in libro paralipo. dixisse ꝑhibet̄. Nō erit officiuz leuitaꝝ. vt portent vltra tabernaclm̄ et omīa vasa ei⁹ ad mīstrādū. Acoliti āt s̄m ysidoꝝ cereos ferunt accēsos dum legit̄ euāgeliuz

aut offert sacrificiū. nō vt tenebras aeris. sz cordis illuminet. cū sol forte eodē tpe rutilet et ut primis opa lucis oñdat. atz ad signuz leticie demonstrādū. vt sub typo lumis corporal illa lux oñdat. ō q in euāgelio legitur Erat lux vā q illūinat oēz hoiez venientez in hūc mūdō. Ihc et ꝓparant p eucaristia sugesta. i. vinū et aquā seu vasa in qb⁹ ponit aq̄ et vinū. Alcoluti imutāt carminū scriptores q erāt apō gētiles. seu verius emūctores siue luminū extinctores. q lucernas emūgebāt et luminaria extinuabāt. ut nadab et abiu. Sane iuxta decretū ꝯcilij tholetani acolit⁹ cū ordinat. ab epō q̄d doceat q̄lit in officio suo age debeat. Sed ab archidiacono accipiat ceroferariū. i. candelabz cū cereo. ut sciat se ad accendēda ecclie luminaria. i. cereos dum euāgeliū legit mācipari. Accipiat et urceolū vacuū ad suggerendū. i. ad mīstrādū vinū in eucaristiā. i. in calicē in q̄ eucaristia sanguinis xpi. Ihc remissa igit ꝟba et ptensilia sut h⁹ ordis substātialia. cetera sūt ō solēnitate. Ihc officiū iplem⁹ duz ignē ꝟbi celestis q̄ frēs ad cognoscēdū deum illūiet et inflamet ꝓ dādo mīstrā⁹. et dū lucē bonop⁹ alijs mīstram⁹. Bñs āt hoc officiuz se hēte testat cū dic. Ego sū lux mūdi. q̄ seq̄t me non ābulat in tenebris. sz hēbit lumē vite.

De subdyacono.

Premisim⁹ de nō sacris et maioribus ordinib⁹. nūc ō sacris et maioribus q̄ anthonomastice sacri dicūt. subijciam⁹. et primo ō subdiacono. Ordo ergo subdiaconat⁹ sacer hodie ex innocentij. iij. reputat. Siquidem subdiaconi nathinei ꝟices in ecclia repsentāt. ō qb⁹ in besdra legit q̄d auid deberat nathineos ad mīsteria leuitarū. Ihc in grece ypodiacones dicūt. q̄ officijs et ꝓceptis leuitaꝝ subiacēt et eis mīstrāt. ex q̄z ordie fuit ille nathanael q̄ dñs in euāgelio ꝓmendauit dicēs. Ecce verꝰ israelita in q̄ dol⁹ nō ē. Ihc nathinei ārbebraice dicūt latine in hūilitate dño seruientes. vel deo oblati. Subdiacones debēt ex yliꝰ ꝓ oblatiōes in templo dñi a fidelib⁹ suscipere. leuitis supponēdas altarib⁹ deferre. calicem et patenā ad altare xpi deferre. et leuitis tradere. et sq̄z mīstrare. vrceolū q̄z cuz vino et aq̄ manile et manutergiū tenere epō et ꝓsbitero et leuitis p lauādis añ altare manibus aquā ꝓbere. corporalia et substratoria lauare Be q̄b⁹ recte placuit prib⁹ ut q̄ mīsteria sacra ꝯtractāt legē ꝯtinētie debeāt obseruare sic scriptuz est in ppha. Mundamini q̄ fertis vasa dñi. Tenēt āt locū duū virorꝫ q̄ erant apud gētiles. Sane iuxta decretuz concilij tholetani subdiacon⁹ cū ordiat q̄ manus ipositōez ꝯsecratoriā nō accipiat. patenā de manu epi vacuā et calicē vacuuz accipiat. dicēte sibi epō. Vide cui⁹ mīsteriū tibi tradit. Be manu vō archidiaconi ꝓ eo q̄ ei⁹ adiutoriū ꝯsecrat accipiat vrceū scz cuz vino et aq̄. manile. i. bacile et manutergiū. Ihc remissa igit ꝟba et ptēsilia sūt h⁹ sacramenti substātialia. cetera sūt de solēnitate. Querit āt q̄re subdiacon⁹ legit lctōes ad missā. cū nō repiat hoc sibi ꝓpetere. vel ex noie l' ex mīsterio sibi ꝓcesso. Rñdeo ī ꝑmitiua eccia diacon⁹ nō legebat euāgeliū. q̄ hoc statutū non erat. postq̄z vō illō statutū fuit. ꝑceptuz ē etiā ut subdiacon⁹ q̄ diacono subest epl'am siue lctōem legat. Subdiacon⁹ aūt vtit amictu alba et baltheo sic et ostiari⁹ lectoꝫ exorcista et acolit⁹. et in sup tunica et sudario. tunicā strictā portat ut se iusticiā ꝯsignificā ꝺuat. sudarium ut sordes a vasis extergat. de q̄ ī pte se. sub ti. de tunica et manipulo dicet. Ihc officio vtit q̄ tāte mūdicie ē q̄ ipi⁹ exemplo et cōsilio ceteri a sordibus criminū lauet. Christ⁹ hoc officiū exercuit q̄n ī chana galilee ō aq̄ vinū fecit. et q̄n cena facta mittēs aquā ī peluim pedes discipulorꝫ laut. Canon adriani pape videt inuere q̄ impatoꝫ dz ordinē subdiaconatus hēre Ubi ō. Adiutoꝫ et defensoꝫ tu⁹ ut meū ordinē decet sp eristā. Sz nō ē ita. Herit tñ illud officiū. q̄nia ī die ordiatōis sue recept⁹ ꝓmo ī canonicū a canonicis scī petri ministrat dño pape in missa in officio subdiaconat⁹. parādo calicē et hmōi faciēdo Quidā et dicūt q̄ sit ꝑsbit. iuxta illō. cui⁹ merito q̄s nos sacerdotes appellat. Impatoꝫ et pōtifex dicit⁹ ē. ꝺut in tractatu de epō dicet.

De diacono.

Diaconi grece di/cũt hebraice leuite.latine vo ministri siue assumpti siue offerẽtes sm ysidor. Diaconor q̃ dẽ ordo i libro numeror a tribu leui filij iacob sũpsisse legit exorduꝫ. et unde leuite.i. assũpti vocabãt. q̃niaz assũpti sũt ad auxiliũ sacerdotum. ut eleazar et ythamar. Dñs ei ad moisen locut⁹ ẽ dicẽs. Applica tribũ leui. z fac eã stare in ꝓspectu aaron sacerdotis et ministrẽt ei. ut excubent et observẽt q̃cq̃d ad cultũ ptinet mlitudinis coram tabernaculo testimonij. ut custodiant vasa tabernaculi seruẽtes i ministerio. Sicut ei in sacerdote ꝓsecratio. ita i diacono ministerij dispẽsatio habeꝫ. ut tã dicat. Aquinq̃gesimo ãt ãno iussi sũt leuite vasa custodire. et a. xxv. ãnis z supra iussi sunt i tabernaculo deseruire tã q̃z etatis ad onera portanda robuste. q̃ possent arcã federis mensam ꝓpositõis z vasa tabernacli ꝑportare. Qđ et i nouo testamẽto recolit cũ diaconib⁹ supra sinistrũ humeꝝ stola ponit. z i die⁹ ieuniozi sup eundẽ humeꝝ casula cõplicat. q̃ q̃cq̃d laboris i hac vita sufferim⁹ tã q̃z in sinistra portam⁹. donec a sinistra trãsea⁹ i dextrã i q̃ requiẽ habeam⁹. Hinc et diaconi cardinales mẽsam lateran. altaris hũeris suis i die cene ad sacrariũ deportãt. et in sabbato sctõ ad altare reportãt. Ipsi q̃z sp sũmum pontificẽ velut arcã federis deportãt. Non ergo diacon⁹ dalmaticã. nec subdiacon⁹ tunicellã i die⁹ ieuniozi officio missę portãt. ppt rõem i tertia pte sub ti. de diacono. z i. vi. pte sub ti. ỏ septuagesima sctã Sz casulas seu planetas sup hũeꝝ ꝓplicatas gestãt ñ replicatas a dextris z a sinistris sicut facit sacerdos. sz ab anterioꝝ pte sup brachia eleuatas. Subdiacon⁹ tñ epl̃a⁹ lectur⁹ illã deponit. q̃ lecta eã resumut. Et diacon⁹ euãgeliũ lectur⁹ illã erut. et eã decent plicatã sup sinistrũ humeꝝ imponit. et sub brachio dextro ligat. ita q̃ ab humero sinistro adiatus dextrum in modum stole descẽdat. sicq̃z circũcinctus eam tenet donec dicat vltima ỏ. ỏ post cõmunionẽ. tũc eam illã induit sicut ꝓius. Missa vo finita tam subdiaconus q̃z diaconus illas deponit. Sane hec duo plena sũt misterio. Planetas vero replicatas bis tribus portant. Primo ꝓpter iam supra positã rationem. Scõo eas portãt ad oñendum q̃ ipsi ad tantã pfectionẽ in illis tenẽt. ad q̃ntam sacerdos i alijs die⁹. et ad notandũ q̃ ex caritate q̃ p planetaz significat ministrãt. et nõ ex timore. put in veteri lege fiebat. q̃ erat ler timoris et nõ amoris sicut noua. pser tim. tẽpore ieunij qđ sine caritate factũ meritorium nõ ẽ. Ferũt ãt illas ab anterioꝝ parte eleuatas. vt liberi⁹ valeant ministrare. et ad ostendendũ q̃ ipi iuxta aplm ad hebreos. q̃ retro sunt obliuiscẽtes ad anteriora ferũtur. Deportãt etiã illas sup brachia eleuatas ad significandũ q̃ ope debẽt caritatẽ oñdere quã gerũt in mẽte. p man⁹ ei et brachia caritas ꝓgrue designat. Non ãt replicatas a dextris et a sinistris put facit sacerdos. ad insinuãdũ dissimilitudinẽ ptãtis et officiorũ suoꝝ. Subdiacon⁹ tñ epl̃a⁹ lectur⁹ tã q̃z officio suo funct⁹ illã deponit. Ipe nãq̃z ex officio suo veterẽ legẽ repsentat. Vnde et epl̃e q̃nq̃z de veteri lege sumũt. sub q̃ nõ ex amore vt pmissum ẽ. sz ex timore seruebat q̃z ergo illõ durauit q̃z diu lex duraꝫ. ideo ad hoc figurandũ donec epl̃a finiat. nõ tenet planetã q̃ amorẽ designat. Diacon⁹ vero euangeliũ legẽs eã non deponit. sz iuxta modũ stole suo officio ꝓpetens illã sibi coaptat. q̃ eius officiũ ẽ doctrinã euãgelicaz q̃ẽ ler amoris ꝓdicare. et hoc ex amore q̃ facit ingẽ dñi suaue. quod ut ugũ q̃ ois mũdana pmittit. p stolã sup sinistrũ humeꝝ significat. Tingit ãt planeta. i. caritate ab hũero sinistro in lat⁹ dextrũ. ut sit ei suaue ugũ dñi i ꝓsperis et in aduersis q̃ p leuã et dextrã designant. tã q̃z armatus in hũeris ꝓ aduersa et succanctus i latere ꝓ mũdi suauia seu ꝓspera. Rursus diacon⁹ duplex gerit officiũ. sz ꝓdicandi ꝓpo. vñ lectur⁹ euãgeliuz dicit ꝓpo. dñs vobiscũ. et ministrãdi sacerdoti. Nempe ppt ꝓdicãdi officiũ ca sinistra sup hũeꝝ portat. q̃ ꝓdicator in pñti vita operã ꝓpũ portare debz. Qđ a lege hi sctẽ dicẽs

ctū ē. q̄ dū sacrificabat sūmitates baltei sup hūer reflectebat. ¶Dro eo vero q̄ sacerdoti ministrat. z q̄ ppt instātes necessitates ire atq; redire hz. de trā hē dz expeditaz z libe/rā. Añ tholetano ꝯcilio ita legit. vnū ora/riū oportet leuitā gestare in sinistro hūero ppt q̄d orat. i. p eo q̄d p̄dicat. ¶Dreteā sub/diacon⁹ et diacon⁹ lecturi ponūt casulas q̄ pfitētes nō ee vestē p̄am. sz ob reueren/tiā tpis recipe cōmodatā. Beniq; circa fi/nē misse diacon⁹ planetā induit. ad notādū q̄ nō sufficit op⁹ er caritate inchoare nisi z i caritate pficiat. Tertio etiā dici pt q̄ dia/con⁹ casulā induēs innuit se ee p̄dicatorē q̄ i dilectōne ferueat et vite ꝓtēplatiue inhiet. Bū vo se illa pcingit z hūero duplicataz i/ponit op⁹ p̄dicatōis orōis z lctōis ītermu/tit z primo i necessitatib⁹ subuenit. quā refle ctit i dertrā cū oīa refert ad summū bonū. Et sic dū casulā induit mariā. dū pcigit re/p̄sentat i misterio martham. Quarto dū dia con⁹ ieunior tpe casulā sup hūer replicat q̄i gladiū. ꝯ hostē vibrat. vt dicet i ꝓhemio iij. partis. In nouo vo testamēto ordo ist ab aplis sūpsit initiū q̄ septē viros boni te/stimonij. plenos spūsctō diaconos elegerūt. ut ītā dicet. Unde z sancti p̄res decreuerūt ut i matrice ecclia septē diaconi circa alta/re pōtifici i celebratiōe misse assistāt. ¶Hrin apoca. dicūt septē angeli tuba canentes. q̄ illoz ē alta misteria d̄ supna inspiratiōe fo/ris resonare. ¶Hi sūt septez cādelabra aurea q̄ xp̄i lucez euāgelij alijs oīdere debēt. ¶Hi dicūt septē tonitrua. q̄ terribiliē cōminari debēt q̄ bis arboz q̄ nō facit fructū bonū ꝛc ¶Hi p̄conis more palā admonēt ad orādū et genua flectendū. Ad eos q̄dē ptinet assi/stere sacerdotib⁹ z mīstrare i oib⁹ q̄ agunt in sacramētis xp̄i. i. baptismo scz. i crismate i patena. i calice. oblatōes. i. hostias inferre z disponere i altari. cōponere etiā. i. ornare mēsam dñi. i. altare. atq; vestire. crucem fer/re pcessionib⁹ z p̄dicare. i. legē et euāgelū. z aplm. i. epl̄am puta subdiacono de/clarare. ¶Hā sic lctorib⁹ vet⁹ testamētū. ita di/acōib⁹ nouū p̄dicare. i. legē p̄ceptū ē. Sic ei dñs dum ꝛc euāgelium p̄dicauit misit eos iuxta illō. non veni mīstrari sz mīstrare. ita nullū alij magis q̄uenit euāgelij legē q̄z dia cono q̄ mīster interp̄tat. Añ cū ordiat ido stolā p quā xp̄i iugū sīgificat accipit. q̄ euā gelij i q̄ de ipo iugo ptinet lecturus ē. Ad ipm q̄z ptinet officiuz precū. i. dicere letani/as. z recitatio nominū eoz q̄ ordiandi vel baptizandi sunt. ¶Pe mōnet aures adhi/bere ad deū. cū dicit. ¶Humiliate capita ve/stra deo. vel hūliate vos ad bñdictōz ¶Pe hortat clamare dicēdo. kyri eleison in ro/gatiōib⁹. ¶Pe donat pacē. scz subdiacono. vel saltē cū dicit. Bñs vobiscū. z annūciat festiuitates. ¶Hec liq̄dē z alia plura ad ei⁹ p/tinēt officiū q̄ in canonib⁹ hiero. plen⁹ cō/tinēt. Debēt etiā tāq; oculi epi cūcta circūlu strare et ipo referre. ¶Nō tñ debēt baptizare nec dñicum corp⁹ dispensare. nisi in neces/sitate. scz epo vel p̄sbitero absentib⁹ z habē tib⁹. nec p̄sūt calicem bñdicere. nō debēt etiā int sacerdotes vel coraz eis vel supra ipos nisi eoz iussu sedere. p̄sūt tñ in q̄uētu p̄sbite/roz rogati p̄dicare. Diacones tenēt loca q̄ ternionū q̄ apō gētiles erāt. ¶Sane sicut i canone legit. diacon⁹ cū ordiat solus epūs q̄ eū bñdicit man⁹ sup caput illi⁹ imponit. q̄ nō ad sacerdotiū. sz ad mīsteriuz. id ē. ad diaconatū ꝓsecrat. i. ordiat. In actibus tñ aplōz ita legit. ¶Hos statuerūt ante ꝓspectū aplōz et orātes iposuerunt man⁹ sup eos. In q̄ oñdit nō solū epm. vz etiā p̄sbiteros tūc astantes debere man⁹ sup diaconū dū ordinat imponere. ¶Hūq̄d ei plus potest p/cari sol⁹ epūs q̄z plures aplī. imponētes enī manū nō dāt spūm sanctuz. sz orant vt sup eos veniat. Cū igit vsus omnuz donoz ī sit in vno sz in plurib⁹. merito plures ma/nus imponēt. vt vnusq̄sq; dñm depetetur. ut ptem de spū sancto tribuat ordinādo ad i/mitar moysi de cui⁹ spū dñs dedit septua/ginta viris. ¶Deo ait fit man⁹ impositio su per ordinādos. q̄ p manuz opa. p digitos sancti spūs dona. p caput vo mēte intelligi/mus. Recte ergo man⁹ imponit. q̄ donis spūs sancti in mente imbuti ad opa xp̄i mu/tant. De man⁹ impositōe sub ti. de epo di/cetur. Sz q̄ diacono man⁹ imponat q̄rit

quare qñ postea fit p̄sbiter ei man⁹ impo/
nit̄ iterato. Rñdeo. qꝛ p ꝯsecrationē transit
de ope ad opus. i. d̄ ministerio ad d̄i īmola
tionē. qd̄ sicut nec illud nisi gratia d̄i adiuti
agere non valem⁹. Suspensio v̄o manuū
fit dum oratio sup caput effundit̄ ordinan
di. Et nota q̄niam tunc ⁊ sup ꝯfirmatos ī
frontib⁹ et cum sal ⁊ aqua. palle altaris. ve
stes sacerdotales. ⁊ hmōi bñdicūt̄. ido hec
manuū suspensio fit qꝛ virtus q̄daz mani/
bus ꝯsecratis inest. que q̄i suscitatur dum
bñdictio cū hmōi manuū suspensione sup
res effundit̄ bñdicendas. Vñ aplus mo/
nens discipulū inq̄t. Moneo te vt resusci/
tes grām d̄i que est in te p impositōem ma
nuū meaꝝ. ij. ad Thimoth. j. c. Vt sicut cor
de p affectum. sic corpe p suspensionē ma/
nuum deuotio excitet̄. Nō enī solum in re
bus animatis. veꝝetiaz ī inanimatis v̄tus
ꝯsistit. Vnde nōnulli asserunt q̄ v̄tute tem
pli si q̄s illud ex deuotōe ingredit̄. venialia
in eo delent̄. Rursus suspensio hmōi in p/
latione exorcismoꝝ potissime fit. quasi sa/
cerdos ipo corpis actu fugando dyabolos
v̄tute ꝯsecrationis manuū cōminet̄. Ter/
tio potest dici q̄ dispensatio sacramentoꝝ
soli deo p̄ncipaliter. mīstris v̄o ecclie mini
sterialit̄ ꝯpetit. ipi eī nihil a se. sed a christo
p̄ncipaliter agente habēt. qꝛ ergo in sacra/
mentoꝝ dispensatōne. vestium vel aque et
hmōi bñdictōne seu ꝯsecratione aliq̄ spiri/
tualis sanctificatio ꝯfertur. quā ministri d̄
suis meritis nō ꝯfisi debēt ab ipo d̄o corde
et opere postulare. ꝯgruū est hoc p eleuati
onē seu suspensionē manuū p quas opa ī/
telligunt̄ exp̄mi Vnde trenoꝝ. iij. Leuem⁹
corda nostra cū manib⁹. Diacon⁹ dalma
tica vtit̄ vt discat occultā rōnem sublimiū
indagare. Vñ in q̄busdā ecclesijs ea nō ni
si in festis vtitur. qꝛ discipuli sublimia non
intellexerūt. nisi postq̄z dñs est glorificat⁹.
Et vtit̄ ea sine alba. tpe oblatiōis et lectōis
tantū. sicut statuit zozim⁹ papa. Ad hoc
diacono cū ordinat̄. tradit̄ sub certis v̄bis
stola ⁊ codex euangelij. q̄ res ⁊ v̄ba sunt h⁹
sacramenti substantialia. cetera sunt de so
lennitate. Ideo aūt stolam accipit. qꝛ euā/
geliū qd̄ p christi iugum figurat̄ lecturus
est. Hoc officio vtit̄ q̄ corp⁹ ⁊ sanguinē xp̄i
discrete dispensat. ⁊ q̄ ad orandū ⁊ vigilan
dum sui exemplo alios hortatur Christus
vero hoc officium exercuit quando post ce
nam sacramentū corporis ⁊ sanguinis sui
proprijs manibus suis discipulis dispēsa/
uit. et iteꝝ qñ aplos hortat⁹ est ad orandū
dices. Vigilate et orate ꝛc. Et quando euā
geliū p̄dicauit.

De sacerdote.

Sacerdotalis or/
dinis institutio a veteri lege exor
diū sūpsit. Dñs nāq̄z legit̄ prece/
pisse moisi. Applica inq̄t frēz tuū aaron ad
te cū filijs suis de medio filioꝝ isrl. vt sacer/
dotio mihi fungantur. Vnxit ergo moises
aaron in maiorē sacerdotē. filios vero illi⁹
in minores. Vnde ꝓpheta inq̄t. Moyses
et aaron in sacerdotib⁹ eius. i. p̄mi et sūmi
inter sacerdotes fuerūt. Ipe tñ moyses pri
or fuit q̄z aaron ordine. et maior admīstra
tione. hinc est q̄ moises illū instruebat ⁊ tā
q̄z minorē redarguebat. sed q̄ ad ꝯsecratōz
sacerdotalē pares fuerūt. Moyses āt non
offerebat hostias. sz solū vota p ꝓplo. Ante
legē etiam sacerdotes fuisse legunt̄. Vnde
melchisedech iust⁹ sacerdos dei altissimi le
gitur extitisse. cui decimas ex oībus spolijs
abraam tanq̄z sacerdoti p̄soluit. Erant āt
multi minores sacerdotes q̄s chananeos
cōmuniter appellabant. et vnus erat sūm⁹
sacerdos quē vocabant spēcialiter arabar
chum. Sed ⁊ dauid vigintiquattuor sum/
mos sacerdotes instituit. sedecim d̄ eleazar
et octo de ytamar. q̄bus tñ omībus vnū p̄/
fecit. quem statuit p̄ncipem sacerdotum. ⁊
singulis p sortez vicis sue diuisit hebdoma
das. quaꝝ octaua puenit abie. de cuius ge
nere zacharias pater iohannis baptiste de
scendit. In nouo q̄z testamēto xp̄us maio
res et minores sacerdotes ꝯstituit. videlicz
xij. aplos. ⁊ lxxij. discipulos p aplos electos
q̄s p̄mittebat binos et binos in omnē ciui
tatem et locum quo ipse erat venturus Si
cut enim deus per moysen summos pontif
ices regendis populis in lege prefecit. ⁊ ad

eorum societatis et operis adiumentum sequentis ordinis viros et scde dignitatis elegit. nam in eleazaro et ythamar filijs aaron paterne transfudit plenitudinis abundantiam vt ad hostias salutares et frequentioris officij sacramenta misterium sufficeret sacerdotum. et sicut in heremo p. lxx. virorum prudentium mentes moisi spum ppagauit. quibus ille vsus in ppl'o innumerabiles multitudines facile gubernaret. sic et xps aplis suis discipulos addidit quibus illi totum orbem sanctis pdicationibus repleuerunt. sicut hec et alia in pontificali sub ordinatione sacerdotis habentur Apostolorum itaque vices maiores obtinent sacerdotes. i. epi qui dicunt summi. discipulorum vero minores. i. psbiteri. Petrum autem qui in summum sacerdotem elegit. ei pro omnibus claues regni celorum tradens. et ipsum pro ceteris ponens caput et fidei fundamentum inquiens. Tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam iuxta illud pphete. Pro patribus tuis nati sunt tibi filij etc. Apostoli vero epos psbiteros et leuitas ordinauerunt. sicut in phemio huius partis dictum est. Sacerdotes ergo sunt successores. lxx. virorum quibus dns moisi spum ppagauit. et. lxx. discipulorum. sicut epi sunt vicarij moisi et apiorum. Ceterum sm ysidorum presbiter grece. latine senior interptatur. non modo pro etate vel decrepita senectute. sed ppter honorem et dignitatem quam acceperunt. Senectus enim venerabilis est. et cani sunt sensus hominis. Unde et dns inquit ad moysen. Congrega mihi. lxx. viros de senioribus isrl. quos tu nosti quod senes sunt ppli et magistri. Presbiter quoque sm hiero. nomen est etatis. epus vero dignitatis. Porro sicut in libro numerorum legitur moysi pcipitur vt eligat psbiteros. i. seniores. Unde in puer. dr. Gloria senum est canicies Hec vero canicies sapiam designat. de qua scptum est. Canicies hominum prudentia est Cumque non gentis et eo amplius annis ab adam vsque ad abraam vixisse homines legimus. nullus alius primus est appellatus psbiter. i. senior nisi abraam. qui multo paucioribus annis vixisse conuincitur. Non ergo propter decrepitam etatem. sed propter sapientiam presbiteri nominantur. Hinc est quod illi duo iudices qui falso iudicauerunt susannam psbiteri vocati sunt. Qui autem psbiteri nunc nuncupantur. olim principes ppli vt chore dathan et abyron. vel magistratus aut magistri templi vt nicodemus et gamaliel dicebantur. Dicitur autem psbiter quasi alijs viuendi pbens iter. vel pbens beatum iter. videlicet ppl'o de exilio mundi ad patriam paradisi. De psbitero etiam dicetur sub ti. de epo. Sacerdos vero antistes dictus est quia ante stat et supra se nullum in ecclesia habet Dicitur quoque sacerdos a sacrificando quia consecrat et sanctificat. Unde etiam dr sacerdos qui sacra dans. vel sacer dux. vt ait Beda et Grego. in pastorali li. ij. c. xviij. Sacerdos etiam dr iusticie cultor. iuxta illud. Cuius merito quis nos sacerdotes appellat. In plerisque locis sacerdotes capellani vocantur. Nam antiquitus reges francie ad bella pcedentes capam beati martini secum portabant que sub quodam tentorio seruabatur. quod ab ipsa capa dictum est capella. et clerici in quorum custodia ipsa capella erat. inde capellani dicebantur. et consequenter ab illis ad cunctos sacerdotes nomen illud in quibusdam regionibus est transfusum. Sunt etiam qui dicunt quod antiquitus in expeditionibus in tentorijs fiebant domunculae de pellibus caprarum suptecte. in quibus misse celebrabantur. et inde capelle nomen tractum est. Sacerdotes vero gentilium flamines dicebantur. sicut in phemio huius partis dictum est. Presbiteri vices gerunt edilium qui apud gentiles fuisse noscuntur Sane sm canonicam traditionem psbiter cum ordinatur epo eum bndicente et manum bndictoriam supra caput eius tenente et omnes psbiteri qui presentes sunt manus suas iuxta manus epi teneant supra caput illius. spum sanctum inuocantes. Que manus impositio opm scti spus exercitationem significat. Nam per caput mens accipitur. per digitos spus scti dona. per manus opa figuramus Quare autem fit manus impositio cum facta fuerit cum in diaconum ordinaretur. dictum est sub ti. de diacono. Unguntur et manus psbiteri oleo in sui ordinatione. de quo in parte prima sub ti. de vnctionibus dictum est. Sacerdotes vice gerunt xpi dum pro peccatis obsecrant. et per penitentiam reconciliant pctores. mediatores enim sunt inter deum et

hoīes. put sub ti. se. plen⁹ ostēdēt. Ihi stolā sup vtrūq; hūer accipiūt. ut ex hoc se p ar/ma iusticie eē munitos itelligāt. put in se. pte sub ti. de stola dicēt. Accipiūt q; de ma/nu pontificis calicē cū vino ⁊ patenā cum hostia. q̄ten⁹ his instrumētis ptātem se ac/cepisse cognoscāt. placabiles hostias ⁊ cor/pus ⁊ sanguinē xpi offerēdi. Ūñ epūs hec tribuēs dicit. Accipe ptātem offerre sacrifi/ciū deo missamq; celebrādi tam p vuis q; p defunctis in noīe dñi. Hoc ordie nullus i eccl̄ia celsior ē. epis tñ q̄da; supaddita est potestas. sicīn primo ti. dicēt. et i huj⁹ pris phemio factū est. ne si ea dē ptās passim pe/nes oēs sit obediētia soluat ⁊ scādalū gene/retur. Nō āt vocat a misterio q ordina/tor ordinatū in sacerdotē cōmunicās oscu/lat. diacon⁹ vo vel subdiacoi ordiati com/municātes osculant manū ordiatoris. Ra/tio diuersitatis ē. primo vt p hoc dinū no/tetur distinctio. put in q̄rta pte sub ti. de cō/municatōe sacramēti dicēt. Secō q; pon/tifex osculando sacerdotē denotat q ille ad eq̄litatē ordis recipit q̄ntū ad sacramentū eucaristie p̄secrande. qō ē sacramētū amo/ris q̄ p osculum sig̃ificat. Diacon⁹ vo ⁊ sub/diacon⁹ ñ recipiunt ad talē equalitatē. sed ad imitatōem bone opatōnis q̄ ex caritate pcedit. ⁊ q̄ sm Greg. p man⁹ osculū deligit. Dane ei q̄ in plbiter ordiat tradūt subcer/tis vbis stola ⁊ casula. calix cū patena. ⁊ etiā inungit. q̄ res ⁊ vba sunt hmōi sacramenti substantia. cetā vo pcedētia ⁊ seq̄ntia de so/lennitate sunt. Ad/rō sic ait btūs Aug⁹. sacerdotes scire debēt libr⁹ sacramentor⁹ si/ue missale. lectionariū. antphonariū. ba/ptisteriū. cōputuz. canones penitentiales. psalteriū. omelias p circulū anni dieb⁹ do/minicis ⁊ festiuis aptas. ex q̄b⁹ oīb⁹ si vnū defuerit sacerdotis nomē vix in eo ⁊stabit. Ada gnus etiā dionisi⁹ inq̄t. Substantia summi sacerdotij sunt eloquia diuinitus tradita. i. vera disciplina seu scientia diuia/rum scīturaꝝ. Et ppha. Tu scientiā repu/listi ⁊ ego te repellā ne sacerdotio mihi fun/garis. Nō debēt ei discere q̄ ex officio alios debēt docere. De pmissis vo libris et ome/liis in phemio. vj. ptis dicēt. Item q̄ sint ca/nones penitētiales. ⁊ vtrū sacerdos penitē/tias in illis diffinitas valeat moderare. ⁊ q̄ sacerdotes scire oportet dixim⁹ in aureo re/portorio nrō sub ti. ō pe. ⁊ re. De computo in finali pte dicem⁹. Hoc officiū xp̄s exer/cuit q̄n post cenā panē ⁊ vinū in corpus ⁊ sanguinē suū diuia vtute conuertit. d. aplis. Accipite ⁊ comedite hoc ē corp⁹ meum. ⁊c. Excellenti⁹ q; hoc officio vsus ē cū p pcīs hūani generis seipm in ara crucis obtulit patri. idem epūs sacerdos ⁊ hostia et adhuc glorioſius implet dū sedens ad dextrā pris interpellat p nobis.

De episcopo.

Propter ea que spēalit officio epālia incūbūt. epa/tus int ordines i sacris canonib⁹ ꝓnumerat. Epi āt nomen plus sonat one/ris q; honoris. Nam epūs grece supinten/dēs interpat latine. speculatoris officiū ge/rens. Nam p̄positi⁹ i eccl̄ia speculator di/ctus est. iuxta q̄d dñs inq̄t p phetē. fili hois speculatorē dedi te domui isrl̄. ut plebi sibi cōmisse ñ negligēt incūbat. sz vitā et mo/res eoꝝ et cūcta diligēt̄ pspiciat. Quia er/go epūs speculator ē. ideo ex institutione cle/mētis pmi. cathedra siue locus ei⁹ in eccl̄ia altior ē vt supinē dat et plm custodiat. oēs q; pspiciat ⁊ illi cūcti. sic ⁊ vinitori altior lo/cus ē p vinea custodienda. Ob hoc inquit aplūs. q̄ epatum desiderat bonū opus de/siderat. nō dixit honorem sed opus. q̄nia; epūs non tam vt p̄sit q; vt prosit eligitur. Rursus fal. distorū epi spūalem iurisditō/nem anneram pontificali dignitati deligt. quā exercere diffiniendo nō debet. nisi pro tribunali sedēs. qō pbat ex vbis dñi dicētis in euangelio. Supra cathedrā moysi sedēt scribe ⁊ pharisei que dixerint facite ⁊c. Ider scā bellum vero tempoalis potestas sig̃ifi/catur que subiecta ee debet spūali. sicut pro/bant gelasius papa ⁊ innocentius ait. sua epta decretali. et a spūali p disciplinā correc/tionis ꝓculcatur quādo a vero errorē ꝓbitat p pēcatū. Unde psal. Donec ponam ini/

micos tuos scabellū peduz tuoꝝ. Pōtifex
vo pnceps sacerdotū ē. qi pons ⁊ via sequē
tiū factꝰ. Ipe et sūmꝰ sacerdos. ipe etiā pō
tifex maximꝰ nūcupat. ut pmissū ē. Ipe nā
qz efficit sacerdotes atz leuitas. ipe officia ⁊
ecclesiasticos ordies distribuit et disponit.
et pordinator ē i cūctis. Ipse qd vnusqsqz
facere debeat ondit. Antea āt pōtifices ⁊ re
ges erāt put tactū ē i pma pte sub ti. de ꝯse
cratōibꝰ. Maioꝝ eni hec erat ꝯsuetudo. ut
reret sacerdos et pōtifex esset. Vñ ⁊ roma
ni ipatores pōtifices dicebāt. Dicitur etiā
psul. qniā in ꝯsilio psidet. Dicit et antistes
qz ante alios stās pminet ipl'o Vel ab anti
qd ē ꝯ. qniā hereticis ꝯtradicit vt pastor lu
pis. Ordo epalis vnde pcessit dictū ē i pro
hemio hꝰ ptis. Sane ꝯsecratio epalis i q
spūssctūs digne sumēti dat sp i die dñica ⁊
hora tertia fit. qniā epi vicē aplꝰoꝝ obtinēt.
qbꝰ in die pentecostes ⁊ hora tertia spūssā
ctus datꝰ ē. Nō tñ potest qs i epm ꝯsecrari
die illa q i psbiteꝝ ordinat. Sed et iuxta ca
nonū statuta eps cū ordiat. cōprouiciales
epi ꝯuenire debēt cū metropolitano. ⁊ duo
epi ponit ⁊ teneat euāgelioꝝ codicē sup ca
put ⁊ ceruicē eiꝰ siue sup hūeros. vno super
eū fundēte bñdictiōez. reliq vo oēs epi q as
sūt manibꝰ suis sup caput eiꝰ tāgāt Siqdē
tenet liber sup caputeꝰ. pmo vt dñs firmet
euāgeliū i corde ipiꝰ. Scdo vt p hoc intelli
gat eui labori et oneri subijciat. qa oē qd B
eminet. i. oīs plat' plus meroribꝰ afficit. qz
bonoribꝰ gaudeat. Tertio ad notandū q
pōdus euāgelice pdicatōis eum circū qqz
ferre pigere nō debet. Quarto ad monen
dum illū vt magis solito iugo subiaceat et
obediat euāgelico. Triū āt epoꝝ adminꝰ
cōputato metropolitano pñtia reqrit rōne
⁊ exēplo. Rōne ne tantū bñficiū videat fur
tiue pstitū. ⁊ ut p illo pariter pces ad deuz
effūdāt. Exēplo qz ⁊ iacobꝰ frater dñi a pe
tro ⁊ iacobo ⁊ iohāne aplis ordinatꝰ ē eps
hierosolimitanꝰ. Manus vo ipositio sū
psit exordiū ab ysaac q dum iacob bñdixit
imposuit sibi manū. ⁊ moises iosue cū euz
ipl'o pfecit. ⁊ dñs aplis cū eos pncipes mū
di ꝯstituit. Sz ⁊ ipi apli p manꝰ impositio
nē spūm sanctū dederūt. De manus impo
sitione dictum est sub ti. de diacono. Ceteꝝ
circa epi ordinatōnē sciendū ē. q ipe sabba
to hora vespertina examinat de moribus ⁊
statu pterite vite. vbi ter benedictio petitur
ut sancta trinitas in ordinatiōe pesse mon
stretur. Mane vo sequenti examinatur de
futura ꝯuersatōe ⁊ fide ex pmitiue ecclesie
institutōne ppter suspectos in fide moribꝰ
et cōditione. ⁊ vngunt caput eius ⁊ manꝰ
de quo dictum est in pma parte sub ti. d cō
secratiōibus. Deinde vnguntur manꝰ eiꝰ
et datur ei mitra in capite in signum q be
nedictōnem omniū gentiū dedit illi ⁊ testa
mentū suū cōfirmauit sup caput eiꝰ. Dan
tur etiā ei baculꝰ ⁊ anulus. de quibꝰ i sequē
ti parte dicet. Singula āt cū pprijs verbis
tradunt ⁊ fiunt. Que vba ⁊ capitis et ma
nuū vnctio. ⁊ pollicū confirmatio. baculi ⁊
anuli atq euāgelij traditio sunt huius sa
cramenti substantia. cetera sunt solēnitatis.
De euangelij ⁊ baculi traditōe ⁊ qre conse
cratus equuz album seu albis coopertum
equitat dictū est in pdicto ti. d ꝯsecratōibꝰ.
Cōsecrat āt eps inter eplam et euangeliuz
nec potest die sue ꝯsecratōis ordies celebra
re. qz ipe tunc nō celebrat. sed ꝯcelebrat pn
cipaliter celebranti. papa tñ q añ himnum
angelicū cōsecratur hoc posset. qa ipe mis
saꝝ solēnia pficit cōsecratꝰ. Differt āt inter
epos ⁊ sacerdotes. qz licet ser sint q cōmuni
ter ptinent ad oēs sacerdotes. videlicet ca
thecizare. baptizare. pdicare. cōficere. solue
re ac ligare. tñ ad pontificē nouē specialiter
spectant. scz clericos ordinare. vgines bñdi
cere. pontifices ꝯsecrare. manus imponere
basilicas dedicare. degradandos depone
re. sinodos celebrare. crisma conficere. ve
stes et vasa sacrare. Sunt et alia que ad of
ficium episcopale pertinent. puta in fronte
crismare. benedictōnem solennem ante pa
cem dare. et similia. Veruntamen et maio
res et minores sacerdotes cōmuniter in q
busdam vicem gerunt summi pontificis. i.
christi. dum videlicet p peccatis obsecrant
et p penitentiaz recōciliant pctōres. Unde
aplus. Deus erat in christo mundum sibi

recōciliās. ⁊ posuit ī nobis v̄bū recōciliati/
onis. obsecram⁹ ergo ꝓ xp̄o recōciliemini
deo. Mediatores eī sunt sacerdotes inter
deum ⁊ hoīes. dum ⁊ p̄cepta dei ꝓplo defert
p̄dicādo. ⁊ vota ꝓpli d̄o porrigunt supplicā/
do. q̄ circa tales debēt existere vt ⁊ d̄o grati
⁊ hoīb⁹ sint accepti. Nā vt ait alexāder pa/
pa. xp̄i sacerdotes q̄nto digniores fuerint
tāto facili⁹ ī necessitatib⁹ ꝓpli ꝓ q̄b⁹ clamāt
exaudiunt. Et sic dic̄ apl's. Mediator nō ē
vni⁹ ⁊ discordes recōciliare nō potest q̄ sil'
vtriusq; societatis ⁊ amicicie vinculo nō ē
cōcors. Si eī is q̄ displicet ad ītercedēdum
mittit. irati anim⁹ ad deteriora ꝓuocatur.
Ep̄s q̄z ⁊ sacerdos nōie p̄sbiteri ītelligunt.
sic ptz ex his q̄ ad titū apl's scp̄sit. q̄ eundē et
ep̄m ⁊ p̄sbiterꝫ noīauit. Qd̄ āt idē sit ep̄s et
p̄sbiter mltis rōnib⁹ ꝯprobat. Presbiteri a
filijs aaron ī veteri testamēto sumpserūt ex/
ordiū. ep̄i v̄o ab ip̄o aarō. Qui v̄o tūc vo/
cabāt sacerdotes nūc p̄sbiteri dicūt. q̄ tunc
p̄ncipes sacerdotū. nūc ep̄i noīant. Hodie
āt iō diuersa sūt vocabula vt ep̄s nō dicat
p̄sbiter. vel econtra. q̄niā antiq̄t⁹ qn̄ pietati
studebāt p̄sbiteri ī oī loco ordīabāt. et apd̄
iudeos q̄ ꝓplo p̄erāt p̄sbiteri dicebant. hoc
nomē honoris accipiētes vocabant et ep̄i
ab illo ope qd̄ īplere videbāt. eo q̄ ꝯsidera/
re habebāt q̄cūq; ad pietatis cultuz fuerāt
ꝯstituta. Hic etiā hieronim⁹ sic ait. Olim
idē p̄sbiter q̄ ⁊ ep̄s. ⁊ anteq̄z diaboli instictu
studia siue dissensiones ī religione fierēt. ⁊
diceret ī ꝓplis. ego sum pauli. ⁊ ego sum ap
pollo. ego cephe cōmuni p̄sbiterorꝫ cōsilio
ecclie gubernabātur. Postq̄z āt vnusq̄sq;
eos q̄s baptizauerat suos eē putabat. non
christi. in toto orbe decretū ē vt vn⁹ de p̄sbi/
teris supponeret. Ep̄i ergo nouerīt se ma/
gis ꝯsuetudīe q̄z dispensatōe dn̄ice v̄itatis
p̄sbiteris eē maiores. Aug⁹. v̄o dicit q̄ q̄n/
q̄z s̄m vocabula q̄ vsus obtinuit ep̄s sit pre
sbitero maior. augustin⁹ tn̄ hieronimo mi
nor est. Hoc officium christus exercuit
qn̄ man⁹ sup capita discipulorum leuans
eis benedixit dicens. Accipite spiritum san
ctum quorum remiseritis peccata remittū
tur eis ꝛc.

Incipit liber terti⁹ de indumentis seu ornamentis sacerdotum atq; pontificum et aliorum ministroꝝ.

In quotidia/
no vsu non est vestib⁹ sa/
cris vtendum ad notan/
dum q̄ sicut mutatōem
habitus s̄m lr̄am facim⁹
ita et s̄m sp̄ūm agāmus.
Nō ergo cū vestibus cō/
munis vite vsu pollutis ī sctā sctōꝝ ingre/
diamur. s̄z cū ꝯscia mūda ⁊ vestib⁹ mūdis
⁊ sacris dn̄i sacramēta tractē⁹ Vn̄ stephā⁹
papa statuit sacris vestib⁹ non nisi ī ecclia
sticis ⁊ d̄o dignis officijs vti. Et ezech. xliiij
Nō sctificabūt ꝓplm ī vestib⁹ suis. Habet
ergo s̄m hiero. religio diuīa alterꝫ habituz ī
ecclesiasticis officijs aliū in ꝯmuni vsu. vt
cūcto ꝓplo xp̄iano exemplū p̄beat bone cō/
uersatōnis. q̄ten⁹ loti p̄us sordes nouī xp̄o
fiāt hoīes. Exuit eī tūc sacerdos veterē ho/
minē cū actib⁹ suis ⁊ induit nouū. q̄ s̄cz s̄m
deū creat⁹ ē. Per vestes q̄z q̄b⁹ ī sacris tan
tū vtimur. nō oīa sacramēta fore ꝓplo reue/
lāda intelligi⁹. Et nota q̄ tpe ludouici ī pe/
ratoris filij karoli magni ep̄i ⁊ clerici singu
la auro texta ⁊ exq̄sitas vestes et alia orna/
mēta secularia deposuerūt. Sacre autē
vestes a veteri lege videt assūpte p̄cepit enī
dn̄s moysi vt faceret aarō sacerdoti ⁊ filijs
ei⁹ vestes sctās ī gl'am. ⁊ decorē. vt loti et sa/
cris vestib⁹ induti fungerēt officio ī sacris
exod. xxviij. xxxj. xxxv. ⁊ xl. c. Docuit enī dn̄s
moysen p q̄dragīta dies facere pontificalia
⁊ sacerdotalia vestimēta sacerdotib⁹ ⁊ leui
tis suis. ornamēta q̄z ⁊ lintheamīa. s̄z et ma
ria texuit ⁊ fecit illa in vsū misterij taberna
culi federis. Quedaz tn̄ ab aplis sumūt. s̄z
tam ille q̄z iste v̄tutes designant vel misteri
um incarnatōis. Sane pontifex celebra
turus exuit vestes q̄tidianas. ⁊ induit mū/
das et sacras. Et primo sandalia calciat. vt
sit memor dominice incarnatōnis. Scdo
sibi imponit amictum. vt mot⁹ et cōgitat⁹

fauces et linguā cohibeat. vt fiat cor mūdū
spūm rectū pcipiēs in visceribꝰ innouatuz
Tertio albā talarē vt habeat mūdiciā car
nis pseuerantē. Quarto cingulū. vt ipeꝰ
luxurie refrenet. Quito stolā in signū obe/
dientie. Sexto tunicā iacinctinā. i. celestē cō/
uersatōez. Septimo supindut dalmaticā
i. sanctā religionē ⁊ carnis mortificatōem.
Octauo cirotheca. vt declinet vanā glaz.
Nono anulū vt diligat sponsā sūā se. Dece/
mo casulā. i. caritatē. Undecimo sudariuz
vt q̄cq̄d in gulutate vel ignorātia peccat pe/
nitētia tergat. Duodecio palliuz supponit.
vt oīnat se imitatorē xp̄i. q̄ lāguores nrōs
tulit. Tredecimo mitraz. vt sic aptat q̄ coro/
nā mereat pcipere eternā. Decimoq̄rto ba/
culū. i. autoritatē ptātis et doctrine. Et po/
stea tapeta calcat. vt terrā dspicere ⁊ amare
celestia discat. Omnibꝰ āt pmissis vestibꝰ
induit a mīstris. q̄ ei vt vestes īduat spūa/
les. āgeli suffragāt. vel q̄ vicariꝰ est xp̄i cui
angeli mīstrāt ⁊ oia fuiūt. Deinde pōnti/
fex tāq̄z aduocatꝰ ⁊ pugil cū hoste pugnu/
antiq̄ vestibꝰ sacris q̄i armis induit. turta
aplm vt ih̄c dicet. Primo sandalia pedeis
bz. ne q̄ maculē vel puluerꝰ affectionū in
hereat. Secō amictꝰ p galea caput ꝛegit.
Tertio alba p lorica totū corpus cooperit
Quarto cingulū p arcu. subcingulū p pha
retra assumit. Ē subcingulū illō q̄ depen/
det a cingulo q̄ stola pōtificis cū ipo cingu/
lo colligat. Quito stola collū circūdat q̄si
hastā p hostē vibrās. Sexto manipulo q̄
clauia vnt. Septimo casula q̄i clipeo tegit.
manꝰ libro p gladio armat. De singulis etiā
aliꝰ dicet infra. Hec itaq̄z sūt arma q̄ pō/
tifex vel sacerdos armari debz p spūales neq/
cias pugnaturꝰ. Nam vt inq̄t aplꝰ. arma mi
litie nostre nō sūt carnalia. sz ad destructōz
munimunū potēna. Et in alia epla ad epheꝰ
vi. Induite vos inq̄t armatura dei vt pos/
sitis stare aduersus insidias diaboli. Sta
te ergo succincti lūbos vestros in veritate.
et inducti loricā iusticie. ⁊ calciati pedes in p/
paratōe euāgelij pacis. in oībꝰ sumētes scu
tū fidei in q̄ possitis oia tela neq̄ssimi ignea
extinguere. ⁊ galeā salutis assumite. et gla/
diū spūs q̄d ē vbū dei. Hec q̄dem armatu/
ra est pmissa septupler vestis sacerdotalis
significatiua septēplicis vtutis sacerdotis. et
repsentatiua xp̄i vestiū q̄bꝰ indutus fuit tē
pore passiōis vt infra dicet. Idcirco debeat er/
go diligens epūs. ⁊ attendat studiose sacer/
dos. vt signuz sine significato nō ferat. i. vt ve/
stē sine vtute nō portet. ne forte silis sit sepul
cro a foris dealbato. intꝰ vo omi spurcicia
pleno. Quisq̄s ei sacris indumētis ornat
⁊ honestis moribꝰ nō induit q̄nto venera/
bilior apparet hoibꝰ. tāto reddit indignior
apud deū. Idcirco ecclē ita q̄z gla nō iam bo
nor cōmendat vestiū. sz splēdor aiaz. q̄maz
⁊ illa q̄ quondā carnalibꝰ blandiebāt ob/
tutibꝰ. ea potiꝰ q̄ in ipsis erāt intelligenda
poscebāt. vt q̄cq̄d illa velamina in fulgore
auri. in nitore gēmaz. ⁊ in multimodi ope
ris varietate sigbāt. hoc iam in moribꝰ acti
busq̄z clarescat. cū et apud veteres reueren
tiā ipsa significationum species obtineret. et
apud nos certiora sint exp̄mēta rerum q̄z
enigmata figuraz. put hec et alia in pōnti
calibus vbi agit de ep̄i p̄secratōe legit. Sic ita
q̄z munitus ad certamē p spūalia neq̄cie ī
celestibꝰ et p sedanda in subditos iudicis
ira ad altare pcedit. et p cōfessionē. diaboli
renūciat dño et sacrāmo accusat. Idcirco populus
vo q̄i p suo pugile oratur. in pfestis diebꝰ
terre pstermit. Dū āt ille orōnes et alia recī
tat q̄i totis viribꝰ p diabolū pugnat. Dū
diaconꝰ in ieuniis ante euāgelū casulam
sup hūez replicat. q̄i gladiū p hostē vibrat.
Dū epla legit. voce pconis ipatoris dicta
dant. Tantꝰ sunt tubicine. pcēsores chorū
regētes sūt duces exercituū ad pugnā instruē
tes. q̄bꝰ lacescētibꝰ alij subuenūt. Tantus
aūt sequente est plausus seu laus victorie.
Dū euāgelū legit hostis q̄si gladio vulne
rat. aut exercitꝰ post victoriā dispersus adu/
nat. Epūs pdicās ē ipatoꝛ victores laudās.
Oblatōes sunt spolia q̄ victoribꝰ diuidit.
Tantꝰ offertoriū ē triūphꝰ q̄ debet ipatoꝛ/
ri. Idcirco āt in fine dat. vt pplꝰ q̄s hoste pstra/
to insinuet. Et deinde pplus data licētia p̄te
missa ē. cū gaudio d victoria et pace obtēta
ad ppa redit. Celebratur itaq̄z missa epūs

aut ꝑsbiter indumẽtis suo ordini ꝯgruẽtibus se exornat ⁊ vestiũ cultui actõis q̃z ꝓuenãt ornamẽta. Circa q̃ notandũ est q̃ sex sũt indumẽta sacerdotib⁹ et epis ꝓmunia. q̃ et ser sũt in quib⁹ cõmunis ꝑsbiter ord et episcopor ptãs ꝓsistit. Nouem vo sũt ornamẽta pontificibus specialia. q̃ et nouez sũt in q̃b⁹ specialis epor ptãs ꝓsistit. Inder hũc ergo cõmunũ et specialiũ indumẽtorũ numerũ cõmunitas et specialitas potestatũ int epos et sacerdotes sigificat. de q̃ i parte ꝓcedenti dictũ est. sub ti. de epo. Hoc etenim tam i nouo q̃z in veteri testamẽto legitur ꝓstitutũ vt pontifices ꝑter ꝓmunes vestes habeãt spẽales sibi q̃ttuor erãt cõmunes et q̃ttuor spẽales. put dicet sub ti. de lega. indumentis. Qõ siq̃dem rõ mistica postulabat. nam ille date sũt carnalib⁹ et mũdanis q̃mã q̃ternari⁹ numer⁹ cõuenit carni ppter q̃ttuor humores. ⁊ mũdo ppt q̃ttuor elemẽta. Hec aũt spũalib⁹ et pfectis date sũt Nam senari⁹ numer⁹ q̃ pfectus est. qa redditur ex suis ptib⁹ aggregatis. pfectis cõuenit. Cũ et sexto die pfecit deus celum ⁊ terrã et omnẽ ornatũ eorũ. Sz et cũ in plenitudine tẽpis sexta venisset etate sexto die sub hora sexta redemit ge⁹ hũanũ. Senarius ergo numer⁹ pfectus ẽ. q̃ suo ordie numeratus pficit. Nam cũ vnũ duo ⁊ tres dicunt senarius numer⁹ implet. vel q̃ in tribus ptib⁹ diuidit. i. i sexta tertia ⁊ dimidia. vt delicet in vno duob⁹ et trib⁹ Nouenari⁹ etiã spũalibus ꝓuenit. q̃ nouẽ sunt ordies angelorũ q̃ sm ꝓphaz ꝑ nouẽ gẽmarũ species designãt Qui undecim ergo sũt ornamẽta pontificis q̃ decim vtutez grad⁹ ipo numero designãtia. q̃s ꝑ q̃ndecim cãtica graduũ psalmista distinxit. Vestes enim sacerdotales virtutes sigificãt q̃b⁹ debẽt sacerdotes ornari. Sm illõ ꝓpheticuz. Sacerdotes tui induãt iustitia et sancti tui exultẽt. Que talares dicunt. q̃ talus est finis corꝑis. ꝑ qõ ostendit q̃ nõ sufficit opus bonũ inchoare nisi studeat pseuerãti fine cõpleri. put sub ti. de tunica dicetur. Dicit ergo noster pontifex plura q̃z vnj. induit vestimẽta. q̃uis aaron nõ nisi octo habuisse legat q̃b⁹ moderna succedũt. qõ ideo est q̃niam oportet iustitiã nr̃ãz magis abũdare q̃z scribarũ et phariseorũ. vt intrare possimus in regnũ celorum. Idoneus est etiã dicit q̃ noster pontifex octo habet a capite vsq̃z ad pedes exceptis vestimentis pedũ et manuũ. s. amictũ. albaz. cingulum stolã. duas tunicas. casulã ⁊ pallium. Vestimẽtuz enim pedũ potiꝰ ptinet ad nostrũ q̃z ad aaron. q̃ nostris dictũ est. eũtes in oẽs gentes ꝛc. Bene igz ꝑter ꝓmissas vestes sacris ordinib⁹ et mĩstris deputatas. est et alia q̃daz vestis linea q̃ super pellicũ ꝛ quo quibusdã ꝛ seruicijs altaris et sacrorũ vacãtes sup vestes cõmunes vti debẽt. put in se. ti. dicet. Superpellicũ aũt ppter sui candorẽ mundiciam seu puritatẽ castitatis designat. iuxta illud Omni tpe vestimẽta. i. opa tua sint cãdida ideẽ. mũda. Idoneus propter nomẽ vo suuz carnis mortificationẽ figurat. Dictũ ẽ enim superpellicũ eo q̃ antiq̃tus sup tunicas pellicias ꝛ pellib⁹ mortuorũ aialium facta ꝛ induebãt. qõ adhuc in q̃busdã ecclesijs obseruat. repsentãtes q̃ adam post peccatũ talib⁹ vestitus ẽ pellicijs. Tertio denotat innocentiã et ideo ante oẽs alias vestes sacris sepe induit. q̃ diuino cultui deputatu innocentiaz vite cũctis vtutuz actib⁹ supponere debẽt. iuxta illud psal. Innocentes et recti adheserũt mihi. Quarto ꝓpter sui latitudinẽ cõgrue caritatẽ designat. Cui supponãtur ꝓphanas et cõmunes vestes induit ad notandũ quia caritas operit multitudinẽ pcatorũ. Quinto ꝓpter sui formã. q̃ in modum crucis formãt. passionẽ dñi figurat. q̃z illud gẽ ꝛ crucifigi debẽt vicijs ⁊ ꝓcupiscentijs. Fiunt aũt superpellicia i q̃busdã locis de crismalib⁹ lineis q̃ ponunt sup infantulos baptizatos. exemplo moysi qui de purpura ⁊ bisso et alijs a ꝓphano in tabernaculo oblatis fecit vestes quib⁹ aaron ⁊ filij ei⁹ induerẽtur q̃n mĩstrabãt in sctis. ex. xxix. c. Est etiã ⁊ alia vestis que pluuiale vel capa vocatur. que credit a legali tunica mutuata. Unde ficilla tintinnabul. sic ista fimbrijs insignitur q̃ sunt labores ⁊ h⁹ mũdi solicitudines. Habet etiã capucium qõ ẽ sũpriũ gaudium. ꝓlixa est vsq̃z ad pedes. ꝑ qõ ꝓseuerantia

vsqz in finē sigfīcat. in anteriori pte apta ē. ad notādū q̄ sancte q̄ uersantib⁹ vita patet etna. seu q̄ eoꝝz vita patere debet alijs in exemplū. Rursus p capā gloriosa corpoꝝ imortalitas intelligit. Unde illā nō nisi in maioribus festiuitatib⁹ induim⁹. aspicientes vt in futurā resurrectōez. qñ electi deposita carne binas stolas accipiēt. videlicz requiē animaꝝ. z glāz corpoꝝ. Que capa recte interi⁹ patula est. z nisi sola necessaria fibula uncōsuta. q̄a corpa iam spūalia facta nullis aliz obturbabūt ā gustijs. Fimbrijs etiā subornat. quia tunc nostre nihil deerit pfectoni. sed q̄ nūc ex pte cognoscim⁹ tūc cognoscem⁹ sicut z cognitī sum⁹. Quidaz aūt heretici garriūt nusq̄z reperiri in nouo testamēto q̄ christ⁹ vt discipuli ei⁹ p̄missis vestib⁹ induerent. rephendentes nos temere. q̄ talib⁹ ornamur. quoniā sicut iohānes ait. Bñs surgens de cena posuit vestimenta sua et postea alia nunq̄z accepit nā sua. nos vero vt dicūt plura alia q̄z vestim⁹ reuestim⁹ in missa in q̄ cenā ipaz imitamur. et dñs alijs qui volūt ambulare in stolis nos p̄cepit cauere dicēs Cauete a scribis q̄ volūt ambulare in stolis. Dicūt enī q̄ hoc facim⁹ ut iustiores z excellentiores ꝑ̄lis appaream⁹. Ctra illud. Vos estis q̄ iustificatis vos coram hominib⁹. deꝰ aūt nouit corda vestra. q̄ q̄ hoīb⁹ altū est. abominatio est apud deū. Error aūt iste ex p̄missis aptissime ꝓfutat. Legit q̄z ezech. xlij. et xliij. Cū ingredient sanctuariū meū et accedēt ad mēsam mā vt mihi ministrēt z custodiāt ceremonias meas. vestib⁹ vtant lineis nec ascendet sup eos quicq̄z laneū. Cū q̄z egredient atriū exteri⁹ ad ꝑ̄lm eruent se vestib⁹ i quibus ministrauerūt. z nō sanctificabunt populū in vestib⁹ suis Et nota q̄ ostiarij. lectōres. exorciste. z acoluti vestib⁹ albis vtūtur. videlicet et super pellicio. amictu z alba z balteo. vt angelos dei ministros. p castitatis mūdiciā imitent. et eis in carne gloriosa effecta spūali. qui in albis vestib⁹ socient. Indecēs est q̄ potī⁹ lineis vestib⁹ vtunt. q̄a sicut lini multo labore ad candorē poducit. sic necesse est. p multas tribulatōes ad regni gloriā puenire. In ꝓcilio maguntinen. statutū est q̄ epūs in ordinatōne sua recipiat ora riū. baculū z anulū. pbiter orariū et planetā. diaconus orariū z dalmaticā. subdiaconus patenā z calicē. et cū degradant ea perdūt. Et i ꝓcilio tholetano statutū est. q̄ diaconus tpe oblatōis tantū sez q̄ñ legit euangeliū vtaī alba. i. dalmatica.

¶ Notandū q̄z q̄ vestes euāgelici sacerdotis aliud designāt in capite sez i xp̄o. aliud q̄z figurāt in mēbris. q̄ñq̄z z caput z membra sacerdotis noīe nūcupent. Ad caput dic̄ psalmig̃ph⁹ Tu es sacerdos in eternū scōm ordinē melchisedech. Ad mēbra. vo dicit apl⁹. Vos estis gen⁹ electū regale sacerdotiū. Exponēda ergo sūt eoꝝ misteria. ¶ Primo sm quod mēbris. ꝓsequent sm q̄ capiti sez xp̄o q̄ueniūt. put in q̄libet capitulo distinguetur.

¶ De ornamētis aūt z palleis z vestib⁹ ecclesie vel altaris in pte p̄ma dictū ē vbi agit de picturis ¶ Porro ser indumenta sacerdotib⁹ z epis ꝓmunia sūt hec. amict⁹. alba zona. seu cingulū. stola. manipul⁹. planeta ¶ Nouē vo pontificab⁹ spēalia sūt hec. calige sandalia. succinctoriuz. tunica. dalmatica. cirothece. mitra. anul⁹. baculus pastoralis ¶ De q̄bus oībus singulatim ꝓsequamur. et etiā de sudario z q̄ palleo et de coloribus q̄b⁹ ecclia in ecclīasticis vtit indumētis et de legalib⁹ indumentis

¶ De amictu.

Primo de seꝝ/ namētis epis z sacerdotib⁹ communib⁹ est sm p̄missa dicendū. Lotis itaq̄z maib⁹. epūs seu sacerdos celebratur⁹ assumit amictū q̄ caput tegit quez pōtifer loco ephot siue suphū eralis z rōnalis habet. z nūc etiā suphū erale vocari pōt. significans salutez que p fidē tribuit. De hoc apl's ad eph. vj. Galeam salutis assūmite. Significat etiā castitatē cordis z corpis. q̄z renes z pect⁹ ambit z tegit z oīb⁹ sacris vestib⁹ supponit. sz oīb⁹ supeminet q̄z castitas et debet eē int⁹ in pectore z foris uitere ope. Cui ī rentib⁹ stringit. q̄ubi p̄cipue luxuria p̄nat̄. ¶ Per amictū q̄z q̄z super humeros

circũ q̃q3 diffundit̃ opm fortitudo designat̃
Hũeri nãq3 fortes sũt ad opa pagẽda. iux/
ta illud pr̃iarche iacob. Supposuit hũeruz
ad portandũ. et fact⁹ ẽ tributis ꝑuiẽs. Due
fasciole siue due cordule q̃b⁹ amictus ante
pect⁹ ligat̃. sig̃ficãt intentõez ⁊ finẽ q̃bus in
formandũ ẽ op⁹. ne fiat in fermẽto malicie
et neq̃cie. s3 ĩ azimis sinceritatis ⁊ veritatis.
Sacerdos igit̃ nõ d3 ociosus existere. s3 bo
nis opib⁹ insudare. ꝑm illd̃ apl̃i ad thimo.
Labora sic̃ bon⁹ miles ih̃u xp̃i. Laudãda
tñ q̃rũdã locoꝝ h3 ꝯsuetudo vt linea cami/
sia alba aut superpelliciũ sup ꝯmunes ve/
stes induat̃ p̃usq̃z amict⁹ ĩponat̃. p quod fi
des q̃ p̃mo adesse d3 sig̃ficat̃. Porro ami/
ctus sup os planete reuoluit̃. de q̃ sub ti. de
planeta dicet̃. Amictu q̃z collũ stringit̃. per
qd̃ vocis castigatio ĩtelligit̃. q̃niã p colluz ĩ
q̃ vox ẽ vsus loq̃ndi exp̃mit̃. Stringit̃ ergo
collũ ne inde ad linguã mẽdacium trãsire
possit. Leniter tñ cũ eo pect⁹ ⁊ fauces strin/
gũt̃. ꝓut sub ti. de cingulo dicet̃. Illo etiaz
caput opimus ne circũq̃q3 libere ꝓspicien
do illicita cogitem⁹ Pectus seu cor eo tegi
tur. q2 anim⁹ sacerdotis ad ea q̃ incumbũt
d3 tot⁹ eẽ intent⁹. nec d3 tũc ad vanitates vl̃
ad aliq̃ mũdana libere meditãda dissolui.
Porro amict⁹ q̃ sacerdos caput obnubit.
ꝑm qd̃ capiti sc3 xp̃o ꝯueit sig̃ficat id quod
in apoca. describit̃. videlicet angelũ dei for/
tẽ descẽdisse de celo amictũ nube. Et ĩ esaia
Ecce dñs ascẽdet sup nubẽ candidã. Ueni
ens ẽ ad saluatõez mũdi saluator mũdi d̃i
fili⁹. angel⁹ magni ꝯsilij. amict⁹ ẽ nube dũ
diuinitatez abscõdit ĩ carne. Nã caput viri
xp̃s. caput xp̃i de⁹ Hoc ergo carnis latibu
lũ sig̃ficat sacerdotis amict⁹. Qd̃ et̃ p illaz
sindonez exp̃ssi⁹ sig̃ficat̃ q̃ summ⁹ pontifex
caput obducit. de q̃ ĩ ti. d̃ succinctorio dicet̃
Et pulcre q̃dẽ qd̃ p calciamentũ pedũ hoc
ip̃m p amictũ capitis desig̃t. q2 diuĩtas in
carne latuit. ⁊ p carnẽ ĩnotuit. Nã cũ not⁹
ess3 in iudea d̃s ⁊ ĩ isr̃l magnũ nomẽ ei⁹. in
vdumeã extẽdit calciamẽtũ suũ ⁊ añ cõspe
ctũ gentiũ reuelauit iusticiã suã Amictus
etiã rep̃sentat operimẽtũ q̃ iudei velabant
faciẽ xp̃i dicentes math. xxvj. Prophetiza
nobis christe quis ẽ q̃ te pcussit.

De alba.

Post amictũ cami
siã siue albã sacerdos induit. que
mẽbris corpis ꝯueniẽt aptata ni/
hil supfluũ aut dissolutuz ĩ vita sacerdotis
aut in ei⁹ mẽbris esse debere demõstrat. ꝑm
qd̃ legit̃. Omni tp̃e vestimẽta tua sint cãdi
da. Fit aũt de bisso vel lino. Propt̃ qd̃ scri
ptũ ẽ. Bissinũ sũt iustificatõnes sc̃tõꝝ. Est
aũt bissus linũ egiptiacũ. Sic̃ eĩ bissus vel
linũ candorẽ quez ex natura nõ h3. multis
tũsionib⁹ attritũ acq̃rit p artẽ. sic ⁊ hois ca
ro mũdiciã quã nõ obtinet p naturã p ex/
ercitia bonoꝝ opeꝝ mltis castigationibus
macerata sortit̃ p grãz Sacerdos ergo ꝑm
apl̃m castiget corp⁹ suũ ⁊ in seruitutẽ redi/
gat. ne forte cũ alijs p̃dicauerit ip̃e reprob⁹
fiat. Habet ãt alba capiciuz qd̃ est ꝓfessio
castitatis. Habet et̃ ligulã q̃ sig̃ficat lĩguaz
sacerdotalẽ q̃ ligat ꝯtumaces ⁊ absoluit pe
nitẽtes. Rursus hec vestis q̃ ĩ veteri sacer/
dotio linea vel poderis grece seu tunica ta
laris dicebat̃ stricta fuisse describit̃ ꝓpt̃ spi/
ritũ seruitutis iudeorũ ĩ timore. In nouo
v̄o larga ẽ ꝓpter spũm adoptõis in liberta
te. q̃ nos xp̃s liberauit. Qd̃ ãt aurifrisiũ et
grãmata diuersis ĩ locis ac varijs opibus
ad decorẽ h3. illud insinuat qd̃ ꝓph̃a dic̃ in
psalmo. Astitit regina a dextris tuis ĩ ve.
deau. circum. varie. Rursus alba cingulo
stringit̃ vt oĩs voluptas carnalis astricta
ĩtelligat̃ dicente dño. Sint lũbi vr̃i p̃cincti.
Manice q̃z tam albe q̃z etiã tunicelle cõue
nient̃ eẽ debẽt stricte nõ nimis laxe vt labã
tur. et brachia nudent̃. habẽtes in sũmitati
bus aurifrisia. ad designandũ aureos tor/
ques q̃ brachia nuda beati martini missaz
celebrantis miraculose decẽter operuerũt.
ꝓut in vij. p̃te sub ei⁹ festo dicet̃. Per albã
etiã q̃ corp⁹ a sursũ vsq3 deorsũ tegit̃ spes q̃
ex grã ꝓuenit eccl̃ie desursũ et ex meritis ec/
clesie deorsũ figurat̃. De hac apl̃s ad Ro/
mañ. viij. Spe salui facti sum⁹. Quia v̄o
vsq3 ad talos descẽdit p̃seuerantiaz desig̃t.
ꝓut tactũ est ꝓpe finẽ in ꝓhemio hui⁹ ꝑtis.

Porro sm qd capiti scz xpo cōueit alba q est lineū vestimētū lōgissime distās a tunicis pelliceis. q de mortuis anialib⁹ fiūt. q bus adam vestit⁹ est post peccatū. nouitatem vite sig̃ficat. quā xps ⁊ habuit et docuit ⁊ tribuit i baptismo. d q dicit apl's. Exuite veterē hoiem cū actib⁹ suis et induite nouū q scdm deū creat⁹ est. Nam et trāsfiguratōe resplenduit facies ei⁹ sicut sol. ⁊ vestimēta ei⁹ facta sūt alba sicut nix. Semp enī vestimēta xpi mūda fuerūt et cādida. quia peccatū nō fecit. nec inuent⁹ est dolus i ore ei⁹. Hec etiā vestis rep̄sentat albā vestez in q herodes illusit xpo. Luc. xxiij.

De zona seu cingulo.

Debet autem alba circa lūbos sacerdotis seu pontificis zona seu cīgulo. qd i lege ⁊ apd grecos baltheū dicebat p̄cingi. ne defluēdo gressū ipediat. vt castitas sacerdotis per albā significata nulli⁹ incētiuoꝝ stimulis dissoluat. Cingulū nāqz ꝯtinentiā significat Unde Sint lūbi vestri p̄cincti ꝛc. In lumbis qdem luxuria dñat. sicut dñs loquens de dyabolo manifestat. Virtus ei⁹ in lumbis ei⁹ et fortitudo ei⁹ in vmbilico vētris e⁹ Sane a sinistro latere pōtificis ex cingulo duplex dependet succinctoriū. qz duo sunt q̄b⁹ castitas roborat. et sine q̄b⁹ difficile cōseruat. scz orō ⁊ ieiuniū. Vñ dñs ait. Hoc gen⁹ demonij nō eijcit nisi i orōe et ieiunio Debēt ergo lūbi p ꝯtinentiā p̄cingi. et per abstinentiā subcingi. Vñ apl's. State succincti lūbos vestros in veritate. Verū succinctoriū qd vel pizoma vel subcingulum vocat. inter indumenta legalia fuisse nō legit. qz et si legales sacerdotes accincti tpe sacrificij abstinere deberent. alio tñ tēpe licite vacabāt amplexib⁹. hodie aūt addit cingulo. qz moderni mīstri iugē habere debēt cōtinentiā et ido nō solū cingi. sz etiā succingi debēt. Ideo aūt duplex est succinctoriū vt duplex castitas denotet. videlicet mentis q̄ p cingulū. et corpis q̄ p subcingulū sig̃ficatur. Et pte sinistra depēdet qz potior ē castitas mētis q̄z corpis. et dextera pars potior est q̄z sinistra. Unde Greg. Lūbis p̄cingimur cū carnis luxuriā p carnis ꝯtinentiaz coartam⁹. Cingulū q̄z ꝯuenient tpantiaz designat. De subcingulo etiā dictū ē i phemio h⁹ ptis Et aduerte q pect⁹ ⁊ fauces leniter cū amictu stringunt. qz mot⁹ in nostra ptāte nō sūt. Helias p̄us clausit celuz qñ petijt q non plueret. q̄z animū qñ desiderabat vindictā de morte pp̄harū. Lingua etiaz in humido sedet et in madido et facile lubricat. Unde p̄nceps apl'oꝝ ad vocez ancille magistrū negauit. Sed renes fortiter cingulo stringunt. vt castiget corpus. et in seruitutē redigat et impet⁹ luxurie refrenet

Porro sm qd capiti scz xpo ꝯueit zona sacerdotalis sig̃ficat illud qd ioh̄es apl'us ait. Conuersus vidi similem filio hominis p̄cinctū ad mamillas zona aurea. Per zonam aureā pfecta xpi caritas designatur. q̄niam dicit apl's. supeminentē scientie caritatē xpi. feruentē in corde. radiātē in ope. Cui⁹ succinctoriū illud sig̃ficat qd esa. xj. d xpo loquēs p̄dixit. Erit iusticia cingulum lūboꝝ ei⁹. et fides cinctoriū renū ei⁹ Nam iust⁹ dñs iusticiā dilexit. equitatē vidit vultus ei⁹. Et fidelis dñs in vbis suis. et sctūs in oīb⁹ opib⁹ suis. Due sūmitates ipi⁹ due sūt ptes naturalis iusticie quaz xps fecit et docuit. scz qd tibi nō vis fieri alteri ne feceris. et q̄cūqz vultis vt faciāt vobis hoīes ⁊ vos eadē facite ill'. Cīgulū ergo iusticiā sig̃ficat cui⁹ duo sunt brachia sese ꝯstringentia scz declinare a malo et opari bonū. Repre sentat etiā flagellum quo pilatus cecidit iesum. Joh. xix.

De stola.

Post cingulum sacerdos orariū siue stolam q leue dñi iugum sig̃ficat. siue q ē iugū p̄ceptorū dñi sup collum sibi imponit. vt iugum dñi se suscepisse demonstret. Quā cū osculo sibi imponit et deponit ad notādum assensuz et desideriū q se subijcit huic iugo. Illa aūt a collo p anteriora descēdēs dextrū et sinistrū lat⁹ adornat. qz per arma iusticie a dextris et a sinistris. in psperis ⁊

in aduersis sacerdos debet eē munit⁹. quatenus nec aduersis frāgat nec ꝓsperis eleuet. Unde et cū sacerdos in ordinatōe stolam accipit dicit illi eps. Accipe iugū dī. Iugū enī ei⁹ suaue est. et onus ei⁹ leue. suaue in ꝓsperis. leue in aduersis. Stola quippe vsqz ad genua q̄ curuant ꝓtendit vt nos mites corde ⁊ humiles insinuet. Significat eī patientiaz de q̄ scptū est. Patientia vobis necessaria ē vt reportetis ꝓmissiones. Et iterz. In patiētia vrā pos. a. v. Hinc ē q̄ stola cū zona seu cingulo a dextris ⁊ a sinistris quibusdā nexib⁹ colligat. qz v̄tutes v̄tutib⁹ sociant ⁊ iuuant. ne aliq̄ moueant tēptatōis impulsu. Et ad designanduz q̄ tā ī ꝓsperis q̄z ī aduersis dz xp̄i iugū patient ferri faciēte glutino caritatis. A q̄busdaz v̄o pontificib⁹ addit ꝓmissis v̄bis. Stola īnocētie induat te dn̄s. Qd̄ stolā respicit ꝓmitiuā q̄ fuit īnocētie sig̃ficatiua. Rursus stola ab hūero sinistro sacerdotis in dextrū dū ordinat reflectit. qz cū obediētia īcipiat ab actiua ꝑ dilectōem ꝓximi transit in ꝯtēplatiuā vitā ꝑ dilectōem dei. Longitudo āt stole ꝑseuerantiā sig̃ficat. Duo brachia stole dependentia sig̃ficat prudentiā et temꝑantiā Vn̄ aplus ad Thi. ij. Sobrie et iuste et ꝑie viuam⁹ ꝛc. Sz ⁊ s̄m decretū bracareñ. cōcilij dz sacerdos de vno eodēqz orario ceruicē pariter ⁊ vtrūqz hūerz ꝓmens signū crucis ī suo pectore ꝓparare. vt q̄ imꝑturbat⁹ ꝓcipit inter ꝓspera et aduersa ꝯsistere. v̄tutum sp̄ ornamēto vtroqz circūsept⁹ appareat hūero. Siq̄s aūt aliter egerit excōicatōi debite subiacebit. nisi forte q̄s dixerit hoc d̄cretū ꝑ ꝯtrariā generalis ecclie ꝯsuetudinē abrogatū. Nam nō vbiqz ꝑtes stole reducunt ante pect⁹ ī modū crucis. Crucē āt gerit dū xp̄i passionē cui⁹ minister ē imitat in mēte. Orariū itaqz iugū sil̄ et onus ē. Iugū sacerdotib⁹. onus diaconib⁹. Unde fit vt sacerdotib⁹ circa collū. et diaconib⁹ sup sinistrū hūerz ponat. Sicut enī iugū collo portat sic et hūeris onera ferūt. Lege in leuitico et videbis solos leuitas ferēdis oneribus destinatos. In diacono et stola iugū sig̃ficat. ꝓut ī ꝑte. ij. dictū est. vbi de diacono agit. Adhuc stola sinistro humero diaconi īponit. qz decet tꝑalia spūalib⁹ deseruire. vel qz dextrā diaconi oportet eē liberam vt expediti⁹ ad mīsterium sacerdotis discurrat. de q̄ et ibi dictū ē. Ad lūbos stola succingit. vt sit fortis et expedit⁹ ꝯtra pugnas libidinū. Q̄nqz tn̄ solū sup sinistruz brachiū ꝑs anterior stole cōplicat. qd̄ tractū est a legalib⁹ sacerdotib⁹. q̄ dū sacrificabāt sūmitates balthei sup hūerz reflectebāt. In epo v̄o vel sacerdote ab vtraqz ꝑte eq̄liter dependet anteri⁹. qz xp̄s cui⁹ tipū gerit q̄ equanimit se habuit ī ꝓsperis ⁊ in aduersis. q̄ ꝑ leuā ⁊ dextrā sig̃ficant. habitatores terre ad celestia ducere desiderabat q̄s semper ante oculos mētis sue gerebat. Dictuz est āt orariū. qz q̄zuis sine alijs indumētis sacerdotalib⁹ baptizare ꝯsignare ⁊ alia plura orādo facere liceat. sn̄ orario tn̄ nisi magna necessitate cogēte nihil hoꝝ facere licz. In ꝯcilio tribureñ. ī burcardo li. v. c. ꝓsbiteri. legit vt ꝓsbiteri n̄ vadāt nisi stola orario veiduti. Notandū āt ē q̄ antiq̄t⁹ stola erat vestis cādida ꝑtingens vsqz ad vestigia. q̄ patriarche vtebāt ante legez. q̄z ꝓmogeniti cū bn̄dictōem ꝓris acciperēt induebant. et dn̄o victimas vt pontifices offerebāt. Sed postq̄z alba cepit portari mutata est in torquē. Per ꝓmā stolā innocentia intelligit. q̄ fuit ī ꝓmo hoīe. Sed cū eā ꝑdidit ꝓpt peccatū oportuit eā recuperare ꝑ vitulum agi natū. Quia igit supest vt q̄ ꝑ inobediētiaz cecidim⁹. ꝑ obedientiā resurgam⁹. re[illegible] veste īnocētie recupanda subim⁹ torquem obediētie. Nā ꝑ stolā q̄ nūc vtimur obediētiā accipim⁹ euangelij crucifixi. Porro s̄m quod capiti scz xp̄o ꝯueit stola q̄ super amictū collo sacerdotis incubit. obediētiaz et s̄uitutē sig̃ficat. quā dn̄s oīm ꝓpter suoꝝ salutē subijt. Nā cū in forma dei esset nō rapinā arbitrat⁹ ē esse se equalē deo. Exinaniuit eī semetipm formā serui accipiēs. factus obediēs vsqz ad mortē. mortē autez crucis. Causam q̄ppe mortalitatis nec traxit origine nec ꝯmisit in ope. Stola et rep̄sentat ligaturā q̄ ihs ligat⁹ fuit ad colūnam. Statutū est in canonib⁹ ne subdiaconi lectores

et psalmiste orarijs siue stolis vtantur.

De manipulo.

Quia uero mentibus bene ꝯpositis ⁊ diuino cultui mãci patis sepe subrepit accidia q̃ q̃dam torpore reddit animũ dormiẽtem dicẽte psalmista. Dormitauit aĩa mea p̃ tedio. Ideo ĩ sinistra manu mĩstri ad altaris mĩsteriũ accedẽtis q̃dam apponit̃ manipula q̃ fanõ vel manipulꝰ vel sudariũ appellat̃ q̃tenꝰ sudorẽ mẽtis abstergat. et soporẽ cordis excutiat. vt bonis opibꝰ inuigilet depulso tedio vel torpore. Per manipulũ eĩ bona opera vel vigilantia designat̃. de q̃ dñs ait. Vigilate q̃ nescitis q̃ hora filiꝰ hoĩs venturꝰ sit. Unde sponsa dicit in cãticis. Ego dormio et cor meũ vigilat. Per sudariũ etiã penitẽtia designat̃ q̃ labes q̃tidiani excessus et tediũ mũdane ꝯuersatõis extergit̃. de quo dr̃ Dormitauit aĩa mea p̃ tedio. tedet eĩ aĩam peccatoꝝ ꝯscientie et infirmitatis corporee Sig̃ficat etiã futuroꝝ bonoꝝ retributiõem Unde in q̃busdam locis q̃tiens in festis aĩbis vtunt̃ manipulos portant ex eo q̃ ĩ illa vita vnusq̃sq̃ ꝓpam mercedẽ accipiet. ⁊ veniẽtes veniẽt cũ exultatiõe portãtes manipulos suos. Item q̃ manipulꝰ penitẽtiam designat̃. inde ẽ q̃ sudariũ subdiaconi maius canone sacerdotali format̃. q̃ vbi maior excessus maior exigit̃ penitentie fructꝰ. De sudario etiã ĩfra dicet̃. Sane ministri manipulũ in brachio sinistro ferũt. ad notandũ q̃ stricti debẽt eẽ ad terrena. sed ad celestia expediti. antiq̃ aũt non erant astricti ad hoc. q̃ deo etiã ꝓ tpalibꝰ seruiebãt. ⁊ ad sig̃ficandũ nos in hac vita q̃ p sinistrũ sig̃ficat̃ pati tediũ supflui hũoris. i. delectatõis et alia supflua mẽtis. Adhuc manipulꝰ in sinistra fidem in hac vita designat. Manipuli usus sũptꝰ est nõ ab aaron sz ab antiquis patribus. q̃ sicut legit̃ in martilogio bede. arsenius semp sudariũ ferebat ĩ sinu vl manu ad tergendũ effluentiã lacrimarũ. Porro sm̃ q̃d capiti scz xp̃o ꝯueĩt q̃ sacerdos manipulũ portat ĩ leua desig̃t q̃ xp̃us brauiũ obtinebat ĩ via. Per manipuluz eĩ p̃miũ designat̃. iuxta q̃d legit̃. Veniẽtes ãt veniẽt cũ exultatõe portãtes maĩpulos suos. Per leuaz vita pñs accipit̃. iuxta illud. Leua eiꝰ sub capite meo. et dextera eiꝰ amplexabit̃ me. Christus aũt simul fruebat̃ et merebatur. fruebatur in patria et merebatur in via. Nam simul et brauium comp̃hendebat et stadiũ ꝑcurrebat. q̃ sil̃erat ĩ patria ⁊ in via. Nemo inq̃t ascendit ĩ celuz nisi q̃ de celo descendit filiꝰ hoĩs q̃ ẽ in celo. Manipulꝰ etiã rep̃sentat funẽ q̃ ihs cõp̃hensus a iudeis ligatꝰ fuit. Vñ Joh. xviij Comp̃henderũt ihm et ligauerũt eũ. Manipulꝰ tñ post indutã planetã ꝯsueuit romano pontifici ĩmitti. q̃d etiã a pluribꝰ obseruat̃. de q̃ in q̃rta ꝑte sub ti. de ꝯfessiõe dicet̃. Notandũ ãt q̃ diaconꝰ ⁊ subdiaconꝰ pontifici induẽti ⁊ exuenti se sacris vestibꝰ sine manipulis seruiũt. Primo vt expeditius et liberiꝰ admĩstrẽt. Scdo ad notãdũ q̃ in tali obsequio nõ debẽt fructũ querere tempalem. q̃ q̃nq̃z p manipuluz significat̃. iuxta illud p̃s. Veniẽtes ãt ve. ꝛc. Rursus dũ pontifex se induit vel exuit diaconꝰ stat a dextris ⁊ subdiaconꝰ a sinistris. q̃ diaconus ex ordĩe suo ad fortiora ⁊ pfectiora q̃ p dextrã sig̃ficãt̃ assumit̃ q̃z subdiaconꝰ

De casula seu planeta.

Postremo super poẽs vestes induit casula q̃ quasi ꝑua casa dr̃. et a grecis planeta vocat̃ a planon q̃d est error. q̃niã errabundus eiꝰ limbꝰ sup brachia eleuat̃. sig̃ficans caritatẽ sine q̃ sacerdos est sicut es sonans aut cimbalũ tinniẽs. Sicut eĩ caritas opit multitudinẽ peccatoꝝ. ⁊ oĩa legis ⁊ ꝓphaꝝ mandata ꝯtinet. dicente aplo. Plenitudo legis est caritas. sic et hec vestis cuncta planat et omnia alia indumenta intra se claudit et continet. De caritate dicit aplus. Adhuc excellentiorẽ viã vobis ostendo. Si linguis hominũ loquar et angeloꝝ. caritatez aũt nõ habeam nihil sum. Et iterũ. Si fidẽ habeã vt mõtes trãsferã. caritatẽ autẽ non habeã nihil sum. Hec siq̃dem est vestis nuptialis de q̃ dñs inquit in euãgelio. Amice

quo huc intrasti nō habens vestē nuptialē
Sine hac aūt nūq̄z sacerdos debet suū of-
ficiuz exercere. qr semp eū decet in caritatis
vinculo pmanere. Per hoc aūt q̄ amict⁹
sup os planete reuoluitur innuit q̄ opus
bonū debet ad caritatē referri. Nam finis
precepti est caritas de corde puro et ꝯscien
tia bona et fide nō ficta. Quod vero casu-
la in extensione manuum in anteriorem et
posteriorez partem diuidit. significat duo
brachia caritatis scz ad deū et ad ꝓximum
Diliges inquit deū tuū. ꝛc. In his duob⁹
mandatis pendet tota lex et ꝓphete. Bur-
sus latitudo planete latitudinez significat
caritatis q̄ et vsqz ad inimicos extenditur.
Unde Latum mandatū tuū nimis. Due
q̄z plicature sinistre videlicet et dextre sunt
duo p̄cepta caritatis. scz amor dei ⁊ ꝓximi.
Duplicat etiā ante pect⁹ p q̄d cōdet int̄ hu
meros. p q̄s opa exp̄munt. ⁊ in eis vestimē
tum ip̄m duplex efficit. qr sic debem⁹ bona
opa foris ostendere ꝓximis vt eadem int⁹
in corde corā dño integra seruem⁹. Carita
tem eni debem⁹ habere in corde et ope int⁹
et foris. Bursus ante pectus duplicat. q̄ni-
am p caritatē bona volūtas et sancta cogi
tatio generat. Duplicat etiā inter hūeros.
qr p illā aduersa a ꝓximis ⁊ ab aduersarijs
supportant. Ad brachia aūt eleuat duz bo-
na opa caritatis operamur. Ad dextrū dū
operamur bonū ad domesticos fidei. ad si
nistrū dū extendit etiam ad inimicos. Ad-
huc triplicat in brachijs. in dextro q̄dez dū
fidelibus monachis clericis ⁊ laicis subue
nimus. In sinistro dū infidelib⁹ scz malis
xp̄ianis. iudeis. et paganis. necessaria mi-
nistram⁹. Per casulā q̄z recte opa iusticie
designant. iuxta illud. Sacerdotes tui in-
duant iusticia. Sane sacerdos suū agens
officiū nō dz casulā exuere. qr p̄cipiēte dño
leuitic. xxi. Non licet ei egredi de sanctis scz
rebus vel p̄ceptis. Porro sm̄ q̄d capiti
scz xp̄o ꝯueit. casula magni sacerdotis ē ec
clesia vniuersalis. de qua dicit apostolus.
Quotq̄t in xp̄o baptizati estis xp̄m indui-
stis. Hoc est illud aaron vestimentū cui⁹
in orā descendit vnguentū. sz a capite desce-
dit in barbam. et a barba descendit in orā.
quoniaz de plenitudine spiritus eius nos
omnes accepim⁹. p̄mo apl̄i. postmodum
ceteri. Q̄ āt casula vnica ⁊ integra ⁊ vndi
q̄z clausa est sig̃ficat fidei vnitatē ⁊ integri-
tatē. Verūtn̄ in extensione manuū. in ante
riorē et posteriorē ptem q̄dāmodo diuidit
designans ⁊ antiquā eccl̄iam q̄ passionem
xp̄i p̄cessit. ⁊ nouā q̄ passionē xp̄i subsequit
Nam ⁊ q̄ p̄ibant et q̄ seq̄bant clamabāt di
cētes. Osanna filio dauid. bn̄dict⁹ q̄ venit
īno. do. Hec etiā vestis rep̄sentat purpure
um vestimētū q̄ milites circūdederūt ih̄m.
Joh. xix. a

De caligis et sandalijs.

Superi⁹ de sex or-
namētis tā sacdotib⁹ q̄z ep̄is ꝯmu
nib⁹ dictū ē. nūc aūt d̄ nouē ponti
ficū spēalib⁹ dicendū restat. Et p̄us de cali-
gis et sandalijs videam⁹. Vestimentuz āt
peduz nō habuit originē ab aaron qui dū
tarat in iudea ꝯuersabat. ideoq̄z necesse nō
habuit. sed ab apl̄is q̄b⁹ dictū est. Ēntes do
cete oēs gentes. nisi forte q̄s dixerit q̄ calige
et sandalia in locū femoraliū succedūt. Ce-
lebraturi igit pontificis pedes. interea duz
dicūt q̄nq̄z psalmi in p̄paratōe euāgelij pa
cis. caligis ⁊ sandalijs calceāt. q̄z pulcritu
dinē āmirabat ꝓph̄a dicēs. Quā speciosi
pedes euangelizantiū pacē euangelizantiuz
bona. Unde apl̄s ad Eph̄. Calciati pedes
calciamentis v̄tutū. Et in euangelio legit
dñm misisse discipulos suos sandalijs cal-
ciatos vtiq̄z in p̄paratōe euāgelij pacis Si
ei calciati nō essent. q̄uo sup serpētes ⁊ scor-
piones calcare potuissent. Cogitent igitur
ep̄i cur ita calciati sūt. imitent eoꝝ exempla
q̄z imitant calciamēta. Siq̄dem p pedes
ꝯuenienter affect⁹ intelligunt. Debēt nāq̄z
habere affect⁹ et desideria calciata. ne pul-
uere terrenoꝝ seu tp̄alium maculent. Per
hmōi q̄z calciamentū ꝓhibitio pedum cō-
grue intelligit. ne videlicet ad illicita festi-
nēt. Quia vo affect⁹ facilius inficiūt ⁊ ma
culant tp̄e ꝓsperitatis q̄d p dextrū q̄z tem-
pore aduersitatis q̄d p sinistrū. intelligitur

ideo vt maiori periculo citius occurrendū
ostendat a dextro pede pōtifex incipit calci
ari. Dnus tñ qz sandalia pedib⁹ ponant
caligis induūt vsqz ad genua ptēsis. ubiqz
strictis. qz pdicator pedib⁹ suis rectos dz
facere gressus suos z genua debilia robora
re. Nam q fecerit z docuerit h magn⁹ voca
bit in regno celoz. Caligę qz iacinctinū. ad ē
aereū seu celestis coloris denotāt q celestes
dz hr̄ pedes. i. affectus z firmos. ne claudi
cet. Ex dicat pfortamini pusillanimes Et cō
sequēter sandalia pedib⁹ imponūt q sic vo
cant ab herba vel sandarico colore q depi
guit. Habent āt de subter integrā soleā de
sup vo coreū fenestratuz. qz gressus pdica
toris z subt⁹ debēt ee munitū ne polluātur
terrenis. iuxta illō dñici. excutite puluerez
de pedib⁹ vr̄is. et sursū aperti qtenus ad co
gnoscēda mysteria seu celestia reuelent. iux
ta illō pphetic̄ Reuela oculos meos z cō.
mi. de le. tua. In hoc qz q desup apta sunt
q corda sp ad deū erecta hr̄ et oculos men
tis ad ea q surs̄ sūt aperire debem⁹ sig̃fica
tur. Qd̄ et subtus solida sūt sig̃ficat q mer
tē in terrenis obdurā hr̄ debem⁹. nec debē
querere benedictōnez esau q in trisē. sz iacob
q ē in celis. Rursus q sandalia in q̄busdā
locis apta. z in q̄busdaz integra seu clausa
sūt. designāt q euāgelica pdicatio nec oīb⁹
reuelari nec oīb⁹ absc̄odi dz. iuxta illō. Vo
bis datū ē nosse mysteriū regni dei. ceteris
aūt in parabolis. Et nolite sanctū dare caīb⁹.
nec margaritas spargere añ porcos. Sā
dalia qz interi⁹ q̄nqz ex corio albo fiunt. qa
necesse est intentōez candidā z pscām pu
rā coram deo hr̄. et exteri⁹ nigruz apparet. qa
pdicatoz vita. ppt tribulatōez h⁹ mūdi ni
gra et despecta secularib⁹ videt. quādoqz
etiā rubeū ad votū martyrij designanduz.
et q̄nqz diuersis colorib⁹ variatū. in q vtu
tū varietas qb⁹ ornat⁹ ee dz sig̃ficat. Lin
gula vo a corio sepata supra pedē psurgēs
lingulas eoz q pdicatoꝝ bonū phibēt tem
monū sig̃ficat. q qdāmodo a spūalibus con
uersatōe separati sūt. Sc̄do lingula ipa spir
tus dei. lingua est q pdicatorē in opus pdi
catōis introduxit. Tertio etiā ipi⁹ pdica
toris linguā designāt. Linea vo ab ipa ligu
la vsqz ad finē sandalij p mediū ei⁹ pcedēs
euangelicā pfectōez designat. Lineę vo ab
vtroqz latere pcedētes q in fine sandalij ad
ipam lineā mediā referūt ibiqz terminant
legē figurāt pphetic̄ q in euāgelio recapi
tulat z in eo terminat. Superior qz ps san
dalioz p quā pes introducat variis cōsuūt
funiculis. ne duo ei⁹ cornua defluāt seu ab
inuicē diuidāt. ad notandū q pdicator se
ipm variis alligare dz vtutib⁹ atqz scripture
sentētijs. ne ipi⁹ intrinseca ab his q exteriꝰ
lucēt coram altissimo diuidant. Ipa qz san
dalioz ligatura sig̃ficat q plat⁹ q huc illuc
qz discurrere bz gressus mentis firmare dz
cū in turbis versat. Quia vo corrigie huc
atqz illuc manib⁹ ducūt vt sandalia firment
z ligent. sig̃ficat q pdicator sic firmo gressu
incedere dz vt nulli oneros⁹ existat. et ne i
via mīstr⁹ deficiat. Nam frustra veloci
ter currit q pus qz ad metam pueniat deficit
Addiscite em̄ sandalia cursū pdicatoris sig̃
ficat. Q̄nqz tñ sandalia nō ligant. qz xpi i
carnatio aliq̄n humanis sensib⁹ apta ē. vt est
pānis inuolui z in p̄sepio poni. Aliq̄n vo
corrigie sandalijs superaiant. qz scptū est
Qcūqz superogaueris ego cum rediero
reddā tibi. Adhuc est etiam dici q caligę sig̃fi
cāt illā lotionē de q dñs ait. Qui lot⁹ ē nō
indiget nisi vt pedes lauet. Dz q ñ sufficit
iudicia cordis absqz patiēcia psecutōnis
ideo sequūt cētones rubei q martyrū figu
rāt Qui āt i corde mūdicia et i voluntate si
opus fuerit habuerit patientiā. segr⁹ acce
det ad pdicatōem quā sandalia designant
aplica Adhuc ro fm qđ capiti scz xpo cōue
niūt sandalia aliud designāt. pōtifex em̄ in
altaris officio capitis sui scz xpi cui⁹ ōmē
bū rep̄sentans psonaz dū pedib⁹ assumit
sandalia. illud incarnatōis dñice calciamē
tū insinuat dicēs q dñs ait in psalmo. In you
meā extendā calciamētū meū. i. i gentibus
notā faciā incarnatōez meā. Venit em̄ ad
nos calciata duitas vt p nobis de ea sa
cerdotio fungeret. Adhuc ligulas ā q̄b⁹ pe
dibus ipa sandalia ostringūt illō idē accipi
mus qđ p calciamētū corrigiam iohannes

bap. sig̃ficauit cũ ait. Cui⁹ nõ sũ dign⁹ cor-
cal. soluere. vnionez videlicet ineffabilem.
et copulam corporalem insolubilẽ. q̃b⁹ v̄bi
diuinitas nostre se carni ꝯiũxit. Sane me-
diantib⁹ caligis pedes sandalijs ꝯiũgũtur
q̃niã aĩa mediãte carne diuinitati ẽ vnita.
sic̃ enĩ pes corp⁹ sustẽtat. ita diuĩtas mũdũ
gubernat. Unde. Adorate scabellũ peduz
ei⁹. q̃niã sanctũ est Uerũ s̃m decretũ greg̃.
diaconi non debẽt vti cõpagis. i. sandalijs
neqz mapulis. i. calciamẽtis ep̃alibus abs-
qz indulgẽtia sedis aplice spẽali. Olim enĩ
vtebant̃. qz eoꝝ erat discurrere ꝑ comitatũ
Hodie ergo nec ip̃i nec sacerdotes vtunt̃.
sz ep̃i solũ. vt ꝑ varietatẽ sandalioꝝ notetur
varietas officioꝝ. Preterea ep̃i habẽt per
plebes discurrere. sacerdotes v̄o domi ho-
stias ĩmolare. Clerici aũt romane eccl̃ie ex
ꝯcessione cõstantini imp̃atoris vti possent
calciamẽtis cũ vtonib⁹. i. cãdido lĩteamĩe.

De succinctorio et orali

De succinctorio nil
alid̃ dicim⁹ q̃z q̃ sub zona et cingu
lo vt in ꝓhemio h⁹ ꝑtis dictum ẽ.
Sane roman⁹ pontifex post albã et cingu
lũ assumit orale q̃ndam videlicet sindonẽ.
qd̃ capiti q̃i in modũ veli ĩponit. ⁊ replicat
sup hũeros ⁊ ante pect⁹ legalis põtificis or
dinẽ sequẽs. q̃ post lineã strictã et zonã in-
duebat ephot. i. sup hũerale cui⁹ locum mõ
tenet amict⁹ Assumit et crucem q̃ndã cate
nulis insertã quã a collo suspensã sibi sta-
tuit ante pect⁹. q̃niam et legalis põtifex la-
minã aureã gerebat ĩ frõte. ꝑ q̃ põtifex iste
crucẽ gerit in pectore. et sic signo crucis au
rea lamina cessit. Nam misteriũ qd̃ ĩ q̃ttu-
or lr̃is auri lamina ꝯtinebat. in q̃ttuor par
tib⁹ forma crucis explicuit. iuxta qd̃ inquit
apl̃s. Ut comp̃hendatis cũ oĩb⁹ sctis q̃ sit
latitudo ⁊ lõgitudo. q̃ sublimitas ⁊ ꝓfũdũ.
Sacramẽtũ ergo qd̃ ille tũc ꝑ laminã p̃fe-
rebat in frõte. h̃ iste iam recõdit in mẽte. nã
cor decredit̃ ad iusticiã. ore aũt ꝯfes. fit ad sa.
Et s̃m hiero. Auro legis sanguis euãgelij
p̃ciosiorẽ. Crucẽ q̃z statuit sibi añ pect⁹ ad
designandũ qd̃ ait apl̃s. Glorificate deũ ⁊
portate in corpe vr̃o. Imponẽdo aũt sibi ⁊
deponẽdo crucẽ illã osculat̃. ad notanduz
q̃ xp̃i passionẽ q̃ ꝑ illã sig̃ficat̃ credit et ꝯfi-
tetur ad quã representandã in officio misse
se parat.

De tunica.

Post appositã sto
laz põtifex induit tunicam q̃ alibi
subtile. in lege v̄o poderis. i. talaris
dicebat̃. sig̃ficantẽ ꝑseuerantiaz. Unde io-
seph int̃ frẽs suos talarẽ vestẽ describit̃ ha-
buisse Cũ enĩ cetere v̄tutes in stadio currãt
ꝑseuerantia tantũ brauiũ accipit. quoniã
q̃ ꝑseuerauerit vsqz in finẽ h̃ salu⁹ erit. Uñ
p̃cipit̃ Esto fidelis vsqz ad mortẽ. ⁊ dabo ti
bi coronã vite. Rursus id̃o post albã tuni
ca induit̃. qz sicut ꝑ albã castigatio corpis
ita ꝑ tunicã v̄tutes intime intelligũt̃. q̃s sp̃
debet habere ꝑfect⁹. Porro tunica nõ cin-
git̃. quoniã s̃m sui formã iter non impedit.
sic ⁊ v̄tutes ꝑ illã designate liberum iter ad
ꝯtemplatõem dei p̃bent. sz alba cingit̃ ꝓut
sub cingulo dictũ est. In veteri testamẽto
erãt due tunice videlicet hissina et iacincti-
na. exo. [illegible] c. Et hodie et q̃dam pontifices
duab⁹ vtunt̃ ad notandũ q̃ ꝓp̃uz ẽ eoꝝ h̃rẽ
sciam duoꝝ testamẽtoꝝ vt sciant de thesau
ro dñi ꝓferre noua ⁊ vetera. siue vt se osten
dãt diacones ⁊ sacerdotes. Preterea vna-
queqz eaꝝ tipũ ꝓpriũ gerit. q̃niã alba q̃ du
sina siue linea est castitatẽ sig̃ficat. vt sub i.
de alba dictũ est. Prima etiã tunica s[illegible]
ca est. qz originẽ traducit ex vermib⁹ q̃ sine
coitu creãt̃. castitatẽ ⁊ hũilitatẽ demõstrat.
Scd̃a tunica q̃ iacinctina esse debet sicut ⁊
olim erat. i. coloris lapidis iacĩcti q̃ etheris
serenitatẽ imitat̃. sctõs sig̃ficat celestia cogi
tantes ⁊ imitãtes siue celestẽ ꝯuersationez.
Sicut eĩ lapis ille colorẽ cũ aere mutat. nã
in sereno aere seren⁹ ⁊ in obscuro pallid⁹ ẽ.
sic spẽaliter decet ep̃m gaudere cũ gaudẽti-
bus. ⁊ flere cũ flẽtib⁹. Si aũt illa alteri coloris
fuerit. fit ⁊ alteri⁹ sig̃ficatõis. Ceteꝝ põ-
tifex vnã tunicã sub alia induit. ad notandũ
q̃ sicut coopta tunica a ꝓp̃lo nõ videt̃ sz tan
tũ a clericis scit̃. ita et rõ sublimiũ ⁊ v̄tutes

quas pfectus sp hrē dz q̄ p illā sig̃ficant̃ pa
tere nō debēt oib⁹. sed maiorib⁹ et perfectis
Porro sm̄ quod capiti. i. xp̄o cōuenit hec
vestis q̄ in veteri sacerdotio iacinctini colo
ris erat ⁊ habebat p fimbrijs malapunica
cū tinitinnabulis aureis ab inferiori pte de
pendētia. vt pōtifex tot⁹ vocalis incederet.
put dicet̃ sub ti. de lega. indu. celestē xp̄i do
ctrinā insinuat. cui⁹ noticiā habuerūt oēs
q̄b⁹ dr̄ p pphām. In montē excelsuz ascēde
tu q̄ euangelizas sion. Precipue tn̄ hāc tu
nicā habuit euāgelice textrix doctrine sapi
entia dei ihs xp̄us. et dedit illam aplis suis
Omīa inq̄t q̄ audiui a patre meo nota fe
ci vobis. Hāc ergo significauit illa tunica
dn̄i quā milites scindere noluerūt eo q̄ eēt
incōsutilis desup ꝯtexta p totū. damnū fo
re maximū existimantes. In quo sig̃fica
tū est q̄z damnosū sit si q̄ doctrinā euange
licā heresib⁹ scindere moliāt̃. Subdiacō⁹
quoqz vtitur tunica de qua in se. tractatu
dicetur.

De dalmatica.

Pontifex īmedia
te sup tunicā dalmaticam vestit
scdm̄ institutōem siluestri pape
q̄ ab incōsutili dn̄i tunica ⁊ aplor̄ colobio
credit̃ mutuata Est aūt colobiū vestis sine
manicis. put in cuculla monachali appa
re. Sz siluester papa in dalmaticā vtit la
tas manicas addendo. et in sacrificijs alta
ris portandā instituit. Dicta ē āt dalmati
ca. eo q̄ in dalmacia et post oīa alia indu
menta sacerdotalia sit reperta. hec sui forma
sig̃ficāt largitatē eo q̄ largas hz manicas ⁊
ptensas. Vn̄ sm̄ aplm̄ oportet epm̄ esse nō
turpis lucri cupidū. sz hospitalē Non ergo
manū habeat ad dandū collectā. ⁊ ad reci
piendū porrectā. sz illud efficiat q̄d pphetā
suadet. Frange esurienti panem. ꝛc. Et ob
hoc forte diaconi specialiter vtūtur dalma
ticis. quia principaliter electi sunt ab apo
stolis vt mensis ex officio ministrent. Cete
rum dalmatica diaconi ampliores hz ma
nicas q̄z tunicella subdiaconi que alicubi
subtile vocatur. quia ipse ampliorem habe
re debet caritatē q̄z subdiaconus ppter ma
ius donum. Pontificis etiam dalmatica
latiores habet manicas q̄z diaconi. ad no
tandū q̄ ipse magis est expeditus nihil ha
bens q̄d ipius man⁹ ꝯstringat. qz p celesti
bus oīa dz largiri. caritas ei ei⁹ extenditur
etiā vsqz ad inimicos. Nēpe tunicella sub
diaconi. dalmatica diaconi. et casula p̄sbi
teri succedūt in locū tunice iacinctine. que
erat coloris celestis. i. aerei. ad notandū q̄
oēs mīstri altaris celestē debēt hrē ꝯuersati
onē. lz sm̄ mai⁹ ⁊ minus. q̄d notat latitudo
vel strictura manicar̄ dalmatice ⁊ tunicel
le. vt p̄missū est. Quia igit̃ sacerdos maxīe
dz eē ad celestia expedit⁹. iō hec ornamēta ge
rit nec aliq̄d gerit brachia stringēs. Epus
āt simul vtit̃ ⁊ dalmatica ⁊ tunicella ⁊ oīm
ornamētis. vt ostendat se pfecte oēs hrē or
dines tāq̄z q̄ eos alijs ꝯfert. minores sacer
dotes eos nō ꝯferūt. et iō illa nō portāt. qui
bus sufficit vnū q̄d celestē sig̃ficat ꝯuersati
onē. Preterea pōtifex in ornamētis atqz in
officio magis exp̄sse gerit silitudinē salua
toris q̄z simplex sacerdos et magis sibi cō
ueniūt ornamētor̄ significata. idoqz pluri
bus vtit̃ ornamētis. Debet aūt dalmatica
hrē duas lineas coccineas hincinde ante ⁊
retro a sūmo vsqz deorsū. vt pōtifex ostēda
tur hrē feruorem caritatis ad deū et ad pri
mū in psperis et in aduersis. iuxta veteris
⁊ noui testamēti p̄ceptū q̄d est. Diliges do
minū deū tuū ex toto corde tuo ⁊ primum
tuū sicut teipm̄. Vn̄ iohā. Carissimi non
mandatū nouū scribo vobis. sz mādatum
vetus q̄d ab initio habuistis. Et iterū mā
datum nouū scribo vobis ꝛc. Q̄nqz linee
purpuree sūt sig̃ficātes fidē sanguinis xp̄i
in vtroqz ꝑplo necessariā. In sinistro q̄z la
tere dalmatica fimbrias solet hrē solicitudi
nes actiue vite sig̃ficātes q̄s eps p subditis
suis dz hrē. iuxta q̄d dicit aplis. Preter illa
q̄ extrinsec⁹ sunt instātia mea q̄tidiana so
licitudo omniū ecclesiarū. Per dextrū vo
latus q̄d fimbrijs caret notat̃ cōtemplatio
celestiū sine solicitudinibus et quieta amp
tiplicitate perturbationum. Adhuc que
daz dalmatice quindecim habēt fimbrias

ante et retro. q2. xv. psalmi in veteri testamẽto q̃. xv. grad⁹ exeũt de tramite caritatis. et xv. rami simulit̃ in nouo testamẽto excrescũt de ope caritatis. Verbi gr̃ã. Caritas patiens est benigna ꝛc. vsq3 caritas nunq3 excidit. Alit̃q3 vo hñt. xxvij. ante. ⁊ totidem retro vbi septiformis spũs est octies repetit⁹ q̃ replet octo maneries laudantiũ deũ scz reges ⁊ pl̃os. pncipes ⁊ iudices. iuuenes ⁊ vgies seniores ⁊ mĩores. Rursus in dalmatica varietas ẽ sine scissura. q2 lz varia religiõis opa apud deũ agant. tñ in votis ñ discrepãt Item aperta est a latere⁹ sub ascellis insinuans illi q̃ eam induit vt xp̃i q̃ i latere lancea pforat⁹ est vestigia imitet. Adhuc dalmatica formã crucis pt̃edit. Vñ per eam xp̃i passio figurat̃. Idoq3 i misse officio portatur vbi xp̃i passio repsentat̃. Significat etiã dalmatica sanctã religionẽ ⁊ carnis mortificatiõez atq3 sublimiũ rõnez. Alba dalmatica sanctã ⁊ imaculatã sigficat vitã. rubea martiruz. alba vo ope polimito varia nota mũdiciã ⁊ vtutũ varietatẽ. et est auri frisio adornata. iuxta illõ. Astitit regi. a dextris ve. dau.

¶ Idoro fm q̃ capiti scz xp̃o queit dalmatica sui forma lata ⁊ largã xp̃i misc̃diam sigficat quã ipe p̃ ceteris docuit et ipendit. Estote igt misericordes sicut ⁊ pater vester misericors est. Beati mãq3 misericordes q̃niam ip̃i misc̃diam ꝓsequẽtur Idcirc est ergo samaritan⁹ ille prim⁹ noster. q̃ fec̃ nobiscũ misericordiã supinfũdẽs vulneri⁹ nostris vinũ ⁊ oleũ. Nam p viscera misc̃die dñi dei nr̃i visitaut nos oriẽs ex alto. q̃ nõ ex opib⁹ iustic̃ie nr̃e q̃ fecim⁹ nos. sz scd̃m suã misc̃diam saluos nos fecit. Idoro peccatorib⁹ venit vt de peccatis venã indulgeret. Misc̃diam igt volo ⁊ nõ sacrificiũ Legit̃ in canone Greg. q̃ in p̃mutua eccl̃e sia nõ licebat epo vel diacono vti dalmatica absq3 indulgẽtia sedis aplice spẽale. Dane dalmatice tpe a duẽtus dñi a diacon⁹ intermittit̃. q̃niã q̃n aliq̃ caritas sacri ordinis ad temp⁹ intermittit̃ clari⁹ resplẽdet cũ idẽ⁹ sumit̃ q̃n resumit̃ in animis duoz. q2 qd rarũ ẽ magis appetit̃. Rursus in aduẽtu diacon⁹ nõ vtit̃ dalmatica. nec subdiacon⁹ tunica. q2 ler quã subdiacon⁹ sigficat ante incarnatõez dñi euãgelij ornatu rabat. et caritas euãgelij quã diacon⁹ significat nondũ apparuerat. Vel q2 nondũ venerat q̃ veste innocẽtie ⁊ imortalitatis nos induere debebat. idõ vestes leticie dimittũt Vtunt̃ aũt tũc casulis. de q̃ in. ij. pte sub ti. ꝺ diacono dictũ ẽ. In ieunijs tñ pente. pt diacon⁹ dalmatica vti

De cirothecis.

Via pleriq3 bo: q num opus qꝺ facũt in ani fauore corrũpũt. iõ statim post indutam dalmaticã põtifer iuxta ritũ aplorz man⁹ operit cirothecis. vt nesciat sinistra sua qꝺ faciat ei⁹ dextera. Ider cirothecã ergo cautela ꝓgrue deligẽt q̃ sic facit opus i publico q̃ intentõez ꝓtinet in occulto. Nam ⁊ si dom̃in⁹ dixerit. luceat lux vã coram hoĩbus vt videãt opa vã bona. ⁊ glorificẽt patrẽ vestrũ q̃ in celis est. ad qꝺ etiã designandũ cirotheca circulũ desup hz aureũ. ip̃e tñ pcipit. Attẽdite ne iusticiaz vestrã faciatis coram hoĩb⁹ vt videami ab eis alioq̃n mercedẽ nõ habebitis apꝺ p̃rem vestrũ q̃ in celis est Adam⁹ ergo q̃nq3 velãt cirothecis ⁊ q̃nq3 denudant. q2 bona opa interdũ ad vanã gl̃am occultãt. ⁊ interdũ ad edificandũ p̃timos ꝓpalant. Sũt aũt incolumes. quoniã actões põtificis fidei recte dei ⁊ ꝓximo concordes. Ider cirothecas q3 in manibus exẽpla sanctoz que i operibus habent sunt intelliguntur. q̃ opera ab omni inquinamento mundata sunt ne modicum fermentum totam massam corrũpat Ider ipsas vero cirothecas albas. castitas ⁊ mũdicia denotatur. vt manus. id est. operationes sint mũde. ⁊ ab omni sorde immunes.

¶ Idoro fm q̃ capiti. i. christo cõueniũt cirothece sunt edoꝛũ pellicule. quas manibus iacob rebecca circũdedit. vt pilosa manus fili⁹ similitudinem matoris ꝛpmeret. Quare pellis edi ẽ similitudo pcti. quã rebecca mater dei spũssancti grã amb⁹ veri iacob. idest. opib⁹ xp̃i circũdedit. vt similitudinem matoris. id est. prioris a de secũdus ꝛpmeret

Christ⁹ ei⁹ similitudinē pcī sine peccato suscepit vt incarnatōis misteriū dyabolo celaret. Ita ad similitudinē pctōr⁹ exiuit & sitiuit. doluit & expauit. dormiuit & laborauit. Unde cū ieiunasset. xl. dieb⁹ & xl. noctib⁹ ac postea esurisset. accedēs ad illū diabol⁹ eū ad similitudinē pōris ade tēptare tēptauit. sed q̄ primū vicerat eisdē modis victus est a secundo.

De mitra.

Postquam episcopus planetā induit mitra loco cidaris seu tiare seu infule capiti ei⁹ ponit. iurta illō. Glia & honore coronasti eū dñe. Sed & papa coronā frigii. loquit. sup būerale. clamidē purpureā. et tunicā iacinctineaq; hz ex p̄cessione constitutum ipatorus. Mitra āt sciaz vtriusq; testamēti designat. Duo nāq; illi⁹ cornua duo sūt testamēta. anteri⁹ nouū. posteri⁹ vetus. q̄ duo ēps memorit dz scire. et illa tāq; duplici cornu fidei inimicos ferire. Videri dz q̄dē subditis ēps cornuti⁹. sicut & moyses de mōte sinai descēdēs. & duas tabulas testimonij tenēs. apparebat cornut⁹ aaron & filij isrl ex cōsortio sermonis di. put legit exo. xxxiij. c. Quidā āt hereticū mitrā et ei⁹ cornua et ēpm illam ferentē p̄dēnant. inducētes i fomētū seu erroris q̄d habēs aut in apoca. Vidi aliā bestiā ascendentē de terrā. et hābebat cornua duo similia agno. & loq̄bat sicut draco. Bue v̄ fimbrie posterius dependētes spūs et lrā designāt. Duas q̄q; fimbrias seu lingulas notat q̄ per⁹ eē dz tam i mistico q̄q; in historico sacre scripture intellectu. in quaz sīgnificationibus sūt fimbrie rubei coloris denotātes ēp̄m ptitudinē ad fidei et sacre scripture defensionē. etiā vsq; ad sāguinis effusionē. Que sup scapulas pendēt. ad notandū q̄d q̄d p̄dicat ore ostendere dz ope. q̄ eni scapulis nulla pars aptior est ad opus siue onus ferendū. ideo recte p eas opus intelligit. Turculus aure⁹ qui posteriorem et anteriorē mitre complectit partem indicat q̄ omnis scriba doctus in regno celorū de thesauro suo noua et vetera proferre debet. Caueat ergo diligenter ēpus ne prius velit esse magister q̄z nouerit esse discipul⁹. ne si cecus cecum duxerit ambo in foueā cadāt. Scriptum est enī per pphetam. Tu scientiaz repulisti et ego te repellā ne sacerdotio fungaris mihi. Ilon incōpetenter etiā mitra que in altū de sui forma p̄ducitur altitudinem sapientie designat. Debet enī ēpus sic subditos scientia excellere vt ipi⁹ cōparatione ceteri merito grex dicant. Bue pendule ex posteriori parte designant duplicē memoriā. Prima est actuū diuinoz ne celebrando ea p̄temnens puniatur. Unde et in veste. sacrificiū oblatur⁹ ambiebat tintinnabulis. vt p eoz sonitū reciperet dignus vel repelleretur indignus ab angelo ad custodiā templi posito. Secunda est peccatorū suoz vt de illis cōpungat. Mitra etiaz q̄a quandoq; linea est et alba castitatis cādorem mūdiciāq; signat. Unde hoc ornamētum multū capiti necessariū erat. in q̄ quiq; sensus corpis vigent. q̄bus corruptis facile castitas violat. Sūt etiā nōnulli dicentes q̄ mitra pōtificis spineā coronā signat et inde est q̄ diaconus in officio misse in q̄ pontifex xp̄m in passione figurat. mitram illum ponit et deponit. q̄ ipe ex officio suo habet euangeliū legere in quo xp̄us spinis legit coronatus. Duo cornua sunt duo caritatis p̄cepta. pontifex igitur mitram accipit. intelligens q̄ q̄nq; sensus a mundi illecebris custodire debet. duoz testamentorū p̄cepta seruet. et duo caritatis precepta impleat. vt coronā p̄cipe mereat eternā. Ceteri vero sacerdotes & clerici generalit caput nullo p̄tegūt ornamēto. licet in festis sint in toto alio corpe subornati. tū q̄ nō dū ē plenū gaudiū nostrū. gaudeam⁹ ei nō in re p̄senti⁹ sed in spe futuroz. tum q̄ ad hoc tendam⁹ vt deū nuda facie p̄templemur. Sane mitra auri frisiata vtenduz est a paschā vsq; ad aduentum. et a natiuitate dñi vsq; ad septuagesimā i omib⁹ festis duplicib⁹ & nouē lectionū toti⁹ anni nisi i festo innocētum. put dicet sub ti. de coloribus. et i p̄dictoz tpm. et generaliter q̄cunq; gaudia excelsis. et te deū laudā⁹ dicūt. Ch ei illa dicant in festiuis dieb⁹ in q̄b⁹ vtutem & gau-

duū generale vel speciale capitis vel mēbro
rū ad memoriaz reducim⁹. vt dicet in phe/
mio. vij. ptis. merito tūc mitra aurifrisiata
vtimur. qz auz⁹ z gēmaz⁹ nitor gaudiū rep/
sentat. In dieb⁹ vo ieuniorz nō ēea vtēdū
vt seqt̄. qz cū dies illi ordinati sint ad delen/
da peccata. q̄ sūt tunc ad memoriā reducē/
da. nō sunt tūc agēda vel ferēda q̄ gaudiuz
sz q̄ pot⁹ hūilitatē z afflictōez designāt In
aljs vo tpib⁹ regulariē nō aurifrisiata sed
simplici vtendū ē. videlicz ab aduentu vsqz
ad natiuitatē. nisi qz dñs papa vtit aurifri/
siata in dñica Gaudete. z a. lxx. vsqz ad pa/
scha. nisi qz dñs papa vtit aurifrisiata i do
minica Letare hierlm. put dicet sub ti. de
colorib⁹. et etiaz in. v. feria cene dñi. i officio
misse tantū. et i sabbato scto i officio misse
Itē in festis truū lectionū illi⁹ tpis et i oib⁹
vigilijs q̄b⁹ ieuniū celebrat. z i ōtuorz tem/
porib⁹. et rogationib⁹. dñs tū papa vtit in
festo sancti marci i missa tantū. Itē in offi
cio defunctorz Illō q̄z notandū ē q̄ roman⁹
pōtifex i signū ip̄erij vtit regno. i. corona i/
periali. et in signū pōtificij vtit mitra. sz mi
tra semp vtit z vbiq̄z. regno vero non sem/
per nec vbiq̄z. quia pontificis autoritas et
poz est et dignioz et diffusiorē q̄z ip̄erial⁹ po
testas. sacerdotū ei in ip̄lo di regnū p̄cessit
cū aaron p̄m⁹ pōtifex saulē p̄mū regē p̄ces/
serit. et noe nemroth. quia sicut legit p̄nci
pium regni nemroth extitit babilonis. hōe
vo edificauit altare dño et olocausta obtu/
lit sup illud. Regno q̄dē nō vtit nisi certis
dieb⁹ et locis. et nūq̄z intra eccliam sz extra.

Ad oro fm q̄d capitū. i. christo q̄uert mi
tra pontificis illō significat q̄d ppha loquens
de filio dicit ad patrez. Gla z honore coro/
nasti eū dñe ꝛc. hoc ē ita q̄z nomē q̄d est sup
oē nomē vt in nōie ihesu oē genu flectat cel.
ter. ꝛc. Illā z i aurea lamia ciclaris pōtifica
lis sculptū erat nomē dñi tetragrāmaton
cui⁹ misteriū declarabim⁹ in ti. de lega. in/
dumētis. Ad ter mitrā ego capitis. xpi sum
mā. illā honorificentiaz intelligi⁹. q̄ ppt di/
gnitatē debet hūanitati. nam ppt pedē ad
orat scabellū. Adorate inq̄t scabellū pedus
ei⁹. q̄niam sanctum est. Et notā q̄ sicut aut

zacharias papa. epūs ad altare oratur⁹ ac
cedēs seu altario assistēs. vel orōes ad deū
effundēs mitrā depoit z baculū. qz apl's p/
hibet viros capite velato in eccl'ia orare. vt
reuelata facie gl'az dñi ꝓteplentur q̄n vero
ad ꝓplm se ꝓuertit vt illi ꝓdicet. insignia cō/
munatōis sue resumit. Unde z moises cāz
ꝓpli ad deū p̄cib⁹. cām vo dei ad ꝓplum gla
dijs allegabat Ultimo nota q̄ q̄dā epi solē
niter bñdicūt in missa et altare thurificant
deposita mitra. alij vo cum mitra in capite
Ad primi ea rōne mouent. qz solenniē bene/
dicendo vice dei fungunt. et de⁹ p eoz mi/
nisteriū bñdicit. Numeri. vj. in fine vbi dr.
In uocabūt nomē meū sup filios israel et
ego bñdicam eis. Altaris vo thurificatio
signat orōes. Apoc. viij. Ascendit fum⁹ in/
censoz de oroib⁹ scōz. Quia ergo in oroi.
bus cām plebis ad deū agit. ido cū reuerē/
tia mitra videlicet deposita illud agē debet
Secūdi vo attendūt q̄ bñdictio et thurifi/
catio nō sunt essentialia ad ꝓsecratōez cor
poris xp̄i. sz ad solēnitatē ptinēt. z iō ea cuz
mitra agūt. vt p hoc a simplicib⁹ sacerdoti
bus discernant. q̄uis ē⁹ habeat epūs q̄z
simplex sacerdos. in his q̄ ad solennitatē p/
tinēt vt i ornamētis z aljs nō tm in his que
ad ꝓsecratōez tpaz spectāt. Sed hec tō mi/
nus sufficiēt videt. quoniā hm hoc mitra i
missa deponeret nisi quando verba ad ōn
plationem fit species trāssubstantiatio p/
ferunt.

De anulo.

Anulus est fidei sa
cramentū q̄ xp̄s sponsam suā san
ctā eccliam subarrauit. vt ipa de
o se dicere valeat. anulo suo subarrauit me
dñs meus ihesus christus. cuius custodes z
pedagogi sunt episcopi z prelati. anulos p
signo in testimoniū h⁹ rei ferentes de q̄bus
sponsa dicit in cant. Inuenerunt me vigi/
les qui custodiūt ciuitatem. Hunc anulū
dedit pater filio reuertenti sm illud euāge/
lij. Date anulum in manu ei⁹. Et q̄ euān/
gelio anuli vsus creditur acceptus. Anul⁹
ergo pontificis integritatem signat. fidei

vt videlicz eccl̄iaz dei sponsā sibi creditā sic̄ se diligat. et sobriā ⁊ castā celesti sponso custodiat. iuxta illd̄. Despōdi eī vos vni viro v̄. ca. ꝛc̄. vt se meminerit n̄ dn̄m sz pastorem De hoc spōso ⁊ spōsa iohēs euā. di c̄. Qui hz sponsā sponsus ē. amic⁹ āt spōsi q̄ stat ⁊ audit cū gaudio gaudet ꝓpt̄ vocez sponsi. Ep̄s ergo vicari⁹ ⁊ amic⁹ ē sponsi. ꝙ si vicari⁹ est. ⁊ ip̄e q̄dāmodo spōsus ē. Rurs⁹ antiq̄ lr̄ās anulo sigillabāt. Vn̄ ep̄s anulum portat. q̄niā scp̄ture misteria ⁊ eccl̄ie sacramēta ꝑfidis sigillare et hūilib⁹ reuelare dz.

Porro s̄m qd̄ capiti scz xp̄o ꝯueit anulus digiti donū sig̃ficat spūs sancti. digitus eī articularis atz distinct⁹ spūm sanctū insinuat s̄m illud. Digit⁹ dei ē hic. Et alibi. Si ego ī digito dei eijcio demonia filij vestri ī q̄ eijciūt. Anul⁹ āt aureus ⁊ rotūd⁹ ꝑfectionē donoꝝ sig̃t quā sine mēsura xp̄s accepit q̄niaz ī eo plenitudo diuinitatis corꝑaliter habitat. Nā q̄ desursū veit sup omēs ē. cui d̄s nō dedit spūm ad mensurā dicēs. Sup quē videris spūm sanctū descendētē et manentē sup eū. h̄ ē q̄ baptizat. nā req̄iscet sup eū spūs sapie ⁊ ītellect⁹. Ip̄e v̄o de plenitudine sua s̄m differētes donatōes distribuit alij s̄m ap̄lm dās sermonē scie. alij grāz sanitatū. alij opationē v̄tutū ꝛc̄. Qd̄ ⁊ visibil̄ pōtifex imitat̄. alios ī eccl̄ia ꝯstituēs sacerdotes. alios diacones. alios subdiacones. et hoc oī. Nō igit̄ abre in ep̄i digito gēmat⁹ fulget anul⁹. ꝑ cui⁹ ministeriū dant̄ fulgi[illegible] crismata grārū. De anulo sponse satis dictū ē in p̄ma parte sub ti. de ecclesiasticis sacramentis

De baculo pastorali.

Baculus pastoral̄ correctōem pastoralē sig̃t. ꝓpt̄ qd̄ a ꝯsecratore d̄r. cōsecrato. Accipe baculū pastoralis officij vt sis in corrigendis vicijs pie seuiens ꝛc̄. De q̄ dicit ap̄lus. In v̄ga veniā ad vos. Virga ergo pastoralis potestas intelligit̄ sacerdotalis quaz xp̄s eis ꝯtulit q̄n ap̄los ad p̄dicandū misit p̄cipiēs eis vt baculos tollerēt. Et moyses cū v̄ga missus ē in egiptū. De hoc in p̄ma parte dictū est in ti. de ꝯsecratōib⁹ Bacul⁹ ergo a lege et euāgelio sumit̄. qui ⁊ v̄ga pastoralis ⁊ sambuca et pedū et ferula nūcupat̄. Moyses eī ex mādato dn̄i virgam habuit q̄ terribilia fecit in celo et in terra et in mari. qꝛ cibū de celo. potū de petra ꝓduxit. et gregē ad terrā fluentē lacte ⁊ melle minauit. Adhuc ꝑ baculū doctrine autoritas intelligit̄. hac enī infirmi sustentant̄. inquieti corripiūt̄. errantes ad penitentiā trahūtur Vnde et pedū vocat̄. qd̄ est lignū recuruū quo pastores pedes retrahunt animaliuz Sane q̄nqz baculus ex osse et ligno ꝯficit̄. q̄ cristallina ⁊ deaurata sperula ꝯiūgūtur. os supi⁹ recuruat̄. lignū inferi⁹ ferro acuit̄ modice tn̄ retundit̄. Siq̄dez os est duricia legis. lignū māsuetudo euangelij. q̄ duo cōiuncta sunt sperula diuinitatis ih̄u christi vel os seueritas. lignuz pontificis est lenitas quas iugit in iudicio ꝑ caritatē. Nam seueritas vel miscd̄ia multū d̄stituit̄ si vna sine altera teneat̄. Ad qd̄ designandū ferrū obtundit̄. qꝛ iudiciū miscd̄ia tꝑat̄. baculus recuruat̄ cū penitētes ad penitentiā reuocant̄. Aliq̄n in curuatura caput formatur q̄niam ad deū ꝯuersis vita et̄na ꝓmittitur Q̄nqz etiā in curuatura scribit̄. cum irat⁹ fueris miscd̄ie recordaberis. ne ob culpam gregis ira turbet in pastore oculum rōnis Aliq̄n ī sperula scribit̄. hō. vt pontifex se hominē memoret̄. et de ptāte collocata nō eleuet̄. Aliq̄n etiā iuxta ferrū scribit̄. parce. vt in disciplina subditis parcat et misericors a miscd̄ia miscd̄iam ꝯseq̄t̄. Q̄ v̄o bacul⁹ est acut⁹ in fine. rect⁹ in medio. ⁊ retort⁹ in sūmo. desig̃t ꝙ pōtifex dz pungere pigros. regere debiles sui rectitudine. et collig̃e vagos. Vn̄ v̄sus. Collige sustēta stimula vaga morbida lenta. Et reddēdo singula singulis v̄sus iste cōtinet oīa p̄missa. Vel sic. Attrahe ꝑ p̄mū. medio rege. punge ꝑ imū. Roman⁹ aūt pōtifex pastorali v̄ga n̄ vtit̄. tum ꝓpter historiā. tum ꝓpter misticaz rationem. Historia est. q̄niaz btūs petr⁹ ap̄ls marcialem discipulum suū. quem dn̄s int̄ discipulos constituit cum dixit. nisi efficiamini sicut paruulus iste non intrabitis ꝛc̄

misit cū q̄busdā aliis ad p̄dicandū germanis. q̄ i via ad.xx. dietas defuncto fr̄o suo collega eius redijt ad nūciandū hoc petro. Cui petr⁹ ait. Accipe hūc baculū. et tāges illum dic. surge i nomine dñi. et p̄dica. Ille vo i q̄dragesima die a tpe mortis illi⁹ tetigit eū. et surrexit et p̄dicauit. Et ita petr⁹ baculū a se remouit. et subditis dedit nec recupauit. Innoc. vo papa. iij. scpsit i ecclie speculo. q̄ beatus petr⁹ misit baculū suū euchario p̄motreueroz epo. quē vna cū valerio et materno ad p̄dicandū euāgelū gēti teutonice destinauit. Cui successit i epatu matern⁹. q̄ p baculū petri de morte fuerat suscitat⁹. quē baculū vsq; hodie cū mag̃ veneratōne trevereñ. eccl'ia suat. et nō papa in illa dioc̄ vnū baculo et nō alibi. Mystica vo est rō. q̄ baculus in sūmitate curuus ē. q̄ ad attrahēdum q̄d i romano pōtifice necesse nō ē. q̄ nullus ab eo finaliter diuertēs p̄t. Ideo retē. p baculū designāt coercio quā q̄ceti pōtifices ab hoie recipiūt. nō a suis supioribus baculos recipiunt et habēt. Romanus vo pōtifex q̄ ptātez a solo deo accipit baculū nō hz

Ideo rosm quod capiti scz xpo q̄uenit vga pōtificis ptātē xpi signat. de q̄ psal. Virga recta siue directōis vga regni tui. quia dilexisti. iustū. et odisti iniq̄tatē. ppt q̄d alibi dicit. Reges eos i vga ferrea. Furicia ferri vigorē signat equitatis. q̄ rps tā q̄z vas figuli pctōres p̄friget. Verū ptās xpi non solū ē vga sz baculus. q̄ nō solū corripit sz et sustētat. Vñ ps. Virga tua et baculus tuus ⁊c.

De sudario.

Expeditis nouem especialibus pōtificū ornamētis aliqua de q̄busdā aliis. et p̄mo de sudario videam⁹. q̄d ē lineus pann⁹ quē ministrās epo sp paratū hz. q̄ ille sudorē et oēm superfluū corpis tergat humorē significās studiū q̄ruanas et agiōes i hac vita extergi. Et exempla sctoz patz. q̄b⁹ ad pātiētiā corroboramur. sicut ei sudor ē corpe. sic etiaz tedium est in aīa. q̄nqz ex scientia pctōruz p̄mens. Scētie frontē. Habeam⁹ igit̄ sudarium ex lino mūtis tūsionib⁹ castigato et mū-

dato. p q̄d mūdanos extergam⁹ affectus. et etiā cū dauid et iob tristiciā abiciēdo nos tergam⁹. In q̄busdā ecclesijs diacon⁹ sudariū habēs illud in dextro cornu altaris ponit. vt si forte quicqz sordidū accesserit illo tergat et sudariū sacerdotis mūdissimū maneat. Manipulū q̄z pene eadē ē significatio. put ibi dictum est

De pallio.

Consequenter: aliqua de pallio subijciamus. q̄uod patriarcha. p̄matum et metropolitanoz est. pp̄riū. vt p illud a ceteris episcopis discernant. et p̄uilegiatā obtinent dignitatē. quare sub p̄missis cōmunibus vel spēalibus ornamētis minime p̄tinet. Sīq̄dem pallium simul vtrūq; et suphumerale et rōnale legalis pontificis intelligim⁹. q̄a eni sup vtrūq; pontificis hūeri iacet superhumerale siue longion dr. q̄ vo unde descendens in ipo pontificis pectore uīgit rōnale vocat. Habebat eni aaron suphiferale et rōnale catenulis aureis simul iungebāt. Sūt tñ q̄ dicūt q̄ rōnale nullū hodie ornamentū succedit. de q̄ sub ti. de lega. i. nou. dicetur. Alij dicūt q̄ pallū p aurea lamia instituum ē. q̄uis p babilis videat q̄ auri frigia mitre vicē lamine gerant. Sanc pallium q̄ maiores vtūt. significat disciplinā. qua se ipos ad exemplū subditoz et etiā ipos subditos regere et astringe debent. Ideo hāc circuīt torques aurea quā legitime certantes accipiūt. de q̄ dicit salo. in parabo. Audi fili mi disciplinaz patris tui. et ne dimittas legez matris tue. vt addat grā capiti tuo et torques collo tuo. Sicut aūt torques seu brauiū nō dabit nisi legitime certāti. iuxta illud apli. Qui vult q̄dem currit sz vn⁹ accipit brauiū. ita ad honorē pallij nemo ascēdit⁹ est nisi q̄ in singulis honoz gradib⁹ legitime p̄us desudauerit. Nam et officia secularia nō deferūt p̄cipalē locuz ingressis vestibulum actōnis. sz examinatis per plurimos gradus. et is gradus ceteros antecellat quem labor plurior et stipendia longiora fecerūt anteire. Sup cūcta indumenta

ferr̃.vt ceteri hoc vid̃etes ad legitimũ certa/
men hortẽt. ¶Dõtifer vo palliũ dũ sibi ipo/
nit ⁊ detrahit oscular̃.ad notãdũ summuz
legitime certãdi desideriũ ⁊ brauiũ pmerẽ/
di. Est ãt palliũ de cãdida lana ꝓtextuz. ba
bens circulũ hũeros ꝓstringentẽ.⁊ duas li
neas ab vtraqz pte videlicet añ ⁊ retro pen
dẽtes. ¶A sinistris ẽ dupler.a dextris simpler
¶habet q̃ttuor cruces purpureas scilz ante
⁊ retro.a dextris ⁊ a sinistris. ¶Insigunt in
palliotres acus. Et q̃dã sũt q̃ p metropoli/
tanũ sine pallio agi non p̃nt.q ẽt nisi certis
dieb⁹ vti nõ valet. Que oĩa moralib⁹ sunt
imbuta misterijs ⁊ diuinis grauida sacra
mẽtis. ¶Nã vt scꝑtura testat. ¶In thesauris
sapie sig̃ificatio disciplne. ¶In lana quippe
asperitas.in cãdore benignitas designãt. ¶Nã
eccl̃iastica disciplina ꝓ rebelles ⁊ obstina/
tos seueritatẽ exercet. ¶Ergo penitẽtes ⁊ hu
miles exhibet pietatẽ. ꝓpt q̃d de lana ñ cu/
iuslibet aialis sz ouis dũtaxat efficax que ẽ
aial ma suetũ. ¶Ñ.ppba. ¶Aq̃z ouis ad oc
cisionẽ ducẽ ⁊ coram tondẽte se nõ ape. os
suũ. ¶Die ẽ q illi⁹ semiuiui vulnerib⁹ que
samaritan⁹ durit̃ Gabulũ.vnũ ⁊ oleũ in/
fudit.vt p vnũ mordeãt vulnera.p oleum
foueant. q̃ten⁹ q̃ sanãdis vulnerib⁹ pest in
vino morsum seueritatis adhibeat ñ oleo
mollitiẽ pietatis. ¶Hoc numuz ⁊ parcaz ta/
bernaculi designãt.in q̃ cũ tabulis vga ꝓtine
bat ⁊ nãna. q̃nã in mẽte rectoris cũ scꝑtu
rectia vga. dz ẽ directõis ⁊ mãna dulcedi/
nem. ut seueritas imoderate nõ seuiat.⁊ pie/
tas plus q̃z expedit nõ indulgeat. ¶Itẽ fit de
vtilimateria scz lana.vt habeat pcũ nõ a se
sz ab eo q̃d sig̃ificat i se vt nõ oculis sz men/
ti spectabile sit vt non ad ornandũ sz ad si/
gnificandũ indui itelligat. Circul⁹ pallij p
quẽ hũeri ꝓstringũt ẽ timor dñi p quẽ opa
coercent.ne vel ad illicita defluãt vel ad su/
perflua relaxent. q̃naz disciplina sinistraz
cohibet ab illicitis formidine pene. dextras
vo tenet a supfluis iusticie amore. Bea/
tus ergo vir q̃ sp̃ẽ pauid⁹ ¶Nã iurta sniam
Salomonis. Timor dñi peccatum expellit.
Qui vo sine timore extitit iustificari ñ po/
terit. ¶Ido et circul⁹ pallij sub collo hũeros
ꝓstringit.ad notandũ q illũ feres dz eẽ idez
ope ⁊ ꝑmonẽ. Duas vo lineas q̃z vna post
dorsũ et altera pgredit̃ ante pect⁹ hui⁹ vite
curas ⁊ solicitudies sig̃ificare putam⁹. q̃b⁹
et corr ⁊ hũeri pontificis sic sepissime grauãt
⁊ impediũt. vt a ꝓpo statu eũ auertãt.et va
na q̃daz ⁊ trãsitoria cogitare et portare cõ/
pellãt. ¶Hunc ẽ q palliũ ante ⁊ retro.a dextris
et a sinistris.ante pect⁹ ⁊ sup hũeros fregñ/
ter aptat̃. vt his post habitis i seipm redire
intelligat̃. Actiuã q̃z ⁊ ꝓtẽplatiuã vitã sig̃ifi
cat. q̃s ita dz exercere ꝓlat⁹. vt exẽplo moysi
nũc in mõtẽ ascendat et ibi philozopheť cũ
dño. et nũc ad castra descẽdat. vt ibi necessi
tatib⁹ ꝓuideat ꝓlor ꝓuisur⁹ attenti⁹ vt cũ
sepe se dederit alijs interdũ se sibi restituat.
q̃ten⁹ et cũ martha circa frequẽs misteriuz
satagat.et cũ maria vba audiat saluatoris
Utraqz tñ linea grauat inferi⁹. qr corpus
qd corrũpẽs aggrauat aiaz ⁊ depmit terre/
na ihabitatio sensũ multa cogitantẽ. ¶Dal
luũ dupler est i sinistra sicut ⁊ rõnale. sz sim
pler i dextra. qr vita ꝓsens q ꝓ sinistrã acci/
pit̃. mltis ẽ subiecta molestijs. nõ ea duplici
tate carere nõ possum⁹. qr nunc ꝓsperis ex
tollimur. nũc aduersis frangimur. nũ cẽre/
na petim⁹. nũc celestib⁹ adherẽ⁹. nũc carni
nũc mẽti seruim⁹. Sz vita futura q ꝓ dex/
trã sig̃ificat̃ i vna sp̃ẽ collecta quiete. qd ve/
rus asꝑa designãt cũ intulit. ¶Martha mar
tha solicita es ⁊ turbaris erga plurima pau
ro vnũ ẽ ne.m.o.par.e.q ñ au.ab ea. Bursꝰ
palliũ dupler ẽ i sinistra q̃ten⁹ ad tolerãdas
vite pñtis molestias ꝓlat⁹ fortis erũtat. sim
pler i dextra q̃ten⁹ ad obtinẽdã vite future
q̃etem toto sulspiret affectu. iurta vbũ ps.d.
Unã petij a dño hãc requirã vt ihabitẽ in
domo dñi.o.d.v.mee. ¶Illic ei nulla ẽ dupli
citas siue ruga. sz ꝓsperitas sine aduersita/
te gaudiũ sñ tristicia.⁊ felicitas sñ miseria.
Quattuor cruces purpuree sũt q̃ttuor vir
tutes politice. iusticia. fortitudo. tẽpantia. et
prudẽtia. q̃ nisi i crucis xp̃i sanguine purpu/
rẽt fallsũ sibi vtuys nomẽ vsurpant.⁊ ad ue/
rã bñtudis gl̃az ñ poducũt. Ñ dñs inquit
ꝓphs. ¶Nisi abũda. iusticia pl⁹ q̃z scribe. ⁊ pha. ñ
it i.r.c. ¶Hec ẽ purpura regijs tricta canalib⁹

quaz salomō cōmemorat in cā. Is ergo q̄ palliū gl̄a decorat̄ si cupit eē qđ dī anterio/ri pte dz hē iustitiā. ut reddat vnicuiqz qđ suū ē. in posterioꝛ prudentiā. ut caueat qđ cuiqz nociuū ē. fortitudinē a sinistris. ut eū aduersa nō depmāt. tpātiā a dextris. ut euz pspera nō extollāt. Tres ā t acus in pallio infigūt. scz añ pectꝰ et sup sinistrū hūerū et post tergū. nō ad pūgēduz. i. nō ppt hꝰ vite pūctōes. sz ad planetā palliūqz iūgendū sūt inuēte. Eīn q̄dā ansule antiq̄t̄ i planetis polite erāt q̄b⁹ acus inserebāt et palliuz sil̄ cū planeta firmabāt ne a suo loco palliū moueret. Idossum⁹ eñ per tres acus fidez spem t caritatē intellige. sine q̄b⁹ palliū ab epō rite teneri nō pt. Bursus tres acus cō passionē. primi. admīstratōez officij. distinctionēqz iudicij sīficāt. q̄z pma pūgit animū p dolorē. scda p laborē. tertia p terroꝛez Idruma pūgebat aplm cū dicebat. Quis infirmat̄ t ego ñ infir. qs scā. t ego ñ vroꝛ. Secūda cū aiebat. Idreter illa q̄ extrinsec⁹ sunt instātia mea q̄tidiana solicitudo oīm ecclesiaꝝ. Tertia pūgebat iob dicentē. Si iust⁹ vix saluabit̄ ipi⁹ t peccatoꝛ vbi apparebunt Sup dextrū hūerū nō infigit̄ acus. q̄nā in etna q̄ete null⁹ ē afflictōis acule⁹. null⁹ stimul⁹ pūctiōis. Absterget eī ds oēz. la. ab o. fan. t iā ñ erit ap̄lu⁹ neqz luct⁹ neqz clamoꝛ sz nec vll⁹ dolor. q̄nā poꝛa trāsierūt. Alec ẏo aurea eē dz. sz inferi⁹ ē acuta t supi⁹ rotūda lapidē pciosū. q̄ nimirū bonus paſtoꝛ ppt curā ouiū i terris affligit̄. sz i celis eternalit̄ coronabit̄. vbi illā pciosā margaritā habebit. de q̄ dñs inq̄t i euāgelio. Sile ē reg. ce. hoi q̄rēti bōas margaritas ꝛc. Inuēta vna pciosa margarita dedit oīa sua t cōparauit eā. In pallio t cū ipo pferēt pontificalis officij plenitudo. Hinc ē q̄ anteq̄z metropolitan⁹ pallio decoreē nō dz pciuū quocare. crisma pficere. clericos in sua prouincia ordinare. pontifices pfectare. l' ecclesias dedicare. nec se archiepm noiare. Aliūt tñ q̄dā q̄ extra puincā suā iuitat⁹ possz ordines tm̄qz simpler eps sine pallio celebrare. Sūt etiaz q̄ dicūt q̄ eps etiā si sit talis q̄ pallio vtat. nō pt dare licentiā alieno archiepō vtendi pallio in dioc̄. sua. nisi dict⁹ eps palliat⁹ exempt⁹ existat. nec et archieps in puincia sua. nisi forte inuitat⁹ p̄uilegiū habeat q̄ possit vti pallio extra suā puinciam si fuerit inuitat⁹. sed hec potiꝰ iuris t rigoris sūt q̄z curialitatis. neqz subtilit̄ intuenti aliud videt in epō palliato exempto q̄z i nō exempto. Sz t vn⁹ metropolitan⁹ ñ potest cū alteri⁹ pallio celebrare. neqz pari rōne sepeliri. sz cū ppō tantū. Idalliat⁹ tñ ad aliaz ecclīaz trāslat⁹ cū pallio scdo loco sibr̄ sepelit̄. Ite palliat⁹ ad aliā trāslat⁹ ecclesiā nō pt ibi vti pallio i pma ecclīa obtento q̄ nō solū dat̄ p̄ tēplatōne psone. verūetiam loci. Hinc ē q̄ nō pt vti eo extra puinciam sibi decretā. Sz t si quis renūciat archiepiscopatui. neq̄t vlteri⁹ pallio vti. Hec etiam pt q̄s pallio nisi infra ecclesiaz t in diuinis officijs vti Unde si forte pcessionalit̄ vl' ad p̄icandū vel ad aliq̄d hmōi eū ecclīaz extra p̄tigerit. cū pallio nō exibit. Siq̄dē regulariter vsus palliꝰ interdicit̄ nisi in solepnib⁹ dieb⁹. et i in cuiusqz ecclie puilegijs p̄tinet puta i festiuitatib⁹ natalis dñi. sancti stephani. sācti iohānis. circūcisionis. epiphanie. ramis palmaꝝ. cene dñi. sabbati sancti. i tribus dieb⁹ resurrectōis. ascensionis. pentecoꝛ. sancti iohānis bap. oīm apl'oꝝ. i q̄tuoꝛ festiuitatib⁹ bt̄e marie. sancti michaelis. oīm sc̄oꝝ. sancti martini q̄ est pāz apl̄is in festiuitatib⁹ p̄cipalibus ecclie pallio decorate. i dedicatōib⁹ ecclīaꝝ. p̄secratōib⁹ episcoꝝ. ordinatōnibus clericoꝝ. t annuiuersario cōsecratōnis palliati. Quidā etiaz addunt dies dominicas que ad resurrectiōez pertinent. quod tamen in vsu nō est. Idosset etiā dici q̄ vbicūqz in sua prouincia corpus alicuius sancti quiescit metropolitanus in festo eiusdē sancti t etiā in principali festo cuiusl̄bz loci sue p̄cuincie ad locū illum declinans poterit pallio et sanpalijs vti. In exequijs vero defunctoꝝ vel in benedictionibus nubentium vti noꝝ licet nisi hoc in p̄uilegio contineatur exp̄essum. Episcopus ostiensis qui papam cōsecrat pallio vtitur ex institutōne martini papē. t etiā quidam episcopi ex p̄uilegio speciali.

vt auicien. ⁊ q̄nq; eccen. Ad extremo sciēdū est q̄ romani pontifices q̄ beatū siluestrū p̄ cesserūt depīgunt tanq̄ gerētes lineas pal/ lij circa hūeros inuolutas. Illā ⁊ legal' facer dos dū sacrificabat sūmutatel baltei sup hu meros reflectebat. in q̄ significat q̄ illoꝝ iu/ risditio ⁊ ptās p pallium significata inuoluta ⁊ implicata. nō libera fuit. Ipse vo ⁊ eiꝰ succ cessores liberā ⁊ explicatā habuerunt. q̄ se li nee ipse in eis explicite et extēse añ ⁊ retro de pendētes depingunt. Ad ōt etiā dici q̄ linee ipse q̄ ut pmissū ē solicitudies ⁊ curas sīgfi cāt. nō a tpe siluestri pape explicite depēdent ppter p̄cessa sibi ⁊ successoribꝰ tpalia. q̄ absq; solicitudie et cura nequeūt possideri. Beni/ gn̄ bruno dixit q̄ sūmꝰ pōtifex p̄ter p̄emissa ornamēta ⁊ regnū portat. ⁊ purpura vtit̄ p ut sub ti. de mitra dictū ē. nō p significatōne sed q̄ p̄stantinꝰ ipatoꝝ olim beato siluestro oīa romani impij insignia tradidit. Vñ et in magnis pcessionibꝰ oīs ille apparatꝰ ro/ mano pōtifici exhibet. q̄ quondā ipatoribꝰ fieri solebat. et cuius dia demate iperali papa ipse eq̄ropatur.

De coloribꝰ quibꝰ eccl'ia in eccl'a sticis vtitur indumentis.

QVatuoꝝ sūt p̄n/ cipales colores q̄bꝰ sm̄ ppriета/ tes diez sacras vestes eccl'a disti gui. scilicet. rubeꝰ. niger. ⁊ viridis. Illā ⁊ in le/ galibꝰ indumētis q̄tuoꝝ colores fuisse legi/ tur. bissus purpura. iacinctꝰ. ⁊ coccꝰ. de q̄/ bꝰ i se. dicet. Eccl'a etiā romana violaceo ⁊ croceo colore vtit̄ ut infra dicet. Aliis in/ dumētis vtendū ē in festiuitatibꝰ sctoꝝ cō/ fessoꝝ ⁊ vginū q̄ martires nō sūt ppt̄ integ/ tatē ⁊ innocētiā. Illā cādidi facti sūt nazarei. sez eiꝰ ⁊ ambulabūt mecū in albis. vgines enī sūt et sequunt agnū q̄cūq; ierit. Ad oꝝ opt̄ eā/ dē cāz vtendū est albis in solēnitatibus an geloꝝ. de q̄ nitoꝛe dñs loquit̄ ad luciferuz. vbi eras cuz me laudarent astra matutina. Itē in oībus festis sancte dei genitricis ma/ rie. in festo oīum sctoꝝ. q̄dā tñ tūc rubeis vtā/ tur. vt infra dicet. In p̄ncipali festo scī ioh. euan. in p̄uersione scī pauli. i cathedꝛa scī/ petri. De his etiā infra dicet. Itē a vigilia na tiuitatis dominī vsq; ad octauam epipha/ nie inclusiue. ut dicet in p̄hemio. vij. ptis. exce ptis festiuitatibꝰ martirū intermediis. In na tiuitate saluatoris ⁊ etiā p̄cursoris. q̄nā vt/ q; natꝰ est mundꝰ. i. carens originali pctō. Ascendit ei dñs sup nubē leuē. i. assūpsit ca/ nē a peccatis imunē. ⁊ intrauteriū. i. vēit in mūdū. iuxta illud q̄d angelꝰ inq̄t ad vgi/ nē. spūssanctꝰ supueniet in te. ⁊ vt̄ al. ob. nbi Iohes ait ⁊ si fuerit in pctō p̄ceptꝰ. fuit tñ in vtero sanctificatꝰ. iuxta illō pphetici Alñq; exires de vulua sanctificaui te. Et angelꝰ i/ q̄t ad zachariā. Spūsancto replebit adhuc ex vtero matris sue. Itē in epiphania ppter splēdorē stelle q̄ magos duxit. sm̄ illō pphe tici. Ambulabūt gentes in lumine tuo. ⁊ re. i splē. oꝛ. tui. In papanti. ppt̄ puritatē marie q̄ iuxta canticū simeonis obtulit lumē ad re uelationē gentiū ꝛc. In cena dñi ppter p̄fe/ ctionē crismatis q̄d ad mūdationē aie cōse crat̄. Illā ⁊ euāgelica lectio mūdicia p̄ncipa liter in illa solēnitate p̄mēdat. q̄ lotꝰ est inq̄t nō indiget nisi vt pedes lauet. sed ē mūdus totꝰ. Et iteruz. Si nō lauero tenō habebis ptē mecū. Itē a sabbato sancto i officio mis se vsq; ad octauā ascēsionis inclusiue. q̄ncū/ q; officiū detpe agit̄. p̄ter dies rogationū. ⁊ p̄ter q̄z in festis martirū intermediis. put in fra dicet. In resurrectione ppter angelū te/ stē resurrectionis ⁊ nūciū. q̄ apparuit stola cādida coopt̄. de q̄ dicit. matth. q̄ erat aspe/ ctꝰ ei⁹ sic̄ fulgur ⁊ vestimēta ei⁹ sic̄ nix. ⁊ q̄a pueri tūc renati albas hñt vestes. In ascen/ sione ppt̄ nubē lucidā in q̄ rps ascēdit. Illā et duo viri astiterūt iuxta illos in vestib⁹ al bis. q̄. ⁊ dixerūt. Viri galilei q̄d statis ꝛc. Il/ lud aūt notandū est q̄ licet in p̄secratōe pō tificis talib⁹ sit indumētis vtēdū q̄lia scōm diei pprietatē p̄uenūt. in dedicatōe tñ eccl'e semp est vtendū albis quocūq; diez dedica tio celebret. q̄nā in p̄secratōe pontificis cā/ tat̄ missa de die. sed in dedicatōne basilice de dedicatione missa cantat̄. Illā et eccl'a vgi nis noīen̄ cupat. iuxta illud apli. Despon di ei vos vni viro vginē castā exhibere xpo. de qua sponsus inq̄t in cāt̄. Tota pulcra

es amica mea ꝛc. Ipsetiñ q ꝓsecrat debet ee albis ornat⁹. ad notandū q oi tpe vestimẽta ei⁹ dñt esse candida. i. vitā ei⁹ imaculata. Itẽ p octauas ꝑmissor festor octauas habentiū vtẽdū est colore albo qñ de ipsis agit octaua. Rubeis aūt vtendū est indumẽtis in solẽnitatib⁹ apl̃or eiã gelustar ⁊ martyr ppt̃ sanguinẽ passionis quã p xp̃o fuderūt Nã ipsi sunt q venerūt ex magna tribulatõne ꝛc. ꝓter q̃z in festo innocentū vt iam dicet Itẽ in festo crucis in q̃ xp̃us sanguinẽ suū fudit p nobis. Eñ ppha. Quare rubū est indumentū tuū sicut calcantiū in torcular. Sed ſm alios melius est tũ albis vti. q̃mazõ passionis sed inuentionis vel exaltatõis est festū. Itẽ a vigilia pente. in missa vsq ad sabbatū post ipsū festū inclusiue. et ℞ ppter spūs sancti feruorẽ. q̃ sup apl̃os in igneis liguis apparuit. Nã apparuerunt illi disparte lingue tanq̃z ignis. Eñ ppheta. De celo misit ignẽ in ossib⁹ meis. Licet aūt in apl̃or petri et pauli martirio rubeis sit vtẽdus in ꝙuersione etiñ et in cathedra vtendū ẽ albꝰ sicut et licet in natiuitate sancti ioh̃is sit albis vtendū. in decollatione etiñ ipsi⁹ vtendū est rubeis. Eū aūt illi⁹ festiuitas celebrat q̃ simul est martir et virgo. martirū ꝟginitati ꝓferẽt. q̃ signū est pfectissime caritatis. iuxta qđ veritas ait. Maiorẽ caritatẽ nemo hz vt a. l. q. p. p. a. suis. Qua ppter et i ꝓmemoratione oiũ sanctor q̃dã rubeis indumentis vtunt. alii vo vt ecclia romana cãdidis. cũ nõ tantũ in eadẽ sed etiã de eadẽ solẽnitate dicat eccl̃ia q̃ sancti ſm apoc. ioh̃. stabant in ꝓspectu agni amicti stolis albis ⁊ palme in manib⁹ eor Hinc sponsa dicit in cantic. Dilect⁹ me⁹ candid⁹ ⁊ rubicũd⁹ electꝰ ex milib⁹. Candidus in ꝓfessorib⁹ ⁊ in ꝟginib⁹. rubicundus in martirib⁹ ⁊ aplis. Hinc siq̃ dẽ ⁊ illi sũt flores rosa et lilia ꝙuallii. Rursus q̃ in festo oiũ sanctor rubeis vtuntur ex eo mouent. q̃ festū illud ꝓmo in honorẽ martirū tantū ĩstitutū fuit. Sz responderi pt̃. q ĩmo etiã in honorẽ beate marie ꝟginis ⁊ hodie ex institutõe gre. vij. festat eccl̃ia die illa etiã p ꝓfessorib⁹ ⁊ ꝟginib⁹ put in vij. pte sub ipso festo dicet. Itẽ p octauas ꝑmissor festorũ octauas habẽtiū vtendū ẽ colore rubeo qñ agit̃ de octaua. Nigris vtendū ẽ feria sexta in parasceue et die⁹ afflictionis ⁊ abstinẽtie p pctis. et etiã in rogationib⁹. sic sub illo tractatu in vij. pte dicet. et in pcessiõibus q̃s romani pontifex nudis pedib⁹ facit ĩ missis p defũctis. et ab aduẽtu vsq̃z ad vigiliã natiuitatis. ⁊ a septuagesima vsq̃z ad sabbatū pasche. Sponsa q̃ dicit i cantic. Nigra sũ sz formosa filie hierlim sic tabernacula cedar. sicut pellis salomonis. nolite me ꝓsiderare q fusca sim. q̃ decolorauit me sol. In festo aūt sanctor innocentū q̃dã nigris aliꝰ vo rubeis indumẽtis vtendū esse ꝓtendũt. Illi ppter tristitiã q̃ vox in rama audita ẽ. ploratꝰ et vlulatꝰ multus rachel plorãs filios suos ꝛc. Nã et ppter eãdẽ causã cantica leticie subticent ⁊ sine aurifrisio mitra defert Isti ppter martirũ qđ ꝓncipaliter ꝓmemorãs in q̃t eccl̃ia. Sub throno dei sãcti oẽs clamãt. vindica sanguinez nostrũ q̃ effusus est dñe deus noster. Sic et in letare hierlim ppter leticiã quã aurea rosa deligẽt. roman⁹ pontifex portat mitrã aurifrisio ĩsignitã. Sed ppter abstinẽtiã nigris vtit indumentis. Sed eccl̃ia romana tli ẽ vtit violaceo colore qñ illud occurrit extra dñicam sed in octaua rubeo. Restat ergo q̃ in dieb⁹ ferialib⁹ ⁊ ꝓmunib⁹ viridib⁹ sit indumẽtis vtendū. q̃ viridis cõlor medi⁹ est inter albedinẽ ⁊ nigredinẽ ⁊ ruborẽ Et spẽaliter ĩtra octauã epiphanie ⁊ septuagesimã. ⁊ ĩter pente. et aduẽtũ qñ dñicale agit̃ officiũ. Hic colore exprimit vbi dr. cpri cũ nardo. nardꝰ et crocꝰ Ex dictis q̃ttuor colores ceteri referunt. Sic rubeũ colorẽ coccineꝰ. ad nigrũ violaceus. q̃ aliq̃ coccꝰ vocat. ad albũ bissinꝰ. ad viridẽ croceꝰ. q̃nq̃z nõnulli rosas ad martires. cõ cũ ad ꝓfessores. ⁊ lilium ad ꝟgines referãt De coloribꝰ etiã in fine sequẽtis tractat⁹ dicet. Violaceo aūt colore vti in dieb⁹ q̃bus est plus nigri coloris nõ est inconueniens. Eñ eccl̃ia romana vtit̃ colore violaceo a pria dominica aduẽtus vsq̃z ad missam vigilie natiuitatis dñi inclusiue. et a. lxx. vsq̃z ad officiũ misse vigilie pasche exclusiue. qñcuq̃z in ꝓdictis tpibus officiũ d tpe agit̃ excepto

quita feria cene dñi. et feria sexta ī parasceue In festiuitatib⁹ v̄o sctōꝝ q̄ in. lxx. ⁊ in aduē tu occurrūt. nō est nigris vel violaceis vtē dū. Et est intelligendū ꝙ in sabbato sancto in toto officio qd̄ agit̄ añ missam vtendum est violaceo colore. Hꝫ excepto ꝙ dyacon⁹ q̄ bñdixit cereū indutus dalmatica. ⁊ subdyacon⁹ ministrās indut⁹ tunicella albis vtū tur. qꝛ benedictio illa sicut et missa ad resurrectionē ꝑtinet. sed benedictione cerei expleta. dyacon⁹ remota dalmatica assumit planeta violacei coloris. ⁊ tenet eā vsqꝫ dum inchoat̄ officiū misse. subdiacon⁹ v̄o nō mutat vestes. Quidam etiā in dñica in ramis palmaꝝ vtunt̄ albis ī ꝓcessione. et in ramorum benedictione dum legit̄ euangeliuꝫ. et dum cantat̄ gloria laus. ꝓpter leticiā festiuitatis xp̄o facte que in p̄missis cōmemorat̄. Sed eccl̄a romana tūc semꝑ vtit̄ violaceo colore. et etiam in ꝓcessione que fit in purificatione ante missam pro eo ꝙ officiū illud est de anxia expectatione simeonis. et sapit ve. te. Utitur etiaꝫ eccl̄ia romana violaceo colore in quattuor tp̄ibus septem[illegible]is. ⁊ in vigilijs sanctoꝝ in quibus est ieiuniū quādo missa est de vigilia. ⁊ in diebus rogationū. et in missa que dicit̄ in die sancti marci de officio letanie. Cū enim ieiunamus carnē nostram crucifigentes maceram⁹. ut sic facta liuida xp̄i liuoribꝰ ꝯformet̄. cui⁹ liuore sanati sum⁹. ad quod designādū tunc colore violaceo vtimur qui pallidus et quasi liuidus est. Ceterum velamina trium colorum ponuntur in altari in festo paschatis prout dictū est in prima ꝑte sub tractatu d̄ picturis.

De indumētis legalib⁹ seu ve. te.

Quoniā min⁹ plene rem significatā humana fragilitas apprehendit si penit⁹ rem significantem ignorat. idcirco de indumentis legalib⁹ ad hui⁹ cecitatis ignorātiā propelledū. p̄mo s̄m historiā. secundo s̄m allegoriā. tertio v̄o s̄m tropologiam aliqua dū serem⁹. Primo igit̄ s̄m historiā notādū est ꝙ quattuor erant legalia indumēta s̄m mosaicam legem tam minorib⁹ sacerdotibus q̄ꝫ principi sacerdotū ꝯmunia. de q̄b⁹ legit̄ exodi. xxviij. Primū dicebat̄ monasta sim. qd̄ grece brace. latine v̄o femīalia linea dici pōt de bisso retorta ꝯtextum. quo vtebātur. pro eo qd̄ legit̄ exo. xx. ca. in fine. Non ascendes ad altare meuꝫ ꝑ gradus ne reuelet̄ turpitudo tua. Et ezechielis. xliij. Feminalia linea erunt in lūbis eoruꝫ. Scd̄m cathemone siue linea. qd̄ nos subunculaꝫ vel albam sed moyses abaneth appellauit. hebrei v̄o discentes a babilonijs emissaneam vocauerūt. eratqꝫ bissinū et duplex. Tertium baltheus. i. zona vel cingulū latus q̄i digitis q̄ttuor sic reticulat⁹ vt q̄si pellis viperea videretur. ꝯtextum de bisso cocco. purpura. ⁊ iacincto. ꝑ que q̄ttuor elementa significantur Quartū est tiara qd̄ hebrei manphie. nos aūt infulā vel mitrā appellam⁹. a cidari pōtificali plurimū differens. q̄i formā rotūde cassidis representans. Sup hec q̄ttuor communia q̄ttuor ꝓprijs indumentis pontifex vtebat̄. Primū erat tunica iacinctina quā hebreus dicit vethit grece d̄r poderis. latine talaris q̄ habebat ꝑ fimbrijs malagranata cū octuaginta tintinnabulis aureis intr̄scalari mō disposita vt audiret̄ sonus cū pōtifex ingrederet̄ sanctuariū ne forte moreret̄. Scd̄m erat ephot. i. sup humerale de quattuor p̄dictis coloribꝰ auroqꝫ ꝯtextum sine manicis ad modū colobij habens apturaꝫ in pectore q̄ndam ad magnitudinē palmi ī qua longion eiusdē mensure inserebat̄. In cui⁹ ꝑte supiori videlicet sup humeros infibulati erant auro duo lapides onichini q̄bus duodecī noīa filioꝝ israel erant insculpta. sex in vno ⁊ sex ī altero. Qd̄ aūt samuel ⁊ dauid induti legunt̄ ephot. illud erat lineū ⁊ ꝓprie quidē ephotar dicebat̄. Tertiū hebraice dicebat̄ hesen. grece longion. latine v̄o rōnale vocat̄. qd̄ pōtifex ferebat in pectore. Dictū est aūt rōnale iudicij. qꝛ ibi erat lapis in cui⁹ splendore sibi deū esse ꝓpiciū cognoscebant. Erat aūt rōnale q̄drangulum duplex. in modū vni⁹ palmi de q̄ttuor p̄dictis coloribꝰ. auroqꝫ ꝯtextum. habēs. xij. lapides ꝑ quattuor ordines. In p̄mo sardiū

topasiū. ⁊ smaragdū. In secūdo carbuncu
lū. saphirū. ⁊ iaspidē. In tertō ligurīū. achā
tem. ⁊ ametistū In q̄rto crisolitū. onichinū
⁊ berillū In q̄bus erant scripta. xij. noīa fili
orū israel. in singulis singula iuxta ordinez
sue natiuitatis. Erant etiā in eo scripta hec
duo noīa purim et thiamin. i. veritas ⁊ dis
ciplina. Inserebat̄ aūt lōgion suꝑhumera
li a parte supiori ꝑ duos anulos et duas ca
thenulas aureas īmissas duob⁹ vncinis q̄
sub duob⁹ ꝑdictis onichinis in suꝑhume
rali ꝯtinebant̄ infixi. ab inferiori v̄o ꝑte per
duos anulos aureos cū duab⁹ iuncturis
siue cathenis iacinctinis colligabat̄ ephot.
Quartū et vltimū erat capitis ornamentū
videlicet tyara seu cydaris in acutū ꝓcedēs
hn̄s circulū aureū cū malagranatis ⁊ flori
b⁹. ex qua supra frontē pendebat aurea la
mīa quā petalū dicūt ad modū lune dimi
die. in q̄ scriptū erat anoth adonay. i. sāctū
nomē dn̄i tetragrāmaton. i. q̄ttuor litterar̄
vt īfra dicet̄. ne v̄o cū mouebat̄ pōtifex mo
ueret̄ ⁊ lamīa. ligabat̄ vitta seu iunctura ia
cinctina ꝑspicua. q̄ sūmitates posteri⁹ dif
fūdebat. Noster ergo pontifex ꝓ femīalib⁹
hz sandalia. ꝓ linea albā. ꝓ baltheo cingulū
ꝓ poderi tunicā. ꝓ ephot amictū vel stolaz.
ꝓ longion palliū. ꝓ cydari seu tyara mitraz.
ꝓ lamina crucē. ⁊ q̄dā ex his diuersaz habēt
formā ab illis. sed eandē figurā Scdo di
cam⁹ de tipo dictor̄ legaliū īdumētor̄ s̄m
allegoriā Sane his vestib⁹ ornat⁹ pontifex
totius orbis ꝑferebat imaginē. Feminalia
nāq̄z bissina terrā ꝯgrue figurabāt. q̄z biss⁹
de terra ꝓcedit. Est ei bissus linū egiptiacū.
Baltei cū vittis ⁊ vasculis circūuolutionē
occeani designabāt. Tunica iacīctina ipso
colore aera ꝑferebat. Per tintīnabula soni
tus tōitruor̄ Per malagranata choruscā
tiones fulgur̄ signabant̄. Quattuor mino
ris sacerdotis et q̄ttuor sūmi pontificis in
dumēta. q̄ttuor microcosmi et q̄ttuor ma
crocosmi ꝑtes ipo numero designabāt. i. q̄t
tuor humores ⁊ q̄ttuor elemēta. Ephot sui
varietate celū sidereū ostēdebat. Q̄z aūt au
rū erat intextū coloribus figurabat q̄ calor
vitalis penetrat vniuersa. Duo lapides ani
chini solē et lunā vel duo emispia designabāt.
In rōnali v̄o. xij. gēme pectorales. xij. signa
in zodiaco ꝑferebāt. Rōnale quidez erat in
medio. q̄z rōne plena sūt vniuersa q̄ terrena
celestibus herent. imo rō terrenor̄ et tēpor̄
caloris ⁊ frigoris ⁊ duplex inter vtrūq̄z tēpe
ries. de celi cursu ⁊ rōne descēdit. Per anu
los catenulas ⁊ vncinos. elemētor̄ hūoruz
et tempor̄ colligamēta significabāt̄. Cida
ris celū empireū. lamīa supposita deū figu
rabat oīb⁹ ꝑsidentē. Hanc quidē allegoriā
libri sapīe ca. xviij. ꝯfirmat autoritas dicēs.
In veste poderis quā habebat tot⁹ erat or
bis terrarū ⁊ parentū magnalia in q̄ttuor
lapidū ordinib⁹ erāt sculpta. ⁊ magnificētia
tua in diademate capitis illi⁹ erat scripta.
Tertio subijciēda est expositio indumē
tor̄ legaliū s̄m tropologiā. His siq̄dē indu
mētis legalis sacerdos h̄ ordine induebat̄.
Lotis nāq̄z ꝑus manib⁹ ⁊ pedib⁹. ꝑmo in
duebat manastasim. i. feminalia. significās q̄
sacerdos mūdatis opib⁹ ⁊ affectib⁹ lacris
pnīe debet assumere ꝯtinētiā vt offerat ho
stiā īmaculatā sctām deo placentē. Noster
tn̄ pontifex. q̄z iugē dz hrē ꝯtinentiā nō īdu
it in sacrificio femīalia. sed sandalia ac si di
cat̄. Qui lot⁹ est nō indiget nisi vt pe. la. sz ē
mund⁹ tot⁹. Per man⁹ enī opa designant̄
s̄m illud Bn̄dict⁹ dn̄s de⁹ me⁹ q̄ do. m. m.
ad pl. Per pedes significant̄ affect⁹. s̄m illd
Excutite puluerē de pedib⁹ vr̄is. Et est no
tandū. q̄ ipsemet sacerdos sibi femīalia īdu
ebat. ꝑ q̄ v̄ginalis ꝯtinētia significabat̄. que
q̄niā res ē ꝯsilij nō ꝑcepti. iō ipsemet sibi ī
ponebat. iuxta illud apli ad corinth. vij. ca.
De v̄ginib⁹ ꝑceptū dn̄i nō habeo. ꝯsiliū āt
do. Et dn̄s in euāgelio Qui ꝑt capē capiat
Hoc indumētū alternati īduebāt sacerdo
tes. q̄niā ad iugē ꝯtinētiā nō ita tenebātur
sic ministri noui te. ideoq̄z s̄m q̄sdā huic in
dumēto nullū hodie respondet. Secūdo in
duebat cethemone. i. lineā significās q̄ sacer
dos dz induere innocētiā. vt q̄d sibi nō vult
fieri ꝛc. linū enī ꝓpter candorē significat īno
centiā. s̄m illud. Oī tpe vestimenta tua sint
candida. Tertio cingebat se baltheo signifi
cans castitatē q̄ circa lūbos dz accingi ut re

strungat carnis ꝓcupiscẽtiam Vñ veritas
ait. Sint lumbi vr̃i p̃. Balteꝰ autẽ qȯ cõtex
tꝰ erat ex q̃ttuor colorib⁹. put supi⁹ dictuz
est sigficabat q oẽs mot⁹ surgẽtes ex q̃tuor
humorib⁹ siue ex q̃ttuor elemẽtis dz refrena
re. ¶Induer. vlẽ. Et cingulũ tradidit chana/
neo. Et ysa. xj. c. Erit iusticia cingulũ lũboz
ei⁹. ¶Per iusticiã enĩ refrenant hmõi mot⁹
bestiales ¶Dẽdebat ãt vsqz ad pedes. qz vsz
ad finẽ vite dẽbat eẽ mũd⁹. Quarto indue/
bat talarĩ. i. talarẽ sigficans q põ
tifex dz induere pseuerãtiã. qa q pseuerau/
erit vsqz in finẽ hic salu⁹ erit. ¶Per talum enĩ
ꝓpter extremitatẽ pseuerantia designatur. sm
illud. Ipsa ꝓteret caput tuuz. et tu insidiabe
ris calcaneo ei⁹ Pependebãt ãt p fimbrijs
malogranata cuz tintinnabul'aureis. ¶Per
malogranatuz intelligit opatio. p tintinna
buluz aureum accipit pdicatio. q duo dñt i
sacerdote ꝓiungi. ne sine illius ingrediẽs san
ctuarij in ꝓspectu dñi moriat. Tepiscenti e/
ius facere z docere. sacerdotib⁹ relinquẽs
exemplũ vt sequant vestigia ei⁹. ꝓ peccatũ
nõ fecit. ut sit honestas in ꝓuersatione. nec ĩ
uent⁹ est dolus in ore ei⁹ vt sit vitas in pdi
catione. ¶Per tintinnabula ꝙz intelligit vox
pdicatoris. ne videlicet sacerdos p silentiuz
iudiciũ supni inspectoris offendat. p mala/
granata exẽplũ bone vite vel volũtas mar/
tirij. qz hmõi ꝛ grauis reficiunt infirmi. Sa
cerdos autẽ sm greg. ingrediẽs vel egrediẽs
morit. si de eo sonit⁹ nõ audiat. qz ur̃a circa
se occulti iudicis. exigit. In hac pdicationis
sonitu incedit Apte. ergo tintinabula vesti
mẽtis illi⁹ describunt inserta. ¶Per vestimẽ
ta eteni sacerdotis qd aliud dz recta opa re
cipe debem⁹. iuxta illud ꝓphe. Sacerdotes
tui induant iusticia. Vestimẽtis itaqz illi⁹
tintinabula inherent. vt vite viã cũ lingue
sonitu ipsa dz sacerdotis opa clamẽt Item
tintinnabulis malapunica cõiunguntur.
Quid p malapunica. nisi fidei vnitas des
gnat. ¶Nã sicut in malopunico vno exteri⁹ cor
tice multa interi⁹ grana vnium. sic in nume/
rosa sancte ecclie plebs vnitas fidei ꝓtegit. cui
tus diuersitas meritoz tenet. Quinto in
duebat ephot. i. suphumerale significans q

pontifex dz induere patiẽtiã. vt in patientia
sua possideat aiaz suã. hũeris enĩ onera por
tam⁹. sm illud. Supposuit hũerum suũ ad
supportandũ. z fact⁹ est tributis suiẽs. Habe/
bebat aũt duas oras ꝓiuctas in vtroqz late
re sũ mitatuz. sigficas q põtifex dz hẽ arma
iusticie a dextris z a sinistris. vt nõ erigat ꝓ
speris. nec depmat a dexsis. Habebat z duos
lapides onichinos insertos hũeris. in qb⁹
sculpta erãt. xij. noĩa filioz israel. sex in vno
z sex in alio. ¶Per duos onichinos sigficant
vitas z sinceritas. veritas p claritatẽ. sincerit
tas p soliditatẽ. ¶Per filios isr̃l sigficãt sctã
desideria z iusta opa. sm illud. Ps. Adaledict⁹
hõ q nõ reliquerit semẽ in isr̃l. ¶Per senariũ
sigficat pfectio. eo q dñs. vj. die pfecit celũ z
terrã z omnẽ ornatuz eoz. Hi ergo sex noĩa
filioz isr̃l sculpta erãt in vno lapide et sex in
alio sigficabat q desideria sacerdotis z opa
ꝓfici dñt ꝙ fermẽto malicie z neqcie sz ĩ azi/
mis sinceritatis z vitatis. vt sinceritas i for/
met intentionẽ. z vitas finẽ. ¶Greg. ait in pa/
storali. xxj. ca. q suphũerale ex auro. iacinto
purpura cocco bis tincto. z bisso retorta fie
ri pcipit. vt ꝙnta sacerdos clarescere vtutuz
diuersitate dẽat demõstret. In sacerdotis
qppe habitu añ oĩa aurũ fulget vt in eo ĩtel/
lect⁹ sapiẽ ꝓncipali⁹ enteat. Cui iacinct⁹ ae
reo colore splẽdẽs adiũgit. ut p oẽ qđ itelligẽ
do penetrat nõ ad fauores infimos sed ad
amorẽ celestiũ surgat. ne dũ suos incautis
laudib⁹ capiat ipso etiã vitatis intellectu va
cuet. Aluro ꝙz et iacincto purpura p̃miscet
vt sacerdotale coꝛ cũ sũma q̃ pdicat sperat. i
semetipso etiã suggestiões vicioz repmat.
eisqz velut ex regia ptate ꝓdicat. Aluro aũt
iacincto bisso ac purpure. bis tinct⁹ coccus
adiungit. vt añ iterni iudicis oculos oĩa vtu
tis bona ex caritate decorent. z cuncta q coraz
hoĩb⁹ rutilat. hec in ꝓspectu occulti iudicis
flama intimi amoris accẽdat. q scz caritas
q deũ sit z proximũ diligit. qi ex duplici tinctu
ra fulgescit. Dz cũ mẽs ad caritatis pcepta
accendit. restat vt p abstinẽtiã caro macere
tur. vñ z bis tincto cocco. torta bissus adiũ/
git. de terra ei bissus nitenti specie oritur. z qđ
p bissũ nitescens decore mũdicie corpal'

castitas designatur. q̄ vicz torta pulcritudini
superhumeralis innectit. qz tūc castimonia ad
pfectum mundicie cādore ducit. cū p absti-
nētiā caro fatigat. Cūqz int̄ v̄tutes ceteras
etiā afflicte carnis meritū pficit. q̄i in diuer
sa superhūeralis specie bissus torta candescit.
Sexto induebat longiō. i. rōnale signās q
pōtifex dz induere discretionē p quā discer
nat int̄ lucē ⁊ tenebras. int̄ dextrā et sinistrā
qz nō est ꝯuētio lucis ad tenebras neqz xp̄i
ad belial. Erat āt rōnale q̄drangulū signās
q dz discernere int q̄ttuor. s. iter verū ⁊ falsū
ne deuiet in credēdis. int̄ bonū ⁊ malū ne de
uiet in agēdis. Erat ⁊ duplex. qz dz discerne
re p duob⁹ p se vicz ⁊ p ꝓplo. ne si cec⁹ cecum
duxerit ambo in foueā cadāt. Habebat ⁊ q̄
tuor ordines lapidū. signās q pōtifex debet
hrē q̄ttuor p̄ncipales v̄tutes iusticiā. fortitu
dinē. prudētiā. ⁊ tpantiā. In singulis āt ordi
nib⁹ hēbat tres lapides signās q pōtifex in
p̄mo dēt hrē fidē spem ⁊ caritatē In secūdo
modestiā mansuetudinē ⁊ benignitatē. In
tertio pacē miscdiaz ⁊ largitatē In q̄rto vi-
gilātiā solicitudinē ⁊ lōganimitatē. Per la
pides enī figurant̄ v̄tutes. s̄m illud. ali⁹ ed
ficat aurū argētū et lapides p̄ciosos. Habe
bat ⁊ duas catenulas auri purissimi sibi in
uicē coherētes q̄ duob⁹ inserebant̄. vncinis
signās q pōtifex dz hrē duos caritatis affe-
ct⁹. ad deū scz ⁊ ad p̄ximū. de q̄b⁹ p̄cipit̄. dili
ges deū tuū ex toto corde tuo. ⁊ p̄ximū tuū
sic̄ teipsū. Sicut eī aurū p̄minet vniuersis
metallis ita caritas p̄cellit vniuersas virtu
tes. de q̄ dic̄ apl̄s. maior horē caritas. Duo
vncini sunt intentio ⁊ finis q̄b⁹ catenule in
serunt̄. vt taz deū q̄z p̄ximū diligat ex corde
puro. ⁊ ꝯscia bōa ⁊ fide nō ficta. et tā deū q̄z
p̄ximū diligat ꝓpter btitudinē. deū ꝓpter se
ip̄m ⁊ p̄ximū diligat ꝓpter deū. Portabat
aūt aaron rōale iudicij in q̄ descripta erāt
noīa xij. pr̄iarchar. ꝓut dictū ē i. j. pte sub ti.
de picturis. Et s̄m greg. in pastorali li. j. c. xij
bn̄ rōale iudicij vocat̄. qz rector dz subtili sp
examine bona malaqz discernere. ⁊ q̄ vel q̄-
bus qn̄ ⁊ q̄liter ꝯgruāt studiose cogitare. ni
hilqz ꝓpriū q̄rere. sed sua ꝯmoda ꝓpinq̄rū
bona deputare. Vn̄ in exo. scriptū est. Po
nes āt in rōnali iudicij doctrinā ⁊ veritatē
q̄ erūt in pectore aaron qn̄ ingredie t̄ coram
dn̄o. ⁊ gestabat iudiciū filioꝝ isrl̄ in pectore
suo in ꝯspectu dn̄i sp. Sacerdotē q̄ ipe iudi
ciū filioꝝ isrl̄ i pectore suo corā ꝯspectu dn̄i
gestare est subiectorū causas p sola interni
iudicis intētione discutere. Quidā aūt di-
xerūt q rōnali nullū rn̄det hodie ornamen
tū. q̄niā nō habem⁹ copiā lapidū p̄ciosorū
sed ad instar illi⁹ defert pōtifex in ꝯsecratōe
sua textū euāgelij ante pect⁹ corā. toto. ꝓplo
Ibi enim scripta erat doctrina et v̄itas. Et
eps dz hrē in corde veritatē euāgelij. ⁊ in ore
doctrinā q̄ztū ad manifestationē. Et h̄ pōt
esse cā q̄re in q̄busdā ecclijs postes codicis
euāgelici ex auro argēto ⁊ lapidib⁹ p̄ciosis
ornant̄. Est etiā ⁊ alia ratō. qz in illo rutilat
aurū sapie. argētū eloquētie. ⁊ miraculorū
lapides p̄ciosi. Hec sūt spōse murenule au-
ree argēto v̄miculate. Septimū ⁊ sup̄muz
capitis ornamētū erat cidaris vl̄ tiara quā
vltimo pōtifex assumebat sig̃ficās hūilita-
tē. de q̄ dn̄s ait. Oīs q̄ se exaltat hūiliabitur
Hāc aūt gestabat in capite sig̃ficans q pō-
tifex dz gerere hūilitatē in mēte exēplo capi-
tis nr̄i dicētis. Discite a me qz mitis sū ⁊ hu
milis corde. Per caput enī mens intelligit̄
s̄m illud. vnge caput tuū et faciē tuaz laua.
Rursus tiara in mīorib⁹ sacerdotib⁹ sig̃t
ꝯtinētiā q̄nqz sensuū. In maiorib⁹ v̄o cōtē
plationē. dn̄t enī esse ꝯtemplatiui De cidari
depēdebat a fronte lamīa aurea sig̃ficans
sapiam vel figurauit signū crucis. q̄d fit in
officio ꝯfirmatiōis in q̄ scriptū erat nomē
dn̄i tetragrāmaton. i. quatuor lrāꝝ. q̄ sūt he.
ioth. heth. ⁊ vau. i. p̄ncipiuz vite passionis
iste. ꝓut dictū est in ꝓhemio. ij. ptis. ac si ap-
ti⁹ diceret̄. Ille cui⁹ pōtifex iste gerit p̄sonā
scz xp̄s est p̄ncipiū. i. autor vite passionis. i.
vite restaurat ep passionē. qz mortē nostrā
moriendo destruxit et vitā nr̄ām resurgen
do repauit. Erant aūt hec indumēta p ma-
iori pte ꝯtexta ope polimito. i. vario ꝓpter
varietatē v̄tutis. d̄ q̄ dic̄ psalmigraph⁹ Asti
tit regina a dextris tuis ꝛc. et ex q̄ttuor p̄ciosis
coloribus. s. purpura cocco bisso ⁊ iacincto.
Per purpurā regie dig̃tatis sig̃ficat̄ pōti-

ficat ꝑtās q̄ via regia dꝫ incedere. ne declīet ad dexterā vel deuiet ad sinistrā. neliget dignos aut soluat indignos. ¶Per purpuram qꝫ q̄ significat. qꝫ in conchis marinis hītāt vermes q̄ eā egerūt. ¶Per coccū coloris ignei significat pōtificalē doctrīna q̄ sicī ignis lucere dꝫ et vrere. ꝓpter qđ et bis tinctꝰ fuisse narrat. lucere quidē dꝫ p̄ p̄missionē vt oīs q̄ reliquerit domū p̄ēm ⁊ matrē ⁊c. centuplū accipiet ⁊ vitā eternā possidebit. vrere dꝫ p cōmixtionē ut oīs arbor q̄ nō fecerit fructꝫ bonū ēradicet ⁊ in ignē mittet. ¶Hinc est q̄ summꝰ pontifex capa rubea exterꝰ sp apparet indutꝰ. cū interꝰ sit indutꝰ candida veste. q̄a interꝰ cādere dꝫ p innocētiā et caritatē. ⁊ exterꝰ rubere p ꝓpassionē. vt vicꝫ oñdat se sp paratū ponere aiam p ouibꝰ suis. qꝫ pson̄ā gerit illꝰ q̄ p ouibꝰ vniuersꝝ rubrū fecit indumetū suū. Ex p̄cessione vō p̄stantini imperatoris ferre p̄t clamidē purpureā atꝫ tunicā coccineā ⁊ oīa ī̄perialia indumēta sceptra signa et ornamēta Crux q̄cūqꝫ ierit eū p̄cedit ad significandū magis ei q̄ꝫ cuiꝰqꝫ alteri ꝓuenire. iuxta illud apli. ¶Mihi aūt absit gloriari nisi in cruce dñi nr̄i ihesu xp̄i. vt se crucifixū imitari debeāt cognoscat. Rursus coccus bis tinctꝰ in veste pōtificali ē caritas. q̄ bis tinctꝰ est. dū dilectionē dei et p̄ximi colorat. ¶Per bissū vō cādoris exprimi significat p̄claritas fame q̄ dꝫ eē retorta vt pōtifex bonū habeat testimoniū ꝑ maiꝰ et ab his que sūt int̄. et ab his q̄ foris sūt. ¶Per iacinctuꝫ q̄ est coloris aerij significat serenitas p̄scientie. quā intra se pontifex dꝫ habēre p̄ qđ dicit apls ¶Hec nr̄a ē testimoniū p̄scie nr̄e.

Liber quartꝰ de missa et singulis que in missa agūtur.

Inter cūcta eccl̄e sacramenta illud ꝓstat esse p̄cipuū qđ in missē officio supra mensam sacratissimi celebrat altaris. illuꝰ eccl̄ie repsentans qui unū in q̄ filio reuertēti pater occidit vitulū saginatū panē vinū qđ miscuit sapientia ꝓponēs. ¶Hoc aūt officiū xp̄c īstituit cū nouū ꝓdidit testamētū. disponens heredibꝰ suis regnū sicī pater suꝰ sibi disposuit. vt supra mensā eiꝰ edāt ⁊ bibant in regno qđ eccl̄a p̄secrauit. Cenātibꝰ eī ill̄ accepit ihesus panē ⁊ grās agens bñdixit ac fregit dedit qꝫ discipul̄ suis dicēs. Accipite ⁊ comedite. H̄ est corpꝰ meū qđ ꝓ vobis tradet. H̄ facite in meā ꝓmemorationē. ¶Hac igitur institutione formati. ceperūt apli sacrosanctū frequētare mīsterū. ꝓpter cām quā xp̄s exp̄sserat. et formā suantes in verbis. et materiā tenentes in rebus sicut apls corinthijs ꝓtestat dicēs. Ego accepi a dño qđ et tradidi vobis. q̄mā dñs ihesus in q̄ nocte traditꝰ accepit panē ⁊c. Quia igit̄ misse officiū ceteris diuinis officijs dignit̄ ⁊ solēnit̄ ē ideo ꝑ ipō ꝑ quē qꝫ ꝑ alijs officijs ēi hac iij. ꝑte dom. In q̄ aliqb̄ additis ⁊ detractis ꝑ speculū inno. pape. iij. ꝑsequimur. Sane vt p̄missū ē missā instituit dñs ihesus sacerdos ꝑm ordinē melchisedech. q̄ panē ⁊ vinū in corꝑ et sanḡnē suū trāsmutauit dicens. H̄ est corpꝰ meū. H̄ ē sanguis meꝰ. subiūgens hoc facite in meā ꝓmēorationē. ¶Apostoli autē hāc missā adauxerūt dicētes in missa nō solū v̄ba p̄missa. verū etiā dñicam orōem sup q̄ dētes. Ut̄ beatꝰ petrꝰ sic missā p̄mus dicit celebrasse in ptib̄ orientalib̄. vbi pꝰ dñi passionē q̄tuor annis cathedrā tenuit sacerdotalē. Deinde vō accepit cathedrā antiochie vbi tres orōes ad missā adiecit. ¶In p̄mordio ergo nascētis eccl̄e missa aliter dicebatur q̄ꝫ modo. sicī in. vj. ꝑte sub ti. de parasceue dicet. Deīnti vō tpe epla tantū et euangelio recitatis missa celebrabat. Subseq̄nter celestinus papa instituit introitū ad missam cantari. put sub introitu dicet. Cetera diuersis ptib̄ ab aplis et a gelasio. celestino. gregorio. et alijs diuersꝰ patrib̄ legunt adiecta put christiane religionis cultu crescente. visa sunt decenti̊ conuenire. de H̄ dicet in ꝑheio quinte ptis. In canone legit̄ q̄ iacobus frater dñi epꝰ hierosolimitanꝰ et basilꝰ epꝰ cesarie ꝑ addiderūt nob̄ in scripturis ordinē

celebrãdi missã. Itẽ iste iacob⁹ alphei ꝺr p⁹ mus inter apl̃os missã celebrasse. Istã ꝓpter excellẽtiã sctitatis ei⁹ apl̃i hũc sibi fecerunt honorẽ. vt p⁹ dñi ascẽsionẽ ꝑmus inter eos missã ieroſolimis celebraret. etiã ꝓuſq; esset in eccl̃m ordinat⁹. Vel forte ideo ꝺr p⁹ celebrasse. q; p⁹ in põtificalib⁹ eã dirisse perhibet. Sic et petr⁹ postmodũ p⁹ in antiochia missã celebrauit. et marc⁹ i alexãdria Quidã aũt pfidi heretici rephendunt nos q; euãgelia ꝓpticulas lacerata in missa legim⁹. ⁊ q; ꝑmittue misse vicz vltra dñicaz oro nẽ aliqꝺ supaddim⁹ Scriptũ nãq; est Si qs apposuerit ad hꝫ apponet sup illũ de⁹ plagas scriptas in libro isto. Et q; supra nouũ testamentũ. ⁊ ꝓcepta apl̃or. alias institutiones ⁊ nouã doctrinã doctor instituim⁹ et suam⁹ ꝙ illꝺ qꝺ xp̃s ait. Bene irritũ fecistis mandatũ dei vt vrãz ſuetis traditionez Et alibi. Oĩs plãtatio quã nõ plantauit pater me⁹ celestis eradicabit. Et apl̃s. Doctrinis varijs ⁊ peregrinis nolite abduci. Itẽ Fũdamẽtũ aliꝺ nemo pt ponere ꝑter id qꝺ positũ ẽ qꝺ est xp̃s. Dicit etiã q; ecclia xp̃i nec missã nec matutinas cantauit. nec xp̃s nec apl̃i eaz instituerũt nec in tpe apl̃or cãtata fuit nec nomẽ misse tũc in mũdo audiebat. nec scriptũ inuenebat. sed id qꝺ missa repũtat habet euãgelistas cena vocat. nec ecclia i ꝓncipio nec apl̃i cũ musicali organo nec alta nec dulci voce eã cantabãt rephẽdẽtes nos q; hec agim⁹ ⁊ q; nocturnas ⁊ alias canonicas horas dicim⁹. falsꝺ nos inducẽtes illudam⁹ ꝓphe. Cõuertã festiuitates vrãs in luctũ ⁊ oĩa cantica vrã in plãctũ. Et illꝺ ꝓpheticũ. Audiũt ꝓmones tuos. et nõ faciunt eos. q; in cãticũ oris sui vtũt eos ⁊ auaricia sequit cor eor. ⁊ ẽ illꝺ qi carmẽ musicuz qꝺ suauiꝺ dulciqz sono canit. Illor tñ error apertissime ꝓfutat ex his q in ꝓhemio .v. ꝓphe dicit. Rursus in ꝓmittua ecclia diuia misteria hebraice celebrabãt. sz tp⁹ adriani ꝓmi ꝑatoris. grece in oriẽtali eccl̃a ꝓmo celebrari ceperũt. Ilꝺ oro misse officiũ taz pulcra repit ordinatõe dispositũ vt q ꝓxp̃m et i xp̃m ex q de celo descẽdit. vsqz dũ in celum ascẽdit gesta sũt. magꝭ ex pte ꝓtineat. et ea tã vbis qz signis ãmirabili qꝺã specie repñtat. Ipsuz ãt officiũ in qttuor ꝓsistit vicz in psonis. in opib⁹. in vbis. ⁊ reb⁹. Ilꝺersonaz tres sũt ordines. s. celebrãtes. miltrãtes. ⁊ circũstantes Operũ qꝫ tres sũt spẽs. vicz gest⁹ act⁹ ⁊ mot⁹. Verboz etiã tres sũt diuersitates. s. oroẽs modulatões. ⁊ lectões. Rex silr tres sũt maneries. s. ornamẽta. instrumẽta. ⁊ elemẽta Si qꝺẽ hꝫ oĩa plena sũt diuinis misterijs. sic in phemio libri dictũ fuit. Sane olim templũ erat in duas ptes interposito velo diuiꝺz. ps por vocabat sctã. interior vo sctã sctorumz Quidꝺ ergo in officio misse añ secretam agit qi in ede por est. qꝺ ãt in secreta agit̃ tra sctã sctoz ẽ. Erãt igit intra sctã sctoz ara incẽsi. arca testamẽti. tabula sup arcã puti ꝓma pte sub ti. de eccl̃a ⁊ de altari dictũ est ⁊ i exo. habet. supra tabulã duo cherubin gliemutuo vultu sese respicietia. Ihuc intrabat sol⁹ põtifex semel in anno hñs noĩa patrũ in romali ⁊ suphũeralꝺ scripta. ferẽs sanguinẽ et carbones. qs oẽs cũ timiamate ex thuribulo ois ponebat. donec fum⁹ eũ obumbraret. de ĩ tabulã ⁊ arã sãguine aspgebat. p⁹ extabat ad plm et vestes lauabat. nõ emz iudicabat mũd⁹ añ vespaz p⁹ immolationẽ vitule rufe. Ihec olim sig fuerũt. sz receſſerũt postq; significata venerũt. Siqꝺẽ por edes significat pñtẽ eccl̃az. sctã sctoz celũ. põtifex xp̃m. sanguis passionẽ. carbones caritatez xp̃i. turibulũ carnẽ ipsi⁹. th⁹ crematũ ꝑces oportferas. ara cohortes celi. arca xp̃i hũanitatẽ. tabula deu prẽm. duo cherubin duo testamẽta. q̃ sese adinuicẽ respiciũt q; cõcordãt. vestis q lauat hominẽ. vespa hõis vestẽ sigt. Cõfer ergo q olim fiebãt ⁊ q xp̃s egit ⁊ respice quõ minister eccl̃e illa i officiõ misse repñtat et agit. Quid etiã hꝫ significent. sub canone misse in ꝓncipijs cuiuslꝺz ꝓtic̃le illius tãget. Ilꝺe arcã qz xp̃i hũilitas intellgit. a q nobis ꝓpsi⁹ misc̃diam omne bonũ aduenit. Et nota q sicut in exo. xxv. et. xxxvij. legit̃. Factũ est sup arcã ꝓpiatorij aurei tuz .i. tabula aurea eius dẽ longitudinis et latitudinis cuiꝰ et arca. vt eam tegere sufficeret. ⁊ hec dicebatur oraculum q; dñs de loco illo tñsla bat orãtib⁹. Dicebat etiã ꝓpiatorij

riũ.q; ex inde loquẽs dñs ppiciabat ꝓ ꝺ vl q; die ppiciatoꝛis dicebãt gloꝛiã dñi sẽp ibi descẽdere. Et in tabernaculũ siue locꝰ super posteriozẽ ptẽ altaris collocat. i. q; xps ppiciatio nrã. i. hostia ꝓsecrata fuat. hodie ppiciatoꝛũ nũcupat. Ex vtraq; vo pte oꝛaculi .i. in duob⁹ angul' anteriozib⁹ posita sũt duo cherubin aurea. q; sic fm ioseph⁹ duo aialia volatilia bñtia figurã q; a nullo hoim erãt inspecta. Hec dicit moyses se in dei sede ꝓspexisse figurata. Vn⁹ cherub alterũ inspiciebat vltro citrõ vultib⁹ in ppiciatoꝛũ duabusq; alis exposito exp̃as. et mutuo se tãgẽtib⁹ velabãt oꝛaculũ siue tegebãt ppiciatoꝛium. Sicqdẽ p ppiciatoꝛũ icarnat⁹ dñs figurat de q; ioh̃es. Ipse ẽ ppiciatio pro pctis nris Duo cherubin duo sũt testamẽta scz vet⁹ et nouũ. Bũ ergo illa ñ discrepãt. sz misteriuz icarnatois xpi ꝓcoꝛdit narrãt illud ꝓphetãdo istud asseueranꝺo. i. ppiciatoꝛũ vultũ sue itẽtois dirigũt et se mutuo respicũt. Quur sus tria sunt ecclie sacrificia q; in veteri testamẽto p ppiciatoꝛũ thuribulũ et altare sigfficata sũt. vicz sacrificiũ pñie. iustic. et eucharistie. De pmo. sacrificiũ deo spũs ꝓtribulat⁹. Ba. scdo. tũc acceptabis sacrificiũ iusticie De tꝛio. tibi sacrificabo hostiã laudis. Su p altare scz coꝛpis caro mactat p ꝓtriboez. i. tra thuribilũ. s. coꝛdis th⁹ adolet ꝓ deuotõnẽ. ad ppiciatoꝛũ scz dei pris. sanguis ifert ꝓ redẽptõe. Hec q; dẽ tria sacrificia sacerdos offert i missa. pmũ i ꝓfessione. scdm i ꝓfatiõe tertiũ in actõe. Nã hec tria sũt q; fm ppha⁹ deꝰ respicit in hoiẽ et req̃rit ab hoiẽ. diligere misericordiaz facere iudiciũ et solicite ambulare cũ deo. Diligat ergo misericordiã. q; vult offerre sacrificiuz pnie. faciat iudiciũ q; vult offerre sacrificiũ iusticie. cũ deo solicit⁹ ambulet q; vult offerre sacrificiũ eucharistie. Hoc est q; ait bt̃us bernard⁹. Frẽs mei. immolantes hostiã laudis iũgam⁹ ꝓbis sensib⁹. pfui affectui. affectui exultationẽ. exultatõi maturitatẽ. maturitati bñuolitatẽ. bñuolitati libertatẽ. Deleat tu⁹ ergo missaz offerat altissimo sacrificiũ illũ de q; ps. ait. Sacrificiũ deo spũs contribulat⁹. Et alibi. Immola deo sacrificiũ laudis ꝛc. Et ap̃ls. Exhibete coꝛpa vrã hostiam viuẽtẽ sanctã deo placẽtẽ vt sit rõnabile obsequiuz vrm. mortificãtes in altare coꝛdis mẽbra vra q; sũt sup terrã. vicz immundiciã libidinẽ ꝓcupiscẽtiã malã. et auariciã. q; tenꝰ mõo coꝛde et casto coꝛpe. sctificetis dño vosmetipsos. In sacramẽto aũt coꝛpis xpi fm aug⁹. nil a bono magis. nil a malo min⁹ p ficit sacerdote. dum mõ ille cũ ceteris in arca ꝓsistat. et formã obseruet traditã a colũba. q; a nõ in merito sacerdotis sed in vbo ꝓficitur creatoris. Aurũ enim eq̃ vez est in arca furis sic i thesauro regis. Vñ et caiphas pontifex persecutoꝛ vni⁹ et verissimi sacerdotis. q; uis ipse verax nõ eẽt. qõ dedit tñ verũ fuit. si nõ suũ dedit sz dei. i. in forma eccle Nõ ergo sacerdotis iniqtas impedit effectũ sacramẽti. sic nec medici infirmitas vtutẽ impedit medicine Quãuis igit⁹ op⁹ opans aliqñ sit imũduz op⁹ tñ opatũ spẽ mũdũ. Sz sic oia sũt mũda mũdis sic oia sũt immũda immũdis. Nã al⁹ ergo cũ vitã accipit mortẽ incurrit. sic ecõtra bon⁹ cũ morte sustinet vitã acq̃rit. Nã quis mãducat indigne iudiciũ sibi mãducat. Quo vo de talib⁹ aut ppha. Nã dicã bñdictoib⁹ vr̃is. et greg. Bñdictio eoꝝ vertit̃ in maledictionẽ. et oꝛo in pctũm. de pcis ab eccla nõ toleratis seu notoꝛijs intelligit. q; bñdictõ q; tũ ad ipsos maledictio reputat. q; nã fm aug⁹ malꝰ inq̃ntũ in eis ẽ dicit sacramẽta polluere. cũ tñ illa pmaneat ipolluta. sũt ei bonis ad pmũ repbis ad iudiciũ. Vñ aug⁹. Spũalis vtus sacramẽti ut lux pura ab illũ inãdis excipit ad salutẽ sz pmãdos mistros q; p canale trãsiẽs nõ coinq̃nat. Arnaldiste tñ pfidi hereticꝰ dicit. nisi q; legi q; mũdis et luxuriosꝰ mistris xps spõsaz suam eccl'am tradiderit custodiendã. vel ptãtẽ sacroꝝ misterioꝝ pagere. vel claues regni. vel ptãtẽ ligãdi et soluẽdi. q; illi soli ut ait greg. et iusti ibac carne positi ptãtẽ bñt ligãdi atz soluẽdi sic apli. q; vitã vel fidẽ illoꝝ cui eoruz doctina tenẽt. Vñ vt dicũt a tlib⁹ sacramẽta ꝓstita nec valẽt nec pficiũt ad salutẽ. Legit ei in li. numeri. Quidq̃d tetigerit immũd⁹ immundum faciet. Et christus. Nõ pt arboꝛ mala fructꝰ bonos facere Et dauid. Ꝓdeccatori aũt dixit deꝰ. Quare tu enarras iusticias

meas. ⁊ a. t. m. ꝑ os tuū. Et apl'ꝰ Oīa mūda
mūdis. coinq̄natis aūt et infidelibꝰ nihil ē
mdm. Et gre. ī pastorali li. j. ca. x. Bū is q̄ dis
plicet ad intercedēdū mittit. irati animꝰ ad
deteriora ꝓuocat. Itē ibidē ī capitu. xij. Accē
est vt mūda debeat esse manꝰ q̄ diluere sor-
des curat. ne tacta queq; ipsa sordida deteri
us inq̄net. Celebrat āt missa hora t̄tia sex-
ta et nona. In tercia q̄ ſm marcū hora illa
xp̄s crucē ascēdit et linguis iudeoꝝ crucifi-
xus est clamātiū crucifige crucifige. Et q̄ il
la hora sp̄ūssanctꝰ sup apl'os in igneis lin-
guis descēdit. In sexta q̄ in illa hora ſz ma
theū vere crucifixꝰ et īmolatꝰ ē. Et in nona.
q̄a hora illa in cruce pendens emisit sp̄ūm.
Thelesphorꝰ papa statuit ut missa añ ho-
rā tertiā nō dicat. q̄d de publicis ⁊ popula
ribꝰ miss intelligēdū est. Que sic augꝰ. ait.
nō dñt in publico fieri. ne ꝑpl'ꝰ a publicis q̄
hora tertia dicūt retrahat. Cantat āt diebꝰ
dñicis et festiuis hora tertia. In ꝓfestis ho
ra sexta In q̄dragesima hora nona. et etiaz
ex institutione pelagij pape et alioꝝ ī diebꝰ
ieiunioꝝ nō tñ oīm. In sabbatis v̄o ieiuni
oꝝ q̄ttuor tēporū sero p̄t celebrari ꝓpter or-
dīes sacros q̄ ad dñicaz sequētē ꝑtinere nos
cunt. Sed q̄ missa a ieiuno dici dz. ⁊ iō ne
nimis ieiunet. pꝰ vespas inchoat. ⁊ sic vsq;
ad noctē ieiuniū ꝓtelat. De q̄ in. vj. ꝑte sub
sabbato paschali dicet. Q̄ v̄o missa q̄nz sū
mo mane cantat ex ꝯsuetudine nō ex ordīe
est. Leo tñ papa diluculo siue ꝑma diei ꝑte
ad missā ītrabat nescio an necessitate. an rō
ne. an sola vsus apl'ici ꝑtāte. vel de peculiari
missa itelligēdū ē. Qui āt necessitate ꝑueni-
unt tertiā aut offerūt pꝰ sextaz aut nonam
amore diuino. ne vicz eis dies absq; sacrifi-
cio ꝑtereat excusari p̄nt cū discipul' q̄ euelle
bāt spicas in sabbato ⁊ cū dauid q̄ comede-
bat panes ꝓpōnis. Vel q̄ in missa fit mēo-
ria passionis. mortis. sepulture. resurrectio
nis. ⁊ ascensiōis. iō cantat tot varijs horis.
In tertia ī mēoriā passiōis ⁊ ascēsiōis ꝑꝰ
sextā in mēoriā mortis. ꝑꝰ nonā ī mēoriā
sepulture. In mane in mēoriā forte resurre
ctionis. Asserūt etiā q̄dā dñm ī meditullio
horaꝝ crucifixū ⁊ iō nūc hāc nūc illā horaz

positā. Vñ eccl'a inter vnā horā ⁊ alterā ce-
lebrat missā In die aūt natal' dñi ꝑma mis
sa de nocte cantat. ꝓut sub ipso festo dicet.
Ceterū si ī q̄dragesima occurrūt duo offi
cia. q̄s dies duplices vocamꝰ. missa d̄ festo
d̄r in tertia ⁊ absq; genuflectōe. officiū v̄o d̄
ieiunio d̄r in nona ⁊ cū genuflectōne. Tpe
etiā aduentꝰ dz missa in sctōꝝ festiuitatibꝰ
hora tertia celebrari. Verū nullꝰ dz eadem
die plures missas celebrare regulariter. q̄ xp̄s
semel passus fuit. Et valde felix ē q̄ etiā vnā
digne pōt celebrare. nec p̄t q̄s duas missas
cū vno vel vnā cū duobꝰ sacrificijs celebra
re. Sub vno tñ canone p̄nt plures hostie cō
fici. Nā ⁊ p̄sbiter dz sp hostiā ꝑ infirmis hrē
paratam. Potest q̄z sacerdos vnā missam
cum sacrificio. ⁊ aliā siccā celebrare. Missa
sicca d̄r quoniā si sacerdos nō potest ꝯfice-
re. q̄ sorte iam celebrauit. vel ob aliā causaz
pōt accepta stola epl'am ⁊ euangeliū legere
⁊ dicere orōem dñicam et dare benedictōez
q̄nimo si ex deuotione nō ex supstitione ve-
lit totū officiū misse sine sacrificio dicere. ac
cipiat oēs vestes sacerdotales. ⁊ missaz suo
ordine celebret vsq; ad finē offerende. dimit
tens secretā. que ad sacrificiū ꝑtinet. ꝑfatio-
nem v̄o dicere pōt. licet in ea videant angeli
īuocari ad ꝯfectionē corpis ⁊ sāguis xp̄i. de
canone v̄o nihil dicat sed orōnē dñicā nō ꝑ
termittat. ⁊ q̄ ibi sequūt sub silētio dicēda ñ
dicat. calicē vel hostiā nō habeat. nec de his
q̄ sup calicē seu eucharistiā dicūt vel fiūt ali
q̄d dicat vl' faciat. p̄t etiā dicere pax dñi sit sp
vo. ꝛc. ⁊ exiñ misse officiū suo ordine ꝑagat.
meliꝰ ē tñ talia omittere. Verū q̄dā incipiūt
missā d̄ die celebrātes illā suo ordīe vsq; ad
offerendā. postea incipiūt aliā missā ⁊ eam
cantant vsq; ad eundē locū. ⁊ idē faciūt plu
ries si volūt. ⁊ incepta missa viuoꝝ incipiūt
q̄nq; missam mortuoꝝ eā ꝓsequentes vsq;
ad eundē locū. et exinde ꝓcedētes dicūt tot
secretellas q̄t missas inceperūt. semel tantū
canonē dicentes ⁊ ꝯsecrātes. ⁊ ī fine tot ora-
tiones dicūt quot officia misse inceperūt.
sed hoc tanq̄z detestabile reprobamꝰ. Pōt
tñ sacerdos q̄nq; plures missas vna die ce-
lebrare. Primo in festo natalis dñi. sicut in

ſerta ꝓte ſub illo feſto diceꝫ. Scdo vbi neceſ
ſitas exigit. puta ſi q̄s moriaꝫ. Concliū tñ
carthaginēſe dt q; ſi epūs vel aliq; poſt ttiaz
obierit. ꝓmemoratio ſolis orōnib; faciēda
eſt ſine miſſa. Tertio cauſa honeſtatis. vt ſi
aliqua magna ꝑſona ſupueniens velit miſ
ſam audire Quarto ꝑm q̄ſdā cā vtilitatis.
puta ꝓpter ꝑegrinos ꝓpter hoſpites. ꝓpter
cōmeantes. ꝓpter infirmos. ꝓpter ſponſos
et ꝓpter raritatē clericoz. et pauptatē eccl'az
ſacerdotes ꝓprios nō habentium. Quīto
vt vrit ſicard; epūs cremonenſis in mitrali
cū due feſtiuitates occurrūt. Iſdñt etiā tres
celebrari. tū q; ℔ fit licite in natali. tū q; xp̄i
paſſio tripluta eſt. Iſdaſſus eſt enī linguis ī
ſultantiū. manib; vberantiū. z clauis cruci
figentiū. Ipſe etiā eſt a patriarchis geſtib;
īmolat;. a ꝓphetis vbis ſacrificatus a p̄ē
et a ſeipſo realiter oblatus. Sexto pari rōe
ſi in die ieiunij occurrit aliq̄ ſolēne feſtum
poteſt vnā de feſto z aliā de ieiunio celebra
re. ſi aliꝰ ꝑſbiter nō aſſit. Legit etiā q; leo pa
pa ſepe ſepties z aliq̄n nouies ieadē die miſ
ſam celebrauit. Sacerdos tñ aliā miſſaz in
eadē die celebratur; in vltia tantū miſſa p/
fuſionē ſuā nat. q̄uīā ſi in ꝓma ſumeret ieu/
n; nō eſſet. et ſic alia miſſa impediret. alias
aūt q̄uis celebrat. totiens corp; xp̄i z etiam
pfuſionē ſuā niat. Sed nunq̄d p̄anſus ꝓſic
R̄ñdeo ſic. licet ℔ facere nō deat. nō enī ieu
niū eſt de ſubſtātia put ī canone innuit au
g;. als dñs nō ꝓfeciſſz. Iſta giſter tñ hu gui
tio dicit. Sane ꝑſcis tpl; hereſib; pulſu
lātib; et trinitatē impugnātib;. ex inſtitutōe
alcuini magiſtri karoli rogatu bonifacij
archiep̄i maguntini ſtatuentis. Iſdria feria
miſſa de trinitate dicebaꝫ. Scda feria de ſa
p̄ētia. Tertia feria de ſp̄ūſancto. Quarta
feria de caritate. Quinta feria de angelis.
Sexta de cruce. Septīa de bā ⁊gine Cau/
ſa vo illa ceſſante illud ceſſauit. z dñicali of/
ficio ordinato ſtatutū fuit vt ꝓma feria ſuū
haberet officiū. ſ. de trinitate. Scda de angel'. q
tūc ꝓmo creati ſūt in bonis gratuitis. tūc ei
lucifer fuit a tenebris. i. boni angeli a ma
lis. q; tūc ceciderūt mali. boni vo ꝓfirmati
ſūt Jn ꝓma vo feria creati fuerūt angeli in
bonis natalib;. Cantaꝫ etiā ī ſcda feria ꝓ
defūctis ut ill' adhibeam; ſuffragia angelo
rū. Et q; vt dicūt q̄dā in ꝓma feria refrigeri
um hñt illi q̄ ſūt in purgatorio. et ſtatī in ſe/
cūda feria redeūt ad penas z laborē. q̄re vt
eoz ſubueniaꝫ laboꝛib; miſſa ꝓ illt in ſcda
feria celebraꝫ. Jn tertia feria ꝓ pctis. Jn
q̄rta ꝓ pace Jn q̄nta ꝓ tribulatōe. Vl'
i tertia feria dz repeti intro;t miſſe de dñica
Jnſtitutū etiā fuit vt in q̄rta feria ieiunare
tur. z illa ſili' die dz miſſa de dñica dici niſi fe
ſtiuitas impediat. Jn q̄nta feria dz ſili' repe
ti officiū dñice ſcz intro;t epl'a z euangeliū
q; dies iouis dr cognata dñice diei. ꝓout
diceꝫ ſubti. de acceſſit ponti. ad al. Jn ſexta
feria de cruce. Illa enī dies appropaꝫ xp̄o in
cruce. q; ipſe in ea mori et crucifigi voluit
ꝓ ſalute hūane generis. Jn ſeptīa feria de
bt̄a ⁊gine. Hō initiū habuit. Quoniā oliz
i q̄dā eccl'a ciuitatis ꝓſtātinopol' erat ima/
go bt̄e ⁊ginis. coram q̄ depēdebat velū q̄ to/
tā velebat imaginē. ℔ velū in ſexta feria p;
veſpas recedebat ab imagine. illo mouēte ſo
lo dei miraculo. q̄ deferrē in celū. vt ad ple/
nū poſſet imago a ppl'o ſpici. Celebratiſ vo
veſpis in ſabbato deſcēdebat ip̄m velū ante
eā dēy conā ſiue imaginē. et ibi manebat vſ
q; ad ſextā feriā. Hoc viſo miraculo ſancitus
eſt ut ſp illa feria debtā ⁊gine cātaret. Alia
etiā rō ē q; dño crucifixo z mortuo. z diſci/
pulī fugiētib;. z de reſurrectōe deſpantib; in
ea ſola tota fides in ſabbato illo remāſit. ſcie
bat ei quō portauerat eū ſīn labore z peccat
ſine dolore. z nō certa erat q; filiꝰ dei eſſet. z a
mortuis die ttia reſurgere debat. Et ℔ eſt rō
q̄re dies ſabbati magis q̄ alia dies bt̄e ma/
rie appropaꝫ. Tertia rō ē q; dies ſabbati eſt
ianua. z intro;t ad dñicā die. Vñ cū ſum;
in ſabbato. ſum; iurta dñicā die. dies āt do
minica ē dies reqei. z ſigt vitā etnā. Vñ cū
ſum; ī grā dñe nr̄e ſum; q̄ ī ianua' paradi.
Quigit ipſa ē nob porta ad regnū celoz. q̄d
p die dñicā figurat. nō d illa ſolēnizam; i ſe/
ptīa feria q̄ die dñicā p̄cedit. Quarto vt ſo
lēnitas matris ſolēnitatē filij ꝓtinuet. Quīto
ut feſtiuꝰ agat in die in q̄ deus ab' omni
opere requieuit. Notandū etiam eſt q

in misse officio vbi xp̄i passio rep̄sentat̄ tri-
bus linguaꝝ generib⁹ vtimur scz greca he-
braica ⁊ latina. ad sig̃ficandū q̄ his trib⁹ li-
guis script⁹ ē titul⁹ crucis xp̄i ioh. xix. ⁊ ad
designādū q̄ oīs lingua q̄ ꝑ hāc triplicē ītel
ligit̄ deū laudare ⁊ cōfiteri dz. q̄ dn̄s noster
ihus xp̄s in gl̄ia est dei patris. Licet eī mul
ta sint genera linguaꝝ. iste tn̄ sūt p̄ncipales
hebrea ꝓpter legē et q̄ est mater aliaꝝ. greca
ꝓpter sapiam. latina ꝓpt̄ nobilitatē ⁊ roma
ni imperij dn̄iuz. Verba latina sūt epl̄e euā
gelia. orōnes ⁊ cant⁹. greca sūt kyri heleysō
xp̄e heleyson ⁊ imas. hebraica sūt all̄a. amen
sabaoth. et osāna. Vn̄ ⁊ ī missa romani pō
tificis in p̄cipuis solēnitatib⁹ legit̄ euāgeliū
⁊ epl̄a nō solū in latino. verū etiaz in greco.
ad designādum ꝯiūctionē vtriusqz ꝓpl̄i sub
vna fide siue q̄ eccl̄a ꝯstat nō solū ex latinis
verū etiā ex grecis. ⁊ vide in vj. pte sub ti. de
parasceue. Sz querit̄ vtrū sacerdos mi-
n⁹ q̄z duob⁹ p̄ntib⁹ debet celebrare missam.
⁊ videt̄ q̄ n̄. statuit nāqz sother papa vt nul
l⁹ missaꝝ solēnia celebrare p̄sumat. nisi duo
bus p̄ntib⁹ sibiqz rn̄dentib⁹. ipse terti⁹ ha-
beat̄. Cū eni ipse pluraliter dicat dn̄s vobis
cū. et in secreta dicat. orate ꝑ me conuenit vt
ipsi⁹ salutationi a plurib⁹ rn̄deat̄. Verum
aliud est necessitatis articul⁹ in q̄ p̄t vno so
lo p̄sente celebrare. ⁊ aliud religionis ꝯtem-
pt⁹. Pie q̄z credendū est ⁊ sacris autoritati
bus ꝯprobat̄ q̄ angeli dei comites assistūt
orantib⁹. iuxta illud ꝓpheticū. In ꝯspectu
angeloꝝ psallā tibi. Et angelus ad thobiaz
Qn̄ orabas cū lacrimis obtuli orōem tuā
dn̄o. Sed et in canone misse ꝯtinet̄. Suppli
ces te rogam⁹ oīpotēs de⁹. iube hec ꝑferri ꝑ
man⁹ sancti angeli tui in sublime altare tu-
um. Preterea q̄libet hō hz suū ꝓpriū ange-
lū ad custodiā. Vn̄ dn̄s in euangelio loq̄s
de ꝑuulis ait. Angeli eoꝝ semꝑ vidēt faciez
p̄ris. Illos igit̄ habem⁹ in orōne ꝑticipes.
q̄s habebim⁹ in glorificatione ꝯsortes So
lus tn̄ p̄sbiter nō pōt diuinū officiū absqz
ministri suffragio celebrare. ꝓut in ꝯstituti-
one alexandri cauet̄. Canon q̄z tholetan̄. cō
cilij statuit. vt vbi tempis vel loci siue cleri
copia suffragat̄. habeat q̄lsqz deo sacrificans

post se vicini solaminis adiutorē. ut si ex ali
q̄ casu ille q̄ ad officia impletur⁹ accedit tur
bat⁹ vel ad terrā elisus fuerit. a tergo semꝑ
habeat q̄ ei⁹ vicē intrepide assequat̄. Siqui
dē copia tp̄is suffragat̄ si non fuerit guerra
loci si eccl̄a sit diues. cleri si sit ibi copia cle-
ricoꝝ. Generalr̄ aūt dd̄m est q̄ illa est legiti
ma missa. in q̄ sūt sacerdos. rn̄dens. offerēs
atq; ꝯmunicās. Sicut ipsa p̄cū ꝯpositio eui
denti rōne demonstrat. Introit⁹ ad chorū
ꝓphetaꝝ respicit. q̄niā s̄m augustinū moy-
ses minister fuit veteris testamenti. ꝓphete
ministri noui. kyri heleyson ad eos respicit
ꝓphetas. q̄ circa dn̄i aduentū erāt de q̄b⁹ fu
erūt zacharias ⁊ ioh̄es baptista filius eius.
Gloria in excelsis ad cetū respicit angelorū
gaudiū natiuitatis dn̄i pastorib⁹ annūciā
tiū. Prima collecta respicit ad h̄ q̄d dn̄s cir-
ca annū duodecimn̄ agebat. q̄n̄ scz ascēdēs
hierosolimā sedebat inter doctores audiēs
⁊ interrogās. Epl̄a ad iohannis p̄dicatiōez
ꝑtinet. Responsoriū ad beniuolētiā apl̄oꝝ
respicit scz q̄uo a dn̄o vocati secuti sūt eum.
All̄a ad leticiā mētis eoꝝ ꝑtinet. quā habe-
bāt de ꝓmissionib⁹ ei⁹ vel de miraculis q̄ ꝑ
eū vel ꝑ nomē ei⁹ fiebāt. euāgeliū respicit tē
pus a sua p̄dicatione vsqz ad p̄dictū tp̄us.
Qd̄ v̄o deinceps in misse officio agit̄ ad il
lud respicit tp̄us q̄d ē a dn̄ica q̄ pueri hebre-
orū obuiauerūt ei vsqz ad diez ascensionis
ei⁹ siue penthecostes. Oratio v̄o secrete vsq̄
nobis q̄z peccatorib⁹. designat illā orōnem
quā iesus in mōte oliueti exercebat. Qd̄ āt
postea agit̄ significat tp̄us illud q̄ dn̄s in se
pulcro iacuit. Qn̄ v̄o panis in vinū mittit̄
aīam dei ad corp⁹ redire demōstrat̄. Salu
tatio sequēs sig̃ficat salutationes postea di
scipulis a christo factas Fractio oblate sig̃
ficat fractionē panis factā a dn̄o discipul̄ i
emaus. Hec pleni⁹ in suis locis dicent̄. De
missa ꝓ mortuis et ipsoꝝ officio in septima
pte dicet̄. Ad hoc missa non nisi in sacratis
dō locis. i. in tabernacul̄ diuinis p̄cib⁹ a po-
tificib⁹ delibutis absqz magna necessitate
dici dz. Nō ergo in ꝓphanis domib⁹ absqz
ep̄i licētia. quia sancti⁹ est missā nō cantare
vel nō audire q̄z in locis in quib⁹ hec fieri n̄

oportet. Ñ scriptū ē. Vide ne offeras oloc causta tua in oī loco quē videris sz in oī loco quē elegerit dñs deꝰ tuꝰ. Be ℞ dicēt in pbemio ⁊nte ptis. ¶ Dōt aūt esse necessitas vt dicat in naui vel in exercitu sub papilione siue sub diuo si illud haberi nō possit. sed tūc cū tabula seu altari viatico. ¶ Dresbiter autē nō dz missā celebrare sine licētia ep̄i in altari in q̄ ep̄s ea die celebrauit. Sixtꝰ ñ papa statuit missā nō nisi sup altare celebrari. Felix papa pmꝰ statuit sup mēorias martiz missas celebrari. Bonifaciꝰ papa scdus statuit vt in missē celebratōne clerici a laicis sint diuisi. Martinꝰ papa statuit missā alta voce cantari. Vigiliꝰ papa statuit eā in eccl̄e orientali pte dici. ℣ Illud q̄z notādū est q̄ in missa repñtat pugna et victoria sacerdotis ꝓ hoste antiquo. ¶ Drocessus ad hāc pugnā ponit sub ti. de accessu pōti. ad al. in fine. Arma vo ⁊ pugna sacerdotis posita sūt in pbemio tertie ptis. ℣ Bursꝰ missā q̄ dō iudicū imitat. Ñ ⁊ canon actio vocatur. Est enī actio cā in iudicū deducta. ¶ In missa quidē ca nrā agit. oratoriū est pte iudicis. deꝰ iudex. dyabolꝰ accusator. ministri testes. sacerdos aduocat⁹ ⁊ defensor. hic ē moyses qui cām ip̄i ad dñm allegabat. cuiꝰ patrocinio delatoris fallacia ꝓfutat. ⁊ nrā ñocētia cōprobat ⁊ absoluit. ⁊ iudicis ira placat. ⁊ pmisericordiā culpa remittit. ℣ Ceterū missa dicat misteriū q̄ pferat ⁊ sacrificiū q̄ offertur. ℣ Diuisse autē officiū i duas p̄ncipalis diuidit ptes. videlꝯ et in missaz catechumiorꝫ. ⁊ missam fideliū. Diuisa catechumiorꝫ est ab introitu vsq; post offertoriū. q̄ missa dr̄ extendo dz. q̄nā q̄n sacerdos incipit ꝓsecrare eucharistiā catechumini foris de eccl̄a mittunt. Ñ ⁊ antiquitꝰ plecto euāgelio dyacon⁹ supra pulpitum z acclamare solebat. Si q̄s catechumin⁹ adest exeat foras. put dicitur in sexta pte sub q̄rta feria quarte dīce ōdragesīme. Q̄d ideo fiebat q̄nā catechumini licet sint in fide instructi. nōdū tn̄ sunt renati fonte baptizati. et ideo nōdū sūt de corpe eccl̄e. sicut nec iudei. nec gētiles. q̄re sacris aliis misteriis integresse nō dñt. q̄ nō nisi baptizatis fidelib⁹ ꝓmittunt. nec thesauri eccl̄e sūt inimicis oñdendi. Ñ de quibus dā quicathecumin⁹ ⁊ nōdū renatoꝫ tipū seu figurā gerebāt scriptū ē. Jesus aūt nō credebat se illis sciens q̄d in hoie esset. Hinc etiaz in canone carthagiñ. ꝓcilij dr̄ q̄ nec gentilis nec hereticꝰ nec iudeꝰ prohibeat eccl̄am ingredi et audire ybū dei vsq; ad finē misse catechumin⁹ nec etiā in cesti tuo si. ℣ Diuisa vo fideliū est ab offertorio vsq; ad pⁿ communionē. Et dr̄ missa illa a dimittendo. q̄ ea expleta ad ppria q̄sq; fideles dimittūt. Diuisa ergo aliq̄n est nomē collectiuū. q̄a q̄z missa vocat q̄d est ab introitu vsq; ad offertoriū. Q̄nq; q̄d ē ab introitu sacrificij vsq; ad ite missa ē. ⁊ hoc verꝰ q̄ tē hostia mittit. Q̄z q̄d ysitatiꝰ est dr̄ missa totū officiū ab introitu vsq; ad ite missa est. siue inuocatio nois dei que fit a sacerdote sup altare. q̄ trāsmissa. eo q̄ pp̄le fidelis p̄ misteriū sacerdotis q̄ vice mediatoris inter deū ⁊ hoies. i. xp̄i fūgitur. p̄ces supplicatōes. ac vota altissimo trāsmittit. Q̄nq; illud tantū officiū q̄d sub silētio dr̄. Q̄z solū yba illa q̄bus dñicū ꝓficit corpꝰ. Aliq̄n missa est nomē ppriū q̄ significat xp̄m q̄ missus est a p̄e in hūc mūduz Significat etiā angelū q̄ mittit vt peiꝰ manꝰ hostia offerat i sublime altare dei. Jpm ergo sacrificiū. i. hostia vocat missa. q̄ trāsmissa. p̄ꝰ siq̄dē a p̄e nobis vt sz esset nobiscū. postea a nobis patri vt intercedat ⁊ sit p nobis apud deū. Jte trāsmissa. p̄mo nos a patre p incarnatōnē xp̄i filij sui q̄ fuit missus celestis. ⁊ postea patri a nobis p passionē eiꝰ. Siliꝰ in sacrameto transmissa p̄mo nobis a patre p sanctificationē q̄ nobiscuz esse incipit postea patri a nobis p oblatōez q̄ p nobis apud p̄em intercedit. Hec enim missio seu legatio sola sufficiens ⁊ idonea ē ad soluendas inter deū ⁊ hoies inimicicias ⁊ offensas. Cū ergo dyaconus in fine misse dicit. ite missa est. idē est ac si dicat. redite ad ppria. vel sequimini xp̄m q̄ missa siue oblata est hostia salutaris p nobis ad deū p̄em placadū. ℣ Ido est etiā et aliē missa dicendi in q̄tuor ptes sit aplim. j. ad tbi. ij. ⁊ habet etiā in canone ꝓcilij toletañ. sz in obsecrationes. orōnes. postulationes. et laudes siue

grāꝝ actiones. Quoꝝ vboꝝ expositio ī q̄nta ꝑte sub ti. de tertia ponet̄. Pars ꝑma protendit̄ ab introitu vsq3 ad offertoriū. ⁊ dicit̄ obsecrationes. i. ꝑcationes q̄ sc3 fiūt ꝑusq̄m spēs incipiant bn̄dici. Scd̄a vsq3 ad finem dn̄ice orōnis ibi videlicet. libera nos q̄sum⁹ dn̄e ꝛc. Tertia vsq3 ad ꝯmunionē videlicet s̄m aug⁹. orōnes q̄s eps dicit post ꝯmunionē. Quarta vsq3 in finē sc3 s̄m augustinū qn̄ post ite missa est. vel bn̄dicam⁹ domino ꝓpl's rn̄det deo grās Scd̄m alios vo ꝑma ꝑs ꝓtendit̄ ab introitu vsq3 ad Te igit̄ Secūda vsq3 ad Orem⁹ ꝑceptis saluta. Tertia vsq3 ad collectas. Quarta vsq3 ad ite missa est Rursus q2 q̄nq3 fuerūt sāguinis xp̄i effusiones. ideo misse officiū ab offertorio ī antea in q̄nq3 subdiuidit̄ ꝑtes. vt ibi dicetur Sed ⁊ q2 in sola cruce etiā q̄naria fuit sanguinis effusio. ideo et sol⁹ canon subdiuiditur in q̄nq3 ꝑtes Prima vsq3. q̄ pridie. Secunda vsq3 ad memēto Tertia vsq3 ad ꝑceptis. Quarta vsq3 ad embolismū. Quinta vsq3 ad collectas.

De quinq3 psalmis quos pontifex celebraturus dicit

Celebratur⁹ pontifex missaꝝ solēnia q̄sdam psalmos ⁊ orōnes ex institutōne celestini ꝑmi ꝑmittit. quos interim dū caligis ⁊ sandalijs ornat̄ dicit s̄m exhortatōnē psalmiste dicentis ꝑoccupem⁹ faciē ei⁹ in ꝯfessione et in psalmis iubilem⁹ ei. Hi psalmi sūt quinq3 videlicet. Quam dilecta tabernacula. Bn̄dixisti. Inclina. Credidi et De ꝓfundis. vt quidq̄d īmūdu3 quīq3 sensuum trāsgessione ꝯmisit q̄nq3 psalmoꝝ orōne detergat. Quedā enī ꝯtinent̄ in q̄libet ipsoru3 q̄ recte ꝯueniūt celebraturis altaris misterium ⁊ eucharistie sacramentū Orōnes vo q̄s adijcit manifeste ꝑtinēt ad īpetrādū cordis ⁊ corꝑis mundiciā ⁊ munimē. Rurs⁹ iō dicit. Quā dilecta ⁊ alios psalmos. vt in christo cui⁹ typū gerit vtutū plenitudo notet̄. Et nota q̄ religiosus s̄m ordinis sui ꝓfessione discalceat⁹ incedens missā celebratur⁹ se calceat ex ꝑcepto apl'i dicētis ad ephe. State calciati pedes in ꝑꝑatōne euangelij pacis. Nempe ꝑ calciamenta q̄ fiunt de pellibus animaliū mortuoꝝ ⁊ calcant terram ⁊ sunt clausa de subter ⁊ aꝑta de sup. significat̄ q̄ sacerdos d3 eē mortuus mūdo ⁊ deb3 hrē cor clausū ad terrena. ⁊ ipsa tanq̄3 lubrica calcare ⁊ vilipendere ⁊ aꝑtū ad respiciendū et desiderandū celestia

De capitis cōpositione et manuum lotione.

Caligis et sandalijs impositis pōtifex ⁊ sacerdos caput pectinat. manus et faciē lauat. Nam ⁊ legalis sacerdos sacrificaturus lotis prius manib⁹ ac pedib⁹ induebat manastasim. cui⁹ loco hodie sandalia habentur. ꝓut dictū est in tertia ꝑte sub ti. d̄ legalibus indumentis. Pectinat igit̄ caput. et faciē lauat. Primo exēplo marie q̄ futuram xp̄i passionē figurās vnxit oleo caput ei⁹ Etenī in misse officio xp̄i passio repn̄tatur. Secundo ex mandato domini dicētis in matheo. Tu aūt cū ieiunas vnge caput tuū ⁊ faciē tuā laua. ꝑ hoc significans q̄ in sanctis oꝑibus nostris omnē fictionē et simulationē a nobis amouere debem⁹. Tertio pectinat̄ caput. Nā ꝑ capillos superflue cogitationes ⁊ cura terrene solicitudinis. ꝑ caput mens ⁊ intentio. que cunctis anime actibus sicut caput ceteris membris supereminet. significātur. Congrue igitur pectine capilli ꝯplanant̄ ⁊ ordinant̄ et euulsi seꝑant̄. ad notādū q̄ tūc specialr̄ mores ꝯponere ⁊ supfluas cogitationes a se repellere d3 iuxta illud ꝓpheticū Auferte malū cogitationū vestraꝝ. atq3 mens ipsius ꝑuia discretiōe seꝑari. quietari ⁊ purgari a terrenis solicitudinibus. ⁊ vtutibus ornari d3. Pecten enī ꝓpter ordinatā in scissionib⁹ diuisionem discretōnē sig̃t. q̄ intentio aīe adornatur. sic capilli capitis pectine adornāt. manus q̄3 lauat ꝓpter reuerētiā tāti sacramēti. q̄ten⁹ ad illud ꝑtractādū mūdissim⁹ accedat. Vn̄ greg̃. ī pastorali li. j. ca. xij. Necce ē vt mūda studeat eē man⁹ q̄ diluere sordes

curat. Corpalit igit lauat man⁹ vt spūalit mūdet act⁹. iuxta illd ps. Lauabo inter innocentes manus meas ꝛc. ne q̄i illotis manib⁹ ad mensā ꝑuenire videat. nō q̄ lutum manuū diuina sacramēta cōtaminet. sed si q̄s indigne manducat ⁊ bibit iudiciuz sibi manducat et bibit Vn̄ ⁊ in euāgelio math. Nō lotis manib⁹ manducare nō coinquinat hoīem. q̄ v̄o de ore ꝓcedūt ⁊ de corde exeunt. vidlicet cogitatiōes male homicidia et adulteria ⁊ cetera hmōi. hec sūt q̄ inq̄nant hoīem. Solicite ergo satagendū est vt non tam exteriora manuū q̄z interiora mētium inq̄namēta purgent. Manuū aūt lotio a lege sūpsit exordiū ut p̄missū est. Legit enī exo. xxx. xxxviij. ⁊ xl. ca. q̄ moyses fecit labruz eneū de specul' mulierū in q̄ lauabāt se sacerdotes. in ingressu tabernaculi testimonij. ⁊ q̄n accessuri erāt ad altare. Siquidē in labro eneo sonoro sig̃ficat cōfessio. In altari aureo mētis amaritudo. In specul' mulierū vite sanctoꝝ ꝯsideratio. Sacerdos ergo p̄usq̄z ad altare veniat ꝑ ꝯfessionē sive lacrīs p̄nie se abluat. ꝑ mētis amaritudinē se purget. ꝑ ꝯsiderationē vite sanctoꝝ se informet De p̄mo ysa. lij. Mūdamini q̄ fertis vasa dn̄i. De secdo. j. corīth. v. Expurgate vet⁹ fermē. ꝛc. De tertio hreb. xij. Hn̄tes īpositā nubē deponam⁹ omne pond⁹ ⁊ circūstās nos peccatū. vt sim⁹ ī numero innocentum audacter dicentiū. Judica me dn̄e q̄niā e. in īno ꝛc. Itē Lauabo inter innocētes man⁹ meas ⁊ cir. a. t. d. Deinde man⁹ lotas manu tergio tergit. q̄ p⁹ lacrīas ꝯtricionis pctā abhorrere ⁊ abolere ꝑ opa satisfactionis dz Linū quidē ꝑ laborē ad candorē ꝑducit et penitentes ꝑ satisfactionē ad ꝑpetuā glorificationē. Crinū igit manuū ⁊ faciei ornamēta. nō sūt voluptatis oblectamēta sed in figurā a dn̄o sacerdotib⁹ legis iniuncta.

De aque benedicte consecratōne et aspersione.

Sacerdos in dominicis dieb⁹ celebratur⁹ alba et stola pat⁹. p̄usq̄z planetā induat. vt liberi⁹ vocare possit aquā ex institutione alexandri pape p̄mi benedicit. altare eccl'am ⁊ ꝓplm aq̄ bn̄dicta cōspgit vt oīs spirituū īmundoꝝ spurcicia tā de hītaculo q̄z de cordib⁹ fideliū ꝓpellat. hec enī v̄tus aq̄ exorcizate inē. Et etiā q̄r nouus xp̄ianoꝝ ꝓplus baptismatis sacramento renat⁹. ita ministerio aq̄ lota renatoꝝ corpa munit. sic sanguis agni a prisco ꝓplo ad repellēdū ꝑcussorē in postib⁹ ponebat. Vnde in canone alexādri ita legit. Aquā sale aspsam ꝓplis bn̄dicim⁹. vt ea cūcti aspsi sanctificent et purificent q̄d ⁊ oīb⁹ sacerdotib⁹ faciendū eē mādam⁹. Nā si cinis vitule aspsus ꝓplm sanctificabat atq̄z mūdabat. s. a venialib⁹. multo magis aq̄ sale aspsa diuinisq̄z p̄cib⁹ sacrata ꝓplm sanctificat atz mundat a venialib⁹. Et si sale aspso ꝑ heliseū sterilitas aque sanata est. q̄nto magis diuinis p̄cib⁹ sacratus sal sterilitatē reꝝ aufert hūanaꝝ et coinq̄natos sanctificat ⁊ purgat ⁊ cetera bona multiplicat. ⁊ insidias diaboli auertit. et a fantasmatis versutijs hoīes defēdit. Rursus tūc sacerdos int⁹ tabernaculuz aspgit. dū dei miscdiaz petit. Cyprian⁹ q̄z papa ait ꝯideo hoīnes aq̄ bn̄dicta aspgunt. q̄r valet ad sanctificationē. Vn̄ scriptura ꝑ ezechielē dicit. Aspgam sup vos aquā mundaz. et mūdabimini ab oīb⁹ īmundicijs vr̄is. ⁊ dabo vobis cor nouū ⁊ spiritū nouū in vobis Itē in numeris. Qui tetigerit cadauer hominis siue hūane ante morticinū. i. a morte cadens. ⁊ ꝓpter hoc septē dieb⁹ fuerit īmund⁹. aspgat ex hac aq̄ die tertia ⁊ septīa et sic mūdabit a pctō Si enī aspsus die tertia nō fuerit septīa nō poterit emūdari. Itē qui ex hac ꝯmixtione aspsus nō fuerit polluet tabernaculum. i. tanq̄z pollut⁹ nō intrabit cū alijs tabernaculū. i. seipsū qui est ps tabernaculi dn̄i. i. ecclie. ⁊ ꝑibit ex israel. Itē q̄ aq̄ expiationis nō est aspsus immund⁹ erit ⁊ manebit spurcicia ei⁹ sup eū. Et iterū Purificabis leuitas circūspgens eos aq̄ purificationis Et iterū Aqua aspsionis purificatio est. Ex quib⁹ apparet aspsionē aq̄ instar salutaris lauacri obtinere. Quidā tn̄ p̄missa referūt ad aquā baptismi Aq̄ igit in memoriā baptismi oī dn̄ica bn̄dicit. vt dicet in

vj.pte sub alcēsione.p:eterq3 in pascha ꝛ pen thecosten.q: in sabbatis dñicas illas pcedē tib⁹ bñdictis fōtib⁹ añ cusmatis infusiōez aq̄ recipiť.ꝛ ad aspgendū nos ꝛ domos reuat.sic in canone cautuz habeť. Ex aq̄ ergo bñdicta nos ꝛ loca in sigficationē baptismi aspgim⁹ nec aspgimur vt rebaptisemur sz ut grām diuini nois cū mēoria baptisma tis inuocem⁹. Et licet in dictis duab⁹ dñicis aspgat altare nō tñ tūc cātat antphona. Aspges me dñe ꝛc. q: tūc poti⁹ lugēdū nob est cū recolim⁹ nos eē a xp̄o mundatos per sue supplicū passionis. iuxta illō treno:. uj. Mdēoria memo:ero ꝛ tabescet in mea ima mea. In dñicis ergo dieb⁹ añ missā magis altare tantū ꝛ tot⁹ ppls aspgunť. q3uis in no cturnis ꝛ vespis oia altaria vl saltē pcipua thurificent. Circa q̄ ꝓsiderandū q̄ buj⁹ aspsio alia rōne fit sup ppl̄m et alia sup altaria Quia enī ꝓclusit de⁹ oēs sub pctō saltē ve niali q: septies in die cadit iust⁹ idcirco ipse ppls eccl̄am ingrediēs diuinis insistere intē dens ipsa aq̄ sanctificata aspgiť. q̄ valet ad q̄tidiana delenda. sic et cinis vitule in veteri testamēto. sm q̄ d q̄ imund⁹ erat phibebat eccl̄az ingredi donec aq̄ lauareť Altare aut aspgiť ppter reuerētiā sacramēti q̄ ibidem ꝓsecrandū est. vt inde oīm malignoꝝ spiri tuū pñtia arceat. Et q̄niā xp̄s p altare q̄ eē dz lapideū significat sm illud apli. petra aut erat xp̄s. ꝛ fides mā de vno xp̄o ꝛ nō de plu rib⁹ est. idcirco vt signū signato rñdeat vni. co altari aspso vniuersus aspgiť ppls. q: ipe est ē q̄ tollit pctā mundi. Thurificatio vo q̄3 repūtat diffusionē diuersaꝝ grāꝝ spiri tualū. et q̄niā grā nō solū in capite. verū et iam in alijs subiectis capiti inuenit iō que mēter post p̄mū secūdariō alia altaria. p̄ diuersi grad⁹ sanctoꝝ intelliguntť. thurifica ri solēt. Bursus thus ī thuribulo. co:igne o:ōis accensum sigficat. q: ergo o:atiōnā soliā ad deū et xp̄m mediatorē nrūm dz pri cipaliter applicari. iō ꝛ altare ꝛ crucifix⁹ thu rificari solent Jn paschali aut tpe ad aspgē dū cantam⁹. vidi aquā. q̄ sumit de ezechie le. cui dñs ostendit citate edificatā sup mō tem ꝛ ygentē ad austrū in qua erat mirabi le templū. Ciuitas eccl̄a est de q̄ dz. Mō pt. abscondi ciuitas supra montē posita. Tē plū est co:p⁹ xp̄i. de q̄ dz. Soluite tēplū hoc et p⁹ triduū exci. illud Aq̄ de tēplo egredies fons est baptismi de latere xp̄i pcedēs Sed cū fuerit in leuo lanceat⁹. cur hic dz a latere dextro. Bñdeo q: sūt duo latera xp̄i. s. dextꝛ ꝛ leuū. Dextrū est diuinitas ꝛ leuū humani tas Al latere igit dextro exiuit. q: de diuina xp̄i natura spūssanct⁹ aq̄ inuisibiliť pcedit. q aque visibili q̄ de latere leuo. i. humanitate lā ceata pfluxit saluandi vtutē tribuit. Be cte igit Jn pcessione paschali cantam⁹ in laudē fluminis huj⁹ cui⁹ inūdatione per mortē xp̄i reuixim⁹. Clerū p⁹ octauā pēte costes cātat in dñicis ad aspgēdū antipho na Aspges me dñe. q̄ a pascha vsq3 tūc intermittit. q: de fide passionis ꝛ hūilitate baptismi ppheta p̄dixit. Jsdoro aq̄ cū bñdicit sal admisceť. q̄ ab heliseo sūpsit exordiū Et sic hoc ad notandū q: ppl̄s p aquā intellect⁹ vt sanctificari possit p sacerdotis officium vbo dei imbuit q̄ p salē significat. Fit ter cruc sup aquā ꝛ salē q: doceť ppls sancte tri nitati grās p sua eruditione at q3 redēptiōe referre. Jder aquā q3 ꝓfessio p salē amaritu do significat. ex qua mixtura gemin⁹ pt⁹ p cedit sz diuisio seu separatio delictoꝝ et o:tus vtutū ac bonoꝝ operū. Sz q̄ sapiꝛus sal be nedicit q3 aqua. Respōdeo p sal intelligit amaritudo pñie. p aquā baptism⁹. q: ergo cordis ꝓtritio dz pcedere absolutionē. ꝛ pe nitētia baptismū. deo ꝓpus bñdicit sal q3 aq Et nota q̄ttuo:ēe genera aque bñdicte. Jsdoria. ā q̄ fit iudiciū purgatōis. q̄ ī vsu nō ē. Secūda aq̄ q̄ sanctificat in dedicatōe eccl̄e ꝛ altaris. de q̄b⁹ ī ꝓma pte dictū ē sub ti. de eccl̄e ꝛ altaris. Tertia ē q̄ ī eccl̄ijs aspgimur de q̄ hic agiť. Quarta aq̄ baptismi. de q̄ di cet in vj. pte sub sabbato sācto. ꝛ hac solebāt hoīes aspgi pusq3 crismareť. et adhuc fit i q̄ busdā locis. sz hodie interdictū ē. Jsdutabāt enī se iteū a pctis suis aq̄ aspsione. Sed cū tñ ꝓstat nullū bis baptizari posse Quia vo maiꝝ dignū trahit ad se min⁹ dignū ō si aqua nō benedicta admisceatur benedi cte. efficit bñdicta.

De officio seu introitu misse

In introitu pñaps misse incipit Sciēdū aūt q sancti pēs et pphete añ xpi aduentū suspirātes ⁊ pconātes. pmiserūt desideria. opa. laudes. ⁊ pces. q̄ singula figurāt in missa Introit⁹ nāq; scz ipsa antiphona vaticinia. pphetaꝝ. ⁊ sctoꝝ patrū desideria. cū pconijs. filij dei aduentū ⁊ incarnationē dei expectātiū exp̄mit. In cui⁹ rei signū in p̄ma dñica aduēt⁹ cātat ecc̄la introitū. Ad te leuaui. Choꝝ igit̄ psallētiū clericoꝝ. q̄ significat choꝝ pphetaꝝ ⁊ multitudinē sanctoꝝ xpi aduentū expectantiū. aiaz suā dilatat. et introitū in iubilo cātat. q̄nā pphete p̄are chereges ⁊ sacerdotes oēsq; fideles aduētū xpi cū desiderio expectabant clamātes ⁊ implorātes. Emitte agnū dñe dñatorē terre ⁊c. Itē Veni dñe et noli tardare ⁊c. Hinc etiaz ille simeon iust⁹ ⁊ senex bñ dixit dicēs. Nūc dimittis seruū tuū dñe sm̄ v̄bum tuum ⁊c. Quia viderūt oculi mei salutare tuū ⁊c. Et xps. Multi reges ⁊ pphete voluerūt videre q̄ vos videtis. ⁊ nō viderūt ⁊c. Ex eoꝝ ergo p sona cantat introit⁹. p q̄s christ⁹ introuuit in mundū. iuxta illud apli. Et cū introducūt p̄mogenitum in orbē terre. et adorēt eū oēs angeli dei. Sequit̄ v̄sicul⁹ psalmist⁹ siue psalm⁹. q̄ v̄sionē ad oationē notat. Dicit etiā v̄sus q̄ p eū reuertimur ad introitū. significans opa ⁊ vaticinia. Consequēter et institutione damasi pape dr. Gl̄a p̄ri ⁊ filio ⁊ spūsancto ⁊c. q̄d sigt laudē. q̄ post oationem danda est gl̄a. Dicit etiā gl̄ia vt oñdat patrē ⁊ filiū ⁊ spiritūsanctū hr̄e equalē gl̄az et coeternā maiestatē in p̄ncipio ⁊ nūc et sp et in secula seculoꝝ. i. in p̄nti p̄terito ⁊ futuro tpib⁹. Interpositio aūt glorie inter p̄mā cantationē introit⁹ ⁊ ipsi⁹ repetitionez designat captationē benuolētie. Et veni ⁊c. expectabant facili⁹ obtinerent ad totā trinitatē cordis ⁊ vocis glorificatōne clamabāt dicētes. Ostende nobis dñe miscdiam tuā et salutare tuū da nobis. q̄ sedes sup cherubin mani. coꝝ effra. b. ⁊ ma. Quoꝝ tandez u clamorē sp̄ūsanctus exaudiens vnxit eum oleo leticie p̄ p̄sortib⁹ suis. ⁊ ad euāgelizandum paupib⁹ destinauit sic ipse dei filius p pphetā testat̄ dicēs. Spūs dñi sup me eo q̄ vnxit me euangelizare paupibus misit me. Deinde antiphona ipsa seu introit⁹ repetitur. vt desiderū ātiquoꝝ patrū seu iteratio ⁊ multiplicatio suspiriorū ⁊ clamoris ipsoꝝ euidenti⁹ exp̄mat̄. Ps̄n pphetā. Manda remāda expecta reexpecta. Modicū ibi ⁊ modicū ibi. si morā fecerit expecta eū. q̄ veniēs veniet ⁊ nō tardabit. Hoc aūt desiderū antiquoꝝ nō semp repsentat introit⁹ intellectu lr̄e sed iubilo cantilene. Verū in dieb⁹ p̄festis bis introit⁹ cantat̄ in laudē diuine et hūane nature. q̄ in psona filij sūt vnite. In q̄busdā vo ecclijs ⁊ p̄cipuis festiuitatibus triplicat̄ in laudē ⁊ honorē trinitatis q̄si tripudiem⁹. i. in cui⁹ ⁊ nēoriā missā cantam⁹. et dr semel cū gloria p̄ ad laudē incarnationis. Q̄nq; aūt inchoat̄ vocē dimissa. ad notandū hūilitatē. subsequenter alta voce repetit̄. q̄ vocis exaltatio sig̃ficat excitationem a sōno peccati. quē vox suppōsita demōstrat. iuxta illud apli. Hora iā est nos de somno surgere. Idē etiā et aliter dici. put de inuitatorio un. v. pte sub nocturnis dicet̄ Semp tm̄ integre repetit̄ vt p̄fectio leticie denotet̄. Quedā vo ecclie dicūt introitū. Idēo p̄fecte. q̄ ecclia deū laude p̄fecta laudat Scdo imp̄fecte. q̄ imp̄fecta est oīs laus vie. Tertio p̄fecte q̄ p̄fecta est laus patrie. Dicit aūt introit⁹ eo q̄ dū ille canitur sacerdos ministratur⁹ ad altare intrat. seu q̄a p illam antiphonā ad officiū intratur. q̄ etiā vocat̄ officium. q̄ efficiū. put dicetur in phemio. v. ptis

Celestin⁹ papa statuit. vt psalmi dauid cetū q̄nquaginta. ad introitū misse añ sacrificiū antiphonatim canerēt. q̄d antea nō fiebat. sed epla pauli ⁊ euāgelū tantū legebātur. ⁊ postea missa celebrabatur. Deinde ergo psalmis exceptis sunt oēs introit⁹ regulares. graduālia. offertoria. ⁊ p̄muniones. q̄ cū modulatione p̄mo ceperūt ad missaz i ecc̄la romana cantari. Gregor⁹ eē introitū misse cū cantu ordinauit. ⁊ vnū v̄sum de illo psalmo q̄ cantabatur retinuit. Irregulares vo introitus sunt q̄ fm̄ variicates

solēnitatum ínstituti sūt. vt puer natꝰ ē nobis ꝛc. Spūs dñi repleuit orbē terrarum ꝛc. Et hi hñt vſꝰ de pſalmo. pter qz illi. Viri galilei ꝛc. ℣ Nunc ſcio vere ꝛc. Et alij qdā ſz alios ecclias. Et eſt notādum q qñ introitus de pſalmo ſumit. ſi pmꝰ vſus pſalmi ſit introitꝰ. aliqs de ſeqntibus vſibꝰ eius dē pſalmi erit vſus illiꝰ introitꝰ. ſicut pz ī introitu tertie ferie pme hebdomade q̄drageſime q̄ incipit Bñe refugiū. Verſus eni eſt. Dirupiſq; mōtes fierent. Si vo nō pmꝰ vſus pſalmi. ſed aliqs alius de ſequētibꝰ ſit introitꝰ tunc pmꝰ vſus pſalmi erit vſus ipſiꝰ introitus vt in natali eſt introitꝰ. Bñs dixit ad me ꝛc. vſus vo eſt Quare fremuerūt gentes ꝛ pli meditati ſunt inania. Et in feſto innocētū introitꝰ eſt. Ex ore infantū ꝛ lactētiū pfeciſti laudē ꝛc. vſus eſt. Bñe dñs noſter ꝛc. Et ſic de alijs. Qđ fit ad ſignificandū vnionez et ꝯnexitatē capitis ꝛ mēbrorū. ℣ Burſus vſus qñqz eſt duplex. qñqz vnꝰ. qñqz dimidius. De q̄ dicēt in. vj. parte ſub ſabbato tertie hebdomade q̄drageſime. Dū autē introitꝰ canit nō ſedet. qnia ad opꝰ et pconiū xpi introitꝰ refert. vt p̄deſtinati ad veruz cultum dei vocent. ℣ In quibuſdā ecclijs trophi dicunt̄ p pſalmis ex inſtitutione gregorij pape. ad maiꝰ gaudiū de xpi aduētu repſentādum. Eſt autē ꝓprie trophus q̄dā vſiculꝰ q̄ in p̄cipuis feſtiuitatibus cantat̄ ī media/te añ introitū. q̄ q̄dā pambulū ꝛ ꝓtinuatio ipſiꝰ introitꝰ. vt vbigrā. In feſto natiuitatis añ introitum illum ℣ Puer natꝰ ē nobis ꝛc. p̄cedit trophꝰ iſte. Ecce adeſt de q̄ ꝓphe cecinerunt dicentes ℣ Puer natus eſt nobis ꝛc. Habuit aūt trophꝰ originē a lege. Legiē eni numeri. x. q dum eleuaret arca cantabat̄ Exurge dñe Cum vo deportabat̄ cantabatur. Reuertere dñe ad multitudinem exercitus. Et ꝺr trophꝰ a trophos qđ eſt verſio qnia q̄dā ibi ſolent fieri ꝙuerſiones ad introitum. Eſt qñqz pr̄ ꝺr vſus ꝛ poſt heleyſō Et inde etiā trophiū ꝺr zona. q ꝙuertit ab vmbilico ad vmbilicū circūeundo. ℣ Idoteſt etiā ꝛ aliter dici. qnia introitꝰ eſt laus eccliē de iudeis ꝙuerſis. Eſt tria ꝓtinet videlicet antiphonā vſuz ꝛ glia. ꝛ hoc ꝓpter tres ordines fideliū q̄ fuerūt hebraice lingue. ſ. pr̄archē. ꝓphete ꝛ apli. Introitꝰ ſiue antipho na eſt pr̄archaꝝ. vſus ꝓphaꝝ. glia vo apl̄orum. antiphone repetitio eſt p̄dicatōis idē ptitas ꝛ ꝓfirmatio q̄ qđ lōge pius pr̄archa geſtū figurauit ꝓpheta p̄dixit. apl̄us euāgelizauit. Eſt quā etiā ꝙuerſionē notādam ſolēnes trophi alicubi inſeruntꝰ. q̄ ſunt laudes ad introitū ꝙuertibiles. Vlaz trophos grece ꝙuerſio ꝺr latine vt p̄miſſum eſt.

De acceſſu ſacerdotis et poſitis eis ad altare. et de proceſſione.

Cum introitꝰ canitur p̄tifex ſeu ſacerdos patꝰ et ſacris indumentis ornatꝰ. de ſacra ede egredit. et ad altare accedit. ſignificans q xp̄s expectatio gentiū carne ſacroſcta aſſūpta ex vginis carne incorrupta ō ſecreto habitaculo celoꝝ egreſſus eſt in mundū. vel de ſecreta ede videlicet de vginali vtero egreſſus ē tanqz ſponſus ad thalamū ſuo ℣ Ideo ro pius ſiue ſacerdos egredies p̄cedit inter duos. videlicet inter vnū p̄ſbyterū et dyaconū. quē añcedit ſubdyacon⁹ quā gelū codicē clauſū gerens illū p̄cedūt duo ceroferarij. q̄s etiā p̄cedit ferēs thuribulū q̄ incēſo. Demū eps vel ſacerdos ad altare pueniens mūrā deponit. confeſſionē facit. codicem aperit ꝛ oſculat̄ aptū. Sacerdos itaqz ſeu eps illū magnū repñtat ſacerdotē ſcz xp̄m de q̄ ait aplus. Thuſtus aſſiſtens pontifex futuroꝝ bonoꝝ ꝛc. Sacerdos et leuita illū deducēs lege ꝛ ꝓphetia deſignāt. ſm illō qđ ipe dñs ꝓpoſuit in parabola ſaciati. q̄ ſacerdos q̄dā deſcendit ea dē via ꝛ viſo illo p̄terijt. ſilr ꝛ leuita. ℣ Moyſes q̄z ꝛ helias in figura legis ꝛ ꝓphetie apparuerūt in mōte cū xp̄o loquētes. Sacerdos ergo et leuita deducit ep̄m. q̄ lex et ꝓphetia xp̄m annūciauerūt ꝛ pnūtiauerūt. Ideo ℣ Ideo ꝓpheta ſuſcitabit vobis deꝰ de fratribꝰ ve/ſtris ipſū tanqz me audietis. Item yſaias Ecce veniet ꝓpheta magnus ꝛ ipſe renouabit hieruſalē. Vel eps ſeu ſacerdos inter duos ex/iſtens. ſigt xp̄m inter duo teſtamēta. ipſe enī a duobꝰ teſtamētis mūdo p ꝓphetas ꝛ apo-

stolos ꝓdicat. Quia vo ille in mudū vētu/
rus ꝓmisit ꝓphetas sapientes ⁊ scribas. i lo/
cū scribarum ꝓmittit pontifex seu sacer/
dos subdyaconū portātē scripturas. q̄ sapi
ens sit dñica disponere vasa. Q̄ñqz vo ar/
chidyacon⁹ ⁊ sacerdos pontificē deducunt
quē imediate dyacon⁹ ⁊ subdyacon⁹ añce/
dūt. q̄ significant aplos ⁊ discipulos quos
xp̄s misit añ faciē suā ⁊ adhuc q̄tidie mittū
tur ꝓdicatores et ꝓlati ecclie ꝓparare viam
dño spūaliter añ faciē suā. Adhuc subdya/
con⁹ antecedens sigt iohānē baptistā q̄ pre
cessit in spū ⁊ vtute helie ꝓparare dño plebē
pfectā. ⁊ fert añ pontificē codicē euāgelij. qa
iohānes añ xp̄m ꝓdicationē euāgelicā in/
choauit dicēs. Ipenniam agite appropinq̄bit
enī regnū celoz. Byacon⁹ vo repsentat ꝓ/
phetas. q̄ annūciauerūt futura ⁊ exeuange
lio vitā. Ceterū epūs ideo sequit euāgeliū
ad notandū q̄ dz semp illud ⁊ intueri ⁊ in
mente habere. ⁊ ante illū portat. q̄ ꝓ doctri/
nā euāgelij ad xp̄m vitā via ꝓparat. Ipdōt
etiaz dicit ꝓ dyaconū librū ferentē ⁊ ꝓ dya/
conū euāgelij ꝓconē. sanctos nouū testamē
ti. p librū vo euāgelij. nouū intelligum⁹ testa
mētū. Ider ceroferarios vo ⁊ thuriferarios
sanctos q̄ ꝓcesserūt nouū testamentū. ⁊ per
duo candelabra cū cereis ardentib⁹ legē et
ꝓphetā. que xp̄s mūdi lucē nūciabāt ꝓme/
moram⁹. Sine igne enī non dz sacrificari.
iuxta illud leuitici. vj. capi. Ignis in altari
meo semp ardebit. Quid lumē hmōi sigfi/
cet. ⁊ de candelabris dictū est ī ꝓma pte sub
ti. de picturis. Cerei ferunt sup candelabra
ꝙ fundamētū designāt vt sup fundamentū
luceat cor̄a hoib⁹ lux ꝓdicatoz. pulcre ergo
candelabra dyacon⁹ ⁊ subdyan⁹ añ euāge
liū ꝓcedūt. q̄ lex et ꝓphete lege grē precesse/
rūt. In quibusdā ecclijs sūt tres cerei. quo
rū medi⁹ sigficat illū q̄ ait Ibicunqz sunt
duo vel tres ꝛc. In alijs septē q̄ grā septē for
mit⁹ ta ecclia illuminat. Be hoc aliter lib
euāgelio dicet Thuriferari⁹ vo ceroferari
os anteced⁹ ⁊ alios. ad notandū q̄ thuris
significatio sanctis vtriusqz testamēti con/
munis ē. Ider thuribulū aut cor̄ humanuz
appetenter notat. qđ dz esse aptū sup⁹ ad su/
scipiendū. ⁊ clausū inferi⁹ ad retinēdū. hñs
ignē charitatis ⁊ thus deuotionis. siue sua
uissime oroīs. seu bonoz exēploz sursū tē/
dentū. qđ p fumū inde resultantē notatur.
Sicut enī thus in igne thuribuli suauiter
redolet ⁊ sursū ascendit ita op⁹ bonū vl oza
tio ex caritate vltra oīa thimiamata fragrat
Adhuc thuribulū cū incenso cor̄p⁹ xp̄i sua
uitatis odore plenū. carbones spūs tū sāctū
thus boni opis odorē designant. Be ꝑ etiā
dicet in q̄nta pte subti. de laudib⁹ matutis
⁊ infra subti. de thurificatione. Idoste q̄z ad
altare ventū ē cerei q̄ ꝓcesserāt ponunt
vt ostendat doctores fuisse añ natuitatem
⁊ post illuminātes. Cādelabra vo manib⁹
pacolitos tenent donec kyrieleyson īcipia
tur. ad notandū q̄ doctor dz exercere ope qđ
docet. q̄z nō dz rudē ꝓlum deserere donec
sciat ꝓfitere dñe miserere. Illo vo incepto d
ponūtur q̄ñz in pauimento. Tū q̄ p⁹ acta
bona opa hūiliare ⁊ eē pluerē recognosce/
re nos debem⁹. Tū q̄ doctores i bono ope
⁊ in ꝓdicatione seterrā esse cognoscere dñt.
Sed dū officū inchoat subleuari dñt. quia
q̄sq̄z et p̄cipue prelat⁹ se erigere p bona opa
dz. vt ceteri ꝑ videntes glorificent p̄rem qui
est in celis. Adhuc pontifex ad altare ꝓuenēs
mitrā deponit. put dictū est in tertia pte sub
ti. de mitra. Beinde ꝓfessionē fecit. Interea
vo dum ꝓfessio fit subdyaconus tenet librū
euāgelioz clausū añ faciē ei⁹ a pte sinistra.
Stat q̄dem ad sinistrā. q̄nia ipse in aliq̄b⁹
tenet locū ꝓphetaz q̄s sepe in ecclia legit tz
librū ante oculos pontificis. vt ille uigē me
moriā habeat euangelice predicationis. q̄
clausus tenet. q̄niaz lex euāgelica clausa in
ꝓphetis mistice ꝓtinet. Cōfessione aūt fctā
sacerdos librū aperit et osculat. put subti. d
osculo altaris dicet. Sane ꝑm innocentiuz
papā tertiū romanus pontifex dum statio
nalis solennitas celebratur cum sex ordini/
bus cleri oz de quibus in ꝓhemio secunde
ptis dictū est. a sacrario siue a loco vbi se in
dunt et parauit ꝓcessionaliter ꝓgreditur ad
altare. designans q̄ christus exiuit a patre
et venit in mundum. Ibi enim ꝓcessionis
ordo generationis christi seriem repsetat.

quā matheus euangelista describit. in qua
sex inueniūtur ordines ꝑsonaꝝ. a quib⁹ ſm
carnē xp̄s originē traxit. ⁊ in mundū proces
sit. videlicet pr̄iarche. prophete. reges. princi
pes. pastores. ⁊ duces. Abraam patriarcha
dauid ꝓpheta. salomō rex. salmon p̄nceps
iudas pastor. zorobabel dux. Duo dyaco/
ni pōtificē deducentes significant abraam
et dauid. q̄bus incarnationis xp̄i facta est
repromissio Nā illi repromissū est. in semīe
tuo bn̄dicent̄ omnes gentes. isti v̄o pollici
tum est. de fructu ventris tui ponā sup sedē
tuā. Propter qd̄ euāgelista figuraliter hos
duos in generatione xp̄i p̄misit inq̄ens. Li
ber generatōnis dn̄i nr̄i iesu xp̄i filij dauid
filij abraā Isti sunt due colūne quas verus
ille pacific⁹ in vestibulo templi posuit ante
hostiū. q̄s ambit funicul⁹ duodecim cubi/
torum. idē quos fides duodecim ap̄lorum
amplectitur. de quaꝝ medio xp̄i hostiū cre
dentib⁹ aperitur. Quatuor āt ministri su/
per pontificem mapulā ferunt in sūmitati
bus q̄ttuor baculoꝝ colligataꝫ. ⁊ inde ipsi
ministri mapularij nuncupantur. Mapu
la illa q̄ diuersis figurata est imaginib⁹ sa/
cram designat scripturā. q̄ multis ⁊ varijs
insignita est misterijs. Hec q̄ttuor baculis
sup pontificem portat̄ extensa. qꝛ sacra scri/
ptura q̄ttuor modis sup xp̄m fertur exposi
ta. videlicet historice allegorice. anagogice.
Etropologice. ꝓut dictū est in ꝓhemio libri.
Hec est fluuius paradisi q̄ q̄ttuor in capita di/
uisus ꝓgredit̄. Hec est mensa ꝓpositionis
q̄ q̄ttuor pedib⁹ eleuata subsistit. Sup pō/
tificē ergo portat̄ extensa vt is venisse mon/
stret̄ quē lex scripserat ⁊ ꝓphete. Nā ip̄emet
christ⁹ incipiēs a moyse ⁊ ꝓphetis interp̄ta
bat̄ in omnib⁹ scripturis q̄ de ipso erāt. ꝓpt̄
qd̄ alibi dic̄. Si crederetis moysi et credere
tis ⁊ mihi. d̄ me eī ille scripsit. Quattuor mi
nistri mapulā ferētes q̄ttuor sūt euāgeliste
sacrā scripturā declarātes ⁊ fidē exaltātes.
Hinc est q̄ in sūmitatib⁹ baculoꝝ eoꝝ ima
gines collocant̄ Et p̄ferunt̄ duo luminaria
cū incenso. qꝛ lex ⁊ ꝓphete cū psalmis. christi
p̄nunciauerūt aduentū xp̄o attestante. qui
ait. Necesse est impleri omīa illa que in lege
moysi ⁊ ꝓphetis ⁊ psalmis de me scripta sūt
In maiorib⁹ aūt solēnitatib⁹ septē cādela
bra corā pontifice deferunt̄. ꝑ qd̄ illud ostē/
dit̄ qd̄ iohēs in apocalipsi describit. ꝯuers⁹
inq̄t vidi septē cādelabra aurea ⁊ in medio
ipsoꝝ similē filio hoīs vestitū podere. vt ille
ꝑ h̄ aduenisse monstret̄ sup quez requieuit
sp̄ūs gratie septiformis ſm illud ysaie vati/
cinū. Egredieť v̄ga de radice yesse. ⁊ flos d̄
radice ei⁹ ascendet. e. r. s. e. s. d. s. s. ⁊ in. s. ꝯ. et. f.
s. s. ⁊ p. et. r. s. e. s. t. d. In q̄busdā etiā basilicis
circa mediū chori manipul⁹ stupe appendi
tur. cui pontifex transiens ignē apponit. vt i
ꝯspectu ꝓpli cito incineret̄ ꝑ hoc ſm aduen/
tū ꝯmemorans. in q̄ xp̄us viuos ⁊ mortu/
os ⁊ seculū ꝑ ignē iudicabit. Nā ignis ī cō/
spectu ei⁹ semꝑ ardebit. ⁊ in circuitu ei⁹ tē/
pestas valida ne videlicet q̄s male securus
existat q̄niā qui in p̄mo aduentu blandit̄ ꝑ
secundū exterret. qui enī iudicandus venit
in p̄mo iudicatur⁹ veniet in secundo. Hoc
etiā fit vt pontifex ignem apponens. cōside/
ret q̄ ipse in cinerē dz redigi. ⁊ ornat⁹ ei⁹ in
fauillā ꝯuerti. ⁊ q̄ quemadmodū stupa fa/
cile ꝯburit sic etiā facile ⁊ q̄i in momento p̄/
sens transit mund⁹ ⁊ ꝯcupiscentia ei⁹ Qꝛ
ſm iacobū ap̄lm. vita nostra vapor est ad
modicū parens. Ne forte qui gloriosus in
cedit in tp̄ali gloria delectet̄. Nam oīs caro
fenū et oīs gloria eius q̄i flos feni. Cuꝫ aūt
iam pontifex appropinquat altari. p̄miceri
us scole cantoꝝ accedens dextrū ipsius hu/
merū coram astantib⁹ osculat̄. qꝛ cū christ⁹
nasceret̄ in mūdo. angelus ille cū quo facta
est celestis militie multitudo laudantium
deum natiuitatē ei⁹ pastorib⁹ patefecit. de
quo dicit ꝓpheta Puer natus est nobis et
filius datus est nobis. ⁊ factus ē p̄ncipat⁹
sup humerū eius Porro tres sacerdotes q̄
pontifici venienti corā altari reuerenter oc/
currunt. et inclinantes os eius osculantur
et pectus sig̃ficāt illos tres magos qui vene
runt hierosolimā dicentes. Ubi est qui na
tus est rex iudeoꝝ ⁊ ꝓcidentes adorauerūt
eum. ⁊ apertis thesauris suis obtulerunt et
munera aurum thus et mirram. Per ge/
minum quidē osculum. geminā in christo
ꝯfitentur naturam. diuinā scz et humanaꝫ

diuinam q̃i latentem in pectore. humanaz
q̃i patentem in ore. quas etiam per oblata
munera magi mistice figurarũt. Osculuz
enĩ signũ est reuerentie. ꝓut subti. de pacis
osculo dicetur. Disponit aũt ista processio
velut castroꝝ acies ordinata. Nam maio-
res et fortiores q̃i custodes exercitus p̃ueni
unt ⁊ sequũtur. minores aũt q̃si debiliores
in medio colligunt. Precedũt eĩ episcopi ⁊
p̃sbiteri. subsequũt pontifex ⁊ dyaconi colli
gũt ĩ medio subdyaconi ⁊ acoliti. Cantores
vo quasi tubicines exercitũ p̃cedunt vt euz
ad p̃lia ꝯtra demones exercitent ⁊ inuitent
de quo prelio aplus ait Nõ est nobis collu
ctatio aduersus carnem et sanguinẽ sed ad
uersus spũalia nequicie in celestibus. Vñ
Buccinate in neomenia tuba ĩ die insignis
solẽnitatis vrẽ. Premisimꝰ de ꝓcessione
summi pontificis. inde etiã occasione sũpta
et de alijs ꝓcessionibꝰ aliqua subijciamus.
Circa qd̃ generalr notandum est. q̃ sic in
missa legatio xp̃i ꝑ nobis in mundũ figura
tur sic et in ꝓcessionibꝰ nostris reuersio no
stra ad patriã nostrã denotat. quaꝝ solẽni-
tas egressũ ꝓpli de egipto pene ĩ oĩbꝰ imitat.
Sicut enĩ ꝓplus ille ꝑ moysen ereptus est d̃
manibus pharaonis. sic ꝓpls dei ꝑ christuz
liberat d̃ ore leonis. Et sicut tabl̃e testamẽti
de monte sinai accepte sunt a moyse ⁊ corã
populo portate. exo. xxxiiij. et. xxxv. c. sic liber
euangelij sumit de altari et portatur. Illos
vo colũna ignis p̃cedebat. et ante nos lumẽ
candele p̃cedit. Ante turmas illoꝝ signa fe-
rebantur. et ante nos cruces ⁊ vexilla portã
tur. Ibi ꝓdigia fiebãt ⁊ apud nos miracl̃a
nõ cessant. Illic leuite tabernaculũ federis
portabant ⁊ nostri dyacones ⁊ subdyacões
planaria ⁊ capsas ferunt. Ibi arca dñi a sa
cerdotibꝰ portabat. ⁊ apud nos scriniũ aut
feretrũ cũ reliquijs a p̃sbiteris deportatur.
Apud illos aaron sũmꝰ sacerdos sequeba
tur ornatus. et apud nos epũs infulatus.
Apud eos moyses cũ v̄ga. apd̃ nos rex cũ
sceptro. vel epũs cũ cambuca. Ibi clangor
tubaꝝ. hic strepitus campanaꝝ. Ibi ꝓpls ar
matur. hic clerus sacris vestibus ⁊ populꝰ
virtutibus adornatur. ibi ꝓplus aspergebã
tur cũ sanguine. hic aqua bñdicta cum sale
Illis obuiat amalech sanguinẽ sitiens. no
bis turma demonũ nostre vite semꝑ insidi-
ans. Illic suis iosue extitit victor ⁊ noster ie
sus victoriã nobis obtinuit. Cũ autẽ ad ali
quã eccl̃az ꝓcessionalr tendimꝰ. tunc quasi
ad terrã ꝓmissionis accedimꝰ. Cũ vo eccle
siam cãtantes intramꝰ q̃si gaudẽtes ad pa
triam ꝑuenimꝰ. Cũ circa eccl̃am feretꝝ cũ
cãpanaꝝ pulsatione portamꝰ q̃i cũ arca cũ
sono tubaꝝ et cum clangore ꝓpli hierico cir
cuimus. Hierico corruit ⁊ destruit cum in
nobis ꝯcupiscentia vincit. Cũ vo de choro
ad aliqd̃ altare imus. ibiqz stationẽ facimꝰ
significat q̃ animeaꝝ xp̃m tendent ⁊ ꝯcinẽt
in ꝯsortijs angeloꝝ. Scd̃o etiã dauid ⁊ salo
mon nos ad ꝓcessiones informauerũt. cũ
dauid arcaz dei in tabernaculũ ⁊ salomon
in templũ cũ himnis ⁊ canticis portauerũt
et sub alis cherubin locauerũt. Sic christi
hũanitas ascendẽs celũ ingredit et ab ange-
lis penniter adorat. quẽ fidelis aĩa comitat.
Tertio etiaz in ꝓcessionibꝰ memoramꝰ. q̃
xp̃s de sinu patris venit in mundũ de prese
pe ad templũ. de bethania in hierl̃m et d̃ hie
rusalẽ in montẽ. optãtes vt de mũdo reuer-
tamur ad patriã. et de vna eccl̃a ad aliaz. s.
de militante ad triũphantẽ. sequẽtes crucẽ.
id ẽ. vestigia crucifixi. et nos vicijs et ꝯcupi
scentijs crucifigentes. sequẽtes etiã vestigia
sanctoꝝ. p̃cepta euangelioꝝ. et induti vestes
sacras. s. loricã iusticie. cingulũ ꝯtinẽtie. scu
tum fidei. et galeã salutis eterne. Beñ sacer
dos celebraturꝰ q̃i ꝯtra spiritalia nequicie
in celestibꝰ pugnaturꝰ sacris vestibus q̃si
armis induit ꝓut dictũ est ĩ ꝓhemio tertie
ptis. In nõnullis aũt eccl̃ijs sic ꝓcessio or-
dinat. Precedũt nanqz septẽ acoliti cuz lu-
minaribus significãtes oẽs q̃ ꝑ septiformẽ
spũssancti grãm lumen scie fidelibꝰ mĩstra
uerunt. Illos sequunt septẽ sbdyaconi cũ
planarijs significãtes illos qui ꝑ eandẽ gra
tiam plenitudinẽ diuinitatis in christo ha-
bitã corpalr docuerũt. Et post eos septem
dyaconi repñtantes vniuersalr oẽs qui ꝑ
eandẽ grãm spũalẽ intelligentiaz videlicet
euãgelicã de christo habuerunt Et pꝰ eos

duodecim pores. sigficantes omnes q̄ fide sancte trinitatis. vel triū vel q̄ttuor vtutum opib⁹ coruscarūt. q̄s comitant̄ tres acoluti cū thuribul' et incenso. sigficantes tres magos q̄ xp̄o munera obtulerunt. Deinde seq̄tur vn⁹ subdyacon⁹ codicē euāgelij baulās q̄ sigt legē. Qui iō pōtificē pcedit. q̄ lex ꝓtinēs in se passionis euāgelicū sacramētum pcessit xp̄i aduētū. Et portat illū clausum ad notandū q̄ illud in lege fuit obscurū pulsq̄z agn⁹ septē libri singnacla apiret. Deinō pōtifex a duob⁹ q̄ in curru vehit̄. quē turba comitat̄ orādo in q̄ designat̄ q̄ ipsis sequit̄ xp̄z in celū. In q̄ comitatu decē sūt ordines. scz hostiarij. lectores. exorcīste. acoluti. subdyaconi. dyaconi. pbiteri. cantores laici. mares et mulieres. q̄ curr⁹ dei decē mlib⁹ multiplex. Mlib⁹ dr. ad insinuandū eor pfectoz Sz dyaconos subdyaconos et acolitos pūtum secū patos adducat. iuxta illō. Ecce ego mitto ad vos pphas sapientes et scribas. Pphete sūt dyaconi. sapiētes subdyaconi. scribe acoliti. Hīs siq̄dē xp̄i vicari⁹ et ipe xp̄s in publicū deducit̄ in medū adolescentula ꝓ timpanistria ꝓ. Eū aūt ꝓducū cantores et duo chori suscepūt gratulādo cātantes introitū cū glā in excelsis. Sēpe cantores siue clerici in albis exultantes. angeli sunt q̄ xp̄m ascēdētē cū gloria et laudibus in altissimis exceperūt. Duo chori q̄ laudes ꝓcinūt sūt duo ꝓpli. iudaic⁹ et gētilis. q̄ xp̄o venīēti ad eū laudib⁹ occurrūt Ipsa vo pcessio est via ad celestē patriā. Alq̄ bñdicta procedēs mūdicia vite est. Luminaria miscdie opa iuxta illud. Sint lūbi vestri pcincti. et lucerne ardētes in manib⁹ vīs ꝛc. Siq̄dē pōtifex seu sacerdos q̄ medi⁹ collocat̄ iter clerū et crucē pcedentē. et ꝓplīm subsequētē. tanq̄z mediatoris dei et hoim vices gerēs. Pdeterea maiores in choro et in pcessione posteriores sūt q̄ sal⁹ fit descēdēti. Cū zacheus ꝑceps publicano ꝛ. q̄ pusill⁹ erat et cū ascendisset sicomoꝛ vt videret iesū trāseuntē. ait ei iesus Zachee descēde. q̄a hodie oportet me manere in domo tua Et ille descēdit. et accepit illū gaudēs in domū suaz. Judei vo in sublimi stantes erāt et maiores eor pumas cathedras in singogis hūt. Crux ergo q̄ regale vexillū et trūphale signū i pcessionib⁹ ꝓmittit̄. Pdēo vt fugiāt q̄ oderūt eū a facie ei⁹. est ei signū victorie xp̄i. iuxta illud vexilla reḡ. prodeūt fulgz crucis ꝛc. q̄ demōes victi sūt Cū illo viso timent et fugiūt. et ꝓpter hoc in q̄busdam locis tempestatibus aeris opponit̄. vt demones fugiāt et abaeris ꝓcitatione desistāt. Pēpe sancte crucis misterū e nostrū signū et vexillū. Cū ysaie. xj. Stat in signū ꝓpl'oꝝ ipsū gētes deprecabunt̄ et erit sepulcrū ei⁹ gl'osū. Scdo crucis vexillū ꝓmittit̄. q̄ sic apl's ad galat. Absit mihi gloriari. nisi in cruce dñi nr̄i iesu xp̄i. p quē mūdus nobis et nos mūdo crucifigi debem⁹. Be Bē etiā subti. de euāgelio dicēt. Qñz etiā vexilla premittunt̄. vt dicēt in. vj. pte subti. ō rogatoib⁹ Sane vt ꝓmissū est dū fit pcessio cāpane pulsant. nā sic rex terren⁹ in exercitu suo regalia hz insigna scz tubas et vexilla. sic et rex etern⁹ xp̄s i eccl'a sua militāti cāpanas ꝓ tubis et cruces ꝑ vexillis hz. de q̄ ꝓma pte subti. ō cāpanis dictū ē. Adhuc cāpanarū sꝛepitus. pphetas q̄ xp̄i aduentū prenūciauerūt figurat. Pdanni et alia sub sternūtur in loco vñ transire et ad cantādū pcessio stare dz iuxta illō thobie penul. Pdlateetus sternent aurom̄ mūdo et candido et ingrediēs vijs ei⁹ cātabit̄ alla. Illud aūt sciēdū q̄ q̄ttuor sūt solēnes pcessiones. scz in purificatione beate v̄ginis marie. in ramis palmaꝛ in pascha. de q̄bus in locis suis dicēt. et q̄rta q̄ fit in ascensione dñi. ad recōpensationē illi⁹ vltie pcessiōis quā discipuli p⁹ dñm ꝓie ascēsiōis ei⁹ i celū fecerūt. venīētes sīl cū eo ad mōtē oliueti vñ assūpt⁹ est videntib⁹ illis. i cui⁹ pcessiōis repētatione fit pcessio i dñicis diebꝰ Sciēdū ē ei. q̄ ꝓmitiua eccl'a obtinebat die dñicā solennē vt et mō. et fiebat in ea pcessio in memoriā resurrectōis. et obtinebat etiā q̄ntam feriā et fiebat i ea processio in mēoriā dñice ascēsionis. Sz multiplicatis sanctoꝛ festiuitatib⁹ sublata est solennitas q̄nte ferie et eius processio pagapitū papā i dñicaz translata est vt a ꝓpl'o tūc ad eccl'am q̄uenīente simul et solēniter valeāt celebrari. Et propt̄ Bē dies iouis ꝛ. vulgariter cognata dei dñice. q̄ vō

licet antiq̃tus par solẽnitas fuit vtriqz. In dieb⁹ igit̃ dñicis pcessionẽ faciẽtes resurrectionẽ dñicã mẽoram⁹ et pcessionẽ p discipulos p⁹ dñm factã repsentam⁹ non q̃ illi eã in dñica die fecerint vt p̃missuz est. Nepe egrediendo eccl̃am ⁊ regrediendo ad eã q̃si de hierlim redim⁹ ad hierlim, put illi fecerũt ⁊ seq̃mur crucẽ sicut illi crucifixũ. Et licz illi sine ielu redierint. nos tñ cuz cruce redim⁹. ꝓeo q̃ ipse dixit. Vobiscũ sũ vsqz ad cõsummationẽ seculi. Que pcessio anteq̃z tertia dicat̃ faciẽda est. put in sexta pte sub ascẽsione dicet. Nõ ẽ etiã ptermittendũ q̃ in dñicalibus pcessionib⁹ de nouo dũ taxat testamẽto cãtare. ⁊ vginẽ salutare. et aliq̃d qđ ad eius laudẽ ꝓprie ptineat cãtare dẽm⁹. Ex q̃ etiã ꝓsuetudo inoleuit vt in claustris oratoriuz vginis ꝓstruat̃. quã in statione p̃ma ex p̃stina ꝓsuetudine salutam⁹. Licet enĩ dicat̃ q̃ xp̃s resurgens p̃i⁹ marie magdalene apparuerit. ver⁹ tñ credit̃ q̃ matri sue añ oẽs apparuerit. Sed ad euãgelistas hoc dicere nõ ptinuit. quorum officiũ fuit testes resurrectionis ꝓducere. nec decuit ad testificãdũ p filio matrẽ ꝓducere. Si enĩ vba extranearũ femina⁹ visa sũt incredul̃ deliramẽta. quõ nõ magis matrẽ p filij amorẽ crederẽt delirasse. Et sic romana sentire videt eccl̃a q̃ in p̃ia die p⁹ resurrectõnẽ scz in pascha apud beatã mariã maiorẽ celebrat stationẽ. q̃si p̃ponẽs hierlim. i. vginẽ q̃ vidit pacẽ p alios in ꝓpatio leticie sue. Quo circa sic̃ p̃ma die ad miscõdiam suã apud sanctã ma. maiorez p̃currum⁹ sic tã deu⁹ honorẽ in ẽcalib⁹ p electionib⁹ p̃ma statio deputat̃. vt eã laudib⁹ extollentes ⁊ ad ei⁹ oratoriũ festinantes cũ põso dicere videamur. Vlada ad mõtẽmur re. et ad tollẽ thurib⁹. Ad dons q̃dẽ est ipa bta vgo. ad quã filij⁹ resurgẽs vadit apparẽdo. ⁊ nos adorãdo. Ad ostremo notãdũ ẽ q̃ in q̃busdã eccl̃ijs p⁹ pcessionẽ oẽs clerici añ crucifixũ veniũt iclunãtes illi ⁊ dicẽtes Ave rex noster bñdict⁹. Sed ⁊ q̃ plumalia aut alias solẽnes vestes portarũt añ altare illas deponut. p̃mo ad repsentandũ q̃ filij hebdoꝛũ sternebãt vestimẽta sua in via añ xp̃m in pcessione sibi hierlim veniẽti facta. Secõdo ad oñendendũ q̃ diuino vacaturi officio, oĩa mundana a mentib⁹ abiicere dñt.

De confessione.

QUisquaz sacerdos vel epũs grad⁹ altaris ascẽdat. ⁊ anteq̃z sacrum ordiat̃ officiũ. ad seipsum reuertens inclinat se añ altare. sigficans xp̃i exinanitionem qui inclinauit celos ⁊ descẽdit. cũ se formã serui accipiens exinaniuit. Et ꝓsideras q̃ sicut dicit salomon. iust⁹ in p̃ncipio ꝓmonis accusator est sui. ꝓfusus etiã de illa phetica ꝓsolatõne Dixi confitebor ⁊ tu re. ⁊c. de pctis suis cũ astantibus generaliter confiteat. psalmũ illuz p̃mittens ex institutione celestini pape p̃mi. rute ad hoc ꝓuenientẽ. Judica me deꝰ ⁊c. vt discretus a gente nõ sancta ⁊ ab homine libera t⁹ uniq. ad altare dei dign⁹ introeat. petit enĩ liberari a temptatione. et illuminari a grã. vt ptz in ipso psalmo. Ascendent etiam a deo vt det ei qđ offerat. scz filium suũ. quẽ nisi ei daret, put abrae dedit nõ haberet quid offerret Fit ergo confessio vt purior sit ⁊ sine macula ingrediatur. in qua denotandũ est. q. nõ vt q̃dam min⁹ p̃ude factũ in specie. ne cauteri zent ꝓscientie auditoꝛ. sed in genere sunt cõfitẽda pcta. q̃nã ista confessio nõ ẽ occulta sz manifesta. Et nota q̃ cũ in tẽplo salomonis dedicato sacerdotes dicerẽt Cõfitemi dño q̃nã bon⁹. q̃nã in secula mis̃dia ei⁹. nebula ipleuit domuz dñi et obumbrauit facies sacerdotũ. ita q̃ se inuicẽ videre nõ poterãt. Et ait salomõ. Dixit dñs q̃ inhabitaret in nebula. dixit. i. ope demonstrauit. quoniaz in monte sinai apparuit in nebula. israel in nube pcessit. et añ moysen i caverna positũ transiuit in nebula. Ad ercutum⁹ aũt pect⁹ eum peccata confitemur. exemplo publicani qui pect⁹ suũ pcutiebat dicens. Dñe propicius esto mihi peccatori. In tunsione q̃dẽ pectoris tria sunt. ictus. sonus. ⁊ tactus. per que significant̃ tria que sũt in vera pñia necessaria. videlicet cordis ctritio. oris confessio ⁊ opis satisfactio. q. in tribus peccamus. s. corde ore ⁊ ope. Deinde p circũstãtib⁹ orat in tota gentũ peccatoꝛ implorãs. Miaz chri-

stus de secreto patris in mundū veniens et de vtero v̄ginali ꝓcedēs. patribus suspiria mltiplicātib⁹. ꝑ nobis passur⁹ hierusalē introiuit. in mortē se inclinauit. cām suā ꝯtra hoiem dolosū ⁊ iniquū deo ꝯmittens ⁊ pri ꝯfessionē fecit dicēs. Cōfitebor tibi pater celi. Ipse q̄z nobis indulgēs ꝓprio corpe peccata nrā portauit. Sane pontifici facturo ꝯfessionē subdyacon⁹ manipulū corā altare īmittit. Primo ad notandū q̄ ꝯcessa tpalia ꝑ manū alienā puta subdyaconi vel alteri⁹. et nō ꝑ ꝓpriā recipe et administrare dz. Scdo ad designādū q̄ nō sufficit oris ꝯfessio nisi ⁊ boni opis fruct⁹ ꝑ manipulū designat⁹ seq̄tur. Tertio vt videns se inferioris mīsterij ornamēto ornari aīo hūiliet. Rursus iō pontifex post acceptā casulā ⁊ nō añ manipulū recipit. q̄z xp̄s cui⁹ typū gerit nō pri⁹ manipulos operū. q̄ ꝑ manipulū ipm designāt obtulit. q̄z celestē hrēt ꝯuersationē q̄ ꝑ casulā figurat. ꝓut in ꝑte tertia sub dalmatica dictū ē. Sacerdos v̄o ecōtra añ īdutā casulā manipulū sumit. q̄niā celestē conuersationē adipisci neq̄t. nisi ꝑus sanctorū operū manipl̄os portet. Adhuc pōtifex p⁹ q̄z ad altare ꝑuenit manipulū recipit. ad notandū q̄ tūc demū bonoꝝ operū effectiuuz p̄miū ꝑcipiem⁹ cū ad eterni tribunal iudicis ꝑueniem⁹. Sacerdos aūt dū facit ꝯfessionē ⁊ etiā sepe in misse officio man⁹ iungit. q̄ manuū iūctiones deuotionē sig̃ficāt. Et q̄z illa in aliq̄ ē maior. ⁊ in aliq̄ minor. iō cert⁹ manuū iunctionū nō ē numer⁹ determinat⁹ Rursus sacerdotis manuū iūctō sig̃t oīm bonoꝝ a deo fluētiū in ipso vnitatē ⁊ ꝯiunctionē. ⁊ q̄z infinita bona infinitis ⁊ indeterminatis modis p̄nta deo ꝓcedere. ido manuū iunctionis sacerdotis numer⁹ determinat⁹ nō ē. Inclinationes v̄o sacerdotis in officio misse s̄m morē q̄rundā eccl̄aꝝ sub certo numero ꝑstringunt. q̄niā regulariter octo vicib⁹ ꝓfunde corā altare. ⁊ tredecī vicib⁹ mediocriter supra altare īclinat. Octo ꝓfūdas inclinationes añ altare facit ad referendas grās ipsi xp̄o de octo p̄ncipalib⁹ q̄ egit añ sui īmolationē quā sacerdos in officio figurat altaris. Primū fuit admirabil' īcarnatio. scdm fuit discipuloꝝ gratuita vocatio. tertiū demonis ītēptatōnib⁹ supatio q̄rtū miraculoꝝ opatio. q̄ntū īfirmoꝝ sanatio. sextū mortuoꝝ resuscitatō. septimū oīm q̄stionū ei ꝓpositaꝝ ꝑ suā sapiāz detmīatō octauū salutaris ꝓpl̄oꝝ instructio. ⁊ q̄cūq̄z añ sui īmolatōez egit. ad h̄ octo s̄m bern. reduci videtur. Tredecī v̄o inclinatōes mediocrit fac̄ supra altare. q̄z xp̄s. xiij. p̄ncipalia fecit ī ara crucis. sumēdo arā crucis ꝑ toto tpe sue passionis. q̄ q̄dē incepit ī hora captōnis. Primuz fuit iude ꝓditoris discreta redargutio dicēs. Iuda osculo filiū hoīs tradis. Scdm fuit ip̄is capt̄is sui p̄bitio dicēs eis. Quē q̄ritis. Qui rn̄derūt. Iesū nazarenū. Quib⁹ rn̄dit Ego sū. Tertiū falꝭ testib⁹ ⁊ regib⁹ māsueta rn̄sio. Quartū sputoꝝ ⁊ v̄boꝝ sine murmuratōe toleratio. Quintū in his q̄ vidit. ⁊ audiuit nulla sibi data ꝑturbatō. Sextū discipuli eū ter negātis culpe ꝯdonatio. Alia v̄o septē enūerat ābrosi⁹ ab eo in ligno crucis facta dicēs. Actor pietatis ī crucepēdēs officia diuidebat. ꝑsecutionē ap̄lis. pacē discipul'. corp⁹ iudeis. spiritū pri. panimphū v̄gini. paradisū latroni ⁊ infernuz pctōri. Oscula q̄z sub certo nūero fiunt. ꝓut dicet in q̄rta ꝑticula canonis.

De incēso benedicendo. et in thuribulū mittendo.

Post factaz cōfessionem ⁊ datā absolutionē pōtifex vl' sacerdos prius q̄z dicat. Deꝰ tu ꝯuersus. ꝛc. incensū cū bn̄dictōne in thuribulo apponit repsentans q̄ legalis sacerdos ferens sanguinem ⁊ carbones cum thimiamate in thuribulo orans ponebat. donec fum⁹ eum obumbraret. ꝓut dictū est in ꝓhemio hui⁹ ꝑtis. Per hoc etiā illd insinuans q̄ angel⁹ venit et añ altare stetit. habens thuribulū aureū in manu sua. q̄z impleuit de igne altaris ⁊ data sunt ei incensa mlta vt daret de orōib⁹ sanctorū. Sane angel⁹ est christ⁹. thuribuluz aureuz corp⁹ īmaculatum. altare eccl̄a. ignis caritas. incensum oratio. s̄m illud ꝓpheticū. Dirigat orō mea sicut īcēsum ī ꝯspectu tuo: Venit

ergo angel⁹.i.xp̄s q̄ stetit añ altare.i.in ꝓspe
ctu eccl̄e hñs thuribulū aureū.i.cor ꝓ ūma/
culatū plenum igne id est charitate. ⁊ data
sūt ei sc̄a fidelib⁹ incensa multa .i. orōnes.
vt daret.i.rep̄sentaret eas p̄i de orōnib⁹ sā/
ctor. Et nota q̄ ñ dic̄ orōnes,xp̄s ei nō oēs
orōnes exaudit sz dic̄ de orōnib⁹ de illis vi/
delicet q̄ ptinēt ad salutē. Eñ cū paulus ter
dñm rogasset vt ab eo stimulū carnis aufe
ret.rñdit ei dñs sufficit tibi grā mea,nā v̄t⁹
in infirmitate pficit. Eps ergo vel sacerdos
thus in thuribulo apponit.q̄ xp̄s orōes in/
spurat in aio vt p ipsū offerat incensū i odo
rē suauitatis. Sacerdos aūt minister incēsū
repñtat epō vl diacon⁹ sacerdoti.q̄ lex illō
p̄ciosū thimiama ꝓfecit q̄ō in odorē suaui/
tatis altissimo offerret de q̄ dñs subdit i exo.
xxx.c. Talē ꝓfectionē nō facietis in vsus ve
stros,q̄ sanctū est dño et hō q̄cunq; fecerit
sile⁹ odore illi⁹ pfruat.p̄bit de ꝑplis suis Et
ex h̄ verbo fuerūt q̄ dicerēt q̄ si oblato thure et
b̄ndicto sup altare.thuribulū descendat ab
altari ad clericos vl laicos.tūc aliud ibi th⁹
sine b̄ndictione apponēdū est ⁊ oīb⁹ tā cleri/
cis q̄z laicis offerēdū.tanq̄ illud spectet ad
latriā.istud ad dulīā. Videl⁹ tñ sz spūm q̄z
p̄mi rām intelligit.nā lr̄a occidit spūs vuifi
cat. Et ꝑpter p̄missa etiaz cām odor thuris
b̄ndicti nō dat in eccl̄a sponso ⁊ spōse. Ider
ꝓcremationē vō thuris sig̃ficat.q̄ sacerdos
orōnē feruentē ⁊ deuotā dz hr̄e. Thus enī
vtutē laz ascēdendi ex fumi leuitate. Solidā/
di ex sui q̄litate. ꝓstringēdi ex glutinitate. cō
fortādi ex aromaticitate. Sic orō ascēdit in
p̄i mēoriā.aiaz ꝓsolidat q̄z tū ad culpā p̄teri
tā ipetrādo medelā. ⁊ ꝓstringit q̄z tū ad cō/
mittendā licētiā ⁊ ꝓfortat q̄z tū ad p̃ntē ipe/
trando tutelā. Be q̄ etiā dictū ē sub ti.de ac
cessu pōtificis ad altare.⁊ dicēt sub ti.de thu
rificatione. Nauicula vō in q̄ incēsū repo/
nit.designat q̄ p orōnem quaz incensū sig̃t. de
bui mūdi mari magno ⁊ spacioso ad cele/
stē patriā satagum⁹ nauigare. Eñ in ꝑuer.
facta ē q̄ naus institoris.portās de longe
panē suū. Ider est etiā dici q̄ p thuribulum
torr bois p ignē feruor deuotionis.p incēsū
orōes p nauiculā eccl̄a in q̄ deuote orōnes

offerunt q̄ p angelū ad deū p̄ferunt signat.
Vascula q̄b⁹ ignis recipit sūt filij q̄ corda
patrū pietate fluēta imitāt.⁊ flamā celestis
sacrificij quā i p̄ior mētib⁹ aspiciūt i suis
acēdere satagūt. Instrumēta vō q̄b⁹ ignis
ad altare portat sūt p̄dicatores q̄ exēplo san
ctor caritatis ignē portāt ⁊ in corda fideliū
trāsferūt q̄ corda patrū in filios ꝓcurrunt.
Thuribulū aūt q̄d significet dicēt sub ti. de
thurificatione.

Be osculo altaris et libri

Post immissuz in thuribulo incensū sacerdos seu eps dicto.de⁹ tu ꝓuers⁹ ꝛc. sacrū osculat altare.vt notet̄ pacificatio cū iudeis ⁊ ad designādū.q̄ xp̄s ad nos veniēs.sanctā sibi copulauit eccl̄am iuxta illud epitalamij cū.osculet̄ me osculo oris sui. In osculo siq̄ dē os ori ꝓiungit.et in xp̄o nō solū humani tas ēvnita diuinitati.verū etiā spōsa copu/lata est spōso.iuxta illud ꝓpheticū. Quasi spōsā decorauit me corona.⁊ q̄i spōsā orna uit me monilib⁹. Bursus q̄n ꝓpheta⁹ v̄sus intro⁹ a cātore incipit. sacerdos ad altare ascēdēs. illō osculat.q̄ ꝓphar testimonio xp̄s venit in mūdum ⁊ ad passionē altaris. Quotiēs āt in officio misse osculet altare ⁊ in q̄ pte ei⁹ oscula fiāt. ⁊ q̄re manib⁹ supra illō depositis.⁊ q̄re signo crucis in locis cō/culādis p̄us ip̄resso.dicēt sub iij. ptcula ca nonis. In h̄ aūt loco altare sig̃t ꝓprie iudai cū codex vō euāgeliū siue euāgeliū ꝓpriū gē/tilem qui p euāgelium credidit. Ideo ergo eps vl sacerdos euāgeliū ⁊ altare osculat.q̄ xp̄s vtriq; dedit pacē.q̄ñ lapis anglāris fa/ct⁹ fecit vtraq; vnū. Idē etiā dici q̄ subdy/acon⁹ liber euāgelij q̄ claus⁹ portabat offert p̄o vel sacerdoti. ille vō ad altare pueniēs illū aper.ad insinuādū illō q̄d in apocalipsi describit̄ q̄ nemo dign⁹ ē aperire librū q̄ intus erat scp̄s ⁊ foris sigillis septē signat⁹. nisi leo de tribu iuda clauis dō.q̄ librū aperuit ⁊ se/ptem eius signacula soluit. Ider altare vō eccl̄ia sig̃tur.iuxta illud exo. Altare lapi/deum feceris mihi.nō edificabis illud de se ctis lapidib⁹. Ider sectionē lapidū in altā/

ri diuisionē fideliū reprobat in ecclia nevi/ delicet p errores ⁊ scismata diuidant. Liber ergo apīt cū ep̄s ad altare p̄uenit. q̄niā vbi xp̄s p̄mittuā ap̄lor̄ congregauit eccl̄iaz docēs ⁊ p̄dicans scripture misteria reuelauit di/ cens. Vobis datū est nosse misteriū regni dei. ceteris aūt in pabolis. Vñ post resurrectionē apuit illis sensū vt intelligerent scri/ pturas. Recti/ q̄tū facit ep̄s cū ipsemet aperit librū euāgeliorz. licet ⁊ xp̄s p mīstros suos patefecerit misteria scripturaruz. Libro vo apto illū oscula/ta pte sinistra ad sig̃ficā dū q̄ p̄dicatores reconciliauerūt ⁊ obtulerūt gētes xp̄o. q̄b9 ipse p se p̄dicauit. licet ⁊ ipse p se pacē in euāgelio p̄dicauerit dicēs Pacē meā do vobis ⁊c. Quia vo ipse etiā i cruce pendēs pacē fecit. ideo mox transitur9 ad dextrū cornu altaris signat se signo crucis q̄z vt ait ap̄lus ad ephe. xp̄s pax nr̄ā vtraq3 fecit vnū. duos ⁊ diuersos parietes. i. p̄los copulās. Post h̄ coder euāgeliū sup altare clausus ponit. qđ q̄ntū ad hoc sig̃ficat hierusalē. put sub euāgelio dicet. Deide romanus pontifex et etiā alij q̄dā. q̄uersus oscu/lat̄ dyaconos. vt oñdat pacē illā in aduētu xp̄i venisse quā pphete p̄miserāt. Vnde dō Oriet in diebus eius iusticia ⁊ abūdantia pacis donec auferat̄ luna. Et alib9 pphā Pax erit in terra nr̄ā cū venerit. Et iō xp̄o nascente vox intonuit angelorz. Et in terra pax hominib9 bone volūtatis Osculū ei q̄q3 pacē sig̃ificat. put dicet sub ti. de osculo pacis Deinde vo statim se inclinās oscula/t pectus ei9 designās q̄ inspiratōe diuina pphā pacē p̄dixere futurā. Illā ⁊ iobes sup pectus dñi recūbēs euāgelij flueta de ipso sacro do minici pectoris fonte potauit. In nōnullis vo eccl̄iis ep̄s p̄mū osculat̄ ministros. po/stea altare. deinde euāgeliū. q̄niā xp̄s p̄mu reconciliauit sibi ap̄los. postea iudeos deiñ gētiles. In quibusdā etiā locis offert oscu/lū pacis cantorib9. q̄i retrorsū. implēs illud Pacē meā do vobis. pacē meam re. vobis Dat q̄dē p̄ntib9. relinq̄t absentib9. Illecañ oscula/tores dicūt glorio p̄ri. q̄ fidei trinitatis nō añ claruit q̄z se dñs inclinauit nos reconciliauit. ⁊ trinitatē p ap̄los p̄dicari mādauit. Et iō osculo dato ep̄s innuit eis ut dicāt. Glia p̄ri et filio ⁊ spūisancto. Sic erat in p̄ncipio ⁊ nūc ⁊ semp ⁊c. Ecce q̄d cantor annūciat. scz q̄ corda patrū q̄uertant in filios. Abraā tres vidit. ⁊ vnum adorauit. Sic optet nos filios ei9 credere trinitatē in vnitate. Post datā ergo pacē cātor dat sctē trinitati glām. q̄. d. Referim9 glām deo p̄ri ⁊ filio ⁊ spūisancto. q̄ pacē quā pphetauit p sactos suos pphetas. nobis i nouissimis tpib9 dignat9 ē oñdere. Qñ vo dic. Sicut erat in p̄ncipio. dyaconi ad altare p̄cedūt ⁊ utez reuertūt ad ep̄m. In q̄ figurat̄ q̄ iō apli se mortī tradiderūt vt xp̄i corpi adunarent. Isti aūt steterūt cū epō añ altare inclinati sed cū vsus ipe incipit surgūt. q̄ chori sanctorz martirū añ nouissimā tribulationē in q̄uallelacrimarz manēt. Postea vo martirio coronati erecti stabūt libati et securi añ dñm sp Osculo aūt dato rurs9 dyaconi cū pōtifice orāt. q̄ dicāt. Vñe docenos orare In q̄ vsus etiā ecclīs dyaconi bini ⁊ bini latera alt̄ris altrinsec9 siue alternatiz oscu/lant. eo q̄ dñs ap̄los binos misit ad p̄dican dū dicens eis. In q̄zcunq3 domū intraueritis dicite pax huic domui. q̄ reuersi sunt ad xp̄m sicut dyacones reuertunt ad ep̄m.

De thurificatione

Post datum osculum ep̄us seu sacerdos accipiēs de manu dyaconi thuribulum sacrū incensat altare. q̄ xp̄us corpus assu/mens de genere pphetarz fact9 ex semine da uid sm carnē. suis orōnibus fouet ecclīam scōm q̄d orat in euāgelio. pater sancte ego peis rogo. ⁊ nō peis tātū. sed et p illis q̄ credituri sūt p vbū eorz. Q̄ dat dyacon9 postea thuribulū accipit vt incenset ep̄m vel sacer/dotē moraliter instruit q̄ si digne volum9 incensum orōnis offerre. thuribulū i carnationis debem9 tenere. Illā sine fide medi atoris hoīnes deo placere non possunt. sed iuxta vbum p̄missionis ipius. si quid petierint in orōne credētes accipient. Per thuribulum enim vbum accipit incarnatū. naz sicut in thuribulo ps sup ior ⁊ inferior trib9

catenul' vniunt'. ita in xp̄o tres sūt vniones
q̄b⁹ diuīitas ⁊ hūanitas vniūt'. vnio carnis
ad aīam. vnio diuinitatis ad carnē. et vnio
diuinitatis ad aīam Quidā aūt q̄rtā vni-
onē assignāt vicz diuinitatis ad ꝯpositū sil'
ex aīa ⁊ carne. Vñ ⁊ q̄dā thuribula q̄ttuor
catenulas hñt. De h̄ aūt thuribulo moyses
inq̄t specialr̄ ad aaron. Tolle thuribulum
⁊ hausto igne de altari mitte incensū desup
Est ⁊ alia in thuribulo ꝯsideratio ꝓut in ti
tulo de accessu pontificis ad altare tactū est
Rursus ideo thurificato altari ep̄s vel sa
cerdos thurificat'. ad significandū q̄ sic xp̄c
est altare ⁊ hostia. sic est pōtifex ⁊ sacerdos
cui ē orōnis sacrificiū offerēdū. Quia v̄o
adorat' nō solū inq̄ntū de⁹ sed etiā inq̄ntuz
hō iō in quibusdā ecclijs pōtifice thurifica
to. altare a dyacono circūcirca thurificat'.
Vñ psalmista Circūdabo altare tuū dñe.
Sane thuribulū aureū sig̃ficat sapiam.
q̄ oēs thesauri sapie ⁊ scie dei in ea fuerunt
abscōditi. Vñ stetit angel⁹ iuxta aram tē-
pli hñs thuribulū aureū in manu sua. i. xp̄c
resurgens carnē habuit in ptāte Argenteū
sig̃ficat xp̄i carnē ab oī labe mūdā ⁊ mundi
cia renitētez. Cupreū fragilē ⁊ mortalē. Fer
reū resurgētis fortitudinē. Si q̄ttuor hz ca-
tenulas demōstrat eā ex q̄ttuor elemētis cō
stare. vel q̄ttuor v̄tutib⁹ scz iusticia. pruden
tia. fortitudine. ⁊ tp̄antia decorari. Quīta q̄
ptes diuidit aīam designat que se in morte a
carne in illo triduo sep̄auit. Si v̄o tres hēt
catenulas figurat aīam carnē et v̄bū ī vna
ꝯuenire p̄sona. Quarta q̄ ptes sep̄at. ptās ē
qua aīam suā posuit ꝓ ouib⁹ suis. Si vna
tantū catenula sustentat' desig̃t q̄ solus de v̄
gine generat'. q̄q3 sol⁹ ē inter mortuos liber
Circulus cui hec oīa innectunt' est deitas q̄
nullo termino claudit'. a q̄ hec oīa ꝯtinētur
⁊ op̄ant'. Preter misticā etiā rōnē ob h̄ al-
tare incensat' vt oīs ab eo neq̄cia demonuz
ꝓpellat'. Fum⁹ eī incensi valere credit' ad de
mones effugādos. Vñ cū thobias interro
gasset angelum quot remedia hr̄ent ea q̄ de
pisce tusserat obseruari. rñdit. cordis ei⁹ p̄ti-
culā si sup carbones ponas. fum⁹ ei⁹ oē de
moniorū gen⁹ extricat. Sother papa statu
it ne moniales incēsum circa altaria ferant

Qualiter ep̄us vel sacerdos et ministri ad altare stare debent

Thurificatōe per
acta ep̄s vel sacerdos ad dextrā
altaris p̄tē se trāsfert ibi vna cū
ministris plane officiū ⁊ kyri heleysō dicēs
Qui trāsit⁹ de medio altaris ad dextā p̄tez
sig̃ficat xp̄i transitū de passione p̄ resurrecti
onē ad vitā eternā. Itē a leua transiēs in de
xtrā imitat' xp̄m ingredientē mūdū. lenā eī
tetigit xp̄s q̄n tp̄alē assūpsit vitā. ad dextraz
iuit. q̄n carnē assūptā ad dei dextram eleua
uit Rursus p̄ hoc q̄ accedēs ad altare. p̄us
dextrā illi⁹ p̄tē petit. innuit q̄ emanuel ī le-
ge p̄missus p̄us venit ad iudeos q̄z ad gen
tes. Iudei enī tūc ꝓpter legē in dextra parte
fuerūt. gētes v̄o q̄i in sinistra q̄z ydola cole
bāt. Sacerdos ergo vestib⁹ sacris ornatus
xp̄um carne nr̄ē hūanitatis vestitū sig̃ficat.
veniēs ad altare. xp̄m de celis venisse ad po
pulū vt eū saluaret. desig̃t Deinde in dextrā
transiens designat q̄ xp̄s in mūdū veniens
venit ad iudeos de quib⁹ voluit nasci. Bea
ta enī maria iudea fuit. De hoc transitu di-
cet' sub ti. de mutatione sacerdotis ⁊ de orōe
Et nota q̄ licet dño papa celebrāti vl' missā
audienti legatur a capellanis suis introit⁹
⁊ kyri heleyson. ⁊ gloria in excelsis. ⁊ credo.
⁊ sanct⁹ ⁊ agnus. nō tñ graduale. vel alia.
vel tractus. vel offertoriū. vel post ꝯmunio
de eo q̄d illa instructoria sūt et ītroductoria
q̄b⁹ ipse nō eget. Illud aūt notandū est q̄
sacerdos stat erect⁹ añ altare. ad notanduz
q̄ xp̄s venit suos regere inuincibili doctrīa
⁊ respicit v̄sus orientē. q̄z xp̄s non suam sed
patris voluntatem quesiuit. nec respicit re
trorsum. tuz quia christus semper patris fa
ciem intuetur. iuxta illud. scio vnde venio ⁊
quo vado. tum quia nemo mittens manū
ad aratrum et respiciens retro aptus ē reg.
dei. imo ad populum dorsum ver[illegible] repre-
sentans q̄d dominus ait ad moysen. Vide
bis posteriora mea faciem aūt meam vide

renō poteris.exo.xxxūj.c. Episcopi aūt ꝛ sup̄iores celebrantes nō añ altare. sed remoti ab illo ad dextrū ei⁹ lat⁹ vsqz post dictū offertoriū manēt. Qđ fit ꝓmo ad repsentādū q̄ ex latere xp̄i. q̄ p altare sigificat. unitū nrē redēptionis fuit. Scđo fit ℟ nō solū ad maiorē solēnitatē vt p ℟a minoribꝰ sacerdotib⁹ decernant. verū etiā fit ℟ q̄ ipsi in missa repsentant. nō solū xp̄i dignitatē ꝛ excellētiā añ ei⁹ oblationē. verū etiā būilitatē ꝛ obediētiam in ipsa sui oblatione ꝛ ꝓsecratione. Sicq̄ dē xp̄s q̄zt̄ū ad sui dignitatē ē patri eq̄lis et sedet a dextris dei patris. put in symbolo legit. qđ repsentat ꝑlat⁹ stans añ oblationem ad dexterā altaris. In sui vō oblatōne xp̄s ꝓ nobis fact⁹ est hostia. et iō ꝑlat⁹ ei⁹ vices gerens extunc ipsi altari. qđ arā crucis insinuat. dz totaliū inherere. Tertio q̄nā ꝑlatorū act⁹ eē dñt subditis ad doctrinā. iō vsqz tūc manet ab altari sepat⁹. et extūc ad manus lauandū ꝛ thurificandū ꝛ sacrificādū ad altare accedit. vt oñdat q̄cunqz in missa p̄cedūt solēnitates ꝛ laudes esse. sed tunc demū ad eēntialia seu substātialia pagēda accedit. Quarto in hoc repsentat q̄ legal' ponifex trās sanctasanctoꝝ carbones ferebat ꝛ sanguinē ꝓ tactū est in ꝓphemio bui⁹ ptis. Quinto fit ℟ ad repsentandū qđ ait ꝓpheta Dixit dñs domio meo. sede a dextris meis. Donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuoꝝ. Sacerdos q̄dē xp̄m repsentans sedet a dextris altaris. deū patrē in ℟ loco signātis donec ad ꝓsecrandū hostiā accedat. ꝑ quaz fracta sūt tartara. et inimici demones dejecti ꝛ q̄si scabellū pedū positi. Ministri vō scz dyacon⁹ ꝛ subdyacon⁹ retro illū ad altare stant. q̄ tūi venīdo p̄cesserūt. signātes martires q̄ in veteri testamēto fuerūt. ꝛ tūp⁹ dñi natiuitatē digne coronant. Et ad q̄zcunq⁹ altaris ptē ille transierit ut̄pm retro stātes sequunt vt oñdant ipletū eē qđ dñs āmonuit dicēs. Qui mihi ministrat me seq̄tur ꝛ vbi ego sū ꝛc. Intendētes semp atz solicite in illū ad notādū q̄ fideles. q̄zuis adhuc in hac vita positi. tñ eternitati xp̄i sp̄ intēdūt. In quibusdā etiā ecclijs illo se vtēte ad ꝙlm illi sibi se vtunt. ꝛ illo se quertēte ad altare se suis cō-

uertūt. Mā xp̄s ab oratōne ad p̄dicationē. aliq̄n vō ecōuerso dū viueret se quertit. qđ dignat vsio ad ꝙlm ꝛ quersio ad altare. In q̄ qđēmutandꝰ est a p̄dicatoribꝰ q̄ p ministros ipsos ꝓgrue designant. ¶ Anacletus papa statuit q̄ epūs deo sacrificās secū testes hēat dyaconos q̄ oculi ei⁹ dicūt. ꝛ subdyaconos reliq̄sq⁹ ministros. q̄ sacris induti vestib⁹. in fronte. i. ante. ꝛ a tergo. ꝛ ꝑbiter e regione. i. a ꝑte dextra leua q̄z cōtrito corde ꝛ bīuliato spū ac ꝓno stent vultu. custodientes eū a maluol' hoīb⁹. ac ꝓsensū ꝑstātes sacrificio Et sm lucīū papā eū nō deserāt. q̄ ꝓpē malīuolos optet illū hē bonū testimoniū ab his q̄ foris sūt. Statutū est etiā vt celebrās missā habeat a tergo vicini solamīs aduto rē put dictū est in phemio bui⁹ ptis. et ideo in q̄busdā ecclijs aliq̄ dyaconi stant p⁹ epm q̄i orantes vt eū sequātur vsqz ad mortem ꝛ cū eo transeāt ad vitā eternam. Mdaior tñ p⁹ in dextra ꝑte morat altaris ꝛ minor in ministra. q̄ vtrūq⁹ petit eccl'a scz ꝛ tpalē bñdictionē ꝛ eternā. vt ibi. sic trānseam⁹ ꝑ bona tpalia vt nō amittam⁹ eterna. Ceterū dicti ministri retro stantes inclinati ante faciem suas. vsqz in finē dñice oratōis p̄seuerāt. significātes illos ap̄los q̄ in passiōe dñi magna tribulatione oppressi nō audebāt se erigere. vt xp̄i discipulos se eē ꝓfiterent. stabāt tñ in facie fidei. sed postea erigūtur sic q̄dā tex⁹ sub media decia ꝑticula canonis sup vbo. nobis q̄q⁹. signātes etiā choꝝ sanctoꝝ martyrū in coralle lacrimaz añ nouissimā tribulationē manētiū. Mdostea erigūt. q̄ illi postea martirio coronati stāt erecti. i. ab oi tribulatōne liberati. Adhuc stantes facie inclinati. signāt mulieres que de cenaculo ad monumentuz vultibus declinatis currebant in christi amore ardentes. Sane sacerdos minister inter moras puluinar molle missali suppo nit. ad notandum q̄ deuotū et mollecoꝝ et q̄ facile diuinā impressionē recipiat. Supposit dz iugo dñi ꝛ celestiū ꝑceptoꝝ uyrga illō sapientis. Suscipiat vba mea cor tuum ꝛc. vt ita eo spūs dominī requiescat. De ℟ etiā sub euangelio dicetur.

De kyri heleyson.

Ranslato ī dex
tram altaris ptez epō seu sacer/
dote. deinde q3 tp̄us plenitudi/
nis 7 annus benignitatis aduēit sic p̄dictū
fuit a psalmista. tu exurgēs miserebe⁹is siō
q3 v. t. m. e. ꝫgruechor⁹ laudat 7 inuocat tri
nitatē triplicando kyri beleyson. Ideo aūt
post introitū dr kyri beleyson q3 ante oēm
orōnem sacerdotū necesse est misericordiaz
dñi implorare. Siquidē kyri beleysō grece
interp̄tat dñe miserere. Illā kyri sonat dñe
beleyson miserere. Et inde xp̄e beleyson. id ē
xp̄e miserere. Uel kyri xp̄e. el deꝰ. eys misere
re. son nobis. inde kyri beleyson. id est oxp̄e
deus miserere nobis. Uñ ꝓpheta Dñe mi
serere nobis te. n. expectauim⁹ Dicit aūt no
nies. Illorio vt ordo decim⁹ ex hoīb⁹ repat⁹
nouez assocīet ordinib⁹ angelorz. Scdo vt
ecclia pueniat ad societatē nouē ordinū an
gelorz Tertio ꝓtra nouē genera peccatorū
Est enī peccatū originale veniale et morta/
le. Itē peccatū cogitationis locutionis 7 o
perationis. Itē peccatū fragilitatis simpli
citatis 7 malignitatis. Fragilitatis pumpo
tentiā. simplicitatis p ignorātiā. malignita
tis p inuidiā. Hoc est peccatū in patrē. pec
catū in filiū. peccatū in spiritū sanctū Adhuc
ideo dicit ter ad patrē kyri beleyson. ter ad
filiū xp̄e beleyson. 7 ter ad spiritū sanctū ky/
ri beleyson Sed ad patrē 7 spiritū sanctum
subeo dē tātū vocabulo. q3 pat⁹ et spūs sanct⁹
sunt eiusdē tantū nature. Ad filiū vo subā/
lia. q3 filius 7 hī sit eiusdē nature cū illis. est tñ
etiā alteri⁹. vt gemine gigas substātie. Illorz
terea ideo dicit ter. q̄ntū ad patrē. ter q̄ntum
ad filiū. 7 ter q̄ntū ad spiritū sanctū. vt note
tur pater in filio 7 filius in patre 7 spūs sanc/
tus in vtroq3 Be Dorei in q̄nta pte subti
tulo de ꝓma. Sed in medio mutat kyri in
xp̄e. vt noter duas esse naturas in xp̄o. Ur
sus kyri beleyson ter triplicatū. significat p̄ce
pta veteris testamenti. multiplicatas ad
Dat grā sūme trinitatis p aduentū xp̄i eos
ꝓsociaret nouez agminib⁹ angelorz. Est āt
magna istorz vocz efficacia. Legit enī q3 dū
beatus basili⁹ kyri beleyson clamasset. por/
te tacine siue papū. ecclie sunt apte. Cursꝰ
cū beat⁹ gemnian⁹ kyri beleyson clamaret
q̄nq3 reges ꝙuersi dicunt in fugā Uñ forte
significat aliud q3 dñe miserere. qd tamē nos
ignoram⁹ In quibusdaz ecclijs statim p⁹
ultimū kyri beleyson subiciunt ymas. qd
vbū grecū sonat latine nobis. Et sensus est
kyri beleyson ymas. i. potētia diuina mise/
rere nobis. Et beat⁹ greg. instituit kyri be/
leysō nonies et a clero tanq3 publice in mis
sa cantari. qd pri⁹ apud grecos simul a cle/
ro et pl̄o cantabat. Siluester vo papa illd
de grecis assumpsit.

De gloria in excelsis.

Icto kyri beley/
son mox sacerdos vl̄ pontifex in
stitutione theleſphori pape incho/
at hymnū. Gloria in excelsis deo. quē ange
li auditi sūt decantare sicut legit in euāgelio
luce. q̄ angelorz himn⁹ phibet testimoniuz
tēporali christi natiuitati. Sane sacerdos
prim⁹ 7 solus illū inchoando pnunciat. q̄
angelū magni ꝓsilij repleuerat. Illā ortū sal/
uatoris sol⁹ angel⁹ cui⁹ psonā ipse gerit p/
monūciauit. Unde luce. ij. Ecce euāgelizo
vobis gaudiū magnum qd erit omni pl̄o
q3 hodie nat⁹ ꝛc. Et illū inchoando stat añ
mediū altaris in hoc ꝓmemorā. q̄ dū me/
diū silētiū tenerent oīa natus est in medio
id est p oībus messias quē ꝓphete p̄dixerat
rep̄sentans etiam q3 angel⁹ xp̄i natiuitatez
pastorib⁹ annuncians stetit in medio eo
rū. Et incipiens eleuat man⁹ ꝓpter causas
scriptas in sequenti n. ad finē. Itē incipiēs
vertit se ad orientē. tū q3 angelus ab oriente
venit in bethleem. tum q3 ad orientem dñm
adorare solem⁹ Tertio inchoans stat ante
mediū altaris ad notandū q3 xp̄s mediator
fuit inter nos et deū. p cui⁹ mediationē deo
pacificati sum⁹ Chorus vo ꝙcinendo rñ/
dens. gerit psonā multitudinis de q̄ i euāge/
lio sequit. subito facta est cū angelo multitu
do ce. mi. lau. deū 7 di. glia in altissimis deo
et in terra pax hominib⁹ bone voluntatis

Himnus autē iste nō tantū est angelorum sed etiā hominū ꝯgratulantiū ex eo ꝙ muli er ista que dracmā ꝑdiderat decimaz iā lucernam accenderat vt dracmam perditam inueniret. et pastor dimissis nonagintanouē ouib⁹ in deserto iam venerat vt q̄reret cētesimā ouem amissaz. Ante natiuitatē eniz christi tres erant inimicitiaꝝ parietes. Primus int̄ deū et hoīem. scd̄us inter angeluz et hominē. terti⁹ inter hoīem ⁊ hominē Hō nanqz ꝑ inobedientiā creatorē offenderat. ⁊ ⁊ ꝑ suū casum restaurationē angeloꝝ īpediuerat. atz ꝑ varios ritus se ab hoīe sepauerat. Iudeus nanqz ceremonias excolebat. gentilis ydolatriā exercebat. Sed veniens pax nostra fec̄ vtraqz vnū ⁊ hmōi parietes destruxit. Abstulit ei peccatū ⁊ recōciliauit hominē deo. repauit casū ⁊ recōciliauit hominē āgelo. destruxit rit⁹ ⁊ recōciliauit hominē homini. Restaurauit ergo ſm ap l'm ep̄h. j. que in cel' ⁊ in terris sunt. et ob h̄ illa celestis militie multitudo psallebat. gloria in excelsis deo. i. in angelis qui nunq̄z peccauerunt nec discordiā cū deo habuerūt. ⁊ in t̄ra pax a xp̄o facta hoīb⁹. videlicet iudeis ⁊ gentilib⁹ bone volūtatis. q̄ vsqz ad xp̄i natiuitatē ꝓpter peccata sua cū deo et cuz angel' discordiā habuerūt. Hinc etiā est ꝙ angel⁹ loq̄tur ⁊ ꝯgaudet pastorib⁹. qz pax est inter angelos ⁊ hoīes reformata. nascit̄ de⁹ hō. q̄a pax est inter deū et hominē restaurata. nascit̄ in p̄sepio bouis ⁊ azini. qz pax est int̄ homines et hoīes repata. ꝑ bouē eni iudaicus ꝑ azinū gentilis ꝓp'ls figurat̄ ſm illd̄. nō arabis in boue ⁊ azino in iudo. s. ⁊ gētili. Et iterū Cognouit bos possessorē suū. ⁊ azin⁹ p̄sepe dn̄i sui. Ideo ergo canit̄ himn⁹ iste. qz que venerant̄ angeli in celis. hoīes venerant̄ in terris. Per h̄ q̄z ꝙ d̄r gloria in excelsis ꝛc. rep̄sentat̄ mesticia antiq̄ꝝ patrū ex tedio expectandi incarnationē dn̄i. Isa. xxviij. Expectate deū ꝛc. Et ideo etiā cantat̄ alla. qz habebant spem liberationis. Vn̄ ps. Sperauerūt et liberasti eos. In h̄ q̄z himno notatur spes ecc̄lie q̄ cū angelis sperat se canere. Vn̄ iam illoꝝ canticū assumit Sequit̄. Laudam⁹ te scz inenarrabilia opa tua p̄dicando.

Que v̄ba ⁊ seq̄ntia a b̄tō hilario pictauien̄. asseruntur apposita fuisse. et precedentia solū antiquitus dicebant̄ in missa Innocenti⁹ tn̄ terti⁹ dixit illa a thelesphoro papa addita fore. Alij v̄o ꝙ a simacho papa. Simachus papa ꝯstituit tā in dn̄ica die q̄z in natalicijs martirū gloria in excelsis ad missaz cantari. qz sanctos ꝑ dn̄icā resurrectionem glē angeloꝝ sociatos esse recolit̄. Cantatur etiā in festis ap'loꝝ ⁊ ꝯfessoꝝ. in q̄ruz honorē dedicata est quecunqz ecc̄lia. et generalit̄ in festis q̄ nobis celestē solēnitatē rep̄ntant In dieb⁹ v̄o luct⁹ ⁊ ieiunioꝝ nō d̄r. p̄terq̄z in duob⁹ sabbatis specialib⁹ misterijs adornatis iuxta illud. Cantate dn̄o canticuz nouū. ꝓut dictū est in ꝓhemio hui⁹ partis Dict⁹ q̄z thelesphorus papa p̄cepit illū cantari ad missam nocturnā natalis dn̄i. quaz ⁊ ipse instituit. Quidā dicūt nō esse cantādū ī missa nisi ī hora tertia. qz tūc sp̄ūssāct⁹ sup ap'los descendit. ⁊ eos gloria ⁊ exultatōne repleuit. Innocenti⁹ terti⁹ statuit. vt q̄n in dieb⁹ ꝓfestis celebrat̄ in honorē beate v̄ginis vel sp̄ūssancti. vel sancte crucis. nec himn⁹ angelic⁹. nec simbolū dicat̄. nec etiā te deuz laudam⁹ ī laudib⁹ matutinis. In aduētu v̄o vel in septuagesima nō canit̄. ꝓut in septima ꝑte sub ti. de septē dieb⁹ p⁹ pascha dicet̄. Ep̄us tn̄ bethleemitan⁹ ex abusu omni die et in omni missa etiā ꝓ defunctis gl'a in excelsis decantat ꝑ eo ꝙ himnus ille luca testante. p̄mo in bethleemitana regione cantatus est.

De salutatione ad ppl'm.

Angelico himno finito sac̄dos ad ꝓpl'm se voluēs illū salutat dicens. Dn̄s vobiscū. qd̄ sumptū est de libro ruth scd̄o. Sic ei legit̄ booz salutasse messores suos. ⁊ ꝓpheta in paralip. aza regē ⁊ qui cū eo erant. ⁊ angelus salutans gedeonē dixit. dn̄s tecū Booz quidē figurā salutatōis expressit. qui ruth moabitidē duxit vxorē. Et hec salutatio sig̃ficat salutationē quā xp̄s fecit ap'lis post resurrectionē. de q̄ in q̄nta ꝑte sub ti. de prima dicet̄ In omnib⁹ ergo misse orōnib⁹ sacer-

dos ꝑmittit dñs vobiscū . nisi in oꝛōnib⁹ q̄ ꝓcedūt ꝓphetias. vel etiā oꝛōnes sup ꝓlm i q̄dragesima. ⁊ nisi in oꝛōib⁹ que īmediate sequunt̄ post ꝑmā oꝛōnē. et in illis q̄ dicunt̄ in paraſceue. ſed tūc miſſa non dꝛ licet ſacerdos cōmunicet. Cū enī ꝑ dictā ſalutatiōez optet dñm eſſe cū ꝓlō q̄ eſt in eo p ſpiritus gratie ſeptiformis. ideo eccl̄ia ordinauit ſepties tantū in miſſa ꝓlm ſalutari ut iaz dicet Ideoq3 in ꝑmiſſis oꝛōnibus tantū dꝛ. Premittit̄ ñ aliꝰ exhortatio ad humiliationē ꝑ flectam⁹ genua. vel p humiliate capita vrā deo. quia oratō q̄ faciēda eſt cū ieunio ad maligni ſpiritū ejiciendū tunc demū valet ſi cuz humilitate fiat. Rurſus in dieb⁹ ieunioꝛ repñtat eccl̄a tp̄s babilonice captiuitatis. merito ergo ſacerdos tunc ꝓlm vt pute abſentē nō ſalutat nec ſe ad illū conuertit. ſed abſolute incipiens. oꝛemus. inſinuat. pillo fore oꝛandū. et q̄ oꝛō fieri dꝛ cū affectu moꝛ ſubjicit flectam⁹ genua. vel humiliate capita vrā deo. Repñtat etiā tp̄s dñice paſſionis qō ꝓcipue poſt cenam cuz diſcipulis facta incepit Quia ergo tempore illo dominus diſcipulos nō ſalutauit. ſed eos ad oꝛandum plurīes excitauit. ideo ſacerdos tunc ꝓlm nō ſalutat. ſed ei oꝛare inſinuat Sed et q̄ tpe illo xp̄s in oꝛōne genua flexit. ideo moꝛ ad genua flectēda inuitat. Dicit aūt flectam⁹ genua in perſona vniuerſitatis omniū fideliū q̄ omniū ſindic⁹ ſe ꝑmi includens. ⁊ ideo loquit in ꝑma ꝑſona exci tans ſe et omnes ad oꝛandū buꝛſuliter et devote. Sed moꝛ ſubjicit leuate in ꝑſona altericz xp̄i. cui⁹ typū gerit in officio miſſe. ⁊ tē loq̄tur in .ij. ꝑſona ⁊ in diſſimili cāsu. Quaſi ip̄e xp̄us dicat. Surgite. q̄niam veſtram humilitatē et deuotiōez video. Et tūc vice oīm loquit̄ ſiue oꝛat. Quid ſignificēt collecte que dicunt̄ poſt flectam⁹ ⁊ poſt humiliate. dicet in ſexta ꝓte ſub q̄rta feria in capite ieunioꝛ. Illuſ vō die⁹ et p̄ib⁹ eccl̄ia tp̄s exultationis ⁊ plenitudinis q̄ō ꝓcipue fuit poſt xp̄i reſurrectionē repñtat. et ſacerdos ꝓlūz ſalutat repñtans vt premiſſuz eſt. q̄ dūs p reſurrectionē diſcipulos ſalutauit. Sacerdos ergo oꝛōnibus premittit dñs vobiscuz vt ꝓlm reddat attentū. q̄ mens ei⁹ ad deuz dirigat̄. et ei ꝓ intentione ſedulā ꝓiungatur Et eſt ſenſus. Dñs vobiscū. i. in vobis maneat ⁊ vos premio vite eterne remuneret et petitionibus veſtris effectū tribuat. ſeu gratiam dei impetretis pſeuerātes in illa Chorus vō ⁊ ꝓlus rñdet. et cum ſpū tuo. q̄ ſū ptū ēe repl̄a ſcd̄a ad thimo. vltimo vbi dicit̄ Dñs ieſus xp̄s cū ſpiritu tuo. Hmōi eteni mutue ſalutationes notant. q̄ ſacerdotis et ꝓlī vn⁹ dꝛ eſſe effect⁹ Et eſt ſenſus. Tu pro nobis facturus es preces ad dñm. et q̄ dñs de⁹ ꝑces illas tantū approbat et exaudit que ex bono coꝛde ꝓcedūt. oꝛam⁹ et nos ſili ꝑ te vt ille ſine quo nullū eſt bonū ſit cū ſpū tuo vt qui tecū eſt in oꝛe ſit ⁊ in coꝛde. ⁊ in te maneat. Et ſm hoc ceſſat heſitatio q̄rentiū q̄re ꝓlꝰ reſpondet. ⁊ cū ſpū tuo. cū ſacerdos dicendo. dñs vobiſcū. optauerit dñm eē cū ill' nō ſolū in ſpū verū etiā in coꝛpe. Idem ⁊ id ipſum ꝓlus p hanc rñſionē optat ut ꝑmiſſum eſt. Dōt etiā dici q̄ in hac reſponſione ꝓlus ſe refert ſolū ad actionē īmolationis ad quā ſacerdos ꝓcedit in q̄ p ſpūm totaliē eleuat⁹ ⁊ ab omni terrenitate ꝓſus abſtractus eē dꝛ. Idoſtq3 vō chorus rñdit. ipſe ſe ad altare reuoluit ſcz ad oꝛientem. vt dicet̄ i phēio. v. ptis. ⁊ q̄ parū d̄ ſua bonitate cōfidens vniuerſalē ad ſe colligit eccl̄am dicēs q̄ oīm ſindic⁹ oꝛem⁹. q̄ dicat. Orate oēs ſimul mecū. vt q̄d poſtulam⁹ cit⁹ impetremus. quoniā impoſſibile eē multitudinē nō exaudiri et ſic oꝛōem dicit Dicēdo ergo oꝛe mus hortat̄ alios ad oꝛandū. q̄ ipſe xp̄s monuit diſcipulos oꝛare dicens. Oratene intꝛe vt nō i tēptatiōez Et poſtea oꝛat. q̄a et poſtea xp̄s oꝛauit. ipſe enī fecit ⁊ docuit. Q̄d autez dicit oꝛemus ab antiq̄s habem⁹ q̄ premiſſo oꝛem⁹ ſubiungebāt ꝓmunit̄ oꝛōnem . Dic aūt oꝛem⁹ ſtās añ mediū altaris ꝓpt̄ rōes poſitas in ꝓncipio p̄cedentis ti. Oratio āt quā dicit ſignificat indulgentiā quā dñs remiſit Et deinde tranſit ad dextrā ptē altaris vt dicet̄ ſub ti. ſe. Oratione finita chorus reſpondet. Amen. q̄d eſt hebꝛaicū. ita. q̄ dicat. fiat nobis ſicut oꝛaſti ſeu felicit acta ſit oratio tua. Et eſt ſumptū amē ex apoc. ioh.

Ambro. exponit amē. i. verū est qđ ꝑmo so-
nat affectus sentiat. Qñz ponit ꝑ vere vt ibi
amen amen dico vobis. ꝓut sub ti. de orōne
dicet. Et nota q̄ p̄missa salutatio scz dñs
vobiscū ad minores ⁊ imp̄fectos ac simpli
ces ꝑtinet sacerdotes. Ep̄us vo vel ei⁹ supi
or q̄ p̄fect⁹ esse dz ⁊ exp̄ssam xp̄i similitudinem
gerit. vt se vicarij xp̄i ostēdat oratur⁹ ꝑma
vice vtit vbo dñi dicētis io℔. xx. Pax vobis
q̄ fuit ꝑma vox dñi ad discipulos q̄n eis p⁹
resurrectionē apparuit. Quasi dicat. In p̄-
ti det vobis pax pectoris ⁊ in futuro pax et
nitatis. De vtraqz io℔. xuij. Pacē relinquo
vobis. pacē meā do vo℔. Nocetiā vbo vsus
est dispēsatorio Joseph ad frēs ei⁹. Postea vo
ad instar ceteror sacerdotū dicit dñs vobis
cū vt se eē vnū ex ipsis ostēdat. Et est aduer
tendū q̄ tūc demū pax vobis dr q̄n gla in ex
celsis cantat. ⁊ ℔ ideo vt correspondeat ei qđ
ibi dr. ⁊ in terra pax hoib⁹ ꝛc. Pr̄eterea ℔ sa
lutatio a xp̄o tpe gaudij ⁊ leticie scz resurre
ctionis ad discipulos facta illi cantico leti-
cie correspondere dz. Sūt etiā q̄ dicūt q̄ pō
tifex solēniter celebrans in dieb⁹ quib⁹ gla
in excelsis dr. repñtat xp̄m. post resurrectiōz
seu resurrectionis gaudiū. q̄ tpe sepe christ⁹
dicta salutatione ad discipulos vsus ē Jō
qz xp̄m imitando p̄missis dieb⁹ ℔ dicit In
missis vo q̄s alijs dieb⁹ vel tp̄ib⁹ dicit vt eti
am q̄ ab inferioribus dicunt. xp̄i passio figu-
rat. et planct⁹ atqz afflictio ꝓformat. ⁊ nō in
ill' pax vobis nō dr ne gaudiū cū dolore mi
sceat. Pr̄oterea etiaz dici q̄ p xp̄m facta ē pax
inter deū ⁊ hominē. ⁊ int angelos ⁊ hoies.
qđ manifestauit angel⁹ q̄n in xp̄i natiuita-
te cātauit gloria in excelsis deo. Et in tra pax
hoib⁹ b. v. Pax vo inter deū ⁊ hoies mani
festauit xp̄s q̄n p⁹ resurrectionē dixit aplis
pax vobis Hec repñtant in missa. Pr̄imū
p quēlibet sacerdotē q̄ pōt cātare. gla in ex-
celsis deo. angelū repñtans Scōm p epistō
pū q̄ sol⁹ dicit pax vobis repñtans xp̄um q̄
in p̄sona eccl'e dixit aplis pax vobis. Utrūq;
aūt dicit eps solēniter celebrās q̄ vtrūqz
scz xp̄m ⁊ angelū repñtat. Ipse ei specialior
est xp̄i vicari⁹ qz simplex sacerdos Jdeo qz
cū omittit officū angeli. s. tp̄ib⁹ qb⁹ cantica
leticie subticent scz te deū laudam⁹ ⁊ gloria
in excelsis omittit sili' ⁊ ℔ officiū christi. nō
dicens pax vobis. sed dominus vobiscum.
sicut simplex sacerdos Non enim p epūm
q̄ repñtat xp̄m ⁊ angelū vna pax sine altera
nūciat. Jdē etiā est in ite missa est qđ nō dr
nisi gla in excels⁹ dicat. Sane dyaconus
nō dic. dñs vobiscū p horas. eo q̄ nō ita ge-
rit typū xp̄i. q̄ p booz hac salutatione vsus ē.
sicut sacerdos q̄ ea in p̄sona xp̄i vtit Leges
tñ euāgelū ℔ dicit. qr tūc vtit officio p̄dica-
toris. et pnūciat doctrinā ab ipso christo im
mediate platā. et etiaz cereū paschalē bñdi-
cens. qr tūc xp̄i resurrectionē repñtat. Sūt
tñ q̄dā q̄ dicūt q̄ in duinis officijs q̄ dicere
tenēt licite possent ℔ dicere cū ꝓhibitū nō le-
gat. q̄bus generalis vsus eccl'ie ꝓtradicit. vt
se inferiores sacerdotib⁹ agnoscāt. Notan-
dū est aūt q̄ septē vicib⁹ ꝑ⁹ salutat in mis
sa q̄ten⁹ exclusis septē vicijs capitalib⁹ susci
pat grām septiformē. misteriū eni missa ad
septē ꝑsona spūssancti referē Pr̄imo in ipso
misse ē ordio añ collectā. Scōo añ euange
liū. Tertiū p⁹ euāgelū siue dicto symbolo
añ offertoriū Quarto añ p̄fationē cū dic sa
cerdos Per oia secula seculoz ⁊ ose q̄nt. dñs
vobiscū. Quinto añ pacis oscūlū cū dicit
pax dñi sit semp vobiscū. Sexto añ p̄mam
orōem post ꝓmunionē Septimo finita fi-
nali postcōione vel orōne. In ꝑma salutā-
tione spūs sapie intelligit. q̄ sapia intrauit
in hoc mūdū vt saluaret nos In secūda spi-
rit⁹ intellect⁹ io eni ꝑdicauit vt doceret nos
In tertia ꝑ⁹ ꝓsilij. hic eni secreto dei con-
silio se passioi obtulit vt redimeret nos In
qrta spūs fortitudinis. q̄ pendens in cruce
dyabolū expugnauit vt redimeret nos In
qnta spūs scie qr resurgēs discipl'os salutā-
uit ⁊ eis sensū aperuit vt erudirent nos In
sexta spūs pietatis. qr sola pietate humanā
naturā sup̄a stra leuauit. vt exaltaret nos.
In septia spūs timoris. qr angeli tremebūt
pū venerit ad iudiciū vt glorificet nos. Ce-
tez in qlibet salutatione mutat officiū mis-
se et de vno officio ad aliud tranſit. qr inser-
to salutatio ꝑmittit. cū eni ad oparios ñr̄os
uiter ingredimur. eos salutare solem⁹ ⁊ ſm

hoc octo officia sūt in missa. Rursus salutat etiā octauo vt quidā volūt. s. p⁹ offertoriū añ secretellā. Nā voluēs se ad ꝓplium dicturꝰ. orate frēs ꝛc. dz p̄dicere sub silētio. dñs vobiscū. Verū licet eis q̄s salutamꝰ faciem regulariter repñtemꝰ tñ in q̄nqz dūtaxat ex p̄missis salutationibꝰ sacerdos ad ꝓplm se conuertit Nā in illa salutatōe q̄ fit añ euāgeliū se nō ꝯuertit. qz iā intētꝰ ē ad v̄ba dei annūciāda. nec etiā in illa q̄ fit añ p̄fationē. qz iaz intentꝰ ē ad sacrificiū altaris tractādū. nec etiā in illa q̄ fit ante pacis osculū. qz iā tenet corpꝰ xp̄i in manibꝰ ⁊ cor hz sursū ad deū. ⁊ oīno intētꝰ ē ad reuerent̄ illud tractandum Nemo enī mittēs manū ad aratrz et respiciens retro aptꝰ ē regno dei. Ceterz q̄na ad populū cū dñs vobiscū facta ꝯuersio. sigt̄ quīqz apparitiōes q̄s xp̄s fecit discipul' suis in die resurrectionis. Prīa fuit marie magdalene. ioh. xx. ⁊ marci vlt̄. Scda eidem ⁊ aliis mlieribꝰ redeūtibꝰ de sepulcro. q̄n dixit eis auete. mat̄. vlt̄. Tertia petro. Quarta duobꝰ discipul' eūtibꝰ ī emaus. Quīta in domo decē discipulis abñte thoma. ioh. xx. Sz q̄a altera illarz manifesta nō fuit q̄n videlicz p̄mo apparuit marie magdalene. vl' sm alios q̄n apparuit petro. qz nescit̄ q̄n aut vbi. iō sacerdos ante secretellā dicturꝰ orate frēs. p̄dicit sub silētio dñs vobiscū. sz patēter dicit orate ꝛc. qz patent̄ dixit aplis. orate ne ītretis in tēptatiōnē. Fuerūt etiā ⁊ alie apparitōes de q̄bꝰ nil ad p̄ns Nō est etiā omittendū q̄ sacerdos semp voluit se ad ꝓplm a dextra ⁊ p eādē se ad altare reuoluit q̄i ipso facto dicens Dextra dñi fecit v̄tutez. dextra d. ex. m. dex. d. fe. v. Scdo ad designādū q̄ī sepulcro dñico angelꝰ a dextris sedebat. Tertio vt sacerdos p hoc innuat se rectā ⁊ attentā hrē ītentionē p se ⁊ ꝓplm ad celestē patriā q̄ p dextrā sigficat̄. iuxta illud in canticis. Dextra eiꝰ amplexabit̄ me. Quarto qz v̄sus salutādo ꝓplm ⁊ ꝯuersus dicēdo oremꝰ. hortat̄ tā se q̄z ꝓplm ad orandū ⁊ orō dz fieri p eternis q̄ p dextrā significant̄. vñ xp̄s sedere d̄r ad dextrā patris. merito a pte dextra fit vtrūqz. gerit q̄ ꝓpe sacerdos typū xp̄i q̄ pfectꝰ est in salutationibꝰ ⁊ orōibꝰ q̄ a dextra fiūt. Verūz tñ postq̄z dixit orate p me frēs ꝛc. se reuoluit a sinistra. iuxta illud p̄s. Circuiui ⁊ īmolaui in taber. e. h. v. ꝛc. p̄parans enī se ad īmolandū quēdā circuitū facit. Se igit̄ ꝯuertit tūc a sinistra q̄ īpfectior et infirmior ē. ad notandū īpfectionē cuiuslibet sacerdotis p̄ter xp̄m. Hinc est q̄ premissa v̄ba dicendo obsecrat tanq̄z impfectꝰ ⁊ peccator ⁊ indigēs aliorū auxilio impendi sibi ab aliis beneficiū orōnis Secūdo q̄z reuoluit̄ tunc a sinistra vt p hoc sigficet tristiciā de passione christi ad quā rep̄sentandā statī intendit. tristicia enī recte p sinistrā significat̄. iuxta illd̄ apli. A dextris ⁊ a sinistris p gl̄iam ⁊ ignobilitatem. p infamiā et bonā famā. Debent etiaz fieri ille volutiones ⁊ reuolutiones añ mediū altaris. iuxta illud. In medio eccl̄e aperuit os suū ꝛc. In quo ⁊ illud ꝯmemoratur q̄ redemptor noster iuxta salomonē corpꝰ suū in media caritate ꝯstrauit ꝓpter filias hierl̄m. Et attende qz quidā dicto. dñs vobiscū. ad altare reuoluti dicūt. oremꝰ stātes ante mediū altaris p h̄ insinuantes se in loco manifesto et ꝓplo ꝯuenienti orare. scz añ mediū altaris. q̄qz ꝓplꝰ dz de medio cordis orōnes ad deū effundere. Alij v̄o ad dextrū cornu altaris. vbi orōnem ꝓferre debent dicūt oremꝰ. vt sic inter insinuationē ⁊ orōnē nullū actū aliū interponant. ⁊ vt ibi p̄cedat orandi insinuatio vbi mox subseq̄ ipsa orō ⁊ orātis ꝓpli esse dz ītentio

De oratione seu collecta

Salutatōe premissa orōnes subijciunt̄. qz enī oīs nrā opatio a deo inchoata circulariter in ipsū terminari dz ideo misse officiū incipit ab orōne ⁊ terminat̄ in gratiarz actione. Vñ videndū est q̄s debeat orōnes dicere Qualr̄ et p quibꝰ est orandū. Quid sit oratio ⁊ q̄n ⁊ vbi. ⁊ v̄sus quā ptē orōnes dicēde sint. De mutatōe sacerdotis ab vna pte altaris ad alterā. Vñ orōnes dicantur et vnde originez habuerunt. Qualiter v̄ba earz intelligant̄. Qualiter orōnes terminentur. Quare vocentur collecte. Que ⁊ quot orōnes dicende sunt. et de inuentoribꝰ earū

Quō pontifex vel sacerdos illas dicēs stare dz. ¶ Circa pmū notandū est q ea q̄bus ꝓpl̄s imediate ordinatur ad deū sacerdotes tantum dicunt qui sunt mediatores inter deū ⁊ ꝓplm. q̄z quedā dicunt publice spectātia ad totū ꝓplm in cui⁹ ꝑsona ipse solus ea deo ꝓponit. sicut sūt orōnes ⁊ grāz actiōes quedā priuati q̄ ad officiū ei⁹ tantū spectāt vt ꝓsecrationes ⁊ hmōi orōnes q̄s ipse pro ꝓplō facit nō tñ in ꝑsona ꝓpli orans. ⁊ in omnib⁹ ꝑmittit dñs vobiscū. vt mens ꝓpli deo ꝓiungat. Et q̄z ꝓpl̄s in his q̄ ad deū ꝑtinent sacerdotē ducē hz. iō in fine cuiuslibet orōis ꝓplus ꝓsentit respondens. amē. vt iam dicet ꝓpter qđ et oīs oratio alte terminat. etiaz si ꝑuate fiat. ¶ Sane orandū est breuib⁹ verbis nō in multiloq̄o. vt iaz dicet. Ītē ⁊ greci parū sed frequēter orāt. sz in lacrimis ⁊ in puritate cordis. nō in voce clamosa sz in mētis intentione ⁊ lacrimaz ꝓpunctione. Dic enī in ꝓspectu diuine maiestatis ⁊ angelor optz nos esse vt mens nostra voci ꝓcordet. iuxta illō ps. Exaudiuit dñs vocē fletꝰ mei ⁊c. Et iterū. Sacrificiū deo spūs ꝓtribulatus ⁊c. Debet etiā oratio esse deuota. nā omnīū creatori cū deuotione est supplicandū Dū aūt sacerdos dicit alte orōnem. alij nō dñt vbis orare sed illā orationē attendere et ad eam respondere amen. ¶ Ido quib⁹ sit orandū dicet in sexta ꝑte sub ti. de paraceue ¶ Quis sit oratio. ⁊ qua hora et vbi hore canonice dicende sunt. ⁊ versus quā ptem orādū est dicet in phemio q̄nte ptis. Quid sīgificet orō q̄ dicit añ epl̄am. dicet sub ti. de sessione epi ¶ Sane sacerdos dum orat ad dexterā ꝓsistit altaris. iuxta illud exo. xxx. de ꝓcabit aaron sup cornu altaris. ⁊ placabit sup eū in generationib⁹ suis. in hoc illud signās q̄ fuerat ꝓphetatū. Deꝰ ab austro veniet. rōbus enī iudeos docuit ad q̄s a prelūminū missus fuit. q̄ dexteram iudeos. gētiles sinistra figurat. Et q̄niā leticia ꝑ dexterā. tristicia vō ꝑ sinistrā designat. idcirco ad dexterā ptē altaris ꝑmū accedit vt gaudiū dīnce natiuitatis ostendat. Deinde dicturus euāgeliū ad sinistrā ꝓuertit vt tristiciā passionis insinuet. Sz iterū redit ad dexterā. vt gaudiū resurrectionis annūciet. Deꝰ aliꝫ dicet sub ti. de mutatōe sacerdotis. Romanꝰ vō pontifex oratur⁹ ad sedē post altare vel aliꝰ epūs ad latꝰ altaris ascendit. et stās collectā pnunciat quā libro legit apto. et deinde sedet q̄ sicut euāgelista testat. venit ihesus in nazareth vbi nutritꝰ fuerat. et intrauit ꝑm ꝓsuetudinē diei sabbati in synagogā ⁊ surrexit legere. ⁊ traditꝰ est ei liber ysaie ꝓphete. quē vt reuoluit inuenit locū vbi scriptū erat. Spūs dñi sup me ꝓpter qđ vnxit me Et cū plicuisset librū reddidit ministro et sedit. Rursus pontifex ad latꝰ altaris ꝓsq̄ post dictū offertoriū morat. vt dictū est sub ti. q̄liter epūs vel sacerdos ad altare stare debeat ¶ Sequit videre vñ oratio dicat. ⁊ vñ orōnes originem habuerūt. Et quidem oratio ab orando eo q̄ ꝑ eā a ꝓplo bona cordis ⁊ aie orando petunt. Licet enī dñs sciat quibus egemꝰ. orare tñ debemꝰ. ꝓut dicet sub orōne dñica. Orat etiā sacerdos ꝓ omnis vt assint. ꝙ malis vt absint. Designātur autē orōnes in apoc. ꝑ fumū aromatū q̄ ascēdit in ꝓspectu dñi de manu angeli. christꝰ enī verꝰ hō ꝓpter nos passioni dedit⁹ cui⁹ illa vox est. olocausta etiā ꝑ delicto nō postulasti. tūc dixi. ecce venio. semp ꝓ nōbis orabat q̄ sīe aplm. exaudit⁹ est in oīb⁹ ꝓ sua reuerentia. ¶ Quali vba orōnum intelligēda sūt videam⁹. ⁊ quidē qđ in q̄tibus dā cordi ab⁹ ꝓtinet. ꝓsit hunc vel illi sancto talis oratio ad gloriā ⁊ honorē sic intelligi dz q̄ ad hoc ꝓsit et ille magis ac magis a fidelibus glorificet aut etiā honoret in terris. Tū q̄niꝫ ipsi sint ꝑfecte beati. oīa eis in celis ad vota succedūt. Ītē nō egent nrīs orōnib⁹. imo iniuriā facit martiri qui orat ꝓ martire. licz plerīq̄z reputent nō indignū sanctor glām posse vsq̄z in diē iudicij augmētari. et idoc clemā interim rite posse augmētatiōē glorificationis eor optare. ¶ Qđ aūt ꝓ finez orōis subiungit ꝑ dñm nostrū ihesū christū. illud sigt qđ ipse in euangelio dicit. Quicq̄d petieritis ꝓrem in nomine meo fiet vobis. Orat enī sacerdos ad deū ꝓrem ut ꝓ filium suū q̄ dñs noster est eq̄liter sic pater. oratio ꝑficit. Hinc enī est q̄ ois oratio regulariter

ad patrē dirigit. z terminat in noīe filij. ℣Nō
eni p aliā viā ad nos eterna dei bñficia pūt
decurrere eq̄z p eū q̄ est mediator dei z hoīm
hō xp̄us ihesus sicut p mediātē crystallū mut
tū ignis in testā supposita a sole longinq̄. Et
sumptū est hoc de epla ad romanos. vbi dr.
Gloriemur in deo p dñm nostrū ihesū xp̄m
℣Nemo enī vadit ad p̄rem nisi p me. Et ipse
alibi dicit. Si q̄d petieritis p̄rem in nomīe
meo dabit vobis. Et nota q̄ ihesus ē ppriū
nomē. pūt dictū est in phemio. j. ptis. Qđ
vo sequit. q̄ tecū viuit z regnat in v.s.s. ꝛc. ita
pōt intelligi in vnitate s.s. hoc est vna cū spū
sancto. ℣Nam pater z f. z s.s. sunt vnus deus
Vel in vnitate spūssancti. hoc est in spūsan
cto. q̄ est vnitas p̄ris z filij. z amor z conne/
xio vtr⁹q̄z. ℣Sđm etiā sic expōi pmissa vba
p dñm nostrū ꝛc. vt sit sensus. O pater eram
di p filiū tuū q̄ hoc vult et pōt. vult q̄z viuit.
pōt q̄z regnat. viuit in quā z regnat tecū in
vnitate spūssācti. ℣Nō quidē viuit z regnat
vt tyrann⁹ spīr in iq̄tatis sed viuit z regnat
de⁹ spū benignitatis. Qđ vo sequit p omīa
secula seculoz vel p̄secutiue vel antonomā
sice intelligi pōt. Consecutiue sicut generati
ones generationū. q̄i diceret. p oīa secula se
culoz. sibiinuicē succedentia. dicunt enī secu
la q̄a sequuntur. nā alijs discedentibus alia se
quuntur. Antonomasice. sicut dicitur canti
ca cāticoz. z est sensus sicut añ omnia secu
la filius cum patre in vnitate spūssancti in
deitate vtr⁹q̄z fuit. ita et in pūtu seculo. et in fu/
turo vbi ipsi cū sāctis angelis manebūt
z in ipsi cū dyabolis cruciabunt credat eq̄/
liter viuere cū patre z spū sancto z nullo fine
p̄clusi. Sequit amen. qđ vbū optantis vel
affirmantis oīdit affectū vel p̄sensū. vt p̄/
missū est. ℣Nā populus enī assentiens voci sa/
cerdotis. qui dixit. per oīa secula seculoz. um
assentit q̄ seculū p eū creatū est. Vel in fine
psalmoz vbi nos dicim⁹. fiat fiat. hebre⁹ di
cit amen amen. Et xp̄us in euāgelio sepe di
cit amē amen. i. verū verū dico vobis. Re/
spicit ergo vel ad formā orōnis vt qđ orāti
opteī vel ad modū p̄clusionis vt qđ p̄cludi
tur affirmet. Vel di gratia. Cum sacerdos
orans dicit. Da nobis quesum⁹ oīp̄tens
dñe salutē mentis z corpis. plus optando
rñdet amen. i. fiat. Et cū sacerdos p̄cludit. q̄
tecū viuit z re. in v.s.s.ō.p.o.s.s. plus affirman
do rñdet amen. i. verū est. Vel amen interp̄
tat veritas. vt in apoc. Hoc dicit amen testis
fidelis. De hoc dictum est in p̄cedenti ti.

Circa terminationē collectaz notandū
est q̄ in eis q̄ñqz dirigit sermo ad patrē. q̄ñ
qz ad filiū. q̄ñqz ad spūm sanctū. z q̄ñqz ad
totam trinitatē. Si sermo ad solū p̄rem diri/
gat nō habuta mētōne de filio neqz spūsācto
tunc dr in fine p dñm nostrū ihesum christū
fi. t. q. t. v. z r. in v.s.s.ō.p.o.s.s. sine pe eundem z
eiusdem. ut in illa oratione. ℣Protector in te
sperantiū ꝛc. Si vo fiat ibi mentio de filio.
refert an ante finalem p̄tem orationis. an in
fine ipsi⁹ fiat mētio de filio. Si sermo dirigit
ad p̄rez hīta mētōe de filio añ finē tūc dr i sie
pe eūdē dñm nostrū ꝛc. vt in illa orōe. Deꝰ q̄ d
btē marie vīginis ꝛc. Si in fine tūc subjicit i/
mediate. q̄ tecū. sine pe eūdē z eiusdē. ut in illa
collecta scī stephāi. Qui potēs sempit̄ne de⁹
q̄ p̄micias martiz ꝛc. Et in illa Deꝰ q̄ salu/
tis eterne. Vel dñm nostrū ihesū sine p. vt in
illa collecta. Deꝰ q̄ nos redēptōis eterne. q̄
dr in vigilia natal. Et in illa Illumina q̄su/
mus. q̄ dr in epiphania. Vel ihesus xp̄s dñs
noster. ut in illa. Deꝰ q̄ ad eternaz. q̄ dr feria
tertia p⁹ pascha. Et in secreta illa. Ipse tibi
q̄ dr in cena dñi. Si vo in orōe q̄ ad p̄rez di/
rigit fit mentio de spūsancto. dr in fine p do
minū nostrū. sed tūc dr i vnitate eiusdē spūs
sancti de⁹. ut in illa. Deꝰ q̄ corda fideliū. z i
illa. Assit nobis q̄sum⁹ vt⁹ spūssancti. Qz
si fiat ibi mētio p̄ria de spūsancto z postea
de filio tūc subjicit i fine imediate. q̄ tecū. vt
in illa Mentes nr̄as q̄sumus dñe pacti⁹. et
in illa. Vre igne ꝛc. Rursus qñ ad p̄rez di/
rigim⁹ sm monē orando ut ipse det nob spūz
vnificandi vel hmōi. tunc dr p dominū. ꝛc
sine pe eundē et eiusdē. ut in illa que dr in be/
nedictōe cineris. Deus q̄ humiliatione ꝛc.
z in illa que dr in bñdictione fontis. Omni
potens sempiterne deus respice ꝛc. Si aūt
sermo ad filiū dirigit ut in illa orōe. Excita
dñe potentiā tuā z veni. Et sili in alijs colle
ctis de q̄ dueritu dñi. z in illa. Deus q̄ virgi/

nalem aulā ꝛc. tunc dr in fine. qui vnis ⁊ regnas cū deo prē in vnitate ſpūſancti de⁹ ꝛc. Et ſi fiat ibi mentio de pr̄e tūc dr. q̄ cū eodē deo prē ꝛc. vt in illa oro̅ne canonis. Domine ihesu xpe fili dei ꝛc. Si vo ſermo dirigitur ad ſpūmſanctū. dicūt q̄dā q tūc dicit in fine q̄ cū patre ⁊ filio vnis ⁊ regnas deus ꝛc. Clerūtñ omnis oratio dirigit ad patrē vel ad filiū et nulla ad ſpūmſanctū. q2 ſpūſanct⁹ eſt donū. ⁊ a dono nō petit donū. ſed poti⁹ a largitore dom. ¶ Dicit ergo a patre et filio et ad eos ſermo dirigit tanq̄ ad donatores et non a ſpūſancto q̄ eſt donū et pariter ab vtroq; procedit. Si ād ad totā trinitatē ſmo dirigit. tūc dicit in fine p dn̄m ſine p eū dē et ei uſdem vt in illa oro̅ne canonis. Suſcipe ſancta trinitas. et in illa que dr in fine miſſe. ¶ Placeat tibi ſancta trinitas. in quib⁹ dr p xp̄m dn̄m noſtrū. qđ ſuccedit in oro̅nibus in locū p dn̄m noſtrū cā breuitatis. Idēq; eſt ſi ī oro̅e q̄ ad deū patrē dirigit de eo mentio fiat. vt in illa. Omnipotens ſempiterne de⁹ q̄ dediſti famulꝰ tuis Tñ tūc dicūt q̄dā q̄ vnis ⁊ regnas vn⁹ de⁹ p oīa ſecula ſeculoꝝ. Alij vo intelligentes q oro̅ ipſa ad deū filiū dirigat dicūt tūc. q̄. v. ⁊. r. in. v. ſ. l. d. p. o. ſ. ſ. Et in illa oro̅ne Fideliū deus oīm ꝓditor. Tota nanq; trinitas ꝓditor ⁊ redēptor. eſt licet xp̄s ꝓprie ſit redēptor. ¶ Dote ſt etiā dicit oratio q̄ ad trinitatē dirigit cōcludit ſine alīq̄ pſona distinctione ſic. q̄. v. ⁊. r. de⁹. p. o ſ. ſ. Celebrāturā orans ſmonem ad ſe vel ad pplm dicēs. qđ ipſe p̄ſtare dignet. ⁊ ſic etiam cōcludit in oro̅nib⁹ benedictionalib⁹ Sane in oro̅ne in q̄ ſmo dirigit ad caput eccl̄ie videt debere dici. q̄. v. ⁊ r. cū xp̄s ſit caput eccl̄ie ſed nō eſt ita. Tota nāq; trinitas eſt caput eccl̄ie. ideoq; dicit dr. p dn̄m noſtrū. In exorciſmis vo ad expellēdū demonē aliter dr. q̄niā in q̄ benedictione dr peū q̄ ventur⁹ eſt iudicare. v. ⁊ mor. ⁊ ſeculū p ignē. Siliꝛ in catheciſmis dr. q̄ ventur⁹ eſt ꝛc. q̄ certo enī diabolus audit chriſtū ee venturū iudicare ſeculū p ignē fugit timens iudiciū ignis. q2 ſcit ſe poſt die iudicij eterno igne puniēdū. Et adē q̄ rōne dixit magiſter gilbert⁹. q̄ oro̅es in exequijs mortuoꝝ dn̄t ſibi mō finiri. ꝓmiſſ tñ vſus eccl̄ie tenet vt dicat p dn̄m noſtrū ꝛc. In illa tñ oratione Fideliū de⁹ oīm ꝓditor dr dici q̄. v. et. r. ⁊c. vt p̄miſſum eſt. Et aduerte q oro̅es in laudib⁹ in miſſa ⁊ in veſpis ſb eodē ⁊ ſolēni tono dicūtur. p eo q̄ ille hore ſolēni⁹ ⁊ feſtiu⁹ in eccl̄ia dicunt. In alijs vo horis ⁊ officijs ali⁹ ton⁹ minus ſolēnis ſeruat. tū q2 min⁹ ſoleniter dicunt. tū q̄ ille ad aliud referri poſſūt ſignatū. Oīb⁹ aūt orationibus p̄teriq; exorciſmis p̄mittit oremus nō tamen ſemp dom⁹ vobiſcum vt dictū eſt in p̄cedenti tu. ¶ Sequit vide re q̄re oro̅es q̄ circa ꝓncipiū miſſe dicunt collecte vocant. Et quidē ideo. q2 ſacerdos qui fungit legatiōe ad deū p pplo in eis petitiones oīm in vnū colligit ⁊ ꝓcludit vt eas ad dn̄m referat. ꝓprie tamē dicunt collecte q̄ ſup collectū pplm dicunt. puta in p̄ceſſionib⁹. vel dū colligit pplus ad ſtationē faciēdam. vt de vna eccl̄ia procedat ad alteram. In vrbe nanq; quelibet eccl̄ia ſtationalis habet ad quam eccleſiam ſibi vicinā in qua colligit pplus die ſtationis. ⁊ ibi dr collecta ſup collectū pplm et inde omnes ſimul ad eccleſiam in q̄ ſit ſtatio accedunt. Vnde in cōcilio agatheñ. dicit q̄ plebs collecta oratiōe ad veſpam dimittat ab epo cū benedictiōne ⁊ eſt ſumptū hoc nomē de leuitico vbi ſcet nophegia que eſt vltimus ſeſtor legalium collecta vocat. p eo q̄ in fructū collectōne fiebat et figurabat futurā operum nrōrum collectionem. cum dicet. Ecce homo et omnia opera eius cum eo. ¶ Orationum varij fuerunt actores quarum numerus ⁊ varietas intantum excreſcebat q̄ octauū affricanum concilium conſtituit. vt nulle p̄ces vel orationes vel miſſe vel p̄fationes vel commendationes vel manuū impoſitiones dicantur. niſi in cōcilio fuerint approbate. Et gelaſius papa tam a ſe q̄ ab alijs cōpoſitas preces dicit ordinaſſe Beat⁹ ād grego. ſeclusis his que nimia vlinc inde ꝛua videbant. rationabilia coadunauit. cōgrua multa nihilominus per ſe neceſſaria ſuſtergadens. Ceterum quidam modum et ordinem excedentes intantū orationes multiplicauit. vt auditorib⁹ tediuꝫ generet et faſti

dium.q̃ dꝯ vt hō vbor multitudine flecti possit.vt p̃missū est.cū ecōtra ysa.dicat.Cuz multiplicaueritis oꝛões mās nō exaudiaz Et dñs in euãgelio dicat. Cū oratis nolite multū loq̃ sicut ethnici faciūt. putant enim in multiloquio exaudiri. Ñ cū ei dixissent apli.Ñe doce nos oꝛare.ꝓpendiosam eos oꝛõez docuit.Pater noster q̃ ꝛc.Huius ergo oꝛõis formã sequẽtes sacerdotes in missa septenariū oꝛõis numerū nō excedãt Mã xp̃us septẽ petitiõib⁹ oĩa corpi ꝛ aie necessaria ꝓpendit in illa.put subea dicet Quia vō numero dꝯ gaudet impari q̃dã obseruãt ut ip̃ares dicant in missa oꝛões videlicz vel vnã tantū sicut vna epla vel vnū euãgeliuz dicunt ꝛ iste numer⁹ est ordinari⁹. vel tres vel q̃nqz vel septẽ Vnã ad designãdū fidei vnitatẽ vel vnitatis sacramẽtū Tres ad significandū misteriū trinitatis.et q̃ xp̃s ter trãseat a me calix iste Quinqz ad designãdū .v. plagas christi.seu in q̃nqz ptãs ꝛ passionẽ. Septẽ ad designãdū spũs gratie septiformis.seu septẽ dona spũssancti. Dꝯ enim diuisiõnẽ et discordiã detestat. Ñ cũ cetero⁹ dieꝫ opib⁹ bñdiceret.opib⁹ tñ scõde dieꝫ benedixisse nõ legit̃ eo q̃ binari⁹ numerus ꝓmo ab vnitate recedat ꝛ ab eo ceteri diuisibiles iñueniꝫ originẽ sortiunt. ꝛ ip̃ar numer⁹ mũd⁹ est. Et nota q̃ in sũmis festis tãtũmõ oꝛ vna collecta.nisi forte eadem die aliud festũ occurrat. Sciẽdũ q̃z est q̃ totidẽ collecte ꝛ eodẽ oꝛdine dici dñt in secreta ꝛ postcõio⁹ ne.q̃t p̃cesserũt ante epl̃am in exordio misse nec plures nec pauciores.finis nanqz debz fuo ꝓncipio ꝛ q̃libet postcõmunio collecte ꝛ secretelle p̃cedẽtib⁹ ꝙuenire.Tauendũ est etiã q̃ si collecta p defũctis in̊ misceat̃ missa q̃ oꝛ.p viuis.nõ final̃ sed penulẽ.vel antepenultia dicat̃.q̃ finis ꝛ principium retoꝛq̃ri.semp enim meoꝛia faciẽda est p defũctis.put dicet sub.x.ptic̃la secrete sup vbo. Memẽto etiã dñe ꝛc. q̃ illi viuoꝫ ꝛ etiã sãctoꝫ in q̃rũ honoꝛe celebrat̃ q̃ vita glẽ viuut auxilio egẽt. Sed in missa p defunctis inẽ misceri nõ dz collecta p viuis.etiã vt q̃dam dicũt illa ꝓmunis.de⁹ qui viuoꝫ dñaris ꝛc ab augusl.ꝓposita ad denotãdũ q̃ defuncti iuuare nequeunt viuentes in hac vita nec etiam implorare viuẽtes eẽna vita licet ipsi iuuari valeant ab vtrisqz. In missa tñ p defunctis p̃t.vt quidaz dicunt esse penultima collecta de sanctis et conuerso. Innocẽti⁹ papa pm⁹ ꝓposuit quattuor collectas pro mense septẽbri. Innocenti⁹ vo papa tertiꝰ ꝓposuit illã Al cunctis nos quesumus dñe mentis ꝛ cor.defen.ꝛc In ecclia lateran̄.nunq̃z dr oratio.sed in missa ꝛ in omibus horis loco oꝛõis alta voce pnunciat̃ oratio dñica.que in nouo te.ꝑma oratio fuit.naz ꝛ in primitiua ecclia sic fiebat. Sane pontifex seu sacerdos dũ oꝛat seu oratiõnẽ dicere incipit.manꝰ eleuat et extẽdit iuxta illõ Mãdatus de mussas erigite ꝛ genua debilia roborate. Et romano pontifici ac etiã alijs epis in multis ecclijs ministri astantes manus eleuatas sustentant. Que manuũ eleuatio a lege sumpsit exordiũ. Legitur enim in exo. xvij.ca.q̃ cũ israel pugnaret aduersus amalech in deserto.moyses ascendit sup vticem collis. Tunqz leuaret manꝰ vicebat israel. si vō paululũ remisisset amalech populũ superabat. Aaron aũt ꝛ hur sustentabãt manus eiꝰ ex vtraqz pte. Legit̃ etiã tertio regũ ca.viij.q̃ salomon stetit ante altare domini in ꝑspectu ecclie israel. et exp̃andit manus suas in celũ. oꝛãs p ꝓpło.ꝛ geneb.xiiij. Leuo mãnũ meã ad dominũ deũ in excelsuz. Eleuatio aũt ipsa repsentat q̃ christus eleuatis manib⁹ ferebatur in celũ. Vel eleuat manꝰ ad instar saluatoꝛis in cruce pẽdẽtis Vnde illud Eleuatio manuũ mearum sacrificiũ vesptinum. Extensio vō manuum ideo fit. Mã christus cũ expandisset manꝰ in cruce p̃secutoꝛib⁹ oꝛauit dicens. Pater mitte illis quia nesciunt quid faciunt Modo aliter instruens q̃ christꝰ semp paratꝰ est recipe penitentes.iuxta illud q̃d ipse p̃misit Omnis qui venit ad me nõ eiciam foras Quidã tamẽ pfidi hereti deridẽt hmõi manuũ extensionẽ ꝓpter illud ysaie. Cuz extenderitis manus vestras auertam oculos meos a vobis.

De epistola.

Oratione finita dicit epla q sigt doctrinā apl'o rū Elegant aūt illā pcedit oro q legit luce.x.c. Rogate dñm messis vt mittat operarios suos in messem suā Bene epla grece latine sup missio vl superogatio dr ab epi qđ est supra z stolon qđ ē missio. Missa enī est ab aplis supra legē moysi. supra psalmos z pphetas z supra euāgeliū sicut z pphetie supra legē. Ūñ z lrē de vna psona ad aliā misse appellant epl'e .i. supra misse quasi misse supra seu pter iō qđ refert nūci viua voce. sicut z apls supra iō qđ dixerat ephesiis corinthijs z alijs epl'as mittebat Legi dr epla sm magistrū petrū antisiodoren. in dextra parte eccie. q xps pmo venit ad iudeos q dicebant in dextra esse. Modi tñ fit in medio eccie p eo q iohes fuit medi inter apostolos z pphetas vt iā dicet. Dicit q epla i loco inferiori. euāgeliū in superiori z suppositio panno de q sub euāgelio dicet. Dremittit aūt epla euāgelio. epla nanq designat officiū qđ iohes añ pm exercuit. q puit ante faciē dñi pare vias ei sicipse testatur Ego vox clamantis in deserto pate viā dñi. Johānes ergo qi subdyacon fuit z submister illius q de se dic. Nō veni ministrari sz ministrare Ūñ sic pdicatio iohis pcessit pdicatōem xpi. ita epla euāgeliū pcedit. Erit q epla figurā legis z pphetie q xpi aduentū pcesserūt. sicut ipsa euāgeliū pcedit Drecessit q dē lex euāgeliū sic vmbra lucē. sic timor caritatē. z inutū pfectōnē Bene subdiaconū epl'am lecturū vn tantū comitat acolitus q pdicationē iohis pauci secuti sūt q niam lex nemnē ad pfectionē ducit. Sed dyaconū euāgeliū lecturū tā subdyaconi q acoliti z ceteri comitant. q pdicationē euāgelij q pfectū facit plurimi susceperūt Dicit etiam pt q p subdyaconi et dyaconi ad legēdū p cessū duplex xpi manifestatio p duplicē ei aduentū figurat q pm vnū tantū habuit pcursorē. s. iohem q p subdyaconū pcedētes significat. Scdus duos hēbit videlicz enoch z helia q p duos vel plures pcedentes dyaconū figurant. Facies aūt epl'am legentis respicere dr altare quod xpm significat. qa iohannis predicatio. se z alios dirigebat in christum. de cui vultu iudiciū z equitas pdeunt. Is vo q precedit subdyaconū euntem legere. nō vtit facie ad legētem quia iohannes nō ad se audietes. sed poti ad christum se dirigebat. Sz qui dyaconū euntem legere precedebāt. nūc respiciūt ad euāgeliū z ad faciez recitantis. Primo vter mutua vtriusq inspectione. amor caritatis christi notet q in euangelio predicat. Scdo vt sce pteste euāgelice doctrine oñdant sicut legit in ysa. Vos estis testes mei dic dñs Qui vo iohānes fuit lumes precedētiū z subsequentium. medius inter apl'os z pphetas. nam lex z pphete vsq ad iohānē. et ex eo regnum dei euāgelizat. ideo epla nec semp legit de pphetis nec semp de aplis. sed interdū sumit de vte. interdū de nouo. Johānes ei cui vocem repūtat epistola cū antiquis xpm predixit venturū dicēs. Qui post me venit añ me actus est Et cū modernis christum ostendit pntez dicēs. Ecce agn dei. ec. q. t. p m. Interdum ergo sumit de aplis. qa licet eoz doctrina nō precesserit euāgeliū ad vitā actiuam refert sicut lex z pphetia. Et interdū de vte. raro tñ. quia vel⁹ te inplu fallu, est. nec ponendu est añ oculos vel⁹. Epla tñ non legit de quq libris moysi. qa in illis tpalia pmittebant. In cui signō lectiones de illis sumpte terminant in graue accētu vt iam dicet. Cōsiderandū aūt est q q lectio vel epla de libris moysi vel salomonis sumit nomē eoz reticet. vt dicet in phemio vj. ptis. Item in eplis que sumunt de pphetis. vel de actib apl'oz. siue de apoc. ponit in principio hec oratio. In dieb illis. z fine dr. aut dñs omnipotens. eo q in libris illis sepe scriptū inuenit. Eadem etiā rōne dicit in eplis iacobi z petri. carissimi. et in epistolis pauli frēs. et in christo iesu dño nostro. In epla tñ ad heb. dicit qđ nō debere apponi frēs. eo q apls suspect erat hebreis. sz nec li est vt apponat. qnia quidam boni erant inter eos z ipse eos in qđā loco eus dē epl'e

vocat frēs. Propter p̄missam etiā causam
dr̄ in euāgelio. In illo tpe. Proprie tñ loq̄n
do nulla epl'a est de ve.te. sed ille lectiōes vo
cant̄. Porro licet in epl'is q̄ de apoc̄. legunt̄
dicat̄. lectio libri apoc̄. beati io. apl'i. In qui
busdā tñ eccl'ijs et epl'is tacet̄ illud v̄bū. bea-
ti certū est eī q̄ btūs iohes p̄cipue fuit inter
oēs apl'os a xp̄o dilect⁹ Dilectio āt dei bea
tos nos effecit. q̄r beat⁹ quē elegisti ⁊ assum
psisti. Hac ergo ꝯsideratōe eū sicut ceteros
sanctos supuacuuz est beatitudinis titulo
sanctū oñdere. ⁊ solē q̄dammō facib⁹ adiu
uare. cū ipse velut titul⁹ p se patens effectū
beatitudinis scz dilectionē dei euident̄ p̄ ce
teris sit sortit⁹ Ceterz null⁹ dz epl'am solēnit̄
ī eccl'ia legere nisi sit sb̄dyacon⁹. q̄ si forte de
fuerit dicat̄ a dyacono. de quo dictū ē in .ij.
pte sub ti. de subdyacono ⁊ de dyacono. vl'
etiā a sacerdote. Meli⁹ enī est vt sacerdos
etiā missā cantans illā legat q̄z si ab acolito
vel alio inferioris ordinis legat̄. Circa h̄ āt
notādū est q̄ ꝓpl'i instructio fit p v̄bū [illegible]. q̄d
q̄dē a deo p ei⁹ mīstros ad ꝓpl'um puenit. ⁊
ideo ea q̄ ad plebis instructionē ptinēt nō a
sacerdote sed a mīstris dicunt̄. Ministeri-
um tñ v̄bi dei triplex ē. Primū autoritatis
q̄d ꝯpetit xp̄o. q̄ minister dr̄. Ad romanos.
Erat enī in ptāte docens. Scd̄m manifeste
veritatis. q̄d ꝯpetit p̄dicatorib⁹ no. te. de q̄
dr̄. ij. corin. iij. Qui et ydoneos nos fecit mi
nistros. Tertiū figurationis. q̄d ꝯpetit pre
dicatorib⁹ ve.te. Ideoq̄z doctrinā xp̄i ꝓpo-
nit dyacon⁹. doctrina v̄o p̄dicatoꝝ ve.te. ꝓ-
ponit̄ p subdyaconos. Nec obstat q̄ aliq̄n
p eos legit̄ loco epl'e aliq̄d de ipso ve.te. q̄r p̄-
dicatores noui te. etiā vet⁹ p̄dicant. Ceterū
doctrina p̄dicatoꝝ ve.te. nō semp legit̄. sed
illis diebus quib⁹ p̄cipue ꝯfiguratio noui
et ve.te. designat̄ vt in ieiunijs q̄ttuor tēpoꝝ
et q̄n aliq̄ celebrant̄ q̄ in [illegible] figurata
sunt. sicut passio natiuitas baptismus ⁊ ali
quid hmōi. Et q̄niam vtraq̄z doctrina or-
dinat ad xp̄m ⁊ eoꝝ q̄ p̄ibant ⁊ eoꝝ q̄ seq̄bāt̄
ideo doctrina xp̄i postponit̄ q̄i finis. Cum
aūt dicitur epistola genua nō flectim⁹ cuz
ad nouum ptineat testamentum. imo sede-
mus q̄r doctrina in silentio ⁊ q̄ete audiēda
est Vsus etiā sedēdi a veteri testamēto sūit̄
sic in hesdra legit̄. Milites tñ ꝯsueuerūt. q̄n
epl'e pauli legunt̄ in honorē ei⁹ q̄ miles fuit
Vñ in signū militie sue depingit̄ cū ense in
manu. Vel iō q̄r ipse suā p̄dicationē euan
geliū noīauit. Et ē sciēdū q̄ nūq̄z in .xl. legit̄
epl'a pauli nisi tantū in cena dñi q̄ ad nouū
ptinet testamentū. h̄ verū est dieb⁹ ferialib⁹
Sz dñicis dieb⁹ legunt̄ epl'e pauli. Sane le
ctōes apl'icas vel euāgelicas q̄s añ sacrifici
um dici debere statuerit non oīno certū. est
credit̄ tñ q̄ p̄mi successores apl'oꝝ. eo q̄ ī ill'
eadē sacrificia celebrari iubent̄. Querit̄ aūt
q̄re ꝓphetias voce inferi⁹ deflexa. euāgeliū
v̄o ⁊ epl'az vocē exaltando finim⁹. Rñdeo
p ꝓph'az q̄ ē de ve.te. sinagoga q̄ inclinata ē
⁊ ceciditintelligit̄. ideoq̄z inclinādo vocem
et quasi cadēdo ꝓphetia finit̄. Hinc etiā est
q̄ sinagoga depingit̄ q̄si fracta hasta vexilli
Per euāgeliū v̄o et epl'am ecclesia militās
rep̄sentat̄ q̄ exaltata est. et ido illa cū exalta-
tione vocis finiūt̄. Preterea in ve.te. tpalia
et caduca ꝓmittebant̄. in cui⁹ figurā lectio
nes in grauē accētū terminātur. In nouo
vero te. spūalia et eterna. in cui⁹ rei signū
euāgeliū ⁊ epl'a in accentū terminātur acu-
tum. Quedā tñ lectiones de ve.te. sumpte
que in officio misse ꝓ epistolis sepe legūtur
ī acutū terminātur accentū et sub tono epis-
tolari legūtur. cū enī tunc in locū epl'e succe
dant merito et quo ad h̄ ⁊ quo ad nomen
illarū debent imitari formā.

De reuerentia post lectam epistolam facienda

Post lectaz episto
lam subdyacon⁹ cum acolito ad
sacerdotē accedit. illud insinuās
q̄d iohānes cum audisset in vinculis opa
christi misit duos ex discipulis suis nō cre-
dentes christū esse messiam vt interrogarēt
illū. Tu es q̄ ventur⁹ es. an aliū expectam⁹
Et rñdens iesus ait illis. Euntes renūciate
iohāni que vidistis ⁊ audistis. ceci vidēt ⁊c.
vt dicet̄ in .vj. pte sub tertia dñica aduentus
Quia v̄o illi p visa miracula cognouerūt
hūc [illegible] de quo eoꝝ magister p̄dixerat. Qui

post me venit ante me fact⁹ est. cui⁹ nō suz dignus soluere calciamēta sua. ideo ꝓnus ad pedes calciamēta romani pontificis sb̄ dyacon⁹ osculat̄. Preterea qꝛ dextra dn̄i fecit v̄tutē ido subdyacon⁹ in quibusdā ecclesijs osculat̄ dextrā sacerdotis. Ad hec lecta epl̄a subdyacon⁹ librū clausū epō p̄ntat. ipe v̄o supra illū manū ponit quaz subdyaconus osculat̄. Nempe ep̄us xp̄m figurat cui clausus liber p̄ntat̄ ad designandū ꝙ solus xp̄s potuit apire libruz ⁊ soluere signacula ei⁹. in q̄ et ipse xp̄s ⁊ ei⁹ misteria clausa erāt donec cepit ab ip̄o christo p p̄dicatōnē euāgelij apiri. xp̄s aūt legē in q̄ clausus tenebat̄ ope impleuit. qui nō venit legē soluere sed adimplere. qd̄ sig̃ficat man⁹ ipositio sup librū. man⁹ enī opus significat. ipsa q̄z man⁹ positio significat desideriū ⁊ ꝓmissionē credendi et ope ꝯplendi que lecta sunt. Quia v̄o nemo accipit benedictionē in lege ꝓmissam nisi q̄ cū amore. q̄ p osculū designatur. ope ꝑficit qd̄ s̄mone alios facere docet. ideo ad hoc designandū subdyacon⁹ b̄ndictionē acceptur⁹ manū epī osculat̄. Rursus qꝛ pontifex vt p̄missū est xp̄m repn̄tat. subdyacon⁹ et ceteri debent ei act⁹ suos humiliter subdere et ab ipso b̄ndictionis grām postulare. Vn̄ in euāgelio. Cū oīa bn̄ feceritis dicite serui inutiles sum⁹ qd̄ debuim⁹ facere fecim⁹ Et subsequenter ep̄s vel sacerdos subdyaconū b̄ndicit. qꝛ et xp̄s ꝯmēdauit iohānē dicens. Quid existis videre ꝓphetaz in deserto etiam dico vobis plus q̄z ꝓphetam Amē dico vobis. Inter natos mulierū ꝛc. Subdiacon⁹ ergo post finē. diacon⁹ v̄o an̄ p̄ncipiū lectionis ad sacerdotē accedit ⁊ exhibz reuerentiā. qꝛ lex finē accepit in christo sed euāgeliū originē sūpsit ab ipso. Naz lex ⁊ ꝓphetie vsqz ad iohannē. euangeliū christi et epl̄e post iohānē. In missa v̄o ꝓ defūctis subdiacon⁹ lecta epl̄a nō venit ad osculū man⁹. tū qꝛ ibi cessat rō supradicta. tū qꝛ in illa missa q̄libet solēnitates subtrahūt̄

De sessione sacerdotis vel episcopi et ministroꝝ.

Oratōne finita sacerdos seu ep̄us sedet. Et est notandū ꝙ in misse officio tribus horis sedet. videlicet dū epl̄a legit̄ de q̄ in ti. de mutatione sacerdotis dicet̄. ⁊ dū responsoriū et all̄a cantant̄ significans tres dies q̄b⁹ dn̄s sedit hierosolimis in tēplo in medio doctoꝝ audiens ⁊ interrogans illos. Sedens aūt stat ꝯuersus ad populū. vt on̄dat ptātem a deo esse sibi datā ꝙ possit speculari ⁊ sup̄intendere. q̄ stant in ecclesia humilit̄. q̄ sup̄be. aīe eī ei ꝯmisse sūt. et de illis est rōnē redditur⁹ deo. Sedet etiā i loco eminētiori. vt q̄i vineator custodiat vineā suā. ⁊ ꝓpl̄o sup̄intendat. Nā ⁊ dn̄s in alto poloꝝ sedens custodit ciuitatē suā. Porro oratio q̄ d̄r ante epl̄am priusq̄z sacerdos sedeat specialr̄ sig̃t tp̄s illud q̄ xp̄us in celuz ascensurus apl̄is b̄ndixit. Sessio v̄o q̄ seq̄t sig̃ficat xp̄i sessionē p⁹ ascensionē ad dextrā patris. sedes q̄ꝓpe victoris est. Vn̄ sessio sacerdotis. victoriā xp̄i designat. vt dicet̄ sb̄ ti. de mutatione sacerdotis. Sessio ministrorū sig̃ sessionē eoꝝ q̄b⁹ d̄r. Sedebitis ⁊ vos sup̄ sedes duodecī iudicātes. xij. trib⁹ israel scz illos q̄ in celestib⁹ iā regnant. Qui v̄o i choro laborant. illos q̄ adhuc in mūdo peregrinant̄. Vn̄ lectores ⁊ cantores ad officiū surgētes negociū dei agūt. q̄b⁹ d̄r negociamini dū venio. Quidā ergo ministroꝝ cuz ep̄o sedent. p q̄s xp̄i mēbra in pace iā q̄escētia intelligunt̄. de quib⁹ apl̄s Cōsedere fecit nos in celestib⁹ in xp̄o. Aut illi q̄ iudicabūt xij. trib⁹ israel. Alij v̄o stāt p q̄s xp̄i membra adhuc in certamine posita intelligūtur Nēpe pontifice sedente in quibusdā ecclijs candelabra mutant̄ de locis suis. ⁊ collocātur ordine vni⁹ linee a p̄mo vsqz ad altare. ad notandū ꝙ de plenitudine xp̄i oēs accepimus in sp̄us vnitate. sed grāꝝ varietate. diuisiones eī sūt grāꝝ. idē aūt sp̄us. Sp̄us eī a primo cereo stato seu candelabro id est a christo procedens et vsqz ad altare. id est electorum corda perueniens alternatiz in mēbris dona variat gratiarum. Et memento ꝙ acoliti deponūt candelabra in terrā. q̄ nīā post pacta p̄dicationis officia p hūilitatez agnoscunt ꝙ sunt puluis et cinis sicut dixit

abraam. loquar dño cũ sim puluis ⁊ cinis
In romano ordinario legit̃ vt pōtifex nō
sedeat donec p⁹ p̃mā orōem dicat̃ amē. nō
ergo dz sedere vsqz ad lectionē. quoniā p̃ce
dēs officiū gratulationi de aduētu ⁊ operi
bus xp̃i deputat̃. Ep̃us enī xp̃m venientē ⁊
opantē significat. Ceteri vero eos q̃ p̃ibant
⁊ qui sequebant̃. ⁊ qui obuiabāt repñtant.

De graduali

Post epistolam
cantat̃ graduale seu respon
soriū qd̃ ptinet ad opa actie
vite vt notet̃ nos opib⁹ rñdere eis q̃ in le
ctione audiuim⁹. scz p̃dicationi. rursus qz
ioannes p̃dicabat p̃niam dicens. Pñiam
agite appropinquabit eī regnū celoꝝ Et ite
rū. Facite dignos fruct⁹ p̃nie. Merito p⁹
epl'am graduale sequit̃ qd̃ p̃nie lamentum
insinuat. propt̃ qd̃ i dieb⁹ pente. de officio
tollit̃ vt iā dicet̃. Tertio iō post epl'am gra
duale sequit̃. qz p⁹ p̃dicationē ioannis di
scipuli secuti sunt xp̃m sicut ioh. euā gelista
describit. Stabat inq̃t iohannes ⁊ ex disci
pulis ei⁹ duo. ⁊ respiciēs iesū ambulātem
dixit. Ecce agnus dei. Et audierūt duo di
scipuli eū loquētē ⁊ secuti sūt iesū. Ad hoc
cant⁹ epl'am comitat̃. qz p̃dicatiōes p̃dica
toꝝ secuta sunt gaudiū ecclie ⁊ dei laudes
⁊ p̃conia de credentiū ꝯuersione. qz p gra
duale ꝯuersio de iudeis. p versū ꝯuersio d̃
gentib⁹. p alla vtriusqz in fide leticia. per se
quētiā cāticū victorie figurat̃. Alia rō po
net̃ sub ti. de tractu. In quibusdā tñ eccle
siis graduale añ epl'am cātat̃ ad notanduz
q̃ p̃dicator pri⁹ ope ⁊ postea v̄bo dz docere
Dicit aūt graduale vel gradale a gradib⁹
scz humilitatis significās ascēsus nostros
de v̄tute in virtutē. sicut filij isrl̃ de māsione
in mansionē processerūt. vt tandē videatur
deus deoꝝ in sion. Vñ in deutero. Terra
nostra montuosa ē. Hec terra ē celestis hie
rusalē. q̃ p cogitationē celestiū habet̃. cōue
nit enī graduale illi qui nec dū ascendit de
virtute in virtutē. sed adhuc in cōualle posi
tus lachrymaꝝ. iā tñ ascensiones in corde
disponit. Recti⁹ ergo faciunt q̃ graduale
nō festiuis ⁊ modulatis vocib⁹ offerūt sed
quasi cātū grauē ⁊ asperꝫ simplr̃ poti⁹ ⁊ la
mentabiliter canūt. Tñ rñsoriū p qd̃ ⁊ p̃di
catio noui te. figurat̃ alti⁹ lectione ⁊ epl'a.
q̃ significāt p̃dicationē ve. te. canit̃. vt si q̃s
forte aurib⁹ obturatis depssa āmonitione
ve. te. nō excitat̃. saltē excelsa modulatōe no
ui demulceat̃. Verūtñ vt lector ⁊ cātor offi
ciū suū impleturi gradum ascendūt. qz do
ctor pfectione vite vulgū transcēdere debet
pōt etiā dici q̃ p epl'am ioannes. p gradua
le apl'oꝝ p̃dicatio intelligit̃. p alla deuotio.
⁊ leticia. Rursus p lectionē vetus. p cantū
nouū intelligit̃ testa. sic ergo cant⁹ suauior
ē lectione. sicut nouū testamētū suauius est
veteri te. Scd̃o mō d̃r graduale a gradib⁹
altaris. eo q̃ dieb⁹ festiuis in gradib⁹ sicut
alla cantat̃. ad notandū p̃missos virtutuz
gradus. In profestis vero dieb⁹ ī medio
chori añ gradus altaris cātat̃. ad significā
dū q̃ in corde qd̃ ē in medio corpis premis
sos gradus fundare debem⁹. Tertio dicit̃
graduale q̃niā apl'i p⁹ dñm gradiebantur.
vt iā dicet̃. Rñsorium vero d̃r qz versui vel
epl'e correspōdere dz. vt si in epl'a agatur de
gaudio ⁊ ī rñsorio silr̃. si ibi d̃ tristitia ⁊ hic
silr̃ ne possit nobis īproperari qd̃ dñs dicit
Cātauim⁹ vobis ⁊ nō saltastis. lamētaui
mus ⁊ nō plorastis. vñ apl's hortatur nos
gaudere cū gaudētib⁹ ⁊ flere cū flētib⁹. di
cit̃ etiā rñsoriū. qz choro rñdente illud inci
pientib⁹ cantat̃. propter qd̃ significat vitā
actiuā in qua sancti se adinuicē hortant̃ vt
ad eternā pueniāt vitā. pōt tñ rñsoriuz ad
rñsionē apl'oꝝ referri. q̃niam xp̃o vocāte et
dicente. Venite post me. ipsi nō tantū ver
bo sed etiā ope rñderūt. qz relictis oībus se
cuti sunt eū. ⁊ gradiebant̃ p⁹ dñm. discipu
li post magistrū. de hoc in prohemio q̃nte
ptis. Significat aūt graduale seu rñsoriuz
laborātes in hac vita ⁊ iō nō d̃r infra octa
uas pasce ⁊ pente. p q̃s octaue nrē resurre
ctiōis designant̃ qñ oīs laboris exptes eri
mus. Absterget enī de⁹ oēm lachrymā ab
oculis sanctoꝝ suoꝝ. Itaqz in graduali se
minamus. in alla metim⁹ Versus rñsorij
sic vocat̃. quoniā in eo fit reuersio ad ipsuz

rñsoriũ prout sub ti. de alla dicet. Bursus graduale bonum op9 z vitã pñtẽ i q̃ semi/nam9 z a dño pegrinamur sigficat. Ver/sus vo adiutoriũ deligt. versus ergo post gduale canit. q2 adiutorium nobis ẽ neces/saruz q̃zdiu i ꝟ ergastulo detinemur. Gra/duale plane incipit ne nimis vsus alcẽdat in q̃ designãt q̃ religionẽ propt ei9 auster/itatẽ ingredi metuunt. vsus vo alte. in q̃ de/signãt q̃ ieiunãdo oãdo z alia bona facẽ/do alcẽdunt nõ timẽtes carnẽ quã cum vi/cijs z ocupiscẽtijs mortificant. Alo ꝟ q̃q̃z vn9 solus vsuz cãtat. ad monẽduz q̃ q̃lq̃z secuz fragilitatẽ suã tractet. Et q̃z̃q̃z gduale timore versus alte nõ inchoet in q̃ etiã sig/ficant hi q̃ ꝓsideratiõe propie fragilitatis q̃cõd a gunt humili9 agunt. finito tñ versu vor fiducialiter exaltat. in q̃ designat q̃ de/misericordia dei ꝓsisi fiducialiter oĩ sue ac/tiõi insistunt. Cantat autẽ graduale a pro/uectis. prout i ti. se. dicetur. Sdonzo rñsoruz qõ i missa cãtatur nec pfecte nec ipfecte re/petit. nec gla patri subijcit qõ tñ i rñsorio aliaz fit horaz. Circa qõ attẽdẽdum est q̃ alie canonice horẽ institute sũt ad referẽ/dũ deo laudes pro diuersis beneficijs i illt horis ab eo receptis. Hinc ẽ q̃ lectio i illis ꝑmo dr in q̃ beneficiũ vel ps ei9 i illa hora datũ designãt. Sdostea cãtat respõsoriũ in q̃ laus beneficio correspõdet. q2 ergo laus re/peti debet. iuxta illud apli. Gaudete in do/mino. itez dico gaudete. i. laudẽ deo dicite. iõ hmõi respõsoriũ repetit. Sz z q2 q̃s be/nefactori suo tenet. do vero nihil aliud pos/sum9 nisi gliaz z honorez offerre. iõ in fine respõsorij z cuiuscũq̃z nocturni vbi i lectio/nib9 aliq̃d beneficiũ totũ vel ps ei9 ẽ repeti/tũ referimus grãm z gliaz trinitati. Respõ/soriũ aũt qõ in missa cãtat. designat vt pre/missũ ẽ. respõsionẽ apli oz christo eos vocã/te dia relinquẽtiũ. q2 ergo illi nihil sibi reti/nuerũt. pro q̃ itez eos vocari optet. iõ re/spõsoriũ illud nullo mõ repetitur. Sz nec cũ gla patri finitur q2 nõ ad gliaz sed ad luctu vocati sunt dicẽte domino i luca. sicut misit me pat z ego mitto vos in mũdũ. z dicet in ti. se. Et nota q̃ Greg9. Ambro. z Gelasi/us cõposuerũt gradualia tractus z alla z ea ad missam cãtari statuerũt. Cetez q̃q̃z solũ responsoriũ cantat in missa quãdoq̃z solũ alla. q̃q̃z rñsoriũ cũ alla. q̃q̃z cũ trac/tu. q̃q̃z alla cũ tractu de q̃ dicet in sexta p̃/te sub ti. de septẽ diebus post pasca.

De alleluia

Via post luctuz sequit ꝓsolatio. Nam beati q̃ lu/gent q̃nã ipi ꝓsolabũt. iõ p9 graduale cã/tat alla. qõ ẽ leritie cãticũ z auditũ ab ange/lis decãtari sicut legit in apocal. Bursus q2 ascensus de vtute in vtutẽ. qs p gduale dirum9 sigficari. sepe tedioſi eẽnt nisi gau/diũ haberẽt admixtũ. sicut filijs isrl' multa incõueniẽtia acciderũt quãdo de mãsiõe i mãsionẽ processerũt iõ p9 graduale cãtat alla. Tobie. penl'. Sdlatee tue sternent au/ro mũdo z cãdido z un vicis ei9 cãtabitur alla. Est aũt alla laus angelica. ſnia q̃dã breuis magnũ ꝓnẽs iubilũ vel incitans ad iubilũ. Jubilat enĩ eccia. sciẽs q̃ gran/dis restat via vsq̃z ad mõtẽ dei oreb. qõ in terpratr mẽsa. timẽs q̃ fideles obdormiant in fide z faciãt vitulũ Aatlẽ. alascuiãt in tpalib9. Et ẽ alla hebraicũ nomẽ, vocabu/lũ sigdẽ significãs potiꝰ q̃z exprimẽs ineffa/bile gaudiũ ab hac vita pegrinũ. gaudiũ vicz angelor z hoim in eterna felicitate le/tantiũ. qõ nec oculus vidit nec auris audi/uit. nec in cor hois ascen. Cinus vbi expo/sitio ꝑm Jnno. iij. ex cẽtesimo. duodecimo ꝓsalmo habet. cui cũ alla ꝓmittat in titu. stati psalm9 exponẽdo titulũ incipit. Lau/date pueri dominũ. Unde ꝑm eũ alla iter/ꝓtat. laudate pueri dominũ. Aug9. sic exponit. Al. i. saluũ. le. i. me. lu. i. fac. ia. i. dñe. Sdiero. sic. Alle. i. cantate. lu. i. laudẽ. ia. i. ad dominũ. Greg9. sic. Alle. pater. lu. filius. ia spũssanctus. Uel alle. i. lux lu. i. vita. ia. i. sa/lus. Magister petr9 anthisiodorẽsis. sic. Al/ia est altissim9. le. i. leuat9 ẽ in cruce. lu. id ẽ lugebãt apostoli. ia. i. iam surrexit. Sdetrus mandatoz dicit sup apoca. z aug9. glo/sa psalterij q̃ alleluia verbũ est imperatiui modi. z sonat allelu. i. laudate. ia. id est vni

uersalē. vel ia. i. inuisibilē scz deū. quasi laus
inuisibilis dei. Et quoniā alla future beati
tudinis quasi propriū ē vocabulū. merito
magis eo tpe. i. pascali frequentatur q̄ chri-
stus resurgēs eiusdē beatitudinis spē no-
bis tribuit ⁊ promisit prout ibi dicet. q̄ enī
alijs tēporib⁹ caneret ad missā olim eccl̄ie
romane ꝯsuetudo nō erat. sed a beato gre-
gorio ꝯstitutū. imo poti⁹ restitutū ē. Nam
cū pri⁹ tpe damasi pape fuisset eadē cōsue-
tudo defecerat. Hieronym⁹ dicit q̄ alla di
catur in missa tractū eē de ecclesia hieroso-
limoꝝ. Canim⁹ igit alla post graduale cā
ticū videlicet letitie post luctū pnīe. sumope
intendentes exp̄mere magnitudinē cōsola
tionis q̄ reposita ē lugentibus. iuxta illud.
Beati qui lugent. quoniā ipsi ꝯsolabūtur.
Iubilātes poti⁹ q̄z canētes. vnāq̄z breuez
digni sermonis sillabā in plures neumas
protrahim⁹. vt iocūdo auditu mēs attoni
ta repleat ⁊ rapiatur illuc vbi semp erit vi-
ta sine morte. ⁊ dies sine nocte. Est enī alla
modicū in sermone ⁊ multū in neuma. q̄z
gaudiū illud maius ē q̄z possit explicari ser
mone. Neuma enī seu iubilus q̄ fit in fine
exp̄mit gaudiū ⁊ amorē credentiū ⁊ quāta
leticia. ⁊ laus secuta sit p fidē p̄dicatiōe au-
dita. iuxta illud. Audiuit ⁊ letata ē sion. ꝛc.
⁊ in canticis. Exultabim⁹ ⁊ letabimur ī te.
Quid sit neuma dicet in prohemio q̄nte p
tis. q̄n aūt d̄r sequētia nō d̄r neuma p⁹ alla
prout sub titulo de sequētia dicet. Pōt eti-
am alla referri ad exultationē eoꝝ q̄ de mi-
raculis xp̄i gaudebāt laudātes dn̄m ⁊ di-
centes. q̄z vidim⁹ hodie mirabilia ⁊ q̄z visi
tauit dn̄s plebē suā. tūc enī cātabat in iubi
lo alla. q̄z oīs plebs vt vidit dedit laudem
deo ⁊ gaudebat d̄ vniuersis q̄ gl̄iose fiebāt
ab eo. Hinc ē q̄ a septuagesima vsq̄z ad pa
sca nō cātat alla. q̄z tpe tristicie nō d̄z decā-
tari carmē leticie. prout ibi ⁊ in prohemio
vj. ptis dicet. Porro q̄ alla interposito v̄su
repetit. ⁊ sic bis ī missa d̄r. designat eterne vite
gaudiū ⁊ q̄ interiecta leticia sancti geminā
glorificatiōis stolā accipiēt aīe videlicet et
corporis. Nā s̄m stolā mētis seu aīe exulta
bunt san. ī glo. le. in cu. s. ꝛc. scd̄m stolam car

nis fulgebūt ⁊ tanq̄z scintille in arūdineto
discurrent. de hoc dicetur in. vj. pte sub sab
bato in albis. Versus ergo nihil sinistruz
aut triste. sed totū iocūdū ⁊ dulce d̄z sonare
quales sunt illi. Bn̄s regnauit decorem in
dut⁹. ꝛc. Bn̄s regnauit exultet terra. ꝛc. Iu
bilate deo. Just⁹ vt palma florebit. ꝛc. quo
niā absterget de⁹ oēm lachrymā ab oculis
sctōꝝ. ⁊ iā. n. e. a. n. l. n. c. q. p. t. v̄sus q̄z d̄r a re
v̄tēdo eo q̄ p eū reuertimur ad alla q̄ p⁹ alla
seq̄t q̄z significat opationē q̄ laudi cōiūgi
debet. q̄z nō bene deū laudat q̄ bn̄ operari
cessat. Per hoc v̄o q̄ alla cū neuma repetit
laus ⁊ gaudiū ineffabile patrie significat.
In nōnullis ecclesijs alla cantat a pueris
graduale a magnis vt notet. q̄d ex ore īfan
tiū de⁹ pfecit laudē. ⁊ psalmista. Laudate
pueri dn̄m cui⁹ psalmi titulus ē alla. Illi
enī qui puri sunt laude christi cōueniunt.
fortes vero in fide ⁊ in tolerando aduersa
qui pugnare pn̄t ꝯ amalechitas graduale
debēt cātare. Circa h̄ notandū ē q̄ cantorū
alij sunt q̄ in choro cant⁹ voce magna di-
stribuūt. Hi sunt rectores eccl̄ie q̄ deū lau-
dant ⁊ alios verbo et exēplo ad laudandū
inuitant. Alij sunt pueri q̄ graduale ī gradi-
bus cantāt. Hi sunt actiui de v̄tute in v̄tu-
tē charitatis gradib⁹ ascēdentes. q̄ dū gra
duale inchoant alios ad ꝯpūctionē īuitāt.
dum v̄sum ꝯcinūt ad se redeūtes suas co-
gitatiōes attendūt. et dū illuz finiunt se bo-
nū certamē certasse. et cursuz insinuant cō-
sūmasse. alij sunt pfecti viri q̄ in alijs eccle-
sijs alla vel tractus in pulpitis ꝯcinūt. Hi
sunt ꝯtēplatiui carnē affligētes et mētez ex-
cedētes. q̄z ꝯuersatio ē in celis. nō ē h̄ hoim
sed angeloꝝ. Sequētiā v̄o nō illi soli decā-
tant. sed chori cōiter iubilant. quoniaz iubi
lus etern⁹ et ineffabilis angelis erit cōis et
hoīb⁹. debet etiaz alla ī gradib⁹ ⁊ v̄sus ori
entē decantari. et quoniaz vitaz ꝯtemplati-
uam sig̃ficat d̄z legi in altiori loco. q̄z rn̄so-
rium q̄d actiuaz designat. Rursus in q̄b⁹
dam ecclesijs cantans alla sumit aliq̄d in
manu vt insinuet se deuz nō soluz voce sed
et ope collaudare. seu man⁹ ducit iuxta. p̄s
Oēs gentes plaudite manib⁹. In plerisq̄z

etiã eccleſijs alla de trinitate cãtant in dñi/cis dieb9 ſcz Benedict9 vel q̃lẽs pater vt fi dẽ hilariter profitẽtes atſpez pueniant. Et attende q alla dñicalia a pente. vſqz ad ad/uentũ ſepe omittum9. quoniã aliter ⁊ aliter in alijs ⁊ in alijs gradualib9 diſponuntur Ea igit diligẽs cantor attẽdat ⁊ diligenter vniuerſitatibus officiorũz aſſignet.

De tractu.

A Dominica ſeptu/ageſime vſqz ad vigiliaz paſce .ſ. in diebus ⁊ officijs luct9. q tũc nõ canitur carmen leticie loco alla qõ ſignificat exul/tationẽ habitã de ſpe eternoz dicunt trac/tus ex inſtitutione theleſphori pape. Dicit aũt tract9 a trahendo. q tracti ⁊ cũ aſperi/tate vocũ ⁊ proliritate verboz cant eo q miſeriã ⁊ labore pñs incolat9 inſinuat õ q̃ ps. Heu me q incolat9 me9 prolõgat9 ẽ. In tractib9 enĩ rep̃ſentant longa ſcorũz patrũ exꝑctatio ⁊ iudeoz captiuorũz me/ror ⁊ afflictio qui tpe babylonice captiui/tatis ſedentes ſup flumia babylonis ⁊ flẽ/tes in ſalicib9 ſua organa ſuſpẽderũt qõ tẽ pus ecclia repñtat a ſeptuageſima cantica letitie ſubticẽdo ⁊ tract9 dicẽdo. Tantum aũt intereſt inter alla ⁊ tractũ quãtũ inter letitiã ⁊ tribulationẽ. Itẽ tantũ intereſt in/ter rñſoriũ cui oẽs rñdent. ⁊ tractuz cui ne/mo. quãtũ inter actiuã ⁊ ꝓplatiuã vitaz. Eſt aũt tract9 medi9 inter rñſoriuz ⁊ alla. vt dicẽt in .vj. pte ſub ti. de ſeptẽ dieb9 p̃ pa ſca. Idcirco tract9 q gemitũ ⁊ canticum la/chrymabile erꝑmit lachrymas ſcoz ſiue i actiua ſiue ꝓplatiua vita repñtat. Unde tract9 dr q ſancti ſuſpirãtes ab imo pecto/ris gemitũ trahũt. q licet ſpe gaudeant vt monet alla. tñ hic in valle lachrymaz com/morãtes hñt irriguũ ſupi9 ⁊ inferi9 q̃ tra/ctus ymſticat. gemũt enĩ flebiliter pro dila/tione ſupne beatitudinis ⁊ ſup flumia ba/bylonis ſedentes patrie ſue memores Itẽ lachrymas fundũt pro ſuis ⁊ alioz exceſſi/bus daz ex vicinitate babylonica fluuij ſe/ipſos vidẽt ſepe aſperſos ⁊ alios penit9 im/merſos ipſi9 fluuij rapiditate ferri deoz ſũ

Sed q hic ploratꝰ q̃q̃z ẽ reſpectu ſuperni gaudij. q̃q̃z reſpectu noſtre miſerie. õ tra/ctus ſilr q̃q̃z eſt de letitia pro ſupioni irri/guo. vt iubilate ⁊ laudate. ⁊ q̃q̃z de triſti/tia pro inferioi irriguo. vt de profundis et alij hmõi. De vtroq irriguo tractat Gre/gor9 in li. ij. dialogoz. c. xxxiij. Et ẽ aduer tendũ q post duos tractus tribulatiõis ſe quit tract9 letitie prout ſub dñica ſeptua/geſime ⁊ dñicis ſequẽtib9 videri põt. ⁊ hoc õ q post duos dies ſepulture dñi occurrit tertius reſurrectionis. Rurſus q gaudiũ ſanctoz nõ ẽ hic plenũ ⁊ cõtinuũ ſed ſepe i terrũpit. õ eccliа q̃q̃z interponit tractum vt in tpe ſeptuageſimali. ⁊ cũ i ſabbato paſcali p9 alla ſequit tract9. q hic gaudiũ nõ expedit ſine fletu. in ſabbato tñ in albis du/plicat alla. q in eterna vita pfectũ erit gau diũ glorificata carne cũ aĩa. ⁊ ꝓpleta reſur/rectione ſanctoz cũ reſurrectione xꝑi. Sa ne a dñica ſeptuageſime vſqz ad quartam feriã [illegible] dicunt tract9 ſolũ in dñicis die bus. eo q ꝓpl9 tũc meli9 ꝓuenit in eccliа. q indiget edoceri qualiter captiuitatẽ diabo licã ꝑ babylonicã ſignificatã debeat deplo rare. Tract9 enĩ tẽpus babylonice capti/uitatis repñtat. Sz p9 dictã quartã feriaz q ẽ caput ieiunioz magis frequẽtat. q tũc magis ẽ tps meroris ⁊ afflictionis vtpote ordinatũ ad ercuriendũ in gũ diabolice ca ptiuitatis p meroꝛẽ ꝓtritiõis ⁊ hũilitatẽ ꝓfessionis atqz aſperitatẽ ſatisfactiõis que ꝓcipue in ieiunio vigent. Sz ⁊ licet dñica dies reſurrectionẽ figuret. tñ in dñicis ſep/tuageſime cãtica letitie ſubticẽt ⁊ tract9 di/cunt. q iudei toto ſeptuagenario babylo/nice captiuitatis ꝓtinue afflicti fuerũt. et nos in iſti9 vite ſeptuagenario q̃ p ſeptena riũ ⁊ p ꝓſequẽs ſeptuagenariũ ducit. cõ tinue dolores ⁊ miſerias exꝑimur donec ad octauã vere ⁊ ꝓfecte ⁊ nõ figurate reſur rectiõis p xꝑi miſericordiã veniam9. Ipſo/ſtremo ꝓſideraduũ ẽ q vſus ſequẽtiaz bini ⁊ bini ſub eodẽ cãtu dicunt. q tñ õ ꝓtingit. q vt plurimum bini ⁊ bini p richmos ſub/paribꝰ ſillabis ꝓponit. qõ in vſib9 tractu/um non repit q ex ſacra ſcriptura vt plurũ

mū sumūt. iōqz in cantu neq̄unt cōbinari
Rursus illi sub vno cātu ꝯbināt. ad notā-
dū q̄ exultatio vere charitatis ī vno deo p-
ficit. sequētia enī exultationē. ꝯbinatio cha-
ritatē desig̃t. Versus vo tractuū. qz mero-
rē sig̃ficāt singularit̃ decātant̃. iuxta illd̄ ps
singularit̃ sū ego donec trāseā. Hiere. So-
lus sedebā qz amaritudīe plen⁹ erā. Nō ē
etiā omittendū q̄ licet regularit̃ g̃duale vel
alla īmediate sequat̃ epl'az. ne nos music⁹
ille rep̄hendat dicēs. cātauim⁹ ⁊ non salta-
stis. lamētauim⁹ ⁊ nō planxistis. alla. eniz
cātat̃ pro salutatiōe. graduale pro planctu
subiūgit̃ pnīe h̄ tn̄ fallit ī sabbatis q̄ttuor tē-
poꝝ ⁊ in quarta ⁊ in sextis feriis maioris
hebdomade. ī q̄b⁹ tract⁹ īmediate sequitur
epl'am. ⁊ h̄ iō qz ī illis dieb⁹ music⁹ ille no-
bis aufert̃. Nā ī dicta q̄rta feria vēdit̃ et in
sexta crucifigit̃. qd̄ in dictis sabbatis q̄ ad
q̄d repn̄tat̃. ⁊ iō ad maiorē luctū insinuan-
dū tract⁹ in illis īmediate epl'az comitatur.
q̄ aūt tract⁹ maiorē insinuet luctū qz g̃du-
ale. p h̄ innuit̃ q̄ nūq̄z cū alla cātat̃ nisi ob
specialē cām nisi in sabbato pascali.

De prosa seu sequentia.

Post alleluia pro-
sa seu sequētia dr̄. qd̄ ē silr̄ cāticuz
exultatiōis. ad notādū geminā sig̃ficatiōis
stolā quā sancti accipiēt. prout iā p̄missū ē.
Cātat̃ aūt sequētia ab oīb⁹ sil' in chord. vt
notet̃ ꝯcordia charitatis. talis enī laus deo
placet. Vn̄ in canti. Vulnerasti cor meuz
soror mea spōsa mea in vno oculoꝝ tuoꝝ.
iō dicit in vno vt notet̃ ꝯcordia ⁊ volūtas
vniformis. qz laus sic facta ē cib⁹ delicatis-
sim⁹ deo. hec ē tunica illa ī ꝯsutilis. quā de-
us nō patit̃ scindi. De hoc dictū ē sub ti. de
alla ⁊ dicet̃ ī prohemio [illegible] vbi de anti-
phonis agit̃. Nother⁹ abbas sancti galli ī
theutonia p̄mo sequētias pro neumis ipi⁹
alla ꝯposuit. ⁊ nicola⁹ papa ad missas cā-
tari ꝯcessit. Sz ⁊ hermān⁹ ꝯtract⁹ theuto-
nic⁹ inuētor astrolabij ꝯposuit sequentias
illas. Rex oīpotēs. ⁊ sancti spūs. ⁊ aue ma-
ria ⁊ antiphonā. Alma redēptoris mater.
⁊ simon bariona. Petr⁹ vo ꝯpostellanus
ep̄s fecit illā. Salue regina. Quidaz vero
rex francie. Robert⁹ noīe ꝯposuit sequen-
tiā illā. Veni sancte spūs. ⁊ hymnū. Cho-
rus noue hierl'm. Antiq̄t⁹ enī mos erat vt
semp alla cantaret̃ cū neuma. sz postea di-
ctus papa instituit loco illi⁹ neume in pre-
cipuis festiuitatib⁹ sequētias dici. Qn̄ er-
go nō dr̄ alla. nō dz sequētia dici. q̄niā loco
neume eius dr̄. ⁊ idē sig̃ficat qd̄ neuma scz
eterne vite gaudiū ⁊ delicias q̄ nullo vbo
exp̄mi pn̄t. ⁊ iō p neuma q̄ ē vox nō sig̃fica-
tiua intelligunt̃. Et inde ē q̄ quedā sequen-
tie antique solēt vba noua ⁊ incognita ha-
bere ⁊ inusitata. tū q̄ celi gaudiū secretum
⁊ incognitū mortalib⁹ ē. tū qz nobis īcog̃-
t⁹ ē modus laudādi deū in patria. tū quia
iubilus cordis in pn̄ti vita incognit⁹ ē ad
plenū. tū qz oīa noua sunt pulchritudīe de-
corata. Hodie vero sequētie cū voce signi-
ficatiua dicunt̃ ad notandū q̄ in illa mag̃
festiuitate vite eterne iubil⁹ plene sciet̃. Se-
quētia ergo eterne vite mysticat laudes iu-
xta illud. Beati q̄ habitāt in domo tua dn̄e
ꝛc. habet enī vba laudiflua ⁊ dulcē atqz su-
auē cātū. qz ibi oīa erūt plena laude. et me-
lodia. celestis organi abundabit dulciflua
letitia. qz sicut letātiū omniū habitatio erit
ibi. Rursus quoniā laudes eternitatis v-
bis humanis plene nō resonant̃. iō q̄dam
ecclesie mystice neumatizant sequentias si-
ne vbis. aut saltē aliq̄s versus eaꝝ nulla eī
erit significatio vboꝝ necessaria. vbi singu-
loꝝ corda patebūt singulis intuētib⁹ librū
vite. et vbi idē erit testis accusator et iudex.
Et nota s̄m Isido. q̄ p̄sa ē p̄ducta oratio
a lege metri resoluta. sic dicta ex eo q̄ sit pro-
fusa. Sequētia vo dicta ē. qz neumā iubili
sequitur. Et hic et in euangelio dicit̃ sequē-
tia tie. in numero singulari.

De mutatione sacerdotis

Hactenus dum
epl'a lecta fuit et choro g̃duale
psallēte sacerdos tacitus ad dextrā p̄tē sede-
bat altaris insinuās q̄ iohāne p̄dicāte xp̄s
q̄dā modo tacebat. qz nō p̄dicabat apte. sz
dicturus euāgeliū surgit. qz vt euangelista

tradit. postq̄z iohēs tradit⁹ ē venit iesus in galileā p̄dicās euāgeliū regni dei. Et q̄niā sedes victoris ē sessio sacerdotis victoriaz xp̄i recte significat. q̄ p⁹ ieiuniū vicit diabolū. Nā reliq̄t eū temptator ⁊ accesserūt angeli. ⁊ ministrabāt ei. P⁹ dictā ergo sequētiā surgēs sacerdos ⁊ ad sinistrā altaris ꝑtē accedēs ꝓnūciat euāgeliū. significans q̄ xp̄s nō venit vocare iustos sed pctōres iuxta qd̄ ipse in euāgelio dixit. qz nō indigēt q̄ sani sunt medico sed q̄ male hn̄t. Per dextrā ei iusti. ꝑ sinistrā vero pctōres significant̄. ꝓpter qd̄ dn̄s in iudicio statuet q̄dez oues a dextris edos a sinistris. De h̄ dictū ē sub ti. de orōne. Quidā tn̄ dixerūt q̄ iō sacerdos in principio misse ꝯsistit ad dextraz cū vo ꝓnūciat euāgeliū ꝯuertitur ad sinistrā. ⁊ circa finē iterz redit ad dextrā. qz cultus dei p̄mo fuit ī ꝓplo iudeoꝝ. ⁊ iudea tūc erat a dextra. deinde iudeis nō credētibus ⁊ verbū dei tanq̄z indigni respuentib⁹ cultus dei trāsiuit ad gētes ad q̄s apl̄i transierūt. ⁊ tūc iudea fuit a sinistra ꝑte. ⁊ circa finē reuertet̄ iterz ad iudeos ad p̄dicationez enoch ⁊ helie q̄ ꝯuertēt corda patrū ī filios quoniā in dieb⁹ illis saluabit̄ iuda ⁊ reliq̄e isrl̄ salue fiēt. Qui enī p̄mo dixerat. In viam gētiū ne abieritis. postea p̄cepit dicēs. Ite in orbē vniuersū. qz ergo p̄dicatio ꝑuenit etiā ad illos q̄ in sinistra ꝑte fuerūt. duz siccato gedeonis vellere. ros areā irrigauit merito in ꝑte sinistra legit̄ euāgeliū. sicut ī se. ti. dicet̄. Vn̄ versus. Est ratio cur ps altaris dextra in se. principiū finēq̄z tenet. mediūq̄z sinistra. Dextra iudeos. gētiles leua figurat. Cepit ab his. defert̄ ad hos. referet̄ ad illos. Nostra fides. ⁊ erūt oēs ī fine fideles. Sz cū sacerdos q̄ ꝓnūciat euāgeliū rep̄sentat ꝑsonā xp̄i q̄ nō p̄dicauit gētib⁹ sed iudeis. iuxta qd̄ ipe dicit ī euāgelio. nō suz missus nisi ad oues q̄ ꝑierāt dom⁹ isrl̄ vtrz illud recte dicat̄ prudēs auditor aduertat. De hoc dictū est sub ti. qualiter eps vel sacerdos ad altare stare dz. Ad quācūq̄z vo altaris ꝑtē ille se transferat. ministri eiuz retro sequūtur. ꝓut dictū est ibidem.

De euangelio.

Supra proxime tactū ē qualr̄ sacerdos nō solēniter celebrans ipsemet euāgeliū dicit. Verū qn̄ eps vel sacerdos celebrat cum ministris cūcta solēniter ꝑagunt̄. tūc enī in quibusdam ecclesijs vt rome diacon⁹ dextra manu pōtificis osculata codicem euāgelij sumit de altari illū subdiacono ad ferēduz tradēs. postea bn̄dictionē postulat ab epo vel sacerdote ⁊ ei bn̄dicit̄. In alijs tn̄ ecclesis pri⁹ bn̄dictionē postulat q̄z codicē suscipiat de altari. Data itaq̄z bn̄dictiōe ꝓcedit diacon⁹ ad pulpitū ꝑ dextrā ꝑtē chori quē p̄cedit subdiacon⁹ cū textu euāgelij. ⁊ illuz p̄cedit thuribulū cū incēso. ⁊ ante thuriferariū ceroferarij cū faculis accēsis. an̄ illos in quibusdaz ecclesijs crucis vexillū. sicq̄z pulpitū ascēdit ⁊ euāgeliuz incipit. q̄ dicto ad eūm vel sacerdoiē sil̄ redeunt q̄ singula ꝓsequemur. Notādū ē aūt q̄ in q̄busdam ecclesijs in p̄cipuis festiuitatib⁹ diaconus ꝓficisci volēs ad legēdū euāgelium incipit antiphonā q̄ ē in nocturnis sup bn̄dictus. ⁊ dū ipse accedit ad pulpitū. illa cantatur ⁊ finitur a choro vt notet̄ charitas. ⁊ cātatur sine neuma. ad notandū q̄ deus nō p̄cipit nos habere nisi simplicē charitatez. Sane iā figura mutat̄. nā diacon⁹ q̄ pri⁹ repn̄tabat ꝓphetā iā repn̄tat euāgelistā. nam lex ⁊ ꝓphete vsq̄z ad iohānē. ⁊ ex eo regnuz celoꝝ euāgelizat̄. iō aūt euāgeliū legit̄ vt velut xp̄s p⁹ legē ꝓphetas ⁊ psalmos ore suo p̄dicauit. ita p⁹ epl̄az respōsoriū ⁊ all̄a ꝑ illud ꝓplo p̄dicatio ei⁹ annūciet̄. Et dr̄ euangeliū quasi bon⁹ nūci⁹. ab eo qd̄ ē bonum ⁊ angel⁹ qd̄ ē nūci⁹. ē enī euāgeliū christi ⁊ apl̄oꝝ p̄dicatio nūciat q̄dē vitā p⁹ mortez requiē p⁹ laborē. regnū p⁹ seruiciū. ē autez sciendū q̄ sicut p̄eminet caput ceteris corporis mēbris ⁊ illi cetera mēbra seruiūt. sic ⁊ euāgeliū p̄ncipale ē omniū q̄ ad officiuz misse dicunt̄. ⁊ toti p̄eminet officio misse. ⁊ quecūq̄z ibi cātant̄ ⁊ legunt̄ illi ꝯsentiūt intellectuali rōne ꝓut in. vj. ꝑte sub dn̄ica q̄libet dicet̄. Diaconus ergo p̄mo dextrā ma

nū pōtificis osculat̄ nihil dicēs. qꝛ predica-
tor euāgelizare dꝫ ꝑ gloria eterna de q̄ spō-
sa dicit in canti. Dextra illiꝰ amplexabitur
me. Nā ⁊ angelꝰ q̄ resurrectiōis xp̄i gl̄iam
venerat nūciare sedebat in dextris stola cā-
dida coopt⁹. In alijs tñ ecclesijs nō oscu-
latur. sed solū inclinās bñdictionem poscit
Uerꝫ subdiaconꝰ vel diaconꝰ nō manus
sed pedes romani pōtificis osculat̄. vt sū-
mo pōtifici sūmā exhibeat reuerētiā. ⁊ eum
illius oñdat eē vicariū cuius pedes oscula-
bat̄ mulier illa q̄ fuerat ī ciuitate peccatrix
Adorandū ē enī scabellū pedū eius. qꝛ san-
ctū ē. cuiꝰ etiā resurgētis a mortuis pedes
mulieres tenētes adorauerūt. Generaliter
enī nemo dꝫ manū sūmi pontificis oscula-
ri. nisi cū de manibꝰ eiꝰ aliq̄d accipit vl̄ cū
ad manus eiꝰ aliq̄d tribuit vt oñdat̄ q̄ ex
vtroqꝫ debemꝰ ei grās agere. qui sicut sem-
per dat ꝓpria sic nūq̄ꝫ recipit aliēa. Quas
oblationes romanus pōtifex recipit sub
ti. de oblationibꝰ dicet̄. Subsequēter dia-
conꝰ textū euāgelij sumit de altari. q̄ de si-
on exibit lex ⁊ verbū dñi de hierl̄m. ñ utiqꝫ
mosaica lex q̄ quōdā exiuerat de monte si-
nay sed euāgelica. de qua ꝓpheta ait. Ecce
dies veniēt dicit dñs. ⁊ ꝯsumabo testamē-
tū nouū supra domū isrl̄ ⁊ supra domū iu-
da. Sumit̄ etiā liber de altari quoniā apl̄i
de altari euāgeliū acceperūt cū p̄dicantes
passionē xp̄i euāgelizabāt. Uel altare in h̄
loco significat iudeos a quibꝰ transfertur
regnū dei et datur genti facienti fructū eiꝰ.
Et ex eo q̄ liber sumit̄ de altari notatur q̄
euāgeliū ē verbū dei. qd̄ ꝑ altare sig̃ficatur
s̄m illud Exo. xx. Altare d̄ terra facietis mi-
hi. Et ꝓpter p̄missas rōnes q̄daꝫ volentes
in fine misse dicere euāgelium sancti ioh̄is
vel aliud imprimūt primo signū crucis su-
per altare ⁊ postea in fronte. Sumit autez
illum vt quidam volunt de dextra ꝑte al-
taris. quia ecclesia de iudeis a qua nostra
sumpsit exordiuz antiquitus fuit a dextris
⁊ ponit eum in manu sinistra dextram su-
perponens. iuxta illud. Leua eius sub ca-
pite meo ⁊ dextra eius amplexabitur me.
Et hoc propter triplicem causam. Primo

quia euāgelista docet celestia q̄ ꝑ dextram
terrenis q̄ ꝑ sinistrā intelligunt̄ superponi
Scd̄o inclinat̄ liber sup̄ sinistrū humeruz
ad notandū q̄ christi p̄dicatio de gētili po-
pulo transibit ad iudaicū. Esa. xx. c. In die-
bus illis saluabit̄ iuda. Tertio qꝛ ī vita tē-
porali q̄ ꝑ illā significat̄ necesse ē euāgeliū
p̄dicari. Et textus euāgelij in quibusdam
ecclesijs ornat̄ exteriꝰ argento ⁊ lapidibꝰ.
ꝓut dictū ē in. iij. ꝑte sub ti. de legalibꝰ indu-
mentis. Liber autem ipse ab aduētu sacer-
dotis ad altare donec euangelium legatur
super altare remāsit. qd̄ quātuz ad h̄ signi-
ficat hierl̄m. quoniā euāgelica doctrina p̄-
mū in hierl̄m facta ē. ⁊ ibi permansit ab ad-
uentu dñi illuc donec publicaret̄ gentilibꝰ
iuxta illud. De sion exibit lex vt supra. Hie-
rusalē enī est locꝰ passionis. q̄ ꝑ altare etiā
significat̄. Cōsequēt̄ bñdictionē postulat.
qꝛ nullus dꝫ p̄dicare nisi mittat̄. iuxta illud
apl̄i. quō p̄dicabūt nisi mittant̄. Et dñs in-
quit apl̄is. Rogate dūm messis vt mittat
oparios suos in messez suā. Esaias aūt cū
audisset vocē dñi dicētis. quē mittā ⁊ quis
ibit ex vobis. respondit. Ecce ego sum mit-
te me. Dixitqꝫ dñs. Uade ⁊ dic ꝓpl̄o huic.
audite audientes. ꝛc. Rursus hmōi bene-
dictionē p̄figurauit moises q̄ ascendēs in
montē accepit tabulas ⁊ bñdictionē ⁊ ꝓpl̄o
mādata proposuit. et dñs etiā bñdixit ordi-
ni diaconali. cui dedit spūm sanctū et misit
ad p̄dicandū ꝑ vniuersū orbē. Pōtifex er-
go vel sacerdos visibiliter bñdicit diacono
qui lecturus ē euangeliū qd̄ nō fecerat sub
diacono lecturo epistolam quia christus
inuisibilis manens legem et prophetas. q̄
per epistolam significantur inuisibilit̄ mi-
sit. sed postquā in terris visus est et cuz ho-
minibus conuersatus ē. apostolos ⁊ euā-
gelistas visibiliter misit et docuit. Euntes
inquit predicate dicentes. Appropinqua-
bit regnum celorum. Illi autem egressi cir-
cuibant castella euangelizantes et curātes
vbiqꝫ. Et mittit eum ad legendum euāge-
lium. ad notandum q̄ christus misit apo-
stolos ad predicandum regnum dei. Dia-
conus aūt ea q̄ sibi in benedictiōe dicūtur

ꝓsiberās se corde puꝝ. ore mūdū. ⁊ ope cas/
tū studeat exhibere q̄tenꝰ sacrosanctū euā
gelīū possit digne ꝓferre. qz putꝰ aq̄z ui
uentū. i. euāgelica p̄dicatio. nō fluit impetu.
i. libere nisi de libano. i. de corde casto ⁊ ore
cādido. ¶Nō enī ē speciosa laus in ore pecca/
toris. imo peccatori dicit deus. Quare tu
enarras iusticias meas ⁊ assumis testamē
tū meū p os tuū. Et iō signo crucis munīt
Deinde licētia ⁊ benedictōe obtēnis. ⁊ insu
per cruce ipsa ut securꝰ incedat. pcedit ad
pulpitū cū silentio inclinato capite nihil in
q̄busdā ecclesijs ferēs propt illud qđ domi/
nus ipse p̄cepit aplis q̄s misit ad p̄dicādū
regnū dei nihil in q̄t tuleritis in uia ⁊ nemi
nē salutaueritis. In alijs tn̄ ecclesijs diaco
nus fert librū ut iā dicet. sz ꝓueniēs ad am/
bonē salutat quasi intrās domū cui offert
pacē ut infra dicet. ⁊ trāsit p dextrā ptē cho
ri ad sinistrā. ⁊ liber euāgelij de dextra ad si
nistraz transferī ⁊ ibi legī. qz de sion exibit
ler ut supra. Judea enī respuente ūbū dei
apli transierūt de iudeis ad gētes ⁊ postea
p̄dicatū ē gētib⁹. q̄ p sinistrā intelliguntur.
Un̄ aplus ad hebr. Vobis oportebat pri⁹
p̄dicari ūbū dei. sed quoniā repulistis illō
⁊ indignos vos iudicastis. ecce q̄ertimur
ad gētes. Be ℟ supra in ti. prorio. In eccla
romana ⁊ in q̄busdā alijs subdiacon⁹ per
unā uiā ⁊ diacon⁹ p aliā in pulpitū ascen/
dit. quoniā ille docēdo ⁊ iste discēdo in au
gmētū sciē procedit. Et qz ministrator per
meritū opis ⁊ p̄dicator p meritū oris in au
gmētū iusticie progredit. unde ps. Justicia
tua sicut mōtes dei. ¶Der eādē tn̄ uiā descē
dentes ad pōtificē reuertunt. qz finalē psc/
uerantiā ptingūt ad p̄mium sicut dns ait.
Qui pseuerauerit usqz in finē hic salu⁹ erit.
Et qz p̄dicatio sine ope nō sufficit. cepit enī
ihesus facere ⁊ docere. iō p̄dicator p eādē uiā
reuertit p quaz accesserat ministrator.
¶Deterea iō lectur⁹ euāgeliū ab una pte. p
gredit ⁊ ascēdit. ⁊ ab altera regreditur ⁊ de
scēdit. iuxta illud euāgelij. aliā uiā. reuersi
sunt in regionē suā. quoniā apli pri⁹ p̄dica/
uerūt iudeis. ⁊ postea gentib⁹. sm illō apli
Quia repulistis ūbū dei ⁊ indignos ves
fecistis. ⁊c. Sane diaconū subdiacon⁹ an/
tecedit. qz iobes ⁊ ei⁹ p̄dicatio rpm ⁊ ei⁹ p̄/
dicationē pcessit. portās in q̄busdā eccles/
puluinar. qđ libro supponat ¶Der puluinar
q̄dē qđ fesso supponit ad q̄etē significat so/
latiū siue tpalia. quasi diceret. Si vobis se
minam⁹ spūalia nō ē mirū si a vobis meti/
mus carnalia ¶Nā sm aplm ꝓma ad Cor.
ix. Qui altari seruiunt cū altari ptcipāt. Di
gn⁹ ē enī operarius mercede sua. ¶Matth. x.
Et dns p̄cepit in lege. ¶Non claudes os bo
uis triturantis. Rursus puluinar supponi
tur euāgelio ad notādū q̄ suaue ē iugū dñi
siue on⁹ euāgelij illud portare volētib⁹ uī
un matthe. Jugū meū suaue ē ⁊ on⁹ meū
leue. ¶Huic iugo q̄ subijcit oīa subiecta hz.
sm Aug⁹. ¶Puluinar ergo est suauitas et
dulcedo ī mādatis dei. Un̄ ꝓpheta. ¶Da
rasti in dulcedine tua paupi de⁹. Et iterum
Quā dulcia faucib⁹ meis eloq̄a tua dne.
In ecclesia tn̄ romana diacon⁹ p̄cedit ut
doctor. subdiacon⁹ seq̄t ut auditor. Ille p̄
cedit ut p̄dicet. iste sequī ut mīstret. ¶Post
lectionē ūo subdiacon⁹ q̄s sufficiēter edo/
ct⁹ p̄cedit referēs euāgeliū quoniā merce/
dē euāgelij de sua ministratōe exportat sm
illud. qđ dns ipe promisit in euāgelio. q̄ reci/
pit ꝓphetā in noīe prophete mercedē pro
phete accipiet. Quē iō p̄mittit diacon⁹ ad
pōtificē ut oñdat se fructū p̄dicationis re/
ferre de q̄ dns iusserat. ¶Posui vos ut eatis
⁊ fructū afferatis ⁊ fructus vester maneat.
Ad ℟ subdiacon⁹ librū ⁊ puluinar. repor/
tat. significat q̄ p̄dicator bono ope dz uitā su
am deo offerre. Un̄ aplus ad Cor. ix. Oīa
q̄cūq; facitis aut ūbo aut ope. i noīe dñi
ihesu xpi facite. ¶Demittit q; epus anteeuan
geliū thuribulū cū icēso. qz xpi opa p̄cesse/
rūt ei⁹ doctrinā. iuxta illō. Cepit ihesus face
re ⁊ docere. Thuribulū aūt cū thure signi
ficat oratōez cū deuotōe quā tūc marie debēt
habere fideles ī audiēdo dīnū sm̄onē. Rur/
sus iō diaconus p̄mittit thuribulum. qua
predicator debet odorē bone optimōis et se
mittere. iuxta illud apostoli. Christi bonus
odor sumus in oī loco. ¶Nā cui⁹ uita despi
cit. restat ut eius predicatio contemnat.

Tertio thuribulū p̄cedit vt ip̄ius diaconi oratio sicut incēsū in ꝓspectu dn̄i dirigat. Ante thuribulū vo p̄mittit duos cerofera nos cū faculis accēsis ꝓpterea q̄ dz desiderū et gaudiū i cordib⁹ auditoꝝ accēdē q̄tenꝰ et libenter audiāt et gtanter obediāt. In q̄bus dā tñ eccl̄ijs thuribulū cereos p̄cedit. q̄niam oēs opa et virtutes de rone famaz lucē et sig̃ p̄cedūt. iuxta illud Luce. Luceat lux vra ꝛc. Et illud Et virtus exibat de illo et sanabat oēs. Sco sacerdos vel ep̄s p̄mittit añ diaconū duos acolitos portātes cereos et incensū. ad notādū q̄ xp̄s p̄mittebat binos nūcios añ faciē suā in oēm ciuitatē et locū q̄ ipse erat venturꝰ p̄ferētes choruscationes miraculoꝝ et odorē vtutū. Ñ reuersi dixerūt. Bñe in noīe tuo etiā demonia subjciunt nobis. facies enī xp̄i quementer hic intelligunt ap̄li qui normam doctrine sue ip̄lis oñdebāt. propt̄ q̄ ipsis aiebat. Qui vos recipit me recipit. Tertio io libū euāgelij p̄cedit thuribulum et oēs dela bra. q̄ doctrinā xp̄i virtus et fama p̄bant euāgelista testante. Exiuit iesus in virtute spūs in galileā et fama exiuit de illo in oni uersā regionē. et ipse docebat in sinagogis eoꝝ. Quarto propt̄ cām in scda pte sub ti. de acolito scriptaz. Rursus duo cerei illuminatū doctores ecclie p̄ q̄s ecclesia illuminat et q̄ debēt habere noticiā vtriusq̄ testamenti designant. hinc ē q̄ ipi cerei plerūq̄z quibusdā variis coloꝝ lineis decorant. ad notandū q̄ p doctores ipsos sacra scriptura diuersis sensib⁹ exponit̄ prout dictū ē in prohemio libri. Si vo linee ipse auree vel argentee sint designāt q̄ in ip̄is doctoribus ē auꝝ sapientie. et argentū eloquentie. Vel cerei ipi designāt duo testamēta q̄bus gen⁹ humanū illuminat. vt lege et prophetas qui in q̄busdā eccl̄ijs diu euāgelium legit̄ in pauimēto ponūt. q̄nā legis vmbra et prophetaꝝ enigmata plumē euāgelij. et ab humilib⁹ intelligunt. q̄ p euāgelicā doctrinā lex et prophetia penit⁹ euanuerūt in littera. In quibusdā tñ eccl̄ijs in diebus p̄festis vn⁹ puer cū vno tātuz cereo diaconū p̄cedit. p q̄ dō significat q̄ p̄mū xp̄i aduētū q̄ humilit fuit et occult⁹ p̄uenit tātū vnus cursoꝝ. s. iohēs baptista q̄ fuit lucerna vbi. ī dieb⁹ vo festiuis duo cerei p̄cedūt quia in scdo aduētu q̄ solēnis erit et manifest⁹ duo p̄mittēt p̄cones. s. helias et enoch. q̄ interficiēt ur ab antixp̄o in hierlim q̄ dō significat p extinctionē cereoꝝ. De cā delabris et etiā cereis alit dictū ē in p̄ma pte sub ti. de picturis. Ñcedit q̄z crux p̄mo ad notādū q̄ diaconus dz p̄dicare crucifixū. Scdo q̄ q̄ eū intuetur p fidē sanat̄ a morsu serpētis antiq̄. ip̄e enī ē serpēs ī palo. Tertio crux p̄cedit euāgelū i signū q̄ p̄dicatoꝛ dz seq̄ crucifixum. Vnd dns in q̄t petro. Segre me. iob. xxj. c. p⁹ hec diacon⁹ sup ambonē ascēdit. dz aūt ambo oms. pulpitū vbi legit̄ euāgelū. ab ambio ambis. q̄ loc⁹ ille gdib⁹ ambit̄. sūt enī in q̄busdā eccl̄ijs duo paria gdduz sine duo ascēsus ī illū p medium chori. vn⁹ a sinistris. videlicet vsus orientē q̄ fiat ascensus. alter a dextris. videlicet vsus occidētez q̄ fiat descēsus. vt p̄missū ē. vel ascendit ab australi pte. nā xp̄s a bethel. i. bethleem q̄ ē ad austrū venit in hierlim. Ñ dz. Be⁹ ab austro veniet. Ascēdit ergo sup ambonez ad notādū q̄ xp̄s ambit oēs q̄ custodiunt vbū euāgelij. et vt possit ambiri et sic melꝰ ab oīb⁹ intelligi. Ite ascēdit vt ī edicto et alta voce annūciet euangelium tanq̄z vbiq̄z et ab oīb⁹ audiendū. iuxta illud propheticuz Sup mōtē excelsū ascēde tu q̄ euāgelizas sion exalta ī fortitudie vocē tuā. et dom⁹ iqt ī euāgelio. q̄d dico vobis ī tenebris dicite in luce. et q̄d ī aure auditis p̄dicate sup tecta. vt imitet̄ dominū q̄ ī mōtez ascendit vt euāgelū p̄dicaret. et apiens os suuz docebat discipl̄os suos dicēs. Btī paupes spū ꝛc. lex etiā i mōte data est. euāgelū ergo in alto et eminenti loco legit̄. q̄ doctrina euangelica dilatata fuit vbiq̄z tra. Vnd ī oēm trā exiuit son⁹ eoꝝ. et in. ꝛc. Ep̄la vero in loco inferiori. q̄ lex et prophete q̄ p illam figurant̄. clausa fuerūt in iudea. vnde Iſlot⁹ in iudea de⁹. ꝛc. Iſdreterea p ep̄lam p̄dicatio veteris testamenti q̄ humilior. p euāgelū noui testamenti q̄ excellentior est intelligit doctrina em̄ xp̄i vel lex euangelica excellit

aplicā ⁊ apostolica legalē doctrinā. Unde
apl's ad heb. vij. Lex neminē ad pfectionez
ducit. euangelium autē dat salutem omni
credēti in. missa tñ pro defunctis nō ī loco
eminētiori. sz iuxta altare euāgeliū ⁊ epl'a le
gunt. ad notādū q̄ quātū spectat ad defun
ctos talia nō sūt pdicatōes q̄ viuis publice
fiūt. Ipsis aūt cū sint absētes fieri neq̄unt
publice vel occulte. sz magis sunt pro ipsis
orōnes p q̄s ad xp̄m q̄ p altare sig̃ficat ap
propīquātes eis possum⁹ releuationē ali/
quā obtinere. Legit etiā de more euāgeliū
sup aq̄lā. iuxta illud. Et volauit sup pēnas
ventoꝝ. Et aquila ipsa seu loc⁹ in q̄ legit ī
dieb⁹ festiuis aliq̄ pāno lineo vl' serico opi
tur. ad significādū molliciē cordiū xp̄iano
rū. Uñ dñs p prophetā. Ecce cor carneuz
dabo vobis ⁊ scribā legē meā in cordibus
vestris. Loc⁹ v̄o in q̄ epl'a legit nō coopit
ad significādū duriciē cordiū iudeoꝝ. Le
ctur⁹ aūt euāgeliū transit ad ptē sinistram
prout iā ⁊ supra sub ti. de mutatione sacer/
dotis dictū ē. ⁊ opponit faciē suā aquiloni.
iuxta illud Isa. xliij. Dicā aquiloni da. et
austro. noli ꝓhibere vt oñdat nos doctrīa
euāgelij debere armari ⁊ pdicationē xp̄i ꝯ
illū specialit dirigi. q̄ ait. Ponā sedē meaz
ab aquilone ⁊ silis ero altissimo. Nā ⁊ sm
prophetā. ab aquilone pandet oē malū su/
per habitatores terre. Rursus v̄sus aq̄lo/
nē euāgeliū legit. iuxta illud qd legit ī can/
ticis quarto. Aquilo surgat. i. diabolus fu
giat ⁊ auster veniat. i. spūssanctus accedat.
Recte enī ꝯ diabolū euāgeliū legit vt illuz
sua virtute expellat quoniaz diabol⁹ nihil
tantū quantū euāgeliū odit. Siq̄dez aq̄lo
vent⁹ frigid⁹ diabolū significat. q̄ flatu tē/
ptationū corda hoīuz a dei timore cōgelat
⁊ refrigerat. Cū ergo fides ī euāgelio cōti/
neat. q̄ ē armatura nrā ꝯ diabolū. iuxta il/
lud. Cui resistite fortes in fide. merito legit ꝯ
illū. Qñqz etiā v̄sus meridiē legitur. qz do/
ctrina xp̄i q̄ p̄mo fuit inter iudeos ⁊ nūc in
ter gētes ad eos in fine redibit. Hi v̄o q̄ eū
in veniēdo precesserūt respiciūt ad euange
liū ⁊ ad faciē recitantis. prout sub epl'a di/
ctū ē. Deinde lectur⁹ euāgeliū salutat ipl'm
vt illuz ad audiendū v̄bū dei attentū red/
dat dicēs. dñs vobiscū. ostendens etiā per
hoc se orare vt dñs sit cū eis. ⁊ obseruās qd
dñs iussit. In quācūqz domū intraueritis
primū dicite pax huic domui. Chorus v̄o
⁊ ꝓpl's quasi reddit⁹ attēt⁹. ad illū ⁊ ad quā
cūqz ptē euāgeliū legit se vertunt. qz oībus
propositū ē. Ite in mūdū vniuersū pdica/
te euāgeliū oī creature. i. homini pro q̄ fa/
cta est oīs creatura. vel qui habet aliqd pti
cipiū cū omni creatura. Et rñdent. Et cuz
spiritu tuo. supple vt digne possis euangeli
um legere. ac si dicant. tecum sit ad dicēduz
⁊ sic mutuo se salutant. prout sub prefatio/
ne dicetur. Sane euangeliuz stando ⁊ nō
sedendo auditur. sicut statuit Anastasius
papa vt ad prelium pro christi fide seruan
da prōptitudo notet. Unde luce. xxij. Qui
nō habet gladiū vendat tunicā ⁊ emat illū
Et qz ipsius doctrina ad amorē celestium
dirigit mētes nostras. Ad hmōi etiam prō
ptitudinē designandā quidā dum euange
lium legit clamides deponūt ⁊ etiam ad de
notandū q̄ omnia temporalia dimittenda
sunt propt christū. iuxta illud euāgelij. Ec/
ce nos reliquimus omnia ⁊ secuti sumus
te. Et ex quo standū est apparet q̄ nec iacere
nec appodiari debem⁹ euāgeliū audiendo
Reclinatoria ergo tūc relinquūt. ad deno
tandum q̄ nō debemus cōfidere in princi/
pibus nec sustentari in terrenis. quia vani
tas vanitatū ⁊ omnia vanitas dicit eccle/
siastes. subauditur cōparatione dei in que
curam nostram iactare debemus. Et sm
ipsum Anastasium stantes curui manere
debem⁹. vt humilitatē que a domino doce
tur. etiā corpore demonstrem⁹. Audit etiā
capite nudato. Primo vt attentio adesse
monstret. ob quā etiā tām quidā tūc men
tonē ⁊ genas manu tenēt. Scdo vt quīqz
sensus patuli sint ad audiendū. Tertio ad
notādū q̄ oīa q̄ sub velamine ⁊ figura ī le/
ge ⁊ prophetis ꝯtinebant sunt in euāgelio
manifestata. In christi enim passione ve/
lum templi scissum ē. ⁊c. deponunt etiā tūc
baculi ⁊ arma. primo ne imitemur iudeos
ī ꝯspectu crucifixi arūdies ⁊ arma ferentes

Scdo ad notandū q̄ xp̄o p̄dicante oēs le/
gales obseruātie q̄ p baculos significātur
depositę sunt. Tertio depositio baculoꝝ ꝛ
armoꝝ humilitatē notat ꝛ xp̄iane pfectio/
nis ee se nō vindicare sed domino reserua
re vindictā. iurta illud. Mihi vindictaz et
ego retribuā dicit dominꝰ. Et math. v. q̄ te
pcusserit i vnā maxillā p̄be ei ꝛ alterā. ad/
dit etiā euangeliū in silentio q̄ oīa soluta
sunt i euāgelio q̄ i lege ꝛ prophetis promis
sa erāt. Diaconus ꝙz seu sacerdos dū euāge/
liū legit facie vtit ad illud ad notādum q̄
xp̄s p̄dicatores euāgelij semp ad adiuuan
dū respicit. stās sup scabellū ad designādū
q̄ p hmōi p̄dicationē oīs aduersa ptās de
bellat ꝛ xp̄i pedib⁹ submittit. ꝛ sic impletur
qđ i ps dr. Donec ponā inimicos tuos sca
bellū pedū tuoꝝ. Diaconus vo statum pꝰ
q̄z sibi respōsū e ꝛ cū spū tuo. vt cūctos red
dat dociles ꝛ benuolos ad audiendū vbꝫ
euāgelij. bonū nūciū nūciantē regnuz dei
subdit. Sequētia sancti euāgelij thuri/ficāt
libꝝ ꝛ signat⁹ signo crucis ꝛ etiā in quibus
dā locis osculat libꝝ. quasi diceret. Hic e
liber seu euangeliū dei. hic e liber crucifixi
quē p̄dico. hic e liber pacifici. p quē recōci/
liationē accepimus. Unde apls prima ad
corinth. i. Predicamꝰ vobis xp̄m crucifi/
xum. Per incensi aūt fumū bona p̄dicati/
onis opio intelligit. Deinde signat se i frō/
te in ore piter ꝛ in pectore seu i corde ne dia/
bolus q̄ bonis opibus insidiat tollat ei per
erubescentiā. deuotionē de corde vel sermo
nē de ore. ac si dicat. Ego christi crucem nō
erubesco sed eā ore p̄dico. ꝛ corde credo. q̄
corde creditꝫ ad iustitiam ore aūt p̄fessio fit
ad salutē. Predicamꝰ inq̄t apls xp̄m ihesuz
ꝛ hunc crucifixū. iudeis q̄dē scādalū genti/
bus stultitiā. Et apls ad galath. vi. Mihi ab
sit gloriari nisi in cruce domini nostri ihesu
xp̄i. Dominꝰ etiā i euāgelio ait. q̄ me eru/
buerit ꝛ sermones meos hūc filiꝰ hoīs eru
bescet. dū venerit in maiestate sua ꝛ patris
ꝛ sanctoꝝ angeloꝝ. Unde in daniele legit.
Iudex ē. Fusio ignis ꝙcedebat ꝛ egredie/
bat de conspectu eius. Quidā aūt signāt
se crucē i frōte ꝛ in pectore q̄si in vtroq̄z lupli
munire. Cleri vo ꝛ apls audito titulo euāge/
lij scz sequētia. ꝛc. siue bono nūcio vtētes
se ad orientē siue ad altare vt deuz q̄ verꝰ ē
oriens glorificēt q̄ misit eis vbū salutis si/
cut legit in actib⁹ apl̄oꝝ. ꝛ glorificauerunt
deū dicētes. ergo ꝛ gentib⁹ deꝰ pniaz dedit
ad vitā cū reuerentia ꝛ honore respōdent.
Gloria tibi domine. Deproposito itaq̄z euā
gelio ad legēdū in q̄ agit de gloria ꝛ de no/
stra liberatione scz qualiter xp̄s diabolum
deuicit ꝛ nos ab ipsi⁹ seruitute liberauit. et
victor ad gloriā patris ascēdit. ipsi audito/
res euāgelij letantes in laudē sui saluatoris
ꝙclamāt dicētes. Gloria tibi domine. qua/
si dicāt. Gl̄ia tua q̄ nobis in euāgelio p̄di/
cat nobiscuz sine fine pmaneat ꝛ semp cre/
scat. Et hoc dicēdo signo crucis i fronte in
ore ꝛ in pectore se silr̄ ꝙ diabolū mununt.
ne eos impediat in audiēdo. In fronte q̄ ibi
ē locus pudoris ꝛ verecūdie. vnde p hoc q̄
crucē fronti impmūt. ostēdunt se nō erube
scere credere crucifixū cuiꝰ liber legit. ꝛ euz
habere deū et dominū. Per hoc q̄ in ore si/
gnificāt se crucē domini audacter p̄dicare
Per hoc q̄ in pectore ostendūt se libenter
cōpati pro nōie christi. Qua etiam ratiōe
quidā quādiu euangeliū legit cuz vtroq̄z
pollice ante pectus signū crucis figurant.
Rursus nos in ore signamꝰ ad designan
dū q̄ de verbis euangelij debet esse locutio
nostra. In pectore vero. ad significanduz
q̄ verba euangelij debent nos penetrare in
pectore et in mente. Ador vero post factuz
signum crucis versus diaconuz audituri
euangelium se conuertunt. De crucis my
sterio dicet in prohemio quinte ptis. Ador
ro alicubi subdiaconus dū legit euāgeliuz
sinistrā manū libro supponit. ad notandum
q̄ illi qui sub tpe legis fuerunt. quorum fi/
nis seu vltimus fuit iohānes. quē significat
subdiaconꝰ. et si aliqua bona agebant illa
tamē debilia et infirma erant q̄ p sinistram
significant. q̄z et si lex ad gratiā disponeret. ta
mē grāz nō p̄bebat. Quiescent ergo sinistra
manꝰ libro euāgelij supponit in q̄ xp̄i fides
p̄dicat sine qua p opa legis nemo saluatur.
Rursus per sinistraz manū temporalia p
libꝝ euangelij spūalia ꝙgrue designantur

Manus ergo sinistra libro supponit. ad notandū q sicut aīa sine corpore nō viuit. ita nec spūalia diu sine tpalibus subsistere pñt.

Terminat aūt euāgeliū exaltādo vocē in fine prout sub epla dictū ē. Et mox illo finito munit se diaconus signo crucis. ne diabolus susceptū semen euāgelij de vase signato surripiat Et deinde euāgeliū osculatur ad notādū se ex charitate ⁊ amore euāgelizasse. Auditores vo se versus orientem ꝯuertunt q̄si ad hirlm grās agētes q̄ inde venit ad nos euāgeliū. Iuxta illud qd dñs dixit in euāgelio apostolis. Vos eritis mihi testes hoꝝ ī oēs gētes incipiētes a hirlm Et signo crucis in pectore se muniūt ꝯ diabolū ne semē vbi dei suffocet in eis. Vñ luce. viij. Volucres celi comederūt illud. Et ne sermonē dñi rapiat de pectoribus eorum quasi dicant. Deus nos faciat in doctrina xpi pseuerare. Et vt significent se habere in corde qd exprimit ore. qd etiā aptius designāt in quibusdā ecclesijs in quibus finito euāgelio dr. Amen ⁊ bene. quasi dicāt. Verē qd in euāgelio dictū ē. qd ē ꝯ quosdam hereticos. qui lecto euāgelio quasi ꝯtradicentes dicunt. falsum ē. Vel amen. quasi dicant. Fiat nobis qd dñs in euāgelio pollicetur. In alijs vero ecclesijs dr deo grās. sicut fit post aliquā lectionē vel caplm. Quidā etiam litterati dicūt. Benedictus q venit ī nomine dñi. qd ē finis euāgelij matthei qd legit in festo beati stephani ⁊ ī dñica palmarū. In quibusdā locis cerei qui significāt doctores p quos eccl'ia illuminat. statī p lectū euāgeliū extinguunt. quoniā xpo in eis loquēte pñt eccl'iam illuminare. eo aūt tacente. i. spūsancto ab eis recedente hoc nequeunt. Preterea euāgelij pdicatione finita lex ⁊ prophetie cessabūt. In nōnullis tñ ecclesijs dū euāgeliū legit. candelabra cū cereis deponunt ad terrā. ad notandū legez ⁊ prophetiā inferiorē euāgelio eē. Cōsequenter subdiaconus codice euāgelij refert diaconus vero vacuus redit vt oñdat se predicatione finita cōtēplationi vacare. Veniens aūt prius ad legendū euāgeliū libruz in quibusdā ecclesijs ferebat. ad notanduz q ipse nō solū debebat docere sed ⁊ facere. Redit etiā ad epm seu sacerdotē vñ venit ad notandū q oīs doctrina a deo est ⁊ ad ipsū reuertit. Vñ salomon. Unde exeunt flumina reuertunt. Textus quoqz euāgelij sup puluinar reportat. qr ecclesia vt audiuit euāgeliū illud suauiter corde suscepit ⁊ letata ē iuxta illud. Audiuit ⁊ letata est sion. Et ait. Anima mea liquefacta ē. vt dilectus locutus ē. Liber quoqz euāgelij ⁊ thuribulū ad pōtificē reportant. qr ad deū oīa bona referēda sunt a q̄ cuncta procedunt. Ipse enī ē finis ꝯsūmās sed nō ꝯsumēs. alpha ⁊ o primus ⁊ nouissimus initiū ⁊ finis. Nam ⁊ apostoli pdicatiōe pacta ad xpm ꝯuersi sunt referentes ei grās de miraculis ⁊ pdicatiōis profectu. Eps vo thus odorat ⁊ euāgeliū osculat. Primo ad notandum qr qd xps inspirauit ⁊ docuit hoc approbat ⁊ acceptat. Deus enī nihil accipit nisi qd efficit nec remunerat nisi qd donat. qr sicut cūcta q facit bona sunt. sic nulla sunt bona nisi q fecit. Nā vidit deus cuncta que fecerat ⁊ erant valde bona. Scdo aptū codicē osculat ad significandū q scire dz. ⁊ nuda ac apta sibi eē debēt quecūqz sunt in lege. Unde Luce. viij. Vobis datū ē nosse mysteriuz verbi dei. Et malach. ij. Labia sacerdotis custodiunt sciam. ⁊ legez exquirunt supple subditi de ore eius. Tertio qr ipse solus intrat in sancta sanctoꝝ. prout in prohemio huius ptis dictuz ē. Quarto qr hmōi osculum significat affectum amoris ad euāgelium q pcipue in epo vigere dz adeo vt patus sit mortē pro eo subire. Quinto subdiaconus libꝝ aptum prelato seu sacerdoti offert ad osculādum ad notanduz ipm debere delectari in fide fideliuz q infusa ē ī eis ⁊ patefacta p euangelij pdicationē q prius in lege fuerat clausa Postea ī qbusdā ecclesijs liber clausus illis q sunt ī choro oñdit. pro eo q p pmissa vba. vobis datuz ē nosse mysterium. ꝛc. seqtur in eo. ca. ceteris quē in parabolis. Et ē aduertenduz q postqz diaconus lecto euāgelio libꝝ osculatus ē. ad notandum se ex charitate ⁊ amore euangelizasse. tunc demum fertur euangelium epo

q̄ r̄pm sig̃ficat ad oſculandū. i. ad p̄dicatio
nē acceptandā. ⁊ nō ante. ad figurandū q̄
de illā dūtaxat p̄dicatiōez acceptat q̄ fit ex
amore ⁊ caritate. Ueruntn̄ i missa p defū/
ctis euāgeliū nō fert p̄tifici ad oſculandū
tū q̄ tūc p̄misserōes cessāt. tū q̄ i missa illa
oīs solēnitas subtrahit. ne festiue solēnita/
tes cū desolatōnis merorib⁹ misceant. Le/
gēs tn̄ euāgeliū in missa p defūctis libruz i
qbusdā eccl̄ijs oſculat. q̄ q̄cūq; illō pnū
ciat dz caritatis amore in illuz tendē cuius
doctrinā euāgelicam recitauit. q̄ amor per
oſculū desig̃t. Et attēde. q̄ statim post libz
oſculū sacerdos miſter p̄tificē q̄ r̄pm desi
gnat incensat. ad ostendendū q̄ sacerdotal
marie officiū ē orōis ignitū sacrificiū qō p
incensū sig̃ficat christo offerre. nō solū i er/
piationē delicti verētā in grāz actōez. put
in leuitico habet. ¶ Ideo est et sub epilogo
dici. q̄ q̄ liber euāgelij p subdiaconū porta
tur q̄ diacon⁹ pulpitū ascēdit q̄ apto libro
p̄lm saluat ⁊ oēs rñdent. q̄ titulū euāgelij
p̄mittit. q̄ alta voce ⁊ distincte ⁊ ꝑ aq̄lonez
legit. q̄ oīs p̄lus aures et oculos ad libruz
dirigit. et in silentio ac stando audit. et in fi
ne ad celū man⁹ leuās orat dicēs amē. Hec
inquā oīa singulā ex lege sumunt. Legit
aut in p̄ncipio ecclesie q̄ congregato p̄lo ad
plateā q̄ ante portā aquaz hesdras scriba
attulit librū legis moysi. ⁊ stetit sup gradū
ligneū quez fecerat ad loquendū. ⁊ aperuit
librū coram oī p̄lo. Ideo ro leuite silentiū fa/
cebāt p̄lo ad audiendū legē bñdicētes deo
magno. et oēs p̄lus stans in gradu suo re/
spondit amē. Et legerūt in libro legis dei di/
stincte ⁊ apte ad intelligendū. Omis vo p̄lus
et euāgelium man⁹ suas adorauerūt. pm ad trā.
¶ Illud q̄z tenendū nō ē q̄ euāgelijs q̄
in eccl̄ijs legūt generaliter due p̄fationes p
mittūt. Ideo una ē initij sancti euāgelij. De
cūda sequētia sc̄i euāgelij. Et q̄ dē p̄ma p/
fatio p̄mittit p̄ncipio cuiuslibz euāgelij q̄t
uor euāgelistaz sc̄z euāgelio iohānis. In
p̄ncipio erat vbū. euāgelio mathei. Liber
generationis. euāgelio luce. Fuit i diēb⁹ he/
rodis. et euāgelio marci. Ideo initij euāge
lij ihesu x̄pi. q̄ in q̄busdā eccl̄ijs legit in vi/
ma dñica de aduētu. vt ibi dicet. Et tūc nō
subijcit illis. In illo tpe. q̄ in ip̄is p̄ncipijs
agit et determinat certū tpus. Uel essz nu/
gatio. et superfluet ea vba illa. Scda vo pfa/
tio p̄mittit oīb⁹ alijs euāgelijs. Et dr sequē
tia q̄ vba ipa q̄ legēda sūt sequūt p⁹ initiū
seu postea q̄ p̄cedūt in euāgelio vnō supta
sūt. Uel cū dr seq̄ntia. supplendū ē sunt vba
sancti euāgelij ꝛc. Uel sequētia est numeri
singularis et tūc dr. sequēta sc̄i euangelij
sm iohēm supplet hs est. Hane in euāgelijs
qb⁹ ipa scda pfatio p̄ponit subijcitur q̄nqz
In illo tpe. et q̄nqz nō subijcit. Hiqdē sine
In illo tpe dicūt q̄n ex eoz vbis certū est ō
tpe. vt p̄missū ē. et tūc incipiūt paliquaz de/
terminatōez regie vel alteri⁹ ptātis. vt illō.
Anno q̄ndecimo tiberij. vel p simplicez rei
gestē narratōem certū tpus determinātem
vt illud. Cū esset desponsata. et illō. Ideo stq̄z
q̄sumati sūt. et illud. Cū natꝰ essz ihs. ⁊ illō
Factū ē āt cū baptizaret. et illō. Cū eēt ihs
annoz duodecim. et illud. Ideo stq̄z impleti
sūt dies. et illud. Uespere aūt sabbati. et illud
Elizabet impletū ē ꝛc. Reliqs vo euāgelijs
subijcit. In illo tpe. et ē sensus. In illo tpe
scz grē de q̄ dic apls Ecce nūc tpus accepta
bile. ¶ Istō est et iā omittendū q̄ euāgeliū
legit in eccl̄ia q̄nqz sm historiā. vt illud qō
dr i die pasce. Maria magdalene ⁊ maria
iacobi ꝛc Et illō qō cantat i natali ad scdaz
missam de pastorib⁹. Q̄nqz sm allegoriaz
vt illud qō legit in assūptōe bte marie. in q̄
mētio fit de maria et martha. Ubi dr. In/
trauit ihs in q̄dā castellū ꝛc. put ibi in se/
ptima pte dicet. Q̄nqz sm rem. vt illō dr scē
trinitate. Q̄nqz sm psonā. vt illud qō cātat
in festo sancti thome apli. vbi dr. Thomas
vn⁹ de duodecim. Q̄nqz sm ptem. vt illud
qō dr in festo sancte crucis de nichodemo.
vbi dr. Sic oportet exaltari filiū hominis ꝛc.
In q vsu x̄ps passionē suā sig̃ficat ⁊ exalta
tionē corpis sui in cruce. Et iō euāgeliū in
q̄ hec clausula p⁹net legit in festo scte crucis
et in festo michaelis archangeli. ppt illum
vsū. angeli eoz spectāt facie p̄is sui q̄ i ce/
lis est. Ite etiā sm ptem. vt illud. Liber ge/
nerationis ꝛc. Et hec ppt vsum in q̄ fit

mentio de christo. Qñqz ꝑm totuz vt illud qđ legit̃ in circũcisione dñi. Postqz ꝓsummati sũt dies octo ⁊c. Qñqz ꝑm temp⁹. vt illud qđ dr in ꝓma die q̃dragesime. scz ꝓpter ieuniũ. Qñqz ꝓpt̃ letanias. vt illđ. Si qđ petieritis ⁊c. qđ i letanijs dr. in q̃ fit mẽtio đ ouo pane ⁊ pisce. Et qñqz ꝓpt̃ locũ. vt illud qđ legit̃ in dñica sexagesime scz Exijt qui seminat ⁊c. ¶ Sane mulier etã abbatissa ñ debz legẽ euangeliũ. lz ei beata ẏgo dignior ⁊ excellẽtior essz aplis vniuersis. dñs tñ ñ cõmisit ei claues regni celoz. Hinc ẽ q abbatissa nõ potest ꝓpas moniales bñdicere. vl eaz ꝓfessiones i crimĩb⁹ audire. vl euangeliũ legẽ. vel publice ꝓdicare. In matutino tñ possz sed nõ publice euãgeliũ dicere. Et nota q quattuor sunt euãgelia đ beata maria. vt dicetur in. vj. parte sub festo assũptionis.

¶ De simbolo.

Euangelio lecto

Et mor cantat alta voce simbolũ illud scz Credo i vnũ deũ. Quia ei cord̃ creditur ad iusticiã ore ãt fit ꝓfessio ad salutẽ. iõ ecclia vt ostendat q euãgelij ẏbum seu ꝓdicatores fide ⁊ corde recipit mor fidei simbolũ ore decãtat. Simbolũ ergo p⁹ euãgeliũ fidẽ post ꝓdicatores ostẽdit. Vñ Jo. Hec eo loquẽte mlti crediderũt i eũ. Hanc ꝑm ap̃lm ad roma. x. Fides ẽ ex auditu. auditus ãt p ẏbũ xpi. Dicit ãt alta voce vt oẽs illud dicãt et addiscãt. Omis ei christianꝰ tenet̃ publice fidẽ catholicã pfiteri. ppt qđ in frõte signat̃. In ꝓma ẏo ⁊ in cõpletorio sub silentio dr. ne musce moriẽtes pdãt suauitatẽ vnguẽti. put in q̃nta pte sub ti. de ꝓma tãgẽt. Rursꝰ iõ i missa patẽt dr. ad notandũ q hodie fides catholica libere ꝓdicatur et docet. in ꝓma ẏo sub silẽtio dr. ad notandũ q in ꝓmitiua ecclia pser̃tim tpe passionis xpi ꝓdicatores et fidei pfessores siluerũt. et i cõpletorio ad notandũ q silẽ in fine sc̃loz antichristi pscutõe iuales cẽte ille ẏoza clamudet. Sane sacerdos seu epus illud ꝯcipit ad designãdũ q oẽ bonũ a xpo procedit Nam oẽ datũ optimũ ⁊ oẽ donũ pfectum desursũ ẽ. đ. a. p. lu. Ale ãt musicꝰ ille celestis dicat cãtauimꝰ vobis ⁊ nõ saltastis. chorꝰ euãgelice doctrine ꝓsona voce rñdet. et solenni tripudio fidẽ catholicã pfiteť dicens. Patrẽ omnipotentez ⁊c. q̃uis i missa pape q̃qz aliť obseruet. put iã dicet. Ad hꝰ facer dos illud incipiẽs manet erectꝰ añ medũ altaris. maiꝰ extẽsis sursũ eleuatis. quas postq̃z inceperat iungit. Siq̃dem sacerdos xpm repsentãs erectꝰ manet. ad notandũ q xps sp parat̃ ẽ cunctis spũalia bona largiri. et añ altaris mediũ. innuẽs q nõ ẽt pso naz acceptor. sz q̃ntũ i ipso ẽ oibꝰ eq̃liter influit nec angulũ diligit neq̃z sinũ. manibꝰ q̃z extẽsis ad designandũ q parat̃ ẽ abundãter bñ meritis illa largiri. surs̃uz tñ eleuatis. q̃si ipo facto ostẽdens q q̃ sursum sunt querere atz a deo miscdiam poscere ⁊ in eo solo sperare debemꝰ. Deinde postq̃z icepit manꝰ iungit. q ei soli de ꝓceptis bonis grãs agere et hũiliari debẽ. Et q̃nã simbolũ ẏbũ ẽ euãgelicũ q ad sensũ. iõ stando illud audire sic et euangeliũ. et illo dicto signũ crucis facere debẽ. Simbolũ ãt grece latine sonat indiciũ vel signũ vel collatio tũ q regulã fidei plenã indicat et pfectam. tũ q simul i vnũ fidei ꝓtinet gr̃aculos. Et nota q triplex ẽ simbolũ Nicenum est simbolũ apl̃oz. qđ vocat̃ simbolũ min⁹. qđ vicꝫ er iſtum tõe damasi pape dr tacite p ferias ⁊ singul' canonicis horis. Et illđ dr a sin qđ est cõ ⁊ bolos qđ est sinia. q ꝓpositũ fuit et diuersis ẏbis apl̃oz. sic pueri i [illegible] uenientes afferre solẽt bolos. i. frusta carnium et panis. q̃ in vnũ collecta simbolũ vocant. i. collectio minutiaz. Tradit ei q postq̃z apl̃i spũm paclitũ acceperũt. cuz tẽ forent ad ꝓdicandũ euãgeliũ pfecturi ꝓferentes in vnũ. sup articulis fidei statuerũt vt sicut oẽs eãt i vnã fidẽ ꝯcordes. sic oẽs vnã fidẽ ꝯcordite ꝓdicarent. et iõ simbolũ min⁹ cõponẽtes vnusq̃sq̃z bolũ. i. pticulã vnaz apposuit. Vnđ ꝑm apl̃oz catholicũ suie nuerũ. duodecim pticulas dinoscit ꝯtinere Petrus nãq̃z apposuit. Credo i deum patrẽ oipotentez creatorẽ celi et trẽ. Andreas. Et in ihm xpm filiũ ei⁹ vnicũ dñm nostrũ.

Jacob⁹ ma. Qui ꝓcept⁹ ē de spū sctō nat⁹ ex maria ṽgine. Jobēs. Jſdalſus sub pon/tio pilato crucifixus mortuus ⁊ sepultus. Jſdhilipp⁹. Descēdit ad inferna tertia die re surrexit a mortuis. Bartholome⁹ Aſcēdit ad celos sedet ad dexterā dei pris oipotētis Thomas. Jnde vētur⁹ ē iudicare ṽuos et mortuos. Jſdatthe⁹ Credo i spūm sctm Jacob⁹ mi. Sāctā eccliaz catholicā sctoꝝ comunionē. Simon. Remissionē pctoꝝ. Thade⁹. Carnis resurrectoez. Jſdathias Et vitā eternā. Scom simbolū ē. Quicū/qz vult salu⁹ eē ꝛc. ab athanasio patriarcha alexādrie i ciuitate treueri ꝓpositū. Htñ pōt dici tertiū. nā nicenū de q̄ seq̄t fuit ꝓus i p/ma niceno sinodo ꝓpulatū. Tertiū est nice nū. sez Credo in vnū deū. qđ damas⁹ papa ex ꝓdicto vniuersalis sinodi apđ ꝓstāno/polum celebrate instituit i missa cātari pa/tenter. q̄nq̄z ⁊ marcus papa ꝑm⁹ statuit set illud alta voce cātari. Et vocat simbolum mai⁹. Jl grecis ergo vsus cātandi ad mis/sam simbolū credit puenisse. Qđ sili⁹ duo/decim clausulaz ꝓtinet. Jſdruma ē. Credo i vnū deū ꝛc. Scđa ē. et i vnū dñm ihm xp̄m Tertia. q̄ ꝓpt nos hoies ꝛc Et cū dr ibi. Et hō fact⁹ ē. debē⁹ genua flecte. q̄ xp̄m hoiez factū ⁊ p nob crucifixū adoram⁹ Quarta crucifix⁹ etiā p nob. Quinta. et resurrexit ter/cia die ſm scꝑturas. i. eo modo. eo ordine. ⁊ eo tpe. q̄ dictū ē i scꝑturis. Sexta. ascēdit i celū. Septima. et iterū vētur⁹ ē ꝛc. Octaua. et in spūm sanctū dñm. Jſlona. in vnā sctāz catholicā eccliaz. Decima. Cōfiteor vnum baptisma. Undecia. Et expecto resurrectoꝝ mortuoꝝ. Duodecia. et vitā venturi seculi amē. Et ē notandū q̄ i dictis niceno ⁊ cō/stātinopolitano nō ꝓcliis nō legunt ṽba illa ſm scꝑturas. neq̄z Ila. filioq̄z. Et q̄uis apđ grecos i fine ipi⁹ simboli sub anathemate dr ꝓhiberi. ne q̄s de fide trinitatis aliud do/cere vel alit ꝑdicare q̄z ibi ꝓtinet ꝓsumat ſz ⁊ cātē dopten. ꝓcliū apđ eos celebratum anathematizari ꝑcepit eos q̄ alterā fidei/ausi essent ꝓponere. pferre. scribere. docere vel aliud simbolū trade q̄z ꝑmissū ē. iō ipi. Greci nos anathematizatos asserūt eō q̄ ibi addim⁹ ṽba ipa. sz min⁹ bñ dicūt. tuz q̄a illud nō fuit cantm late sme. sz cōminatio q̄dam. tū q̄ inferioꝝ potētioꝝ ligare nō ꝑt. romana ei eccliа nō subest ꝓcliis. sz potius ꝓcliа subsūt sibi Jſdretea ṽba illa ſm scꝑtu/ras sūpta sūt ex expositōe fidei eiusdē ꝓclij ꝓstātinopolitani. et sic nihil videt addituz. nec errorē aliquē sapiūt. Sane vt supra sūt exposita et intellecta. Jtez p ṽba illa filioq̄z. nō docem⁹ aliud vel alit de trinitate ꝑdica/mus. imo idē. Cu ei fili⁹ idē sit cū ꝑē i subs/ta ergo qđ a ꝑē ꝓcedit et a filio ꝓcedit. ⁊ sic ni/hil addim⁹. sz pon⁹ declaram⁹. nec alteraz fidē ꝓponim⁹. pferim⁹. scribim⁹. vel aliud simbolum tradim⁹. nec i aliq̄ ꝑ dictū fac/mus anathema. Jſdrū tñ ē q̄ ausu ipi gre/ci spūm sctūm a filio ꝓcedere negare ꝓsu/mūt. cū ⁊ hī cōcilio ephesino apud eos edi/to ꝓtineat exp̄sse. Sz ⁊ ipi se errasse vidētes q̄sdā platos de suis ad generale ꝓcliū lug/dunen. sub greg. papa decimo celebratum miserūt. q̄ in dicto ꝓcilio publice nob vidē/tib⁹ suo ⁊ oim platoꝝ ⁊ impatoris romani nōie. pfessi sūt q̄ spūs sctūs et nalit ex patre ⁊ filio nō tanq̄z ex duob⁹ ꝑncipijs sz tanq̄z ex vno ꝑncipio. nō duab⁹ spiratōib⁹ sz vnica spiratōe ꝓcedit. put i eiusdē gregorij cōsti/tutōe habet. cora toto ꝓcilio ter grece et ter latine simbolū cū dictis ṽbis. ſm scꝑturas. et alioq̄z. soleniter decātando. Cantat aūt ꝫ simbolū mai⁹ i solēnitatib⁹ doꝝ dūtaxat q̄ illud ꝓposuerūt. et in illis de q̄b⁹ aliq̄ mē/tio fit in ipo. videlicet i oīb⁹ dieb⁹ dñicis. in festiuitatib⁹ dñi. sez in natali. epiphania. ce/na dñi. pasca. ascensione. pente. in trāsfigu/ratōe. et in festo de trinitate. et in oīb⁹ festi/uitatib⁹ beate marie. sancte crucis. angelo/rum ⁊ apl̄oꝝ. de q̄b⁹ fit mētio ibi. Et aplicā eccliam. Jn solēnitatib⁹ autez luce ⁊ marci et ꝫ geliſtaꝝ dicūt q̄dā nō debere cātari. q̄ illi apl̄i nō fuerūt. Jtem dici dz in dedicati/onib⁹ eccliaz. ⁊ in ꝓmemoratōe oīm sctoꝝ q̄nq̄z ⁊ ipa sit ꝑdicatiōis festiuitas. Et dr etiā infra octauas natalis dñi. excepta die in ꝓcentū ur quā cātica leticie subiciuntur Jn octaua tñ cantat put in septima par/te sub illo festo dicet. Cantat et infra octa/

ñas epiphanie.pasce.ascensionis.penteco.
apl'oꝝ petri ⁊ pauli.⁊ assūptōis btē marie.
Iz ei in natiuitatib⁹ sctōꝝ iohānis baptiste
et sancti laurētij.simbolū nō cātet.i octauis
tñ eoꝝ cātat.eo q infra octauas apl'oꝝ ⁊ as
sūptōis occurrunt.⁊ ob ℟ etiā i octaua io
hānis baptiste ꝑfatio de aplis.⁊ in octaua
beati laurentij ꝑfatio de assūptōne cantat.
Jn q̄busdā tñ ecclesijs dr̄ simbolū in festo
beati iohānis baptiste.⁊ nō in cōpetēter.q
ipē nō solū fuit ꝓpha.Iz etiā plus q̄z ꝓpheta.
et i simbolo de ꝓpha fit mētio ibi. Qui lo
cut⁹ ē p ꝓphas.De ipo q̄z scptū ē. Fuit hō
missus a do ꝛc.et ita fuit aplis.De ipo etiaz
aut iohēs os aureuz i hmone q̄ legit in festo
dcollatōis Johēs par angelis. apl'oꝝ vox
Jpe etiā ꝓmo baptizauit ⁊ baptismuz ꝓdi
cauit.⁊ in simbolo fit mentio de baptismo.
Hoꝝ q̄dem oīm fit ꝗmemoratio in simbo
lo.q̄ūdā tñ obscure vt epiphanie.ē tñ illud
festū dñi.est etiā festū illud baptismatis de
q̄ in simbolo ꝗtinet ibi. Cōfiteor vnum ba
ptisma ꝛc. Et cene dñi.Iz illa ē solēnitas eu
karistie.ad quā respicit illd.sctoꝝ ꝗmunio
nē. Et angeloꝝ.Iz illa noīe celi debēt itelligi.
de q̄ in simbolo dicit ibi. Creatorē vt factoꝛ
rē celi ⁊ tre ꝛc. Quibusdā tñ videt tūc nō eē
cantandū.eo q angeli nūq̄z habuerī fidez
sed spem nec credūt Iz sciūt.q̄nā plenā scie
tiā habēt. Fit etiā ꝗmemoratio.Iz obscure
dedicatōis ecclesiaꝝ.Iz ad illā respicit illud
sctām ecclīam catholicā.tūc ei sctificat.⁊ vt
ita dicā cātholizat ecclīa cum dedicat. Rō
octauas vo respicit resurrecto mortuoꝝ.
de q̄ dr̄ ibi. Et expecto resurrectōez mortuo
rū. Jn festo sctē agnetis simbolū n cātat.
q Iz i ecclīa celebret.nō ē tñ festū octaue.p
ut i septima pte sub ipo festo dicet. Dꝛo
q̄dam ꝛō absurde simbolū cantāt singulis
dieb⁹ a die resurrectōis vsq̄z ad festū ascen
sionis.sicut in oīb⁹ dñicis dieb⁹.et etiā i so
lennitatib⁹ btē marie magdalene.dicentes
illā fuisse apl'oꝝ apostolā.eo q ipa ꝓmo re
surrectōis gaudiū aplis nūciauit.⁊ in festō
beati martini q dr̄ eo cantat. Martinꝰ par
aplis. Quidā etiā dicūt illd in ꝓncipali fe
sto cuiuslibet ecclie seu oratoꝛij nō tamē in
octauis illoꝝ si eas celebrēt Clerici.in q̄ bus
dā mētio fit in simbolo in q̄z cōmemo
ratōne simbolū nō cātat.vt passionis et se
pulture.q̄nā illoꝝ dieꝝ officiū alioꝝ offici
orū regulā nō sectat. Nō dr̄ etiā q̄n in pfe
stis celebrat ad honorēbtē v̄gnis vel sācte
crucis.vel sancti spūs. Jn q̄busdā locis cā
tato simbolo.vel dū cātat.ꝓcessus cātat kyri
heleyson.q̄nā postq̄z xps ⁊ apli docuerūt
fideles fide recepta laudes deo tederūt.q̄s
forsitan repsentat suauissima simbolī me
lodia. Illd ātem sciendū ē q xps nō venit ꝓdi
care gētib⁹.sed iudeis iuxta illd euangeli.
Nō sum missus nisi ad oues q̄ perierī do
mus israel. Eñ ꝑcepit aplis. Jn viā gentiuz
ne abieritis.et i ciuitates samaritanorū ne
intraueritis.donec post resurrectōem ꝑce
pit eis.d. Euntes in mūdū vniuersū ꝓdicate
euangeliū oī creature. Et idcirco romano
pōtifice solēniter celebrāte. simbolū fidei ñ
cātoꝛes i choro Iz subdiacon ad altare de
cantāt.⁊ generalit ipi ad vniuersa rñdent.
vsq̄z dū ipe pōtifex dicit. Jpax dñi sit sp vo
biscū. q̄nā vsq̄z p⁹ xpi resurrectōez.sola iu
deoꝝ ecclīa q ꝑ subdiaconos.q surrī ad al
tare ꝓsistūt desigt. corde credit ad iusticia
am et ore ꝓfessa ē ad salutē. Iz ecclīe cātoꝛes
in choro rñdent.⁊ vniuersa decātāt.q post
resurrectōem ecclīa gentiū quaz cātoꝛes q̄
deoꝛsū in choro subsistūt designāt.fidē xpi
recepit.⁊ lauduz ꝑcoma psonuit saluatoꝛi.
Jnter euāgelū tñ ⁊ sacrificiū chorus ꝑsonat
nit offertoriū. q̄nā int passionē ⁊ ꝓdicatōz
gētilitas fidei votuz deo offerēs cātauit q̄n
mulier chananea de finib⁹ tyri et sydonis
egressa clamauit ⁊ dixit. Miserere mei dñe
fili dauid.filia mea male a demonio vexat
cui⁹ tanta fidē ꝓmēdas dñs ait. O mulier
magna ē fides tua fiat tibi sic petisti. Ad ex
stremo simbolū dr̄ hoꝝ tāq̄z breue ⁊ oia ꝓti
nēs sub ꝗpendio exponam⁹ Credo in deū
patrē oīpotentē creatorē celi tre ꝛc. Nota q
aliud ē vt ait augustin⁹ credere deo.aliud cre
dere deū.⁊ aliud credere i deū. Credere deo.ē
credere vera ee q̄ loq̄t.q̄ et malū facit.⁊ nōs
q̄ dr̄⁹ hōi.Iz nō i hoie. Credere deū ē credere
q̄ sit deꝰ.q̄ et dem̄ones faciūt. Credere

in deuz est credēdo amare. credendo in eū
re. credēdo ei adherere. qđ solu bonū facīūt.
Ergo q̄ dicit. credo ī deū. mētit̄ si nō diligit
deū. nisi dixerit qđ ī psona ecclie loq̄t̄. Dicēs
āt deū singulariť. deoz effugit pluralitatez
Ītī notabilit̄ ī maiori simbolo additū est
ꝟbū vnū. iuxta illd. Audi isrl dñs ds tuꝰ
ds vnꝰ ē. z apls. Unꝰ ē deꝰ. vna ē fidel. vnū
baptisma. Dicēs vo prēm incipit psonas
distiguere. de q̄bus ysaias dicit. Quis ap
pēdit trib⁹ digitis molē tre. Et alibi. Sera
phin clamabāt. sctūs. sctūs. sanctꝰ. Et dñs.
Baptizate omēs gētes in noīe prīs et filij z
spūssancti. Et iohēl. Tres sūt q̄ testimoniū
dāt ī celo. Pater. ꝟbū. z spūsctūs. Pater est
ꝓma. nō tpe sz autoritate ī trinitate psona.
Qđ seq̄t oīpotentē nomē est eēntiale. iōqz
illud ad substantiuū deū vel ad relatiuum
prēm. nō sine rōne referumꝰ dicētes. Credo
in deū prēz oīpotentē. vel credo ī prēz oīpo
tentē. Filz z qđ seq̄t. Creatorē celi z tre. vbi
ꝓfitatur hereticꝰ q̄ aliū celi. aliū tre asserit
creatorē. aliū celestiū. aliū terrestriū. aliuꝫ
corpoz. aliū anīaz. Contra q̄s ait moyses
In pncipio creauit deꝰ celuz z terram. Et
dauid. In pncipio tu dñe terrā fundasti. et
opa manuū tuaz sūt celi. Et apls. In ipo
ꝓdita sunt vniuersa in celo z in tra. Seq̄t.
Et in ihm xpm filiū eiꝰ vnicū dñm nostrū
Ecce alteꝝ in trinitate psona. Hic est ihs
q̄ saluū fecit ppz suū a peccatis eoz. Hic ē
xps oleo leticie p̄ psortib⁹ vnctꝰ. Hic est et
vnicꝰ patris filiꝰ. de q̄ dauid Filius meus
es tu ego hodie genui te. Et aplus. Misit
deꝰ filiū suū natū de muliere factū sub lege
Hic ē dñs noster q̄ nos creauit. q̄ nos ser
uos alienos p̄cio sanḡnis emit. Sequitur
Qui ꝯceptꝰ ē de spū sctō natꝰ ex maria vir
gine. Ecce pmū xpi sacramētū scz icarnatō
Ec si dicat. Qui cū sit deꝰ factus ē hō. n ex
viri semie. sz ꝯceptꝰ operatione spūssctī. na
tus ex maria ꝟgine. Unde ysaias. Ecce ꝟgo
ꝯcipiet z pariet filiū et vocabit nomē eius
emanuel. Et angelꝰ in eua gelio. Aue ma
ria gra plena dñs tecū Et infra. Spūssctꝰ
superueniet ī te et ꝟtus altissimi obumbrabit ti
bi. Quid ā tū. Ih ꝟba. Qui ꝯceptus ē de spū
sancto. ūgunt cū p̄cedentib⁹. Seq̄t. Passus
sus sub pōtio pilato crucifixus mortuꝰ et
sepultus. Ecce sm sacramentū sm hūanita
tē xpi. scz passio. cuius tpus describit sub
pontio pilato. Forma subdit crucifixꝰ. Fi
nis ꝯcludit mortuꝰ z sepultꝰ. Unde plāgens
dicit ex ore dauid et hieremie. Foderūt ma
nus meas et pedes meos et dinumerauerūt oīa ossa mea. De morte ait ppheta. Et
dñi dñu fuit exitꝰ mortis. De sepulchro ait
ysaias. Sepulchꝝ eiꝰ erit it glorioſū. Hec
sūt in euāgelio manifesta. Seq̄t. Descēdit
ad inferos. tertia die resurrexit a mortuis.
Ecce tertiū sacramentū scz resurrectio. sz ō
descensu ad inferna premittit. ex q̄ mortui li
berant. Unde osee. De manu mortis libe
rabo eos de morte redimam eos. ero mors
tua o mors. morsus tuus ero inferne. Hic
est euāgelicꝰ fortis q̄ fortē ligauit et eius va
sa diripuit. Hic ē q̄ dicit in ps. Ego dormi
ui et soporatꝰ sū et exurrexi q̄nā dñs suscepit me. Qui patri dicenti. exurge glia mea
exurge cū psalmis et cythara. breui sm mone
respondet. exurgā diluculo. Cuiꝰ resurre
ctioni mulieres et viri phibēt testimoniū ī
euāgelio. Qđ āt dr in maiori simbolo. sur
rexit tertia die sm scpturas. exponitur. i. eo
modo. eo ordine. et eo tpe. q̄ p̄dictū est a scri
pturis. Seq̄tur. Ascēdit ad celos sedet ad
derterā dei patris oīpotētis. Ecce quartuz
sacramētū scz ascensio. Ascēdit ei sic ait da
uid sup cherubin. et volauit sup pennas vē
toz. et parauit in celo sedē suā. et regnū eiꝰ
oīb⁹ dñabit. Cui ait pater. Sede a dextris
meis donec ponā inimicos tuos scabellum
pedū tuoz. Et vt ascensioni de visu q̄z testi
monū nō deesset ait lucas. Uidentibus dis
cipulis eleuatꝰ est. z nu. su. eū ab oculꝭ eoz.
Seq̄tur. Inde vēturꝰ est iudicare vivos z
mortuos. Ecce q̄ntum qđ nōdū apertum
est sacramētū. Clemet ei rex manifeste cui
pater iudiciū dedit Et sic ait dauid. Sdara
uit in iudicio thronū suū. et iudicabit orbē
terre in equitate. iudicabit pplos in iustitia
Et alibi. Deus manifeste veniet ds noster
et nō silebit. Et lucas. Ita veniet sicut vidi
stis eū euntē in celū. Et micheas. Judicū

dñi cū ꝓplo suo. Seqt. Credo in spūm sctm
Ecce tertia ī trinitate ꝑsona scz spūs sanctꝰ.
de qua moyses ait. Spūs dñi ferebat sup
aquas. Et ps. Flabit spūs eiꝰ ⁊ fluēt aque
Et dñs in euāgelio Spūs q̄ a patre ꝓcedit
docebit vos oīa. Ille eī docet. ille sctīficat. il
le viuit. ille peccata remittit. ꝑ hunc resurre
ctionē in glīam. ꝑ hunc ꝯsequemur vitam
eternā. Unde sequit. Sanctā ecclīaz catho
licā. Et pñt hꝫ vba et seqntia sic ītelligi et cō
iūgi. Credo in spūm sanctū. sanctā ecclīaz
catholicā. i. credo ꝑ spūm sanctū ecclīaz fide
liū sanctificari. Item credo ī spūm sanctuz
sctōꝝ cōmunionē. i. ꝑ spūm sanctū sanctos
in vinculo caritatis vniri. Et credo in spiri
tū sanctū remissionē pctōꝝ. i. ꝑ spūm sāctuz
peccata remitti. Et credo in spūm sanctum
carnis resurrectōem et vitā eternā. i. ꝑ spiri
tū sanctū carnē glīam ꝯsecuturā. et animaz
vitā eternaz. Uel sic. Credo sctām ecclesiaz
catholicā. Non ita dicimur vt asserit Au
gustinꝰ credere in ecclīaz sicut in deuz. sed ī
ecclīam sctām catholicā credimꝰ dū ī eccle
sia ꝯuersantes. et ī deū credimꝰ. et q̄ sequū
tur nos inde firmissime ꝯseq̄ ꝓfitemur. scz
sanctoꝝ cōmunionē. remissionē peccatoꝝ.
carnis resurrectōem. et vitā eternā. Unde
sic ꝯiunges. Credo in sanctā ecclesiā catho
licā sctōꝝ cōmunionē. i. ꝑ fidē quaz habeo
exñs in sctā et vniuersali ecclesia assequor
sctōꝝ cōmunionē. i. ꝯcordiā ⁊ vnionē. Sic
eī est vnꝰ pastor. sic vnū ouile. sic vnꝰ deus
sic vna fides et vnū baptisma. Uel ꝑcipio
sctōꝝ ꝯmunionē. i. panē bñdictōis de q̄ dr
crede et māducasti. Similit ⁊ q̄ sequūtur.
Credo in sctām ecclīam pctōꝝ remissionē
id est. ꝑ fidem quā habeo exñs in sctā ⁊ vni
uersali ecclīa ꝯsequor remissionē peccato
rū. i. ꝑ curatōem de q̄ dr ī lege ⁊ euange
lio. Maria soror aaron cum septē diebus
fuerat extra castra. est a lepra mūdata. Na
aman sirus septies lotus in iordane ē a le
pra curatꝰ. Sic et dñs decē leprosos mun
dauit. sz vnus tantum dedit glīam deo. De
magdalena q̄z dr. qr dimissa sūt ei peccata
multa. qr dilexit multuz. Paralitico q̄z ait
dñs. Fili remittūt tibi pctā tua. Sequitur

Credo in sctām ecclīam catholicā carnis
resurrectōem. i. ꝑ fidē quā habeo exñs in ec
clesia ꝯsequor carnis resurrectōem. d qua
iob. Credo q̄ redemptor meꝰ viuit et in no
uissimo die d terra surrecturꝰ sum ⁊ in car
ne mea videbo deū saluatorē meū. Unde ī
euangelio. Deus abraam ysaac et iacob.
nō est deus mortuoꝝ sed viuoꝝ. Et aplus
Omēs q̄dem resurgemꝰ. sz nō oēs immu
tabimur. Similiter ꝯiūgendū est q̄d seqt.
Credo in sctām ecclīam catholicā vitā eter
nam. i. ꝑ fidem quaz habeo exñs in ecclesia
consequar vitam eternā. Hec est terra vi
uentiū de qua dauid. Credo videre bona
dñi in terra viuentiū. Est āt vita eterna vi
dere deū patrem et quē misit ihm christuz.
De hꝫ etiam sub sabbato sancto in septima
parte vbi agit de baptismo dicetur.

De predicatione.

Quoniam ut pre
missum est euangeliū p̄dicatio ē.
et simbolū fidei ꝓfessio. ideo post
illa sit ꝓplo p̄dicatio. q̄i euāgelici vbi et sim
boli siue noui et veteris testamēti expositō
Qui modus sumptꝰ est ex libro neemie in
p̄ncipio vbi legit. Et legerūt leuite in libro
legis dei. Neemias āt sacerdos et hesdras
scriba interp̄tabant ꝓplo vniuersa. Prete
rea monebāt antiqtꝰ q̄ ī fratno odio erāt.
vt ad ꝯcordiā venirēt p̄usq̄z cōmunica
rent et q̄ mundi essent p̄usq̄z coram suo sal
uatore cui nota sunt secreta cordiū appare
rent. ex q̄ siq̄dem p̄dicandi vsus in ecclesia
inoleuit. Inde etiā est q̄ oratio dñica q̄ ad
p̄mam et in alijs horis voce demissa dr ad
missam alta voce et patenter dicat. quia in
ea hmōi fraterna monitio ꝯtinetur. Com
muniter tñ post p̄dicatōem simbolū decā
tat. qr fidē p̄dicatā se tenere ecclīa ꝓfitetur.
Uerum cū p̄dicandi officiū p̄uilegiatū sit.
nullꝰ predicare dz nisi cui cōmittit aut cui
ex officio sibi iniūcto incumbit. iuxta illud
apli. Quō p̄dicabūt nisi mittant. Et ideo p̄
dicaturꝰ licentiaz petit dicēs. Iube dñe ꝛc.
Debet aūt p̄dicator in loco eminētiori esse
sicut et euāgeliū legens ꝓpter ratōnes sub

titulo de euãgelio scptas. Nam ꝛ vidẽs ie/
sus turbas ascẽdit in montẽ ꝛ apiẽs os suũ
docebat eos. matth. v. Et hedras fecit gẽũ
ligneũ ad loquendũ vt dictũ ẽi ꝑma parte
sub ti. de eccl̃ia. vbi de pulpito agit. Debet
tñ bñuliter ꝓferre q̃ docet. ne ſm greg. illum
elatis morib⁹ ꝑdicet quẽ in cordib⁹ audiẽ/
tiũ sacris sermonib⁹ insectat. Et ſm Ambr.
Nñ predicatio xp̃iana ñ indiget pompa nec
cultu ſmonis. Debet q̃z ſm greg. ꝑdicator
esse discret⁹ in silentio vtilis i vbo. ne aut ta
cenda ꝓferat. aut ꝓferẽda reticescat. Sunt
tñ nõnulli h⁹ doctrine obliti. q̃ sic aut beda.
auditores suos i ꝑcipitũ mergũt qb⁹ non
salutaria q̃ corrigãt sz q̃ illos delectãt erro/
nea ꝑdicant. Illi vo ſm greg. dũ extimari
hebetes nolũt sepe ex imoderata subtilitate
sei q̃busdã inq̃sitionib⁹ plusq̃z expediat ex
ercent secreta misteria sua ꝑdicatõne non
intelligentib⁹ reserando. Oportet enĩ eum
q̃ docet et instruit p ingenio discentium se
men ꝑ̃nt aptare ꝛ vbi ordinẽ p audientiuz
capacitatẽ dirige. q̃niaz q̃ docet ea q ab au
ditorib⁹ intelligi nequeũt. nõ ad eor⁹ vtili/
tatẽ sz ad sui ostentatõem facit vt plura sci
re videat. vel adulatõe vt eis placeat q̃bus
secreta reuelat. iuxta qđ apl̃s ait. Christus
me misit ꝑdicare nõ in sapiẽtia vbi. ¶ In
celio carthag̃n. statutũ ẽ vt sacerdote ver
bũ sz ꝑdicatõis i eccl̃ia faciẽte. q̃ egress⁹ de
auditorio fuerit videlz ꝓtinnens ercõiceat.
¶ Post ꝑdicatõem fit ꝓfessio ꝛ indulgẽtia p
cõmissa. et omissis ꝓcedit. vt sic cõscientijs
emũdatis. iuxta illõ ꝓphetic⁹. ꝛ scopebam
spũm meũ. accedãt singuli ad cõmunionis
sacramentũ. qđ mox i missa. k̃ sacramẽta liẽ
vel spũaliẽ recepturi sũt. q̃ spũalis ꝓmunio
fit p fidẽ operante p dilectõem. iuxta illõ au/
gustini. Crede ꝛ mãducasti.

¶ Sequitur secũda pars misse
de offertorio.

Secũda pars mis/
se i offertorio siue in dñs vobiscũ
incipit. q̃n q̃ttuor subdiaconi ꝑti
culas. ¶ Prima dr secretella. Secũda prefatio
Tertia canon. Quarta orõ dñica cum va
ꝓfatõne scz ꝓceptis salu. ¶ Dõt et q̃cq̃d ab ẽ
loco vsq̃z i finẽ misse dr secreta vocari. q̃ se/
creta in. v. diuidit̃ ptes. ¶ Prima ẽ ab offer/
torio vsq̃z ad ꝑfationẽ. et ẽ specialiter dr se/
creta. Secũda ẽ ꝑfatio. Tertia canõ. Quar/
ta orõ dñica. Quinta embolism⁹. Quinta
etenĩ fuit dñica sanguinis effusio. ¶ Prima in
circũcisione. Secũda in sudore. Tertia i fla/
gellatione. Quarta in crucifixione. Quin
ta in mortui lanceatione. ¶ Sane ordo cõ
ueniens est vt post ꝑdicatorẽz sequat̃ fides
in corde. laus in ore. ꝛ fruct⁹ in ope. ¶ Predi
catio q̃dem est in euãgelio. fides i symbolo
laus in offertorio. fruct⁹ in sacrificio. qua/
ꝓpter offerenda cantat̃. q̃ sacrificiũ laudis
offert̃. Vñ ps. Circuiui ꝛ imolaui i taber/
naculo ei⁹ hostiam vociferatõis cãtabo et
psalmũ dicã dño. Et in paralip. Cũ offer/
rent oloca nsta ceperũt laudes canere dño
organis ꝛ in diuersis q̃ dauid rex ꝓpereat
ꝓcrepare. Offertoriũ q̃dẽ int euãgelium ꝛ
sacrificiũ cant̃. put in ti. de symbolo dictũ
est. Sacerdos ãt dicitur⁹ orem⁹ ꝑmittit do
min⁹ vobiscũ. Quasi dicat. Nisi nobiscuz
sit dñs. orare nõ possum⁹ ad salutẽ nr̃am.
Subjcit ergo orem⁹ monẽs ꝓtium orare
vt fidẽ in symbolo recitatã credat et i ea sta
bilis ꝑmaneat. q̃ ꝛ xp̃s discipul̃ suis dixit.
Orate. ꝛc. Luc. xxij. Admonẽs et vnũquẽq̃z
ad se redire. ꝓscientiã suã discutere. ꝛ seipm
i ololocaustũ iustũ dõ offerre. ¶ Dr⁹ ergo
chorus cantet offertoriũ salutat̃ a sacerdo
te vt possit deuote cantare. Et mox postq̃z
ille dixit oremus chorus cantat cantũ cũ of
ferentiũ siue offertoriũ. ꝛ ꝓlus offert vt no
tetur q̃ post impletionẽ mandator⁹ offeri/
mus nosmetipos sic sub ti. de oblatõe dice
tur. Ac si vnusq̃sq̃z offerẽs dicat. Credo et
fidẽ quã in symbolo ꝓfessus sũ ope cõpleo
orõi sacerdotis ꝓsentio. Vñ et sacerdos
statim offert dona ꝓsecranda. Et attende
q̃ offertorior⁹ vsus cũ multa diligentia ab
antiq̃s patrib⁹ inuenti hodie in pleriq̃z lo
cis omittunt̃. tum breuitatis cã. vt tam mi
nistri q̃z ꝓlus orationib⁹ cõtioni ꝛ sacra/
mẽto altaris liberi vacent. tum etiaz quia
si cõtigit augustin⁹ ipaz xp̃iaña religionẽ pau/

cissimis ⁊ manifestissimis celebrationū sa
cramētis miscdia dei voluit cē liberam. Et
sm hieronimū. Melior est q̄nq3 psalmoꝝ
cū cordis hilaritate decātatio. q̄3 toti⁹ psal
terij cū anxietate modulatio v̄boꝝ etei mlt
titudine de⁹ flecti nō pōt. Solū ergo in of
fertorio qd̄ d̄r in missa p defūctis v̄sus ipsi
hodie dicūt. q2 officiū illud nō sequitur in
multis normā alteri⁹ officij. Porro a pa
trib⁹ introductū est vt offertoriū cātet. q vt
p̄missum est qñ offerebāt. in tubis clange
bant. hilarē nāq3 datorē diligit de⁹. Indu
ctū est etiā ex eo q̄ salomon in dedicatōe tē
pli et altaris īnumerabilē multitudinē olo
caustoꝝ obtulit cū mag̃ solēnitate. ⁊ a moi
se cui descēdēti de mōte et ꝓplm salutanti et
orāti occurrit ꝓplus ⁊ munera obtulit. Cā
tat̄ etiā offertoriū dū offert̄. ad memorādū
iocunditatē israelitici ꝓpli offerentis dona
ria ad edificiū tabernaculi. vl̄ potius ad d̄
signandū clamorē mulieris de q̄ legitur in
apoc. xij. c. Mulier. i. eccl̄ia amicta sole. id ē
xp̄o quē induit in baptismo. hn̄s lunā sub
pedib⁹. i. oīa mutabilia calcās. et in capite
coronā duodecim stellaꝝ. i. choꝝ duodeciꝫ
apl̄oꝝ. et hn̄s in vtero supple ea q̄ ī sui initō
gesta sūt. clamat ꝑturiēs et cruciat̄ vt pari
at. Clamorē ergo ei⁹ ꝑturiētis. vel salubrez
dn̄i cruciatū imitat̄ offerēda p suū grauē ⁊
grandisonū cantū q̄ neumis distenta ⁊ v̄
sibus fecūdata q̄ntūuis lōga iubilatōe q̄d
sig̃ficat nō satis exp̄mere valet. Quis tn̄ of
fertoriū cātari instituerit ignorat̄. Traxit
nomen offertoriū a ferta qd̄ ē oblatio. que
in altari offert̄ ⁊ a pōtificib⁹ cōsecrat̄. inde
offertoriū d̄r q̄i p̄fertū. oblatio v̄o vocatur
q2 offertur. Dicit̄ etiā offertoriū q2 dū offe
renda cantat̄ sacerdos accipit oblatiōes a
ꝓplis vel hostias a mīstris. de q̄b⁹ sub ti. de
oblatōe dicet̄. Aduertendū autē est q̄ lz sa
cerdos p̄mittat orem⁹. nō tn̄ īmediate orat
imo thurificat. oblatōes recipit. ⁊ alia agit
q̄si ip̄o facto dicat. nō cessat orare q̄ nō ces
sat bene agere. Dum ergo offertoriū canit̄
et incensū paratur. instāte memoria dn̄ice
passionis silentiū obserua. vsq3 dum alta
voce dicit. p oīa secula scl̄oꝝ. illd̄ insinuans
q̄ ihs post suscitatōem lazari nō palaz am
bulabat apd̄ iudeos. cū cogitarēt eū inter
ficere. sed abijt in ciuitatem q̄ d̄r effren. et ibi
morabat̄ cū discipulis suis. Collegerūt ei
pontifices et pharisei ꝯsiliū. ⁊ vnus ex ip̄is
cayphas nomine dixit. Expedit vt vn⁹ ho
mo moriatur pro populo ⁊ non tota gens
pereat. Et ab illo die cogitauerunt eū inter
ficere. De hoc dicetur sub ti. de inclinatiōe
sacerdotis.

De manuū ablutione.

Priusquaz sacer
dos offerat man⁹ iterꝝ lauat q̄3 ius
p̄us dū vestib⁹ se ornaret lauasset
ꝓut dictū est sub ti. de capitis cōpositione.
Et etiā post scd̄am thurificatōem iterū la
uat. vt sic magis ac magis mūdat⁹ offerat
hostiā īmaculatā sanctā deoq3 placentem
Nam et psalmista cū mundat⁹ eēt petebat
ampli⁹ emūdari dicēs. Amplius laua me
ab iniq̄tate mea. ⁊ a pctō meo mūda me ⁊c
Lauat āt sp ad dextrū cornu altaris. nam
dextra ꝓsperitatē. sinistra aduersitatē sig̃fi
cat. q2 igit̄ pluries peccat in ꝓsperis q̄3 in
aduersis. iuxta illud p̄s. Cadent a latē tuo
scz sinistro mille. et decē milia a dextris tuis
merito magis lauandū est ad dextram q̄3
ad sinistrā. Sacerdos itaq3 hostiam obla
turus manus lauat. ad sig̃ficandū q̄ laua
re ac mundare debet ꝯscientiā lacrimis pe
nitentie ⁊ ꝯpūctōnis. iuxta illud. Lauabo
p singulas noctes lectū meū lacrimis me
is stratū meum rigabo. Et ideo tunc dicit.
Lauabo inter innocentes man⁹ meas. id
est. opa. Et ysa. j. Lauamini ⁊ mūdi estote
Nam ⁊ xp̄s p̄usq3 verū et vnicū sacrificiū
in ara crucis offerret. in resuscitatōe lazari
lacrimas miseratus effudit euangelista te
stante. Jesus inquit infremuit spiritu. tur
bauit semetipsum et lacrimatus ē. Lauat
etiam manus ne reus sit corporis et sāgui
nis domini. iuxta illud. Munde sunt ma
nus mee a sanguine iusti hui⁹. Et vt mun
de sint a terreno pane iam in ꝓpli oblatōne
recepto vel a terreno desiderio.

De pallis corporalibus.

Interim uero dū sacerdos manꝰ abluit diaconus corpalem pallā sup altare disponit. in q̄ ammonent̄ ministri ⁊ ꝑplus vt sint ab omni carnali cupiditate mūdi sicut ipa palla mūdata ē a naturali viriditate ⁊ humore. Mūdicia q̄z corpalis sig̃ficat mūdiciā ꝑpli fidelis. De hac palla in canone ita d̄r. Ex cōsulto oīm ꝯstituimꝰ vt sacrificiuz altaris nō in serico panno aut intincto q̄sq̄z celebrare p̄sumat. sed in puro lintheo ab epo ꝯsecrato. terreno scz lino. i. de t̄ra ꝓcreato atz ꝯtexto. sic corpꝰ dñi nr̄i ihu xp̄i in sindone linea mūda sepultū fuit. et xp̄s veraz carnē passibilē et mortalez de terreno v̄gis corpe assūpsit. De lino igit̄ candido nō intincto ex institutiōe sixti pape. j. et eusebij fit corpale. Significat āt corpale passionis ī tentionē seu corpꝰ xp̄i. q̄z sicut linū mlto labore ac multis tunsionibꝰ acquirit candorem. ita xp̄i caro multo certamine ad resurrectōis gl̄iam puenit. Significat etiā ecclesiam ꝑ quā corpꝰ xp̄i intelligit̄ q̄ mltis passionibꝰ ⁊ p̄ssuris ad candorē et ne vite ꝑdu[illegible]. Tertio significat ip̄m xp̄m. Cū ei sic cōplicet̄. vt nec initiū nec finis eiꝰ appareat sic eiꝰ diuinitas initio caret nec finez hēbit. Et sicut oblata iūgit̄ corpali et ponit̄ in altari sic xp̄i caro iūcta diuinitati affigit̄ cruci. Et nota q̄ ī q̄busdā ecclesijs palla corporalis q̄ calici supponit̄ in lōgū altaris extenditur q̄ q̄ttuor in longū vel tres hz plicaturas in latū. Siq̄dē in longū altaris extēditur. q̄z vt aiūt q̄dam linteamē q̄ xp̄i corpus inuolutū fuit ꝑ illā figurā extensū in longitudine sepulcri inuentū est. Quattuor eiꝰ plicature in lōgū. q̄ttuor designāt cardinales v̄tutes scz iusticiā. tp̄antiā. prudentiā. ⁊ fortitudinē. ꝑ q̄s innatē nobis passiones reprimunt̄. Tres v̄o plicature in latū tres theologicas v̄tutes scz fidē. spem. ⁊ caritatem. ꝑ q̄s deo vnimur figurāt. Pōt q̄z et aliud in his figurari. Duplex ei est palla q̄ d̄r corporale. Una quā diaconꝰ sup altare extendit. altera quā sup calicē plicatā ī ponit̄ sig̃ficātes duo lintheamīa q̄bꝰ ioseph corpus xp̄i inuoluit. Extēsa repñtat sindonē q̄ corpus fuit in sepulcro īuolutū. et inde corporale vocat̄. plicata sup calicē posita sudarium signat q̄ caput eiꝰ fuit sepatim īuolutū. Siq̄dem extēsa q̄ corpale vocat̄. sig̃ficat fidē. plicata q̄ sudariū vocat̄ intellectū. Hoc ei misteriū credi dz sed cōprehēdi nō valet. vt fides habeat meritū cui hūana ratio nō p̄bet exp̄imētū. Scdo q̄z corpale siue sindo subsistēs sig̃ficat xp̄i hūilitatē ī passione. sudariū v̄o laborē. Tertio etiā corpale significat linteū q̄ xp̄s erat p̄cinctꝰ. sudariuz laborem in ꝑsecutionibꝰ. Ad h̄ palla sup calicē posita aliquā scz supiorem eiꝰ ꝑtem nō totū tegit. in q̄ dat̄ intelligi q̄ sudarium aliquā ꝑtem capitis xp̄i tegebat. et aliquā nō. sicut mos ē iudeis facere. Quedā tñ ecclesie nō habet nisi vnū corpale. ꝑ eo q̄d ī euāgelio legit̄ q̄ ioseph corpꝰ hiesu inuoluit in sindone mūda. nō enī dixit in sindones in plurali. et h̄ ad significandū sacramēti vnitatem. et significat sindonē qua corpꝰ christi fuit inuolutū. Corporale aūt ideo remanet sup altare vsq̄z post sumptionē corpis et sanguinis et eleuationē calicis de altari. q̄z linteamen et sudarium in sepulcro vsq̄z post dñi resurrectōem remanserūt. Preterea corporale remanēs ꝓpter sui albedinē ostendit mundiciā mētis quaz semp habere debet corpꝰ dñi sumens. Sother papa statuit ne femine sacrate vel moniales sacra vasa puta calicē vel patenā vel sacras pallas. i. corporalia attingant. Ipe tamen hmōi ornamēta altaris et ministroꝝ facere possunt exemplo marie que talia fecit et texuit in vsum ministerij tabernaculi federis Cōmuniter tñ palla vocat̄ mūda mappa supra quā corpale distēdit̄. Et d̄r palla eo q̄ palliat vel abscondit in se misteriū supradictū. Debet autē altare duplici mappa operiri ad duplicem stolam mentis scz et corporis designandam.

De oblatiōe sacerdotis et de officio ministroꝝ circa illā et de patena et de oblatōibus populi et cle

ricorum.

Otis igit̃ manibus diaconꝰ l sacerdos mīster extersis manibꝰ mediāte munda toballia accipit manꝰ epi. q̃ uuās illū ꝺ fal/distorio ad surgēdū. Qꝺ q̃ꝺ fit nō ad aduuāduꝫ. sz potiꝰ ad puocādū illū. i. xp̃m quē sīgificat q surgat ⁊ p ꝓlo oret. iuxta illud. Exurge dñe adiuua nos. Et iterū. Exurge q̃ dormis. Et fit mediāte mūda tobal lia ad notādū q mediāte mūdicia manuū .i. opm nrōꝝ excitat dñs ad aduuāduꝫ nos apꝺ pēz. Si āt ℔ ad ipm pōtificē xp̃i referat vicarū. tūc dicēdū ē q ipe puocatꝰ aduuat p mūdicia manuuꝫ eoꝝ p q̃bꝰ orat. vt eiꝰ orō efficax habeat. Vnde xps oia bona opa eccl̃ie p̃cipalit opat sic legit in esaia. Omia bona opa nr̃a opatꝰ es in nob dñe. Tuiꝰ locū gerit eps mīster vo tāq̃z eiꝰ famulꝰ ⁊ eiꝰ coadiutor tipū coopātis eccl̃ie gerit. q̃ in suis opibꝰ xp̃i opātis mīstra est et adiutrix sic dic apls. Coadiutores ei dei sumus. Qui toballiā .i. deu otā reuerētiā adhibet. qnīā sm aplm. Nō sumꝰ sufficientes aliq̃d cogitare a nobis q̃si ex nobis. sz sufficiētia nr̃a ex deo ē. Deinde eps vt sacerdos ingredit sanctuarū puenies ad altare cōsecratū. ℔ est xps q cenaculū ḡnde stratū ē ingressus cū discipul cenaturꝰ. ⁊ eis corpꝰ suū traditurꝰ. vbi mistica oblatōez accipit a mīstris. insinuās illud qꝺ iohēs euāgelista deseribit. Ihesus inq̃t añ sex dies pasche veīt in bethaniam vbi lazarꝰ mortuꝰ fuerat quē suscitauit ihs ⁊ fecerūt ei cenā in q̃ martha mīstrabat. Procedit āt ad altare absq; mitra ⁊ baculo ⁊ cū vestibꝰ sacris. puti suis locis dictū ē. Cōsidera ergo ordinē. Mā euāgelū p̃cedit. fides i simbolo seq̃t. deinde munera offerūt. necesse ei p̃mum audire. Qū o iq̃t apls credēt nisi p̃dicēt. Deinde q̃s nisi credideīt munꝰ ꝺo acceptabile offerre nō poterit. q̃ sn fide impossibile ē ꝺo placere. Hic ergo de triplici oblatōis genere dicendū ē vel de oblatōibꝰ fideliū ⁊ ꝺonis mīstrorū ⁊ populi. Sacerdos itaq; primo offert sei pm. Offerēda aūt sūt q̃ sūt ꝺei ꝺo. i. ad ie

habētes silitudinē ꝺei impassam. Deinde q̃ sūt sacrificio necessaria sc̃z panē ⁊ vinum ⁊ aquā et alia sacrificio apta. Et nota q̃ in veteri testamēto ponebāt sup mēsā tabernaculi. xij. panes azimi de simila mūdi valde. et ponebāt sem altrinsecꝰ ⁊ singul sup ponebāt patena aurea. et sup patenaꝫ pugillus thuris. Panes āt isti dicti sūt sacerdotales q̃ soli sacerdotes eos de altari sublatos comedebant. vel sm iosephū. q̃ ꝺns p̃ceperat q̃ soli sacerdotes illos formarēt et cocerent et ponerēt in mēsa et tollerēt. ip̃i n̄ ℔ n̄ obseruauerūt. Et ex his q̃ncit q̃ sacerdotes ꝺebeant hostias facere p seipos. Dicebant et panes ꝓpositōis. q̃ positi erāt sup mēsam ꝓpositōis coram ꝺño in memoriā sempit̃naz duodecim tribuū filioꝝ isr̃l. Exo. xxv. c. Mirro positi. i. lōgo tpe positi sc̃z p totā hebdomadā. Mā in diluculo sabbati recentes ⁊ calidi ponebāt mēse. et erāt ibi imoti vsq; ad sequēs sabbatū. ⁊ tūc subtrahebāt. Vel erāt ibi eternū p successionē ponēdi in mensa. Hostia āt formāt rotūda. q̃ ꝺn̄ ē tra. et plenitꝰ eiꝰ orbis terraꝝ ⁊ vniuersi q̃ habitāt eo. vt ipa sui forma sīgificet illū q̃ p̃n cipio caret ⁊ fine. q̃z uis ipse sit alpha et o. i. p̃ncipiū p̃ncipiās atq; finis. Apoc. j. c. Vnsus cū figura rotūda formetur a p̃cto ad p̃ctū. p ℔ innuit q̃ ab ipo sit oia. ⁊ ad ipm oia reꝺeq̃ēt. Vñ ps. Veritas tua i circuitu tuo. Be hac figura dicū ē in p̃hemio sc̃i de ptis. Be ℔ etiā dicēt i sexta ꝓticula canonis sup ꝺbo. Accepit panē. Ceteri ꝺuo sunt q̃ offerunt. ꝺonū videlicz ⁊ sacrificiuz. Bonū ꝺr quicq̃d auro vel argēto vel qualibet alia specie offert. Aliud tñ ē ꝺonum ⁊ aliud munꝰ. put dicēt sub p̃ma ꝓticula canonis sup ꝺbo. Hec ꝺona. Sacrificiū ē victima et q̃cūq; in ara cremāt seu ponunt. q̃ sacrū factū vel signū. q̃ p̃ce mistica cōsecrat p nobis in memoriā ꝺn̄ice passionis. Quiꝺā aūt puersi hereticꝰ nobis ad p̃sumptionē magnā reputant. q̃ sacrificaꝰ et consecratiōem hostie sacrificium appellamꝰ cū scptūra ex persona ꝺn̄i dicat. Nolo sacrificiū. Et esaias. Ne offeratis vltra sacrificium frustra. Et i euāgelio. Si ⁊ sericoꝺias

volo et non sacrificiū. Et dauid. Si voluis
ses sacrificiū dedissem. De h̄ et q̄d sit sacra
mentū dictū ē ī p̄ma p̄te sub ti. de eccl̄iasti
cis sacramentis. Omne āt q̄d deo dat̄. aut
dedicat̄ aut ꝯsecrat̄. Q̄d dedicat̄ dicendo
dat̄ vnde ⁊ appellat̄. Errāt igit̄ q̄ ꝯsecratōez
dedicationē sig̃ficare putant. Immolatio
ab antiq̄s dicta ē. eo q̄ in mole altaris posi
ta victima cederet̄. mactari eī p⁹ īmolatōez
est. Nūc āt īmolatio pani ⁊ calici ꝯueīt. li
batio v̄o tantū calicis oblatio ē. iuxta illd̄.
Et libauit de sang̃ne vue. Et illud poeticū.
Nūc patenas libare ioui. Libare eī ꝓprie
est effūdere. et antiq̄t⁹ q̄d ī liq̄da materia of
ferebat̄. vt vinū ⁊ oleū libamen dicebat̄. q̄d
vero ī sicca vt simila panis ⁊ thus oblatio
noīabat̄. Hostie apud veteres dicebāt̄ sa
crificia. q̄ fiebāt p̄us q̄z ꝯ hostes pgerēt. vi
ctime v̄o sacrificia q̄ post victoriā deuictis
hostib⁹ īmolabāt. de q̄ dicet̄ sub sexta p̄ticu
la canonis sup v̄bo. Qui p̄die. Et erant vi
ctime maiora sacrificia q̄z hostie Vel victi
ma dicebat̄. q̄z victa ducebat̄ ad aras. Olo
caustū illd̄ ē vbi totū quod offerebat̄ puta
agn⁹ vel vitul⁹ in altari igne ꝯsumit̄. Olon
eī grece d̄r totū. caustos incēsio Cerimonie
apud latinos dicūt̄ sacra oīa q̄ apud grecos
orgia vocāt̄. ꝓp̄e tn̄ cerimonie a carēdo di
cūt̄. eo q̄ is q̄ ī sacris offerūt̄ ī suo vsu care
ant hoīes. Alij appellāt cerimonias obs̄uā
tias iudeoꝝ ī abstinētia q̄rundā escaꝝ s̄m
veterē legē a carēdo. q̄z carēt reb⁹ q̄b⁹ absti
net. Panis āt ⁊ calicis sacramētū eukari
stia d̄r ꝓut dicet̄ sup dicto v̄bo. Qui p̄die.
Porro circa oblatōez sacerdotis ministri
sua officia exequūtur. Diacon⁹ eī corpale
sup altare explicat ⁊ disponit. ī q̄ ostendit̄ q̄
euāgeliū xp̄m seu corp⁹ xp̄i. imo totā ip̄ius
hūanitatē plene describit. Corpale eī h̄ cor
pus xp̄i sig̃ficat. ꝓut ī p̄cedēti ti. dictum est
Deīde subdiacon⁹ ī p̄mis calicem p̄parat̄
panē ⁊ vinum ī illo disponens. a sacerdote
postmodū ꝯsecrāda. q̄z nimirū lex q̄ p sub
diaconū h̄ ꝯgrue desig̃t h⁹ oblatōis miste
riū p̄signauit dicens. q̄ melchisedech sacer
dos obtulit abrae panē scz de frumēto ⁊ vi
nū de racemis. a xp̄o postmodū exhibēda.

et in v̄itate ꝯsecrāda. sic h̄et̄ in gen̄. ⁊ dicetur
sub vj. p̄ticula canonis sup verbo. Accepit
panē. Oblatio panis ⁊ vini sig̃ficat pia de
sideria fideliū. seu p īmolatōe seu p hostia
viua. Rursus ī pane corp⁹ xp̄i. ī vino san
guis ei⁹. in aqua ꝓplus rep̄sentat̄. Et d̄r pa
nis a pan q̄d ē totū. q̄niā h̄ ⁊ ī futuro ē tota
vita nr̄ā. Vinum d̄r a vite. cui dn̄s ī euāge
lio se cōparat. Aqua v̄o ab eq̄litate d̄r. q̄z p
h̄ sacramētū angel̄ eq̄ri debē⁹ Licet āt sint
due spēs nō tn̄ sūt duo sacrificia. vnitas eī
v̄bi vnitatē efficit sacrificij. Hoc ē enī illud
palliū q̄ noe filij ꝯtexerūt. q̄ xp̄iani xp̄i ebrie
tatē. i. passionē sub sacrificio tegūt. Deinde
subdiacon⁹ ferēs ī manu sinistra calicez et
desup corpale et illū diacono offerēs signi
ficat q̄ dn̄s subdiacon⁹ fuit q̄n̄ librū apuit
et diacon⁹ q̄n̄ dixit. nō veni mīstrari sz mi
nistrare. Diacon⁹ v̄o patenā cū hostia de
manu subdiaconi recipit int̄ pollices et in
dices vtriusq̄z man⁹. īterposito tn̄ maīpu
lo int̄ ip̄os pollices ⁊ patenā. Nēpe man⁹
subdiaconi opa sūt legis. patena latitudo
cordis. maīpul⁹ opa euāgelij. pollex vigor
v̄tutis. index discretio. Fiūt igit̄ h̄ ad sig̃fi
cādū q̄ opa legis ⁊ latitudo cordis ad opa
caritatis nō sufficiūt ad salutē nisi opibus
euāgelicis. q̄ꝝ diacon⁹ annūciator est. cuz
vigore v̄tutis ⁊ discretōne mētis adhibitis
adiuuēt̄ atz p̄ficiant̄. Supponūt̄ āt indices
p̄ollicib⁹. ad notādū q̄ v̄tutis vigor exercē
dus nō ē absq̄z discretōe. q̄ cūctarū ē mate
⁊ fūdamētū v̄tutū. Subseq̄nt̄ diacon⁹ ip̄e
patenā cū hostia ex institutōe ꝯcilij anchi
ritani pōtifici rep̄ntat. ad notādū q̄ p euā
gelicā traditōez quā diacon⁹ figurat ad al
tare. i. ad solennē ritū p̄uenit eccl̄ia. q̄z lex q̄
p subdiaconū signat̄ h̄ nostre salutis sacri
ficiū solūmodo p̄figurauit vt p̄missum est
Et pontifex seu sacerdos hostiā collocat su
per altare. Calicē vero cum vino ip̄e diaco
nus retinet et collocat in altari. Circa q̄d
notandū ē q̄ hostia significat corp⁹ christi
non sang̃nem. sacerdos xp̄m. Solus ergo
sacerdos absq̄z cuiusq̄z adiutorio illam of
fert dicēs Suscipe sancte pater ꝛc. q̄a chri
stus seip̄m in ara crucis obtulit deo patri.

Et illā ī altarī sup corpale q̄si sup sindonez mundā disponit. ī nuēs q̄ ipemet xps ℞ sacramētū īstituit. z ecclie tradidit obſuādi dicēs. ℣ Hoc ē corp⁹ meū ꝛc. ℞ facite in meaz cōmemoratōez ꝛc. Disponit autē z collocat hostiā cū signo crucis. q̄ sic xpi oblatio in cruce facta fuit. sic z oblatio sacerdotis q̄ in memoriā illi⁹ fit cū signo crucis fieri debet. Collocat et illā directe sup crucē ī ꝓsecratione altaris cū crismate factā. q̄ z xps carnē suā cruci affixit. Gerū vinū ī calice sanguinē xpi designāt. et ī ō sol⁹ diacon⁹ absq; sacerdote q̄ xp̄m designāt calicē tenet. ad notandū q̄ ī xpi īmolatōe sanguis fuit a corpe separat⁹. non tñ sol⁹. sz vna cū sacerdote illū offert. z sup pallā corpalē collocat. seu potius sacerdos illo mediāte. q̄ ex eo ptz. q̄ nō dicit offero ī singlari sic dr ī hostie oblatōe sed dicit. Offerim⁹ tibi dñe ꝛc. Ex q̄ et clare ꝓicit q̄ ambo partē debēt vba ipa ꝓferre. Diacon⁹ ergo calicē vna cū sacdote offert q̄ nō solū xps seip̄m deo p̄i obtulit. verū etiā p euāgeliū suū cui⁹ diacon⁹ ē figura z baiul⁹ huī⁹ sacrificij ritū instituit z eccie cōmēdauit. quā institutōez z cōmēdatōez ipe diacon⁹ tā q̄z p̄dicator euāgelij nūciare et manifestare dr ex suo officio ab ista militante ecclia obſuādā. ideoq; ptic̄pare dr sacerdoti ī calice offerēdo. non tñ ī ꝓsecrādo. q̄a illō soli⁹ ē officij sacerdotis. Sol⁹ tñ ep̄s vl̄ sacerdos aquam vino cōmiscet ī calice. q̄d nulli unfertur facere lz. q̄m̄ā sol⁹ xps ꝓlos sanguine suo redemit. ℣ Dreterea admixtio hmōi vinone ꝓli cū xpo designāt vt seq̄t. quē fieri nō ꝑt nisi p grāz xpi. cui⁹ typū gerunt pōtifex z sacerdos. Cōmiscet ār aqua vino ī calice ex institutiōe alexandri pape primi ℣ Primo ad notandū q̄ nūq; salus ꝓli esse potuit sine sanḡnis xpi effusione. nec etiaz sanḡnis effusio sine ꝓli salute. q̄ nō ꝓli sibi reconciliauit ī morte. Scptū ē ei q̄ aque multe sūt ꝓli multi. xps aūt sanḡne suo fudit p ꝓlo sic ipe testat. ℣ Hic ē sanguis meus noui testamēti q̄ p multis effundet ī remissionē pcōz. Scdo ad notandū q̄ de latere xpi sil'et uit sanguis z aqua. q̄ en⁹ nec xps sine ꝓlo. nec ꝓlus sine xpo. Cū ergo aqua vino miscet. tūc xpo ꝓlus adunat. ℣ Hoc q̄z misterū lex mosayca p̄figuit. sic aplus exponit dicēs. bibebāt ār de spirituali ꝓsequēte eos petra. petra ār erat xps. Qua ꝓpt sacerdos ī calice aquā fudit. vt sic aq̄ nō sepat a vino. sic ꝓlus nūq; sepet a xpo. Tertio ꝓmiscet vt duitas z hūanitas ī vna ꝑsona ꝓuicta eē itelligāt. ℣ Nā p vinū diuitas p aquā hūanitas itelligit. Qui ergo ī altaris officio aquā sine vino vel ecōuerso ei mistrat q̄ntū ī se ē duitatē ab hūanitate sepat. de q̄ dicet sub serta ptícula canonis sup vbo. ℞ ē corp⁹ meū. et sup vbo. ℞ ē calix. Sanḡ sacerdos vel miſter missur⁹ vinū z aquā ī calicē ꝓus effudit modicū ī terrā. nō solū vt meatus siue loc⁹ valis p quē fluere debēt mundet. et si q̄dē ī superficie vini vl̄ aque emittat vexetiā ad offendendū q̄ sanguis z aq̄ de latere xpi vsq; ī terrā fluxerunt. ad q̄d misterū se ꝓparat pagendū. Cōsiderandū etiā ē. quia aqua bñdicit q̄n vino admiscet. vinū vo n̄ Et ℞ iō vt q̄dam dicūt. ℣ Primo q̄ vinum suā bñdictionez expectat. Sz ℞ iō nō videt sufficies. q̄nā in bñdictiōe vini sub nōie calicis am vinū q̄z aq̄ sil'bñdicunt. Uñ pōt scdo mō dici q̄ vinū in ℞ loco xp̄m significat q̄ nulla eget benedictōne. aqua ꝓlum hac vita neq̄t eē sine peccato ꝓpter q̄d indiget bñdictione dei vt redda dign⁹ ad p̄missam monitionē cum xpo. Ad ℞ igit̄ significandū aqua bñdicit q̄n vino admiscetur. Tertio etiā vinū non benedicit sacerdos q̄ non potest benedicere debet ex officio suo illud in calicē mutē vt p̄missum est. Quarto q̄a ꝓlus p aquā significat⁹ vnitur christo solum p benedictōem grē ip̄ius christi. quez sacerdos bñdictēs figurat. Est ār plus de vino q̄z de aqua ponendū arbitrio sacerdotis. ita tñ q̄ aqua a vino absorbeat z vini sapor ē retineat. et ℞ in signū q̄ ecclia dr in corpare christo. nō xp̄us ecclie Unde aug⁹. ℣ Nō tu mutabis me ī te. sicut cibū carnis tue. sz tu mutaberis in me. Be ℞ etiā dicet sup dicto vbo. hic est calix. et ī sexta parte sub q̄nta feria cene dñi ꝓpe finē. ℣ Predictus etiam alexander papa statuit oblationē ex azimo et in modica fieri quā

titate dicēs. Hec oblatio q̄nto rarior tanto
potior. Non ē etiā omittendū q̄ ī missis pri
uatis mīstrās sacerdoti ampullā cū vino.
manū eiꝰ nō osculat̄ sz mīstrans ampullā
cū aqua sic. q̄niā vinū xp̄m. aqua genꝰ hu-
manū. osculū v̄o pacē int̄ deū ⁊ hoīez sig̃fi-
cat reformataz. Regularit̄ tn̄ cū celebranti
aliq̄d porrigit̄ vel ab eo recipit̄. manꝰ oscu
lū interponit̄. ad designandū q̄ oē seruitiū
oīsqz reuerētia deo exhibita cuiꝰ vices cele
brās gerit. ꝓcedere dz ex feruore caritatis ⁊
amoris. q̄ ꝑ mā⁹ osculū desig̃t. De h̄ et sub
euāgelio dictū ē. et sub ti. de pacis osculo di
cet̄. Calix āt ponit̄ rome ad dextrū latꝰ ob-
late. et bn̄. q̄i sanguinē susceptur⁹ q̄ d̄ latere
xp̄i noscit̄ ꝓfluxisse. ⁊ ad designādū sangui
nem et aquā de dextro xp̄i latere emanasse.
Preterea si a latere stet. recta pars crucis
q̄ fit cōmuniter sup̄ hostiā ⁊ calicē nō ꝓdu
cit̄ solūmodo sup̄ hostiā q̄d tn̄ fieri dz. crux
ei ip̄a inchoari dz sup̄ hostiā ⁊ ꝑfici sup̄ ca
licē. ꝓut ex diuersis locis ⁊ v̄bis ip̄iꝰ cano-
nis colligit̄ euident̄. De h̄ dicet̄ ī octaua ꝑ-
ticula canonis sup̄ v̄bo. hostiā sctām. Cō-
munit̄ tn̄ alibi ponit̄ hostia int̄ sacerdotē ⁊
calicē. Primo ad notandū q̄ xp̄s ē media
tor dei ⁊ hoīm. et s̄m h̄ sacerdos deū prēm.
hostia xp̄m. aqua in calice ꝓplm̄ significat.
q̄r nō nisi xp̄o mediāte ad resurrectōis gau
diū possumꝰ ꝑuenire. Scd̄o ꝓpinquior ē
sacerdoti hostia q̄z calix. q̄r ꝑus a xp̄o cōse-
[illegible]itur q̄z sanguis et aplis ꝑus data.
Sed h̄ rō facit potiꝰ ꝓ dictis romanis. qui
cruces incipiūt sup̄ hostiam. et deinde eas
sup̄ calicem ꝓducunt. Porro cū sacerdos
accipit patenaz cū hostia. vrceolū cū aqua
calicē cū vino. thuribulū cum incenso effi-
cit sup̄ ea crucis signaculū. vt ꝑ crucis v̄tu-
tem eius conatus diabolice malignitatis ef
fugiat. ne ꝯ sacerdotē vel sacrificiū aliquo
modo p̄ualeat Et nota q̄ in ampullis in q̄
bus vinū et aqua ꝯtinet̄ ꝓ sacrificio. spūa-
liter ꝯsiderandū ē q̄ in parua suba incom
p̄hensibilia ꝯtinent̄ futura sacramēta. Di-
citur aūt ampulla quasi ampla bulla. sig̃fi-
cans cor humanū. q̄d amplū debet esse lati
tudine caritatis. Rursus amule. i. vasa ad
offerendū vinū. sunt p̄dicatores mordacit̄
increpantes. vel quilibet spūssancti gratia
inebriati et alios inebriantes. Hydrie vero
id ē. aquatica vasa sunt doctores aqua sa-
pientie salutaris potati et vitalibꝰ aq̄s re-
pleti. Rursus adhuc p̄missa alio ordine
ꝓseq̄mur. In q̄busdam ecclesijs subdiaco
nus portat calicē ī sinistra. patenā ī dextra.
et desup̄ corpale. vnus cantor oblatā cum
fanone et vinū cum ampulla. alter v̄o pre-
bet aquam vino miscendaz. vltimo diaco-
nus fundēs aquam in calice offert p̄sbitero
seu ep̄o. Nempe subdiaconus est christus
calix passio. patena crux. sinistra presens vi
ta. dextra futura. corporale ecclesia. vnꝰ can
tor iudaicum ꝓplm̄ figurat. alter gētilem.
ampulla deuotionem. oblata corpus. vinū
sanguinem. aqua eccl̄iam. archidiaconus
xp̄m. p̄sbiter seu episcopus deum patrem.
Subdiaconus ergo calicem portat in sini
stra. q̄r xp̄s de torrente bibit in via. i. passio-
nem sustinuit in p̄nti vita. patenā ī dextra.
q̄r ꝑ crucem ꝑuenit ad gl̄am. ꝓpt̄ h̄ eī exal-
tauit illum deꝰ. desup̄ corpale. q̄r eiꝰ passio
nem ecclesia non desinit imitari. corporale
enī candidat̄. et ecclesia ꝑ multas tribulati
ones xp̄o ꝯformat̄. Subdiaconꝰ etiaz no-
ster scz xp̄us patenam cum calice portauit
quando crucē in passione baiulauit. Pri-
mus cantor offert oblatā cum fanone ⁊ vi
num cum ampulla. q̄r p̄mitiua ecclesia de
iudeis suscepit fidem passionis in deuotio
ne mentis. Oblatam ergo nō nudis ma-
nibus sz cū fanone cādido. i. cū mapula al-
ba et mūda offert ad notandū q̄ xp̄i corpꝰ
ab his tantū digne suscipit̄ q̄ carnē suā cuz
vicijs ⁊ ꝯcupiscētijs crucifigūt. Aliꝰ autez
cantor offert aquā quaz diaconus miscet
vino. et offert p̄sbitero seu ep̄o. Hec est gen
tilitas q̄ suā obtulit multitudinē. quā xp̄s
in passione obtulit deo patri. Potest etiaz
non incōpetent̄ dici q̄ altare mensam dn̄i.
ī qua cuz discipulis suis ꝯuiuabatur. ara
crucem. calix sepulchr̄ vel passionē christi
de quo in p̄ma p̄e sub ti. de picturis dictū
est. et patena que a patendo dicit̄. cor latū
et amplum significat. super hanc patenaz.

idē. sup latitudinē caritatis sacrificiū iusti-
cie dz offerri. vt olocaustū anie pingue fiat.
Hāc cordis latitudinē hēbant apl'i. cuz pe-
trus dicebat Et si oportuerit me mori tecū
nō te negabo. Silr̄ ⁊ oēs apl'i xp̄o dixerūt.
Sz latitudo cordis ab eis aufugit et latuit
cū oēs magistro relicto fugerūt ⁊ latuerūt
Ad qd̄ sig̃ficandū post susceptā inde obla-
tā. sacerdos abscōdit sub corpali patenā. vl'
saltē eā ab altari remotā. subdiacon⁹ retro
retinet īuolutā. p hergo discipl'oꝝ fuga vel
latibulū l' īfidelitatis excecatio desig̃t. q̄ dū
verū sacrificiū offerret̄ relicto xp̄o fugert̄ ⁊
latuerūt sic̄ eis ip̄e p̄dixerat. Oēs inq̄t vos
scādalū patiemi ī me ī hac nocte. Scp̄tuz ē
eī pcutiā pastorē ⁊ dispergēt̄ oues gregis.
Postq̄z āt surrexero p̄cedā vos in galileā.
De h̄ dicet̄ sub ti. de sanct⁹. Et iō sacerdos
dictur⁹ pax dñi. q̄i dñice resurrectōnis an-
nūciatur⁹ eulogiū. resumit patenā. qz cum
esset sero die illa vna sabbatoꝝ. ⁊ fores eēnt
clause vbi erāt discipl'i ꝯgregati ꝓpt̄ metū
iudeoꝝ. veīt ih̄s stās ī medio dixit eis. pax
vobis. resumēs oues q̄ trepidātes aufuge-
rāt. Rursus patena q̄ ꝓpt̄ sui formā diui-
nitatez q̄ initio caret ⁊ fine. sig̃ficat. vsqz ad
dñicā orōez abscōsa tenet̄. ad signādū q̄ di-
uinitas nobis abscōsa ⁊ velata ē ī h̄ mūdo
sz q̄n in orōe dñica dr̄ panē nostꝝ. maīfesta-
tur. ad oñdendū q̄ q̄n ad panē nostrū q̄ in
celis ē p̄ueniemus. tūc diuītas q̄ ī h̄ mūdo
abscōsa ⁊ velata ē manifestabit se nob̄ et vi-
debi⁹ ip̄m sicuti ē. de h̄ dicet̄ sub ti. de resū-
ptione patene. In q̄busdā tñ locis patena
discoopta tenet̄. ad designādū q̄ sacerdos
orat p etnis q̄ p xp̄i p̄dicatōez nob̄ reuelāt̄.
Per patenā eī q̄ rotunda ē. etnitas q̄ p̄nci-
pio caret ⁊ fine ꝯgrue desig̃t. Sane subdia-
con⁹ tenet patenā a pte posteriori eleuātaz
q̄i diceret. Imitami me q̄ posterioꝝ oblit⁹
ad anteriora me extēdo. innuēs etiā q̄ refer-
re debē⁹ oīa opa nr̄ā ad xp̄m ⁊ ad coronaz
eternā. Patena q̄z seorsū a calice reuoluta
scz ps supior subtus posita. sig̃ficat lapidē
a sepulcro cōmotū et reuolutū. Et nota q̄
diacon⁹ tradit patenā subdiacono tenēdā
innuēs q̄ xp̄s ꝯtulit discipulis suis p̄tātez

p̄dicandi regnum dei. Circa hoc etiā vide-
bit̄ sub ti. de resūptione patene. Circa ob-
lationē ꝓpl'i notandū ē q̄ ꝓpl'us offerre debz
iuxta illud exo. Non apparebis in ꝯspectu
dei tui vacu⁹. Per oblata q̄z munera pos-
sumus cōmemorare copiosam victimā. q̄
oblata ē a ꝓpl'o. cū rex salomon templū ⁊ al-
tare dño sacraret. Exēplo eī illi⁹ plebs fidel'
offert et dona deo. Sz ī veteri testamento
ꝯueniebat ꝓpl'us in hierl'm in q̄busdaz ma-
gnis solēnitatib⁹. s. pasca. pente. ⁊ ī festo ce-
nophegiaꝝ vt orarēt ī tēplo. ⁊ tūc tenebant̄
offerre. Et nota qz ī veteri testamēto ꝓpl'us
offerebat sacrificiuz legale ⁊ volūtariū. s. p
peccato p gratiarū actōe dona vota et olo-
causta. Sacrificiū legale sunt decime et p̄-
mitie. vel ea q̄ lex iussit offerri. Deut. xij. ca.
Volūtariū est quod sponte pro peccato et
pro legis trāsgressione offerebatur. Dona
sūt que in templi ornatū offerebant̄. Vota
que pro periculis infirmitatis vel belli De
olocausto p̄missum est. Unde dicit̄ in pa-
raliū. q̄ obtulerunt p̄ncipes pro votis pro
spontaneis pro peccato pro regno. pro sā-
ctuario. pro iuda. Ritus igitur synagoge
transiuit in religionem ecclesie et sacrificia
carnalis ꝓpl'i mutata sunt in obseruantiaz
ꝓpl'i spūalis. Nam sicut ꝓpl'us ille. moisi de-
scēdenti de monte diuersa dona ad facien-
dum tabernaculū offerebat. sic episcopo d̄
pulpito venienti christiani deuotas offert̄
oblationes. Alius offert aurum [illegible]
magos q̄ aurum dño obtulerūt. Alius ar-
gentum secutus illos q̄ pecuniā ī gazophi-
latio posuerūt. Alius v̄o aliq̄d de sua sub-
stātia. vt associet̄ illis q̄ p paulū ⁊ barnabā
necessaria paupib⁹ trāsmiserūt. Nec est cu-
randū q̄ q̄ntitas vel species offerat̄. sz poti-
us mēs attendit̄ offerētis. Vñ Prouerb.
iij. Honora dñm deū tuū de tua substātia
Et Thob. iiij. Ex tua sub̄a fac elemosynā
Et magi obtulerūt xp̄o nato aurū thus et
mirraz. matth. ij. iuxta illud psalmiste. Ty-
bi offerēt reges munera. Nec s̄m gregorium
offerēs a muneribꝰ. sz munera ab offerente
placēt. Offerūt q̄z legale sacrificiū ī decimis
⁊ ꝯmitijs. volūtariū in spōtaneis oblatio-

nibus p pctō dū pnias redimūt. p gratiaꝝ actōe dū p collatis a dō aliq̄ grā q̄cq̄z offe rūt. dona dū ī edificia eccl̄iaꝝ vl' vtēsilia ali q̄d offerūt. vota dū q̄d ī piculꝰ vouerūt exol uūt. olocaustū offert. q̄ seculū derelinquūt ⁊ sua pauꝑibꝰ distribuūt. Offerēs āt ma nū sacerdotis osculat̄. p q̄d fides cū ope de signat̄. de q̄ et iā p̄missū ē. Et sacerdos ob latōes manu tāgit rep̄sentās illd̄ Leuit. j. et. iiij. Ponetq̄z manꝰ super caput hostie ⁊ acceptabil' erit atz ī expiatōez p̄ficiēs. Offe rētes v̄o panē ⁊ vinū sig̃ficāt discipl'os q̄ p̄ uenert̄ pare necessaria ad pasca. Verū cle rici vel monachi et āministratōes habētes nō offerūt nisi ī officio mortuoꝝ ⁊ in noua celebratōne sacerdotis. ⁊ ī q̄busdā p̄cipuis solēnitatibꝰ. cū eī ip̄i de oblatōibꝰ viuāt et ip̄i ac sua deo oblati sūt n̄ tenēt̄ offerre. Vi riā n̄ mulieres offerūt. ip̄i eī fortes ī xp̄o de signāt scz martyres q̄ ī p̄mitiua eccl̄ia plu res ꝯtumelias passi xp̄o victimā obtulerūt dū occubuert̄. Deinde mulieres q̄ fragilio res designāt scz cōfessores q̄ tp̄e pacis dn̄o laudis hostias obtulerūt. Preterea vir ca put ē mulieris. ⁊ iō a capite ratio ē edenda. Subdiaconi āt vel acoliti recipiunt obla tōes q̄ ad manū ep̄i deferūt̄. ad notandū q̄ ip̄e nō sua sz aliena manu dz tp̄alia mīstra re. Sane romanꝰ pōtifex nullā oblatiōem manibꝰ tāgit nisi illā q̄ p defūctis offertur. quā iō manibꝰ accipit vt suggillet errorē dogmatizantiū elemosynas nō p̄desse de fūctis ⁊ nūi oblatōnes panis. quā tāgit. tū p̄pt reuerentiā sacrificij q̄d ex pane cōficit̄. tū q̄z ē vicariꝰ eiꝰ q̄ de se dicit. ego sū panis viuꝰ. Ceteras v̄o oblatōnes ad pedes acci pit p̄pt illud q̄d ī actibꝰ apl'oꝝ habet̄. q̄niaz offerebāt p̄cia eoꝝ q̄ vendebāt̄ ⁊ ponebāt̄ ante pedes apl'oꝝ. ⁊ q̄z oīa sua sunt p̄ut sub euāgelio tactū ē. Et nota q̄ p defūctis offer tur panis ⁊ vinū. iuxta illd̄ thobie. iiij. Pa nē tuū ⁊ vinū tuū sup sepulturā iusti cōsti tue. i. distribue. Et pecunia siue argētuz ex emplo iud̄ machabei q̄ misit offerri. xij. mi lia dracmas argenti p pctis mortuorū. ij. Mach. xij. Et p̄cia eoꝝ ponebāt̄ an pedes apl'oꝝ vt p̄missū ē. Et etiā lumē ad illumi nandū illos q̄ ī tenebris purgatorij sedent. q̄i offerēs ip̄o facto dicat. Lux et̄na luceat eis dn̄e ⁊c. Sane moyses vidēs q̄ p̄plus mlt̄ ta obtulissz. iussit p̄conis voce cātari ne q̄s vltra offerret. exo. xxxv. ⁊ xxxvj. c. Nullus tn̄ sacerdotuz nr̄i tp̄is talia facere visus ē. In nōnullis locis parrochiani ī die natal' dn̄i offerūt sacerdotibꝰ panes q̄s kalēdarios vocāt p̄pt illd̄ q̄d legit̄ Leuit. xxiij. Offere tis panes duos sacerdoti q̄ cedūt ī vsū eiꝰ. et vocabitis hūc diē celeberrimū atz sctissi mū. Susceptis itaq̄z a p̄pl'o oblatōnibus et choro offertoriū cantāte. ep̄s seu sacerdos ad altare reuertit̄. quoniam christus susce ptis fideliuz votis. cantantibꝰ turbis. osan na in excelsis. in p̄ximo immolandꝰ intra uit in templum.

De sancta thurificatione.

Oblatione mistica d̄ q̄ p̄missum est suscepta. statim adolet̄ incensū p q̄d illud innuit̄ q̄d statim subscribit̄ a iohāne in euāgelio. d̄ q̄ p̄missuz est p̄pe p̄ncipiū p̄cedētis tituli. Maria ergo scz magdalena accepit librā vnguēti nardipistici p̄ciosi. et vnxit pedes iesu. et domꝰ impleta ē ex odore vnguēti Et sacerdos ī modū crucis sup̄ducit et circū ducit incēsū sup sacrificiū et altare vt et cru cis sig̃culo ⁊ thuris incenso diabolice frau dis malignitas extricet̄ et effugiat. Q̄ v̄o tertio sup̄ducit et circūducit incensum. de signat q̄ maria ter exhibuit et adhibuit vn guentum circa corpus iesu. Primo cū vn xit pedes ip̄ius in domo simonis pharisei. Scd̄o cum in domo simonis leprosi super caput eiꝰ vnguentum effudit. Tertio cum emit aromata vt veniens vngeret ih̄um iā posituz ī monumēto. volūtas eī reputatur p̄facto. cum et p seip̄az nō steterit quo mi nus expleuerit quod incepit. Q̄ vero post modum vndiq̄z totuz incensat̄ altare. desi gnat q̄ factū illud totā respersit eccl̄iam sic dominꝰ ip̄e testat̄. Amen dico vobis vbi cūq̄z p̄dicatum fuerit euāgelium hoc in to to mūdo dicet̄. q̄ et hoc fecit in memoriam eiꝰ. Potest etiā dici q̄ altare thurificatur

in figurā angeli. q̄ stetit iuxta arā tēpli hn̄s thuribulū ī manu sua. de q̄ fum⁹ aromatū in ꝯspectu dn̄i ascēdebat. Christ⁹ eī magni ꝯsilij angel⁹ carnē īmaculatā igne scti spiritus plenā ꝑ nobis ī ara crucis obtulit dn̄o in suauitatē odoris. Fum⁹ aromatū sunt orōes sctōꝝ q̄ ꝑ ardorē caritatis ex passiōe dn̄i ꝓpagate ad deū prēm ascēdūt. ⁊ nos ad coronā eternitatis ꝓuehūt. ideoq̄ sacerdos thurificat ī modū crucis ⁊ corone. Si aūt semel thurificat. recolit vnicā passionē. si semel coronat vni⁹ denarij retributōnez. Si vo ter eternitatis in passione opationē ⁊ triū ordinū glorificatōem. Et iō thurificās ait. Dirigat orō mea sic incensū ī ꝯspectu tuo Eleuatio ma. me. sacri. vesper. Moraliter āt incensū deuotōis adolendū ē ī thuribulo cordis igne caritatis vt odorē suauitatis emittat. vt videlicz tam nos q̄z oblatio nrā sim⁹ bonus odor deo. de quo dicit scp̄tura Fungi sacerdotio ⁊ hrē laudē in noīe ipi⁹ et offerre illi incensū d. in. o. s. Hoc eī incēsū sacerdos accipit. i. xp̄s acceptat. ⁊ incensat ex eo sacrificiū et altare. Potest etiā dici q̄ thuribulū qd̄ oblatōi sacerdos suppoīt. significat xp̄m ꝑ quē petit vt sibi ꝓpiciet de⁹ Sane oīb⁹ defert incensū vt ostēdat q̄ oīa a sacerdote facta ꝑtinēt ad oēs. Vn̄ ps. Dirigat dn̄e orō mea sic incensuz in cōspectu tuo. nisi ī missa ꝑ defūctis. vt dicet ī. vij. ꝑte sub ti. de officio mortuoꝝ. In ꝯcilio rocho magen̄. ī burcardo libro. iij. c. vt tpe. ita legitur. vt tpe q̄ legit euāgeliuz. finito enāgelio sup oblationē incensū ī mortē videlicet redēptoris nrī ponat decernim⁹. Leo etiam papa statuit incēsū sup oblatā poni. Quidā tn̄ heretici garriūt nō eē in missa thurificandū q̄niā xp̄s in cena terrenū incensū n̄ fumigauit. Et esaias Incensū ē abominatio mihi. Quare altare et crucifix⁹ thurificant dictū ē sub ti. d̄ aque bn̄dicte aspsione Post thurificatōez iterꝝ digitos lauat. nec vlteri⁹ vsq̄z post cōmunionē cū eis cū q̄b⁹ sacrā hostiā tractare hz aliq̄d tāgat. s̄z post ei⁹ eleuatōez eos iūgat vt dicet sub octaua ꝑticula canonis. Minister q̄z trahit ⁊ sup brachia ei⁹ informat planetā ⁊ alia īdumēta. Nā et legalis sacerdos duz sacrificabat sūmitates balthei sup hūeꝝ reflectebat.

De inclinatōe sacerdotis ⁊ osculatione altaris et oratione.

Thurificatōnis expleto ministerio sacerdos se inclinādo dic̄ Suscipe sctā trinitas ꝛc̄ qd̄ sumit de tertio danielis. vt videlicet hostiā offerat ex pinguedine caritatis. et sit dignus ad sacrificiū īmolandū. Sacerdotis īclinatio xp̄i hūilitatē sig̃ficat. q̄ exinaniuit semetip̄m formā serui accipiēs fact⁹ obediens vsq̄z ad mortē. mortē aūt crucis. q̄ etiā inclinās se ad pedes discipuloꝝ post sacramētū in cena traditū orauit ad prēm. Postea vo se erigēs osculat altare. ad notādū q̄ ꝑ passionē xp̄i ꝓplus liberat⁹ ē. et d̄o patri recōciliat⁹. Vn̄ aplus ad ephe. iij. Faciēs pacē vt recōciliet ambos in vno corpe deo. Cōsequēt sacramētū inceptur⁹ orat p̄muz ꝑ se. deinde ꝑ ꝓplo. ꝯuertēs eī se ad illū sub silentio dicit dn̄s vobiscū. sicut dictū est sub ti. de salutatō. Et mox voce aliquātulum eleuata. vt orō oīm auxilie ei. quasi nō presumes q̄ solus possit tantū mysteriū exeq̄. monet illū dicēs. Orate ꝑ me frēs ꝛc̄. et ego ꝑ vobis. In q̄ signat illud qd̄ xp̄s discipulis suis dixit Luc. xxij. Orate ne intretis in temptatōez. Et ibidē. Ego ꝑ te oraui petre. Monet āt orare vt sacrificiū fiat deo acceptabile. Et ꝓplus debet similiter secrete orare. respondēs Memor sit dn̄s omnis sacrificij tui. et olocaustū tuuz pingue fiat. Vel respondet. Suscipiat dn̄s sacrificium. ꝛc̄. Vel dicat. Spūssanct⁹ supueniet ī te. Vel illud. Mittat tibi dn̄s auxilium de sancto. Vel. Immola deo sacrificiuz laudis. Debemus enī ꝑ inuicē orare s̄m aplm iacobū vt saluemur. Orauit enī et christ⁹ p̄muz ꝑ se. Pater inq̄t. venit hora clarifica filiū tuū vt filius tu⁹ clarificet te. Deinde pro populo dicens. Pater sancte serua eos quos dedisti mihi. vt sint vnum sicut ⁊ nos. Dicturus ergo orate pro me fratres. se vtit ad populum. quia ip̄m distincte alloquit. Sed dicturus oremus post dn̄s vobiscuz se ad

altare ꝯuertit. qꝛ tũc nõ distincte. sꝫ ꝑ modũ
ꝯceptiõis ad aliq̃d excitat ad secũ orandũ
seu grãs referendũ. Monito itaqꝫ ꝓplo sa-
cerdos statim reuoluit̃ ad altare ꝑ sinistrã
ꝑtẽ. ꝓut sub titulo de salutatiõe ad ꝓplm di-
ctũ ẽ. Et tunc tãdẽ dicit orationẽ quã inter
miserat ab offertorio citra qñ dixit. oremꝰ.
ad notãdũ ꝙ xp̃s iterꝫ rediit hierosolimam
ad domũ orõnis quã ad tp̃s deseruerat cũ
secesserat in effrem. Sic enĩ legit̃ ĩ euãgelio
Cũ venisset iesus hierosolimã. intrauit in
tẽplũ ⁊ eiecit emẽtes ⁊ vẽdentes de tẽplo di-
cens. Domꝰ mea domꝰ orõis vocabit̃. in
stat enĩ sacerdos orõibꝰ ne indignꝰ inue-
niat̃ vt oza q̃ tetigit temere arcã dñi ⁊ ꝑcus
sus ẽ a dño. nec legit̃ aliud fecisse. nisi vxo-
rẽ propriã cognouisse ĩ nocte ꝑcedẽti. beth-
samite quoqꝫ qꝛ temere voluerũt arcã dñi
tangere occisi sunt de ꝓplo. lxxxviij. de plebe
quinq̃ginta milia. Preciosa arca est calix
dñi. Orat aũt voce demissa. Primo ne vi-
lescat officiũ misse. ⁊ iõ oratio ipa. qꝛ secrete
dr̃ a quibusdã secreta. a quibusdã secretel-
la ad differẽtiã maioris secrete. a quibusdã
vero sacra vocat̃. De q̃ ⁊ hmõi silẽtio sub
titulo de secreta dicet̃. vt dictũ ẽ sub titulo d̃
offertorio. Scdo orat in silentio vt deuoti
us oret nec cogitet quo eiꝰ vox ⁊ corpis ge-
stus placeãt ꝓplo. qꝛ ⁊ dñs elongatus ẽ a di-
scipulis quãtũ ꝯtinet iactꝰ lapidis vt ora-
ret. Tertio in h̃ ꝙ secrete orat sig̃ficat secre-
tas ꝑces xp̃i dicentis. Pater mi si fieri põt
trãseat [illegible] me calix iste. Matth. xxvj. Quar-
to h̃ silentiũ recolit sacramẽtũ in sacrificijs
patrũ abscõditũ. vt in abel. isaac. ĩ agno pa-
scali. in vitula rufa. ĩ hirco emissario. Quĩ-
to in h̃ repñtat̃ silẽtiũ qd̃ dñs habuit ĩ pas-
sione. qꝛ tanq̃ꝫ ouis ad occisionẽ ductus ẽ.
qd̃ etiã martyres imitati sunt. Vñ. Non
murmur resonat nec q̃rimonia. ꝛc. Sexto
iõ orõnes q̃ post oblatiões sequũt̃ in silen-
tio ⁊ secrete dicunt̃. qꝛ iudei statim pꝰ susci-
tationẽ lazari voluerũt occidere iesum. ille
vo abscõdit se in ciuitate effrem in solitudi-
ne ⁊ tacuit a ꝑdicatiõe ⁊ miraculoꝝ ꝯpati-
one vsqꝫ in sabbatũ in ramispalmaꝝ q̃ ve-
nit ĩ domũ simonis leprosi et tũc ꝑdicauit

apte. ad qd̃ designãdũ sacerdos ĩ fine secre-
te iterꝫ eleuat vocẽ dicẽs palam ⁊ alta voce
Per oĩa secula seculoꝝ. qd̃ expositũ ẽ sub
ti. de orõne. Scdo iõ dr̃ alte. ꝑ oĩa ad notã-
dũ ꝙ pꝰ resurrectionẽ xp̃s ꝑdicauit aperte
Tertio qꝛ ẽ ꝑncipiũ sequẽtis orõnis vt iã
dicet̃. Quia vero q̃rit assensum ꝓpli ⁊ ꝯfir-
mationẽ. qꝛ ipe ẽ q̃i legatꝰ ꝓpli. iõ ꝓplꝰ assen-
tiens voci eiꝰ dicit amẽ. qꝛ seculũ per ipsuꝫ
creatũ ẽ. Adhuc dicturus ꝑ oĩa secula secu-
loꝝ deponit manꝰ sup altare. primo ad no-
tãdũ ꝙ oẽm cogitatũ tpalẽ deponit. ⁊ se to-
taliter deo cõmittit. ĩmolationi dũtaxat to-
ta mente intendẽs. Scdo manus deponit
cũ enĩ tunc ad cordis eleuationẽ ⁊ ad gra-
tiaꝝ actionẽ inuitat ⁊ eleuationeꝫ cordis ꝑ
cõtẽplationẽ ꝑcedere debeat exerciciuꝫ bo-
ne opationis. quã manuũ depositio signi-
ficat. de qua opatiõe postea grãs referimꝰ
ei q̃ in nobis incipit opꝰ bonũ. vt ꝑficiat si-
cut dicit aplꝰ. idcirco tunc manꝰ deponit.

De prefatione

Ante prefationeꝫ
describit̃ in libris quedã figura
repsentans ex ꝑte anteriori litterã. v. ex ꝑte
vero posteriori litterã. d. que due littere cõ-
iuncte ꝑ vere dignũ ponunt̃ littera videli-
cet ꝑ dictione. Sane ꝑ litterã. v. q̃ inferuis
clausa ⁊ supius apta ẽ. habẽs initiũ a linea
longiori. humanitas siue hũana xp̃i natu-
ra q̃ in v̄gine ꝑncipiũ habuit. sed fine care-
bit. ꝑ. d. vero circularit̃ clausuꝫ dĩnitas seu
dĩna natura q̃ nec ꝑncipiũ nec finẽ habet.
figurat̃. Tractꝰ vo in medio vtrãqꝫ copu-
lans ꝑtẽ crux ẽ ꝑ quã diuinis associantur ⁊
vniunt̃ hũana. iõ ergo hec figura in ꝑfatio-
nis ꝑncipio ponit̃. qꝛ ꝑ mysteriũ vnionis
⁊ dñice passiõis pacificant̃ hoĩes angelis
sociant̃ hũana dĩnis in ꝑconio saluatoris
In ꝑfationibꝰ enĩꝫ oĩbꝰ ꝯueniũt hoĩes et
angeli ad cõcinẽdũ ꝑconia regi. Vñ ⁊ alta
⁊ delectabili voce cãtant̃. qꝛ in eis angeloꝝ
ꝑconia repñtant̃. ⁊ cantant̃ corã altari ⁊ a
sola sacerdote. iuxta illud Apoc. iiij. Et can-
tabãt q̃i cãticũ nouũ ante sedẽ ⁊ nemo po-
terat dicere canticũ nisi. ꝛc. Siquidem hec

oratio vocat̃ p̃fatio.q2 p̃cedit sacrificiū p̃n cipale.Est enī q̄ ploc̃utio.i.ad mysteriuz p̃paratio.ploc̃utio videlicet tot⁹ oratiōis secuture.a te igit̃ vsqz ad agn⁹ dei. In hac enī ploquit̃ sacerdos grates ⁊ laudes deo. vt meli⁹ ad p̃secrādū corp⁹ xp̄i valeat peruenire. Vocat etiā p̃paratio.q2 p̃parat fidelū mētes ad future reuerētiā p̃secratōis Dicit etiā hymn⁹ angelicus.q2 angelicis laudib⁹ ē plen⁹. Verūtm̄ sacrificiū vocat̃ i secretella oblatio.sed a dñs vobiscū qō statum p⁹ illā seq̄t vsqz ad sanct⁹ vocat̃ hymnus. Sane sicut in primo titulo dictū ē in fine secretelle dr alta voce. Per oīa secula seculoz.qō siquidē ē finis illi⁹ orōnis ⁊ uni tū p̃fatiōis.p qō sacerdos insinuat q̄ xp̄s ē lapis angularis.q̄ fecit vtraqz vnū .iudeos p̃ri. s ⁊ gētiles vt sit vnū ouile et vnus pastor. Dicitur ergo sacerdos rē attentōe dignissimā salutat tp̄lm dicēs. Dñs vobiscū.opiās nos tales eristere cū qb⁹ dñs manere dignet̃ ⁊ illud nobiscū celebrare quiuū.ad qō mulier attulit alabastrū vnguēti nardi pistici p̃cios ⁊ effudit illō sup̃ caput dñi recūbētis. Et tp̄lis rñdet dicēs. ⁊ cuz spū tuo. ⁊ sic mutuō p se orāt. Iſtā ⁊ ī veteri testamēto oēs sacerdotes orabāt dū p̃sumaret̃ sacrificiū ionatha inchoante ⁊ ceteris rñdentib⁹. Postea stat̃ sacerdos eos incitās subiūgit. Sursū corda.i.i celestib⁹ nō in terrenis.⁊ eleuat man⁹ propt̃ rōnes sub ti.de orōne scriptas ad finē. Chor⁹ respōdet. Habem⁹ ad dñz.i.habere debem⁹. Cū in canone cipr yani papeita dr. Ideo sacerdos ante orationē canonis p̃fatiōe p̃missa parat fratrū mētes dicēdo. sursū corda.vt dñi plebs rñdet.habem⁹ ad dñm.ammoneat nihil aliud se q̄z dñm cogitare debere. Rursus iō chor⁹ subiūgit habemus ad dñm.vt etiā ve sicut mulier illa vnguentaria sursū ad illā vbi diuinitatē cor eleuet ⁊ illud caput equale deo patri fide p̃tinges vnguēto catholice p̃fessionis p̃ungat. Cuius sane p̃conū sacerdos prosequit̃ dicēs. Gratias agam⁹ dño deo nrō.q2 pro oīb⁹ bñficijs q̄ nobis p̃tulit grates ei referre debem⁹. Chorus q̄z rñdet.dignū ⁊ iustū ē.q̄m am grās oipotenti deo referre debem⁹ Sequit̃.p christū dñm nostrū.supplendū ē cōfidētes ⁊ credētes q̄ p xp̄m maiestatē eius laudant angeli.adorāt dñationes.tremunt p̃tates. Hoc sacre p̃fessiōis p̃conium ita recte p̃cludit ecc̃lia vt cū angelis ⁊ hoīb⁹ decātet hūc deuoti pectoris hymnū. Sanct⁹ sanct⁹ .ꝛc.de q̄ infra dicet̃. Postōt etiā p̃fationis officiū ad illud referri.q2 iesus ascēdit i cenaculū magnū stratū.in q̄ multa locut⁹ ē cū discipulis suis.⁊ grās agēs hymnū retulit deo patri.de q̄ dicit matthe⁹. Et hymno dicto exierūt in mōtē oliueti. Ergo per dñs vobiscū oratio quā discipulis fecit accipiet̃.p sursū corda ascensus ad cenaculuz itez p̃sursū corda ad p̃sitēdum filio surgimus ⁊ angeloz ministeriū iploram⁹ q̄ vota nrā suscipiāt ⁊ ad eū pferāt.p grās agamus xp̄i recolim⁹ gratiaz actionē.⁊ unita mus tp̄lm ad agēdū grās deo patri p filiuz p quē redimimur.⁊ cū angelis ad laudandū admittimur. Sponet ergo sacerdos populū sursū.i.supra semetipsū habere vel leuare corda ad dñm .iurta exhortationem ap̄li dicētis. Que sursū sunt q̄rite nō q̄ sup terrā.nā q̄ ī terrenis sūt nihil dignū deo offerre p̃nt.vbi enī ē thesaur⁹ tu⁹ ibi est cor tuū.multi quidē dū ore loquunt̃ celestia corde meditant̃ terrena.quib⁹ dñs ī properat p.p̃phaz dicēs. Populus h labijs me honorat.cor aūt eoz lōge ē a me. Chorus vō respōdēs p̃fitet̃ se sacerdotis monita suscepisse dicēs.habem⁹ ad dñm. Tūc sacerdos proindeat ne cor habēs deo sūi ad seculum spūi sancto dānabiliter mētiat̃. Sacerdos etiā post̃q attētos reddidit ⁊ deuotos hortat̃ vt grās agam⁹ dño deo nrō. qui omnia ipe ē de⁹.i.creator ipe ē dñs.i.redēptor.ipse ē noster.s.saluator. Tūc enim erit verissime noster.cū erit oīa in oībus.i.sufficientia singuloz. Rursus q̄ tp̄lis professus ē se intentū ee ad dñm.iō p̃sbyter subiūgit. Grās agam⁹. Chorus vō sacerdotis vbū approbans ⁊ affirmās rñdet. Dignū ⁊ iustum ē. Dignū quidē quātū ad deū.q2 ipse ē dñs de⁹ noster.iustū quātū ad nos. q2 nos sum⁹ tp̄lis eius ⁊ oues pascue eius. Dignū

q̄z ⁊ iustū ē quātum ad vtrūqz. vt. s. ꝓpl's sil'
cū sacerdote grās agat deo a q̄ oīa bōa su-
scepim⁹. Subsequēter subiūgit sacerdos.
Vere dignū. ꝛc. Et s̄m magistrū petrū an-
thisiodoreñ. hic incipit p̄fatio. i. ꝓlog⁹ vl' ꝓ
locutio sequētis canonis captās dñi beni-
uolentiā dicēs. Vere dignū ⁊ iustū ē equū
⁊ salutare. Dignū qz bon⁹ ē. iustū qz bñfi-
cus. equū qz misericors. salutare. qz salus.
Vel dignū qz nos mera volūtate fecisti. iu
stū qz nos pura miscdia redemisti. equum
qz gratuite nos iustificas. salutare. i. salute
plenū qz ꝑpetuo nos glorificas. Nos tibi
semꝑ ⁊ vbiqz grās agere. dñe scē pat' oīpo-
tens eterne de⁹. Vbiqz enī ē dñs sanctus.
vbiqz ē pat' oīpotēs. ⁊ semꝑ ē eternus deus
Vñ ps. In oī loco dñationis ei⁹ benedic
aīa mea dño. Et iterꝫ. Benedicā dñm in oī
tpe semꝑ laus ei⁹ ī ore meo. Sequit'. Per
christū dñm nostrū. Aduocatuz enī habe-
mus s̄m aplm apud patrē iesuz xp̄m dñm
nostrū. qui interpellat ꝓ nobis. ⁊ ipe ē pro
piciatio ꝓ peccatis nostris qui exaudit' in
oībus ꝓ sua reuerētia. Per eū ergo quasi
ꝑ mediatorē laudes offerim⁹. ꝑ eū q̄i ꝑ ad-
uocatū grās exhibem⁹. Per quē maiesta-
tē tuā. ꝛc. Maiestas dicit' quasi maior sta-
tus. vel maior ptās. qz maior ē eius ptās q̄z
hominū. Laudāt angeli. adorāt dñationes
tremūt ptātes. Vtiqz ꝑ illū laudāt adorant
⁊ tremūt ꝑ quē sil' cū patre oēs spirituū or-
dines sunt creati. Nā dixit de⁹. Fiat lux et
facta ē lux. Verbo dixit ⁊ v̄bo fecit. qz v̄bo
dñi celi firmati sūt. ⁊ oīa ꝑ ipsū facta sunt. ⁊
sine ipo factū ē nihil. Choros angeloꝝ no-
minat. qz angeli huic officio nō dubitāt' ad
esse. Et ad notandū q̄ ecclīa angelis ē assi-
milanda ad h̄ vt placeat deo. Rursus ꝑ h̄
q̄ d̄r. Dñe scē pat' oīpotēs eterne de⁹ ꝑ xp̄m
dñm nostrū. quē laudāt angeli adorāt dña-
tiones ꝛc. intelligit' q̄ ecclīa ⁊ angeli laudāt
deū nō solū inquātū deū. verꝫ etiā inquātū
hoīez. Dicit ergo laudant. Vñ ps. Lauda-
te eū oēs angeli ei⁹. Adorāt. Vñ hesdras.
Exercit⁹ celi te adorāt. Tremūt. Vñ Job
Colūne celi ꝯtremiscūt ⁊ pauēt ad nutum
ei⁹. Tremere v̄o dicunt' nō metu formidīs

cū sunt ꝑfecte beati. sz āministrationis effe
ctu vel obediēte famulatu. cū s̄m aplm oēs
sint administratorij spūs in ministeriū de
stinati. Tremūt q̄z ptātes nō q̄ ordīes an
geloꝝ corꝑales sint. sz iō h̄ d̄r vt intelligam⁹
oīa celestia terrestria ⁊ infernalia añ ꝯspe
ctū diuine maiestatis. tremere ac timere. si
cut ⁊ nos tremere ac timere añ dños nr̄os
solem⁹. Sequit'. Celi celoꝝ. Per celos hic
throni accipiūt'. qz dñs ait. Celū mihi sedes
ē. Et dicunt' celi laudare deū. qz laudis ma
teriā p̄bent. Vñ ꝓpheta. Celi celoꝝ ⁊ aq̄ q̄
sup celos sunt laudēt nomē dñi. Celi q̄dez
dīne iussioni obediūt. qz se ostēdere serenos
vel nebulosos ptātē nō habēt. Cherubin q̄z
⁊ seraphin. Ad intelligētiā eoꝝ q̄ hic dicūt'
notādū ē nouē eē ordines angeloꝝ. videlz
angeli. archāgeli. throni. dominatiōes vir
tutes. principatus. ptātes. cherubin. ⁊ sera-
phin. Angeli grece dicunt' nūcij latine. s. ex
celsi ⁊ celestes. eo q̄ de celis ad ānunciāduz
⁊ exequēdū domini volūtatē mittunt'. An
geloꝝ aūt vocabulū officij nomē ē non na
ture. spūs enī sunt sp. sz cuz mittunt' angeli
vocāt'. Quib⁹ iō pictoruz licētia pēnas fa
cit vt celerē eoꝝ ī cuncta discursuz sig̃ficet. si
cut ⁊ iuxta fabulas poetaꝝ venti pēnas ha
bere dicunt'. propt' velocitatē scz iuxta illud
Qui ambulat sup pēnas vētoꝝ. Archan
geli grece summi nuncij īterp̄tāt'. Qui enī
ꝑua vel minima ānunciāt angeli sunt. qui
summa archāgeli nuncupāt'. Archangeli
ergo dicunt' eo q̄ int' angelos teneāt p̄nci
patum. nā archos grece latine p̄nceps īter
p̄tāt'. Sunt enī duces ⁊ p̄ncipes sub q̄oꝝ or
dine vnicuiqz angeloꝝ sunt officia deputa
ta. Quidā autē archāgeloꝝ p̄uatis noib⁹
appellant' vt ꝑ vocabula ipa ī ordīe suo q̄d
valeāt designet'. Gabriel nāqz hebraice int'
p̄tāt' latine fortitudo dei. vbi enī ipa poten
tia dīna vl' fortitudo manifestatur gabriel
mittit'. Vnd' ipe ānunciauit xp̄m nascituꝝ
q̄ diabolū deuicit et humilit' ad d̄bellādas
aereas ptātes venit. Michael interp̄tatur
q̄s vt de⁹. quando enī aliq̄d mire v̄tutis in
mundo fit. hic archāgelus mittit'. et ex ipso
ope nomē ē ei. qz nēo valet facere q̄d facere

poteſt deꝰ. vnde ipſe miſſus ẽ in egyptũ ad ĩmittẽdas illas plagas famoſas. Quidaz tñ dixerũt q michael ẽ nomẽ vnius angeli. Raphael interptat curatio vl medicĩa dei vbicũqz enĩ curandi vel medicãdi opꝰ neceſſariũ ẽ. raphael archãgelus mittit. Vñ ad thobiã miſſus ẽ vt eũ a cecitate liberaret Be gabriele z michaele z raphaele dicẽt in vij. pte ſub feſto michaelis. Uriel interptat ignis dei ſicut legimꝰ ignẽ apparuiſſe in rubo. legimꝰ etiã ignẽ miſſũ deſup z implesſe qđ ꝓceptũ ẽ. Hec ſunt noĩa ꝓpria angeloz q nec a ſeipſis nec a deo ĩpoſita ſunt. ſz ab hoĩbꝰ z neſcit a quibus nec alia ꝓpria nomina inueniunt in ſcriptura. Alia vo ſũt nomina ordinũ. Cetez throni. dñationes. virtutes. ꝓncipatus. z poteſtates. quibus vniuerſã celeſtẽ ſocietatẽ apoſtolus ꝓplectitur ordines angeloz z dignitates intelligũtur vt iã dicẽt. Sed p hac ipa diſtributione officioz alij throni. alij dominatiões. alij virtutes. alij ꝓncipatꝰ. alij poteſtates dicũtur pro certis dignitatibꝰ qbꝰ ab inuicẽ diſtinguunt. ¶ Throni ſunt agmina angelorũ qui latine ſedes interpretant. z vocati ſunt throni. q illic ꝓitor ꝓſidet. z p eos ſua iudicia diſponit ¶ Dominatiões ſũt hi qui z virtutibꝰ z ꝓncipatibꝰ ꝑeminẽt. q pro eo q ceteris angeloz ꝓdominant agminibus dominatiões vocant. Noiant ergo hic adnotãdũ q eis magis aſſimilari debemꝰ. q vſuz dominãdi docẽt. Eſt enĩ ꝺa dominatio facere dei volũtatẽ. ¶ Virtutes angelice qđã miniſteria phibent ꝑ qs ĩ mũdo ſigna z miracula fiũt propt qđ z virtutes dicunt. ¶ Principat ſunt q angeloz agminibꝰ ꝓſunt. q p eo q ſubditos angelos ad explendũ miniſterũ diuinũ diſponũt ꝓncipatꝰ vocabulũ acceperũt. Alĩ aliĩ ſunt q ãminiſtrãt. alij q aſſiſtunt ſicut z p danielẽ dr. Milia miliũ miſtrabãt ei z decies milies cẽtena milia aſſiſtebãt ei ¶ Poteſtates ſunt qbus vtutes aduerſe ſubiecte ſunt z de poteſtatũ noie nunc ꝺicãtur. q malignus ſpus eoz ptate coercẽt ne tãtũ noceãt qztũ cupiũt. noiant ergo hic adnotandũ q poteſtatẽ diaboli arcere debemꝰ. ¶ Cherubĩ ait z ipi ſublimes celoz ptates z angelica miſteria phibent q ex hebreo in latino ſcientie multitudo ſeu plenitudo interptantur. Sũt ei ſublimiora agmina angeloz. p eo q vicinioꝝ ſũt poſiti. diuina ſcia ceteris ampliꝰ ſunt pleni. Ipſi ſũt illa duo aialia ſup ꝓpiciatoriũ arce ficta ex metallo propter ingrãdã angeloz pñtiã i qrũ medio mediꝰ oñdit deꝰ. ¶ Seraphin vo multitudo eſt angeloz q ex hebreo i latinũ ardẽtes vel incẽdẽtes interptãt. eo q p ceteris ardẽt z incẽdunt i charitate. z qz inter eos z deũ nulli angeli ꝓſiſtũt. Et iõ quãto vicinioraz deo cõſiſtũt tãto magis claritate dĩni luminis inflãmãtur. Vñ z ipſi ſicut i eſaia legitur. velãt faciẽ z pedes ſedẽtis i throno dei. Et idcirco cetera angeloz turba videre plene dei eſſentiã nõ valet qmiã ſeraphin eã tegit ꝑm iſidoz. Noiant ergo hic cherubi et ſeraphin. qz ſicut illi toti i dei dilectiõe arderẽ debemꝰ. Repitur aũt ꝟ nomẽ ſeraphi z neutrũ z maſculinũ. ſed neutraliter terminatur i. n. vt in hoc loco. Beata ſeraphin maſculine vero terminatur i. m. Vñ ꝓpheta Seraphim clamabãt alter ad alterũ. Hieronymus dicit q cherubin z ſeraphin ſũt ſingularis numeri z generis maſculini cuius terminatio pluralis ẽ p. n nõ q in miniſtris dei ſit ſexus. ſed vocabula diuerſis generibꝰ iuxta ligue ꝓprietatẽ appellantur Greca vo conſuetudo neutro genere per n ſcribit. Joſephꝰ dicit cherubin z ſeraphin eẽ duo aialia volatilia. put dictu ẽ ꝓbemio huius ptis. Premiſſa aũt ordinũ nomina ꝑter cherubin z ſeraphin. et ꝑter nomina angeloz z archãgeloz latina ſũt Tarũ cũ nouẽ ſint ordies ãgeloꝝ ſicut dictũ ẽ qui poſtqz decamꝰ cadẽs propt ſuperbiam verſus ẽ i diabolũ. perſeuerãtia eterne beatitudĩis ſolidata ſũt. qrit quare tribus ordinibus ſex tatũ i ꝑfatiõe cõponũt i qua percenſet throni accipiũt vt dictũ eſt. Videt ei eos q ille cũ ceteris maieſtatẽ dñi ñ glificãt z adorãt. Ez abſit ꝟ. Nã vtutes celoz oẽs ordies ꝓphẽdũt vt teſtat Gregoriꝰ i ome lia illi⁹ euãgelij: Erũt ſigna i ſole z luna. Vñ ꝑ Verbo dñi celi firmati ſũt. z ſ. o. e. o v. e.

Et iterꝝ. Dñs v̄tutū ip̄e ē rex glorie. Vl' forte licet occulta. tñ circa h̄ ꝓuisum ē ratione Bionysi⁹ q̄ ꝑpe tres eē tradidit ierarchias siue ordines angeloꝝ trinos in singulis ponēs. vt silitudo trinitatis eis insinuet̄ ip̄ssa Et d̄r gerarchia a gera qd̄ ē sacrū. ⁊ archos qd̄ ē p̄nceps quasi sacer p̄ncipatus. Sunt enī tres ordīes supiores. tres iferiores tres medij. Supiores sūt seraphin cherubin et throni. Medij sūt dñatiōes. p̄ncipat⁹ ⁊ potestates. Inferiores sūt v̄tutes archangeli ⁊ angeli. De quoꝝ singulis medi⁹ ordo in p̄fatiōe subtrahit̄. ad notādū ꝙ cōpatione trinitatis et̄ne. cui⁹ maiestas ī ea p̄cipue recōmēdat̄. oīs alia trinitas diminuta repit̄ ⁊ imp̄fecta. Nā quis ī nubibus eq̄bit̄ dño quis silis erit dño ī filijs hominū. De supioribus subtrahit̄ cherubin. de medijs p̄ncipat⁹. de inferiorib⁹ archāgeli. Hāc q̄ ꝑpe eternā ⁊ indiuiduā trinitatē laudāt angeli. adorāt dñatiōes. tremūt potestates. Cū q̄bus ⁊ nr̄as voces. Duas enī oīpotēs deus rōnales edidit creaturas. angelicā videlicꝫ ⁊ hūanā que laudib⁹ dīnis insisterent ⁊ ei grārū redderēt actiōs quas duꝫ pari voto ꝯcelebrāt tanq̄ꝫ supiores cū inferiorib⁹ corde ī celesti cythara sociātur d̄ qua dicit Johānes. Et audiui vocē sicut cytharedoruꝫ cytharizantiū ī cytharis suis. ⁊ cātabāt q̄i cāticū nouū. Jō ergo dicit socia exultatōe ꝯcelebrāt. q̄niā oēs p̄dicti ordines ⁊ etiam hūana creatura maiestatē dei patris ꝑ xp̄ꝫ socia exultatiōe eq̄liter ꝯcelebrāt supplici cōfessione q̄i nō supba p̄sumptione. sꝫ humili laude dicētes. Sanct⁹ sanctus sanctus. ꝛc. Porro gelasi⁹ papa tract⁹ ⁊ hymnos cōposuit ⁊ p̄fatiōes cātu q̄dē ⁊ elimato s̄mone dictauit. Et ē notādū ꝙ licet olim innumere eēnt p̄fatiōes hodie decē tātū sunt canonizate. Vñ pelagi⁹ papa inq̄t. Inuenimus has nouē p̄fatiōes in sacro cathalogo tātūmodo recipiēdas. Vnā ī resurrectione ⁊ ī albis pascalib⁹. i. in septimana pascali. Aliā in die ascēsiōis dñi. Tertiā ī die pente. Quartā in natali dñi. Quintam in epiphania dñi. Sextā de ap̄lis. Septimaꝫ de scā trinitate. Octauā de cruce. Nonā d̄ ieiunio in q̄dragesima tātūmodo dicendā De qua dicet̄ in sexta p̄te sub quarta feria cineꝝ. Vrban⁹ quoqꝫ papa addidit decimā de btā v̄gine maria. illā videlicꝫ Equū ⁊ salutare. que ⁊ vnigenitū tuum. ꝛc.

De sanctus.

Ecclesia sperans sociari angelis ⁊ archāgelis de q̄bus in p̄fatiōe fcā ē mētio. statī p⁹ illā cōformat se angelico cātui canēs hymnū illū Sanct⁹ sanct⁹ sanct⁹. ꝛc. quē sixt⁹ papa p̄mus instituit de cātari. Hic ē cāt⁹ puerorū quē cātauerūt dño offerēti se illis ī decima luna q̄ quasi reseruat⁹ fuit vsqꝫ ad decimā quartā lunā ī bethania. Cū ergo sacerdos finit laudē siue p̄fationē. tot⁹ chor⁹ q̄ representat eccl̄iaꝫ sil' canit dictū angelicū hymnū vt vna ⁊ eq̄lis gloria ⁊ laus ⁊ honor decantet̄ patri ⁊ filio ⁊ sp̄ūi sancto. Notāduꝫ aūt ē ꝙ hymn⁹ iste p̄tim angeloꝝ ⁊ partim hoīuꝫ v̄ba ꝯplectit̄. Prima enī p̄s laudeꝫ ꝯtinet angeloꝝ. vltima hoīuꝫ. Legit̄ enī in Esa. vj. c. ꝙ seraphin clamabāt alter ad alterū ⁊ dicebant sanct⁹ sanct⁹ sanct⁹ dñs de⁹ exercituū. plena ē oīs terra gl̄ia ei⁹. Legit̄ q̄ꝫ in euāgelio Matth. xxj. c. ⁊ Marce. xj. c. ꝙ q̄ p̄ibāt ⁊ q̄ seq̄bant̄ clamabant dicentes Osanna filio dauid. bñdict⁹ q̄ venit ī noīe dñi. Siquidē vox angeloꝝ. s. osanna in altissimis trinitatis ⁊ vnitatis ī deo ꝯmēdat archanū. Vox hoīuꝫ scꝫ osāna filio dauid diuinitatis ⁊ humanitatis ī xp̄o p̄sonat sacramētū. Merito aūt cātica angeloꝝ in ecclesia cātam⁹. qꝛ ꝑ hoc sacrificiū terrena celestibus iūgi nō dubitam⁹. ⁊ iō cū eis in excelsis saluari clamam⁹. Illud etiā aduertēdū ē ꝙ ter d̄r sanctus. vt notet̄ trinitas seu distictio p̄sonaꝝ. sed sel' tātū d̄r dñs de⁹ sabaoth. vt notet̄ dīne vsie vnitas. qꝛ vnitas adorat̄. vt sic trinitatis ⁊ vnitatis mysterio cōprobet̄. Itē d̄r ter ī singulari numero sāctus ⁊ ñ d̄r pluralit̄ sācti. vt vna sāctitas in his trib⁹ p̄sonis. ⁊ vna eternitas ītelligatur Hoc ñ solū seraphī clamabāt sub excelso dei solio s̄m ꝓphetā. sed ⁊ quattuor aīalia s̄m apoc̄. In circuitu sedis req̄eꝫ ñ hēbant

die ac nocte. dicētia scūs scūs sanct⁹ dñs deus oīpotēs. Dicit aūt de⁹ sanct⁹. i. scificās nō aūt scificat⁹. Unde sci estote. qz ego sanctus sū dñs de⁹ vester. Dicit pater sanctus dicēte filio. Pdater sanctifica eos ī veritate qs dedisti mihi. qz tu scūs es. Dicitur filiꝰ scūs angelo ptestāte. Qđ nascet inquit ex te sanctū vocabit filiꝰ dei. Dicitur sanctus spūs sanctus xp̄o dicēte. Accipite spūm sanctū quoz remiseritis peccata remissa erūt. Dicit quoqz dñs de⁹ sabbaoth ⁊ dñs exercituū videlicet angeloz ⁊ hoīuz. quoz terribilis ē vt castroz acies ordinata. de quo in ps. dicit ab angelis. Quis ē iste rex glie dominus virtutū. ⁊c. Tot enī exercit⁹ hz deus in terra quot sūt ordines in ecclia. tot habz in celis qt ordines sunt ī angelis. Hoīe ergo celoz ⁊ terre angeli ⁊ hoīes dīna pleni gratia hic phibent. Vel ad litterā celi ⁊ terra gloria diuina replent. qz deitas est vbiqz Ūñ propheta. Si ascēdero in celū tu illic es. si descēdero ad infernū ades. Sabaoth ergo dñs exercituū siue milicia⁊ vtutū siue victoria⁊ ītpt̄at. l. oīpotēs vt ipse sit dominus de⁹ ⁊ ipse oīpotēs qui exercit⁹ angelorū atqz hoīuz dīsponit. Et iō subdit. Pdleni sunt celi ⁊ terra glia tua. Hoc ē vt ei⁹ gloria celi ⁊ terra gubernent. ⁊ qui in celis ⁊ qui ī terra sunt glorificēt ⁊ honorēt nomen sanctū ei⁹. Celi aūt pleni sunt glia re. terra spe. Tūc vo ⁊re plena erit cū adiplebit illud. fiat volūtas tua sicut in celo ⁊ in terra. Duz aūt dicim⁹. pleni sūt celi ⁊ terra gloria tua. agim⁹ grās creatoꝛi de oīb⁹ bñficijs. dum vo dicim⁹. Bñdict⁹ q̄ venit. agimus grās specialit̄ de bñficio redēptiōis. qz enī necessarū ē ad eternā salutē incarnatōis mysterū ꝓfiteri recte subiūgit. Bñdict⁹ q̄ venit ī noīe dñi. Ego inquit veni ī nomīe patris mei. Nomē patris ē filiꝰ de q̄ dicit ppheta Ecce nomē dñi venit de lōginquo. Bū ergo sanct⁹ inchoat inclinati stare debem⁹. qz tūc incarnationē maiestatēqz diuinam pangeloz hominūqz cātū recognitā venerāmur. Rursus dicēdo. Bñdict⁹. ⁊c. ⁊ cuz hec sint de euāgelio debem⁹ signū seu vexillū crucis nobis facere seu ponere. qz xp̄s per crucē triūphauit ⁊ nos triūphare facit Ūñ enī xp̄s venit ad hierusalē ⁊ descendit de monte oliueti. tunc filij isrl̄ clamauerūt dicentes. Bñdict⁹ qui venit in noīe domini. Qui aduēt⁹ xp̄i in hierusalez significat futurā resurrectionē quādo ipse veniet iudicare viuos ⁊ mortuos. ⁊ apparebit nobis ea dē carne qua ꝓ nobis passus ē. ⁊ tunc in noīe iesu omne genu flectet celestiū. terr. ⁊ infer. Ūñ ⁊ ex nūc quidā incipiunt genu flectere ⁊ deuote orare. Sequit. Osanna qđ ē verbū hebreuz ⁊ significat salua obsecro. supplendū ē populū tuū vel totū. nūdū Cōpositū quidē vbū ē ex osi. qđ interptat salufica. ⁊ anna qđ ē apud hebreos interiectio obsecrātis. motū animi significās sub depcātis affectu. Integre ergo dr osianna qđ nos corrupta medij vocabuli lrā ⁊ elisa dicim⁹ osanna. qđ facim⁹ vel ignorātia aut scienī sinalimphātes vocalē elidimus put in metris fieri ꝓsueuit. Dicit aūt osanna in excelsis propē duas ptes salutis q̄ sunt stola mētis ⁊ stola carnis. q̄bus sancti beatificāt in glia. vt videlicet aīa ⁊ corpore sanctificati ⁊ saluati inter angelos reputemur in excelsis. i. in altis scz in celo. repitur aūt hic vsiculus in psalmo. cxvij. qđ enī turbe dixerūt osanna. Ꝫ est qđ dr ibi O dñe saluū me fac ⁊ eisdē vbis ibi subiūgit. Bñdict⁹ q̄ venit ī noīe dñi. Sane in Bangeloz ⁊ hominū cōcētu. q̄ñqz organa ꝓcrepāt qđ a dauid ⁊ a salomone tm̄ quoꝝ ē qui instituerūt hymnos in sacrificijs organis ⁊ alijs instrumētis musicis cōcrepiet laudes a ꝓphō ꝓclamari. Clerūtñ q̄nto corpore sū ē corpore. tāto dño deuot⁹ corde q̄s corpore cōfitemur. Be Kdicet in fine phemij quinte ptis. Ex nūc aūtē gestūb⁹ ⁊ verbis christi passio repūtat. Nā diaconus et subdiacon⁹ post post sū vadūt epi seu sacerdotis un q̄ fuga ap̄loz in xp̄i passione significāt retro altare. p̄spicietes in epm. significant mulieres que a longe stātes ei⁹ passionē viderūt. Oēs aūt ⁊ qui retro stat. ⁊ qui in facie episcopi inspicūt inclinat se. maiestatem diuinā ⁊ incarnationē domini ve-

nerantes que per cantū angelorꝫ et hoīum introducta sunt. Ordo enim angelorum dicens. Sanctus sanctus sanctus. dominus deus sabaoth. maiestatem introduxit diuinam. Ordo vero hominum dicens. Benedictus qui venit in nomine domini. aduentum significauit in carne. Ipsa quoqꝫ inclinatio mesticiā significat discipulorū de morte christi. qui nō audebāt se erigere ⁊ cōfiteri se esse discipulos eius. Ideoqꝫ stant inclinati donec dicatur. Libera nos a malo. Uanū enim erat eis ante lucē surgere. id est ante resurrectionē d̄ christo gloriari. per quā sunt ab omnibus tribulationibus liberati. Unde ⁊ hec petitio ī dominica oratione septima est qui numerus est vniuersitatis. de hoc dictū ē sub ti. qualiter episcopus vel sacerdos ad altare. ꝛc.

Be secreta seu canone misse.

Post acclamatū preconium sequit̄ secretū silētiuꝫ in quo ⁊ misse canon deuote dicitur et sacrum mysteriū peragit̄. qd̄ fit per solum sacerdotē. quoniā ꝑm mattheū christus solꝰ orauit. Et ꝑm quosdam hic incipit missa. q̄niam cetera sunt de solennitate. Canō aūt misse ⁊ oblatio. vt dictum est in ti. de prefatione ⁊ actio ⁊ canon ⁊ sacrificium ⁊ secreta vocatur. Actio dicit̄ propter sacra misteria que in eo agunt̄. ⁊ qꝛ tunc cuꝫ deo agit̄ cā nostra vt dictum ē in prohemio huiꝰ ꝑtis. Unde quia in. c. illo. Cōmunicātes. ꝛc. et in illo. Hāc igitur oblationē. certis diebus vltra ordinaria canonis seu actionis verba quedā addunt̄ ⁊ dicunt̄. ideo in missalibus in varijs locis sup illas additiōes scribit̄ talis titulus seu rubrica. Infra actiōeꝫ eo q̄ illa infra seu quasi in medio ipiꝰ actionis siue canonis dici debēt. Canon vo dr̄ qꝛ regulis patꝝ cōposiuꝰ ē. a sanctis eī patribꝰ aliqua verba mystica sūt ibi instituta. Canō aūt grece dicit̄ regula latine. Dicit̄ etiā canō qꝛ regulariter christus verꝰ sacerdos in eo repñtat̄ seu per hūc regulariter fit cōsecratio sacramenti. Sacrificium autē dr̄ a sua parte digniori de quo dictuꝫ est sub titulo de oblatiōe. Secreta dr̄ quasi nobis occulta. quia humana ratio nequaq̄ꝫ tantum plenarie mysterium cape potest. Ad qd̄ significādum merito secreta voce celebratur. Ad hoc etiā significādum sacerdos secretum intrās quasi velatur quibusdā cortinis. que sūt ī lateribus altaris. pro vt infra dicet̄ ī quarta ꝑticula canōis sup v̄bo. Hāc igit̄. dr̄ etiam secreta. qꝛ secrete et sub silētio dr̄. Christꝰ eī ad consecrationem corporis sui vētur⁹ secrete ⁊ solus orabat. ab hora cene vsqꝫ dū suspēsus ē ī cruce. q̄s orationes secreta sig̃ficat. Priscis q̄ꝫ tꝑibus antiq̄ patres sub silētio sacrificabāt ⁊ communicabāt. qd̄ etiam ī sabbato sācto obseruamꝰ. Preterea vt iohēs euāgelista describit postq̄ꝫ xp̄s honorifice fuit receptꝰ ⁊ magnificatꝰ a turbis cū palmis ⁊ laudibꝰ abiit ⁊ abscōdit se nō vtiqꝫ trepidātis formidine sed dispēsatiōis officio. qꝛ nōdum venerat hora eiꝰ que postq̄ꝫ aduenit spōtaneus ad passionē accessit. Illud ergo christi latibulū hoc secretū silētiū repñtat. ī quo sola dirigit̄ ad dñm ītēta deuotio. Tūc eī sacerdos ītrare dꝫ ad cubiculum cordis ⁊ ostio sensuū corpis clauso. deū patreꝫ orare. q̄ ex auditor ē clamoris cordis nō vocis. Und̄ anno typū gerēs ecclie. ñ petitiōe clamosa sed tacita deuotiōe qd̄ petiuit impetrauit. de qua ī li. reg̃. legit̄. q̄ loquebatur in corde suo ⁊ labia eius tātū mouebātur. sꝫ vox penitus nō audiebat̄. Unde ⁊ moisi dñs īquit Quid clamas ad me cū tñ ipe taceret Propheta etiā dicit. dicite ī cordibus vestris et ī cubilibus vestris compūgimini. Pōt tñ dici q̄ p̄ma secretella repñtat tēpus illd̄ qñ xp̄s venit hierosolymam ad diē festum nō mā ifeste. hec aūt secreta tēpus illud quo receptus fuit in hierlm cū hymnis ⁊ ramis ⁊ sexta feria sequēti crucifixus fuit. p̄fatio vo illud qñ christꝰ ī cenaculo hymnū retulit. ⁊ illo dicto exierunt in mōtē oliueti. sursuꝫ corda ascēdentia. Secūdo iō secreta ī silentio dr̄. ne sacerdos clamādo his que agunt̄ minus ītendat. Tertio ne vox sacerdotis nimio clamore d̄ficiat Quarto ne sacrosā

cta verba vileſcāt. Fert enī q cū antiquit⁹ publice ⁊ alta voce canon dicerēt. oēs pene p vsū illū ſciebāt. ⁊ ī plateis ⁊ ī vicis decantabāt. Cū cū qdā paſtores illū ī agro cātarēt. ⁊ panē ſup lapidē poſuiſſent. ad vbor̄ ipor̄ platonē panis in carnē uerſus eſt. Jpi tñ dīno iudicio igne celit⁹ miſſo pcuſſi ſunt. Jſdropt qđ ſcī patres ſtatuerūt vba ista ſub ſilentio dici. inhibētes ſub anathemate ne pferant nīſi a ſacerdotibus ſup altare ⁊ ī miſſa ⁊ cū veſtib⁹ ſacris. Quedaz etiā oronēs q añ pfationē ſub ſilētio dicūt ſecrete vocāt. Be q ⁊ de ſilentio ſub ti. de inclinatiōe ſacerdotis dictū ē. Tō ſecrātis ergo mēs vt pmiſſū ē. ad id ſolū dz ee intenta. Jſtā eos q adorāt in ſpū ⁊ veritate adorare oportet. Jſte vo muſce morietes pdāt ſuauitatē vnguēti. i. ne ī portune cogitatiōes tollāt deuotionē orōnis flabello ſpūs abigāt id ē inſpiratōe grē repellant. q̄tenus auſter aduenīēs ⁊ ſpūſſanct⁹ accedēs. perflet oriū id ē mētē fecūdet vt aromata fluāt. i. vt virtutes abū dēt. Ad qđ etiā ſignificandū eſtuo tpe materiale flabellū dū ſecreta dr adhibetur. Jdac etiā rone videlicet ne muſce venientes pdāt ſuauitatē vnguēti. dici pōt q canon dici dz expedite. nō moroſe. ⁊ ne audit⁹ tedīū generet. Cū in Exo. dr. Fac feſtināter qđ de īmolatiōe agni dictū ē. Et p hoc etiā ibi. Et comedetis feſtinanter. Sed nec nimis etiā feſtināter. q nō dz ſacrificiū ſine ſale. i. diſcretione ⁊ deuotiōe offerri. debet gnā in libro legi ne vllus error ꝓ ingere poſſit. Jſdorro ſacerdos miſſā celebrās repſentat ea q olim pōtifex intra ſancta ſancto rū egit ⁊ q xps egit quē ille pfiguraūit. Siqđ dē ea q fiūta ꝓncipio ſecrete vſqz in finem paſſionē dñi ſepulturā ⁊ reſurrectionē dñi cam repītāt. Recolit enī ibi memoria eor̄ q geſta ſūt p hebdomadā añ paſcalē a decima luna ꝓmi mēſis qñ ieſus alit hieroſolymā vſqz ad ſeptimā decimā qñ reſurrexit a mortuis. Jſdropt qđ in pleriſqz ſacramētarijs inter pfationē ⁊ canonē imago crucifixi depingit. vt nō ſolū ītellect⁹ lucrē verū etiā aſpect⁹ picture memoriā dñice paſſionis inſpiret. Et forte dīna factū ē. put dētia. lz hūana nō ſit induſtria. pcuratum vt ab ea littera canon incipet. ſ. a t q hebraice thau dr. q ſui forma ſigaū ⁊ myſteriuz crucis oñdit ⁊ exprimit dicēte dño p ezechielem Sig thau ī frōtib⁹ viror̄ dolētū ⁊ gementū ſup abominatiōib⁹ hierlm. Quoniā p xpi paſſionē h̄ oīa in cruce īpleta ſūt. ⁊ efficaciā habēt. Jn quibusdā tñ codicibus et maieſtas patris. ⁊ etiā imago depingitur crucifixi vt ſacerdos q̄ pñtē vīdeat quē invocat ⁊ quē alloq̄t dicēs. Te igit. ⁊c. ⁊ paſſio q hic repītat cordis oculis ingerat. Sacerdos aūt oſculat pedes maieſtatis ipſi⁹ ⁊ ſe ſigt in frōte. inuēs q reuerenter ad mīſteriū paſſionis accedit. Quidā tamē pr⁹ oſculant pedes maieſtatis. ⁊ poſtea crucifixi ſm ſeriē canonis. Alij ecōtra. q ꝓ filiuz puenīt ad patrē. Be ide dicēs. Te igit. ſe inclinat vt ibi dicet. Decreta ergo paſſiones repītat. Jſdaſſio īcipit ibi. Cū ⁊ memores ⁊c. crucifixio ibi. Jſdoſtiā purā. hoſtiā ſcām. hoſtiā īmaculatā. Dīo vo a xpo ī cruce incepta ibi. Supplices te rogam⁹. ⁊c. Epi ſeu ſacerdotis inclinatio tunc fit añ altare ſignificat emiſſionē ſpūs capite inclinato. Eleuatō vocis cū dr. Jſdobis q̄z ſignificat exclamatiōnē centurionis dicēs. Uere filius dei erat iſte. Due cruces ſup corp⁹ ⁊ calicē facte docent xpm ꝓ duob⁹ populis crucifixū. Oblata in calice ſignificat corpus xpi. Vinuz in calice ſanguinē eius. Subdiaconus recedēs a facie epi incipietis. Jſdater poſteri ſignificat mulieres ſepulto dño recedentes a monumēto. Jſdatena ſignificat feminaruz corda in obſequio ſepulture xpi latitudine charitatis patentia prout ſub ti. de oblatiōne dictū ē. Debis p ſua loca dicet. Traditt aūt q gelaſius papa quinq̄geſim⁹ primus a beato Jſdetro canonē ꝓncipalit⁹ ordinauit. Jſō erī ſecreta tota ſimul ab vno ꝓpoſita ē. put dicet in tertia particula ſup verbo. Tōicātes. Et licet aliqua verba ſint ab aliquibus quos tñ ignoramus addita q̄ in euāgelij textu nō cōtinent. vt dicēt i. vj. pticula ſup vbo. Eleuatis oculis. nulli tñ ſubtrahere vel addere licet. niſi forte quā doz eor̄ noīa p quib⁹ nominatiz ſacrifi

cū offert. sicut unferi⁹ in .x. pticula oñdetur
Notādū vo ē q̄ q̄dā sedēt in canone misse.
significātes ap̄los q̄ sedebant tristes de nece
dñi in cenaculo. Alij stāt significātes mo y
sen q̄ extēsis manib⁹ orabat ⁊ aaron ⁊ hur
illius man⁹ sustētabāt. De q̄ sub ti. de ora/
tione dictū ē. Quidā vo vt aliq̄ de mīstris
nec sedēt nec stāt. sed in vestib⁹ sacris sūt a
cie inclinati. prout dictū ē sub ti. de sanctus.
⁊ sub titulo q̄liter sacerdos ⁊ ministri ad al
tare debent stare.

Expositioni canonis hic vacare p/
unidum⁹. Clerūtn q̄cq̄d exponēdo
conamur exp̄mere vix illi⁹ apparz
ē momēti. Deficit nāq; lingua. sermo dis/
paret. supat̄ igenū. oppumit̄ intellect⁹ pul/
sabo tn̄ ad ostū vt amicus accōmodet mi
hi tres panes. q̄ marie in Bethuuio necessa/
rij erūt. videlicet fidē q̄ petit ⁊ accipit vitaz.
spem q̄ querit ⁊ inuenit viā ⁊ charitatem q̄
pulsat ⁊ aperit veritatē. Canon aūt vndecī
p̄tinet ptes. Secūda incipit ibi. Memēto
dñe. Tertia ibi. Tōicātes. Quarta ibi. hāc
igit̄. Quinta ibi. Quā oblationez. Sexta
ibi. Qui pridie. Septima ibi. Silū mō. Oc/
taua ibi. Eñ ⁊ memores. Nona ibi. Sup
plices te rogam⁹. Decima ibi. Memento.
Undecima ibi. Nobis quoq; Alij dicunt
q̄ p̄tinet duodecī ptes. Secūda ps incipit ibi
In pmis. Tertia ibi. Memēto. Quarta
ibi. Tōicātes. Quīta ibi. Hāc igit̄. Sexta
ibi. Qui pridie. Septima ibi. Eñ ⁊ memo/
res. Octaua ibi. Supra q̄ propicio. Nona
ibi Memēto. Decima ibi. Nobis q̄z. Un
decima ibi. Per quē hec oīa. Duodecima
ibi. Orem⁹ p̄ceptis sa.mo. Sz p̄m alios ser
solū p̄tinet ptes. Secūda incipit ibi. In pmis
Tertia ibi Tōicātes. Quarta ibi Hāc igi
tur. Quinta ibi. Supplices te rogam⁹ Se/
xta ibi Orem⁹ p̄ceptis. Sūt etiā q̄ dicūt q̄
quinq; sunt tātuz ptes. Eñ ⁊ q̄nquies per
xp̄m dñm nostrū cōcludit. eo q̄ p q̄nq; pti
tā dñi passionē oro fidelū exaudit. de B dic
tū ē in fine prodemj bui⁹ ptis Incipit
ergo canon ⁊ ei⁹ pma ptitula. Te igit̄. ⁊ ex
ponit igit̄. i. certe. sacerdos enī B dicēs. allo
quit̄ deū tanq; p̄sētē. Vel istud igit̄ p̄mu/
at p̄cedētia. q. d. Tu es sanct⁹ dñs. igit̄ cle/
mentissime pat̄. i. clarissima mēte abūdātis/
sime. vel. i. misericordissime vel. i. mētē clari
ficās. mens enī clarescit cū deū propicium
sentit. Que verba dicēdo sacerdos se añ al
tare inclinat. significās q̄ petr⁹ inclinauit se
dū p̄sperit in monumentū. Bursus hec sa
cerdotis inclinatio in p̄ncipio canonis hu
militatē xp̄i ad passionē. q̄q; sacerdos ipse
cū reuerētia ad mysterū crucis accedit. si/
gnificat. Et in his vbis notat̄ q̄ sicut legal⁹
sacerdos vultū versus propiciatoriū habe
bat. put dictū ē in .p. hemio huius pti⁹. sic et
noster ad dei clemētiā coz dz habere. ⁊ sicut
pōtifex intrabat in sancta sanctoz semel in
anno ferēs sanguinez hirci aut vituli. sic et
xp̄s p proprium sanguinē semel introuit in
sancta eterna redēptiōe inuenta. sic ⁊ minu
ster eccl̄ie intrat cū sanguine in sancta san/
ctoz. quotiēs in mēte memoriā sanguinis
christi gerēs secrete inchoat mysteriuz qui
nō solū mente sed etiā crucis signaculo. de
quo iā dicet. christi recitat passionē. Seq̄t.
Supplices. i. humiles. vt accepta habeas
i. vt accipias seu vt grata habeas ⁊ hic oscu
lat̄ altare in reuerētiam passionis. per hoc
cōpati se ostendens. Sane eadē die q̄ lau/
des a turbis xp̄o sunt acclamate. videlicet
.xv. luna p̄mi mensis qñ p̄m legē typic⁹ agn⁹
in domos hebreoz inferebatur ver⁹ agn⁹
iesus christus ingressus est hierosolymaz
⁊ multis insidijs querebatur ad mortem.
Tradit⁹ est aūt a tribus scz a deo p nobis
Eñ ap̄ls. Proprio filio suo non pepercit
de⁹ sz p nobis omnib⁹ tradidit illum Al iu
da. Eñ ī matthēo. Querebat iudas opor
tunitatē vt eū traderet. Et a iudeis pylato.
Eñ in iohāne. Gens tua ⁊ pontifices tui
tradiderūt te mihi. Prima traditio fuit er
gratia. quia dilexit nos. ⁊ tradidit seipsum
p nob. Secūda ex auaricia. q̄ pstituerunt ei
xxx. argenteos. Tertia fuit ex inuidia. Scie/
bat enī pylatus q̄ p inuidiā tradidissent eū
Be⁹ ergo tradidit illū ex dono. iudas pro
munere. iude⁹ in sacrificiū illibatū. Ad q̄d
designādum sacerdos facit tres cruces sup
oblatam ⁊ calicē cum dicit. Hec dona hec

munera.hec scā sacrificia illibata.q.d. Offerim⁹ tibi clemētissime pat̄ hec dona hec munera.hec scā sacrificia. Memorātes illam traditionē quā de⁹ fecit er dono.iudas pro munere.iude⁹ i sacrificiū illibatuz. singuli tñ ad mortē.mortē aūt crucis. Scdo etiam fuit tres cruces ī reuerētiā ei⁹ q̄ē trin⁹ de⁹. cui⁹ potētia fit ꝓuersio panis ⁊ vini. Tertio ī figurā triplicis vnionis ī acceptōe salvatoris. Quarto in memoriā trine crucifixionis. Prima fuit ī volūtate plequētiū. ꝺ q̄ Matth̄. xxvj. Tollegerūt pōtifices. ꝛc. Secūda fuit in voce clamantiū. de q̄ Matth̄. xxvij. Et illi magis clamabāt. crucifige eum Tertia fuit ī crucifixione manuū et pedum de q̄ Lucas. Crucifixerūt eū. Quito in tribus crucib⁹ tps añ legē. qō tps trib⁹ distīguit̄ interuallis inuim⁹. s. ab adā ad noe. i de ad abraā. ⁊ inde ad moisen. In q̄b⁹ tpibus iusti rpm suis sacrificijs pfiguraverūt vt abel in agno. melchisedech i pane ⁊ vino. ⁊ abraā i filio. Uel ꝓ pmissa tria ꝺba ñ aliud atq; aliud ꝺr. sz res vna. p sui magnitudine diuersa appellatiōe laudat̄. Bonum q̄ dē dātis. munꝰ accipietis. sacrificium offerētis. Dater dedit. filiꝰ obtulit. spūs sanctus accepit. Uñ apls. Christ⁹ p spūm sanctum semetipsū obtulit deo imaculatū. Singuli tñ dederūt. obtulerūt. ⁊ acceperūt. Sed ad distinctionē dicit̄ pat̄ dedisse propt̄ auctoritatē filiꝰ obtulisse propt̄ humilitatē. spūs sanctus accepisse propt̄ benignitatē. Eadē enī sacrificia dona sūt sil̄ ⁊ munera. Bona sūt nobis ad sustētationē a deo collata. munera sunt a nob⁹ deo vt laudet̄ oblata. Illa ⁊ q̄ sacris offerunt̄ altarib⁹ ⁊ munera nūcupant̄ ⁊ dona. Uñ ⁊ dñs inq̄t in euangelio Si offers munꝰ tuū ante altare. vade prius reconciliari fratri tuo. Et daniel dixit ad balthasar. Munera tua tibi sint ⁊ dona tua alteri da. Et alibi. Respexit de⁹ ad abel ⁊ ad munera ei⁹. Sacrificia dicūt. q̄ sacrificāt ⁊ offerūt p pctis nostris ⁊ nos sacros efficiunt. Uñ apls inq̄t de pontifice. vt offerat dona ⁊ sacrificia p pctis. Sermonis igit̄ inculcatio pie deuotionis ē excitatio ⁊ ineffabilis ꝓmēdatio sacramēti. q̄ sacramēti di

gne eucharistia appellat̄ put dicet̄ ī. vj. pte sup vbo. Qui ꝓdie. Prodope aūt munꝰ hoi donū dat̄ deo. Illa munera dicūt̄ q̄ manibus dāt̄ vl̄ accipiūt̄. Rursus dicūt̄ dona q̄ ad panē ī q̄ē farina ⁊ aq̄. munera q̄ ad vinū ī q̄ē vinū ⁊ aq̄. hec scā sacrificia quo ad vtrūq; Scdm augu. Bona offerim⁹ cuz nosipsos deo offerim⁹ ⁊ donam⁹. munera ei⁹ bñficioz mēores sum⁹. sacrificia illibata cū ei⁹ būlitatē ⁊ laudes ipēdimus. Et nota q̄ iō ꝺr plural̄r dona. munera. sacrificia. q̄ panis ⁊ vinū ꝑ plures ꝓsecrēt̄. ⁊ diuerse sūt spēs substātiaz. ⁊ diuerse subsistūt spēs. sz vbi ꝓsecratio celestis accesserit. spēs q̄dem remanēt sz subē conuertūt̄. ita q; diuersa sunt ꝓtinētia. sz vnicū ē ꝓtētū. nā idē sub vtraq; spē ꝓtinet. licet nō ī idē vtraq; subā conuertatur sicut infra plan⁹ ⁊ plen⁹ oñdet̄. Dicitur etiā scā ⁊ illibata. q̄ panis ⁊ vinū sanctificāt̄ i sacrosanctū corp⁹ ⁊ imaculatū sanguinē iesu rpi. Illō enī dicūt̄ illibata q̄ nō dū gustata. sz potiꝰ dicūt̄ illibata. i. imaculata q̄ sine macula cordis ⁊ corpis ꝺportet offerri. q̄tenꝰ ⁊ cor ab uniq̄tate. ⁊ corp⁹ ab vitiōrū dicia purget̄ añq; offerāt̄. Quoniā vt ait apls. Quicūq; māducauerit panē ⁊ biberit calicē dñi indigne. reꝰ erit corpis ⁊ sanguis dñi. Probet aūt seipsū hō ⁊ sic de pane illo edat ⁊ de calice biba. q̄ enī māducat ⁊ bibit indigne iudiciū sibi māducat ⁊ bibit. Dicūt̄ ergo illibata. i. sine labe. sicut agnus paschal̄ imaculatꝰ. q̄ significat rpm q̄ē sine macula. i. ruga. Uel illibata. i. incorrupta non q̄ substātia panis ⁊ vini corrūpi nō possit sz q̄ corpus et sanguis filij dei in que virtute verboz spēs ista trās substātiate sūt corrūpi nō possunt. Uñ ps. Nō dabis sanctum tuū videre corruptionē. Tertio dicit illibata ad notādū q̄ nullꝰ extraneꝰ ad fidez ds aspernare illis. vt dicet̄ in tertia particula sup verbo. Doicātes. Tria aūt sūt ecclie sacrificia p tria q̄ fiebāt in veteri testamento figurata. put dictū ē in probemio huius ptis. Sequit̄. In primis q̄ tibi offerim⁹. ꝛc. Sane legalis pōtifex ingrediēs ad sancta sanctoꝝ orabat. vt dictū ē in probemio huius partis ⁊ xps ante passionem orauit se

glorificari discipulosq; ꝑseruari. ⁊ nūc etiā
sedēs ad dextrā patris interpellat ꝓ nobis
sic ⁊ noster minister sequēs aaron ⁊ rp̄m ꝓ
tota supplicat ecclia q̄ ꝑsistit i ꝓlatis ⁊ subie
ctis. Licet aūt vn⁹ tātū sacrificium offerat
tñ pluraliter dicit offerum⁹. q; sacerdos nō
tātū in sua. sed in toti⁹ ecclesie ꝑsona sacrifi
cat. quapꝛopt̄ in sacramēto corꝑis xp̄i nil
a bono mag̃ nil a malo min⁹ ꝑficit sacer/
dote put dictū ē in ꝓhemio huⁱ ꝑtis. Ele/
rū nobis hic inuestigandū occurrit quib⁹
⁊ ꝙb⁹ ⁊ qualiter ⁊ q̄re debeam⁹ sacrifici/
um altaris offerre. Et quidē hec q̄ttuoꝛ ex
ipso canone colligere possumus euidenter
Quib⁹ soli deo videlicet indiuidue trinita
ti. ꝛſpōdeo qb⁹ ꝓ ecclia scā catholica videlicet
ꝓ oībus oꝛtodoꝛis. Qualit̄ i vnitate fidei.
videlicet in cōione scoꝝ. Quare ꝓ bñficijs
coꝛpalib⁹ spūalib⁹ ⁊ eternis. ſz oīb⁹ ꝓpt̄
deū. ſſdrūnū notat̄ ibi. tibi reddūt vota sua
eterno deo viuo ⁊ vero. Secūdum ibi ꝓ ec
clesia tua scā catholica. Tertiū ibi cōicātes
⁊ memo. ve. Quartū ibi ꝓ redēptiōe aiaꝝ
suaꝝ ꝓ spe sa. ⁊ incol. sue. Sacrificiuꝫ ergo
laudis offert. ⁊ generaliꝫ ꝓ cūctis ⁊ spēaliꝫ
ꝓ q̄busdaꝫ ſ. ꝓ ꝓlatis q̄ sunt iuxta aplm in
sublimitate cōstituti. ⁊ ꝓ subditis ꝓ viris ⁊
mulieꝛib⁹. ꝓ sacerdotib⁹ ⁊ astātib⁹ ꝓ nob
⁊ nostris. De ꝓlatis ⁊ subditis ibi. vna cuꝫ
famulo tuo papa nrō ⁊ oīb⁹ oꝛtodoꝛis. de
viris ⁊ mulieꝛib⁹ ibi. Memēto dñe famu/
loꝝ famularūq; tuaꝝ. De sacerdotibus et
astātib⁹ ibi omniū circūstātiū. ⁊ q̄ tibi offe
rūt ꝫ sacrificiū. De nobis ⁊ nostris ibi. ꝑse
suisq; oīb⁹. sic ergo exponēda ē lra. Que ti
bi offerum⁹ i ꝓmis. i. ꝓncipalit̄ ꝓ ecclia tua
scā catholica. i. vniuersali toto terraꝝ oꝛbe
diffusa. sed fidei sacramētis vnita. quā. i. vt
eā pacificare digneris. vt habeat pacē ab he
reticis ⁊ scismaticis ⁊ adunare q̄ dispsa est
int̄ ꝑfidos ⁊ paganos. Et hoc oꝛ. q. oꝛādūz ē
ꝓ discoꝛdātib⁹ ab unicē. quā ⁊ custodire di
gneris a pricijs ⁊ demoīb⁹ ⁊ regere i. ꝑspe/
ris ⁊ ꝙuersis. Ipsū tñ videt̄ ee pacifica
re q̄ adunare. custodire q̄ regere. Tūc ei.
pacificat cū fideliū mētes adunat. vt ꝓ spi/
ritūsanctū charitate diffusa mlitudis cre
dētiū sit coꝛ vnū ⁊ aīa vna. Tunc custodit
cū inē mūdi pricula regit. vt de scō mittens
auriliū eā de sion tueat̄. Licet enī i apoc. se
ptē scribat̄ ecclīs vna tñ cātricis ē colūba.
nā sapīa edificauit sibi domuꝫ ⁊ exci. co. se.
Una igit̄ ē ecclia septē oꝛdinib⁹ distributa
vel septē charismatib⁹ insignita. quā ipe pa
cificat ⁊ adunat. ille custodit ⁊ regit q̄ ꝓpt̄
ipsi⁹ regimē ⁊ munimē vnuꝫ ꝓposuit vni/
uersis vt oēs ab vno sicut coꝛp⁹ a capite gu
bernēt. ꝓ q̄ stati oꝛat̄ cū dr. vna cū famulo
tuo papa nrō. q̄ ꝑba addidit clemēs papa.
Ista vt inq̄t pelagi⁹ papa. ꝑstat ab vniuer
so oꝛbe sepatos ee. q̄ q̄libet dissensione iter
sacra mysteria aplica pōtificis memoriaꝫ
ꝑm ꝑsuetudinē nō frequētāt. q̄ vo nō sunt
de romana dioceſi. ꝓ suo q; debēt oꝛare pō
tifice q̄ten⁹ vnitatē spūs i vīculo pacis ob/
seruēt. Ita debēt dicere ꝑba sequētia. scz et
antistite nrō. Et antistes tñ ipe celebrās ñ doꝝ
ea dicere. Qz vo addūt q̄dā de antistite et
rege noua tradino ē vbi oꝛādū ee ꝓ ꝓlatis
oñdit̄. oꝛādū etiā ee ꝓ ꝓncipe aplꝰ docet.
i. ad Tymo. ij. c. Obsecro inq̄t ꝓmo oīuꝫ fie
ri obsecratiōes. oꝛōes. postulatiōes. ⁊ gra/
tiaꝝ actiōes ꝓ oīb⁹ hoīb⁹ ꝓ regib⁹ ⁊ oī/
bus qui in sublimitate sūt ꝓstituti. vt quie/
tā ⁊ tranquillā vitā agam⁹ in oī pietate et
castitate. Sicut enī due sūt vite celestis vi/
delicet ⁊ terrena. vna q̄ spūs viuit ex deo. et
altera q̄ caro vuit ex spū. ita due sunt po/
testates. ecclesiastica videlicet ⁊ mundana
vna que moderatur spīritualia ⁊ altera q̄
moderatur carnalia. ista ꝓ clericos ⁊ illa ꝓ
laicos. ſſdoſt vtrāq; potestatē oꝛandū est
ꝓ omnibus oꝛtodoꝛis. qui vtranq; fidez
catholicā videlicet ⁊ apostolicā venerātur
⁊ colunt. ⁊ sic heretici ⁊ scismatici excludūt.
Oꝛtodoꝛi enī quasi recte glorianꝫ dicun
tur. qui videlicet deuꝫ recte fidei confessiōe
glorificant.

Secunda pars canonis.

Memento domi/
ne famuloꝝ famularūqz tuaꝝ ⁊
oīuꝫ circūstantiū. ⁊c. Secda ps
in qua etiā oñdit̄ oꝛādum ee ꝓ subditis.

Et ex hac iunctura ꝓboꝝ euidenꝫ ꝓuincit. q̄ in ℟ loco debeat sacerdos spēaliꝫ viuos q̄s voluerit memorare. q̄m̄ sub sequenti. Ad mēto defunctoꝝ poterit agere memoriā specialē. Hinc etiā euidēt apparet quā sanctū sit & salubre missaꝝ interesse mysteriis cū sacrificiū eucharistie p circūstātiaꝫ specialiꝫ offeratur. Deꝫ cū deꝰ nihil ignoret. nec alicuius valeat obliuisci q̄d ē q̄d petimus vt deꝰ meminerit nostri. ℣ Dicto deꝰ dicitur scire q̄s approbat. vñ ℣ Nouit dñs q̄ sunt eiꝰ. Et dicitur nescire q̄s reprobat. vñ ℣ Nō noui vos. Rursus dicitur obliuisci malorꝝ cū malus ad bonū reuertit. vñ Si ipe egerit pniam omniū iniquitatū eiꝰ nō recordabor. Et dicitur obliuisci bonorꝝ. cū bonꝰ ad malū puertit. vñ. Si iustꝰ a iusticia sua se auerterit oēs iusticias eiꝰ nō recordabor. Beꝰ etiā q̄nq; recordat ad miserēdū. vñ Ad mēto mei deus meꝰ q̄ vēꝰ ē vita mea. Q̄nq; ad puniendū. vñ Ad mēto dñe filiaꝝ edom in die hierlim. Dicetimꝰ ergo non vt nostri meminerit sꝫ vt nostri misereat. fm illud. Reminiscere miserationū tuaꝝ dñe & m.t.q.a se. sunt. Sequit. Quoꝝ tibi fides cognita ē. & nota deuotio. q.d. Qui ꝓpiciaris fidelibus & deuotis qui oꝝ vides in ꝓscientijs q̄ recte credāt & deuote te diligāt. vtpote renū scrutatoꝝ & cordiū. deꝰ sciaꝝ. dñs occultoꝝ omniū pscrutatoꝝ. in cuiꝰ ꝓspectu nulla creatura ē inuisibilis. Dicto q̄b⁹ tibi offerimꝰ vel q̄ tibi offerūt ℟ sacrificiū laudis &c q̄si diceret. Ad mēto dñe nō solū eoꝝ ꝓ q̄bus offerimꝰ sꝫ etiaꝫ sacerdotū q̄ offerunt ℟ sacrificiū laudis. Cū enī sacerdos offert ꝓ ꝓpꝫ nihilominꝰ & ꝓ se. Aliꝫ dicit ꝓ quibus tibi offerimꝰ vel q̄ tibi offerūt. q̄ non solū offerūt sacerdotes sꝫ & vniuersi fideles nā q̄d spēaliꝫ adiplet ministerio sacerdotuꝫ ℟ vniuersaliꝫ agit voto fideliū. Aliꝫ ꝓ q̄bus tibi offerimꝰ. s. actu. vel q̄ tibi offerunt. i. deuotiōe. Dicat sacrificiū laudis s. illud apli Quicq̄d facere debetis oīa i laudē dei facite. vt deꝰ laudet i vobis. Sc̄do sacrificiuꝫ laudis dicit. q̄ rps grās agēs illud instituit ꝓ ut dicet i. vi. ꝓticula sup ꝓbo. Grās agens. Tertio ibi. q̄ cū deo q̄cq̄ offerimus. sua sibi reddimꝰ nō nrā largimur. Aliꝫ ps. Si esuriero nō dicā tibi. meꝰ ē enī orbis terre. & plenitudo eiꝰ. Ergo imola deo sacrificiū laudis & redde altissimo vota tua. Quarto q̄ deū laudare debemꝰ nō solū q̄ passus ē ꝓ nobis. sꝫ etiā q̄ nobiscū ē quotidie vsq; ad cōsumationē vite. Vel q̄ non solū se dedit ꝓ nobis i ꝓciū. sꝫ etiā q̄ dedit se nobiscū vt ꝓ ꝓciū redimeret nos a morte & pabulo aleret nos ad vitā. vñ. Qui mā ducat me & ipse viuet ꝓpt̄ me. Dicto se effegesis ē. i. ꝓpositio eiꝰ q̄d seq̄t sc̄z ꝓ redemptione aiaꝝ suaꝝ. Dicto spe salutis & incolumitatis sue. Sequit. sui sq; oībus &c. videlicet consanguineis & affinib⁹. familiaribꝫ vl amicis. licet enī diligere teneamur etiā inimicos fm illud diligite inimicos vrōs. seruare tñ debemꝰ ordinē charitatis q̄ incipit a seipso. fm illud Introduxit me rex in cellā vinariā & ordinauit in me charitatē. Ita & apls ait. Dum tps habemꝰ operemur bonum ad oēs maxie ad illos ad domesticos fidei. Dicto in redēptione aiaꝝ suaꝝ. &c. q̄i nō ꝓ tpāli lucro vel appetitu terrenoꝝ. sꝫ ꝓ spe salutis & incolumitatis sue. i. ꝓ salute vl incolumitate sperāda. spe enī salui facti sumꝰ. Dicto salute q̄d mētis & incolumitate corporis. nā vtraq; sanitas ē a bono illo q̄ dicit. Sanus ꝓpli ego sū. Verum vtraq; sanitas ꝓuenit ex redēptiōe aīe. i. de remissione peccati. sicut econtra de reatu peccati ꝓcedit infirmitas vtriusq;. vide ꝓma sanitatis. Ecce sanꝰ inq̄t factꝰ es. iā noli peccare ne deteriꝰ aliq̄d tibi ꝓueniat. Dicto tria sunt hoīs bōa. s. corpalia. spūalia & eterna. videlicz infima media & supma. ꝓ q̄bus sacerdos dicit se offerre. ꝓ corpalib⁹. ibi. ꝓ incolumitate. ꝓ spūalib⁹ ibi. ꝓ redēptōe. ꝓ etēnis. ibi. ꝓ salute. nā & dñs docet nos ꝓ his trib⁹ orare. videlicz ꝓ etēnis. vñ aduemiat regnū tuū. ꝓ spūalib⁹. vñ. fiat volūtas tua sicut in celo & in tra. ꝓ corpalib⁹. Da nobis panē nostrū q̄tidianū. da nobis hodie. Offerimꝰ ergo sacrificiū ꝓ etēnis vt det nobis ꝓmui ꝓ spūalib⁹ vt det nobis ad meritū ꝓ corporalib⁹ vt det nobis ad oppniculuꝫ. vt ꝓ hec & ista ꝓueniamus ad illa. Dicit cū dicat apls q̄ virtus in infirmitate pficitur et

ter. cū infirmor tūc fortior sum qđ ē q pro corpali incolumitate sacrificiū laudis offerim⁹. nisi vt nobis ꝓseruata vel reddita sanitate gratiaꝝ actiões in eccl̄ia referamus Sequit̄. Tabiqz reddūt vota sua. ⁊c. vota sua dicunt̄ q̄ voluntarie. ꝓmittunt. qz voluntar ⁊ lubenter deo vouere ⁊ votū reddere debem⁹. Ter cū nrā donem⁹ ⁊ aliena reddamus. quō vota si sua sunt reddūt ⁊ nō ꝓti⁹ donāt. vel si reddūt quō sua sūt ⁊ nō ꝓti⁹ aliena. Sane votū bonū ⁊ hois ⁊ dei ē. sed dei ꝓpter autoritatē grē. hois propter libertatem arbitrij. Propter qđ dicit Apl's Non autem ego sed gratia dei mecum.

¶ Tertia pars canonis.

OMmunicātes ⁊c. Tertia ps. Cirici⁹ papa addidit hec ẏba. Cōmunicātes ⁊ memoriā venerātes. Sane pontifex vt ler iubebat thuribulū viui⁹ carbonib⁹ plenū intra scā scōr secū portabat. sicut̄ in ꝓhemio hui⁹ ꝓtis dictū ē. ⁊ xps carnis sue thuribulū oī ẏtute plenum tulit ad astra. sic ⁊ sacerdos noster xpi vicē tenēs. vacu⁹ a peccatis ⁊ plen⁹ virtutū q̄ oīb⁹ ad sacrificiū altaris accedere dz. Cōicātes ⁊ memoriā venerātes. cōicare ide ē q̄ ꝓticipare. qz sanctoꝝ ⁊ angelorū pascuis cōicare debem⁹. Quattuor autez modis i ecclia cōicat̄. put dicit in vj. ꝓticula sup ẏba. Qui ꝓdie. Memoriā venerari ide ē qđ memoriā honorabili⁹ colere q̄ beata maria ẏgo p aduētum spūs sancti genitrix fcā ē filij dei ihu xpi dñi nostri. q̄ de⁹ et hō ē. Illud āt notā dū ē q̄ secreta nō tota sit ab vno sz ꝓticulatim a plurib⁹ er eo ꝓpendit fuisse ꝓpōita. qđ ter i ea scōr memoratio repetit̄. licet ℞ ipsū. ꝓuenerit ad laudez ⁊ gliaz trinitatis. In scda q̄pe memoratione suppleri q̄ de ꝓmissis sanctis deesse videbant i ꝓma. Ter i ea memoratione q̄ fit añ ꝓsecratione corpis xpi. postulat scōr suffragiū. In ea ẏo q̄ fit p⁹ ꝓsecrationem corpis xpi scōr ꝓcorū iplorat. qz nimiruz ante eqz corp⁹ xpi qđ ē vniuersalis ecclia cōsecret. i. anteqz regnū aduenīat. necessariuz ē nobis i via scōr suffragiū vt meritis eoꝝ ⁊ pcib⁹ dine ꝓtectiōis muniamur auxilio sed vbi corp⁹ xpi fuerit ꝓsecratum. i. vbi regnū aduenerit asseqūmur i patria scōr consortiū vt societatē ⁊ ptē cuz sanctis apl̄is ⁊ martyrib⁹ habeamus. In via q̄pe cōicamus cū scis p fidē quā ipi hic habuerūt. et nos habem⁹. i patria vo ꝓcipauim⁹ cuz scis p spē quā ipi hñt ⁊ nos habebim⁹. nos enī fidē habem⁹ ⁊ spē. ⁊ illi spē hñt ⁊ rē nos ꝓcurrim⁹ stadiū. ista possidēt brauiuz. nos pugnam⁹ i via. illi triūphāt i patria. Cōicamus igit̄ ⁊ memoriā veneramur apl'oꝝ ac martyꝝ ⁊ ꝑcipue gl̄iose ẏginis dei genitricis marie. vt eoꝝ suffragio de fide perducamur ad spē de stadio ꝓueniam⁹ ad brauiū de vita ad patriā trāseam⁹. In ꝓmis autē noīat̄ nomen btē marie q̄ ipa eū q̄ oblaturus ē. ⁊ q̄ va hostia ē genuit. ⁊ in celis obtinet ꝓncipatū. Noīant̄ aūt ⁊ duodecī apl̄i ⁊ duodecim martyres. q̄ oēs hui⁹ sacrificii testes fuerūt. ⁊ passionē xpi ẏbis ⁊ effusiōnis sanguinis testimoio ꝓbauerūt. in hac aūt ꝓmemoratione scōr illud obseruat ecclesia q̄ antiq̄tus agere ꝓsueuit vt i oīb⁹ suis recolat patꝝ memoriā q̄ten⁹ eoꝝ meritis suffragāt̄ib⁹ facili⁹ obtineat qđ iplorat. Sic ⁊ moises p peccāte ꝓpo itercedēs patꝝ memoriā interposuit dicēs. Recordare abraā isaac ⁊ iacob seruoꝝ tuoꝝ. ⁊c. Ero xrri. sic ⁊ azarias oras se legit in forna ce neq̄sum⁹ auferas misericordiaz tuā a nobis dne de⁹ noster propt̄ abraā dilectū tuū. ⁊ isaac seruū tuū. ⁊ isr̄l sanctū tuū. Et q̄niam extra vnitatē ecclie nō ē loc⁹ offerēdi sacrificium vnitatis. iō sanctoꝝ memorie coīcam⁹ i sacrificio quaten⁹ i ꝓmuniōe scōr sacrificiū offeram⁹. nā sicut vn⁹ panis ex multis granis ⁊ vinū ex multis racemis. ⁊ vnū corp⁹ ex multis mēbris. sic ex multis fidelib⁹ vna ꝓstat ecclia. Scriptū ē enī Alienigenā nō velcet̄ ex eis. quoniā sca sunt. ⁊ iō solū illuz ad esū huius agni recipim⁹. q̄ nrē ꝓiunct⁹ ē domui videlicet oēz domesticū fidei a pn cipe vsqz ad plebeī. a ꝑpo vsqz ad publicanū. Scripserūt aūt qđā. q̄ qz sacerdos legalis scripta habebat in longion noīa duodecim tribuū seu patꝝ. Exo. xxx. iō in hui⁹ ri

memoriã ꝑsbyter noiat memoriã btẽ vgi-nis ⁊ apl̃oꝝ ⁊ q̃rũdã martyꝝ. sz cũ eccl̃ia-ter sanctos magꝝfice memoriã ꝓfessoꝝ ve-neret. quare in canone ñ fit d̃ illis ꝓmemo-ratio. Ad̃ideri põt q canon ꝑus fuit editus q̃z memoriã scoꝝ ꝓfessoꝝ eccl̃ia celebraret. Ma oẽs fere sancti q̃ in canone ꝓmemoriã-tur. ꝑcessere siluestrũ. ꝑter iohãnẽ ⁊ paulũ ⁊ marcellũ ⁊ petꝝ q̃. primo successerunt. Ecclesia vo ꝑ tẽpus btũ siluestri cepit me-moriã scoꝝ ꝓfessoꝝ venerari. Canon autẽ er eo cõuincit ꝑcessisse q apl̃oꝝ catalogus nõ ita repit̃ in illo disposit̃. sicut in emẽda-tionib9 codicib9 siue i euãgelijs inuenitur In prioribꝰ editionibꝰ vt dicit Hiero. nõ solũ euãgelistaꝝ mutatꝰ ẽ ordo. sed etiam verboꝝ ⁊ sententiaꝝ erat confusa ꝓmixtio Sd̃ot eniã dici q iõ in canone solũ fit mẽtio de martyribꝰ. q cũ ℟ sacramentũ sit sacra-mentũ amoris. i ipsi9 sacramẽti mysterio dz solũ fieri memoria de illis in q̃bus speci-alius apparuit signũ veri amoris. In apo-stolis apparuit ꝑ tẽporaliũ abiectionẽ. In martyribꝰ ꝑ corꝓoꝝ tormẽtis exꝓssionẽ Be ꝓmo matth̃. rix. Ecce nos reliquimus oĩa. ꝛc. Be scõ Pãp. iij. Et si corã hoĩbus tormẽta passi sunt. ꝛc. Bursus iõ ñ fit men-tio de cõfessoribꝰ. q illi non sunt passi sicut xps. cuius passionis ẽ memoriale ℟ sacra-mentũ. Gregꝰ. iij. addidit hec vba. s. illa q̃ q̃busdã eccl̃ijs dicũtur. s. quoꝝ solẽnitas hodie in ꝓspectu tue maiestatis celebratur dñe deꝰ noster i toto orbe terraꝝ. Termi-natur aũt hec ꝓcula ꝑ eundẽ xꝑm dñm no-strũ. sicut enĩ ꝑ filiũ oĩa facta sunt. ita ⁊ per ipsũ hñt oĩa eẽ repata ⁊ terminata. Et ꝑm quosdã nõ dz hic ñideri amẽ. neq; vsq; ad fractionẽ hostie. q angeloꝝ choꝝ scõ my-sterio assistens ñdet amen. ℟ tñ nõ vbiq; seruatur. Be hoc dicetur in sexta particula

Quarta pars canonis.

Nc igitur obla-tionẽ. Quarta pars. Et hoc di-cendo sacerdos in quibusdã eccl̃ijs ꝓfũ-de se inclinat. Sane legalis pontifex dum ad ſumo thuriamatis obumbrabat ⁊ tegeba-tur. ne pateret alicui dũ cremaret incensus sicut i ꝓhemio hui9 ꝓtis dictũ ẽ. Et christꝰ dũ patrẽ interpellat ꝓ nobis angeloꝝ per-transit intuitũ q; intelligi nõ põt quãtũ ꝓ-senta sumpte carnis impetret apud patrẽ. ꝓ nobis. sacerdos quoq; dũ vicẽ xꝑi gerit. q̃dãmodo tegit̃ ⁊ latet. q; nec cogitari nec narrari põt quãta virtꝰ ⁊ potẽtia sit in ver-bis eius i hoc mysterio. q; latet hoĩes ⁊ an-gelos. Ad qd̃ repñtandũ in quibusdam ec-cl̃ijs sacerdos secretã intrãs. quibusdam co-mmunis q̃ sunt in vtroq; latere altaris que tunc ertenditur q̃i tegit̃ ⁊ velat̃. Seruitutis nostre. i. mee ⁊ cũctoꝝ qui tibi seruiũt et fa-mulãtur. Et nota q due sunt seruitutis spe-cies. vna q̃ soli creatori debet̃ q̃ dr latria. al-tera q̃ creaturis ipẽditur q̃ vocat̃ dulia. q̃s dã enĩ creaturas possumꝰ inter oĩa vene-rari. Utrãq; specie dñs determinat dicens Reddite q̃ sunt cesaris cesari. ⁊ q̃ sunt dei deo. Ad̃ versus. Latria fit dño. debet̃ du-lia seruo. Ad corꝓs xꝑi fert̃ ipa dulia vere. la-tria ergo ẽ seruitꝰ siue cultꝰ soli deo crea-tori debitus. quẽ debemus sup oĩa reuereri. Ad ea quidẽ pertinent tẽpla altaria sacer-dotia. sacrificia festiuitates. ceremonie ⁊ hu-iusmodi q̃ soli deo sunt exhibenda. iuxta il-lud. Bñm deũ tuũ adorabis ⁊ illi soli ser-uies. i soli deo seruitutẽ adorationis impen-des. nõ enĩ sanctis ⁊ angelis ad honorẽ dei sed potꝰ deo ad honoreꝝ scoꝝ ⁊ angeloꝝ dedicãtur tẽpla. ⁊ altaria ꝓsecrãtur. ⁊ sacri-ficia offerũtur. nec ipsis adorationis serui-tus sed soli deo ipendit̃. vt dicetur i ꝓhemio septime ꝓtis. ne si secꝰ fiat nõ theosobie cul-tus exhibeat̃. sed idolatrie crimẽ incurrat̃ seruiendo creature tãq; creatori ⁊ mutan-do gloriã i corruptibilis dei in similitudinẽ corruptibilis hoĩs. Si igitur nec hoĩes nec angeli adorãdi sunt attendãt q̃d agãt qui sub ꝓtextu cuiusdã religionis seu pietatis diuersas adorãt imagines. Mã ꝙm licet manu factũ aliq̃d adorare. vt ꝓbatũ. est in ꝓma ꝓte sub titulo de picturis. Una qui-dem tãtu est dei patris imago quã vna cũ patre adoratiõe venerari debemꝰ. sz vnige-nitus dei filiũ iesum xꝑm qui est splẽdor glie-

ꝛ figura substantie ei⁹ cui⁹ nō solū deitatē sed etiā hūanitatē adorare debem⁹. iuxta illud. Adorate scabellū pedū ei⁹ quoniā sanctū ē. Ceteras vero imagines ꝛ creaturas sacras ꝛ sanctas. i. angelos hoīes ꝛ sacramēta nō latria sed dulia possum⁹ venerari. Be adoratiōe angelo⁹ legit̄ q̄ abraā oculis eleuatis in qualle mambre tres vidit ꝛ vnū adorauit et angelis. Loth q̄z duob⁹ angelis intrātib⁹ ciuitatē occurrēs adorauit petēs vt in domū suā hospicio declinaret. Be adoratione hoīuz legit̄ q̄ iacob vidēs esau venientē p̄cessit vtrā q̄z turmā ꝛ p⁹ nus in terram septies adorauit. Filij q̄z iacob adorauerūt ioseph in egipto. Be adoratiōe sacramento⁹ dicit ecclia. Crucē tuā adoram⁹ dñe. Et alibi legit̄. Christiani sacras imagines pie venerāt ꝛ adorāt. Beq̄ tur. Bies q̄z nrōs. Et nota q̄ leo papa adiunxit infra actionē. Hāc igit̄ oblationem vsq̄z placat⁹ accipias. Beat⁹ aūt gregor⁹ has tres petitiōes in canone dr addidisse. Prima ē. dieq̄z nrōs i tua pace disponas supple. p eū q̄ p nobis ētradit⁹ in man⁹ eorū qui pacē oderūt. Secūda ab eterna dānatione nos eripi. supple p eū q̄ p nobis tpali morte dānat⁹ ē. Tertia ꝛ in electo⁹ tuo⁹ iubeas grege numerari. supple p eū q̄ p nobis deputat⁹ ē cū imq̄s. In pace tua. ꝛc. Et nota q̄ ē par peccato⁹. par iustō⁹ q̄ dr par pectoris siue spiritualis. par tpis. ꝛ par eternitatis. Be pace pctō⁹ dicit ps. zelaui super imq̄s pacē pctō⁹ vidēs. Be pace iustoruz dicit apls. Fruct⁹ spūs ē. charitas gaudiū. par patiētia. Hāc reliq̄t dñs aplis dicens Pacē relinq̄ vobis. Be pace tpis inq̄t propheta. Orietur in diebus ei⁹ iustitia ꝛ abūdātia pacis. Be pace etnitatis dñs dixit aplis Pacē meā do vobis nō quō hic mundus dat ego do vobis. Secūdo hac triplici pace teram⁹ in missa. Primo i hac orōne. Hāc igit̄ ibi dieq̄z nostros i tua pace disponas Secūdo in orōne. Libera nos. ibi. da propitius pacē i diebus nostris. Tertio in par dñi ibi. Bona nobis pacē. vt de pace tpis p pacē pectoris transeam⁹ ad pacem eternitatis. Ob Bē etiā sacerdos ter in missa osculatur altare. videlicet in p̄ncipio canonis dicens vti accepta. ꝛc. ꝛ in oratione. supplices. ꝛ p⁹ oratione. Bñe iesu xp̄e q̄ dixisti aplis. licet quidā nonies osculent. vt in sui adiutoriū ad Bē ipetrandū nouez choros vel ordines angelo⁹. in quib⁹ oēs sancti locati. vel locādi sunt inuocēt ꝛ inducāt. Vel Bē faciunt quasi grās agentes de nouē ordinibus q̄s quilibz sacerdos gradatim suscepit. Circa hmōi altaris oscula notandū ē q⁹ sacerdos ea facit trib⁹ tpibus i missa. iuxta tria quibus indiget ad alia tria ab eo in altari agēda. Primo enī facit q̄dā oscula añ collocatiōnē hostie ꝛ calicis scz q̄n p̄mo ad altare accedit. ꝛ q̄n ad p̄mā collectā dicturus ē. dñs vobiscū. ꝛ uel⁹ p⁹ euāgeliū dicturus ē. dñs vobiscū. q̄ oscula facit vt fiat dignus minister in sacrificādo. Secūdo facit alia p⁹ collocatiōnē calicis ꝛ hostie p̄ius q̄z cōmunicet scz dicturus. orate frēs. ꝛc. Et q̄n in canone dicit. Vti accepta. ꝛ q̄n dicit. Ex hac altaris ptic̄patione. Et finita oratione illa Bñe iesu xp̄e qui dixisti aplis. que facit vt sit⁹ ist⁹ in xp̄i corpe recipiēdo. Tertio vō facit alia post q̄z cōicauit scz dictur⁹. Bñs vobiscū ante. post cōmunionem ꝛ ꝓpleta orōne. Placeat tibi sancta. ꝛc. q̄ facit vt sufficiēs inueniat in grās deo p̄ receptis referendo. Vez oscula q̄ fiūt ante collocatiōez hostie ꝛ calicis. ꝛ ea q̄ fiūt p⁹ cōicationem fiūt supra altare. videlicet in medio ei⁹. Cū enī sacerdotis dignitas ꝛ auctoritas i sacrificādo. necnō ꝛ sufficientia ad referendum grās de acceptis sit solū a deo a q̄ nrā suffici ētia ē. idcirco añ calicis ꝛ hostie locatiōnē ꝛ post q̄z cōicauit osculat̄ mediū altaris p q̄ō ꝓpter virtutē ꝓsecrationis ꝛ vnitiōis ibi in mensa altaris facte maxime repūtat̄ de⁹ in quo vniunt̄ extrema. Oscula vō q̄ fiunt p⁹ calicis ꝛ hostie collocationē ante q̄z cōicet fiunt a sinistris calicis ppe hostiam. Ad Bē enī q⁹ sacerdos sit iustus in sacrificādo. requirit̄ nō solū actio diuina. verū etiā sua. Vñ Aug⁹. Qui fecit te sine te nō iustificabit te sine te. Requirit̄ ergo dispositio ex pte sui. q̄ō fit si nō resistit dīnis motibus sed influxio grē fit ex pte dei. iō q̄z osu

la q̄ fiunt ante cōionē nō directe fiunt ī medio altaris. Rursus illud qd̄ ē ex nobis in iustificatione nostra ē q̄d diminutū ⁊ modicū respectu ei⁹ qd̄ ex deo ē. Merito ergo fiunt a sinistra pte calicis q̄ ē ps diminuta ⁊ obliqua respectu dextre. Fiūt tñ iuxta hostiā. tū q̄ in iustificatione plura ⁊ nobiliora sunt a deo seu a christo. tū q̄ etiā illd̄ qd̄ a nobis ē potius haberet rōnez mali q̄z boni. nisi quodāmodo eēt a deo p gratiā p̄uenientem elicitū regulatū ⁊ acceptum. Pōt etiā secūdo dici q̄ iō qñ calix ⁊ hostia non sunt sup altare. oscula fiūt ī medio altaris videlicet directe sup locū crucis ex chrismate in ipsi⁹ ꝯsecratiōe facte. q̄ xp̄s stās ī medio discipuloꝝ suoꝝ dixit eis. Pax vobis. q̄ pax p ipa oscula designatur. Tertio ad designādū q̄ sicut habet̄ in cāticis xp̄s ascensuz in cruce purpureū. i. sanguine rubricatū media charitate ꝯstrauit. q̄ charitas per osculū designat̄. q̄ etiā media dr̄. q̄ cōmunis oībus p oīb⁹ enī venit pati ex charitate. Porro fiūt oscula ipsa manib⁹ sup altare depositis. Primo ad notādum q̄ charitas p osculū designata opib⁹ dz inniti. nā sm̄ Greg⁹. opatur magna si ē. si aūt renuit opari amor nō ē. Scdo ad notandū q̄ ī altaris sacrificio sacerdos omniū tpaliū curā deponere ⁊ solū ipsi sacrificio affixā mētē dz habere. Tertio ad designādū q̄ ad b̄ opa ei⁹ nō sufficit. qd̄ solū dei misericordia obtinet̄. Ad hoc nōnulli ī locis ipsis osculandis. signū crucis cū trib⁹ extensis digitis pri⁹ imp̄mūt. tū q̄ oīa in fide trinitatis agenda sūt. tū q̄ regulariter q̄cquid ori applicādū ē. dz pri⁹ crucis signaculo insigniri. Et quāq̄z altaris mēsa ꝯsecrata fuerit et alia multa crucis signa ī ipso misse officio p̄cesserint. nō tñ hec supfluūt. tū q̄ nō rōne ipsi⁹ loci. sed rōne opis ī loco ipo fiēdi fiūt tū q̄ quātūcūq̄z altaris mensa fuerit cōsecrata. nescit̄ tñ q̄d in ipso loco maligno spiritui p̄mittat̄ a deo. Alia etiā multa signa prius facta nō rōne loci sed rōne ꝯsecrationis corporis ⁊ sanguinis xp̄i facta fuerunt Alij tñ in penultimo ⁊ finali dñs vobiscū nec osculātur altare nec ī illo imp̄mūnt signū crucis. sed se solū ante faciē suā signāt ⁊ bñ. tū q̄ per altaris osculū qd̄ in fine misse fit intelligit̄ sacerdos oīa p̄cedētia approbare ⁊ eis toto mentis affectu assentire. tuz quia per corpis dñi p̄ñtiam omnis īmūdus spūs de loco ipso credendus est aufugi se. De osculo etiā altaris ⁊ libri sub ti. de altaris osculo dictum est.

Quinta pars canonis.

Quam oblationē. ꝛc. Quinta ps in q̄ sacerdos accedit ad dñici corpis cōsecrationē dicēs. Quā oblationē. id est terrenā materiā ad corpus tui filij destinatā tu deus quesumus in oībus. i. tota cogitione tota mente ⁊ toto intellectu digneris facere benedictam. ꝛc. Sane quarta feria iudas vnus ex duodeciz a diabolo supplātatus immane sacrilegiū perpetrauit. duz filiū dei triginta argenteis vēdidit phariseis in recōpensationem damni qd̄ incurrerat propter effusionē vnguēti. Quare īq̄t hoc vnguentū nō venit tricentis denarijs ⁊ datū ē egenis. Dixit aūt hoc nō q̄ de egenis pertinebat ad eū. sed q̄ fur erat ⁊ loculos habens ea que mittebātur asportabat Quilibet aūt argente⁹ valebat decē denarios vsuales ⁊ ita damnū vnguenti qd̄ valuerat tre[illegible]tos denarios triginta recōpensauit argenteis. Si vero dicamus argenteos fuisse denarios vsuales. dicem⁹ q̄ iudas vendidit xp̄m quasi vile mancipium xxx. denarijs qui sunt decima ps tricentoꝝ denarioꝝ quos valuerat vnguentū. Propter qd̄ dñs despectiue loq̄tur p prophetaz Appenderūt inq̄t mercedē meā. xxx. argenteis p̄ciū appreciati q̄ appreciat⁹ sum ab eis Ad designādū ergo p̄cij quātitatem q̄ xp̄s vēdidit⁹ ē sacerdos hic facit tres cruces cōmuniter sup oblatā ⁊ calicē cū dicit. Bñdictā ascriptā ⁊ ratā. nā ⁊ tricenta piter ⁊. xxx multiplicationē suscipiūt a ternario. Ad⁹ modū aūt ad designādū vēditionem ⁊ emptionez duas cruces imp̄mit singillatī vnā sup oblatā ⁊ alterā sup calicem. cū dicit. vt nobis corp⁹ ⁊ sanguis fiat. q. d. illa vēditio

fuit maledicta pscripta.irrita.ñiq.7 detesta
bilis.sed tu de⁹ hãc oblationẽ digneris fa/
cere bñdictã ascriptã ratã rõnabilẽ 7 acce/
ptabilẽ. Judas enĩ dilexit maledictionẽ et
ven.et ei.7 noluit bñdictionẽ 7 elõgabit ab
eo.sed tu de⁹ hãc oblationẽ digneris facere
bñdictã p quã nos in celestib⁹ bñdicas. iu
das delet⁹ ẽ de libro viuẽtiũ 7 cũ iustis nõ
scribet.sz tu de⁹ hãc oblationẽ digneris fa/
cere ascriptã p quã nos inter electos ascri/
bas. Judas laqo se suspẽdit 7 epatũ ei⁹ ac
cepit alter.sed tu de⁹ digneris hãc oblatio/
nẽ facere ratã.p quã ratũ sit nrẽ salutis pro
missũ.vel ratã q ad cõfirmationẽ in oibus
bonis.ne sicut cayn offeram⁹ q se nõ deo
sed diabolo obtulit sacrificiũ. Jte iudas ex
iuit cõdenat⁹ 7 ozõ ei⁹ facta ẽ in peccatum
sz tu de⁹ hãc oblationẽ facere digneris rõa
bilẽ.i.rõne plenã.p quam rõnabile fiat no
stre seruitutis obsequiũ. Judas qz reddi/
dit malũ⁹ bonis.7 odiũ.p dilectione retri/
buit.sz tu de⁹ hãc oblationẽ facere digneris
acceptabilẽ p quam nos tibi reddas accep
tos. Scdo fiũt tres cruces cõiter sup obla/
tã 7 calicẽ.qz rps tria cõiter egit circa panẽ
7 vinũ.videlicet accepit.benedixit 7 dedit.
Jsdo stmodũ spãliter facit vnã crucẽ sup ob
latã.qz dixit comedite hẽ corp⁹ meũ.7 alte
rã sup calicẽ.qz dixit bibite qz hic ẽ sanguis
me⁹. Et pm hũc sensũ recte subintẽ. Qui
pdie qz pateret.ꝛc. Tertio fiũt tres cruces.
qz iudas vẽdidit rpm ad crucifigendũ tri/
bus.s.sacerdotib⁹ scribis.7 phariseis. Ad
notãdũ ergo cõiter tres emptores.facit sa/
cerdos tres cruces cõiter sup oblatã 7 cali
cẽ dũ dicit bñdictã ascriptã 7 ratã. Ad no/
tãdũ vero discrete venditorẽ 7 vẽditũ vl tra
dẽtẽ 7 traditũ.facit duas cruces discrete su
p oblatã 7 calicẽ cũ dicit.vt fiat corp⁹ 7 san
guis. Quarto tres pme cruces notãt qõ fa
ctũ ẽ ee er virtute crucifixi.vel significant tres
dies qbus rps pdicauit p⁹ dñicã in ramis
palmaꝝ vel triduũ q in sepulcro qeuit. vel
tria loca corpis in qbus passus ẽ.i.manus
pedes 7 latus. Bue vero sequẽtes significat
dinã 7 hũanã naturã.vel q rps in aia 7 cor/
pore passus ẽ. 7 fiũt quinqz in figurã q rpus
quinqz vulnera habuit.vel in quinqz cru/
cib⁹ tps legis exprimim⁹ qõ quinqz libris di/
stinguit.7 in qlibet rpi passio denotat.que
ler quinqz psonis regebat.s.iudice.rege pn
cipe.pphẽta.7 sacerdote.qb⁹ rps assimilat.
Jsdo sunt qz vba pmissa scdo mõ sic exi/
ponit. Jsdetim⁹ vt de⁹ hãc oblationẽ faciat
bñdictã.ascriptã.7 ratã.i.vt eam psecret.ap
probet.7 pfirmet in rõnabilẽ hostiã 7 acce
ptabile sacrificiũ.vt ita nobis.i.ad nostraz
salutẽ pans fiat corp⁹ 7 vinũ sanguis di/
lectissimi filij tui dñi nostri iesu rpi. Jsdatri
quidẽ dilect⁹ ẽ filius sicut ipe pater de celo
testat⁹ ẽ dicẽs. Hic ẽ filius⁹ me⁹ dilect⁹.ꝛc. Et
nos eũ diligere debem⁹.qz ipe prior dilexit
nos 7 p nobis ẽ passus. Tertio mõ sic.
Quesum⁹ vt tu de⁹ hãc oblationez facere
digneris bñdictã.i.vt a te spãliter bñdica/
tur.vnde virtute patris nostri fit bñdictus
fruct⁹ ventris virginis marie. ascriptaz.i.
talez q de memoria tua nulla possit oblivi/
one deleri.ratã.i.talẽ que de bñplacito tuo
nulla possit oblutione ꝙuelli. rõnabilem.i.
talẽ q tue dine rationi ꝙueniat. Refert enĩz
inter rõnabile 7 rõnale. Rationabile dicit
qõ de rõne pcedit. Rationale vo qõ vtitur
rõne. Vñ 7 liber iste rationale vocat.quia
eoꝝ q in ecclesiasticis officijs agunt ꝙtinet
rõnes. Acceptabilẽ.i.vt p eã tibi deo accep/
temur. Quarto mõ sic. Dignerisfacere
bñdictã.i.spũ sancto replere.ascriptã.i.di
uinitati ascribere.ratã.i.in veritate vt ad sa
lutẽ sufficiat solidare.rationabilẽ nrã fide.
acceptabilẽ nostra deuotiõe. Quito mo
do sic. Quã oblationẽ tu de⁹ oipotens di/
gneris facere in oibus bñdictã. hẽ trãsferre
in eã hostiã.q ẽ oimode bñdicta ascripta
rata.rationabilis.7 acceptabilis. Bñdicta
dicit hostia salutaris.i.ab omni cã maledi
ctionis imunis tã originali qz actuali. taz
criminali qz veniali.sicut elisabeth inqt ad
virginẽ. Bñdict⁹ fruct⁹ ventris tui. Ascri/
pta dr.i.scripturis 7 figuris veteribus desi
gnata tã in agno paschali qz in manna cele
sti.tã in isaac imolando qz in abel imolato
quoniã vt inquit Jobes. Hic est agn⁹ qui
ocisus est ab origine mũdi. Rata dicitur

quasi nō transitoria. sicut vetus lex. q̄ cessit vbi noua successit. sed q̄ permanet in eternū. ſm ordinē melchisedech. Rationabilis dr̄ quasi nō peculialis. sicut erat legalis q̄ sanguine thauroꝝ ⁊ hircoꝝ nō poterat a pctō mundare. sed q̄ sanguine ꝓprio ꝯscientias emundat ab opib⁹ mortuis. Acceptabilis dr̄ quasi non illa. de qua dicit ꝓpheta. Sacrificiū ⁊ oblationē noluisti. sicut ait dn̄s. Nō accipiā de domo tua vitulos neqꝫ de gregib⁹ tuis hircos. sꝫ illa d̄ q̄ dicit p̄s. Tibi sacrificabo hostiaꝫ laudis. Vn̄ dn̄s ait. Sacrificiū laudis honorificabit me. ⁊ ſm hanc expositionē recte subiūgit̄. vt fiat corpus ⁊ sanguis dilectissimi filij tui. ꝛc. patri enī dilect⁹ ē fili⁹. iuxta illud. Hic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹. ꝛc. Et nos eū diligere debem⁹. quia ipe prior dilexit nos ⁊ passus ē ꝓ nobis. Aug⁹. vo sic exponit. Bn̄dictā ꝑ quā bn̄dicimur. ascriptā. ꝑ quā in celo hoīes ascribimur. ratā ꝑ quā in visceribꝰ xp̄i. i. de corpe xp̄i qd̄ ē ecclesia censemur. rōnabilē ꝑ quā a bestiali sensu exuimur. acceptabilē vt qui nobisipsis displicemus ꝑ hāc acceptabiles ei⁹ vnico filio sim⁹. Subiungensqꝫ sacerdos euāgelistaꝝ v̄ba assumēs dicit. q̄ p̄die q̄ꝫ pateret̄. ꝛc. Amb. dicit ꝙ hec v̄ba quā oblationē ascriptā rōnabilē. ꝛc. sunt v̄ba euāgeliste vsqꝫ ibi. Accipite ⁊ manducate ⁊ bibite ex hoc oēs. Alij vero dicūt ꝙ alexāder papa p̄mus addidit canoni v̄ba illa. Qui pridie. vsqꝫ hoc ē corpus meum.

Sexta pars canonis.

Qui pridie quaꝫ pateret̄. ꝛc. Sexta pars. Et hec v̄ba dr̄ alexander papa p̄m⁹ addidisse vt p̄missū ē. qd̄ aūt ab hoc loco agit̄ repn̄tat id qd̄ xp̄s in cena fecit. Et ē sensus hoꝝ v̄boꝝ Qui pridie q̄ꝫ pateret̄. i. vna die antequaꝫ ipse passus ē ꝑ nobis voluit tradere discipulis suis corporis ⁊ sanguinis sui mysteriū vt illi traderent nobis. Quintadecimanāqꝫ die p̄mi mensis q̄ tunc extitit feria sexta passus ē xp̄s. ⁊ p̄cedente nocte videlicet decimaquarta luna p̄mi mensis ad vesperā vt legis scripturas impleret. p⁹ typicuꝫ pasca corporis ⁊ sanguinis sui sacramētū instituit. ⁊ ecclesie tradidit frequētandum. Sic enī fuerat p̄figuratū. in exodo. Decima die mensis primi tollat vnusquisqꝫ agnū ꝑ familias ⁊ domos suas ⁊ seruabit eū vsqꝫ ad quartādecimā diē mensis huius ī molabitqꝫ eū vniuersa multitudo filioruꝫ israel ad vesperā ⁊ sumēt de sanguine agni. ac ponēt sup vtrūqꝫ postē. ⁊ in suplimina/ribus domoꝝ in quibus comedēt illuꝫ. Et post pauca. Est enī phase. i. transitus dn̄i. Illud aūt notādū ē ꝙ sicut manna datuꝫ fuit hebreis post transitū maris rubri. iam submersis egiptijs. sic eucharistia dat̄ xp̄ianis p⁹ ablutionē baptismi iā deletis peccatis. vt per baptismū emūdemur a malo. ꝑ eucharistiā cōfirmemur in bono. Sicut enī manna populū illū ꝑ vastitateꝫ inuie solitudinis ad terrā ꝓmissionis perduxit. sic eucharistia populū istū ꝑ incolatū vite p̄ntis ad patriā paradisi ꝑducit. sic dictaqꝫ nō aliud inuenit̄ vocabulū q̄ digne tantuꝫ sacramētū valeat appellari. nisi ꝙ grece melius dicit̄ eucharistia. qd̄ latine exponitur ſm isidoꝝ bona grā. vl̄ ſm alios dator gratie. Viaticū quoqꝫ recte appellat̄. qꝫ reficiēs in via deducit ad patriā. Sicut enim filijs israel a transitu maris rubri māna non defuit donec venirent ad terrā promissionis ita ⁊ fidelibus renatis ꝑ baptismū rubricatum ⁊ sanctificatū sanguine xp̄i. nō deficiet eucharistia donec veniet finis seculi. sed nec tūc q̄ nisi ad h̄. qꝫ vlteri⁹ n̄ sumet̄ sb̄ spē sed videbim⁹ deū facie ad faciem. Hostia vo ſm hebreos dr̄ ab hostio. q̄niā ad hostium tabernaculi ferebat̄. sed ſm gentiles dr̄ ab hoste. qꝫ deuictis hostib⁹ fiebat hostia. i. sacrificiū ⁊ victima ꝓ vincendis. de quo dictū ē sub ti. de oblatiōe. Dicit̄ quoqꝫ hostia īmolatio. qꝫ ibi xp̄s sacramētalit̄ īmolat̄. q̄ semel ī veritate ꝓ pctis īmolatus ē in cruce. qd̄ tractū ē a mola q̄ fieri solebat d̄ q̄dā genere frumēti. qd̄ far seu ador dicitur. ꝙ ergo ī manna p̄cessit in eucharistiā ꝯsumat̄. nā quātālibet quisqꝫ ꝑtē accipiat totā ꝑcipit eucharistiā sicut euenit d̄ manna. qꝫ nec qui pl⁹ collegerat habuit amplius. nec

qui min⁹ pauerat repit min⁹. Hāc ergo p̄
figurabat panis ille celestis de q̄ sapiēs p̄
testat̄. Panē de celo prestitit sine labore oē
delectamētū in se habētē. ⁊ oīs saporis sua
uitatē. Qd̄ de se xp̄s exponēs. Ego inquit
sum panis viuus q̄ de celo descēdi. si quis
māducauerit ex h̄ pane viuet in eternum. ⁊
panis quē ego dabo caro mea ē p̄ mūdi vi
ta. Et ē notādū q̄ in eccl̄ia cōicat̄ corp⁹ xp̄i
sumēdo. pacē dādo. panē benedictū ⁊ bene
dictionē suscipiēdo. vt dicet̄ sub ti. de pacis
osculo. Qui aūt vult cōicare dz timorē fi
dē ⁊ dilectionē habere Sequit̄. Accepit pa
nē. ⁊c. Hūc sacrificij ritū melchisedech legit̄
primus celebrasse offerēs panē ⁊ vinū. erat
enī sacerdos dei altissimi. Vñ dauid inq̄t
ad xp̄m. Tu es sacerdos in eternuz ſm or.
mel. ⁊c. Sacrificiū igit̄ euāgelicū p̄cessit le
gale nō solū dignitate sz etiā tpe. sicut apl̄s
pleni⁹ oñdit in epl̄a ad hebre. Ideo v̄o pa
nē ⁊ vinū in sacrificiū corpis ⁊ sanguīs sui
xp̄s instituit. vt in sumptiōe corpis ⁊ sang
uinis christi doceat̄ eē p̄fecta refectio. qz si
cut p̄ ceteris cibis ⁊ potib⁹ corpalib⁹ panis
cor hoīs cōfirmat ⁊ vinū cor hoīs letificat
ita corp⁹ ⁊ sanguis xp̄i p̄ ceteris cibis ⁊ po
tib⁹ spūalib⁹ interiorē hominē reficiūt ⁊ sa
gināt. Vñ po[illegible] tuū inebriās q̄z p̄clarū
ē. In his enī duobus plena [illegible] ⁊ p̄fecta
refectio sicut ip̄e testat̄. Caro mea vere ē ci
bus ⁊ sanguis me⁹ vere ē pot⁹. De h̄ etiaz
dicet̄ in. vij. p̄ticula sup̄ verbo. Hic est calix
Ceterū panis dz eē d̄ frumēto. vinūqz d̄ vite
qz xp̄s semetipsū cōparauit frumēto. cū ait
Nisi granū frumēti cadēs in t̄rā mortuuz
fuerit ipsū solū manet. ⁊ viti. cuz dixit. Ego
sum vitis vera. Ipse etiā fuit racem⁹ ī tor
culari crucis p̄ssus. vñ Esa. lxiij. Vestimē
ta tua sicut calcantiuz in torculari. Porro
nec racem⁹ vue nec granū frumēti dz offer
ri nisi vel expressus in vinū vel redactum ī
panē. qz xp̄s ⁊ panē se dicit. ⁊ frumēto se cō
parat. In canone tñ apl̄orū in burcardo li
bro. v. c. si q̄s. ita tenet̄. Si q̄s ep̄s vel p̄sby
ter p̄ter ordinationē dñi. alia quedā ī sacri
ficio offerat sup̄ altare. i. mel aut lac. aut p̄
vino sicerā aut ꝯfecta quedā. aut volatilia

aut aīalia aliqua aut legumina. ꝯstitutio
nē faciēs deponat̄. De hoc dictū ē sub ti. de
oblatione sacerdotis. Non dz etiā in pane
ipso poni sal. quāuis quidā heretici ꝯriuz
faciāt. propt̄ illud qd̄ scriptū ē. Quicqd̄ ob
tuleris sacrificij sale condies. Et illud. Nō
auferes sal federis dñi dei tui de sacrificio
tuo. Et illud. In omni oblatione tua offe
res sal. Et in euāgelio. Oīs victima salie t̄.
Que de sale discretionis nō materiali ītel
ligunt̄. Panis aūt hic format̄ in modū de
narij. tū qz panis vite p̄ denarijs tradit⁹ ē.
tū qz idē denari⁹ in vinea laborātib⁹ in p̄
miū dand⁹ ē ⁊ in forma rotunda vt dictū ē
sub ti. de oblatione. In hoc etiā pane sepe
scribit̄ nomē ⁊ imago imp̄atoris nostri. qz
per eū in imaginē dei reformamur. ⁊ noīa
nostra in libro vite scribunt̄. Nōnulli etiā
ibi agnū figurāt. tū qz his qui imolat̄ ver⁹
ē agn⁹. tū etiā propt̄ illud qd̄ legit̄ exo. xxix.
Hoc ē qd̄ facies in altari. offeres agnos iu
giter ⁊ vinū ad libandū ī agno. Panis q̄z
nō fermētat⁹ sed azim⁹ in sacrificiuz debet
offerri. tū rōne facti. tū rōne mysterij. Scri
ptū nāqz ē in exo. Primo mense ⁊. xiiij. die
p̄mi mensis ad vesperaz comedetis azima
vsqz ad diē. xxj. eiusdē mensis ad vesperam
Itē septē dieb⁹ fermētatū nō inuenie t̄ ī do
mibus vestris. Itē q̄ comederit fermenta
tū p̄ibit aīa ei⁹ d̄ cetu israel. Itē oē fermēta
tū nō comedetis. itē in cunctis habitaculis
vestris comedetis azima. Cū ergo xp̄s die
xiiij. p̄mi mensis ad vesperā cenauerit cuz
discipulis ⁊ agnū pascalē comederit. ⁊ vti
qz ritu legali cū azimis panibus ⁊ lactucis
agrestib⁹ cōstat q̄ ea hora fermētatū nō in
ueniebat̄ in domib⁹ hebreorū. ⁊ ita panem
azimū in corp⁹ suū absqz dubio cōsecrauit
Cū enī fermētū corruptionē significet. vnd̄
ſm apl̄m. modicū fermēti totā massaz cor
rūpit. vt nihil corruptū. vel corrūpēs. sed to
tum sincerū vel sincerās in hoc eē sacramē
to monstret̄. nō fermentatū sed azimū cōse
cramus. iuxta illud apl̄i. Pasca nostrum
īmolat⁹ ē xp̄s. itaqz epulemur nō in fermē
to veteri sed in azimis sin. ⁊ ve. Greci tamē
in suo p̄sistētes errore de fermētato ꝯficiūt

latinos azimitas vocãtes cum ipiveri⁹ fermẽtarij valeãt nũcupari. Dicunt enĩ in pasceue lunã. xuij. ertitisse. in q̃ ver⁹ agn⁹ ẽ immolat⁹. vt legis ipleret figura. q̃. xiiij. luna primi mensis pascalẽ agnũ iussserat ĩmolari. Bñs ergo eo die se passuꝝ eẽ pnoscens. in pcedẽti vespera necessitate duct⁹ anticipauit comedere pasca. Et q̃ tũc licite poterat comedi fermẽtatũ. ō ꝛ ipse corp⁹ dñi ō fermẽtato ꝓficiũt. Dicũt etiã q̃ cũ btã v̄go Maria pgnãs fuerit de spũsancto. recte p fermẽtatũ significat dñi incarnatio propt virginei uteri tumorẽ. Sz rñderi pōt q̃ nō offerim⁹ in sacrificiũ v̄g⁹ uteꝝ. nec ille ẽ ad transsubstantiandũ necessari⁹. sz fides ꝛ dei verbũ. Sed nũ quid ꝓficit q̃ fermẽtatũ hodie apud nos sacrificat. Et videtur q̃ nō cũ xps azimũ ꝓsecrauerit q̃ sacramentũ instituit. vt dictũ ẽ. ¶Dreterea vt iaz diceẽt ecclesia a beatis petro ꝛ paulo hũc sacrificij ritũ accepit. Quidã tñ ꝓdicũt pserim si negligentia vel ignorãtia ℔ facit. Mã et legit in leuit. Offeretis panes fermẽtatos cũ hostia gratiarꝝ q̃ offerẽt p pacificis. Jtẽ i pẽtateuco legit. Offeretis panes primiciaruꝝ de duab⁹ decimis fermẽtate siẽt. Et multis cũ fermẽtato cõficientibus ecclesia cõicat. Sequit. Eleuatis oculis in celũ. zc. ¶Der ℔ q̃ xps oculos in celũ leuauit. insinuat nob ꝛ debere a patre q̃ hz. q̃qz in pncipio nostroꝝ operꝝ debem⁹ dirigere mẽtis oculos ad dñm tanq̃z ad autorẽ omniũ operꝝ bonorꝝ. Jtẽ p hoc q̃ oculos ad celũ leuauit et patri grãs egit. docuit nos q̃ sẽp patri supplicare debem⁹ vt hoc tã magnũ sacramẽtũ p manus nostras pficere dignetur. Mic aũt tria ꝓmemorant q̃ nullus euangelista rũ describit. videlicet. Eleuatis oculis in celũ. zc. sqz discipul⁹ suis. Jtẽ eterni testa. ite mysterũ fidei. Quis ergo tante audacie ertitit vt hec corde suo temptauerit interponere. Sane formã istã verboꝝ ab ipso xpo acceperunt apli. ꝛ ab ipis eccl̃ia. Mdulta q̃. dẽ tã dobis q̃z de factis dñicis propꝛ brevitatẽ ptermiserũt euãgeliste q̃ tñ apli suppleuerũt. vt est illud qđ apls dit in epistola ad Toꝝ. Milus ẽ plus q̃z quingentis fratribus simul. deinde visus ẽ iacobo. deinđ apostolis oibus. nouissime autẽ tanq̃z abortiuo visus ẽ ꝛ mihi. Mã ꝛ inter ipos euãgelistas quedã omittunt ab vno q̃ supletur ab alio. Mñ cũ tres euãgeliste ꝓmemorent hoc ẽ corp⁹ meuz. solus lucas adiecit. qđ ꝓ vobis tradet. ꝛ cũ matthe⁹ ꝛ marc⁹ dicãt ꝓ multis. lucas dicit ꝓ vobis. sz matheus addidit in remissionẽ pctoꝝ. Sequitur. Gratias agẽs. zc. Mnc colligit vñ sacrificiũ laudis dicat Dicit enim sic q̃ xps gratias agẽs illud instituit. Gratias autẽ agebat nō ꝓ se sz ꝓ nobis. i. ꝓ reparatiõe omniũ futura. De hoc dictũ ẽ in. ij. pticula sup verbo ꝓ quib⁹. Bñdixit. zc. Benedixit enĩ bñdictione celesti ꝛ virtute v̄bi qua cõuertit panis in substãtiã corporis christi. s. hoc ẽ corpus meũ. Et in platiõe huius v̄bi fit crux sup panẽ que significat q̃ xps passus ẽ etiã in natura. Totus enĩ passus ẽ. et ꝑm animã ꝛ ꝑm corpus. vt dicetur in. ij. pticula sup verbo. ꝛ prestas. vt totũ hominẽ redimeret. Quia enĩ xps accepit panem ꝛ calicẽ in sanctas ac venerabiles manus suas vtrũq̃z benedixit. ō sacerdos xp̃i. exẽplo panẽ ꝛ calicẽ in man⁹ accipiẽs vtrũq̃z per se crucis signaculo benedicit. q̃ due cruces innuũt tẽplus cene ꝛ gratie in quo duo pietes in angulari lapide ꝓiungunt. vel q̃ gigas ꝛ humane substantie crucifigit. Cũ aut ẽ ad prolationẽ istoꝝ verboꝝ. Hoc est corpus meũ hic ẽ sanguis me⁹. sacerdos cõficiat. credibile iudicat q̃ xps eadẽ v̄ba dicẽdo cõfecit. Clerũ cũ dñs pri⁹ fregerit q̃z cõsecrauerit. videt q̃ eccl̃ia que pri⁹ cõsecrat q̃z frangat. aliter agit q̃z xps egerit. ꝛ sic peccat quoniã ei⁹ actio nostra dz ee istructio. Sup hoc direrũt quidã. q̃ xps post bñdictionẽ ꝛ cõuersionẽ fregit. nã tũc cõfecit cũ benedixit. Litterã hoc ordine ꝓstruentes Accepit panẽ ꝛ benedixit subaudiẽdũ ẽ dicẽs. Hoc ẽ corpus meũ. ꝛ tunc fregit ꝛ dixit et aut. Accipite ꝛ comedite. ꝛ iterauit hoc ẽ corpus meũ. ¶Drius ergo ptulit hec v̄ba teis, q̃m ꝓficiendi tribueret. deinde ptulit eadẽ vt apl̃os formã cõficiendi doceret. Alii direrũt q̃ etiã xps prius fregit q̃z cõsecrauit.

nā prius bñdixit ⁊ postea fregit. demū ꝓtu
lit verba illa. hoc ē corp⁹ meū. ꝛc. ⁊ tunc de/
dit. ⁊ ſm hoc ⁊ ſacramētū cōfecit. ⁊ formaz
inſtituit poſt benedictionē. cū dixit hoc eſt
corpus meū. intelligētes illā bñdictionē fu
iſſe. vel aliqd̄ ſignū qd̄ ſup panē impſſit. vl'
aliqd̄ v̄bū qd̄ ſup panē expſſit. Quib⁹ illd̄
videt̄ obſiſtere. ꝙ prius fregit q̄z dixit. Heſt
corp⁹ meū. nec ē etiā credibile ꝙ pri⁹ dede/
rit q̄z cōfecerit. Sane dici pōt ꝙ xp̄s virtu/
te diuina nobis occulta p̄mo cōfecit. et po/
ſtea formā expreſſit ſub qua poſteri bñdice
rēt. Ipſe nāq̄z ꝑ ſe virtute ꝓpria benedixit.
nos v̄o ex illa v̄tute quā indidit v̄bis. Cuz
ergo ſacerdos illa xp̄i v̄ba ꝓnūciat. hoc eſt
corpus meū. ⁊ hic ē ſanguis me⁹. panis et
vinū in carnē ⁊ ſanguinē ꝯuertunt̄ illa ver
bi virtute qua verbū caro factū ē ⁊ habita
uit in nobis q̄ dixit. ⁊ facta ſunt. mādauit
creata ſunt. qua feminā mutauit in ſtatuā
⁊ virgā cōuertit in colubruz. qua fontes
mutauit in ſanguinē. ⁊ aquā cōuertit ī vi/
nū. Nā ſi verbū helie potuit ignem de celo
deponere. nonne verbū xp̄i poterit panem
in carnē mutare. certe mai⁹ ē de nihilo cre
are qd̄ nō eſt. q̄z qd̄ eſt in aliud tranſmuta/
re ⁊ incōpabiliter maius ē ꝙ deus ita fact⁹
ē homo ꝙ nō deſinat eſſe deus. q̄z ꝙ panis
ita fiat caro ꝙ deſinit eſſe panis. Aliud per
incarnationē ſemel factum eſt. iſtud ꝑ con
ſecrationē iugiter fit. Ad prolationez ergo
verboruz panis diuinit⁹ tranſſubſtantiat̄
in carnē. diuina enī ⁊ materialis hui⁹ ſacri
ficij ſubſtātia ē verbuz quod accedens ad
elemētū perficit ſacramentū. ſicut verbum
carni vnitū efficit hominez chriſtū. Mo
tandum ē autē ꝙ in corpore xp̄i vndeci mi
racula cōſiderātur. de quibus expreſſa red
di rō nō poteſt. licet ſimilitudinarie rōnes
ad hoc deſeruiant. Primū eſt q̄z panis
⁊ vinū tranſſubſtantiātur in corp⁹ et ſan/
guinem de quo iam rationes poſite ſunt.
Alia etiam ratio huic deſeruit. q̄z ⁊ cibus ⁊
potus corporalis fit caro ⁊ ſanguis median
te natura. multo ergo forti⁹ ipſa natura ſcz
de⁹ īmediate facere pōt ꝙ panis ꝯuertatur
in corpus ſuū ⁊ vinū in ſanguinē. Se/
cundū ē ꝙ quottidie panis tranſſubſtanti
atur in corpus ⁊ nullū fit augmētuz ī deo.
Ratio huic deſeruit. q̄z et ſi ſcio aliquod ſe
cretū qd̄ plurib⁹ manifeſto. licet illud om/
nes illi me reuelante ſciant tamē ī me ſolo
ſiue in mēte mea nulluz propter hoc fit au/
gmentū. Tertium quia quottidie ſumi
tur ⁊ comedit. nec aliqua fit eius diminu/
tio ratio. quia ſi de lumine meo lumīa mil
le ſumātur nil deperit in meo. naz ⁊ vidua
ſareptana comedebat ⁊ nunq̄z diminueba
tur farina de hydria. nec oleum de lechito.
Quartū ē q̄z indiuiſibile diuidit̄ ⁊ in q̄/
libet ꝑte euchariſtie totus ⁊ integer rema/
net. ratō in ſpeculo in q̄ aliquid repñtatur
⁊ ſi diuidat̄ per ꝑtes in q̄libet parte idez re/
p̄ſentat̄. vt dicet̄ in ſequēti particula ſuper
verbo ſimili modo Quītum quia a cri
minoſis ſumptū nō coīquinat̄. ratio quia
nec ſol trāſiens ſuper loca fetida. coinqui/
natur. Sextū q̄z corpus chriſti qd̄ eſt ci/
bus vite peccatorib⁹ eſt mortale. vt dictuz
ē in prohemio huius partis. ratio quia ⁊ ī
firmis ⁊ debilib⁹ corpore bona cibaria ⁊ ca
pones ⁊ bona vina ſunt nociua. Septi
mum quia ſumptū a ſacerdote et quolibet
alio. ore clauſo ī celum rapit̄ vt iam dicet̄
ſuper verbo accipite. ratio quia de corpore
virginis īcorrupte chriſtus exiuit. q̄z etiam
de monumento clauſo ſurrexit cum ſit res
ſimpliciſſima. ⁊ hoſtio etiā clauſo ī locum
vbi erāt diſcipuli ītrauit. Octauum cū
ſit corpus immēſum ⁊ in tā parua hoſtia
ſtat. ratio quia ⁊ pupilla oculi q̄ minima
eſt magnuz nomē apprehēdit. Nonum
quia idem corpus totum ſimul ī diuerſis
locis conſiſtit. ⁊ a diuerſis ꝑcipitur. Ratō
quia et verbum hoīs ſemel prolatum iux/
ta vocis naturam totum ſimul ē ī auribus
diuerſorz. Preterea qui fecit corp⁹ ⁊ locuz
vtrūq̄z facit ī altero eē vt vult. Rurſus lu/
na ⁊ ſol ⁊ lumen in diuerſis locis ⁊ a diuer
ſis videtur. Decimum q̄z pane trāſſub/
ſtātiato remanent accidētia panis ſ. pon/
dus. color. ⁊ ſapor. ratio ꝑ ſimilitudinez de
ficit hic vt dicet̄ ſuper verbo fregit. Un/
decimuz q̄z ſub ſpecie panis eſt et ſumitur

corpus ⁊ sanguis xpi imo totꝰ xps. simulꝫ sub specie vini ẽ ⁊ sumit vtrūqz. ⁊ tamẽ nō. ẽ ibi dupler sumptio corporis ⁊ sanguinis xpi. Ratio qꝛ licet in vno prandio comedã ante potū ⁊ post. nō tñ dicꝛ bis prandere. ⁊ de hoc diceꝫ sub. vij. pticula sup vbo. Si mili modo. ¶ Verūtñ sicut ait Leo papa Quid queris nature ordinez in xpi corpe. cū pter naturã sit ipe xps natꝰ ex vgine. Et nota q̃ quedã matrona singulis diebꝰ dominicis offerebat panes beato gregorio. q̃ cū post missaꝝ solennia corpꝰ dñi ulli offerret ⁊ diceret. Corpus dñi nostri iesu xpi custodiat te in vitã eternã. Illa lasciua subrisit. ipse vero mox dextrã ab eꝰ ore ꝙuertẽs ptẽ illã dñici corporis sup altare deposuit. deinde corã populo matronam interrogauit ob quã cãm ridere ꝓsumpserit. Et illa ĩquit. quia panẽ quẽ propꝛijs manibꝰ feceꝛã tu corpus dñi appellabas. Tũc Gregorius ꝑ mulieris incredulitate se in oratonẽ prostrauit ⁊ surgẽs pticulã illam panis ad instar digiti carnẽ factã reperit. ⁊ sic matronã ad fidẽ ꝙuertit. Dꝛauit itez ⁊ carnez illã in panem cõuersaz vidit ⁊ matrone sumendã tradidit. Legit quoqz q̃ cū Hugo de sancto victoꝛe doctoꝛ excellentissimꝰ vltima infirmitate laboꝛaret. corpꝰ dñi istanter petijt sibi dari. Cũqz nullũ cibũ retinere posset. fratres eiꝰ turbationẽ timentes sumplicẽ sibi hostiã attulerunt. Qñ ille per spiritũ agnoscẽs ait. Miserea vestri deꝰ fratres cur me deludere vultis. Iste enĩ quez portastis dñs meꝰ nõ ẽ. at illi attoniti mox corpꝰ dñi attulerũt. sed ipe videꝫ se nõ posse recipere eleuatis in celũ manibus sic oꝛauit. Ascendat filiꝰ ad patrẽ ⁊ spũs ad eum q̃ fecit illũ. Ecce. vltẽ. Et inter hec vba spiritum emisit ⁊ corpꝰ dñi ibidẽ disparuit. ¶ Quiqz aut er causis sacramẽtũ corpis ⁊ sanguinis sui xps sub alia specie sumendũ instituit Idcirma ẽ ad augẽdũ meritũ. quoniaz aliõ ibi eẽ cernit ⁊ aliud eẽ credit vt fides habeat meritũ cui hũana ratio non ꝓbet experimentũ. Secũda ẽ ad fouendũ sensuz ne abhoꝛreat animꝰ qñ cerneret oculus. qꝛ nõ cõsueuimꝰ carnẽ crudã comedere vl sanguinẽ humanũ bibere. Foueẽ enĩ sensus in vno dũ videlicet solita ꝓcipit ⁊ edificaẽ fides in altero dũ in eo qñ videꝛ ꝙle sit illud qñ non videt agnoscit. Tertia ẽ ad vitandũz ridiculũ ne insultaret paganus cũ illud ageret xpianus. vt ita veritas assit ⁊ ridiculũ desit. Quarta qꝛ nõ posset mortalis hõ intueri claritatẽ q̃ ẽ in corpe xpi. qñ experti sunt discipuli in transfiguratione. Preterea panis cõfirmat ⁊ vinũ letificat coꝛ hoĩs. Quita nõ sumit sub specie agni. ne iudaizare videamur de moꝛe legali agnũ offerẽtes. ¶ Ze quit fregit. Queri solet qñ xps in mela tuc fregit. ⁊ quid sacerdos nũc in altari frãgit. Et fuerũt qui direrũt. q̃ sicut post ꝓsecrationẽ vera panis remanent accidentia. sic ⁊ vera panis substantia. quia sicut subiectum non potest subsistere sine accidentibus. sic accidentia non possunt subsistere sine subiecto. quoniam accidentis esse non est aliud q̃z inesse. sed panis ⁊ vini substantijs ꝑmanentibus ad ꝓlationẽ illoꝝ verboꝝ corpꝰ ⁊ sanguis xpi veraciter incipiunt eẽ sub illis. ita q̃ sub eisdẽ accidentib⁹ vtrunqz vere suscipit. s. panis ⁊ caro. vinũ ⁊ sanguis quoꝛ alterꝫ ꝓbat sensus. reliquũ credit fides. Hi dicũt q̃ substãtia panis frangitur ac atteritur inducẽtes ad hoc illud apostoli. Panem quẽ frangimus. Et lucas dicit. Una sabbati cũ venissemꝰ ad frangẽdum panez. ꝛc. Et ꝑm eos dũ sacramẽtũ a mure corꝛoditur. etiã ipsa panis substantia comeditur. sub qua corpꝰ christi moꝛ eẽ desinit. cũ corꝛodi incipit. Innocẽtius tertiꝰ dicit in speculo ecclie. q̃ forma panis frangitur ⁊ atteritur. sz corpus xpi sumitur ⁊ cõtrectatur ea que notant corꝛuptionẽ referens ad formã panis. ea vero q̃ notãt acceptionem ad corpus christi. Berengariꝰ qppe qui suspectꝰ habebatur de hereſi. corã nicolao papa ꝓfessus ẽ panẽ ⁊ vinum que in altari ponũtur post consecrationẽ nõ solum sacramentũ sed etiã in veritate verũ corpꝰ ⁊ sanguinem christi eẽ. ⁊ sensualiter. nõ solum sacramẽtũ sed etiã in veritate manibus sacerdotũ tractari frangi ⁊ fidelium dentibus atteri. Nõ aũt corpus christi vel in partes

diuidit vel dentib⁹ laceret. cū sit īmortale. ⁊ īpassibile. Sz ī qua re fiat fractio vl' attritio beat⁹ Augustin⁹ oñdit dicēs. Quādo xp̄s māducat reficit nō deficit. nec qñ manducam⁹ ptē de illo facim⁹ ⁊ quidē in sacramēto sic fit. nā ⁊ xp̄s carnalē sensū discipulorz redarguit. qui putabāt carnē ei⁹ sicut aliā carnē diuidēdā in ptes ⁊ morsib⁹ lacerandā. Dicit aūt forma panis nō ꝙ sit sed ꝙ fuit. sicut dicebat simon leprosus. non ꝙ talis existeret. sz qz talis extiterat. Si vo q̄rat q̄d a mure comedit dū sacramētū corrodit vel q̄d incinerat cū sacramētum cremat. Rñdet ipse Innocen. ꝙ sicut miraculose substātia panis ꝯuertit in corpus dñi cū ⁊ incipit eē sub sacramēto. sic quodāmō miraculose reuertit cū ipsuz ibi desinit esse nō ꝙ illa panis suba reuertat q̄ trāsiuit in carnē sed ei⁹ loco aliud miraculose creat. quāuis hmōi accidentia sine subiecto possint sic eē sic edi. Sequit. Dedit. Queri solet quale corp⁹ xp̄i in cena dedit. mortale aut īmortale. passibile aut īpassibile. ac cetera q̄ ad hāc ptinēt q̄stionē. Et licet simplicitate fidei sufficiat dicere ꝙ tale dedit quale voluit. ⁊ rursus quale dederit ipse nouit. Fuerūt tñ q̄ dixerūt ꝙ sicut veracit ipe idez erat qui dabat ⁊ qui dabat. ita in eo ꝙ dabat erat passibilis ⁊ mortalis ⁊ in eo ꝙ dabat erat īmortalis ⁊ impassibilis sicut visibiliter gestabat ⁊ inuisibilit gestabat. Inuisibilit inq̄z quātū ad formā corpis. non quātū ad spēm sacramēti. Nā ī eo ꝙ gestabat q̄d erat. h apparebat. In eo vero q̄d gestabat q̄d erat ipe nō videbat. qz forma panis ⁊ vini velabat formā carnis ⁊ sanguīs. Hic ē ille ver⁹ dauid q̄ corā achis rege get suis manib⁹ ferebat. Quoniaz igit īmortalis dabat. incorruptibilit edebat. Hi pfecto ꝯcedūt posito ꝙ pars aliqua sacramēti ꝑ triduū mortis xp̄i seruata fuisset. idem corpus sil' ⁊ iacebat mortuū in sepulchro. ⁊ manebat viuū sub sacramēto. ī ara crucis patiebat. ⁊ sub forma panis nō ledebatur. Sed quoniā incredibile iudicat vt sm eādē naturā simul eēt mortalis ⁊ īmortal'. q̄d tñ ꝯgruebat ei sm eādē psonā. fuerunt alij qui dixerūt ꝙ xp̄s mortalis vtiqz fuit non necessitate sed volūtate. In eo q̄ppe ꝙ īmunis erat ab oī culpa. liber erat ab omni pena. vt nil morti deberet ꝑ eo ꝙ nihil peccati haberet. Sustinuit tñ spōte mortalitatez qz mortē sustinere volebat. quoniā si mortalitatē nō suscepisset oīno mori nō potuisset. Vt ergo ꝓbaret ꝙ mortalis erat nō necessitate sed volūtate. qñ voluit mortalitatem deposuit. ⁊ quando voluit mortalitatem recepit. Legitur in euangelio ꝙ cuz iudei duxissent iesum vsqz ad superciliū mōtis ⁊ eū p̄cipitare vellent ille transiens per medium illorz ibat. Cū ergo esset ducēdus teneri se sicut passibilē tolerabat. sed cū essz p̄cipitandus sicut īpassibilis per medium illorz transibat. Potest tñ salua fide ꝯcedi ꝙ tunc tale dedit q̄le tūc habuit mortale videlicet ⁊ passibile. non ꝙ posset pati sub sacramento scz nūc sed ꝙ sub sacramento poterat pati scz tunc. Nunc autē sumit a nobis īmortale ⁊ impassibile. nec tñ maiorem habet nūc efficaciā. sicut nec maiorē potentiam. Qz ergo passibilis edebatur ⁊ tamē nō ledebat nō erat humane nature sed diuine potētie qua valebat quicq̄d omnino volebat. Sequitur discipulis suis. Dubitari solet vtruz iudas cum alijs accepit eucharistiā. Lucas enī ostendit iudā interfuisse cū alijs qui statim post calicem traditorē cōmemorat dicens. Hic est calix noui testamenti in sanguine meo qui pro vobis effundet. Verūtñ ecce manus tradentis me mecū ē in mensa. Quotquot aūt interfuerunt eucharistiā acceperunt. marco testante qui ait. Et biberūt ex eo omnes. Iuxta ꝙ xp̄s preceperat. teste mattheo. Bibite ex hoc omnes. Econtra iudas non interfuisse probat. Nā sm mattheū statim dixit iesus bibentibus calicē. Nō bibam amodo de hoc genimine vitis vsqz in diē illum. cū illud bibam vobiscū nouū in regno patris mei. Iudas ergo nō aderat. qui cū eo non erat bibiturus in regno. In hoc casu forte tenendū est illud q̄d iohannes insinuat. qz cum iudas accepisset bucellaz exiuit continuo erat enī nox. Christus autē post alios

cibos tradidit eucharistiã. luca testãte qui ait. Similiter ⁊ calicẽ postq̃z cenauit. ¶Dat̃et ergo q̃ iudas p̃ꝰ eruit q̃z xp̃s traderet eucharistiã. Q̃z ergo lucas p̃ calicem p̃memorat traditorẽ p recapitulationẽ dictũ intelligi põt. q̃z sepe ĩ sacra scriptura q̃ꝺ p̃riꝰ factũ fuerat posteriꝰ enarrãt. sicut matheus biduo ante pasca p̃memorat alabastrũ vnguenti q̃ꝺ p̃ma ioẽm ante ser dies pasce mulier ĩ domo simonis leprosi effudit. Sz p̃cesso q̃ iudas accepit eucharistiã q̃ꝺ pleriq̃z p̃cedũt. quare medicꝰ salutaris medicinã dedit egroto. quã ei mortiferã esse sciebat. q̃niã qui mãducat indigne iudiciũ sibi manducat. Vñ deo forte ĩ suo doceret̃ plo q̃ sacerdos nõ dz illi cõionem negare. cuius crimẽ ⁊ si sit sibi notũ nõ ẽ tñ ecclesie manifestũ. ne forte nõ sit corrector sz p̃itor Vñ legit̃ in canone. Non phibeat dispensator. i. sacerdos pingues terre. i. peccatores mensam dñi. i. corpus ⁊ sanguinẽ xp̃i manducare. sed moneat eractorẽ timere. Sz cũ minꝰ malũ sit reddi suspectũ de crimine q̃z p̃mittere crimẽ. ⁊ de duobꝰ malis cũ alterũ vꝛget minꝰ sit eligendũ. videt̃ q̃ discretꝰ sacerdos negare deꝺ eucharistiã crimino so q̃ tenus minꝰ malũ incurrat vt maiꝰ euitet. id est vt reddat̃ suspectꝰ ne manducet indigne. Sane cũ nemo debeat vnum mortale omittere ne p̃rimꝰ aliud mortale p̃mittat. eligendũ ẽ p̃tiꝰ sacerdoti nõ p̃ꝺere peccatorẽ q̃z vt ille nõ peccet. sz ille potiꝰ dz eligere vt abstinẽꝺo reddat̃ suspectꝰ q̃z q̃ cõicãꝺo mãducet indigne. Sed queritꝰ an christus ad bonũ an ad malũ eucharistiã iuꝺ tradiderit. Et quiꝺẽ nõ videt̃ ad bonuz deisse. ne sua sit intẽtione fraudatꝰ. qui teste ꝓpheta fecit vniuersa q̃ voluit. iudas enim nõ ad bonũ sed ad malũ accepit. sed nec ad malũ dediſſe videt̃. q̃ xp̃s nõ ẽ actor malorũ sed vltor. Vñ deri põt q̃ si hec ꝓpositio ad. cũ dz dedit ad malũ. intentionẽ denotet vel affectũ. falsa est ꝓpositio. Si aũt ꝓsecutionẽ innuat vel affectũ vera ẽ. Sane quia xp̃s bucellã intinctã iuꝺe porrexit. ꝓstitutũ est ab ecclesia ne eucharistia ꝺetur ĩfecte ¶Nec ꝺet intelligi q̃ sub bucella panis in tincta xp̃s eucharistiam ꝺederit traditori. sed p bucellã intinctã atq̃z porrectã suuz deniq̃z traditorẽ expressit. Sequit̃. Accipite ⁊ mãducate. quis vnq̃z crederet q̃ panis in carnem ⁊ vinum in sanguinem conuerti potuisset. nisi ipe saluator hoc diceret q̃ panẽ ⁊ vinũ ⁊ omnia ex inuisibilibꝰ creauit. Voluit ergo p nos panẽ ⁊ vinum sibi offerri ⁊ ab ipso diuinitꝰ ꝓsecrari. vt fidelis populꝰ credat vez eẽ mysteriuz q̃ꝺ ipe tꝛaꝺidit discipulis suis dicẽs. Accipite ⁊ manducate. Similiter ⁊ de calice dixit Sane nõ ẽ intelligendũ q̃ sumptũ corpꝰ de manu dñi sibi discipuli ministrarent. sed q̃ ꝓsecrauit ideꝫ ⁊ ministrauit. Ac si diceret. Comedite vtrã qz huius sacramenti comestionẽ insinuãs Duplicit̃ enĩ corpus xp̃i comeditur. quia duplicit̃ intelligitur. i. verum q̃ꝺ de virgine traxit ⁊ in cruce pependit. ⁊ mysticuz q̃ꝺ est ecclesia christi spũ vegetata. De vo corpore dñs ait. Hoc est corpus meũ q̃ꝺ p vobis tradet̃. De mystico dicit apls Vnꝰ panis ⁊ vnum corpus multi sumus. Verus corpus christi comeditur sacramentaliter id est sub specie. Mysticum autẽ comeditꝰ spiritualiter. i. sub specie panis ĩ fiꝺe corpis De comestione sacramentali dicit dñs. Accipite ⁊ comedite hoc ẽ corpus meum q̃ꝺ pro vobis tradetur. hoc facite in meam ꝓmemorationẽ. Hoc modo tam boni q̃z mali christi corpus manducãt. sed boni ad salutẽ. mali vero ad iudiciũ. Nisi enim ⁊ mali xp̃i corpꝰ comederẽt. nõ diꝛisset. apls ad Coꝛ. xi. Qui mãducat indigne iudiciũ sibi manducat non ꝺiuꝺicans corpus dominꝰ. Ille autẽ indigne sumit q̃ sacramentaliter ⁊ nõ spũaliter sumit. Hinc iudas cũ aliis eucharistiã tradit̃ accepisse. vt iam dictum ẽ. De spirituali comestione dñs ait. Nisi mãducaueritis carnẽ filij hominis ⁊ biberitis eiꝰ sanguinẽ nõ habebitis vitam in vobis. Hoc modo corpus christi comeꝺunt soli boni. Vñ q̃ mãducat meam carnẽm ⁊ bibit meũ sanguinem ĩ me manet et ego in eo. Hinc qui manet ĩ charitate in deo manet ⁊ deꝰ in eo. Vt q̃ paras dẽtẽ ⁊ ventrẽ credere ⁊ manducasti. Qui credit in chri

stū comedit tpsū. ǫniā incorpat xp̄o per fi/
dē. i. mēbrū ei⁹ efficit. vel in vnitate corpis
ei⁹ firmi⁹ solidat. Alibi enī qđ manducat
incorpat. ⁊ ǭ mādūcat incorporat. hic aūt
qđ mādūcat incorporat. ⁊ ǭ mādūcat īcor/
porat. Utrūqz modū edendi xp̄s insinuat
vbi dicit. Spūs ē q̄ viuificat. caro nō pro/
dest ǭqz. qz caro xp̄i nisi spūali⁹ comedat
nō ad salutē sed ad iudiciū mādūcat. Sz
qđ fit de corpe xp̄i postqz sūptū fuerit et co
mestū. Ꝟnderi pt ǭ si pnia ḡrā corpalis ī
celo ḡrat vbi xp̄s ē ī dextra dei sedens. Ad
tps tñ pnīā exhibuit corporalē. vt ad spūa
lem pnīā inuitaret. Cū cū sacramentum
teneat gustat ⁊ comedit. xp̄s corpali⁹ adest
in visu in tactu in sapore. ⁊ quādiu corpa/
lis sensus afficit corporalis pnia nō aufer
tur. Postqz vero in pcipiēdo sensus defi/
cit corpalis. deinceps nō ē querēda corpa/
lis pnia. sed spūalis ē retinēda. qz dispensa
tione ꝓpta xp̄s de ore transit ad cor. Sde
lius ē enī vt pceat ad mētē ǭz descēdat in
ventrē. cibus ē nō carnis sed aie. Ꝯueniut vt
comedat nō vt ꝓsumat. vt gustet nō vt in
corpore q̄ comedit. sed stomacho nō di/
gerē efficit animū sed nō efluit in secessū.
Illud vo qđ dñs ait. Oē qđ in os intrat ī
ventrē vadit. ⁊ in secessū emittit. nō de spūa/
li sed de carnali cibo dictū ē. q̄ fastidiose
sus seu vomit⁹ p⁹ solā euchāristiā ꝯceptio
nē euenerit ex accidētib⁹ humorib⁹ genera
tur. cū interdū humores absqz cuiuslibz ci
bi materia. vel effluāt in secessū vel emittāt
ad vomitū. Itaqz quātūi ad nos seruat p
oia corruptibilis cibi similitudinē sz quātum
ad se nō amittit inuiolabilis corpis vita/
tē. species q̄qz corrodit ⁊ maculat. sed ve/
ritas nūqz corrūpit aut inquinat. si qñ ta/
le qđ videris noli timere sibi. sed esto solici
tus tibi. ne tu forte ledaris si male credide/
ris. Sequit. Hoc ē corp⁹ meū. Cū ad pro
lationē istor vbor hoc ē corp⁹ meū. panis
mutet in corp⁹ ⁊ ad prolationē istor vborū
hīc sanguis me⁹. vinū mutet in sanguinē
xp̄i ꝓferant ista vba ǭz illa. videt ǭ pa/
nis p⁹ mutet in corp⁹ ǭz vinū in sangui/
nē. ⁊ ita videtur p ꝓsequēs q̄ corp⁹ sine san
guīe ē vel sanguis ē sine corpe. Propterea
dr a q̄busdā q̄ cū totū ē dictū totū est factū
nolentes vel nō valētes ipi⁹ quersionis de
terminare mometū. Alij vo dicūt q̄licz ad
prolationē p̄cedētū vbor panis antea mu/
tet in corp⁹. ⁊ ad prolationē sequētū vinum
postea mutetur i sanguinez nūqz tñ corp⁹
est sine sanguine ⁊ sanguis sine corpe. sicut
neutrū ē sine aīa. sed sub forma panis san/
guis exīstit in corpe p mutationē panis in
corp⁹ ⁊ ecōuerso. ñ q̄ panis ī sanguinez vl
vinū mutet ī corp⁹. sz qz neutz pt existere si
ne reliq̄. de ꝟ iā dicet. Sz q̄rit qđ demōstra
uit xp̄s q̄n dixit. Hoc corp⁹ meū. p hoc pno/
men hoc. nō enī videt q̄ panē. qz panis nō
erat corp⁹ xp̄i. nec etiā corp⁹. qz nō duz illa
verba ꝓtulerat. ad quoz prolationē panem
mutauit in corp⁹. Sup hoc dicūt quidam
q̄ p hoc pnomē nil demōstrat sed illō ma/
terialit ponitur. Sz fm ꝟ quō p dictionem
nihil significātez fit trāssubstātiatio. Idcir/
terea dñs vtebatur illa voce significatiue.
⁊ nos vtimur materialit. ergo nō facimus
qđ ipse fecit. Alij dicūt q̄ ea vis data ē ipis
verbis q̄ ad ipoz prolationē fit trānssubstā/
tiatio. Itē iō sacerdos nō ꝓfert ea signifi/
catiue. qz nō posset ea sic ꝓferre. Ꝟndenter et
enī si diceret. hoc ē corp⁹ meū. Ꝯuenz a pmis
se questionis laqueo facile se absoluit. q̄ di
cit q̄ xp̄s tūc ꝓfecit q̄n ꝟbīdit. dq̄ dictū est
super verbo ꝟbīdit. Stā si opponat de sa
cerdote q̄ tūc ꝓsecrat cū illa vba pnunciat.
Ꝟndetur q̄ sacerdos nihil demōstrat. tuz
illis verbis nō vtatur enūciatiue sed recita
tiue. quēadmodū ⁊ cuz ait. Ego sum vitis
vera. Ego sum lux vera. Ego sum lux mū/
di. ⁊ innumera talia. Rursus quer̄tur qđ
demōstrauit cū dixit. Sde ducate er ꝟ oēs
licet in nullo quattuor euangelistaruz hoc
legatur de corpore. sed tantū de sanguine ī
uenitur dictū. Bibite ex hoc omnes. cū enī
iā panem fregisset. si demōstrauit aliquod
fragmentoz. illud non debebāt omnes co/
medere. sed singulis debebat singula distri
buere. Si demōstrauit corpus non pote/
rant ex illo sed illud comedere. quia corpus
xp̄i nō manducāt per partes sed integrū

Sane frequēter in sacra scriptura videtur agi de vno. sz agit̄ de diuersis. vt ē illd̄. bn̄dixit fregit. ⁊ dedit. Bn̄dixit panē fregit formā ⁊ dedit corp⁹. Eodē mō cū dixit. Manducate ex hoēs. ꝓnomē oñdit integrū corpus ⁊ ꝓpositio innuit formā diuisā. vt iste sit sensus. Comedite corp⁹ integrū sub forma diuisa. naz sola forma ꝑ ꝑtes diuidit̄. et totū corp⁹ integrū mādūcat̄. Sil'i mō pōt intelligi qd̄ subiūxit. hē corp⁹ meuz. i. illud qd̄ ꝑbeo sub hac forma. Querit̄ etiaz si additio vel subtractio vel trāspositio vl' in interpositio vel mutatio fiat in illa forma verboꝝ quā xp̄s exp̄ssit. vtrū effectū ꝯsecrationis īpediat. vt si dicat̄ addēdo. hē corp⁹ meū qd̄ assūpsi de v̄gine vel subtrahendo hē corp⁹. nō dicēdo meū. aut trāsponendo dicēdo. corp⁹ meū hoc ē. vel interponendo vt hē vtiqz corp⁹ meū. siue mutādo. vt hoc ē corpus iesu. Sane grauiter peccat q̄ qd̄libet hoꝝ quomodolibet attēptauerit. ꝑsertī si formā intendat mutare vel heresim ītroducere. qꝛ forma v̄boꝝ quā xp̄s exp̄ssit per oīa dz illibata seruari. q̄zuis ſm ꝑhm. nōīa ⁊ verba trāsposita idē significēt. neqz vtile ꝑ inutile vicieť. ⁊ nō verbū ex verbo. sed sensum ex sensu transferendū ē. Quid si īter ꝓlationē forme panis ⁊ vini interponat̄ spacium. et quidē nihilomin⁹ fit transsubstātiatio. De hē tñ dubiū nō ē ſm illos q̄ duas asserūt eē formas. vt iā dicet̄. Sz cū ad prolationē istoꝝ verboꝝ. hē corpus meuz. panis mutet̄ in carnē. ⁊ ad ꝓlationē illoꝝ. hic ē sanguis me⁹. vinū mutet̄ ī sanguinē. videt̄ q̄ panis sine vino ⁊ vinū sine pāe valeat ꝯsecrari. vt ꝑmissū ē. ⁊ ita si post ꝓlationē istoꝝ ⁊ ante ꝓlationē illoꝝ impedimētū accedat sacerdoti. q̄ min⁹ ꝓcedere valeat. videt̄ q̄ panis sit mutat⁹ in carnē. vino in sanguinē nō mutato. Nunquid ergo hē casu alius sacerdos totū repetet a ꝑncipio ⁊ sic sup panē iterabit̄ ꝯsecratio. an v̄o ab eodē loco tātū incipiet in q̄ sacerdos ille dimisit. ⁊ sic diuidet̄ mysteriū vnitatis. Sup hē itaqz legit̄ ī ꝯcilio tholetano. Cēsuim⁹ cōuenire vt cū a sacerdotib⁹ missaꝝ tpe sacra mysteria cōsecrant̄. si egritudinis accidat cuiuslibet interuētus q̄ ceptū neq̄at ꝯsecrationis expleri mysteriū. sit liberꝝ ep̄o vel ꝑsbytero alteri ꝯsecrationē exequi cepti officij vt ꝑcedētibus supple q̄ defecerūt libenter alij ꝓ cōplemēto succedāt. De hē etiā dicet̄ in. vij. ꝑticula sup verbo noui ⁊ eterni. ad finē. Verꝝ cū int̄ theologos de tpe ꝯsecratōis sit diuersa sn̄ia. q̄busdā dicētib⁹. q̄ cū totuz ē dictū totū ē factū. alijs asserētib⁹ q̄ panis ante mutat̄ in corp⁹. ⁊ postea vinū mutat̄ in sangninē vt dictū ē. iō pleriqz tuti⁹ incedētes affirmāt q̄ ali⁹ sacerdos repetere dz ꝯsecrationē atqz ꝑficere. q̄niā nō d̄r iteratū qd̄ nescit̄ eē factuz. Tñ ne vlla fiat iteratio vel diuisio sacramēti. nec aliq̄s scrupulus erroris vel dubitatiōis remaneat ꝯsultius iudicat̄ vt illa talis oblata studiosissime ꝓ infirmis recōdat̄. ⁊ sup alijs specieb⁹ panis ⁊ vini tot⁹ canon repetat̄. ⁊ ꝑmissa hostia ꝯsecrata in fine misse a ministro vl' alio sumat̄. Sz si vinū inueniri nō possit. vl' aliq̄ cāu intercedente defuerit. q̄rit̄ vtꝝ necessitate cogēte vel cāu ītercedente sola panis materia possit in eucharistiā ꝯsecrari. sicut et sub sola panis specie dz eucharistia reseruari. Sūt sane q̄ dicūt q̄ cū v̄bū ⁊ elementū ꝯficiāt sacramentū. nec forma v̄boꝝ nec materia reruz. quas xp̄s expressit mutari siue dimi[illegible] potest. quia sicut vinum sine pane. sic panis sine vino minime consecratur. Tñ siue aqua ꝓ vino mittat̄ in calicez siue ordeū ꝓ frumento formet̄ ī panē. sicut neutrū ꝑ se. sic neutrū cū alio trāssubstātiatur in carnez aut mutat̄ ī sanguinez. Nā si panis sine vino vl' vinū sine pane mutari posset ī carnez aut sanguinem. in his itaqz regionib⁹ in q̄b⁹ alterutrum inueniri non pōt. licite posset alterū sine altero consecrari. minus enī ignorātia q̄z necessitas. vl' negligentia q̄z difficultas excusat. Alij v̄o dicunt q̄ cū xp̄s pri⁹ cōuerterit panem ī carnem. ⁊ postea mutauerit vinū in sanguinē sicut euāgelice lectionis textus ostendit. et sine vino panem ⁊ sine pane vinū ꝯsecrari cōtingit. Grauiter tñ offendit q̄ negligent̄ vel ignorāter alterutrā speciem ꝑtermittit gra[illegible] qui scient̄ aut sponte maxime si for

mã intendit mutare vel heresim introdu/
cere. Quid ergo faciẽdũ sacerdoti si vinuz
post ꝓsecrationẽ ꝓperiat ꝑmissũ. rñdeo
si ꝑ studiose cã introducẽdi heresim factũ
ẽ nõ ẽ sacramẽtũ corpis. si vo p obliionez
vel negligentiã nihilomin9 fcã ẽ ꝓsecratio
corpis vt ꝑmissũ ẽ. tũc tñ vt dicũt aliq vinũ
apponere dz. ⁊ sup illud solũmodo vba ad
ꝓsecrãdũ sanguinẽ repetere. s. ab illo loco.
Simili mõ. ⁊c. vsqz in finẽ. omissis tñ crucib9
duab9 q̃ fiũt singillatim sup panẽ. Alij vo di
cũt q̃ vino apposito ĩ calice panẽ ꝓsecratuz
dz imittere. sic q̃ posset absqz aliq repetitõe
sumere sacrificiuz sicut fit in die pasceues.
Alijs videt q̃ non dz vinũ apponi ne scan/
dalũ generet. Sz qđ ꝑmi dicũt veri9 ẽ. naz
vtiq9 scãdalũ nasci ꝑmittit q̃z vitas reliq̃t
Si enim hec vitas ꝑtermutat. s. q̃ vinũ non
apponat non ꝑt vere dici ꝑ sacramẽtũ cõ
murio corpis ⁊ sanguis. nec corp9 xꝑi sine
sanguine sumi dz. Vel hostia seruet ⁊ sup
alijs spẽbus canon repetat vt ꝑmissum ẽ.
Verũtñ si sacerdos aq̃ gustata ieiunũ sol
uerit illa die nõ uteret sacramẽtũ. Si ãt añ
vba q̃ãs. obstãtiationis. s. hic ẽ calix. ⁊c. ad/
uertit vinũ fore ꝑtermissũ. vl etiã vtrũqz
sz vinũ ⁊ aquã. tũc illa apponat ĩ calice. ⁊ ĩ
ꝓsecratione ꝓcedat. incipiẽs ab illo loco.
Hãc igit oblationẽ ⁊c. si vo vinũ sine aqua
apponat ñ iõ min9 ẽ sacramẽtũ. vt dicet in
se. pticula sup vbo. noui ⁊ eterni testamẽti
Quod si aliq̃d de sanguine stillauerit. de ꝑ
etiã dicet sup verbo. q̃ p multis. Vez cũ ĩ/
terdũ vni pontifici multi sacerdotes ꝓcele
bret. put dicet in. vi. pte sub q̃nta feria cene
dñi vbi agit de oleo infirmoz. si forte ñ sit'
lus ꝓficiat q̃ ꝑm9 illa. pnunciat. ⁊ an ceteri
uterãt sacramentũ. Si enim ꝑ cedat poterit
ꝓsingere q̃ ille ñ ꝓficit q̃ ꝓncipalit celebrat.
⁊ ille ꝓficit q̃ secũdario celebrat. ⁊ sic pia ce/
lebrãtis intẽtio defraudat. Sane dici põt.
q̃ sup ꝑ uue posteri9 ꝓferãt sacerdotes.
referri dz eoz intẽtio ad instans pla. ionis
epi cui ꝓncipalit celebrãti ꝓcelebrãt. ⁊ tunc
oẽs sit' ꝓsecrãt. ⁊ ꝓficiũt quãq̃z nõnulli con
sentiant q̃ ꝑmus pnũciat ille ꝓsecrã. nec

aliog defraudat intentio. q̃ factũ ẽ qđ inten
derãt. Consueuerũt ãt ꝑ byteri cardinales
romanoz circũstare pontificẽ ⁊ cuz eo pit
celebrare ⁊ ꝓsummato sacrificio ỏ manu ei9
cõionẽ accipe. signãtes aplos. q̃ cũ dño pa
riter discũbẽtes sacrã de manu ei9 eucharis
tiã acceperũt. Et in eo q̃ ꝓcelebrãt oñdũt
aplos tũc a dño rutũ hui9 sacrificij didicis/
se. Sane dictis vbis illius ꝑ ẽ corp9 meũ
sacerdos eleuat corp9 xꝑi. iurta illõ Leui.
xxiij. offeretis panes ꝑmutiaz duos de dua
bus decimis sile q̃s eleuabit sacerdos coram
dño. ꝑmo vt cũcti astãtes illud videãt ⁊ pe
tãt q̃ ꝓficiat ad salutẽ. iurta illõ. Ego si ex
altat9 fuero a tra. ⁊c. Scõdo ad notãdũ q̃ ñ
ẽ aliud dignũ sacrificiũ imo est sup oẽs ho
stias. Tertio exaltatio eucharistie ĩ manu
sacerdotis sigt xꝑm vez panẽ p. ppẽas in
scripturis exaltatũ. q̃ñ. s. ei9 incarnationez
ppẽtizabãt. Vñ Esa. Ecce vgo ꝓcipiet. et
hic cibũ fore ceteris excellẽtiorẽ. silr ⁊ ỏ po/
tu. Quarto sigt resurrectionẽ. Quinto ho
stia eleuat vt ꝑts ñ ꝑuenies ꝓsecrationez
sed ex ꝑ cognoscẽs illã factã ẽẽ ⁊ xꝑm super
altare venisse reuerent ad terrã ꝓsternat.
iurta illud ad phil. In noie ihesu oẽ genu
flectat. ⁊c. Et illã corde ⁊ ore adorẽt. iurta il
lud ap̃li. ad roma. Corde creditur ad iusticiã
ore aũt ꝓfessio fit ad salutẽ. Alia rõ ponet ꝑ
pe finẽ. xi. pticule canonis. Licet igit fides
sufficiat ad salutẽ. iurta illõ Augustin. cre
de. ⁊ mãducasti. nõ tñ supflua est eleuatio.
tũ propt causas ꝑmissas. tũ q̃ ibi tps et lo/
cus agendi op9 se offerũt. fides sine opib9
ꝑm iacobũ mortua ẽ. ꝓpt ea sdẽ q̃z cau/
sas calicis eleuatio licet sanguis videri nõ
possit supflua nõ ẽ. Vez aũt calix cooper9
eleuari debeat. dicet in sequenti pticula su/
per vbo. qui ꝑ vobis. Et tã corp9 q̃z calix
cũ vtraq̃z manu eleuant ꝓpter maiorez re
uerentiã ⁊ securitatẽ. Et exinde stringit pol
lices ⁊ indices. put dicetur sup vbo. Vnde
⁊ memores. in eleuatione aũt vtrusq̃z sql/
la pulsatur. nã ⁊ in veteri testamento ieiunte
tpe sacrificij tubas clangebant argenteas.
vt eoz nutu ꝓpls ꝑmonitus foret ad ado/
randũ ꝓmptior ꝑparatus. Et propter causam

eādē squilla pulsat. dū corp⁹ xp̄i ad īfirmū portat. Mula etiā capellā dñi papebaiulans squillā fert. ob reuerētiā reliq̄ar quas portat. tūc etiā cerei accēdunt propt causaz in secunda parte sub ti. de acolito scriptam

Septima pars canonis

Simili modo ꝛc

Septima ps. Licet sub vtraqz spē sumat vtrūqz. s. corp⁹ ⁊ sanguis. vtraqz tñ spēs ꝯsecrat ⁊ neutra supfluit. vt ostēdat q̄ xp̄s hūanā naturā totā assumpsit s. corp⁹ ⁊ aīaz vt totā redimeret. Panis enī refert ad carnē ⁊ vinū ad aīaz. qz vinū sanguinē opat in q̊ sedes ē aīe. Vñ legit ī leuitico. Aīa carnis in sanguine ē. moises q̊qz testat q̄ caro ꝑ corpe. sanguis aūt offert ꝑ aīa. q̊circa panis ⁊ vinū in sacrificio offerunt. qd valet ad tuitionē corpis ⁊ aīe. ne si sub spē panis sanguis sumat cuz corpe. et sic sub altera tātū specie sumat ad alterius tantū putet ꝑtinere salutē. Et quāuis sub specie panis sanguis sumat cū corpe. ⁊ sub specie vini sumat corp⁹ cū sanguine. tñ ꝑm Innocētiū tertiū. nec sanguis sub spē panis. nec corp⁹ sub specie vini bibit aut comedit. qz sicut nec sanguis comeditur nec corp⁹ bibit. ita neutr sub spē panis bibitur aut sub specie vini comedit. ⁊ si cōcessibile videat q̄ corp⁹ bibēdo ⁊ sanguis comedēdo sumat. Est ergo ꝑm eū mod⁹ sumendi carnē ⁊ sanguinē q̊ neutr māducat aut bibit. ⁊ iō recte statuit ī canone q̄ corpus xp̄i sacerdos sine ei⁹ sanguīe nō sumat. Vñ in quibusdā locis. p⁹ sumptionē corpis ⁊ sanguinis xp̄i aliq̄d d ipso sanguine reseruat in calice. ⁊ supinfundit vinū purz. vt alij cōmunicātes inde sumāt. nō enī eēt decēs tātū sanguinē cōficere. nec calix capax inueniret. Utr aūt ꝑ ꝯtactū sanguīs vinū appositū efficiat sacramētū. dicet sup v̄bo. h ē calix. Sequit postq̄z cenatū ē. ꝛc. Decima quarta luna p̄mi mēsis ad vesperā xp̄s ꝑm legē tipicū pasca cū aplis celebrauit. d quo cū dixisset. Desiderio desideraui hoc pasca māducare vobiscū anteq̄z patiar. cur hoc diceret. statim oñdit. vt. s. veteri pasce finez īponēs noui pasce substitueret sacramētū Accipiēs enī panez bñdixit ac fregit. deditqz discipulis suis dicēs. Accipite ⁊ comedite h ē corp⁹ meū qd ꝑ vobis tradet. Silr ⁊ calicē postq̄z cenauit dicēs. Bibite ex hoc oēs. hic ē sanguis noui testamēti q̄ ꝑ vob ⁊ ꝑ multis effundet in remissionē peccatorū. h facite in meā ꝯmemorationē. hac igit institutione īformati celebramus iugiter ꝑ mysteriū qd semel offerebat in p̄ciū. Naz vbi veritas venit figura cessauit. Christus enī p⁹ cenā corp⁹ ⁊ sāguinē suū dedit apostolis. vt h sacramentū velut vltimū testatoris mādatū arti⁹ memorie ꝯmēdaretur Vñ nouissimū condens heredib⁹ testamētū dixit. Vos estis qui ꝑmāsistis mecū in tēptationib⁹ meis. ⁊ ego dispono vobis regnū sicut pater me⁹ mihi disposuit. vt edatis ⁊ bibatis sup mensā meā in regno meo Et licet apli eucharistiā nō ieiuni accepint nō iō calūniandū ē q̄ pransi debeāt hoc sacramentū recipe. sicut faciebāt illi q̊s aplis argui dicēs. Cōuenientib⁹ vobis in vnū iā nō ē dñicā cenā māducare. vnusquisqz enī p̄sumit cenā suā ad māducādū. ⁊ alius quidē esurit. alius ebri⁹ ē. Itē ex h v̄bo p⁹ q̄z cenatū ē. videt q̄ sacerdos cōicare debeat priusq̄z transeat ad calicis ꝯsecrationez Sed de h dicet sub tit. de cōicatione sacerdotis. Sequitur. Accipiēs ⁊ hunc p̄clar calicē. ꝛc. ponitur ꝯtinens ꝑ ꝯtento. Nā ⁊ vn⁹ ⁊ idem. ⁊ tūc ⁊ nūc. ⁊ hic ⁊ ibi sacrificat ab oīb⁹ totus est in celo totus est in altari sil. ⁊ sedet ad dextrā patris. ⁊ manet sub specie sacramēti. sicut tactū est in. vj. ꝑticula sup v̄bo eleuatis oculis. q̄ aūt vinum in calice ꝯsecrauit. patet ergo ex eo q̄ ipe subiunxit Non bibā amodo ex h genimine vitis. ꝛc. Et fiunt iste ꝯsecrationes cuz signo crucis vt dictū ē ī. vj. ꝑticula sup v̄bo. Bñdixit. qz virtute crucis ⁊ verboz fit transsubstantiatio naturaz. Hec aūt sunt verba. Hic ē calix sanguinis mei. i. continens sanguinē meum vel sanguinis significās passionē. ⁊ nota q̄ passio dr calix vel a calida potione. vl qz mensurate sumit. Fidel enī de⁹ q̄ non sinit nos affligi. plusq̄z portare possumus.

De calice dictū est in pte pma sub titu. de pi
curis. Hic ãt parū eleuato calice sacerdos
illū deponēs ñ dīserit eū ad notādū q̄ libet
aplōz sic calicē accepit. q̄ vnicuiq; dñs mi/
strauit. Sequit. Nouī ⁊ eterni testamenti.
subaudi pfirmatio. nouī dicit. q̄ nos in no
uat pfidē xpi. eterni dicit. q̄ lex noua nō est
transitoria sicut antiq̄. Vet⁹ enī testamētū
qđ hircoꝝ ⁊ vitulōz fuit sanguine dedica/
tū. pmittebat homī tpalia ⁊ trālitoria. Ho/
uum vo qđ xpi sanguie fuit pfectū. pmit/
tit eterna. Et ideo testamētū illud fuit vetus
⁊ tranſitoꝝ. hoc aũt nouū est ⁊ eternū. De
nouo habet Luce. xxij. Bispono vobis re/
gnū ☞ vt supra. Vel inde pbat eternū. i. ppe
tuū. qñ asserit nouū. i. vltimū. Nouissimus
ē hois testamētū īmobile pseuerat. q̄ testa/
toris morte firmat. iuxta illud apli. Testa/
mentū in mortuis pfirmatū est. Alioquin
nō valet dū viuit q̄ testat⁹ est. Ideoꝝ testa
mentū nō solū dr scriptura sed ⁊ pmissio. vt
dicet in phemio. vñ. ptis Et pm hūc moduz
dr. Hic est sanguis nouī ⁊ eterni testamēti.
id est pfirmatio noue ⁊ eterne pmissionis.
sic dñs ipse pmittit. Qui mādducat carnem
meā. ⁊ bibit meū sanguinē hz vitā eternam.
Tñ nec pmū testamentū vt inqt apls sine
sanguine dedicatū est. Lecto enī vniuerso
legis mādato. moyses accipiens sanguinē
hircoꝝ aut vitulōz. ipsū librū ⁊ oēm plūm
aspsit dicēs Hic est sanguis testamēti qđ
mandauit ad vos deꝰ. Ecce q̄z ppie moy/
ses vba pdicit qbꝰ xpūs vsus est i cena Que
rit vtr aq̄ cū vino ꝓ uertat in sanguinē. Be
q̄ etiā taz infra dicet. Si enī ꝓuertit. ergo aq̄
est sacramētū sanguis. imo videt q̄ ppli Haz
aque multe ppli multi. ⁊ ob ħ aq̄ vino misce
tur vt xpo ꝓpli⁹ adunet. Hāc ⁊ de latere xpi
sanguis exiuit ⁊ aq̄. put tactū est sub ti. de ob/
latione Si vo nō ꝓuertit. qrit vbi post con
secrationē exīstit ⁊ quo sepat a vino cui fue/
rat in vnū ꝓmixta. Si aũt post ꝓsecratiōez
aq̄ pura ꝓtranserit. sm ħ nō bibit solū sanguinē sacerdos in hoc sacramēto. ⁊ sic pꝰ. pmā
sumptionē eterū eodē die cōicare nō dr. ac si
pus aquā bibisset. Hāc ideirco sacerdos pꝰ
q̄z pfudit eodē die iterū nō sacrificat. q̄ vnū
purificationis sumpsit. An forte dicet q̄ sic
vinū mutat in sacramentū redēptionis. sic
et aqua trālit in sacramētū absolutionis. q̄
de latere xpi piter efluxerūt. Quis hoc au/
deat diffinire. Hāc ⁊ illud inqrit. Vtr xpus
resurgens ex mortuis sanguinē illū resum
pſit quē in cruce effudit. Si enī capillus de
capite nrō non pibit. q̄ntomagis sanḡs ille
non periit q̄ fuit de vitate nature. ⁊ tñ ille in
plerisq; ecclijs dr pseruari. Quid etiā de ci/
cūcisione ꝑpucij vel de pcisione vmbilici di
cet. an in xpi resurrectione rediit ad vitatem
humane nature ⁊ ad locū glorificatū. Sed
melꝰ ē totū deo ꝓmittere q̄z aliquid temere
diffinire. Credit tm ꝑpucium in laterañ. basili
ca pseruari. licet a quibusdam dicat q̄ illud
fuit in bierlim delatū ab angelo Karolo ma
gno q̄ trāstulit illud ⁊ posuit aq̄sgrani ho/
norifice in eccl̄ia btē marie Sed pꝰ a karo/
lo caluo positū ē in eccl̄ia scz saluatoris apd
carolū. Sed si hoc verū est mirandū ē. Cū
enīz caro illa de vitate hūane nature fuerit.
credit q̄ xpo resurgēte ad locū suū glorifica
tū rediit. Aliq̄ tñ dixerūt q̄ ħ verū esse posset
iuxta opinionē eoꝝ q̄ dicūt id solū esse de vi
tate nature hūane ⁊ resurgere. qđ ab adā tra
ductum est. Illud aũt oīno nephas est opi
nari qđ quidā dicere pſūpserūt. vicz aquaz
i flegma ꝓuerti. Hāc ⁊ de latere xpi nō aquā
sed aquaticū hūoꝛē. i. flegma mētunt erūpsse.
Duo nanq; pcipua eccl̄ie sacramēta de xpi
latere efluxerūt. videlicet sacramentū redem/
ptionis in sanguine. ⁊ sacramentū regene/
rationis in aqua. Hō enī baptizamur i fle/
gmate sed in aqua. iuxta illud euāgelij. nisi
q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ et spū sancto nō intra
bit in regnū celoꝝ. Quibusdā tñ ñ videt ab/
surdū q̄ aq̄ cū vino trans eat in sanguinē. ea
videlicet rōne q̄ aqua p admixtionē trānsit
in vinū. ⁊ vinū p ꝓsecrationē transit in san/
guinē. aq̄ nanq; transit in vinū. cū mīto vi/
no modicū ifundit aque Alioq̄n tota vini
suba. ꝓpter gutt̄ aque mutaret. vt quodđ
fiat ex illis ꝓfusū. qđ nec fit aq̄ nec vinū. ⁊ to/
ta fōtis vel fluminis aqua. ꝓpter modicā
vini stillā in ꝓfusionis speciez mutaret. nec
ꝑ nis le posse in eukaristia ꝓsecrari quā

factus est de frumento cui forte commixtuz
fuit vnū granū ordei vel auene. Si ergo pl⁹
apponatur aque q̄z vini erit irritū sacramē
tum Optet q̄dem vt tantum ibi vini pona
tur q̄ aque ꝯmixtū saporē vini retineat De
hoc dicetur in sexta pte sub quīta feria cene
dñi ad finē. Sed etiam si p⁹ calicis ꝯsecrati
onē aliud vinū mittat̄ in calicē. illud q̄d nō
transit in sanguinē nō sanguini ꝯmiscetur
sed accidentibus prioris vini ꝯmixtum. cor
pori q̄d sub eis latet vndiq̄z circūfunditur.
nō madidans circūfusum. ipsa tñ acciden
tia vinū appositū vident̄ afficere. q̄d inde cō
ijcitur. q̄z si aqua pura fuerit apposita vini
saporem assumit. Quidam aūt voluerunt
astruere q̄ sicut aqua pura p aque bñdicte
ꝯtactū efficit̄ bñdicta. sic ⁊ vinū p sacramēti
ꝯtactū efficit̄ ꝯsecratū ⁊ transit in sanguinē
quorū assertionē minime rō suffragat̄. De
q̄ etiā dicet̄ sub q̄nta feria cene dñi. Sed nū
q̄d irritū est q̄d gerit̄. si forte aq̄ pretermittat̄
et videt̄ q̄ sic ex his que sub ti. de oblatōne ta
cta sunt. Cautū q̄z est in canone cypriani. q̄
nō p̄t calix dñi esse aqua sola. nec vinū soluz
nisi vtrunq̄z misceat̄. Sicut nec corp⁹ dñi
p̄t esse farina sola. nisi vtrūq̄z fuerit aduna
tū. ⁊ panis vni⁹ ꝯpage solidatū. Et h̄ q̄daz
ꝯstāter affirmāt asserētes q̄ sicut aqua sine
vino ꝯsecrari nō potest. sic nec vinū sine aq̄
trāssubstātiari valet. q̄z de latere xp̄i sil̄ vtrū
q̄z manauit. Alij v̄o ꝯcedūt q̄ si quisq̄z nō
intendens heresim introducere obliuione
vel ignorantia p̄termiserit aquā nō sit irri
tū sacramentū Illā tñ p obliuionē p̄termit
tens venialiter peccat. p negligentiā morta
liter. ⁊ grauiter est puniend⁹. et sp̄ pōt appo
ni añ trāssubstātiationē. ⁊ q̄d p̄dicit̄ vinum
solū nō posse offerri. intelligūt. nisi fiat sim
pliciter vel ignorant̄. vel nō pōt. i. nō dz. Nā
⁊ ecclia grecorū dr̄ nō apponere aquaz in sa
cramento. Ait enī ciprian⁹. Si q̄s de añces
soribꝰ vel ignoranter vel simpliciter nō ob
seruauerit. q̄d nos dñs facere exēplo ⁊ ma
gisterio docuit. pōt simplicitati ei⁹ de indul
gentia dñi venia ꝯcedi. nobis v̄o nō potest
ignosci q̄ nunc a dño instructi sum⁹. vt cali
cem dñi cū vino mixto. i. vinū cū aqua ⁊ ca

lice mixtū. s̄m q̄d dñs obtulit offeram⁹. Ex
quibus v̄bis apte colligit̄ q̄ vinū aque mix
tū christus in cena discipulis tradidit. Si
v̄o vinū p̄termittitur. de h̄ dictū est in. vj. pti
cula sup v̄bo. hoc est corpus. Porro licet
diligenti studio vinū optimuz p sacrificio
sit querendū. viciū tñ vini nō maculat mū
diciam sacramēti. q̄circa. siue nouū vinum
q̄d dicitur mustū siue vinū acidū q̄d appel
lat̄ acetū siue etiam muscidū. in sacrificium
offerat̄. sacramentū ꝯficitur. ⁊ diuinit⁹ cōse
crat̄. Vitandū est tñ ne tale vinū vel mixtū
vel coctū vel rosatū vl̄ speciatū in calice po
nat̄. Sūt tñ qui dicūt acetū nō esse vinū. cū
ꝓpriam mutauerit naturā. Nā vinū est ca
lidū. illud frigidū. ⁊ ideo ex eo ꝯfici nō posse
sicut nec ex agresta. Q̄d ꝯcedi pōt in aceto
ex alio q̄z ex vino facto. Nā si ex vino factū
fuerit secus est. cū eadē ꝓpe sit vsia. i. substan
tia. Juli⁹ q̄z papa dixit q̄ cū lacte ꝯfici non
pōt. Botr⁹ aūt vue in necessitate ꝯprimi et
iñ ꝯfici pōt. sed de ipso botro nō ꝯpresso nō
pōt cōicari. Nō p̄t etiaz ꝯfici cuz aqua. cū q̄
pann⁹ in musto intinctus lauat̄. Illud āt
notandū est q̄ si vinū in calice ꝯgelatū fue
rit. dz tādiu ibi exalare sacerdos. donec gla
cies soluat̄. q̄ si sic solui nequerit adhibeat
ignē Si aūt musca vl̄ aranea vel aliq̄d tale
ceciderit in calicē añ trāssubstantiationez
vini in sanguinē p̄ijci dz vinū illud in pisci
nā ⁊ aliud vinū ⁊ aq̄ apponi. Si v̄o p⁹ trās
substantiationē ibi ceciderit. vel sanguinez
tetigerit. sanguis sumat̄ ⁊ illud pri⁹ in aliq̄
calice sepe vino p̄fundat̄. ⁊ q̄nto cauti⁹ ⁊ di
ligenti⁹ fieri p̄t abluat̄ ⁊ demū sup piscinaz
cremet̄. q̄z vix possz absq̄z horrore ⁊ vomitu
sumi. Ablutionē v̄o ipsā sacerdos p⁹ cōfe
ctionē vl̄ minister sumat̄ Sed ⁊ si quis sta
tim xp̄i corpe sūpto nauseā patit̄. vomitus
sil̄r sup piscinā ꝯburat̄ ⁊ puluis in piscinaz
mittat̄. Si tñ aliq̄ hostie p̄ticula videat̄ ibi.
vel si corp⁹ xp̄i infirmo datū reijcit̄ illud re
uerenter suscipiat̄. et ꝯtritum cū vino in ca
lice sumat̄. si integrū nequeat recipi. ⁊ si hor
ror sit illud sumere. pro reliquijs custodiat̄.
Nō est igit̄ danda eukaristia egroto vomē
ti. sed credat ⁊ manducauit. Sed et si quis

adeo egrot⁹ est vt masticare nō possit. tunc tantū sumat aquā a xp̄i corpe tactā. mīmaz tñ pticulā sumēs totū sumit vt p̄missum ē. ¶Nō est etiā dāda ebrio. insano. hertico. epi/lētico ⁊ similib⁹. nisi ifirmitate cessante. Le/proso tñ dari p̄t ⁊ muto. ⁊ egroto ꝓpter ꝓfessionē ⁊ ei⁹ absolutionē a pctis. Qualis aūt p̄nia iponēda sit ei q̄ ppt ebrie/tatē ⁊ voracitatē eukaristiā euomuit. i cano/ne bede habet. Et nota q̄ is q̄ ꝓmūicauit si ꝓmode et ābsqz violētia nature p̄t. dz abstīe/re a sputo alioqn p⁹ horaz ꝓuenientē spuere p̄t. sal̄ē in loco vbi sputū nequeat pedibus ꝓculcari. Si quide spūalis oīa iudicat ⁊ ipe a nemīe iudicat. ⁊ oīa mūda sūt mūdis. Q⁹ si sup lignū vel lapidē vel terraz. eukaristia vel aliquid de sanguine ceciderit sangs ling lambend⁹ est. ⁊ deinde radend⁹ et extergen/dus est ipse locus. et pulvis in sacrario siue cū reliquijs reponēd⁹. Si vō sup corpale ce/ciderit. sugat sicut diligenti⁹ fieri poterit. et lauet ter in calice ⁊ aqua lotōnis sumat p⁹ missā. Deinde corpale recōdēdū est. ⁊ loco reliquiaz fuandū est. Si vō palla altaris i/tincta fuerit. eodē mō ipsa pticula intincta incisa est ꝓ reliqs fuanda. Si aūt sup casu/lā vel albā deguttet. silisiat. Si sup q̄dcūqz ꝓphanū vestimētū ꝓburēda est ps illa. ⁊ ci/nis i loco sacro reponēd⁹ est. vt dicūt. ¶Isdē/ri papa statuit. vt si aliqd de sangne stillaue/rit in terrā lingua lambat. Si vō fuerit ta/bula loc⁹ corrodat ne ꝓculcet. ⁊ rasura igne ꝓsumat. ⁊ cinis intra altare cōdat. Et si sup altare stillauerit sorbeat minister stillā q̄ntuz poterit. Si sup lintheū altaris. minister lauet linteamīa q̄ stillā tetigerint trib⁹ vicib⁹ cali/ce subter posito. ⁊ aq̄ ablutionis sumat i cali/ce. et iuxta altare recondat. Ibidē etiā sequi/tur qualis p̄nia sacerdoti cui hec ꝓtigerūt sit p̄fiqz celebret iponēda. Et nota q̄ si a trāsu/bstantiationē effusa fuerit ps. mutent pal/le sub silentio. ⁊ celebrans suū officiū exeq̄t. Si totum effusum sit tūc p̄missa ꝓfessione. minister renuo. ⁊ incipiat officiū. ¶Hanc igit oblationē ꝛc. Si vō post transubstan/tiationē ps effusa est tunc silr officiū exeq̄t. Si totū ita q̄ nihil hauserit. q̄ valde ēno/me est. tunc ponat hostiā sup ꝓpciatoriuz. ⁊ ministret denuo panē vnū ⁊ aquā ⁊ rein/cipiat. ¶Hanc igit ob. ꝛc. ꝓfessione tñ p̄missa. ¶Hostia vō fuata sumat postmodū a minis/tro in fine misse vl̄ seruet ꝓ infirmis. Ur/sus ꝓcilū aurelian. statuit q̄ qui nō bñ cu/stodierit sacrificiū. ⁊ mus vel aliud aial illō comederit. xl. dies peniteat. Qui aūt pōde/rit illud in ecclia vel ps ei⁹ ceciderit. ⁊ inuen/ta nō fuerit. xxx. dies peniteat. In eodē etiaz capitulo ita sequit. in burcardo li. v. Unde scriptū est. pfundens aliqd sup altare de ca/lice q̄ offert. sex dies peniteat. aut si abū dā/tius. vij. dies peniteat. Qui aūt pfundit cali/cem dū missa solēnitas celebrat. xl. dies peni/teat. Si vō missa celebrata presbyter negle/xerit accipe sacrificiū silr. xl. diebus peniteat. Et qui pollut⁹ nocturno tpe accepit sacrificiū vij. dies peniteat. Qui negligentiaz erga sa/crificiū fecerit vt a vermib⁹ ꝓsumptū ad ni/hilū deuenerit. tres q̄dragesimas cū pane ⁊ aqua peniteat. Si integrū inuentū fuerit ⁊ in eo vōmis ꝓburat. et canis sub altari recon/dat. Et qui neglexerit q̄ternus dieb⁹ suaz ne/gligētiā soluat. Si cū amissione saporis sa/crificiū decolorat. xx. dies. quinto expleāt. Qui vō ꝓglutinatū miserit. vij. diebus peniteat. Si sacrificiū fuerit sordida venustate p/ditū igne ꝓburendū est. ⁊ cinis iuxta altare sepeliendus est. Sic legit in burcardo li. v. c. omne. Istud etiā notandū est. q̄ si a naso sacerdotis celebrantis sangs exierit vl̄ nau/seo supuenerit. recipiat i aliq̄ vasculo ne sā/cta ꝓtaminentur. ⁊ terso naso vl̄ ore abluto reincipiat sub silentio vbi dimisit. Si vō in/firmitas supuenerit mittat sup crepidinez siue aram altaris vel sedat donec ꝓ ales cat. et sic incipiat vbi dimisit. Sed si nullo modo potest ꝓsumare mysteriū. alius sacerdos pa/tus incipiat vbi ille dimisit. put dictū ē i. vj. pticula sup verbo. hoc ē corp⁹ meū. Si incer/tū est vbi ille dimisit. tūc q̄ periculosū eēt verba sacramenti iterare vl̄ p̄termittere posita ob/lata illa sup ꝓpciatoriuz. ministret denuo vt p̄mittam est. ¶Sequit ¶Mysteriū fidei. Idcirco mysteriū fidei. q̄ aliud videt. ⁊ aliō intellig. ¶Hoc credere iubemur discutere ī-

audem⁹.fides enī nō est nisi de occultis.ut/
xta illō.fides nō hz meritū ꝛc.vt supra Ge/
go.dicit q ideo dr mysteriū fidei.q credere
dēm⁹ q ibi sal⁹ nrā ꝓsistit.vl q sine fide nō
fit ℞ sacramentū.i.sine ea illud intelligi ple/
ne nō pt.Dicit aūt mysteriū illō qō secretaz
z reconditam hz dispēsationē Mysteriū ei
grece dr secretū latine.Et ꝑm innocentiū.iij.
null⁹ euāgelistaz dixit hec vba Ex his autē
z alijs scripture vbis quidā dixerūt i sacra/
mento altaris vitatē corpis et sanḡnis xpi
nō esse.sed imaginē tantū z speciē z figuraz
ꝑ eo q scriptura mēorat aliq̄tēs id qō in al
tari suscipitur eē sacramentū z mysteriū et
exemplū.Sed hi ꝓfecto laqueū erroris in/
currūt.de q etiā dictū est in.vj.pticula super
vbo.fregit.Nā qd enī nō sacramētū altaris
vitas nō est.q figura est.absit oīno.si eī ℞
esset ergo nec mors xpi vitas est.q figura ē
z resurrectio xpi vitas non est.q figura est.
Nā mortē z resurrectionē xpi figurā z ima
ginē z similitudinē esse. manifeste declarat
aplūs dicens.Xps mortu⁹ est ꝓ delictis nr̄is
z resurrexit ꝓpter iustificationē nostraz. Et
petr⁹ aplūs.Christ⁹ passus ē ꝓ nobis.nob
relinquēs exēplū vt sequamur vestigia ei⁹
Ergo mors xpi exemplū fuit vt pctō moria
mur.z resurrectio ei⁹ exēplū fuit vt iusticie
viuam⁹ Si enī vitas nō fuit.ergo xps pere
mortu⁹ nō fuit.z ve nō resurrexit.sz z mors
eius z resurrectio ei⁹ va nō fuit sz absit hoc.
Nā ꝓpha de eo ꝓdixit Vere languores no
stros ipse tulit.z dolores nr̄os ipse portauit
Altaris ergo sacramentū ē vitas et figura.
Tria q̄ppe sunt in ℞ sacramēto.discreta vi/
delicet forma visibil.vitas corpis.z vtus spi
ritualis.Forma panis z vini vitas carnis
z sanḡnis.vtus charitatis z vnitatis Ydri/
mū oculo cernit.scdm aīo credit.tertiū cor̄
pus xpi Ydrumū est sacramentū z non res.se/
cundū est sacramentū et res.tertiū vo ē res
z nō sacramētū Sed ꝑmū est sacramētum
gemine rei.tertiū est res gemini sacramēti.se
cundū aūt est sacramētū vni⁹ z res alterius.
Nā forma panis vtrāq; xpi carnē significat
.i.verā et mysticā.sed verā carnē z attinet z si
gnificat.mysticā vo significat sed nō attinet

Sicut enī vn⁹ panis ex multis granis cō/
cit.z vnū vinū ex diversis racemis ꝓfluit.sic
z cor̄pus xpi ex multis mēbris ꝓponit.z vni/
tas ecclesiastica ex diversis psonis ꝓsistit.i.
in ꝓdestinatis.vocatis.iustificatis.z glorifi
catis.nā q̄s de⁹ ꝓdestinauit hos et vocauit
z q̄s vocauit hos z iustificauit ꝛc. Vñ aplūs
Vn⁹ panis et vnū cor̄pus multi sumus Ju
cuius rei typū est facta arca dñi de lignis le
thim.q̄ sūt ticō putribilia.z albe sine similia
Ydate ergo q subā corpis z sanḡnis xpi est
sacramentū et res.sed alteri⁹ sacramēti res
z alterius rei est sacramētū.Est enī res ꝑmi
q signat̄ z ptinet̄ a ꝑmo vicz a forma visibi
li.z est sacramentū tertij.q significat z efficat
tertiū.i.vnitatē ecclīasticā. Dicit ergo ℞ mi
sterium fidei.q̄nia aliud ibi cernit̄.z aliud ibi
credit̄.Cernit̄ enī spēs panis z vini.et credit̄
vitas carnis et sanḡnis.Qō āt hic dr miste
riū fidei alibi dr spūs⁹ z vita. Spīrit⁹ enī ē
misteriū.ꝑm illud Littera occidit spūs aūt
viuificat Et fides est vita.ꝑm illud. Just⁹
me⁹ ex fide viuit.Hic ergo dñs ait. Verba
q̄ locut⁹ sū vobis spūs et vita sūt. Nec cuz
ꝓsecratio pficiat sacramēti.z p⁹ ꝓsecratiōez
nō sit in altari panis aut vinū. quer̄it quis
panis est corpis aut q̄d vinū est sanḡnis sa
cramentū. Nā si dicat̄ q panis q̄ fuit. vl vi/
nū qō extitit.ꝓfecto nec illa corpis. nec illud
est sanḡnis sacramētū. q panis transiuit in
cor̄pus vinū in sanḡnē. Si vo dicat̄ q spēs
illa q̄ remansit.illa qdē nec extitit ex granis
nec ꝓfluxit ex racemi acinis. q̄nia ex his nō
puenit accidens sed suba. Quā ergo silitu
dinē assignabim⁹ inter sacramentū rei.z res
sacramenti. Nā si sacramenta nō hr̄ent silli
tudinē rerū quar̄ sunt sacramēta.ppr̄ia sa/
cramēta nō dicerent̄.sicut sacramētū bapti/
smi qō ē ablutio carnis exterior silitudinez
hz significati.qō est ablutio mentis interior.
Sane sacramentū istud in eo gerit silitudi
nē corpis.in quo panis silitudinē.repr̄sentat
Spēs ergo panis sacramētū est corpis nō.
Solū rōne rei signate.vm etiā rōne rei
rit̄ aūt vtr̄ spēs panis z vitas corpis vni⁹ im
sint sacramentum an diversa Et videt q di
versa.cū enī diversa sint signa videt q diver

sa sint sacramenta. ¶Preterea scriptū ē ¶Deficiant in nobis qs dñe tua sacramenta. qō ꝓtinent Que vba sub ti. de oꝛōne nouissiā exponent. Sed videt ꝓtra q sint solū vnuz. qi ei eadez rē sacrā sigficent videt q idē sint sacramētū. ¶Preterea alibi legit. pōsta vt hoc tui coꝛpis ⁊ sanḡnis sacramētū nō sit nobis reatus ad penā. Sup ℔ dicit quidā q fꝛma panis ⁊ vini sunt vnū sacramētū. nō ꝓpter vnū signatū. sed ꝓpter vnū ꝓtentum Spēs aūt panis ⁊ vitas coꝛpis sūt vnū sacramētū. nō ꝓpter vnū ꝓtentū. sed ꝓpt vnū signatū. ¶Hi dñt ꝓcedere q sic diuerse res ꝓpter vnū ⁊ idē signatū idē sūt sacramentuz. sic eadez res ꝓpter diuersa sigficata diuersa sūt sacramenta. Quib⁹ obiciť q spēs panis ⁊ vitas coꝛpis idē sūt sacramētū. cuz spēs panis sacramentū sit coꝛpis. ergo vitas coꝛpis idē est sacramentū. ⁊ ita idē ē sacramētū sui. Sz ℔ nō ꝓcedit. q spēs panis ⁊ est qdā sacramentū qō est vitas coꝛpis. ⁊ est qdā qō nō est illa qnia sūt duo sacramēta diuersa ¶Alij vo dicť q siue diuerse sint sigficata siue diuersa sigficantia. sp diuersa sūt sacramēta. qs opter ꝓcedere q in altari sūt ap̄ter⁹ qttuoꝛ sacramēta vicz spēs panis. spēs vini. vitas carnis. ⁊ vitas sanḡnis ¶Preterea cū panis ⁊ vini diuersa sint accidentia. vt sapoꝛ et odoꝛ. pond⁹ et coloꝛ. qntitas ⁊ figura. videt q singla p se sint ⁊ aria sacramēta. q enī rōe pot⁹ vnū qz aliud dōm est sacramentū. Sed cui⁹ rei sacramētū est odoꝛ aut sapoꝛ. Ad ℔ pt ñ icō grue rñderi q oia sil accepta sunt vnū eukaristie sacramētū. eo q nullū p se solū sigficet. sed oia simul panis spēm repñtant. q coꝛp⁹ xpi ꝓtinet et signat. Signoꝛ aūt alia sūt naturalia alia posituа. ¶Naturalia sūt q ℔m naturā sigñt. quoꝛ qdā sunt q p antecedēs signāt ꝓseqūs vt ruboꝛe vesptino signat serenitas nāturi na. Alia sūt q p ꝓseqūs signāt antecedens vt fumo vel ciere. signat ignis fuisse. ¶Dositia sūt illa q ℔m ī positionē signāt. qz alia sūt sigꝛei sacre. vt serpens eneꝰ erectus in heremo. alia sūt signa rei nō sacre. vt arcꝰ trūphalis erectꝰ in biuio. ¶Doꝛ signoꝛ rei sacre. alia sunt sacra vt baptismus. alia nō sacra vt agnus paschalis Sacra sunt signa noui testamenti. ¶Non sacra veteris. Quāuis enim vtraq sint signa rei sacre. i. rē sacrā sigñtia. non tñ vtraq sunt sacra. i. iustificātia. Licet nōnulli dixerint sacramēta legalia iustificasse. ¶Hec enī est dōña inter legalia ⁊ euangelica sacramēta. q illa sigficabāt tantū. hec aūt sigficant et iustificant. Qez qñq large qñq stricte sacramētū accipiť. Large ℔m qō oē signū rei sacre siue sit sacrū siue nō sacrū dꝛ sacramentū. Qlia signa legalia sacramenta dicunť. Stricte ℔m qō sacrū solumm̄o signū dꝛ sacramētū. Sacramētū āt dꝛ actiue ⁊ passiue. q sacrū signans vel sacrū sigtum ¶Hā noie sacramēti qñq signū rei. qñq res signi varie nuncupať. Sciz qō sacramētū accipiť p signo rei sacmentū dꝛ a sacro ⁊ signo q sacrū signū. Sed ℔m qō sacramētū accipiť p re signi sacramentū dꝛ a sacro et secreto. q sacrū secretū. Spēs ergo panis dꝛ sacmentū actiue. i. sacrū signās. vnitas āt eccle dꝛ sacramētuz passiue. i. sacrū sigtuz. Coꝛpꝰ vo dñicū vtroq mō dꝛ sacramētuz. i. ⁊ sacz signās. ⁊ sacrū sigtum. Sacramētuz vo ꝓsistit in tribꝰ. s. in rebꝰ. in factis. ⁊ in vbis. Rz prietatē silitudinē et interꝓtationē. Leo nā qz ℔m ꝓprietatē sigt diabolū. Qlī Qdversari⁹ vester dyabol⁹ tanq̄z leo rugiēs circuit q̄rens quē deuoꝛet. Seminare ℔m silitudinē sigficat ꝓdicare Qlī Exijt q semiat seminare semē suū. ⁊ aliud cecidit in terrā bonaz et aliud sup petrā. ⁊ aliud inꝛ spinas. Emanuel ℔m interꝓtationē sigficat xp̄z. Qlī Et vocabit nomē eꝰ emanuel. qō interꝓtatur nobiscū deꝰ Bes ut aq̄ baptismi. factum vt signaculū crucis. vbum vt inuocatio trinitatis. Singula reputnť in ℔cellentissimo sacramento. res. i. coꝛpꝰ et sanḡs. factuz id ē esus ⁊ potꝰ. vbū. ℔ est coꝛpꝰ meū. ℔ ē sanḡs meꝰ. Sequit Qui p vobis ⁊ p multis effū det in remissionē pcoꝝ. ¶Doꝛ solis ꝓdestis effusus est q̄ztū ad efficaciā. sed ꝓ cūctis hoibꝰ q̄ztū ad sufficientiā. Effusio q̄pe sanḡnis iusti p iniustis tā sufficit diues ad pcuz. vt si vniuersitas crederet in redemptoꝛē nullū oīno vincula diaboli retinerēt. vbum enī effusionis abnegātiā notat. ¶Deccatū aī

duob⁹ modis remittit̄. vicz quo ad meritū
culpe. ⁊ h̄ ꝑ sanguinis fidez q̄ iustificamur
a culpa. et q̄ ad debitum pene et hoc ꝑ sang̃-
nis preciuz. q̄ redempti sum⁹ a pena. Oēs
enī q̄i oues errauim⁹. vn⁹ quisqz in viā suā
declinauit. Et dn̄s posuit ī eo iniq̄tates om
nium nostruz. Vulnerat⁹ est ꝓpter iniq̄ta
tes nr̄ās. attrit⁹ est ꝓpter scelera nr̄ā. discipli
na pacis nostre sup euz. et liuore ei⁹ sanati
sumus. Vere languores nr̄ōs ipse tulit. et
dolores nr̄ōs ipse portauit. Qr ergo iustus
iniuste punit⁹ est. iniusti iuste sūt liberati.
Assūpsit enī in se penā ꝓ oībus. vt daret se ꝑ
grāz vniuersis. Hic aūt sacerdos eleuat ca-
licē vt illū ꝓplo oñdat. nec est supflua h̄ ele-
uatio. ꝓut dictū est in fine ꝑticule p̄cedētis.
Est āt notādū q̄ quedā ecclie duas habent
pallas corꝑales. ⁊ ibi eleuat̄ calix coopt⁹ cū
altera earꝝ In q̄ oñdit̄ h̄ sacramētū occultis
simū fore ⁊ difficillimū ad intelligendū. q̄qz
tpe institutionis hui⁹ sacramēti sang̃s xp̄i
inuisibil'erat. qr intra venas eius existebat.
Alie v̄o ecclie vnā tantū hn̄t pallā et ibi ele-
uat̄ discooptus absqz velamīe Prīo ad de-
signādū q̄ post institutionē hui⁹ sacramen
ti sang̃s xp̄i fact⁹ fuit visibilis ꝑ ipsi⁹ effusi
onē in cruce. Vn̄ h̄ dr̄ Hic est sanguis me⁹
ꝛc. In eo enī q̄ calix nō est cooptus cū palla
supra quā est hostia ꝯsecrata. designat̄ q̄ sā
guis xp̄i a corꝑe effusus ⁊ sepat⁹ est. Scd̄o
qr hostia ē sup pallā corꝑalē nec bono mō
posset alibi poni. Tertio qr ꝓpter venti fla-
tū ꝑiculosū esset cooptū cū palla leuare. Et
nota q̄ sacerdos act⁹ xp̄i repñtans dū dicit
Accipiens calicē. parꝝ eleuat calicē. deīde di
cens. bñdixit. vt sine ꝑiculo calicē benedicat
illū in altari deponit. Subseq̄nter etiā dicēs
Accipite. parū tenet eleuatū vsqz dū in altū
eleuet vt illū ꝓplo oñdat. Sequit̄. Hec q̄tiēs-
cūqz feceritis ꝛc. Hec clausula qr ꝯsecratōez
tā corꝑis q̄z sang̃nis respicit. p⁹ depositum
calicē dz dici. Sane in ꝑceptione corꝑis xp̄i
⁊ sang̃nis mag̃ ē nobis adhibēda discretio
Cauendū est enī ne si nimiū differat̄ mortis
ꝑiculū incurrat̄. dn̄o ꝓtestante Nisi mādu
caueritis carnē filij hoīs ⁊ bi. ei⁹ sang̃nē nō
habebitis vitā in vobis. Si v̄o q̄s indigne

suscipit s̄m apl'm. iudiciū scz dānatiōis sibi
māducat ⁊ bibit Ideo s̄m eūdē apl'm. ꝓbet
seipsū hō. et sic de pane illo edat et de calice
bibat. Dicet ergo quisq̄z ꝯmūicandū eē q̄ti
die. Alius v̄o dicit ecōtra. Faciat igit̄ vnus
q̄sqz q̄d pie credidit faciendū. Nō enī litiga
uerūt ad inuicez. nec alter alteri se p̄posuit.
zache⁹ scz ⁊ ille cēturio cū alter eoꝝ gaudens
xp̄um in domo sua suscepit. ⁊ alter dixerit.
Dn̄e nō sū dign⁹ vt intres sub tectū meū Et
h̄ est q̄d aug⁹. ait. Alij q̄tidie ꝯmunicāt cor
pori et sang̃ni dn̄i. alij certis dieb⁹ accipiūt.
q̄d liberā hz obseruationē. De h̄ sub ti. de os
culo pacis dicet̄. Et nota q̄ licet xp̄us semel
credētes sua morte redemerit ecclia tn̄ h̄ sa-
cramentū q̄tidie necessario repetit ob tres p̄
cipue cās. Prīo qr in vinea laborātes eo q̄
tidie reficiunt̄. Scd̄o vt neophici ꝑ illud in
corꝑent̄ xp̄o. Tertio vt memoria passionis
xp̄i q̄tidie mētib⁹ fideliū ad imitādū. infiga
tur. q̄tidie eī egem⁹. ideoqz panis q̄tidian⁹
vocat̄. Quotidianū ergo sacrificiū vt ꝓbat
pascasi⁹ papa est ꝯmemoratio. nō iteratio
passionis. et iō sequit̄ In mei mēoriā facie-
cis. In hoc sacramēto nobis q̄tidie mortis
⁊ passionis xp̄i mēoria renouat̄. Vnde. j. ad
chorinth̄. xj. Quotiēscūqz mādu caueritis
panē hūc et calicē biberitis mortē dn̄i annū
ciabitis donec veniat. Propter q̄d ipse di-
cebat apl'is. Hoc facite in meā ꝯmēoratōez
Hāc vltimā nobis mēoriā dn̄s reliq̄t. ꝓut
dictū est sup v̄bo. Postq̄z cenatū est Et no
ta q̄ habem⁹ triplex mēoriale dn̄ice passiōis
Primū q̄ztū ad visū. in imaginib⁹ ⁊ pictu
ris ⁊ ꝓpterea crucifixi imago depingit̄ in li-
bro ⁊ in ecclijs. Scd̄m q̄ntū ad auditū scz
passio xp̄i p̄dicata. Tertiū q̄ztū ad gustum
scz sacramentū altaris. in quo ipsa xp̄i pas-
sio patent̄ exp̄mit̄. Et ꝓpter h̄ p̄misit. Et me
moriā venerantes. Et sequit̄. Vn̄ ⁊ mēores
Qui aūt calicē discooptū eleuāt. illū in hoc
loco cum palla corꝑali cooꝑiūt. innuentes
q̄ sepulto dn̄o aduoluto lapide. clausumē
ostiū monumēti. vt dicit marcus ꝛc.

Octaua pars canonis.

Unde et memores. ⁊c. Octaua ps. Qz dñs ipse ꝓcepat in. c. Sili mō ⁊c. vt hec ⁊ suu mēoriā facerem⁹. ideirco in hac ptē tria sibi ꝓmēoranda ꝓponit ecclia. s. tam beatā passiōnē. nec nō ⁊ ab inferis resurrectionē. sz ⁊ in celos gloriosaz ascēsionē. Quoz ꝑmū. i. passio excitat charitatē. secū dū. i. resurrectio corroborat fidē. tertiuz. i. ascensio letificat spem. Quid enī in nob maḡ caritatē accēdit q̄m q̄ ꝓpr̄io filio suo nō pepcit de⁹. Quid magis in nobis fidē ꝓfirmat. q̄z q xp̄s resurrexit a mortuis. Sicut enī in adā oēs moriūt ita ⁊ in xp̄o oēs vuificabunt. Quid magis in nobis amplicat spem. q̄z q xp̄s ascendēs in altū cap. du. cap. de. do. ho. vt vbi ipse ē illic sit ⁊ minister ei⁹. Sacerdos igit hec representans dicēdo. tā beate passionis. manū in modū crucis extēdit ut habitu corpis. manuū xp̄i extensionem in cruce repñtet. qđ tñ alij facūt q̄n dicūt. Hāc igit oblationē. representantes crucifixionē statim secuturaz. Et q xp̄ūā plixū oraſ fact⁹ est in agonia. ido agonia illaz habitu oculoz ⁊ faciei qđāmō repñtat. Dicēs aūt nec nō ⁊ ab inferis resurrectionis. illas ad se vt pius reducēs eas paruz erigit. Tñ in cantico abacuc. Statitudo manū suas leuauit. Et ꝑ in signū q xp̄s inuicto⁹ lecto surrexit a mortuis. Itē dicēs Sz in celos gloriose ascensionis eas erigit eq̄liter vsq̄z ad humeros in signū q xp̄s eleuatis manib⁹ ferebat in celū. ⁊ sedet ad dextraz dei patris. Qđ igit dicit Tñ ⁊ mēores ⁊c. sic est intelligēdū. q. d. Nos esse sacerdotes ꝓfitemur ⁊ plebē tuā mēores esse testamur xp̄i filij tui ⁊c. Sacerdotes quidē memores ⁊ instructi eē dñt. q̄ ipsi missā celebrāt ⁊ sacrificiū xp̄i exemplo offerūt. Plebs etiā sctā mēores eē dz. q̄ xp̄s nō solū ꝓ sacerdotib⁹ vez etiaz ꝓ plebe passus ē. q̄ sctā dz. q̄ fide ⁊ baptismo xp̄i receptō sanctificata est. Itē ex nūc strinḡunt digiti. s. pollices ⁊ indices. ñec diuū gūtur. nisi q̄n optet hostiā tāgi. vel signa fieri. Qđ fit. Nō ido ob reuerentiā sacrameti. ne vi-

delicet aliq̄d tangāt post ꝓtactū corpis xp̄i. Scdo vicz in signū q in ꝑ sacramēto scdus accedit ꝓmo. i. filiꝰ obedit p̄ri. Et tō subiscit. Tñ et mēores tā beate passionis resurrectionis ⁊ ascensionis ⁊c. Tertō digiti q̄ corpꝰ xp̄i tetigerūt iunguntur ad oñendū q fideles illud fide ⁊ deuotione tangentes dñt eē charitate piū. cti. ⁊ sicut digiti in tāgēdo et signādo ab inuicē ad horā. sic et fideliū opatōes in hac vita cū expedit sepanē. q̄nā q̄nq̄z per ꝓtemplationē ad spūalia eleuanē. et q̄nq̄z p mundanis necessitatib⁹ tpalia āministrāt. Quarto digitoz ꝓiūctio indicat. q corpis et sanguinis dñi nostri sacramento ⁊ mēs ⁊ corpus sacerdotis inseparabiliter esse dñt affixa. Quinto stringunt ne puluis seu pticula hostie illis forte adherēs cadat. Quia vo ecclia dixit se memorē dominice passionis. ideo statum acerbiorem speciem ipsi⁹ passionis ꝓmemorat recolēs in q̄nq̄z crucib⁹ q̄nq̄z plagas. Sicut enī subsequens expositio declarabit. ab hinc vsq̄z dū corpale delup calicem remouet. dñice passionis ordo mēoratur. Nā vbi dicit sacerdos hostiā puraz. hostiā sanctā. hostiam īmaculatam. panē sanctū vite eterne. et calicez salutis ꝑpetue. q̄naruū crucis signaculū imꝑmit sup oblatam ⁊ calicē signās quinq̄z xp̄i plagas. videlicet duas manuū. totidēq̄z pedū. ⁊ vnaz lateris. Vel q̄nq̄z cruces signant q xp̄s quinq̄z secula redemit. Tres aūt cruces ꝓmuniter facit sacerdos sup oblatā et calicem. q̄niaz in tribus vbis vtrūq̄z pter intelligit. Nam q̄m enī in crucis signaculo panis sepaā a calice. nisi cū sepatim nominant in canone. Et q̄n hostia collocaā sinistro latere calicis recta ps crucis solummodo sup panē. transuersa vo vsq̄z sup calicē debet ꝓtendi. quoniaz erecta ps crucis corpꝰ christi sustinuit. trāsuersa vo brachia distendit. due vero cruces sepatim facte aiam christi sepatam a corpe signant. Sed cū iā plene ⁊ pfecte sit ꝓsecratio celebrata. na materia panis et vini iam transijt in substantiā carnis ⁊ sanḡuis. nec vlteriꝰ potest deteriorari vel meliorari. ⁊ sacerdos vlteriꝰ vtī suis. nō christi ꝑmonib⁹ queritꝰ quare sup eukaristiā adhuc benedi-

ctōnis signū impmit. aut aliqō pfectatōnis
ỹbum pferē. Ideterea qdam subiungunt i
canone innuētia q nōduz sit transubstātia
tio psūmata. sup ꝟ dicunt qđā. q scriptura
nō attēdit hic hmōi angustias tpis. sz sacer
dos cū ñ possit sil' mlta pferre et agere. ita lo
quit et agit ac si tps staret z essent adhuc fa
ciēda. q in pncipio sm onis nōdū erant fa
cta. et ỹba et signa nō ad tps sue platōis sed
ad pceptionē loquentis sunt referēda. In
nocentiꝰ papa tertiꝰ dixit. q in canone aliō
ỹba sigficāt. z aliud sigꝫ ptēdūt Verba nāqz
pncipaliē spectant ad eukaristiā pfectādaz
sigꝫ ỹo pncipaliē ptinent ad historiā recolen
dā. Illā ỹbis vtimur ad pfectrandū panem
z vinū in corpꝰ et sanguinem iesu xpi. Sigs
vtimur ad recolendū ea q p hebdomadam
ante pascalē gesta sunt circa xpm. Idatet ergo
q qztum ad ordinē eukaristie pfectrāde ca
pitulū illud. Qui pridie zc. in fine
canonis subijci debuisset. q in eo pfectratio
psūmat Sz qnā ipediisset ordinē historie re
colēde. q qđ fuit gestū in medio poneret in
fine. Quid canonis ordinatoꝛ vt ordinē ser
uaret historie qi qđā necessitate ꝓpulsus ca
pitulū illud. Qui pridie zc. qi coꝛ canonis in
medio collocauit. vt q sequūtur intelligant
pcedere. sm illā figurā. q sepe fit vt q narra
tione succedūt. intellectu pcedāt. Vel poni
vt tā lr̄ē qz historie suꝰ ordo fuerit. dicat ita qz
q ptinēt sigꝫ ad historiā passionis recolēdaz
q sigficant qnqz sensus. q tūc reuera patie
bant in xpo. vel qnqz eiꝰ plagas. vt dictuz ē.
Sed ỹba nō ptinēt ad eukaristiā pfectran
dā imo ptinēt ad eukaristiā pfectataz hoc
mō. Illos fuit tui vicz sacerdotes sed z plebs
tua sancta. s. plus xpianꝰ. nā qō plus agit
qō sacerdotes pagunt misterio. offerimꝰ
pclare maiestati tue. i. p ceteris clare. Illaz si
uisti fulgebūt sic sol i regno pris eoꝝ. qnto
clariꝰ maiestas diuina pfulget De tuis do
nis. i. de frugibꝰ segetū. z ꝟ qztum ad panez
q est pfectratꝰ in carnē. ac de tuis. i. de frugibꝰ
arboꝝ. z ꝟ qztū ad vinū qđ est pfectratuz in
sanguine. Be bis inquā z ill' offerimꝰ hostiā
purā. hostiā sanctā. hostiā imaculatā. i. eu
karistiā imunē ab oi culpa originali venia
li. z criminali. Ūñ dicat hostia dictū est i se
xta pticula sup ỹbo. q pridie. Vel purā qn
tum ad cogitationē. qi puro corde. sanctaz
qztū ad locutionē. imaculatā qztū ad opati
onē. qz peccatū nō fecit. nec dolꝰ inuentꝰ est
in ore eius. supple ꝟ est panē sanctū. i. sctifi
cantē. supple datoꝛē vite eine qztū ad stolam
carnis. z calicē salutis ppetue qztū ad stolā
aie. sm illud. Ego sū panis viuꝰ q de celo dꝰ
scendi. si qs mā ducauerit ex ꝟ pane viuet i
eternū Idñt etiā scdo mō hec ỹba exponi.
vt vicz xps dicat hostia pura. qz cōceptꝰ est
sine pcto. dicat panis vite eterne. qz est resur
rectio angeloꝝ. et calix salutis ppetue. quia
resurrectio ē bonum. Vel tertio mō hostiam
purā. qz xps oblatꝰ est vt nos liberaret a fe
ditate originalis pcti. Sanctā qz vulneratꝰ ē
vt pfluerēt sacramenta. qbꝰ ecclia sctificat.
Immaculatā. qz mortuꝰ ē vt nos liberaret
de morte eterna. Idanē vite eterne. qz est no
strū viaticū. q̄i via. Et calicē salutis ppetue.
qz est refectio angeloꝝ. iebrēās in patria Vel
sic qrto mō. De tuis donis ac datis. Bona
sūt in rē etna. data in opa tpli. Offerimus
hostiā purā. s. corpꝰ. hostiā sanctā. s. sanguinē
hostiā imaculatā q ad vtrūqz. Vel purā. i.
ab alijs sepatā. sanctā. i. sanctificatā. imacla
tā. i. a macul' emūdatā hostiā ō corpe puro
pscia bona. z fide nō ficta. Sequit. Supra
q zc. Dicit oraverit p hostia trānssubstātian
da. eāqz iā trānssubstantiatam pri obtulerit.
Nunc oratp ipsiꝰ acceptatōe. vt eā ad instar
antiquaꝝ sacrificioꝝ accepter ppicio suppleno
bis. ac sereno vultu. i. respectu placabili di
gneris respicere. non q vultꝰ eiꝰ mutet ali
qñ sed tunc deꝰ vultū suū sup nos illumīat
z serenat cū misciaz suā sup nos exhibet et
declarat. Scom illud ps. Illumiet vultum
suū sup nos z misereat nri. Ite p ꝟ q dic di
gneris respicere. notatur q sacerdos noster
vultū hz ỹsuz ad ppiciatoriuz. de q in phēto
buꝰ ptis dictuz ē. Et tunc aspgit int' taber
naculuz. duz p dei misciaz grit et propicia
tōem. vt deꝰ habeat illa munera accepta si
cut habuit munera abel justi. Ūñ sequitur.
Sicuti accepta habere dignatꝰ es munera
abel zc. Hoc qūt ad uerbū sicuti silitudines

innuit. nō exp̄mit q̄ntitatē. Multo q̄ppe ac-
ceptius est hoc sacrificiū deo. q̄z qd̄ obtulit
abel. qd̄ obtulit abraam. qd̄ obtulit melchise-
dech. Valet enī ampli⁹ res q̄z vmbra. v̄itas
q̄z figura Ipsā ergo silitudinē magis q̄z q̄n-
titatē debem⁹ attendere. Offerendo ergo si-
miles sum⁹ abel. si recte q̄dē offerētes. recte
nihilomin⁹ diuidam⁹ Qd̄ q̄z cayn nō egit
peccauit. Sua nāq̄z recte cui debebat obtu-
lit deo. sed retinēs sibi seipsū ⁊ cor suū sb̄tra-
hens deo. male diuidit. Abel aūt acceptum
deo intus in corde obtulit olocaustū q̄a se
nō sibi retinuit sed deo se totū subdidit et ī-
pendit. Et iō legit̄ in genesi. Respexit deus
ad abel et ad munera eius ad cain vero et
munera eius non respexit. Prius respexit
ad abel ⁊ postea ad mūera eius. quia non
offerens a muneribꝰ. sed mūera ab offerēte
placuerūt. Silr̄ et abraā egregi⁹ fide totum
se pri⁹ offerebat altissimo ⁊ postea cum sua
duceret offerenda. placidas ei hostias offe-
rebat. q̄d ut nos scientes imitaremur patri-
os ab illo de⁹ exegit affectus Tolle inq̄t fili-
um tuū vnigenitū quē diligis isaac. ⁊ offer
eū in olocaustū sup vnū montiū quē mō-
strauerō tibi. Statimq̄z ꝓmptū ⁊ obediētē
inuenit. Immo nobis oñdit. Melchisedech q̄z
nisi se pri⁹ acceptū deo sacrificiū obtulisset
futuroꝝ cās minime p̄uidisset. quaꝝ intui-
tu mysticū panis et vini p̄mus obtulit sacri-
ficiū. erat enī sacerdos dei altissimi. Noīant̄
igit̄ isti tres patres veteris testamēti. q̄z illi
et eoꝝ sacramēta spēali⁹ ceteris h̄ sacramē-
tū p̄signauerūt. Quid enī p mun⁹ abel offerē-
tis d̄ p̄mogenitis gregis nisi xp̄s p̄mogeni-
tus in multis frībus exp̄mit̄ q̄ maliciose oc-
cisus est a ꝓplo iudeoꝝ sic̄ ille inuidiose a frē
suo. Nā s̄m apoc. ipe est agn⁹ dei q̄ occisus
ē ab origine mūdi. Quid p sacrificiū abrae.
dilectū ⁊ vnicū filiū offerētis. nisi xp̄i passio
designat̄ Be q̄ dicit apl̄s Proprio filio suo
nō pepcit de⁹. sed p nobis oīb⁹ tradidit illū
Hic est īq̄t fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄ mihi bn̄ cō-
placui. Oblatio q̄z melchisedech taz ꝓpric
nouū sacrificiū p̄signauit vt inde p̄dictum
sit. Tu es sacerdos in eternū s̄m ordinē mel-
chisedech. Qui s̄z apl̄m assilat⁹ ē p oīa filio
dei. manet sacerdos in ꝑpetuū Abel d̄r puer
nō tā a puericia q̄z a puritate. s̄m illd̄ Ecce
puer me⁹ dilect⁹ quē elegi posui sup eū spi-
ritū meū. Abraā d̄r p̄riarcha. nō tā israeliti-
ci plebis. q̄z ꝓpli xp̄iani. illi⁹ p carnē. hui⁹ per
fidē. s̄m illud. Nō vltra vocabit̄ nomē tuuz
abrā sed appellaberis abraā. q̄z p̄rem mltaꝝ
gētiū ꝯstitui te Melchisedech interp̄tat̄ rex
iusticie. Deinde rex salē. i. pacis ꝓpt̄ illd̄ q̄d
legit̄. Orietur ī dieb⁹ ei⁹ iusticia ⁊ abundācia
pacis donec auferet̄ lūa Sāctū sacrificiū ī-
maculatā hostiaz. h̄ addidit in canone leo
papa primus.

Noua pars canonis

Supplices te ro-
gam⁹ ꝛc. Nona ps. Pōtifex. vt
lex iubebat. ⁊ ī ꝓhemio hui⁹ ptis
dictū est. aspgebat tabulā ⁊ arā. et exteri⁹ sa-
crū sāg̃ne pacifico. et xp̄s totiēs aspgit p̄rēz
sang̃ne q̄tiens eū placat p carnē assūptam.
Arā aspgit q̄z diu numeꝝ restaurat anglo-
rū Exteri⁹ sacꝝ aspgit dū hoīes sctificat. et
pri q̄ in terris sūt recōciliat. Sacerdos eos
dē aspgit. q̄z p h̄ sacrificiū placat deū. ⁊ veni-
am īpetrat. ⁊ sic etiā sup̄os aspgit. Nā qui
nos emūdat. augmētat nūeꝝ ciuiū supnoꝝ
Aspgit etiā int⁹ tabernaculū. ꝓut ī p̄cedēti
ꝑticula dictū est. Dū āt h̄ noīat sublime al-
tare ꝯmemorat sctā sanctoꝝ Sane hym-
no dicto post cenā exiuit iesus in montem
oliueti trans torrentē cedron. ⁊ ꝓgressus pu-
sillū cecidit in faciē suā. orās ⁊ dicēs. Pater
si fieri potest transfer a me calicē hūc. Sz ⁊
secūdo et tertio abijt et orauit eundē sermo-
nē dicēs. Et fact⁹ in agonia ꝓlixius orabat.
et fact⁹ est sudor ei⁹ sic̄ gutte sang̃nis decur-
rētis in terrā. Tūc venit ad discipl̄os suos
dicēs Surgite eam⁹ Ecce appropinq̄ qui
me tradet. Traditor aūt dedit eis signū di-
cēs. quē osculat⁹ fuero ipse est tenete eū. Et
ꝯfestim accedēs osculat⁹ eū. Qr ergo ih̄s
ꝓcidit orās. et dicēs. Pat̄ si fieri p̄t trāsfer a
me calicē ꝛc. Iō sacerdos se inclinās orat et
dic̄. Supplices te rogam⁹ ꝛc. Vl̄ sacerdotis
inclinatio significat emissionē spūs christi.
ꝓut dictū est in ꝓhemio canonis Be incli-

nationib⁹ dictū est subti. de ꝓfessione. Ite⁊ dicens. Ut q̄q̄t ex hac altaris ꝛ. osculat se/mel altare. p qđ repñtat osculū ꝓditoris p⁹ q⁊ dñs ab oꝛe surrexit Quidā ter osculan tur a gētes grās trinitati. q̄ p passionem dñi gen⁹ reconciliauit hūanū. Alij bis. ad notā/dū geminā in xp̄o naturā. seu ipsū in aīa et coꝛpe passū. Quia vo fact⁹ in agonia pli/xi⁹ oꝛabat tertio dicēs eū dē ꝑmonē. nō sacer/dos facit tres cruces ꝓmā sup oblatā di cēdo. sanctificet hanc oblationem. scdā⁊ sup ca licē dicēdo ⁊ sanḡnē. tertiā signādo seipsū i facie. cū dic oi bñdictione celesti. forte ꝓpter sudoꝛē coꝛpis crucē ipꝛimēs. sup coꝛp⁹. ⁊ ꝓ/pt̄ guttā sanḡnis crucē ipꝛimēs sup sanḡnē ⁊ q⁊ pcidit in faciē suā oꝛās. ido ipꝛimit sibi crucē in facie. Vel poti⁹ crux q̄ fit supra co⁊/pus designat vincla q̄b⁹ ē ligatus coꝛp⁹. illa q̄ fit sup sanḡnē. designat flagella q̄b⁹ alli⁹ est ⁊ sanḡs educt⁹. De vinculis legit. Ministri iudeoꝛ ꝓphēderūt ihesū. ⁊ ligauerūt ⁊ vinciē tes duxerūt. ⁊ tradiderūt pontio pilato De flagell⁹ legit Apprehendit pilat⁹ ihesū. ⁊ flagel/lauit. cui⁹ luoꝛe sanati sum⁹ Ider tertiā vo crucē q̄ fit in facie. recolit illud qđ expuebāt in faciē ei⁹. ⁊ palmas in faciē ei⁹ dabāt. ⁊ ve lātes faciē ei⁹ dicebāt. Prophetiza nob xp̄e q⁊ sē q̄ te pcussit. Tertio crux q̄ fit supra coꝛ/p⁹ martyrū xp̄i. q̄ fit supra sanḡnē martyrū sctoꝛ designat. Quarto ꝑme due cruces signi/cāt q⁊ ꝑ⁊ ꝓ duo ob⁹ ꝓlis passus ē. tertia que fit in facie q⁊ in coꝛpe suo passus est. Alij vo nō faciūt ꝑmissas duas cruces. ¶ Cōsidera/randū tertiā opꝛ q⁊ sacerdos dicēdo. supplices te rogam⁹ ꝛc. stat inclinat⁹ cācellatis manib⁹ añ pect⁹ ad designādū q⁊ oꝛois hūilitas pū/clinatōnē designata tūc demū ⁊ nō alias ex/audiri digna est. si ex fide. pcedat pectoris. i. mētis fide dico p dilectionē opāte. q̄ opatō⁹ p man⁹ intelligit. Qr vo q̄dā sunt opa vite actiue. q̄dam vo opa vite ꝓtēplatiue. ⁊ opa vite actiue qđāmō cācellati ad opa ꝓtēpla⁊/tiue vite. sicut sinistra ad dextrā opant. eo q⁊ opa actiue sic⁊ suppositā seu inferioꝛa ad opa ꝓtēplatiue disponit. ⁊ opa ꝓtēplatiue sicut suppositā ⁊ altioꝛa illa pficit et ꝓsummāt. nō in ipsa manuū cācellatōne dextra sup ponit sinistre. Rursus oꝛat cancellatis manib⁹ añ pect⁹. q̄ ipso facto dicat. Obsecro te per crucē ⁊ passionē tuā. vt iubeas hec pferri ꝛc. Cācellatio enī manuū passionē xp̄i figurat ⁊ dextra p quā resurrectō. leue p quā passio dēsignat supponit. vt p hoc xp̄i resurrectio a mortuis insinuet. Dez in nonull⁹ eccl̄ijs dyacon⁹ infra actionē lauat man⁹. signāt/ꝑmo q⁊ pilat⁹ se lauit cū se mūdū a xp̄i sanḡ/ne pclamauit. scdo q⁊ nrā soꝛdida opera xp̄i passione mūdant. tertio q⁊ null⁹ nisi mūd⁹ ad pcipiēda fidei sacramēta pcedat. Sequi tur Jube dñe pferri ꝛc. Hāc sūt pfunditatis hui⁹ vba. vt intellect⁹ hūan⁹ vix ea sufficiat pe/netrare. Vñ beat⁹ greḡ. tanti sacramenti di gn⁹ inter pres de ill⁹ tanq̄z de re ineffabili pe/ne ineffabiliter loquēs. Quis in q̄t fidelium hr̄ē dubiū possit in ipsa īmolatiōis hoꝛa ad sacerdotis vocez celos apiri. in illo ihesu xp̄i misterio angeloꝛ choꝛos adesse. sūmus ima/ginari. terrena celestib⁹ iūgi. vnūq̄z exinuī/sibilib⁹ atq̄ visibilib⁹ fieri. Idē etiā alibi dic. Uno eodēq̄z tpe ac momēto in celū. i. celestez naturā rapit̄ ministerio angeloꝛ ꝓsociādu coꝛpus xp̄i scz mysticū. et añ oculos sacerdotis in altari videt. Saluo tñ occulto celestis oꝛa/culi sacramēto. possent hec vba licet simpli ci⁹ tñ securi⁹ sic exponi. Jube. i. fac. hec. s. vo ta fideliū. i. supplicatōnes et pces. pferri. i. pre/sentari ꝑ man⁹ sancti angeli tui. i. p mīster/um angeloꝛ. q⁊ sunt administratoꝛij spūs. ⁊ pota nrā coꝛa deo offerūt. Jurta illud qđ ait raphael āgel⁹ ad thobiā. Thob. xij. Qñ oꝛabas cū lachrymis ego obtuli oꝛōnē tuaz dño Ex hoc ergo euident apparet. q⁊ angel⁹ sacris mysteriis adesse credend⁹ ē. nō vt cō secret q⁊ ꝑ nō pōt. sed vt oꝛōes sacerdotis et ꝑpli deo repñtet. sm illū a pōc. Ascēdit fum⁹ aromatū in ꝓspectu dñi de manu angeli. q⁊ sūt oꝛōes sctoꝛ Jn sublime altare tuū. suple ꝑ ē in ꝓspectu dine maiestatis tue. i. in cōꝛē platōne maiestatis ⁊ curie tue celestis Ita ipse deus dicit altare sublime Exo. xx. Nō ascendes ad altare meum per grad⁹. vbi est in tribꝰ gradib⁹ non facies gradus Idcꝛo sicut beatus augustinus determinat. non dicit angel⁹ offerre oꝛōes deo. q̄si tūc ꝑmo deus

nouerit q̄d velim⁹. q̄ deꝰ oīa nouit anteq̄z fiant. sed q̄ necesse hz rōnalis creatura tpales causas ad eternitatē referre. siue petendo q̄d erga se fiat. siue ꝯsulēdo q̄d faciat aut q̄d deo iubēte implēdū esse cognouerit. h̄ nob̄ vel euidēter vl̄ latēter reportet. Possūt etiā scd̄o mō p̄missa v̄ba sic exponi. Oīpotens deꝰ iube hec scz panē ⁊ vinū pferri. i. trāsmutari. i sublime altare tuū. i. i corpꝰ ⁊ sanguinez filij tui sup̄ choros angeloꝝ exaltari. q̄ corpꝰ xp̄i dictū est altare s̄m illd̄. altare d̄ terra facietis mihi. p manꝰ angeli tui. i. p mīsteriū sacerdotis. Nō enī s̄m augusti. deposcit ob aliud illic deferēda. nisi ut intelligatur q̄ ista fiāt. i. trassustātient̄ in eo sacerdotio. i. in eius mīsterio v̄tute spūssancti. Sed cū iam transsubstātiata sint. exponi p̄nt tertio mō sic. Iube hec. i. xp̄i corpꝰ mysticū scz eccl̄iam xp̄i militātem. pferri. i. associari. in sublime altare tuū. i. in eccl̄az triūphantē. q̄ d̄r altare. s̄m illud Leuit̄. Ignis in altari meo semp ardebit. i. feruor charitatis in eccl̄ia triūphāti. ⁊ hoc p manꝰ angeli tui. i. p opationez et virtutē xp̄i filij tui q̄ est magni ꝯsilij angelꝰ Esa. ix. Ipse enī corpꝰ suū mysticū deo pr̄i ꝯiūgit ⁊ eccl̄ie triūphanti. Quarto mō h̄ ē angelꝰ magni ꝯsilij. ꝯsiliariꝰ ille cuiꝰ ꝯsilio pater mūdū creauit ⁊ recreauit. sublime altare in ꝯspectu dei ē xp̄us crucifixꝰ sedens i dextra patris Igit̄ angelꝰ fert h̄ sacramēta in sublime altare in ꝯspectu dei duz cicatrices oñdēs interpellat apd̄ patrē p nobis h̄ sacramenta ꝯficientibꝰ. Que v̄o sint illa q̄ petit in sublime altare pferri determinat dominꝰ dicēs. Ut q̄tq̄t ꝛc. p h̄ ei demōstrat̄ corpus xp̄i mysticū. q̄d xp̄s quotidie ad se trahit p mēbra Vñ hiere. Patrez vocabis me. ⁊ post me ingredi nō cessabis.

Decima pars canonis

Memento etiā domine ꝛc. Decima ps. Hec ꝯiūctō etiā ꝯtinuat sequētia p̄xie p̄cedentibꝰ Vel dici p̄t q̄ sup̄fluit nā in antiq̄s codicibꝰ p̄cedebat imediate q̄dā orō in p̄ies

Memēto mei q̄so dñe ꝛc. in q̄ sacerdos p se orabat vt digne posset offerre Vñ tūc recte seq̄bat̄. Memēto etiā dñe famuloꝝ ꝛc. Sed q̄ in multis modernis codicibꝰ oratio illa nō inuenit̄. iō s̄m illos illd̄ etiā sup̄fluit. Vl̄ q̄d meliꝰ est respicit aliud memēto q̄d precedit. in q̄ rogauit p viuis. h̄ aūt orat pro d̄fūctis. Orat ergo pia mater eccl̄ia non solū p viuis v̄m etiā p defunctis. ⁊ eos deo pr̄i sacre oblationis intercessione ꝯmendat certissime credens q̄ sanguis ille p̄ciosus q̄ p multis effusus est in remissionē peccatoꝝ. nō solum ad salutē viuētiū. verū etiā ad absolutionē valeat defūctoꝝ ideoq̄z gabiloñ. ꝯciliū statuit. q̄ in oībus missarū solēnijs loco cōpetēti videlicet in hoc loco secrete vel in diebus nō solēnibꝰ. in dñica enī die ob resurrectionē dñicā aīe requiē credunt̄ h̄rē. eccl̄ia p defunctis dñm d̄precet̄. iuxta illud augustini. nō sūt p̄termittēde supplicatōes p spiritibꝰ mortuoꝝ. q̄s faciendas p oībꝰ in christiana catholica societate laudāꝰ. Et q̄ q̄nz d̄st̄ defunctis p̄entes filij cognati ⁊ amici q̄ supplicationes p eis effūdant. vna ⁊ pia mater id est tota eccl̄a oēs defunctos sub generali ꝯmemoratione suscipit tacitis illorum noībus. et eis exhibet ꝯmunionē Innocentius q̄z papa statuit. ut añ ꝯsecrationē hostie nō recitent̄ noīa defunctorū. p̄nt enī ꝓplo recitari. sed deo quē nihil latet necesse nō est. Qui cū signo fidei nos p̄cesserunt. s. ad dñm. nō q̄ ibi sit fides aut spes. vbi spes est et res. nā fides euacuat̄. charitas nunq̄z excidit. sed signū fidei p caractere fidei xp̄ianitatis accipit̄. q̄ fideles ab infidelibꝰ discernunt̄. s̄m illud. Audiui numerū signatoꝝ. cxliiij. milia signati ex oī tribu filioꝝ israel. Et dormiunt in somno pacis. s̄m illd̄. In pace in idipsum dormiam ⁊ requiescam. Frequenter enim sacra scriptura defunctos dormientes appellat. pro eo quia sicut dormientes euigilant. ita mortui resurgent. Propter quod dicit apostolus. Nolo vos ignorare de dormientibus vt non contristemini. sicut et ceteri qui spem non habent. Et dominus inquit in euāgelio. Lazarus amicus noster dormit. Ipsis domine ⁊ omnibus in chri-

sto q̄escentib⁹. In hoc loco sacerdos q̄ruz maluerit defūctoꝝ dz agere mēoriā spēalez Finita est enī mēoria mortis dñi. ⁊ iō sequitur mors nrā. xp̄s p̄cessit ⁊ nos ei⁹ vestigia sequimur. Hic aūt vocātur q̄escentes ī xp̄o q̄ in charitate mortui sūt. hn̄tes tn̄ aliq̄ purgabilia. eo q̄ nō plene satisfecerāt ꝑ pctis cōfessis ꝓpter qd̄ ad locū purgatorij descenderūt. vbi existentes suffragio indigēt eccl'e militantis tanq̄z nondū hn̄tes in re pacē ⁊ refrigeriū gl'e. licet habeāt in certa et infallibili spe. Locū refrigerij. in q̄ nō ē ardor penarū Lucis in quo nō est obscuritas tenebraruz Et pacis in quo nō est ꝯflict⁹ pugnaꝝ Nā absterget de⁹ omnē lachrymā ab ocul'eoꝝ. et iā nō erit ampli⁹. neqz luct⁹ neqz clamor. sed nec vll⁹ dolor. q̄niā priora trāsierūt Sz delectabunt̄ in multitudine pacis. cū placebūt dño in regione viuentiū. Paradisus ergo dr̄ loc⁹ refrigerij ꝓpter ardorē ignis purgatorij ꝑ quē anīe transeunt. iuxta illud p̄s. Transiuim⁹ ꝑ ignē ⁊ aquā ꝛc. Loc⁹ lucis ꝯtra tenebras inferni. De quib⁹ Matthei. xxij. Mittite eū ī tenebras exteriores. Loc⁹ pacis ꝓpter mētis tranq̄llitatē. q̄ ibi est ꝯ v'mē ꝯscie eoꝝ q̄ salui nō erunt Vn̄ esa. Vermis eoꝝ nō morietur. nec ignis eoꝝ extinguet̄

Undecima pars canonis

Nobis quoqz ꝛc

Undecima ps. Hec aūt orō ꝓtendit̄ vsqz. Per oīa secl'a secl'oꝝ Et hec v'ba ꝓferēdo sacerdos paululū exp̄ssa voce ꝑcusso pectore silentiū interrūpit. repn̄tans ꝯtritionē ⁊ ꝯfessionē latronis ī illo passionis dñice articulo increpantis alterū ꝯdicentis. Nos quidē digna factis recipim⁹ hāt nihil mali gessit. Et dicebat ad iesū Luce. xxiij. Dn̄e memēto mei dū veneris in regnū tuum. Propt̄ qd̄ dixit illi iesus Amēdico tibi hodie mecū eris in paradiso Rurs⁹ ꝑ exaltationē vocis. ⁊ ꝑcussionē pectoris exp̄mit̄ illud. qd̄ centurio ⁊ q̄ cū illo erant. vis illis q̄ fiebāt. timuerūt valde dicētes. Vere fili⁹ dei erat iste. Et oīs turba q̄ sil'ad erat ad spectaculū illud ꝑcucientes pectora sua reuertebantur Noti v'o ei⁹ ⁊ mulieres q̄ xp̄uz secute fuerant a galilea stabant a longe hec vidētes. Quos sig̃ficāt mīstri. s. diacon⁹ ⁊ sb̄dyacon⁹ retro stantes. qui ad hanc vocē erecti in os sacerdotis vel ep̄i intuent̄ Premissa aūt pectoris vnica tunsio. signat q̄ sz aplm̄ ad romanos. vj. christus semel ꝑ peccatis nostris mortu⁹ est. Et fit cū tribus digitis. scilz sine pollice ⁊ indice. vt trinitas in vnitate notetur. Pectoris quoqz tūsio qn̄qz penitentiā designat. ꝓut sub ti. de ꝯfessiōe dictū est Peccatoribus. Hoc ideo dicit q̄a si dixerim⁹ q̄ peccatū nō habem⁹ nosmet ipsos seducim⁹ ⁊ v'itas in nobis nō est Licet enī omni tp̄e debeam⁹ ex corde nos recognoscere pccōres. p̄cipue tn̄ cū ꝑ remissiōe peccatoꝝ sacrosanctū mysteriū celebram⁹. De multitudine miserationū tuaꝝ sperātibus. Juxta qd̄ inq̄t p̄s. Scd̄m mltitudinez miserationū tuaꝝ dele iniq̄tatē meā. Et nota q̄ vna tantū est dei misericordia. nō aliud quidē q̄z ipse misericors sed multi sunt ei⁹ effect⁹ q̄ miseratōes dicūt̄. Vn̄ Remiscere miseratōuz tuaꝝ dn̄e. ⁊ misc'diaꝝ tuaꝝ q̄ a secl'o sunt. Partē aliquaz ⁊ societatē donare digneris Sz cū ipse deus sit oīa in [illegible] sal⁹ ⁊ p̄miū et gloria singuloꝝ. iuxta illd̄. Salus ꝓpl'i ego sum. quid est q̄ dr̄ ptē aliquā ⁊ societatē ꝛc tanq̄z nō oēs sint eūdē denariū accepturi Sane licet vnū et idem sit p̄miū singuloꝝ. videlicet ipse de⁹ in cui⁹ cognitione salus eterna ꝯsistit. s'm illud qd̄ ipse dicit in euangelio Hec est vita eterna vt cognoscant te verū deum ⁊ hunc quem misisti iesum christum. tamen s'm differentiam meritorum. alij plus alij minus diuina visione fruuntur Nam et stella differt a stella in claritate. Propter quod ipse dominus ait In domo patris mei mlte māsiones s̄t Sicut vnus est sol cuius lumen participant vniuersi. alij plus alij minus s'm differentiam intuentium Cum iohanne. stephano. mathia. barnaba. In hac secunda ꝯmemoratione sanctorum magna ex parte supplentur quꝛ de primitiuis sanctis deesse videbātur in prima. Sed quare iohes repetitur. et stephan⁹ sociatus iohanni p̄mittit̄ mathie

ac barnabe aplis. Sup hoc dici pōt q iohannes in pma cōmemoratione disponit ⁊ cū ceteris numerat ppter dignitatē apostolatus. in hac aūt cōmēoratione repetit ⁊ cū stephano sociat ppter puilegiū celibatus. Virgines eī sunt ⁊ sequūtur agnū quocūqz erit. Preterea ceteris pmittitur virginitas. Naqz iohānes inde maxime cōmendat. qz christus in cruce matrē vginē discipulo virgini cōmendauit ⁊ ex illa hora accepit eaz discipulus in suā. Stephani vo vginitas ex eo maxīe ꝯprobat. qz ipse deputatus ē ab apostolis ad misteriū viduaꝝ. ⁊ in eo q femis ē ppositus testimoniū meruit sincerissime castitatis. Posset aūt nō euāgelista sed baptista iohes intelligi nisi pmitteret. Cū tuis sāctis aplis ac martiribus. Vñ conijcit q aplī tantū ac martires subnotant. qzuis ⁊ iohes baptista merito posset int martires nūerari. Enumerat ergo sacerdos sctōs. qꝝ societatē petit. qz ⁊ sacerdos legal noīa filioꝝ isrl habebat scripta. vt supra dictū est. Et aduerte q hic octo viri. ⁊ septē mulieres ꝯputāt. qz p hoc sacrificiū septē carismata grāꝝ. ⁊ octo btitudines iūgunt i nob. Sequit Nō estimator meriti qa nō sm exigentiā meritoꝝ retribuis. sed minus puniēdo vel magis remunerādo qz qsqz meruit. Vñ Nō sm pctā nrā fecit nobis. neqz sm iniqtates nrās retribuit nobis. Et alibi Mēsurā bonā ⁊ ꝯfertā ⁊ coagitatā ⁊ supeffluētē reddent i sinū vestrū. Per xpm dñm nostrū. Hic nō rndet amē. Tū qz angeli q semp assistūt rndent. prout i fine tertie pticule dictū ē. Tū qz hec tacite dicūtur. nec rndentes audire pnt. Tū quia vba sequētia. p quē oīa ꝛc. istis ꝯiungunt et ab eis depēdēt. ita q nihil interponi potest. Hoc aūt loco bñdicunt vue. put dicet in sexta pte sub qnta feria cene dñi. vbi agit de diurno officio. In canone aplōꝝ i burcardo li. v. c. offerri. ita legit. Offerri nō liceat ad altare scz ad bñdicendū pter nouas spicas et vuas et oleū ⁊ lūinaria ⁊ fabas ⁊ thimiama ad incensū tpe q sctā oblatio celebrat. Seqt Per quē hec oīa ꝛc. Ideo dicit oīa. qz p filium oīa creata sūt. Vnde Joh. j. Oīa p ipsū facta sūt. et sine ipso factū est nihil. Et vidit deus cūcta q fecerat ⁊ erāt valde bona. Creas igit condendo naturā. Sanctificas ꝯsecrādo materiā. Viuificas trāssubstātiādo creaturā. Benedicis accumulando grāz. Qd āt dr hec oīa. est simplex pnois demōstratō sicut tps vbi ꝯfusū. Nā pñs ꝯfusū pñtis nō tenet vsū. Et est sensus Hec oīa scz panē vinū et aquā semp bona creas sm causas canonicas pmordiales. ⁊ sanctificas sm causas sacramētales. viuificas vt transeāt i carnē ⁊ sanguinē. ⁊ benedicis ut ꝯseruēt vnitatē ⁊ charitatē. Rursus in eo q dicit sanctificas. notat q qdcūqz sāctificat p grāz christi sctificat. de plenitudine eni eius omēs accepimus. Vñ Joh. xvij. Pater sanctifica eos in veritate. i. in filio. In eo q dicit viuifica notat q qcqd viuificat p filiū viuificat. Joh. xiiij. Ego sū via vitas ⁊ vita. In eo q dicit. benedicis. insinuat q benedictio celestis datur nobis p fructū vginis benedictuz. Vel creas vt sint. sanctificas tibi deputādo. viuificas animādo. bñdicis vt vtilia sint. pstas vt prosint. Fiunt aūt tres cruces sup dictis vbis. sanctificas. viuificas. benedicis. in qbus eccla pmitiua repñtat. q fidē trinitatis suscepit De hoc tñ aliter iā dicet. Siquidē sacerdos dicturus. ⁊ pstas nob. vl dyaconus remouet corpale desup calice. ad notandū q qñ xps emisit spūm. velū templi scissū est a sūmo vsqz deorsū. ⁊ apta sunt nobis q pius in lege obscura erant ⁊ clausa. sicut dr in euangelio de qbusdā. Et erat abscōditū vbū istd ab eis ꝛc. Vbi eni sūpto aceto. ꝯsūmatū est ⁊ reuelatū est. Et calice discoopto accipiens hostiā dicit. ⁊ prestas nobis. Dubitari aūt vidimus. qre calix ⁊ nō hostia coopit. Ad qd qdruplex pōt ratō assignari. Primo ppter piculū. qz sanguis facilius posset recipe imūdiciā qz hostia. Secundo qz in calice et sanguine magis sigficat passio xpi qz in hostia Vñ illud Pater si fieri pōt trāseat a me calix iste. Et i canone in forma sanguinis ponit actus effusionis ibi. Qui p vobis effundetur ꝛc. Quia ergo in calice et in sanguine magis significatur christus mortuus qz in corpe. ideo sicut et mortuus pannis ⁊ lapidibus opitur. ita et calix panno. ⁊ sanguis

calice et pāno corpalis coopitur. Tertio sā
guis in calice coopto representat corp⁹ xp̄i
in sepulcro clauso et signato. Hostia vero
corpus xp̄i extra sepulcrū. Quarto sāguis
in calice coopto rep̄sentat xp̄i corp⁹ ī sindo
ne inuolutū. hostia v̄o corp⁹ nō īuolutum
Sequit̄. Per ipsū ꝛc. Si absq; alicui⁹ v̄bi
vel tp̄is interpositiōe ꝯiungas p̄missa v̄ba
Per xp̄m dn̄m nostrū. p quem hec oīa ꝛc. et
facis punctū ibi. et prestas nobis. plana est
lrā Dic ergo Per ipsū tanq̄z p mediatorez
cum ipso tanq̄z cū coequali. quia ipse est co
equalis patri. in ipso tanq̄z in cōsubstātiali
vel in ipso id est mēbris eius In patre q̄ ipe
notat̄ autoritas ꝓpter p̄ncipium ī filio eq̄li
tas ꝓpter mediū. in spūsancto cōmunitas
ꝓpter ꝯsortium Sane sexta feria crucifix⁹
est xp̄us hora tertia linguis iudeorum. qd̄
narrat marcus. hora sexta manib⁹ gētiliuz
quod narrat iohānes. circa horā autez no
nam inclinato capite tradidit spirituz Ad
recolēdam igitur crucifixionem hora tertia
factā linguis iudeoꝝ clamantiū ter crucifi
ge crucifige eum et rursus. tolle tolle crucifi
ge eū. sacerdos facit tres cruces sup oblataz
et calicem. dū dicit sanctificas. viuificas. be
nedicis Ad recolendā v̄o crucifixionē q̄ p⁹
interuallū trium horaꝝ facta est manib⁹ gē
tiliū cum milites crucifixerunt iesum. sacer
dos iteꝝ facit tres cruces cū hostia sup cali
cem sup p̄missis tribus v̄bis scz per ipsuz: et
cum ipso. et in ipso Postmodū aūt ad desi
gnādaz diuisionē carnis et anime dn̄i mo
rientis. facit duas cruces cū ipsa oblata in
ora calicis dum dicit Est tibi deo patri om
nipotenti in vnitate spiritussancti. Cū eniz
in xp̄o tres sint vnite sub̄e. vicz dīnitas cor
p⁹ ꝛ aīa due tātū. s. corp⁹ ꝛ aīa fuerūt in mor
te diuise. Nā diuinitas a neutra est diuisa
ꝛ sep̄ata. Et ꝓpterea nō trib⁹ crucib⁹ sz dua
bus mors dn̄i designat̄ Ceteꝝ sacerdos fa
ciēdo cruces man⁹ sup mensā altaris extē
dit. qꝛ ꝛ xp̄s sup arā crucis man⁹ expandit.
iuxta illud ꝓpheticū. Expandi man⁹ meas
ad ip̄lm nō credentē mihi. Secūdo etiaz p̄
misse tres cruces cū corpe sup nudū calicez
facte. significant tres cruciat⁹ q̄s xp̄s in nu

da cruce sustinuit. videlicet passionē. ꝓpas
sionē ꝛ ꝯpassiouē. Passionē in corpe. ꝓpas
sionē in mēte. ꝯpassionē in corde. De passio
ne corpis ait dn̄s p ꝓphetā O vos omnes
q̄ transitis p viā. attendite ꝛ videte si ē dolor
sicut dolor me⁹. Foderūt enī man⁹ meas ꝛ
p. m. d. o. o. m. De ꝓpassione mētis dn̄s in
q̄t aplis Tristis est aīa mea vsq; ad mortē
cepit enī iesus tedere ꝛ pauere. cepit ꝯtrista
ri ꝛ mest⁹ esse. Ex ꝯpassione v̄o cordis pro
crucifixorib⁹ orauit ad p̄rem dicēs. Pater
ignosce illis quia nesciūt q̄d faciūt. Si eniz
cognouissent nunq̄z dn̄m glorie crucifixis
sent. Et ideo sacerdos facit has cruces cum
hostia sup calicē. qꝛ xp̄s sustinuit hmōi cru
ciat⁹ in corpe sup patibulum. Per calicē
enī passio designatur. ut iam dictū est Tertio
mō tres cruces cū hostia sup calicē facte. si
gnificant fidem centurionis dicentis Ma
thei. xxvij. Vere filiꝰ dei erat iste. et ita cogno
uit eū vnū eē in trinitate scz xp̄m deū ꝛ ho
minē. Due v̄o q̄ fiūt in ora seu latere calicis
designāt duo sacramēta que de latere xp̄i ꝓ
fluxerūt. videlicet aq̄ regenerationis. ꝛ san
guis redemptionis. iuxta testimoniū iohā
nis dicentis. Vn⁹ militū lancea lat⁹ eius
aperuit. ꝛ ꝯtinuo exiuit sāguis [illegible] Et iō
īmediate p⁹ has duas cruces lat⁹ calicis ī
quibusdā ecclijs cū hostia tangit̄. p q̄d ꝑcus
sio lateris xp̄i cū lancea militis designatur.
Quarto tres p̄misse cruces in quibusdam
ecclijs ita fiūt ꝛ bn̄. Nā p̄ma q̄ fit sup. p ipsū
fit sup os calicis exti⁹. signās q̄ de⁹ ē extra
oīa nō exclusus Secunda que fit sup. cum
ipso. fit parū inferi⁹ sub p̄ma videlicet a la
bio calicis in labiū. sig̃ns q̄ de⁹ est sup oīa
nō eleuat⁹ Tertia que fit sup. in ipō. fit intra
os calicis. circa mediū ꝯcauitatis ei⁹. signi
ficās q̄ est intra oīa nō inclusus. Quarta
que fit super deo patri. fit a medio oris cali
cis recto dyametro ꝯtra faciē sacerdotis. si
gnificās q̄ omnia que in misterio misse oc
culte agūtur. in fine nobis ante aculos po
nentur. Quinta que fit sup. in vnitate spiri
tussancti. fit a latere calicis inter ipsū calicē
ꝛ sacerdotē. videlicet descendēdo a summi
tate calicis ꝯtra pedem significās q̄ de⁹ est

subter oīa nō compressus seu ꝓstratꝰ Qui
dam tñ de his duabus vltimis nō faciunt
nisi vnam. Quinto dicte tres cruces signifi
cant tres cruciatus q̄s xp̄us sustinuit tribꝰ
tp̄ibus. videlicz ante mortē. alapas. flagella
sputa ⁊ hmōi. in morte crucifixionē. et post
mortē lateris ꝑforationē Prima sig̃t p̄mū.
secūda secundū. tertia tertiū. quarta v̄o sig̃
ficat sep̄ationē aīe a corpore christi. quinto
descensū in lymbū. vel cruciatum in pedibꝰ
Sexto quinqz ordines signoꝝ q̄ fiunt ante
sextum scz ante tactū calicis cū hostia. quā
do videlicz de duabꝰ vltimis nō fit nisi vna
significant quinqz mundi etates q̄ fuerunt
ante xp̄i natiuitatē. sextū v̄o videlicet ipse ta
ctus sig̃t sextum tempꝰ scilz a xp̄i natiuitate
vsqz ad finē mundi. ipse enim vnicus tactꝰ
sig̃t dñm semel ascendisse crucē. vt finē hr̄et.
ipsa autē res est cruciatus q̄ per dictas q̄n
qz etates omnibꝰ fiebat hominibꝰ. Notan
dum igit̄ est ꝙ sacrificiū septē vicibꝰ signat̄
i canone Prima vice ter vbi d̄r. Hec dona
hec munera ꝛc. Secūda vice quīquies vbi
d̄r Quā oblationē tu deꝰ ꝛc. Tertia vice bis
semel vbi d̄r. Qui p̄die ꝛc. ibi. Tibi gratias
agēs bñdixit ꝛc. Et iterū vbi d̄r. Siliqz mō
ꝛc. ibi. Item grās agens. Quarta vice quī
quies vbi d̄r Hostiā purā ꝛc. Quinta vice
bis. vbi d̄r. Sacrosanctum filij tui corpꝰ ꝛc.
Sexta vice ter. vbi d̄r. Sāctificas. vivificas
ꝛc. Septima vice quinq̄es. vbi d̄r. Per ip̄m
ꝛc. ꝓut i ipsis locis dictū ē. Inter quas septē
vices sacrificiū signatur duabus vicibꝰ bis
et duabꝰ vicibus ter. et duabꝰ vicibꝰ quin
quies. septima v̄o vice bis et ter. Sig̃tur er
go simul omnibꝰ vicibꝰ iunctis quīquies
q̄nqz que sunt simul. xxv. q̄ numerꝰ ꝓductꝰ
semꝑ in seipsum reducit̄. si ducat̄ in infinitū
quātumlibet enī multiplicet̄ eucharistie sa
cramentū. semꝑ est idem sacrificiū Augu
stinꝰ tñ dicit ꝙ si tantū semel signū crucis fi
eret super panē ⁊ vinū sufficere posset. quia
semel dñs crucifixus est. In hoc etiā sacra
mento quinqz sensus corpis scz visus. audi
tus. gustus. odoratus. ⁊ tactus. exercentur
scz circa colorē. saporē. odorem. fractionem
⁊ sumptionē. vt quinqz sensus aīe sp̄ūales

exuberent. scz visus intelligentie. auditꝰ obe
dientie. odoratus discretionis. gustꝰ dilecti
onis. et tactus opis. De quibꝰ repit̄ in euā
gelio Dñe quinqz talenta tradidisti mihi.
ecce alia quinqz suplucratus sum. Sz et bi
narius ⁊ ternarius bene ꝯgruit sacramento.
Binarius ꝓpter carnem et sanguinē. terna
rius ꝓpter panē vinū et aquam. Itez bina
rius ꝓpter duplicem modū edendi. s. sacra
mentalē sub specie panis ⁊ vini. ⁊ sp̄ūalē in
fide cordis. Et ternarius ꝓpter tria q̄ sunt in
hoc sacramento discreta. videlicet forma vi
sibilis panis ⁊ vini. v̄itas corpis ⁊ sang̃nis.
⁊ v̄tus sp̄ūalis vnitatis et charitatis. De q̄
bus dictū est in septima ꝑticula sup verbo.
Mysteriū fidei. vt ita ternarius binariū. i. fi
des trinitatis ꝑ dilectionē dei ⁊ ꝓximi opet̄
Fiunt igit̄ cruces q̄ quattuor hñt angulos
sup sacrificiū quia christꝰ dum in cruce pe
pendit quattuor climata mūdi redemit. ⁊ se
ptē ordinibꝰ ordinant̄ ad notandū septifor
mē sp̄ūssancti gratiā q̄ in hoc mysterio ne
cessaria est. Et fere in quolibz ordine per nu
merū īparem signacl̄a disponunt̄. qꝛ corpꝰ
xp̄i vnū manēs nō scindit̄. Oīs honor tan
q̄z dño. et gl̄ia tanq̄z deo Sequit̄. Per oīa
secula seclorꝝ. nō solū crucis īpressio. verꝛetiā
vocis exp̄ssio et pectoris ꝑcussio. que gesta
sunt iuxta crucem insinuant. ꝓut dictum ē
sup v̄bo. Nob̄ q̄z. Quia ergo iesus clamās
voce magna tradidit sp̄ūm. ideo sacerdos
dicendo Per oīa secula seculoꝝ. exaltat vo
cem et etiam aliquātulū calicē eleuat Vel
d̄r alte ad incitationē ꝓpl̄i vt sciens finez ca
nonis rñdeat amen. Vel ideo qꝛ centurio
clamauit. Vere filiꝰ dei erat iste. Quia v̄o
mulieres lamētabant̄ flentes dñm. iō cho
rus q̄i lamentando. respondet amē. rep̄sen
tās fideles q̄ dñm ꝯtrito corde lugebant̄. ve
lut quondā abel inuidi fr̄is furore occisum
pentes eiꝰ lamentabant̄ Consequent̄ dya
conꝰ accedit et exaltatū parū per sacrificiuz
seu calicem cū corpe de altari tam ipse q̄z sa
cerdos deponit. qꝛ vt legit̄ Joh̄is. xix. Ve
nerunt iosephab arimathia ⁊ nicodemus
et imperatū corpus iesu a pilato deponen
tes sepelierunt. Sacerdos ergo eleuans ni

codemũ repñtat. ipsa vo eleuatio xpi depo/
sitionẽ de cruce. depositõ collationẽ i sepul/
cro demonstrat. Et aduerte q̃ sacerdos di
cens. Ps̃ preceptis salutaribꝰ monuit. calicem
simul et hostiã deponit. Ad cuiꝰ rei euidẽ/
tiam notandũ est q̃ xpi corpus ⁊ sanḡs bis
i serta feria eleuata ⁊ depositа fuerũt. semel i
cruce eleuata. ⁊ de cruce ad terrã depositа. ⁊
semel de terra eleuata ⁊ in sepulcro colloca/
ta. Ps̃ primũ repñtat in ꝓma eleuatione ⁊ de/
positione corpis ⁊ sanguinis xpi q̃ fit statiz
post eoz ꝓsecrationẽ Aliud repñtat in ele/
uatione ⁊ depositione que fit in ℔ loco. Cõ/
grue igit̃ dũ hec ẏba ꝓferunt fit corpis ⁊ san
guinis eleuatio ⁊ depositõ designantes ele
uationẽ corpis xpi de terra. et locationẽ eiꝰ
in sepulcro. q̃ ioseph q̃ illõ de cruce ⁊ de tra
leuauit ⁊ in sepulcro locauit. monitꝰ ⁊ istru
ctus erat ꝑceptis salutaribꝰ xpi. sicut fidelis
discipulꝰ eius Ẽ de eo legit̃ in marco Et
ipse erat expectans regnũ dei. Simul autẽ
eleuanteꝰ corpꝰ ⁊ sanguis iã ꝓsecrata. q̃ ipse
ioseph. ut aũt quidã lit' corpꝰ cũ sanguine
in sepulcro locauit. Adhuc in ipsa eleuatõ
ne tenetur hostia cũ q̃ttuor digitis. Cũ enim
expectemꝰ ⁊ necesse habeamꝰ ipetrare q̃ttu
or p̃ncipaliꝑ mẽrita passionis xpi. s. ptãtez
ꝓtra dyabolũ. humilitatẽ ꝓtra mundũ. ca/
stitatẽ ꝓtra corpꝰ ꝑprũ. ⁊ subiectionẽ q̃ ad
deũ ⁊ primũ ideo ad ℔ repñtandũ merito
cũ q̃ttuor p̃ncipalibꝰ digitis hostia tenetur
Quedã tñ eccl̃ie in tribꝰ p̃mis petitionibꝰ
dñice or̃ois tenent calicẽ eleuatũ. ⁊ tunc cali
cis eleuatio aliud sigt, ꝓ ut ibi dicet. In qui
busdã etiã eccl̃ijs dũ calix parumꝑ altari
eleuat. quidã puer stat vltimꝰ post subdya
conũ hñs capã extransuersa. ad designãdũ
q̃ caput. i. iudei expectantes messiã. i. xpm
q̃m venerit transuersus est in caudã Qe
vo nicodemꝰ sepulto dño aduoluit saxum
magnũ ad hostiũ monumẽti. iõ dyaconus
sup os deposit calicis corpale depõit Dya
conꝰ q̃z calicẽ cũ corpali inuoluens repreſe
tat ioseph q̃ corpus dñi sindone munda in
uoluit. Rursus q̃ in pace factus est locus
eius. dyaconꝰ sm morẽ quorundã ecclesiaz
mensam osculatur altaris. Et quia facꝰ est
principatus sup humeꝛ eiꝰ. osculat̃ dextrũ
armũ pontificis. vt in vtrogz significet xpz
⁊ quieuisse post mortem ⁊ vicisse post mor/
tem. Juxta qõ ipse ꝓdixit in psalmo. In pa
ce in idipsũ dormiã ⁊ requiescã Et alibi O
mors ero mors tua morsus tuꝰ ero inferne
Christus enim ꝑ mortem triumphauit de
morte. Ps̃ Nam quia factus est obediens pz
ad mortem. mortem aũt crucis. idcirco deꝰ
exaltauit illum. ⁊c Ps̃ Accipiũ etiaz sigt q̃ xps
sibi crucẽ sup humerũ baiulauit. Secũdo
dyaconꝰ osculando dextram sacerdotis si/
gnificat q̃ vult esse ꝑticeps laboris vt sit so/
cius eterne retributionis Tertio ꝑ ℔ innui/
ut q̃ ioseph deponens corpus illõ fuit oscu/
latus. In quibusdã etiaz eccl̃ijs sacerdos ℔
hostiã osculatur inuenꝛ. q̃ et nicodemus
idẽ fecerit. quod ioseph Vel potiꝰ ꝓomit/
ni passionem factã eẽ nostrã reconciliationẽ
Ps̃ Post osculum hmõi dyaconꝰ retrocedit a
facie sacerdotis. repñtans mulieres sepulto
dño a monumẽto recedentes.

De pater noster

Secundum eos
qui dicunt q̃ tertiã ps̃ misse q̃
dr̃ postulationes nõ ꝓpe hic.
Oremus preceptis salutaribꝰ ⁊c. et q̃ durat
vsq̃z ad collectas. hec ps̃ ꝓtinet quiq̃z clau
sulas. Ps̃ Prima est ipsa p̃fatio. scilz oremꝰ ꝑ/
ceptis ⁊c. qõ ꝓdidit beatus gregoriꝰ Secũ
da est pater noster. Tertia Libera nos q̃/
sumꝰ dñe. Quarta Ps̃ Dax dñe Quinta Fiat
hec ꝓmixtõ. Ergo iesus voce magna cla
mabat. Ps̃ Pater in manus tuas commẽdo
spiritũ meũ. ideo sacerdos et nõ totꝰ ꝑplus
put greci faciũt. eleuata voce pnũciat Oze/
mus preceptis ⁊c. Ps̃ Nõ enim dr̃ sub silentio. sz
palã. q̃ est de euangelio ad notãdũ q̃ rex ce
loz in noua lege palã loquebat. ⁊ sine vela/
mine ꝑdicauit Ad hoc ideo hec dñica o. õ ⁊
etiã. Credo in vnũ deum alta voce dicunt.
vt oẽs illa dicant ⁊ addiscant. Alia etiaz rõ
posita est subti. de predicatione. Sed tertia
clausula sc̃z libera nos ⁊c. sub silentio dr̃.
signũ ẽ q̃ christus interpũ a ꝓcatione silet
in Aliter tñ ibi dicetur. Sed ⁊ ꝑferens pater

noſter tūc iterū ſic p̄r⁹ extēdit ac ſurſum ele
uat man⁹ ⁊ſdr̄mo enī dicēs p̄ceptis ſaluta
rib⁹. act⁹ ioſeph. de quib⁹ in p̄cedēti colūna
dictū eſt. q̄s p̄ceptis ſalutarib⁹ monit⁹ ⁊ di
uina inſtitutione informatus geſſit repñta
uit. Q̄ igit̄ doctrina audiendo. medit̄ando.
⁊in q̄ete diſcēda eſt. ō vba iſta depoſitiſ ſu⁹
altare manib⁹ ptulit Dicēs autē ⁊ſdr̄ noſter
ꝛc. xp̄m ꝓlīm orare docētem repñtat.
Ideoq; moyſi orantis exēplo man⁹ exten⁹
dit. et ſurſū eleuat. vt feruorē cordis ⁊ rectaz
ad deū intētionē oñdat. Rurſus dicēdo. p̄
ceptis ſalutarib⁹ ꝛc. calicē ſimul ⁊ hoſtiam
deponit. vt p̄miſſū eſt. Sane legalis ponti
fex regreſſus ad ꝓlīm lauabat veſtes īmū⁹
tīnerat vſq; ad veſpam ſicut in p̄hemio hu⁹
ius p̄tis dictū eſt Sic et xp̄ūs qui intrauit
ad ſancta ſanctoꝝ redit in eccl̄iam ꝓpatien
do et auxiliando. ⁊ lauat veſtes ſuas. i. ſcōs
mundificat. ⁊ tñ vſq; ad finē mundi mēb⁹is
ei⁹ aliq̄ macule adherent. Sacerdos etiam
redit ad ꝓlīm. q⁹ dū rurſus alta voce multi
plicat p̄eces foras exire videt. ⁊ p̄cib⁹ velut
aquis. veſtimēta ſua. i. ꝓlīm lauat ⁊ mūdat.
⁊ tñ īmundus iudicat. q⁹ vſq; ad mortē erit
in q̄ homīe q̄d lauet. Oraturus ergo ⁊ oſtē
ſurſus fe cay ſā ſuā agere coꝝ deo. ⁊ q̄ q̄tidie
petere debeam⁹. monet ꝓlīm orare dicens
⁊ſdr̄ noſter ꝛc. Que oō habet. Q̄ dat hei.
vj. ca. Fiducialiꝝ enīz orare poſſum⁹. vt filii
patrē q̄s ipſe dñs ad ſic orandū informauit
⁊ ipſe vice ꝑ̄ uer ſal' eccl̄e quā repñtat orat
Ille tñ ſua autoritate ⁊ q̄ ꝓlumptiue petere
videat. p̄mittit q̄ loco p̄fationis p̄ceptis ſa
lutarib⁹ ꝛc. Dicit aūt p̄ceptis ⁊ diuina īſti
tutione. q⁹ dñs ⁊ hāc oōnem inſtituit. ⁊ a⁹
poſtol' ſic orare p̄cepit. Et extūc maxīe pro⁹
ſtrati orare debem⁹ vſq; in finē dñice oōis
ſaltē in pſeſtis dieb⁹ Jn feſtiuis vō ſtantes
Tres aūt articuli ſequentes ſcz p̄ceptis ſa⁹
lutarib⁹. pater noſter. ⁊ libera nos. ſigificant
tres dies dñice ſepulture. ideoq; ⁊ his dūta
xat vtit̄ur in paraſceue. Jn q̄busdā eccl̄iis
dū ſacerdos dic̄. ⁊ſdr̄ noſter. et dū ꝓlat⁹
dat bñdictionē ſolēnez p⁹ pater nr̄ſter ma⁹
n⁹ ei⁹ a dyacono ⁊ ſacerdote ſuſtentāt. un⁹
repſentatur q⁹ hur et aaron ſuſtentabāt ma⁹
nus moyſi orantis. Be q̄ ſub titulo de oō̄e
dictū eſt. Beat⁹ gregor⁹ dñicam oō̄nem
poſt canonē ſup hoſtiā cenſuit recitari. aſſe
rens in regiſtro incōgruū eſſe vt ſup eucha
riſtiam diceret oratio quā ſcolaſtic⁹ ꝓpoſu
erat. ⁊ illa omitteret quā dñs ipe dictauerat
et apli dicere ꝓſueuerāt Et cantat apō gre⁹
cos a toto ꝓlō. ſed apud noſ a ſolo ſacerdo
te. Illud aūt notandū eſt q⁹ hec oō̄ ceteras
oōes ꝓpter q̄tuoꝝ añcellit. ſ. autoritate do⁹
ctoris. breuitate ꝓmonis. ſufficientia petitio
nū. ⁊ fecunditate miſterioꝝ. Autoritate do⁹
ctoris. q⁹ fuit ipſius ſaluatoris. ap̄los orare
docentis oō̄e plata. ⁊ iñ dē oō̄ dñica Breui⁹
tate ꝓmonis. q⁹ facile diſcit̄ et ꝓferet. unde alib̄
Tu oratis nolite multū loq̄ ꝛc. Sufficiētia
petitionū. q̄nia vtriuſq; vite neceſſaria ꝓti⁹
net Fecū dōate miſterioꝝ. q̄niam immenſa
ꝓtinet ſacramenta. Verū licz ſciat dom⁹
q̄d velim⁹. vult tñ nos orare vocaliter ꝓpt̄
multa. ⁊ſdr̄io ꝓ excitanda deuotione. q⁹ q̄d
facit flatus carboni. ß facit pnūciatō deuo
tionem. Añ Eldo ipſū oō̄e meo clamaui et exul
taui ſub lingua mea. Secundo ꝓ alioꝝ in⁹
ſtructione vt cortina cortinā trahat et q⁹ au
dit dicat veni. Añ lucea lux vr̄a coram ho
minib⁹. Tertio ꝓ lingue obſequio. vt q̄d li⁹
gua peccam⁹ lingua ſatiſfaciam⁹. Añ ſic
exhibuiſtis mēb⁹a vr̄a ſeruire iniq̄tati ad ini
quitatem. ita exhibete ea ſeruire iuſtic̄e in ſa⁹
ctificationē Quarto ꝓ rei petende ꝓmemo
ratōe. q⁹ facil⁹ obtinet q̄d inſtanti⁹ poſtulat̄
Añ ⁊ſdr̄ite et accipietis. pulſate et aperiet̄
vobis. Quinto ꝓ impetrate rei cuſtodia.
q⁹ q̄d ſepius requirit diligenti⁹ cuſtoditur
Añ Tene q̄d habes ne ali⁹ accipiat coro⁹
nam tuam. ¶ Sane in hac oratione orat⁹
p̄bonis adipiſcendis. et ꝓ malis vitandis.
⁊ſdr̄o bonis tpalibus ſpūalibus et eternis.
⁊ſdr̄o malis ꝑteritis p̄ntibus et futuris Be
bonis eternis dr̄. Aduenjat regnū tuū. Be
bonis ſpūalibus. Fiat voluntas tua ſicut̄
celo et in terra. Be tpalibus. ⁊ſdanē noſtrū
q̄tidianū da nobis hodie. Eterna petunt⁹
p̄miū. ſpūalia in meritū. tpalia in ſuſtēta⁹
cionē. Be malis ꝑteritis. Dimitte nobis de⁹
bita noſtra ꝛc. Be p̄ntib⁹. Sed libera nos a

malo. Befuſtis. Et ne nos inducas ꝛc. Ipſa re
terita ſunt dolenda. ꝓſentia ſunt ꝙncenda.
futura ſũt ꝓcauẽda. Septẽ ſunt oratõnis
dñice petitiones ꝓter captationẽ benuolẽ/
tie. que ſignificant ſeptem ẏba xꝓi in cruce.
Ipſi mũ fuit. Ipſa ter ignoſce illis. Secũ dũ
Mulier ecce filꝰ tuus. Tertiũ. Ecce mat
tua. Quartũ Hodie mecũ eris in paradi/
ſo. Quintum Heloy heloy. Sextũ. Ipſa ter i
manꝰ tuas. Septimũ Conſũmatũ ẽ. Vel
ſigficant ſeptẽ ẏba. que tantũ btã ẏgo legit
de xꝓõ dixiſſe. Ipſa mũ fuit diſcretõis Quõ
fiet iſtud. Secundũ humilitatis Ecce ancil
la domini. Tertiũ ſalutationis. Ecce vt fa/
cta eſt vox ſalutationis tue in auribꝰ meis
Quartũ grãꝝ actionis. Mꝫagnificat aniã
mea dñm. Quintũ ꝓpaſſionis. Fili vinuz
nõ habent. Sextum inſtructionis. Quod
cũ qꝫ dixerit vobis facite. Septimũ amoris
Fili quid feciſti nobis ſic. Ipſa ma aũt peti/
tio eſt. Sanctificẽt nomẽ tuũ. Secũ da. ad/
ueniat regnũ tuũ. Tertia. fiat volũtas tua.
Quarta. Ipſa panem noſtrũ ꝙtidianũ. Quin
ta. Et dimitte nobis debita noſtra. Sexta.
Et ne nos inducas in temptationẽ. Septi
ma. Libera nos a malo. Et he septẽ petitio/
nes ſm aplm ſeptẽ poſtulationes dicuntur
Quarũ prime tres ſpectant ad vitã eternã
ſiue ad patriã Et ideo ſacerdos in ꝙbuſdã
locis eleuato calice dic eas ꝛ ꝓfationẽ. Ipſa re
ceptis ſalutaribꝰ ꝛc. Dicens ẏo. ſicut in celo
parũ magis eleuat illũ. ꝛ dicens. et in terra
illũ deponit. Tres vltime ad ꝑtem vitam
ſiue ad viã ꝑtinent. et ĩ deposito calice dic
eas. Mꝫedia ẏo ſcz panẽ noſtꝝ ꝛc. ꝑtinet ad
vtrunqꝫ. Ipſa ro tres ꝑme ſuccedũt ordine
tꝑis. ſed ꝓcedunt ordine dignitatis. Tres
vltime ſuccedũt ordine dignitatis ſed prece
dũt ordine tꝑis. Duplex igitur ordo eſt in
dominica oratione notandꝰ. vnꝰ in deſcen
dendo q̃ ꝓcordat cũ donis. alter in aſcendẽ
do qui ꝓuenit cũ ẏtutibꝰ. Bona nanqꝫ de
ſũmis ad ima deſcendũt. Mꝫ Requieſcet
ſup eũ ſpũs dñi. ſpũs ſapiẽ ꝛ intellectus ꝛc.
Virtutes ẏo de imis ad ſumma aſcendũt.
Vnde Beati pauperes ſpũ. quoniã ipſoꝝ e
regnũ celoꝝ. Beati mites ꝛc. Mꝫempe dñs i
oratione ipſa ſecutus eſt ordinẽ dignitatis
qui eſt artificialis. vt de maioꝛibꝰ ad mino
ra deſcenderet. Sed doctoꝛes in illius expo
ſitione ſequunt ordinẽ tꝑis q̃ eſt naturalis
vt de minoꝛibꝰ ad maioꝛa. i. de tꝑalibus ad
eterna aſcendant Quem modũ ſeruabimꝰ
exponendo. Et fit hic adaptatio ſeptẽ petiti
onũ. ſeptem donoꝝ ſpiritusſancti. ſeptem
virtutum. ꝛ ſeptem beatitudinũ. ꝓtra ſeptez
vicia capitalia ſeptem virtutibus oꝑpoſita
Mam dona petitionibꝰ. ẏtutes donis. ꝛ bti
tudines ẏtutibus obtinent. Septem dona
ſunt hec ſapia. intellectꝰ. ꝓſilũ. fortitudo. ſci
entia. pietas ꝛ timoꝛ. Be quibꝰ dic ꝓpheta.
Requieſcet ſup eum ſpũs ſapientie ꝛ intel
lectus. ſpũs ꝓſilij et fortitudinis. ſpũs ſcien/
tie et pietatis. ꝛ replebit eũ ſpũs timoris do
mini. Septem ẏo ẏtutes ſunt he. pauptas
ſpũs. manſuetudo. luctus. eſuries iuſticie.
miſericordia. mũdicia cordis. ꝛ pax. Septẽ
qꝫ beatitudines ſunt iſte. regnũ celoꝝ. poſſeſ
ſio terre. ꝓſolatio. ſaturitas. miſericordie cõ
ſecutio. viſio dei. et filiatio dei. Be quibꝰ cõ
iunctim dñs ait. Be prima. Beati pauperes
ſpũ quoniã ipſoꝝ eſt regnum celoꝝ Be ſe/
cunda. Beati mites quoniã ipi poſſidebũt
terram. Be tertia. Beati qui lugent. quoniam
ipſi ꝓſolabuntur. Be quarta. Beati q̃ eſuri
unt et ſitiunt iuſticiã. quoniam ipſi ſaturabũ/
tur. Be quinta Beati miſericordes. quoniam.
ipſi miſericordiã ꝓſequent. Be ſexta. Beati
mundo corde. quoniã ipſi deũ videbũt Be
ſeptima. Beati pacifici. quoniã filij dei vo/
cabũt. Septẽ ẏo vicia capitalia ſunt Inani
nis glia ſiue ſupbia. ira. inuidia. accidia. ava
ricia. gula. et luxuria. que ſigficata fuerunt
in ſeptẽ populis qui terram iſrael pmiſſam
tenebant. videlicet ethei. gergeſeus. amoꝛre
us. chananeꝰ. fereſeꝰ. eueꝰ. et iebuſeus. Mꝫ
igit eſt egrotus. deꝰ medicus. vicia ſunt la/
guores. petitiones ſunt planctus. dona ſũt
antidota. ẏtutes ſunt ſanitates. beatitudi/
nes ſunt felicitates ꝛ gaudia. Hec ſeptẽ vi/
cia ꝓ ſeptem petitiones huiꝰ oratiõis fu/
gant. ꝙ put inferius oñdetur. Mꝫ oratiõis
ergo ipſius expoſitionẽ veniamꝰ. Et nota
q̃ in quibuſdã eccliis dũ he ſeptẽ petitiões

dicuntur. dyaconus stat inclinatus. cōmu
nionē expectans. in quo sig̃ficat aplos. qui
post mortē dñi ꝑ septem hebdomadas ꝯfir
mationē spūs expectauerūt Subdyacon⁹
vo quiescit. qꝛ mulieres in sabbato quo est
dies septima siluerunt

Expositio dominice orōnis

Pater noster ꝛc Ordi
nem
tpis vt p̄missuꝫ est in hui⁹ orōnis
expositione ſuantes. a fine ei⁹ initi
tium sumam⁹ v̄sus p̄ncipiū ordine retrog̃
do ꝓcedendo. Siquidē hō multis mal' cir
cūdatus. p̄mo petit liberari a malo. Quia
vo sine temptatione nō ē vita hominis su
ꝑ terrā. iō liberat⁹ a malo petit ut in tēptati
onē nō inducat̄. Et qꝛ dū in hac vita ꝯsistit
semꝑ est in quocūqꝫ pctō. Nā si dixerim⁹
qꝛ peccatū nō habem⁹ v̄itas in nobis nomē
ideo petit vt debita id est pctā sibi dimittāt̄.
Cū aūt fuerit liberat⁹ a malo. cū vicerit tē
ptationes. cū debita fuerint ei dimissa. qꝛ q̄
ꝑ se stare nō p̄t necessari⁹ est ei spūs fortitu
dinis. ne p̄miū expectando deficiat. iō qꝫ pe
tit vt panis q̄tidian⁹ sibi donet̄. Deinde cū
fuerit liberat⁹ a malis. et roborat⁹ in bonis
petit ut fiat volūtas dei sic in celo ꝛ in terra
Et q̄niā p̄missa ī hac vita ꝑfecte fieri nō p̄nt
mox petit vt regnū adueniat. in q̄ nomē pa
tris sanctificet̄ in celis. ut nūq̄ꝫ de cetero pos
sit a sanctificatōis grā separi Postq̄ꝫ pe
titionū ꝯtinuationē p̄misim⁹ mox ad eorū
expositionē veniam⁹. Prenotandū tñ ē q̄
illud qd̄ in orōe p̄mittit̄ vicꝫ Pater noster
q̄ es in celis. captatio beniuolētie est vt iā di
cet̄ Nēpe pater grece d̄r latine genitor Et d̄r
de⁹ pater a patrando siue ꝑficiēdo. qꝛ ꝑ euꝫ
oīa facta sūt. De⁹ aūt et generalr̄ ꝛ specialr̄
ꝛ singularit̄ d̄r pater. Generalr̄ oīm ꝑ crea
tionē. specialr̄ iustoꝝ ꝑ adoptionē. singula
riter xp̄i ꝑ generationē. Per creationem vt
ibi. Flecto genua mea ad deū p̄rem oīpotē
tem a q̄ oīs paternitas in celo ꝛ in terra no
minat̄. Per adoptionē ut ibi. Si vos cum
sitis mali nostis bona data dare filijs vr̄is
q̄ntomagis pater vester de celo dabit spūꝫ
bonū petentib⁹ se. Per generationē vt ibi.
Nemo nouit filiū nisi pater. ꝛ p̄rem nisi fili
us. et cui voluerit fili⁹ reuelare Et ꝑ hoc q̄ di
cit Pater noster q̄ es in celis. dehortat̄ nos
a duob⁹. vicꝫ a suꝑbia. ne dicam⁹ pater mi.
q̄i reputantes ꝓpriū qd̄ est cōe. ꝛ ab indig̃
tate scꝫ ne reddamur indigni tanto p̄rē q̄ cō
sistit in cel'. Deus enī soli⁹ xp̄i pater est ꝑ na
turā. cui soli ꝯpetit dicere pat̄ mi. Fideliū āt
est pater ꝑ grām quib⁹ ꝯpetit dicere. Pater
noster. Ille dic̄. pat̄ mi si possibile est. trāsfer
a me calicē hūc. Isti dicūt. pat̄ noster q̄ es ī
celis sanctificet̄ nomē tuū ꝛc. Hinc etiaꝫ ipse
met dic̄. Vado ad p̄rem meū ꝛ patrē vestꝝ
Meū q̄dē ꝑ naturā. vestrū ꝑ grām Horta
tur etiā nos ꝑ hoc ad duo scꝫ ad seruandū g̃
tiam adoptionis cū dic̄. pat̄. ꝛ vnionē frater
nitatis. cū ait noster. Rursū ꝑ hoc q̄ dic̄ pater
qd̄ est nomē piū. notat̄ bonitas ei⁹. ꝛ ecclie
deuotio. q̄ ipsū patrē appellat. ꝑ hoc vo q̄ dicit
noster. oñdit̄ dilatatio caritatis. Per hoc q̄ di
cit in cel'. i. in sanctis. q̄rum cōuersatio a fece
mūdi remota est dei pietas desig̃tur Quia
igit̄ captatio beniuolentie in hac orōne pre
mittit̄. sciendū est q̄ beniuolētia captatur a
trib⁹. scꝫ a ꝑsona cognitoris. petitoris ꝛ asses
soris Cognitor est de⁹. petitor est hō. assessor
est angel⁹. A ꝑsona cognitoris cū ait pater
petitoris cū ait noster. assessoris cū ait q̄ es ī
cel'. i. in angelis vel in sanctis. De quib⁹ ha
bet̄. Celi enarrāt gl'am dei Vñ spes nobis
tribuit̄ vt sctōs nos faciat. Vel in cel'id ē in
secreto maiestatis diuine. ꝑ qd̄ dat̄ fiducia
obtinēdi bonū occultū qd̄ ocul⁹ non vidit
nec auris audiuit. nec in cor hoīs ascendit
Dat ergo fiduciā ī petrādi bonū Vñ ñ d̄r
dñe. cui ſuit̄ tīore. sꝫ pat̄ cui ſuit̄ amore. q. d
qꝛ pat̄ es vis. q̄a in cel'es potes. ergo libera
nos a malo Et nota q̄ celū d̄r a celādo. q̄a
celat diuina secreta. vel a celsitudine. qꝛ alti⁹
ē terrenis rebus Sed libera nos a malo
Triplex aūt est malū a q̄ petim⁹ liberari. in
natū. additū. ꝛ inflictū Primū ꝯtrahit̄ scilꝫ
originale. scd̄m ꝯmittit̄ scꝫ actuale. tertiū su
stinem⁹ scꝫ penale Malū aūt vitam⁹ ꝑ spi
ritū timoris Nā ut inq̄t scriptura Timor
dñi expellit peccatū Et alibi Per timorem
dñi declinat oīs a malo Porro triplex est

timor q̄ cessam⁹ a malo. Pueris. initial'. ⁊ filialis Timore pueri cessam⁹ a malo formidine pene Timore filiali cessam⁹ a malo amore iusticie Initiali timore cessam⁹ a malo partim formidine pene partim amore iusticie Seruilis timor est incipientiū. initial' pficientiū filial' pficientiū. dic̄ ergo Sz libera nos a malo. q. d. Ba nob spūz timoris ⁊ pauptatē spūs vt p spūm timoris vitem⁹ mala. p pauptatez spūs abdicem⁹ bona. q̄ten⁹ exclusis vicijs ⁊ ꝓptis terrenis habeam⁹ eterna sc̄z regnuz celoz. q̄ lucifer ⁊ p̄mi pentes p inanē gliaz siue supbiā amiserūt Sder Bergo q̄ se hūiliando petit liberari a malo. q̄ fit p donū timoris. fugat supbia. q̄ opponit timori. Et sic finis oro̅nis ꝓcordat cū p̄ncipio. vbi ab hūilitate ꝰ supbiā inceput vt p̄missū est. ¶ Et ne nos inducas in temptation̄. sc̄z dyabolicā. Nota q̄ temptat nos de⁹. tēptat hō. tēptat dyabol⁹. Be⁹ tēptat ut pbet. hō ut sciat dyabol⁹ vt fallat Be p̄mo legit Tēptauit de⁹ abraā Be sc̄o Tēpta nos obsecro dieb⁹ decez. Be tertio. Cur sathanas tēptauit cor tuū. Sdoro duob⁹ modis tēptamur. interi⁹ p delectationē. ⁊ exteri⁹ p suggestionez Interior tēptatio paz officit. exterior multū pficit si nō ꝓsentiat sed resistat. Scriptū ē enī. Tēptatio vos nō aprehēdat nisi hūana. Burlus Btūs vir q̄ suffert tēptationē q̄ cū pbat⁹ fuerit accipiet coronā vite. Cū ergo citra ꝓsensū tēptamur ducimur i tēptationē. cū ꝓsentim⁹ in tēptationē inducimur sic̄ pisces añ capiūr i rete ducit. cū aūt iducit capit⁹ ⁊ tenet Cū cumplet q̄d iacob⁹ apl's ait. Tēptat āt vnusq̄sq; a ꝓpria cōcupiscētia sua mala abstract⁹ ⁊ illect⁹ Deinde ꝓcupiscentia cū ꝓceperit. parit pctm. peccatū vo cuz ꝓsumatū fuerit generat mortē Uerū cū idē apls dicat. q̄ de⁹ ē intēptator malor. q̄d ē q̄d petim⁹ ne de⁹ nos inducat i tēptationē sed dōm ē q̄ de⁹ q̄dammō tēptat ⁊ q̄dāmō nō tēptat. Tēptat vt pbet. iuxta illud Sdoroba me de⁹ ⁊ tēpta me. Non tēptat ut fallat iuxta illud. Be⁹ neminē tēptat. Sdetim⁹ ergo ne nos de⁹ i tēptatōz iducat. i. ne p̄mittat induci. q̄ sic̄ dr non est malū in ciuitate q̄d de⁹ nō faciat. i. q̄d fieri nō p̄mittat. Scptuz est enī. Fidelis de⁹ q̄ nō patiē vos tēptari supra id q̄d potestis Quasi dicam⁹ Ba nobis spiritū pietatis ⁊ māsuetudinē spūs. vt p spūm pietatis vincam⁹ tēptatōnē exercēdo nos ad pietatē. ⁊ p mansuetudinez spūs vincam⁹ irā nō reddēdo malū p malo. Uincam⁹ etiā inuidiam q̄ opponit pietati. vt ita possideam⁹ terrā viuētū. quā p spūm pietatis ⁊ p mansuetudinē spūs obtinebimus Sdā pietas p missionē hz vite q̄ nūc ē et future Et bti mites. q̄nia ipsi terrā possidebūt Uñ psal. Sdan suetipossidebūt terrā. ⁊ delectabunt in mltitudine pacis. ¶ Dimitte nobis debita nrā ⁊c. Debita dicunt pctā. q̄ nos debitores pene ꝓstituūt. Sdō enī Bagit de debitis pecuniaz sed offensaz. Tria aūt sūt debita q̄ petim⁹ nobis dimitti. sc̄z pctuz i deū peccatū i primū ⁊ peccatū i nos Uñ peccauim⁹ cū prib⁹ nris. inuste egim⁹. inq̄tē fecim⁹ Sdeccauim⁹ cū prib⁹ nostris in deum. inuste egimus in ꝓximum. inequitatem fecimus in nosipsos. Et q̄ peccauim⁹ in deū. ideō petimus vt ipse dimittat nobis. q̄ peccauim⁹ in nos. ideō petim⁹ ut dimittat nobis debita nrā. q̄ peccauim⁹ in primū. ideō petim⁹ vt dimittat nobis debita nostra. sic̄ ⁊ nos dimittim⁹ debitorib⁹ nris Hoc pacto ergo et ea condition̄e nob dimittunt. nos debitorib⁹ dimittamus. aliōq̄n etiā dimissa reuocant in debitū. Sm illd euāgeliū. Seruene nēq; oē debitū dimisi tibi q̄nia rogasti me. Sdōne ergo oportuit ⁊ te misereri ꝓseruo tuo sic̄ ⁊ ego miser⁹ sū tui. Et irat⁹ dñs ei⁹ tradidit eū tortorib⁹. q̄adusq; redderet vniuersū debitū. Sic et pat̄ me⁹ celestis faciet vobis si nō dimiseritis vnusq̄sq; fratri suo de cordib⁹ vris. Et ergo dñs euidenter ostenderet. q̄ null⁹ est totiꝰ oratōis fruct⁹. nisi debitorib⁹ dimittam⁹ in fine euāgelij subiūxit adoīa Si dimiseritis hoīb⁹ pctā eoz̄. dimittz vobis pater vester celestis peccata vra. Si aūt nō dimiseritis hoīb⁹ pctā eoz̄. nec pater vester dimitet vobis pctā vra Uis ergo q̄ debitorib⁹ nō dimittūt hec oro nō ꝓdesse videā. q̄nimo videā obesse. Uaz q̄ hec petit sibi dimitti sicut debitorib⁹ suis ipe dimittit. pfecto si nō dimittit ipe debitorib⁹

videt petere vt sibi nō dimittat Sz ḡrit q̄d
teneꝫ illi dimittere q̄ nec satisfacere vult nec
venīā postulare Sane distinguēdū ē inter
pfectū et ipfectū. Is q̄ viā pfectōis arripuit
dz etiā nō petēti venīā oīmode indulgere.
Vñ in canone inno. legit. Falsa est pēnia. si
penitens offenso nō satisfaciat. aut si offen
denti offensus nō indulgeat. Qui vō non
dū pfectionis votū assūpsit. tenet q̄dē rāco
rē cordis deponere. sed nō tenet satisfactiōez
debitā p̄donare Vñ in canone fabiani ita
cauet. Si q̄s p̄tristat⁹ recōciliari noluerit
fratri suo satisfaciente eo q̄ p̄tristauit. acceri
mus macerēt in ediis vsq; dū ḡtanti aīo satis
factiōnē recipiat. quāq; oēs vniuersaliter tene
amur diligere inimicos nr̄os. bñfacere his
q̄ oderūt nos. et orare p̄ persequētib⁹ et calūniā
tib⁹ nos Qz vō sūt culpe q̄b⁹ culpa ē relaxa
re vindictā. et si peccatū in nos teneamur di
mittere. peccatū tñ in deū et peccatū in pri
mū debem⁹ punire. Quisq; ergo laborat
odio. vel inuidia. grauat magis hac oratione
q̄ iuuet. nisi forte iā ppositū habeat dimit
tendi Verūtñ nō in sua q̄q; sed in tot⁹ ec
clesie videt persona orare Vñ nō dic dimitte
mihi debita mea. sic et ego dimitto debitori
b⁹ meis. sed tu dimitte nob⁹ debita nr̄a sic
nos dimittim⁹ debitorib⁹ nr̄is Quia etiā
volūt illud ita itelligi. dimitte nobis. ꝛc. i. sic
dimitte nobis debita nr̄a vt et nos dimitta
m⁹ debitorib⁹ nr̄is Quasi diceret Da nob
donū sciaz luctū et vmitē. qten⁹ tā nr̄ā q̄z ali
ena pcta cognoscam⁹ et defleam⁹ ut nobis
debita nr̄a dimittas Et sic p̄solationē hēbi
m⁹ aduersus inuidiā. q̄ facit boiez dolere de
alieno bono. et aduersus irā q̄ ē p̄ria scien
tie. q̄ ira ip̄edit animū ne possit cernere ver
Ider sciaz enī et luctū in pñti remissionē ac
cipim⁹. et in futuro p̄solationē habebim⁹.
iuxta qd̄ legit Ad delicto meo mōda me. q̄ni
am iniq̄tatē meaz ego cognosco. Et bti q̄ lu
gent. q̄niā ipsi p̄solabūtur Panē nr̄ūm
qtidianū ꝛc. Vñ in euāgelio iohis Bñe sp
tat latine dis. Vñ oram⁹ vt oipotens pat
omnē victū spūalē et carnalē oī tpe nob⁹ ar
gire dignet. Quiq; aūt panes sūt nisi ne
cessarij. In via q̄ttuor et q̄nt⁹ in patria Cor
palis ad sustentationē. spūalis ad informa
tionē. doctrinal⁹ ad eruditionē. sacrament⁹
ad expiationē. et etnal⁹ ad fruitionē. De p̄mo
legit Mō in solo pane vuit hō De secūdo.
Amice accōmoda mihi tres panes De ter
tio Venite comedite panē meum De q̄rto
Qui panē dñi manducat indigne reꝰ erit
corpis dñi De q̄nto Ego sum panis viu⁹ q̄
de celo descēdi. Postq̄z enī fuerint homini
pcta dimissa. necessari⁹ est ei spūs fortitudi
nis ut p̄missū est. nō dicit Panē nostrū q̄ti
dianū. i. nobis q̄tidie necessariū. alioq̄n q̄d
nostr⁹ eēt nobis dare nō posset. nisi p̄ꝰ de
neret eē nostrum Da nobis hodie. q. d. Da
nobis spūtū fortitudis q̄ multiplici pane
roborat aīam. ne deficiam⁹ in pñti esurien
do iusticiā. p quā expellētes accidiā. i. tedium
de bono plena iusticia saturabimur in futuro.
Pmillō Bti q̄ esuriūt et sitiūt iust⁹ cā. q̄niā
ipsi saturabūtur Mathe⁹ dicit Panē no
strū supsubstantialē Qd̄ duob⁹ modis p̄t
itelligi. vl vt vna sit dictio. q. d. Da nob pa
nē nostr⁹ supsubstātialē. i. xp̄m q̄ est supsub
stātial⁹. i. sup oēm substātiā scz creatā. q̄ pa
nis est in altari Vel vt sint due dictōes. q. d
Da nobis panē nostr⁹. i. xp̄m q̄ est p̄pus ci
b⁹ fideliū et sup panē. i. p̄ter panē substan
tialē. i. necessariū ad sustētationem q. d. Da
nobis vtrūq; panē. s. mentis et corp̄is. Lucas
dicit Panē nostr⁹ q̄tidianū. qd̄ tā de corpa
li q̄z de sacrāmētali pane p̄t intelligi. vicz de via
tico Grec⁹ hz epynsion q̄ interp̄tat supsub
stantialē Hebre⁹ vō segola. qd̄ interp̄tatur
egregiū vel peculiarē. Ob hz forte lucas vi
dēs matheū dixisse segola qd̄ sonat pecliarē
dixit q̄tidianū Grec⁹ at ip̄es mat. q̄ vide
ens dixisse segola qd̄ sonat egregiū dixit epyn
sionē. i. supsubstātialē. Fiat volūtas tua
Hoc rogam⁹. ut quō angeli vel oēs scti in
culpabiles deo fuerūt. ita et nos absq; grauī
pcto illi faciamus in terra Volūtas dei du
pliciter intelligit scz et bñplacitum dei et nuz.
et signum beneplaciti tempalis Beneplacit
dei eternū semp impleꝫ Vñ Et volunta
ti eius q̄s resistet Et oia q̄cūq; voluit dñs
fecit. Signa bñplaciti tpalia sunt p̄cepto

phibitio.pmissio.psiluũ.ꝛ opatio. Uñ ꝟba gna opa dñi exq̃sita in oẽs volũtates eius Hec nõ semp ꝑplent. sed vt impleant orat. Uñ or. Fiat volũtas tua.i. opeꝑpleat.qõ ꝑ cipis.qõ ꝓsulis.qõ suades.qz nõ sufficit vo lũtas nisi assit facultas. Sicut in celo ꝛ in tra ro ẽ.sicut illi q̃ sũt in celo volũtatẽ ei⁹ faciũt sic ꝛ nos in terra faciam⁹ Uel sicut in celo ꝛ in terra.i.sic in angel'ita ꝛ in homĩbus.vel sicut ĩ pfectis ita ꝛ in ꝓuersis.vel sicut in xpo ita et in eccl'a.vel sicut in mẽte ita pariter ꝛ ĩ carne.vt caro nõ ꝓcupiscat aduersus spũz ꝟm illud. Cor meũ et caro mea exultauerũt in deũ viuũz.q.di. Da nobis spũm ꝓsilij.vt faciam⁹ volũtatẽ tuã. maxie miscdiaz q̃ p/ mit auariciã.q̃ten⁹ miscdiaz ꝓsequmur.ꝟm illud. Beati misericordes. q̃niaz miscdiam ꝓsequent. Sicut enĩ auaricia ꝓsistit in acq̃ rendo ꝛ retinẽdo.ita miscdia ꝓsistit in dan/ do ꝛ dimittendo. Huⁱ⁹ petitionis ꝛ aliaz ũ duaz ꝛmpletio inchoat in via ꝛ ꝓsũmat in patria.vbi nil velle poterim⁹ nisi qõ deũ vel le sciem⁹.tunc diligem⁹ deũ ex toto corde.ꝛ ex tota mẽte.et ex tota aĩa. Et corde.i. intelle/ ctu diligim⁹ filiũ.toto.i. sine errore. Ex mẽte .i. mẽoria diligim⁹ ꝑsẽm.tota ro ẽ sine obli/ uione. Ex aĩa.i. volũtate diligim⁹ spiritum sanctũ.tota.i. sine ꝓtrarietate.patrẽ poñam filiũ sapiẽtiã.spũm sanctũ bonitatẽ. Ad/ ueniat regnũ tuũ. Hoc rogam⁹ vt sp xpus regnet in nobis ꝛ nõ peccatũ vt nos patos inueniat.q̃n aĩam a corpe ubebit exire Be gnũ aũt dei or et militans eccl'ia.qz regitur. ꝛ triũphans eccl'ia qz regnat. Itẽ regnũ dei or ꝛ grã fidei et gl'e sẽ. Rursus regnũ dei or ꝛ intellectus scripture ꝛ loc⁹ patrie. De re gno militantis eccl'ie scriptũ est Exibũt an/ geli ꝛ segregabũt malos ꝛ colligẽt or regno ei⁹ oĩa scãda la De regno triũphãtis eccl'ie repit Uenietꝛ recũbẽt cũ abraã ysaac ꝛ iacob in regno celo ruz. De regno fidei dicit scriptura Regnũ dei ĩtra vos est. De regno spei ait dñs. Hoc/ cipite regnũ.qõ vobis paratũ est ab origie mundi. De regno scripture legit. Auferet a vobis regnũ dei ꝛ dabit genti faciẽti fructũ ei⁹. De regno patrie repit. Fulgebunt iusti sicut sol in regno pris eor. Et ipe xps or regnũ dei.ꝟm illud. Si ego in digito dei eijcio demonia ꝓfecto venit in vos regnum dei. Aduẽiat igit regnũ tuũ.i. veniat regnũ ad regnum militãs vicz ad triũphans. Ut regnũ tuũ adueniat.i. ad videndũ te veniat. vt regnũ fidei ad regnũ transeat spei. q̃niaz hec est vita eterna. vt cognoscam⁹ te solum verũ deũ ꝛ quẽ misisti iesũ xpm.q.d. Da no bis spũm intellectus.q̃ mũdati corde intel/ ligam⁹ te in pũtu regnare ꝑ fidẽ vt in futuro videam⁹ te regnãtẽ in nobis ꝑ spẽm. Tũc cognoscem⁹ sicut et cogniti sum⁹ Uidẽtes nũc q̃si ꝑ speculũ in enigmate. sed tunc facie ad faciẽ eũ videbim⁹ deũ deor in syon Qđ est ꝓtra gulã. Be q̃.ppba. Unũ unq̃t rebri etas auferũt cor. Ider itellectũ ei desinit hõ carnaliter viuere. Uñ hiero. Alma sciẽtiam scripturaꝝ ꝛ carnis vicia nõ amab Sãc/ ctificet nomẽ tuũ. Hic rogam⁹ vt nos scti sim⁹ ꝛ iusti.ꝛ recedam⁹ a malo ꝛ semp faci am⁹ bonũ. Et nota q̃ nomẽ pris q̃tuor mo dis sanctificat in filijs. duob⁹ in via ꝛ duo/ b⁹ in patria In via ꝑ efficientiã ꝛ pseueran ãti. in patria ꝑ ꝓsumationẽ effectionẽ. In via nãq nomen pris sanctificat in filijs q̃n sctificationis effectũ opat in eis. vel ꝑ sctifi catio quã acceperũt in noie pris. pseuerat in illis. In patria vo nõmẽ pris sanctificat in filijs.q̃ sanctitur ꝛ ꝓfirmat in eis ut nũq̃z possint a felicitatis grã separari. Hic est q̃ mobile nomẽ pris in filijs. Hã ꝛ iudas q̃n fuit filius. q̃nq̃z nõ fuit. Ider o q̃ possibilitate mouenda dixit apls. Castigo corpus meũ et in futurũ redigo. ne forte cũ aliis ꝓdicaue/ rim ipse reprobus efficiar. Ubiq̃z nomẽ patris sanctificat in filijs.q̃ ubi tales sũt filij i q̃b⁹ pater sanctus apparet. tũc erũt manifesti qui nũc sũt occulti.ꝟm illud. Hos insensati vi/ tã illoꝝ estimabam⁹ insaniã. ꝛ finẽ illoꝝ sñ honore. et ecce quo ꝓputati sunt inter filios dei et inter sanctos sors illoꝝ est Dicit er go sanctificetur nomen tuum quasi dicere t Da nobis spiritum sapientie. ꝓ ouk dicitur a sapore. id est iocunditatem eternam. in gulemus q̃m suauis est dominus. gene/ ra tem in nobis pacẽm. id est motuum in teriorũ quietem ut caro nostra non concu/

piscat aduersus spūm. q̄ nō est pax ossibus meis a facie peccatoꝝ meoꝝ. vt ita sāctificetur nomē tuū. i. pater in filijs. q̄tenꝰ in pūtu difficile. i futuro nequaq̄ a filiatōis gratia separēt. Qđ est manifeste ꝓtra luxuriā. qua q̄ laborat nō iocūdat in deo. pacē mētis nō hz. filiꝰ dei nō est. sed iumēto assimilat. q̄ q̄ iumentū in suo stercore ꝓputrescit. gustato eis spū desipit oīs caro ¶ In fine dñice orōnis ponit amē qđ ad oēs petitiones refert. Hebreꝰ aūt ponit in fine vnū ex his tribus amen. sela. salez. q̄ sonāt vē. sp pacē. Be amē dictū est sub ti. de salutatione ad ꝓplm. Luc. aūt amē q̄nq̄ affectū optantis exꝑmat. hic tū ꝓclusionis affirmationē oñdit. Ūñ glo. mathei. vj. Amen sig̃ficat in his oīb⁹ petitōnib⁹ indubitanter a dño tribui qđ petit. si vltime ꝓditionis pactū fuauerim⁹. Ūñ subdit. Si dimiseritis ꝛc. Et ideo amen ℞ nō a ꝓplō vel clero. sed a sacerdote. pferēt. Cū enim ipse sit mediator inter ꝓplm et deū. q̄ eius est vota ꝓpli deo offerre. et ipsi⁹ volūtatē ꝓplo renūciare. sic legit ero. xix. magis ꝓgruit illud a sacerdote. pferri. a q̄ ꝓuēit petita a dño fuisse cōcessa affirmari. q̄z a ꝓplo cui hmōi renūciatio ipso mediāte fieri dz. In alijs vō orōnibus q̄ in officio ecclesiastico dicuntur amen potiꝰ exꝑimit affectū optantis. q̄z cōclusionē affirmātis. ideoq̄z in illis ꝓgruit ꝓferri a ꝓplo. a quo optat qđ illis a sacerdote orante postulatur ¶ Deinde profert tū hic sacerdos amē sub silentio. ¶ Primo in signum q̄ dñs vult orantes latere q̄ a dño exaudīti sint ne postmodū tepescāt. Secđo q̄z si alte pferret amē q̄ affirmat orōez dñicā exauditā eē. iudicari posset ꝑsūptio et q̄dā ostētatio sacerdotis.

Tertia pars misse de silentio p⁹ Dominicam orationem

Tertia pars misse

incipit in hac orōne. Libera nos q̄s dñe ꝛc. Que orō dr emboliſmus vel superexcrescentia. eo q̄ nihil in ea petit qđ in ꝓcedenti dñica orōe petitū nō fuerit. nec tū superfluit. q̄nā est repetitio et exꝓsitō nouissime petitōis illi⁹. Illa ei dic̄ Libera nos a malo. Ista dicit. Libera nos q̄sum⁹ ꝛc. Et subdit a quib⁹ malis scz ꝑnīb⁹. ꝑteritis et futuris. Et subdit etiā trāsit⁹ ad orationē ꝑ pace. ibi. Intercedēte btā ꝛc. Ult dicit superexcrescētia. q̄in ꝑmutua ecclia multo tpe dicta nō fuit Et nota q̄ dupler ē emboliſm⁹. vicz q̄tidian⁹ et annu⁹. Quotidian⁹ ē hec oratio Cū enī amen sit finis dñice orōis et illud reseruat sacerdoti a clero dicente. sed libera nos a malo vt ꝑmissum ē. patz q̄ hec oratio intelligit emboliſmus nō solū q̄tidianus. vexetiā dñice orōis Emboliſm⁹ etiaz q̄tidian⁹ sūt ꝑfatōes vt vē dignū ꝛc. et ꝓmūicantes ꝛc. et hāc igit oblatōnē ꝛc. te igit clemētissime pater. Annu⁹ vō emboliſm⁹ est ꝓsecratio olei infirmoꝝ. de q̄ dicet in. vj. ꝑte sub ti. de cena dñi et bñdictio vuaꝝ et agni paschalis et hmōi. et etiā frugū et fabaꝝ ꝓmaꝝ. q̄ erinstitutione eccl̄ie habent pape sup altare bñdicunt Emboliſmo finito nō ꝓcludit. ꝑ domunū. hec enī est emboliſmoꝝ et ꝑfationum ꝓsuetudo. sed ei ꝓtinuat orō Da ꝓpic⁹ pacē ꝛc. Da pacē inquā pectoris vt sim⁹ a peccato liberi. Da pacē tpis vt sim⁹ ab oīpturbatione securi. nocet ei infirmis ꝓturbatio. Et ecce q̄z apte enodat a quib⁹ malis erui deꝑcemur. Hec aūt orō. Libera nos ꝛc sub silētio dr. put dictū est sub ti. de pat noster. sup. ℣bo. Deinde ꝑceptis. qđ silētiū sig̃ficat sabbatū q̄ corp⁹ dñi in sepulcro qeuit Tūc enī nullus fidē ꝑdicauit. Ūñ luca testante. mulieres q̄ parauerāt vnguēta sabbato qđē siluerūt ꝑm mandatū legis. xp̄s tū nō siluit imo ipse q̄ ꝑm carnem in sepulcro qeuit ꝑm aīam descendit ad inferos. vt fortioꝝ supueniens superet fortem armatum ad qđ sig̃ficandum ecclia romana dicit ipsam orationē alta voce in die parasceue. et mediolan. sp. et tūc momordit infernū ducēs suos vinctos de lacu vbi nō erat aq̄. liberans eos de malis ꝑteritis ꝑntibus et futuris. et dās eis ꝑpetuā pacē in q̄ sūt sp. et a pctō liberi. et ab oīpturbatōe securi. Ūñ de lacu liberati se et totā eccl̄iam orat ꝑsbiter dicēs. Libera nos. ꝛc. Et q̄ nos indigni sum⁹ veniaz de ꝑteritis et ꝑntib⁹ atq̄z de futuris cautelā ꝑme-

reri. nisi nobis donet oratione beate virginis. et beatorum petri et pauli atque andree et aliorum sanctorum ideo hic eos in nostrum patrocinium invocamus Ad impetrandam ergo pacis gratiam imprecatur mater salomonis. i. vir pacifici. et michael nuncius pacis. et baptista pacis et tres apli testes pacis et non plures. quia in ore duorum vel trium testium stat omne verbum. Dominus ergo orauimus ut liberaremur a malis. nunc vocat pace oramus. Rursus licet omnes apli fuerint propter auctoritatem apostolatus annumerati. in hac oratione quia triduum quod dominus in sepulcro iacuit designat tres repetunt. et specialiter isti tres propter aliquas eorum progatiuas videlicet propter priuilegium prorogatiue dignitatis quod ad petrum. propter priuilegium predicationis et immensi laboris quod ad paulum. et propter priuilegium numium concupite crucifixionis quod ad andream. Adhuc in hac oratione est intentio inuocare non solum apostolos verum etiam omnes sanctos. quod pertriplicem statum distinguuntur. sicut et omnes qui sunt in militante ecclia. aut enim fuerunt vel sunt in statu coniugali. quod propter petrum. aut in statu continentie et viduali. quod per andream. quod per crucem. creditum viduali statu fuisse. aut in statu virginali. quod per paulum designatur. ad quem statum etiam angeli reducunt. quia virginitas soror est angelorum Et debitam mariam etiam fit mentio tacitum deportami/sericordie Postremo nota quod per secretorum triadicum ad misterium presecratois corpis dni nri ihesu christi dicitur Postquam receptis salutaribus. et oratio dominica. et hec oratio. Libera nos quesumus. et Propter tres dies quibus dominus corpus iacuit in sepulcro siue propter triplicem legem. scz naturalem. mosaycam et euangelicam

De resumptione patene

Via post passionis tristitiam ad resurrectionis gaudium puenit. iuxta illud Ad vespurum demorabit fletus. et ad matutinum leticia. ideo subdyacon⁹ interea diu chorum rndet. sed libanos a malo. accedes ad dyaconum tradit illi patenam inuolutam. Dyacon⁹ vo illam recipiens eam releuat. et releuatam reponitat et tradit sacerdoti osculando illius manum aut humerum dextrum. Sacerdos vo cum ea signum crucis sancte sibi facit in facie et ea postmodum osculatur Hi quidem tam numero quam obsequio sanctas illas mulieres significant de quibus narrat euangelista matheus. Vespere autem sabbati. que lucescit in prima sabbati venit maria magdalene. et altera maria videre sepulcrum reponitatem sepultam. i. corpus passum titudie caritatis in obsequium sepulture Juxta quod legitur. quod mulieres emerunt aromata ut venientes ungerent ihesum. Et valde mane una sabbatorum veniunt ad monumentum orto iam sole. et dicebant ad inuicem. quis reuoluet nobis lapidem ab ostio monumenti. Accessus igitur diaconi quem marias signat. in traditione patenam. signat illud quod manie venerunt videre sepulcrum et resurrectionem xpi late credentes. ea apostolis nunciauerunt. quod dominum sue fidei latitudinem obtulerunt. non de manu diaconi patenam. i. latitudinem caritatis. sacerdos accipit. i. xps acceptat Vel pontifex diaconum intelligat nicodemum. qui etiam late credidit et obsequium exhibuit saluatori Quo vo patena pannus inuoluta deum creuelata ad altare deportat. Best quod moyses de fiscella est ad regiam productus domum. exo. ij. Vel ex qua deum latuit. ignotus misteriis ac ecclia exaltata ad rpm ascendere de egipto docens. Quo vo sacerdos sup patenam sibi a ministris oblatam signum crucis facit repputat illum qui matthea legitur. quod principes sacerdotum et pharisei signauerunt lapidem cum custodib⁹ sz nec non ista nec ipsum signum crucis necessitatis sunt. Item quod patenam oblatam recipit signat quod xps ones ad se ex caritate redeuntes cum oratorio recipit. quod etiam ex eo pz. quod matrem pseuerantem et alijs apparuit. Be Benedictionem subtrahi. de oblatione sacerdotis. Postquam traditam dyacono patenam subdyacon⁹ manipulum quo patenam tenuerat inuolutam. plicatam non supponit altaris. sz alibi deponit. quod significat illum qui legitur Iohannem. xx. c. quod petrus in monumentum intrans videt sudarium quod sup caput xpi fuerat non cum linteaminib⁹ positum. sz separatum in vnum locum inuolutum Byacon⁹ autem manum seu humerum dextrum sacerdotis osculat. ad notandum quod ipse vult esse socius in passione vt socius sit in regno. sz quod dicit apls Si compatimur et conregnabimus. Rursus quod osculatur dextrum illius humerum significat quod deum Benedictum videre non possumus. nisi per speculum et enigmate. in futuro vo videbimus eum sicuti est. Quo vo crucifixus ardenti ofide

rio q̄rebat̄ iuxta qd̄ angel⁹ inq̄t mulieribus
Scio q̄ iesum q̄ritis crucifixū. Idcirco cū
patena crux signat̄ in facie sacerdotis. in q̄
maxīe vires aīe vigēt. ⁊ ut h̄ signo munit⁹
possit dei ꝓuitū sine impedimēto ꝯsūmare
Statimq̄ sacerdos osculat̄ patenā. ondēs
q̄ xp̄us ꝯfestim īpleuit d̄siderū mulierum
Moxenī occurrit illis dicēs. Auete Que
ꝓcidentes tenuerūt pedes ei⁹ ⁊ adorauerūt
Necē dubiū q̄n pedes ei⁹ fuerint osculati.
De h̄ sub ti. de osculo pacis dicet̄. Osculat̄
etiā patenā. q̄i petēs a deo pacē corpis ⁊ aīe
Orādū enī est ꝑ pace tpali. qd̄ fit spāliter in
quibusdā ecclijs. Osculū etiā hmōi carita-
tē sig̃t. ꝓut dicet̄ ibidē. Rursus iō se sig̃t cuz
patena. ⁊ p⁹ osculat̄ illā. ad notandū q̄ si ꝑ
passionē filij recōciliamur deo pri erim⁹ et
heredes regni celestis. Vel signū crucis cū
osculo sig̃t gloriationē xp̄i in cruce cū cari-
tate Quidā etiā cū patena se signāt añ pe-
ctus. ꝑ qd̄ sig̃ficat̄ sincera affectio. q̄ ꝑ ptes
corpis ⁊ cordis in sacra scriptura sig̃ficat̄.
Quidā aūt pri⁹ osculant̄ patenā cū dicūt
Da ꝓpici⁹ pacē. ⁊ postea cū osculata pate-
na in vltima clausula. s. ab oī ꝑturbatione
securi. se signant. q̄ ꝑ crucē ⁊ h̄ sacrificiuz et
odore ei⁹ oīa in celis et in terris pacificata
denunciāt. Quidā q̄z ꝯseq̄nter osculātur
sūmitatē ⁊ pedē calicis. qd̄ osculū p̄tendit ī-
timū affectū ad monumētū seu sepulturaz
xp̄i. exēplo magdalene que ex affectu stabat
ad monumētū foris plorās. vt d̄r in iohāne
Osculū q̄z pedis calicis sig̃t osculū pedum
xp̄i. de q̄ iam dictū est. Aliq̄ etiaz cū patena
sūmitatē lat⁹ ⁊ pedē calicis tangūt qd̄ sil̄r ex
affectu intimo faciūt. q̄i totū monumentū
amplectētes qd̄ ꝑ calicē ⁊ patenā repñtat̄. h̄
enī ꝓpriū ē feruēter amātiū. q̄ nō saciantur
nisi dilectū ex oī ꝑte corpis sui tangāt. ⁊ etiā
res dilecti. qd̄ maxīe oñdit magdalena. que
a monumēto nō recedebat. Tact⁹ q̄z cum
patena in sūmitate ⁊ latere ⁊ pede calicis. si-
gnificat tres cruciat⁹ dñi scz in capite. in la-
tere ⁊ in pedib⁹. Alij v̄o tangūt p̄rio pedez
calicis. scd̄o lat⁹. tertio sūmitatē. ad oñden-
dū q̄ ꝑ hmōi sacramēti v̄tutē ad sūmuz gra-
dū ꝑuenit̄ v̄tutū. Sūt enī in corde ascensio
nis g̃dus. iuxta illud p̄s Et ābulabūt de vir
tute in v̄tutē. Et iob Per singulos gradus
ꝓnūciabo illū. Aliud etenī sūt v̄tutis exor-
dia. aliud ꝓfectus. ⁊ aliud ꝑfectio Vel ꝑta-
ctū pedis incarnatio. ꝑtactū lateris passio
ꝑtactū sūmitatis ascensio significatur.

Finita orōe ꝑmissa scz. Libera nos
ꝛc. resūpta patena. dyacon⁹ disco-
opit calicē. inde remouēs corpale
⁊ sup calicē sedulo intuet̄. Deinde sacerdos
intēdēs hostiā frangere. ipsā de altari leuat
⁊ sup patenā collocat. Vñ tollens eā super
calicē ꝑ mediū frangit dicēs. Per eūdē do-
minū nostrū. Et in q̄busdā ecclijs ꝑtē q̄ p⁹
fractionē in dextra manu remāsit. ponit su
ꝑ patenā dicēdo. Qui viuit. ꝛc. Partē v̄o q̄
in sinistra remāsit. iterz ꝑ mediū frāgit. ⁊ ꝑti
culā q̄ post subdiuisionē in sinistra manu
remansit. ꝯiungit ꝑti p̄us sup patenā posi-
te dicēdo. in vnitate spūssancti ꝛc. Alteram
v̄o ꝑticulā in dextra remanētē tenet sup os
calicis cū duob⁹ digitis. scz cū pollice ⁊ indi
ce. et erecto calice sil̄ ⁊ ipsa ꝑticula parū cuz
ambab⁹ manibus eleuatis alta voce dicit.
Per oīa secula seculoꝝ. Quo dicto calicez
sil̄ cū hostia deponit ꝓferēs. Pax dñi sit sp
vobiscū. ⁊ h̄ dicēdo ꝓducit ter signū crucis
sup calicē cū dicta hostie ꝑticula. Deinde ī-
mittit ꝑticulā illā in calicē dicēs. Fiat ꝯmix
tio corpis ꝛc. Et postea ꝑ ep̄m dat̄ hñdictio
solēnis. De singul̄ igit̄ ē videndū. ⁊ p̄rio q̄re
dyacon⁹ discooꝑit calicē. ⁊ in eū discooꝑtū
intuet̄. Circa qd̄ dd̄m est. q̄ os calicis i h̄ lo
co ostiū sig̃t monumēti. de q̄ dyacon⁹ cor-
porale remouet ⁊ in eū sedulo intuet̄. sig̃ns
q̄ angel⁹ dñi lapidē ab ostio monumēti re-
uoluit. ⁊ l nthea mē amouit. ⁊ in sepulcro di
ligenter aspexit. Scd̄o videndū ē q̄re sa-
cerdos hostiā sup patenā locat ⁊ inde eam
tollens sup calicē frangit. Circa qd̄ dd̄m est
q̄ ꝑ calicem christi passio vel etiā eternebti-
tudinis fruitio desig̃tur. Vñ psal̄. Et calix
meus inebriās q̄z ꝑclarus est. Et iterz Ine-
briabunt̄ ab vberiate dom⁹ tue ꝛc. Per pa-
tene rotunditatem bonorū operz perfectio
significat̄. Sacerdos ergo volens hostiam
frangere. p̄mo eā sup patenaz locat. vt inde

illã tollens super calicẽ frangat. ad significã dũ q̃ nemo passionib⁹ hui⁹ mõdi merito/rie valet exponi. vel etiã ad eterne beatitudi/nis fruitionẽ admitti. nisi ꝓus in bonoꝝ operũ perfectione fuerit solidat⁹ ¶ Ñ ap̃s ad ephe. vj. Accipite armaturã dei vt possi/tis resistere in die mala. et in oĩbus perfecti stare. Adhuc patena hostie suppõit̃ & super calicẽ frangit̃. ad significandũ q̃ rp̃s ex lati tudine caritatis ꝑ patene dispositionẽ sig̃fi cate se suppositi passioni. Rursus sup cali/cẽ frãgit̃ ne minutie sparganť. sz in ei⁹ cõca/uitate caute recipiãť. Allicubi tñ sup patenã hostia frangit̃ vt esse panis viuus q̃ de celo descẽdit fract⁹ ꝓ nobis in ara crucis remẽo reť. Allicubi q̃z hostia comedenda de altari tollit̃ Illã in ve. te. sacerdotes panes ꝓpositi onis de altari sublatos comedebãt ꝑut est dictũ sub ti. de oblatione sacerdotis. Tertõ videndũ ẽ q̃re hostia frangit̃ Et q̃dẽ q̃ in le ge videbať simulago frustratĩ offerri. Sed & redẽptoꝝ noster bñdixit panẽ & fregit fractũ q̃z discipul⁹ distribuit. Et iõ sacerdos & legẽ et rp̃m sequẽs panẽ sacrosanctũ in tres ꝑtes ptit̃. vt in fractione panis dñm agnoscam⁹ sicut et illi duo discipuli dñm cognouerunt quib⁹ ipsa resurrectõis die eũtib⁹ ĩ emaus apparuit. Bũ enĩ sic̃ ait ꝓsper hostia frãgit̃ & sanguis in ora fideluĩ infũdit̃ immolatio corꝑis x̃pi in cruce & effusio sanguis ei⁹ de latere deligit. ¶ Quarto q̃re ꝑ medĩũ hostia frãgit̃. Circa q̃d notãdũ ẽ q̃ in duas medie tates frangit̃ iuxta duplicẽ ꝓdestinatoꝝ sta tũ. s. eẽne glie & tpal̃ miserie. Iõq̃z vna medi etas subdiuidit̃ ĩ duas ꝑtes. q̃z vna ẽ ꝑ ꝓdestinatis. q̃ purgant̃ in purgatorio ali⁹ p illi q̃ adhuc viuũt in ista mũdo caduco. ꝑut ifra dicet̃. ¶ Quito q̃re ꝑs hostie p⁹ fractionẽ ĩ manu dextra remanẽs pot⁹ ponit̃ sup pa/tena q̃z q̃ ĩ manu sinistra remãsit Et q̃dẽ ꝑs ipsa q̃ in dextra manu remãsit deligit ꝓdesti natos q̃ iã sũt in gla & iã tenẽt illã recti tudi nẽ. cui nulla ꝑuersitudo admisceri põt. & iõ merito in ꝑte dextra tenet. Altera vo ꝑs dsi gnat illos ꝓdestinatos q̃ adhuc sũt in tpali miseria. vbi multa obliq̃ & pauca recta ĩ ueniũt q̃re merito in sinistra tenet. Illa igit̃ q̃ est in dextra cũ diuidẽda nõ sit vt iã dicet̃ sup patenã ponit̃. q̃ vo ẽ in sinistra cũ diui/dẽda sit nõ deponit̃ sz diuidenda retinetur ¶ Sexta q̃re ps q̃ in sinistra remãsit iterũ subdiuidit̃. Ad qd dom ẽ q illi q̃ sũt ĩ gla vni formẽ statũ tenẽt & vna bitudine fruunt. nõ ps in dextra manu retenta & sup patenã col locata. q̃ illos vt ꝑmissũ ẽ signt. nõ frãgit̃. sz illi q̃ sũt in tpali miseria in statu & misia sũt di/uisi. nã ali⁹ est stat⁹ et miseria eoꝝ q̃ adhuc viuũt in corꝑe. & ali⁹ ẽ eoꝝ q̃ purgant̃ ĩ pur gatorio igne. & iõ ps que in sinistra tenet̃ il los sig̃ficans subdiuidi dz. ¶ Septimo q̃re pticula p⁹ subdiuisionẽ remanẽs ĩ sinistra ꝓũ git̃ parti. sup patenã ꝑus posite. Ad qd dom est q̃m augu. de⁹ duas hz man⁹ scz dextrã q̃ miseret̃ & sinistrã qua punit. Illis q̃ sũt in purgatorio in quãtũ ibi purgãtur rñdz sola punitio. & ideo pticla q̃ in sinistra tenet̃ illos figurat Hi vo q̃ adhuc sũt in pse/ti vita. in q̃ est stat⁹ merẽdi ꝓseq̃ pñt miseri/cordiã. & iõ ipsi ꝑ aliã pticulã q̃ est in dextra signant̃. Quia ergo de his q̃ sũt in purga/torio nullũ est ꝺubiũ. sicut nec de illis q̃ sũt ĩ paradiso. q̃ztũ ad futurã gloriã. iõ merito particula q̃ erat in sinistra eos designãs cõ iungit̃ parti ꝑi⁹ sup patenã ꝓsite. q̃ illos q̃ sũt in paradiso deligt. ꝓ ea zisti illis ꝺubi tant̃ sant ꝓiungendi. Be ꝺ tñ aliter ꝺ infra di cet̃ Sed pticula q̃ in dextra remãsit designs eos q̃ sũt in pñti vita. illi pti q̃ est supra pate nã nõ ꝓiungit̃ sed in sanguinem mittit̃. q̃ illi adhuc egẽt meritis passionis x̃pi. q̃ merita pcesserũt ex effusione sanguis immaculati. Ex ꝑmissa aũt duaꝝ ptiũ ꝓiunctione duo re/sultãs q̃ in modũ lune cornua ꝓnexitatem vtriusq̃z testamẽti in x̃pi passione factã deli gnãtia Et illa vsus calicẽ durigẽda sũt q̃ si/bi corꝑent sanguinem sine q̃ corꝑ⁹ nõ est. In hac etiã ꝓiunctione repñtat̃ q̃ post q̃z aliq̃ tã pñtibus q̃z futuris pssuris purgati fuerunt ipsi deo q̃ est nrã beatitudo pfectissima vni/one ungẽtur. ¶ Octauo q̃re ꝑ ea ꝓseruant̃ ptes extra calicẽ supra patenã reseruantur. Sup q̃ aũt qdã. q̃ tres ptes hostie tres sta tus bonoꝝ figurãt. s. q̃ sũt in celo. q̃ ĩ purga/torio. & q̃ in mundo vsant. vt iã dicet̃. Ider cali

cē aūt ꝑm aliquē respectū ipsa eterna fruitō
vt p̄missū ē. Qz ergo tā illi q̄ vsāt in ꝫ sec'o
q̄z illi q̄ sūt i purgatorio nōdū ad illā fruitī
onē admissi sūt. cū ipse due ptes extra calicē
refuant donec sum āt. Sz ꝫ rō nō ꝓcedat
per oīa cū p̄missū. et ideo alia rō inferī assig
tur. Ist̄dō etiā dici q̄ due hostie ptes ī sup
patenā ponūt. q̄niā si oēs ptes sup os cali
cis cū ambab⁹ manib⁹ tenerent multa q̄dē
picula ꝓtingere possent. de facili enī possz er
rorē ps nō mittēda ī calicē mitti. Vel ꝓpter
manuū tremorē oēs ptes possent ī calicē ca
dere. Sacerdos etiā talit ipedit⁹ ñ posset q̄ī
cūbūt libere expedire et silia. Alij tñ oēs ptes
supra os calicis tenēt. ne forte ꝓpter illay de
portationē seu trāslationē aliq̄ mō pticula
cadat aut remaneat in patena. de q̄ etiā sub
ti. de ꝓmunicatōe sacerdotis dicēt. Ist̄ono
q̄re pticulā q̄ remāsit in dextra sacerdos su
pra os calicis tenet. Ad q̄d dōm est. q̄ pticu
la ipsa vt p̄missū est repñtat illos q̄ adhuc ī
corpe viuētes indigent miscōia dei siue p̄di
ctis meritis passionis xp̄i et sanḡnis ei⁹ effu
sione ꝓcedentib⁹. Tenet ergo ipsa pticula
supra os calicis respectu directo ad sanḡnē
vt dēt intelligi intētio necnō expectatio et cō
sideratō vniuētū q̄ ad merita et passionē xp̄i
Et tenet cū pollice p quē vigoz vtutis. et cū
indice. p quē mētis discretio sigficat. ad oñ
dendū q̄ cū fidei vigore et mētis discretōne
hec ꝓsideranda et expectanda sūt. Vel cum
duob⁹ digitis tenet ad designādū duplicē
naturā q̄ fuit in corpe xp̄i. diuinitatem scz et
hūanitatē. Et ꝓiūgit sanguini. ad oñdēdū
q̄ q̄ digne et cū fide. merita et passionē christi
ꝓsiderant et expectāt. ei⁹ passione et meritis
iuuant. ¶ Decimo q̄re sacerdos dicturus
Isder oīa secula seculoz seeriḡit. Et est dōm
q̄ cū ipe petere velut ꝓpetuā exñtiaz dñi no
bisc̄ū. et oē datū optimū et oē donū pfectum
desursū sit. merito ad deū se tūc corpe et men
te erigit sperās se accepturū q̄d petit. ¶ In
decimo q̄re vba ipsa pferens vocē suā exal
tat et parū calicē eleuat. Sup q̄ dōm ē q̄ sa
cerdos xp̄i vicari⁹ hostia vt p̄missū est fra
cta morꝑ pacē annunciatur⁹ vocē exaltat. vt
ꝑplus pacez desiderans ꝫ intelligens dicat
amen. et calicē parū ab altari eleuando. oñ
dit q̄ xp̄s q̄ per passionē q̄ p calicē designat
descenderat. eleuat⁹ p resurrectionē a mor
tuis. pacē post modū discipul'tumentib⁹ nū
ciauit dicens eis. pax vobis. Ist̄dōt etiā dici
q̄ quēadmodū p̄missū ē particula q̄ super
os calicis tenēt repñtat viuētes credētes et
expectantes iuuari meritis passionis et effu
sionis sanḡnis xp̄i. Sz nisi credam⁹ duo. p
mo scz xp̄m verū fuisse deū. et sanḡnē et cor
p⁹ nunq̄z fuisse a diuinitate sepata. scdo xp̄z
verū fuisse hoiem. et corp⁹ verū et sanḡnem
vez habuisse. dicta nō ꝓsequmur. Ist̄dꝛopt ꝫ
ergo calicē et dictā particulā parū sil'eleuat
vt oñdat q̄ firmiter credim⁹ p̄mū. et eaz sta
tum deponit vt oñdat q̄ etiā eodē mō credi
mus scdm. ¶ Duodecimo q̄re dicta eleua
tio et depositio fit cū vtraq̄z manu et nō cuz
altera tantū. Ad q̄d est dōm. q̄ ꝫ fit vt per ꝫ
dēt intelligi q̄ sicut p̄missa duo credit intelle
ctu. ita amat et appetit affectu et toto conatu
Fit etiā hoc ut securi⁹ et decenti⁹ fiat. ¶ Ter
tio decimo. q̄re morꝑ dicit altiori voce. Ist̄dax
dñi ꝛc. Et q̄dem q̄ nō solum per signa vez
etiam per vba resurrectionis est gaudiū ex
p̄mēdū. ideo sacerdos p leticiā de resurrectiōe
habitam. ꝓcedens statim depositio calice al
tiori voce dicit. pax dñi sit semp vobiscuz re
ꝑsentans q̄ vna sabbatoz iesus postq̄z surre
xit a mortuis stans in medio discipulorū
dixit eis. pax vobis. et itez pax vobis. Ioh.
xx. q. d. Bo vobis pacē pectoris in via et pa
cem eternitatis in patria. Idem ergo innu
it sacerdos dicens. Ist̄dax dñi. i. pax pectoris
sit semp vobiscū hic i p̄nti. et pax eternitatis
in futuro. Hec quidē pax ē illa q̄ tūc iustis
data est. quando aīa christi descendens ī in
fernū. unde omnes fideles eduxit. absterḡs
omnē lacrimam ab oculis eoz vt amplius
non sit eis dolor sed pax qua cū eo viuant
in eternū. vel illa q̄ est data corꝑi christi. q̄n
aīa eius ad corpus rediit. vt sicut nunq̄z aīa
turbata est ꝓ corporis morte. ita nec ipsum
corpus vlterius de sua mutatione turbetur
sed vtraq̄z pace fruatur. et sp de eterna beati
tudine letetur. ¶ Decimo q̄rto q̄re dicendo
pax dñi. ꝛc. terꝑcit signū crucis supra sanḡ

nem cum dicta hostie pticula. Alio qđ dom est q tres cruces significant triduu. q xp̃us fuit in sepulcro. Alt q tres mulieres q̃rebãt xp̃m crucifixũ ad ostuũ monumẽti. Alius. Quid q̃ritis viuentẽ cum mortuis. Quidecimo. q̃re dicto pax dñi ꝛc. chor⁹ rñdet. ⁊ cũ spũ tuo. Et q̃dẽ ℔ dicẽdo optat pacem ipsi sacerdoti. ⁊ petit etiã pacẽ sibi dari ⁊ vt dign⁹ sit illã recipe. ꝑdicit ter. Agn⁹ dei Qui tollis pcã mũdi miserere nob̃ Qui ter ad pacem celebrãti in eccl̃a sancte marie maiorus in vbe. ⁊ dicenti. pax dñi. nil rñdet. ꝓut i. vj. pte sub ti. de pascha dicet. Decimo sexto q̃re dicta hostie pticula ũmittit̃ sanguinẽ. Istẽpe fit hec ꝓmixtio. ꝓmo ad notandũ q xp̃i corp⁹ nõ fuit sine sanguie nec sanguis sine corpe. Secũdo ad designãdũ q vnũ sacramentũ ꝓficit ex specieb⁹ panis et vini. Tertio corpis ⁊ sanguinis p⁹ trinũ crucis signũ ꝓmixtio. est aie ad corp⁹ reditio. Dibus enĩ in celo et in terra pacificatis vtus trinitatis aiaz crucifixi reduxit ad carnẽ ne de relinq̃ret aiam ei⁹ in inferno. nec daret carnẽ ei⁹ videre corruptionẽ Juxta qđ ipse dicit in ps. Ego dormiui et somnũ cepi ⁊ exurrexi. q̃ dñs suscepit me. Significat ergo vnitatẽ aie ⁊ carnis. qua in resurrectione xp̃i demuo sũt vnite. Ista vt ꝓmissũ ẽ panis ad carnẽ ⁊ vinũ referẽt ad sanguinẽ. qa sm pbm in sanḡne est sedes aie. De ℔ etiaz sub ti. de oblatione dictũ est. Decimo septimo qñ ĩmissio ipsa sit facienda Et q̃dẽ aliq̃ infũdũt pticulã ipsam in calicẽ pus q̃z dicũt. pax dñi. ꝛc. qniã manifestũ ẽ pacẽ datã esse hoĩb⁹ bone volũtatis p resurrectõnem quã vba ipsa significãt. Alij vo dicto pax dñi ꝛc. ⁊ dicto etiã p⁹ agn⁹ dei. ꝛc. demũ ĩmittũt ipsaz in sanguinẽ vt eoz ozõ efficacioz sit. p eo q tenentes eã ĩ manib⁹. dũ dicũt. Agn⁹ dei ocũto corpali ⁊ mentali. reuerent̃ intuẽtur Tertij eã ĩmittũt cũ dicũt Bona nobis pacẽ. Cũ enĩ ter dicat. agn⁹ dei. ⁊ in primis duab⁹ vicib⁹ dicat miserere nobis. in ꝓmo enĩ dr miserere nob̃ q̃ztũ ad aiaz q̃ marie fũdat in sanḡne. in scõdo q̃ntũ ad carnẽ. patz q ista dupler ozõ diuisim dr. ⁊ iõ illa ps hostie p quã caro significat. ⁊ sanguis p quẽ aia tẽtigit. nõ dñt ꝓiũgi dũ ill' duab⁹ vicib⁹ dicit agn⁹ dei. sed soluz in fine tertij agn⁹ dei. vbi petit̃ pax sm vtrũq̃z. scz sm corp⁹ et sm aiaz Ipse enĩ lauit nos a peccatis nrĩs in sanḡne suo Quarti rectꝰ ⁊ vsitatꝰ agũt. q̃niaz dicẽdo pax dñi. ꝛc. pus q̃z dicant agn⁹ dei. ꝛc. ĩmittũt. Tertũ enĩ est q agn⁹ dei p⁹ salutionẽ repñtat illud qđ dñs fecit post q̃z discipulos visitauit. qñ vicz dedit eis ptãtem dimittendi pcã. ⁊ ideo sacerdos illud repñtat post ĩmissionẽ pticle hostie in sanḡnẽ dicit agnus dei q̃ tollis pcã mũdi miserere nob̃ ad designãdũ q sicut ipse corp⁹ sanḡni cõiungit. ita nos ꝓiũctos eidem sanguini seu meritis ex ei⁹ effusione ꝓcedẽtib⁹ ex sua bonitate a pcis emũdet. Et ĩmittẽdo dicit verba illa. Fiat ꝓmixtio corpis ꝛc. q vba referẽda sũt ad spẽs panis et vini. q̃bus xp̃i corp⁹ ⁊ sanguis ꝓtinet. Dicit aũt agn⁹ dei calicem ĩ coopto. ad notãdũ q xp̃s in domo ostijs clausis dedit aplis ptãtem ipsaz dimittendi pcã. Decimooctauo q̃re fũt tres ptes. Alio qđ dom est q frangit̃ in tres ptes. Dñico in mẽoriã trinitatis Scõdo in mẽoriaz triplicis status xp̃i. Dñs fuit cũ hoĩbus manẽs. Scõus fuit mortuꝰ in sepulcro iacens. Tertꝰ est ĩmortal' in celo exist̃s. Tertio vo i mẽoriã ⁊ signũ q xp̃s passus fuit in triplici pte sui. scz in pedib⁹ in manib⁹ et in latere. Quarto ĩ signũ q tres sũt ptes multitudinis corpis Ecclia est in celo siue in patria scz ecclesia triumphans. Scõa est in terra scz ecclia militãs. Tertia est in purgatorio. et hec dr purgans. Quito in typũ triũ psonaz eiusdẽ tiũ in emaus scz xp̃i et cleophe et ut qđã dicũt luce. Decimonono q̃ ptes ipse significẽt. vidẽdũ restat. Et q̃dẽ. ꝓmo sm gelasiũ papã ps ĩ calice posita sigt corp⁹ xp̃i qđ de vgie traxit. ps sicca comesta sigt oẽs fideles ps reseruata vsq̃z i finẽ misse sm antiquum eccl̃e romane morẽ p ministris vel infirmis sigt oẽs mortuos Scõo mõ ps in calice posita sigt eccl̃am militãtẽ. ps comesta triumphãtem. ps refuata eos q sũt ĩ purgatorio. Tertio sergi⁹ papa ita dic. Trifforme ẽ corpus dñi. ps oblate i calice missa corpus xp̃i q iam resurrexit monstrat. ps a sacerdote comesta ambulans adhuc sup terram. ps

in altari vsqz ad misse finē remanēs corpus
xpi.vel sm alios corpa fidelū latens īsepul
cro ¶Hec ps remanet i altari vsqz ad finē miss
se q2 vsqz in finē secli corpa sanctoz in sepul
cris erūt. Sz q ps vsqz in finē misse reseruet
nō in vsu Quarto etiā mō pt hoc misteriuz
explicari. Est enī corpus xpi vbis eccliā. scz ca
put cū mēbris. iuxta illud apli. Vnus panis
vnū corpus multi sumus. Et inuenunt in
isto corpe qsi tres ptes ex qbus totū corpus
cōsistit. Vna ps est ipsū caput. vicz xps qui
caput est. ps corpis ¶Altera ps sūt illi qruz
corpa requiescūt in tumulis. qui in xpo
xpō. sūt qi simul iuncte bene due ptes caput
i. et hoc corpis ps altera sicut scriptū est vbicūq
q3 fuerit corpus. illic congregabūtur. qua qle. ppter ea
in altari seu suppatenā due ptes simul iuncte extra
calicē reseruant. qi extra passionē q p calicem
designat Christus. enī resurgens a mortuis iam
nō morit. mors illi vltra nō dominabit. q cū ipo
sūt sancti nō esurient neq sitient amplius. nec
cadet sup illos sol neq vllus estus qm̄ agnus
trāsierūt. Tertia ps in calice ponit significās
sanctos q adhuc in mūdo viuūt. passionem
q3 passum sūt donec de hac vita migrantes
ad caelestia trāseant. vbi nec moriant amplius
nec vllatenus patiātur. Vñ vsus Tres ptes
facte de xpi corpe signant ¶Prima suā carnez
sanctos q3 secta sepultos. Tertia viuentes. hoc
est in sanguine tincta ¶Quarta qlicez gustant
in carne fideles. Quinto mō sm magistrū
guill. antisiodoren. ps q in sanguinē mittitur
significat viuos. vna alia mortuos q sūt in purga
torio. alia vo illos q sūt in paradiso. Orat enī
eccliā p viuis vt in bono perseuerent. p eis qui
sūt in purgatorio vt citius liberent. et purgent
p eis q sunt in celo vt orent p nobis Sexto
etiā mō sz augustinū ps i calice mittit vel po
nit p nō sanctis viuentibus. q voluunt in sā
guine. et in pcīs. Alie vo due p mortuis of
ferūt. vna p sctis q iam sūt in requie. et illa e gra
tia vacatio. q2 nihil restat in eis purganduz.
¶Altera p illis q ab hac vita. q licet saluande sint tñ
adhuc sūt in pena. et ideo ps illa dr oblatio
Sane pticula hostie in calicē dimissa sta
calix cū palla corporali cooptat q2 xpi corpus de
cruce depositū latuit in sepulcro sindone in

uolutū. q papa pallā significat ¶Quicesimo
loco videndū e qre nūc solēnis bñdictio datur
Et q dē hoc loco scz an pacē solēnis epalis
bñdictio dat. ad notandū q pacē nullatenus
hre possumus. nisi dñs noster iesus xpus pre
ueniat nos in bñdictionibus dulcedinis que
sunt benedictiones gratie ipsius. q2 sm psal.
Bñ est sal. et sup ipm suū benedictio sua.
Bū aūt eps se ad ipm bñdicendū conuertit
populus reuerent genuflectit. qui ipso facto
dicat. Benedicat nos deus deus noster benedi
cat nos deus et me. eū o. fi. ter. ¶Nā ipse dñs est
q ad illius inuocationē bñdicit. Vñ ps. Bñ
dixit filijs tuis in te. Et licet hic solēniter bñ
dicat. nihilominus quidē in fine misse iteruz
solēniter bñdicunt. de q benedictione ibi di
cet. Tū q2 postq dñs salutauit apl̄os iterū
dixit eis. pax vobis vt iā dictū est. et dicet sci
ti. de pacis osculo. Tū q2 sicut nō possumus
bñ incipe vel pacē acq̄rere nisi diuine bñdi
ctionis grā preueniat. ita nec in bono pficere
nec in pace finaliter pseuerare. nisi bñdictio
nis sue gratia subsequatur. In missa vo p de
functis pontifex solēniter nō bñdicit. Tum
q2 in illa oēs solēnitates cessant. Tū q2 hec
solēnis bñdictio fit nō solū p venialū deleti
one. verūetiā p ipli excitatione vt in dñi adiu
torio confidat. et bñdictū in secula confiteat. at ō
functi velut absentes excitari nequeūt. licet
possint nris suffragijs adiuuari. Tū quia
gaudiū nō dz luctui admisceri. Illud aūt
notandū est q p mortē et in morte dñi fidel
ata bñdictionē pcepit Vñ circa mortis of
ficiū rite dyacon ad eā hūiliari iuuitat dicēs
¶Hūiliate vos ad bñdictionē. et statim pon
tifex bñdicit Quidā asserūt hoc officiū nō esse
de septē officijs misse. eo q has bñdictiones
romana nō inuenit eccliā vnde nec vtit eis. et
ideo nō hic sed in fine misse bñdicit Sz cū
q3 inuenerit recte in hoc loco ponūt. vbi xps
ad inferos descendisse repit. et cz prio aīe re
surrectionem. cū eductis de carcere eternaz
tribuit benedictionem. ¶Has bñdictiones p
figurauit iacob q filijs suis. et moyses q fili
is israel. et christus qui discipulis moriens
benedixit.

De agnus dei.

Via ihesus statim vt salutauit apl̃os vt iam p̃missuz est dedit eis pt̃atez remittẽdi pct̃a dicens. Quoz remiseritis pct̃a remittũtur eis. ⁊ q̃z retinueritis retẽta sũt. Idcirco chorus clamat ad deũ ⁊ postulat. Agn⁹ dei q̃ tollis pct̃a mũdi miserere nobis Siquidẽ iohãnes vidẽs ihesũ ãbulantẽ dixit Ecce agn⁹ dei. ecce q̃ tollit pct̃a mũdi. Quare aũt eum vocauerit agnũ. determinat subdẽs. q̃ tollit. i. q̃ venit vt tolleret pct̃a mũdi. q̃ p̃ pct̃is tollẽdis pascha nostrũ imolat⁹ est xp̃s Plempe in ve. te. offerebat agn⁹ p̃ pct̃is ppli. ⁊ in no. test. xp̃s obtulit semetipsũ deo p̃ri. vt hũanuz genꝰ liberaret. et lauaret a pct̃is in sanguine suo Vnde ruto ergo dñi corp⁹ et sanguis dñi sumit. agn⁹ dei cantat. vt oẽs credam⁹ q̃ ipsius agni corp⁹ ⁊ sanguis tũc sumit. q̃ pct̃a mũdi mozt̃do tulit. ⁊ vit̃a eternã nobis resurgendo donauit ihesꝰ xp̃s dñs noster. ⁊ ut oremꝰ ipsũ nũq̃z desistere misereri nob. q̃ i passiõe miserꝰ ẽ nrã Agn⁹ aũt grece dr̃ abagnõ q̃d est pũ. q̃ ipse verꝰ agn⁹ sola pietate sua se obtulit hostiã p̃ nobis ⁊ nos redemit. Dicitur etiã agn⁹ ab innocẽtia q̃ agn⁹ nec boĩbus nec bestijs nocet. In p̃missis ergo vbis agn⁹ dei q̃ tollis pct̃a mũdi miserere nobis est quedã depcatio. vt vicz innocentis agni misc̃ola pct̃a irruẽtia ⁊ subitanea auferãt. Tertio mõ dr̃ agn⁹ ab agnoscẽdo. q̃ maz in magno grege solo balatu matrem agnoscit sic ⁊ xp̃s in ara crucis donãs nobis pacem p̃ri agnouit nos cura vt iã dictũ ẽ Agnouit etiã p̃ẽm obedientia. iurta illud apli ad philip. ij. Factꝰ est obediẽs vsq̃z ad mortem Agnouit etiã matrẽ cura quã de ea habuit Vñ iohis. xix. Ecce mater tua Ob hoc ergo altaris imolatõe ter dr̃ agn⁹ dei. q. d. Agne q̃ agnouisti patrẽ miserere nobis. Agne q̃ agnouisti matrẽ miserere nobis. Idie qui redemisti mũdũ ⁊ q̃ obtulisti te p nobis dona nobis pacẽ Vel iõ ter dr̃. vt triforme corpus dñi intelligat vicz ambulãs in terra q̃ escens in sepulcro ⁊ residẽs in celo Idẽm etiam dicit q̃ xp̃s ad tria venit Idcirco vt nos liberaret a miseria culpe. Secõ vt nos redimeret a malo pene. Tertio vt nob daret ꝺ plenitudine grẽ sue. Quantũ ad duo p̃ma bis dr̃ miserere nobis Quãtũ ad tertiũ dr̃ dona nobis pacẽ. q̃ petitio pacis sequit̃ statim post q̃z agn⁹ dei dictũ est ter. ad notandũ q̃ per benuolentia trinitatis agn⁹ missꝰ est. Vnde esa. Emitte agnũ dñe. ꝛc. Ma sic in apocalipsi legitur. Christꝰ ẽ agn⁹ q̃ occisus est ab origine mũdi. Et attende q̃a q̃dã sacerdotes dicunt Agn⁹ dei manib⁹ sup altare depositus. oñdentes in h̃. q̃ ad ea q̃ pferũt tota mẽte intendũt. in tertio enim p̃prie p linguã exp̃mit̃ nõ p manꝰ. ideoq̃z loquẽte lingua manꝰ q̃escũt. q̃q̃z ipsa misericordiã ⁊ pacem celestẽ p se ⁊ ppl̃o petat nõ ãt terrenã. q̃ manuũ ꝺpositõ ne sigñicat Alij ꝺ stant manib⁹ uictus. pax sup altare inclinati. oñdentes in inclinatõe hũilitatẽ. q̃ in or̃one necessaria est. ⁊ in manuũ p̃uictione vnicã ⁊ nõ variã intẽtionẽ.

Idoꝛo ꝑm antiquã ꝓsuetudinẽ ꝺcole cãtoꝝ in eccl̃ia romana. quã adhuc ꝑpa scola obſuat nullatenꝰ variat̃ sed trib⁹ vicibus vnis. Miter ꝺ xpe miserere nobis ppt̃ tria genera pct̃oꝝ. q̃ petim⁹ remitti. cogitationis in corde. locutionis in ore. ⁊ actionis in opere Vel in honoꝛẽ trinitatis. vel ꝓpter tres ordines fideliũ in eccl̃ia. q̃ sũt noe. daniel ⁊ iob ꝺs ezechiel vidit in visione saluandos. Idest modũ aũt multis ac varijs aduersitatibus eccl̃ie ingruentib⁹. cepit ad dñm de tribulatione clamare. Bona nobis pacẽ. Et vt clamoꝛ eiꝰ facili⁹ audiat. iõ in ipsa imolatiõis hoꝛa clamat. Et hec varietas nõ discrepat a ꝓsuetudine veteris testa. vbi cũ secõ repetit Idarce dñe pce ꝑpl̃o tuo. tertio variat. ⁊ ne des hereditatẽ tuã i obꝓbriũ Dicim⁹ ergo miserere nob q̃stũ ad alia. Itẽ miserere q̃stũ ad carnẽ. ⁊ dona nobis pacẽ q̃stũ ad vtilitatẽ. vbi habeam⁹ pacẽ pectoris spũalẽ. ⁊ pacẽ coꝛpis tpalem. Est enim pax pct̃oꝝ. pax iusto rũ. pax tpis ⁊ pax eternitatis. Vñ et ter oratur in missa p pace. de q̃ dictũ est sub titulo. pticla canonis. sup vbo. Dieq̃z nr̃os. Et q̃ deus nõ dat pacẽ nisi illis q̃rũ miserꝛ ideo vltimo dat bona nobis pacẽ. Eccl̃ia nãq̃z laterañ. nũq̃ dicit Bona nobis pacẽ sicut ⁊ scola can-

torum. sequēs vt p̄missū est morē antiquū
Ñ nec valet nec vera est rō dicentiū q̄n
eccl̄a lateranē. ideo p̄ō dr. Bona nobis pacē
q̄ omnes alie eccl̄ie ab illa q̄ p̄mo fuisse con
secrata dr sumere dñt pacē. nō ipsa ab alīs
Jn feria q̄nta cene dñi. Agn⁹ dei ter dr cui
miserere nobis vt ibi dicēt. Bursus ī missa
p defūctis dr bis. Agn⁹ dei cū dona eis req̄
em. tertio addit sempitetnā. nec dr dona no
bis pacē. q̄ tūc imitamur exeq̄as saluatoris
Ultimo ergo agn⁹ dei tātū addū gīt sempi
ternā. Sup q̄ notandū est. q̄ p fidelib⁹ defū
ctis triplex requies dr optari. Jd est ut aufe
rat̄ ab eis pena. in q̄ est eis labor nō requies
Scdo ut eis glia aīe p̄ferat̄. q̄ tūc veraciter
req̄escent in bono desiderato scz in ipso deo
Tertio vt dotent̄ glia corpis. ne illud vlteri
us miseriis exponat̄. Jd ultima nō ē requies
sempiterna q̄ pena sublata adhuc dsiderāt
gl̄iam. Scda etiā nō est totaliter req̄es sem
piterna. q̄ p̄m augu. ante resurrectionē cor
por semp ineſt aīab⁹ q̄dā natural̄ appetit⁹
resumēdi corpa q̄ aliq̄liter retardāt ne rota
liter ferāt in deū. Sed tertia req̄es cū p̄mis
sis est vera requies sempiterna. q̄ aīe q̄ deum
p̄fectissime videt. resūptis corpib⁹ ī ipsa vlteri⁹
& eternali & p̄fectissime req̄escent. ideoq̄z so
lū in tertia vice & nō in duab⁹ p̄cedentibus
dicit requiē sempiternā. Sergius
papa p̄m⁹ p̄stituit Agn⁹ dei ante p̄munio
nē ter a clero & p̄plo decantari

De pacis oscul̄o.

Ostquā domin⁹
salutauit ap̄los. vt p̄missum est. ite
rū dixit eis. pax vobis. ostendens q̄
nō solū debem⁹ pacē hr̄e in ore. verūetiā in
pectore. ne sim⁹ ex illis q̄ loquūtur pacē cū p
ximo suo mala aūt in cordib⁹ eor. Jdeoq̄z cū
hec dixisset ap̄lis insufflauit in ipsos et dixit
Accipite sp̄m sanctū. ad q̄d vtiq̄z designā
dū sacerdos facta p̄mixtione. & finita oratione
accipiēs quibusdā eccl̄ijs pacē ab eukari
stia siue ab ipso corpe dñi. vt sc̄z alios ab ipso
sepulcro id ē calice. vel altari. & mox p̄bz osc̄ui
osculū mīstro. s. diacono. Qui ab ipso corpe
accipiūt & facūt ī signū q̄ pax spūal̄ a xpo
data est humano generi. Alij etiā idē signāt
Byacon⁹ vō dat pacē alijs et alij inter se. in
signū q̄ oēs dñt pacē hr̄e p̄sertim filij eccl̄ie.
Jpse vō diacon⁹ pacē a sacerdote accipiēs
reuerent̄ inclinat et pect⁹ osculat̄ ipius ſm
morē q̄rundā eccliar & planetā extendit. vt
p pacis osculū & p planete extēsionē caritas
extendēda monstret̄ quaz p planetā in pte
tertia dirum⁹ designri. Quia ergo caritas dī
diffundit̄ in cordib⁹ nr̄is p spūm sanctuz q̄
datus est nobis. ideoq̄z pacis osculū p vni
uersos fideles in eccl̄a diffundit̄. Jdē & ap̄lis
āmonet dicēs. Salutate vos inuicē in osculo
sancto. Bursus q̄ sacerdos pacē p̄plo tri
buit p̄figuratū fuit a iosue. q̄ hostib⁹ supa
tis terrā obtinuit quā sorte diuisit. & in pace
possedit. & xp̄us resurgens dyabolo supato
pacē & dona dedit hoīb⁹. Jdontifex vō p
mo dat pacē ministro q̄ p̄r⁹ erat a sinistris
sed pacē receptur⁹ accedit ad dextrā ei⁹. per
quē signat̄ p̄plus gētilis q̄ p̄m⁹ in pace trāsi
uit de sinistra infidelitatis ad dextrā fidei et
eternitatis. Et p hūc pax ad p̄plm descendit.
Ceterū in p̄mitiua eccl̄a oēs qui celebra
tioni missaz intererāt singulis dieb⁹ p̄municare solebant. eo q̄ ap̄li oēs de calice biberūt
dño dicente. Bibite ex hoc oēs. Offerebāt enī
magnū panē & oibus sufficientem. Qd ad
huc greci seruare dicunt Sed excrescēte fide
liū multitudine tradit̄ institutū vt quantum
dieb⁹ dñicis cōicarent. De quo dictū ē sub
vij. pticula canonis sup vbo. Hec q̄tiens scīi
cet Jd postmodū ātq̄ nec digne hoc potuit ob
seruari. tertia secuta est institutio vt ter saltez
in anno quilibet x̄pian⁹ accipet eukaristiā
vel hoc die ad min⁹ in pasca. hoc inuēto reme
dio vt vicz p eo q̄ singul⁹ dieb⁹ cōicabāt. sin
gulis dieb⁹ pacis osculū dare. t̄ p misterio
vnitatis. Qd sacerdos dans ministro dicī
quibusdā locis. Sumite vinculū pacis et
dilectionis. vt apti sitis sacrosanctis muste
rijs. Quasi dicat. Sumite ex hoc oēs & diui
dite inter vos Et p̄munionē q̄ singul⁹ die
b⁹ dñicis fieri solebat dare. t̄ in dieb⁹ dñicis
panis benedictus sancte p̄munionis vica
rius q̄ & eulogia dr Sed et loco q̄tidiane
cōionis in q̄dragesima dr̄i fine missę oratio

sup ꝓplm cui p̄dicit. Humiliate capita vrā deo. Sane ꝓplus in missa se osculat. Primo qr cū sicut p̄missū est p īmolationē hostie salutaris dimissis pctis recōciliemur altissimo recte pacis osculum dari decreuit ecclesia. cū ꝑ pctis īmolatur hostia salutaris. Hoīes igit osculū. i. pacis signū sibi inuicez dant vt ostēdant se coniunctos esse in corpe xpi. p quē pax facta est in celo et terra. Scdo innocentiꝰ p̄mus q̄ osculū in eccl'a dari decreuit. qd etiaz leo scdus p̄mo statuerat ita dicit. Pacem asseritis añ ꝯfecta. i. ꝯsecrata misteria. q̄sdam populis īperare. vel sibi int̄ se sacerdotes tradere. cū pꝰ oīa. i. post ꝯsecrationē. q̄ aperire nō debeo. i. nō possuz pax sit necessario. i. causa misteri indicēda. p quaz id est qr p eā ꝯstat ꝓplm ad oīa q̄ ī misterijs agunt ac in eccl'ia celebrant p̄buisse ꝯsensuz ac finita esse. pacis ꝯcludentis. i. determinātis signaculo demonstrant. Tertio iō ꝓpls se inuicē osculat. qr dñi sui grām ⁊ angelorū ꝯcordiā p mortē eiꝰ se ꝓmeruisse gratulat. Quarto ut qr ī osculo caro carni. ⁊ spiritus spūi iungit. ⁊ nos q̄ carnis ꝓpagine d̄ adā ꝯiungimur etiā caritatis vinculo connectamur. Qui ergo se odientes osculātur inde ꝓditoris. osculū imitant. Quinto ꝓpt̄ p̄ceptū apli. de q̄ p̄missū est. Rursus iō priusq̄z cōicemꝰ pacē damꝰ. ut int̄ nos esse cōcordiā ostēdamꝰ. et cū illa corpꝰ dñi sumāmus [illegible] qua munera nrā nō recipiunt ā deo. In missa v̄o ꝑ defunctis pax nō datur qr fideles aīe iā nō sunt nec vlteriꝰ erunt in tribulatione huiꝰ mūdi. sed q̄escunt iam in dño. Vñ nō est eis necessarium pacis osculū. qd est pacis ⁊ ꝯcordie signū. Et ideo ī illa missa non d̄r orō illa. Dñe iesu xpe q̄ dedisti aplis tuis pacē ꝛc. Nec sacerdos pacē recipit ab altari. De h̄ etiā dicet ī. vij. pte sub ti. de officio mortuoꝝ. Hinc est etiā q̄ int̄ monachos pax nō dat. q̄niā mdo mortui reputant. Viri q̄z ⁊ mulieres nō sibi inuicē osculū in eccia porrigūt. ne forte aliquid lasciuie surrepat. qr ibi carnales fugiendi sūt amplexus ⁊ casti ⁊ spūales actꝰ habendi. ꝓpter qd etiā in eccl'a situ sequestrantur locali. O dia pax pellit. castū pax nutrit amorē. Sane osculū in sacra scriptura significat vnionez caritatē. pacē. ⁊ reuerentiā. De osculo vnionis dicit sponsa in canticis. Osculet me osculo oris sui. De osclo caritatis ysaac inq̄t ad filiū. Accede ad me ⁊ da mihi osculū filii mi. De osculo pacis dic̄ apls. Salutate vos inuicē in osculo sancto. Deꝰ aūt pacis ⁊ dilectionis ꝛc. De osculo reuerētie dñs inquit ad simonē. Osculū mihi nō dedisti. Hec āt ex q̄ ītraui nō cessauit osculari pedes meos. Et hester in signū reuerētie sūmitatē v̄ge regie d̄r osculata esse. Ad designādū igit tres vniones in xp̄o. scz vnionez diuinitatis ad aīaz. diuinitatis ad carnē ⁊ carnis ad aīam. Vel vnionē q̄ vnita ē xp̄o hūana natura sācta eccl'a ⁊ fidelis aīa sacerdos ter osculatur altare. vt dictū est sub q̄rta pticula canonis sup v̄bo. Diesqz nr̄os. Ad designanduz v̄o triplicē pacē scz tpalem. spūalē. ⁊ eternā. ep̄s solēniter celebrans iuxta morem quarūdaz eccl'iaꝝ ter osculat. semel ministꝝ. ⁊ scdo diaconum. ⁊ tertio sacerdotē. Sed in missa ter orat ꝑ pace. vt dictū est sup v̄bo. Diesqz nostros. Rursus ad notandū duoꝝ testamētorum ꝯcordiā epūs duabꝰ vicibꝰ codicez osculat. quia rota ꝯtinetur in medio rote. ⁊ duo cherubin se se respiciunt vers vultibꝰ in ꝓpiciatorium. Ad notandum etiam caritatem sacerdos osculat patenā que designat cor patens latitudine caritatis. Vnde Nōne cor nostrum ardens erat in nobis dū loqueretur nobis in via. In signū vero reuerentie subdyaconꝰ ⁊ dyaconꝰ pedes et manus pontificis summi osculātur. pedē subdyaconus osculat post epl'am lectam. ⁊ diaconus ante legendū euangelium. manū vero subdyaconꝰ osculat offerens ampullaz cum aqua calicemqz cū vino. et dyaconus offerens patenam cū hostia ⁊ thuribulum cum incenso. vterqz etiam de manu summi pontificis accipit eukaristiam vt dicet in titulo se. Illud quoqz vacare non creditur a misterio q̄ summꝰ pontifex septem modis accipit osculū videlicet ad os. ad pectus. ad humeruz. ad manus. ad brachia. ad genua. et ad pedes

Incipit quarta pars misse de cõmunicatione sacerdotis.

Hic incipit quarta ps misse. Post pacis eĩ osculũ sacerdos ꝯmunicat h̃ modo Nã sic in niceno ꝯcilio legit̃ eukaristiã cõfectã p se de altari siue de patena sumit ⁊ cõedit Calicẽ v̄o cũ sangñe nõ ipe sed dyaconꝰ eleuat de altari. ⁊ porrigit ei. Vñ in canone hiero. inter cetera ita legit̃. Sacerdotibꝰ etiã ꝓpter p̃sũptiones nõ licet de mẽsa calicẽ dñi tollere nisi eis traditꝰ fuerit a dyaconibꝰ. Ideo aũt sacerdos corpꝰ xp̃i p se sũit. et ñ calicẽ cũ sãgñe. qꝛ sũptio corpis sig̃ficat corporꝫ nr̃oꝝ restaurationẽ. q̃m xp̃s nullꝰ mĩsterio pfecit. ⁊ futurã resurrectionẽ quaꝫ sua v̄tute absqꝫ oĩ mĩstro faciet. Sũptio vero sangñis redẽptionẽ aĩaꝝ siue pctõꝝ sig̃ficat. q̃ fit intercessionibꝰ alioꝝ Hoc tñ ⁊ si iure cautũ sit nõ tñ ſuari videmus Sane sacerdos ipse oẽs ptes hostie cõedit In q̃busdã tñ eccl̃ijs ipse vnã ptẽ sumit ⁊ reliquã eukaristie medietatẽ sup patenã i duas ptes diuidit. q̃s mĩstris scilꝫ dyacono ⁊ subdiacono comedẽdas ĩpendit insinuãs illd̃ qd̃ lucas ꝯmẽorat. qꝛ iesus in emaus accepit panem ⁊ fregit sup mensã. ⁊ vt aiũt quidã comedit corã duobꝰ discipulis. sumesqꝫ reliq̃as dedit illis. Ipse q̃ꝫ postmodũ ptẽ piscis assi et faui mellis mãducauit ⁊ reliq̃as discipulis dedit Et ideo postq̃ꝫ diaconꝰ ⁊ subdiaconꝰ cõicarũt. clerici ⁊ religiosi ad cõicandũ accedũt vt et ipsi ptẽ scẽ cõionis accipiãt Postmodũ cõicat ꝓplus. qꝛ ⁊ xp̃s comedit nõ solũ cũ paucis aplis verũetiã ascensurꝰ in celũ comedit cuꝫ multitudine discipulorum. Vñ et sũptio corpis ascensionẽ sig̃ficat saluatoris Illd̃ aũt p̃termittẽdũ nõ ẽ q̃ ut in pceptione corpis ⁊ sanguinis xp̃i nulla possit fallacia suboriri. sed vtraqꝫ pceptõne v̄itas euidenter appareat. sũmꝰ pontifex nõ statim ꝑticulã hostie pmittit cadere ĩ calicẽ sed eã post trinũ crucis signaculũ sup patenã reponit. ⁊ pꝰ osculũ pacis ad sedẽ ascendẽs. ibiqꝫ ꝯsistẽs vniuersꝰ cernẽtibꝰ maiorẽ ptẽ oblate suscipit de patena quã subdiaconus apportauerat de altari. ipsãqꝫ dentibus subdiuidẽs. vnã ꝑticulã eiꝰ sumit ⁊ aliã in calicẽ mittit ⁊ de sangñe cũ calamo haurit. Deinde alterã ꝑticulã tradit cũ osculo dyacono. aliãqꝫ subdyacono sine osculo. quaꝫ diaconꝰ mĩstrans ei calicẽ ad altare osculatur. ⁊ tũc subdiaconꝰ residuũ sangñis cum ꝑticula ĩmissa in calice sumit. Romanꝰ itaqꝫ pontifex ideo nõ ꝯmunicat vbi frangit. q̃niã ad altare frangit ⁊ ad sedẽ cõicat. quia xp̃s in emaus corã duobꝰ discipulis fregit ⁊ in hierl̃m corã discipul̃ duodecim mãducauit. In emaus enim fregisse legitur sed nõ comedisse legit̃ In hierl̃m v̄o fregisse nõ legit̃ sꝫ legit̃ cõedisse ſm ĩno. iij. Ascẽdẽs igit̃ sedẽ ibi cõicat. Siquidẽ ſm aplum xp̃us caput est eccl̃e. caput aũt in corpe sublimiꝰ et excellentiꝰ ob sui pfectionez ceteris mẽbris collocat̃. p calicẽ v̄o ſm quendã respectũ eterna beatitudo seu ipsius fruitio designatur. Quia igit̃ in eccl̃ia militãte sũmꝰ pontifex sicut xp̃i vicariꝰ ⁊ caput oĩm p̃latoꝝ pfectiꝰ xp̃m repñtat ꝯgruũ ẽ vt ipse nõ ĩ altari sed in loco sublimiori cõicet. oñdens q̃ xp̃s etiam in sua hũanitate pfectiꝰ ⁊ copiosiꝰ ꝑticipat illa ineffabilia gaudia vtpute in bonis potioribꝰ collocatꝰ Cũ v̄o celebrat p defunctis. tũc sup altari cõicat. qꝛ tũc spãliter mẽbroꝝ xp̃i hunc fideliter decedẽtiũ gl̃am repñtat. ac mẽbra xp̃i cũ ad illã gl̃am pueniũt. inferiorẽ pꝰ xp̃m gradũ obtinẽt sic mẽbra pꝰ caput In parasceue q̃ꝫ ad altare cõicat. tuꝫ ob reuerentiã passionis xp̃i. tũ qꝛ tũc q̃si exequias celebrat iesu xp̃i. tũc etiã solus cõicat qꝛ in xp̃i passione oĩbꝰ discipulis fugiẽtibꝰ ipse solus remansit Alij aũt p̃lati nõ sic sed sup altare cõicãt. qꝛ nõ ita ꝓprie xp̃m caput eccl̃ie repñtant. Ministri aũt repñtant põtifici oblatã ⁊ calicẽ. qꝛ discipuli obtulerunt christo ptem piscis assi ⁊ fauũ mellis Pars piscis assi est corpꝰ dñi crucifixi q̃ fuit ĩ ara crucis assatꝰ Fauus mellis est sanguis xp̃i sup mel ⁊ fauũ dulcis faucibꝰ aĩe diligẽtis Ambo de manu pape cõicant. qꝛ ⁊ apl̃i de manu xp̃i cõicauerũt. Ad notandũ v̄o distinctionẽ inter sacros ordines et nõ sacros diaconi ⁊ q̃ supioris ordinis sũt cũ recipiũt

eukaristiā oſculū ſuſcipūt ab ꝓſo. Acoli⁹ et q̄ ſunt inferioꝝ ordinuꝝ nō ſuſcipiunt. Subdiacon⁹ etiā q̄ caracter hui⁹ q̄ndam int̄ nō ſacros ordies. nūc āt int̄ ſacros ordines reputat̄. in ꝑceptione corꝑis nō ſuſcipit oſculū a pontifice. ſed i ꝑceptōe ſanḡnis ſuſcipit oſculū a dyacono. vt ſic q̄ nō ſacri ſūt min⁹. et q̄ ſacri ſūt ampli⁹ honorent Quāuis ⁊ in ℔ miſtica poſſit rō aſſignari. Ipſe aūt ſumit illā eukariſtie ptē. ꝑ quā ꝓut ſubti. de fractione hoſtie dictū eſt. caput eccl̄ie. ſ. xp̄s intelligit̄ cui⁹ typū ipſe ſpāli⁹ gerit. qō fac̄ ℔ mō. ea nāq̄z dēb⁹ ſubdiuiſa. pticulaz in ore remanēte ſumit. alterā vo int̄ digitos reſidentē in calice dimittit. ad notādū q̄ xp̄c reſurgens q̄ ſcōm ſergiū papā ꝑ ptē in calicē ūmiſſā ſignificat infernū momordit ⁊ ſuos inde ſūptos i paradiſū miſit Iuxta illō Oſee. vlti. ca. Ero mors tua ⁊c. Illa vo ps er qua miniſtri cōicant ſignificat mēbra magis ipſi chriſto ꝓformia. ⁊ iō ipſi cōicant de illa. ad oñendū miſterū vnionis Eukariſtia enī ſacramētū ē maxīe vnionis ¶ Dant̄ vo i calice intīctā q̄ ſignificat mēbra ꝓpter xp̄m paſſionib⁹ ſubiecta. dñs papa nō recipit ſanḡnē quia ipſe magis q̄z alī repñtat in officio miſſe xp̄z cui mors vitra ñ dñabit̄. Scdo q̄ ipſe illoꝝ typū gerit i eccl̄ia. q̄ ꝓpter eximiā ſanctitatē a vita actiua ſemoti ꝑ ꝓtēplatiua ziam xp̄o ſociant̄. Sed miſtri illa ſumūt. q̄ typū actiue vniuſſaliter repñtāt. ⁊ p̄cipue ſubdyacon⁹ eā ſumit ꝑ eo q̄ ipſe vltīo ꝓmūicat. et vltimū eſt reliq̄as ſumere et calicē purificare Dñs ⁊ dñs reliq̄as dedit diſcipul⁹ vt p̄miſſū eſt. ¶ Dōt etiā miſtice dici q̄ ps intincta ſignificat ptē corꝑis miſtici q̄ tā regnat cū xp̄o. Tū ergo dñs papa exp̄ſſe repñtat xp̄m. qui realit̄ ⁊ ſacramētaliter incorꝑat⁹ eſt pti ipſius miſtici corꝑis. iō ipſe nō recipit illā. nec etiā dyacon⁹ q̄ legē euāgelicā quā p̄nūciat repſentat q̄ eſt lex amoris ¶ Dropt amorē enī caritatis q̄libet incorꝑat xp̄o capiti ⁊ oīb⁹ pt̄ibus corꝑis eius miſtici. Subdyacon⁹ vo repſentat veterē legē quā ſepe p̄nunciat q̄ fuit ler timoris. ſed timor nō ēi caritate imo eā foras mittit. et iō ipſe pticulā i ſanḡnē miſſā ſacramētaliter ſiue in ſignū recipit. q̄ in xp̄o actio ipſi⁹ pt̄is cū ſanḡne dictā incorꝑationē figurat quā nō faciebat lex illa licet eā figuraret

Hoc aūt breuit̄ notandū eſt q̄ ſacerdos añ ꝑceptionē corꝑis ⁊ ſanḡnis xp̄i dz dicere orōes ad ſanctis p̄ib⁹ inſtitutas. deinō meditari dz incarnatōnē paſſionē ⁊ vtutēhui⁹ ſacramēti dicēt. ¶ Panē celeſtē accipiā ⁊c. Dz cū ſtatim p⁹ vba ipſa ſubiūgat Dñe nō ſū dign⁹ ⁊c. videt ꝓtrari⁹ ſibiipſi. ſed abſit q̄. ſed dicēs panē ⁊c. ſeipſū incitat ad deuotionē reducens ad mēoriā q̄d eſt q̄d ſumere dz. q̄a panē q̄ de celo dēſcēdit. ⁊ q̄libē ſumere dz. q̄ nō mē dñi inuocādo vt ſic cū maiori ſumat reuerētia ⁊ timore. Dicēdo vo ſubſequenter Dñe nō ſū dign⁹ ⁊c. ex hūilitate ſuā p̄fitet̄ indignitatē. ac excitatio ad deuotionē ⁊ p̄feſſio hūlitatis ꝓtraria nō ſūt Legitimū itaq̄z cōcandi tp̄s eſt añ vltimā orōnē q̄ dz ad ꝑplēdā q̄libi maxīe petitio ꝑ eis ē q̄ cōicant Deinde corꝑ⁹ ⁊ ſanḡnē dñi ſūptur⁹ ſe. cū ill⁹ añ faciē cruce ſignat. Sicut enī p⁹ cruces faciendo actiue. tanq̄z miniſter illa ſanctificauit ſic ſe eis nūc cruces ſignādo paſſiue petit ſanctificari. Dicto itaq̄z corꝑ⁹ dñi cuſtodiat ⁊c. ſumat eukariſtiā. Deinde ūctis manib⁹ inclinās ſanḡni dicit. Quid retribuaz ⁊c. Et dicēs. Calicē dñi accipiā. ⁊ nō pus accipit. ⁊ eleuat calicē de altari. ¶ Poſtea vo dicēs Laudās inuocabo dñm. ſe ſignat cum illo. q̄ vſu expleto ſanḡnē ſumit Sane quia circa maiorē cautelā agēdū. ſacerdos ſanḡnē ſumēs ꝓpt maiorē ſecuritatē. ⁊ reuerētiā calicē cū vtraq̄z manu tenere dz. ſz in ſūptione pfuſionis ſufficit altera tantū. duob⁹ digitis alteri⁹ aduūctis. q̄ ꝑ ℔ inuenis tā ſanḡnē ibi nō eē dz. ⁊ ſanḡnē ſumēdo ter hauriat trinitatē deſignās. pfuſionē vo ſumēdo bis vt ꝑ ℔ caritas q̄ int̄ duos ꝓſiſtit ſignificet. ſeu etiā q̄tiēs nouerit expedire. Rurſ⁹ q̄ eadem die dz iterꝝ celebrare nō ſumat vinū pfuſiōis vt dictū ē in ꝓhemio hui⁹ ptis. Dz cū in canone dicat. Similimō poſtq̄z cenatū ē accipiens ⁊ hūc ꝑclarū calicē ⁊c. Videt ex ℔ q̄ ſacerdos ſtatim hoſtia conſecrata illā dz ſumere ꝑ uſq̄z ad calicis conſecrationē ꝓcedat. q̄ dis. p̄ actio noſtra dz eē inſtructio. Sed ad ℔ dōm eſt q̄ eccl̄ia inſtituit illā poſt vtrāq̄z cō

secratione sumi. ad ostendū q̄ solā hostiaz recipiens nō plenū recipit sacramētaliť sacramētū Et si enī in hostia p̄secrata xpi sanguis sit. nō tn̄ est ibi sacramētaliter eo q̄ panis corp⁹ nō sanḡnē. z vinū sanḡnē sīḡficat z nō corpus. Quare go sub altera tātū specie nō est p̄pletū sacramētū. q̄ ad sacramētum. vel signum. debet hoc sacramentum compleri p̄ut q̄z p̄sbiter eo vtať. Cleyntn̄ cū vnū sine reliq̄. nec sit nec vnq̄z fuerit. nisi in solo triduo añ pascha in q̄ xpi corp⁹ mortuū fuit. in q̄ triduo si q̄s de aplis hostiā cōsecrasset. sanḡs ibi nō eēt. si vinū caro ibi non esset. qa vt p̄missū est. nec panis sanḡnē. nec vinū significat carnē. sm̄ ℞ nūc xpi sanḡne intra venas exīte. vnū sine reliq̄ ppter vmonez seu mixtionē hmōi recipi nō p̄t. qđ tn̄ nō ē rōe sacramēti vel signi. qđ idē est. ¶ Post sūptuz sacrificiū nō est spuēdū. put dictū ē sub. vij. ptica canonis sup vbo ¶ Aloui z eterni. Sz nec eukaristia sicut aliq̄ cib⁹ est masticāda. sed dēbet mollificāda. nec ei⁹ pticula debet ab dentib⁹ adhereat. quā forte post modū emitti sit creando p̄tingat. ¶ Post communicationē ilico calix de altari auferť Circa qđ notandū ē q̄ corp⁹ dñi remanet sup altare vsq̄z dū tria capitula p̄leant̄ scz. Plo gus dñice orōnis. scz oremꝰ p̄ceptis. z ipsa dīnica orō z Libera nos q̄s. q̄ z dñs tribus diebꝰ in sepulcro q̄euit. ¶ Post ea vo p̄mixto dñi corpe cū vno sit q̄z pace annunciata auferť corp⁹ dñicū de altari. q̄nā in tertia die aia ei⁹ q̄ descendit ad inferna vt liberaret iustos z mēbra vnificaret redijt ad corp⁹. nec amplius inuentū est corp⁹ dñicū in sepulcro Quia ergo xp̄ūs totus hō resurrexit sit. ī ad hoc notandū ilico simul cū oblatione corpus dñi de altari auferť z sumit. z deinde calix z corpale de altari totaliť eleuant̄. put dictū ē sub ti. ō pall' corpalib⁹ ¶ Post remo notandū est q̄ q̄sq̄z cōicandꝰ corpe a carnalibus esse deꝫ. Tū enī aie spūales sunt z immortales spūalia p̄mitꝰ alimēta vite eterne sumere debent

De perfusione

Post sumptum eukaristie sacrificiū sacerdos digitos abluit z p̄fūdit ne q̄d forte īcaute remaneat seu adhereat ex p̄tactu duum sacramēti nō q̄ q̄cq̄z īmūdū ex ipo p̄tactu p̄traxerit. sz vt potiꝰ suā p̄mēoret indigtatē. q̄ se iudicat tātis sacramētis celebrādis indignū. Juxta illud q̄d dñs ait Cū oīa bñ fecerītis dicite q̄ inutiles sumꝰ Sic z sacerdos legalī mundꝰ erat vsq̄z ad vesp̄ā p̄ immolatōnē vitule rufe Cū oīa vestimenta sua lauabat. indignū q̄ dē existeret. vt manꝰ q̄ corp⁹ ico corruptibile p̄tractarūt. corp⁹ corruptibile p̄tingāt. vl' ad res p̄munes tangēda accedāt. donec studiose lauent̄. Et p̄ot ℞ etiā q̄d ā missa finita ecclesiastis sacris vestib⁹. itez mā⁹ lauāt. ¶ Perfusionis ātaq̄ tū in locū mūdū honeste diffūdi. vt altitudo sacramēti reuerēter honoretur. Trina ergo sacerdotis ablutio q̄ fit in p̄ncipio. ī medio. z in fine. designāt mūdationē cogitatōis locutionis z actionis. vl' purgationē pcī originalis venialis z criminalis. siue q̄d agit̄ p ignorātiā z negligētiā z industriā ad q̄rū mūdationē offert sacrificiū salutare ¶ Nec tn̄ ablutio referri p̄t ad ablutionē baptismi cui⁹ formā xp̄s p⁹ resurrectionez instituit dicens Euntes docete oēs gentes. baptisantes eos ī noīe p̄ris z filij z spūs scī. q̄ crediderit z baptizat⁹ fuerit salu⁹ erit. Sane sacerdos digitos p̄fūdit z p̄fusionez sumit i dextr' cornu altaris vel saltez reuolut⁹ ad illō. ¶ Dīo ppt̄ rationez tactā sub ti. de manuum ablutiōe Scdo q̄ ip̄m cornu mudaicū p̄tim ex q̄ natuz būanā xp̄s assūpsit sīḡficat. Sic aūt ab⁹ natura accepit. sicet ab eis illa⁹ nature purgationem ab oīb⁹ defectib⁹ q̄s assūpsit habuit q̄nā ab eis occisus fuit ad quā mortem p̄secuta est resurrectio. in q̄ oēs defect⁹ dimisit. et eis opositas vtutes accepit Ad ℞ igit̄ repñtandū in dextro cornu altaris vl' saltem reuolut⁹ ad illud p̄fundit z p̄fusionem sumit. Tertio q̄ vt aiunt quidā ℞ purificatio designat ablutionem manuū quā pilatus fecit a p̄sentione sanguis iusti. superiudeos p dextrū cornu altaris significatos Alꝫ quidam hausta purificatione inci-

nant calicē ad ostendendū sepulcrū esse vacuū. qꝛ surrexit et inde ꝓdijt christus.

De postcōmunione.

Antiphona que postcōmunio a plurib⁹ nuncupat̄. iō sic appellata ē. q̄niā postcōmunicationē seu in signū ꝙ ꝯmunicatō expleta est ꝯcinit̄. In ꝑmitiua nanqꝫ ecclia oēs fideles q̄libet die corpi ⁊ sanḡni xp̄i cōmunicabāt. ꝓut dictū est sub ti. de cōicatōe sacerdotis. ⁊ stati post ꝯmunionem cantus iste fiebat. vt ꝓplus oñderet grās ⁊ laudes agere de xp̄i corpe ⁊ sanḡne susceptis Veruꝫ ꝓpter circūstās nos peccati sequēti tpe statutū est vt ter in anno ꝯmunionē. sacerdos q̄tidie ꝓ oīb⁹ sacramētaliter sumat. ꝓut sub ti. de pacis oculo dictū est. Quis āt spāliter introduxerit vsū cantādi hāc antiphonam ignorat̄. Hec aūt antiphona aplōꝝ gaudiū de xp̄i resurrectione sig̃ficat iuxta illud Gauisi sūt discipuli viso dño. ⁊ p̄ gaudio mirabant̄. Q⁊ v̄o reciꝓcando in q̄busdaꝫ ecclijs cantat̄. insinuat ꝙ discipli resurrectōis gaudiū sibi mutuo nūciabāt. Vñ duo discipuli cū īuenissēt ꝯgregatos vndecī. ⁊ eos q̄ cū ipsis erāt dicētes. ꝙ surrexit dñs v̄e ⁊ apparuit simōi. narrabāt q̄ gesta erāt in via. ⁊ quō cognouerūt eū in fractōe panis. Canit̄ etiam ab oīb⁹ vt notet̄ cōitas gaudij. ⁊ ꝙ oīb⁹ discipul' dñs apparuit. Est ergo ꝯmūio grārū actō. iuxta illd̄ Edēt paupes ⁊ saturabūt̄ ⁊ laudabūt dñm. Prope tñ nouissima orō de q̄ infra dicet̄ postcōmunio dici p̄t.

De oratione nouissima et de ite missa est.

Peracto communiōis misterio. pōtifex seu sacerdos osculat̄ altare īnuens secredere firmiter. ⁊ ꝯsentire his q̄ circa sacrificiū acta sūt. ⁊ ꝯuersus ꝓplm salutat. ⁊ deinde redit ad dextrū cornu altaris sig̃ficans ꝙ in fine mūdi post antichristi mortē xp̄i p̄dicatō siue xp̄s reditur⁹ est ad iudeos q̄s iā reprobauit. Tūc enī ꝯuertent̄. ⁊ reliq̄e israel salue fient. Et eleuatis manib⁹ vltimā orōeꝫ q̄ ꝓpe postcōmunio vocat̄ exeq̄tur. in q̄ rogat ⁊ g̃tias agit de sacramēti ꝑceptione dicēs collectas ꝓ numero secretellaꝝ. Orat enī ꝓ his q̄ ad hāc ꝯmunionē eukaristie accesserunt Hec āt orō sig̃ficat orōnem capitis nr̄i iesu xp̄i. q̄ ꝓ nobis interpellat q̄tidie apud p̄rem Sig̃ficat etiā ꝙ apli p⁹ ascensionē dñi ī orōne ꝑseuerauerūt. Finis v̄o illi⁹ orōis vbi d̄r Per dñm nostꝝ iesū xp̄m ꝛc. sig̃ficat. ꝙ aduocatum habem⁹ in celo apud p̄rem Illd̄ aūt ꝯsiderandū ē ꝙ sacerdos dictur⁹ postcōmunionē p̄mittit. Dñs vobiscū ⁊ orem⁹ stans añ mediū altaris. deinde trāsiens ad dextrum cornu altaris. ibi ꝓnūciat orōem q̄ finita rediens añ altaris mediū. ibi dic̄. ꝑ dñm. ꝓut tactū fuit sub ti. de salutatiōe. Circa qd̄ notādū ē. ꝙ dextrū cornu altaris sig̃ficat ꝓplm iudaicū. sinistrū v̄o gentilē Predicatio xp̄i ⁊ euāgeliū ei⁹ īcepit a iudeis ⁊ trāsiuit ad gētiles. ⁊ iterꝫ redire dꝫ ad iudeos. ad qd̄ sig̃ficandū sacerdos a dextro cornu altaris transit ad sinistꝝ ⁊ ecōuerso. Merito ergo postcōmunio. q̄ est q̄si finis misse d̄r in dextro cornu altaris. Qꝛ v̄o altaris mediū repñtat fidē xp̄i ⁊ ipsū deū in quē vterqꝫ populꝰ vnit̄. reducit̄ ⁊ finit̄. iō ꝑ dñm nostꝝ ꝛc. qd̄ ē q̄i finis postcōmuniōis ibi d̄r Ipse etiam est q̄ vtrūqꝫ ꝓplm ad se petendū inducit ⁊ illū inat. et iō. Dñs vobiscū ibidē d̄r. Per ipsū etiā q̄cq̄d boni in orōne petim⁹ īpetram⁹. ⁊ iō ibid̄ ꝓnūciat̄ orem⁹. De h̄ dictū est sub ti. de mutatōe sacerdotis Et nota ꝙ ī sabbato q̄ttuor tpm mēs septēbris d̄r p⁹ cōmunio illa Perficiāt ī nob̄ q̄s dñe tua sacramēta qd̄ ꝯtinēt. vt q̄ nūc ī specie geri⁹. rerꝫ v̄itate capiā⁹ Cui⁹ vltimā ꝑtē greḡ. exponēs ita dic̄. Postulat q̄ ꝓpe sacerdos vt corp⁹ christi qd̄ sub specie panis ⁊ vini nūc gerit̄ manifesta visione sicuti reuera ē q̄nꝫ capiat̄. q̄ꝫuis nō īprobabilr̄ q̄daꝫ exponāt h̄ loco carnis ⁊ sanḡnis v̄itatē ipsam eorūdē efficientiā. i. pctōꝝ remissionē. De hac etiā orōne dictū ē sub. vij. ꝑticula canonis sup v̄bo misteriū fi. d̄i Sane orōe finita iterꝫ ꝓplm salutat dicēs Dñs vobiscū. Circa qd̄ notādū ē ꝙ christ⁹ post resurrectionem bis legit̄ discipulos salutasse dicens. Pax vobis. et iterꝫ pax vobis

in signū duplicis pacis.vicz pectoris ⁊ eternitatis.q̄ ꝑm ꝓphaz ē pax sup pacē.ō q̄ dñs in q̄t aplīs. Ipsa pacē relinq̄ vob.pacē meaz do vob. Hāc duplicē pacē p duplex oscul̄ sacerdos īsinuat cū vicz pr̄ oscular̄ ministr̄.⁊ posteri⁹ oscular̄ altare. Ipsa ergo salutatiō q̄ fit añ oronē significat bñdictionē illā quaz xps ascensur⁹ in celū legit dedisse discipulis suis. Hā ut lucas ꝓmēorat.eduxit eos foras in bethaniā.⁊ eleuatis manib⁹ bñdixit eos.et cū bñdixisset recessit ab eis ⁊ ferebat in celuz. Hñ post salutationē nouissimā. quā sacerdos oronē expleta facit ad pl'm.q̄ significat vitā eternā.diacon⁹ alta voce pnunciat. Ite missa ē.repñtās q̄ dictū ē ad apl'os. Hic ie sus q̄ assūpt⁹ est a vob in celū.ꝛc. Notandū ē āt q̄ missa trib⁹ mōis finit. Ipsa dño p te missa ē.⁊ ꝓ in solēnitatib⁹ q̄tiens cāt̄ Te deū laudam⁹ ⁊ Glā in excelsis deo put dicet in phēio.vij.ptis q̄ dicat. Redite ad pp̄ria.q̄ missa seu oblata ē deo hostia salutaris p gentes placano.put actū ē in phēio huj⁹ ptis. Vel annūciat pl'o q̄ missa seu p̄ces sūt finite q̄nā statutū est in p̄cilio aurelianen. q̄ null⁹ exire dz de eccl̄a donec annūciatū sit p ministr̄. Vel est sensus. Ite missa est.ut ite post xp̄m et sequimini ipsū. Hō ē enī in ꝓmodo stādū. Ipsa ad patriā p bona opa festinādū. q̄ō le uit̄ facere possum⁹. q̄ missa ē ad deū p̄ placandū hostia. p quā fracta sūt tartara et reser̄ paradisi introit⁹. Dicēs ait Ite missa ē dirigit vultū ad pl'm. q̄ ad eos q̄s p̄ntes licētiam⁹ ꝓmonē dirigim⁹. et eis ad q̄s ꝓmonē dirigim⁹ facie repñtare solem⁹. sic fit q̄n dr. Bñs vobiscū. vel Orate frēs.put dictū ē sub ti. de inclinatōe sacerdotis. Ipse dicens. bñdicam⁹ dño. vel requiescāt in pace. vl' oro⁹. nō stat ꝓsul ad pl'm. q̄ illū distincte nō allo quit̄. Ipse dirigit faciē ad orientē vl' mētē ad deum. Dicto āt Ite missa ē. cler⁹ ⁊ pl's ꝗtulādo rñdet Deo grās. imitātes apl'os q̄ adorātes regressi sūt i hierlim cū gaudio magno ⁊ erāt i templo laudātes ⁊ bñdicētes deū. Est ꝺ put q̄dā asserūt. Deo grās. in tectō ḡtulatiua. vel ꝓgratulatiua. ⁊ ꝓ sūptū ē de exo. nō ꝑm ꝓba sed ꝑm sensū. q̄nā pl'us israel exiit missu pharaonis ⁊ licētiāte cyro de babilonica captiuitate ad hierlz reuers⁹. grās egit deo. Ipse et apūs p⁹ ascēsionē dñi regressi sūt in hierlim. bñdicētes dñm. sic ⁊ nos vltia bñdictōne accepta ad celestē patriā ibim⁹. vbi sp in grāz̄ erim⁹ actione. Apli q̄ ꝓdicātes. dicebāt. Grās agite. sine ūtermissione orate Ipsa dōt etiā dici q̄ sacerdos incipiēs. Glia in excels⁹ deo. significat angelū annūciātē pastorib⁹ ineffabile gaudiuz de xp̄i natiuitate. Ite missa est. desigt accessū pastoz ad locū natiuitatis xp̄i. put dicet in phēio.vij.ptis Chor⁹ rñdens Deo grās. repñtat q̄ lic lucas refert. upsi pastores reuersi sūt glorificātes deū in oib⁹ q̄ viderāt ⁊ audierant Ecce dō missa termiat ꝓ Bñdicam⁹ dño. vicz in pfestis dieb⁹ ⁊ generalr q̄n ꝓmissa cātica leticie nō dicunt. p q̄ ꝓpls ad grāz̄ inuitat actōes q̄ ꝓ oia dem⁹ deo būiliam. et ē sumptū de apl'o. vl' de psalmista. vel de hymno triū pueroz vbi dr. Bñdicam⁹ p̄rem ⁊ filiū Et respōdet. Deo grās. q̄ō ad gaudū apl'oz. de q̄ ꝓmissū ē refert. Be ꝑ dicet ꝓpe finē in phēio. v.ptis Et ꝓplus. deo grās a gēdo ad ppa redies. significat discipulos cū grāz̄actione p⁹ ascēsionē dñi i hierlim reuertētes. Circa Beti am dōm ē. q̄ ī ꝓmittua eccia cū mīstri eccl̄e missā sine pl'o celebrabāt. claudebat missa pbñdicam⁹. q̄ñ vo ꝓpls erat pñs. q̄ alias nesciebat ille quādo missa finita eēt dicebant. Ite missa ē. Qz ergo in pfestis dieb⁹ mīstri vt plurimū q̄ soli sine pl'o missas dicūt. nō iurta morē antiquū in ill' dieb⁹ dicūt. Benedicam⁹ In solēnitatib⁹ vo q̄tūc ꝓpls cōuenit dicūt. Ite missa ē. Ipsa tamē missa i natali domini in q̄busdā locis claudit pbenedicam⁹ domīo. eo q̄ salutatoris natiuitas de q̄ in illa agit. paucis ab angelo nūciata ē scz pastorib⁹ q̄ mīstros eccl̄e figurāt. ⁊ p̄ea sepe q̄ soli mīstri i illa p̄sētes sūt. Ipsa tamē nō scribet i. vij. pte sub ti. de aduētu In dieb⁹ q̄z ieuniozclaudit missa pbenedicā ad notāb. q̄ si dnō sp benedicet dū sit. multo forti⁹ ꝑ tpe id facere dēm⁹. Significat āt benedicā idē q̄ benedictio. de q̄ am sub ti. de benedictione dicet. Tertio finit missa p requiescant in pace. scz missa p defunctis. ⁊ tunc respōdet Āmē. fiat. Optat enīz eis requies

Rursus finis misse finē mūdi sig̃ficat. Ite missa est. vel bn̄dicam⁹ libertate q̄ dabit̄ iustis in patria vbi sp deū benedicent.

Qualiter sacerdos humerum pontificis osculatur.

Dicto ite missa est sacerdos qui assistit epō ad altare in quibusdā ecclijs mensā altaris. ⁊ armū dextrū pontificis osculat̄. ostēdens hunc illū esse pontificē cui s̄m legis figuraz dexter arm⁹ sepationis debebat̄ de hostijs salutarib⁹ ⁊ pontificis. Sane p humerū exp̄mit̄ principat⁹ s̄m illud ꝓpheticū. Fact⁹ est p̄ncipat⁹ sup humerū ei⁹. Principatuz v̄o saluatoris v̄e exp̄ssit vox angelica ꝓphetica et legalis. Angel⁹ enī dixit ad v̄ginē Dabit ei dn̄s sedē dauid p̄ris ei⁹. ⁊ regnabit in domo iacob in eternū. ⁊ regni ei⁹ nō erit finis. Propheta dicit. Sedes tua in seculū seculi v̄ga directionis ⁊ v̄ga regni tui. ꝓpterea vnxit te de⁹ deus tu⁹ oleo leticie. p̄ consortibus tuis. Moyses inq̄t in lege. Letamini sil̄cū eo celi. et adorēt eū oēs angeli dei. Ad q̄d designandū in eccl̄ia romana tres hūerū pontificis in signū reuerētie osculātur. videlicz p̄miceri⁹ in p̄ncipio. diacon⁹ in medio ⁊ sacerdos in fine misse.

De benedictione nouissima.

Altari seu humero osculatis. epūs vel sacerdos ꝓplm benedicit Rite quidē p⁹ cōionē bn̄dicitur. Quoniam ⁊ sic legit̄ luce vltimo. Postq̄z xp̄s in cruce orauit. et corā discipulis manducauit. ⁊ reliquias eis dedit. eleuatis manib⁹ eos bn̄dixit. Vn̄ statuit ꝯciliū aurelianeñ. vt ꝓpl's ante bn̄dictionē epi vel vbi ipse abest sacerdotis de eccl̄ia nō discedat. Hec aūt vltima bn̄dictō sup ꝓplm missionē spūssancti sig̃ficat. quē dn̄s ascendens in celū de celo misit in apl̄os. iuxta q̄d ipse ꝓmiserat eis Accipietis inq̄t v̄tutē sup ueniētis in vos spūssancti. vt iā dictū ē subti. de orōne nouissima. Vn̄ hec bn̄dictio per v̄bū oris ⁊ signū crucis exp̄mit̄. q̄niā illa missio p sonū aeris ⁊ linguā ignis innotuit. iuxta illud Factus est repente de celo son⁹ tā q̄z aduenientis spūs vehemētis ⁊ apparuerūt illis disp̄tite lingue tāq̄z ignis ꝛc. Et licz spiritussanct⁹ spālit̄ missus fuerit in apl̄os. q̄a tn̄ indiuisa sūt opa trinitatis missionē illaz tota fuit trinitas opata. Ideoq̄z bn̄dictōez istā facit ep̄s in nomīe trinitatis autoritate psalmiste dicentis. Bn̄dicat nos de⁹ deus noster bn̄dicat nos de⁹. Scdo hec vltima bn̄dictio sig̃ficat illā vltimā bn̄dictōnē Venite bn̄dicti p̄ris mei ꝛc. Tertio illaz quam xp̄s ascensur⁹ in celū discipulis dedit. Vn̄ ea facta sacerdos se ad orientē v̄tit q̄i se xp̄o ascēdēti ꝯmēdās Ceterū bn̄dictiōis formā legis exp̄ssit autoritas. dicēte dn̄o p moysen Inuocabis nomē meū sup filios isrl̄ ⁊ ego dn̄s bn̄dicā. Et iterū ꝓpheta Effundā super vos spūm grē ⁊ p̄cū. Itē aaron p⁹ q̄z sacrificauerat extēdens manū ꝯ ꝓplm bn̄dixit illi. leuit̄. ix. Itē moyses ⁊ aaron expletis hostiis ⁊ olocaustis. intrauerūt tabernaculū testimonij. et postea exeūtes bn̄dixerūt ꝓplo. leuit̄. xj. in fine. Hmōi ergo finales benedictōnes a veteri testamento sumuntur. quoniā et iacob in fine vite sue filijs benedixit. et moyses populo ante mortem. sicut et christ⁹ discipulis ante ascensionem. ut predictum est Et inde est q̄ cum sepamur comitiuā ⁊ ꝓtectiuam querimus benedictionem. Sumūtur etiam ab eo. q̄ dn̄s precepit dari benedictiones in monte garizi sup legis obseruatores Sicut econuerso maledictōes in ebal sup trasgressores. a quib⁹ excōicationes originē habuerūt. Regulariter aūt maior mīori bn̄dicit. Vn̄ abraam a melchisedech benedicitur. et non econuerso. Null⁹ ergo sacerdos maiore suo non innuente benedictōnē dare nitatur. imo epō missam audiente sacerdos celebrans. in cunctis illius licentiaz et bn̄dictionē exposcit Sacerdos tn̄ missaz celebrās p̄t bn̄dicere etiā epō p̄nte ⁊ ꝑmittente ac bn̄dicere nolente. aliter nō ꝓuit in pie misso ꝯcilio aurelianeñ. cauetur Nam s̄m hiero. p̄sbiter ꝓplm bn̄dicere p̄t. qui christuz nō metuit ꝯsecrare. Illud aūt q̄d in carthaginen̄. ꝯcilio legit̄. q̄ p̄sbitero bn̄dictōez sup

plebez fundere nō licet de solēni bñdictione
soli epō ꝓpetēti. q̄ fit p hec ẏba. sit nomē do
mini bñdictū ꝛc. est intelligēdū. Ursus bñ
dictio epalis fit p modū manꝰ impositōis.
Tñ ꝛ eps ipsaz dicens tenet manum moy
aaron sup plm eleuatā. ꝛ exēplo xpi qui vt
pmissū est. coꝛā discipulis māducauit i celū
ascensurꝰ eleuatis manibꝰ eis bñdixit. Qꝛ
ergo soli epi manꝰ imponunt. q̄ sic legit in
actibꝰ apl̄oꝛ. soli apli manꝰ ꝓponebāt ꝛ nul
lus aliꝰ discipulꝰ. ideo solēnez bñdictionez
solus eps dat. Sane pꝰ bñdictionē solennē
q̄ fit i epm añ agnꝰ dei. iteꝛ bñdici soleniter
in fine misse nō optet. In missa tñ p defun
ctis nō bñdicit. put sub ti. de fractiõe hostie
dictū est. ℣ Placeat tibi ꝛc. q̄ luce restante
actuū. j. Bñs ihesus postq̄z locutꝰ ē discipul'
benedicens illis assumptꝰ est in celū ꝛ sedet
ad dextrā dei. ideo sacerdos nō ad xpm solū
quē nubes suscepit ab oculis eoꝛ. sed ad to
taz trinitatē fmonē dirigit dicens. ℣ Placeat
tibi ꝛc. Qua oꝛōne finita oscula altare ostē
dens pꝝ se pmissis oībus deuote toto men
tis ꝛ coꝛpis assistere affectu. Quo facto ꝛe
cedit a ꝓspectu plī ingredit vestiariū. vel nō
ponitur velū ꝛepꝛesentans q̄ vt pmissum ē
xpm in celum ascendentem nubes suscepit
ab oculis ꝛmuentium eū. Et sicut legit luce
vltimo. Recessit ab eis. ꝛ ferebat in celū. Et
deinde statim dicūt hymni illi. Bñdicite. ꝛ
Laudate. vel in toto vel in pte. q̄ deo. pꝛom
nibꝰ beneficijs grās agere debemꝰ quē in ei
nū laudabimꝰ Tñ in ꝓcilio agatheñ. ita le
gitꝝ. ℣ Post ꝓclusionē matutinaz vel vesperti
naz missaz. i. q̄ dicunt mane. vel circa nonā
post hymnos. i. postq̄z sacerdos dixit Bene
dicite ꝛ Laudate. capitula de psalmis dicā
tur. s. Confiteant tibi dñe oīa opa tua ꝛc. Et
plebs collecta oꝛōne. i. oꝛōnis causa ad ve
speraz ab epō dimittat cū benedictōne. ℣ Der
Baūt q̄ dicit ad vespam. ianuit q̄ loquit de
missis q̄ in q̄dragesima dicunt. post q̄s sta
tim vespe decantant. Et sic innuit q̄ eps vel
ꝓbyter. hō dz tūc bñdicere donec vespe sint
cōplete. qđ thi in vsu nō est ℣ Si vō eps miss
saz sacerdotis audiuerit ipse sacerdos osculato altari ꝛ depositis vestibus mox accedit
ad epm ꝛ genua flectens coraz illo. osculat
eius manū. hoc figurans magnā filij dei
obedientiam. q̄ obediuit in incarnatōne. in
passione. in ascensione. ꝛ in alijs q̄ idē sacer
dos in officio misse repꝛesentauit. ad ostēdendū
se fidē veraz hz̄e ꝛ ꝓsentire. ℣ Dō tiex vō illi bñ
dicitq. d. ℣ Hic est filiꝰ meꝰ dilectꝰ ꝛc. ℣ Do
stremo licet ꝓpter ꝓpositū notandum sit. q̄ benedictio mēse duplicit inchoat. ℣ Primo
qꝛ maioꝛ incipiēs dicit. Benedicite. ꝛ ceteri
rñdent Bñs. qꝛ sicut habemꝰ dominō per
grāz actiones benedicere. ad qđ maioꝛ dicē
do. Bñdicite. hortat. sic et indigemꝰ benedi
ci a dño sue grē infusione. quā illi optātes
postulant rñdendo. Bñs suppleat nos bene
dicat. sue gratie infusione. Scdo mō maio
re incipiente Benedicite. ceteri sit' respōdēt
Benedicite. ad ostendendū q̄ ad dei benedi
ctionē debemꝰ mutuo nos hortari. ℣ Do est
etiā dici q̄ in ꝓioꝛi mō reuerentia dei ꝓsidera
t. Tū enī respōdet Bomunꝰ. suppleat dñs ē
benedicat. qꝛ nos dignos nō sumꝰ benedicere
In scdo vō reuerētia supioꝛis. Tū enim re
spōdet. Benedicite. suppleat dñs est vos pat
quia minoꝛ maioꝛe ꝓsente benedicere nō
debet. Deinde maioꝛe ꝓsum inchoante. cete
ri ꝛcoadiuuant ad dicendum. ad notādum
q̄ inferioꝛes coadiutoꝛes sunt ꝓpositoꝛuz
in oneribus supportandis. In nōnullis ec
clesijs pueri benedicunt mensas etiam plā
toꝝ. peo q̄ lectoꝛis officium est benedice
re panem. Conuenientius tamē fit per ꝓe
latos exemplo christi qui in emaus mensaz
coꝛam duobus discipulis benedixit. ℣ Post
omnia in quibus dā ecclijs benedicitur a sa
cerdote panis populo distribuendus. exem
plo christi. qui in deserto quinq̄z panes be
nedixit. ꝛ ex eis quinq̄z milia hominū satia
uit. ℣ De quo pane sub titulo de pacis os
culo dictū ē. Deinde sacerdos et alij ad ꝓpria
reuertunt. Sacerdos quidem ad ꝓpria re
diens est xpūs. qui legatione peracta in glo
riam patris ascendit. Et fideles etiaz reuer
turus. dum de carceris exilio liberati in glo
rie libertatem excipiuntur.

Liber quintus de diuinis officijs tam nocturnis quam diurnis in genere incipit

Legitur in exodo. xxv. ca. in fine. dñm dixisse ad moysen Oīa fac ſm exemplar qđ tibi in mōte mōstratū est Quocirca cōformari nos ꝯuenit illi celesti hierl'm. q̄ dñm laudare iubet. ⁊ que sicut ait apl'us ad gal'. iiij. desursū est et mat' nrā est. pſ'ti in laudādo deū. Iuxta illđ sup muros tuos hierl'm ꝯstitui custodes. q̄ tota die ⁊ tota nocte nō cessabūt laudare nomē dñi. Et ī apoc'. iiij. ca. habet' q̄ aīalia requiē nō hēbāt dicētia. Sanct⁹ sctūs sanct⁹ ꝛc. Verūtn̄ militās eccl'ia imitari plene neq̄t triūphātē. q̄ sic legit' in libro sapie. ca. ix. Corp⁹ qđ corrūpit' aggrauat aīaz. Neq̄m⁹ eni infirmitate nrā ꝑpediente in singulis. xij. diei horis iugit' diuinis insistere laudib⁹ q̄niā necesse hz hō aliq̄n̄ necessarijs corpis intēdere. iuxta illud gen̄. iij. c. In sudore vultus tui vesceris pāe tuo. Et iō facim⁹ qđ possum⁹. certis diei natural' horis deū laudādo. Vn̄ hesdras ꝓpha ꝓpl'm israeliticū de babilonica captiuitate reuersū. docuit deū laudare q̄ter nocte ⁊ q̄ter i die. vt vnūqđq̄z q̄ttuor elemētoꝝ ex quib⁹ hō ꝯstat. ꝑ ꝯpetētes horas obseq̄o se offerat creatoris. De nocte vicz in vesp̄is. in ꝯpletorio. in nocturnis. ⁊ in diluculo. scz ī laudibus matutinis. De die vo in p̄ma. in tertia. in sexta. et in nona horis. Vesp̄tinuz igit' officiū qđ ē cuiuscūq̄z officij initiuz ad noctē ꝑtinere ꝓbat'. q̄ ſm ysidorū libro ethimologiaꝝ đr a vespera stella. q̄ surgit nocte oriēte. Verū dauid inq̄t Septies in die laudē dixi tibi. Et rurs⁹ Media nocte surgebā ad ꝯfitendū tibi ꝛc. Quē ordinē ꝯsiliū agatheñ. approbat ⁊ sancta eccl'a ſuat. q̄niaz nocturnū officiū media nocte canit'. reliq̄ vero septē canonice hore de die dicūt'. vicz laudes matutine q̄ olim in aurora dicebant' scz hodie cū nocturnis ꝯiūgant'. p̄ma. tertia. sexta. nona. vespe. ⁊ ꝯpletoriū. Que septē hore vocant' canonice. q̄i regulares. q̄ regulariter a sanctis prib⁹ obſuate sunt. Nā canon grece regula đr latine. Misse aūt oblatio ꝓpter tanti sacramēti excellētiā. qđ in ea ꝯficit'. sup alias laudes est. et ē laus ꝑ se. nec sub nūero ꝯphendit' aliaꝝ. ꝓpter qđ in hoc ope tractatū ꝑ se obtinet spālē. q̄zuis nō nulli asseruerūt illā fore de officio tertie siue none. ꝑ eo q̄ in his duab⁹ horis solet regulariter celebrari.

Sane nocturnū officiū tp̄us miserie q̄ gen⁹ hūanuz a dyabolo tenebat' obsessū repsentat. Diurnū vo nrē redēptionis ⁊ liberationis ꝑ xp̄m solē iusticie facte tēp⁹ sig̃ficat q̄ claritate sue diuinitatis tenebras nrās illūinauit ⁊ a ſuitute dyaboli nos eduxit Qr ergo tantū bonū dono septiformis grē spūs sancti adepti sum⁹. merito septies laudem deo cantam⁹ Scđo q̄ dies natural' repsentat vniuscuiusq̄z etatē nō quā q̄libet hō hz. sed quā si nō peccasset hrēt Que naturalis dies septē hz varietates. Pr̄ia ē infantia q̄ ꝑ matutinas laudes repñtat'. Scđa puericia que per primam. Tertia adolescentia. que per tertiam Quarta iuuentus que per sextam. Quinta senectus que per nonā Sexta seniū q̄ ꝑ vespas. Septīa decrepita etas siue finis vite nrē q̄ ꝑ ꝯpletoriū dsignat'. In his ideo singul' etatib⁹ creatorē nostrū sup iudicia iusticie sue laudare debem⁹ De ifātia beat⁹ nicolaus nobis oñdit' in exēpluz q̄ q̄rta ⁊ sexta feria virtute abstinētie materna vbera nō sugebat nisi semel in die. De alijs q̄z etatib⁹ satis liquet Tertio. q̄ hz salomonē septies in die cadit iust⁹ ꝑ negligētiā. ideo merito septies vt ꝑ orationis vigilātiaz resurgere valeat. diuinū đ subsidiū inuocare Quarto q̄ nūerus septenari⁹ vniuersitatis est. Ceterū cū duodecim hore diei attribuant'. in quib⁹ oīb⁹ laudand⁹ esset dñs. q̄re in quattuor tantum diei horis in eccl'ia psallitur. Respondeo cuz in singulis horis vt p̄missum est. diuinis iugiter insistere laudibus nequeamus. quod in alijs minus. in prima in tertia. in sexta et in nona horis supletur. In earum nanq̄z qualibet dicuntur tres psalmi Et sic in quattuor horis nume-

rus psalmoꝝ respõdet numero horarũ. Et quilibet psalmus cõtinet versuũ octonari os octauã resurrectionis significãtes. de q̃ bus sub ti. de cõpletorio dicẽt. ¶Per octonarios siquidẽ in his horis psallim⁹. q̃ de resurrectiõis gl̃ia exultam⁹. Rursus in qua libet ipsaꝝ horaꝝ dicit̃ ter sup psalmos gl̃a patri. ꝛc. vt quot diei hore nobis p corporis sustentatione ad laborandũ cõcesse sunt tot tens i ipsis horis gloria patri dicat̃. vt per hoc in dei seruitio oĩ hora nos eẽ monstremus. Siquidẽ tres glorificatiões que sũt in hora p̃ma indicãt nos eẽ in dei famulatu in p̃ma scda ⁊ tertia horis. Et tres q̃ sũt in tertia nos ptegũt in quarta quinta ⁊ sexta horis. Tres quoq; q̃ sunt in sexta nos munuunt ꝓtra insidias diaboli in septima octaua ⁊ noua horis. ¶Mona vero cũ suis glorificatiõib⁹ nos ptegit in decima vndecima ⁊ duodecima horis. ¶Dosset etiã non incõpetẽs dici q̃ sub p̃ma due hore cõprehẽdunt̃. videlicet ipa p̃ma ⁊ scda. Sub tertia tres scz ipa tertia quarta ⁊ quinta. Sub sexta similiter tres. s. ipa sexta septima ⁊ octaua. Sub nona due. s. ipa nona ⁊ decima. ¶Vespere vo repñtant vndecimam. ⁊ completorũ duodecimã. Hz in p̃missis sex dicti horis. videlicet i p̃ma tertia sexta nona vesperis ⁊ cõpletorio. iõ spealiter deũ laudamus ⁊ nõ in scda. q̃rta q̃nta. septima. octaua. decima. q̃ ille in aliquib⁹ p̃ alijs sunt p̃ allegiate put in p̃ncipio tractat⁹ cuuslibz earꝝ oñdet. propt̃ qđ merito in illis diuinũ celebrat̃ officiũ. ¶Nepe i nocte xp̃s ẽ p̃hensus. mane illusus. ⁊ hora p̃ma gẽtib⁹ traditus. tertia flagellatus ⁊ voce crucifix⁹. Sexta cruci affixus. ¶Mona mortu⁹. Undecima de cruce deposit⁹. In duodecia sepultus. Itẽ in nocte spoliauit infernũ. ¶Mane surrexit. In p̃ma hora ¶Marie apparuit. Tertia de monumẽto redeũtib⁹ obuiauit. Sexta iacobo. ¶Mona petro. Vespera duobus eũdẽ⁹ in emaus scripturas aperuit. ⁊ se manifestauit. In cõpletorio aplis ¶Dare vobis dixit. ⁊ cũ eis mãducauit. ¶Has autẽ horaꝝ laudes qualiter exoluere debeamus oñdit Berñ. dicẽs. Frẽs mei imolãtes hostiã laudis n̄ gam⁹ vbis sensũ. sensui affectũ. affectui exultationẽ. exultationi maturitatẽ. maturitati humilitatez. ⁊ humilitati libertatẽ. ¶Preterea diutine psalmodie iõo a p̃ma tertia sexta nona ⁊ non ab alijs nomen sumpserũt. vt p eas dei seruiciũ agamus. q̃mã paterfamilias p̃memorat̃ i euãgelio erisse in illis p̃ducere operarios i vineam suã q̃ scãz significat ecclĩam. Sũt etiaz q̃ dicũt more cãtãdi tertiã sextã ⁊ nonã fuisse a daniele sumptũ. q̃ itellecto q̃ nabucho donosoꝝ statuã erexisset. quã oĩb⁹ adorandã p̃ceperat. intrauit domũ suã ⁊ aptis fenestris ter i die genua flectebat vsus hierlz Qđ ¶Hiero. exp̃ssẽs dicit. ¶Hic hz ecclesiastica traditio q̃ p̃ in die sũt genua flectenda. s. in tertia sexta ⁊ noua. In eisdẽ quoq; horis beatã vginẽ mariã laudare debem⁹ scz in nocturnis siue matutino. q̃ tali hora q̃dã stella apparet i celo q̃ tremontana vocat̃. cui⁹ ductu naute puenunt ad portum Et ipsa beata vgo ẽ stella tremõtana. q̃ si eã digne laudauerim⁹. nos q̃ sum⁹ in h̃ seculo ducit ad portũ salutis. Itẽ i p̃ma. ¶Mane tũc apparet q̃dã stella ẽ dyana vocat̃ post quã sequit̃ sol. Et ipa btã vgo ẽ vere stella dyana q̃ vez solẽ scz x̄pm nobis portauit q̃ illuminat totũ mũdũ. Itẽ in tertia. ¶Mane hora tertia cõsueuim⁹ eiurare. ⁊ ipa portauit panẽ vez. s. x̄pm cũ q̃ ẽ oĩs societate. Itez in sexta. q̃ illa hora magis feruet et calefacit sol. Et ipa laudãda ⁊ rogãda ẽ. vt nos frigidos calefaciat i charitate p solẽ x̄pm quẽ genuit. Item in nona. q̃ illa hora sol declinat ad occasũ. ⁊ ipa iuuat nos ⁊ ptegit cuz ad occasũ. i. ad senectutẽ declinam⁹. Item in vesperis q̃ tũc incipit dies finiri et ipsa laudatores suos in hora mortis defendit. Itẽ in cõpletorio. ¶Mane tali hora dies ẽ completa. ⁊ ipa in p̃plemẽto vite nr̃e p nobis intercedit ⁊ in eterna taberna cula recipi facit vbi p̃pletũ ẽ gaudiũ electoz. Officiũ beate marie instituit Urban⁹ papa cãtari vt dicẽt in ti. de tpe aduet⁹. ¶Nocturnale autẽ officiũ nobis ad memoria reducit tẽp⁹ abada vsqz ad noe. ¶Matutinale tps a noe vsqz ad abraam. ¶Prima tẽpus ab abraam.

vsqz ad moysen. Tertia a moyse ad dauid
Sexta tps a dauid vsqz ad aduentum xpi
Nona tps sequēs vsqz ad scōm aduentuz
qñ ventur⁹ ē reddens vicē p abditis. Jſder
vesperas recolim⁹ sabbatū. i. requiē aiarū
p⁹ exitū a coꝛpoꝛib⁹ vsqz ad diē iudicij. per
ꝓpletoꝛiū vo recolim⁹ repletū numeruz et
ꝓsūmatū gaudiū sanctoꝛ. qđ cōplebit idie
magne festiuitatis. qñ benedicti pcipiēt re-
gnū dei. Jn hac igit̄ pte de officijs eccleſia-
sticis ī genere tractare intēdim⁹. ¶ Est ā
officiū ſm ysidoꝛ. ppri⁹ vel ꝓgru⁹ act⁹ vni
uscuiusqz pſone scōm moꝛes ciuitatis vl̄ i-
stitute pfessiōis. Ellia nāqz habēt instituta
monachi. alia canonici. alia heremite. ⁊ sic
de reliq̄s. Et dr officiū ſm Hiero. in libro d
officijs ab efficiēdo q̄i efficiū ab efficio effi-
cis. vna lr̄ā in aliā ꝓpt̄ decoꝛē sermonis
mutata. Unicuiqz etenī ꝓuenit suuz effice
re officiū. Uel ſm ysido. officiū dr vt q̄sqz il
la agat q̄ nulli officiāt sz oīb⁹ pſint. ¶ Le-
ctꝛ in ecclia generaliē nil canēdū aut legen
dū ē qđ a scō romana ecclia canonisatuz ⁊
approbatū ert̄ esse aut ꝓpatētiā nō sit. Jn p
mitiua tñ ecclia diuersi diuersa q̄sqz p suo
velle cātabāt dūmō qđ cātabāt ad dei lau-
dē ptineret. Quedā tñ officia obseruabāt
ab oībus ab initio ꝓstituta. vel ab ipo xp̄o
vt oꝛō dñica. vel ab aplis vt symbolū. Suc
cedēte ā vo tpib⁹. q⁹ ecclia dei propt̄ here-
ses scissa ē. theodosius ī pat⁹ hereticoꝛ ex-
tirpatoꝛ rogauit damasū papā. vt p aliquē
prudētē ⁊ catholicū viꝛ ecclīasticuz faceret
officiū ordinari. Uñ idē papa p̄cepit hiero
nymo ꝓsbytero tūc in bethleez cū paula et
eustochio ⁊ alijs vginib⁹ moꝛāti qui priuſ
sub septē apostolicis rome vixerat. q̄tenus
officiū ecclie ordinaret. Jp̄e nāqz nouerat
linguas hebraicā. grecā. chaldaicā. ⁊ latinā
Qđ ille obtēperans fecit. Ordinauit itaqz
quātū de psalmis in dñica die. quātū in se-
cūda feria. ⁊ quātū in tertia feria. ⁊ sic dein-
ceps legeret. Euāgelia q̄z ⁊ epl̄as ⁊ cetera
q̄ de nouo ⁊ veteri te. in ecclia legunt. ꝓter
cātū. magna ex pte ordinauit. Qđ opus ex-
pletū idē Hiero. romam misit ⁊ a damaso
papa canonisatū ē. ⁊ p̄ceptū a cunctis eccle
sijs obseruari. ⁊ appropriatū ē ipsi damaso
propt̄ auctoꝛitatē suaz quā interposuit. ¶
Consequēter tñ beat⁹ gregoꝛi⁹ ⁊ gelasius
oꝛōnes ⁊ cātus addiderūt ⁊ lectionibus et
euāgelijs respōsoria coaptauerūt. Gradu
alia vo tract⁹ ⁊ alla ambꝛosius gelasius ⁊
gregoꝛi⁹ ad missā cātari instituerūt. Hle-
riqz q̄z alij doctoꝛes ecclie aliqua alia sup-
addidisse noscunt. Sancti etenī pres nō sit
oīa ad decoꝛē officij ptinētia. sed diuersa di
uersis tēpoꝛib⁹ ordinauerūt. Uñ ⁊ misse i
ceptio tres habuit varietates. Alliq̄ enīz a
lectione inchoabat. put fit hodie ī sabbato
sancto. Jdostea celestinus papa psalmos
ad misse introitū dici instituit. Gregꝰ. vo
introit⁹ cū cātu ordinauit. Legit̄ i vita be
ati Eugenij. q⁹ dū adhuc officiū ambꝛosia
nū magis q̄z gregoꝛianū ab ecclia seruare
tur. Adrianus papa cōciliū ꝓuocauit vbi
statutū ē q⁹ gregoꝛianū deberet vniuersali
ter obseruari. Ad qđ karolus imperatoꝛ
omnes clericos munis ⁊ supplicijs p diuer-
sas puincias cogebat. lꝛos Ambꝛosiani
officij cōbures. Beatus vero Eugen⁹ ad
cōciliū quodd̄ propt̄ hoc cōuocatū veni
ens. inuenit ipsū cōciliū p triduū in solutū
inducēs dñm papā. q⁹ oēs plāxerūt qui cōci-
lio interfuerāt ⁊ iā per tres dies recesserāt
reuocaret. Concilio igit̄ itez ꝓgregato. oīuz
patꝛū fuit vna sentētia q⁹ missale ambꝛosia
nū ⁊ gregoꝛianū sup altare beati petri apo
stoli ponerent. plurimoꝛū eoꝛum sigillis
munita. ⁊ foꝛes ecclesie clauderent. ⁊ ipi to
ta nocte oꝛōni insisterent. vt dñs per aliqđ
signū indicaret qđ boꝛ magis ab ecclesia
seruari vellet. Sicqz p oīa factum ē. Mane
igit̄ ecclesiā intrātes vtrūqz missale sup al-
tare aptū inuenerunt. Uel vt alij asserunt
missale gregoꝛianū penit⁹ dissolutū ⁊ huc
illucqz dispersum inuenerūt. Ambꝛosianū
vero solūmodo apertū sup altare in eodez
loco vbi positū fuerat inuenerunt. Quo si
gno edocti sunt diuinit⁹ vt gregoꝛianū cū
ambꝛosianū cū p totū. mūdū dispergi. ambꝛosianū vo-
cāri in sua ecclesiā obseruari deberet. Et sic
vsqz hodie obseruat̄. Siquidē tēpoꝛe ka-
roli imperatoris officiū ambꝛosianū ꝓpue

dimissū ē. ⁊ gregorianū impiali auctorita-
te plurimū adiuuāte diuulgatū. Ambrosi-
us enī multa instituit iuxta ritū grecorum
vt dicet̄ infra vbi de himnis aget̄. Agit̄ er-
go ī hac pte p̄mo de his q̄ in officio cuiusli-
bet hore dicunt̄. Scd̄o de nocturnis. Ter-
tio de laudib⁹ matutinis. Quarto de p̄ma
Quīto de tertia. Sexto de sexta. Septimo
de nona. Octauo de vesperis. Nono de cō-
pletorio.

De his que in officio
cuiuslibet hore dicuntur

Ut aūt musce mo-
rientes abigant̄ ⁊ mēs orantis
serenet̄ vt digne cū deo loquat̄. ⁊ vt si mēte
nō orauerit. dn̄s in furore nō irascat̄ sz mi-
sereat̄. iō laudabili ꝯsuetudine inductū est
vt sacerdos ante canonicaꝝ hoꝝ initia ⁊ ī
fine dn̄icā orōnem. ⁊ ante horas btē marie
⁊ in fine que maria. ꝛc. voce submissa p̄mit-
tat. Vñ in cōcilio gerūdineñ. de con. di. vj. ī
die. statutū est vt etiā post singulas horas
dicat̄ ne diabolus de corde sacerdotis ra-
piat si qd̄ boni ibi seminatū ē. Vñ ⁊ in pri-
mitiua eccl̄ia p⁹ quālibet horam alta voce
absqz alia orōne dicebat̄. qd̄ adhuc ecclesia
lateran̄. dicit̄ obseruare. Quidā etiā ī fine
horaꝝ dicūt. Dn̄s det nobis suā pacē. De
hac dn̄ica orōne sub prima ⁊ sub vesperis
dicet̄. Quia vero dn̄s ait in euangelio
Sine me nō potestis facere q̄cq̄z. iō in sin-
gulis diurnis horis sacerdos incipit. Deꝰ
in adiutoriū meū intēde. ⁊ singule finiūtur
p deo grās. ⁊ sic initiū ⁊ finis referūtur ad
idē. s. ad deū. qui ē alpha ⁊ o. i. principium ⁊
finis. xxxv. di. ab exordio. Dicēdo igit̄ deꝰ ī
adiutoriū meū intēde. mater eccl̄ia inuitat
omnes iuxta illud. Venite filij audite me.
Qd̄ iō introductū est quoniā dū arca dn̄i
ad portandū leuabat̄ dicebat moises. Ex-
urge deus. i. exurgere fac. ⁊ dissipent̄ inimi-
ci tui. ⁊ fugiant qui oderunt te a facie tua.
Sic ⁊ sacerdos noster dicit. Deꝰ in adiu-
toriū meū intende. hoc ē. p̄sta mihi auxiliū
in resurgendo a peccatis. ⁊ ꝯ varios inimi-
cos qui tuā circūdāt ecclesiaz. Per arcam
enī intelligit̄ ecclesia. que vsqz in finē circū-
dabit̄ a p̄secutorib⁹ siue aptis siue occultis
sicut ⁊ arca ab inimicis circūdabat̄. Orat
ergo sacerdos ne inimici p̄ualere valeant.
aliquos a cetu fideliū p astutiā forsitan se-
pando. Cū enī p̄secutio iusti fit a leone. i. a
diabolo īpetu. i. manifeste seuiēte. vel a dra-
cone. i. a diabolo. insidijs. i. occulte p̄sequē-
te oēs clamēt. Deꝰ in adiutoriū meū inten-
de. Preterea cū s̄m apl̄m ī dei noīe oīa
facieda sint. merito ē ab eo inchandū. Cir-
ca h̄ notādū ē q̄ ꝯtingit trib⁹ modis pecca-
re. videlicet corde. ore. ⁊ ope. Ideoqz trib⁹
diuersis modis hore inchoant̄ vicz ꝯpleto-
riū p ꝯuerte nos deꝰ ꝯ peccatū cordis. No-
cturne p dn̄e labia mea apies. ꝯ peccatum
oris. Alie v̄o oēs diei hore p deꝰ in adiuto-
riū meū ꝯ peccatū opis. Et quoniā ī pecca-
to cordis ⁊ oris ē aliquid opis. iō in oībus
horis tā nocturnis q̄z diurnis d̄r. deꝰ in ad-
iutoriū meū intende. ꝯ peccatū opis. Mo-
nachi vero dicūt primo in nocturnis. De-
us in adiu. meū. in. ⁊ postea dn̄e labia mea
aperies. qz sine adiutorio dei nec cor nec la-
bia ad ip̄i⁹ laudē apiri valēt. Jo. xv. Sine
me nihil potestis facere. Interea v̄o sa-
cerdos cū dicit. deus in adiutoriū meum ī-
tende. signo crucis se munit ad effugandū
illius virtute quālibet diaboli versutiaz et
ptātē. valde enī timet signuz cru[illegible]. Unde
Chrys. Ubicunqz demones signū crucis
viderint fugiūt timētes baculū quo plagā
acceperūt. Stephan⁹ quoqz papa ait. Nū-
quid nō oīa crismata. i. sacramēta q̄ cū cris-
matis vnctione p̄stant̄. sacerdotalis mini-
sterij crucis figura. i. signo p̄ficiunt̄. Nun-
quid baptismatis vnda sine cruce sanctifi-
cata peccata relaxat. Et vt cetera pretereа-
mus sine crucis signaculo quis sacerdotij
gradus ascendit. Baptisand⁹ q̄z signo cru-
cis signat̄ in fronte ⁊ ī pectore. De p̄fundo
quidez crucis mysterio dicet̄ in. vj. pte sub-
ti. de pasceue. ⁊ hic etiā aliqua supponam⁹.
Sane crux dn̄i multiplicit̄ fuit in veteri te.
p̄figurata. Legit̄ siquidē q̄ moises ad mā-
datū dn̄i eneū serpentē erexit in palo in de-
serto p signo quē aspicientes q̄ p̄cussi fue-

rant a serpētib⁹ ulico sanabant̄. qđ ipe xps
erponēs inquit in euāgelio. Sicut moises
exaltauit serpētē ī deserto. ita exaltari opor
tet filiū hoīs. vt oīs qui credit in ipsū nō pe
at sed habeat vitā eternā. Legit etiaz q cū
ioseph applicuisset manassen ⁊ effraim. ad
iacob statuēs maiorē ad dexterā ⁊ minorē
ad sinistrā. vt eis ꝑm ordinē benediceret. ia
cob manus cōmutās. i. in modū crucis cā
cellans. dextram posuit sup caput effraim
minoris. ⁊ sinistrā sup caput manasse mai
oris ⁊ dixit. Angelus q̄ eruit me de cunctis
malis. bñdicat pueris istis. ⁊c. Itē moises
ait die ac nocte erit vita tua pēdēs ⁊ videbi
tis ⁊ cognoscetis. Christus enī in nocte fu
it in cruce pēdēs q̄ tenebre facte sunt ab ho
ra sexta vsqz ad nonā. Quam die fuerit
pēdēs certū ē. Bursus legit Ezech. ix. Eze
chiel audiuit dñm dicētē ad viz vestitū li
neis habentē attramētū scriptoris ad renes
trāsi ꝑ mediā ciuitatē. ⁊ sig thau in frōtib⁹
viroz dolētiū ⁊ gemētiū. Post hec dixit se
ptē viris. Transite ꝑ mediā ciuitatē ⁊ pcu
tite oēm sup quē non videbitis thau. nemī
pcet oculus vester. Item Hiere. Cōgrega
bo oēs gētes ⁊ erit eis in signū thau. Item
alibi. Et erit ꝓncipat⁹ eiꝰ sup humez eius
Christ⁹ enī portauit sup hūeros crucez ī q̄
trūphauit. Johes q̄z vidit angelū ascēdē
tē ab ortu solis habētē signū dei viui ⁊ clā
mabat voce magna q̄ttuoz angelis quib⁹
datū ē nocere terre ⁊ mari dicēs. Nolite no
cere terre ⁊ mari neqz arboribus. quousqz si
gnemus seruos dei in frōtib⁹ eoz. Itez li
gnū missum in marath. aquas dulcorauit
amaras. Et ad lignū missū in iordanē fer
rū qđ inciderat enatauit. Hoc ē lignū vite
in medio paradisi de q̄ sapiens protestat. Be
nedictū lignū ꝑ qđ fit iusticia. q̄nā regna
uit a ligno deus. Hoc ergo crucis signo se
armat ecclia in pectore ⁊ in frōte. sīficans
crucis mysterū ee corde credendū ⁊ mani
feste ore ꝓfitendū. Ideꝫ hoc enī signū ꝓfun
ditur ciuitas diaboli ⁊ trūphat ecclia ter
ribilis vt castroz acies ordinata. iuxta illō.
Terribilis est locꝰ iste. ⁊c. Et alibi. Vidi ci
uitatē magnā scāz hierl'm nouā. ⁊c. Augꝰ.
tīn dicit q̄ nulla scriptura no. te. vel veteris
docet fideles crucis signaculo īsigniri. Est
autē signū crucis tribus digitis exprimēdū
q̄ sub inuocatiōe trinitatis ipmit. De qua
ꝑpha ait. Qui appēdit trib⁹ digitis molem
terre. Indoller tīn supeminet. q̄nā tota fidez
nrām ad deū vnū ⁊ trinū referim⁹. Et nor
p⁹ ipsā inuocationē trinitatis pōt dici ver
sus ille. Fac mecū dñe signū in bonū vt vi
deant q̄ me oderūt ⁊ ꝓfundāt. q̄nā tu dñe
adiuuisti ⁊ ꝓsolat⁹ es me. Jacobite vo as
serētes sicut ⁊ euticiani vnā tātū naturam
scz diuinā esse ī xpo. sicut vna ē psona vno
tātū digito se signare dicunt. quoz error in
canonibus ecclie patet. Ezechias quidā signāt se
a frōte deoz sū in q̄ illud exprimit mysterū
q̄ inclinauit de⁹ celos ⁊ descēdit ī terrā. De
scēdit quidē vt nos de terra leuaret in celū.
Bene a dextra ad sinistrā. Indrimo vt eter
na q̄ ꝑ dextrā tpalib⁹ q̄ ꝑ sinistrā significāt
pferēda designēt. Scdo ad notādū q̄ xps
de iudeis transiuit ad gētes. Tertio q̄ xps
a dextra. i. a patre veniēs diabolū q̄ per sini
stram significat in cruce pēmit. Ita exiuit a
patre ⁊ veni ī mūdū. Alii vo signū crucis a
sinistra pducūt ī dextrā. fulti auctoritate il
la. Egressus eiꝰ a patre. excursus eius vsqz ad i
feros recursus ad sedē dei. Incipiūt enī se
signare a pte superiori q̄ patrez significat. de
scēdit qz ad inferiorē q̄ mūdū designat. de
inde a sinistra pte q̄ infernū. pducit ad de
xterā q̄ celū significat. Ita christus descen
dit de celo ī mūdū. de mūdo ad infernū. ab
inferno ascēdit ī celū. vbi sedet ad dextram
dei patris. Secūdo ꝫ faciūt ad insinuandū
q̄ de miseria trāsire debem⁹ ī gloriaz. et de
vicijs q̄ ꝑ sinistrā ad virtutes q̄ ꝑ dextram
significāt. vt legit ī euāgelio Matthei. naz
⁊ xps de morte trāsiuit ad vitaz. Tertio q̄
xps a tēporalib⁹ ad eterna per fidē crucis
nos eleuat. Cōsiderādum aūt ē q̄ q̄ a sini
stra pducunt in dextrā seipos et alios pa
riter ꝓsignāt. Qz tunc sup illos signuz cru
cis a dextra in sinistrā pducūt. q̄ nō. cōsi.
gnāt eos q̄i vertētes dorsū sed quasi face
ꝑsonātes. Sed ⁊ cū sup alios ꝓncipaliter si
gnū crucis imꝑmūt etiā seipsos a sinistra

in dextrã sed alios a dextra in sinistrã cõsignãt. Sane regulariter in oĩb⁹ euãgelicis verbis debemus facere signũ crucis. vt in fine euãgelij. simboli. dñice orõnis. Gl̃ia in excelsis deo. Sanct⁹ scũs. Agn⁹ dei. Bñdictus dñs de⁹ isr̃l. Magnificat. ℟ Nunc dimittis. ℟ in p̃ncipijs horaruz. ℟ in fine misse q̃n sacerdos dat bñdictionẽ. ℟ etiã vbicunqz de cruce vel crucifixo mentio fit. q̃ etiam ota stãdo sicut ℟ euãgelũ audire debem⁹. In oĩ etiã actu nr̃o signũ crucis facere debemus. Vñ Ambro. Ad oẽm actũ incessũ ve mãꝰ impigat in crucẽ. ¶ Et aduerte q̃ nã crucis figura quadruplicata ẽ. vel p̃opt̃ quattuor elemẽta q̃ in nobis viciata xp̃us sua passione curauit. vel p̃opt̃ homines quos de quattuor ptib⁹ orbis ad se trarit. Juxta illud. Si exaltat⁹ fuero a terra oĩa trahã ad me ipsũ. Vel ℟ hec quadratura pertinet ad moralitatẽ. hz enĩ longitudinẽ. latitudinẽ. sublimitatẽ. ℟ profundũ. ¶ Profundũ est a cumẽ q̃ terre infigit. Longitudo ẽ inde ad brachia. Latitudo ẽ in expansione. Altitudo seu sublimitas ẽ a brachijs ad caput ¶ Profundũ significat fidẽ q̃ ẽ posita in fundamento. Altitudo spem q̃ ẽ reposita in celo. Latitudo charitatẽ. q̃ ẽ ad sinistrã ℟ ad inimicos extẽdit. Longitudo p̃seuerãtiaz q̃ sine fine cõcludit. De hoc dicẽt in .vj. pte sub ti. de parasceue. De signo crucis q̃ fit in p̃ncipio ℟ in fine euãgelij dictũ ẽ in q̃rta pte sub ti. de eĩ euãgelio. ¶ Idoſt deus in adiutoriũ meũ intẽde. ℟c. Statim ĩ singulis horis subijcit. Gl̃oria patri. ℟c. Sicut erat. ℟c. Quos duos versus beat⁹ Hiero. scripsit in ꝓpusclã q̃ pape damaso misit. ℟ ip̃i rogatu idẽ damasus illos in fine psalmoz cãtari instituit. ¶ Psũ tñ vsum. Gl̃ia patri in cena sinod⁹ dr̃ edidisse. Quia enĩ dñs dixit adhuc te loquẽte ecce assũm. tõ quasi iam nos intellexerim⁹ erauditos eẽ. gratiaruz actiões trinitati tribuim⁹ dicẽtes. Gl̃oria patri. ℟c. In exequijs tñ mortuoz. nec deus ih̃u adiu. nec gl̃ia patri dicim⁹. q̃ in illis salvatoris exequias imitamur. in quibus hec cessant. put in se. pte sub ti. de quita feria ne dñi dicẽt. Siliter p⁹ vnũqnẽqz psalmũ dr̃ gloria patri. ℟c. q̃ versus iste totius trinitatis simplex laus ẽ. ¶ Psalmus nãqz bonã opationẽ significat. q̃ finita merito deo gloria dãda ẽ q̃. p oĩ ope bono laudãdus est ℟ nũc ℟ semp sicut laudand⁹ erat in p̃ncipio q̃n celũ ℟ terrã creauit. Sicut enim sibi soli laus est de creatione celi et terre. sic ℟ ei soli laus ẽ de oĩ ope bono nũc ℟ semp. In premisso quidẽ versu. Sicut erat ĩ p̃ncipio. ℟c. multipliciũ tẽpoz varietas demõstrat̃ videlicet in Sicut erat in p̃ncipio p̃teritum. ĩ ℟ nũc p̃sens. ĩ ℟ semp futuꝝ ℟ eternũ. ℟ in secula seculoz. longitudo magna. Vñ orig. Quotiẽs secula seculoz noiat̃. fortasse licz nobis ignot⁹. tñ a dño statut⁹ aliqs terminus indicat̃. Legit̃ q̃ hildebrandus prior cluniacen̄. fact⁹ papa Gregor⁹ dũ ĩ minoribus agẽs legationis officio fungeret̃. archiep̃m ebreduneñ. de simonia accusatũ. et accusatores oẽs conuũpentẽ. ita vt cõuinci nõ posset̃ miraculose cõuicit. ¶ Precepit enĩ illi vt diceret versũ gloria patri. ℟c. Ille vo licet expedite diceret gloria patri. tñ ℟ spiritu sancto proferre nõ poterat q̃ipe quia in spũm sanctũ peccauerat. Beatũ ergo suuz ꝓfessus ℟ depositꝰ mor⁹ expedite ℟ spũ sancto p̃nunciauit. Et nota q̃ gl̃ia patri dicit̃. xxuij. vicibus in nocturnis festiuitatũ. put dicẽt in .vj. pte sub ti. de quita feria cene dñi. q̃ fit in honorẽ. xij. apostoloz q̃ sũt. xij. hore diei. i. xp̃i a vero sole illuminate. ℟ sũt duodecim hore noctẽ. i. eccles̃ia illuminãtes q̃ dñm glorie in nocte huius seculi p̃dicauerunt. Tullius dicit. q̃ gloria ẽ frequens de aliq̃ fama cũ laude. Ambrosi⁹ dicit q̃ gl̃ia ẽ clara cũ laude noticia. Aug⁹. dicit in .v. d̃ ciui. dei de gl̃ia seculi. q̃ gloria ẽ iudiciũ hominũ. bene de hoĩbus iudicãtiũ. Et p⁹ gl̃a patri subijcit alt̃a. de q̃ sub ti. de p̃ma dicẽt. ¶ Hymni quoqz tã ex institutione gelasij pape q̃z ex approbatiõe ꝓcilioz tholetani et agatheñ. in singulis horis officijs canũtur Est aũt hymn⁹ grece. latine laus dei cũ cãtico vel vox hũana in laudẽ dei metrice cõposita. Cãticũ vo ẽ exultatio mẽtis habita de eternis in vocẽ hũanã p̃rupens. Quia vo psalmi sũt hymni. vñ ℟ psalteriuz dicit̃

liber himnor.ió in qbusdã ecclesijs hinos nõ cãtãt.qõ tñ approbandũ nõ ẽ.quoniam nõ sine causa sũt a sanctis patrib⁹ instituti Et ꝓterea nõ ois himn⁹ psalm⁹ ẽ.vt quando nil opando deũ cũ mẽtis exultatõe laudamus propt quã laudẽ erpmendã hymnus cãtãt. ¶Dsalmi vero opa bona significãt vt infra dicet. ¶Illud autẽ notãdũ est q in diurnis officijs himni ꝑcedũt psalmos. In nocturnis vo sc3 in vesperis ꝓpletorio 7 laudib⁹ matutinus ecõuerso. Dies enĩ ꝑtinet ad spũales q̃ habẽt gaudiũ ꝓscie.nor ad penitẽtes q̃ habẽt remorsũ ꝓscie. Illos exultatio ducit in opationẽ qbus dr. Cantate ei cãticũ nouũ.bñpsallite ei in vocifera tione. Istos p opationẽ oportet venire ad exultationem. Ideirco in diurnis officijs himni ꝑcedunt psalmos.in nocturnis vo ecõuerso. In vesperis aũt 7 in ꝑma quo loco himni canent ibi dicet. Rursus stãdo himnos cãtam⁹ in erectõe corpor oñdentes q in laudãdo deũ corda surſũ erecta habere debem⁹. Clerũtñ nisi mẽs cõsonet lingue certũ ẽ vocẽ quãtũlibz clamorosaz domino nõ placere.Differẽtia ẽ ergo inẽ psalmũ himnũ 7 cãticũ. ¶Nã in psalmo opa.in himno laus.in cãtico mẽtis exultatio intelligit.Be q̃ dicet sub ti. de laudib⁹ matutinis.De his tribus dicit aplus ad Colo.iij. In psalmis 7 himnis 7 cãticis spũalibus cãtãtes 7 psallẽtes in cordib⁹ vestris dño. Et in hĩ trib⁹ varietatib⁹ oẽ gen⁹ musicor accipi põt.put tã dicet. In nouo testamẽto hilari⁹ pictauiẽn.eps ꝑmus himnorũz carmĩe floruit.7 p⁹ eũ ambrosi⁹.ióz himni ambrosiani dicũt.qz ei⁹ tpe plurimũ in ecclia mediolanen.cãtari ceperũt.¶Dostea vero ĩ ecclesijs occidẽtalib⁹ q̃cũqz carmina in dei laudẽ dicũt himni vocãt. ¶Elugustin⁹ dicit ĩ li.pfes.q cũ ambrosi⁹ a iustina ĩperatrice arriana pfidia dãnata.psecutionẽ pateret.7 intra ecclesiam cũ plebe catholica insidijs vigeret.instituit himnos 7 psalmos sm morẽ orientaliũ decãtari. ne populus merorꝭ tedio ꝓtabesceret. Qõ a tpe oẽs fuit postmodũ derivatũ. ¶Et aduerte q ĩ qbusdã ecclesijs himn⁹ natalis dñi 7 festorũ illi⁹ septimane sub eodẽ cãtu dicũt. Bõ ẽ.quoniã sicut mẽbra ad caput sic scã se habẽt ad xpm a q̃ sicut a capite influentie eterne beatitudinis ꝓticipare noscunt. qꝛ igit̃ inchoatũ extitit in ei⁹ natiuitate 7 ꝓsummatũ ĩ resurrectiõe.qꝛ tũc cyrogꝑh⁹ dãnationis delet⁹ ẽ 7 reseratũ celũ qõ tot ãnis mãserat clausũ.idcirco eo ꝑcipue tpe solẽnitates scoꝝ sub cãtu solẽnitatis xpi rõnabiliter recolũt. ¶Hoc aũt nõ ꝓtingit ĩ cãtu himnor paschalis tpis.ĩ q̃ significat q scoꝝ glia ĩ ipis nõdũ totalit̃ ẽ pfecta.propt appetitus resurrectiõis corpor suor.7 io ipi xpo nõdũ totalit̃ ꝓformãt. ¶Antiphone q̃ĩ singul'horis er institutõe beati ambrosij dicunt.p eo q beat⁹ ignaci⁹ tertio a bto petro anthiocenus eps audisse legit̃ ĩ triptita historia supquẽdã montẽ angelor choros antiphonal canentes.inde enĩ greci ꝑmo antiphonas ꝓposuerũt.7 eas cũ psalmis ĩ choro⁹ quasi ĩ chorea cãtari ordinauerũt.q̃ mos ad vniuersas transijt ecclias.vtiã vbiqz antiphone decãtet. Dicũt aũt antiphone respectu ad psalmodiã cui rñdent.sicut 7 rñsoria respectu ad historiaz. Unde 7 antiphona dr q̃ ante psalmũ sonãs.inchoat̃ ei⁹ ante psalmũ q̃ op⁹ significat.ipa vo significat charitatis copulã seu mutuã dilectionem sine q̃ op⁹ nõ pdest.7 p quã op⁹ incipit meritorium eẽ. Recte igit̃ sm ei⁹ tonũ melodia psalmi informat.qꝛ dilectio opa nrã informat. Et sm Bõr ab anti q̃ ẽ ꝓ 7 phonos qõ est son⁹.qꝛ psalmus sm melos ei⁹ ĩtonatur.et man⁹ opat̃ sm qõ charitatis ignis aloe exercitat̃. ¶Dsalm⁹ aũt antiphone ĩtermiscet̃.qꝛ fides p dilectionẽ opat̃. Uel ꝛ ante psalmũ ĩ pfecte 7 p⁹ pfecte dr.qꝛ charitas ĩ via ĩperfecte habet̃ seu ĩchoatur.sz ĩ patria pbõa opa q̃ hic er charitate fiunt pficiet̃. Iurta illud Esa. Uluet dñs cui⁹ ignis ĩ sion 7 camin⁹ in hierlm. In ꝑcipuis tamẽ festiuitatibus etiã ante psalmũ pfecte dr.ad notãdũ qi illis pfectiores ĩ boĩs opib⁹ nos erhibere d̃bem⁹. Inchoat̃ q̃z ab vno vnus chor.et fiunt a pluribus vtriusqz chor. ¶Primo q̃ charitas ab vno.f.xpo incipit 7 ĩ mẽbris ei⁹ ꝓsummat̃. ab ipo sicut ipe dicit ĩ euãgelio

iohānis. Mādatū nouū. do vobis vt. ꝛc. Deus enī ꝓior dilexit nos. Tñ ⁊ nos cōiter dilectioni eius cor respōdere debem⁹. Secūdo ad notandū q̄ vox p̄dicatoꝝ q̄ sp ad vnitatē tēdit nos monet vt qđ vnusquisq; singularit̄ opando acq̄rit alteri p dilectōez ꝓmgat. vt si vn⁹ addiscit in scolis ⁊ alter seminat i cāpo tpe fruct⁹. doctor semināti doctrinā ꝓmgat. ⁊ sator doctori panē.

Tetex antiphona p⁹ psalmos cōit ab oib⁹ cātāt. q̄r de dilectiōe cōe gaudiū surgit. Cātāt etiā a duob⁹ chorus alternatim. ad notandū mutuā dilectionē siue charitatē q̄ in pauciorib⁹ q̄z duob⁹ ꝓsistere nequit. Conuenit ergo antiphona duos choros vt charitas ꝓbonū op⁹ ꝓmgat duos frēs. Isidorus dicit i li. vj. ethimo. q̄ antiphona grece ītpt̄ latīe vox reciprōca. q̄r duo chori siue ō vno ad vnū reciprōcādo vicissiz melodiā cāt⁹ alternāt. q̄i duo seraphin. duoq; tē stamēta sibi inuicē ꝯclamātia. Tñ clerici antiphonas cātātes nō vertūt vult⁹ ad altare. sz se inuicē versis vultib⁹ respicūt. qđ gen⁹ canēdi grecā adnuentiōe traditū. Est itaq; antipha q̄dā cātilena dīnis laudib⁹ ad recreationē inserta. Iubil enī amplius charitate recreāt aīos. Quecq; modulādo cātāt mētis iocūditatē sīgnificat. iuxta illud. ps. psallite sapienter. Tūc enī iocūditas sapida ē cū de deo ē. Tūc etiā man⁹ sub pennis sūt. Ezech. i. ⁊ i puer. Beatus vir q̄ inuenit sapiam ⁊ q̄ affluit prudentia. Quia qui hz iocūditatē mētis de eternis. de facili affluit prudētia. i. bonis opib⁹ q̄b⁹ sibi puidet in futuro. Vel ꝑm moisen antipha ē quedaz vox q̄ sibi inuicē angeli colloquūt.

Seruāt antiphone q̄ diebus feriatis ante psalmos nocturnales dicūt de psalmis sumūt ⁊ bonoꝝ opez pfectionē vt lex opa miscēdie designāt. qniā senari⁹ numer⁹ pfect⁹ ē. ille vo q̄ dicūt sup bñdict⁹ in laudib⁹ ⁊ super magnificat in vesp̄is. de euāgelijs diez i q̄bus dicūt sumunt̄. exceptis illis q̄ i quinta feria dicunt̄. put dicet in. vj. pte sub. v. feria sexte dīnice q̄ꝝ gesime.

Bursus i q̄bus dā ecclesijs i fine antiphe ut neuma seu iubilus. q̄ btūs ꝓp̄s q̄ scit iubilationē. Est āt neuma seu iubil⁹ ineffabile gaudiū seu mētis exultatio habita de eternis. Idcoq; in dieb⁹ ieunioꝝ ⁊ afflictionū nō debēt fieri. sic nec i luctu cutharizari. ⁊ fit neuma i vnica ⁊ finali lrā antiphe. ad notandū q̄ laus dei ineffabilis ⁊ incōphensibilis ē. Ineffabile ītaq; gaudiū p neuma significatuz. qđ hic p̄gustāt. nec penu⁹ erp̄mu. nec penit⁹ taceri valet. q̄ merito eccl'ia vbis omissis iubilādo cū neuma. q̄i in āmirationez ꝓsilit. ac si dicat. q̄ vox q̄ poterit līgua retexere. ꝛc. Verba eī ꝑ nō sufficiūt. nec intellect⁹ capit nec amor etiā dicere sinut. Quis enī plene enarraret qđ ocul⁹ non vidit nec auris audiuit. nec in cor hoīs ascēdit. Neumatizando ergo erp̄ssi⁹ q̄uodāmodo sine vbis dic̄ q̄z p vba innua quātū sit illō celi gaudiuz vbi vba cessabūt. ⁊ oēs oīa sciēt. Vez q̄p fectoꝝ tātū iubil⁹ ē. ⁊ i magnis solēnitatib⁹ nō tā maiores q̄z etiā minores exultāt. īde ē qđ in q̄busdā ecclesijs i q̄b⁹ neuma nō dr vox nō significatiua i vocē sīgnificatiuā conuertūt. q̄ loco iubili ⁊ neume trophi ⁊ seqn tie decātāt. Ad q̄s laudes ⁊ miores ⁊ maiores passim admittūt. ⁊ iō cōiter ab oib⁹ decātāt. In quib⁹ antiphonis dicat neuma seu iubil⁹. ⁊ q̄ ꝑ poti⁹ fit in tpe paschali dicetur sub ti. de laudib⁹ matutinis. Iubil⁹ āt diuersa significat ⁊ in diuersis locis i eodē respōsorio sepe fit. put dicet in. vj. pte sub natali. Itē de neuma q̄ fit sup alla. i quarta pte sub alla dictū ē. Itē i quib⁹ antiphonis dicat alla in sequēti pte sub festo natalis dicet. Et nota neuma neume sine. p. ⁊ in femino genere ē iubil⁹ de q̄ dictū ē. Hz pneuma pneumatis grece scptuz p. p. in neutro genere ē spūssanct⁹. vtrunq; tñp femininō sepe ponit̄ in scripturis.

Sane neume q̄ i missa fiūt repñtāt gaudiū. q̄ poti⁹ fieri solebat i e vt i kyrie. vel in a vt alla. q̄z in aliis vocalib⁹. ad notādū gaudiū spūale qđ nobis restitutū ē in ptu ꝙginis cui facta ē mutatio buī noīs eue in aue dicente angelo. Aue maria. ꝛc. ⁊ ibi mutās nomē eue. Significatiōnāq; buī noīs eue mansera vsq; ad ang̃i salutationē. Illā aūt significationē ade ⁊ eue nascētes unfātes erp̄mūt. Maz

femina nascēs ꝓfert e masculus vero a. vñ versus. Et dicūt e vel a quotquot nascunt̄ ab eua. Ille ergo neume nō sig̃ficāt dolorē quē nobis attulit trāsgressio ade ⁊ eue ꝓut quidā scripserūt. sz gaudiū nobis ī ꝑmissa salutatiōe v̄ginis restitutū. Rursus ꝯsiderandū ē ꝙ fere vbicūqz ī cātu scribit̄ hierusalē neuma ꝓducit̄. vt celestis hierl̄m iubilatio figuret̄. Exēplū habet̄ ī all̄a. Te decet qd̄ cātat̄ dñica decima p⁹ pente. Idem etiā ē q̄tiēs all̄a duob⁹ versib⁹ insignim⁹. vt de stola duplici gaudeam⁹. Exēplū ē in all̄a Pasca nostr̄. qd̄ d̄r ī die resurrectiōis ⁊ in all̄a. Angelus dñi. qd̄ d̄r in sexta feria tūc sequēti. Utrūqz enī all̄a duos hz v̄sus. ꝓut g̃dualia antiq̄ oñdūt. ⁊ sic de alijs. In q̄busdā etiā festiuitatib⁹ q̄dā v̄siculi in nocturnis antiphonas ꝑcedūt de q̄ ī sequenti ꝑte sub dñica d̄ trinitate dicet̄. Post antiphonas in singulis horis diurnis et nocturnis ex instōne damasi pape psalmi ad antiphē simphoniā canunt̄ ⁊ significat ꝑs bonā ⁊ dīnā opationē. vñ dauid In psalterio decacordo psallā tibi. In tali enim instrumēto psallebat innuens ꝙ in psalterio spūali spū viuificato ꝑ fidē debem⁹ psallere deo decē legis mādata implēdo Ipe aūt damasus instituit vt chori ī duas ꝑtes diuisi psalmos canerēt alternatim. Et dicūtur psalmi alternati. ad notādū alternā scōrū ad bñ opādū exhortationē. Priscis nāqz tꝑib⁹ ꝯfuse ⁊ q̄i in chorea dicebant̄. iōqz sci prēs ordinauerūt vt alternatim dicerēt i. vna ꝑs chori vnū v̄sū. ⁊ altera aliū dicerz qd̄ btūs ignati⁹ prim⁹ statuisse fert̄ ī eccl̄a anthiocena ꝑ eo ꝙ in visione audiuit angelos antiphonatim psalmos psallētes. de hē etiā dictū ē ī ꝑma ꝑte sub ti. de eccl̄ia. Dicunt̄ etiā alternati. ad notādū ꝙ alter alteri uonus ferre dz. Psalmos q̄z stando dicimus. ad oñdēdū ꝙ stātes ī boīs opib⁹ vincim⁹. Dū enī ꝓpl̄s isrl̄ cuz amalech pugnabat quādiu moises man⁹ leuabat ꝓpl̄s vincebat. qñ vero man⁹ dimittebat ꝓpl̄s vincebat̄. Eleuatio igit̄ ad stādū sig̃ficat mentis nr̄ē deuotionē. vt statu corꝑis. mētis affectionē mōstrem⁹ vicz nos paratos ē si-

ue ad domādū carnē siue ad exerciciū operis. Lectiōes v̄o q̄ sūt doctrina nr̄ā ī silentio ⁊ sedēdo audim⁹. q̄niā doctrinā sedēdo ⁊ quiescendo recipimus. Vñ eccl̄iasticus Sapiam scribe in tꝑe ocij ⁊ q̄ īmorat̄ actu ꝑcipiet eā. Et iterz. Verba sapiē ī silētio ⁊ q̄ete discūt̄. Et propheta ait. Erit cult⁹ iusticie silentiū. Scōs q̄z stātes oram⁹. sig̃ficantes eos in perpetua leticia fore. iuxta illud. Stantes erant pedes nostri in atrijs tuis hierl̄m. Sane in diurnis horis sex psalmi dicunt̄ ꝑ q̄s sex opa miscdie denotāt̄. q̄bus in vinea dñi laborātes intēdere debēt. q̄ si pie ⁊ mūdo corde exerceam⁹. a seruitute diaboli liberati ad libertatē vite ꝑueniem⁹ ⁊ retributionē diurni denarij recipiemus. Verūtñ sub trib⁹ glorificationib⁹ dicunt̄ ad insinuandū fidē scē trinitatis ad quā diuina sunt opa referēda. In vesperis vero q̄nqz dicunt̄ ꝓut ibi dicet̄. Et sūt psalmi horarz inuariabiles ꝓut sub cōpletorio dicet̄. Illud q̄z ꝑtermittēdū nō ē ꝙ vnus atqz idē psalm⁹ in varijs festiuitatib⁹ cantatur ꝑ eo qz ibi v̄sus ꝑtinētes ad illas inueniūt̄ Verbi grā. In natiuitate cātam⁹ psalmū Eructauit. ꝓpter v̄sum illū. Speciosus forma. Cātam⁹ etiā illū ī festo v̄ginū propter v̄sum. Adducent̄ regi v̄gines. ⁊c. Et etiā in festo apl̄orz propt̄ versū. Pro prib⁹ tuis. ⁊c. Itē psalm⁹. Quare fremuerūt. cātat̄ ī natiuitate propt̄ v̄sum. Dñs dixit ad me. et in passione dñi propt̄ v̄sum. Astiterūt reges terre. ⁊ sic de alijs. Preterea vnū et idē vocabulū sepe diuersimode accipit̄. verbi grā Hoc nomē tēplū significat corp⁹ xp̄i vt ibi Soluite tēplū h̄. Aliqñ sig̃ficat tēplū materiale. inde ē ꝙ psalmū illū. Magn⁹ dñs. ⁊c. cātam⁹ in natiuitate propt̄ versū illū. Suscepim⁹ de⁹. ⁊c. Intelligim⁹ enī ibi de templo corꝑis. Cātam⁹ etiā eūdē psalmū ī purificatione ⁊ ibi accipim⁹ de materiali templo in quo fuit eadē die presentatus De psalmodia tā nocturna q̄z diurna ī suis locis dicet̄. Et nota s̄m Hiero. ꝙ melius ē q̄nqz psalmorz cū cordis puritate ac serenitate spūaliqz hilaritate decātatio. q̄z totius psalterij cuz anxietate cordis atqz tristicia

modulatio. Postremo notādū ē q psalmi graduales sūt .xv. q signati sūt p qndecī gradus quib⁹ ascēdebat ad tēplū salomonis qd erat in mōte. Hos qndecī gradus vocāt quidā cāticū graduū. eo q in quolibet pmissoꝝ qndecī graduū singuli psalmi decantabant. ⁊ h verbū graduū casus genitiui ē. De dictis gradib⁹ dictū ē in pma pte sub ti. de altari. Significati sūt etiā dicti .xv. psalmi p alios qndecim grad⁹ ezechielis. quib⁹ visū ē ei ascēdi in ciuitatē dei. de quibus habet ezechielis .xl. vbi pmo habet de septē gradib⁹ ⁊ postea de .viij. Nēpe qndenarius numer⁹ cōstat ex numero septenario ⁊ octonario. Septenarius refert ad vetus testa. q2 antiq septimū diē. septimū mēsem. ⁊ septimū annū celebrabāt. Octonarius ad nouū testamētū refert propt resurrectionē dñicā q octauo die facta ē. Quindecim ergo psalmos psallimus. oñdentes q vtriusq3 testamēti pcepta obseruare debemus. Primi quinq3 psalmi qnq3 corporis sensus. p qs peccam⁹ significāt. ⁊ iō in aliq illoꝝ nō d2 glia patri. q2 illa peccata q p qnq3 sensus corpis cōmittunt nobis nō deo ipulare debem⁹. Sz d2 post illos requiem eternā. q̄ in illis p defunctis oram⁹. Ac si qs dicat. Oram⁹ dñe ne p peccatis illis q cōmittunt corporis sensibus eis vita negetur eterna. sed p dei misericordiā requies cōcedat eterna. In sequētibus decē psalmis nobis ⁊ nostris pximis ⁊ ꝯgregationibus ⁊ platis dei miscdiam iploram⁹. ⁊ glia patri subiūgimus. q2 q a catena peccatoꝝ absoluimur q te deū toto corde perquirim⁹. q tuū decalogum obseruam⁹. nōn nobis domine nō nobis. sed nomini tuo gloriaz exhibem⁹. Rursus numerus decimus ex septenario ⁊ ternario cōstat. Ternari⁹ ad pcepta pme tabule q ad deum spectant. septenarius vero ad pcepta secūde tabule. q ad proximuz spectāt refert. Ac si dicat. Q decalogus obseruat p deum ē. Versiculi etiā in singulis dicunt horis. Legitur in libro numeri. q dū arca dñi q ecclīam figurabat in tabernaculo reponebatur dicebat moises. Reuertere dñe ad multitudinem filioꝝ israel. Sane reuersio domini ad isrl nihil aliud est q3 vt reuerti faceret israel ex toto corde ad se. Be⁹ ei cui omne tempus psens est nō habet ad quos reuertat. ⁊ itelligit reuertere .i. fac nos reuerti ad te. Iuxta illū ergo morē vsiculi dicūtur vt si forte mentes nostre cogitando vana pre nimio psalmoꝝ opere deuiauerūt. audito vsu cōuertantur ad orientez .i. ad christū q est noster oriens. seu ad mentē sm versus significationē qui ab ipsa reuersione nomē traxit. Nā dicit a verto vertis. ⁊ inde est q dū versus d2 ad orientem siue ad altare nos vertimus. Recte ergo vsus q significat fructuz bone opis alta ⁊ acuta voce d2. ad excitandum pigros q in laudādo deū ⁊ i intelligēdo diuina torpent. vt reuertantur ad cor vt videlicet eo audito oīs cogitatio que forte videndo temporalia foras exijt. reducatur intra nos. Rursus vsus nocturnalis sigficat. q2 ab officio psalmoꝝ siue a labore tūc nos reuertimur ad officia lectionū siue ad quietē. vt qui psallendo stabat nūc ad lectionē sedeat. Vñ vsus d2 a vtēdo. De hoc dictū ē in .iiij. pte sub titulo d graduali. Et nota q in quibusdā ecclesijs in die dominica post primā nocturnaz dicit iste versus. Memor fui nocte nominis tui dñe. Post scdam d2. Media nocte surgebam. Post tertiā. Exaltare dñe. Prim⁹ siqdē versus. s. Memor fui. ꝛc. ad qd ecclia d lecto suo surrexit oñdit Quo vero tpe surgenduz sit notat secūdus. s. Media nocte. ꝛc. et ad quid surgendum sit. ostendit quod sequit. Ad confitendum nomini tuo. Verum quidā nolentes mentiri q2 non surgunt in media nocte. loco hui⁹ vsus ponūt illū. Quoniā tu illuminas lucernā meā dñe Qd tamen media nocte surgendū sit. oñdit dauid dicens. Media nocte. ꝛc. Et alibi Preueni i maturitate ⁊ clamaui. qd ē idē. nā imaturitate vnica ē dictio. vñ ⁊ qdā libri hñt imaturitate. et sonat imaturitate qi tps ñ aptū operi. Alia tamen littera habet. Preueni i tēpesta nocte. q2 tempestū apud antiquos idem erat quod oportunuz a tempore vel a tēpestate vocabulo ducto. Vñ in antiqs

hiſtoꝛijs ſepe ita legit. Hoc factū ē illa tem
peſtate. i. in illo tpe. Tñ intēpeſtiuū vel itē
peſtū aiunt tps inopoꝛtunū. i. nocturnum
actionib⁹ nō opoꝛtunū. Tertꝰ aūt verſus
ſcz. Exaltare dñe ꝛc. manifeſte pīnet ad no
uum teſtamētū in q̄ ſaluatoꝛ noſter ꝑm hu
manitatē fuit exaltat⁹. Quīdā tñ dicūt tūc
Ego dixi dñe miſerere mei. Quia ad gl̄iaz
q̄ data ē tpe noui teſtameti nō puenit niſi
p remiſſionē pctoꝝ. Sz q̄rit q̄re ꝝſiculi
in nocturnis añ lectiones dicūt. in alijs vo
horis p⁹ ſcz p⁹ capitula. Rñdeo in noctur
nalib⁹ lectiōib⁹ propt eaz numeroſitatem
z magnitudinē ſedere ſolemus. Ille igitur
propter longaz ſeſſionem. aut propter laſſi
tudinem ſiue ocium obliuiſcamur doctri
ne dñi. quā lectiones ſignificant. cogitando
forte inania aut dormiēdo vel ꝓfabulādo
iō vſu p̄cedēte ad lectiones audiēdas incī
tamur. In alijs vo horis q̄ nec tot nec tā
te ſunt lectiones. non ē necē ſedere. nec ꝝſicu
los p̄mutt. Ulti ō in alijs horis vſus p⁹ le
ctiones dicūt. ad notādū q̄ propt̄ interual
la horaz doctrinā dñi nō negligit. Burſus
verſus ſepe a pueris cantat ad notādū ſer
uicū noſtꝝ cū in ecclīa p̄ſtitutum dño foꝛe
gratū. Be ꝝſiculus qui in veſperis ſeu i lau
dibus dicūt ſub illis locis dicet. Et vide q̄
verſus dz notare aut ſtatū tpis aut officij.
Statū tpis notat verſus p̄me ſcz Exurge
rp̄e adiuua nos. Ubi cū dz. exurge inuit u
tuū in ope. Silr i verſu tertie. Adiutoꝛ eſto
meus dñe ne derelinq̄s me. cū dz ne dereli
quas me. notat ſtat⁹ pugne. Silr in ꝝſicu
lo ſexte ſcilicz Bñs regit me z nihil mihi de
erit in loco paſ. ubi me col. ſignificat ſtatus
pfect⁹ z perfectiōis. In ꝝſiculo none. ſ. Ab
occultis meis mūda me dñe z ab alie. par.
ſer. ſtat⁹ demōſtrat frigeſcētis dilectionis
Statū q̄z tēporis inuunt ꝝſiculi q̄ i paſſio
ne z reſurrectōe cātāt. Sz vſus veſpertina
lis officij ſtatuz officij inſinuat. vt veſperti
na oꝛō. ꝛc. z dirigat oꝛō. ꝛc. Ex q̄bus verbis
colligit q̄ veſpertina oꝛō excitat. Poſt ver
ſum ſequitur oꝛatio dominica. z poſt eam
preces de quibus dicetur ſub nocturnis.
Lectiones quoq; in ſingulis horis q̄z no
cturnis q̄z diurnis dicuntur. Et dicitur lec
tio q̄ non cantat vt pſalmus vel hymnus
ſed legitur tantum. Illic enim modulatio
hic ſola pronūciatio queritur. Siquidem lec
tiones nocturnales ſunt doctrīa nrā. q̄ per
eas docemur opera nrā retoꝛq̄re ad deum
obtinēt ergo vicez lectionū quas doctoꝛes
facūt ad ignaros. Ider eas quoq; ſcoꝝ
opera imitamur z eaz memoratione ad
dei laudē cōpungimur. Et ideo vt p̄miſſū
eſt ſedēdo z in ſilentio audiūtur. Lectu
rus autem lectionem ad librum accedens
ſuper gradū aſcēdit q̄ doctoꝛ perfectioꝝ vi
ta vulgos tranſcēdere debet. Et a preſbyte
ro vel epiſcopo benedictionē tāquā legen
di licētiā poſtulat dicens. Jube domne bñ
dicere. Ider q̄ p̄cipat⁹ eccl̄ie. q̄z nullus
niſi a maioꝛe iuſſus debet in eccleſia legere
deſignatur. Et dicit domne. z nō dñe.
q̄ ſolus de⁹ vere dñs ē. Hīcē q̄ ꝑbyter ſeu
epiſcop⁹ nō a ſe bñdictionē largit̄ ſz diſcre
te a deo poſtulat illam dari dicens. Bene
dictionē perpetuā tribuat nobis. ꝛc. In fi
ne vero dicit. Tu aūt dñe miſerere. ꝛc. quia
tūc ſermonē ad deū dirigit qui vere dñs ē.
Burſus ideo i p̄cipio imperfecte z ſincō
pato vocabulo pronūciat. q̄ tūc ad iperfe
ctū vidz ad hoīem ſermonē dirigit. Iuxta il
lud pphete. Imperfectū meū viderūt ocu
li tui. Qōētū monachi ꝓmunit obſeruāt
dicentes. Domnus abbas. Hac quoq; cō
ſideratiōe famuli dominis ſeruientes alteꝝ
genu tātū ſcz ſiniſtrum flectere debent. per
quam partē coꝛporalis ſeruitus ſigificat.
que tātū hoībus z nō ſpiritualibus debet
Sed i eccleſia vtrūq; genu flectēdū eſt. nō
alterum tātuz ne iudeis aſſimilemur. Illa
et chriſto omne genu flectitur ad Philip.ij.
c. Salomō quidē pro populo oꝛās vtrūq;
genu terre infigebat. et manus ad celum
exp̄adebat. prout legitur. iij. reg. c. viij. ea de
etiam ratiōe nō eſt acclinādum p̄cipi ſe
culari facie recta. ſiue ſecrete. ſiue loquēdo.
ſiue auſcultando. ſed dumtaxat ab auriſ
niſtra capite flexo. In fine vero perfecte et
cōplete pronūciat. q̄ ad perfectū z perfecto
vocabulo dignum videlicet ad deum diri

git sermonē. ℣Dorno epo volēti legere ⁊ dicē ti. Jube dñe bñdicere. nullus mino⁹ bñdi cere dz. Ñ in qbusdā ecclesijs nihil ei rñde tur. in alijs vo rñdet vn⁹ ꝑsbyter. Ora pro nobis pie pat̄ ad dñm. ⁊ tūc eps dicit. ℣Da gnificate dñm mecū. Tunc aūt eps dz pfe cte. pnunciare. iube dñe. qmā ad deū q̄ pfe ctus ē sermonē dirigere intelligit̄. Jn non nullis vo ecclesijs epo legere volente sacer dos dicat. iube dñe bñdicere. Et ipe eps di cta bñdictiōe legit. Cū enī legere lectionem nō sit sacerdotis vel epi officiū. sed lectoris si nullus ali⁹ eps vl sacerdos assit. pōt ali⁹ inferioris ordinis tāq̄z lecturus i psona ec clesie dicere. Jube dñe bñdicere. ⁊ ipse sa cerdos vel eps lecturus in psona xpi ei red dit bñdictionē. vel legat absq̄z iube domne bñdicere. Jn qbusdā ecclesijs ipe eps dicit iube dñe. ⁊ mino⁹ cui voluntarie in ꝑse ex hūilitate subijcit bñdicit. Lectiōe finita di cit lector. Tu aūt dñe. ⁊c. Qō neq̄z de lectio ne ē. neq̄z ei cōtinuāt. sz ille ad deū sm̄onez dirigēs se excusat. q. d. Dñe peccaui legēdo forsan modulate. pnūciando cupidine lau dis hūane vel captando ventū hūani fauo ris. Et audientes sūt forte peccauerūt vanis cogitationib⁹ intendētes vel a lectiōe audi tū auertētes. Alutē p sz. Sz tu dñe miserere nostri. Qō vero rñdet a cunctis deo grās nō ad tu aūt. sed ad lectionē referē. Est enī vox ecclie deo grās eroluentis. Ac si dicat. Deus pauit nos vbis salutis q̄ sūt cib⁹ aie ⁊ p hmōi beneficio. deo grās supple eroluā mus. ℣Rursus pluralitas lectionū plu ralitatē sīficat ꝑdicator. q̄ sūt ꝑ tpe grē sicut ⁊ paucitas in pfectis raritatē sīficat tpe le gis. Sz ⁊ vicissitudines lector. sūt successio nes legator. q̄ dū iube dñe benedicere di cūt licētiā. pficiscēdi petūt ⁊ dū eis benedici tur. licētia dat. in q̄ innuit q̄ nullus ꝑdica re debeat. nisi missus. Quō enī ꝑdicabunt nisi mittant̄. Ipsa lectio ē innuncte legatio nis executio. Cū aūt domne. legati reuer sionem in eo q̄ miscōia iplorat̄ innuit̄ ipsū legationis vl ꝑdicationis officiū non sine alu cui⁹ vel leuis culpe puluere pagi posse. vñ Aug⁹. Verbuz ꝑdicationis securi⁹ audit̄ q̄z dicat̄. ℣Predicator enī per terrā ambu lat. ⁊ difficile est ei qui per terram ambulat pedes nullo puluere sordidare. ⁊ predicato rez cum se bene predicare senserit. nullus spiritu elationis erigi. ¶ Et attende q̄ sicut in ecclesia duo sunt ordines sapientes ⁊ in sipientes. sic due sunt lectionum maneries In illis enim lectionibus que ad missam leguntur sapientes instruuntur. in his vo que in nocte dicunt̄ insipientes eruditur. Unde et exponuntur. ¶ Et nota q̄ termi nantur lectiones quattuor modis. ℣Primo generaliter per Tu autem. Secundo i ad uentu ⁊ in natiuitate ⁊ in epiphania lectio nes de esaia finiuntur per ℣Hec dicit domi nus conuertimini. ⁊c. qui in natiuitate hoc dicit monetur er illo capitulo Esaie quod tunc legit̄. primo tempore alleuiata est. vbi dicitur. ⁊ in oibus his non est auersus fu ror meus ⁊ pl's meus non est conuersus. Et ideo ecclia hortatur in psona christi po pulum peccatorē vt conuertatur. ℣Hoc idē etiam fit propt̄ eandem causam in quibus dam ecclesijs qñ legit̄ o hieremia exprobrā te duricia peccatorum q̄ p penitētiam non conuertuntur. Tertio modo lectiones q̄ legū tur in triduo ante pascha de trenis hiere mie finiuntur p hierusalem hierlin conuerte re. ⁊c. put ibi dicetur. Quarto lectiones pro defunctis finiunt simpliciter sine altero p missor. Jn quibusdā tamē ecclesijs finiūt p beati mortui q̄ in dño morunt̄ quod su mitur ex fine cuiusdaz sermonis quem au gustinus de mortuis compilauit. ¶ ℣Hoc etiam nota q̄ in tertia nocturna legit̄ euan gelium et omelia euāgelij eiusdez diei. Quia tertia nocturna designat tempus gratie in quo euāgelium recitatum est. ⁊ in q̄ euan gelica ꝑdicatio celebratur. put in ti. de no cturnis dicet. ¶ ℣Nō est etiam omittendū q̄ antiquis tēporibus. eliminatis hereslib⁹ q̄ veritatez trinitatis impugnabant sancti patres ad hoc vt sancta trinitas magis no ta esset. ordinauerūt q̄ nona lectio semp de trinitate legeretur. ⁊ nonū responsoriū si militer de eodem cantaretur. ⁊ q̄ etiam in ꝓma feria missa de trinitate diceretur. quo

diuti⁹ obseruato ⁊ trinitate cuncta ⁊ inoteſcēte eccl̄ia lectionē de trinitate omiſit ſed reſpōſoriū de trinitate ⁊ etiam alla ī miſſa in dñicis dieb⁹ vel propt̄ ſolutū vſū vel propt̄ dulcē cātilenam in plerisq; locis retinuit. ⁊ ita nūc imp̄rieuocat̄ rñſoriū. q; lectioni p̄cedēti nō rñdet. ¶ Diurne vo lectiones a quibusdā eo q; breues ſūt lectiūcule nūcupāt. a plurib⁹ vo capitula. eo q; vt plurimū de capitib⁹ epl̄aꝝ illoꝝ dieꝝ qb⁹ dicūt ſumūt ¶ Hec ſiq̄dē p⁹ pſalmos ⁊ antiphonas ī ſingulis horis dicūt̄ put ſtatutū ē in concilio agathen̄. q; mod⁹ ab hebdā ſumpt⁹ ē vt p̄miſſum ē. Et ſignificāt capitula doctrinaz ¶ Ne enī propt̄ pſalmodiā audientium animis ſe faſtidiū ingerat. ſic iudeis q; manna faſtidiebāt. propt̄ q̄d de⁹ mittit ī eos ſerpentes ignitos q; eos interficiebāt. iō p̄mittit̄ capitulū. i. breuis lectio ſūpta a nouo vel veteri teſta. p̄uocās ad deuotionē q; faſtidio p̄ua ē ⁊ exhortās ad pſeuerātiā i bono. Iuxta illud. ¶ Hortamur vos ne in vacuū gratiā dei recipiatis. ¶ In nocturnis aūt copioſi⁹ q̄z diurno officio lectiōib⁹ vacamus. q; tūc eis aures liberi⁹ accōmodam⁹. Et dicūtur hmōi capitula ſiue exhortatiōes in pleriſq; eccleſijs p̄ paſtorē ad domeſticos ⁊ ſcientes. q; ſicut ligna lignis adijcim⁹ vt ignis magis ardeat. ita ignitis domeſticoꝝ cordibus ignita paſtoꝝ v̄ba adijciūt̄ vt magis ignient̄. Legūt etiaz he lectiones ſine Iube dōne ⁊ abſq; bñdictiōe. q̄nā vt plurimuz epūs aut ſacerdos q̄ vicē x̄pi gerūt. ⁊ quoꝝz officiū tanq; maioꝝ ē excitare pigros. illa legūt qb⁹ p̄ p̄riū ē licētiā ⁊ bñdictionē dare ⁊ nō petere. nā maior minori bñdicat ⁊ non ecōtra. ¶ Nocturnales vo lectiones a minoribus leguntur. iōq; a ſupioꝝib⁹ licētiā ⁊ bñdictionē petūt. ¶ In his etiā diurnis lectiōib⁹ nō dr in fine. Tu aūt ſicut fit in nocturnalib⁹. q; ſacerdos dz eē pfect⁹ ⁊ q̄ diabolicis ſuggeſtionib⁹ de facili nō ſuccūbat. ⁊ q; in breui ſermone ⁊ int̄ familiares vir ē q; ventus bñam fauoris capt̄. put q̄nq; fit ī nocturnalib⁹ lectiōibus vt p̄miſſū ē. ꝛ ꝑpet̄ tīdeo grās propt̄ cām ī nocturnalib⁹ ꝯcōb⁹ aſſignatā. ¶ Ad ℔ captis horaꝝ officia diuidētes p̄ p̄cedētia laborē p ſequētia p̄miū ſignificam⁹. ideoq; p̄cedēta ꝓſiſtūt ī pſalmis ſequētia ī hymnis ⁊ cāticis. ¶ Notandū vo ē q; pulcerrim⁹ mos ī eccl̄ia toleuit vt q̄ter ī die ⁊ q̄ter ī nocte p̄ ſingl̄as diurne ſiue nocturne pſalmodie horas lectio vna ſiue capitulū de veteri ſiue nouo te. dicat̄. Quedā tñ eccl̄ie nō dicūt capl̄m p̄ma. nec ī ꝓpletorio. ℔z q; p̄m ℔ lectiones nr̄e nō erūt octo ſic erāt p̄m hebdā in veteri teſta. put p̄miſſuz ē. iō eccl̄ie ille p⁹ p̄ma legūt in capitulo lectionē i prima p̄termiſſā. Dicit enī aliquis Iube dōne bñdicere. ⁊ ſacerdos bñdicens rñdet. regularib⁹ diſciplinis. ⁊ cetera q; ſequunt. Et añ ꝓpletoriū legūt p̄termittēdaz ī ꝓpletorio. ſ. Frēs ſobrij eſtote. ꝛc. Vl legit de dialogo vel hmōi. De ℔ ſub tit. de p̄ma dicet. ¶ Querit aūt quare ī nocturnalib⁹ ſiue in diurnalib⁹ lectionib⁹ non p̄nūciat autoꝝ eaꝝ put fit in his q; in miſſa leguntur Rñdeo hi q; ſemp lectiōibus ⁊ dñis obſequijs inſiſtūt. vt ſunt miniſtri ⁊ domeſtici eccl̄ie. eaꝝ autorē ex ipſis lectionibus agnoſcūt. q; igit̄ illi nocturnalibus aſſūt officijs nō ē neceſſe exp̄mi nomē autoris lectionuz ¶ In miſſa vo iō exp̄mit̄. q; ibi p̄uenit̄ bubulci. oparij ⁊ agricole. vt ſi q̄s eoꝝ forte p̄ eo q; raro talia audit incognita ℔ hiſtoria audiat ei⁹ autorē q; forte nō ē ei incognit⁹. vt ex illi⁹ auctoritate firmi⁹ infigant̄ verba lectiōis in corde. ¶ In q̄busdā tñ nocturnalib⁹ lectiōib⁹ q̄nq; autoꝝ ip̄aꝝ exp̄mit̄. puta in ſermōib⁹ ⁊ omelijs gregorij ⁊ auguſtini. ⁊ alioꝝ de q̄ ī phemio. vij. ptis dicetur ¶ Adonio ī q̄cilio magocien̄. ī burchar. li. vij. c. laicus. ſtatutū ē vt laic⁹ in eccl̄ia nō recitet lectionem nec alla dicat. miſi un pſalmos tātū ⁊ reſponſoria ſine alla ¶ Reſpōſoria quoq; p⁹ lectiones ſubijciunt̄. cū enī p̄ lectiones doctrina. p̄ reſponſoria vo bona opa ſignificent̄ rite poſt lectiones reſponſoria ſubijciuntur. q; p̄ bona opa doctrine reſpondere debem⁹. ne cū ſeruo pigro qui pecuniam dñi ſui abſcondit in terrā ſententiā mittamur. Dicit̄ nanq; reſponsorium. q; lectioni reſpodere. i. conſonare dz. vt ſi forte lectiones ſunt de actibus ap̄lorū.

respōsoria sint siliter de eodē. Vñ nonū re
spōsoriū rñdere solet none lectioni q̄ olim
erat de trinitate, put iā dictū ē. Hoc aūt fal/
lit in respōsorijs de historijs q̄ p⁹ euāgeliū
in nocturnis cātant̄. q̄ euāgelicis lectioni/
bus nō rñdent. De hoc etiā dictū ē in q̄rta
pte sub ti. de graduali. Dicit̄ quoq; respon
soriū. q̄ vni cātanti ceteri ꝯcorditer respon
dēt. iuxta illud apli. j. Cor. j. Ut idipsū oēs
dicam⁹ ⁊ nō sint in nobis scismata. Cāta/
uit enī vn⁹. s. christ⁹. ⁊ petr⁹ ⁊ ceteri eū secu
ti sunt. vel q̄ choro illud cātanti versus re/
spōdet̄ ab vno. Isidorus dicit q̄ ytalici re
spōsoria tradiderūt q̄ inde respōsorios can
tus vocāt. q̄ alio desinēte id alter responde
at. Porro respōsoria nocturnalia spūa
lib⁹ cāticis cōpant̄. Dicunt̄ enī cantica. q̄
cātant̄. Sūt spūalia q̄ ex iubilatione spūa
lis mētis ꝓcedūt. Cantant̄ vō vt recitatiōe
lectionū ad supne patrie cōcētū mētē nrāz
incitent subleuari. qd̄ etiā insinuat glia pa
tri. qd̄ in vno quoq; respōsorio canit̄. Cete
rū respōsoriū ab vno īcipit̄ vt ab alijs cōci
nat̄ ꝑ qd̄ frīs ad frēs exhortatō ad seruiēdū
deo intelligit̄. Per versū vero responsorij
qui tot⁹ ab vno canit̄ singularis ad deum
deꝓcatio denotat̄. Adhuc respōsoriū cātā/
do quasi ꝑ tubā vocē exaltam⁹. excitando
fratres ad altiora vsq; adeo vt ad laudem
sancte trinitatis pueniam⁹ dicētes. glia pa
tri. ꝛc. Qñq; aūt respōsoriū tres hz versus.
put in. vi. pte sub p̄ma dñica de aduētu di
cet̄. Responsoriū q̄z post versum impfecte
recātat̄ ad notandū q̄ si in mōte id ē in sta
tu pfectiōis saluari nō possum⁹. saltez in se
go. i. alia via saluemur in statu vicz īperfe
ctionis. Adhuc semiplene siue ꝑ pte repeti
tur ad notādū ea q̄ viuētes facim⁹ imper/
fecta eē. ⁊ fit primo repetitio a remotiori q̄
ad finē. ⁊ postea a minus remoto. ⁊ vltimo
gloria patri dr. put sub dicta dñica de ad/
uentu dicet̄. In festiuis vō iterꝫ totū perfe
cte repetit̄. ad notandū leticiā ⁊ perfectiōez
scōr. Orōnes silr̄ ī singul̄ horis dicūt̄ ꝑ
quas ꝓmissio īpetrāda ē. orō nāq; petitō ē
Nā orare petere ē. sicut exorare ē impetra/
re. Et sm̄ Greg. veracit̄ orare ē amaros in

ꝯpunctione gemit⁹ ⁊ nō ꝯposita vba reso
nare. Oratio aūt dei miscdiam sig̃ficat q̄ p̄
cedit ⁊ subseq̄tur hominē in bonis opibus
⁊ iō dicit̄ in principio misse ⁊ ī fine. Est au/
tē vltima oratio dñi ad oparios bñdictio.
Q; orōnes in fine dicuntur ab actibus su
mitur apostoloruz. qui quaudo disiunge/
bantur positis genibus suis orabant. Si
quidez oraturus sacerdos populū salutat
dicens. Dñs vobiscū. et hoc ideo vt illum
animet ad orandū ꝑ ipso q̄ eius oratio sit
accepta deo. q̄q; deus grāz suaz sibi donet.
Oratiōe aūt finita iteruz orat dicēs. Dñs
vobiscū. De quo sub ti. d̄ p̄ma dicet̄. Et no
ta q̄ oē officiū preter nocturnū. orōne ⁊ be/
nedictione ꝯcludit̄. ad notandū q̄ dum in
hoc seculo sumus necesse habem⁹ presby/
teroꝝ orōibus muniri. Et mos ē q̄ qñ cuz
famulis dei familiare habem⁹ colloquiuz
cū ab illis sepamur benedictionem ab eis
poscimus. In nocturnis vō h̄ nō fit. quia
ibi nō fit sepatio. sed matutinū ⁊ matutine
laudes cū eo cōiunctiz canuntur. Por/
ro licet de⁹ sit vbiq;. tñ sacerdos in altari ⁊
in diuinis officijs debet ex institutione vi/
gilij pape versus orientē orare. Vñ in eccle
sijs ostiuz ab occidente habentib⁹. missam
celebrans in salutatione ad ꝓplum se vertit.
q̄ q̄s salutam⁹ facie ad faciem p̄sentam⁹.
prout in. iiij. pte sub ti. de salutatiōe dictum
est. ⁊ deinde oraturus se ad orientē conuer/
tit. In ecclesijs vō ostia ab oriente habenti
bus. vt rome nulla est in salutatiōe necessa
ria ꝯuersio. q̄ sacerdos in illis celebrās sp
ad ꝓplm stat ꝯuersus. Templū q̄z salomo/
nis ⁊ tabernaculum moisi legunt̄ ab oriē/
te ostia habuisse. Exo. xxxviij. c. Versus ori
entē ergo oramus. Primo memores q̄ il/
le qui est splendor lucis eterne. sedentes in
tenebris illuminauit. quādo visitauit nos
oriens ex alto. De quo legitur. Ecce vir ori
ens nomen ei⁹. Cuius argumēto in libro
sapientie dicitur. Oportet ad ortum lucis
adorare non q̄ diuina maiestas localit̄ in
oriente cōsistat. que potentialit̄ et essentia/
liter est vbiq;. iuxta illud. celū ⁊ terram ego
impleo. ⁊ ꝓpha. si ascendero in celuz tu illic

es. si descēdero ad infernū ades. Sz qz deū ti
mētib⁹ orit̄ sol iusticie. q̄ illuminat oēm ho
minē veniētē in hūc mundū. Scdo iō ver/
sus orientē oramus vt animus noster se
ad potiora ꝯuertere ammoneat̄. Tertio qz
qui deū laudare volūt nō debēt ad illū ver
tere terga. Quarto ſm iohem damascenū
qui quattuor sequētes rōnes scripsit in q̄r/
to libro canonū. v. c. vt patriā nrām nos re
quirere ostēdam⁹. Quinto vt christū cru/
cifixū qui ver⁹ ē oriēs ⁊ ad quē oramus di
recte respiciam⁹. Sexto vt venientē iudicē
nos expectare mōstrem⁹. Ait enī sic idem
damascen⁹ ibidē. De⁹ paradisū ſm orien/
tē plantauit. vñ hoīez transgressū exulē fec
ante paradisū ex occidente habitare fecit
antiquā igit̄ patriā req̄rētes ⁊ ad ipaz aspi
cientes deū ad orientē adoram⁹. Septimo
qz dñs crucifixus ad occidentē respiciebat
iō ⁊ nos oram⁹ ad eū respiciētes. Sz ⁊ ipse
in celū assūpt⁹ ad orientē sursū ferebatur ⁊
ita ipsū apli adorauerunt. ⁊ ita veniet quē
admodū viderūt eū eūtem in celū. ipsū igit̄
expectantes ad orientē adoramus. Daniel
q̄z in babylonica captiuitate ⁊ iudei simili
ter versus tēplum orabāt. Aug⁹. tñ dicit ꝙ
nulla scriptura nos docuit versus orientē
orare. Adhuc stātes oram⁹ scōs prout iaz
p̄missū est. vbi de psalmis agit̄. Orandū āt
ē in ecclia q̄ ad hoc inuēta ē. put in p̄ma p/
te sub ti. de ecclia dictuz ē. Vñ ps. lxvij. In
ecclesijs bñdicite dño deo de fontib⁹ israel
Et alibi. Adorate dñm in aula scā eius. Et
illud. Introibo dñe domū tuam. adorabo
ad tēplū sanctū tuū in timore tuo. Itē p̄ce/
ptū ē corā altari hoc adorabis. Itē ꝓphe/
ta. Venite adorem⁹ ⁊ procidam⁹ ante deū
plorem⁹ corā dño qui fecit nos. qz ipse est
dñs de⁹ noster. De⁹. i. creator. dñs. i. redē/
ptor. noster i. saluator. Sz cū de⁹ sit vbiqz
vt p̄missū ē quare poti⁹ in tēplo q̄z alibi est
adorandus. Preterea legit̄ ioh. iiij. c. ꝙ cuz
mulier samaritana solutionē q̄stionis q̄ d̄
loco adorationis inter iudeos ⁊ samarita
nos sepe vertebat̄. a christo quesijsset. prēs
inquit nostri in mōte hoc adorauerunt. et
vos dicitis qz hierosolimis ē loc⁹ vbi ado
rare oportet. respondit illi ihesus. Mulier
crede mihi. quia venit hora quando neqz
in monte hoc. neqz in hierosolimis supplen
dum est. tantum adorabitis patrem. sed ve
ri adoratores adorabunt patrez in spiritu
et veritate. Quasi dicat. Non prefero locū
in adorando vbiqz adoretur deus. dumta
xat in spiritu. id est pro spiritualibus ⁊ ve/
ritate. id est eternis. Unde apl's īquit. Tu
autem cum oraueris intra cubiculum tuū
⁊ clauso ostio ora patrem tuum. Sed licet
vbiqz sit deus adorandus. specialit̄ tamen
in ecclesia. alioquin frustra tāto studio tan
toqz īpendio templum domino fieret nisi
gratius in eo adorari acceptaret. Und̄ sa/
lomon in templo cōstructo ⁊ dedicato ora
uit ad dominum vt quicunqz illud ascen/
deret orans pro peccatis suis vel pro qua/
cunqz tribulatione clamans ad dominuz
in his que iuste postularet exaudiret̄. quā
orationis formam seqnitur ecclesia in ora
tione quā dicit in ecclesie dedicatione. Assi
stunt enī angeli ibi adorantibus vt deuo/
tas eoꝝ orōnes dño offerant ſm illud. In
cōspectu angeloꝝ psallaz tibi adorabo ad
templū sanctū tuū ⁊ cōfitebor nomini tuo
dñe. Hinc angelus ad thobiā. Ego obtuli
orōnem tuaz dño. Requiescunt ibi etiam
sanctorum reliquie. q̄ nobis deuote deum
adorantibus suis precibus assequunt̄. qd̄
nos nostris meritis non valemus. In
plateis vero ⁊ in publico more phariseorū
orare a domino ꝓhibemur. Qd̄ vero apo
stolus ad Timotheuz inquit. Volo vos
orare in omni loco. leuantes puras man⁹
sine ira. ad internam pertinet orationem.
In omni enim loco orat q̄ ꝑ charitatis of
ficia ⁊ opa bona vbiqz manus cordis mū
das ad deum leuat. Ceteruz adorādus
est pater ⁊ filius ⁊ spūssanctus q̄niam oēs
⁊ singuli sūt vnus solus ⁊ verus de⁹. Licz
enī alia ꝑsona sit pater alia fili⁹ ⁊ alia spūs
sanct⁹. tñ prīs ⁊ filij ⁊ spūssancti vna ē diui
nitas. coequalis gloria coeterna maiestas
Una igit̄ ⁊ equalis toti⁹ indiuidue trini/
tas est oratio. De qua sane potest intelligi
quod dñs ait. Veri adoratores adorabūt

patrē in spiritu ⁊ veritate. nā q̄ deū veracit̄ adorat ipe quidē adorat patrē ī spū ⁊ veritate. i. in filio qui de se dicit. Ego sū via veritas et vita. Ego suz inquit ī patre ⁊ pater meē. Ideoqz pater adorādus ē ī filio. ⁊ filius in patre. ⁊ spūssanct⁹ in vtroqz. Est aūt de⁹ adorād⁹ de corde puro. cōscīa bona. et fide nō ficta. De corde puro. nō vt quidā faciūt q̄ in ꝓsperitate deū glorificāt. sz euz in aduersitate blasphemāt. d̄ quib⁹ ꝓpha ait Cōfitebunt̄ tibi dū benefeceris eis. si vero nō fuerint saciati murmurabūt. De ꝯscīa bona. nō vt quidā faciūt. q̄ ꝯ deū grauissime peccant. ⁊ postea temere illi sacrificant. De quib⁹ ait ꝓpha. Peccatori dixit deus q̄re tu enarras iusticias meas ⁊ assumis testamētū meū ꝑ os tuum. illud vtiqz testamētū de q̄ veritas ait. Hic ē sanguis meus no. testa. De fide nō ficta. nō vt quidā adorāt q̄ recte dicūt. sed praue viuunt. q̄b⁹ dn̄s improperat dicens. Hic ꝑpl's labijs me honorat. cor aūt eoꝝ longe ē a me. Dicūt eniz ⁊ nō faciūt. Adorādus ē itaqz de⁹ corde ꝑ deuotionē. ore ꝑ ꝯfessionē ⁊ ope ꝑ venerationē. Sunt aūt due spēs adorationis. s. latria q̄ soli deo debet̄. ⁊ dulia q̄ quibusdā creaturis exhibet̄. vt dictū ē in. iiij. pte sub q̄rta ꝑticula canonis sup v̄bo seruitutis. Bursus canonice hore in ip̄is horis diei dicende sunt. nec obstat illud psalmiste. Bn̄dicā dn̄m in oī tp̄e nec illud apl'i. Sine intermissione orate. Quoniā bn̄dicere dn̄m in omni tp̄e. ē illū sp̄ digna cōuersatione laudare Sine intermissione orare ē oīa ī dei laudē seu gl'iā agere. sicut idē apl's ait. Siue manducatis siue bibitis siue aliq̄d aliud facitis in gloriā dei facite. Ceterū orationē salutatio p̄cedit ⁊ sequit̄ ⁊ ad illā respōsio prout sub p̄ma dicet̄. Finaliter aūt post orationem d̄r. Bn̄dicam⁹ dn̄o. q̄d sumptū ē de apostolo vel de psalmo vel de hymno triū puerorū. vbi d̄r. Bn̄dicam⁹ patrē ⁊ filiū ꝛc. Et d̄r q̄nqz a pueris q̄ sunt ī ꝑfecte etatis. ad notādū oīa opa nrā ī ꝑfecta eē. iuxta illud. Imꝑfectū meū viderunt oculi tui. ꝛc. Et q̄ oīs laus nrā puerilis ⁊ ī ꝑfecta ē ad ꝯparationē dei quē laudam⁹. Quicq̄d eniz hic dici pōt. minus a laude dei ē. Ac si dicat eccl'ia. Laudam⁹. sz laudādo nō sufficim⁹. q̄r supereminētia dei eloquiū nostrū ⁊ ītellectuz superat. q̄r accedet hō ad cor altū. ⁊ exaltabitur de⁹. Vn̄ ab oībus ꝯsequēter d̄r. Deo gratias. q̄i placet sicut piū ē ī dei laude sup̄ari. Dicit̄ etiā a pueris ad notādum q̄ soli pueri. i. puri a malicia. digne laudant deuz ⁊ grās agunt. Dicit̄ etiā q̄nqz a maiorib⁹ ad signādum q̄ in eterna beatitudine cum domino ꝑfecti erimus laudatores. q̄r ī hac vita non possum⁹ esse perfecti. Bursus post suffragia dicit̄ alia oratio que misericordiam dei significat. que precedit et subsequitur hominē in bonis operibus. Dicitur etiam iterum bn̄dicam⁹ ⁊ deo gratias quia sicut dominus postq̄z iterum post resurrectionē suam salutauit discipulos suos. benedixit eis ⁊ illi gratias referēdo illū adorauerūt. ita ⁊ presbyter vel alius iteruz dicta orōne dicit. Benedicamus domino. ⁊ est subaudiendū cuius membra sumus. ⁊ in quo benedicimus. et etiam benedicit. Chorus vero gratias agēs dicit. Deo gratias. quod sumptum est de apostolo. Per quod significatur q̄ vsqz in finem vite nostre innocentiam debemus seruare et deo benedicere ei pro beneficijs gratias exoluēdo. Vel benedicamus domino cū deo gratias est laus finalis ⁊ exultatio ineffabilis. que erit in gloria cum gratiarum actione. Vel deo gratias est consummato cursu actio gratiarū. De hoc etiaz dictum est in quarta parte sub titulo de oratione nouissima. Sed videt̄ q̄ potius deberet respondere amē. i. fiat seu ita sit scz q̄ deus sit benedictus. Sed bene respondet̄. Deo gratias vt notetur q̄ hoc ipsum q̄ deū benedicim⁹ ab ipso deo habem⁹. Porro q̄r quādiu viuimus in lubrico positi sumus ⁊ a d̄monibus impugnamur. quare semper sanctorum suffragijs indigemus. idcirco in plerisqz ecclesijs in singulis horis post benedicamus suffragia sanctorum subijciuntur. Et nota q̄ quia totum tempus a natiuitate domini vsqz ad festū purificationis est de infantia saluatoris. ideo vt quidam

dicūt nō debēt fieri tūc ꝯmemorationes p̄sertim de cruce. iuxta illud. nō coques edū in lacte matris sue. nec etiaz a dominica de passione vsqz in sabbatū post pen th̄. vt ibi dicet̄. Hoc etiā sciēdū q̄ qr Petr⁹ ⁊ Paulus in vita ⁊ in morte nō sunt sepati. prout cantat ecclia. iō nec ī ꝯmemorationibus sepant̄ q̄ simul fiūt ⁊ cōiter de vtroqz. Ultimo notāduz q̄ cātādi vsus a veteri testa. sūpsit initiū sicut in hesdra legit̄. De quo ī pte secūda sub ti. de cantore. ⁊ in q̄rta parte sub ti. de alla dictū ē. Et Eccl̄. c. xlvij. Dedit illi cōtra inimicos potentiā ⁊ stare fecit cōtra altare cātores ⁊ ī sono eoꝝ dulces fecit modulos. Et p̄s. Cantate ei canticū nouū bn̄ psallite ei in vociferatōe. Celebrat̄ itaqz cantus vt oñdat̄ hoīes debere referre grās ⁊ laudes deo dū manib⁹ ceterisqz mēbris satagunt agere opa quib⁹ valeant deo placere. Vsū tn̄ cātādi q̄dā reprobāt. prout dictū ē in ꝓhemio. iiij. ptis. Ordinē cantilene in diurnis siue nocturnis horis credit̄ beatus Grego. plenaria ordinatiōe distribuisse cū multi ⁊ ante ⁊ post eum orōnes antiphonas ⁊ respōsoria ꝯposuerunt. Et nota s̄m hugonē de seō victore. q̄ tres sunt spēs sonoꝝ qui tres modulos faciūt. Fit enī sonus pulsu flatu ⁊ voce. pulsus ptinet ad cytharā. flatus ad tubā ⁊ organū. vox v̄o ad cantū. Hec genera musicoꝝ antiqu⁹ ꝑ[illegible] in dei laudē exercebat. Hec aūt ꝯsonantia sonoꝝ assignari pōt cōcordie morum. si ad pulsū cythare. manuū opatio. ad flatuz organi mētis deuotio. ad cantū vocis s̄monis exhortatio referant̄. Bernardus īquit Quid prodest dulcedo vocis sine dulcedine cordis. frangis vocē. frange ⁊ volūtatez seruas cōsonātiā vocū. serua ꝯcordiā morum vt p exemplū ꝯcordes proximo. p voluntatē deo. p obedientiā magistro. De organo dictū ē ī. iiij. pte sub ti. de sanctis. Rursus hoc triplex gen⁹ musicoꝝ ad triplicem differētiā officij ecclesiastici refert̄ s̄m sicardum ep̄m Cremon. in mirali. Nā ipsum officiū ecclesie ꝯsistit in psalmis in cantu et in lectionib⁹. Primū musicoꝝ gen⁹ est q̄d fit pulsu digitoꝝ vt in psalterio ⁊ in similibus. ⁊ ad id ptinet psalmodia. iuxta illud. Laudate eū in psalterio ⁊ cythara. Dicit̄ enī psalteriū a psallim grece q̄d ē tāgere latine. Scd̄m ē q̄d fit voce scz hūana ⁊ ad istd̄ ptinēt lectiōes. Vn̄ p̄s. Bn̄ psallite ei in vociferatione. Et apl̄s. Lectionē vocez vocauit dicēs. Ignorātes iesū ⁊ voces ꝓphetarū q̄ p sabbatū legūt̄. Tertiū ē q̄d fit flatu. sicut in tuba. ⁊ ad istud ptinet cātus. Vn̄ p̄s Laudate eū in sono tube. Sane rōnabilis diuersoꝝ sonoꝝ cōcētus cōcordiā varietate cōpactā ⁊ bn̄ ordinate ciuitatis vnitatē significat. Suauis v̄o cantus fit ex diuersis sed nō ex aduersis vocib⁹. Rursus cāt⁹ in ecclia leticiā celi significat. voces v̄o graues acute ⁊ supacute. innuūt trib⁹ modis p̄dicādū eē trib⁹ ecclie ordinib⁹. propt̄ tricesimū sexagesimū ⁊ cētesimū fructum. Vl̄ iuxta tria volumina salomonis significāt ordinē incipientiū ꝓficiētiū ⁊ pfectoꝝ De choro dictū ē in p̄ma pte sub ti. d̄ ecclia Sane statutū est in ꝯcilio Tholetan̄. et Gerundeneñ. vt tā misse ordo q̄z psallendi. q̄z ministrādi ꝯsuetudo seruet̄ in oībus ecclesijs qui in ecclia metropolitana seruat̄. Abbatib⁹ q̄z vel monachis curā aīaꝝ habentib⁹ non licet publica officia aliter celebrare q̄z ī ecclia epali. Quāuis aug⁹. dicat q̄ neqz ꝯfidē neqz ꝯ bonos mores eē ꝯuincit̄ indifferent̄ habēdū eē. ⁊ in ecclesiasticis sacramētis sit de iure ꝯsuetudo seruanda.

De nocturnis.

Licet ecclesiastica officia a vesperis incipiāt. iuxta illud de vespera in vesperā celebrabitis sabbata vestra. qr tamē ordo cōueniēs est vt a tenebris ꝓdeam⁹ in lucem ⁊ non econuerso. ideo a noctis officio inchoem⁹. Tēpus autē nocturnū significat vitaz nostram in peccatis. nocturnū officiū nostri exilij s̄uiciū. laus matutina penitētie suffragiū. per quā tēdim⁹ ad lucis gaudiuz ⁊ libertatis. Vel tp̄s antenocturnū significat tempus ante legē mortis in quo oēs silebant a laudibus dei. Tempus nocturnuz significat tempus legis date moisi. Tempus laudis

matutine ſignificat temp⁹ grē a reſurrectōne vſq; ad finē mūdi in q̄ tpe deuz laudare te/ nemur: de bonis nature. q̄ in illa hora nob ꝓtulit creando. de bonis grē. q̄ illa nob cō tulit reſurgēdo. ⁊ de bonis glie. q̄ in ea nob dabit reſuſcitādo. ¶ Sane nocturnale of/ ficiū media nocte canit ꝓpter q̄nq; rōnes. Primo q⁹ ꝓmogenita egipti de nocte iter/ fecta ſūt et ꝓmogenita iſraelis ſaluata. Ut igit dñs nobis ſeruet ꝓmogenita nrā. i. he/ reditatē regni celeſtis. quaz nobis ꝓmoge/ nitus dei filiꝰ acquiſiuit. Iō ei canim⁹ offi/ ciū nocturnale. ne ſum⁹ ſicut eſau. q̄ p edu/ lio lenticule rufe pdidit ꝓmogenita ſua. Scdō q⁹ dei filiꝰ fuit media nocte natus. iurta illud ſap̄. c. xviij. Dum medū ſilētiuz teneret oia et nox ꝛc. vſq; a regalib⁹ ſedibus ſ venit ihs filiꝰ tuꝰ. Ut ergo ipiꝰ natiuitati grati ſim⁹ eū de nocte laudam⁹. et gratias de ipiꝰ natiuitate agim⁹. Tertio q⁹ rps in nocte hac hora captꝰ ⁊ illuſus eſt a iudeis. ea etiā hora ſpoliauit infernū. large noctez accipiēdo ſcz ante lucem. ¶ Mane vo ſurre/ xit. ¶ Media etiaz nocte ad iudiciū vētur⁹ aſſeriē. Unde ſtatutū fuit vt in die vigilia rum paſche ante noctis medū dimitte nō liceat tpōs expectātes rpi aduentū. vt dice tur in ſexta parte ſub ſabbato ſancto. Iō hac nocte deum laudam⁹ grās agentes de ipiꝰ captione. et patrū liberatōne. eius q̄ aduentuꝫ ſolicite expectantes. Quarto vt noctes delictoꝝ nrōꝝ illuminent. Unde paulus et ſilas in vinculis exiſtentes. me/ dia nocte orātes hymnū cūctis audiētib⁹ dixiſſe memorant. vbi terremotu repēte fa/ cto ianua ſponte patefacta eſt. et eoꝝ vincu la illico ſūt ſoluta. Quinto ꝓpter carnis il/ lecebras pſallendo et orando edomandas q⁹ liē dr Eccī. xxxj. Vigilia honeſtatis do/ mat carnes. ¶ Sciendū eſt ā q⁹ ꝓmitiua eccl̄ia mīſtri eccl̄ie ter de nocte interpolatiz ſurgebāt ad diuinū officiuz celebrandum. tria in tpe deſignātes. vidz tpus ante legē tpūs ſub lege. ⁊ tpus grē. Surgebāt ei ꝓmo circa ꝓmū ſomnū q̄ vulgus ſolet ire dor/ mitū. Scdō circa mediam noctez. Tertio paululū ante diē. ſic ordinātes officium vt nocturne fuite ⁊ lectōes cū ſuis reſpōſoriiſ plecte eēnt ꝑ ſq; lucelceret. aparēte vo au/ rora pulſatis cāpanis cantabāt. te deū lau dam⁹. et matutinas laudes. Ad ꝓmaz no/ cturnā pōtifex ſol⁹ ⁊ mīſtri eccl̄ie ſurgebāt. q̄ ſine inuitatorio cātabāt. p eo q⁹ null⁹ ad hāc inuitabāt. Et vocabāt vigilia q⁹ habu/ it initiū a paſtorib⁹ vigilias noctis ſup gre ges ſuos ſuātib⁹. In ꝑcipuis tñ ſolēnita/ tib⁹ ꝑ ſus tota nocte in dei laudibus pſiſte bat. ſed illud ſublatū eſt et ieunū loco illi⁹ vigilie ordinatū. put dicet in ſerta ꝑte ſub q̄rta feria tertie hebdomade d̄ aduētu. Ad ſcdam nocturnā ſurgebāt mīſtri ſil' et ꝓu/ gati tam mulieres q̄z viri. q̄ cū inuitatorio dicebāt. ad ſignificandū angelos inuitantes paſtores ad videndū regē natū. Ad tertiā ſurgebāt oēs ꝓmiſcue. Ex poſtea algeſcē te caritate. cū oēs tam mīſtri eccl̄ie q̄z ꝑ ſus ſurḡe ad nocturnū officiū pgrita rēt. Statu tū eſt vt oēs media nocte ſurgerēt. iurta il/ lud ꝑ ſbe. ¶ Media nocte ſurgebā ꝛc. et totū noctis officiū ꝓtinue cantarēt. ⁊ plures ad hāc illa hora ſurgūt. Quia vo q̄dā noctur nis delicijs pluſq; deditis vacātes inſti/ tutōez hmōi nō ꝓbabāt. ꝓcureter ſtatutuz ē vt ſaltem tpe vltime nocturne oēs ſurgāt. ¶ Dicendo eſt ēt dici q⁹ q̄ttuor ſūt eccl̄ie hoſtes ſupiores. i. demōes malignātes. inferiores. i. hoīes aduerſantes. interiores. i. ocupiſcē/ tie carnales. et exteriores. i. illecebre ſcl̄ares. Be ꝓmis inq̄t apl's. Non ē nobis colluctā/ tio aduerſus carnē ⁊ ſanḡnem. ſz aduerſus ſpūalia neq̄cie in celeſtib⁹. Be ſecūdis ps. Super a dorſū meū fabricauerūt pcōres p lōga. ini. ſ. Be tertijs apl's. Caro ocupiſcit aduerſus ſpūm. ſpūs āt aduerſus carnem Be q̄rto Job. Solute diligē mundū neq; ea q̄ ſūt in mūdo. q⁹ q̄cq̄d eſt in mūdo. aut ē ocupiſcētia carnis. aut oculoꝝ. aut ſuꝑbia vite. Aduerſus hos q̄ttuor hoſtes rectores eccl̄ie debent q̄ttuor noctis vigilias ſolicite cuſtodire. Nam paſtores cuſtodiebant vi gilias noctis ſuꝑ ꝛa gregem ſuū videlz con ticinium gallicinū intempeſtū ⁊ ante luci/ nū q̄b⁹ obſeſſe cuitatis cuſtodes vigilāt alterꝝ tum. Sic igit̄ ergo vigilia cuſtodire

debēt ꝯtra fallacias ꝑmoꝝ hostiū.scōaz cō
tra vſutiā secūdoꝝ.tertiā ꝯtertias. quartā
ꝯtra quartas. Et ido nocturnū officiuz in
quattuoꝝ ẽ ptes distinctū.scz ī tres noctur/
nos et matutinas laudes.qō ꝑ qttuoꝝ no/
ctis vigilias ꝯdictas qttuoꝝ hostiū pſecu/
tiones antiqt⁹ ecclia decātabat. ¶Doꝝo in
memoriā illi⁹ laudabilis ꝯsuetudinis ꝯ de
uotōis antiqꝝ in tpe estiuali celebrat eccia
nocturnū officiū in tpe ꝑme nocturne. licet
qñqz tēpestiui⁹ qō qdā vigilias sub antiq
noīe vocant. et ſpēaliter ī festiuitatib⁹ btoꝝ
iohānis baptiſte. petri ꝯ pauli. ꝯ assūptōis
beate marie. q̄ sūt ꝑcipue illi⁹ tpis solēnita/
tes. ꝯ ℞ facere incipiūt in tpo festo btī iohā/
nis in crepuſculo. ꝓ eo q̄ ipe fuit finis vete
ris testamēti. et initiū nouī. Romani etiaz
adhuc ī oīb⁹ ꝑcipuis festiuitatib⁹ totⁱ⁹ ānī
in ſero dicūt tres psalmos et tres lectōes. q̄s
vigilias vocāt. et ī nocturnis idē repetunt.
et totū officiū matutinū pficiūt. ¶ Burſ⁹
in memoriā dicte deuotōis antiqꝝ ter ī no
cte surgentiū. tres nocturnos dicim⁹. qui
ꝯ unde nomē et originē habuerūt. ¶ Et no
ta q̄ nocturna. ne. ponīt ꝓ hora. ſz noctur/
ni. noꝝ. ꝑ officio. Vel nocturna. ne. ẽ colle/
ctio psalmoꝝ q̄ dicūt ante lectōes in dñica
vel etiā in ꝑfestis dieb⁹. ¶ Nocturne ī plu/ra/
li dicūt tpa in q̄b⁹ psalmi cantāt. ¶ Noctur/
ni. noꝝ. dicūt. ix. psalmi et. ix. lectiōes cū suis
responsoriis ī solēnitatib⁹ ¶ Sane per no
cturnas excubias dyaboli vitam⁹ insidias
et ido nocte surgētes. currim⁹ cāpanis audi
tis ad ecclīaz. velut exercit⁹ ad militā audi
to clāgore tubaꝝ. Ꝛulam igit regiā. ecclē/
siā ingredientes ad altare inclinam⁹. q̄a q̄si
regē multes adoram⁹. et mi ei regis multes
sum⁹. Inclinātes āt trinā facim⁹ oratiōnem
dicētes ter pater noster. ſmonē ad patrem
et filiū et ſpūmſanctū dirigētes. Tū ad patrez
loq̄mur ad mediū altaris intentōe cordis
ꝯ statu corpis. nos pītam⁹. ꝓpter p̄ris po/
tentiā et nrām pſeuerantiā. Tū ad filiū loq̄
mur ad ſinistrā altaris ꝓtem nos ꝙuerti⁹.
ꝓpter ipi⁹ erinanitōez et nr̄i lapſus offensio/
nē. Tū ad ſpūmſanctū loq̄mur ad altaris
dextraz trāsim⁹ ꝓpter ipi⁹ benignitatem. et
nostrā grē ꝙsecutionē. Quidā tñ ad ℞ ha/
bēt ſpeciales oratiōes. Deinde q̄dā psalmos
graduales incipiūt. de q̄b⁹ dictū ẽ ꝓphemo/
hui⁹ ptis. ¶ Sacerdos itaqz nocturnum
inchoās officiū. a dño q̄ ẽ alpha ꝯ o. i. ꝓci/
piū ꝯ finis. et bonoꝝ largitoꝝ oīm incipit.
Et q̄niā scptū ẽ Job. xv. Sine me nihil po
testis facere. Etiā os aperire petit ante oia
fiducialiter ab eo q̄ dic. aperi os tuum ꝯ ego
adiplebo illud. vt ei os apiat ad digne ipm
laudandū dicēs. Bñe labia mea aperies. ꝯ
os meū ꝛc. Quia nō ē ſpeciosa laus dei in
ore pctōris. nisi ipe ī laudē sui illi⁹ os aperi
re dignet. iuxta illud ꝓphe. quare tu enar/
ras iuſticias meas. et assu. test. m. p os tuū.
Finit etiā ℞ officiū in ipo deo dum ōr. deo
gratias. vt initiū ꝯ finis circulariter referant
ad eū q̄ est alpha et o. Et q̄ ōr aperies. poīt
tpus ptpe. i. aperi. Bursus petit sua labia
aperiri. q̄niā ꝑdem ī cōpletorio nos ōo cō/
mendauim⁹. et os et pect⁹ signo crucis mu
nīētes ꝓclusim⁹. q̄re merito nūc eū ꝑcatur
vt labia clausa aperiat ad laudandū. Tho
rus vō ad noctūnū armoniā non mutata
ꝓna rīndens dicit Et os meū annū. lau. t.
Est ei vera armonia vt sit crēdētiū cor vnū
et aīa vna. Act. c. iiij. Et ī tali vnitate deus
laudat. Quia vō dyabol⁹ dei laudē abhor/
ret. ꝓpter qō deū laudare volentē satagit ī/
pedire. nam ꝯtempt⁹ pharao. i. diabol⁹ sua
git ī scādala. ido ecclia ne succūbat [illegible]
petrata loquēdi licētia ora. dicens alta vo
ce. Deus in adiutoriū meum intende. Thoꝝ
rīndens dicit. Bñe ad adiuuandū me festi
na. Sane ꝑmissis duob⁹ habitis vicz gra/
tia ꝑ quaz os aperit. et dyabolo paurit⁹ uz
dei repulsoribil aliud restat nisi laudare.
Unde statim ecclia laudans subjicit. Glo
ria patri ꝛc. Be q̄ in phemio dictū est. Ue/
rum q̄ nō sufficit deū laudare nisi etiā ad
laudandū alios inuitem⁹ vt q̄ a quot dicat
veni. Alpoc. vlt. et cortina cortinam trahat.
Exo. xx. ido seq̄t inuitatoriū et inuitatorius
psalm⁹. Uenite exultem⁹. Ubi mulcet
causa redditur. q̄re deo exultare et iubilare
debem⁹. dū ibi ꝺr. Quoniaz deus magn⁹ ꝛc.
Et vltimo assignat cā scz ne ingrati simus

sicut iudei q̄ ꝓpter suā ingratitudinē ⁊ ma-
liciā terrā ꝓmissionis nō intrauerūt. Un-
de dr̄ ibi. Si ītroibūt ī requiē meā. q̄si dicat
nō. Inuitatoriū aūt alta voce dr̄ q̄i mater
ecclia ꝑ illud īuitet oēs ad ꝯfitendum dn̄o
iuxta illd̄. Uenite filij audite me. qd̄ notat
scd̄us v̄sus. Preoccupem⁹ ⁊c. Hinc ē q̄ in
q̄busdā ecclesijs iacētes ad orōem ante ma-
tutinū ante singula altaria statim cū audi-
unt cātari Uenite exultem⁹. choꝝ intrant.
Incipiēs enī inuitatoriū est q̄si p̄co. tanq̄z
tuba exaltās vocē suaz. Premittit q̄z inui-
tatorio vox hūilis. sed cū venit ad psalmuz
inuitatoriū exaltat. qꝛ ecclia primo secreto
q̄i ostio clauso laudat deū ꝓpter se. sed po-
stea manifeste ꝓpter alios vt ardor accēdat
ꝓximos. Hinc ergo est q̄ ī p̄cipuis festiui-
tatib⁹ inuitatoriū q̄i voce valde demissa in-
choat. sz cū venit ad v̄sum. Hodie si vocez
ei⁹ audie. ⁊c. exaltat ne q̄s corde forte obdu-
ratus de voce nō audita causet. Und̄ esa.
Quasi tuba exalta vocē tuā. Rursus vo-
ce demissa inchoat. ad notandū q̄ in p̄mitiua
ecclia ꝑplus clam ad fidē et ad xp̄m co-
lendū inuitabat. Sz postea vox exaltat vt
ostendat q̄ hodie libere inuitat p̄dicatur ⁊
adorat. Item inuitatoriū ip̄m ad aliquos
v̄sus illi⁹ psalmi Uenite. repetit integre et
ad alios imꝑfecte. qꝛ lz oēs ꝑ ip̄m inuitatori-
um ad laudes ⁊ gl̄az dei inuitent. aliq̄ tn̄ ꝑ-
fecte ⁊ aliq̄ imꝑfecte hāc inuitatōz recipiūt
Dicit aūt sexies integre. qꝛ illi inuitationē
integre recipiūt q̄ ꝑfecte laudes d̄o referūt.
Perfecte āt laudes referūt q̄ nil qd̄ non sit
laudis īterponūt. Quia ergo. senarius est
p̄mus numerus ꝑfect⁹ qd̄ patet. qꝛ ꝯstat ex
suis ꝑtib⁹ aliq̄tis. scz vno duob⁹ ⁊ trib⁹. ido
sexies ītegre repetit. Ter v̄o īꝑfecte repetit
ꝓpt̄ illa tria hoīm genera q̄ ad cenā īuitati
inuitatōem nō receperūt. scz [illegible] ⁊
luxuriosi. vt dicet ī. vj. ꝑte sub scd̄a dn̄ica p⁹
pente. Uel ꝓpter nr̄ām ī trib⁹. scz in corde.
in ore. et in ope īꝑfectōez. Ceteꝝ epiphanie
officiū īuitatorio caret. ꝓut ibi ī sexta parte
dicet. et et mortuoꝝ officiū. nisi funere p̄sen-
te. qꝛ in illo officio xp̄i exequias imitamur.
nō eī in parasceue dr̄. Adhuc qꝛ nō suffi-
cit deū ore laudare. nisi ⁊ mēte laudet. ideo
post inuitatoriū subijcit̄ himn⁹. i. laus dei.
Item q̄a post inuitatōez ꝯsequent̄ multi
deū cum leticia laudant. iuxta illud. audi-
uit ⁊ letata est syon. ido post inuitatorium
cantat̄ cōmuniter himn⁹. Tertio dr̄ him-
nus in signū q̄ sicut legit̄ in actib⁹ aplōruz
gentes gauise sunt q̄a ad fidez vocate sunt
Porro q̄a iterū non sufficit laus oris ⁊
cordis nisi et opus sequat̄. q̄a fides sn̄ ope-
ribus nō ꝓdest. imo mortua est. iō p⁹ him-
nū sequunt̄ psalmi q̄ bonam operatiōem
designant. Dicunt̄ etiā antiphone q̄ signi-
ficant caritatem sine qua opus non ꝓficit
et versiculi de q̄bus in ꝓhemio dictum est.
Post v̄sus ante lectōes ꝑ quas doctri-
nam habemus dr̄ oratō dn̄ica. Primo ad
notandū q̄ q̄ eget sapīa et intellectu doctri-
ne. postulet illam a deo. q̄ s̄m beatum Ja-
cobum dat affluenter oībus et nō impro-
perat. Secundo vt ip̄i⁹ orōnis auxilio pro-
ficiat nobis v̄sus intentio. Tertio vt per il-
lam dyaboli temptatōnes pellantur. Ille
enī sentiens nos velle lectōnes legere. ī qui-
bus sanctoꝝ victorie contra ipsum habite
legunt̄. satagit nos acrius īpugnare. Un̄
nos illa oratōne munimus. Dicitur autē
secrete. ꝑ qd̄ secretum regis consilium ītelli-
gitur. vt ꝓposite similitudinis ꝓsequamur
exemplum. et vt diligenti⁹ capiatur. vel q̄a
in ea loq̄mur deo. Ultima tamen pars pa-
tenter concludit̄ vt pateat ad q̄d oratō ip̄a
dicatur scz ne lector ꝑ fantasiam temptatō-
num efferatur. et auditora lectōnis intelle-
ctu et ꝓfectu fraudetur. De hoc sub titulo
de p̄ma dicet̄. Per p̄ces vero q̄ dn̄icaz ora-
tōem ante lectiones sequūtur imploratur
sanctoꝝ intercessio ad obtinendū qd̄ in ip̄a
oratōne postulatur. Oramus enī dn̄m. vt
mittat operarios in messem suam. et aperi-
at cor nostrum in lege sua. et in p̄ceptis su-
is. ne semen verbi dei quod audituri sum⁹
aut volucres comedant. aut spine suffocēt
aut in petra vbi non habet hūorem arescat
Consequenter lectiones que sūt doctri-
na subijciūtur. et post lectōes responsoria.
q̄ bona opa significant De q̄b⁹ in ꝓhemio

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA POZNAŃ

dictū est. Illud aūt ꝯsiderandū est ꝙ in
dieb⁹ festiuis et dn̄icis tres dicim⁹ noctur-
nas. in ꝓfestis vnā. Siq̄dem in trium no-
cturnoꝝ officijs tria tp̄a rep̄sentam⁹. scilicz
temp⁹ ante legē. temp⁹ sub lege. ⁊ temp⁹ grē
q̄ꝝ q̄dlibet tribus distinctōib⁹ variat̄. Tē-
pus ante legem has distinctiones habuit.
Prima fuit ab adam vsqz ad noe Scd̄a a
noe vsqz ad abraam. Tertia ab abraaz vs-
qz ad moisen. Temp⁹ sub lege has distīcti-
ones habuit. Prīa a moise vsqz ad dauid
Scd̄a a dauid vsqz ad transmigratōez ba
bilonis. Tertia a transmigratione babilo
nis vsqz ad xp̄m. Temp⁹ v̄o grē has disti-
ctōnes habuit. Prima distinctio fuit apo
stolice et euangelice p̄dicatōis. Scd̄a tem-
pus impugnatiōis ꝑ hereses emergentes.
Tertia temp⁹ pacis q̄n̄ scz hereses elimina
te sunt. Recte aūt tres nocturni p̄rēs seu fi-
deles vtriusqz tp̄is significant. q̄ vigilantes
ꝑ dei laudē ad eternā ꝑueniēt laudē. Und̄
apl̄us. Omēs stabimus ante tribunal iu-
dicis. et nos q̄ viuim⁹ et q̄ residui sum⁹ nō
p̄ueniem⁹ eos q̄ dormierūt. Quia ergo illi
bonis insistētes op̄ib⁹ bene vigilauerūt. me
rito ⁊ nos vt eoꝝ meritis trinitati placere.
et nouē ordinib⁹ angeloꝝ sociari possim⁹.
ī nocturnali officio sub antiph̄aꝝ psalmo-
rū v̄suū lectionū responsorioꝝ nouenario
deo laudes canim⁹ Antiph̄e ad dilectiōez.
psalmi ad actionē. v̄sus ad exercitatōnem.
lectōes ad dei cognitōz. respōsoria ad gau-
diū ⁊ cantū ꝑtinēt angeloꝝ. Nouenarij v̄o
antiph̄aꝝ. psalmoꝝ. lectionū. et respōsorio-
rū ꝓeodē accipiunt̄ q̄ntum ad numeri sig̃
ficationē. De h̄etiā dicet̄ in. vj. ꝑte sub festo
natalis et sub feria q̄nta cene dn̄i. et sub ti. d̄
vij. dieb⁹ post pasca. In q̄busdam tamē ec
clesijs quando d̄r Te deū laudam⁹. nonū
responsoriū nō d̄r. Premissas itaqz trium
temporꝝ nouē diuersitates seu distinctōes
inuenim⁹ in nocturnis solennitatuz sctōꝝ
et dominicaꝝ In solēnitatibus enī sancto
rū tres nocturnas celebrātes imitamur ex-
cubias celestis hierl̄m. q̄ edificat̄ vt ciuitas
⁊ ꝯseruat̄ ꝑ āgeloꝝ excubias. q̄ trini trinas
distinguūt. dum ter tria trinitati cōcinunt

sic et nos q̄ in illā credim⁹ tres nocturnas
celebramus. Imitamur etiā in h̄ p̄mitiue
eccl̄ie tres interpolatas excubias q̄ ter ī no-
cte surgebant ad ꝯfitendū dn̄o vt p̄missū ē
Siq̄dem canimus. ix. antiphonas. ix. psal-
mos. ix. lectōes. et. ix. responsoria. videlicet ī
vtroqz nocturno tres. siue tria. ad notādū
omēs electos q̄ fuerant ante legem sub lege
et sub gratia associatos eē in cognitiōe sctē
trinitatis. ix. ordinib⁹ angeloꝝ. ⁊ in celis ip̄i
trinitati ꝯgaudere. et vsqz in fine sociabūt.
Sicut aūt angeli p̄ores electis fuerūt. ita ⁊
psalmi lectōes p̄cedūt. In dn̄icis quoqz
dieb⁹ in q̄b⁹ aliud festū nō occurrit tres no
cturnos celebram⁹ Et dicūtur in p̄mo no-
cturno duodecim psalmi et tres antipho-
ne. quaꝝ quelibet respōdet quattuor psal-
mis. ⁊ in plerisqz locis vnum Gloria patri
quattuor psalmis respōdet Sane domi
nicam diē dn̄s sua resurrectōe glorificauit
et in ea angeloꝝ ꝯsortiū ꝓmeruim⁹ Unde
dn̄ica nox dn̄icam resurrectōz nos ad me-
moriā reducit. ⁊ et resurrectōez oīm fideliū
q̄ ab initio mūdi fuerūt ⁊ vsqz ad finē secu-
li futuri sūt. qꝛ ī resurrectōe dn̄i oīm electo-
rū resurrectio sig̃ficata est Primum no
cturnū recolit tp̄us ante legē. tp̄us scz legis
naturalis. duodecim psalmis illi⁹ recolit re
surrectōnez oīm sctōꝝ illi⁹ tp̄is p̄sertim. xij.
p̄riarchaꝝ q̄ tūc maxīe viguerūt ⁊ vigilaue-
rūt a q̄b⁹ ꝓplus dn̄i in. xij. tribub⁹ fuit ꝓpa-
gatus. q̄ fuit dn̄o ꝓplus peculiaris. sic in tp̄e
grē. xij. apl̄i p̄ ceteris p̄fulserūt Quatnari⁹
psalmoꝝ numer⁹. iiij. p̄ncipales seu cardīa
les v̄tutes p̄tēdit. vicz prudētiā. iusticiā. for
titudinē et tp̄antiā. q̄s credim⁹ sctōs p̄riar-
chas suo tp̄e p̄ceteris habuisse ⁊ alijs exem
plo mōstrasse. Tres antiph̄e fidē sctē trini
tatis siue dilectōez ī ea ostēdūt. Quaꝝ que
libet r̄ndet q̄ttuor psalmis. Nā q̄libz tenēs
fidē sctē trinitatis q̄ttuor p̄missis v̄tutibus
ē q̄drat⁹. Ciuitas eī ī q̄dro posita ē. sicut h̄et
apoc̄. c. penul. Iō āt q̄ttuor psalmi sh̄ vno
Gl̄a dicūt̄ nec sep̄ant̄. qꝛ q̄ttuor p̄missę vir
tutes insep̄abiles sūt. sz q̄ hz vnaz hz oēs. sic
pbat aug⁹. Item in eo ꝙ sub vna glorifica
tione trinitatis q̄ttuor psalmi copulāt̄ ostē

dit dictos patriarchas in vna fide trinitatis dictas q̃ttuor vtutes habuisse ⁊ ceteris exẽplo mõstrasse. Vel ũ q̃d oẽs psalmos ꝑme nocturne sub vna antipha cãtant. ad notãd delectatõz quã hñt i cognitõe trinitatis. Quid ã et ad quẽlibet psalmũ dicunt glã. sz ꝑ tres antiphas eos distinguũt. q̃ q̃libz teneãt ex suo dono reddere laudes trinitati ex hac delectatõe quã hz i cognitõne trinitatis ¶ Et attẽde q̃ i ꝑma distinctõe tpis ante lege vigilauerũt abel enos enoch ⁊ lamech. qd i ꝑmis q̃ttuor psalmis innuitur. Bñs vir cãtat abel. q̃ tã q̃z lignũ plãtatũ secus decursus aq̃z dedit i tpe suo fructũ iustitie. dum ꝓ iustitia ꝓseruãda succubuit. Quare fremuerũt cãtat enos. q̃ dño i timore seruiuit. dñi nomẽ dñi inuocauit. Bñe qd multiplicati sũt. cãtat enoch. quẽ dñs suscepit dñi eũ i paradisũ trãstulit. Bñe ne infuroze. cãtat lamech. quẽ dñs exaudiuit dñi et talẽ filiũ dedit. q̃ gen9 hũanuz a furoze dei i archa saluauit. Quia igit̃ q̃ttuor dũtaxat psalmi dicũt. ideo duo psalmi de matutinali officio sũtrahũt. vicz Deꝰ inuocare. ⁊ Verba mea. Et ĩ illi potiꝰ q̃z alij. q̃ ꝑm9 ꝓpter ꝓfetizio. et sc̃ous i sc̃a feria ad laudes dr ¶ In sc̃a vo distinctõe ꝑmi tpis vigilauerũt noe lem beber ⁊ phare. qd i seq̃ntib9 q̃ttuor psalmis innuit. Bñe dñs me9. cãtat noe. quẽ dñs in ista generatõe iustũ inuenit. ꝑ quẽ ꝑ seq̃ntib9 saluũ fecit. Bñe dñs noster. cantat lem. quẽ dñs gl̃a ⁊ honore coronauit. dñi eũ sup frẽs ꝑis bñdictõe sublimauit. Cõfitebor tibi. cãtat beber. q̃ mirabilia dei narrauit. cũ cuitatẽ gigãtũ dissipauit In dño ꝓfido. cãtat phare. q̃ i vbe caldeoꝝ positꝰ i dño ꝓfidit. cui ps calicis ignis et sulpbur extitit ¶ In tertia distinctõe ꝑmi tpis vigilauerũt abraam ysaac iacob ⁊ ioseph. qd seq̃ntes psalmi declarant. Saluũ me fac. cãtat abraã. quẽ deꝰ saluũ fecit in cui tpe lctus ofecit. q̃ ydolatrie fuerũt. Usq̃z q̃ cãtat ysaac. quez dñs in sacrificio respexit. Dixit insipiẽs. cãtat iacob. qui spes dñi fuit. Dñs ibi dr. Exultabit iacob ⁊ letabit israel. Bñe q̃s habitabit. cãtat ioseph. q̃ fuit sine macula. dñi adulteriũ recusauit. ¶ Secõ vo nocturnũ dñicale. siue tres psalmi q̃ tũc dicũt cũ trib9 antiphonis. ⁊ trib9 glorificationib9 recolũt resurrectõez eoꝝ q̃ sub lege mosaica fuerũt. ⁊ z tũc mlti sancti fuerũt tñ tres ordines fuerũt. sc̃z legislatoꝝ cũ suis imitatoꝝib9. ⁊ ꝓphetis. Fuerũt nãq̃z aliq̃ doctrina legis ꝓtẽti. Fuerũt etiã aliq̃ q̃ cũ dauid vel ad modũ ipi9 dño psalmos decantauerũt ante archã ei9 Fuerũt ⁊ ꝓphete q̃b9 datũ fuit corrige ꝓplm doctrina ⁊ sapia sibi a dõ data ⁊ ꝑdicere eis futa. ꝓpt̃ hos tres ordines tres psalmos dicim9 et q̃ isti seruierũt trinitati cũ delectatõe spirituali. ideo ad singulos dicim9 gl̃ia patri cũ antipha Quia ãt oẽs psalmos ꝑme nocte ne dicũt sub vna antipha. et oẽs sc̃de nocturne sub trib9 Battẽdũt. q̃ ⁊ si illis q̃ fuerũt tpe legis nature. reuelata fuerit aliq̃ntulũ veritas. illis tñ q̃ fuerũt sub lege moisi magis. ⁊ inde maioꝝ est eis exultatio. qd notat antiphonaꝝ triplicatio. ¶ Preterea illis q̃ fuerũt sub lege nature. ꝑmissa fuit hereditas. sed his q̃ fuerũt sub lege moisi collata ¶ Et nota q̃ in ꝑma distinctõe tpis legis vigilauerũt sacerdotes vt aaron cũ docuit. q̃s expirimut psalm9 Cõserua me. q̃z dñs ps fuit hereditatis ⁊ calicis. ¶ In sc̃da iudices vt gedeon dñi iudicauit. q̃s exꝑmit ps. Exaudi domine iustitiã meã. q̃z iudiciũ pdixit de vultu oipotẽtis. In tertia reges. vt salomõ dñi ꝓplm rexit. q̃s insinuat ps. Biligã te. q̃s domin9 ꝓstituit sup gẽtes ¶ In tertio vo nocturno tres ps. dicim9 recolẽtes resurrectõnẽ oĩm illoꝝ q̃ tpe grẽ siue i nouo testamẽto in trib9 mũdi ptib9. sc̃z asia. africa. ⁊ europa viguerũt ⁊ vigebũt. Et q̃ tpe grẽ marie facta ẽ reuelatio ⁊ ipletio vitatis. ideo psalmi illi cantãt sepi9 cũ antiphonis habentibus alla ad mai9 gaudiũ designãdũ. put plenius i sexta pte sub natali dicet. ¶ Hinc etiã est q̃ in q̃busdã ecclesijs sp in oi tertio nocturno siue dñicali. siue festuali dictõnes ex nouo testa. subijciũt sc̃z expositões euãgeliorum Et dr Te deũ laudam9 ¶ Et attẽde q̃ in ꝑma distinctõe tpis grẽ vigilauerũt apli q̃ exꝑmiũt in ps. Celi enarrãt. q̃ i oẽm terraz exiuit sonꝰ eoꝝ. In sc̃da martires. q̃s dcla-

rat ps. Exaudiat te. q; dñs ptegit te. ps. In die tribulatois eoz. In tertia pfessores. qs innuit ps. Bñe i vtute. q nō sunt fraudati voluntate labioz suoz. Illud ergo itereſt iter xij. ps. pmi nocturni q sine antiphonis dicūt q; ñ qlibet eoz hz antiphaz. z tres psalmos alioz nocturnoz q cū antiphonis dicūtur qđ interest inter xij. patriarchas q pegrini erāt z sperabāt hereditatē quā eoz posteri possederūt. z eoz posteros q trā pmiſſā hereditauerūt. In illos qz tres ps. tertij nocturni q dicūt cū antiphonis habentibus alla. z illos secdi nocturni q dicūt cū antiphonis sine alla illd interest. qđ interest inter illos q habuerūt testamētuz imutandū z eos q hūt nō imutādū Ps. alioz nāqz ē gloriatō noui qz veteris testamēti. z de ꝓceptis qz đ pmissis. Dremissi igit tres nocturni sūt illi tres āni ficulnee quā dñs inutilē inuenit dicens de illa. Dimitte me vt succidā. Et respondit ei. Adhuc dimitte eā hanno vt circūfodiā eā z mittā stercora. Cātam⁹ ei in pma nocturna vt recolētes facta patruz q sub lege nate fuerūt. nō inutiles inueniamur. Cantam⁹ etiā i scda z tertia vt recolētes fcā patrū q sub lege manſauca z q etiā añ nos fuerūt sub lege grē. nō inutiles inueniamur Et si iutiles sum⁹. oportz q pastor noster fodeat circa nos dicēs. reducēdo nob ad memoriā mortē illoz qs vidim⁹ paulo añ flere Fili vide qz fortis fuit ille. qz nobilis. qz diues. qz potēs. z ecce ad monumētū trāsiunt oportz etiā vt stercora ponat. pctā videlicz añ oculos nrōs ponēdo. z si hñ hz effectū dicat. In prio ē q dñs ad radicez arboris securim ponet. z si te inutilē inuenet in ignē eternum. vbi perpetuo cōbureris projciet Dicto đ nocturnis festiuitatū z dñicaz nūc đ nocturnis ferialib⁹ siue nō solēnū dieꝝ pauca dicam⁹ Et qđē i ill' dici⁹. xij. psalmos vt nos đo debere huic i. xij. noctis horis ostendā⁹. cuilibz horaꝝ vnū psalmū attribuētes. cū nō possim⁹ uigil đo seruire. put i phemio dictū ē. Olim qdem varie psalmi canebant. Nam alij qnq; anta. alij plures. alij pauciores dicebāt. Quo angelo reuelante prēs venerūt vt xij. dicerēt. Qui psalmi bini z bini dicūt. ad notādū q sine caritate q ad min⁹ inter duos cōsistit laudes nrē vel opa nra nihil ꝓsūt. In qbusdā tñ ecclesijs i dieb⁹ pfestis inter duos psalmos gla patri iterponūt. ad notādū q xps ē di z hoim mediator. In alijs vo ecclesijs duo psalmi vno gla pri terminant. ad notādū q laudes nrē tūc đo accepte sunt si i caritate manēā⁹ et sic iter duos psalmos nihil iterponūt. q iter deū z pximū i qz dilectiōe caritas ꝓpe ꝓsistit medium ñ habet. Et ꝑm Bi. xij. psalmi series tantū gla pri dr. hē ser sūt mōi etates. Idrefea sic hoi a natuitate vsqz i finez vite ser etates naturaliter accidūt. ita i qtidiano nocturno series đz gla pri. vt recolā⁹ qz vsqz i finē i dilectōe pseuerare debē⁹ Idropt eadē etiā causā tūc ser antiphe dicūt. q đo significēt i phemio dictū ē. Vel ppt ser opa misericordie. q si obſuauerim⁹. đ tenebris hui⁹ noctis vel mortis ad veraz lucē z vitā pueniem⁹ eternā. Tres qz lctōes q tūc dicunt doctrinā electoz truū tpm significāt. Et cum ipis interpolate tria respōsoria dicūtur. ad notandū q q̄cq; ud electi i tribus tpib⁹ docuerūt. z q̄cq; di trib⁹ etatib⁹ agum⁹. ad dñi trinitatē referum⁹. z trinitatē i fide spei caritate glorificam⁹ Respōsoria ei a respōdendo dicūt. Ad hz tres lectōes dicūt. quia dñs tres posuit vigilias dicēs. Si i pma. si in secūda. si i tertia vigilia venerit. z ita iuenerit beati sunt serui illi. Que tres vigilie tres designāt. scz pueritiā. iuuētutē. z senectutē. in qb⁹ bene vigilādo deū laudare debē⁹ Et nota q psalmodia triū nocturnoz tam dñicaluū qz ferialuū dieta vocat. Uñ ero. c. xij. Etiam truz diez ibimus in solitudinē.

Hanc greg. vij. pstituit vt in die resurrectionis vsqz in sabbatū in albis. z i die pentecostes vsqz i sabbatū eiusdez tres psalmi tātū ad noctnos. tres qz lctōes dicāt. Omnib⁹ vo alijs dieb⁹ p totū annū si festiuitas nō est noue lctōes legant. alijs vo dieb⁹ scz i ferijs. xij. ps. et tres lectōes legant. In dñicis vo dieb⁹ exceptis dñicis paschē z pentecostes. xviij. psalmi et. ix. lectōes dicūt. Illi at singulis dieb⁹ ꝑter hebdomadas paschē et pentecostes tantū tres psalmos z tres le

ctiones dicũt nõ ex regula sc̃oꝝ patꝝ. sed ex fastidio ꝑ facere ꝙprobãt. ¶ Mocẽnis finitis cãpane pulsant. ⁊ te deũ laudãꝰ alta voce cantat. ad notandũ q̃ maiestate et mirificẽ ecclia tpe grẽ laudat deũ. et ad sig̃ficãdũ q̃ bonis opib⁹ doctrine sanctebñ respondẽrim⁹ ad celestẽ laudẽ cũ ãgelis pueniẽ⁹. Cãtus q̃z tũc alta voce fact⁹ gaudiũ mulieris ꝙ drachma ꝑdita inuenta designat. Qui vo finis eiusdẽ cãtici ibi. ¶ Per singulos dies ꝛc. et alij versus sequentes altius canũt sig̃ficat ꝙ gratulatoꝝ vicinaꝝ. quã mulieri ꝓpter drachmã repertã fecerũt. Cõpulsatio vero campanaꝝ ꝙuocationẽ vicinaꝝ repsentat. In q̃busdam etiã ecclesijs luminaria accendunt. ¶ Flam⁊ mulier ipa lucerna accensa totam domũ euerrit. ¶ Hoc etiã sig̃ficat q̃ ecclia catholica p xp̃m extrabitur ꝺ unferno. Vel ipe himn⁹ futurũ gaudiuz et leticiã repsentat. quã ecclia requescẽs a laboribꝰ suis est in die iudicij cõsecutura. Et est sciendũ q̃ cum btus ambrosius beatuz augustinũ de manicheis ꝙuersum baptisasset dixit. Te deum laudamus. Augustinus vero respondit. Te dominuz confitemur. Et illo dicente. Te eternũ patrem. ille respondit. Tibi omes angeli ꝛc. Et sic totũ illum himnuz alternatim composuerunt. ¶ Post te deũ laudam⁹. vel q̃ illud non ꝺr. post omes lectões et responsoria ꝺr vari[illegible]ote. p quem excitat audientes vt in dei laude p̃maneãt. Et ꝺr voce magis dimissa. ad notandum q̃ nõ ꝑdest clamor vocis nisi assit clamor cordis ¶ Verũ beatus Benedict⁹ aliter officiũ noctis ordinauit. nõ tñ dissentiens a p̃missa ecclie ordiatione. vel illi in aliq̃ contradicens. sz ordini suo q̃dam peculiare ꝓstituẽs. Ipe nãqz instituit semel dicere. Deus in adiutoriũ meũ intende. et ter. Dñe labia mea aperies ꝙter regi erentiã vnitatis et trinitatis. Deinde psalmuz. Dñe q̃d multiplicati. eo q̃ a somno surgens dicit in eo. ego dormiui et somnuz cepi ꝛc. Deinde in p̃mo nocturno ter psalmos et q̃ttuoꝝ lectiones cũ totidem responsorijs cãtari instituit. et totidẽ in scõo ꝑ Dñ vitã ꝓtemplatiuã innuens et actiuam denarij ei psalmoꝝ numer⁹ vitam designat actiuã. in q̃ lex miscẽde opa ꝙuenit exerceri q̃s ad ꝓtemplatiue vite pfectõnez ꝙuerit puenire. q̃ ꝑ q̃ttuoꝝ euãgelia designat ⁊ per q̃ttuoꝝ lectiones similiter figurat. Quaternarius q̃dem numerus apud monachos quadratam stabilitatẽ. et euangelicam in sanctis exp̃mit. seu q̃druplicẽ sensũ scp̃turarũ. ꝑp̃t q̃drigas aminadab. i. historialẽ. allegoricũ. tropologicũ. et anagogicũ. In tertio vo nocturno tria cãtica cãtari instituit in laudẽ trinitatis. a q̃ nobis vite pfectõem dari cũ caritate credim⁹ ⁊ speram⁹. Cãtantur aũt illa cantica cũ alla. q̃ẽ canticũ celestis leticie vt ꝑ Dñ totã trinitatẽ eẽ dignam celesti laude ostendat. et ad quã plene laudandaz nõ sufficit laus hũana. Quattuoꝝ vo lectões de euãgelio q̃ sequũt sig̃ficãt q̃ laudatores dei p q̃ttuoꝝ euãgelistaruz doctrinã debẽt eẽ q̃ttuoꝝ vtutib⁹ insignuti. per q̃ttuoꝝ etiã responsoria laudãtiũ alacritas designatur. Sz ne Dñ bonũ agẽtes illud sibi ascribãt. sz totũ ꝺi laudi attribuãt. et se illi⁹ seruos oñdãt subiũgit. Te deũ laudam⁹. ¶ Postea legit euãgeliũ q̃ sig̃ficat denariũ ꝺẽ. vitã eternã. q̃ digne deo laudãtib⁹ in fine reddet. Eld q̃ sequit amen. i. fiat nobis q̃ ex euangelio credim⁹ et speram⁹. ¶ Himnus vo q̃ sequit sz Te decet laus ꝛc. gaudiũ ꝙ sancti post laboꝝ habẽt de remuneratione denarij sig̃ficat. ¶ Donachi aũt nunq̃z nouẽ lectões dicũt nisi i exequijs moꝝtuoꝝ. Unde et triduo ante pasca nouẽ dicũt q̃i exequias dñi repñtantes. Eld laudes aũt instituit psalmũ illũ. Deꝰ miserea nrī. p̃mo absq̃z antiꝑa decantari. Tum q̃a tenebris fatiscentib⁹ diluculo matutine laudes cantantur. et in eo ꝺr. Illuminet vultũ suũ sup nos. Tum q̃ hoc officiũ ad dominu ptinet resurrectionem. ꝑ quã accepimus miscdiaz et oñdictionẽ. Rursus monachi dñicam oõem in noce dicit ꝓpter simplices q̃ eam nõ intelligũt. aũt obliuiscũt. et ꝑpter versutos q̃ spiãlẽ odij gerentes i corde fratrem oduũt. nolentes dicere Dimitte nobis debita nostra sicut. et nos dimittimus de. no. ¶ Hoc igit dicere cõpellũt in publico

vt purgent ab illo vicio. tam in fine noctis. i. in matutinis laudib⁹. q̄z in fine diei. i. in vesp̄is. vt nocte aut die nō p̄tr̄aseāt sñ recōciliatōe fr̄is. In alijs āt horis ñ dicūt in voce q⁹ sepe p̄tigit fratri frēm ire sc̄a. ꝛ q̄dā furoris ip̄etu ꝓmoueri. q̄ lz statī aīm ñ cohibeat. expectā d⁹ tñ ea ad venīā. Sufficeī si sol ñ oriat sup ira cūdiā ei⁹. nec eī occidat. sic dicit ap̄lus. Dicūt etiaz q̄ttuor solū modo psalmos ad vesp̄as. put i. vj. pte sb̄ ti. ō tpe aduēt⁹ dicet.

Nō vacat etiā a misterio q⁹ monachi se toto corpe ab oriēte in occidētē gurāt. sigificā/tes deū vbiqz adorandū fore. q⁹ vbiqz p̄sentē. vel q⁹ rōnabili motu ab ortu nr̄e natiui/tatis vsqz ad occasū mortis eū seq̄ tenemur ꝛc ꝛ firma mētū naturaliē vtīt ab oriēte in occidentē. Hoc et q̄dā designāt eccl̄ie in q̄b⁹ dicētes. gl̄a patri se inclinat ad oriētē. ꝛ subdētes. sic erat ꝛc. se vtūt in occidētez. Beuotio ei in diuinis officijs ē fuāda. Quia vo monachoz officiū ad nos nō ptinet ad p̄sens de illo sufficiat ꝑ dixisse.

Ultio nota q⁹ monachoz ordo figuraz cherubin q̄ int angeloz ordines extimio⁹ p̄dicat habere pbat⁹. Nā sic cherubin ita ꝛ monachi ser alis velant. dicēte scp̄t̄ra. Ser ale vni ꝛ ser ale alteri. Bue q̄dez in capucio q̄ caput tegit de/mōstrāt. Illud vo tunice q⁹ brachijs ertē dit̄ siue dertera ꝛ leua. alias duas dic⁹ esse alas. ꝛ ante ꝛ retro alias duas. ꝛ sic illud q̄ corp⁹ tegit ser alaz numez implere alleri. Habit⁹ q̄z eoz habitū imitat sc̄toz. De he lia nāqz legit. Vir pilosus ꝛ zona pellicea accinct⁹ renib⁹. ꝛ ō ipo ꝛ de illis silib⁹ dicit ap̄ls. Circuierūt in melotis ꝛ in pellib⁹ caprinis. Et de iohāne baptista inq̄t eu⁹ ageliſta. Zona pellicea circa lūbos ei⁹. Adhuc cuculla monachoz sūpta ē a collobijs ap̄loz q⁹ vt dalmatica formabāt. ꝛ in eis forma crucis p̄ferebat. q⁹ illi se vicijs ꝛ cupiscētijs crucifigebāt. Eius migredo ē mūdi p̄tēpt⁹. longitudo pseuerātia in bono

De laudibus matutinis.

Vnt nōnulli qui bes de ordine seq̄ntes. de q⁹ in p̄ncipio b⁹ ptis dictū ē. matutinas laudes a nocturnis diuidūt. illas fore p se officiū asserētes. ꝛ mane aurora rutilante illas dicētes. put i ti. primo dictū ē. Tali nanqz hora xp̄s victor a mortuis resurrexit. Ūn marc⁹. Surgēs iesus mane p̄ma sabbati. Vel salte ei⁹ resurrectio in matutino nocte/ficata ē. Tali etiā hora supra mare ābulauit Asserito ergo in hac hora laudāb⁹ ē. vt ip̄e q⁹ nos p suā sanctā resurrectōez saluauit. su/pra mare hui⁹ seculi nos ire faciat sicco vestigio. sicut petrum. Hac etiam hora mūdus et angelos creauit. q̄ statim post creatōem suā cānico laudes creatori suo iubilauerūt Laudes ergo matutinas rubescēte auro/ra dicunt. scz in q̄rta vigilia quā lucifer to/tam illustrat. q̄ ꝛ matutin⁹ dr. a mane q⁹ē lumē. q⁹ nobis lumen mane reducit ad co/ronā gl̄e obtinendā. iuxta illud. Nō sit vo/bis vanū mane surgē ante lucez. q⁹ p̄mulit dñs coronā vigilātib⁹. Quid āt sigficet tē/pus matutine laudis dictū ē in p̄ncipio p̄/cedētis tractat⁹. Dicunt āt laudes. qa illō officiū laudē p̄cipue sonat diuinā. quaz ex/acim⁹ p eo q⁹ tenebris erroris nos ad lu/cē seu viā veritat⁹ reduxit. et ad tēptatiōes dyaboli repellēdas. Unde esaie. xxvj. Exp/giscemini ꝛ laudate q̄ habitatis in puluere q⁹ros lucis ē. De h̄ matutinali officio dic ppha. Aldte de luce vigilo de⁹ meus.

Mane matutinū ꝛ vesp̄tinū officiū io canim⁹ quasi dño in ve. testa. iuge sacrificiū. i. mane ꝛ ve/spere. Sed vesp̄tinū dignio⁹ erat matutino quia pinguius vt iudei dicunt. put sub ve/speris dicet. Nos āt p matutinum officiuz intelligim⁹ legem. p vesp̄tinum saluato/ris passionez. q̄ in vespera mundi scz in sexta etate obtulit se deo patri. p nobis. Ūn. eleua tio manuū meaz sacrificiū vesp̄tinum. Videt at officiū illi. q⁹ ibi psalmi ponūt sub q̄nq⁹ distinctionib⁹ p gl̄a patri. licet hic Ite ibi ꝛ ꝑ himn⁹ cū lectōne ꝛ v̄siculo. Ibi etiā canticū marie ꝛ hic canticuz zacharie. Quia vo officium vesp̄tinū dignius est ppt̄ rē dignioē quā sigficat. ora in maio/ribus solēnitatib⁹ in vesp̄tino solēnius cāta/mus q̄z i matutino. respōsoriū iterponētes.

Ysidor⁹ dicit in li. etymo. q officiū matutinū est in luce sic a pellatū a stella lucifero. q̄ oritur mane inchoante vt dictū ē. Hoc officiū laudū plenū est laudib⁹. put dictū est in p̄ncipio p̄cedēt⁹ tractatus. ad quas sacerdos p versū quem p̄mittit excitat auditores. q ē q̄nq; In matutinis meditabor in te. q̄nq; Excelsus sup omēs gētes dñs. Vel ali⁹. Et deinde diuinū implorat auxiliū dicēs. Deꝰ in adiutorio meū intende. Ad ostendendū chor⁹ ad idē festinās auxiliū. i sūma trinitate glorificat deū dicens. Dñe ad adiuuandū me festina. Hꝫ p̄. Deide antipha inchoat. Circa q̄ notandum est q̄ q̄dam ecclie in dñicis q̄ sūt a p̄ma dñica post epiam vsq; ad septuagesimā. et ab octaua pēte. vsq; ad aduētū dñi. canūt ad laudes alia loco antiphe p oīb⁹ psalmis. Tuz q⁹ vt p̄missū ē. ℞ officiū laudib⁹ ē plenū. Alia ei laus ē angelica. Tū q⁹ dñica dies resurrectōis dñi repūtat. Sic ergo i tpe paschali q⁹ est resurrectōis alia multiplicat. sic merito. et ieas dz multiplicari. Et ē attendendū q̄ dñicis q̄ sūt ab octaua epie vsq; ad septuagesimā. canūt alia iuxta cantū q̄rūdā antiphaz ad natiuitatē dñi ptinentium. In dñicis vo q̄ sunt ab octaua pente. vsq; ad aduētū cantāt alia iuxta cantū feriali antiphaz q̄ dicūt ad bñdicendū sumit. Quia igit in singulis dñicis p variet⁹ antiphaz ibaz et cātus i alia variāt. ō iuxta breuitatē. p̄ritatē cuiuslibz antiphe. iuxta cui⁹ cantū canit. multiplicat vl minuit i singul⁹ dñicis numer⁹ alia. Ad ℞ō i alia certꝰ numer⁹ nō p̄finit. q̄nā deuotea aīe certus numer⁹ vel mod⁹ i laudādo deū p̄figi nō pt. In alijs vo ecclesijs passim in oib⁹ dñicis ad p̄mos tres psalmos loco antiphe q̄ ad intonandū psalmos bis p̄cinūt alia ad insinuādū q̄ i dei laude ex creatis fer uore p̄cedūt. Hec cātat illō iuxta alicui⁹ antiphe cātū. ad notādū q̄ iuxta aplm caritas nō emulat. Ad psalmū vo Bñdicite. cātat antiphaz. tres pueri. cui nec ubil⁹ nec alia subijcit. p̄p rōnes infra scptas. Ad psalmū vo Laudate do. ter dicūt loco antiphe alia nō iuxta alic⁹ antiphe cātū. Iz dūtaxat ad inchoandū psalmū. Ter ât dz. Hꝫ primo quaq; rūdet tribꝰ psalmis sub ipo psalmo Laudate. p tētus. Secōdo ppt triplicē ordinē tusto rū deū laudātū. ō q̄ ifra dicet. Hꝫ dz ro i laudib⁹ matutis q̄nq; psalmi dicūt. vt quilibz sensuū reparatio notet. et ppt q̄nq; status ecclie. Hꝫ dum⁹ ps est. Bñs regnut. i q̄ laudatur ds. q̄ firmauit orbē tre. sez i fide et i resurrectōe. Et iō ℞ psalm⁹ ptinet ad regnū xpi. Secōus est. Jubilate. q̄ ptinet ad pfessores Vñ ibi dz. Introite portas ei⁹ in pfessione Et recte incipit a iubilo. q̄ nā pfessio valde placet do. Tertiꝰ ē. Deus ds me⁹ ꝛc. q̄ sigfficat statū martiz q̄ sitiūt ad dñm. Vñ dz ibi Sitiuit i te aīa mea. Et q̄nā tota nra sitis et intentio eē dez i trinitate et ad trinitatē. ideo seq̄t ps. Deꝰ misereat nri. in q̄ tota trinitas notat. dū ibi dz. Bñdicat nos ds deus noster bñdicat nos ds ꝛc. Dicit ei ter de⁹ ppt pāz et filiū et spūm sanctū. Quartꝰ ē cāticū triū puerorū. Bñdicite. q̄ de daniel. iij. c. significans statū antichristi vt iam infra dicet. et in fine h⁹ psalmi nō dz Hꝫ p̄. Hꝫ primo q⁹ ppt pfessionē fidei. piecti sūt tres pueri i caminū ignis. in q̄ facto marie deo et trinitati derogatū ē. Secō q⁹ vltim⁹ vsus illi⁹ psalmi idē dicit q̄ gl̄a p̄. et i diuinis scpturis nihil dz supuacuū ee. Tertio. q⁹ i ipo psalmo dicitur tota trinitas nonficat. et laudatur de⁹ in creaturis. Rursus dū psalm⁹ ille. nec sedere. nec genua flectē debem⁹. sic dicet sub sabbato quattuor tpm p̄me hebdomade quadragesime. Quint⁹ psalm⁹ ē. Laudate dñm. i q̄ statꝰ ille notat. q̄n post mortem antichristi querent iudei vt iam dicet. et in fine ei⁹ dz Gloria patri. ad ostendendū q̄ p bonam operatiōez sociabimur angelis. q̄ incessanter deū laudant. Hꝫ dz restat etiā dici q̄ in laudib⁹ octo psalmi dicūtur. q⁹ officiū istud mistice recolit statuz ecclesie ab initio apostolice stabilitatis. vsq; ad pfectōez electoz. q̄ i fine mūdi futuri sūt sub q̄ statu octo ordines ecclesie siue electorū in ecclia sancta p baptismū saluari reperiunt. sic et i arca noe octo anie illos significāt. p arcā vo ecclia significatur.

Primus ordo fuit ecclesie primitiue in iudaico populo sanctus. q̄ p christū peccatōes reformata & edificata ē. sicut monstrat ille primus psalmus Bñs regūt. in primo eius versu vbi de saluatoris regno & de ipius agit̄ potestate. In scōo vsu agit̄ de fundatione ecclie q̄ tunc cepit fieri sup illud fundamentū qđ ē christus. iuxta aplm. Be q̄ etiā fundamēto in tu. eu sōē psalmi habetur. Cantat ergo h psalmus in laudib⁹. q⁹ pertinet laudes christi Scōus ordo fuit primitiue ecclie intrantis ad gētes p p̄dicationē dñi & aplōz monentiū omēs terrā. i. omnē gentē ad iubilandū deo. qđ mōstrat scōus ps. Jubilate dō oīs terra. Tertius ordo fuit credētis gētilitatis. q̄ta tertius ps. Deus ds meus. demonstrat offerre grās et benuolētiā aplōz vacatōi. Quartus erit resipiscētis iudaici populi per enoch & helyam puersi. quē ille quartus ps. Deus misereat nrī. mōstrat ad deū reuersum poscere misericordiaz ei⁹ et tūc gaudebūt se cognoscere viā dei quā in gētib⁹ eē cognoscēt. Quintus erit eoz q̄ futuri sūt tpe antichristi. i cui⁹ figurā p̄cessit nabuchodonosor. q̄ lz tribulabit sctōs vtriusq; pli. nō tn desistēt bñdicere deū. ad instar triū pueroz q̄s de⁹ liberauit de camino ignis. q̄ p illud q̄ntū canticū Bñdicite. recolunt Eo ei tpe iusti purgabūt velut i camino ignis. nō tn vrent. lz ibi accipiēt formā auri. Un Job. i. apoca. vbi dicit pedes ei⁹ silibus aurichalco. ardenti in camino ardenti. Unde recte seq̄t ille psalmus. & ppter tribulatōez quā designat antiphona illius sine alla et ipe sine gla pri cantat. Himnus aūt ipe tres hz distinctōes. In pma inuitant supiores creature ad laudez creatoris. scz q̄ sūt supra celū. q̄ in celo & in aere. In scda inuitant ad h creature terrene. et q̄ mouent in aquis. In tertia inuitant tuo oēs spūs & aie. vt cū omni creatura dominū bñdicam⁹. q⁹ sicut tres pueri nabuchodonosor & caminū ignis. sic et nos dyabolū & infernū euadere valem⁹. Ceterū h canticū bene puenit diei dominico et cuilibet festiuo. q⁹ in pma die dñs vniuersa creauit. et p suā resurrectōez postmodū innouauit. idoq; in ea die & festis q̄ resurrectōz dñicam imitant̄ dr. in quo dei creature ad creatoris laudē inuitant̄. Hinc etiā ē q̄ ecclē laudes sūt in dñicis dieb⁹ & festiuitatibus sctōz & in tpe paschali. q⁹ repsentant gaudia resurrectōis xpi et nostre. Sextus septimus et octauus erit eoz q̄ vniuersaliter ex tribus mūdi partib⁹. scilz ex asia. africa. et europa puertēdi & colligendi sūt. q̄ post antichristi psecutōem et ei⁹ mortē maiore pace fruent vsq; in diē iudicij q̄z nūc habeat ecclia. Tūc enī erit senectus in misericordia vberi. In qua quiete tripler ordo iustoz scz virginū. cōtinentes. et vgines. quos iob noe et danel exprimūt. et generaliter vniuersi sancti quibus aurea dies debet̄. q̄ in tribus mūdi partibus de tribulatione euadent. regnaturi cum sponso ecclesie celebrabūt laudes dei. q̄ pertinētur in illis tribus psalmis. scz. Laudate dñm de celis. Cantate dño canticū. & Laudate dominum in sanctis. Querit aūt quare hi tres psalmi sub vna antiphona et etiā sb vno gla patri dicūt. Bñdetur ideo q⁹ pmissi sextus septimus & octauus ordines electoz. qui ex dectis tribus mūdi partibus colligentur. sine aliq̄ interuallo simul erunt et pariter glorificabunt. Continēt enī ipi tres psalmi triūphū de mūdo carne et dyabolo. et qmā vnū sine alio nō habet. ideo merito psimiliter. Querat quare pmissi duo psalmi scz. Deus ds me⁹. et Deus misereat nostri cōueniant & sub vna antiphona dicunt. Ad qđ qđ⁹ respondet elt responsio. Primo. q⁹ ps Deus ds me⁹. significat simplicitatem ad deū. in ps. Deus misereatur nostri trinitas notat vt supra. Ad significandū igitur sitim et desiderium pertinuū ad deū hoc fit Scōo ad notandū q̄ ante psecutionez antichristi plus credentis gentilitatis. q̄ recolitur p ps. Deus ds me⁹. & iudaicus plus resipiscens & recolit̄ p ps. Deus misereat nostri. vnū erunt in fide. et postq̄z hi pueri erūt. veniet antichristi tribulatio. vt primus sum est. Tertio q⁹ primus psalmus illorum significat dilectōez dei. Un ibi dr. Sitiuit in te anīa mea. &c. Scōus dilectōnem primi. Unde ibi dicitur. Cognoscamus in omnibus gentib⁹ salutare tuū. Que ita connere

sunt vt vna sine altera in xp̄iana ꝓfessione
nō habet̄. Quarto q̄ grā quā ecc̄lia in pri
mo psalmo sitire videt̄. in scd̄o collata esse
mōstrat̄. Unde ad grāꝝ actionē īuitat̄ cuz
d̄r ibi. Cōfiteant̄ tibi ꝓpl̄i d̄s ꝛc̄. Rursus iō
i fine ip̄i⁹ psalmi. Deus d̄s me⁹. nō d̄r gl̄ia
patri. q̄ i eo agit̄ de miseria hūani generis
Unde ibi d̄r. Sitiuit i te aīa. Nō eī omēs
psalmi de miserijs mlt̄isq̄z alijs aduersita-
tib⁹ tractātes. laudāt illū ꝓ illis. qd̄ tñ debe
rēt. Sed sequēti psalmo. scz De⁹ misereat̄.
subijcit̄ gl̄a patri. q̄ i eo agit̄ de miscd̄ia d̄i
ꝑ quā generi hūano bona ꝯferunt̄ ⁊ mala
remouent̄. Ceteꝝ p̄dicti duo psalmi ⁊ psal
mus ille. Laudate dñm. nūq̄z variant̄. ad
sig̃ficandū q̄ sine fide ⁊ desiderio trinitatis
q̄ in p̄missis duob⁹ psalmis vnitis exp̄mū-
tur. et sine laude dei q̄ ꝑ p̄s. Laudate desig̃
tur. nūq̄z xp̄ian⁹ eē d̄z. Querit̄ ergo q̄re
ecc̄lia in psalmo illo Jubilate. ad iubilād̄
nos īuitat. et tñ ip̄a nō iubilat. Ad qd̄ dici
p̄t q̄ officiū laudū dñi resurrectōez sig̃ficat
q̄ iā cōpleta i capite scz in xp̄o. adhuc ē i mē
bris iplēda. Ad notādū igit̄ q̄ iā i p̄te iple-
ta ē. nō d̄r iubil⁹ in fine antiph̄aꝝ. p̄sertim il
larū q̄ dicūt̄ sup psalmos i q̄b⁹ fit mētio de
resurrectōe. Est eī iubil⁹ cāt⁹ spe gl̄e ꝯcept⁹
Quia v̄o resurrectio adhuc i mēbris iplen
da ē. iō in q̄busdā antiphonis iubil⁹ dicit̄.
Uñ ⁊ i tp̄e pascali i v̄siculis ⁊ responsorijs
et in alt̄a iubilam⁹ ꝓpt̄ nr̄az resurrectiōem
quā speram⁹. quā q̄ ñ videm⁹. nec adhuc
plene exp̄mere possū⁹ iō ꝑ vocē ñ sig̃ficati-
uā iubilam⁹. In antiphonis ergo non fit
iubil⁹ ꝓpter resurrectiōez dñi q̄ ipleta ē. nec
etiā in antiphonis laudū. i q̄ꝝ psalmis mē
tio fit de resurrectione dñi. vt i p̄mis tribus
psalmis. nec in fine antiph̄e q̄rti psalmi. q̄
nabuchodonosor vidēs tres pueros in ca-
mino ignis positos. vidit ⁊ q̄rtū cū eis scz
xp̄m eos ꝯsolantē. Qui eni i tribulatōe sūt
h̄ solū orāt ne deficiāt. et poti⁹ ē tūc locus ti
mēdi q̄s sperādi. Ideo in fine antiph̄e hui⁹
psalmi nō d̄r iubil⁹. p̄sertim q̄ i tribulatōe
sanctoꝝ gl̄a dei nō apparet. Sed i fine anti-
phone q̄ d̄r supra psalmus. Laudate dñm.
d̄r iubil⁹. q̄ in illo nō fit mētio de resurrecti

one. sed de spe gl̄e quā expectam⁹. ex q̄ ē iu-
bilus. De h̄ iubilo dictuz est in ꝓhemio h⁹
partis. Porro p̄m⁹ psalm⁹ laudū in do
minicis scz Dñs regnauit. q̄ est psalm⁹ leti
cie. cōmutatur in ferijs in psalmū. Misere
re mei de⁹. qui est psalmus penitentialis.
Circa quod notandū est q̄ dies dominici
et festiui recolunt resurrectionē sanctoruz.
qui fuerunt ab initio ⁊ erunt vsq̄z in finem
seculi. Unde in dominicalibus et festiuis
laudib⁹ recolentes regnū domini post ei⁹
resurrectōez a morte corporis. siue gloriaz
resurrectionis electoꝝ. canimus psalmuz.
Domin⁹ regnauit. qui tamen in domini-
cis dicitur ad p̄miam. a septuagesima vsq̄z
ad pascha. prout ibi dicetur. Dies vero fe-
riales recolunt peregrinationē ip̄oꝝ sctōꝝ
et penitentiam. et ideo in ferialib⁹ laudib⁹
dicim⁹ p̄mū psalmū. scz Miserere mei d̄s.
recolentes nostram resurrectionē a morte
animaꝝ ꝑ penitentiam. siue electoꝝ pegri-
nationē et pn̄iam siue ꝯuersionē. Quia eī
iudei ad petri p̄dicatōem ꝯpuncti corde et
ꝯuersi. illum frequentabant. inde inoleuit
vsus. vt ⁊ nos q̄ de gentili errore ꝯuersi su-
mus. illum in officijs frequentē⁹. q̄ten⁹ ad
ꝯuersionē ⁊ pn̄iam ꝓuocemur. ꝑ quam re
surgere valeam⁹ De h̄ et psalmo sub p̄ma
dicetur. Ad h̄ loco secundi psalmi scz Ju-
bilate. q̄ in dñicis et festiuis d̄r diebus sex
psalmi in sex ferijs dicunt̄. Quia sic p̄miti-
ua ecc̄lia sanctoꝝ p̄dicatōe hereditatē acce
pit. et post ad gētes intrauit. ⁊ sic gētilitas
credidit. et sicut iudaicus ꝓpl̄us sctōꝝ p̄di-
cationē resipiscet in fine. et q̄ sub tēpe anti-
christi futuri sūt tribulatōez euadent. ⁊ ꝓpl̄i
post ei⁹ p̄dicationē ex trib⁹ mūdi partibus
colligentur vt p̄missum est. ita ⁊ i loco psal
mi Jubilate. qui sanctoꝝ p̄dicatōnem cō-
tinet dicit̄ i scd̄a feria psalm⁹. Uerba mea
q̄ est vox ecclesie ad hereditatē dñi vocate.
In septuagesima v̄o psalm⁹. Confitemi.
put ibi dicetur. Et in tertia feria p̄s. Judi-
ca me de⁹. q̄ recolit quando p̄mitiua eccle-
sia intrauit ad gentes. Et in quarta feria
psalm⁹. Te decet. q̄ cantat̄ in figura gētiū
que ab ydolis conuerse sunt ad deum. Et

in ḋnta feria ps. Bñe refugiū. ꝙ sic intitulatur. oꝛō moysi hoīs dei. cōgruēs resipiscēte udeoꝝ. Et ī sexta feria ps. Bñe exaudi oratiōnē meā. quē dauid cāt auit qñ filiꝰ suus eū pseqbat. psecutōez antichristi sigficans. Et sabbato ps. Bonū ē ꝓfiteri dño. ꝙ sic intitulat. psalmꝰ cāticī ī die sabbati. i. ī die qētis. figurās sctōs a tribꝰ mūdi ptibus collectos post antichristi psecutōez fore ī quiete mānsuros. ⁊ dño ꝓfiteri ⁊ psallere. ¶ Premissi ergo ser psalmi iō ita ordinat. vt in eis notari possit ordo xpiane ꝓuersionis. ¶ Ser rū loco psalmi. Bñdicite. ser cāticā i ser ferijs dicūt. qꝛ sic psalmꝰ ille ꝓtinet gratiarū actiones trīū pueoꝝ. ita ⁊ ī cāticis ꝓtinentur grāꝝ actōes electoꝝ. Talis ei ē differentia iter psalmū ⁊ cāticū. ꝙ lis iter bonā opationē ⁊ grāꝝ actionē. ¶ Moyses ei legit ꝓmo ōm instituisse cantica. qñ pharao submersus est. Deinde debbora nō ignobil femia in libro iudicū. ¶ Postea ⁊ viri ⁊ feie. Cantic cū ē vox hūana. psalmꝰ vo est qđ cantat ad psalteriū. ¶ Item psalmꝰ demōstrat opa electoꝝ illiꝰ ordis quē sigficat acta pꝰ puerbiū nē. cāticū vo oīndit laudē dei p eisdē opibꝰ. De cāticis dict ī sexta pte sub sabbato scō. ¶ Rursus idō p singulos dies feriales septimane scōus ⁊ qntus psalmi mutant. qꝛ ser psalmi et ser cāticā q̄ p ser dies septimane ꝓmutantur ꝓcordāt in significatiōnē octo psalmis q̄ canūt in matutino dñicali seu octo ordinibꝰ electoꝝ de qbꝰ pmissū ē. ¶ Non uncō grue igit de die ī diez ordinatum canunt. quēadmodū ⁊ psalmi dñical matutini canūt. seu quēadmodū ordines electoꝝ qbꝰ concordāt numerant. vt p eos electoꝝ ordines ī nouo testa. de tpe in tempus sic ordinatum fuisse ostendāt. ¶ Psalmi vo. Deus ds meꝰ. ⁊ Laudate. nūqz ꝓmutant nec ptermittūt. qꝛ nullū fuit tempꝰ. nec erit q̄ aie iustoꝝ nō sitāt ad deū fontem viuū. et q̄ nō laudēt eum in excelsis. ¶ Et aūt hī clariꝰ pateant. nōdū ē q̄ qlibz dict qūi ser psalmoꝝ hz ī seh vocabulū mane vt eq̄ polles. ¶ Mane ātī ser duplicit. scz ī mane tpis. ī mane pectoris. ī mane nrē redēptōis. ī mane hoīs. ī mane eēnitatis. ⁊ ī mane mūdialꝰ pspitatis. ¶ Mane tpis ē initiū ⁊ fūdamētū fidei ꝺ q̄ dictū ē. Et factū ē vespe ⁊ mane dies vnꝰ. ¶ Mane pectoris ē initiū grē cum scz grā incipit lucere ī corde. Unde. Emitte lucē tuā. ⁊ mane exaudies vocē meā. ¶ Mane nrē redēptōnis ē matutinū tpus q̄ nr noster surrexit. vel ei resurrectio innotuit. Unde. Exitus matutini ⁊ vespe delectaberis. ¶ Mane hoīs puericia vel adolescentia in q̄ viret ⁊ floret. Unde. Mane sic herba trāseat. mane floreat ⁊ tran. vespe decidat ī duret ⁊ arescat. Sepe ātē q̄ hō mane puericie trāseat. i. moriāt. Si vo ꝓtingat eū venire ad mane adolescētie ei q̄ viret ⁊ floret. sepe ē q̄ et tūc trāsit. q̄ si forte eū ꝓtingat venire ad vesperā senectutis. tūc absq; dubio ī morē decidit. indurat vt cadauer. ⁊ arescat in puluere. ¶ Mane eēnitatis ē inuitꝰ eēne gloie. Unde. Auditā fac mihi mane miscōiam tuam. i. vocē miscōie tue. scz. Dleite bñdicere. ¶ Mane mūdialis pspitatis ē iūa pspitas Unde. Ad annūciandū mane miscōiam tuā. ⁊c. ¶ Penitēs ergo solicitꝰ de aīa sua mane pis surgit ad oōez vt possit dicere. ¶ Mane astabo tibi ⁊ videbo. mane exaudies vocē meā. Qđ habet ī ꝓmo ps. Uerba mea Uerū qꝛ oō ei nō ꝙ effectū sine mane pectoris. i. sine q̄ initio. idō dic. Emitte lucē tuā. Qđ habet ī scō ps. Judica me ds. Sed q̄ mane pectoris pendet ex mane nrē redemptionis. idō dicit. Exitꝰ matutinꝰ. Qđ est ī tertio psalmo. Te decz. Et qꝛ habito mane pectoris. qđ est effectꝰ mane redemptōis homo incipit sibi vilescere. Sequit. ¶ Mane sicut herba transeat. ⁊c. Qđ habet in quarto psalmo. scz Bñe exaudi oōnem meam. Et qꝛ nemo ad hoc puenit nisi qui laudat deū in aduersitate ⁊ psperitate. iō adūgit. Ad annūciandū mane miscōiam tuā. ⁊c. Qđ habet in sexto psalmo. Bonum est. ¶ Rursus ser psalmi q̄ p singulas ferias mutant. ⁊ cantica q̄ in illis dicūt inter se ꝓueniūt. ⁊ ꝓgrue ꝑtīt tempis gratie successibus

coaptari. In scda nāqz feria recolit status
pmitiue ecclie. q̄ sctōr pdicatōe hereditatez
accepit. vt dictū est. Unde i illo ps. Verba
mea. orat ecclia p eterna hereditate quaz p
xpm pcipit. quare in ti. eiusdē psalmi habe-
tur in finem p ea quā ꝯseqt hereditate. In
cantico vo grās agit dicēs. Confitebor tibi
dne q̄niā irat⁹ es mihi ꝯuersus ē furor tu⁹
et ꝯsolatus es me. Qd est esa. xij. c. Reuera
ira dei pmā sit vsqz ad passionē saluatoris.
sz tūc ꝯuersus est dns a furore ⁊ ꝯsolatus ē
ecclia z. aperiens ei ianuā celestis regni. cū
oēs pus ad inferos mitterent. Itē in psal-
mo solicitudinē suā oñdēs ecclia dic. Ma-
ne astabo tibi ⁊ videbo zc. In cātico vo cō-
fidēs dicit Fortitudo mea ⁊ laus mea dns
id ē. ipe p quem sum fortis ⁊ quē laudare te
neor. Ad totā igit ptinet ecclia z qd dr. Ver-
ba mea zc. sz spāliter ad pmitiuā cui p apo-
stolos pmo facta est pmissio eterne heredi-
tatis. et tūc vexillū crucis cepit in natōnib⁹
eleuari. ad qd ptinet canticuz sicut ex his q̄
pcedunt canticū in esaia manifeste apparet
Dicit enī in hebreo paulo superi⁹. In die
illa radix yesse. q̄ stat in signū pplor ipm gē-
tes deprecabūt ⁊ erit sepulcrū ei⁹ gloriosum
Et paulo post. Eleuabit signū in natōnes
et congregabit pfugos israel zc. Saluator
noster est radix yesse. et ipe stat in signū pplo-
rum. q̄a ad eum respiciūt gentes et ipm de-
precant. eius sepulcrū fuit gloriosum. lz pec-
catis nris exigentib⁹ ad temp⁹ sit ignomi-
niosum. et ipse p aplos et alios pmitiuos
leuauit in natōes crucis signū. in q̄ ē victo-
ria. vt sciant oēs in q̄ dyabolus est victus.
Sed ante hoc ꝯgregauit ipe pfugos israhel.
qñ in die pentecostes erant viri religiosi in
hierlm ex oī pte vel natione q̄ sub celo est. ⁊
ex illis crediderūt vna die tria milia. et alia
die q̄nqz milia. Nā eis dicit paul⁹ i actib⁹
aplor. Primū oportebat vob loq̄ verbū
dei. In tertia feria illud tpus recolimus
qñ ab impijs ecclia psecutionē patiebatur
a iudeis pmo. et postea a diuersis impera-
torib⁹ romanis. psertim tēpe neronis vsqz
ad tpa dyocleciani et maximiani iperator
Que aūt tūc passa fuerit ecclia indicat ps.

Judica me de⁹ ⁊ discerne causam meaz de
gente nō sancta. Et oñdit tristiciā cuz dicit.
Quare tristis incedo dū affligit me inimi-
cus. Sed qz ab hac psecutione liberata est
cantat canticū. Ego dixi. Qd ē esa. xxxviij.
ca. Qd cātauit ezechias post liberatōem a
sennacherib. et post infirmitatē quā incur-
rerat. ne eleuaret cor ei⁹ in supbiam. vel q̄a
eleuatū erat ppter inopinabilē triūphum
de exercitu sennacherib. Sicut enī ille libe-
ratus reddidit glam deo. sic et ecclia. Prius
tñ q̄i desperās dicit. Non aspiciā hoiez vl-
tra ⁊ habitatorē quietis. i. saluatorē meum
p quē mihi quies deberet eē. imo cum vide-
bat suos passim interfici dicebat. Genera-
tio mea ablata ē. Et iterz. Precisa est velut
a texente vita mea cuz adhuc ordirer succi-
dit me. Tamē sperans ecclia dicit. Viuēs
supple nūc in ptectiōe tua. viuens. s. post in
futura quiete. ipe ꝯfitebit tibi sic et ego ho-
die sup. liberata ab hostib⁹. et ego ita ago
sicut pater bonus notam facit filijs verita-
tem suā. In quarta feria recolit illud tē-
pus quo ecclia cepit exaltari sup inimicos
suos reddita sibi pace p impatorē constan-
tinū. Unde cantat. Te decet hymnus de⁹
in syon. Syon interptatur speculatio siue
ꝯtemplatio. qz tpe quietis potuit ecclia va-
care ꝯtemplationi. Ad hetiam ptinet titu-
lus scz. Psalmus dauid canticū hieremie
et ezechielis de pplo transmigratōis vel ver-
ba pegrinatōis cum inciperet exire. Sicut
enī pplus ille de babilonia exire cepit. rece-
pta licentia a cyro. ita et ecclia de babilone
psecutionis p constantinū romanū impe-
ratorez liberata. quā patiebat sub puersis
impatorib⁹. habet spem pficiendi i melius
q̄usqz pueniet in celestem hierusalem. Unde
recolens pteritam psecutōnem dicit. Ver-
ba iniquor pualuerūt sup nos. Et pfectū
suū oñdens dicit. Bñdices corone anni be-
nignitatis tue. Corona anni benignitatis
tue est temp⁹ gratie qd p circulū dierz vsqz
in finē mūdi decurrit in q̄ campi. i. illi q̄ sūt
plani. tumore supbie carētes. vbertate gra-
tie replent. Propter hanc liberatōem can-
tat ecclesia canticū anne matris samuelis.

qđ cãtauit liberata de pſecutõe ſue emule
fenẽne ſcz Exultauit cor meũ in dño. qđ eſt
j. Reg. ij. c. Cũ enĩ res publica cepit p ange
licos viros et impatores xp̃ianos miſtra
ri potuit eccl̃ia dilatare os ſuũz ſup inimi
cos ſuos. ſcz iudeos. paganos. z hereticos.
Unde ſequitur. Dilatatũ eſt os meum ꝛc.

¶ Eadẽ q̃z pace qua gaudent gentiles cõ
uerſi gaudẽt z iudei q̃uerſi. Uñ et ĩ pſona
iudaici pl̃i q̃uerſi cantam⁹ in quinta feria
Bñe refugiũ facꝫ es nobis. Qđ autez p̃s.
iſte ad iudeos pt̃ineat. titulus oſtendit. ſcz
Oratio moyſi hoĩs dei. Et idẽ etiaz pt̃inet
canticũ moyſi. Cantemus dño. Quod eſt
ero. xv. c. in p̃ncipio. Sicut enĩ exultauerũt
iudei unte empto pharaone cũ exercitu ſuo
ita exultãt hodie xp̃iani delectis puerſis ĩ
peratorib⁹ q̃ eccl̃iaz pſequebant in odium
noĩs chriſtiani. ¶ In ſexta feria fit cõme
moratio paſſionis dñi. Unde cãtat ille p̃s
Bñe exaudi or̃ez meã. Cuius titulus eſt.
Ipſalmus dauid qñ pſequebat eum filius
ei⁹ abſolon. Sicut ãt dauid habuit plures
filios ſed vn⁹ illoz ſcz abſolon pſecutus eſt
eũ. ita et dñs noſter plures habet filios. de
quibus ipe dicit. Non p̃t lugere filij ſpõſi
q̃diu cũ illis eſt ſponſus. Sed vnus illoz
ſcz iudas pſecut⁹ eſt eũ. q̃ dr̃ abſolon. quaſi
abbaſolon. i. pax patris. ppter oſculum qđ
dedit dño. qđ eſt ſignũ pacis. Et idẽ pt̃inet
canticũ. Bñe audiui auditũ tuũ. Quod ẽ
habacuc. iij. c. in p̃ncipio. In q̃ dr̃. Cornua ĩ
manib⁹ ei⁹. ibi abſcõdita eſt fortitudo ei⁹.
ante faciẽ ei⁹ ibit mors Ipſe cornua regna
intelligẽ q̃ſueuim⁹. Et eſt ſenſus. Cornua
in manib⁹ eius. i. regnũ in pt̃ate ei⁹. Hanc
aũt pt̃atem meruit ſibi dari. vel potius ſibi
datã notificari. p paſſionẽ de q̃ ipe dic̃. Da
ta eſt mihi oĩs poteſtas in celo z i tra. Ipſe
cornua ei cõuenĩenter ſm Ih intelligunt duo
cornua crucis. Uñ videt ſm Ih q̃ potu⁹ eſſz
dicendũ. Ipſe manus eius in cornib⁹. q̃z cornua
in manib⁹ eius. Et ideo maluit tñ ſic dicere habacuc
pphet̃a. vt oſtenderet q̃ in poteſtate z volũ
tate ei⁹ fuit eũ crucifigi. ſicut ipſe dixit. Ipſe
mo tollet a me aiaz meã. ſz ego habeo poteſ
ſtatẽ ponẽdi aiaz meã et iterz ſumendi eam.
ibi ſcz in cruce abſcõdita fuit ad temp⁹ for
titudo ei⁹. q̃a reputat⁹ eſt tãq̃z pcuſſ⁹ a dõ
et hũiliat⁹. et añ faciẽ ei⁹ ibit mors q̃ mors
p ei⁹ mortẽ deſtructa eſt. Et nota q̃ h̃ dies
erit q̃nta a ſcda feria in q̃ agit̃ de paſſiõe ſal
uatoris. ſicut et in dñicis nocturnis quito
loco ponit̃ canticũ. in q̃ ponit̃ p̃tempt̃ nab
buchodonoſor. et victoria trũ puerorũ in
camino ignis. vbi aſpect⁹ q̃rti erat ſimilis
filio dei. vel ſicut hz alia trãſlatio filio hoĩs
q̃ ĩ paſſiõe ſaluatoris fct̃a ẽ deſtructio dya
boli et victoria chriſtiani pl̃i de trib⁹ p̃tib⁹
orbis collecti. p eũ q̃ eſt verus filius dei z ve
rus filius hoĩs ¶ In ſabbato fit cõmemo
ratio victorie pl̃i iudaici q̃ erit q̃uinct⁹ ec
cleſie dei in fine ſeculi et cantabit cũ eccleſia
pſalmũ Bonũ eſt cõfiteri dño ꝛc. ad annũ
ciandũ mane. ſ. pſperitatis miſcdiam tuã.
et veritatẽ tuã p noctẽ. ſcz aduerſitatis. qui
pſalm⁹ intitulat̃. laus cantici dauid in die
ſabbati. Unde q̃uenies eſt vt in die ſabba
ti cant̃et pſalm⁹ ille in q̃ agit̃ de pſecutione
iude. q̃ pſecut⁹ eſt xp̃m in figura abſolon q̃
pſecut⁹ eſt patrez et q̃ intitulat̃ in die ſabba
ti. Qz aũt pſalm⁹ iſte pt̃ineat ad iudaicuz
pl̃um q̃uinct̃ ex hoc verſu. In deca cordo
pſalterio cũ cantico Ipſalterĩũ decacordũ
dr̃ lex ppter. x. mãdata legis. Et nota q̃ hoc
pſalteriũ q̃dam portãt ſz in eo nõ pſallunt.
vt iudei pt̃et q̃ nobis ſunt in cordibus no
ſtes in cordibus hoſtes. Quidã portant z
pſallere vident nõ tñ pſallũt. vt falſi chriſti
ani q̃ cũ triſticia aliq̃n bona opant̃. Quí
dam portãt et ĩ eo pſallũt. vt illi q̃ cũ hilari
tate bona operant̃. Hoc aũt erit in pl̃o iu
daico cũ vnũ erit cũ eccl̃ia. Qualiter cant
cũ moyſi. audite celi. qđ eſt deut. xxxij. c. pt̃i
neat ad ſabbatũ z ad pl̃um iudaicũ ex ver
bis bede haberi poteſt q̃ dicit ſup luc. q̃ in
dieb⁹ ſabbati iudei ad ſinagogas conflue
bant ad meditanda diuine legis mandata
poſtpoſitis mũdi negocijs. iuxta illũ. Va
cate z videte q̃m ſuauis eſt dñs. In mo
nã ergo pſtiner religionis canticũ. ut ſiz
deũteronomij in ſabbato cant̃at in q̃ ſtat⁹
illi⁹ pl̃i quẽ habuit offenſo vel ppicato deo
deſcribit. ¶ Poſt antiphaz ſeq̃tur capitu

per qđ fit exhortatio ne deficiam⁹ ī via. Et dr qñqz. Benedictio ⁊ claritas. apoc. vij. d. Et qñqz Fuistis aliqñ tenebre. epß. v. b. Et qñqz. Nox p̄cessit. Rom. xiij. c. Ubi hortamur in fide perseuerare. miscōie opib⁹ intēdere. opa tenebrarū abiscere. et arma lucis induere. et ꝓsolamur p promissionem glorie Et post caplm seqt̄ responsoriū. In qbusdam tñ ecclesijs nō dr responsoriū. Unde et enī ß supfluere. ppter responsoria in nocturnis dicta. q2 hodie nocturne et laudes matutine vbiqz ꝓiunctim canūtur. Nec tñ rō cessat si laudes matutine officium sint p se In omnib⁹ tñ alijs horis post capitulum seqt̄ responsoriū. Post caplm seq̄t responsoriū chorus exhortationi assentiēs hymnuz resonat. Post hymnū seqt̄ vsus. Quia ei p canticuz zacharie qđ statim subsequit̄ p missio notat̄ et nos tardi sumus ad credendum promissionib⁹. ideo p̄mittitur vsus alta voce. vt excitemur ad credendū dei promissa Et dr in qbusdam ecclesijs versus. Repleti sumus mane misericordia tua. in q̄ recolit̄ tempus q̄ iustis reꝛ̄ opensabit̄ merces pro hꝰ seculi labore. Unde dicit̄ oda. Repleti sumus mane. p̄teritū p̄nens p futuro ppbetali certitudine. q2 in mane eternitatis misericordia dñi repletibimur. iuxta illud Satiabor cū apparuerit gl̄a tua. In aliis vero ecclesijs dr In matutinis dñe meditabor in te. Consequenter chorꝰ vltro excitatus subijcit canticu zacharie scz Bñdictꝰ. qđ̄ luce. j. c. qđ sp dr. iuxta qđ ait aplus. Seruiendū est deo psalmis ⁊ hymnis ⁊ canticis. i. corđ ore et ope. Siqdem p humilitatem exp̄mit̄ leticia qua de ꝓsecuta libertate habem⁹. Et quia xp̄s hanc nobis leticiaz acquisiuit. idcirco ne đ hmōi bñficio ingrati ee videamur. in laudē dei cantando p̄rumpim⁹. antiphaz inchoantes. Et q2 nos liberauit ei grates referim⁹ alta voce cātando canticū ip̄m. et quare. q2 visitauit nos exiētes in miseria. ⁊ fecit redemptōem plebis sue. Quare etiaz ß canticū alta voce dicit̄. in. vj. pte sub. v. festa cene dicetur. Uel ideo post psalmos et lectiones et vsum canticū ꝑpium dr. vt recordemur q̄ finito tpe nostri testa. qđ p premissos matutinales psalmos sigificat̄. remuneratio abrae ꝑmissa nobis dabit̄. si doctrina xp̄i imbuti. qđ p lectionē. et ad dei seruitiuz incitati. qđ p vsum sigificatur. sine timore ī sanctitate ⁊ iusticia omnib⁹ diebus seruiemus deo. Rursus ideo psalm⁹ Bñdictus in ß loco dr. q2 in eo agit̄ de p̄cursore illius q̄ in sexta etate venit. et iste est sext⁹ psalm⁹ ī laudibus Et nota q q2 ß canticū ⁊ canticū marie. scz Magnificat anīa mea dñm ⁊c. euangelia sūt. ideo ea stantes cantam⁹ Terū ß duo cantica non cantant̄ in ecclesia eo ordine q̄ edita sūt. quē ordinē ponit magister in historijs. vbi agit de ortu p̄cursoris. Nam canticū zacharie ꝑius cantat̄ur ⁊ tñ scđo editū est. Quia enī ibi legit̄. et erexit cornu salutis nobis. qđ est factū in resurrectione. et q2 loqt̄ ad puerū q̄ fuit aurora solis. ideo cantat̄ in laudib⁹. Canticū āt ỹginis. quia legit̄ ibi. respexit humilitatē ancille sue. scz ip̄i⁹ marie. qđ qdem factū ē ī sexta etate. et agit de incarnatiōe. ibi. suscepit isrl̄ puerꝰ suū. ideo canit̄ ad vesperas. s. in sexto officio diurno. Tertio canticuz symeonis qđ sequit̄. canit̄ in septimo officio. scz in cōpletorio. q2 orat se dimitti in pace. qđ erit in septima quiescentiū. Rursus in tribus horis tria dicim⁹ euangelia. scz in aurora Benedictus. quia ibi vera lux nunciatur. In vespera Magnificat. q2 in fine mundi ꝑut ibi dr deus superbos disperdet ⁊ humiles exaltabit. In cōpletorio Nūc dimittis ia post iudiciū sancti in pace regnabunt. Finito cantico antiphā q̄ dilectionem siue deuotionē quam in laudando deum habere debem⁹ sigificat repetitur. Cum aūt vsus ante ip̄m canticū dr offertur incēsum. vt notet̄ deuotio ab igne caritatis egrediens q̄ in omni laude eē debet. Thuribulum enī est cor hoīs. ignis caritas. incensuz oratio. fum⁹ in altum tendens est deuotio q̄ sursum tendere debet. iuxta illud. Dirigatur orō mea ⁊c. De ß in quarta pte in ti. de accessu pontificis ad altare dictū est. ⁊ dicetur sub vesperis. Primo aūt offert̄ incēsū circa altare. nam et sacerdos legalis mane intrabat templum vt sup altare incensum

offerret. vt dicet sub ti. de vespis. Offert ita/
qz incensu circa altare vt notet canticu toto
cordis affectu ee pferendu. Et ne nob acci
dat qd ptigit zacharie. cui du incensum of/
ferret apparuit angel9 dices. q ei nasceret fi
lius. Qd qr ille no credidit obmutuit. Cre
damus igit pmissionib9 dei. ne a laude ei9
muti efficiamur. Alia etia ro sub vespis di
cet. Post canticu seqt oro p qua e ipetran
da pmissio de q dictu est in phemio huius
ptis. De laudibus matutinis qs monachi
dicut in pcedeti ti. dictu est.

De prima.

Postquam de no/
cturnali pmissu est officio. ouenit
aliq dicere d diurno. Et pmo d ho
ra pma in q deu laudare debe9 Tum qa e
initiu diei. et nob dedit nocte cu salute et sn
sathane impedimeto trasire. put i copleto
rio rogauim9 ipm. Tu qr tali hora xpus a
iudeis pilato tradit9 est. et etia angel9 nun
ciauit mulierib9 ad monumetu orto ia so
le venientib9 eu surrexisse. Eade etiaz hora
visus est i litore maris a discipulis piscan/
tibus dicens illis. Pueri habetis aliquid
pulmeti. Tu qr eade hora dns in teplo co/
ueniebat. et pplus manicabat. i. mane expe/
ctabat. vel. i. ad eum mane festinabat. Tuz
etia qa scptura dic. Primu querite regnu
dei. Merito ergo ecclia in hac hora dnm
laudat et eu inuocat dices. Deus in adiu.
meu iten. cu glorificatoe seqnti. et deide pe
tit liberari a psecutione mudi 7 a teptatoi/
bus dyaboli. vt ptz i himno. Ia lucis orto
si. zc. Est at notandu q i pma hora himn9
ipe inuariabilis est. qnia qlibet die pmissa
liberatoe egem9. Similiter 7 in copletorio
himn9 Te lucis zc. In q petit ecclia a fan/
tasmatib9 liberari. q etiaz liberatione semp
egem9 put sub opletorio dicet Queda etia
ecclie nuqz va[illegible]haz ad pma. Cum
ei de9 sit inuariabilis q e alpha 7 o. i. pncipi
um et finis. idcirco qa sp a nob pmitias et
decimas exigit. taqz semp soluetes pmitias
diei. nuqz variat antiphaz. sz sp dic[illegible]
de trinitate. nisi aliqd festu accidat qz tunc
fit de ipo festo. Alie tn ecclie variat himnu
et antiphaz in dnicis et in ferijs et in festis
dei et sanctoz. Post antiphaz sequut psal
mi. Et ex otinetia pcedetis himni euideter
apparet qre dicat pm9 psalm9. Be9 in noie
tuo zc. In q ecclia orat a periculis 7 ab ini
micis liberari. Deinde se armat pmo otra
hostes cingulo castitatis. cu dicit. Beati i/
maculati in via. zc. Scdo galea salutis. scz
spe. cu dicit. Retribue suo tuo zc. de qb9 di/
cet sub sexta. Tertio etia scuto fidei cu dicit
Quicunqz vult zc. in q fides nra otinet. vt
ia dicet. q e scutu 7 munime nostz. 7 victo/
ria o carne mudu 7 dyabolu. et oes ei9 tem
ptatoes. Unde petr9 Cui resistite fortes in
fide zc. Quarto sumit gladiuz spus qd est
verbu dei. du dicit caplm siue lectione. que
ptinet ad doctrina. qr oportet vt pcedat bo
na opa q p psalmu significant. et tande seq
tur doctrina de spualib9 7 secretioribus. iux/
ta illud. Cepit iesus facere et docere. Sunt
ergo tres psalmi. scz Be9 in noie. Beati i/
maculati i via. et Retribue. vt in tribus ho
ris munimetu o impugnatoes iteriores 7
exteriores habeam9 Et dicut sub trib9 glo
rificatoib9. eo q trinitas in nris opib9 glo/
rificat. Scdus psalm[illegible]e Beati imaculati.
vsqz Retribue. Terti9 Retribue. vsqz Le
ge pone mihi. q ex octonarijs vsuu ostituu
tur. Habet enim vnusqsqz. xvj. vsus. qz. xij. si/
gnificat. xij. pphetas. alij qttuor designant
qttuor maiores pphetas scz. esaiam. hiere/
miam. danielem. et ezechielem. siue. xij. aplos. et
quattuor euagelistas. Dicut ergo illi duo
psalmi ex. xvj. vsib9 ostituti. vt ondat qea q
xij. pphete et. iiij. maiores. siue. xij. apli. 7. iiij
euageliste dixerut p posse obseruare debe9
De octonarijs dicet sub ti. de completorio
Sunt etia qdamodo qnqz psalmi habito
respectu ad diuisione octonariorum vsuum
cuiuslibet psalmi significantes q ecclia petit
ne mors igrediat p fenestras qnqz sensuu
nroz. seu vt qnqz sensus nri p die diuinit9
muniant. Prim9 est. Be9 in noie tuo. Se
cud9 Beati imaculati. Terti9. In q corri/
git. Quart9. Retribue. Quint9. Adhesit.
Et est sciendu q a psalmo Beati imacula/

ti. vsqz ad psalmū Ad dñm cuz tribularer.
ē vn⁹ psalm⁹ ꝯtinēs. xxij. capl'a q̄ ꝑm amb.
ist paradisus pomoꝝ. ⁊ apoteca spūssācti.
et ido eccl'ia ruminat illū ꝑ horas velut spe
cies aromaticas paradisi. vt sit species aro
matica d'o ⁊ mūdo. Sed q̄rit q̄re psalmus
ille Be⁹ in noīe tuo dicat ad p̄mā quē da
uid cecinit dū iudi eū saul tradere volebāt.
Rñdeo iō. qꝛ ꝑ zypheos q̄ īterp̄tant floren
tes. itelligit dyabol⁹ q̄ caducā floriditatem
suis oñdit. Ip̄e enī siue ꝑ se siue ꝑ membra
sua insidiat nob. et nos apte ꝑseq̄t. vt nos
etne tradat morti. Ad vitandā ergo ei⁹ cal
liditatē iste p̄s in p̄ma hora siue ī diluculo
cantād⁹ ē quē dauid cātabat vt ab inimicis
saluaret. Post illū d'r p̄s. Beati īmaculati
in via. q̄ plen⁹ ē morib⁹. qꝛ oportet vt hi q̄s
d's liberauit de vinculis ⁊ carcere inimico
rū morib⁹ bonis et in oī deuotōe assistant.
In dieb⁹ v'o dñicis in q̄b⁹ officiū matutīa
le d'r ⁊ historia mutat. dicūt ad p̄mā quīqz
psalmi. q̄ sūt ī fine ip̄i⁹ notni dñicalis. scilz
Deus d's me⁹ respice ꝛc. Qui psalmi q̄re ī
p̄ma dicāt sub ꝯpletorio dicet. In q̄busdā
tñ ecclesijs dicūt solū in dñicis a septuage
sima vsqz ad pasca. q̄ etiā tpe d'r ad p̄mam
psalm⁹. Dñs regnit. ꝓpt rōem ibi scp̄tam
In p̄missis etiā dñicis d'r ad p̄mā p̄s. Cō
fitemini dño. ne aliq̄d de psalterio p̄termit
tat. q̄n totū in septimana dicat. ⁊ qꝛ ibi pre
sertim in v'su illo. Hec ē dies quam fecit. ꝛc
agit de resurrectōne ad quā dies dñici ꝑti
nēt. Et ꝑm h̄ in dñicis dicūt ad p̄mā. ix. psal
mi. vt cū. ix. ordinib⁹ angeloꝝ in resurrecti
onis gaudio trinitatez laudare possimus.
In p̄mis. v. scz Be⁹ deus me⁹ respice. et se
quentib⁹. de xp̄i passione cantat. Per p̄s.
Cōfitemi. et tres q̄tidianos innuit q̄ in q̄t
tuor mūdi ꝑtibus doctrinā q̄tuor euange
lioꝝ laudare debē⁹. In p̄s. Be⁹ ī noīe tuo.
petim⁹ erroris depositionē. in Cōfitemini
exhortamur ad laudis ꝯfessionē. ī Beati ī
maculati. ad laudis opationē. ī Retribue.
ad mandatoꝝ retributōem. Verū qꝛ fides
est fundamētū mandatoꝝ ⁊ victoria q̄ vin
cit mundū. qꝛ cetera sine fide frustrant. ido
subdit simbolū fidei. Quicūqz vult. quod

athanasi⁹ alexandrin⁹ ep̄s rogatu theodo
sij imꝑatoris ad eradicandā inualescentez
hereticoꝝ ꝑfidiā. et fidē catholicā diuulgā
dam edidit. et singulis dieb⁹ eccl'ia ꝯstituit
cantari ad p̄mam. qꝛ ꝓpl'us tūc maxime ad
eccl'iaz ꝯuenit. vel qꝛ fides p̄ncipiuz salutis
existit. Quidā tñ ex curiositate illud omit
tūt in illis dieb⁹ quibus in missa Credo in
vnū deū dicūt. Quidam āt dicūt q̄ dictus
athanasius fugiēs a facie cōstantini impe
ratoris. ī treueri illud ꝯposuit. q̄qz nō d'r in
eccl'ia ex p̄maria eccl'ie institutōe. Et aduer
te q̄ in h̄ simbolo due p̄ncipaliter sūt partes
scz de trinitate et de incarnatione v'bi. Sed
de libero arbitrio p̄mittit. Postea seq̄t
capl'um in q̄ pastor oues et paterfamilias
opārios ne in calore et labore deficiāt cōso
lat. de q̄ iam dicet. Et d'r q̄ñqz capl'm. Grā
vobis et pax a deo. Gal'. j. a. Q̄ñqz Pacez
et veritatē. Zach. viij. d. Post capl'um seq̄t
responsoriū. Christe fili dei viui. ꝛc. vt eccle
sia ostendat se innuere et applaudere his q̄
in illo dicta sūt. nihilomin⁹ tñ orat ꝑ se. vñ
postea subijcit v'sus. Exurge dñe. i. fac nos
exurgere. Exurge aūt a vicijs nihil aliud ē
q̄z ad dñm redire. Sciendū aūt ē q̄ quedā
ecclesie omittūt responsoriuz illud. Christe
fili dei viui. in aduētu et ī septuagesima. q̄a
licet tam patres q̄ fuerūt ante legē. q̄z q̄ fue
rūt sub lege sperarēt ꝑ xp̄m a miserijs libe
rari. tñ qꝛ ip̄e in illo tpe nondū venerat. id
circo cū tēpa illa recolūt. miscda xp̄i mīme
inuocat. In festiuitatib⁹ tñ sctōꝝ q̄ in illis
tpib⁹ occurrūt. illud dicūt. qꝛ in illis temp⁹
grē repñtat. Quedā tñ eccl'ie nō dicunt ca
pitulū nec etiā responsoriū. sed solū v'sum.
Exurge. volētes morē apl'oꝝ imitari. quos
legim⁹ post ascensionē ante aduentū spūs
sancti in orōib⁹ ꝑseuerasse. sic lucas dicit q̄
ip̄i adorātes reuersi sūt in hierl'm cum gau
dio magno et erāt sc̄ bñdicētes in templo ⁊
laudātes deū. Nec legi⁹ eos tūc fecisse ꝑmo
nez ad ꝓpl'm. sz in die pente. dato eis spūsctō
hora tertia ceperūt tāq̄z cōfirmati ad ꝓpl'm
loq̄ in q̄ instruimur q̄ vsqz ad horā tertiā
bonis opib⁹ et orōib⁹ vacare debē⁹. ⁊ tunc
tādem alios docere. q̄d notat ip̄a lectio seu

caplm.nã pſalmꝰ ad opa.lectio vo ptinet ad doctrinã. Propter ℞ ergo lctõez i pma subtrahũt.z p ſequẽs reſpõſoriũ qõ ei reſpõdere dz. Rursus p pmã paſtoris opa intelligũt. Eñ tũc dr. Reſpice dñe i ſuos tuos z in opa ꝛc.q paſtor xpi exẽplo dz prius opari vt i alijs horis alios ad opandũ valeat exhortari. Idoqz nõ dicũt caplm.qõ ẽ exhortatio ſeu ꝓſolatio poſt pſalmos p qs opa ſignificanť. Sz poſt pmã dr lectio vt dictũ ẽ in phemio hꝰ ptis. ¶ Subſequenter dicũt pces.qmã i ꝓlio agatheñ.ſtatutũ ẽ vt pces ſiue capla de pſalmis in ſingulꝝ horis dicãt. Bicũt aũt ppter tria. Primo ad reſecandas ſupfluas cogitatões. Scõo ad impetrãdũ miſcõaz ppter oues errantes z operarios fatiſcẽtes. Tertio ad poſtulandũ auxiliũ ꝓtra temptatões vt poſſimꝰ in dñica oõe pẽm ſecurꝰ inuocare. Et dicũť ℞ mõ. Primo nãqz dñica oõ dr in q̃ ſunt ſeptẽ petitões ſ. ppť ſeptẽ dona ſpũſſancti habẽda. vt iã dicet. Sz qz muſce morientes. pdũt ſuã unitatẽ vnigenti pcedit ipm kyrieleyſon. Oportet ei tale qõ pcedere qõ inanes cogitatões repellat a mẽte. vt dicendo ipam oõez. mens q̃ inuiſibili loqť ſola inuiſibilia cogitet. In diuinis siqdẽ officijs añ ipam oõez dr ter vel ſemel kyrieleyſõ et poſtea ter vel ſemel chriſte beleyſon. z iterũ ter vel ſemel kyrieleyſon. Dicitur ter kyrieleyſon ad notandũ tres ſtatꝰ diuinitatis z diuine maieſtatis. q̃s aliq̃ mõ in eccłia celebrãꝰ. Sz ſemel dr ppter vnã ſubſtantiã. Primꝰ ſtatꝰ fuit añ aſſũptõ hũanitatẽ q̃n tres ſine copulatõe humane natẽ. z dicebať dñs. qz dñs nomẽ illi Scõus fuit poſt aſſũptaz hũanitatẽ. ſcz q̃n xp̃s videbať in terra z nihil ominꝰ credebatur a ſuis deꝰ z filiꝰ dei. ppť aſſũptã ei hũanitatẽ q̃ vncta ẽ oleo ſpũali vocať chriſtus. Eñ in medio ſtatim z cꝰ chriſte beleyſon. Q̃n ei ter dicitꝰ chriſte beleyſon. oñdimꝰ eũ nũq̃z fuiſſe ſeparatũ a ſubſtãtia trinitatis. licet fieret hõ. Sz q̃n ſemel oñdimꝰ eũ fuiſſe ſolũ inter boies z neminẽ ſibi p oĩa ſ. ſ. emhabuiſſe. Tertꝰ ſtatus fuit ex eo tẽ ẽ q̃ voluit clarificare aſſũptã hũanitatẽ plus õz eẽt q̃z diu mortalis erat. Quia ergo in illa clarificatõe oſtenſa ẽ trinitas. ideo dicimꝰ ter kyrieleyſon. ſemel vo dr ppter vnam ſubſtantiã. Be hoc vboz efficacia dictũ eſt in q̃rta pte ſub ti. ỏ kyrieleyſon. Et nota q pmiſſi ſtatꝰ dicũť ppter nos. nõ ppter deũ. apud quẽ nõ ẽ trãſmutatio nec viciſſitudinis obũbratio. ¶ Poſt kyrieleyſon ſequitur dñica oõ in q̃ ſũt ſeptẽ petitões. ppter habẽda ſeptẽ ſpũſſancti dona. p q̃ merẽtes ſeptẽ vtutes. et p iſtas a ſeptẽ vicijs liberati ad octo beatitudines puenieꝰ. Et dr voce demiſſa z ſecrete. Primo vt p ℞ vera humilitas et oõis deuotio ſignificet. Scõo vt q̃ſi ad interiora reuerſi ipſas res cũ magna diligentia mẽte capiãꝰ q̃s vbis pnũciamus. Tertio q in ea deo loquimur. q̃ nõ tantũ verba ſz renes ſcrutať z corda. Quarto admonendũ q oõ ipa potiꝰ hz efficaciã in deuotione cordis q̃z in clamore oris. Licet et moyſes ad dñm nõ clamaret oře. tñ dñs q magis attendit clamorẽ cordis q̃z oris inquit. Quid clamas ad me. ꝛc. dr. ruj. c. Finis tñ ipſi oõis annunciať vt ab oib⁹ ꝓſirmet. et vt auxilio pcum aſſtantiũ reſpondẽtiũ amen a temptatõne liberemur. q̃ ſicut ait augꝰ. impoſſibile ẽ multitudinẽ non exaudiri. Principiũ q̃z ei publice pnũciať. vt p ℞ pli aſſtãtes ad orandũ inuitent. Ea ñe dñica oõ dr. vt vita ſpũalis añ ipetret ppter q̃ immediate illa dicta ſubijcitur. Uiuetaĩa mea et laudabit te. ꝛc. Deinde ſeq̃t. Erraui ſicut ouis que ꝛc. in quo fit ꝓfeſſio. Nõ ei poteſt in deo viuere qui nõ ꝓfitetur.

¶ Conſequenter dr. credo in deũ. in q̃ fides nra ꝓtinet. ſine qua ipoſſibile ẽ deo placere et p quã ꝓta omia aduerſa armant qui p dñicam oratiõem mũdant. Et dr voce demiſſa. finis ỏ alte. ad notandũ q̃ corde creditur ad iuſticiã. ore aũt ꝓfeſſio fit ad ſalutez. de q̃ in quarta pte dictũ eſt. vbi de ſimbolo agit. ¶ Poſtea ſacerdos q̃ ſuſpirans dicit. Et ego ad te dñe clamaui. ꝛc. in qrta illius da uid. Be pſũdis clamaui ad te do. ꝛc. Quia vero nõ ẽ ſpecioſa laus in ore pctoris. q̃ia peccatoꝝ dixit deꝰ Quare tu enarras iuſtitias meas. et aſſu. te. m. pos t. ido petit ſibi

grām ꝓferri.q̄ replet⁹ possit digne laudare dicēs. Repleat os meū laude. Subsequū/tur etiā postea multe p̄ces q̄b⁹ eccl̄ia orat. obsecrat. postulat. et grās agit. iuxta doctri/nā apli ad thi. Obsecrat cū dicit. Bñe agen/te faciē tuā ⁊c. ꝑpe ēat obsecratio ē qñ cū ad/iurat oe petit. vt cū dr. p passionē tuā libera nos dñe. Orat dum bona sibi dari petit. vt ibi. Tor mūdū crea ī me de⁹. ¶ Postulat dū a se mala sibi contraria remoueri petit. vt ibi. Dignare dñe die isto. sine pct̄o nos cu/stodire. Grās vo agit p iam receptis. cū di cit. Bñdic aīa mea dño. Be h̄ et sub ti. de tertia dicēt. ¶ Ipo est etiā et aliter dici. q̄niā or̄o dñica cū seq̄ntib⁹ p̄cib⁹ et cū p̄s. Miserere mei. ido dicit. q̄niā sūt intra eccl̄iaz no/strā. q̄ mūma et q̄ maria ꝓmittit. Ipo mi/nima cōmittētibus ⁊ p seipo sacerdos orat q̄n kyrieleyson et or̄oem dñicā dicit. in q̄ nemo se excusare potest nisi veraciter dicat. Dimitte nobis debita nrā. ⁊c. Ipo maio/ra cōmittētib⁹ et p penitentiā resurgētibus dr̄ ps. Miserere mei deus. q̄ ꝑpe ptinet ad penitētes. put dictū ē sub ti. de laudib⁹ ma tutinis. Et viuet aīa mea ⁊c. q̄ aīa mortua fuit post mortale peccatū. Error ē etiā suū exponit dicēs. Erraui sicut ouis ⁊c. Misericordiā querit vbi dicit. Quere fuū tuū ⁊c. q̄a mādata tua nō sū oblit⁹. i. parat⁹ sū adim/plere. Rursus i his p̄cib⁹ eccl̄ia orat p pec/catis. et p̄sertim p q̄ttuor orat. scz p immū/dicia remouēda. et p mūdicia ꝓferēda. p⁹ tristicia q̄ est ex mortu ꝓscie remouēda. ⁊ p letitia ꝓferēda. p q̄b⁹ dicit q̄ttuor ptic̄las illi⁹ ps. Miserere mei. Ipo ī immundicia re mouēda dicit. Auerte faciē tuā a pctis me/is. Quasi dicat. Noli ea etiāliter punire. Sz q̄ posset eē q̄ hō non curaret ea deleri. ex q̄ ī p̄ti nō punirent. ido addidit. Et oēs iniq̄tates meas dele. Ipo mūdicia vo ꝓfe/renda dic̄. Tor mūdū crea ī me de⁹. Sz q̄a etiā collata mūdicia. homo eā sibi collataz ignorat. et adhuc ꝓscie morsu torquet. ido addidit. Ne pjcias me a facie tua. Be ide pletitia sibi ꝓferēda dicit. Redde mihi leti/tia. ⁊c. Sz q̄ adhuc resta inimici q̄ nos ad mala trahere nitunt. q̄ sūt tres. scz caro. mun/dus. et ⁹yabol⁹. ido circo ꝑ inimicos ponit tres ꝑsecutor⁹. scz. Eripe me dñe. et alios duos seq̄ntes. Inimicis vo repulsis iam lau dare potest. Vñ dicit sic. Ipsalmū dicā no mini tuo. ⁊c. Et q̄ oī tpe laudand⁹ ds̄ ē. ad ūgit. et redd̄ vota mea ⁊c. ⁊ etiā in oī loco ideo adūgit. Exaudi nos de⁹ salu. noster. Adhuc q̄ p passionē redēpti sum⁹. ⁊ p eaz or̄o nostra recipit efficaciā. ido reducim⁹ ad memor̄iā q̄ ī passione dñi legim⁹ ⁊ cantā⁹ vic̄. Sctūs de⁹. sctūs fortis. ⁊c. Inde horta mur aīaz nrāz ad bñdicēdum sibi. ꝓpt̄ bñfi cia nobis collata. ibi. Bñdic aīa mea do. ⁊c ¶ Cōsequenter vo vt pura sit or̄o cōmunez fac ꝓfessionē. p q̄ā a venialib⁹ mūdamur sine q̄b⁹ ꝓmunis vita facile nō ducit. Et q̄ hois ꝓfessio nil valet nisi interp⁹ quertatur ido subūgit. Cōuertenos de⁹ salu. noster Ipreterea q̄ in p̄ncipio diei ē. orat a pct̄o p die liberari dicēs. Dignare dñe die isto. ⁊c. sine q̄ vir potest eē ad mom̄tū hūanitatis fragilitas. Et q̄ necesse ē vt miscōdia dei seq̄ tur sicut p̄uenit. idcirco addidit. Fiat mise ricordia tua ⁊c. Demū orat. p diuersis gōi/bus eccl̄ie. et tandē ꝯcludit p p̄s. Miserere mei de⁹. post quez nost⁹ apilio sol⁹ orat p oīb⁹ in collecta. Dū ā sacerdos orat seu p/ces hmōi dicit ī dieb⁹ pfestis se ad terrā p/sternit. vt maior̄ē ī se et ī alijs excitet deuoti onē. Sz finito p̄s. Miserere mei de⁹. surgit ceteris pstratis manētib⁹. et stās or̄oez dic̄ q̄niā vicē gerit illi⁹ sacerdotis q̄ ī celo est. q̄ p nobis q̄tidie ītерpellat. Ipr̄ius ergo sacē/do cū ceteris orat. sicut ⁊ dñs cui⁹ vicarij ē. p̄uso resurgeret cū pct̄oribus quer̄at⁹ et in cruce pstrat⁹ est. Ipostea stādo or̄oez dicit vt illi⁹ resurrectōem recolat cui⁹ vicē gerit In q̄busdā tñ eccl̄esijs oēs illo surgēte sur gūt. in q̄ significant se spem recepisse a pecca/tis resurgendi. ¶ Et nota q̄ sola eccl̄ie vni tas ador̄ando in faciē cadit. In pfestis er/go dieb⁹ q̄ñq⁹ pstrati or̄am⁹. in q̄ octo sig ficant. Ipr̄imū infirmitas corpalis. quia ō pulūere sūpti sum⁹. Secōm infirmitas ani mi. q̄ p nos nō erigimur. Tertiū erubescē tia. ⁊ nō audē⁹ oculos i celū leuare. Quar tū p̄destinā. q̄ videm⁹ vbi cadim⁹. i. i terre/

nis affligimur. Quintū vt cordis ꝓtritōez
significem⁹. Sextū qa rp̄m ad⁹antes eū
ad terrā descendisse et carne de terra credi/
mus induisse. ⁊ ℞ etiā quidā figurāt. q̄ vo/
lētes sibi signū crucis imꝑmere. ꝑus iclina
ti terrā manu tāgūt. Septimum q̄ reduci
mus ad memoriaz. ꝛz in paradiso angelici
creati fuerim⁹. corpa nrā ꝓpt̄ lapsū nost⁷
inter aīalia bruta iacere et aīaz corpali mo/
le grauari. Octauū vt ip̄o actu ꝓfiteamur
nos eē pctōres. et terrenis desideriis inhere
re. dū ventr̄ē terre et aīaz pauumēto infigi⁹
et ℞ introductū ab abraā q̄ cadēs in terrā
dñm adorauit. quē ꝓp℞e imitati fuer⁹ Ih̄ñ
dr̄genes in omelia illi⁹ euāgelij. Erant io/
seph et maria mirantes super his. ⁊c. ita di/
cit. Sancti ꝓphete qñ angusti⁹ aliq̄d cōtē/
plabāt cadebāt i facies suas. vt pctā p rui/
nā corpis plen⁹ purgarēt. Qñqz etiā in ꝑ
uatis orōnib⁹ genua flectim⁹. vt salomon
et ap̄l's dicēs. Flecto genua mea. a. p. d. n. i.
vt p ℞ oē genu xp̄o flecti innuam⁹. ꝛz tūc ñ
pstrati ꝛz facie erecti stam⁹ q̄i ip̄o actu dicē
tes. Trahe me post te. Quid dicere debē⁹
dū genua flectim⁹ in. vj. pte sub ti. de pasca
dicēt. Et qñqz stam⁹ q̄i letātes q̄n domuz
dñi ibim⁹. In ꝑmo q̄dēmō erꝑmum⁹ cōdi
tionē nrāz. in scō desiderū. in tertio spem.
In dieb⁹ vo dñicis et in pascalib⁹ genuflec
tio nō fit. nec dr̄ p horas kyri beleyso. nec
orō dñica. ꝛz stātes oram⁹. ꝓpter leticiaz re/
surrectōis quā nūc recolim⁹. de q̄ i sequēti
pte sub festo pasce dicēt. Flecī dieb⁹ pente/
costes. q̄b⁹ recolim⁹ libertatē p aduētū spi/
ritus sancti nobis datā. Flec in alijs festiuit
dieb⁹ ꝓpt̄ leticiā ip̄az festiuitatū i q̄b⁹ reco
lim⁹ sanctā societatē angelor⁊ scōr. q̄ in ēi
leticia sempiterna. nisi p pñtia corpis ⁊ san
guinis xp̄i. In his tñ dieb⁹ stātes capite in
clinato orare debē⁹. sicut et ꝺuote mulier es
ad monumētum fecerūt. Et tūc etiā hmōi
flebiles ꝑces vite pñtis ꝺmittim⁹. ad notā
dū q̄n futura resurrectione vbi erit vera li
bertas et vꝛa societas. nulla ꝑcatio exercebi/
tur p miseriis. Be ℞ dicēt i. vj. pte sub ti. de
sabbato p⁹ pente. ¶ In q̄busdā tr̄ ecclīs
in oīb⁹ officijs dr̄ dnica orō. ꝛz stādo. in iam
illa ē sal et ꝓdimētū sacrificij. et i ve. te. nullū
sacrificiū sine sale fiebat. et ita nullū officiū
nost⁷ sine illa fieri debere ꝓdēt. Be ℞ etiaz
dictū ē i ꝓhemio huius ꝑtis ¶ Sane ꝑces
hmōi mistice hūilitatē sīficat. ꝑt sub co/
pletorio dicēt. Vel si āt ad orietē illas dig⁹
Be q̄ dictū ē in ꝓhemio h⁹ ꝑtis ¶ Ultimo
subijcit orō. quaz salutatio. scz dns vobiscū
p̄cedit et etiā seq̄t. q̄ sic dns post q̄z resurre/
xit salutauit ap̄los dicens. pax vobis. et po
stea eis locut⁹ ē. et post locutōez iterū dix⁹t.
pax vobis. ita et ꝑsbiter eius vicar⁹ post q̄z
surrexit ab accubitu salutat frēs dicēs. dns
vobiscū. et ꝓ eis orat. et post orōez iterū dic
dns vobiscū. Quasi dicat. Si grāz dei ip̄e/
rastis. in illa ꝑseuerate. Et ut⁊ ꝓlus dicit.
Et cū spū tuo. Ac si dicat. Oraſti ꝓ nobis.
et nos ꝓ te oram⁹. Be ℞ dictū est i q̄rta pte
sub ti. de salutatiōe ad ꝓlm. ¶ Mouissime
dr̄ bñdicam⁹. de q̄ dictū ē i ꝓhemio h⁹ ꝑtis
¶ Idost q̄z vo ecclīa direxit orōes ad dñm
ꝓlorat orōes sctōr⁊ dicēs. Idirecta ī ꝓspe/
ctu. ⁊c. Qđ nō ē de ꝑma. Inde est q̄ q̄dā di
cunt illud post matutinas laudes Etiā qui
dā interponūt unū ꝑmā. et ꝑciosa. ꝑmā de
btā ỽgine. et q̄dā mutā aīaz. et q̄dā relīgio/
si ℞ un capl'o dicūt. Alīi tñ dicūt eē de ꝑma
ꝑmea q̄ dicta sūt in ꝓhemio vbi agit̄ de le/
ctione. ꝓtinuātes illud cū ꝑma. Deinde sa
cerdos ad honorē trinitatis orat generaliē
ꝓ se et ꝓ oīb⁹ dicēs ter. Be in aduitoriū.
⁊c. Vel dr̄ ter. vt petat aurilium ꝓ insidias
dyaboli carnis et mūdi. Vel in honorē tri
nitatis. et iō subijcit. gl'a ꝑi. ⁊c. nec post gl'ia
patri seq̄t all'a ꝓ eo q̄ loc⁹ in q̄ ℞ dici con
sueuerūt. puta cap̄lm sacer nō ē. Sic enim sa
cer loc⁹ sīficat illā hierlim in q̄ vox illa an/
gelica scz all'a audit. ita loc⁹ ille nō sacer pe
grinationē nrāz repñtat in q̄ peccam⁹. Be/
inde q̄ duz in hac vita sumus peccam⁹. iō
subiūgim⁹ kyri beleyson. et pater noster. et
postea. respice dñe in seruos tuos ⁊c. vbi dr̄
et dirige filios eor. Filij nri sūt cogitatōes
q̄ de mēte nrā nascūt. q̄s ad opa dīn implē
da rogat dirigi. Opera vo manuū nrārum
sūt opera exteriora q̄ interius a cogitatōi/
bus procedūt. Sed q̄ omia ad vnum tēdūt

ideo postea dicit opus singulariter. cū dic̄. Et opus manuū nrāꝝ dirige. Et iterꝝ opilio siue pastor pro oībus ouibus orat generaliter dicēs. Dirigere dig̃re dñe ꝛc. Orōne vo seruitiū ꝯcluditur vt diuina gratia que actōnes nostras p̄cedit etiam ipsas subsequatur.

De tertia.

Hora tertia deo laudes exoluim⁹. q̄niā in illa ſm marcū ihs linguis iudeoꝝ morti adiudicat⁹ ē. et a pilato ad colūnā ligatus ē et flagellat⁹ Merito ergo hora illa oramus. vt sic̄ spūs sanct⁹ ab adā p dyaboli suggestionē separatus est. ita p xp̄i crucifixionē dignet̄ eadem hora spūssctūs ī cordibus nr̄is infūdi. In hac etiā hora repromissus spūssctūs dat⁹ ē aplis. et visibiliter dei magnalia loquebāt̄ Unde in actib⁹ aplōꝝ. Non sunt isti ebrij cū sit hora tertia diei. Propter qd̄ dr̄ hymnus. Nūc sancte nobis spūs ꝛc. Dicit̄ etiā ps. Legem pone. qꝛ tunc lex noua data est aplis. Quia vo homo p legez dei a morbo peccati sanat̄. iuxta illuꝝ sapientie. nec herba nec malagma sanabat eos. sz tu⁹ sermo dñe. ꝛc. iō in q̄busdā ecclesijs dr̄ caplm illd̄. Sana me dñe ꝛc. hiere. xvij. c. et respōsoriū. Sana aīaz meā ꝛc. Et q̄nq̄z illud dr̄. Caritas dei diffusa ē. Ro. v. c. Et q̄nq̄z illd̄. Obsecro vos frēs p miscdiaz dei. Ro. xij. Rursus qꝛ nō prodest sanari nisi ꝯseruet̄. ido sequit̄ versus. Adiutor meus esto domīe ꝛc. Quasi diceret Quāuis liber et san⁹ in via tua sim constitutus. tn̄ nō sufficio sine tuo adiutorio puenire ad illaz meridiē de q̄ dr̄. Indica mihi vbi pascas vbi cubes in meridie. Unde dr̄. Adiutor meus esto domīe Et subiūgit̄. Ne dereliq̄s me. i. iceptū meū ne intermittas. qꝛ sine te nihil ē conat⁹ me⁹ neqz despicias me. i. ne ꝯtēnas q̄ ego mortalis te eternū audeo querere. qꝛ tu es ds me⁹ q̄ me creasti et recreasti. salutaris me⁹. id ē. q̄ sanas plāgā peccati mei. Deinde oēs ad orōnem prosternūt̄. et prosequit̄ sacerdos modū orōnis quē aplus docet dicēs. Primo oīm fiāt obsecratōes. orōes. postulationes. et grāꝝactōes. pro oīb⁹ ꝛ pro his q̄ in sublimitate sūt. Obsecratio fit cū adiuratione pro malo remouēdo. Orō pro bono ī petrādo. vel pro malo supando. Postulatio pro bono adipiscēdo siue cumulando. Grāꝝactio pro bono iā collato ꝯseruando. Obsecratio ē ibi. Ego dixi ꝛc. vbi petit vulnera sanari ꝛ medicinā dari. Orō ibi. Fiat miscdia tua dñe. vel ibi. Ostende nob̄ dñe. Postulatio ibi Cōuertere dñe vsqz q̄. vbi postulā⁹ vt p dñi auxiliū oīa nob̄ aduersa remoueāt̄. Grāꝝactio ibi. Sacerdotes tui induāt̄ iusticia ꝛc. et h̄ pro nob̄ oīb⁹ Item orat pro regib⁹ ꝛ his q̄ sūt ī sublimitate dicēs. Saluū fac regē. et orem⁹ pro papa pōtifice nrō. Et pro oīb⁹ viuis dicēs. Saluū fac ꝓplm tuū ꝛc. Et p defūctis dicēs Orem⁹ pro fidelibus defūctis. Seq̄t̄ etiā Miserere mei ds. pro his q̄ sūt in grauiorib⁹ pctis. sicut p̄cessit dñica orō pro his q̄ sunt ī quotidianis. Post hoc surgit opilio siue sacerdos et omnib⁹ prostratis manētibus orat pro vniuersis. de q̄ dictum est sub prima

De sexta.

Hora sexta pro nobis crucifixus et clauis ꝯfixus est xp̄s. quare tenebre sup oēm terrā facte sūt. vt sol in morte dñi sui lugēs. se q̄si nigris tegeret vestib⁹. ne illū crucifigentibus lumē preberet. Hac etiam hora in die ascensiōis cum discipulis discubuit. Merito ergo ecclesia illa hora deo laudes exhibet. gratias ei agens. qꝛ pro ipsa xp̄s pati voluit. propt̄ qd̄ ip̄m diligit vehemēter. Unde ī cāticis. Nūciate dilecto qꝛ amore langueo. Et ob h̄ tunc dr̄ psalmus. Defecit in salutari tuo. ꝛc. Dicit̄ etiā responsoriū. Bn̄dicam dñm in omī tempore. sup. quia dignatus est pati pro me. i. pro salute anime mee. Hac etiā hora adam de paradiso eiectus est. Recte ergo illa hora deum deprecari debemus. vt vnde ille propter sup̄biam eiectus est. illuc p humilitatē et bonam operationez redeamus. Sane officiuz sexte statui tempis respondet. sic̄ et officia aliaꝝ horaꝝ. In p̄ma

nãqz hora est inchoatio. in tertia ꝓfectus. ĩ sexta ꝯsũmatio. ſm q̃ ſol in ꝑma ĩcipit lucere. ĩ tertia magis calet. ĩ sexta eĩ ſũmo feruore. qd̃ indicãt v̄ba himnoꝝ. q̃ ĩ ip̃is horis et etiã ĩ nona p̃mittũt. Inchoatõi rñdẽt verba q̃ dicũt ad ꝑmã ĩ psalmo Deus in noĩe tuo saluũ me fac. ⁊ ĩ v̄tute tua libera me. id est. separa me a zypheis. In ꝑncipio nãqz nrẽ cõuersionis incipim⁹ a malo separari. Vñ merito ibi petim⁹. q̃ tandẽ loco et premio separati sum⁹ Ad idẽ ꝑtinet quod dic̃ scd̃us p̃s. Vtinã dirigãt vie meẽ. Et qd̃ dicit terti⁹ p̃s. Retribue ſuo tuo. exponit. id ẽ freq̃nt tribue Et vbi dic̃ Viuifica me supplendũ ẽ q̃ p̃mortu⁹ eram ꝑ peccatũ. Vnd̃ petit ꝑ grãz iustificari. Ad ꝓfectũ ꝑtinet qd̃ d̃r in ꝑncipio tertie. Legez pone mihi dñe. Sibi eĩ posito ĩ via petit dari legẽ correctõnis. Ad ꝯsũmatõnez ꝑtinet qd̃ d̃r ĩ ꝑncipio sexte. Defecit ĩ salutari tuo aĩa mea. ꝛc. id ẽ. aĩa mea posita ĩ salutari tuo defecit a terrenitate. Vel d̃fec̃ ĩ salutari tuo. i. aĩa mea tendẽs ĩ salutare tuũ defecit ĩ terrenitate. Quãto eĩ q̃s magis tẽdit in dilectõz dei. tãto magis deficit a terrenis. ⁊ q̃i ꝑ nimio desiderio lãguet. iuxta illud. Fulcite me floribꝰ. stipate me malis. q̃r amore lãgueo. Per flores q̃dẽ initia bonoꝝ operꝝ. ꝑ mala ꝑfectio accipit. q̃ et alios accẽdẽs q̃dãmodo ꝯsolatur. nõ tñ h̃ plenã recipit ꝯsolatõez. ſz potiꝰ affligit ex dilectõne. Vnde sequit. Defecerũt oculi mei ĩ eloquiũ tuũ. Et in scd̃a ꝑte. Quo dilexi legẽ tuã ꝛc. Et in tertia. Oculi mei defecerũt in salutari tuo ꝛc. Ad hanc ꝑfectõez ꝑtinet responsoriũ Bñdicam dñm et v̄sicul⁹ Dñs regit me. Nam sicut hz alia translatio. Dñs pascit me nihil mihi d̃erit in loco pascue ibi me collocauit. i. dñs ẽ pastor me⁹ in q̃ sum tutus et sufficiens. Vnd̃ sequit. Et nihil mihi deerit. Spũalez enim substãtiã credit a deo sibi ꝯferendã. q̃r iam scit se eẽ collocatũ in loco pascue. vbi fideles in fide pleni⁹ corroborant. Vnde dicit. ibi me collocauit. Quem eĩ dñs pascit in aduentu spũssancti. eũdem regit. id est. ĩ bonis opib⁹ facit eũ delectari. et ꝑ rectum iter ducit ad tutissimã ciuitatẽ hierlm. Tali nihil deest teste apostolo qui dicit Omnia in eo possum qui me confortat. Dicit aũt quandoqz capl̃m illud. Alter alteri⁹ onera portate. Gal. vj. a. Qñqz illud. Nolite conformari huic seculo. Roꝝ. xij. a

De nona.

Hora nona xp̃us clamans emisit spũm. Mori eniz voluit pro hoĩe illa hora in q̃ hõ d̃ paradiso expulsus est. ⁊ in eadẽ hora ꝑ mulierez et lignũ redemit. quos ꝑ mulierem et lignũ deceperat hostis. Ars aũt vt artẽ falleret. et medelã ferret inde. hostis vnde leserat. In eadẽ q̃z hora miles lat⁹ xp̃i aperuit ex q̃ duo nostre saluationis sacramẽta. scz aquã baptismi. et sanguinẽ nostre redemptõis nobis eduxit. et velum templi scissuz est. et monumenta aperta sunt. Eadẽ etiaz hora inferna penetrãs inextricabiles tartari tenebras ꝯfringẽs. serasqz ei⁹ cõminuẽs. captiuitatẽ sanctoꝝ secũ trãsuexit ad celos igneaqz romphea submota antiquũ incolã paradiso restituit. Eadẽ etiã hora cetus apl̃oꝝ ad orandũ ꝯueĩre ꝯsueuit. Et petr⁹ ⁊ iohãnes ascendebãt in templũ causa orationis. Petr⁹ q̃z eadẽ hora ascendit ĩ cenaculũ oratur⁹. quãdo raptus est in extasim. ⁊ lintheolũ plenũ reptilibus de celo ante se dimitti vidit audiens. Petre macta ⁊ mãduca. Merito igit ꝓpter has p̃rogatiuas hac hora deũ eccl̃ia laudat dicens psalmũ. Mirabilia ꝛc. et responsoriũ Redime me dñe. orans ꝑ sua redẽptiõe. ne oblita esse videat q̃ tali hora redempta est. Illud aũt cõsiderandũ est. q̃ in hora nona iam sol declinauit a centro. status ergo tp̃is innuit statũ v̄tutuz. Innuit eni feruorem v̄tutũ in q̃ animus ꝑus erat. ꝓpter temptatões esse tepefactũ. Nam vt ait btũs greg̃. Vicia nos temptant. v̄tutes nos hũiliant. Cũ eĩ vir ꝑfect⁹ tẽptat ab altitudine intimi gaudij descendit ad ꝯsiderandũ suã fragilitatẽ. et ad videndũ q̃z facilis sit ad casũ. vt ptz in apostolo q̃ dicebat. Ne magnitudo reuelationũ extollat me ꝛc. Gaudebat eĩ paul⁹ d̃ reuelatione. dolebat de temptatõne. Vñ ip̃e dicit

Propter qđ ter dñm rogaui ꝛc Ne forte ei sibi molesta essz tẽptatio. nõ rogaret vt tolleret nõ ẽt ñ sublata. quia p infirmitatẽ vt cui gaudiũ debeꝫ pficat. Has tribulatões ꝛ angustias notant aliq̃ versus psalmoꝝ none vt i pma pte. Tribulatio ꝛ angustia. ꝛc. Et in scđa. Multi q̃ plequũt. Et in tertia. Erraui ꝛc. Ab eis đẽ petim⁹ liberari i ñr̃ sono. Redume me. i. fac vt effectũ redẽptiõis tue q̃ facta ẽ in sanguine tuo sentiã in tribulatiõibus meis. Hoc idẽ est i versu. Ab occultis meis mũda me. i. repelle a me malã cogitationẽ ꝛ cõpescе sua soꝝz ꝑm augustinũ. Et nota q̃ responsoria dñicalia i tribus horis sczt tertia sexta et nona. Conuenienter respõdẽt respõsoriis ferialib⁹ Nam in respõsorio feriali ad tertiã sczm. Sana aiam meã ꝛc. petit sanitas vulnerũ q̃ ꝑterita pctã fecerũt. Et i respõsorio dñicali. Inclina coꝝ meũ ꝛc. Et in versu. Auerte oculos ꝛc. petit cautela ꝓ futuris. qđ fit ipletõe diuinoꝝ mãdatoꝝ Itẽ in feriali respõsorio sexte. Benedicã dñm ꝛc. fit iugis diuine laudis pmissio. In dñicali ñr̃sorio. In eternũ dñe. ꝛc. fit pmissionis i/plenio. Ibi ei pmittit se laudaturũ. et ꝑ laudat. In ñr̃sorio feriali none. Redume me dñe. ꝛc. petit redemptiõis effect⁹ q̃ fit vt resmẽtis. i. amoꝝ sit directꝰ ad deũ. Et in respõsorio dñicali Clamaui. ꝛc. pmittit effectus pedis. i. amoris. sczm clamoꝝ ad deũ. et amore eni est clamoꝝ cordis In pluribꝰ tñ ecclesijs sũt eadẽ. tã in ferialibꝰ q̃z i dñicalibꝰ Et ẽ notandũ q̃ vsus q̃ dicũt i tertia i sexta ꝛ in nona neumã habẽt ad signãdũ q̃ i nulla hora exprimere valem⁹ gaudiũ ꝛ brauiũ sẽpiternũ. Replim⁹ oꝝ q̃z Dia pbate. thes. vca. Et quãdoq̃z. Sicut in vno corpe multa mẽbra habem⁹. Nota. xij. a.

Ad vesperas.

Hora uesperti.

na significat ecclia pmuz aduentuz dñi q̃ fuit vergẽte vespe mũdi in vltima etate. ꝺ q̃ psallẽs recepit grãs ꝺo. iuxta illud apli. Nos sum⁹ q̃s fines scli deuenerũt. Deinde ꝛps i vespa ꝺ cruce deposit⁹ fuit. Eadẽ q̃z hora i cena sacramẽtũ corpis et sanguinis instituit. pedes discipuloꝝ lauit discipulis eorũdẽ. i emaus i habitu pegrini i fractiõe panis se manifestauit. Merito ergo ecclesia i hac hora xpo grãs agit. Est tñ duplex mũdi vespa. put in. vj. pte sub epha dicet. Sane sic ait sicard⁹ epus cremonẽsis i mitrali. officiũ diei seqntis incipit i vespis q̃ vespertina sinaxis. i. hora. pmũ ẽ officium ꝑm hebdem suetudinẽ i q̃ternario numero put dictũ ẽ i. phemio h⁹ ptis. Tñ vespertinũ officiũ a vespa stella noiat q̃ i principio noctis orit. Deinde a principio mũdi dies ꝑcederet noctem. i. nocte tñ dñice resurrectionis. noꝝ cepit ꝑcedere die. vt dicet in. vj. pte sub sabbato scõ i principio. Dicit ãt ecclia i hac hora q̃nq̃z psalmos. Primo ppt xpi q̃nq̃z vulnera. q̃ ꝑ nob⁹ obtulit sacrificiuz i vespa mũdi. Scõdo ad correctiõez. vt vicz defleam⁹ et petam⁹ veniaz pctoꝝ. q̃ i die p q̃nq̃z sens⁹ corpis cõmittit. et ad nos intrat. iuxta illõ hiere. Mors intrauit p fenestras nostras. Quis ei ẽ q̃ visu nõ capiat. Tertio ꝑ pios q̃nq̃z psalmos munit se ecclia ꝓ nocturnales tribulatiões. Hec ei hora insinuat fletũ eoꝝ q̃b⁹ occidit sol iusticie. et ꝛa sũt i vespe. de q̃ dictũ ẽ. Ad vesperũ demorabit fletꝰ. q̃ durabit vsq̃z ad matutinũ. i. q̃usq̃z sol fidelib⁹ oriat q̃ occiderat pctoribus. ꝑm qđ seq̃t. Et ad matutinũ leticia. Et ppt eas dẽ etiã causas pectꝰ q̃nq̃z digitis tundim⁹ Rursus seculares dicũt q̃nq̃z psalmos. religiosi vero q̃tuoꝝ. ppter rõnem tangendã in. vj. parte sirb ti. de aduẽtu. Et nota q̃ vespertinuz matutinũq̃z officiũ ceteris horis in numero psalmoꝝ ꝓferũt. eo q̃ in senaria operꝝ distinctiõe. vespere ꝛ mane solũmodo memorant. et in veteri lege matutini ꝛ vespertini officij antiq̃tas cõmendat. Quinq̃z ergo psalmi i sex vesperis hebdomade officijs dicũt. et cantãt psalmi ꝑm materiã diei. Et ecce in septima die sczm in sabbato ppter resurrectiõnem q̃ sequit. Quim⁹ de victoria et laude dei q̃ sequit victoriã. Unde in primo psalmo sczm Benedict⁹ dñs. ad lram agitur ꝺ victoria dauid ꝓ golia. Quantũ vo ad spiritualẽ sensum de victoria nrã q̃ dyaboluz superam⁹. Quia ergo post victoriam nul

restat nisi laudare dñm. p quē ꝓmoꝛiã habem⁹. iō sequūt ꝗttuoꝛ psalmi q sūt ō laud̄
In ꝓmo ei laudē ꝑmittit ecclia dicēs. Exaltabo te ōs. In scō seipaz icitat. Lauda aīa mea do. In tertio alios iuuat. Lauda te dñm. In ꝗrto ꝯgtulat celestu hierlm dicēs. Lauda hierlm do. ꝛc. et sic ō alijs feriis et psalmis
In ꝗbus ecclesijs statiz p⁹ psalmū seqt̄ hymn⁹. ⁊ post hymnū lctō siue caplm. In ꝗbus ecouerso. Et i ꝗbus hymnū n cātāt. Qui p⁹ psalmos imediate hymnū cātāt ꝯgruū ordinē seruare videnť quā ꝓmo ē i coꝛde dilectio q p antipham ōꝛ signat. deinde seqt̄ bona op⁹ tio. quā ps ōꝛ signat. postea mētis exultatio. q p hymnū notatur. Sed quia exultatio sepe negligentiam parit. idcirco seqt̄ lectio siue capitulū q hoiez ad coꝛ reuocat. Qui vo lctōez hymno ꝓponūt volūt hymnū locū resp̄sorij obtinere. Cū cū i festiuitatib⁹ responsoriū post lctōez cātāt. hymnū ꝓtermittūt Ad maioꝛē tñ exultatōez notādā. i ꝗbus ecclesijs vtrūq; cātat. ⁊ tūc rñsoriū ꝓcedit hymnū. ad notandū q tūc marie rñdere debē⁹ exhoꝛtatōi p ꝓceres caplm facte. p⁹ qō statim seqt̄ resp̄soriū. Generale tñ ē q qñcū; qz cantat rñsoriū ꝓcedē ōz lectio cui rñdere debet. Qui vo hymnū nō cantāt illō attendere videť. q cāticū beate marie seqt̄ quod excludit rñsoriū. cui⁹ locū tenet hymn⁹
Nā si canticū zacharie laudib⁹ matutis excludit resp̄soriū. multo magis canticū beate marie vginis excludē debere videť i vespis
Et nota q ad vespas ōꝛ illō caplm. Bñdictus ōs ⁊ pater. ij. ad coꝛinth. j. a. Et illud Bñs āt durigat. ij. ad thes. iij. a.
Post hymnū seqt̄ vsicul⁹. videlz i sabbato. Vespertina oō ꝛc. In alijs dieb⁹ Durigat dñe. Et vter qz vsus vesptinū tpus deligt in q cātat. qō sonāt vba illa q i psalmo sequūť ꝛz Eleuatio manuū mearū sacrificiū vesper. Optat ei vt oō durigat ad dñm. Hō de veteri testamēto tractū ē. vbi habet q hora vesptina sacerdos introibat sanctū tabernaculū vel tēplū vt offerret thimiama sup altare incensi. Mane introibat vt offerret incensū. Hoc thimiama sigificat suauitatē odoris. Hinc h⁹ ꝓsuetudo vt dū ōꝛ vsicul⁹ sacerdos thurificet altare ad implendū iuge sacrificiū. Sic ei fiebat i lege in q duo agni offerebāť. vn⁹ mane. alter sero. et hic pinguioꝛ. ad notādū q caritas crescit. Deo ergo thurificať. vt simus sp bon⁹ odoꝛ deo. pficiēdo in sciētia ⁊ doctrina. Et etiā q; ꝓpter pmissionē dei debem⁹ ee tales vt sim⁹ ei boni odoris. vel ideo in vespis et matutis post psalmos ⁊ lctōez dum vsus ōꝛ. incensat. ad notandum q nemo potest bonū odoꝛē deo reddere. vel bonū exemplū operandi alijs dare. qō p incē sum sigificat. nisi ꝓpius in seruitio dei operet qō p psalmos. et alios doceat. qō. p lectōez notat. Unde mos inoleuit q in ꝑcipuis festiuitatib⁹ antipha ad Ma magnificat ⁊ Bñdict⁹ ter ōꝛ. siue totiens canendo ptelat. doꝛ nec omis ꝓpius q interest incensi repleatur odoꝛe. et vltimo ōꝛ cum neuma vocē qōez non significatiua. put dictum est in prohemio hui⁹ partis. Sacerdos aūt qui maioꝛē in ecclesie officio et qui vicem tenet aaron debz incensū offerre vt sit thimiama sempiternū coꝛā dño ⁊ suaue fragās odoꝛ. iurta illō. Durigať dñe oō mea. sicut incensum i ꝓspectu tuo. De hoc dictū est sub laudibus matutinis. Dicit ergo in vespis vsiculus exhoꝛtatōis. scilicet vt excitet pigros ad intelligendū ꝓmissa dei. que continentur i cantico illo beate marie. Ma magnificat anima mea dñm ꝛc. quod est Luc. j. c. Ꝑdixit pmissio facta fuit noe. Unde gen. ix. Ꝑdonam arcū meū in nubib⁹ celi Et hec impleta est. Secūda abrahe ⁊ dauid. Abrahe dictū est. In semine tuo benedicent oēs gentes. Dauid dictum est. De fructu ventris tui ponam sup sedem tuā. Et hec impleta est in beata vgine quod notat in cantico suo ibi Recoꝛdat⁹ est misericoꝛdie sue. Et p hec certi sumus q dabit nobis vltimā. scz paradisum. Ideo aūt canticū ipm quotidie dicit vt frequentioꝛ dominice incarnatōnis memoria aias fideliū in ope dei et in doctrina se exercentiū ad deuotōnem operis incepti accendat. Cū enim in cantico ipo notent cogitatōes. sicut in psalmis opera. si diligent beate marie act⁹ ⁊ dicta sepe recolum⁹. obs

uãtia castitatis ⁊ vtus opatõis sp ad ipi⁹ imitatõez pseuerabũt ĩ nob. nec etiã mouebit nos fauor hũan⁹ indebit⁹. nõ tpaliũ impoderat⁹ aspert⁹. nõ tpalis afflictio. nõ desperanda ꝓmissoꝝ venia desperatio. Nem-pe nõ nos mouebit indebit⁹ fauor hũan⁹. qz cũ beata ẏgo ꝓmendaret a btã elizabeth dicente. Vnde ℔ mihi vt veniat mater dñi mei ad me ⁊c. Nõ ipa mota fuit fauore humano. sz suas hũilitatẽ clamauit. Mag-nificat aia mea dñm. Et tãdez adiecit. Quia respexit hũilitatẽ ancille sue. Et nota q dic. respexit hũilitatẽ. et nõ dicit. respexit ẏginitatẽ. annues mẽtis ẏginitatẽ pualere corpis integritati. Jterũ ido dixit hũilitatẽ. qz deus superbis resistit. eosqz a beatoꝝ sorte secernes ꝑ varia penaꝝ loca ꝓ pctoꝝ ipietate dispergit. Non nos mouebit ĩmoderat⁹ tẽpaliuz aspert⁹. qz sicut ipa dixit. iudex noster diuites dimisit inanes. et depositit potentes de sede. Non tpalis afflictio nos mouebit. qz deꝰ exaltat hũiles. Jn ℔ei cantico exemplo hũilitatis ei⁹ reformamur. et filij dei incarnatio ꝓ quã deposuit potẽtes de sede ⁊ exaltauit hũiles. ad memoriaz reducit. vt fidei nostre deuotio excitet. Non desperatio ꝺ cõsolatoꝝ impetranda venia. qz miscẽdia ei⁹ a pgenie in pgenies timẽtib⁹ eũ. Beda dic. q̃ unde noluit ꝓsuetudo vt ĩ officio vespertino cantet canticũ beate ẏginis. ⁊ ꝓpter ea in vespertino q̃z in diuinis laudibus ꝓmouenda ipa vespa mũdi suo singulari assensu mũdo succurrit ꝓdito ꝺño qz ꝑ ℔ fit incarnatiõis i vespa mũdi facte iugis recordatio. Tertio q ipa est stella maris. q̃ ũ h⁹ mundi vespere nobis lucere cepit sicut vespera stella a qua dicit vespertinum officiũ. i uniuersitio noctis lucere incipit. Quarto vt mens nostra ꝓ die variis fatigata cogitatõibus. iminẽte quietis sez noctis tpe. recolẽdo dicta dei genetricis. quicqd superfluũ vel nociuũ diuturna euagatio ꝓtraxerit. totuz hoc ꝓcib⁹ et lacrimis ea intercedẽte mundetur Quinto qz ẏgo portauit dñm in vespera mundi. Rursus canit in serta laude. qz dñs in serta etate venit. scit ⁊ canticũ simeonis in septima ꝓpter septimã etatem quiescentiũ. put tactũ est sub laudib⁹ matutinis Ceterũ hoc canticũ est exultatio laboriantiuz quoꝝ spũs exultauit ꝺño quia fecit eis magna qui potens est. cuius misericordia est in secula. Ob hanc exultationẽ repsentãdam lampades accenduntur in vesperis. Vel ꝓ hoc cantico ꝑncipaliter accenditur. eo q de euangelio est. vel vt nos de numero adolescentularũ et quinqz prudentũ curram⁹ cum lampadibus bonoꝝ operũ in odorẽ vnguentoꝝ beate virginis intrãtes cum ea in gaudiũ domini nostri. Et qz opera nostra non sũt in lampadib⁹ radiãtia nisi fuerint caritate informata ideo canticũ clauditur sub antiphona ꝑ quam caritas designatur. ¶ Decantata antiphona in profestis diebus prosternit se ecclesia in orationẽ prolixius orans q̃z in alijs officijs. quia specialiter orat ꝓ his quib⁹ occidit sol iusticie. licet et ꝓ alijs oret. ⁊ facit ea que dicta sunt superi⁹ sub ti. ō tertia. vbi de precabus agit. Jn solennibus vero diebus statim dicit collecta. et q̃si stantes oramus. de quo. et in quibus officiũ vespertinũ ai hora ꝑma conueniat. ibi etiã dictũ ẽ. ¶ Mortuoꝝ officiũ incipit a vesperis. nõ tamen habet secundas vesperas. ad notãdum q hoc officium finem habebit quando anime saluandoꝝ ab omni pena libere ⁊ eterna beatitudine fruentur. Sed sancti de quoꝝ glorificatione in anima tam certa est ecclesia primas et secundas vesperas habent. si in festo eorum nouem lectiones decantur. Primas enim habent ꝓ glorificatione anie iam percepta. secundas ꝓ glorificatione corpis quã habebũt. q̃ nũq̃z finem habebit. Si vero habent tantũ tres lectiones primas vesperas habent tantum. non quia et ipsi duplicem stolam habituri nõ sũt. cũ ℔ omnib⁹ electis ꝓueniat. sz ecclesia ad ostendendũ differentiã ꝑmioꝝ iustis ⁊ iustis debitoꝝ. magis solẽnizat ꝑ illus ꝺ quoꝝ maioꝝ meritis sibi ꝓ miracula siue ꝑ alia documẽta ꝓstat. quoz suis ad plenuz certa eẽ ñ possit. Nam ⁊ stella differt i claritate a stella. Jñ aug⁹. aut i ſmone de btõ stephano. Quanto ꝑciosa sit mors sctoꝝ. si quid

distare int̄ martires potest p̄cipu⁹ ee̅ videt̄ q̄ p̄m⁹ est. Q̄nq3 tn̄ ī vespis p̄cedētib⁹ d̄r solūmodo antiph̄a ⁊ collecta de festo sequēti put dicet̄ sub vigilia natal̄. Postremo notandū ē q̄ religiosi an̄ ꝯpletoriū p̄mittunt collationē. q̄ a sctis prīb⁹ originē traxit. qui dictis vespis ꝯueīre ⁊ de scp̄turis sacris cōferre solebāt. ad īstar opariorꝫ ad recreationē adinuicē ꝯfabulantiū. Idoq3 tūc vitas vel collatōes patrꝫ. ⁊ his silīa. q̄ potius sint ad recreatōz ⁊ delectatōez legūt ⁊ eruditiores si dubiū occurrerit īterrogant.

De completorio.

In hora cōpletorij xp̄s cū discipulis orauit p̄rem Eadez q̄3 hora sangneas guttas sudauit. ⁊ etiā corp⁹ eius ī sepulcro positū fuit ⁊ custodes deputati. Merito igitur in hac hora eccl̄ia d̄o laudes ⁊ grās agit. Illā etiā ī memoriā eterni gaudij celebrat. Naz ꝯpleto electorꝫ numero ī illa hora cōplebit̄ gaudiū sctōrꝫ ī die generalis retributionis ⁊ inde ē q̄ ꝯpletoriū sig̃ficat gaudiū. Dicit̄ āt ꝯpletoriū q̄r ī eo cōplet̄ ꝯmunis vsus locutōis cibi ⁊ pot⁹. ⁊ aliorꝫ q̄ necessario pro corpis sustētatōne sumūt̄. Et p̄m h̄ et sig̃ficat finē vite p̄ntis Sane h̄ officiū īcipit p̄ter morē aliorꝫ officiorꝫ scz. Conuerte nos d̄s ꝛc̄ Quia ei q̄i tota die psalmodie instituimus. et pene īpossibile ē. q̄n aliquē puluerē supbie ꝯtraxerim⁹. ⁊ q̄r sepe erram⁹. iuxta illud. erraui sic̄ ouis q̄ perijt. inde est q̄ nos hūiliātes dici⁹. Cōuerte nos ꝛc̄. Preterea q̄libet pfect⁹ ⁊ bon⁹ existimare se d3 īpfectū siue insipientē. iuxta illd̄. iust⁹ accusator sui est. iō dicit sacerdos Cōuerte nos ꝛc̄. in his v̄bis indicās se puersū. bonarꝫ q̄ppe mētiuz est ibi culpā agnoscere vbi culpa nō ē. Nā et si dixerim⁹ q̄r peccatū nō habē⁹. ip̄i nos seducim⁹ Hinc ē q̄ et ꝯseq̄nter inuocā⁹ diuinū adiutoriū dicētes. De⁹ in adiutoriū meū. vt Conuerte nos ꝛc̄. referat̄ ad p̄terita mala tollēda. et De⁹ in adiutoriū. ꝛc̄ ad bona opa futura faciēda. q̄r sine d̄i adiutorio quicq3 boni facere nō valem⁹ Quia vero totū ad laudē trinitatis faciēdū [illegible] seq̄t̄ gl̄a patri. Rursus īcipiētes p Cōuerte nos de⁹ salutaris noster. oram⁹ vt nos a malis ꝯuertat. ⁊ iram suā a nobis auertat. Et q̄a merita nrā nō sufficiūt. eius adiutoriū postulam⁹ dicētes. De⁹ ī adiu. ꝛc̄. Dicunt āt q̄ttuor psalmi. ad obtinēdā remissionē peccatorꝫ q̄ cōmittim⁹ dum sum⁹ in h̄ corpe ex q̄ttuor elemētis ⁊ ex q̄ttuor hūoribꝫ vel cōplexionib⁹ cōposito. seu q̄r corp⁹ ip̄m ex his ꝯpositū ꝯ p̄icula ⁊ fantasmata noctis munim⁹. et d̄o ꝯmēdā⁹. idoq3 tunc d̄r. In manus tuas d̄ne ꝛc̄. et Custodi nos ꝛc̄. Et incipit eccl̄ia a voce pfectōis dicēs. Cū inuocarē exaudiuit me d̄s ꝛc̄. Hoc ei pfectorꝫ ē Sz q̄r pfecti se debent reputare impfectos iuxta illud iob. etiaz si simplex fuero h̄ ignorat aīa mea. ideo sequit̄ in eodez p̄s. Miserere mei. supple d̄ne. et exaudi orationē meaz. q̄d dicere est impfectorꝫ. Postea alijs admonitis ad bonum facit in eodem psalmo mētionem de pace eterna ibi. In pace ī idip̄m id est. q̄ est inuariabilis. quaz pacem semp in memoria habere debem⁹. et maxime dū corpus quiescere debet in lecto. mens debz quiescere in deo. Debet etiā quiescere ī spe Unde sequit̄ scd̄us psalm⁹. In te d̄ne speraui. ꝛc̄. Sed q̄r spes nō est sine timore. alit̄ eni p̄sumptio esset. ideo seq̄t̄ terti⁹ psalmus. Qui habitat in adiutorio altissimi. ꝛc̄. in q̄ de⁹ p̄mittit liberare eccl̄iaz. Dyabol⁹ est ei quasi furde nocte incedēns. et idō nocte īminēte dicit eccl̄ia illū psalmū ꝯ nocturnales temptatōes. Dicitur ergo ille psalmus vt a quattuor temptatōnibus liberemur. scz a timore nocturno. a sagitta volante in die. a negocio perambulante ī tenebris. ab incursu et demonio meridiano. id est. ab īcurrente demonio. Prima est leuis et occulta. scd̄a est leuis et manifesta. tertia grauis et occulta. quarta grauis et manifesta In quarto vō psalmo scz. Ecce nūc. ꝛc̄. bn̄dicit eccl̄ia deū p liberatōne temptationuz nocturnaliū. ibi. In noctibus extollite manus vr̄as in sctā et bn̄dicite d̄no. Dicit eni aug⁹. super hunc psalmum. Nox res tristis est. dies leta res est. ergo per noctem intelligitur aduersitas. p diem prosperitas.

In aduersitate bñdicēdꝰ ē dñs sic ⁊ i pspi/
tate exēplo iob q̄ amissis filijs ⁊ reb⁹ oibus
dicebat. Dñs dedit ꝛc. Sit nomē dñi bñdi/
ctū. Ihñ ⁊ ℞. Bñdicite dñm ℣. Qz q̄rit q̄
re dicunt tantūmodo ser vsus illi⁹ psalmi.
In te dñe speraui. Bñdeī ido. q⁹ dñs dicē
do sertū vsuz videlz. In manꝰ tuas dñe ꝛc.
sexta etate mundi. sertoqz die carne obūt vt
tā diceī. Recte ergo ser vsus tantū eiusdez
psalmi ꝓpletorio cātamꝰ vt i hac sexta eta
te i q̄ peū redēpti sumꝰ sicut hz finis vltimi
vsus. ibi. Redemisti me dñe dꝰ vitatis. cō/
formemur dormitioni eiꝰ. vt sqlz membra
quiescāt ⁊ coz vigilet sicut caro eius i sepul
cro requeuit. et diuinitas vigilauit. Notan
dū ē q̄ i q̄busdā ecclesijs statum pꝰ psalmoꝝ
⁊ hymnꝰ. ea forte rōne. q⁹ p bonā opatiōez
puenīt ad exultatiōez absqz oīs purgatōis
medio ab his q̄ purgati tā seūt ab hac vita
Ellia etiā rō iā diceī. Et sic ꝓus dicūt hym
nū q̄z caplm. ad oñendū mistice q̄ illi i q̄/
bus cōpleta sūt signata p̄cedentū laudū.
seu pfecti q̄ p cōpletoriū sigficant. p̄uenīt
exhortatiōez q̄p caplm sigficat. Hec tñ ra
ptulū p̄termittūt. q⁹ ℞ sp vtilis ē exhortatio
ad seuerandū i bono. q⁹ nec nocet admis/
so subdere calcar equo. In alijs aūt ecclesijs
iter psalmos ⁊ hymnū iterponūt antipnaz
vel alla p antipnaz seq̄ntes ordinem beati
ignacij. de q̄ in phemio dictū ē. In alijs ve
ro ecclesijs statum post psalmoꝝ ⁊ antipnaz
vel alla. seq̄t lectio siue caplm cū responso/
rio. In manꝰ tuas ꝛc. vel alio. q⁹ vt dicunt
in oi officio dici dz lectio. Idostea adiūcūt
hymnū. Te lucis ꝛc. in q̄ optāt pteguin no/
cturnis tribulatōibꝰ. Alij vo nō dicunt le/
ctionē. put in phemio hꝰ ptis dictū ē. hz sta/
tim post psalmos dicūt vsiculū. Tū q̄a tē/
pus illud dormitōis nō ē aptū ad docīnā.
Tum q⁹ post ꝓpletoriū nō solū cibi ⁊ potꝰ
verūetiā doctrina q̄ p lectionem sigmficat
referenda nō est. Hinc est q⁹ statuit beatus
benedictꝰ vt post cōpletoriū nemo loquat.
Dicit aūt caplm Tu i nob es dñe. hiere. xiuj
ca. Religiosi i hz officio aū oīa lectōez p̄mit
tūt dicentes. Fratres iobi. ꝛc. ne ordinem
hesdre excedere videant. repūtantes in hoc
etiā mariā magdalenā. de q̄ dñs dixit. p̄ue/
nit vngere corp⁹ meū in sepultura. z. ℞ fecit
qđ factura erat mortuo si licuisset. ita et hec
lectio q̄i vngit reddēdo aīas attētas ad vi/
gilandū ante commēdatōem dormitōnis.
℣. Idost hymnū subijcit vsiculꝰ. Custodi
nos dñe. vel aliꝰ. q̄ notat totꝰ officij effectū.
Idostulat eī dñi custodia ꝓtra noctis peri
cula. Et ꝛ acuta voce et cū neuma. ex quo
excitati ⁊ memores facti ineffabilis gaudij
qđ erit merces laboris nrī. canimꝰ canticū
symeonis. Nūc dimittis ꝛc. qđ est luce. ij. c.
Idumo vt illius exemplo pacem inueniē/
tes mereamur videre lumen. quod est chri
stus. Scdo ideo canticū istud canimꝰ. q⁹
sicut sanctus symeon cupiens ex hac vita i
alteram transire illud cecinit sic et nos duz
dormire debemus quasi moriturꝰ. q⁹ som/
nus est q̄i mortis imago. illi canimus per
quē nos dño cōmendamꝰ Tertio propter
causaz sub vesperis dictā. Quarto q̄a can
ticū illud est de vtroqz aduētu. Unde me/
rito illō dicimꝰ vt promissionibꝰ alliciamur
et a vicijs quiescamꝰ. ℣. Considerandum
est aūt q⁹ cū septem sint partes ceterarū ho
rarū. scz versus cū gloria patri. himnꝰ. psal
mi. lectio. cantus. preces. et oratio. in tribus
tñ horis. scz in matutinis laudibꝰ et vesp⁹
et in cōpletorio. addit et octaua. videlz cā/
ticum euangelicū. q̄nā he tres hore ptinent
ad octauā. i. dñi resurrectōez. q̄ mane surre/
xit. in vespere se discipulis manifestauit. in
cōpletorio discipulis ait. Idabit vobis Idco
pterea in his tribꝰ horis hymnꝰ q̄ est exem/
plū leticie psalmos seq̄t vt ꝓtinueī euange/
lio grē. Euangelū grē huiꝰ officij est canti
cū symeonis. scz Nunc dimittis. in quo pa
cē rogamꝰ eternā. vt sicut symeon transire
cupiens. postqz vidit xpm. dimitti rogauit
sic et nos post lumen fidei puenīamus ad
splēdorē spēi. vbi erit pax eterna. ℣. Conse/
quenter oratio dñica et preces dicunt. qui/
bus etiam contra [illegible] nostra mala nos
munimus. Subijcitur etiam symboluz. in
quo nostre fidei professio continet. vt si for
te nos mors ꝓtigerit. in cōfessione fidei mo
riamur. Fit etiā in q̄busdā ecclesijs sicut et

in ꝓma ꝓfessio generalis. Alterna ꝯ ꝓfessione iuicē nos mūdā. iuxta illū. Cōfitemī alterutꝝ pcta vra vt saluemī. dem⁹ requiez tpib⁹ nris. donec ueniam⁹ locū dño. Idcirco ergo ꝛ oꝛōe ꝓpleꝫ ꝫ officiū. iuxta illud apli. Obsecro primicē vt saluemī. Cursus ꝓces mistice hūilitatē sigificāt. q̄ finē dꝛ eē Quia sic̄ in ꝓncipio ipsa necessaria ē. ad qđ sigificandū voce humillima ꝫ fuit ū ichoatur. ita in ꝓsūmatōe eadē hūilitas mōstranda ē ꝓ supbia in q̄ ceciderūt oēs q̄ opant inīq̄tatē. Idcirco ꝓces opilio noster siue sacdos ꝓmedas dño gregē suū dic̄ collectā. Unde nō est ꝓgruum vt post ꝫ officium aliquid aliud fiat. nisi qđ ptinet ad quietē. Et attende qniam ad ꝓmā ꝛ ad ꝓpletoꝛiū aplꝰ symbolū nō dimittim⁹. qꝛ cūcta opa mra uel noīe incipim⁹ ꝛ pcludim⁹ in quez credimus. similiter ad vtrūq̄ officiū ꝓfessionez et Miserere mei de⁹. adijcim⁹. vt quicq̄d i nocte peccauim⁹ aut in die deliquimus. p ꝓfessionē ꝛ pnīaz diluam⁹. adiplētes illud. Confitemī alterutrū peccata vra. Respicientes etiaz illud. qꝛ olim sacerdos farine asse farīū offerebat i die victis sue. medietatez in mane et medietatē post meridiem. Sacrificiū ät nostrū est ipse hūliat⁹. Ultimo notandū est q̄ oīa officia diurna q̄ntuz ad psalmos inuariabilia sūt. nocturna vo variabilia ꝓter illud. Idcirco enī intelligit mūdus iste. q̄ variabilis est. pdiem vo ille eternꝰ q̄ est inuariabilis. de q̄ scptū est. Oz dinatōne tua pseuerat dies. Et ē verior lra pseuerat in singulari q̄z pseuerāt i plurali. licet aliter quasi cōmuniter pferat. Hoc et officiū in q̄busdam ecclesijs q̄ntū ad hymnū inuariabile est. put sub ti. de ꝓma dictū est. et etiam q̄ntum ad psalmos lectōez preces et collectā. ita q̄ ꝓ nullꝰ sancti solennitate. sicut nec officiū ꝓme variat. ꝓ eo quia in illo dē pace et spāliter de illa ad quaz suspiramus agit. q̄ vt premissum est inuariabilis est. hoc dicebat exemplo. qniam in dominicis diebus dicūt ad ꝓmaz illos quiqz psalmos. scz Deus deus me⁹ respice in me ꝛc. et sequentes. et psalmū Confitemini. ꝓ ut ibi dictū est. Deus quare illi q̄nq̄z psalmi in ꝓma. et vsus In manus tuas domīe ꝛc. in completoꝛio potius q̄z in alijs horis ponūtur. Responsio xp̄us cui un his horis canimus. q̄ est ꝓncipiū et finis. in cruce pendens legitur incepisse psalmū illū. Deꝰ deus me⁹. et omēs psalmos sequentes seriatim vsq̄z ad dictum vsum dixisse et ibi finuisse et spūm emisisse. Adhuc igitur ꝛ nos i passionib⁹ huius seculi ꝓstituti. ad ipi⁹ imitationez i hora ꝓma. que est in ꝓncipio horarū diei. et nō alibi dictos. v. psalmos ꝛ in completoꝛio. qđ ꝑm aliquā consideratōnem est finis siue vltima horaꝛ diei. debemus dicere vsum ipm. Qꝛ vo ꝫ officiū ad vltimam diei hoꝛā ptineat. hac ꝓsideratione apparet Nam in ꝓma dicimus quattuoꝛ octonarios versuū in psalmis. duos p ꝓma. et duos pro scda horis. Et in tertia ser. duos pro tertia. duos pro quarta. et duos pro q̄nta. Et in sexta ser. duos pro sexta. duos pro septima. ꝛ duos p octaua. Et i nona ser duos pro nona. duos p decima. et duos pro vndecima. Restat vltima hora scilz duodecima. ad quā pertinet completoꝛiū. quod notat hymnus Te lucis ante termi. Idcirco emus ergo aūt octonarios cōbinam⁹ si ducentatis p̄cepta obseruam⁹. Sagim⁹. xj. cōbinationes vt p quis hora diei in q̄ delinquimus. vnū dño legis et caritatis binariū offeram⁹. Et in ꝓma. Beati. pro secūda. Beati huc. pro tertia. Legem pone. pro quarta Memoꝛ esto. pro q̄nta. Bonitatē. pro sexta. Defecit. pro septima. Quomodo dilexi. pro octaua. Iniquos. pro nona. Mirabilia. pro decima. Clamaui. pro vndecima. Principes. Fuit ergo vndecim cōbinationes ad emendandū vndenariū nostre trāsgressionis. Et in q̄libet octonario aliq̄d de lege dñi memoraī. qꝛ per eam vinea colitur. et denarius eternitatis acquiritur. Fuit ergo. xxij. octonarij. q̄ p horas diei dicūt ppter rōnem sub ti. de ꝓma dictā. Et dicūt bini ꝛ bini. et sic duplicati fuit. xj. Undenarius ei numerus significat transgressionem. sicut denarij ꝓfectōez. Dicūt enī p vndecim vt per ea q̄ in illis dicunt trāsgressionē mandatoꝝ suoꝝ nobis relaxet:

Incipit sexta pars de officijs dnicaꝝ spāliter et quarūdā feriaꝝ et festiuitatū domini et ieiuniꝝ quattuor temporꝝ.

In proxima parte precedēti d̄ diuinis officijs in generali diximꝰ nūc āt de specialitatibꝰ ⁊ diuersitatibus eorundē ꝑ anni circulū ostēdāꝰ. videlicz d̄ officijs dn̄icaꝝ ⁊ q̄rundā feriarū. et festiuitatū dn̄i. et de ieiunijs q̄ttuor tp̄m. et de cōueniētia ip̄oꝝ officioꝝ tam noctnaliū q̄z etiaz misse. nō vniꝰ dūtaxat eccl̄ie sz diuersoꝝ officia ꝓseq̄ntes. Ad q̄ꝝ euidentiā ē distictio temporꝝ p̄mittēda. Siq̄dem annꝰ solaris q̄ttuor tp̄m successione dilabit̄. scz hiemis ī q̄ semina iaciūt̄. veris in q̄ seminata ꝓdeūt et in spicas acuunt̄. estatis in q̄ messes albescūt et falce succidūt̄. et autūni in q̄ ꝑ ventilationē grana a paleis separata ī horreis reponūt̄. Sic et magnꝰ vite p̄ntis annꝰ durans ab initio seculi vsqz ad finē mūdi q̄ttuor tp̄m varietate mensurat̄. Primuz fuit tp̄us deuiatōis in genere huano. videlicet ab adam vsqz ad moysen. in q̄ declinauerūt homīes a cultu dei q̄ vera lux ē. facti ydolatre. et nil illuminatōnis doctrine habētes. et simul inutiles facti sūt. et nō fuit q̄ faceret bonū vsqz ad vnū. Tūc eī reliq̄t hō deū creatorē suū et de lapide dixit. tu es d̄s meꝰ. Hoc tempꝰ qꝛ fuit ignorātie ⁊ cecitatis bene ꝯcordat hiemi ī q̄ obscuritas regnat. Scd̄m tp̄us fuit reuocatōis siue renouatōis. vicz a moyse vsqz ad natiuitatē xp̄i q̄ eddcti sūt hoīes ꝑ legē et ꝓph̄as d̄ aduentu xp̄i. de curatōe peccati. ⁊ de dilectōe vniꝰ dei. Tūc dn̄s dixit ad isrl̄. Audi israel. dn̄m deū tuū adorabis. et illi soli seruies. Et doctus est hō. q̄d sibijp̄i. q̄d deo. q̄d ꝓximo facere tenet̄. Postmodū ob eandē causaz suscitauit ꝓph̄as vt scz p̄dicatio hoīes magis ac magis ab erroribꝰ reuocaret. Hoc tp̄us ꝯcordat cū vere q̄d hz aliq̄d luminis. sz mltū obscuritatis. Tertiū tp̄us fuit regressionis siue recōciliatōis et visitatōnis. vicz a natiuitate xp̄i vsqz ad ascensionē eiusdez. ꝑ quā facta est grā hoībꝰ et p̄dicatio euangelij. d̄ q̄ d̄r. Ecce nūc tp̄us acceptabile. ecce nūc dies salutis. Hoc ē eī tp̄us grē. q̄ oriēs nos visitauit ex alto. in q̄ tp̄e dn̄s q̄ ē sol iusticie mundū sui p̄ntia visitauit. et ꝓp̄a doctrina sufficienter illustrauit. Hoc tempus ꝯcordat cum estate. in qua claritas regnat. Quartū tp̄us est ꝑegrinatōis. videlicz ab ascensione dn̄i vsqz ad diem iudicij. vbi erit ꝯsūmatio seculi. Qd̄ tp̄us ē habēs mltū luminis. qꝛ dei miscd̄ia reuelata sunt diuina misteria. hz tn̄ aliq̄d obscuritatis nrā negligētia faciēte. et sic ꝯcordat cū autūno. q̄ hz aliq̄d obscuritatis sz ampliꝰ claritatis. In p̄mo tp̄e viror fidei. flos spei. fructꝰ caritatis. frigore infidelitatis exaruit. In scd̄o vinea dn̄i aliq̄tenꝰ viruit ⁊ floruit. In tertio virens ⁊ florens fructus vberrimos attulit. In q̄rto cadētibꝰ folijs v̄boꝝ decolorari cepit. Rursus tp̄us deuiatōis dictū est tp̄us culpe et pene. Nam ꝓpt̄ ip̄am deuiatōz hō subiectus ē culpe. et ꝓpt̄ culpā pene. Unde dicit dn̄s. Putas cuz venerit filiꝰ hoīs inueniet fidē sup terrā. Tempus reuocatōis d̄r tp̄us doctrine et ꝓphetie propter decalogū. ꝑ q̄d d̄s docuit genꝰ humanū. Tempus recōciliatōis d̄r tp̄us libertatis et grē et leticie. Tempꝰ ꝑegrinatiōis d̄r tp̄us lucte ⁊ pene. siue laboris ⁊ penitentie. q̄d nos facimꝰ declinatōnis ⁊ negligentie. Primū fuit desperatōis. Scd̄m respirationis. Tertiū liberatōis. Quartū exercitationis. Hec q̄ttuor tp̄a rep̄ntat eccl̄ia singulis annis. siue statꝰ eccl̄ie ꝑ h̄ q̄ttuor tp̄a variat̄. Tempꝰ hiemis ⁊ deuiatōis in quo mors reg̃uit rep̄ntat eccl̄ia a. lxx. vsqz ad pascha recolēs casum ⁊ penā p̄moꝝ parentū ꝓpter eoꝝ culpā. ⁊ iō cantica leticie excepto gl̄a patri subticent̄. ꝓut subti. de septuagesima dicet̄. Siletur eī. gl̄a in excelsis d̄o. q̄d in testimoniū pacis auditū ē. qn̄ veritas d̄ terra orta ē. ⁊ iusticia de celo ꝓspexit. Tēpus veris ⁊ renouatōnis rep̄ntat eccl̄ia in aduētu dn̄i. ꝑ quē omīa renouata sūt. vsqz ad natale dn̄i. Unde ad notandū q̄ p̄rēs illiꝰ tp̄is habuerūt aliq̄d luminis sed multū

obscuritatis respectu seq̄ntiū. minora cāti-
ca leticie cātat scz. gl'a pri. et all'a. sed maiora
supprimit. scz. gl'ia in excelsis. te deū laudā⁹.
et seq̄ntias. ꝓut ibi dicet̄. Quia eī h̄ tempe
peccatuz regnauit. nō ꝓpt̄ ignorantiam vt
mors p̄us. sed ꝓpter carnis infirmitatez. iō
canit̄ all'a. qꝛ patres h⁹ tp̄is sub lege fuerūt.
sed gl'a in excelsis silet̄ qd̄ est signū pacis et
iusticie quā lex dare nequiuit. ¶ Temp⁹
estatis et recōciliatōis siue regressionis re-
p̄ntat ab octauis pasce vsqz ad octauā pen
tecost. qꝛ ꝑ pascalē agnū recōciliamur deo
oīa cantica leticie et fere post oēs dictōnes
all'a multiplicās. ad significandū habitum
gaudiū de nrā resurrectōe. sig̃ficat enī tp̄s
illd̄ statū felicitatis eterne. tūc etiā gl'a in ex
celsis canit̄. qꝛ in resurrectōe iusticia. i. cari
tas ꝑficiet̄ et plena pax dabit̄. Duplex etiā
all'a canit̄ in albis ⁊ dn̄icis illi⁹ tp̄is et stan
tes tūc oram⁹. In p̄uatis v̄o ferijs. gl'ia in
excelsis. et duplex all'a nō canit̄. lz semp all'a
p̄terq̄z in. lxx. dicat̄. ꝓut sub ti. de septem die
bus post pasca. et in sequenti titulo dicetur
¶ Temp⁹ autūni et ꝑegrinatōis rep̄ntat
eccl'ia ab octauis pente. vsqz ad aduentum
dn̄i. qꝛ nobis deo recōciliatis non restat ni
si vt nos ꝑegrinos reputem⁹ cuz psalmista
dicente. aduena ego sū et ꝑegrin⁹. ⁊c. cātās
oīa leticie cantica ad designandū gaudiuz
de h̄ q̄ sunt diuina misteria reuelata. q̄nqz
tn̄ aliq̄ cantica subticet. nec mltiplicat all'a.
sicut fecit in tp̄e p̄cedenti. ad sig̃ficandū de-
clinationez a bono quā nobis negligentia
nostra parit. et cātat all'a. in spe resurrectio-
nis. et gl'a in excelsis deo. ꝓ iusticia reddita
Item q̄tidie dicit all'a. sed nō gl'ia ī excelsis
vt dicet̄ sub tēpe aduent⁹. Cantat etiā all'a
post graduale in signū laboris ꝑ quem ad
patriā vite transeundū est ¶ Ex premissis
colligit̄ euidenter q̄ recte ī p̄ncipio hiemis
homo q̄i desperās dicit. Circūdederūt me
gemit⁹ mortis. In p̄ncipio veris quasi re-
spirans dicit. Ad te leuaui aīam meaz. In
p̄ncipio estatis architector eccl'ie petrus re
natis ꝑ baptismū et illumīatis ꝑ grāz dicit
Quasi mō geniti infantes ⁊c. In p̄ncipio
autūni exultās d̄ dei miscd̄ia dicit. Dn̄e in
tua miscd̄ia speraui. Sz attendēs miseriaz
in quā ex sua negligētia lapsus ē statī sub-
iūgit v̄siculū. Vsqz q̄ dn̄e obliuisceris me ī
finē. Et g̃duale. Ego dixi dn̄e. miserere mei
sana aīaz meaz qꝛ peccaui tibi. ¶ Rursus
h̄ q̄ttuor tp̄a ꝯsiderāt̄ s̄m q̄ttuor p̄ncipales
diei ꝑtes q̄ sūt nox ꝑtinens ad temp⁹ deuia-
tionis. nox eī obscurata est. et ydolatre ceci
erant. aurora ꝑtinēs ad temp⁹ reuocatōis
meridies ꝑtinēs ad temp⁹ recōciliatōis si-
ue regressionis. et vespa ꝑtinēs ad tempus
ꝑegrinatōis. Designant̄ etiā ꝑ q̄ttuor p̄nci
pales xp̄i actiōes. q̄ sūt natiuitas. passio. re
surrectio. et aduent⁹ ad iudiciū. Ad natiui
tatē ꝑtinēt circūcisio. apparitio. baptismus.
et purificatio. Ad passionē. ieiuniū et tem-
ptatio. Ad resurrectionē. ascensio in celum.
et sanctispūs missio. Ad aduentū ad iudi-
ciū. transfiguratio et miraculoꝝ operatio.
Item passio cōparat̄ hiemi. natiuitas ve-
ri. resurrectio estati. aduent⁹ ad iudiciū au
tūno q̄n vetustus dieꝝ sedebit tenēs vētila
brū in manu sua. et mūdabit areā suam ⁊c.
Item natiuitas xp̄i ꝯcordat tp̄i reuocatio
nis seu renouatōis ꝓpter ꝓph̄as q̄ eū mul
tis modis p̄dixerūt. passio xp̄i tp̄i deuiatio
nis ꝓpter penā culpe p̄moꝝ parentū. resur-
rectio tp̄i regressionis ꝓpter leticiā. aduēt⁹
ad iudiciū tp̄i ꝑegrinatōis. qꝛ hmōi temp⁹
durabit vsqz ad diē iudicij. Unde ꝓpheta.
Aduena ego sū apud te ⁊ ꝑegrin⁹ sicut oēs
patres mei. Temp⁹ ergo reuocatiōis siue
renouatōis q̄ facta est ꝑ legē et ꝓph̄as du-
rat vsqz ad natale dn̄i tantū vt p̄missū est.
Alij tn̄ dicūt q̄ vsqz ad septuagesimā et ibi
incipit temp⁹ deuiatōis. ¶ Sed s̄m p̄mū
dictū querit̄ de tēpe qd̄ est a natali dn̄i vsqz
ad. lxx. sub q̄ dictoꝝ tp̄m contineat̄. Super
q̄ dicūt q̄dam q̄ tp̄s qd̄ est a natali vsqz ad
octauas ep̄h̄ie ꝑtinet ad temp⁹ regressiōis
qd̄ ē tp̄s gaudij. sicut ⁊ illud. Unde ⁊ ī qui-
busdā ecclesijs tūc albis vtūt̄ vestimētis si-
cut ⁊ tempe pascali. neqz tūc ieiunat̄. nec ge
nua flectūt̄. Reliq̄ v̄o pars. scz ab octauis
ep̄h̄ie vsqz ad. lxx. sub tp̄e ꝑegrinatōis cōti-
net̄. Et lz esaias legat̄ die natalis dn̄i. non
id̄o dies illa est s̄m ip̄os de tp̄e reuocatōis.

alia enī ꝯsideratōe h̄ fit et ante euāgeliū in
nocturnis et ante epl'am in missa. supponit̄
eī tūc basis colūne. vt ꝑ vtrūq; testamentū
natiuitas xp̄i ꝓbet. Item querit̄ q̄re a tēpe
veris siue renouatōis siue reuocatōnis in
cipiūt eccl'ie officia. Videt̄ eī q̄ deberēt inci
pere a tp̄e hiemis siue deuiatōis. q̄r p̄us est
deuiatio q̄z a deuiatōe reuocatio. Preterea
in tp̄e deuiatiōis legit̄ p̄m⁹ liber theologie.
scz genesis. Sup h̄ dicūt q̄dam q̄ h̄ facit ec
clesia ne incipiat ab errore. Sz certe non d̄r
temp⁹ illud deuiatōis eo q̄ eccl'ia illo tēpo
re deuiet. sz q̄r errorē p̄mor̄ parentū recolit
vt nos ad penitentiā trahat. et iō h̄ rō non
placet. Est ergo rō. q̄r eī ꝑ aduentū dñi oīa
noua facta sūt. Vñ apocalipsis. Ecce no
ua facio oīa. Ideo in honorē aduent⁹ dñi
a tempore renouatōis incipit eccl'ia officiū
suuz. Preterea si inciperet ab hieme vtens
v̄bis desperatōis. posset hō illa audiēs de
sperare. merito ergo incipit a vere. vt cum
postea audierit verba desperatōnis nō de
speret. q̄r p̄cessit certa ꝓmissio vere liberatio
nis. q̄ fit in aduentu. Incipit ergo a tp̄e re
nouatōis seu reuocatiōis. in quo tenet rō.
Qui aūt libri q̄b⁹ temporib⁹ legant̄ bre
uiter est videndū. Et q̄dem in plerisq; locis
ab aduentu dñi vsq; ad natale eius legitur
esaias. q̄ q̄nto de xp̄o vrbani⁹ ceteris ꝓphe
tauit tanto natiuitati ei⁹ legit̄ vicini⁹. ꝓter
q̄z in ieiunijs q̄ttuor tp̄m q̄ ꝓp̄as habet le
ctiones. In ip̄a etiaz natiuitate nō solū de
illo legit̄ et cantat̄ sz etiā de causis ip̄i⁹ festi
uitatis. ꝓut in oīb⁹ fieri solet festiuitatibus
q̄d fit ad ostendendū magnū gaudiū nob̄
celit⁹ datuz. In p̄ma v̄o dñica post natale
legit̄ in q̄busdam ecclesijs d̄ epl'is pauli ad
ip̄am pertinētib⁹ natiuitatē. In octaua na
talis de s̄monib⁹ ⁊ de omelia euāgelij eius
dem diei. In ep̄hia de esaia s̄m gelasiū pa
pam. In octaua ep̄hie d̄ omelia euangelij
eiusdē diei. Ab octaua ep̄hie vsq; ad. lxx. ca
nit̄ de psalmis. et legūt̄ epl'e pauli. in q̄bus
v̄o vsq; ad dñicam ante ramos palmarū
legit̄ pentateuc⁹ Septuagesima enī tēpus
nr̄ē captiuitatis et pene et culpe desig̃t. de q̄

mistice ad hierl'm redire debem⁹ sic ꝑ hebre
os olim de babilonica captiuitate exeūtes
figuratū est. Vt ergo memores sint capti
uitatis sue q̄ sursum tendunt. legit̄ p̄mo de
adam q̄ in p̄ncipio mūdi fact⁹ est et de eie
ctione ei⁹ de paradiso. deinde de diluuio. et
qūo abraam exiuit de terra sua. et de mūdi
hui⁹ laborib⁹. ad exemplū patiētie. Et sicut
olim hebrei captiuati ducti in babiloniam
in tristicia fuerūt fere vsq; ad finē. lxx. anno
rū. et ꝯcessa sibi licentia repatriandi gauisi
sunt. licz nō plenarie. ita et nos fere vsq; ad
finē. lxx. dier̄. scz in septuagesima tacemus
voces et cātica leticie. vt p̄missū est. et ibi. et
sub ti. de tp̄e aduent⁹ dicet̄. Quindecim in
dieb⁹ ante pascha legitur hieremias. q̄r ille
aperti⁹ q̄z alij de passione tractauit. et in ꝓ
pria ꝑsona passionē dñi presig̃uit. Ab octa
uis vero pasce. xv. dieb⁹. vel s̄m alios vsq;
ad quartā dñicam post pasca. apoc̄. legit̄ ⁊
cantat̄ ꝓpter misteria passionis et resurre
ctionis q̄ iohanni reuelata sunt. et apl'i p̄di
cauerūt. In apoc̄. enī fit mentio de ciuita
te noua hierl'm. Deinde vsq; ad ascēsionē
legunt̄ epl'e canonice. et act⁹ apl'or̄. et canta
tur de psalmis. q̄r ⁊ dauid ꝓphetauit d̄ pas
sione et resurrectione et ascensione. et apo
stoli p̄dicauerūt q̄ a dño didicerūt vsq; ad
ascensionē ei⁹ corporali p̄sentia ꝑfruentes.
Inter ascensionē vero et pente. cantatur d̄
ip̄o festo. q̄r discipuli sursum subleuati pro
missa patris munera expectabāt. Ab octa
uis pente. vsq; ad kalend̄. augusti legitur
libri regū et paralipomenon. et cantat̄. de⁹
omniū. q̄r sicut samuel saul dauid et alij ꝓ
lege dñi pugnauerūt. sic et nos postq̄z acce
perim⁹ donū spūssancti in baptismo. virtu
te debem⁹ pugnare ꝯtra demones formati
nati nutriti et armati. A kalendis augusti
vsq; ad kalendas septembris legit̄ et cātat̄
de sapientia. q̄r in pugna maxime necessa
ria est sapientia. vel q̄r august⁹ sextus ē mē
sis. ⁊ in sexta etate q̄ d̄s venit debem⁹ ꝓpter
ei⁹ p̄sentiā sapienter viuere. q̄r inter nos au
dita est sapiētia ip̄a q̄ ex ore altissimi ꝓdijt.
Huius mēsis ille calid⁹ est ⁊ medi⁹ in an
no. ꝑ q̄d media hoīs etas designat̄. et ī me

dia estate. vbi q̄sq3 ab estu viciorū plus ac-
cendit̄ plus succurrere debet sapientia. In
kalend̄. septembris legit̄ et cantatur de iob
thobia hesdra iudith ⁊ hester. q2 hi aduersa
patienter sustinuerūt. et eccl̄ia in fine mun
di aduersa oīa ꝑ dño tolerabit. A kalend̄.
octobris vsq3 ad nouembrē legūt̄ libri ma
chabeoꝝ ⁊ cantat̄ de eis. q2 iste octauꝰ mē-
sis leticiam resurrectōnis misticat. q2 sicut
iudei finitis p̄lijs ⁊ restaurato tēplo. i him-
nis ⁊ ꝯfessionibꝰ bñdicebāt dñm. sic in gl̄a
resurrectōis ⁊ magne festiuitatis deuictis
p̄lijs dyaboli sancti et iusti in dño festiua-
būt ⁊ gaudebūt. iuxta illud. Beati qui ha-
bitant in domo tua dñe. A kalend̄ nouem
bris vsq3 ad aduentū dñi legit̄ ezech̄. et da-
niel ⁊ xij. ꝓphe minores cum responsorijs.
scz Vidi dñm ꝛc. Ezechiel enī vidit q̄ttuor
aīalia in figura q̄ttuor euangelistaꝝ. q̄ na-
tiuitatē passionē resurrectionez ⁊ ascensio-
nē docuerūt. Isti ergo iō ante aduentū le-
gunt̄. q2 clariꝰ xp̄i aduentū p̄dixerūt. Beni
q3 aureliꝰ papa in burcardo li. iij. ca. hi qui.
statuit vt hi q̄ inuēti fuerīt libros famosos
⁊ ignotos in eccl̄ia legē vel cantare excom-
municent̄. Ex p̄missis ergo liquet q̄ i eccle-
sia libri noui ⁊ veteris testamēti legunt̄. qd̄
etiā in suis locis dicet̄. ⁊ de ordīe etiā libroꝝ
dicet̄ sub dñica. xj. post pente. Et ē notādū
q̄ testamētū dupliciter accipit̄. Nam ꝓmis
sio ipa scz id qd̄ testat̄ seu legit̄ d̄r testamen-
tum. Vnde nouū testamentū d̄r grā fideli
bus ꝓmissa. scz fides. caritas. cetereq3 virtu
tes. siue vita eterna in futuro. ⁊ v̄tus in pr̄-
ti vita. Et apl̄s. Ideo noui testamēti media
tor est vt repromissionē accipiant. q̄ vocati
sunt hereditatis eterne. Scp̄tura etiaz q̄ illa
ꝓmittunt̄ d̄r testamentū. Vnde nouum te
stamētū d̄r scp̄tura noui testa. ⁊ vetꝰ testa-
mentum d̄r scp̄tura veteris testa. Et hec q̄si
hūana similitudine dicuntur. Sicut enim
q̄ testamentū condit heredez instituit. ciro-
graphum facit testes aduocat. agenda per
heredem indicit. sic et deꝰ pater volens fili-
os israel in terra ꝓmissionis heredes insti-
tuere. cirographum fecit. i. legē dedit testes
aduocauit. scz moysen et aaron. et agenda
ꝑ illos edixit. et h̄ est vetus testamentū. Sz
q2 illud transitoria et tp̄alia repromittebat
iō xp̄s volens christianos scz fideles eterne
hereditatis heredes facere. ꝯsequēter nouū
testamentū ꝯdidit scz euāgeliū. aduocauit
testes scz apl̄os. eisq3 agenda indixit. quod
testamētū tandem morte ꝓpria cōsecrauit
Preterea testamētū est testatio mētis qua
q̄sq3 qd̄ mēte ꝯcipit ore testat̄. et ꝑ scp̄turaz
corroborari iubet. Vnde etiā hac similitu-
dine h̄ et illa scp̄tura d̄r testamentū. Ceterū
ideo illa scp̄tura d̄r vetus testamentū. Pri
mo q2 vetera. i. terrena scz ad veterē hoīem
ꝑtinētia ꝓmittebat dicens. Si h̄ ⁊ illa fece-
ritis bona terre comedetis. Et iterū. Terrā
fluentem lacte et melle dabo vobis. ⁊ simi-
lia. Vnde illud vetus ⁊ transitorium fuit.
Scd̄o d̄r vetus testamentum. q̄a ꝑ veterez
hominē scz ꝑ moysen veterez vetustate pec
cati mīstratum fuit. Tertio q2 nouo super
ueniente cessauit ⁊ desijt tāq̄z aliq̄d vetustū
Vñ apl̄us. Vetera transierunt ecce noua
facta sūt omīa. Quarto d̄r vetus respectu
noui. q2 eo fuit antiquitꝰ tempore. Quīto
quia a vetustate peccati nō liberat. Hec ve
ro scp̄tura nouū dicitur testamentū. Pri-
mo quia noua. id ē. celestia scilz ad celestis
hoīs ꝯseruationē ꝑtinētia promittit dicēs
Qui agrum aut domū. ꝛc. reliquerit centu
plum accipiet. ⁊ vitam eternam possidebit
Scd̄o d̄r nouū. quia ꝑ nouū hominē. id ē.
ab omī peccato immunē. scz ꝑ xp̄m mīstra-
tum est. Tertio d̄r nouū. id ē. vltimū. q2 no
uissimū hoīs testamentū immobile ꝑseue-
rat. qd̄ testatoris obitu ꝯfirmat̄. Hinc etiā
d̄r eternū. i. ꝑpetuū quasi durabile ac īmu-
tabile. d̄ q̄ dictū est in quarta parte sub. vij
particula secrete super verbo noui ⁊ eterni.
Christus enī iam non moritur. ⁊ mors illi
vltra nō dominabitur. Quarto d̄r nouuz
respectu veteris. quia illo magis est nouuz
tempore. vel quia vetus lex est quasi radix.
ipm v̄o nouū testamentū est quasi fructꝰ.
Quinto quia innouat. nō enī illud discūt
nisi hoīes renouati ex vetustate ꝑ gratiam
et ꝑtinētes iam ad nouū testamentū quod
est regnū celoꝝ. Circa libros ecclesiastici

officij est sciendū q̄ ip̄m officiū ꝯsistit ī cantu et in lectōne. De cantu tres sūt libri. de lectione sex. Sūt etiā q̄dam alij libri ecclesiastici. ut in scd̄a p̄te in fine tractat⁹ de sacerdote dictuz est. Sane tres libri de cantu sūt antiphonari⁹. graduari⁹. et trophonari⁹. Antiphonarius a digniori videlz ab antiphonis nomen sumpsit. quas btūs ignacius patriarcha audiuit p̄ angelos decātari. cum tñ ibi sint respōsoria atq̄z vers⁹. In plerisq̄z tñ locis liber ille respōsoriū a rñsorijs q̄ ibidem ꝯtinent̄ appellat̄. ¶ Graduarius dictus est a gradualib⁹ q̄ in eo ꝯtinēt̄ q̄ a pluribus officiari⁹ nū cupat̄ ab officijs seu introitib⁹ q̄ ibi ꝯtinēt̄. Graduale dictū est a gradib⁹. ꝓut dictū est ī q̄rta p̄te sub ti. de graduali. De intitulatiōe antiphonarij graduarij. et lectionarij in seq̄nti ti. dicetur. ¶ Throphonari⁹ est liber ꝯtinēs tropos. id est. cant⁹. q̄ cum introitu misse dicunt̄ p̄sertim a monachis. Vocātur etiam tropi sequētie siue ꝓse et kyri heleyson et neume Et d̄r a tropos q̄d est ꝯuersio. de q̄ in eadē parte sub ti. de introitu dictum est. Quidā etiā hunc librū ꝓsarium a prosis appellant. Vitalianus papa cantū romanū instituit et organa concordauit. ¶ Ceterū libri lectionis sūt isti. Prim⁹ est biblioteca. secundus omelarius. tertius passionari⁹. quartus legendari⁹. q̄ntus lectionari⁹. sext⁹ sermologus. ¶ Biblioteca a greco nomē accepit. et est nomē equocuz scz locus in quo libri reponūtur. et volumē ex omib⁹ libris veteris et noui te. a hieronimo cōpactum. ¶ Omeliarius est liber ꝯtinens sanctoꝝ omelias. et legit̄ in dñicis et in natali. et ī festis sanctoꝝ ꝓpa euangelia habentiū. et in pasca et in pente. cū ferialib⁹ eorūdē. Omelia aūt idem est q̄d bona laus siue verbum ad ꝓplm. Et nota q̄ plures fecerūt omelias videlicet Augustin⁹. Hieronim⁹. Beda. Origenes. Gregori⁹. et alij. Beda tñ alias nō cōposuit nisi q̄s augustin⁹ cōposuerat sed suis v̄bis easdē supuestiuit. Nam augustinus v̄ba disputatōnis habuit. Beda v̄o stilū sermonis et lectōis. Quare Beda vocat̄ venerabilis in. vij. p̄te sub ei⁹ festo dicet̄. Item nō omēs omelie autētice sūt vt q̄dam origenis. qui ad heresim d̄r declinasse Aliq̄ tñ omelie ip̄i⁹ a beato Hieronimo teste papa gelasio. legūtur fuisse correcte seu approbate. et q̄n ille in eccl̄ia legunt̄ nomen actoris ꝓpter heres̄ infamiaz subticet̄. sicut et nomē salomonis q̄ decept⁹ fuit a mulierib⁹ tacet̄ in lectōib⁹ ꝓpter infamiā ydolatrie. sed d̄r lectio libri sapiētie. sic etiā q̄r moyses hesitauit ad aquas ꝯtradictōis. q̄r dñm exacerbauit. nō d̄r lectio libri genes̄ moysi legislatoris. sicut d̄r lectio libri apoc̄. btī Johannis apostoli. De h̄ agit̄ in prohemio q̄nte partis. et sub sabbato pascali. Volūt tñ q̄dam q̄ in p̄cipio omeliarū ip̄i⁹ dicat̄ omelia origenis correcta seu approbata a hieronimo. Et in sequentibus dici dz omelia eiusdem. ¶ Passionari⁹ est liber continēs passiōes sanctoꝝ. et legit̄ in festis martirum. Plures aūt sunt passionarij quoꝝ q̄dam canonizati sunt. q̄dam vero teste papa gelasio sunt apocriphi. vt de beato Georgio et Cirico et Julita. et alij q̄daz quos heretici compilasse dicūtur. quare in eccl̄ia legi interdicuntur. Ancherus papa statuit martirū gesta scribi. et in ecclesijs haberi. ⁊ hoc ꝓpter maximū presbiterū martirio coronatum. ¶ Legendari⁹ autē vocat̄ liber ille. vbi agit̄ de vita et obitu ꝯfessoꝝ. vt Hilarij Martini. et aliorū ꝯfessoꝝ. et legitur ī festis eoꝝ. dum tñ autenticat⁹ sit. ¶ Lectōnarius est in q̄ lectōes epl̄aꝝ pauli ⁊ alie legūtur. q̄ q̄nq̄z epistolari⁹ d̄r. et etiā legendarius dici potest. ¶ Sermologus est liber ꝯtinēs sermones q̄s Leo papa et alij plures sancti cōposuerūt. et legitur in festis cōfessoꝝ a natali vsq̄z ad octauas ep̄hie. ī purificatōe beate marie et in festo oīm sctōꝝ. ⁊ in plurib⁹ alijs ¶ Cōsiderandū q̄z est triū scp̄turas p̄cipue in eccl̄ia freq̄ntari. scilz dauid ꝓphete q̄ fuit homicida. proditor. et adulter. mathei apostoli q̄ fuit publicanus. et in hocipso infamis. et pauli q̄ fuit crudelis christi et eccl̄ie p̄secutor. et etiam augustin⁹ q̄ fuit manicheus. et tempe theodori impatoris conuersus est. quod fit in exemplum videlicet vt alij peccatores non desperēt sed

sperent. si tamē penituerint. posse veniā cō-
sequi. q̄ntumlibet graui noxa pplexi sint. et
orationes et elemosinas eoꝝ post pn̄iam
posse deo placere. Et est sciendū q̄ beatꝰ
hieronimꝰ tempore damasi pape correxit
psalteriū. lxx. interp̄tum qd̄ tūc cātabat̄ vbi
qz. et adhuc iuxta ordinationē gregorij pa-
pe qui postremo officiū ecclesiasticū ordīa
uit s̄m illud antiphonas. responsoria. alle-
luia. tractus. et alia q̄dā in ecclia decantāꝰ
Subsequēter vo psalterio ip̄o iterato cor-
rupto. idem hieronimꝰ illud de nouo inte-
gre ex greco transtulit in latinū prout ipse ī
ip̄ius psalterij ꝓhemio attestat̄. qd̄ nouum
dictus dmasus rogatu ip̄ius hieronimi ī-
stituit decantari. ⁊ vulgarit̄ gallicū appella
tur. et q̄si vbiqz legit̄ et fere cōmuniter cum
suo ꝓhemio in textu biblie habet̄. Premis
sum vero psalteriū s̄m. lxx. romanis remā-
sit. et hodie illo vtuntur. Deniqz idem Hie
ronimus attendens q̄ iudei nobis impro
perabant q̄ psalteriū falsificauerimꝰ. quo-
niam a suo vero discordabat. tertio psalte-
riū de verbo ad verbū ex hebreo trāstulit in
latinum quod in pluribus a gallico discre
pat ac romano. pauci tamē illud habēt. q̄z-
uis ab omnibꝰ et in textu biblie deberet ha
beri. Et nota q̄ q̄dam portant psalterium.
sed in eo nō psallūt. prout dictum est in ti.
de laudibꝰ matutinis. Qui sint dn̄ici dies
et p̄uilegiati et principales. et qualiter dies
dn̄ica maior est alijs diebꝰ. quibꝰ nomībꝰ
dies septimane appellent̄. et q̄ sint dies pro-
festi. q̄ festiuales siue solennes. in ꝓhemio
vij. ptis dicet̄. Gregoriꝰ papa īstituit ne
in ecclesia romana dyaconi cantare debe-
ant. sed solum euangelice lectionis officiū
inter missarū solennia exoluāt. Psalmos
vero ac reliquias lectiōes subdyaconi. vel
si necesse fuerit minores ordines exhibeant
siue dicant.

De tempore aduentus.

Q Uoniā sicut pre-
missuz est ecclīastica officia ab ad-
uentu dn̄i qd̄ est tempꝰ renouatō-
nis incipiūt. merito ab h̄tpe ducimꝰ initiū
assumendū. Prenotandū igit̄ est q̄ bea
tus petrus p̄mo instituit tres septimanas
integras antenatale venerari in cōmemo-
rationē aduentꝰ christi. ⁊ quartā q̄ tn̄ nūq̄z
perficit̄. qz vigilia natalis nō est de aduentu
vt infra dicet̄. Agitur ergo aduentus dn̄i
p quattuor hebdomadas. ad significandū
q̄ est quadruplex aduentꝰ filij dei. sed vltīa
nūq̄z finit̄. qz sanctorū gloria que dabitur ī
vltimo aduentu scz ad iudiciū nūq̄z termi
nabit̄. Primꝰ aduentus est in carnē scz
in vtero virginis assumptā. De q̄ dictū est
Osanna filio dauid bn̄dictꝰ q̄ venit ī noīe
dn̄i. Secundus in mentem. q̄ descensus
fit q̄tidie in cordibꝰ fideliū p spūm sanctuz.
De q̄ iohannis. xiiij. c. Ad eum veniemꝰ. ⁊
mansionem apud eum faciemꝰ. Et dicit sa
piens. Dn̄e emitte sapientiā tuā vt mecum
sit. De his duobꝰ habet̄ abacuc. ij. Si mo-
ram fecerit expecta eum qz veniens veniet
et nō tardabit. Tertiꝰ aduētꝰ est in mor-
te cuiuslibet hoīs. De q̄ dicit btūs iacobus
Patiētes estote vsqz ad aduentū domini.
Et Math. xxiiij. Si sciret paterfamilias q̄
hora veniret fur ꝛc. Ido et vos estote para
ti. ꝛc. Et iterꝫ. Si in p̄ma vigilia venerit. idē
in iuuentute. et in scd̄a ꝛc. et ita inuenerit. scz
in penitentia. beati sunt serui illi. Quar
tus erit in maiestate. qui erit in die iudicij.
De isto legitur esa. iij. c. Dn̄s ad iudicium
veniet cum senioribꝰ populi sui. Et no-
ta q̄ p̄mus aduentus liberauit aias a dya
boli seruitute. secundus liberat eas a pecca
to. tertius a pena. quartus corpora liberat.
Verū ecclia nō celebrat nisi duos aduē
tus scz in carnem et ad iudicium. Nam pri
mū et scd̄m reputat ꝓ eodem. ideo enim ve
nit in carnem vt veniat in mentem. Ideo-
qz dictū est. Veniens veniet et nō tardabit
Veniens scz in carnem. veniet scz ī mentez.
Et iterū. Quia vterqz misericordie est. Si
militer tertius et quartꝰ habentur ꝓ eodez
quia vterqz est iusticie ratione vniꝰ effectꝰ
Celebrat ergo ecclesia aduētum hmōi sub
binario vt filijs suis generet timorē ⁊ amo
rem dei. Vnde in ps. Eleuamini porte eter-
nales. ꝛc. timor dn̄i sanctꝰ q̄ ꝑmanet in eter-

nū et amor scz ip̄ius q̄ similiter in eternum durabit. Unde .j. ad corinth. xiij. c. Caritas nūq̄z excidit. Timorē aūt debem⁹ ei vt dn̄o amorem vt patri Unde malach. ij. Si ego sū pater vbi est amor. et si dn̄s vbi est timor. Celebratur ergo aduent⁹ per quattuor septimanas. In p̄ma spāliter de p̄mo aduētu cantat eccl̄ia. in secūda et tertia de scd̄o. et hoc ideo q̄z antiq̄ patres p̄mum aduētū tantū expectauerūt. secūdum vero antiqui et moderni. In quarta vero septimana recolit eccl̄ia temp⁹ in q̄ dn̄s descēdit in vterū v̄ginis. Unde tunc d̄r. Rorate celi desup̄ ⁊ nubes pluant iustum. aperiat̄ terra et germinet saluatorem. Item temp⁹ a p̄mo aduentu vsq̄z ad secunduz recolit ecclesia ĩterpente. et aduentū dn̄i. in quo cantat alleluia in spe resurrectionis. et Gloria in excelsis deo. pro iusticia reddita. Et dicit quotidie alleluia. quia spes eius non infirmatur sed gloria in excelsis deo nō dicit quotidie. sed tantū in festis. quia semper in fide non semp̄ in operibus laudat. quotidie enī offēdit. licet semp̄ in fide iusticiam teneat. De hoc dictū est in p̄hemio hui⁹ partis et dicetur sub titulo de septem diebus post pasca.

¶ Ceterum p̄ tres aduētus hebdomadas patres triū temporū accipim⁹. Primi fuerunt ante legem. q̄ procul a deo remoti clamabant. Ad te leuaui. Secundi sub lege q̄ doctrina legis instructi. et ideo ad lumē p̄pius accedentes. in introitu ip̄lus syon appellant̄. Tertij fuerūt p̄ph̄e p̄sertim illi q̄s inuenit christi natiuitas. vt symeon. q̄bus q̄z redemptor est p̄pe d̄r in introitu gaudete. Asserunt etiam q̄dam q̄ in officio p̄me hebdomade agitur de vocatōne iudeoruz. In officio secunde de vocatōne gentium. Unde ibi d̄r. Ad saluandas omēs gentes. In officio tertie de vocatōne vtriusq̄z ip̄li Unde ibi d̄r. Nota sit omnibus hoībus.

¶ Rursus cantatur in p̄ma in p̄sona iohannis. in scd̄a p̄phetarum. in tertia aplorum. in quarta in p̄sona doctoꝝ. ¶ Tempore aduent⁹ tacetur gloria in excelsis deo. q̄d p̄tinet ad natiuitatez. vt in nocte natiuitatis deuotius et auidius decantetur. ⁊ ad notandum hūc himnū p̄mo fuisse nocte illa ab angelis decantatum. q̄q̄z maior gloria christi est in eccl̄ia tēpe noui te. q̄z fuit in veteri. Tacetur etiā ite missa est. q̄d p̄tinet ad resurrectōnem. Merito aūt tacet̄ vtrūq̄z in aduentu. q̄z nūc vtrūq̄z expectat̄. Pari etiam rōne tacet̄. pax vobis. q̄d similiter p̄tinet ad resurrectōem. Tacet̄ etiaz. te deū laudam⁹. q̄z nōdum p̄ns est quē expectā⁹. et ad p̄sentes tantū h̄ cantico vti solemus. Et nota q̄ h̄ tria nō semp̄ se ꝯcomitant̄. vt dicetur in p̄hemio. vij. p̄tis. Sed q̄re alleluia non tacet̄ h̄ tp̄e cum sit canticum leticie. nam in aduentu est ieiuniū. nec tūc nuptie celebrantur. Preterea aut est ieiuniuz meroris. aut exultatōis. Si meroris omīa cātica exultatōis debēt taceri. Si exultatōnis oīa debēt dici. ergo et gl̄a in excelsis. Solutio. Hoc ieiuniū est p̄tim exultatōis. et partim meroris. Exultatōnis est rōne p̄mi aduent⁹ scz in carnē. de q̄ mentio fit in hoc tp̄e Meroris est p̄pter scd̄m aduentum. scz ad iudiciuz. de q̄ fit etiam mentō. et ideo in ea q̄dam cantica leticie dicuntur propter aduentum misericordie et exultatōnis. et quedam subticent̄ et ieiunatur propter aduentum seuere iusticie et meroris. Alleluia ergo n̄ subticetur. q̄niam tempe aduent⁹ aliq̄d est leticie p̄pter spem quam habuerunt antiq̄ de christi incarnatione. et propter nostraz certitudinē quam habem⁹ p̄ p̄mum aduētum de futura glorificatione. Sed ĩ septuagesima nō sic. q̄z totum temp⁹ illud meroris est. et iō tūc nō dicūt̄ cantica angeloꝝ sz hoīm. vt ibi dicet̄. ¶ In festis vero nouez lectionū que occurrunt in aduētu. debet celebrari missa de festo solēnis in tertia cum gloria in excelsis. et ite missa est. Et deponūtur cape nigre seu violacee. et assumuntur solēnes a mīstris et a sacerdote. p̄ut festuz requirit. In hora v̄o nona de ieiunio missa d̄r. et tunc dalmatice et subtilia siue tunicelle dimittuntur. et cōpetentes tempi et ieiunio resumūtur. sicut in tertia p̄te sub ti. d̄ dalmatica dictum est. ¶ Hoc q̄z tempore officium beate virginis non dicit̄ in eccl̄ia quia totū officiū hui⁹ tempis ad laudē ei⁹

pertinet. Et nota q̄ vrban⁹ papa .ij. [illegible] apud claromonte celebrato sta[illegible]t. vt officiū btē v̄ginis q̄tidie diceret̄. et ī die sabbati solēniter fieret. in q̄ officio matutino dicūt̄ ille lectōes. O btā maria q̄s digne. sūpte ex illo sermone augustini. Loq̄mur dilectissimi ꝛc. Hoc etiā tēpe nō debet fieri spālit̄ cōmemoratō alic⁹ sancti p̄cedentiū christi aduentū. q̄ oēs illi ī infernū descēderunt. ⁊ ido ecclia occidētalis p eis nō solēnisat. nec etiā sequentiū. q̄ cū h̄ tpe ecclia de aduētu filij dei solēnizet. nō est alioꝝ solēnitas admiscēda. imo minor cedit maiori. q̄a adueniēte p̄ncipe cessat magistrat⁹. Idcirco cū ip̄e sit p̄miū et corona sctōꝝ oīm. et sit oīa ī omnib⁹ et sufficientia singuloꝝ supfluum foret recurrere ad alioꝝ suffragia mēdicata. Generalis tñ cōmemoratio oīm sctōrū bene sit q̄niam licet sancti ex aduētu filij dei speciale gaudiū et p̄miū assecuti fuerit. maius tñ et generale gaudiuz eoꝝ extitit. quia creaturā rōnalē ex vnione ad diuinā naturā viderūt ieffabilit̄ sublimatā. Quia ergo bonū ꝯmune p̄poderat pticulari et p cōsequēs generale gaudiū eoꝝ gaudio spāli q̄ illud qd̄ p̄missū ꝯfuit oīb⁹ sctis vtriusq̄z testamēti ad gaudiū. idcirco cōueniēs est vt tpe ip̄i⁹ aduent⁹ eoꝝ gaudiū ꝯmunit̄ et generaliter recolat̄. Et in generali oīm sctōꝝ ꝯmemoratōe singul' dieb⁹ d̄r antiph̄a illa. Ecce dñs veniet ꝛc. q̄ ptinet ad q̄rtū aduentū. in q̄ apparebit gl'a sctōꝝ. Dicit̄ et cū ipsa antiph̄a orō illa Cōsciētias nr̄as q̄sumus dñe visitādo purifica ꝛc. in q̄ silr̄ ꝯcordādo cū antiph̄. fit generalit̄ ꝯmemoratio d̄ omnib⁹ sanctis dū d̄r ibi. vt veniēs cū oīb⁹ sanctis. et tūc ptinet ad q̄rtū aduentū scz in maiestate. In multis tñ locis subtrahūt̄ v̄ba illa. cū oīb⁹ sanctis. et tūc ptinet ad secūduz aduentū scz in mentē. Nō fit etiā cōmemoratio de cruce sic fit in alijs tpib⁹ ne p̄us videat̄ dñs passus q̄z nat⁹. et iteꝝ ne fiat ꝯtra illud p̄ceptuz. ex d. xiij. et. xxiiij. Nō coques edū in lacte matris sue. i. xp̄m nō crucifiges dū adhuc tener ⁊ lactēs est. Cōtra h̄ p̄ceptū fecerūt iudei q̄ xp̄m eadē die. i. eadem sexta feria in q̄ vt q̄dam dicūt cōceptus est cruci

fixerūt. Notandū aūt est q̄ tempe aduent⁹ oēs antiphone dñicales in matutinis laudibus terminant̄ per alleluia. ad significādum gaudiū de certitudine aduent⁹ saluatoris habitū. vt in matutino officio sit q̄i p̄dictio ⁊ in matutinis laudib⁹ notetur exultatio. Item in p̄ma scda ⁊ tertia hebdomada repetūt̄ rñsoria dñicalia. sz in q̄rta sunt specialia q̄ p hebdomadā cātant̄. et sūt. xv. q̄ ille expectat̄ vētur⁹ q̄ instituerat vet⁹ testamentū ⁊ erat institutur⁹ nouū. Quidenarius eniz numer⁹ ꝯsistit ex septenario et octonario. at septenari⁹ ad vetus. octonarius vero ad nouū refert̄ testamentū. In singulis q̄ septimanis cātus renouat̄ ꝓpter gaudiū p̄ficientiū q̄ p̄ficiūt de v̄tute in virtutē vt videant deū deoꝝ in syon. Illud etiā notandū est q̄ p̄ma dñica aduent⁹ nū q̄z esse potest ante q̄nto kal'. decembris. nec etiam post tertio nonas decēbris sed q̄cunq̄z illaꝝ. vij. lr̄aꝝ q̄ inter dictas kal'. ⁊ nonas includunt̄ rep̄sentauerit dñicam ibi est p̄ma dñica aduētus. Sed et ī dñica p̄ximiori festo beati andree. vel kalendis decēbris siue ante siue retro est semp initiū aduētus et si ip̄m festum cadit in dñica ibi etiam est initiū aduent⁹. Aduentus ꝯtinere debz xxj. dies. id est. tres septimanas ītegras ad minus preter vigiliam natalis dñi. verūtamen cū aduent⁹ incipiat a die dñica si forte cōtingat similiter natale in die dñica vere oportet tempus aduentus p q̄ttuor hebdomadas protelari alioq̄n vigilia natalis et sabbatū quattuor tp̄m ꝯcurrerent in eadem die. quod esse nō potest. q̄ vtrūq̄z illorum p̄p̄um habet officiū. et ad diuersa tp̄a ptinent. Nam sabbatum est de aduētu. sed vigilia ad temp⁹ gaudij ptinet. cū nō sit de aduentu. sz de natali. et sic aduent⁹ nō haberet. xxj. dies excepta vigilia natalis sicut dictum est. Q̄ vigilia ptineat ad temp⁹ gaudij patet ex ip̄a ordinatōe gregorij. qui vltimas aduent⁹ antiph̄as posuit de euāgelio scz Completi sunt dies. et ecce cōpleta sunt omīa. Quādo ergo natale ē in dñica quattuor tempora celebrant̄ in penultima hebdomada. Si aūt natale venerit in secūda

feria vl' deinceps vsqz in dñicā tūc post .xxj. diē habebit in q̄ fiat vigilia. Et qñ festū venerit in scda feria fiet officiū d' vigilia in die dñica q̄ ꝓpriū nō hz officiū. ⁊ tūc ꝓpt dñicā cantabit alla. Sz ieiunabit in sabbato p̄cedēti tam ꝑ vigilia natalis q̄z ꝑ ieiunio q̄ttuor ꝑm. De h̄ etiā dicet sub ti. de capite ieiuniorꝝ. Non est etiā ignorandū q̄ lz in p̄ncipio siue in p̄ma dñica aduēt⁹ cātet ītroitus. Ad te leuaui. si q̄s tñ diligēter attēdat. ī dñica p̄cedēti illam p̄paratio aduēt⁹ dñi q̄ ad q̄dam inchoat q̄d oñdit epla q̄ tunc s̄m q̄sdam legit. Ecce dies veniunt dicit dñs ⁊ susci. dauid. ⁊c. et finis euāgelij eiusdez diei. scz Abijt ih̄s trans mare. q̄d est Joh. vj. c. hoc idez insinuat vbi d'r. Hic est vere ꝓpha q̄ ventur⁹ est ī mūdū. ⁊c. Satis ei ꝯueniēs est q̄ in p̄cedēti dñica inchoet. q̄r non respiraret desperās nisi certa ꝑmissio vere liberationis p̄cederet. q̄ audita respirans clamat. Ad te leuaui aīam meā ⁊c. In q̄nta igitur hebdomada ante natiuitatez dñi inchoat p̄paratio aduētus q̄ ad q̄dam. Unde et in antiq̄s gradualib⁹ ⁊ lectionarijs titul⁹ est talis. Quinta dñica ante natiuitatem dñi. Nam ab illa dñica vsqz ad natiuitatē dñi sūt q̄nqz officia dñicalia et q̄nqz epl'e. et q̄nqz euāgelia. In q̄rta v'o dñica ante natiuitatē dñi inchoat aduētus q̄ ad officiū matutinale ⁊ q̄ ad multiplicē officiorꝝ varietatem et innouatōem. Quia ergo q̄ttuor sūt officia dñicalia ab illa dñica vsqz ad natiuitatē. ideo in antiphonarijs noctis intitulat q̄rta dñica. Quadruplex aūt ratio huius duplicis intitulatōis librorꝝ et inchoationis aduēt⁹ reddi ꝯsueuit. Prima quia ꝑ lectionariū recolim⁹ aduentū dñi ī mundū sig̃ficatū esse ꝑ q̄nqz mūdi etates. ꝑ antiphonariū v'o recolim⁹ aduentū dñi nūciatū esse ꝑ q̄ttuor ordines librorꝝ. scilz ꝑ legem ꝑ ꝓphas. ꝑ psalmos. et per initiū euangelij narratōis dñi ꝯceptōem. Initiū euāgelij vocam⁹ q̄cquid est in libro luce. q̄ historiaz ante natiuitatē dñi plem⁹ ceteris ꝓsecut⁹ ē sicut de angelo ad zachariā misso annunciāte natiuitatē p̄cursoris. et sicut de ꝓphetia illa Bñdictus dñs deus israel. et de gabriele archangelo ad virginē misso. et similib⁹. Scda est. q̄r actor lectionarij nos hortatur vt purgem⁹ hospiciū nostri corporis q̄d ꝑ q̄nqz sensus sordidatū est. ad suscipiēdū deū. q̄r ī sordib⁹ habitare despicit rex vēturus. Actor v'o antiphonarij nos docet purgare corp⁹ nostrꝝ constās ex q̄ttuor elementis. faciētes dignaz mansionē deo regi venturo. iuxta illud. Ego et pater veniem⁹ et māsionē apud eū faciem⁹. Tertia est. q̄r in q̄rta dñica q̄ ad spūales et nō in quinta q̄ ad seculares ꝑtinet vt dicet in ti. se. īnouātur cant⁹. Spūalium eniz est cāticū nouū cātare et nō secularium q̄ cū adhuc q̄i veteres sint et mala eorꝝ adhuc recētia. poti⁹ lugere q̄z gaudere debet. Renouat⁹ q̄dē cāt⁹ gaudiū electorꝝ signat. q̄ ꝓficiūt de v'tute ī v'tutē in q̄ videbit de⁹ deorꝝ ī syon. Quarta est q̄r in eccl'ia duo sūt ordies hoīm expectātiū dñi aduentū et studentiū ad digne suscipiendū deū venturū. Unus ordo in seculari ꝯuersatione studet. alter in spūali. Seculares q̄ rebus trāsitorijs student q̄ q̄nqz corporis sensib⁹ administrantur. ꝑ q̄nqz hebdomadas intelligunt. Iuxta illud euāgelij iohannis. Erāt viri quasi quinqz milia. Siquidē q̄nqz milia viri deum secuti designant eos q̄ in seculari adhuc habitu positi exterioribꝰ q̄ possidēt bene vti nouerunt. ipi nāqz saturant q̄nqz panib⁹ q̄r legalia īstituta eis ꝓponēda sūt q̄ ꝑ q̄nariū numerū ꝓpter q̄nqz libros moysi intelliguntur. Per q̄ttuor v'o septimanas spūales intelligunt. q̄ reb⁹ trāsitorijs abiectis nudi nudū sequūt xp̄m. q̄ ꝑ q̄ttuor euāgelia ad potiorem ꝑfectionē excitant. Q̄ etiā ad istos q̄ternari⁹ numer⁹ ꝑtineat apparet ī alio euāgelio in q̄ q̄ttuor milia hoīm. q̄ sūt euangelica ꝑfectione sublimes. legunt refecti septē panib⁹. i. septiformi gratia eruditi ⁊ repleti. Hanc distinctōnem figurauit dñs moysi qñ in ingressu tabernaculi iussit poni quīqz colūnas ⁊ ante oraculū vnā. ante sancta sctōꝝ q̄ttuor. ꝓut legit exod. xxvj. et xxxvj. c. Siq̄dem q̄nqz colūne exteri⁹ posite sunt seculares. q̄ ī exterioribꝰ maxīe versant. q̄ttuor colūne ante sancta sanctorꝝ sunt spūales

q̄ q̄si interi⁹ positi dño deuoti⁹ obsequiū
vna colūna añ oraculū vnitatē fidei quā ta
sti q̄z illi colūt desigt. Et ppt̄ hāc cām cleri
ci seculares in vesptinis officijs q̄nq; psal⁹
mos cātāt. Monachi vo⁹ religiosi q̄ altio
rē elegerūt viā nō nisi q̄tuor i q̄ se pfectiores
ostendūt. Qđ ei q̄dratū ē ex q̄cūq; pte vtāt
manet idē ⁊ firmū. silr ⁊ pfect⁹ q̄cūq; loco⁹
tpe vtāt idem et imobilis manet.

¶ De prima dnica aduent⁹ dñi.

PRima dominica
p de aduētu q̄ ē q̄rta a natali dñi. ⁊ i
q̄ pm q̄sdā inchoat officiū aduen
tus ptinet ad spūales. et iō in ea inouāt cā
tus. pcedēs vo q̄ q̄nta ē ad letāres sic i pce⁹
dēti ti. dictū ē. Ad spūales ptinēt duo vsicu
li. q̄z vn⁹ fit q̄ntat i vesptino officio scz Ro
rate celi desup. alter i matutino. scz vox cla⁹
māntis i deserto. In pmo ostēdit q̄d facere
debeāt. in scdo exequūt. Jpi sūt celi rorātes
et nubes pluētes. Vos ē subtilior ⁊ pluuia
grossior. Tūc sūt rorātes q̄n de incarnatōe
saluatoris subtilia dicūt. vt illō. Verbū ca
ro factū est. ⁊ similia. Tūc sūt pluentes q̄n
grossiora. i. intellectu faciliora dicūt. sic ē q̄
maria despōsata ē ioseph. ⁊ q̄ puer nat⁹ est
i bethleē et reclinat⁹ in psepio. ⁊ hmōi. Jsti
facūt q̄ aperiat̄ tra ⁊ germiet saluatorē. Ad
Irām. terra ē ygo maria q̄ apta ē q̄ntū ad fi
dē cordis sine dāno ygnitatis. et ꝯcepit et
peperit saluatorē. Sz moraliter tra ē cor hūa
num q̄d viri spūales sua pdicatōe aperūt
et germiat saluatorē. i. xps in eo informet.
Ir tra illō apli. Filioli mei q̄s iterū parturio
donec xps formet̄ i vob Jsti sūt vox clamā
tis i deserto. i. i mūdo. parate viā dñi. rectas
facite semitas ei⁹. Que sūt opa. semite sūt co
gitatōes q̄s debē⁹ parare i aduētu saluato
ris. Hāc pparationē notat oro q̄ post com
munionē hac die i missa sequit. Suscipia⁹
mus dñe miscdiaz tuā i medio ⁊c. Et ex eo
q̄ in fine illi⁹ oōis dr. q̄gruis honorib⁹ pre
cedam⁹. Que ergo parare ē pniam agere ⁊
pdicare. Semitas rectas facere ē post mā⁹
data Jsaie obseruare. ¶ Quando hui⁹ dñice
totū matutinale officiū ptinet ad pmū ad⁹
uentū. vt pmissū est. Legit̄ ei esaias q̄ d ad⁹
uentu loq̄t aperti⁹ q̄z aliq̄s alius pphā. Qui
in scdo capto ipi⁹ habet. Ecce mons ⁊c. In
pmo vo hēt de neqcia iudeor⁹. ¶ Sumi
responsoriū est. Aspiciens a lōge. qđ est de
pmo aduētu. et nō sumit̄ d aliq̄ libro theo⁹
logie. nec cōpilatū ē a gregorio ordinatore
matutini officij. Jta q̄dam ei⁹ monachō. qđ
inde apparet. q̄ illud infra hebdomadā nō
repetit̄. Sed omia alia rnsoria sic q̄ ab ipo
gregorio edita sūt. Et si obijciat̄ q̄ illo dem
pto nō remanēt nisi octo rnsoria isti dnice.
Rñdet nouē sunt cōputato illo. Ecce dies
venit. qđ pm ordinē greg. nonū ē. et cātat̄
in vesp⁹ sabbati pcedētis. Cantat̄ ātē ℟ re⁹
sponsoriū in psona iohannis baptiste vel
sponse dicētis. Aspiciens a lōge. a tra vic⁹
ad celū. video dei potētiā vemētē. Et licet
ppe patri potentia assignet̄. ℟ tñ p potētiaz
accipe filiuz dei. cui data est potestas i celo
et in terra. q̄ est dñs potēs in plio. Cui pro⁹
pheta dicit. accinge gladio tuo sup. fe. tu. po.
¶ Hic venit dñs se visibilē monstrauit. Et ne⁹
bulam totā terrā tegentē. ¶ Hec nebula ē dei
misericordia. q̄ pstat refrigerū ꝯ estū vicio⁹rum
¶ Hanc moyses intrauit cū ad suscipiendū
legem ascendit. ¶ Hanc petr⁹ intellexit cū in
nube lucida videns dixit moysen ⁊ helyaz
dixit. Faciamus ℟ tria tabernacula. ¶ Hec
plim in deserto deburit. et abigne protexit.
¶ Hec est virtus altissimi q̄ ygni obūbrauit
Que totā terrā tegit. q̄ misericordia dñi plena
est terra. ¶ Hec etiā nebula est hūanitas filij
dei q̄ totū mundū saluat. medicina ei oīm
in festinatione nebule. ¶ Nebula etiā potest
dici infidelitas seu ignorantia. Jgnorabat
ei hō deū. secm. natale solū. ⁊ ꝯcupiscentiā
ee peccatū. ¶ Hec nebula totā terraz tegebat.
q̄ oēs declinauerūt sil in. f. l. Jte obuiā ei ⁊
dicite nūcia no. si tu es iste q̄ reg. es i po. isr̄
Silia dixit iohānes discipul̄. pate viā dño
et p discipulos ad xpm. Tu es q̄ vēturus es
an aliū expectam⁹ Vel sunt vba sponse ad
adulescētulas dicētis. Jte obuiā sponso scz
p viā caritatis. et dicite nūcia nob ⁊c. q̄si di
cat. Reuela nobis per tuā presentiam si tu
es messias in lege promissus. et si regnatur⁹

es ī ꝓpl'o isr'l. ¶ Isdorꝛo ī solito mō ꝑmū rñ/
sorū hz in q̄busdā eccl'ijs tres vs̄ sic̄ ⁊ rñso
rū ꝑmū natal' dñi. ¶ Ido ro ad sig̃candū
q̄ ista aduent⁹ dñi saluat hoies triū tēporū
scz ꝓtos q̄ fuerūt añ legē. sub lege. ⁊ sub tēpe
grē. Et ppt̄ hz etiaz fit triplex repetitio. ꝑma
a remotiori q̄ ad finē et postea a minus re/
moto. ⁊ postea a ꝓpinquiori. ad oñendū
q̄ prēs ꝑmi tpis remotiores fuerunt ab ad
uētu xp̄i q̄z prēs scdi ⁊ tertij. ⁊ prēs scdi tpis
magis remoti q̄z prēs tertij. Deinde reinci
pit rñsoriū. ad notandū desideriū ⁊ ad sig/
nandū q̄ debē⁹ attribuere finē ⁊ p̄ncipium
boni op̄is ei q̄ē alpha ⁊ o. Ultio dictis ysi/
bus subiungit gl'a prī. qꝛ oē desiderū et fui
tiū ad deū trinū ē referendū. et ubi ꝓ fit re/
iteratio ptis. sz totꝰ rñsorij. qꝛ post vitā pñ/
tem oīa opa ꝓsūmāt. et tūc erit ds oīa i om
nibus. i. ꝓsūmatio ⁊ sufficiētia oīm. ¶ Se
cūdo ō ꝑmissū rñsorū tres hz ysus ⁊ vnū
gl'a. ad signandū q̄ttuor aduēt⁹ de q̄b⁹ in. c.
p̄cedēti p̄missū ē. et ad signandū q̄ttuor tpa
scz tpus añ legē. tps legis. ꝓphete et gratie.
¶ Illoquēs ei ecclīa oēs hoies q̄ fuerūt ante
legē. q̄z pauci secuti sūt vnū deuz dicī ꝑmo
ver'su. Quiqz terrigene ꝛc̄. i. O vos omnes
mali et boni. diuites et paupes. ite obuiā ei
et dicite. Indica nob si tu es q̄ regꝰ es ī
ꝓpl'o isr'l. In scdo ysu in ꝑsona hoīm q̄ fue/
rūt sub lege. in q̄ aliq̄d fuit imꝑfectōnis. qꝛ
data fuit infirmis. alloqt̄ ip'm legislatorē
dicēs. Qui regis isr'l ite de. ꝛc̄. quasi diceret.
Qui ꝓpl'm isr'l in lege tua regis. ⁊ sic̄ pastor
ouem deducis. indica nob si tu es ipe q̄ re/
gnaturꝰ es in ꝓpl'o isr'l. In tertio iā er dictus
ꝓphetaz certificati de aduentu saluatoris.
er desiderio clamāt. Excita potētiā tuam ⁊
veni q̄ regnaturꝰ es in ꝓpl'o isr'l. In alijs ve
ro eccl'ijs est tertius ysus. Tollite portas
In q̄rto grās agēs saluatori ō aduētu suo
q̄ dignatꝰ ē venire. i. mototi trinitati dic̄. Gl'a
patri. ¶ Tertio ō respōsorū tres hz ysus
q̄nā lex ⁊ psalmodia ⁊ ꝓphetia būc salua/
toris aduentū ꝑnūciauerī. ¶ Quarto tres
ysus prēs triū tēporꝫ sig̃ficat. Idatres q̄ dē.
ante legē hūc aduentū ꝓuiderūt. prēs sub le/
ge desideraverūt. prēs gr̄e ꝓdicauerūt. Ci
cit ergo baptista vel eccl'ia. Clos prēs ante
legez q̄z trigene ⁊ fi. h. si i v. d. ⁊ pau. ite ob/
uiā ei. Terrigenas vocat malos q̄ terrena
sequūt̄. filios hoīm dic̄ bonos. diuites sub
dit̄ q̄s terrigenas appellauerat. paupes q̄s
filios hoīm. Clos ergo quiqz. i. quilibet ter
rigene malicia diuites et filij hoīm spīritu
paupes. q̄ estis simul in vnū in vno ouili
agni ⁊ edi. ite obuiā ei. vt vos mali ꝓ ingres
sū incipiatis. vos boni ꝓ ꝓgressū ꝓficiatis.
Clos etiam prēs sub lege dicite. Qui regis
israel ītende. q̄ deducis velut ouem ioseph
nūcia nobis ꝛc̄. Qui regis israel. i. iudaicū
ꝓp'm ꝓ doctrinā legis deū videntē. q̄ dedu/
cis. i. de virtute in virtutē ducis. velut ouē
id est. innocentē ioseph. i. ꝓp'm gentilē aug/
mentatū ꝑ frumentū mortificatuz. intende
sup nos. i. lumē pietatis infūde. ⁊ nūcia no
bis ꝛc̄. Clos q̄z patres sub grā dicite. Tol/
lite portas ꝓnci. ve. et eleua. porte eternales
et introibit rex gl'e. q̄ regnaturꝰ ꝛc̄. O ꝓnci
pes et potestates aeris huiꝰ. et o genimina
viperaz. tollite. i. auferte. portas mortis. id ē
vicia ꝑ q̄ diabolus intrat ad corda. ⁊ o por
te eternales. i. virtutes ad eternitatē ducen/
tes. eleuamini. contra vicia. et ꝑ vos introi
bit. et habitabit in vobis rex gl'e. q̄ regnatu
rus est in ꝓpl'o israel. Et nota q̄ ad tertium
versū nō rñdet nuncia nobis. qꝛ prēs testa
mēti noui certificati sūt de aduētu xp̄i. prēs
gratie certi sūt de introitu regni gl'e. Verū
qꝛ nūq̄z sufficit nec sufficiet fides incarnati
onis sine fide trinitatis. ō subeunt̄ gl'a prī.
Et qꝛ q̄ venit ī hūanitate venturꝰ est etiā in
maiestate. ō rñsorū denuo repetit̄. In re/
petitōe vō nebulā accipias ad lrām. iuxta il/
lud. Veniet ī nubib⁹ celi. Et sicut nubes su
scepit eū. Et alibi. Nubes ⁊ caligo in circui
tu ei⁹ ¶ Scōm rñsorū est. Aspiciebā ī vi/
su noctis. sūptū ꝑ greg. ō daniele. c. vij. xp̄m
venturz ꝓphetante. q̄ bis verbis mysteriū ī
carnatōis verbi. qđ ī p̄ncipio erat apud deū
aperuit dicēs. Aspiciebā ī visu aut visiōe
noctis. Tripler quidem est visio scilz noctis
ante grām. diei sub grā. et lucis ī gl'a ¶ In
nocturna viderūt patriarche ⁊ ꝓphē q̄ sub
nube fuerūt ⁊ hoc daniel aspiciebat in visu

noctis. In diurna viderunt apli q̃bus ꝟbi
hũanitas apparuit. In lucida videbit fili
dei facie ad faciẽ. Hãc distinctiõez veritas i
euãgelio innuit dicens. Abraam exultauit
vt videret diẽ meã. vidit ⁊ gauisus ẽ. Itez
multi reges et pphe voluerũt videre q̃ vos
videtis et nõ viderũt. Sequit. Et ecce cũ nu
bibus celi filꝰ hoĩs veiebat. Nubes celi ca
ro verbi de q̃ esa. Ascẽdit dñs sup nubẽ le
uem. ⁊ datũ ẽ ei regnu ⁊ honoꝛ. scz nomen
q̃d ẽ sup oẽ nomẽ. q̃d ẽ abeẽ no datũ. sed in
tpe manifestatũ et oĩs pplus tribꝰ ⁊ lĩgue ser
uiẽt ei. Hã vt esaias ait. ei curuabũt oĩa ge
nua. et iurabit oĩs lingua i dño. ¶ Tertiũ
respõsoꝛiũ ẽ. Missus ẽ gabriel. q̃bꝰ verbis
lucas tetigit oꝛdinẽ annũciatõis ¶ Quar
tũ est. Aue maria gꝛã plena. q̃bꝰ vbis lucas
idẽ modũ ꝓceptõis annexuit dicẽs. Spũs
sanctꝰ supuenit in te. ⁊ vꝛtus altissimi. scz vbũ dei. obũ
brabit tibi. ex te carnẽ sumẽdo. q̃d ei ex te na
scẽt sanctũ vocabit filꝰ dei. Christꝰ ei q̃ nõ
est ꝓceptꝰ ex viri semine merito sctũs na
scit et dei filius appellat. Sequit vsus. Quo
mõ in me fiet istud interrogatiue. et sic q̃ mõ
sũt due dictiões vel admiratiue. ⁊ sic ẽ vna
dictio ¶ Quintũ respõsoꝛiũ ẽ. Saluatoꝛẽ
in q̃ incarnatio p aplm ꝓfirmat. ¶ Sextũ ẽ
Ecce vgo cõcipiet. ¶ Septimũ. Ecce dies
venũt. in qbꝰ ℔ idẽ p pphetas roboꝛatur.
¶ Octauũ. Obsecro dñe. in q̃ idẽ p legem
coꝛpobat ¶ Nonũ ẽ. Audite vbũ. in q̃ idẽ
p pphas coꝛpobat. ¶ Laudes matutine
vtũq; sonãt aduentũ. Non enĩ ita agit ali
q̃n de vno aduẽtu q̃n ⁊ de alio admiceat.
scz pauca de scdo habẽt. et ℔ ppter repñtati
onẽ gaudij ne spes luxurieti psumptiõem.
Siq̃dem pma antipha q̃ de fine ioelis su
mit est aperte de pmo aduẽtu. Unde ibꝰ
In illa die scz q̃n messias veniet montes. i.
apli seu magni pdicatoꝛes stillabũt dulce
dinẽ. s. vbi dei. et colles. s. minoꝛes pdicato
ꝛes fluẽt lac. s. simplicis doctrine minoꝛib
et maioꝛib. Scda. s. iocundare ptim est de
esaia ptim ẽ de zacharia. Tũc ei iocundata
est fm zachariã syon. i. ecclesia de iudeis. et
exultauit hierlm. i. ecclia de gẽtib. Tertia
scz. ecce dñs veniet. est de scdo aduẽtu scz in
maiestate. Quarta ẽ. oẽs sitiẽtes. tũc ei oẽs
id ẽ. de oĩ genere sitiẽtes scz salutis et sciẽte
doctrinã venerũt fm esaiaz. ad aquas da
ptismatis et doctrine. Quinta ẽ. ecce veiet
ppheta magnꝰ et ipe renouabit hierusalem
scz dando legem et noua ꝓdendo ꝓcepta
¶ Hoc tpe dꝛ p horas caplm illõ Egredie
tur vga. esa. xj. c. Et illõ. In dieb illis. hiere.
xxxj. c. Et illud. Erit in nouissimis. esa. ij. ca.
Et illud. Ecce vgo ꝓcipiet. esa. vij. c. Et illõ.
Venite ascẽdam. esa. ij. c. ¶ Ad missã vo in
troit est. Ad te leuaui ꝛc. q̃ p aduentũ dñi
in carnẽ spes maxime eleuat. Sic ei deꝰ dix
erit mihi. vt filiũ suũ vnigenitũ daret. Et
itez. Isdropo filio suo nõ pepercit ꝛc. Et no
ta q̃ et si q̃dã excitent. alij tñ somno toꝛpet.
Ideo cantoꝛ incipiẽs. Ad te leuaui aiam
meã. exaltãdo vocẽ ab inferioꝛi ad superi
ꝓcedit. q̃d ꝓprium est excitãtis. Q̃d etiã nota
tur in epla vbi dꝛ. Hora ẽ iam nos de som
no surgẽe. Sequit versicul. Vias tuas do
mine demõstra mihi. q̃ xps venies nobis
vias suas indicauit. Unde esa. Erit mons
domus dñi ꝛc. Venite ascendam. ad mõ
tẽ dñi. et ad domũ dei iacob. et docebit nos
vias suas. Que aũt sint vie ille oñdit epla
q̃ est ad Romanos. xiij. c. Scientes q̃ hora
est iam nos de somno surgere. In eo ei q̃
ille dicunt ꝓcelluntur. dies aũt a ꝓpinquant
assignant effectꝰ. q̃ factus est dies q̃n natꝰ
est sol. Et ideo sequit. Sic vt in die honeste
ambulem. scz in omnibus opibus bonis
et induamur nos in simlitudinẽ xpi. vt sic
filij dei simus. q̃ ppter ℔ filiꝰ dei factꝰ ẽ hõ
vt hõ fieret filiꝰ dei. ¶ Oꝛones pmũ aduẽ
tum respiciũt. et possunt etiã adaptari con
grue ad secundũ. Isdostea seq̃t respõsoꝛiuz
in q̃ ostendit spes q̃ facta est in oꝛtu solis.
vniuersi q̃ te expectant ꝛc. Seq̃t. Alleluia.
Ostende ꝛc. q̃ tunc ostendit dñs faciẽ suã
quaz q̃ videt saluat. Unde cũ dixisset dñs
ceco. Quid vis vt faciaz tibi. rndit. Rabo
ni vt videã. Quã faciẽ nõ poterãt homies
antea videre. q̃ erant in regiõe vmbre moꝛ
tis. Sed lux oꝛta est eis vt possint videre.

Qđ aũt dr. ostende no. do. fa. tu. est sensus. da nobis dñe cognitõem tuã. facies eñ dei in scripturis sanctis nõ caro sz diuina cognitio intelligit. qr pfectiõe ꝓspectã q̃sqz cognoscit. Seqt in quibus dã ecclesijs euangeliũ matth. xxi. ca. Cũ appropinquasset ẽ. qđ ad passiones ptinet q̃ ad lrãm. ad diẽ vo hãc q̃ ad allegoriã et spualem intelligentiã. Ueit eñ tũc dñs in hierlim p bethagẽ q̃ interpretatur domus bucce. i. ad ecclãm q̃ pua erat. in q̃ rps apparuit p ꝓfessionẽ. et p montẽ oliueti. p quẽ designat eminentia miscõie. per quã venit filius dei in mũdũ. et misit discipulos suos dicẽs. Ite in castellũ. i. in mundũ. et inuenietis asinã et pullũ. i. iudaicũ ꝓpl̃m qui dure ceruicis ẽ et gẽtilẽ sine iugo legis. Item p hmõi animalia oñdit vias suas. humilia enĩ sunt. Unde ĩ matth. Discite a me q̃ mitis sum et hũilis corde. Legit etiaz iõ qr ibi habet. Bñdict9 q̃ venit in nomie dñi qđ ptinet ad pmũ aduentũ. In alijs vo ecclesijs legit euangeliũ. Principiũ euãgelij ihu xpi. ẽ. qđ est mar. i. c. ppter illa verba. Ecce ego mitto angelũ meũ añ faciẽ tuam. Et nota q̃ ĩ textu euãgelij ñ ptinet ꝓncipiũ sed initiũ. Sed ecclia ponit ꝓncipiũ pro eo q̃ el euãgeliũ statim pmisit in ti. Initiũ sancti euãgelij. ne idẽ repeti videat. In nõ nullis etiã ecclesijs illud legit. Erunt signa Seqt offertoriũ de spe. Ad te leuaui aiam meã. Et post cõmunio de eodẽ et ppter idez. Queda vo ecclie legũt euãgeliũ illud. Erũt signa. qđ est luc. xxi. c. qđ ptinet ad scõm aduentũ. vbi dr. ppe ẽ regnũ dei. Cui adaptatur epla. vbi dr. ppior ẽ nostra sal9 Et quia ppe est regnũ tuũ dñe. ido Ad te leuaui dicit in introitu cantor. i. vet9 hõ. vel iohãnes baptista vt q̃dam dicũt. dicit. Ad te leuaui aiam meã deus me9. Et ido vias tuas domine demõstra mihi. Et hoc in respõsorio Et ostende nob dñe miscõiam tuã. Et hoc in alleluia. Et q̃si de miscõia certificat9 cõcluditi postcommunione. Dominus dabit benignitatem. id est. affectum bonum. et terra nostra. fruz carodabit fructum. id est. bona opera.

De dñica scda aduent9 dñi.

In hac secũda dominica aduent9 vt pmissũ ẽ. agit de scdo aduẽtu Clerũ q̃ gaudere melius est q̃z flere. et dilectio melior ẽ q̃z timor ideo in ea q̃dam dicũt ptinẽtia ad secũdum aduentũ et q̃dam ad vtrũq̃z. Ecce eĩ in matutinis rñsorũ pmũ est Hierlim cito veiet salus tua. ẽ. tũc cões plorabãt. mõ est tpus gaudij. Aliud est de pmo et de scdo aduẽtu Preterea ibi sũt duo versus sm q̃sdã ecclesias adidẽ erpmendũ sicut et in alĩa vt iam dicẽt. Prudens est Hierlim si me audieris ẽ et vtĩ dñs vbis moysi vt intelligat q̃ ipse ẽ q̃ in moyse loq̃ebat. Aliq̃n vtĩ etiã vbis salomonis vt sciam9 q̃ ipe est sapia ꝺ qua locut9 est salomon Istud rñsorũ sumptũ est de michea et etiã illud qđ seqt. scz. Bethleem. Quedaz tñ ecclie illud dicũt in dñica sequẽti. et est de pmo aduẽtu. et loqt de generatõe tpali xpi et eterna. de tpali cum dicit bethleem ciuitas dei sũmi. qr ĩ bethleez natus ẽ. De eterna cũ dicit. Et egressus ei9 siẽ a ꝓncipio diez. De alijs responsorijs patz.

In laudib9 pma anti. ẽ ꝺ scdo aduẽtu. Ecce in nubib9 celi. ẽ. In missa vero introitus ptinet ad vtrũq̃z ḧ mõ. Populus syon ecce dñs veniet ad saluandas gentes Esa. xxx. ca. In vtroq̃z enĩ aduentu saluat. Seqt. Et auditam faciet dñs vocẽ laudis sue. Ipse enĩ est turtur. cui9 vox audita est in terra nrã. qr attulit nouũ tempus. Vox ei9 in scdo aduentu erit. Venite bñdicti patris mei ẽ. Uersus aũt ad secũdum ptinet aduentũ. Qui regis israel intende q̃ deducis. i. de ḧ mũdo ducis. ioseph. i. augmẽtuz in bono. sicut ouem. i. simplicẽ. Et qr in matutinis pmũ rñsorũ est. Hierusalem. et in missa introit9 est. Populus syon. Ideo ĩ hac dñica fit statio in ecclia q̃ dr hierusalẽ. Sequit oõ. Excita dñe corda nostra ad pparandas vnigeniti tui vias. ẽ. q̃ est de pmo aduentu tantũ. Epla vo de scdo. Que cũq̃z scripta sũt. ẽ. ad Romanos. xv. vt p patientiã et ꝓsolationem scripturaz spem habeamus. et sic inuitamur ad spem. vt q̃ patimur

leuia fiāt. Responsorium ꝑtinet ad vtrūq3 Ad ꝑmū dū dicit. Ex syon spēs decoris eiꝰ Ad scdm dū dicit. Deꝰ noster maīfeste veniet. Versus vo ad ꝑmū tantū dicēs. Congregate scz o vos angeli illi sctōs eiꝰ. i. ꝑdicatores bonos q̄ ordināt testamentū eiꝰ scz nouū. sup sacrificia. i. sup vetꝰ testamētum Prius enī est qd aīale est sicut dicit aplus deinde qd spūale. Vel qd dicit ꝯgregate h̄ in ꝑmitiua ecclia maxime necessariuz fuit. scz o vos boni ꝑdicatores vt paulus et alij Deinde seqt alla qd insolito mō habet duos vsus ꝑm q̄sdam ecclesias. et h̄ fit. qr ibi d duplici aduētu agit. Primꝰ est de ꝑmo. cū dr. Letatꝰ sum ꝛc. Ante ꝑmū enī aduētum xpi desperabant hoīes de salute. Tūc vero letati sūt qñ audierūt ꝙ filius dei homo factus erat. Scdus vsus est de scdo. Stātes erāt pedes nrī. i. affectꝰ nrī. in atrijs ꝛc. Jaz enī in spe et desiderio ibi sumꝰ. Euangeliū est Luc. xxj. c. Erūt sig̃ in sole ꝛc. et ē de scdo aduētu tantū. ibi enī ostendūt signa. q̄ fient ante diē iudicij. q̄niam totus mūdꝰ turbatione sua iudiciū dñi ostēdet. Ibi etiā seqt His āt fieri incidētibꝰ respicite ⁊ leuate capita vrā. ecce appropinq̄bit redemptio vrā. Ecce spes Quidā vo ecclie legūt euāgeliū Cū audisset iohānes. qd similiter ad scdm ꝑtinet aduentū. ex eo ꝙ iohānes querit Tu es q̄ venturꝰ es. an aliū expectamꝰ Cui dominꝰ Ecce ego veni ad redimendū. Et rursus. Veniā ad saluandū qd ex signis cōiecturare potestis. qr ceci vident ꝛc. Offertorium est de ꝑmo aduentu. Post cōmunio hierlm. ꝛc. q̄ est baruch. iiij. ⁊ v. ca. de vtroq3 In tertia vo ⁊ q̄rta feria et sabbato legunt euāgelia de testimonio xpi. scz de iohāne. ⁊ de testimonio iohānis de xpo et eiꝰ aduentu. De q̄ etiā loqt epla. Patientes estote. q̄ tūc dicit.

De dnica tertia aduentꝰ dnī.

Sequitur tertia dominica in q̄ similiter agit de scdo aduētu. Und in nocturnis ꝑmū responsoriū est. Ecce apparebit dñs sup nubem candidā. i. sup carnē q̄ erit cādida per gloriā īmortalitatis. vt mali timeāt in scdo aduentu. Nam in ꝑmo aduentu apparuit dñs sup nubem leuem. i. īmunem a peccato. Et sumit h̄ responsoriū de apoc. vbi dr. Vidi et ecce nubes candida. Versus est d vtroq3 aduentu In laudibꝰ ꝑma antiphā est de scdo aduentu. Veniet dñs et nō tardabit. et illuminabit abscōdita tenebraruz. oīa enī manifesta erūt qr libri ꝯscientiaruz aperti erūt corā eo. In missa vo introitus est de scdo aduentu. Gaudete in dño semp ad Phil. iij. c. Aplus enī nō loqt de primo aduentu cū dicit. dñs ꝓpe est. sed de secūdo aduentu. Unde inuitat ad gaudiū spūale ꝑ qd firmiter expectamꝰ gaudia secūdi aduentꝰ. Unde dicit. Gaudete in dño semp. scz expectando secundū aduentū. Et repetitur gaudete. qr gaudium spūale facit nos dulciter sustinere oīa aspera mūdi vt nihil euellat nos a spe eternoꝝ. ⁊ iō qr ita necessariū est gaudiū spūale ista repetit. Vel ꝓpt gaudiū de vtroq3 aduentu qd habēt sācti. Huiꝰ gaudij custos est modestia. et ido sequit. modestia vrā ꝛc. Hoc gaudiuz quod est pax oībꝰ sanctis optat ecclia filijs suis i versu cū dicit. et pax dei q̄ exuperat omnez sensum scz hoīs. qr nullꝰ homo habet totū vsum pacis hmōi. Collecta scz. Aurez tuā quesumꝰ dñe. est de aduentu in mentē. audita enī cōsolatione de aduentu dñi. sacerdos orat vt tenebras quas patimur in eo ꝙ falso iudicamus sua visitatōne illustret. Epla. Sic nos existimet hō ꝛc. q̄ ē ꝑma ad corinth. iiij. c. est de scdo aduētu. Alie ecclesie dicūt eplam Gaudete in dño semp. q̄ est ad phil. iiij. ca. Responsoriū de ꝑmo. Qui sedes sup cherubin manifestare corā effraim. i. fructificantē in bonis operibꝰ beniamin. i. filiū dextre. et manasse. q̄ oblitꝰ est terrenoꝝ. h̄ fiet in iudicio. Versus etiaz. Qui regis israel. est de ꝑmo q̄ ducit ad secundū. Alleluia. Excita dñe. etiā est de ꝑmo. Euāgeliū Cum audisset iohānes ꝛc. qd ē math. xj. c. similiter est de ꝑmo. Quidā eī de discipulis iohānis nō credebant xpm eē messiā ꝓmissum in lege. Unde misit eos ad xpm vt iterrogarēt eum. Tu es q̄ venturꝰ es an

aliū expectam⁹. vt p ysa miracula xp̄m iā
venisse cognoscerēt. q̄si diceret. Jp̄e multo
meli⁹ sciet dicere q̄z ego. Et dixit eis ihs. De
ci. vēt ⁊c. q̄si di. Vos estis magistri legis.
nō ergo scatis ℞ qō dr in Esa. xxxv. Tūc sa/
liet sicut ceruus claud⁹. et aperient lingue
mutor. Et loq̄t d̄ tpe messie. q̄si diceret. Fa
cta p̄bāt. Offertoriū etiā ē de p̄mo aduētu.
¶ Post communio d̄ scō. Dicite pusillani/
mes ⁊fortami. Oportet ei q̄ pusillanimes
⁊forent ad ℞ vt sustineāt tribulatōes. et sic
expectēt cū fiducia secundū aduentū

¶ De quarta feria et ieiunijs quat/
tuor temporum.

HAc septimana fuit ieiunia q̄ttuor tpm. Ām ℞ pri/
mo de illis. Scō de alijs ieiunijs
Tertio d̄ h⁹ diei officio pseq̄mur. Jn p̄mi
tiua q̄dez ecclia statutū fuit q̄ ieiunia q̄ttu/
or tpm fierēt ter in anno. Sed calixt⁹ papa
⁊stituit q̄ter in anno fieri. Ilam et iudei q̄/
ter in anno ieiunabāt. scz añ pascha et añ pē
tecost. ante scenophegiaz in septēbr. et ante
encenia. de q̄b⁹ dicēt in phemio. vij. partis.
Ne ēnī tantū ter in anno in tres ptes diui/
so ieiunarēt. forte remanerēt aliq̄ dies d̄ q̄/
bus p̄micias nō redderem⁹ Jn istis enī ie
iunijs p̄micias tpis exoluim⁹ vt iam dicēt
De q̄b⁹ zacharias ait. Jeiunū q̄rti. quīti.
septimi. et decimi domui iude et hierlim i dies
festos vertēt in gaudiū. Quater ergo ieiu/
nam⁹ in anno. ¶ Primo vt q̄ttuor elementa
in nob⁹ viciata. i. corp⁹ nostrū er eis cōstās
in q̄ttuor anni tpib⁹ castigēt. Homo ei cō/
stat ex q̄ttuor elemētis q̄ntuz ad corp⁹. et ex
trib⁹ potentijs q̄ntū ad aiaz scz rōnali. ⁊cu
piscibili et irascibili. vt ergo illa moderēt in
nob⁹ q̄ter in anno ieiunam⁹ p tres dies. vt
quaternari⁹ numer⁹ ad corp⁹. et ternari⁹
ad aiaz referat. Eiq̄dem ann⁹ diuiditur i
quattuor tpa q̄ sunt ver. estas. autumn⁹ et
hiems. q̄ ppter sua delectamēta a deo amo/
re nos auerte solēt. Ver calidū est et humi
dū. tūc ergo ieunam⁹ vt elemētū humoris
castigēt in nobis. ne ⁊sentiat false pulcritu
dini veris. Jeunam⁹ ita q̄z ⁊ luxuriam ex
humore et calore nascentē. Estas calida est
et sicca. Tūc ergo ieunam⁹ vt elemētuz ca
loris in nobis castigēt. ne ⁊sentiat incēdio
carnali. Vel tūc ieunam⁹ ⁊ supbiā. q̄ tūc
fruct⁹ terrarz q̄ florēt et maturant supbiēdi
materiā p̄stant. Autūn⁹ est frigid⁹ ⁊ sicc⁹.
Tūc ergo ieiunamus ne aliq̄ lāguore ani
mi arescam⁹ et defluam⁹. et sine pīguedine
olei i tabernaculo eterno iueniamur. Vel
tūc ieunam⁹ ⁊ auariciā. q̄ tūc messes col/
ligim⁹ ⁊ habem⁹. Hiems frigida et humi/
da est. Unde tūc ieunam⁹ ne membra no/
stra fluxu atq̄z luxu soluant in comestatōi/
bus et potatōib⁹ ac p ℞ amor dei negligāt.
Vel tūc ieunam⁹ ⁊ pigriciā. q̄ torpemus
frigore. Jeunam⁹ ergo in dictis q̄ttuor tē
porib⁹ ām. vt p ieunia p̄seruemur a vicijs
et q̄ deliq̄m⁹ in illis purgent. ¶ Bursus
q̄niam q̄libet tpus hz tres mēses. ideo qua
ter ieunam⁹ in anno tres dies. vnū diez ie/
iunantes p mēse. vt sic satis faciam⁹ in die
qō deliq̄m⁹ in mense. ¶ Scō etiā ideo ie/
iunam⁹. Ilam p̄mū ieuniū fit in martio.
scz in p̄ma septimana q̄dragesime. vt in no
bis vtutū germina oriant et in nobis mar
cescant vicia q̄ nequeūt oino extingui. Se
cundū fit in estate i septimana pente. quia
tūc venit spūs sctūs. et nos debem⁹ eē feruē/
tes in spū sancto. Tertū fit in septēbr ante
festū sancti michaelis q̄n fruct⁹ colligūtur
et nos debem⁹ deo reddere fructū bonorūz
operū. Quartū fit in decēbr q̄n herbe mo/
riūt. q̄ et nos mūdo mortificare debemus

¶ Tertio ideo q̄ ver refert ad puericiam
estas ad adolescentiā. autumn⁹ ad maturi
tatē siue virilitatē. hiems ad senectutē. Je/
iunam⁹ ergo in vere vt sim⁹ pueri p̄ innoc/
entiā. in estate vt efficiamur iuuenes p cō
stantiā. in autūno vt maturi p modestiaz.
in hieme vt senes p prudentiā et honestam
vitā ¶ Quarto in in quattuor anni tpib⁹
ieunam⁹. vt de⁹ nobis ꝑseruet omia q̄ ad
hūanū vsum in illis tpib⁹ de terra nascunt

¶ Quinto ad sīficandū quattuor q̄ fue/
runt in illis q̄ttuor tpib⁹. scz ⁊ceptio domini
in vere. natiuitas in hieme. ⁊ceptio iohan/
nis bap̄ste in autūno. ⁊ natiuitas eius in

estate. Sexto ſm hiero. ob diuerſas plagas q̄ illis tp̄ib⁹ acciderūt. In q̄b⁹ aūt dieb⁹ ⁊ q̄re h̄ ieunia fiāt in. xvij. pte ſub ti. ō anno ſolari dicet. Hec ergo ieunia vocāt q̄ttuor tp̄m. q̄a i p̄miſſis q̄ttuor anni tp̄ib⁹ fuūt. Vocāt etiā ieunia triplicia p eo q̄ fiunt trib⁹ dieb⁹ q̄bus hoīes ieunāt in ſeptimana. Antiq̄ eī ieunabāt eiſdē ferijs. ⁊ poſtea ſupaddita ſūt ieunia iſta Vocāt etiā ieunia p̄micia ⁊ q̄ cū i lege p̄ceptū ſit vt p̄micie et decime deo dent. placuit ſanctis patrib⁹ vt dicit augustin⁹ in libro ō doctrina xp̄iana ſoluere decimas et p̄micias tēp̄is. Vnde p p̄micijs inſtituerūt ieunia q̄ttuor tp̄m. Et inde dicta ſūt ieunia p̄miciarū. Idco decimis vō inſtituerūt ieunīū q̄drageſime. Sciendū āt ē q̄ ieunia ỽnalia primo inſtituta fuerūt i p̄ma ſeptimana martij. eſtualia i ſcōa iunij. autūnalia in tertia ſeptēbris. hiemalia i q̄rta decēbris. Sz ꝓpt multa q̄ inde ſurgebant incōmoda ſtatuit leo papa. vt hiemale fiat i tertia ſeptimana aduent⁹. ỽnale in p̄ma ſeptimana q̄drageſime. eſtiuale i ſeptima poſt pente. autūnale vō fiat ſm veterē inſtitutōem. Quare ieunia inſtituta ſūt i dictis mēſib⁹. ⁊ q̄re in eis fuūt ordinatōes. vide in. vj. pte ſub ſabbato poſt dñicam. xvij. et in phemio ſcōe ptis Taue tm̄ i computatiōe ſeptimane ⁊ mēſis ſeptēbris. q̄ſi ip̄e mēſis inceperit in p̄ma vl in ſcōa vel in tertia vel in q̄rta feria. illi dies cōputant̄ p p̄ma ſeptimana illi⁹ mēſis. et tertia ab illa ieunīū fiet. Si vō mēſis ip̄e inceperit i q̄nta vel i ſexta vel in ſeptima feria tūc i ſeq̄nti dñica incipias cōputare p̄ma ſeptimanā. et in tertia poſt illā ieunīū fiet. et ſic dies p̄cedentes nihil operant̄ quantū ad cōputationē ſeptimane ⁊. Ceruntamē ſm p̄mariā ecclie inſtitutōes ieunia veris dicūt p̄ma. q̄ fiebāt in p̄mo mēſe. ſcz ianuario. q̄ apud romanos p̄m⁹ mēſis fuit. Ieunia eſtatis dicūt q̄rta. q̄ fiebāt in quarto mēſe ſcz in iunio. Ieunia autūni ſeptima q̄ fuūt i mēſe ſeptimo ſcz ſeptēbri. Ieunia hiemis decima. q̄ fuūt i decimo mēſe ſcz in decēbri. Iñ Zach⁹. vij. ca. ieunīū p̄mi et ieunīū quarti. et ieunīū ſeptimi. et ieunīū decimi. ſcz mēſis. erit domui iude i gaudiū Sz cū h̄ ieunia recolāt q̄ttuor anni tp̄a vertū ē. quare a gūt i p̄mo mēſe. et i q̄rto. et i ſeptimo. et i decimo. cū p̄ncipia tēp̄or non ſint in his menſib⁹. Vñ deo Sieunīū tractū eſt de veteri lege. Vnde a gūt in illis mēſib⁹ nr̄is ſm numerū mēſiū illi⁹ tp̄is. Iudei ſm lunatōes ieunabāt. ſcz in p̄ma. in q̄rta. in ſeptima. ⁊ in decima. et Sē q̄ō legit ieunīū p̄mi. ieunīū quarti. ieunīū ſeptimi. et ieunīū decimi. q̄ ſicut in p̄ma lunatōne eſt p̄ncipiū ānī illor. ſic ⁊ marti⁹ ē p̄ncipiū anni nr̄i. Q⁹ aūt ieunia noſtra ortum habuerint a veteri lege. apparet ex Sē q̄ a ieunio veris vſq; ad eſtiuale ſunt. xvij. hebdomade. q̄ tot generatōes fuerūt ab abraam vſq; ad dauid. Item ab eſtiuali vſq; ad autūnale ſunt ſimiliter. xvij. ſeptimane. q̄ tot generatōes fuerūt a dauid vſq; ad iechoniam Item ab autūnali vſq; ad hiemale alie. xvij. q̄ tot reges fuerūt a iechonia vſq; ad xp̄um cōputatis regib⁹ illis q̄s mathe⁹ i ſuo euāgelio p̄termiſit.

De alijs ieunijs.

Via de ieunijs

Quattuor tp̄m mētio facta eſt. cōſequēs ē vt de alijs ieunijs Sē agatur. Eſt āt ieunīū cōmune oīm mēbror ſatiſfactio. vt ſcz mēbra ſatiſfaciāt ſm peccatū q̄ cōmiſerūt vel geſſerūt vt ſi gula peccauit ieunet ⁊ ſufficit. q̄ eni ſola fuit i culpa ſola ſit i pena. Similiter ſi oculus. Iñ hieremie. Oculus me⁹ depdat⁹ ē aīe meē. et p feneſtras oculor meor̄ mors intrauit in aīas. Et aug⁹. Oculo nihil eſt nequius. ⁊ ſic de alijs mēbris. Vel ieunīū eſt parſimonia victus ⁊ abſtinētia ciborū. Augustinus dicit. Abſtinīū et pfectū ieunīū eſt abſtinere ab iniq̄tatibus et a carnis voluptatibus. et delectatōib⁹ huius ſeculi. Iñ pius papa ait. Nihil pdeſt orare et ieuniare niſi mens ab iniq̄tate et ab obtrectatōnibus linguā cohibeat. Et ōr ieunium ⁊ ieuno q̄ō eſt q̄ōdā intellectuū in hoīe q̄ ſemp eſt vacuū et ſubtile. ⁊ ſic noſ ieunātes debemus eſſe vacui a ſuperfluis ⁊ a vicijs tam in

corpe q̄z ī mēte. Autoritas ieunij ē ex trib⁹ ex psona. ex loco. ⁊ ex tēpe. Ex psona. q̄ pce pit ds ade ⁊ eue. vt abstinerēt a fructu ligni sciētie boni ⁊ mali. Ex loco. q̄ ī paradiso institutū fuit ⁊ initiū habuit Ex tpe. q̄ ab antiq̄ pceptū ē celebrari. a creatōe nāq̄z bois ī pri mo mūdi exordio dictū fuit ei. ō ligno sciē tie boni et mali ne comedas. et q̄a fuit cele bratū añ legē a moyse. ⁊ sub lege ab helia. et ī tpe grē a xp̄o. Moyses enī nō comedit ne q̄z bibit. xl. dieb⁹. helias q̄z ābulauit. xl. die bus ⁊ xl. noctib⁹ ī fortitudie subcinericij pa nis. et xp̄us. xl. dieb⁹ ⁊ xl. noctib⁹ ieunauit. Fuit etiā celebratū ī sex etatib⁹. nam in ea etate q̄ fuit ab adā vsq̄z ad noe fuit abstinē tia carniū et vini. A noe vo ī post ⁊ fuit cō cessū vinū ⁊ carnes. et sic de ceteris etatib⁹.

¶ Cōmendat ār ieunū exēplis. q̄nā eua q̄z diu ieunauit et abstinuit ī paradiso ⁊ vgo pmāsit. Adā q̄ ieunū violauit a delicijs paradisi in summā miseriā corruit. Helias q̄ ieunauit in celū curru igneo raptus est Moyses post ieūniū cuz deo locutus est. Hierusalē p ieunium liberat a sennacherib⁹ tpe regis ezechie ⁊ esaie. Jona q̄z pdicante pstat venia ninuitis in sacco ⁊ cinere et ie iunio penitētiā agētib⁹ Jeunam⁹ etiā ex emplo apl̄oz. vt dicat sub q̄rta feria pente. Aliud ieunū aliud ē corpis ⁊ carnis. ali ud mētis. aliud auaricie. aliud fastidiētis. aliud dispēsatōis. aliud deuotōis. aliud vo tiue pmissionis. aliud supplētōis. aliud cō passionis. aliud inspirationis. aliud circū spectionis. aliud rōnabile. aliud irrationabi le. aliud q̄litatis siue ponderis. aliud q̄nti tatis. aliud numeri. aliud sume exactōnis. aliud alternitatis. aliud zelotypie. aliud me roris. aliud exultatōis. aliud vanitatis siue ypocrisis. aliud vtutis siue caritatis. aliud inditōis. aliud necessitatis. aliud institutio nis. aliud volūtatis. aliud paritatis ¶ Ja ne ieunū corpis ⁊ carnis ē. q̄n q̄s abstinet a cibis ne numis pinguescat. vel vt ab infir mitate liberet. vel q̄ comedere nō potest. et ℔ nulli⁹ est meriti ¶ Jeunū mētis est q̄n q̄s abstinet a vicijs. vel etiā a cibis ne caro pinguescat lasciuijs. ¶ Jeunū auarie ē est vt burse pcat ¶ Jeunū fastidiētis est q̄ fit vt appetat ¶ Jeunū dispēsatōnis ē q̄ celebrat in vigilijs solēnū dieꝝ ⁊ maꝝ festiuitatū. vt natalis dñi. ¶ Que ō dicūt vigilie. q̄nā antiq̄t⁹ ī pcipuis festiuitatib⁹ duo noctinalia agebāt officia. ⁊ pl̄ius q̄ ad festa veniebat tota nocte ī dei laudib⁹ ī eccle sia vigilabat. q̄ adhuc rome et in plerisq̄z locis ī magnis festiuitatib⁹ p̄sertim sctōrū patronoꝝ eccl̄iaꝝ obs̄uat. Siq̄z lusores et cātatores q̄ veniebāt. et turpib⁹ cātilenis ⁊ salta tōib⁹ ⁊ pmesatōib⁹ et potatōnib⁹ ⁊ forni catōib⁹ ītendere ceperūt. ppt̄ h̄ et mlta alia incōueniētia q̄ fiebāt. hmōi vigilie sūt iter dicte. et instituū vt loco earū fiāt ieunia q̄ ieunia adhuc retinēt nomē officij. Ja cō muniter vigilie ⁊ nō ieunia nūcupāt. Si q̄s tñ ieunaret et honeste ī eccl̄ia vigilaret vtiq̄z bene faceret. put fit ī natiuitate ioh̄ā nis baptiste. ppt̄ eiꝰ reuerentiā. Hec igit̄ in stitutio ꝺ dispensatio. q̄ ieūniū ponit lo co vigiliaꝝ. de ℔ dictū ē. v. pte sub ti. de no cturnis ¶ Jeunū deuotōnis ē ad q̄ q̄s necessario nō tenet. q̄ inferꝰ volūtarium appellat ¶ Jeunū votiue pmissionis est vt si q̄s vouet q̄ certa die ieunabit. vl̄a car nib⁹ abstinebit. Et nota q̄ vota ex discretio nis p̄sensu. comite rōne emissa ꝺ reddēda sūt. iuxta illud. Uouete ⁊ reddite deo vota vr̄a. ¶ Votoꝝ aūt aliud ē necessitatis. aliꝺ spōtanee volūtatis. Necessitatis ē q̄ est fi dei annexū vt q̄ fit in baptismo. puta fidei catholice pfessio. et sathane abrenunciatio et votū obs̄uatōis decē p̄ceptoꝝ legis. ⁊ cō tinētie quā q̄s ī suscept̄ de sacri ordinis vo uet. Et talia vota q̄lqz inuiolabilit̄ obs̄uare tenet̄. Spōtaneoꝝ vo votoꝝ. aliud ē discre tū. aliud indiscretum. Indiscreta sūt vota pueroꝝ et puellaꝝ dū sūt in parentū ptāte. Ita ñ illis volētib⁹ irritari pnt. Si igit̄ puel la infra nubiles annos vouerit castitatem perpetuā licite nubere poterit. parētib⁹ vel curatorib⁹ illā ad ℔ cogētib⁹ Indiscretum ē etiā votū mulieris ī ptāte viri exñtis. Ita ñ si illo inscio vouerit pegrinari vir votū hu iusmodi poterit reuocare. q̄ ipa nō hz po testatē sui corpis. sz vir. Indiscretio etiā at

tēdit qñqz circa puectos ⁊ liberos. vt si fortē qs vouerit ad qđ pficiēdū sufficere neqt. vel in q natura ita debilitare ꝯ posset fieri suu ꝑpr homicida vel qđ sine alteri⁹ licentia cōplere nequit. vel qđ nō ex deliberatōe sed ex ira cū die calore emittit ⁊ talia potius sūt spernēda qz executōe digna ¶ Jeunium suppletōis ē vt si qs vltra pnias sibi a sacerdote iniūctā aliqđ suppleat de suo ¶ Jeiunū cōpassiōis ē. vt si sacerdos alicui dicat p ℞ pctō fac cātari duas missas. ⁊ ieiuna. ⁊ ego p ℞ etiā cātabo et tres dies ieiunabo. propter ℞m nō dz aliqđ recipe. qz sacerdos debet cōpati prīo suo. ⁊ orare pro eo. ⁊ et ieiunare potest etiā dici compassio vt si qs petit a sacerdote pniaz pr̄ suo iniūctā. vt p patre pagat ptē illi⁹ Quattuor ei modis fit hmōi ꝓpassio. qñqz per sacrificia. qñqz p ieiunia qñqz p orōes. qñqz p elemosinaz largitōez ¶ Jeunuz inspiratōis ē. vt ibtō nicolao q adhuc infans ⁊ manēs in cunabulis trib⁹ dieb⁹ i hebdomada a mamilla matris sue abstinebat. vt' vt alij dicūt q̄rta feria ⁊ sexta semel tantū sugebat mamillas ¶ Jeunū circūspectōis ē. qñ p aliq imminēte tēpestate p periculo hostiū. vel p casu cuiuslibet angustie ieunā⁹ ¶ Jeunū rōnabile est. qñ cibū ⁊ potū moderate sumim⁹. nec naturā debilitam⁹. Vñ aplūs. Rōnabile sit obsequiū vestrū. nō i ꝓmeritōib⁹ ⁊ ebrietatib⁹. Jrrationabile est. si qs velit ieunare p duos vel p tres dies. vel p totā hebdomadam qđ nō approbat ds. vult enī hoiez sic ieunare vt cogat vicijs mori. nō vt cogat naturā dissolui. Vñ phibet ieunū qđ qđā faciūt a cena dñi vsqz ad pascha. ¶ Jeunū qlitatis ē. si qs voueat se vlteri⁹ nō comesturum carnes ¶ Jeunū qntitatis est. vt si qs comedat ad pond⁹ vel ad mēsurā nō pl⁹ vna die qz altera. vel si qs voueat se nō comesturū nisi ante pōderis panē ¶ Jeunū numeri ē. qñ qs vouet q̄ de cetero nō comedet nisi vna vice i die. cogitās q̄ comede pluries i die beluaz ē. comedere bis hoim. semel angeloz ¶ Jeunū sūme exactōis ē. i his q̄ nō comedūt nisi olera radices. ⁊ herbas vt iohannes baptista i deserto. ⁊ maria egi-

ptiaca i heremo. que cum duob⁹ panibus tantū iordanem transiēs. austeram vitam i heremo q̄nqz annis egit ¶ Jeunū alternitatis est. vt cuz qs vno die comedit ⁊ alio ieunat ¶ Jeunū zorophegie dr̄ licca cōmestio. a zoros qđ ē siccū et fagin qđ est comedere. Vñ pstian⁹ i zoraphago bisaltij. Sicca vo comestio est vt i fructib⁹ pomis piris castaneis. ⁊ ꝓsilib⁹ Quidā tñ siccam ꝓmestōez appellāt legumia siue cruda siue cocta etiā si lixata comedant cum cochlearī ¶ Jeunū merōis ꝓsistit i vno. scz in abstinētia ciboz. ⁊ fit ppt duo. scz p. pt corpalē absentiā et spūalem sponsi. Hoc repr̄sētat ecclia i tribus q̄ttuor temp⁹. ¶ Jeiunū exultatōnis ꝓsistit i duobus. scz i abstinentia ciboz et mūdanaz rerū. et fit ppter vnū scz pro quadam interne dulcedis p̄gustatione. iuxta illud. Gustate et videte q̄niaz ē. Hoc repr̄sentat ecclesia i vigilia et hebdomada post pente. vtrūqz vero repr̄sentat i tempe aduentus. put ibi dictum est. Est ergo duplex ieiunū. scz tribulatōnis et gaudij. siue merōis ⁊ exultatōis. sicut habetur i glo. super illo loco Mat℞. ix. c. Numqđ possunt filij sponsi lugere q̄z diu fuerit spōsus cū eis. ¶ Jeiunū vanitatis siue simulatōis ꝯ fictōnis est i ypocritis. ¶ Jeunū vtutis siue caritatis est i sanctis et pfectis ¶ Jeunium indictōnis est. vt in die beati marci. ¶ Jeunū necessitatis est in pfectis ¶ Jeunium institutōis est ieunuz quadragesime. et alia a sanctis patrib⁹ instituta. que quare instituta fuerint iam dictum ē. et dicetur sub ti. de capite ieiuniorū. Et nota q̄ ieiunū indictōis necessitatis ⁊ institutōis ad idem referunt. Jeiunia necessaria scz p ecclīam instituta et indicta. sūt ieiunia q̄ttuor temporū. vigiliaz aplorū. natiuitatis dñi beati iohannis baptiste. oīm sanctorū. assūptōis beate marie. beati laurentij. quadragesime. et sexte ferie p̄ter illas que sunt inter pascha et pentē. et p̄ter q̄z si natiuitatē dñi in ea venire ꝓtingat. nisi tunc aliq̄ voto vel religione sint astricti. ¶ Dicunt tñ q̄dam q̄ ieiunū sextis feriis nō est necessitatis. nisi quo ad carnes. alioq̄n non liceret cistercie-

sibus illud mutare. Sed et sm leonē papā licet nō sit necessitatis sabbato a carnibus abstinere rōnabilis tamen ꝯsuetudo. et canon Inno. aliter interp̄tatur. eo q̄ i illo triduo post passionē dñi tota fides i sola btā v̄gine maria remansit. Generalia q̄z ⁊ specialia ieiunia p ep̄os i sinodis et concilijs instituta solui non debent. ¶ Siq̄dem ad necessaria ieiunia tenet̄ dolicapaces cum et ip̄i delinquere possint. dispensari tamen potest circa hoc cum impuberibus. et etiā cum constitutis in maiori etate. et cum senibus et infirmis ac debilibus. Mulieres vero licet propter virorum prohibitionem ieiunia votiua volūtaria dimitt̄e debeant put supra tactū est indicta tñ p eccl̄iam nō. licet ⁊ i illis sacerdos forte ꝓpt̄ scandalum cū eis valeat dispēsare. Alit̄ ei indicta ieiunia redimi pecunia vel alio mō nequeunt nisi casualis necessitas subsit. Tūc ei bene p̄nt redimi vel cōmutari. sic ⁊ ieiuniū festi q̄d est die lune fit i sabbato. Vñ ⁊ i q̄busdā locis i q̄bus sunt ecclesie sancti q̄ntini non ieiunat̄ in vigilia sctōꝝ omniū. sed die tertio p̄cedenti. de hoc dictum est i ꝓhemio secunde ptis. Posset etiam statui vt q̄daz dicunt. vt in dictis ieiunijs bis paruz tamen comederet̄. sicut faciūt cistercien̄. opantes q̄ ad tollendū scandalum et caritatem seruandaz aliq̄d pregustant. nec propter hoc ieiuniū p ecclesiam indictū soluere dicunt̄. ¶ Voluntaria vero. scz ad que aliq̄ voto vel ꝓposito se astringunt vel etiā que sacerdotes p̄ter indicta ꝓpter peccata imponūt licet cōmutare et redimere. etiā si nulla causa subsit dūmodo vltior sit ꝯpensatio. Ceterum comedere ante horā comedendi. ⁊ añ missaz i ieiunijs statutis ⁊ necessarijs mortale peccatū esse sacri canones affirmant. i volūtarijs vero veniale. ¶ Circa vigilias apl̄oꝝ notandū ē q̄ ē ieiuniuz paritatis qñ vicz paria sctōꝝ merita pariter ieiunamus sic ptz i vigilijs btōꝝ iacobi ⁊ bartho. ⁊ aliorum apl̄oꝝ. q̄ nō habēt ieiunia institutōis. in q̄b⁹ ieiunam⁹ p eo q̄ fuerūt apl̄i. q̄niam alij apl̄i vigilias habēt. Cum eni sint in meritis pares. decet vt omēs habeant ieiunia.

Unde ꝯciliū bracareñ. dicit q̄ oīm apl̄orū vigilie sūt ieiunāde p̄ter vigilias apl̄orum philippi et iacobi et iohannis euangeliste. Eccl̄ia tñ gallicana nō tenet. nisi d̄ sex apostolis. et de q̄ttuor eoꝝ ieiunijs. Petrus et paul⁹ habent pariter vnū. q̄r eadē die passi sunt. symon et iudas habent aliud. matheus habet tertiū. andreas quartum. In vigilijs istoꝝ ieiunandū est. vt sicut illi passi sūt pro xp̄i noīe. sic et nos cum eis compatiamur. si cum eis conregnare velim⁹. De alijs vero apostolis institutū non est ꝓpt̄ aliqua impedimenta. Ecce eni festum philippi et iacobi est īter pasca et pente. q̄d tempus gaudij est et leticie. id̄oq̄z tunc nō est ieiuniū. Si opponat̄ de ieiunijs letaniarum. Rñdet̄ q̄ necessitas īteruenit. put ibi dicet̄ vel id nō est ieiuniū necessitatis sz voluntatis. Et de eo q̄ q̄dam ꝓpter expectatōem sāctispiritus ieiunant ab ascensione vsq̄z ad pente. pro eo q̄ apostoli dicunt̄ hoc tempe ieiunasse. Rñdet̄ q̄ nulla scp̄tura autentica dicit apl̄os tūc ieiunasse. Unde tūc ieiunandū non est. q̄r illud temp⁹ est de tp̄e pascali. In vigilia tñ pente. bñ ieiunanduz ē. vt p ieiuniū mūdati et purificati spūm sanctū digne suscipe mereamur. Item iacob⁹ zebedei frater iohannis euāgeliste occisus est ab herode in dieb⁹ azimoꝝ. q̄re ieiuniuz non habet. nec etiā tūc de illo festū celebrat̄ put in vij. pte sub ip̄i⁹ festo dicet̄. De beato bartholomeo cui⁹ festū celebrat̄. ix. kalend̄ septembris d̄r q̄ fuit excoriat⁹. ⁊ sequēti die obijt. et sic si haberet vigilā oporteret q̄ essz tertia die ante. q̄d esset ꝯtra normā alioruz festiuoꝝ ieiunioꝝ. Quidam aūt celebrant festum excoriationis. alij obitus et melius Sed sicut in concil̄. bracareñ. cauet̄. in hoc ꝯsuetudo cuiuslibet eccl̄ie est obseruanda. Barnabas aūt nō hz ieiuniū. q̄r nō ē d̄ numero. xij. apl̄oꝝ. nec d̄r apl̄us nisi q̄r cū esset soci⁹ paulus missus fuit ad p̄dicandū. Vñ. Segregate mihi barnabā et paulum. De beato q̄z thoma non est ieiunium statutū. q̄r ei⁹ festū est in aduentu dñi. vbi ꝯtinuū ē ieiuniū. Mathias etiam ieiuniū institutionis nō habet. q̄r frequent̄ festum illi⁹ solet

ꝯtingẽ in sexagesima et semp est ĩ septuage
sima et tũc ẽ tps ieiunij. Vel qꝛ nõ fuit de p̃
mitiuis aplis sꝫ post passionẽ dñi sorte ele-
ctus est. et p electõem aliorꝫ loco iude cõsti
tutus Vñ ꝓpha. Et epatum eiꝰ accipiet al
ter. Decretalis tñ dic̃ q hꝫ vigiliã ⁊ ieiuniũ
nec est vis siue istud festũ fiat ĩ p̃ma die bi-
sextili siue ĩ scda. put ĩ. viij. pte sub anno so-
lari dicet̃. Johãnes euãgelista festũ hꝫ ter-
tia die post natale dñi. et tũc nõ est ieiuniũ.
tũ ꝓpt̃ festa tũc occurrẽtia. tũ qꝛ ipe die illa
nõ obijt. imo ĩ die festi beati iohãnis bapti
ste. Si tñ fieri posset bonũ essꝫ ĩ oĩbꝰ aplorꝫ
vigilijs ieiunare. Btũs laurẽtiꝰ solus inter
martires. et solꝰ btũs martinꝰ ĩter ꝯfessores
ieiuniũ habẽt. Porro dicũt q̃dã q ñ soluit
ieiuniũ licet peccet q̃ in ieiunijs ĩdictis p̃ter
q̃ꝫ ĩ q̃dragesima comedit casiũ et oua. Alij
ꝯtradicũt. Ex cã tñ in aliq̃bꝰ locis hꝫ posset
ꝯcedi. De ieiunio itaqꝫ q̃dragesime Greg̃.
ita dicit. Par aũt est vt q̃ his diebꝰ a carne
a ĩaliũ abstinemꝰ. ab oĩbꝰ q̃ꝫ q̃ in semẽtinã
trahũt originẽ carnis ieiunemꝰ. a lacte vi-
delicet caseo et ouis. Quidã ãt heretici di-
cũt q christiani nũq̃ꝫ deberẽt carnes caseũ
et oua comedere. qꝛ vt dicũt hꝫ nõ legit̃ ĩ no
uo testamẽto. imo apli iudicauerũt absti-
nere ab ĩmolatis simulacrorũ et sanguine
et suffocato. Et aplus. Si esca scãdalizaue
rit. f. m. n. m. c. in. e. Et alibi. bonũ ẽ nõ man-
ducare carnẽ. neqꝫ bibere vinũ. Non legit̃
etiã vt dicũt q xp̃us ex aliq̃ creatura eorꝫ q̃
mouẽt̃ discipulis ad mãducãdũ daret. nec
etiã ante se mãducari sineret. preter pisces.
nec ex fructu alicꝰ creature q̃ moueat se. ex-
cepto fructu apũ. Electuarijs vo nõ aliter
vti lꝫ nisi sic̃ alio delicato cibo. Secꝰ ẽ ĩ me-
dicina curatiua. Preseruatiuã tñ vbi nul-
lũ est signũ instãtis infirmitatis recipe nõ
licet. Quidã tñ dicunt q p nulla medicina
nec etiã p electuarijs ieiuniũ soluit̃. nec etiã
p potu ante cibũ vel post. Sic enĩ videt̃ in
ductũ ex ꝯsuetudine ecclie ieiunãtis et hoc
tolerãtis. Senescalci autez vel quilibet alij
seruitores vel portãtes exenia. nõ soluũt ie-
iuniũ si p̃gustãt cibos ante dños forte de
toxico dubitãtes Quibus etiaꝫ casibꝰ mo-
nachi abbatibus seruiẽtes. ⁊ alij seruitores
possũt carnes p̃gustare. Idẽqꝫ ẽ etiã d̃ me
dicis p̃gustantibꝰ medicinas Tempe ieiu
niorꝫ p̃ciose vestes deponũt̃. et humiles as-
sumũt̃. ⁊ carnes tã solide q̃ꝫ liq̃de dimittũt̃

Sed cũ pisces sint caro q̃re hꝫ tpe come-
dunt̃. Rñsio deꝰ nõ maledixit aq̃s. q̃niam
p aquã baptismi futura erat remissio pctõ
rũ. hꝫ ei elemẽtum dignissimũ est qd̃ sordes
abluit. et sup qd̃ spũs dñi añ mundi ꝯstitu
tionem ferebatur. Terre vero maledixit in
operibꝰ hominis. inde est q omne genꝰ car
nis quod in terra versatur tam quadrupe
dia q̃ꝫ aues in ieiunijs non licet comedere.
Et licet quedam aues circa mare versent̃
et in aquis. et quedã in eis vel ex eisdez na-
scant̃. magis tamen ad naturã terre a qua
nutrimẽtum percipiũt quo ad hoc ꝑtinere
dicũtur. Adhuc cũ q̃dam pisces sint haben
tes ex vna parte formã quadrupedis ani-
malis et ex altera piscis vt biuerus. in ieiu-
nijs possunt comedi ex parte q̃ piscis vide-
tur. ex alia vo minime. Adhuc pisciũ vsus
sm Grego. ita xp̃iano reliquit̃. vt hꝫ ei infir
mitatis solatiũ nõ luxurie pariat incendiũ.
Deniqꝫ q̃ a carne abstiet nequaq̃ꝫ sũptuo
soria marinarꝫ beluarꝫ cõniuia p̃paret. Ve-
nuꝫ q̃ꝫ in ieiunijs sic bibere p̃mittimur. vt
ebrietatem oĩno fugiamꝰ Vnde in penitẽ-
tiali romano statutũ est vt penitẽs paruis
pisciculis et mediocri ceruisia tẽporate vta
tur. Postremo notandũ est q sic̃ ait greg̃.
in omelia illiꝰ euãgelij. Homo q̃daꝫ diues
fecit cenã magnã. refectio corpis in diebus
ieiuniorꝫ post quã nulla alia parat̃ nõ prã
diũ sed cena vocat̃.

De officio quarte ferie.

Nunc ad huiꝰ diei
officium redeamus. Siq̃dem in
hac quarta feria examinant̃ ordi-
nandi an sint ydonei ad suscipiendos ordi-
nes vel nõ. quoniã in quarta etate leuite a
dauid et salomone ad templi misteria di-
stributi sunt. Et inde est q due lectões legũ
tur ad missam. quarꝫ p̃ma que legitur sub
tono nocturnali. declinante. significat vetꝰ

testamentū. z scđa q̄ legit sub cōmuni tono
sz alcēdēte. sīficat nouū testamētū. ad sīg/
ficandū ordinādos ī vtroq; testamento de
bere eē ītēctos. mōnēdi ei sūt q̄ ad ordinē
sacrū ꝓscēdūt q̄ habeāt noticiā legis z pro/
phetaꝝ q̄b⁹ possint alios erudire. Ifđma
lectio ē. Erit in nouissimo. esa. ij. c. Scđa ē.
Locut⁹ ē dñs. esa. vij. c. Sz z lex z ppbe q̄r/
ta mūdi etate viguerūt. z doctrinā ieiuno
rū habē⁹ a veteri testamēto vt pmissum est
semel genua flectūt. q; tā ī lege q̄z ī ppbetis
ds vn⁹ coli pcipit. Quotiēs āt ī q̄rta feria
due lcōes legūt. totiēs ī anno i primo sab/
bato pñt generalit ordies celebrari. qđ seri/
es cōtingit vicz ter ī q̄dragesima. et ter ī tra
q̄dragesimā. ō q̄ dictū ē ī pbemio scđ̄ ptis.
In sertis vo festis ieunioꝝ q̄ttuor tēporuꝫ
vna dūtaxat lectio ad missā legit. q; lex z pro/
phetē q̄ fuerūt ī q̄rta etate ī vno euāgelio in
serta etāte recapitulant. Sane hui⁹ q̄rte fe
rie euāgelīū ē. Mđiss⁹ ē āgel⁹ ⁊c. qđ ē luc. j. c.
In q̄ paranumphi recitat annūciatio. vgi
nis ꝓsensus. z dñi incarnatio. q̄ ppheticis
tubis fuerāt añ declarata. Eñ pcinit ppbe
ta introitū. Rorate celi desup z nu. plu. ius.
Esa. xlv. c. Rorare dicit z pluere. q; descēdit
pbū in aulā ecclesie vginis. sic pluuia ī vel/
lus. Celos dixit z nubes angelos z ppbas
q̄ enarrāt glām dei. In ppbetica lectōe. Erit
in nouissimis dieb⁹. q̄ ē Esa. ij. c. a q̄ de mō/
te dñi q̄ de puō lapide creuit in montē q̄ re/
bit ī domo iacob. Eñ recte subdit ī gduali.
Tollite portas pnci. ve. et introibit rex glie.
Et q̄s alcēdet in mōtē dñi. In epla ī lcōe
Locut⁹ ē dñs ad achaz ⁊c. q̄ est Esa. vij. ca.
manifeste a q̄ de btā vgine. cui rite succinit
gduale. Mđrope ē dñs. et ne q̄ surrepat dubi
tatio subdit in offertorio. Cōfortami. Alle
tā ecclesie dicūt. Aue maria. qđ sumit ex di
cto euāgelio. Cōmunio ē. Ecce vgo. esa. vij.
ca. In matutinali vo officio ī q̄busdam ec
clesijs psalmodia finita diacon⁹ subdiaco/
nus z acoluti ī albis cū candelabris z thuri
bulo ꝓcessionalit iussu plati ad pulpitum
pergut vbi diacō⁹ pnūciat euāgelīū. Mđis/
sus ē. et el⁹ omelias. deinde incēsat altare. et
postea ipe z subdiacon⁹ sedēt. donec vnus
acolut⁹ incensauerit chor. qđ q̄dez fit ob re/
uerentia dnice annūciatōis. q̄ in ipo euan
gelio cōtinet. Mđtempe plat⁹ illos mittit. ad
notandū q; ds pater ppbas pmisit ad pnū
ciandū dñi incarnatōez futurā. et gabrielez
angelū misit ad annūciandū eam virgini
marie. Diaconus euangelīū pnūcians est
angelus annūcians vgini q; cōciperet. Al/
taris thurificatio est spūssancti ipi virgini
obumbratio. Mđinistroꝝ q̄es siue sessio est
ipius vginis timor. et cogitatio qualis essz
angeli salutatio. Thoris vo thurificatio est
patruz illi⁹ tempis de filij dei incarnatōne
diu desiderata exultantium gratiarūactio
et ꝓgratulatio.

De sexta feria.

In sexta feria una tantum lectio ad missā legit. quia
actor nouī et veteris testamenti ō
q̄b⁹ pmissum est vnus sol⁹ ds est. et quia ex
vtroq; testamēto vnū euangelīū factum ē.
Et est epistolaris lectio. Egredie vga que
est esa. xj. c. et manifeste de aduētu dñi et de
beata vgine intelligit. q̄ cum esset vgo ima
culata ppe fuit. Idoq; in introitu eccles̄ia
pcinit. Mđrope esto mihi. et ī vsu. Beati i/
maculati. et ad id ptinet euangelīū. Exur/
gens maria. quod est Luce. j. c. Graduale
Ostende nobis dñe. Et offertoria Deus tu.
Vel in alios. Audi israel. scđm respiciūt
aduentū. quē q; celi enarrauerūt. i. apli pre
dicauerūt. in secūdo aduentu cum dño iu/
dicaturi. Idcirco est hodierna statio ad san
ctos aplos. de q̄b⁹ habet in cantico vginis
de q̄ fit mentio in pmisso euangelio. vbi dr.
Deposuit potētes ō sede. id ē. superbos scri
bas et phariseos. et exaltauit humules. id ē.
apostolos. Et in cōmunione. Ecce dñs ve
niet. Zach. vlti. c

De sabbato.

In die sabbati qui
cunq; q̄ttuor lcōes de veteri testa/
mēto ad lcōem illaz. Angel⁹ dñi.
q̄ sumūt de lege et ppbis. Et ī q̄busdaz ec
clesijs pnm est. Clamabūt. q̄ est Esa. xlv. ca.

Scda ē. Letabit̄. q̄ ē eiusdē. xxxv. c. Tertia ē Sup montē. q̄ ē eiusdem. xl. c. [illegible] est. Thesto meo. q̄ ē eiusdē. xlv. ¶ Jdo ät q̄ttuor. q̄ q̄ttuor sūt ordines bñdicentiū deū. vicz prelati. clerici. religiosi. et laici siue ꝓplus. q̄s psalmista enumerat dicēs. dom⁹ ilr̄ bñdicite dñm. p ℞ ꝓplus. domus aaron bñdicite dñm. p ℞ plati. dom⁹ leui bñdicite dñz. p ℞ mīstri. q̄ timetis dñm bñdicite dñm. p ℞ religiosi itelligūt. Jdeuma ergo lctō ptinet ad ꝓplm. Scda ad platos. Tertia ad mīstros Quarta ad oēs religiosos. Jn his ei lctōibus informāt ordinādi. vt ad exēpla sctōz patz dictoz q̄ttuor ordinū cū eis bñdicant dñm. siue vt bñdictio illoz veiat super eos. Vel iō q̄ttuor legūt. q̄ ieunās dz hr̄ē q̄ttuor cardinales vtutes. sczt pantiā. q̄ ipm ieiunū tpantia ē. Jdeudētiā. Vñ apls. rōnabile sit obsequiū vestz Fortitudinē. Vnde puer. vlt. de muliere forti. i. dē ecclia. Accīxit fortitudine lūbos suos. Quia oportet nos multū laborare ad ℞ vt caro nrā mūda sit. qđ cū magē fit pugna. q̄ valde corrupta est et spīnas ⁊ tribulos germiat. et idō cū magē attritōe veit ad ādoꝛē. sicꝫ bissus. Et iustificiā. Vñ esa. Et erit iusticia cingulū lūboz ei⁹ ⁊ fides cinctoꝛiū renū ei⁹. dexpō loq̄t in mēbris. Q̄n ei erit iusticia i terra recedūt latrones. silr̄ q̄n iusticia fit in nob recedūt pauī mot⁹ ⁊ nō supant. lz in nob habitēt Si vo nō fiat iusticia nō recedūt. Vñ esa. Quia nō fecim⁹ iusticiā nō recesserūt habitatoꝛes ēre. vbi ē iusticia. ibi ē pax Fides ātē cictoꝛiū renū ei⁹ Quia vt dic gre. Despect⁹ trenoꝛ restringit fluct⁹ carnaliū voluptatum. Vñ si ieunas a cibis coꝛpis optet vt ieunes a cibis demonis. ⁊ comedas cibos mētis. Qui ät sic ieunāt nō nocebit eis ignis tribulatōis. nec ignis mūdan⁹. sicꝫ nec trib⁹ pueris nocuit ignis fornacis babilōis. Et iō seq̄t lctō danielis. xij. c. Angel⁹ dñi. Jdirecēdit ät ipa lctō ordiatōz clericoz. ad notādū q̄ nemo rite ptat ad sacratōz accēdere nisi pus trā ieat p fornacē. q̄z i fornace dñm bñdicat. iuxta illō sap. Vasa figuli pbat fornax ⁊ dies iustos tēptatio tribulatōis. q̄ q̄ ad sacrū accedūt misteriū. pbādi sūt camino

multaz tribulationū ⁊ tēptationū. iuxta illō apli. Et hi pbent̄ primo ⁊ sic mīstrēt. ppt ordinādos ei legit̄ ad significandū q̄ sic vuere debēt vt nō noceat eis aliq̄s ignis regis babilonis. i. dyaboli. sic ignis trib⁹ pueris nō nocuit Et sequūt bñdictōes. sczt himn⁹ Bñdict⁹ es dñe ⁊c. Quia p⁹ pbatōez coꝛonāt. et dño bñdicūt. Et i fine subiicit vl⁹. gl̄a pri ⁊ fi. ⁊c. i laudē ⁊ honoꝛē trinitatis. qđ nō fit post psalmū. bñdicite. tū q̄ i vltimo vsu fit mētio de p̄ē et filio ⁊ spūsctō. tū q̄ ibi un facto trīū pueroꝛ tota trinitas fuit ꝺhonesta ta. ℞ vo vsus p̄cedētes ad soli⁹ p̄is ptinent laudes. et in ordinandis trinitas honorāt. Thoꝛo ät lz sedere diū lctō ipa dz. lz ñ i cātu. Aliud ei sīficat ipa lectio i legēdo. et aliud in cantādo. Vñ tūc stare debet epūs ⁊ cler⁹. q̄nā nō debem⁹ quiescere q̄ scim⁹ pueros illos p deo laborasse. Dicūt ät in sabbatis ieunioꝛ. vij. lctōnes euāgelio ꝓnumerato eo q̄ septē sūt ordines. Et q̄dam dicūt. xij. p eo q̄ antiq̄t⁹ rome et adhuc in ꝓstantinopoli fieri dz. legebāt grece et latine. et legebant xij. lctōes ꝓpter xij. lectoꝛes q̄z ser erāt greca et ser latini. Erāt tñ solūmodo ser in sententijs. q̄nā ille ser sine euāgelio q̄ legebāt latine legebāt. et grece. sicut si dixerim⁹. amen. et postea dixerim⁹. verū nō idō due res erunt q̄b⁹ latina lingua incognita erat. Erāt etiā latini pmixti q̄b⁹ greca incognita erat. Et ℞ fiebat ad notandū vtriusq̄z ꝓpli vmonez. Tetez ad oꝛōem q̄ dz post lctōem. Angel⁹ dñi. sczt deus q̄ trib⁹ pueris ⁊c. non flectit ecclesia genua. lz in oꝛoib⁹ aliaz lectionuz ad flectere et ꝓter q̄z in octauis pente. ad ostendē dū q̄ ecclia ꝓformis ē trib⁹ pueris. Fecit ei nabuchodonosoꝛ statuā. et cogebat omēs adoꝛare eā. Sed tres pueri cū daniele noluerūt genua flectere ante statuā. Tales debent esse ordinādi. q̄ ante statuā. i. ante mūdi gloriam genua nō flectāt. Quare clerici ordinent̄. et q̄re in sabbato. dictū ē in probemio scdē ptis ¶ Quidā ꝓferūt sacros ordines inter lectōem angel⁹ et epistolaz pauli. vt post ordinatōnē ꝓponāt ordinatis ꝓpām et euāgelū ad instar boni pastoris

siue patris q̄ mittēs filiū monet eū q̄d ⁊ q̄li
ter actur⁹ sit. Ordinati ꝑ capellas mittendi
ꝑ epl'am monent̄ vt alios corripiētes bn̄di
ctionē quā acceperūt custodiāt. ꝑ euange/
liū v'o d'r eis. Eūtes docete oēs gētes. Non
nulli etiā subdiaconatu añ epl'am rōne p̄/
missa p̄stito ꝯtinue post eā diaconatū ⁊ sa
cerdotiū p̄bent. q̄b⁹ p̄stitis in vocē letabun
dā erūpūt dicētes. bn̄dict⁹ es dn̄e. eo q̄ hi p̄/
sertim ordīes inuitant̄ ad laudes. Et p̄stā/
tur citra euāgeliū. q̄r moyses et aaron leui
tas in tabernaculi mīsteriū ordinauerunt
et xp̄us. lxxij. ordinatos ad p̄dicandū misit
Debet aūt legi epl'a. scz Rogam⁹ ꝛc. q̄ est. ij
ad thessal'. ij. c. ab aliq̄ de ordinatis [illegible] ipsa.
q̄r eps dz p̄us ordīatos āmonere et postea
ad maiorē āmonitōem epl'am illis tradere
Preterea ordinat⁹ doctrinā sibi in ordina
tione traditā ꝑ h̄ se deducere ī opus oñdit.
Et ꝓpter eandē etiaz rōem vn⁹ de nouiter
ordinatis legit euāgeliū. Anno q̄ntodecīo
q̄d est Luc. iij. c. Post epl'az etiā cantatur
tract⁹. q̄ significat grauitatē. quaz sacrat⁹ seu
ordinat⁹ seruare debet. ne in supbiā elatus
in laqueos incidat dyaboli. Cōmunio est.
Exulta satis. q̄ est Zach. ix. ca.

De dn̄ica quarta aduent⁹ dn̄i.

In quarta dn̄ica
aduēt⁹ p̄mum rn̄sorīū in noctur/
nis est. Canite tuba. q̄d sumptuz
est de iohele. Antiq̄tus enī iudei canebant
tubis ad inuitandū homīes ad nuptias. ⁊
ad solennitates et ad mouendū castra Vñ
nūc p̄cepit dn̄s p̄latis vt cantēt tubis inui/
tantes gētes ad nuptias noui regis quarū
dies instat. scz dies natalis dn̄i. in q̄ xp̄s de/
spōsauit sibi hūanā naturā s̄m q̄d d'r in p̄s
Et ipse tāq̄z sponsus ꝓcedens de thalamo
suo Canite igit̄. q̄r ꝓpe sunt nuptie. Et pro
pter p̄missam cām cātores hac septimana
alti⁹ solito vocē suā exaltāt in rn̄sorijs ⁊ in
introitib⁹. vt si p̄us sopore negligētie oppres
si lectionib⁹ excitari noluim⁹ saltē vocifera
tionib⁹ ⁊ tumultu cantuū excitemur. Siq̄/
dem in. vij. annis ante annū iubileū p̄cepit
dn̄s canere tubis. ꝓ ip̄i⁹ āni instātis leticia

In hac autē historia hui⁹ dn̄ice partim ex
ꝓphetis. partim ex euāgelio cōpilata com/
munia vtriusq̄z decantant̄ aduent⁹. ⁊ p̄ser
tim vocatio gentiū declarat̄ ꝑ xp̄i aduētuz
vbi in ꝑsona apl'orū vel doctorū d'r. Canite
tuba vocate gētes Sane gētilitas vidēs
calciatā fore diuinitatē ī vtero v'ginali cla/
mat ad eā in introitu dicēs s̄m q̄sdā eccl'ias.
Memēto nr̄i dn̄e in bn̄placito ꝓpl'i tui. h̄ ē ī
filio in q̄ bene cōplacuisti ex milibus ꝓpl'i. q̄
fuit tu⁹ ab initio mūdi. Et ideo ꝯgratulat̄
alteri in epl'a dicēs s̄m q̄sdaz eccl'ias. Gau/
dete. q̄ est ad phil'. iiij. c. Sz et iuxta ꝯsidera
tionē vteri virginalis cantat in g̃duali ꝓpe
dn̄m esse et celerē ei⁹ aduentū. In all'a vero
veni dn̄e. et in offerenda. ꝯfortamī. et ī com
munione. ecce v'go. desiderat ⁊ ꝯsolat̄. ⁊ cāz
ꝯcludit ꝯsolatōis Porro ad ostēdēduz
desideriū antiq̄ꝝ patrū. in fine aduent⁹ cā/
tantur. vij. antiph̄e. vnaqueq̄z s̄m ordinem
suū sua die vsq̄z ad natale. q̄ incipiūt ab. o.
Prima est O sapientia ꝛc. Sūt aūt septez
q̄r dirigunt̄ ad xp̄m in q̄ requieuit spūs sa/
piētie et intellect⁹ spūs ꝯsilij et fortitudinis.
ꝛc. Per q̄ septē dona sue incarnatōis nob̄
grām ministrauit. ꝓut in ip̄is septem anti
phonis apparet. Sūt etiā septē. q̄r cantant̄
in designatōne antiq̄ꝝ patrū. q̄ septenario
seruiētes aduentū dn̄i expectabāt. Vnde ī
omnib⁹ d'r veni. Vel septē sunt ꝓpter septē
dona spūssancti. q̄ xp̄s veniens largitus est
mūdo. et ꝑ que expectantes illuminati sūt.
Et sunt omēs secūdi toni. Primo q̄r que/
libet loquit̄ de vtroq̄z aduentu. Secundo
q̄r signant nob̄ geminam dilectōem. scz dei
et ꝓximi. Tertio ꝓpter geminā xp̄i. ad quē
dirigunt̄. naturam. Vnde. gemine gigas
substantie. Quarto q̄r ipse antiphone no/
tant desideriū. tam antiquoꝝ patꝝ expectā
tiū p̄mū saluatoris aduentū q̄z moderno/
rum expectantiū secundū. Omēs ergo sūt
secūdi toni. in signū q̄ secundū expectam⁹
aduentū. Et aduerte. q̄r ille q̄ h̄nt ī p̄ncipio
v'ba ꝑtinētia ad diuinitatē. ꝑtinēt ad eos q̄ ex
pectāt p̄mū vt o sapīa ⁊ o adonai. Adonai
aūt interpretat̄ dn̄s. quia dominatur cūcte
creature. vel quia oīs creatura dn̄atui ei⁹

seruit. Ille vo q̄ habēt vba ptinēcia ad hūa
nitatē ptinēt ad expectātes scōm. vt o radix
iesse. et o clauis dauid. Sūt etiā qdā q̄ vtriq3
q3 venūt. vt o rex gentiū. Mā dei filius or
rex p̄m diuinitatē. iuxta illud. Deꝰ iudiciū
tuū regi da ꝛc. et etiā p̄m hūanitatē. iuxta il
lud. Bñe ī vtute tua letabit̄ rex ꝛc. Sepius
tñ p̄m hūanitatē rex or. q2 p̄m eam vnctꝰ est
oleo leticie p̄ participib⁹ suis. Rursus eccle
sia in his septē antip̄is oñdit multiplicia
tē morbi sui. et ad quālibet petit remedium
sui morbi. Mam añ filij dei aduentū in car
ne eam⁹ ignorātes siue ceci. penis etīs ad
dicti. seruitio diaboli. mala pcti p̄suetudīe vi
ci. tenebris obuoluti. erules a patria expul
si. Jdoq3 indigebā⁹ doctore. redēptore. libe
ratore. eductore. illuminatore. et saluatore.
Quia igit̄ ignorātes eram⁹. iō ab ipo do
ceri indigebā⁹. Ūñi p̄ma antip̄a clama
m⁹. O sapia q̄ ex ore ꝛc. Ecc. xxiiij. et Sap.
viij. et Esa. xl. c. Quia vo pax̄ p̄desset. si do
ceremur et nō redimeremur. iō in sēda ab
ipo redimi postulā⁹ O adonai. ꝛc. Exo. vj
et xiij. et. iij. et. xij. et xx. ca. Sz q2 nil. p̄desset si
essem⁹ docti et redēpti et adhuc post redem
ptionē detineremur captiui. iō ī tertia peti
mus liberari. O radix yesse ꝛc. Esa. xl. et. lij.
et. lx. c. Sz qd̄ p̄desset captiuis si essent redē
pti et liberati si tñ nōdū essent ab oi vinculo
absoluti. vt scz sub pcto essent ꝛ vincti. libere
q̄ vellēt ire nō possent. ꝛ iō in q̄rta ab oībus
peccati vinculis educi petim⁹ O clauis da
uid. ꝛc. Apoc. iij. et Esa. xlij. et Luc. j. c. Jdcir
tea q2 hi q̄ diu fuerūt ī carcere oculos ha
bēt obtenebratos nec clare videre p̄nt. ideo
post absolutōz a carcere restat nos illumi
ri. vt videam⁹ q̄ ire debeam⁹. et iō in quīta
Z petim⁹ O oriēs splēdor. ꝛc. Zach. vj. Sap.
vij. et malach. vlt. et luc. j. c. Sz si essem⁹ do
cti et ab inimicis penit⁹ liberati ꝛ illumīati
q̄d valeret nisi deberem⁹ saluari. iō in dua
bus seq̄ntib⁹ peti⁹ saluari. O rex gentiū ꝛc.
aggei. ij. et. j. pe. ij. et eph. ij. et gen. ij. c. in qua
petim⁹ salutē gentiū. et O emanuel. ꝛc. esa.
viij. matth. j. ꝛ esa. xxxiij. ꝛ gen. penul. c. in qua
petim⁹ salutē iudeoꝝ. Jo q̄busdā vo eccle
sijs addūt alie due. p̄ma in honorē b. de gi
nis q̄ cepit. sēda p angelo q̄ ad vginem in
troiuit. vel in honorē sancti thome cui festū
tūc accidit. Bue q̄dem addūt vt pficiat no
uenarij numerꝰ. ad designandū q̄ p septez
dona spūssancti puenientē ad. ix. ordines an
geloꝝ. q̄z q̄libet desiderabat xpi natiuitatē.
vt impleret̄ numerꝰ illoꝝ q̄ de celo ceciderūt
Quedā etiā ecclie cantāt. xij. q̄ exp̄mūt. xij.
pp̄has q̄ xp̄i aduentū p̄dixerūt. quē etiā. xij
ap̄loꝝ testimonia roborauerūt. ex q̄. xij. tri
bus. et. xij. signati saluantur. Sz nō sūt nisi
septē habētes veni. Omēs aūt incipiūt p. o
qđ potiꝰ admiratiue ponitur q̄z vocatiue.
Cantāt in vespis. q2 dñs venit in vespa mū
di. Hic est helias q̄ sero carne ꝛ ī mane pa
ne venturꝰ. dñs scz noster qui in vltima etate
mūdi carnē assūpsit. et diluculo resurgens
in panē angeloꝝ transiuit. Et nota q̄ p̄b heb
domada. prima natiuitati p̄parationi meri
to nūcupat̄ et in ea hist̄oria. Clama ī fortī
tudine. cantat̄. q̄ nō vt q̄dam simplices au
tumāt ad q̄ttuor tpa. sed ad dñi p̄tinet pri
mā natiuitatē. Unde cū ser matutinalib⁹
laudib⁹ decantat̄. q̄niam quelibet illius fe
ria p̄prias hz ad laudes antip̄as. q2 p ser
etates antiqui se ad aduentū p̄parauerī.
Et nos p ser opa misc̄oꝝ ad scōm etiā p̄pa
ramur. Clerūtamen feriales antiphonas.
que in illa feria in q̄ occurrit festuz sc̄i tho
me scripta sūt. viij. die antea q̄dam canere
p̄sueuerāt. decet ei ante natiuitatem domi
ni cant⁹ omēs antiphonas et fere omia re
sponsoria renouari. q2 sicut p plures et fre
quentiores nūcios magis accenditur animꝰ subditi ad solicitudinē honorifi
ce suscipiendi p̄latum. sic et renouatōe can
tus magis et magis monemur ad ciuram
nostre p̄parationis in susceptione domini
Et vt p q̄tidianā renouatōnem cant⁹ exci
temur frequentiꝰ ad turpes ꝛ frenas cogitati
ones purgādas vt sic dignū habitaculum
et ornatū veturo regi regū pijs cogitatōni
bus p̄parem⁹. Jdoneū tñ et tot⁹ aduentꝰ
p̄parationi noiari. Unde in p̄ncipio legitur
Albiciam⁹ opa tenebra⁹ et induamur ar
ma lucis ꝛc. q̄ qua fuerit p̄paratōnis insignia
Intitulat̄ ī antiqs libris dñica ista. do

minica vacās. Primo qz oñdit q oīs sanctus vacat. erq̄ iohānes. q̄ iter natos mulierū nō surrexit maior. nō ē dignꝰ soluere corrigiā calciamēti. sic dr in euāgelio hꝰ dñice. idē. incarnatōis mysteria denudare. Et ꝓpter hoc dñs papa nō facit stationē ad aliquez sanctū. Scdo dr vacās. qz nō hz ppriū officiū. sz mutuat alienū. scz Rorate celi. ꝛc. et hoc ꝓpter ordies ꝓcedētis diei. i qb⁹ fuit apostolicus occupatꝰ. Sepe ei i decēbri ꝓsueuerūt ordies ab apostolicis celebrari. Tertio q̄a numerū dierū aduētꝰ excedit. scz. xxj. q̄re inē dñicas aduentꝰ nō debuit cōputari sed vacans potiꝰ appellari. Quarto qz apostoli cuilibet hac die dñica elemosinā dabat et tam ipe q̄z sui circa hoc intentū nullā stationē faciebāt. ppt̄ qđ dicta est vacās. scz a statione et indulgētia. Quedaz ecclie dicūt in hac dñica euangelium Miserūt iudei. qđ est Joh. j. c. et epla. Gaudete. q̄ ē ad phil. iij. c. Alij vo dicūt epla. Sic nos existimet. q̄ ē ad Corinth. iiij. ca.

De vigilia natalis domini.

In vigilia natiuitatis dñi ē inuitatorium. Hodie scietis q̄a veniet dō. et mane. v. g. e. qđ est t̄ assumptū de ero. xvj. c. ex eo q̄ ibi dr. vespe scietis. qz eduxit vos dñs de terra egipti. et mane. v. g. e. Et potest dici q̄ hoc ꝓprie ꝓmissa. ex vna pte ad natiuitatez ex alia pte pertinet ad resurrectōez sic. Hodie scz i vita pñti scietis qz veniet dñs. i. panis viuꝰ q̄ dō celo descēdit. et mane videbitis gl̄iaz ei⁹. i. resurrectionis gl̄iaz. nō solū hūanaz sz etiā gl̄iam diuinitatis ei⁹. Sane i hac vigilia ecclesia monet et inuitat filios suos vt pati sint ad suscipiendū dñm. Ān in nocturnali officio primū respōsoriū ē. Sanctificamini. scz filij isrl. id est. vri spūales q̄ videtis deū ꝓfidē. et parati estote vt ītretis ad nuptias. qz nō erit i cena q̄ ejiciet a nuptijs. Seq̄ti vsu. et mane vi. gl̄iam ei⁹. i. aduentū gl̄ie ei⁹. vel mane ad lūm. Et hꝰ vltima ps de ero. sūpta ē. sed prima nō ē sūpta de aliq̄ nisi de. Dicit̄ etiā ad plm. Gaudete i dō. phil. iij. ca. Burni vo officij intentio est oñdere q̄ xp̄s natꝰ sit. et hoc dr in epla. patrū seruꝰ ꝛc. q̄ est ad ro. j. c. et i euāgelio. Cū esset desponsata. qđ est math. j. c. Hoc etiam die despōsatio beate marie. vt sciat̄ q̄ alij fuit despōsata. s. ioseph. et ab alio fecundata. scz a spūsctō. Queda tñ ecclie ad hoc vt incredulis maior certitudo sit ꝓmittūt ꝓphetiā. ppt̄ ecce virgo ꝛc. q̄ est esa. lxij. in q̄ oñdit ipm fore nasciturū. Illat⁹ aūt ē vt plm saluū faceret. et terre iniq̄tatē deleret. hodie in spe p sacramēta grē. mane i re p reuelatōez glie. Hec patēt in itroitu. et in gduali. Hodie scietis. ero. xvj. c. et i alla crastina. Quidam tñ dicūt alla Aue maria. et hoc q̄ñ vigilia est in dñica. tūc ei dr alla. ppt̄ resurrectōnē dñi. Idem etiā patet i postcōmunione. Reuelabit̄. q̄ est esa. xl. c. Sed qz i ei⁹ incarnatione erat futura iudeoꝝ dispersio. idō i gduali subdit̄ vsus. Qui regis. in quo ꝓeis orat̄. Quant⁹ sit ostendit psalmꝰ q̄ ad itroitum cantat̄. scz Bñi est terra. de q̄ etiaz sumit̄ offerenda. Tollite portas. In vespe ris aūt vigilie natalis dñi dicūt q̄daz psalmos. Laudate pueri. Laudate dñm oēs gentes. Lauda aia mea dō. Laudate dñm q̄m bonꝰ. et Lauda hierlm. in qb⁹ inuitamur ad laudes. Alij vo dicūt Laudate pueri dñm. Qui ꝓfidūt. In ꝓuertendo. Memēto dñe. et Bñdictꝰ dñs. Et merito. quia ꝓmus deuotos inuitat ad deū laudandū iugiter et ꝓdicandū. Secūs monet in deo ꝓfidere. In trib⁹ seq̄ntib⁹ reddit̄ causa q̄re laudib⁹ sit instandū. et in dño ꝓfidendum scz qz nostram captiuitatē ꝓuertit et mituz magnificauit. qz ꝓmissa cōpleuit dum fructū ventris dauid sup sedē ei⁹ ꝓstituit. qz inclinauit celos atz descendit. Qui demū de alto manū suam emittet vt nos eripiat ab aq̄s multis. et a filijs alienis. Vespe aūt iste ꝓuilegiate sūt. qz cū ceta officia vespertina. ppt̄ sup̄uenies festū mutent. iste nō mutāt̄. In vigilijs eteni alioꝝ festoꝝ caplm hymnus antipha et collecta. in quib⁹ vo ecclie totus vesperis diei expletis solūmodo antiphona et collecta de seq̄nti festo dicūt. eo dñs in vesp̄is. id est. vltima etate mundi venit ad saluandum saltez reliquias generis humani.

De officio natalis domini.

Quecunqz in officio natalis dñi dicūt de exultatōe natiuitatis sūt. Quia sic cātat in rñsorio. Descēdit de celis xp̄s. i. de sinu patris vt appareret visibilis. Vñ. Egressus eꝰ a prē. i. ab occulto ⁊ intimo prīs. Seqt. Introiuit scz p aurē v̄ginis. i. p fidē q̄ ē ex auditu. sic legit ī epl'a ad ro. Vñ cū dixit ei angelus spūssctūs supueniet ī te. spirituisctō acqeuit. iuxta illd ī cāticis. Pessulum ostij mei aperui dilecto meo. Ostiū desideriū ē. pessulū discretio. q̄i p discretōez aperui desideriū meū dilecto meo. Et haudito dixi. Ecce ancilla dñi. Non sic eua q̄ fregit pessulū qñ voluit eē sic ds. Introiuit dico ī vteruz v̄gīs in q̄ accepit carnē nrāz. et exiuit p portā clausam in regionē nrām. De hac porta dixit ezechiel. Porta h̄ clausa erit in eternū. Et exiuit d mdo p portā aureā. i. caritatē. q̄a p crucē. Maiorē eī caritatē nemo hz q̄z vt aīaz suā po. q̄s p ami. s. Et ē aduertendū q dñs ī fine anni nasci voluit vt ostēderet se ī vltima mūdi etate veīre. In sexta feria ꝯceptꝰ. in dñica natꝰ In sexta feria crucifixꝰ fuit. ⁊ in dñica resurrexit. vt q̄ hoīez in feria sexta plasmatū pdiderat ī sexta feria liberaret. et q̄ dixerat ī dñica. fiat lux. ī dñica veniēs oriens ex alto nos illumīaret. De h̄ dicet sub ti. de pasceue. Et in nocte natꝰ ē. vt se sub carne latentē venire sigret. vel vt se ad illuminādū noctē nrāz veīre mōstraret. q̄niā habitātibꝰ in regiōe vm. mor. lux or. est eis. Vnde ab eiꝰ natali dies plōgant. quia credētes in eū ad eternitatis lucē vocantur Rōnabiliter itaqz noctna officia celebrāt. Cū āt cetera festa saluatoris. scilz passio. resurrectio. ascēsio. pēte. ⁊ alia sint variabilia qz nō celebrāt sp ī eisdē kalēdis siue ī eadez die mēsis. quare h̄ festuz est invariabile q̄a sp est in eisdē kalēdis siue eadē die mensis. Rñdeo sm aug. Hoc festum ptinet ad memoriaz tantū. Vñ sufficit p illd memorari quota die mēsis xp̄s natꝰ fuit. et iō sp eadez die mēsis celebrāt licet ipa feria varieꝰ ppt mutatōem lrē dñicalis Alia v̄o festa ptinēt et ad memoriā et ad sacramentum. Verbi grā. Christꝰ passus ē feria sexta. vt hoīem q̄ ī sexta feria ceciderat redimeret. ⁊ sic d alijs. Et iō oportet q sub diuersis kalendis fiāt. in eadē tñ feria scz in dñica. Preterea semp pasca nostrz accipit dñica p̄ma post pasca hebreorz. qd ē sp. xiiij. luna. qz ergo lūa. xiiij. nō semp ē eodē tpe vel eadē die mēsis. imo variat sm annos solares. ideo ⁊ pasca nostrū nō sp est eodē tpe nec in eadē die mēsis licet semp sub eadē feria. scz ī dñica celebret. Rursus iō pasca pente. ⁊ alia festa sunt variabilia. nec certe diei mēsis sunt annotata ne videamur imitari iudeos q̄ semp illa celebrāt in certis kalendis. Alcuinꝰ v̄o dixit q ideo h̄ festū p singulos dies variat. qz natus ē nobis q̄ p singulos mūdi dies lauat illos qui per peccatum ade sunt maculati.

Circa officiū nocturnale est sciendum. q inuitatoriū Christꝰ natus est nob. ꝛc. in psona angelorz cātat. a q̄bꝰ pastores vl' potiꝰ oīs ꝓplus ad adorandū natū dñm inuitat. Nouē v̄o psalmi distinguūt p tria nocturna. vt notet q oēs sancti prēs q̄ fuerūt in tribꝰ tpibꝰ scz ante legē. sub lege. ⁊ tpe grē ī nouo testamēto sociati sūt p aduentū xp̄i nouē ordibꝰ angelorz. vt sicut angeli sancte trinitati ꝯgaudēt sic ⁊ illi congaudeāt. In p̄mo psalmo agit de eterna xp̄i genitura et ineffabili ī scdo de eiꝰ incarnatōne. in tertio de laudibꝰ sponsi ⁊ sponse. Eiqz in tribus lectionibꝰ p esaie oracula testificamur. q̄ ñ tam pphetice q̄z euangelice incarnatōnem xp̄i descripsit. Prima est. Primo tēpe. esa. ix. c. Scda ē. Cōsolamī. esa. xl. c. Tertia est. Cōsurge. esa. lij. In ip̄is etiā fit pmissio. in alijs oñdit pmissionis impletio. Primus nocturnꝰ recolit tps añ legem seu eos q̄ fuerūt ante legem. vt abraam ysaac et iacob. Scdus nocturnꝰ recolit tps legis seu eos q̄ sub lege fuerūt. vt dauid et pphetas et alios plures. Et ideo in antiphonis q̄ cantāt ī illis duobꝰ noctnis qz ad vetꝰ testa. ptinēt nō dr alla. q̄niaz prēs illorz temporz differebant ab eterno gaudio. scz a patria ī q̄ iuxta apoc. cantat alla. Tertiꝰ v̄o recolit nouuz testamētū qd habuit initiū a baptismo. qd

tertio tpe scz grē nobis collatū est. seu eos q̄
fuerūt ī nouo testa. vt sūt apl'i ⁊ alij scti. Jō
qz ī illis antiphonis q̄ eos recolūt et que ex
nouo testa. sumūt canit' alla. q̄niam istos
plus honorauit suus aduēt⁹ q̄z p̄cedentes
patres. ita vt si digni de h̄ mundo migrant
ilico ī celum trāsferant'. et societati sanctoꝝ
iūgant'. qd̄ antiq̄ prēs lōgo tpe expectauert̄
murmurātes intra claustra inferni. Ante
noctnos solent ī q̄busdam locis sup altare
tres panni poni. ad designatōem p̄missoꝝ
triū tēpoꝝ. et in singulis nocturnis singuli
amoueri. Prim⁹ niger p tpe ante legē. Se
cūdus albus p tpe reuelatōis. Tertius ru
beus p tpe grē. ppter dilectōem spōsi candi
de ⁊ rubicūde. In q̄busdam q̄z ecclesijs su
spendūt' boni pāni. in q̄busdam viles. et in
q̄busdam nulli. put ī p̄ma pte dictū est sub
ti. de picturis. Sane ad p̄mū rn̄sorium
p̄mi noctni dicūt' ī q̄busdam ecclijs tres v̄
sus ppter causam redditam sub p̄ma dn̄i
ca aduent⁹. et post qd̄libet triū p̄moꝝ rn̄so
rioꝝ d̄r. Gl'a patri. et h̄ ido. q̄niam ī tribus
respōsorijs tria sig̃ficant'. scz restauratō an
geloꝝ. reparatio hoīm. ⁊ modus q̄ ista fctā
sūt. Restauratio angeloꝝ notat' ī p̄mo. vbi
d̄r. Gaudet exercitus angeloꝝ. Reparatio
hoīm ī scd̄o vbi d̄r. Pax vera d̄scēdit. Mo
dus v̄o q̄ h̄ facta sūt ⁊ poti⁹ q̄ descēdit ille q̄
fecit. insinuat' ī tertio qd̄ ē ī q̄busdam locis.
Descēdit de celis. in q̄ ostendit' vt p̄missū ē
deū descendisse a prē in v̄ginē. ⁊ ita ad nos.
Vel p h̄ q̄ in ip̄o rn̄sorio tangit' q̄ ītrauit ī
regionē nostrā recolit' liberatio habitātiuz
ī regione vmbre mortis. Quia h̄ ergo fctā
sūt p trinitatez idcirco post qd̄libet illoꝝ tri
um rn̄sorioꝝ Gl'a pri cantat'. qd̄ ad laudez
ptinet trinitatis. Rursus sicut manna ha
bebat saporē simile cū melle ita ⁊ xp̄us duo
habuit ī se. vicz hūanitatem ⁊ deitatē. Hūa
nitas p similā. deitas p mel ītelligit'. Unde
ī h̄ scd̄o rn̄sorio d̄r. hodie p totū mūdum
melliflui facti sūt celi. q̄i. d. tot⁹ mūd⁹ melli
fica⁹ ē et dulcorat⁹ est. In tertio v̄o respon
sorio fit triplex iubil⁹ scz ī fabrice. in tanq̄z ⁊
in gl'a pri. In q̄ q̄dem ī trib⁹ saluatorem cō
mendam⁹ ostendētes q̄ q̄ ineffabilit' fabri
cam mūdi creauit. ⁊ ineffabilit' de virginis
thalamo p̄cessit. ⁊ ineffabilit' equalis patri
⁊ spūi sancto p̄māsit. sicut fuit ab eterno. sic
nūc est. ⁊ erit ī eternū. Et h̄ tria triplici iu
bilo sig̃ficam⁹. p̄mum p̄mo. scd̄m secūdo.
⁊ tertiū tertio. Et vt exp̄ssius tertiū sig̃ficet' ī
q̄busdam ecclesijs cantat' gl'a pri. ꝛc. ⁊ sicut
erat ī p̄ncipio ꝛc. vsqz amē. Et nota q̄ fit iu
bilus sup a ⁊ sup o. sup a ī fabrice et in tāq̄z
sup o fit in gl'a pri. ad notandū q̄ cui fit ē al
pha ⁊ o. i. p̄ncipiū ⁊ finis. Jubil⁹ aūt qn̄qz
notat expectatōz nrāz. vt dicet' sub ti. d̄ septē
dieb⁹ post pasca. qn̄qz nrām infirmitatem
vt ī v̄su tanq̄z sponsus. qn̄qz rei de qua agit'
magnitudinem vt ibi. fabrice mundi. qn̄qz
gaudij īmensitatem. vt ī fine rn̄sorij. v̄bum
caro. ibi eī signat īmensitatē gaudij qd̄ viri
sancti habēt de eo. q̄ v̄bum caro factum est
plenū grā ⁊ veritate. De iubilo dictum est
in p̄hemio q̄nte ptis. Restat adhuc d̄ sex
responsorijs dicere. et q̄dez in p̄mis duob⁹
scd̄e noctne agim⁹ de partu. in tertio d̄ par
turiēte. In duob⁹ v̄o p̄mis tertie nocturne
agim⁹ de parturiēte. et ī tertio de ptu. ī quo
ꝯsuetudinē mulieꝝ imitamur. Cōsueuert̄
eī mulieres visitare pturiētes ⁊ ptum. ⁊ eis
munuscula sua dare. Et nos pturientem ⁊
ptum q̄dammodo visitam⁹. cū p modulo
nostro eos magnificam⁹. Jp̄e v̄o laudes
sūt munuscula q̄ offerim⁹. Dicit' etiā ad
horas capl'm. Paulus seru⁹ Roꝝ. j. ca. Et
illud Multipharie. Hebre. j. c. et illd̄ Appa
ruit grā. ad Titum. ij. c. et illd̄ Apparuit be
nignitas. ibidē. iij. c. In noctnali officio
tria legūt' euāgelia. vt habeat ecclesia qd̄ in
tendit. Nitit' eī oñdere vtrāqz naturam eē ī
xp̄o vt sic plures sint testes natiuitatis xp̄i.
Et ppter h̄ etiam legunt' lectiones in q̄bus
augustin⁹ ⁊ alij sancti inducūt ad h̄ auto
ritates infinitas. scz ab eis q̄ fuerūt an̄ legē.
sub lege. ⁊ post legem. q̄niam integrum est
iudiciū. qd̄ plurimoꝝ sentētijs ꝯfirmatur.
Legit' et quartū euangeliū Math. j. scilicz
Liber generatōis. post nonū rn̄soriū ī quo
exp̄mit' ei⁹ generatio vt ostēdat' eū fuisse d̄
genere eoꝝ patꝝ q̄b⁹ facta est p̄missio. scilz
dauid et abraā. Dauid in psalmo. De fru

ctu vētris ꝛc. Et ī ꝓmo paralipomenō. Cū dormieris cū patrib⁹ tuis suscitabo semen tuū post te. Abrae vō Gen. xvj. dictū ē. In semine tuo bñdicent omes gentes. Et ideo dicit in ꝓncipio. filj dauid. filj abraam. qa illis specialiter facta est ꝓmissio. Et sic ostē dit q ipe erat messias q̄ ꝓmissus est in lege et ꝓphetis. Et nota q Mathe⁹ ℞ describit genealogiā descēdēdo vsqz ad ioseph. Lucas vō ascēdēdo. put sb ep℞a dicet. Sz q̄re pot⁹ ioseph q̄z marie generatio computat cū etiā xp̄s nō fuerit filj⁹ ioseph. Wñdeo q ambo de eadē tribu fuerūt et trib⁹. i. genealogia p mares et nō p feminas distīguj solet et cōputarj ī veteri test. numerādo ergo vsqz ad ioseph ꝓnde est ac si vsqz ad btām v̄ginem ꝓcessisset. Idcirca xp̄s maluit filius fabri vocarj q̄z matrem. ꝓpter suspitionem adulterij lapidarj. Et reuera filius est illj⁹ fabri q̄ fabricat⁹ est aurorā et solem. Et scias q natiuitas beate marie ex tribu iuda et regia stirpe dauid originē duxit. p̄ ut scptura sepe testat dicens xp̄m de semine dauid descēdisse. q̄ de ipa sola natus ē. Siq̄dem dauid inter ceteros duos filios habuit. scz nathan et salomonem. Ex catena siue generatōe nathan descēdit v̄go maria q̄niam ex catena ipius nathan. leui genuit melchi et panthera. Idanthera vō genuit barpantherā. Barpanthera ioachim. Joachim v̄ginez mariā. vt dicet in octaua ꝓte sub festo philippi ⁊ iacobi ap̄lor. Ex catena vō salomonis descendit ioseph vir ipi⁹ marie. q̄niā ex catena ipi⁹ salomonis mathan ex vxore sua genuit iacob. Defuncto aūt mathan. melchi ex tribu nathe filius leui. ⁊ frater panthere nupsit vxori ipsi⁹ mathan. scz matri iacob. ex q̄ genuit heli. et sic facti sunt frēs vterini iacob ⁊ heli. Idortu⁹ aūt ē heli ex tribu nathan sine liberis. cui⁹ vxorem accepit iacob frater e⁹ ex tribu salomōis. ⁊ suscitauit semen fratris eius et genuit ioseph Joseph igit̄ natura est filj⁹ iacob ex descēsione salomonis. ſm legem vō heli q̄ ex nathan. nam q̄ nasceba. ſm naturam ēdem filj⁹ erat generantis. sed ſm legem defunct. Deinde cantat. Te deū laudam⁹. in dim antecedentiū grāȝactiones. et ad designādum nos exultare cum angelis et congratulari de diuina ꝓuisa inuenta. In q̄busdam tñ ecclesijs finita ꝓma missa cantatur dictum euangeliū math. Liber generationis. ⁊ ℞ ideo. q̄ duo testes ad minus nobis necessarij erant. Idcirco testis fuit lucas. q̄ in euangelio misse Exist edictū ꝛc. narrauit iuxta v̄bum euangelij deū natū in ciuitate dauid. Adducit ergo alius testis dicēs eum natū de dauid. Ac si dicat. Non tātū est nat⁹ de ciuitate dauid sed etiā de dauid. Unde mathe⁹ ꝓpius noīat dauid q̄z abraaz dicens. filj dauid. filj abraam. q̄zuis ⁊ alia possit esse causa quare ꝓpius dauid noīatur scz. q̄ dauid fuit ꝓior abraam dignitate. nā ille tantū patriarcha iste patriarcha et rex. Audito igit̄ in euāgelio misse vno teste ab ecclesia. q̄ vir est q̄ vni testi soli credat. ideo adiecto alio. scz matheo q̄ etiā generatōem dñicam describit. tūc plene cōfidēs ecclesia exultans clamat. Te deum laudam⁹. vt in ore duoz trīū vel pluriuz stet omne v̄bum. Adhuc q̄ vir est q̄ vni testi credat. hinc est q̄ vnus terminat missam dicēs in q̄busdā ecclesijs. Wñdicam⁹ dño. Et ecclesia quasi voce demissa respondet. dō grās. Rursus finita missa de euangeliū. Liber generationis. postea. Te deū laudam⁹. q̄ generatio diuinitatis ꝓcessit generatōem hūanitatis Et q̄ illaȝ noticia fuit nobis laudis materia. ideo laudes sequūt. Missa ergo laudes ꝓcedit. q̄ ꝓius fuit eterna genitura. deq̄ missa illa loquit q̄z aliqua creatura fuerit. que deū laudare potuerit. In laudib⁹ matutinis q̄ chorea ducim⁹. Unde in ꝓma antiphona dicim⁹ Quem vidistis pastores. ꝛc. et ipi responderūt. Natum vidimus. ꝛc.

Circa misse vero officiū notandū est q̄ theleſphorus papa statuit in die ista debere cantarj tres missas. ad ostendendum q̄ xp̄i natiuitas saluauit patres trīū temporū scz patres ante legem. sub lege. et post legem. Idcirca canitur de media nocte. ad ostendendum q illi q̄ fuerūt ante legem nō fuerunt illuminati alīq̄ lege. Et ꝓ illā etiaz ostendit q̄ panis q̄. q̄tidie sacrificat ⁊ mādducatur in

altari. videlicet xp̄s. nat⁹ est ī bethleē media nocte. et in hac nocte sicut dicit lucas. Vñ sap̄. xviij. Cū mediuz silētiū tenerēt omīa. ⁊ nox ī. s. c. m. iter. h. ꝛc. Qd̄ ad lr̄am exponit̄ d̄ natiuitate dñi. Hoc etiā insinuat euāgeliū h⁹ misse. et coll'a illa Deꝰ q̄ hāc sacratissimā ꝛc. et ꝓphetia illa. Popul⁹ gentiū q̄ ābulabat in tenebris. ꝛc. et epl'a. et fere oīa q̄ in illa missa dicūt̄. Idē et thelesphor⁹ papa statuit in hac missa hymnū angelicū. scz. gl'ia in excelsis deo. solenniter decantari. ad recolēdum q̄ angeli nocte ista illū decantauerūt in q̄ ab angelis pastorib⁹ est nūciat⁹ Vnd̄ in euangelio legit̄ Et subito facta est cū angelo mlt̄itudo militie celestis laudantiū et dicentiū. gl'a ī excelsis deo. ⁊ in terra pax hominib⁹ ꝛc. Notandū est āt q̄ h̄ missa ⁊ laudes matutine terminātur in plerisq3 locis vna oratione. ad ostendendū q̄ totū illd̄ officiū idem indicat. scz natiuitatem eternam et tp̄alem. Vnde ip̄a missa incipit Domi⁹ dixit ad me fili⁹ ꝛc. qd̄ tantū de generatione eterna seu de generatōne christi intelligitur Qd̄ v̄o sequit̄. Ego hodie genui te. de vtraq3 est. Et exponit̄. Hodie. i. eternaliter. Nā s̄m augustinū. hodie presentiā significat. et qd̄ eternū est semp̄ presens est. Versus est de temporali scz. Quare fremuerūt ꝛc. q̄i d. ꝓ nihilo. cum xp̄s deꝰ ⁊ homo sit. Responsoriū de eterna. in q̄ dicit deꝰ pater. Ego pater sum tecum p̄ncipiū. Vnde ibidē seq̄t̄. In die v̄tutis tue. scz in die resurrectionis. in splēdorib⁹ sanctoꝝ. i. in luce oīm sanctorū. ⁊ dicit splēdorib⁹ pluraliter ꝓpter diuersos effectus. ex vtero. idē. ex ītima bonitate mea. ante luciferū genui te. i. ante oēm creaturam. q. d. ab eterno. Epl'a v̄o. Paul⁹ seruus. quam tñ q̄dam ī vigilia dicūt. et euāgeliū de temporali. Vnde in epl'a d̄r. Ex semine dauid s̄m carnē. In euāgelio dicitur Exijt edictum a cesare augusto. qd̄ ē Luce ij. ca. In alijs v̄o ecclesijs d̄r epl'a. Apparuit gratia dei. q̄ est ad Titū. ij. c. Ante epl'am legit̄ immediate prophetia. Primo vt basis sit sub colūna innitente basi. nō eī q̄ dicunt̄ in euāgelio crederent̄ impleta nisi forent ī veteri testa. p̄dicta. Secūdo ideo in vigilia et in hac missa due lectōnes sine interuallo dicūt̄. vna de ꝓphetia. alia de apostolo. q̄a xp̄s pro duob⁹ ꝓplis ī vno pariete ꝯiūgēdis nascit̄. Tertio q̄r sup̄ basim ꝓphetaꝝ fūdata est colūna apostoloꝝ Quarto. q̄a actiui et ꝯtemplatiui p̄ hāc natiuitatez ī vna fide saluant̄. Quinto q̄a p̄ vtrūq3 testamentū christi natiuitas cōcorditer p̄dicat̄. Hi sūt duo cherubin q̄ ꝓpiciatoriū tegūt. sese q3 in ꝓpiciatorium versis vultib⁹ respiciūt. vt dictū est in prohemio quarte partis. Quidā tñ nullam dicūt prophetiā significantes q̄ vetera transierūt et noua facta sūt omnia. q̄si di. ipso facto. cesset figura. q̄r veritas venit. Secūda missa cātat̄ in diluculo ī exordio diei q̄n christ⁹ in cunabulis adorat⁹ est a pastorib⁹. et h̄ p̄mo ad ostendendū q̄ scti patres et ꝓph̄e q̄ fuerūt sub lege scripta. aliquantulam cognitōnem dei habuerūt. sed nō tantam q̄ntam nūc habem⁹. Et ideo incipit a ꝓmissione q̄ facta est antiq̄s in veteri lege. lux fulgebit hodie ꝛc. Secūdo ideo q̄r sicut dñs a gabriele fuit nūciatus p̄us q̄3 nasceret̄. sic ante initiū diei sue natiuitatis missa canit̄. Tertio ꝓpter ortū noue lucis. q̄r ille q̄ nat⁹ est in ortu suo tā in vtero q̄3 ex vtero fuit lux vera. Dicit̄ ergo in ortu hui⁹ tempalis lucis. quasi ipso facto dicat̄. Orta est lux. Huic consonat introit⁹. scz. Lux fulgebit. et graduale in q̄ d̄r. deꝰ dñs ⁊ illuxit nobis. et qd̄ seq̄t̄ in introitu. et vocabitur ammirabilis. sumit̄ ex esa. ix. ca. A q̄busdā tñ d̄r de nocte eo q̄ pastores in nocte illa visitauerūt p̄sepe dñi. qd̄ notat euangelium eiusdem misse. Pastores ꝛc. Luc̄. ij. c. Predicit̄ tūc etiaz ī q̄busdam ecclesijs ꝓphetia. Sp̄us dñi sup̄ me. q̄ est Esa. lxj. c. Beinde d̄r epl'a Apparuit benignitas. q̄ est ad Titū iij. c. Cōmunio est. Exulta filia. zach̄. ix. ca. Tertia v̄o missa q̄ die clara hora tertia q̄n illuxit nobis dies redemptiōis nr̄ē festiui⁹ celebrat̄. ad temp⁹ refert̄ gratie. in q̄ descendit lux magna de celo q̄ illuminat omnem hoīem venientem in hūc mundū. Velum enī templi scissum est in duas ptes. Vnde sapia. Aperta sūt prata ⁊ apparuerūt herbe virētes. Epl'a. Mlt̄ipharie. q̄ ē ad hebre. j. c.

et euāgeliū legūt de eterna generatōe. Ītr
ōr ī epla. Filius meus es tu ego hodie genui
te. Et de tpali habet ibi. multiphariē multi
qz modis. Jn euāgelio vo de eīna. Ītr in
cipit. Jn pncipio. qi. d. ī pncipio creatura
erat vbū. qō ē ioh. j. c. Dicit etiā tūc in qbus
dam eccleſijs pphetia. Jſdropter h sciet. q ē
eſa. lij. c. Communio ē. Videriē. Eſa. lij. ca.
Jſdrima ergo miſſa eſt de eterna genitu
ra. Scda ē de pmiſſione antiqs facta. Ītr
cantat. Lux fulgebit. nō dicit fulſit l fulget
Tertia ē de veritate nobis exhibita. vñ can
tat. Jſduer nat⁹ ē nob. eſa. ix. ca. Jbi vtit fu
turo. ad notandū pmiſſionez. h pterito. ad
notandū pmiſſionis impletōem. Et quia
eterna generatio nobis eſt occulta. iuxta il
lud eſa. generatōem ei⁹ qs enarrabit. ideo
miſſa de eterna genitura nocte pfunda cāta
tur. Quia vo antiq patres qb⁹ facta eſt pr
miſſio certi erāt de incarnatōne dñi. ſed nō
tantū qntū patres noui te. qb⁹ exhibita eſt
veritas. ideo miſſa de pmiſſione antiquis
facta cantat illuceſcēte aurora in q eſt mo
dicū lucis. Scda ipm introitū videt q de
beret eſſe lux fulgēs. ſz nō ē ita. qz lux ī aur
ra rubet. ī tertia fulgeā ſexta feruet. ī veſpa
tepet. Quia vo ēpib⁹ noui te. manifeſtata ē
veritas. inde ē q miſſa q ē de exhibitōe veri
tatis clara luce cantat. Jſdrima ergo miſſa
ptinet ad generatōem eternā. ſcz de pr̄ē ſine
matre. Scda ad tpalez. ſcz de matre ſine pa
tre. Tertia cōpacta ē q de vtraqz agit. r iō
ptinet ad eternā ſimul r tpalem. Jſdotandū
tñ eſt q ī miſſa q eſt de eterna genitura legi
tur euāgeliū de hūanitate. ſcz Exijt edictuz
a ceſare auguſto. Jn illa vo q ē de veritate
exhibita legūt euāgeliū de diuinitate. ſcilicz.
Jn pncipio erat vbū. Ad notandum q et q
hūanitas diuinitati fuit vnita. nec hūanitas
ſine deitate. nec deitas ſine hūanitate fuit.
nec ecclia hanc rōnem aſſerit magiſter ī pſal
terio. Dicunt q dam q cū in collectis. ī lectōi
bus. ī euangelio. et ī offertorio pōns miſſe
euidēt natiuitas de vna memoreī. ntē
dotōi⁹ officij. ad tpalem poteſt natiuitatē
referri. r exponūt ī introitu hodie. i. hac die
ante lucifer ſtellā vidz matutinā genitus ī
generatōem tuā ſum operat⁹. Et q in euā
gelio dr. maria peperit filiū ſuū pmogenitū.
exponit pmogenitū. i. añ quez nullū. Offi
ciū vo ſcde miſſe aunt ꝓcedare dicens pa
ſtor dicentiū vt legit ī euāgelio. tranſeam⁹
vſqz bethleē r vi. h. v. q. fa. ē. Qui gratulan
tes dicūt ī introitu. Lux fulgebit. Orta eni
erat ſtella ex iacob. Vel dr lux fulgebit i p
ſona legis q tēpalem natiuitatē antiqs pa
trib⁹ repromiſit. Et ſubdit. Bñs regnū de
core indut⁹ ē. illū ſcz decore q coronauit eū
mater ſua. Hec ē hūanitas Et addūt i gra
duali. Bñdict⁹ q venit. et in alla. Bñs regn
uit. Et qs r qnt⁹ ſit in offerenda ſupponunt
dicētes. Bñs eī firmabit orbē tre. Et q pri
mus pastores eſt ex hebreis. ideo pmicie ſcilz
paſtores in cōmunione loquūtur ad eos.
Exulta filia ſyon. i. eccia. Officiū tertie miſſe
ſonat mirabilia vbi dei qd erat in pnci
pio et incepit eſſe caro. ſicut legit in euange
lio. Hoc vbum eſt puer q bm. pphetam na
tus eſt nobis. vt canum⁹ in introitu. Et hē
canticū nouū. de q pphetat in vſu. Cantate
dño canticū nouū. Hoc quoqz vbum eſt il
lud ſalutare. de q ptin⁹ canitur in gradua
li. Videriūt omnes. hec eſt lux magna. que
oſcēdit in virginis vterum q illu. oēz hō. ve
nientē ī hūc mundū. de qua dr in euāgelio
Jn pncipio ꝛc. Hic demū eſt ille diues rex
et potens cui dicitur in offerenda. Tui ſunt
celi et tua eſt terra. Jn fine pme et ſecunde
miſſe dicunt qdam. Benedicam⁹ dño
prout dictum eſt ſub titulo de aduētu. Ab
hac autez die vſqz ad octauam epiphanie
reſponſoria et eoz verſus dicunt cum alle
luia. ad repreſentandum ſummā leticiam
que aduenit tempore gratie.

De dominica infra octauas natalis domini.

In dominica que intercidit infra octauā natalis do
mini cantat in natiuitate dñi. Ītr
introit⁹ miſſe eſt. Dum medium ſilentium te
nerent omia ꝛc. Gra. p. nr. c. Eſt enī triplex ſi
lentium ſcz ignorātie. deſperatōis. r glorie.

Silentiū ignorantie fuit ante legem. quia ignorabant peccata sua. et ideo non clamabāt ad dñm. ad Ro. v. Mors regnauit ab adam vsq; ad moysen. Postq̄z āt lex data est ad cognitōem peccati. mlto tpe seruauerūt legē. Ad vltimū vo desperauerūt qñ scz omēs declinauerūt simul inutiles facti sūt tūc fuit silentiū desperationis. Postq̄z aūt venit xp̄s ruptum est silentiū. Vñ clamāt homīes laudem dei Silentiū glorie veniet qñ impletū erit totū desideriū nostruz. In silentio desperationis venit dñs vt ei attribueret sal⁹ hūani generis. q̄ ē ver⁹ medic⁹. Et hest qd dicit. Dū mediū silentiū tenerēt omīa. Seq̄t. Et nox. i. diabol⁹ in suo cursu mediū. i. cōmune iter haberet. Omnes enī cōmuniter ad inferos descendebāt. Omnipotens sm̄o tu⁹. i. filius tu⁹ dñe pater qui dicit sermo patris. q̄z p eum pater not⁹ est. a regalibus sedib⁹ venit querere ⁊ facere reges. Vel ad lrām. dum omīa tenerent medium. i. commune silentiū de nocte scilz qñ omīa silent. et nox in suo cursu mediuz iter pageret ad lrām. omnipotēs sm̄o tu⁹ a re se. ve. q̄z media nocte natus est domin⁹. Et ꝯcordat epistola. quanto ad gal. iiij. c. Vbi dicit. At vbi venit plenitudo tempis. ꝛc. Responsoriū est Speciosus forma ꝛc. q̄a immunis ab omni peccato et omnib⁹ virtutibus plenus. Sicut enim habetur ad colossen. iij. In ipso habitat omīs plenitudo diuinitatis corporaliter. i. ad moduz trine dimensionis. i. cōmuni modo sicut in omnibus est. scz essentialiter. p̄sentialiter. et potētialiter Item sm̄ gratiaz est in sanctis ⁊ sm̄ vnionem est in xp̄o. et ideo diffusa est grā ī labijs tuis. gratia. quia nūq̄z sic locutus est homo. diffusa est inq̄z quia in ore eius fuit lex clementie. vt cum dixit. mulier nemo te condemnauit. nec ego te ꝯdemnabo vade et am. no. pec. Et cum dixit. Diligite inimicos ꝛc. Euangeliū. Erat ioseph. Luce. ij. similiter ad natiuitatez ptinet. quantum ad p̄ncipium. licet et ad aliud ptineat. Erat in quit pater ei⁹ scz putatiu⁹. et mater mirantes sup his q̄ dicebant de eo. scz a pastorib⁹ Sequit in euangelio prophetia simeonis.

Ecce posit⁹ est hic in ruinam. scz infideliuz. et in resurrectōnem multoꝝ scz fideliū. et in signum. i. in significationē. cui ꝯtradicetur quasi. d. si in viridi h̄ faciunt in arido quid fiet. Vel in signum. i. in ostensionē. quia p humilitatem et paupt̄atem itur in paradisum. Vel in signum. i. in signaculum. Vñ Joh. x. Quē sig̃uit pater ⁊ misit in mundū vt eo signaremur. Et agge⁹. Ecce posui te in signaculū q̄z elegi te. Et in canticis. Pone me vt signaculū sup cor tuuz ꝛc. Posit⁹ est ergo xp̄s in signū tripliciter. scz in significationem. in ostensionē. et in signaculum.

Rursus h̄ officiū. Dū mediū ꝛc. vox est p̄mitiue ecclie. in q̄ recolit dñi natiuitatem cui⁹ fructum p̄dicat in epl̄a. q̄z de seruitute transiuim⁹ ad filioꝝ adoptōem. et ip̄m cōmēdat sm̄ sapiam in euāgelio vbi dr̄. Puer crescebat ⁊ ꝯfortabat plen⁹ sapia Scdm potentiā ī all̄a. Dñs reg̃uit. et in offerenda Dñs enim firmauit. Scdm pulcritudinē in g̃duali. Speciosus forma In postcommunione vo. Tolle puer. Matth. ij. c. tps fuge notat q̄ descendit dñs in egyptū. et mistice respicit ad gentilitatis adoptionez. q̄a dominus d̄ iudea transiuit ad gētes vt eas adoptaret heredes.

De festo circumcisionis.

Hic de festo circūcisionis dicendum est. Sciendum autem est q̄ circumcisio primo iniuncta est abrae et semini ei⁹. id est. hebreis ex eo nascituris. vt sic probaretur an obediret vel non. sicut et adam ad p̄batōnez obedientie mandatum accepit ne de ligno vetito manducaret. Fuit autem precepta circumcisio p̄pter q̄nq̄z causas. Primo vt p obedientiā mandati abraam placeret deo cui p preuaricationem adam displicuerat Scdo data fuit ī signū magne fidei abrae. Credidit enī se habiturum filiū in quo dñ dicerent omnes gentes per fidem. i. p quez sp̄ualis circumcisio impleretur. vt sic iustificaretur et ipse. Tertio vt in hoc signo discerneretur ab omni natione populus ille.

Quarto vt circūcisio facta ī virili mēbro p
qō generat̄ creatura mortaliū. et ī q libido
solet dñari castitatē corpis z mētis fuādaz
et ipudicicīā resecandā indicaret. Quinto
qz nō posset melꝰ sigificari pxpum tolli ori
giale peccatū. cū ppucio q̄pe ois hō nasc̄it
quēadmodū z cū originali pctō. In carne
ppucij iō est iussa fieri. qz ī remediū institu
ta est. i. ꝓ originale peccatū qō a parentibꝰ
pxarumꝰ corrupti concupiscētia q̄ ī pte illa
magis dñat̄. et qz ī mēbro illo culpā iobedi
entie hō pꝰ cognouit. decuit q z ī illo signū
obedīēte acciperet Fiebat circumcisio die
viij. ex legis pcepto. leuit. xij. z fiebat cū lapi
deo cultello. ad sigificandū q post septena
riū bꝰ vite ī octaua die. i. etate q erit resurgē
tiū ois abelectis ꝑ petrā. i. xpm abscīdet̄ cor
ruptio carnis et spūs. qñ liberabimur a ser
vitute corruptōis. qñ circūcidet̄ a peccatis
aīa cuiuslꝫ credēs in eū. Due utaqz res
sūt illiꝰ sacramēti. s. circūcisio a peccatis ī p
senti. et circūcisio ab omni corruptōe in fu
turo. xps aūt non indigebat circūcidi. vt ī
diceret. ¶ Cōferebat circūcisio suo tpe remis
sionē peccatoꝝ sicut z nūc baptismꝰ Unde
gre. Qō apud nos valet vnda baptismi. Ḥ
egit apud veteres vel ꝑ paruulis sola fides
vel ꝑ maioꝝbꝰ vtus sacrificij vel ꝑ his q̄ de
abrae sturpe pdierūt misterū circūcisionis
¶ Sed quare xps q fuit agnꝰ imaculatꝰ
nō habens maculā neqz rugā. q̄ peccatum
nō fecit. nec inuentꝰ est dolus in ore eiꝰ. vo
luit circūcidi. Respondeo sicut voluit ī tē
plo pītari. sicut et baptisari. sicut z ꝺ agno
pascali cū discipulis epulari. sic voluit ī cor
pore circūcidi ppter nos Scꝺo ne iudei di
cerent eū nō esse messiam in lege ꝓmissum.
qz nō esset circūcisus nec vueret ꝑm legem
q ꝺe se ꝓꝺixit. nō veni soluere legē. sed ad
implere. Tertio rōne nostri scz ppt figurā.
Eteni circūcisio figurat pītem spūalē q est
gratia. et futurā q erit in glā. nec ꝺebuit nob
er̄ plū carnaliter circūcidēdi sed spūaliter
p vite innouatōem. Ilam ꝑm bernardum
ꝓplicat debemꝰ circūcidi. s. exterꝰ in carne
et interꝰ in mēte. Quarto rōne sui. vt scz se
veram carnē assumpsisse ostenderet. Qui
to ne demones incarnationis misterium
agnoscerent. cū enī illa ꝓ originale peccatū
fieret credidit ꝺ yabolꝰ z hūc q circūcidebat̄
similiter peccatorem esse ꝓpter quam etiā
nām voluit vt mater eiꝰ virgo perpetua de
sponsaret̄. Sexto propter pfectam humili
tatem tanqz esset peccator voluit Ḥ fieri. licz
nō indigeret. sicut ex hūilitate voluit bapti
sari subdēdo se minori. ¶ Ubi sit caro ꝓpu
cij christi dictū est in quarta pte sub. vij. pti
cula canonis super verbo. noui et eterni.

¶ Fuit aūt mutata circūcisio ī baptismū
quattuor de causis. Prima q̄a sacramen
tū baptismatis est perfectius. Secunda q̄
magis cōmune. mulieres enī circūcidi nō
poterant. Tertia q̄a magis gratia plenum
Ider circūcisionem nā qz tantū peccatū re
mittebat̄. sed gratia ad bene operandū per
eam non ꝑstabatur. nec virtutes dabantur
vel augebant̄. In baptismo enim non so
lum peccatū remittit̄. sed etiam gratia co
operandi confertur. et virtutes augentur.
Ideoqz recte ait apostolꝰ. q abrāam acce
pit circūcisionē tantū in signum. Quarta
ꝓpter honestatez. honestius enim est aqua
lauari q̄z corpore mutilari ¶ Sed videt̄ q
de circūcisione non debeat fieri festū. cū di
cat apostolꝰ. Circūcisio nihil prodest. Et
iterū. Si circūcidimini xps nihil vobis ꝑ
derit. Ider̄ cū eccl̄ia nō faciat festū de
passione dñi. videt̄ q in circūcisione in q̄ in
cipit passio dñi. qñ ꝑmū sanguinez suū fu
dit. nō sit faciendū festū. sed potiꝰ lamentū.
sicut z in passione. Ad hoc ꝺr q festū nō fit
de circūcisione sed de octaua natalis domi
ni. Sed nec aliq̄ impedit nos dicere q fiat
festū de circūcisione. qz significat circūcisio
nē q fuit ī octaua resurrectōis a culpa et a
pena. et est causa meritoria illiꝰ. et ꝓpter il
lud gaudiū ecclia solēnisat. Ad Ḥ vo quod
obijcit̄ de passione. rñdet̄ q alia ꝺ causa ec
clesia dimittit facere festū i die q dñs passꝰ
est qz ꝓpt passionē. scz qz tūc dñs posuit pctā
nrā i statera. Unde Iob. Utinā ap̄penderent
pctā mea q̄b ꝺiram merui z calamita sq̄z
patior in statera. Ideo posuit eā filiꝰ dei pcti
p peccatis nris vt nos redimeret ab omni

peccate. Et ideo luget ecclesia magnitudinem peccatorz suorz ꝓsiderans q̃ sol erubescens ꝓpter peccata hominuz obtenebrat⁹ est. de q̃ dicet̃ sub paralceue. Celebrat̃ igit̃ hodie octaua natiuitatis. q̃ est octaua supplet̃onis. put dicet̃ in prohemio. vij. partis Est etiaz hec octaua alteri⁹ negocij significat̃onis. Duplex est enī negocū qđ in ea figurat̃. Unū circūcisio dñi. qđ in euãgelio exprimit̃. Alterum aduent⁹ homis ad deuz. Est enī duplex aduentus. scilz christi ad homines de quo in natiuitate actum est. z homiñ ad christum de quo in hac octaua agitur. quod notant antphone lauduz. vt illa. O admirabile cõmercium. Nam cõmercū est vbi aliquid accipitur et aliquid datur. Homin⁹ nanqz accepit nostraz humanitatẽ vt nobis daret suam diuinitatez. quod notatur ibi in verbis sequentib⁹. scz anim̃atū corpus sumens de virgine. Per hoc enī notatur qđ dñs accepit. Per hoc vero q̃ dicit. largit⁹ est nobis suam deitatem. notatur qđ dederit Secūda vero z quarta antphone terminant̃. te laudamus deus noster. q. d. ad te venim⁹ laudando te. Tertia terminat̃. dei genitrix intercede p nobis q. d. Intercede vt filius tu⁹ suscipiat nos. In qnta dicitur illud quod dixit baptista. Ecce agnus dei. q. d. ad eū venire debem⁹. Unde andreas et alius discipul⁹ iohãnis hoc audito secuti sūt dñm. In antphona vero que est supra Benedictus dicit̃. Innouant̃ nature. nostra enī natura recedendo a deo est inueterata et redeūdo est innouata. Notandū quoqz est q̃ quinqz sunt que hanc diẽ reddūt solennem. Primū est quia hac die duo festa ꝓcurrūt. scz parientis et partus. Unde et due misse celebrãtur. Prima de pariente scz de beata vgine. in qua dicitur introit⁹ Vultum tuū. et cõmunio. Simile est regnū celoz homini negociatori. Matth. xiij. c. Secūda de partu. scz de filio in qua dicit̃ introit⁹ Puer nat⁹ est nobis. vel in alijs ecclesijs. Cum medium silentium. vnde et in quibusdam gradualib⁹ officium vtrunqz intitulatum inuenit̃. Et ideo quia hoc festū est de beata virgine. fit hodie festio apud ecclesiã beate marie trans tiberim. quibus quidam scꝑsserint q̃ fit apud sancta sanctoz ad lateranū. pro eo q̃ caro circūcisionis dñi ibi dicit̃ ꝓseruari. put dictū est in quarta parte sub. vij. pticula canonis Epistola ē. Apparuit benignitas. que ē ad Titum. iij. Euangelū est. Postq̃z ꝓsummati sunt. Luc. ij. Alleluia. Adulupharie. Hebre. j. Secūm qđ facit hãc diẽ solennẽ est octaua ꝺ qua dictū est Tertiū impositio noui z saluti ferri nobis. de q̃ dicet̃ sub ti. de sabbato sancto. vbi agitur de baptismo. Qđ nomẽ tripler est. scz filij⁹ dei xp̃s z ihesus sicut ex euangelio colligit. Be ꝺ dictū est in prohemio scꝺe pas. Quartū est effusio sanguinis iesu xp̃i. hodie ei ꝓmo sanguinẽ suū p nobis fundere cepit q̃ eū postmodū sepe effundere voluit. Quintū est signaculū circūcisionis. qđ xp̃s hodie p nobis dignatus est suscipere propter causas premissas

In q̃busdam ecclesijs subdiaconi fortes et iuuenes faciūt hodie festū ad significãdum q̃ in octaua resurgentuz q̃ significat̃ p octauam diem qua circūcisio fiebat. nulla erit debilis etas. non senectus. nō seniuz. nō impotens puericia. sed omnes concurremus in virum pfectum. cum ꝺ mortale induet imortalitatem. et hoc corruptibile incorruptiõnem vt pmissum est. Be hoc dicetur in septima parte sub festis sanctoz stephani et iohannis Postremo notãdū est q̃ olim pagani et gentiles in his kalẽd. multas superstitiones obseruabant. quaruz aliquas augustinus in q̃dam cõmemorat sermone. Credentes enī unquit ianū quendam deum esse. eum tunc venerabantur. ei duas facies figurantes. vnam ante. aliam post. eo q̃ est principium anni sequentis z finis precedentis. assumebant enīz formas monstruosas. alij ex pellibus pecuduz. alij ex capitibus bestiaz. alij vestientes tunicas muliebres. alij auguria obseruabãt. dãtes vel recipiẽtes ꝺ yabolicas strenas. alij mensas laute ꝑparatas tota nocte manere sinebant. putãtes p totū anni spaciū ꝓuisionem talem sibi abũdantia pdurare. q̃ prohibet christianos facere.

De festo epiphanie.

Sequitur festū epiphanie qd̄ vocabulū grecū sonat latīe maīfestatio siue apparitio. Et ē idez cū festo natiuitatis. nihil eī nasci ꝓfuit nisi apparuisset. Verū ꝑ triplici apparitiōe hodie solēnisat ecclīa. Vñ et in codicib⁹ antiq̄s h̄ dies ep̄hiaꝝ pluralit̄ ītitulat̄. Et iō tripliciter noīat̄. s. ep̄hia. theophania. ⁊ betphania Ep̄hia d̄r q̄ntū ad illā apparitōez dñi q̄ fctā ē magis ꝑ stellā. Magi āt ip̄i fuert̄. caspar melchior ⁊ balthasar Et fuerūt reges iuxta illud psalmi Tibi offerēt reges munera Et iterū Reges thar. ⁊ in. mu. of re. ara. ⁊ sabado. addu. Quoꝝ corpa de mediolano ī coloniā trāslata fuerūt. Et dicūt̄ magi a magnitudīe scīe. Per astronomiā eni cognouerūt q̄ stella illa nō erat ex ꝯstitutis a p̄ncipio. sz illa d̄ q̄ balaā magister su⁹ ꝓphetauerat. Nūeri. xxiiij. Orietur stella ex iacob et ꝯsurget v̄ga de isrl̄. ⁊ de iacob erit q̄ dñetur Et iō moti sūt vt ductu illi⁹ stelle venirēt in bethleē vt regē natū quez eis ꝓphetauerat balaam adorarēt. Et d̄r ep̄hia ab epi qd̄ est supra ⁊ phanos qd̄ ē apparitio. q̄ desursuz illa fuit apparitio scz d̄ celo. Vel ab epi qd̄ ē supra. q̄ scp̄tū ē. vsq̄z dum veniēs staret supra vbi erat puer. Erat q̄dē ꝓximior t̄re q̄z alie stelle. Et h̄ facta sūt tredecima die a natiuitate dñi. q̄ die stella magos ad presepiū duxit. Et dicūt q̄dā q̄ stella illa fuit spūssanct⁹. q̄ postea d̄scēdit sup dñm baptisatū ī specie colūbe ⁊ ip̄is magis in specie stelle. Alij dicūt q̄ fuit angel⁹ q̄ apparuerat pastorib⁹ iudeis. sz illis tāq̄z rōne vtētib⁹ ī forma rōnali. istis v̄o gentilib⁹ tāq̄z irratōnalib⁹ ī specie irrōnali. Alij ⁊ veri⁹ q̄ fuit de nouo creata q̄ pacto officio suo redijt ī p̄mordialem materiā. Alij dicūt q̄ cecidit ī puteum. vbi adhuc d̄r apparere. solis tamē v̄ginib⁹.

Solet āt queri qūo tā cito vicz infra. xiij dies de tam remotissimis regionib⁹ hierosolimā venerūt q̄ d̄r eē in medio mūdi. iuxta illd̄ psalmi. Rex noster opat⁹ ē salutem ī medio terre. Dicit ysidor⁹ q̄ ā natiuitatez stella illis apparuit. vt possent ibi esse in tpe oportuno. Hieronim⁹ dicit q̄ ī die natalis p̄mo ab eis visa ē. sz venerūt ī dromedarijs iuxta illd̄ ꝓpheticum. Inūdatio cameloꝝ operiet te. dromedarij madiā ⁊ effa q̄ velocissime currūt. Vñ et dicūt̄ a dromos qd̄ ē cursus. et ares qd̄ ē virt⁹. et sūt minores camelis sz veloci⁹ currūt q̄z illi. scz tātuz ī vna die q̄ntū equ⁹ ī trib⁹. Querit̄ etiā quare magi veniētes munera obtulerūt. Rñdeo q̄ s̄m Bedā antiq̄t⁹ null⁹ ad regē vel dñm vacu⁹ introibat. qd̄ perse ⁊ caldei obs̄uant Scd̄o s̄m Bedā. obtulerūt aurū btē v̄gini ꝓpter inopie subleuationē. thus ꝯ stabuli fetorē. mirrā ꝓpt̄ mēbroꝝ pueri ꝯsolidatōz. et vermiū expulsionē. Tertio q̄ auruz ad tributū. thus ad sacrificiuz. mirra v̄o ad sepulturaz ꝑtinet. ꝑ h̄ ergo tria insinuantur ī xp̄o. regia potestas. diuina maiestas. ⁊ humana mortalitas. Quarto q̄ aurū significat dilectōez. thus orōez. mirra carnis mortificatōez. q̄ tria offerre deo debē⁹. Scd̄a apparitio fuit eadē die in baptismo. viginti nouē annis reuolutis. scz tredecima die tricesimi anni. Vñ lucas. Et ip̄e ih̄s erat incipiēs q̄si annorū. xxx. Et iō h̄ apparitio dicit̄ theophania. a theos qd̄ est de⁹. et phanos qd̄ est apparitio. q̄ ibi tota trinitas apparuit. pater ī voce. filius ī carne. spūssanctus in colūba. Quidam āt heretici dixerūt soluz in die ep̄hie baptisari debere. pro eo q̄ tunc xp̄s fuit baptisat⁹. nec dari spūm sanctū baptisato ī alio die. Et greci eadē die baptisāt Ob quā heresim exturpandā sancti patres decreuerūt neminē nisi ī articulo necessitatis eadē die baptisari debere. Tertia apparitio fuit postea similit̄ eodē die anno reuoluto cū esset. xxx. annoꝝ et. xiij. dieruz. scz qñ maīfestauit se esse deū ꝑ mutatōez aque in vinū qd̄ fuit p̄mū miraculū apertuz qd̄ dñs fecit ī chana galilee. vel simplicit̄ p̄mū qd̄ fecit. Et h̄ apparitio d̄r betphania. a beth qd̄ est dom⁹ et phanos quod est apparitio. q̄ ista apparitio facta fuit ī domo ī nuptijs De his tribus apparitōnibus fit solēnitas in hac die. Sed q̄ ecclesia nō potest ꝑfecte de omnib⁹ vna ⁊ eadē die solēnisare id̄o de stella plene exequit̄ ⁊ d̄ alijs aliq̄d admiscet

vt notet̃ q̃ tres fuerũt ĩ illa die apparitõnes. q̃ legunt̃ ĩ euãgelio tãq̃z sub die eadẽ facte. De p̃mo miraculo hodie fere totuz cantat̃ officiũ. q̃z ĩ ea specialit̃ natiuitas dñi gentibus ẽ notificata. De scd̃o duo rñsoria cantant̃. scz p̃mũ. Hodie ĩ iordane. Et ĩ colũbe specie. qd̃ a plurib⁹ ecclesijs ponit̃ nonũ. et ideo p̃mũ et nonũ. q̃z baptisma ẽ p̃mum sacramẽtuz nr̃ẽ redẽptõis. p qd̃ reformamur et similes angelis efficimur q̃z sũt. ix. ordines. Bruno aũt sineñ. eps̃ corrector officij antiphonarij dixit q̃ ĩ rñsorio. In colũbe specie. et ĩ antiph̃a Vox de celo. q̃ d̃r ĩ octaua ad laudes nõ debet eẽ v̄bũ istud ipsum audite. q̃z ĩ baptismo non fuit h̃ dictũ a prẽ sz ĩ transfiguratõe. et q̃ agũt festũ transfiguratõis cantãt rñsoriũ. in q̃ illud ꝯtinet̃. q. d. Ego sũ testis q̃ hic est ille q̃ p̃missus ẽ in lege. Deut̃. xviij. vbi dixit moyses. Prophetam de gẽte tua ⁊ de fratrib⁹ tuis suscitabit tibi de⁹ ip̃m audies ꝛc. Qui ãt v̄ba ei⁹ q̃ loquet̃ in nõie meo audire noluerit ego vltor existã. De tertio v̄o miracl̃o cũ alijs cantatur vna antiph̃a scz trib⁹ miraculis. Beda etiã dicit ĩ cõmento sup Lucã quartã apparitionẽ factã fuisse postea eadẽ die anno reuoluto cũ esset. xxxj. ãnoꝝ. s. in fractiõe q̃nq̃z panũ ⁊ saturatõne q̃nq̃z miliũ hoĩm et illa d̃r phagiphania a phagin qd̃ ẽ bucca siue comedere. Sed de hac nil hodie agit̃. Preterea dubitat̃ vtrũ h̃ ꝯtigerit ista die. tũ q̃a ĩ originali bede nõ sic legit̃. tũ q̃z ioh̃. vj. vbi de h̃ miraculo agit̃ d̃r. Erat ãt p̃ximuz pasca ꝛc. Ido ãt institutũ fuit hac die festũ de trib⁹ miraculis. q̃z h̃ dies fuit antiquit⁹ celebris ĩ honore augusti cesaris p̃pt̃ triplicẽ ei⁹ triũphũ q̃ suo tẽpe romano imperio tres regiones subiugauit. scz parthiaz. egiptũ. ⁊ mediam. Illã ergo celebritatẽ eccl̃ia in meli⁹ cõmutauit vicz ad celebrandũ xp̃o p ei⁹ triplici miraculo. In q̃busdã ecclesijs nõ d̃r hac die ad noct̃nos Dñe la. m. a. nec De⁹ in adiutorium. nec Gl̃a patri. nec hymn⁹. ad notandũ p̃mptitudinẽ gentiuz q̃ statim stella apparẽte venerũt. ex arrupto ergo ad noct̃nos venit̃. q̃si ipso facto dicat eccl̃ia. q̃bus nõ est narratuz de eo veniebãt et q̃ nõ audierũt cõtemplati sũt. Esa. lij. c. Vel potest dici q̃ in h̃ festo fit p̃cipue mentio de gentilium cõuersione. quos illi tres magi initialiter p̃cesserũt. Quia ergo conuersio ip̃oꝝ gentilium adhuc erat imperfecta. q̃z in paucissimis scz in ip̃is tribus magis. idcirco ĩ signum h⁹ ecclesia omittit cantica q̃ iam ꝯuersoꝝ seu p̃fectoꝝ esse videtur sicut Gloria patri Hymnũ. et hmõi. Hac etiã d̃ causa nõ p̃mittitur Dñe labia. m. a. nec De⁹ ĩ adiutoriũ. q̃z s̃m apl̃m corde credit̃ ad iusticiã. scz p̃us. ore aũt ꝯfessio fit ad salutem. scz postea. Inuitatoriũ etiã nõ d̃r p̃pter quattuor rones. Prima ad ostendendũ q̃ eccl̃ia in p̃micijs suis venit de gẽtibus ad dñm. nõ inuitata vel vocata p p̃conem aliquẽ. sz sola stella duce. iuxta illud Nemo nos ꝯduxit. vt sic incutiat̃ erubescẽtia eis q̃ tarde credũt cũ multos habeant p̃dicatores. magi enĩ nõ vocati venerũt adorare xp̃m. Secũda vt nos q̃ q̃tidie inuitamur et excitamur ad orandũ et dep̃candũ deũ videamur detestari inuitatõnem fraudulentam herodis dicentis magis. Ite et interrogate diligenter de puero ꝛc. Tertia causa est q̃z ipsa res nos inuitat. scz stella. p quã sig̃ficat̃ fides q̃ ducit nos ad deũ ⁊ illuminat nos ĩ nocte h⁹ seculi. Quarta q̃z p̃s. Venite. q̃ idem dicit dicitur in nocturnis. et sic idem repeti videretur. Licet ergo hac die non dicatur inuitatoriũ. tamen psalm⁹ inuitatori⁹ scz Venite exultemus. in tertio nocturno ad septimam antiph̃az dicit̃. ad ostendendũ q̃ in tertio tempore scz grẽ. sufficienter inuitata est eccl̃ia d̃ gentib⁹. ⁊ nullus se excusare potest. q̃z in omnẽ terrã exiuit sonus eoꝝ. Et q̃z tertio tempe scz gratie data est vniformis grã in plenitudine. Dicit̃ q̃z ad septimã antiph̃am ad notãdum q̃ p baptismuz dat̃ sp̃us septiformis. Per hebdomadã dicim⁹ inuitatoriũ in p̃sona magorũ alijs que viderant nunciantium. Legũt̃ aũt tres lectões de esaia. q̃ exp̃ssius loquitur de christi natiuitate. de qua. siue de nati apparitione h̃ festũ est. Sed querit̃ quare in quibusdam ecclesijs in principio tertij nocturni huius festi canitur psalm⁹.

Deꝰ noſter refugiū. cū antiphā. flumīs. ꝛc. Cū ipe ꝓcedat ī ordie pſalteriꝫ vtimū pſalmū ꝑme noctne. ꝛ oēs ſcde. Bñdeo tertium noctnū recolit nouū teſta. qđ ē tps grē. quappt̄ tertiū noctnū hz ī capite antiphonā. Flumīs. q̄ cū dicto pſalmo nouū tangit teſtamētū. et ido dictꝰ pſalmꝰ tūc et nō prius dr. ¶Dreterea antiphā ipa hz alīa. qđ nō ponit̄ in antiphonis prime vel ſcde noctne. vt dictū eſt ſub natali. Rurſus iō ponit̄ in ſeptimo loco. qz ptinet ad ſeptiformē grē ſpiritū p vim baptiſmi collatū. ſeqntes etiam antiphe cū ſuis pſalmis nouū indicant teſt. Et hi tres pſalmi mōſtrāt cōmotionez gentū ꝓtra ꝓdicatōez apłoꝝ. ſubuerſionez ydoloꝝ. ꝛ cōuerſionē fideliū. Romana tñ ecclia dictā antiphām. flumīs. cū ſuo pſalmo ponit̄ ī pmo nocturno. ꝛ pſalmū. Clenite ī tertio. ſm rectū ordiatū et naturalē ordinē pſalmoꝝ. et ꝓgrue. qz gētes tpe grē venerūt ad fidē. Et attēde q̄ antiphe ī pma prochia ſiue noctna ptinēt ſacerdotes. ī ſcda reges. ī tertia vſq; ad angelos puenit̄. ¶Doſt tertū nocturnū ſtatim cantat̄ euāgelium Lucē Factū eſt aūt. in q̄ de baptiſmo ſaluatoris plene agit. et eiꝰ genealogiā deſcribit. q̄a vt p̄miſſū eſt hꝰ feſtū de natiuitate eſt. ¶Notandū ātēſt q̄ matheꝰ in euāgelio. Liber generatōis. enumerat generatōem illā incipiēs ab abraā deſcendendo vſq; ad ioſeph virū marie. de q̄ natꝰ ē ihs ꝛc. oſtēdēs p hꝰ q̄a ſūmo celo fuit egreſſio eiꝰ. et q̄lit dñs ad nos deſcēdit. Sili eſaias. xj. ca. dona ſpūſſancti enumerās. vltimo ponēs timorem dic. ꝛ replebit eū ſpūs timoris dñi. Sed lucas in hꝰ euāgelio. factū ē āt. illā enumerat aſcēdēdo q̄ poſt baptiſmū eam enumerat. nec ſiſtit eam i abraā. ſz in eadē vſq; ad deū. ꝓcedit p gradus ſic. q̄ fuit heli. ꝛc. oñdens p hꝰ q̄a baptiſmo ter ē ad deū. ſz hꝰ q̄i p q̄ſdā gradꝰ vtutū. q̄ ſigificant̄ p patres gradatim ordiatos. et tāgit filios. ſm legē. nō ſm naturā ſic qui fuit nathan. q̄ fuit dauid ſup. filius ſcz adoptiuus. Una ergo generatio deſcribit deſcendēdo. altera aſcēdendo. q̄niam vna carnalis. altera ſpūalis. Jn vna ponit̄ genuit. vbi carnalis generatio et temporalis ſucceſſio exp̄mit̄. Jn altera ponit̄ q̄ fuit. vt notet̄ ſpūalis generatōis adoptio. et deſcribit̄ aſcendendo. vt notet̄ ſpūalis aſcenſus. Prima terminata eſt in virginis partu. ſecunda nobis inchoata ē p baptiſmū. Tria ergo ſūt euangelia hꝰ ſolēnitatis. Unū eſt de baptiſmo. ſcz Factū eſt Scōm ō magiſ ſcz. Cum natꝰ eſſet ihs. qđ dr in miſſa et ibi dr. ſic enī ſcptum eſt p. pphetā. ſ. michēā. v. Tertū eſt de nuptijs. qđ dr in dñica ſequēti poſt feſtū beati hilarij. ¶Sane premiſſa duo euangelia de generatōne xp̄i de nocte dicunt̄. vnū in natiuitate. alterum ī epha. q̄ vtraq; xp̄i generatio fuit in nocte. id eſt. obſcura et ꝓꝝ ſenſibꝰ nō intellecta. De hꝰ etiā ſub natali dictum eſt. ¶Doſt euangeliū ecclia exultando dicit. Te deū laudamꝰ ¶Darū ergo agit̄ de baptiſmo dñi in nocturno officio. ſz ſupplet̄ in octaua. in q̄ agitur d apparitōne facta in baptiſmo. p̄ſertim ī antiphonis laudū q̄ oſtendūt effectuz baptiſmi ī nobis ſcz vt baptiſemur. vt a peccatis p noſtrū lauacrū abluamur. Omnes enim vnīꝰ ꝛ ſeptimi toni ſūt. vniꝰ ad notandum ecclie vnitatē. in q̄ ſolū baptiſma pdeſſe pt. ſeptimus ad notandū. q̄ ī baptiſmo dat̄ ſeptiformis grā ſpūſſanct̄. vel qz p baptiſmū p. uenit̄ ad ſeptimā etatem q̄ſcētiū. Si ei aliq̄s ſtatim poſt baptiſmū digne acceptū deceſſerit. mer recipit p̄mā ſtolam q̄ dat̄ ī ſeptima etate. i. in ſcda veſpa. Antiphona ō ad Magnificat. eſt octaui toni. qz in veſpera mūdi nobis dabit̄ ſtola ſcda. id eſt. glā corporis. quam ī octaua etate noſ recepturos ſperam. Bupler ei eſt mundi veſpa. p̄ma eſt ſexta etas. ſm q̄ dñs dicitur in veſpera mundi natꝰ. iuxta illud. Uer gente mundi veſpere. Secūda eſt finis mundi in qua vt poſt quam dabit̄ nobis glā carnis de qua dr. Ad veſperam demorabit̄ fletus. ¶Jam vſq; tunc erit fletus miſerie noſtre ſed tunc erit finis. Dicit̄ etiam ad horas capitulum illud. Surge et illuminare. et illud. Superte aūt. et illud. Jnundatio. q̄ ſunt Eſa. ¶Miſſa ſiue diuinū officiū ſimiliter ptinet ad p̄mū p̄ncipale et p̄cipuū miraculū. ſ. ad p̄micias tēporꝝ gētiū. ꝛ ad munera magoꝝ

et ad xpi natuitatē. Ān introitus q̄ sumi/
tur de esa. licet nō sit ibi ꝓtinue est. Ecce ad/
uenit ꝛc. Eccl̄a enī de gentilib⁹ electa p sue
vocationis initio gaudēs gratiosū laudis
p̄comū offert deo p sua salute. d. Ecce ꝛc. q.
di. Ecce i ppatulo ē q dn̄s natura dn̄ator ef
fectu aduenit. i. ad nos venit. i. carnē assum
psit. Uel ut alludam⁹ p̄senti diei ad nos ve
nit. i. q̄ in carne latebat. p multa signa deus
esse apparuit. vt p stellā. p magor munera.
p vocē paternā. ꝛ p spiritū sanctū in colūba.
Et ppter ℟ vnī aduerbio demōstrādi ecce.
vñdens apparitionē filij dei q̄i ad oculū p̄
missa. Epl̄a surge ꝛ illumiare. Et graduale
Dēs de sabba ꝛc. sūt de eodē et sumūt̄ de esa.
lx. ca. Et euāgeliū de eodē scz Cū nat⁹ esset ie
sus ꝛc. qd̄ est matℬ. ij. ca. ex q̄ sumunt̄ all̄a. et
ꝓmptio. Sicut āt matutino officio fit sup
pletio in octaua vt iā tactū est. ita et misse of
ficio similiter fit supletio. Ān introit⁹ mis
se hodierne notat gaudiū gentiū de aduētu
saluatoris. exultantiū. ꝛ in collecta hortatur
gētes ad ꝓtēplandā ei⁹ spēm puenire quaz
p fidē cognouerūt Reliquū totū est de mi/
raculo huj⁹ diei. scz de gentilib⁹ p stellā du/
ctis. Nō est p̄termittendū q̄n ytalia in
missa hui⁹ diei futuraz pascha ꝓclis annūcia
tur Sacerdos nāq̄z vel ali⁹ p⁹ offertoriuz
dicit alta voce. Ān nūcio vob̄ gaudi
um magnū q̄ erit oi pl̄o. qa septuagesima
erit tali die. et pascha tali. In ꝛcilio vo bra/
chaten. ita legit. Placuit vt post q̄z oia in ꝛ
cilio sacerdotū fuerint ordinata sup ventu/
rū ipsi⁹ anni pascha. q̄ Kalendaz die. i. quo
die añ vel p⁹ Kalendas. vel q̄ta luna debeat
suscipi. a metropolitano ep̄o untimet. qd̄ ce/
teri ep̄i vel reliqu⁹ cler⁹ breuiculo subnotā
tes vnusq̄sq̄z in sua eccl̄a aduenientē natalis
dn̄i die post euāgelicā lectionē pl̄o annūci/
ent. Hoc tn̄ nō vbiq̄z seruat̄. Rursus in ꝛci
lio carthaginen. statutuz est. vt dies pasche
formataz scz. Kl̄az subscriptione oibus inti/
met. dies vo ꝛcilij. xj. kal. nouēbris suetur.
Quidā aūt vltramōtani ep̄i i synodo quā
celebrant die mercurij p̄cedenti festo bti Lu/
ce p̄missa annūciant Quidā asserūt in vigi
lia ep̄hie ieiunandū fore. eo q̄ sibi ppriū of/
ficiū appropriat. ꝛ all̄a in officio nisi i dn̄ica
interueniat subticet. ꝛ dicit euāgeliū defun/
cto herode. qd̄ est matℬ. ij. ca.

De octaua epiphanie

In octaua epi/
phanie in oī cantu. et in lecti
one esaie q̄ legit̄ p ep̄la. s. Bñe
de⁹ me⁹. agitur de baptismo
Ān ibi dr. Exultēt solitudines iordanis iō
q̄ in iordane vim regenerationis dn̄s cōtulit
aquis. instituendo bap̄m. ꝛ q̄ gentes que a
deo p⁹ erant q̄i in solitudine deserte ad eū
redeūt. Octaua ergo ep̄hie supplemētis ē vt i
titulo p̄cedēti dictū est. q̄ sicut in festo reco/
lim⁹. quō xp̄s baptisat⁹ est. ita in octaua rē
ppter quā baptisat⁹ est. qd̄ antiphone illi⁹
diei ostēdunt. In octauo igit̄ de scdo ep̄hie
miraculo. scz de baptismo iubilat. vt in an.
veterē hoiem ꝛ ceteris que sequunt. q̄ quia
translate sūt de greco in latinū gui⁹ ꝓtinēt
in dictamine ydioma. ꝛ sūt d septimo tono
q̄ ptinēt ad bap̄m vbi septiformis grā spi/
r⁹ussecti opat. ꝛ sē nouē q̄nā p ianuā bapti
smi pueniē ad ꝓsor⁹ū. ix. chor⁹ angelor⁹ū
Sūt tn̄ octo de ℟ exp̄ssius ggētes ppter ve/
rā octauā ad quā baptisma ducit. Et meri
to baptismi officiū ad octauā differt. q̄ vi/
cem tenet circūcisionis q̄ in octaua celebra/
bat. Et cantat hac die inuitatoriū. q̄ p̄dicā/
tib⁹ aplis ad bap̄m sūt hoies inuitati Que
dam vo ecclie dicūt hac die ad missā euāge/
liū. venit iesus a galilea. qd̄ est matℬ. ij. ca.
Ellie dicūt. vidit iohānes iesū venientē ad se.
qd̄ est iohℬ. j. c. ꝛ ep̄la. Surge illumina re

De prima dominica post epi
phaniam.

Epima domi/
nica post epiphaniā. s. infra octa
uas dicturi p̄mittim⁹. q̄ ab ep̄hia
vsq̄z ad septuagesimaz p̄ntes esse ex dn̄ice p⁹
et vna ad min⁹. In quib⁹ oibus intē/
dit eccl̄a in nocturnis officijs ostendere ap
parit̄onē dn̄i vt stella oriat in nobis q̄ illu
at nos in bethleē supiorē. ꝛ fere oia q̄ ℟ tpe
dicunt ad gaudiū ptinent. Clerutn̄ nō nisi

tres ex ipsis dñicis ꝓpriū hñt officiū. ⁊ ideo qñ q̄ttuor sūt aut plures sequens officiū dr̄ in quibusdā ecclijs in prima dñica p⁹ octauas. qñ vo sūt tres dñice tantū dr̄ in dñica ī fra octauas ¶ In hac ergo dñica scz infra octauas monet nos eccl'a in introitu vt offeram⁹ dño aur. qr rex regū est. ⁊ th⁹ q̄a deus deor. et h̄ idē facit in duab⁹ sequentib⁹. Et ē introit⁹. In excelso throno vidi sedere virū quē adorat mltitudo angelor. Qd sūptuz est de illo loco esa. Vidi dñm sedentē super soliū excelsū ꝛc. Qd eni hic dicit thronū dic ibi soliū. qd idē est. ⁊ qd dr̄ h̄ multitudo angelor idē est etiā qd dr̄ in esa. ꝙ angeli canelāt sctūs sanct⁹ sctūs. Sane thron⁹ excels⁹ est eccl'ia. in q̄ sedet de⁹. que monet nos vt adorem⁹ xp̄m. sic verū regē. Epl'a vo monet nos ut offeram⁹ mirrā dicēs. Obsecro vos ꝑ misc'diam dei. ut exhibeatis corpa vrā hostiā viuētē sanctā. deo placentē ꝛc ad roma. xij. ca. ꝑ h̄ oñditur mirra. que ītelligit̄ in carnis mortificatione. Euāgeliū est de apparitione dñi. Cū fact⁹ esset iesus annor duodecim luce. xij. ca. vbi seq̄tur. mater ei⁹ inuenit eū in templo disputantē cū sapientib⁹ ⁊ docētē ¶ Pōt etiā dici. ꝙ ad h̄ ut efficiamur thron⁹ in q̄ dñs sedeat. tria sūt nobis necessaria mundicia carnis. hūilitas mentis ⁊ exultatio in dño. Ad mūdiciā carnis inuitamur ī epl'a. vbi dr̄ Obsecro vos ꝛc. vt supra. Ad humilitatē mentis in euāgelio xp̄i exemplo. de q̄ ibi legit̄ ꝙ ꝑentib⁹ subdit⁹ erat. Ad exultationē in dño in graduali. in q̄ bñdicim⁹ domino q̄ facit mirabilia solus. ⁊ in all'a ⁊ ī offertorio ī q̄ dño iubilare iubemur. Interest tñ inter all'a. ⁊ offertoriū. qr in all'a tantū sel' dr̄ Iubilate deo oīs terra. In offertorio āt geminat̄ sub diuersa melodia. ad notandū q̄ in gaudio dñi crescere debem⁹ qr sumus misticū corpus. Vñ in euangelio dr̄ ¶ Puer aut crescebat ꝛc. In ꝯmunione q̄ est luce. ij. notat̄ xp̄i humanitas. s̄m quā vocat eū filium. Et q̄i increpans dicit Fili q̄d fecisti nobis sic. ⁊ etiā deitas s̄m quā ip̄e dicit Nesciebatis quia in his q̄ sūt p̄ris mei optet me eē.

De dominica secunda post epiphaniam

In hac secunda dñica que est p̄ma p⁹ octauas ep̄hie ⁊ in sequētibus dñicis cātatur in q̄busdam ecclijs ad vespas in sabbatis rñsoriū. ¶ Peccata mea dñe sicut sagitte infixa sūt in me. sed anteq̄z vulnera generent in me. i. peccata alia. sana me ꝛc. Et ꝓpter eandē cām dr̄ in responsorio p̄mo matutinali. Dñe ne in ira. ꝛc. Oñdit ei eccl'a suis filijs penas ignis purgatorij et inferni qr comedend⁹ est agn⁹ paschal' cuz lactucis agrestibus ⁊ vt molamur inter duas molas spem scz et timorē Qr vo intendit ecclesia nobis māifestare fidē filij dei vt dictū est. qd fit meli⁹ ꝑ epl'as pauli. ⁊ psalmos. iō legunt̄ epl'e ⁊ psalmi cantant̄. Oīa ei fere rñsoria ab octauis ep̄hie vsz ad septuagesimā sunt de dauid nō de bellis. sed de psalmis. In quib⁹ instruimur de bonis opib⁹. qr fides sine opib⁹ mortua est. Et qr maxime in psalmis dei misc'diam īploram⁹. ⁊ ꝓpter h̄ quidā legūt de psalmis h̄tpe vt sic respōsoria lectionib⁹ correspondeant. sed certe psalmi legi nō dñt. nisi ꝓut quidā faciūt triduo ante pascha. Et nota ꝙ pene oīa respōsoria dñicar hui⁹ tp̄is vsqz ad septuagesimā sumunt̄ de nocturno dñicali. ⁊ de q̄nqz psalmis q̄ sequūt̄. s. Be⁹ de⁹ me⁹ respice ⁊ alijs. Responsoria secūde ferie similiter de ei⁹ nocturno sumūt̄. Et ita fere de oīb⁹ alijs Epl'e vo pauli legunt̄ p̄mo. qr ipse p̄ ceteris d' fide locut⁹ est. ꝑ quā q̄i ꝑ stellā xp̄s cognoscitur In illis eni ad pniaz reuocamur Secūdo qr sicut ꝓphete nasciturū dñm p̄dixerunt ⁊ maxime esaias. vnde esaiam ante natiuitatē dñi legim⁹. ita apl'i deū natū p̄dicauerūt ⁊ maxime paulus qui plus alijs laborauit. vñ ei⁹ epl'as p⁹ natiuitatē legim⁹ xp̄m natū ostendentes. Breuiter aūt notanduz ē ꝙ ꝓ natiuitate saluatoris varijs modis a die natiuitatis vsz ad octauā epiphanie ostēsa exultauim⁹ Verū qr exultatōez q̄ eē debuit spiritualis. pene omnes ꝯuertim⁹ in carnalem ꝯmesationibus ebrietatib⁹ ⁊ iocis inu-

tilibus vacantes. inde est q̄ in hac domini-
ca q̄ est p̄ma post octauam ep̄hie. in officio
nocturno historiam. dñe ne in ira ꝛc. canta-
m⁹. in qua dñi misericordiā imploram⁹
p̄ penitentie lamentū peccata deflemus. Et
quia q̄libet die peccam⁹. ideo q̄libet dies sua
debet hr̄e specialia responsoria. Dies ergo
dñicus habet sua. s. ix. et secunda feria habe-
re dz sua scz. tria. ⁊ sic de alijs. sicut enī in heb
domada ante natiuitatē ad notandum sal
uatoris desideriū singulis dieb⁹ singula re
sponsoria ⁊ singulas antiphonas in laudi-
bus cantauim⁹ ita ad notandū planctū no
strū ⁊ desideriū penitendi. singul' dieb⁹ p⁹
octauas epiphanie ꝓpria responsoria depu
tam⁹. et taz in nocturnis psalmis q̄z in lau-
dib⁹ matutinis quolibet die dicimus anti-
phonas speciales q̄ feriales dicunt̄. quia ille
tantū in ferialib⁹ dieb⁹ vel noctib⁹ cantant̄
nisi festū ipediat. excepto tp̄e quod est a pa-
scha vsq̄z ad octauas pentecostes. Circa
misse officiū sciendū est q̄ introit⁹ hui⁹ do-
minice est. Oīs terra ꝛc. ⁊ dicit̄ ad idē quod
et aliud officiū scz ad ostendendū apparitio
nē. Sed istud totū plenū est hac voce Jubi
late. ꝓpter innouationē nr̄az. quia nou⁹ rex
noua lex. Apoc. Ecce noua facio oīa Rur
sus ideo in hac dñica canit̄ oīs terra ꝛc. q̄ni
am august⁹ cesar ad gloriā imperij roma-
ni iussit. vt de singulis ciuitatibus orbis ali-
quis romam veniret afferens inde tantuz
terre quātū pugn⁹ claudere posset vt p̄ hoc
appeteret oēs romano īperio fore subiectos
ex qua terra facta est in vrbe quidaz monti
culus. sup̄ quez fabricata fuit quedā ecclesia
a romanis ad fidē ꝯuersis. q̄ fuit in hac do-
minica dedicata. q̄z ergo monticulus ille d̄
oī terra fact⁹ est. ideo in festo dedicationis
illius eccl'e sup̄ illū ꝯstructe cantat̄ oīs terra
ꝛc. ⁊ sic cesar augustus ab oībus mundi p̄ti
bus adorabat̄. a quibus terra illa apportata
fuit. ita de⁹ ab omni terra. i. ab oībus homi
nib⁹ siue ab oī genere hominū adorat̄. Bea
tus q̄z greg. tali die pacē fecit in vrbe et ꝓpt̄
hoc in collecta huius diei posuit. ⁊ pacē tuaz
nostris ꝯcede tp̄ibus Hanc autē pacē ⁊ xp̄i
verā adoratōnē opatur vera dilectio ꝓximi

ad quā inuitamur in ep̄la habentes dona-
tiones ꝛc. ad ro. xij. cap. in qua monemur vt
donationes a xp̄o habitas ad alioꝝ edifica
tionez exerceam⁹. Vñ ibi dicit̄. Necessitati-
bus sanctoꝝ ꝯmunicantes. Ad idē etiam ī
euangelio inuitamur exēplo domini. q̄ sic̄
ibi legitur in nuptijs mutās aquā in vinū
⁊ magna miracula faciēs necessitatib⁹ eoꝝ
subuenit. quoꝝ intererat ꝯuiuātib⁹ mini-
strare. Sed ep̄la nō videt̄ ꝯuenire misterio
euangelij. q̄d est. nuptie facte sunt in chana
galilee. ioh. ij. ca. Sed bene ꝯuenit. q̄z ad cō-
firmationē nostrā facta sunt miracl'a ⁊ do
na data nobis et tanq̄z in nuptijs spiritua-
libus apponit ap̄lus. xx. fercula p̄ncipalia di
cens. Siue ꝓphetiaz scd̄m rationē fidei ꝛc.
Chana enī zelus interp̄tat̄. galilea transmi-
gratio. Q̄d igit̄ nuptie facte sunt in chana
galilee sig̃ficat q̄ in corde illius qui zelum. i.
ardentē amorē habet transmigrandi de vi-
cijs ad v̄tutes. de mundo ad patrē. de terra
ad celū. fiūt nuptie. ⁊ xp̄c dñs ibi ē cū matre
sua hoc est enī de p̄mis leticijs in illo cord̄
vbi fiūt nuptie. q̄d deus natus est de v̄gine
ibi mutat̄ aqua in vinū. i. insipiditas op̄uz
in leticiaz spiritualē. Ad has siquidē nupti-
as celebrādas in no. papa. iij. statuit hac die
stationē apud venerabile hospitale sp̄ūssan
cti fieri. vbi tanq̄z in chana galilee est zelus
transmigrandi de vicijs ad v̄tutes. ibi siqui
dem posite sunt sex ydrie. i. instituta sunt et
p̄fectissime exercentur sex op̄a misericordie
que sunt pascere esurientē. potare sitientez.
colligere hospitem. vestire nudū. visitare in
firmū. adire incarceratū. ⁊ ibi est mater iesu
quoniā in honorē beatissime marie v̄ginis
illius loci est eccl'a dedicata. Inuitat̄ etiaz ⁊
fili⁹ ei⁹ ies⁹ cū discipulis ad has nuptias quo-
niā effigies iesu christi que sudariuz siue ve
ronica vulgariter appellatur. hac die ex insti
tutione eiusdē inno. a dño papa ⁊ cardinali
bus ꝓp̄lis fidelibus. ad has nuptias pietatis
et misericordie celebrandas illic conueniē-
tib⁹ ibi solenniter demonstratur. In offer-
torio autē quasi p̄ gaudio coreizamus. q̄d
ip̄ualis facit ebrietas. geminātes v̄ba tā in
offertorio q̄z in ei⁹ v̄sibus Geminam⁹ enīz

illud. iubilate deo oīs terra. silr illud. reddā tibi vota mea. ⁊ illd locutū est os meū in tribulatione mea Duo enī sunt genera hoīm vba geminantiū vel multiplicātiū scz coreizantes ⁊ infirmantes siue afflicti Coreizantes vt hic. infirmantes vt in vsibus ipsi⁹ offertorij. vir erat in terra. qd cantat in dñica. xxj. p⁹ pente. Sed in h est drña. qr hic taz in offertorio q̄z in vsib⁹ duplicam⁹ vba. ibi vo tantū in vsib⁹ q̄i ridiculose geminant. Et ē rō. qr institutor officij loquit ibi ī offertorio tanq̄z historiograph⁹ rē simpliciter narrās ⁊ tanq̄z nō egrotans de iob in tertia psona loquēs Cui⁹ patientia nobis in exempluz ꝯmendat. In vsibus vo eiusdē offertorij loquit tanq̄z infirm⁹ p̄ dolore multiplicās vba dicens Utinā appenderent pctā mea ꝛc. Egrotanti enī loq̄ conanti. vba intercipiūtur. ⁊ sepe incepta vix efferunt. reducēs nob ad memoriā iob egrotantē ⁊ dolentē. cuius vba sepe repetit more egrotātis. cui anhelitus nō est son⁹ neqz fortis. ⁊ ideo īpfecta vba sepe repetere solet. Geminant etiā vba in offertorio qd dr in dñica quinquagesime. ⁊ in illo qd dr feria q̄nta p⁹ secundā dñicam q̄dragesime. Ideo aūt hoc p̄cipue fit in offertorio. qr in eo p̄cipue ostendit offerentis affect⁹. In postcōmunione. dicit dñs ioh. ij. ca. mistice oñdit q dñs aquaz in vinū mutat in nobis. scz aquā timoris in vinū diuini amoris. aquā lrē in vinū spūalis intelligentie. aquam mortalitatis in vinum immortalitatis.

De dominica tertia post epiphaniam.

Tertia dominica post ephiaz nos monet adorare cū angelis vnū regē dicens in introitu. Adorate dñm oēs angeli eius ꝛc. Monet etiaz nos adorare cū ipsis. qr dixit iohāni angel⁹ in apoc. Conseru⁹ tu⁹ sum ⁊ fratrū tuoꝝ Sequit ibi. Audiuit ⁊ letata est syon. i. ecclia. Et nota q iste introit⁹ hz in in se festū ypapātis. q̄niam est secund⁹ ab octaua semp. vel ipsū ꝯtingit nisi septuagesima impediat. Inde est q vba hui⁹ introitus cū vbis inuitatorij illi⁹ festiuitatis ꝯueniūt. In introitu nanqz dicit. Audiuit ⁊ letata est syon. In inuitatorio vo dr Gaude et letare syon occurrens deo tuo Quib⁹ etiam ꝯueniūt vba rñsorij illi⁹ festi scz adorna thalamū tuū syon Euangeliū Cū descēbisset iesus. math. viij. ca. est de sanatōe leprosi vbi dr. Dñe si vis potes me mundare. ecce fides. Uñ dixit ei. Uolo. mūdare Sz epla q est. Nolite esse prudētes ꝛc. ad ro. xij. c. nō videt ꝯcordare euāgelio sed bñ ꝯcordat ⁊ cōpetit mistico sensui vel intellectui Nā sanatio lepsi sigficat q de⁹ vult nos sanare a lepra volatili. q est heretica prauitas q euolat p totū mūduz. ⁊ ab oī alia lepra. i. ab oī peccato. p stellā. i. p fidem natiuitatis ⁊ apparitionis. Huic intellectui ꝯcordat epla. Et p̄mā leprā remouet cū dicit. Nolite eē prudētes apud vosmetipsos ꝛc. hoc solū est cā heresis. q homo pprio sensui vult innitī in intelligentia scripturaꝝ. Aliā lepraz remouet cū dicit. Nulli malū p malo reddentes sed si esurierit inimic⁹ tu⁹ ciba illū ꝛc. Pōt etiaz dici q in officio hui⁹ dñice inuitant angeli ad dñi adorationē p sua reintegratione q ē in ꝯuersione iudeoꝝ ⁊ gentiliū Uñ in graduali causa reddit Ad ꝯuersionē gentiliū ptinet qd dr. Timebunt gentes nomē tuū ꝛc. Ad ad ꝯuersionē iudeoꝝ qd dr. Quia edificabit dñs syon. Pro hac reintegratōne iterū dr in alla Adorate dñm oēs angeli ei⁹. Ad idem etiā ptinet euāgeliū in quo agit de curatiōe leprosi. sub figura iudaici ppli ⁊ de curatione serui centurionis sub figura gentil ppli a dño spūaliter curati. ⁊ cū vtriusqz ppli curationē opat dilectio primi. ideo in epla inuitamur ad eam. vbi dicitur. ne reddam⁹ malū p malo. sed bona corā deo et hoībus exhibeamus. In offertorio eccla de vtroqz populo collecta deū laudat dicens. Dextera dñi fecit virtutē ꝛc. Et quia xpūs vsqz in diem iudicij q̄ntuz est ad corpus misticū semp auget. ideo cātat ꝯmunio in pluribus ecclijs. puer iesus crescebat. ꝛc. licz in alijs dicat. Mirabant omnes luce. iiij. ca. christus enim paruulus fuit cū a paucis iudeis cognoscebatur. et creuit qr nō tantū a iudeis

sed etiã a gentibus cognitus est Illud autẽ mirabãtur oẽs ꝛc. satis bene ꝯuenit. quia iudei ⁊ gentiles videntes mirabilia eius ⁊ audientes dona amirantes conuertebantur.

Sane officia precedentiũ triũ dñicarũ quidã referũt ad tres annos quibus dicũt dñm post baptismũ predicasse ⁊ diuinitatẽ suã miraculis declarasse. Dicunt enĩ eũ tribus annis p̃dicasse. ⁊ parte quarti anni q̃ntũ est a natiuitate vsq; ad passionẽ Primũ officiũ referunt ad hoc ꝙ angeli leguntur ministrasse dño p⁹ baptismũ. et p⁹ ieiunium ⁊ post dyaboli tẽptationẽ. Vñ ĩ officio illo dr. quẽ adorat angelorũ multitudo Quia ergo in p̃ncipio istoꝝ triũ annoꝝ statĩ post baptismũ. post tẽptationẽ angeli accesserũt ei mĩstrantes. ideo post ephiaz in dñica que occurrit infra octauas cantat̃ in introitu. In excelso. Et legit̃ euãgeliũ. Cũ fact⁹ esset iesus annoꝝ. xij. Et bene ꝯgruit. vt illud p⁹ duodecimã diẽ natiuitatis ꝓxima dominica legat̃ quod post anno. xij. ꝯstat eẽ pactuz et si necesse fuerit etiã in sequenti dñica repetatur Secundũ officiũ dicunt esse de miraculis. quia in secũdo anno miraculis coruscauit. et ideo in secũda dñica legit̃ epistola in qua gratiaꝝ dona scribũt̃. et euangeliuz de initio signoꝝ dñi recitat̃ qd̃ etiã ea ꝯgruit rõne. qꝛ h̃ miraculuz secũdo baptismatis anno legit̃ eẽ pactũ. q̃ quia ire in spiritũ. tre in celũ. corruptibilis in incorruptibile mutatio figurat̃. ideo ꝙ oĩs terra adoret in ĩtroitu iubilat̃. Tertiũ officiũ dicit̃ eẽ de ꝯuersione gẽtiũ ⁊ iudeoꝝ. ꝓut iã dictũ ẽ. quia eniz in tertio anno sua nos passione redemit per quã vtrũq; ꝓplm ab eterna infirmitate curauit. ideo legit̃ euãgeliũ de infirmo ⁊ leproso curatis. ꝓpter qd̃ fit in cantib⁹ v̄boꝝ gemĩatio. vt in introitu. letata est syon .⁊.e.f.i. et in g̃duali. timebũt gẽtes ⁊ reges. ⁊ in alla. exultet terra et letent̃ insule. ⁊ in offertorio. dextera dñi Et qꝛ p vtriusq; ꝓpli curationẽ adauct⁹ est numer⁹ angeloꝝ. ideo in ĩtroitu inuitant̃ ad laudes cũ dicit̃. adorate ꝛc Quia vero nõ sanat̃ putridus humor nisi deponat̃ sup̃bie tumor. ideo dicit̃ in epistola vt ad exemplũ christi patientis ⁊ nõ ꝑcutiẽtis. non sim⁹ malũ ꝓ malo reddẽtes Hec quidem tria officia nobis insinuãt christi beneficia nobis prestita ad letificandum corda nostra Unde cantam⁹ in offertorijs. Jubilate Jubilandũ eniz est ꝙ nos eduxit de claustris inferni ⁊ liberauit de inferno inferiori. Quartũ aũt euangeliũ in quo agit̃ de dormitione dñi in nauicula et de excitatiõe. ad illã ꝑtẽ anni referũt in q̃ dñs obijt ⁊ resurrexit Dormitio nãq; dñi in nauicula est eius dormitio in cruce et ei⁹ excitatio est ei⁹ resurrectio. quã suoꝝ vota citius fieri exegerunt Quintũ euangeliũ ad hoc refert̃ ꝙ post dñi resurrectionẽ sensũ suis aperuit vt scripturas intelligerent. vñ in eo grates refert patri qui reuelauit ea ꝑuulis ⁊ abscondit a sapiẽtib⁹ hui⁹ seculi. Omnes aũt epistole hui⁹ tp̃is ad dilectionẽ ꝓximi ꝑtinẽt que facit vt sim⁹ inuicẽ xp̃i mẽbra. Und̃ dicit̃ in prima epistola. scz q̃ legit̃ in prima dñica post octauã ꝙ donationes nobis a deo datas ad edificationẽ aliorũ exerceam⁹. In hac secũda dicit̃. ne malũ ꝓ malo reddam⁹ In tertia dicit̃. vt ĩuicẽ diligam⁹. In q̃rta dicit̃ vt viscera misericordie habeam⁹. Quod v̄o dicit in q̃nta. hoc facit vt p̃latis humiliter subijciamur exemplo xp̃i q̃ ꝑentib⁹ subiect⁹ fuit. Itẽ qd̃ dicit̃ in p̃rio euãgelio scz qd̃ legit̃ in prima dñica post octauã hoc aquã nobis ꝯuertit in vinũ. qd̃ in secũdo lepraz pcccati tollit. qd̃ in tertio dñm dormientẽ excitat in nobis. qd̃ in q̃rto nobis secreta reuelat.

Potest etiaz aliter dici ꝙ sicut a die natalis v̄sq; ad epiphaniã apparuit ex officijs hũanitas saluatoris. sic et in his trib⁹ dñicalib⁹ officijs diuinitas manifestat̃ eiusdem Naz in prime dominice euangelio dicit̃. Nesciebatis q̃a in his q̃ patris mei sũt oportet me esse. In q̃ domin⁹ manifeste declarat se esse deũ illũ scz cui milia miliũ seruiũt angelorũ propter qd̃ in introitu dicit̃ ꝙ eũ adorat angeloꝝ mltitudo. in graduali collaudant. et ad idem in alla ⁊ offertorio terram inuitant dicentes Jubilate deo omnis terra Sed q̃a laus saluatoris nõ bene sonat in labijs peccatorũ ideo apostol⁹ in epistola prehortat̃ et obsecrat vite sanctimoniã. Communio

vero consonat euāgelio. In secūde dominice euāgelio dicit̄ q̄ domin⁹ ad nuptias inuitat⁹ aquā ꝯuertit in vinū. qd̄ fuit magnū sue diuinitatis indiciū. Sol⁹ enīz de⁹ potest naturā mutare ⁊ nostrū corruptibile ī gloriā reparare propter qd̄ oīs terra eū adoret psallat ⁊ iubilet. ꝯfiteat̄ et laudet. ⁊ angelos ad laudādū inuitat vt apparet ī introitu graduali alla. ⁊ offer. Communio vero ꝯsonat euāgelio. In tertie dominice euāgelio dicēs dn̄s. volo. mūdare. benignitatem ⁊ partem sue diuinitatis ostēdit. vn̄ leprosus mūdat⁹ q̄i choraula tam angelos q̄z homines ad dn̄m adorādū inuitat dicēs in ītroitu. Adorate dn̄m ⁊ ī graduali. Timebūt gētes. in alleluia vero et ī offertorio dicēs. dextera dn̄i cām reddit Cōmunio ꝯsonat euāgelio Ecce q̄z euidēter ī his trib⁹ dn̄icalib⁹ officijs diuinitas apparet. q̄ vt premissū est tres sūt. q̄a trib⁹ ānis dn̄s predicauit. Sūt q̄z nōnulli q̄ totū hui⁹ temporis spaciū scz a natali vsqz ad purificationem ascribunt īfātie saluatoris. ideoqz nō debēt ī eo vt aiūt fieri commemorationes sāctorū. maxime de cruce. ne obijciat̄. ne coquas edū ī lacte matris Et propter hoc etiam ī vigilijs nocturnis de nouo legit̄ testamēto. propter pn̄tem vitam eiusdem homīs xpī quam dies isti significant. Magn⁹ quoqz preco vel preceptor sancte nouitatis paul⁹. ī legētium man⁹ accedit. qui cū veteri lege nouam conferens grām legem sanctorū deprimebat. et legem fidei cū palma iusticie sb̄leuabat. Et ē hoc temp⁹ q̄dam q̄dragesima christi constans ex duobus perfectis numeris scilicz ex senario duplicato et. xxviij. Duplicitas senarij duplicē significat pfectionē scz hūanitatem corpis ⁊ diuinitatē aīe. vnitas maioris numeri pfecti diuinitatis vnitatē Ideo sic in. xij. dieb⁹. scz q̄ sūt inter natale ⁊ apparitionē. iubilat̄ d̄ apparitione humanitatis. sic in. xxviij. q̄ sūt ab apparitione vsqz ad purificationē. de apparitione diuinitatis Hāc q̄dragesimā cū gaudio celebram⁹ quia xp̄i ī carnatio fuit gaudiū angelorz et hominum Post quā quadragesimā sequit̄ ypapanti .i. p̄sentatio domini in templū. p quā excitamur ad p̄sentandū nos deo pr̄i. Quadragīta ergo dies pn̄tem statū demonstrant ecclesie vbi p q̄ttuor mundi ptes satagim⁹ vt decalogū impleam⁹. .i. iuste et pie viuamus in hoc seculo expectantes beataz spem ⁊ aduentū glorie magni dei. in qua presentatiōe apparebit nobis dominus gloriosus. Et iō his diebus cantatur v̄sus. quoniam edificauit domin⁹ syon et videbitur in gloria sua. Inde est etiaz q̄ sicut premissū est circa ypapanti merito cantat̄ introitus. Adorate q̄a tunc erit nobis facie ad faciem manifestuz choros angelorz dn̄m adorare.

Ad dominica quarta post epiphaniam.

Quarta domīca post epiphaniam nō habet proprium officium. quia nō semp sūt q̄ttuor septimane vsqz ad septuagesimam. Habet tamē euangeliū propriū quod est. Ascendente iesu in nauiculā ꝛc. et est math. viij. ca. ⁊ habetur ibi quomodo domin⁹ mitigauit ⁊ sedauit tempestatez maris. et dixit discipulis suis Cur timetis modīce fidei. q̄ si diceret Modica fides est causa timoris ⁊ tēpestatis cordis. qui eī habet caritatē nihil timet. et hanc hz qui verā fidez habet. ⁊ ideo de caritate est epl̄a. Nemini enī quicq̄z debeatis. nisi vt inuicē diligatis ꝛc. que est ad ro. xiij. c. Euangeliū significat̄ q̄ si xp̄s dormit in nobis tempestas orit̄. qui enī hz fidem hz deū. Vn̄ aug⁹. Fides in te. ⁊ xp̄us in te. dormit igit̄ xp̄s in nobis qn̄ in nobis torpet fides. et tunc orit̄ tempestas temptationū in cordibus. Redit autem tranquillitas. si excitatur fides que excitatur per caritatez. Et ideo in epistola diei huius dicitur Non occides. diliges proximū tuum sicut teipsum Fides enim et caritas serenitatem faciūt in mente hominis His tribus sentencijs horz triū euangeliorum reformatur homo omnibus modis. Primo enim mundatur sic leprosus. Secundo sedatur tempestas temptationū. Tertio fiūt nuptie in corde ipsi⁹

Sed primo ponitur euangeliū de nuptijs. quia dignior est ille status. et sūt ibi tres status in hominib⁹ sm augmentū manifestationis christi.

De dominica quinta post epiphaniam.

Euangeliū quinte dominice post epiphaniam sumitur de matth. Confitebor tibi pater celi et terre ꝛc. in quo ostenditur quibus deus se manifestat. scz puulis et mansuetis Unde dicit. Et reuelasti ea puulis Et post Uenite ad me omnes q̄ laboratis ꝛc. Et bñ conuenit epistola ad col. iij. c. Jnduite mā suetudinem et pietatem ꝛc. i. induite vos noua veste. vt cū nouo rege noui sitis. Noua enim fecit dominus omnia Ille vero ecclē legit ut euangeliū Simile est regnū celorū q̄ est matth. xiij. ca.

De dominica sexta post epiphaniam

Sexta dominica quia raro contingit non habz aliquid proprium nisi orationes tātummodo. sed ea duabus precedentibus mutuatur.

De dominica septuagesime

Post tempus renouationis sequitur tps deuiationis. scz tempus pñe. q̄ est septuagesima. Tria nāq; via que ducit i beatitudinem supior̄. p stellā. i. p fidem. penitentiā q̄ deuiant ab illa Jdeo notandū est q̄ septuagesima instituta fuit ppter tria. Jdeo ppter redemptionē sabbati vel sm alios q̄ in ea ferie. in qua sancti patres statuerant ieiunari. put iam dicetur Secō ppter repñtationē. quoniā repñtat. lxx. annos babilonice captiuitatis. put iam dicet. Tertio ppter significationē. quoniā p hoc tps significatur deuiatio exilium et tribulatio totius humani generis ab adam vsq; ad finem mundi. quod quidem exiliū sub reuolutione septē dierum peragitur. et sub septē milibus ānorum includitur. per septuaginta enim dies .lxx. centenas annor̄ intelligim⁹. Siquidez ab initio mundi vsq; ad ascensionē dñi sex milia annor̄ computam⁹. et tūc vero quicq̄d temporis sequitur vsq; ad finez mundi sub septimo millenario ꝓprehendimus. cui⁹ terminū solus deus nouit. quia hoc deus pat̄ i sua posuit potestate Nec mireris de eo q̄ dictuz est de sex milibus annor̄. diuersimo⁹ de eteni anni ipsi cōputantur Nā et alij dixerunt q̄ ab origine mundi fuerunt solum quinq; milia et ducenti anni vno minus vsq; ad christi natiuitatem. vel sm alios vsq; ad passionē. sm alios vero vsq; ad bap̄m eius. Alij dixer̄ut q̄ ab adam vsq; ad natiuitatē xp̄i sm carnē ꝓpleta fuerunt quinq; milia ducenti. xxviij. anni. Jn historijs legitur q̄ sm septuaginta interptes ab adam vsq; ad. xv. annum imperij iulij cesaris computantur anni quinquies mille ducenti viginti quinq;. sed sm hebraicam veritatē q̄tuor milia. Cōputatio tamen sex miliū annor̄ a methodio poti⁹ mistice q̄z cronice ē vera inuenta Christus igit̄ in sexta mundi etate nos ab hoc exilio in spē eterne retributionis reddita innocentie stola p bap̄tismū eripuit. sed consūmato tpe nostri exilij vtraq; stola pfecte decorabit vt tā dicet Sciēdum āt est q̄ quinq; sūt septuagesime. Jsta enim est septuagesima annor̄. scilicet iudaice captiuitatis. in qua fuerunt iudei captiui in babilone. lxx. annis. De qua hieremias dic̄ Trademini in manu hostili et seruietis nabuchodonosor̄ septuaginta annis. Et ē sic construēdum. Trademini in manu hostili scz nabuchodonosor̄. et seruietis. lxx. ānis Non enī nabuchodonosor vixit tot annis Secunda est septuagesima dierum que incipit in hac dominica qua cātatur circumdederunt et terminatur in sabbato in albis. sm alios in pascha. vt iam dicet. Tertia est septuagesima pegrinationis nostre. s. totius tps huius vite. quod septem diez reuolutō peragitur. Quarta est septuagesima hebdomadaz. que similiter incipit a circūdederūt

sed terminat̄ in sabbato quo cantat̄ sitiētes
Quīta est septuagesima etatū .s. septē etates
quaꝝ sex sūt morientiū et septima quiescen
tiū. Haꝝ aūt septuagesimaꝝ due sūt figura
tiue. scꝫ septuagesima etatū. ⁊ septuagesima
nrē pegrinationis. Tres sūt figurate. scꝫ se-
ptuagesima annoꝝ dieꝝ et hebdomadaruꝫ
De vltimis duabꝰ p̄mo dd̄m ē. Nā septua
sima hebdomadaꝝ figurat septuagesimaꝫ
etatū. vt hebdomada ꝑ etate ponat̄. Jñ ē ꝙ
ī septīa etate aīe fideliū requiescūt. licet q̄dā
ad tp̄s sint in purgatorio. Et idcirco ī prin
cipio septīe hebdomade cantat̄. Letare hie-
rusalez vbi ponūtur tria v̄ba leticie. s. letare
gaudentes ⁊ exultetis. qꝛ scī in septīa etate
gaudēt de visione trinitatis. Et s̄m qd̄ visū
ē doctoribꝰ. iuxta septuagesimā hebdoma-
daꝝ facte sūt ille denoīatiōes. scꝫ septuagesi-
ma. sexagesima. quīquagesima ⁊ q̄dragesiā
Vñ septuagesiā dicta est. qꝛ septīa ē ab illa
in q̄ cātat̄ letare hierusalē. sexagesiā qꝛ sexta
ab illa. quīquagesima qꝛ quinta est ab illa.
quadragesima quia est quarta. Et si forte
querat̄ q̄re nō d̄r tricesima q̄ ē tertia ab illa.
Rñdetur ꝙ s̄m varios varie inchoat̄ absti
nētia Nā regl̄ares īcipiūt ieiunare a septua
gesima greci a sexagesiā. clerici a quīquage-
sima. tota militia xp̄iana a q̄dragesiā addi-
tis q̄ttuor diebꝰ hebdomade p̄cedētis Sed
videt̄ potiꝰ debere dici septena q̄ꝫ septuage
sima. qꝛ sic dictū est nō sūt nisi septē hebdo
mad̄ a circūdederūt me. vsqꝫ ad sitiētes Sꝫ
idcirco hoc fit vt hec septuagesiā aliq̄ mō re
spōdeat septuagesime iudaice captiuitatis
sicut enī multi ex illis autoritate cyri qui co-
gnomīatus est xp̄s in patriā redierūt. et ī fi-
ne oēs. ita ⁊ añ finē septuagesime etatū q̄ ꝑ
septuagesimā hebdomadaꝝ figurat̄. multi
ad patriā ꝑ xp̄m redeūt. ⁊ tādē oēs redibūt.
Aiunt etiā quidā ꝙ septuagesiā sic d̄r qꝛ hꝫ
exordiū. lxx. dieꝝ q̄s ꝯtinet. sexagesiā qꝛ habꝫ
initiū sexaginta dieꝝ q̄s ꝯtinet ⁊ sic de quin
q̄gesima ⁊ q̄dragesiā Nūc dicamꝰ de tribꝰ
r̄mis. Nēpe septuagesima dieꝝ repñtat se-
ptuagesimā ānoꝝ. et figurat septuagesimā
siue tp̄us nrē pegrinationis de q̄ iam dicet̄
Visū est āt magnō impatori karolo. ꝙ se-
ptuagesima sexagesiā. quīquagesiā et quā-
dragesima nō ꝓpter numerū sic denominē
tur. nō enīꝫ septuagesima sunt. lxx. dies. sed
tātuꝫ. lxiiij. nec a sexagesima vsqꝫ ad pascha
sunt sexaginta dies. sed tantū quinquagin
ta tres. sed sic dicta sunt propter consequen
tiā numerandi hoc modo. quia enī in lege
preceptū erat vt primicie et decime darētur
deo. placuit sanctis patribus soluere decias
dierum constituentes pro huiusmodi deci-
mis quadragesimā. nā ab officio īuocauit
vsqꝫ ad pascha dēptis dñicis diebꝰ sūt trigī
ta sex dies qui sunt decima tricentaꝝ sexagin
ta dierum ex quibus annus constat. Sup
sunt tn̄ quinqꝫ dies in anno q̄ videntur re-
manere indecimati de quo dicetur sub q̄r-
ta feria quinquagesime. Et est vocatū tem
pus illud quadragesima. que habet sex sep-
timanas ꝓut dicet̄ sub prīa dñica quadra-
gesime. Thelesphorꝰ vero papa ⁊ greg̃. vo
lentes ꝙ clerici aliquid adijcerent ad pensū
sancte religionis. ⁊ ut plusq̄ꝫ laici ieiunarēt
adiecerunt septimā septimanā. et vocatum
est tp̄us illd̄ q̄nquagesima ꝓpter duas cau
sas scꝫ qꝛ quīquaginta dies sunt ab esto mi
chi. vsqꝫ ad diē sanctū pasche. et etiā propter
consequentiā numerandi. Naꝫ post q̄dra-
ginta sequitur quinq̄ginta. Preterea sicut
ꝑ sex hebdomadas sex misericordie opera ī-
telliguntur sic et ꝑ septē hebdomadas septē
modi sigficantur quibus crimina remittū
tur scꝫ per baptismū. ꝑ martiriū per elemo-
sinas. ꝑ indulgentiā. ꝑ p̄dicationē. ꝑ carita-
tē ⁊ ꝑ penitentiā. Postea vero quia prius
statutū erat ꝑ greg̃. ij. siue iuniorē. ꝙ christi-
ani deberent quinta feria ieiunare. melchia
des papa instituit ꝙ nemo ieiunaret in quī
ta feria sicut nec in prima. vt sicut p̄ma feria
solēnis erat propter dñi resurrectionē. ita et
quinta feria esset ꝓpter eius cenā ⁊ ascensio
nē Vñ adhuc die ipsa lautius ꝓcuramur.
Et idcirco placuit sanctis patribus addere
octauā hebdomadā in redēptionē quinta-
rū feriaꝝ. et vocatū est tp̄s illud sexagesima
ꝓpter consequentiā numerandi. Nā sicut
quīquagesimus numerꝰ quadragesimuꝫ
ita sexagesimꝰ quinq̄gesimuꝫ comitat̄. Si

enī oēs q̄ntas ferias ⁊ p̄mas id est dies dñi
cos subtraxeris ab hoc tp̄e. tātuz quadragī-
ta dies ieiunabiles restāt. in quib⁹ nō tātū
decimas solues. sed ieiunij dñici numerū ī-
plebis. Jnno. q̄z papa instituit ne sabbato
ieiunaret. eo q̄ dñs in sabbato in sepulcro
quieuit in signū nostre future quietis ī qua
oīs afflictio a nobis excludet. Jd ē etiaz sta-
tuerūt melchiades ⁊ siluester pape. ne ꝓpter
abstinētiaz sexte ferie natura nimis debilita
ret. et idcirco addita est nona hebdomada ⁊
vocatū est tp̄s illd̄ septuagesima. silr̄ ꝓpter
ꝯsequētiaz numerādi. Nā si subtraxeris ab
h̄ tp̄e oēs p̄mas ferias ⁊ quītas et sabbata ⁊
diē pasche nō restāt tibi nisi trigīta sex dies.
q̄ ut dictū est sūt decima dierū Jncipit autē
septuagesima a merore. ⁊ terminat̄ ī leticia.
sicut et pñia quā sig̃ficat ⁊ sicut psalmi peni
tentiales. Jtē ptē h̄z in tristicia ⁊ ptē ī leticia
semiplena. quoniā q̄ cū pñia transeūt ꝑcipi
unt. vitā eternā. aīaꝝ beatitudinē. vel saltem
certam in purgatorio expectationē. Jtē in-
cipit a dominica ⁊ terminat̄ in sabbato. eo
q̄ a māsione ꝑadisi nrā captiuitas inchoa-
uit. ⁊ vsq̄z ad futurā requiē ꝑdurabit. Vel
q̄r q̄ ꝑ peccatū a dño nrō recessim⁹ ꝑ pñiam
ad requiē reuertemur. ⁊ terminat̄ sabbato ī
albis Et sic extēdit̄ ꝑ decē hebdomadas. q̄a
ꝑ decalogū ad leticiā ꝑuenit̄. Rursus inci-
pit a februario. iuxta zachariā. j. ca. q̄ dicit q̄
in vndecimo mēse sabbaoth. in secundo an-
no darij factū est ad eū v̄buz dñi. Sabaoth
q̄dem nrā lingua v̄titur in v̄gaz. sonat enim
austeritatem ⁊ correctionē. q̄r in h̄ tp̄e. lxx. d̄
peccatis ꝑ q̄ sum⁹ a dyabolo captiuati nos
corripe ⁊ emēdare debem⁹. Verū sexagesiā
in quarta feria in albis. quinq̄gesima in die
pasche. q̄dragesima in cena dñi terminātur
nā duo dies q̄ sequūt̄. ⁊ q̄ttuor q̄ sumpti sūt
de q̄nquagesima supplent locū sex dieꝝ dñi-
caꝝ vt sic rñdeam⁹ ꝓ modulo nrī ieiunij ie
iunio dñi. q̄ ieiunauit. xl. dieb⁹. A septua
gesima quippe vsq̄z sabbatū in albis sūt. lx.
dies. ⁊ a sexagesima vsq̄z ad quartā feriam
in albis sūt. lx. dies. ⁊ sic de alijs Decebat enī
ut sicut tres fuerūt israelitici ꝓpl̄i de captiui-
tate reuersiones. pr̄ia sub zorobabel. secūda

⁊ tertia sub hesdra vt iam dicet̄. sic et nos no
stra pctā deflētes. ⁊ de pctis mīaz īplorātes.
tres facerem⁹ terminationes. s. in sabbato ī
q̄rta feria. ⁊ in pascha. vt reuerteremur ad
gl̄am triūphātes. ⁊ quartā in cena dñi ꝓpt̄
quattuor euāgelia ꝑ que in his īformamur
Sūt autē sex dies inter p̄ncipiū septuagesi-
me ⁊ principium sexagesime et sex inter pri-
cipium sexagesime ⁊ quinquagesime et sex
inter principiuz quinquagesime et quadra
gesime. Inter finē vero septuagesime ⁊ sexa
gesime duo. ⁊ inter finē sexagesime ⁊ q̄nqua
gesime duo ⁊ inter finem quīquagesime ⁊
q̄dragesime duo similiter Et ita habemus a
p̄ncipio vnū senariū. ⁊ duos senarios Et fi-
ne v̄o hēm⁹ duo. et duplex binariū. Quid
h̄ figuret alcuin⁹ ostendit dicens q̄ vna fu-
it mors xp̄i scz mors corpis quā ꝑ vnum se
narium significamus Et mors nostra du-
plex est. scz aīe et corpis quā significam⁹ per
duos senarios. christus aūt ꝑ vnā suā mor
tem duplam nrām destruxit. Jteꝝ vna fuit
resurrectio christi. s. resurrectio corpis quaz
significat vn⁹ binarius. Et nrā resurrectio
dupla est. s. resurrectio aīe a peccato ⁊ corpis
a corruptione. quā significat duplex bina-
rius. et christus sua simpla resurrectiōe du
plā nrāz muniuit. Septuagesima ergo tē-
pus iudaice captiuitatis rep̄sentat Siqui-
dem nabuchodonosor ꝓplm iudaicū a hie-
rusalē in babilonem duxit. et. lxx. annis opi-
bus duris afflictus est. vbi in organis et ci
tharis et alijs instrumētis sicut ꝯsueuerat
in hierusalē nō cecinit dicens. Quō canta
bim⁹ canticuz dñi in terra aliena. Jmo ve-
stibus miserie fuit vsus. Finitis v̄o. lx. ānis
cyrus q̄ et xp̄us dict⁹ ē regez babilonicū sub
iugauit ꝓpl̄oq̄z redeūdi licentiā ꝯcessit. Vñ
ps sub iesu magno sacerdote cuz zorobabel
ad patriā rediens templū hierosolimis cuz
gaudio reedificauit. ps āt in captiuitate re
mansit vsq̄z ad ꝯpletionē. lxx. annoꝝ. q̄b⁹ ex
pletis sub dario ⁊ assuero. et q̄daz sub hesdra
⁊ q̄dā sub neemia feliciter reuersi sunt. ⁊ hic
duplex gaudiū habuerūt. Sane mistice na
buchodonosor est diabol⁹. babilonia mun
dus vel infernus. hierusalē ꝑadisus. ꝓpl̄s ge

nus humanū. Nabuchodonosor a hierlm̄
ꝓplm̄ captiuauit. ⁊ dyabolꝰ genꝰ humanuz
a paradiso in hūc mundū vel in infernū deie-
cit. vbi. lxx. annis illū affecit. vel qꝛ pñs vita
vij. dierꝫ curriculo voluit̄. vl̄ qꝛ septē milibꝰ
annoꝝ includit̄. ꝓut iam in p̄ncipio dictuz
est. Populꝰ cantica leticie suspēdit. ⁊ genꝰ
hūanū a canticis exultationū in deū siluit.
ꝓplꝰ vestibꝰ miserie vsus fuit. ⁊ genꝰ huma
nū vestimēto maledictōnis optū fuit. iuxta
illud. Fiat sicut vestimētū q̄ opit̄. Populꝰ
post. lx. ānos. sub iesu redijt. ⁊ genꝰ hūanū ī
vj. etate ꝑ iesū verꝫ sacerdotē remeauit Qui
dā sub hesdra. q̄dam sub neemia redierunt
Hesdra sīterp̄tat̄ adiutor. neemias ꝯsolator
q̄a oēs vere fideles finita huiꝰ tp̄is captiui-
tate. ꝑ xp̄m adiutorē ⁊ ꝑ spūm sanctū ꝯsola-
torē ad patriā sūt redituri. ⁊ tūc duplicatuz
gaudiū habebūt in glorificatione corꝑis et
aīe. Rursus h̄ oīa repñtat eccl̄a a septua
gesima vsqꝫ ad sabbatū in albis. qꝛ enī ꝓplꝰ
israel siue genꝰ hūanū deiectū fuit in miseri
am. idcirco incipit. circūdederūt me gemi-
tus mortis. Itē qꝛ ille siluit a cāticis leticie
iō eccl̄ia cantica leticie. scꝫ all̄a ⁊ gloria in ex
celsis deo. ⁊ te deū subticet. Adhuc qꝛ ꝓplꝰ ꝑ-
didit vestē v̄tutū. ideo eccl̄a vestibꝰ cultiori
bus ⁊ solēnibꝰ vtpote dalmaticis ⁊ tunicell̄
⁊ hmōi. q̄ sūt vestes leticie. nō vtit̄ sed potiꝰ
lūgubribꝰ In cibis q̄ꝫ vicꝫ. ieiunādo tristi-
ciā rep̄sentamꝰ. Vñ zacharie. vij. Cū ieiu-
naretis ꝑ hos. lxx. annos. nunq̄d ieiunium
ieiunastis mihi Ideoqꝫ ꝓximā hebdoma-
dā greci ieiunio sanctificant. Itē qꝛ ille an-
no. lx. ꝑ cirū q̄ xp̄s dictꝰ est reditū in patriā
⁊ liberatōnē a s̄uitute recepit. sic ⁊ nos in se
xta etate seculi sumꝰ ꝑ xp̄m a seruitute dya-
boli redēpti. nobisqꝫ reddita est innocentie
stola ꝑ baptismi regeneratōez Ideoqꝫ ī sab
bato sancto vnū all̄a cātamꝰ. iā spe quietis
eterne ⁊ recuꝑationis patrie gratulātes Et
sicut ps ꝓplꝰ cū zorobabel repatriauit. ps v̄o
in captiuitate remāsit. sic et ps fideliū defun
ctoꝝ cū xp̄o surrexit. ps in expectationis cō
solatione remāsit. Sed et qꝛ graues fuerūt
labores illoꝝ q̄ in hierlm̄ sunt reuersi. in lō-
gitudine vie. et in aꝑparatu reditꝰ. iō et nos

in p̄nti eccl̄a laboramꝰ ⁊ ingemiscimꝰ. ⁊ tūc
statim post all̄a cantamꝰ tractuz Laudate
dñm. q̄ laborez significat. d̄r tñ de laude dñi
ꝯgratulando ꝓpter resurrectōnē. Illi q̄ꝫ cū
leticia redeuntes in itinere vexabant̄. ⁊ nos
ꝑ totā hebdomadā paschalē graduale cum
all̄a cantamꝰ. ꝑ graduale laborē. ꝑ all̄a gau
diū designantes. Deinde illi oēs ꝯpleto an
no septuagesimo ad patriā sūt reuersi. ⁊ ple
naz susceperūt leticiā. ⁊ nos sabbato in alb̄
q̄ vt p̄missū est septuagesima terminat̄. du-
plex all̄a cantamꝰ sig̃ficantes ꝙ finito exilij
nr̄i tp̄e captiuitas absoluet̄. ⁊ stola gemina
bit̄. Hoc igit̄ tp̄e leticie cantica subticentur.
vt p̄missuz est. de quibꝰ d̄r hiere. vij. Faciaz
q̄escere vocē gaudij et leticie. vocē sponsi et
sponse. Siquidē sponsus a nobis abijt Cū
igit̄ statim eccl̄e nōdū redempte recolimus
et nostrū incolatū plangimꝰ. merito all̄a d̄
ponimꝰ. qd̄ spāliter illā gl̄iam sig̃ficat de q̄
d̄r in psalmo. Exurge gl̄ia mea. exurge psal
teriū cū cithara. exurgā diluculo. Nēpe gl̄a
p̄ris ē filiꝰ. q̄ citharā nostre hūilitatis assū-
sit. quā in passione fractā ꝑ resurrectionem
in psalteriū reformauit Nō dicunt̄ etiā alia
cantica leticie. tū qꝛ h̄ tp̄e representat̄ ecclesie
status. nondū ꝑ xp̄m redempte. et hec canti
ca sūt ad xp̄m specialiter ꝑtinentia. tū q̄a in
ipso tp̄e nos peccatores representamꝰ. et in
ore peccatoris nō bene resonant p̄conia sal
uatoris. Verūtamē canticū triū pueroꝝ et
gloria patri ꝛc. nō subticet̄. qꝛ nunq̄ꝫ fuit ali-
qd̄ tempꝰ in quo nō fuerint aliqui trinita-
tis cultores Leo papa dicit. ꝙ ideo himnos
illos scꝫ all̄a ⁊ gloria in excelsis q̄s angeli cā
tauerūt in septuagesima intermittimꝰ. q̄a
peccato veteris hoīs. a ꝯuentu angelice iu-
bilationis expulsi in huiꝰ misere vite babi-
lone sup flumina eiꝰ sedemꝰ ⁊ flemus dum
recordamur illius syon in q̄ deū decet hym
nus A septuagesima ergo qñ ꝓthoplastꝰ
lapsus est. recitare all̄a ⁊ gl̄ia in excelsis ī ec-
clesia. ix. hebdomadibꝰ. s. vsqꝫ in pascha in-
mittimꝰ. vbi xp̄c resurgēs a mortuis tristi-
ciam nr̄aꝫ v̄tit ī gaudiū. ⁊ all̄a nob̄ reddit. Be
hetiaz dictū est in ꝓhemio huiꝰ ꝑtis. Que
cantica leticie dicātur in festis q̄ occurrunt

in septuagesima. dicet in phemio. vij. ptis. Incipit g° septuagesima a merore. ⁊ i gaudio terminat. vt pmissu est. Et nota. q in sabbato pcedeti sepe ⁊ fere p oia cantuu officia alla iterat. p eo q illud diligim⁹ ⁊ in thesauro cordis recodim⁹. sicut amicu iter longinquu pfectur sepe amplectimur ⁊ ei⁹ os facie ⁊ cetera osculamur Rursus io alla in sabbato ad vespas geminat seu multiplicat quoniam in lapsu ade qui erat in magna qete gaudiu pdidim⁹ sed aiabus in requie recupam⁹. et corpibus in resurrectione deniq geminabim⁹. Quida aut in ipso sabbato dimittut alla ad sexta. quida ad nona. qdam ad vespas. qda vo ad nocturnos hui⁹ dnice ⁊ quida ad pmam dnice diei. q varietas puenit ex diuersitate inceptionis diei. de qua in phemio. vij. ptis dicet. Recti⁹ tn dimittit in vesperis. qr tuc dies incipit q ad diuina officia. qr nox pcessit. dies aut appropinquit. ⁊ hoc etia statuit alexander papa. ij. vt ei⁹ geminatio ad finez pcedentis tpis pnie qua laus sequit angelica referat. ⁊ ei⁹ depositio luctui sequetis tpis assignet. Un ⁊ quedam eccle deponut alla cum gaudio magno. alie cu gemitu et suspirio Illi repntant futura reparatione. isti de padiso eiectionem. Cetez qr hoc tps meroris est. no dicunt cantica angeloz. sed hoim. Un p deposito alla dicit eccla in pncipijs horaz Laus tibi dne rex eterne glie. no q equipolleat. alla ei e vox angelica. ista humana Illa hebraica. et ideo dignior. ista latina. ⁊ io min⁹ digna. In antiphonis ⁊ responsorijs dicut qdam in eternu In missa vo p alla dicim⁹ tractu Nec fit cmutato in hebraica linguam q sic hiero. ait sup esaiam. greco smone opulentior est. nec in greca q latina ditior est. Sz in latina alla cmutat q oibus paupior est. ad significandu pauptate pntis vite. Et nota q a. lxx. vsqz ad pascha p dnicas noctes duo psalmi catant ad laudes. s. Miserere mei zc. q est psalm⁹ penitentialis. in locuz psalmi Dns regnauit. q est psalm⁹ leticie. ⁊ ad pfectione informat. Et psalm⁹. Confitemini. i locu psalmi. Jubilate. ⁊ hoc ideo. qr p pniaz venit ad laudis confessione. ⁊ p timore ad spem Quisqz eni in pegrinatione quaz septuagesima significat positus timori ⁊ spei e subdit⁹. Psalm⁹ eni miserere. timorez que optet fragiles peccatores in pnti pegrinatone de vindicta dei hre designat. informans eos vt pcta sua plangant. Quia vo p⁹ dolore cordis ⁊ cfessione reat⁹. fiducia accedendi ad dnm habenda est. ideo deu laudates dicim⁹ ad alterutru psalmu. Confitemini Rursus psalm⁹ Cofitemini dr h tempe ad laudes. ad notandu pueros debere instrui vt in ramis palmaz sciant laudes dno decatare. qnia hic psalmus pprie ad illu die ptinet maxie ppter illu vsum O dne saluu me fac. o dne zc. Vel ideo vt post morte ⁊ cfessione cfequamur pctoz remissione Dictus vo psalm⁹. dns regnauit. ⁊ etia psalm⁹ de⁹ deus me⁹ respice ⁊ sequentes hoc tpe dicut ad pma ne aliquid de psalterio ptermittat qui totu salte in septimana dicat. qd totum in eccla pmitiua in die legi solebat. Ceterum qr vt pmissu est p septuagesima totu vite nre spaciu accipim⁹ merito officia dnicaru que sut a. lxx. vsqz ad pascha variat. p qd notant ordines vite nre. seu cuiuslibet anie fidelis postqz peccauit. Per pmu eni. scz circu dederut me. habem⁹ alique peccata cofitentem. Per scdm scz exurge. habem⁹ eu de penitente. Per tertiu scz esto mihi. ipsu orantem et dnm adiutorez sibi inuocante. Per qrtu. s. inuocauit me. cognoscim⁹ dnm illuz audientem sibi adiutore esse. iuxta illd. Te orante dica. ecce assu. Per quintu scz remiscere habem⁹ illu vel credente vel sperantez Per sextu scz oculi mei. intelligim⁹ eu bone opationis pmissione facie te. Per septimu scz letare hierusale. vbi de hoc dicetur accipimus eum de hac promissione exultantem. et q etiam requies sit multis data in hac vita. Per octauum scilicet iudica me deus. videmus eum a deo confirmatum in virtutibus et bonis operibus quod iam confidenter vult et postulat iudicari in consummatione eterna. Per nonuz scz domine ne longe. intelligimus q iam sit collocatus in ordine angeloz. Orat enim ibi habere pseuerantia. ⁊ q istud totu valeat adipisci. sub

iungit cām. scz p resurrectionē qd habet per decimū officiū. scz resurrexi. de hetiā sub dominica quadragesime dicet.

De officio septuagesime

Nunc de officio p̄sentis dn̄ice aliq̄ dicam⁹ Sane vt p̄missū est. filij israel seruierūt. lxx. annis regi babilonis. et postea liberati redierunt in hierusalē. Silr̄ optet nos seruire ipsi tota vita ista. vel p culpā ⁊ penā vel ad min⁹ p penā. ꝓpter qd dolēs eccl'a agit pn̄iam tanq̄z posita in captiuitate babilonie. i. hui⁹ mūdi. vt qn̄z liberet et pueniat ad hierusalē celestē. ⁊ ꝓpter hec facit septuagesimā. et ideo incipit legere quiq̄z libros moisi. qr ista vtilitas pn̄ie p grad⁹ distinguit in illis. Prim⁹ enī liber. s. genes. instruit nos ī initialib⁹ pn̄ie. in fide. s. ⁊ timore. q̄ sūt eē penitētie. qr p ea ꝯcipit pn̄ia. In fide aūt nos instruit. sicut et in symbolo. Qd enī ibi dicit visibiliū ⁊ inuisibiliū dr hic. In p̄ncipio creauit de⁹ celū ⁊ terrā. scz celū empireū ⁊ ea q̄ in eo sūt. q̄ sūt inuisibilia. et terraz. i. oīa ista visibilia Et sicut ibi exp̄mit p̄sona p̄ris et filij. sic ⁊ hic in p̄ncipio. i. in filio creauit de⁹ scz pater celū ⁊ terrā ⁊ postea exp̄mit p̄sona spiritussancti cū dr. et spūs dn̄i ferebat sup aq̄s. i. spūssanctus q̄ creauit et regit oīa Instruit etiā nos in fide incarnationis. ⁊ passionis vt credam⁹ xp̄m inquātū hoīez passū fuisse nō inq̄ntū deū. Et hec p ysaac. q̄ nō fuit īmolat⁹. sed aries Iterū īstruit nos vt credam⁹ xp̄m datū eē ex grā nō ex meritis sic fuit ysaac. Instruit etiā nos in fide resurrectionis ⁊ ascensionis ⁊ spūssancti missionis per ioseph q̄ post venditionē sublimat⁹ est in egypto distribuens triticū p totū egyptum. sic xp̄s p⁹ venditionē sublimat⁹ mūdo distribuit triticū v̄bi dei p p̄dicatores suos p totū mundū. cui⁹ cā fuit resurrectio. ascensio. et spūssancti missio. Incutit etiā timorē per adā me nos p viciū gule siue p īobedientiā eij amur de paradiso spirituali sicut ille d paradiso terrestri. Et per chayn nos instruit. ut caueamus ab homicidio. Et per ciuitates penitus destructas. vt caueam⁹ a vicio sodomoꝝ. ⁊ ab oī vicio p diluuiū. ⁊ iterum a vicio gule p esau. q̄ ꝓpter esū lenticle rufe reprobat⁹ est. Preterea qr in. lxx. recolim⁹ miseriā nrām. quā ꝓpter pcta parentū nr̄oꝝ incurrim⁹. ideo libꝝ geneseos legim⁹ vbi agit de expulsione p̄moꝝ pentū de paradiso. ⁊ de alijs. de q̄ etiā cantam⁹ rn̄sorium. In sudore vult⁹ tui. ⁊ illud. Ecce adā ꝛc. Ad maiorē tn̄ miseriā designādū p̄us legim⁹ ⁊ cantam⁹ de dig̃tate hoīs. scz q̄ est fact⁹ ad imaginē ⁊ silitudinē dei. q̄ in paradiso etiā collocat⁹ est. q̄ socia ei facta est. et q̄ nec mori nec aliquā penā pati posset. nisi ex culpa sua p̄ueniret. Officiū aūt misse est. Circūdederūt me. ꝛc. vbi ꝯfitet eccl'a se eē in pena ⁊ laborib⁹ īflictis ꝓpter peccatū. q̄ sūt fames. sitis calor. frigus. lassitudo. egritudo. ⁊ mors ipa p prauā ꝯsciaz ⁊ amaritudo. fetor. ⁊ tenebre q̄les sūt dolores inferni. Sz ne iste luct⁹ generet in nobis accidiā siue tristiciā. q̄ mortē opat. ponit in v̄su ꝯsolationē. Biligaz te dn̄e v̄tus mea ꝛc. vt sic possit dicere. Fuerūt mihi lacrīe mee panes ꝛc. Et aduerte. qr hec v̄ba Circūdederūt me ꝛc. Sunt etiā vox ecclesie p̄mitiue plorātis in abel ꝓthomartire p̄centore. cui⁹ sanguis de terra clamauit ad dn̄m. q̄ aperuit os suū ⁊ suscepit eū d manu chayn fris ei⁹. Vn̄ statio est ad sanctū laurentiū. cui⁹ mors p̄ciosa nouo et inaudito genere passionis clamauit in celū. ⁊ audita est in vniuersū mūdū Vn̄ ⁊ eccl'ia romana p̄ceteris est autentica martirib⁹. Ne autez eccl'ia desperet ꝓponit ei in euangelio triplex salubre remediū. ⁊ in epl'a triplex p̄miū. Remediū est vt si vult ab illis plene liberari in vinea aīe sue laboret abscindēdo vicia ⁊ peccata. postea in stadio vite pn̄tis currat p penitētie opa. deinde virilit in agone pugnet ꝯ oīa dyaboli temptamenta. qd si fecerit triplex remediū habebit. qr laboranti dabitur denari⁹. currenti prauiū. ⁊ pugnanti corona. Verū qr nō libēter homo suscipit onus pn̄ie nisi videat p̄miū ostēdit premiū ī epl'a p̄ma ad coꝝ. ix. Nescitis qr hi qui in stadio currunt. omnes quidem currunt. sed vnus accipit brauium Est enim prauiū premiuz currentium per quod significat beatitudo

eterna. que est premiū currentiū in regnū eternū. qđ ostēdit vt libenti⁹ agant homines penitētiā. z vt magis fleant pctā sua. Unđ ps. Sup flumina babilonis illic sedim⁹ ꝛc. Et sicut in cursu exteriori remouētur q̄ impedīt cursū. sicut dicit ap̄l's se facere cū dicit castigo corp⁹ meū. z in seruitutez redigo ꝛc. q̄ dicat. leuigo me. i. leuē facio ad h̄ vt possim currere. sic facit eccl'a. macerat enī carnē suā vt remotis oībus nociuis ad bꝛauium vite eterne meli⁹ currere possit. Et bñ respōdet dei rīsoriū. adiutoriū oportūitatib⁹ ī tribulatione. Tribulatio enī opportuna et vtilis est homini. qm̄ facit nos recordari eterno rū gaudioꝝ. Hec sequit alta. q̄ sb̄dit ecclā cantica leticie vt p̄missū est. Hdostrīsoriuz sequit tract⁹ a trahendo dict⁹. et suauis aurib⁹ scz Be pfundis clamauit ꝛc. ad notādū q̄ gemitib⁹ et suspirijs trahit eccl'a vitaz suā de pfundis peccati vel pene Sed ad cōsolationē interponunt vba mis̄die cū dicit Quia apud te ppiciatio est Sz q̄ nll'o mō vult eccl'ia q̄ filij sui cadant in accidiā. ideo post tractū sequit euangelū de denario diurno. i. de beatitudie eterna quā oīndit filijs suis. vt hilariter faciāt p̄niam Simile ē regnū celoꝝ homi patrifamilias q̄ erijt p̄mane ꝛc. mathei. xx. c. Hō est vinea dei et eccl'a quā q̄libet dz colere p posse suo. in alijs p̄dicatione. z in se p bonā op'ationē. sibi colerit habebit vitā eternā. q̄ dicit denarius. In denario ē imago z supscriptio. et nos habemus imaginē dei et aptā supscriptionē. q̄a erim⁹ et dicemur dij z filij dei. Unđ ps. Ego dixi dij estis z f. e. oēs Seq̄t offertoriū Bonū est confiteri dño ꝛc. in q̄ monemur laudare deū in tribulatione qđ possum⁹ facere viso denario diurno. Ad quē videdū petit eccl'a illuminari dicēs in postcōmunione. Illumina faciē tuā ꝛc. Hdoteta z aliter dici bm inno. uj. in bmonebui⁹ dicī. Legit enī q̄ occupatio magna creata ē oīb⁹ hoīb⁹ z iugus grauesup filios ade a die exit⁹ de vētre matris eoꝝ vsq̄z in diē sepulture in matrē oīm Siquidē mater omniū hoiz terra ē. et ea dē oīm est sepultura. ppter q̄ ille dicebāt. Vadus egressus sū de vtero matris mee. et nudus reuertar illuc. In p̄missa aūt vbis circa statū hūane ꝓditionis tria ꝓsideranda sūt. vicz. ingressus. pgressus. z egressus Be ingressu p̄mutit. occupatio magna cre. est. o. h et iugū ꝛc. Be ingressu subiūgit. a die exitus de vētre matris eoꝝ Be egressu ꝓcludit. vsq̄z in diē sepulture in m. o. Sanei quolibz statu graue iugū sup filios ade ipōit. graue quidē in ingressu. grauiꝰ in pgressu. grauissimuz in egressu. Cū merito ppheta flebat dicēs. Quare de vulua matris egressus sū vt videā laborē et dolorē z cōsūmarent in cōfusione dies mei. Format⁹ est enī hō de terra ꝓceptus in culpa. nat⁹ ad penam. Clere ita q̄z occupatio magna creata est. o. h. z iugū. g. s. f. a. Et beati qui occupāt in bonis. miseri q̄ in malis. beati q̄z q̄ iugū xp̄i portant. miseri q̄ iugū dyaboli. Hanc hūane ꝓditionis miseriā ꝓsiderās eccl'a gemit dicēs ī itro tu Circūdederūt me gemitꝰ ꝛc. In quib⁹ vbis ppheta recolit lapsū hūanum. Hste vo p nimio dolore desperet. ideo statī ꝓmēorat miseri cordiā creatoris in graduali. Adiutor ꝛc Occupatōnē aūt honestā z vtilē dñs indicat in euāgelio operarios ꝓducens vt reddat illis mercedē Inhonestā vero et inutilē docet apostolus in epistola euitare Hescitis īquit q̄ hi q̄ in sta. cur. o. q. cur. sz vn⁹ accipit bꝛauiū. sic currite vt cō. ꝛc. Et sequit Ego āt sic curro non quasi in incertū ꝛc. In tractu vo Be pfundis ꝛc. ppheta inter iugū et iugū distinguit Dicens enī Si iniquitates ꝛc. i. nuit iugū dyaboli. de quo p ppheta dicitur Cōputruit iugū a facie dei. Cū mox sb̄dit Quia apud te ppiciatio est z. c. ecce iugū xp̄i suaue de q̄ vitas inquit. Jugū enī meū suaue est et onus meū leue. In sūma autez officiū misse ꝓtinet affliction̄e in introitu. tractū in oratione. bellū in ep'la. auxiliū in gradu. in euāgelio in vineā inducimur. vt ꝓpatimur z ꝓregnabim⁹

Be sexagesima

Post septuagesimā sequitur sexagesima. Sicut autez eccl'a celebrat septuagesimā in mysterio. quia q̄ea modū filij israel p fletuz

exiuerūt et liberati sūt post septuaginta an-
nos de seruitute babilonica. sic et ipsa eccl'ia
de ſuitute dyaboli. cui optet mō seruire. libe
rata est saltē ꝑ penitētiā facta in septenario
hui⁹ vite. Sic etiā in misterio celebrat sexa
gesimā. licet enī instituta fuerit in redēptio-
nē q̄ntaꝝ feriaꝝ. ꝓut dictū est sub. lxx. fuit tñ
etiā instituta ꝓpter sig̃ficationē. q̄niaꝫ. signi
ficat temp⁹ viduitatis eccl'e ⁊ illi⁹ merorem
ꝓpter absentiā sponsi q̄ pctōrib⁹ abest ꝑ gra
tiā. ⁊ viatorib⁹ ꝑ humanitatis pñtiam. Li
cet enī xp̄s nobis sit pñs ſm diuinitatē. iux-
ta illud. ⁊ ero vobiscū vsqꝫ ad ꝯsūmationeꝫ
seculi. tñ ſm qd̄ est homo. in celo est sedens
ad dextram patris. Nempe fructus sexage
simus viduis debetur. In ꝯsolationem
aūt illi⁹ absentie sponsi. q̄ ad celū raptus est
dant̄ eccl'e due ale. scꝫ sex op̄um miscd̄ie exer-
citatio. et decaligi impletio. Vñ sexagesima
sōat sexies decē. vt ꝑ sex. sex op̄a misericordie
ꝑ decē decalog⁹ intelligatur. Sexagesima
enī ex senario et denario ꝯstat. vt sicut dñs
post op̄a sex dieꝝ benedixit diei septime. sic
post ꝑfectōnē op̄um decalogi ꝑueniem⁹ ad
beatitudinē eternā. ⁊ dicet̄ nobis. Venite bñ
dicti ⁊c. Et ideo in. lx. legit̄ euāgeliū. Cū t̄ba
pluriā. luce. viij. c. de semīe v̄bi dei. vt hoīes
seminēt op̄a miscd̄ie ad habēdā illā bñdicti
onē. Et qꝛ semē ī pluribꝰ suffocat̄. iō clamat
alta voce in ītroitu. Exurge q̄re obdormis
dñe ⁊c. In tertia v̄o dñica scꝫ q̄nquagesime
oñdit ꝑ quē velit liberari scꝫ ꝑ deū. Vñ in ī
troitu dicit. Esto mihi in deū ꝓtectorē. et q̄a
dñs ꝓpe est oīb⁹ inuocantib⁹ eū. sequit̄ libe
ratio in sequēti dñica. Vñ dicit in introitu.
Inuocauit me ⁊ ego exaudiā eū. Impossi-
bile est enī q̄n ille liberet̄. q̄ ap̄it ꝑ ꝯfessionem
pctā sua. q̄ sunt dolores ducentes ad infer-
nū. ⁊ dolet dolore satisfactorio. ⁊ petit a dño
liberari. Quia v̄o pctā hoīem a deo sepant
ideo dubitādo dicit. Exurge. Itē dicit ter ex-
urge in hodierno introitu ꝓpter triplices fi
lios. Primo enī clamat ꝑ filijs q̄ temptant̄
ꝑ aduersa. sed nō succūbūt vt paul⁹ ꝓpt̄ q̄s
dicit p̄mo. exurge q̄re obdormis. i. obdormi
re videris. nō exaudiendo vel liberando. ⁊ h̄
facit dñs vt ꝓbent̄ et examinent̄ in igne tri-
bulationis. puriores enī exierūt tres pueri
de fornace regis babilonis q̄ꝫ intrauerunt.
Vñ nō dormit sic hēt̄ hiere. j. Vigilātē v̄gā
ego video. Et dicit dñs statim. Bene vides.
qꝛ vigilabo ego sup̄ gre. m. et sup̄ filios me.
p̄s. Ecce nō dormitabit neqꝫ dormiet q̄ cu-
stodit israel. Et q̄ꝫtum ad istos dicit postea
obliuisceris tribulationis nr̄ē. qꝛ singl'a sin-
gulis dñt reddi. Secūdi filij sūt q̄ in pugna
cadunt. et ꝓpter istos dicit eccl'a. Exurge ne
repellas in finē quare faciē tuā auertis. Q. d.
Ostende faciē tuā et reuertent̄ ad te. Tertij
filij sunt q̄ ꝑ blanda tēptant̄. nec succūbunt
sed qꝛ aduersa nō tolerāt ꝑiculū est ne ꝓspa
eos frangant. et ꝓpter hoc dicunt. Exurge
dñe adiuua nos. Propter oēs sequit̄. Et li
bera nos. De h̄ etiā in dñica sequenti dicet̄.
Epl'a v̄o. Libenter suffertis. ij. ad coꝝ. xi. c.
hortat̄ nos vt q̄ram⁹ dñm ⁊ despiciam⁹ et
sustineam⁹ lesores. ⁊ tanq̄ꝫ h̄ cognoscentes
dicim⁹ responsoriū. Sciant gentes q̄niam
⁊c. Tractus ostendit terram ꝯmotam con
scīa pctōꝝ. In euāgelio ergo semē iacimus
q̄niā in. lxx. in vineā inducti sum⁹. Est autē
euāgeliū. Exijt q̄ seminat. ⁊c. ⁊ hic fuit bea-
t⁹ paul⁹. q̄ seminauit semeꝫ. i. v̄bum dei. Et
ꝓpter h̄ fit hodie statio apud sanctū paulū.
Et inde est q̄ in fine collecte hui⁹ diei dicit̄.
Doctoris gentiū. ⁊c. Sepe enī ſm statiōes
officia ordinant̄. vt hodie. Quia enī statio
est ad sanctū paulū. iō de eo fit mentio ī col-
lecta. Et eodē modo ī q̄nta feria ante letare
hierl'm. et in sabbato ibi sequenti. vt ibi dicet̄.
Protendit̄ aūt. lx. vsqꝫ ad q̄rtā feriā post
pascha in qua cantat̄. Venite bñdicti filij
p̄ris mei. qꝛ illi q̄ in op̄ib⁹ misericordie se ex-
ercent audient illud. Venite benedicti ⁊c. vt
ipse testat̄. et tunc sponse ianua ap̄iet̄. et spō
si amplexu fruet̄. Vñ in epl'a āmonet̄ vt ad
instar pauli tribulationē de absentia sponsi
patient̄ expectet. in euangelio vt seminatōi
bonoꝝ op̄um semp̄ insistat. ⁊ que q̄i despe-
rans clamauerat. Circūdederūt me ⁊c. nūc
ad se rediens petit in officio in tribulatōib⁹
adiuuari. et ab ipsis eripi dicens. Exurge et
cetera.

De quinquagesima.

Sequitur de quinquagesima. In primis autem notandum quod multiplex est quinquagesima scilicet dierum annorum. psalmorum. personarum. et denariorum Quinquagesima dierum triplex est Una a dominica ista usque ad diem pasche. Alia a pascha usque ad pente. de qua dicitur in concilio aurelianensi. ut ante pasche solemnitatem non quinquagesima. supplendum est. quia illa servatur post pascha. sed quadragesima teneatur Tertia ab octaua pascha. i. a sabbato in albis usque ad sabbatum post pente. Prima est penitentie afflictionis et abstinentie. tunc enim homines abstinent a carnibus et continent a luxurijs Secunda est leticie et exultationis Tertia figure siue glorie et glorificationis Figurat enim octauam etatem ubi utraque stola. s. anime et corporis induemur. et inde est quod duo alleluia in illa quinquagesima cantamus Quinquagesima quoque psalmorum triplex est. et tres status christiane religionis significat. primus est penitentie secundus iusticie. tertius laudis vite eterne. ideo quoque prima terminatur in psalmo. Miserere mei deus Secunda in psalmo Misericordiam et iudicium Tertia in Omnis spiritus laudet dominum. quod est in fine psalmi Laudate dominum de celis. He tres quinquagesime significant dies diluuij. Tot enim diebus fuit aqua super faciem terre scilicet centum quinquaginta. Ideo ergo tres quinquagesimas psalmorum cantamus. ut deus a tali diluuio et ab omni periculo nos defendat In quinquagesima vero annorum erat annus iubileus qui quinquagesimus erat. tanta enim erat septenarij celebritas. quod septima dies celebrabatur. scilicet sabbatum. et septima septimana ut pente. et septimus mensis ut september et septenarius annus ut iubileus. in quo omnes serui liberabantur. Si vero aliquis esset qui nollet liberari. sed remanere in seruitute domini sui. ducebatur ad postes tabernaculi vel templi. et perforabatur eius auris cum subula. quod erat signum seruitij. nec deinceps manumittebatur etiam si vellet Item omnia que tellus ex gremio ex eo anno procreabat omnibus erant communia. non enim colebatur illo anno. Omnia etiam debita illo anno remittebantur. et possessiones alienate restituebantur. prout sub pente. dicetur. Unde iubileus remittens vel initians interpretatur. Per quam recte penitentia figuratur. per quam vera libertas tribuitur et a dyaboli seruitute liberamur. per eam etiam peccatorum debita remittuntur et hereditas eterna atque celestes mansiones restituuntur Quinquagesima ergo penitentie tempus et remissionis significat Inde est quod hoc tempore psalmus Miserere mei deus. qui est quinquagesimus. et est psalmus penitentie et remissionis frequentatur et legitur et cantatur de diluuio Nam sicut per diluuium mundus purgatus est a malis hominibus. ita per penitentiam purgatur microcosmus id est minor mundus scilicet homo a vicijs et criminibus. Rursus quinquaginta dies in penitentia ducimus. ut in quinquaginta sequentibus diebus scilicet a pascha usque ad pente. quos in leticia sumus acturi non excedamus quin in die pente. spiritus sancti gratiam suscipere mereamur. Finitur enim quinquagesima in die pasche quia penitentia ad nouitatem vite resurgere facit.

De quinquagesima personarum sermo habetur in genesi. Abraam quesiuit a domino si. lxx. boni essent in populo nunquid perceret eis. imo dixit dominus postea de sexaginta et quinquaginta. et sic usque ad decem De quinquagesima denariorum habetur sermo in euangelio. ubi agitur de duobus debitoribus. quorum unus tenebatur centum denarios et alius quinquaginta. sed de ea nil ad presens. Dicitur autem quinquagesima quasi quinquies decem. significans tempus remissionis ut dictum est. Quinquagenarius enim numerus consistit ex quinario et denario in se multiplicatis Nam qui opera quinque sensuum corporis per decem legis mandata moderatus fuerit. secure dicere poterit. quod in ultimo die quinquagesime scilicet in pascha cantatur scilicet. Resurrexi et adhuc tecum sum. etc. Et nota quod thelesphorus et gregorius pape statuerunt ut clerici incipiant ta quinquagesima ieiunare. Instituta est quinquagesima primo propter suppletionem. ut vicem supplerentur dies dominici qui de ieiunio quadragesime subtrahuntur. et sic. xl. diebus ieiunaretur. prout sub septuagesima est dictum. Secundo propter significationem quia significat tempus remissionis ut premissum est. Tertio propter representationem quia non solum tempus remissionis significat verum etiam statum beatitudinis repsen-

tat. Nam in quinquagesimo anno serui efficiebant liberi vt pmissum est. et quinquagesimo die a die agni imolati lex data est. et in qnquagesimo die a pascha datus est spiritussanctus. et ideo hic numerus statū beatitudinis repñtat. vbi erit adeptio libertatis ⁊ cognitio veritatis ⁊ perfectio caritatis. Matutinale huius diei officiū est d diluuio vt eccla incutiat timorē filijs suis. ne peccēt p luxuriā. sicut i misse postcōmunione. ne peccent p gulaz. Et quia hec duo vicia maxime dñantur i illo tpe ideo agit de diluuio p quod penitentia designatur. vt pmissum est. Sed ne timor nimis desperare faciat. dicit rñsorium. Ponā arcū meū in nubibus celi in signū federis. qd exponit allegorice de xpo vel de qlibet sancto secundū suū modū Arcus eni ille quātomagis ad celū eleuatur tantomagis ad terrā depmitur. ita sanctus hō qntomagis eleuatus est ad celestia tātomagis se humiliat. iuxta illud Quātomaior es. humilia te in omnibus. Itē arcus iste est signū federis. similiter et xpūs. Unde in psalmo Respice in faciem xpi tui. Et sancti etiā sunt federis signū. quia pñt iram dei tenere. sicut fecit moyses Item arcus ipe portentū est. ita et sancti. qa si dñs ita suos affligi pmittit. quid erit de malis. Uñ legit in ecclesiastico Uidit arcū. i. sanctū et bñdixit q fecit illū Notandū autē est q pmo cantātur quedam responsoria de diluuio. secūdo quedā de obedientia abrae. postremo de ceco illuminato ad notandū q qui p pniam peccata sua diluerit. et mandatis dñicis vt abraam obedierit a dño plene illūinari merebitur. Porro in officio misse ecclia rogat deū ⁊ inuocat p filijs suis afflictis dicēs in introitu Esto mihi in deū ptectorē Postea vo p lapsis. ⁊ dicit. Et in domū refugij zc. et causā subdit. s. p fidē cū dicit. Quoniaz firmamentū meū zc. Tertio pro tēptatis in psperitate existentibus. cū dicit. Et ppter nomen tuū dux mihi eris et enutries me De h etiā in pcedenti dñica dictū est. Sequit versus de spe. q. d. qa merito spei dabis mihi h Inte dñe speraui. Oratio p afflictis est. scz Preces nrās quesumus exaudi dñe zc. Epla est de caritate. pma ad corinth. xiij. c. Si linguis hominū loquar. q. d. omnes vtutes eo mō q haberi pñt sine caritate nihil valēt ad vitam eternā. Et ponit ibi. xv. gradus ex qbus puenitur ad templū celeste Primus gradus est. caritas patiens est Secundus benigna est. Tertius non emulatur. zc. Deinde sequitur ɔmendatio caritatis Caritas nūqz excidit Quoniam aūt nō potest homo habere caritatem nisi fiant mirabilia. maius est de impio facere pium qz creare celū ⁊ terram. ideo sequitur responsoriū. Tu es deus qui facis mirabilia. Uersus est Liberasti i brachio tuo id est xpo p fidem xpi Et sequit tractus Iubilate Cuius vba vident esse cōtra illud qd p tractū sigficatur. s. dolores p qs eccla trahit vitam miserā Sed dic q iubilatio seu exultatio nō est ɔtrariū tractui. qniam homo beatus in ipsis miserijs exultat. et etiā qñ hō liberatus est in ipsis miserijs gaudet Unde in actibus aplorz. Ibant apli gaudentes. zc Et illud salomōis. Cor qd nouit amaritudinē aīe sue. in gaudio eius nō miscebitur extraneus. i. dyabolus. hoc est sup omne gaudiū. Euangelium est de fide passionis ⁊ resurrectionis Ecce ascendimus hierosolimā zc. luce. xviij. ca. Et qa p fidem ceci illuminantur. ideo statim sequitur ceci illuminatio. q valde sapiēter petijt dicens Dñe vt videam qr visio erit tota merces. Offertoriū similiter est de fide Benedictus es domine zc. Et aduerte. quia in euangelio cecus petitionem geminat dicens bis. Fili dauid miserere mei. et in offertorio similiter ecclia grās de illuminatiōe vtriusqz ppli duplicat dicens bis Bñdictus es dñe Et in alijs etiaz vbis magis ac magis dupliciter illuminari postulat dicens etiā bis. Doce me iustificationes tuas Uel bis dicit iustificationes tuas ppter viā testimoniorz et vitatē mandatorz Postcōmunio scz manducauerūt ⁊ saturati sūt nimis. est de timore. vt ad memoriam reducamus qd dicitur de iudeis. Adhuc esce eorz erant in ore ipsorz. ⁊ ira ascēdit sup eos qr enim comederāt vsqz ad nauseam statim deū ad iracundiā ɔcitauerunt vt videlicet incutiatur nobis timor ne p gu-

lam offendam⁹ deū sicut iudei. Hoc aūt facit eccīa. q̄ tunc solent hoīes magis intendere gule ꝓpter carnis priuiū quod īminet. de q̄bus d̄t grego. q̄ relinquēdi sūt suo īgenio cū venia. ⁊ iō bene cōpetit huic diei. ¶ Pōt etiā ⁊ aliter dici q̄ tria sūt necessaria q̄ ꝓponūtur nob̄ in epl'a et in euangelio. ad hoc vt opa penitēcie que ꝑ q̄nquagesimā figurāt̄ sint ꝑfecta. s. caritas que ꝓponit̄ in epl'a. memoria dn̄ice passiōis. et fides que intelligit̄ ꝑceci illuminatōz. ⁊ hec ꝓponūt̄ in euangelio. Vera fides sine qua nemo deo placere pōt. opa facit acceptabilia. memoria passionis reddit facilia. caritas facit esse continua Et sicut eccīa p̄mo desperans clamauerat. circūdederūt me ⁊c. et post ad se rediens adiuuari petebat. ita hic iam ꝯcepta fiducia ⁊ spe venie ꝓpter pn̄iam q̄i dn̄m tenēdo orat et dicit. Esto mihi ⁊c. Vbi petit quattuor. s. ꝓtectionē ill' q̄ sunt in aduersis. firmamētū ill' q̄ sunt in gratia. refugiū illis q̄ sunt in culpa. et ducatū illis q̄ sūt in ꝓsperis. Epl'a v̄o nos ponit in expeditione armis muniri docens. Tract⁹ triūphatori militie. nos docz fuire ei q̄dem q̄ nos fecit. nō ei cui nos vendidim⁹ Et nota euangeliorꝫ ꝯsequentiam rōnabiliter ordinatā. nā in. lxx. vineaz colimus in. lx. agrū seminam⁹ siue semē spargim⁹. in quinq̄gesima fructū lucis in ceco illuminato colligim⁹.

¶ De feria quarta ī capite ieiuniorꝫ

Post quinquagesimā sequit̄ q̄dragesima. q̄ ē numer⁹ spēalis penitētie. in q̄ ieiunat eccl'a ⁊ penitet de peccatis suis. Per penitētiā enī que in q̄dragesima ꝑficit̄. ꝑuenit̄ ad q̄nquagesimā. i. ad annū iubileū. hoc est ad remissiōez peccatorꝫ. vt p̄missū ē Incipit aūt q̄dragesima a dn̄ica sequēti in qua cantat̄ Inuocauit me. Sed in hac feria q̄rta ieiuniū inchoat̄. vt iā dicet̄. Beat⁹ petrus primo īstituit ieiuniū q̄dragesime añ pascha. Nec vacat a misterio. q̄ quadragīta sex diebus a capite ieiunij vsqz ad pascha ī abstinētia sum⁹ Nā post babilonicā captiuitatez quadragīta sex ānis edificatū fuit tēplū dn̄i Vnde et nos post captiuitatē babilonis. i. ꝯfusionis viciorꝫ q̄dragīta sex dieb⁹ ꝑ abstinētiā ⁊ bona opa nosipsos tēplū d̄o edificamus Quare aūt quadragīta dieb⁹ ieiunet̄ ⁊ quare d̄r quadragesima. sub dn̄ica sequēti dicetur. ¶ Sane ieiuniū q̄dragesime cōmēdatur ab īstitutore ⁊ a trib⁹ tēpibus et a ꝑsonis que ī ill' ieiunauerūt. ¶ Rursus ieiunia ideo sūt īstituta. quoniā ī lege p̄ceptuz erat decīas deo ⁊ p̄micias de oībus bonis reddi. Vñ et nos idipsū facere debem⁹. ⁊ etiam de nob̄ ipsis. s. de corpe ⁊ de mēte ⁊ de tpe De his ⁊ alijs ieiunijs dictū est sub quarta feria tertie hebdomade aduētus Siq̄dez de nob̄ decīas ⁊ p̄micias deo offerim⁹. quādo bonū opamur ¶ In q̄dragesima soluitur decīa dierū. quoniaz s̄m gre. a p̄ria dn̄ica q̄dragesime vsz ī pascha sex hebdomade ꝯputant̄. quorū dies sūt. xlij. Ex q̄bus dū sex dies dn̄ici subtrahūtur de ieiunio remanēt tātū xxxvj. dies abstinētie. q̄ sūt quasi decīa anni. Vt ergo nūer⁹ quadragīta dierū q̄bus xp̄c ieiunauit īpleat̄ recipiūtur ex īstitutōe gre. pape q̄ttuor dies precedētis hebdomade videlicz. q̄rta q̄nta sexta ferie ⁊ sabbatū Et secū dū hoc d̄r q̄dragesima quasi q̄ttuor cū decima. quoniā trigīta sex dieb⁹ q̄ sūt decīa addūtur q̄ttuor vt p̄missū est quorū p̄mus est sctificatōnis ⁊ mūdatōnis quia tūc tā aīaz q̄z corp⁹ mūdam⁹ cineres capitib⁹ aspgentes. Reliq̄ tres sūt de p̄micijs dierū que soluūtur ī quattuor tēporib⁹ āni. Sz cū trigīta sex dies p̄dicti sint decīa trecētorū sexagīta dierū tātū. ⁊ ān⁹ cōstet ex trecētis sexaginta quiqz dieb⁹ ⁊ sex horis. patet q̄ cū ieiunam⁹ trigīta sex dies rōne decīe tēporis remanēt quiqz dies īdecimati ⁊ sex hore. Sed ill' ieiunam⁹ q̄ttuor dies p̄cedētis hebdomad̄ vt sacer nūerus ꝯpleat̄ vt p̄missū est. Sz si hoc adhuc remanēt trigīta hore īdecimate. vicz vnus dies q̄ ꝯtinet vigīta q̄ttuor horas ⁊ sex hore. Sed p̄t dici q̄ ꝑ decīa illi⁹ tēporis ī sabbato sctō tardi⁹ cenam⁹. vel forte ꝓter hoc die illa tardi⁹ scz de nocte missa celebratur. vt dictū est ī ꝓhemio q̄rte partis. Nos vero ꝓuīciales ieiuniū q̄dragesime ī p̄cedēti scd̄a feria inchoam⁹. ⁊ sic duos dies pl⁹ ce-

teris nationib⁹ ieiunam⁹. ⁊ hoc nō solum
ꝓpt quādā honestatē. vt vicz sic biduo puri
ficati in q̄rta feria sacrū ieiuniū inchoemus
verū etiā ꝑ eo ꝙ q̄dragesima ī magno die io
uis cene terminat̄. ꝓut sub ti. septuagesime
dictū est Vltīos ergo duos dies nō ratiōe
q̄dragesime. sed ꝓpter cāz ibi dictaz. ⁊ ꝓpter
eoꝝ sciītatez ieiunam⁹. Clerici etiā ī q̄nqua
gesima ieiuniū inchoare tenētur ꝓut ibi di
ctū est Quidā aūt dixerūt ꝙ p̄missi q̄ttuor
dies addunt̄ alia de causa. scz tres ꝑ tribus
dieb⁹ q̄ttuor tp̄oꝝ q̄ ī q̄dragesima ꝯtīgunt.
q̄rttus ꝑ vigilia pasche quā ieiunare debe
m⁹. sed p̄missa ratō verior est. ¶ Sz cū ī q̄
dragesima imitemur ieiuniū xpi vt p̄missū
est ⁊ ipse statī post baptismū scz post ephaz
suū ieiuniū īchoauerit. queritur q̄re hoc tēpo
re ieiuniū īchoam⁹ ⁊ illd cū pascha ꝯtinua
m⁹. ⁊ nō eo tp̄e quo ipse ieiunauit. cū ipsius
actō nostra debeat esse īstructō Ad qd̄ qua
druplex ē ratō Prīa q̄a ī quadragesima re
p̄sentam⁹ ꝓplm̄ israel q̄ fuit q̄dragīta annis
ī deserto ⁊ statī post celebrauit pascha. Se
cūda q̄a hoīes tp̄e uerno naturalr̄ ad libidi
nē ꝯmouētur ad quā restringēdaz īstitutū
est hoc tp̄e ieiunari Tertia q̄a xpī passioni
resurrectō ꝯtinuat̄. igitur rōnabile fuit vt af
flictō nostra ꝯtinua eēt passioni saluatoris
Cum enīz ipse ꝑ nob̄ passus sit. ⁊ nos ei cō
pati debem⁹ vt ita tandē ꝯregnem⁹. ⁊ post
passionē statim resurrectō subseq̄tur. iuxta
illud apostoli. Si cōpatimur ⁊ cōregnabi
m⁹. Nam ⁊ egrot⁹ magis affligit̄ cū appro
ximat sanitati Quarta q̄a sicut filij israel p̄
usq̄z agnū comederēt se affligebant ⁊ lactu
cas agrestes. i. amaras ꝯmedebāt. ita ⁊ nos
ꝑ pnīe amaritudinē debem⁹ p̄us affligi. vt
statim post digne possim⁹ comedere agnū
vite. scz corpus xpi. vt sic mistice capiamus
paschalia sacramēta. ¶ Porro in missis q̄
dragesimalib⁹ frequētatur. humiliate capi
vestra deo. eo ꝙ illo tp̄e dyabol⁹ magis im
pugnat nos. vñ deū humiliter orare. ⁊ nos
sibi humiliare debem⁹. ⁊ vt nos sb̄ omnipo
tētis dei manu humiliemus Dicit̄ etiā. fle
ctamus genua de quo dictum est sub quar
ta ꝑte sub titulo de salutatione. Et est sciēdū

ꝙ flectam⁹ genua. ⁊ hūiliate capita sese co
mitant̄. ⁊ neutrū d̄r in dñica die. Naz vt ait
gregorius Qui in dominica die genua fle
ctit. deū surrexisse negat. Propter multas
q̄dem cās orādo nos ad terrā ꝓsternimus
ꝓut dictū ē in q̄nta ꝑte sub p̄ma Dicit etiaz
oratio sup ꝓplm̄ post. humiliate capita ꝛc. ꝓ
pter tēpis sanctitatē. ⁊ ad notandū ꝙ in hac
vita ꝑ nobis est orādū. vt in futuro audire
mereamur a dño. Venite benedicti patris
mei ꝛc. Que q̄dē orō est vicaria sancte con
munionis. Olim eī oēs ꝯmunicabāt. ⁊ cō
municaturos dyacon⁹ ad flectēdū genua
inuitabat. Nūc v̄o qz mlti suscipiūt corp⁹
domini indigne ꝑ ꝯmunione vtimur orōe
dyacono sicut p̄us suo fūgente officio ⁊ di
cente. humiliate capita vestra deo. qz quicū
qz humiliauerit se exaltabit̄ ⁊ quisquis hic
bonis actib⁹ bñdicet̄. eterne bñdictōni post
modū ascribet̄. In hac ergo orōne sacerdos
milites christi pugne ꝯmēdat ad dimican
dum ꝯtra hostē antiquū. ⁊ īsidias inimico
rū. ⁊ iō p̄munit eos ꝑ mīstrū armis hūilita
tis. dicens hu. ca. ve. d. ⁊ sic tandē capitibus
humiliatis q̄i confirmans eos infundit su
per eos ꝓtectionē sue bñdictōis. ⁊ h̄ magis
in septuagesima quoniā aduersari⁹ noster
tūc solicitus circuit querēs quē deuoret Se
cundo in p̄ma collecta genua flectim⁹ ī po
stulatione iusticie. que ē necessaria in p̄senti
vita. In vltima vero reuerent̄ inclinam⁹ in
grāꝝ actōem ꝑ diurno denario vite future
Tertio in p̄ma collecta flectim⁹ genua pro
pugna p̄sentis vite afflictionē laboris ⁊ ꝯti
nentie oñdentes. In vltima v̄o que ē ꝑ gra
tiaꝝ actione. caput humiliam⁹. ꝑ qd̄ mētis
humilitas designat̄. qz in eterna vita oīs la
bor excludetur. sed humilitas semꝑ stabit.
De hoc dicet̄ sub sabbato p̄me hebdomade
quadragesime. ¶ Itē in fine misse dicitur.
Bñdicam⁹ dño. de quo dictū est in quarta
ꝑte sub ti. de orōne nouissima. Hoc etiā tp̄e
cortine ī eccl̄a suspēdunt̄ de q̄ dictū est ī p̄ma
ꝑte sub ti. d̄ picturis ¶ Porro eccl̄a his die
bus in magno certamīe ꝯstituta in quadra
gesima frequētat psalmū. Qui habitat. q̄a
psalm⁹ ille īformat in certamīe positos spez

suā in domino ponere. et omne adiutoriuz ab eo deposcere de quo sub dominica seqn̄ti dicetur Hoc tempore dyaconus casulaz super humerum portat. de quo dictum est in secunda parte sub titulo de dyacono. ¶ Ad hac quoqz quarta feria vsqz ad dn̄icaz palmarz dicit̄ omni die p̄fatio de ieiunio. etiam i dn̄icis dieb⁹ apud quosdā. In illa vo dn̄ica. ⁊ sequentibus diebus dicit̄ p̄fatio de passione. Sed videt̄ esse incōgruū. q̄ in dominicis dieb⁹ cantet̄ p̄fatio de ieiunio. cum in illis nō ieiunet̄ Et ideo q̄dā dicūt in illis quotidianā p̄fationē. Sz licz nō ieiunetur numero. ieiunat̄ tn̄ qualitate. i. in cibo quadragesimali. sicut in alijs dieb⁹. In q̄busdā tn̄ ecclijs incipiūt dicere p̄fationē de passione in dn̄ica de passione. Et in q̄busdā etiaz dicunt prefationem de ieiunio vsqz ad q̄rtā feriam ante pascha. Verz licet vt p̄missū est quadragesimali ieiunio qd̄ incipit in dn̄ica q̄dragesime. supadditi. sint quatuor dies solēnitates tn̄ officij quadragesimal' tp̄is incipiunt in eadē dn̄ica sicut p̄us ⁊ nō an̄. nec in hoc īmutatio facta fuit. quanq̄z poti⁹ ex incuria q̄z ex certa scīa hoc ꝯtigisse credat̄. Nā idem deberet esse caput ieiunij ⁊ officij Et s̄m hoc videtur q̄ in dictis quattuor diebus deberēt īmediate post missaz dici vespe ¶ Circa qd̄ notandū ē q̄ quadragesimale tp̄s est luctus ⁊ penitentie tempus. penitentes aūt dū ꝯuertunt̄ ad christū a tenebris ad lucem trāseunt. Vespertinū vero tp̄s ꝓpter defectū ⁊ obscuritatem īp̄fectionē designat q̄r ergo penitentes non īp̄fectioni ⁊ defectui sed poti⁹ p̄fectioni ⁊ luci veritatis insistunt idcirco ꝯuenienter quantū ad vespas dictū tp̄s lucis ex institutōe gabilon̄. ꝯcilij. p̄uenitur. vt sic statim post missam dicant̄ q̄ alias circa noctis tp̄s ꝯsueuerāt dici. Hoc tn̄ q̄ttuor p̄dictis dieb⁹ p̄cedentib⁹ nō seruatur. qui dieb⁹ quadragesimalibus supadditi ex alia cā fuerūt. Vel p̄t dici. q̄ q̄r q̄dragesiā sic p̄e ꝓpter dispositiōez ad paschalē solēnitatem et correctionem delictoꝝ preteritorum sanctioribus operibus insistendum est. ideo p̄uisum est vt eo tempe quo seruamus illa ieiunia plures orationū supplicationes ieiuni agamus. ⁊ ꝓpter hoc nō solum alias horas verū etiā vespas ante cibū dicimus Predictis tamen q̄ttuor dieb⁹ h̄ non s̄uat̄ ad rep̄sentandū p̄mariā dispositionē penitentiū qui in suis primordijs nō p̄nt tot sāctitatis obseruātijs insudare ¶ Hoc tp̄e dicitur ad horas capl'm. Cōuertimi. joel. ij. c. Et illud Inter vestibulū. qd̄ ē ibidē Et illud Clama ne cesses. esa. lviij. c. Et illd̄ Berelinquat impi⁹. esa. lv. c. Et illud Frange esuriēti. esa. lviij. c. ¶ Sane hec quarta feria quattuor p̄uilegijs insignit̄. Primū ē. q̄r tali die incipimus ieiunare. qd̄ fit quadruplici rōe Primo p̄eo q̄ christus legitur quarta feria suum ieiuniuz inchoasse. Qd̄ inde videt̄. q̄r natus est die dn̄ica. ⁊ si quis diligēter cōputet annos extunc vsqz ad triginta s̄m rationes ꝯpoti inueniet eum in tertia feria fuisse baptisatū. ⁊ sequenti die intrās in desertū inchoauit ieiuniū. Secundo iō in quarta feria ieiuniū īchoam⁹. q̄r ī q̄rta etate salomon tēplū edificauit. ⁊ nos q̄i fundamētuz illi⁹ tēpli qd̄ ex nobis extruit̄ iacim⁹ ieiunādo. vt in pascha tēplū dn̄i esse possim⁹. Vn̄ apl'us. Templū dei sanctū est. qd̄ estis vos Tertio ideo in q̄rta feria ieiuniū incipit. cū enī eccl'a in dieb⁹ dn̄icis quadragesime nō ieiunet ꝓpter gaudiū qd̄ hz de resurrectōne dn̄i que in illo die facta ē. in qua resurrectione dn̄s legit̄ bis comedisse. semel cū discipulis euntib⁹ in emaus ⁊ iterz q̄n intrauit clausis ianuis ad discipulos. ⁊ attulerūt ei p̄tez piscis assi ⁊ fauū mellis. ideo incipit ieiunare ab hac quarta feria antecedente dn̄icam illā. que ꝓpter hoc vocat̄ caput ieiunij De hoc etiā iam p̄missū est. Quarto. q̄r sic iam dicet̄ h̄ tp̄e ad bellū ꝓcedimus. ideo q̄ttuor dieb⁹ hui⁹ hebdomade ieiunam⁹. vt quattuor armati virtutib⁹. s. iusticia. fortitudie prudentia. ⁊ tp̄antia. quattuor mala que p̄ primū parentē incurrim⁹ deplorem⁹. scz q̄ de paradiso eiecti sumus. q̄ in hac valle miserie cibis ad modū iumētoꝝ indigem⁹. q̄ in infernū descendere timem⁹. q̄ in patria cū dn̄o nō gaudemus. Quīto vt defleam⁹ q̄ttuor mala q̄ fecim⁹. s. peccatū cogitationis operis ꝯsuetudinis. ⁊ locutionis ¶ Secū

dū p̄uilegiū est. qꝛ illa die audiunt̄ confessio
nes publice penitētiū ⁊ eis pn̄ie īponuntur.
Tertiū. quia tūc cineres capitib⁹ aspgū
tur. vt iā dicet̄. Quartū. quia die ista fit
ꝓcessio qualē ꝑ totū annū fieri nō ꝯtingit.
penitētes nāqꝫ tūc ab eccl'a cū ꝓcessione et
cruce eijciunt̄ ⁊ in die cene in eadē recipiun
tur. sicut sub illa die dicet̄ Processionē qui
dē facim⁹. quia tūc ad bellū ꝯtra hostes in
cedim⁹. q̄ q̄i in expeditione a septuagesima
vsqꝫ tūc fuim⁹. Procedētes ergo cōtra ho
stes armis nostris armamur. que sūt hūi
liatio oratio. afflictio. et elemosinaꝝ largitō
Humiliatio sicut iam dicitur est in cinere.
Oratio quia tūc dicim⁹ parce dn̄e. ⁊c. Affli
ctio de qua in euangelio Cum ieiunatis ⁊c
Elemosinaꝝ largitio que maxie hoc tempe
frequētanda est. Vn̄ Absconde elemosinā
in sinu pauperis Talibus itaqꝫ armis ar
mati ad bella ꝓcedim⁹ Vn̄ collecta hui⁹ di
ei est. Cōcede nobis omnipotens de⁹ presi
dia militie christiane sanctis inchoare ieiu
nijs ⁊c. Ceterū hac die officium vsqꝫ ad
nonā differim⁹. nō tātū qꝛ dn̄s hora nona
expirauit. sꝫ etiā ꝓpt̄ nr̄āꝫ castrimargiā. ad o
nanqꝫ ventri dediti sumus ꝙ audita missa
statim ad cibū curreremus. et de horis paꝝ
aut nihil curarem⁹. Vn̄ in ꝯcilio gabilon̄.
dr̄ ꝙ ad missā currendū est. ⁊ auditis missa
rū solennijs. et vesp̄tinis officijs ac largitis
elemosinis. ad cibū accedendū est. Hac etiā
die benedicitur cinis. ⁊ in signū humilitatis
capitib⁹ aspgitur sub his v̄bis. Cinis es et
in cinerē reuerteris Quod dictum fuit ade
gen̄. iij. c. Et iob penitētiā in fauilla ⁊ cinere
egit prout legit̄ job vltimo ca. Et dominus
ait. In domo pulueris puluere vos asper
gite. mich̄. j. ca. Itē legit̄ iudith. iiij. ca. Q⁹ fi
lij israel humiliauerūt aīas suas in ieiunijs
⁊ erat cinis sup̄ capita eoꝝ. Et abraā īquit.
Loquar ad dn̄m meū cuꝫ sim puluis et ci
nis genes̄. xviij. cap. Et mardocheus indu
tus est sacco. spargens cinerem capiti suo.
Hester quarto capitulo. Et filie syon con
sperserunt cinere capita sua. Tren̄. iiij. cap.
Et hīc est ꝙ sicut ex libro pontificali habet̄
penitētes ⁊ morituri in signū pn̄ie ⁊ humi
litatis. et ꝙ terra ⁊ puluis sint se in cinere vl
solo ꝓsternūt. et ciliciū induunt. Quod ex
veteri testamento tractū ē. legit̄ enī esa. lviij.
ca. ꝙ penitentes sacco ⁊ cinere sternunt̄ Itē
hier. xxv. ca. Aspgimī cinere quia ꝯpleti sūt
dies vestri Itē ione. iij. ca. Rex niniue īdu
tus est sacco et sedit in cinere Itē tren̄. iij. ca.
Virgines hierusalē accincte sunt cilicijs.
Itē ī ps. xxxiiij. Induebar cilicio. Fit etiaꝫ
hoc ad significandū ꝙ sicut in eiectione ade
de paradiso maledicta fuit terra in opere
suo sic ꝑ humilitatē pn̄ie terra nr̄ā scꝫ liberū
arbitriū nostrū bn̄dicit̄ ꝑ pn̄iam vt non spi
nas et tribulos. sed dignos fruct⁹ pn̄ie ger
minet. Inuitant̄ aūt oēs ad pn̄iam gene
raliter cuꝫ dr̄ in antiphona. Immutemur
habitu ⁊c. ieiunem⁹ et plorem⁹ an̄ deum ⁊c.
Et ostendit̄ cā quare homines debeant ieiu
nare. scꝫ q̄a dn̄s expectat eos ad pn̄iam Vn̄
introit⁹ ē. Misereris oīm dn̄e ꝓpter penitē
tiā. ⁊ est sap̄. xj. ca. Omnes etiā orōnes q̄cū
qꝫ dicunt̄. faciunt ad idem. In epl'a quoqꝫ
Conuertimini ⁊c. que est ioelis. ij. cap. ad h̄
īuitant̄ generaliter parui et magni ⁊ vtriusqꝫ
sexus Unde dicit Sanctificate ieiuniuꝫ
vocate cetū ꝯgregate ꝓplꝫ ⁊c. Sequit̄ rn̄sori
um Miserere mei de⁹ ⁊c. qd̄ respondet epi
stole ostendens triplicē effectū pn̄ie. primū
quia ꝑ eā habem⁹ remissionē peccatorum.
et collationē gratie. ⁊ cōculcationē inimico
rū Unde sequit̄ v̄sus Dedit in obprobriuꝫ
cōculcantes me. Sequit̄ tractus Domine
nō secūdū peccata nostra. ⁊c. qui significat
laborem qui in penitentia habetur Et dici
tur iste tractus vsqꝫ ad dn̄icam de passione
in secunda quarta ⁊ sexta ferijs. vt in dieb⁹
artiori ieiunio deputatis incepte penitētie
memores orationes ieiunio ꝯbinem⁹ In
euangelio autez cū ieiunaueritis ⁊c. math̄.
vj. c. legitur de modo ieiunandi vbi dicitur.
Tu aūt cū ieiunas vnge caput tuū. ⁊ faciē
tuā laua. Quia omnis penitens debꝫ vngi
oleo spūali. quod est iocunditas mentis. ita
q̄ꝫ athleta ⁊ pugil dn̄i. sicut habetur in eccl'a
stico Oleum de capite tuo non deficiat. Et
faciem tuam laua. i. interiorem hilaritatem
exterius demonstra ne videaris hoībus ie

iunans.i. sic ieiuna vt nō intendas fauorez humanū. sed solius dei. ⁊ pater tuꝰ q̄ videt ī abscondito reddet tibi. Offerenda est Exaltabo. vbi est grāꝝ actio de impetrata remissione Cōmunio est Qui meditabit̄. in qua est alioꝝ exhortatio de legis meditatione. et ⁊ consonat euangelio. qꝛ meditari in lege ē thesaurisare in celo

De quinta feria

Sequitur de quīta feria Siquidez inuitati sunt oēs in p̄cedēti die sicut ibi dictuz est ad pn̄iam Sed qꝛ pn̄ia ꝯsistit in tribus scz in orōne. ieiunio ⁊ elemosina. ideo in tribus sequentibꝰ diebꝰ ait de his tribꝰ et p̄rio de orōne in hac quīta feria. et ideo incipit introitꝰ Bū clamarē ad dn̄m. Fit autem orō ab aliq̄. qn̄qz ꝑ se qn̄qz ꝑ alio. Vt ergo ostēdat̄ quantū valet ab aliq̄ ꝑ se facta orō. seq̄t̄ epl̄a. Egrotauit ezechias ꝛc. esa. xxxviij. c. In q̄ ꝓponit eccl̄a regē ezechiaz in exēplo q̄ oratione ꝑ se facta impetrauit a dn̄o. xv. annos diebꝰ vite sue supaddi Vt etiā eccl̄a oñdat q̄ntū valet oratio ꝑ alio facta legit̄ euāgelium Cum intraret iesus. math. viij. c. de centuriōe q̄ rogauit dn̄m ꝑ puero suo vt sanaretur. quod impetrauit

De sexta feria.

In sexta feria agitur de ieiunio et oñditur quale ieiuniū placet deo. scz spūale nō carnale. Vñ epl̄a agit de hoc Clama ne cesses. ꝛc. esa. lviij. ca. et post. Quare ieiunauimus ⁊ nō aspexi ꝛc. Et dn̄s respondet. Nūquit tale ē ieiuniū qd̄ elegi ꝯtorq̄re q̄i circulū caput ꝛc. Quasi diceret. Nō placet mihi tale ieiuniū. ꝙ aliq̄s se cruciet in tantū. sz ꝙ dissoluat fasciclos īpietatis. i. ab oī peccato abstineat qd̄ fit ꝑ caritatem Vnde sequitur euangeliū Audistis ꝛc. math. v. ca. agens de caritate. vbi dicitur. licet hoc in ecclesia non legatur. Dictum est antiquis nō occides. ego aūt dico nō irasceris.

De sabbato.

In sabbato agit eccl̄a de elemosina et de sabbato qꝛ ꝑ premissa tria. s. orōnes ieiunia et elemosinas venit̄ ad sabbatismū mentis. vbi pena iaz facta q̄ spectat ad pn̄iam. et pax q̄ est quies et sabbatismꝰ mentis se osculant̄. i. ꝯueniunt Et ꝓpter hoc sequit̄ apte in epl̄a esa. lviij. ca. Si abstuleris de medio tui catenā pctōꝝ. et cetera q̄ ibidē sequunt̄ tunc vocaberis sabbatum dedicatum. ⁊ cetera q̄ ibidem sequuntur. Et hoc idem dicitur in euangelio Cum sero esset ꝛc. mar. vj. ca. vbi dicitur de discipulis laborantibus in mari ꝑ quos penitentes designantur. ꝙ dominꝰ ascendit in nauiculam cum eis. et statim facta est tranquillitas. Quia deo presente in corde hominis pacificatur aīa. et tranquillum fit ibi Hoc sabbatum licet habeat epistolam et euangelium. sicut nonnulla alia ꝑ anni circulum. non tamen est cantibꝰ officiatum. qꝛ s̄m quosdam nondum erat solenni ieiunio deputatum. Hodie vero ieiunamus. vt ad quietis eterne sabbatum perueniamus.

De prima dominica quadragesime.

In hac domīca in qua cantatur. īuocauit me ꝛc. īcipit quadragesima. que significat tempꝰ pn̄ie spūalis. ⁊ vocat̄ dn̄ica q̄ntana. qꝛ quinta est a pascha Quid aūt sig̃ficēt q̄nqz dn̄ice q̄dragesime. dictū est in p̄ria ꝑte sub ti. de picturis Dctā est aūt q̄dragesima. licet in ea sint quadragīta duo dies vsqz ad pascha. Prīo qꝛ eccl̄ia nō curauit de duobus diebus. que minutias non attendit sed summaz numeri ponit q̄zuis sit paꝝ plus vel minus. Secundo qꝛ quadragesima nō protenditur nisi vsqz ad diem cene dn̄i. que est dies absolutionis. Nam ꝑ quadragesimā bene obseruataz. et ꝑ veram penitentiam ꝑuenit homo spūaliter ad cenam agni. Vnde in apoc̄. Beatus qui vocatus est ad cenaz nuptiaꝝ agni. Et s̄m hoc solum sunt. xl. dies. Tertio quia fi-

lij israel laborantes in deserto .xl. annis ciba
ti manna. p quadraginta mansiones vene
rūt in terrā pmissionis quo etiā ꝫ exēplo .xl.
dieb⁹ a delicijs corpis abstinētes v̄bis vite
reficimur. orationi vacam⁹ vt tandē p chri
stū in terrā viuētiū ītroeam⁹. sicut illi p ie
sū naue .i. p iosue ī terrā pmissiōis introdu
cti sūt Ideo aūt ſm hieronimū sūt in ea .xlij
dies. qꝛ dn̄s venit ad nos p .xlij. generatiōes
ꝯputatis ieconia patre. ⁊ ieconia filio. ⁊ ip̄o
dn̄o ¶ Sane totū temp⁹ [illegible] nr̄ē q̄dragesi
ma est. ¶ Ieiunam⁹ aūt .xl. dieb⁹ incipien
tes a p̄cedēti q̄rta feria Prīo ſꝫ augustinū
q̄niā matheus .xl. generationes posuit. Ad
hoc enī dn̄s suo q̄dragenario nūero ad nos
descēdit. vt nos ad eū nr̄ō q̄dragenario nu
mero ascendam⁹ Scd̄o ſm eūdē. qꝛ ad hoc
vt habeamus q̄nquagenariū q̄dragenario
adijciend⁹ est denari⁹ Ad h̄enī vt ꝑuenia
mus ad requiē beatā. optet nos toto tp̄e pn̄
tis vite laborare. Vn̄ et dn̄s cū discipul' .xl.
dieb⁹ mansit. ⁊ p⁹ decimā diē spūm sanctū
misit ¶ Ieiunam⁹ .xl. dieb⁹ Nam et moy
ad accipiendū legē ieiunauit .xl. dieb⁹. simi
liter ⁊ helyas. dn̄s q̄ꝫ noster q̄draginta dies
ieiunauit absꝫ cibo. et h̄ p institutione ⁊ exē
plo. Vnde nō nulli vnā tantū q̄dragesimā
obseruāt. Illi v̄o p merito ieiunauerūt Cō
muni⁹ tn̄ est tres q̄dragesimas ſuare. eo q̄
moyses. vt tradūt hebrei ter ascēdens ad do
minū ieiunauit. vel poti⁹ qꝛ tres in trib⁹ le
gunt̄ ieiunasse q̄dragenis. s. moyses. helyas
et dn̄s. Quare aūt .xlvj. dieb⁹ sum⁹ in absti
nentia dictū ē sub p̄cedenti q̄rta feria ¶ Cō
siderandū est aūt q̄ tp̄s quadragesime pn̄ie
ascribit̄. pn̄ie aūt fruct⁹ sunt. ieiuniū. vigilie
⁊ alie carnis afflictōnes Elemosina corpal'
⁊ spūal' ⁊ alia miscd̄ie opa. Orō ⁊ d̄p̄catio ⁊
alie spēs ꝯtēplatōis. Flet⁹. lacrīe. ⁊ alia insi
gnia ꝯtritionis. Iōqꝫ de his ⁊ similib⁹ ad
pn̄iā ꝑtinētib⁹ in nocturnis ⁊ diurnis offi
cijs hac die ⁊ sequētib⁹ legit et cātat eccl'a co
piose. Et ꝓpt̄ h̄etiā h̄tp̄e d̄r regularit̄ octies
in canonicis horis psalm⁹ ille pn̄ialis Mi
serere mei de⁹ ¶ Et est notandū q̄ ꝓpt̄ ieiu
nij p̄ncipiū ordo intrūpit̄ historiaꝝ. Cū eī
in septuagesima ⁊ sexagesima cātatū fuerit

de adā. ⁊ in q̄nquagesiā de noe et abraaꝫ. in
hac p̄ma dn̄ica interponit̄ de fructib⁹ pn̄ie.
in scd̄a v̄o de iacob. in tertia de ioseph. in q̄r
ta de moyse ¶ Antiq̄tus tres instituit eccl'a
q̄dragesimas. de q̄ tactū est in p̄te p̄ma sb̄ ti.
de eccl'asticis sacramētis. ¶ Sane qꝛ vt di
ctū est sub q̄rta feria cinerū. h̄ tp̄s est militie
xp̄iane. ⁊ in q̄ dyabol⁹ forti⁹ ꝯ nos insurgit
iō ne hō desperet. q̄i ꝯfortatiuū q̄ddā canit
eccl'a introitum Inuocauit me ꝛc. q̄ audito
spe fit hō fortis Vn̄ dicit apl's Spe fortes ī
tribulatōe gaudētes Et esa .xxx. c. In silētio
⁊ in spe erit fortitudo vr̄ā. Siq̄dē in his duo
bus ꝯsistit tota fortitudo hōis spūal'. s. in si
lētio a [illegible] multib⁹ seculi. nihil de his q̄ sūt se
culi appetendo. ⁊ in spe eterna desiderando.
Per epl'am q̄ incipit. hortamur vos .ij. cori
th̄. vj. ca. armat eccl'a milites suos q̄tuor car
dīalib⁹ v̄tutib⁹ Prīo fortitudīe cū dic̄ Ecce
nūc tp̄s acceptabile. ecce nūc dies sa. ꝛc. q̄ ibi
de fortitudine dicunt̄. qꝛ sequit̄ In oīb⁹ ex
hibeam⁹ nos sicut dei mīstros in mlta pa
cientia. Scd̄o tp̄antia cū dicit. In castitate
⁊ ieiunijs multis Tertio prudētia. cū dicit
in scīa. i. ī prudētia. Sūt āt idē subiecto sciē
tia ⁊ longanimitas. qꝛ scīa ⁊ longanimitate
scim⁹ ꝯuersari in medio praue ⁊ ꝑuerse na
tionis. ⁊ bonitate et suauitate q̄ est in spūsā
cto. h̄ totū p eodē sumit̄ Sequit̄. in caritate
nō ficta q̄ [illegible] sine fictione fieri dn̄t Quarto
iusticia. cū dic̄. p arma iusticie a dextris et a
sinistris. Post epl'aꝫ sequit̄ rn̄sorīū. Angel'
suis deus mādauit de te ꝛc. vt sic secure hō
possit pugnare. Sequitur tract⁹ Qui ha
bitat in adiutorio. in quo agit de tēptatōne
Tractus vero ideo dicitur. quia ibi ostēdi
tur q̄ hec vita misera trahitur multis dolo
ribus ⁊ laboribus Et quia potest conque
ri aliquis de inequalitate istius pugne. q̄a
temptator potentissimus est. vt habetur in
iob. Non est potestas sub celo que ei valeat
comparari. Et sapientissimus. quia multa
vidit. Et crudelissim⁹. qꝛ vt dic̄ hiero. Cru
delis est ⁊ nō miserebit̄. hō aūt infirmissim⁹
⁊ ignorās. iō in ipso tractu ponit̄ solutō h̄⁹.
qꝛ h̄ pmittit deus inimicū temptare. ut hō ti
meat ⁊ ad deū ꝯfugiat. qꝛ scit ⁊ pōt ⁊ vult li

berare. z sic in se nō speret. sed in deo q̄ pmittit q̄ liberabit si ꝓfugiat ad eū Vult enī de⁹ vt homo habeat timorem de inimico fortz spem de pmissionib⁹ futuror. et de dilectōe dei vehemētissima. Ergo sequit̄ q̄ vult eum ꝓtegere quēadmodū gallina ꝓtegit pullos suos ex amore vehemēti. et est spes de custodia angelor. Hō aūt si molatur inter duas molas timorē scz et spem efficiet̄ panis placens deo. z sic vincit omnē temptatōnē. siue sit leuis et occulta. q̄ dr timor nocturn⁹. siue leuis z mānifesta. q̄ dr sagitta volās i die. siue sit ḡuis z occulta. q̄ dr negociū pambulans in tenebris. siue sit grauis z apta. q̄ dr demonū meridianū. Hec q̄ttuor genera tēptatōnū vincet q̄libet sic armat⁹. vt dictū est Sed in euangelio nō sūt nisi tres tēptatiōes. vbi dr Duct⁹ est ihesus in desertuz ꝛc. matb. iiij. ca: Et ꝑpendunt̄ q̄ñz oēs tēptationes sub q̄ternario. vt dictū est. q̄ñq; sub ternario. vt in euāgelio. q̄ñq; sub binario. vt in eodem psalmo inferi⁹. vbi dr Ille laqueo venantiuz .i. ab ope malo. z a vbo aspero. i. a pctō oris. Temptat⁹ aūt fuit dñs a dyabolo triplici temptatione. scz tēptatione gule. cū dixit ei. Dic vt lapides isti panes fiāt Cupiditatis scz cū dixit ei. Hec oīa tibi dabo si. pcidēs adoraueris me. Et inanis gle. s. q̄ñ dyabol⁹ voluit eū deiscere de pīnaculo sic fecerat alijs pdicatorib⁹ multis. Et vicit eū dñs p autoritates sacre scripture. qō significatū est i ꝫ q̄ dauid lapidib⁹ sūptis de torrente deiecit goliā. docēs nos debere armari gladio vbi dei ꝓter illa arma quib⁹ nos armat ap̄ls in epla hodierna. vt sic sufficienter ad pugnaz armati sum⁹. Idō etiā dici q̄ a ꝓncipio sexte ꝙuagesime eccla tot tribulationib⁹ pssa desperans clamauerat. Circūdederunt me gemit⁹ mortis. q̄si a nulla pte euadere possit. In ꝓncipio vo sexagesime. vbi etiaz de ꝫ dictū est. z dicet in q̄rta dñica. q̄ posita int̄ desperationē z spem clamauit Exurge q̄re obdormis dñe ꝛc. In ꝓncipio quinq̄gesime iā desperans clamauit Esto mihi in deū ꝓtectorem. imo deprecatuā mutās affirmatiuā dixit. dux mihi eris z enutries me. Nūc vo in ꝓncipio q̄dragesime ostēdens se exaudi tam dicit. inuocauit me. z ego exaudiā eum et epla dicit. In tpe placito exaudiui te. In graduali dat nobis angelor custodia. In tractu diuina ꝓtectio. q̄ circūdamur scuto vitatis In euāgelio ad exemplū saluatoris ab hoste triumphus. cui dicim⁹. Vade retro sathanas. In offertorio etiā diuina ꝓtectio notat̄ cui dr. Scapulis suis obūbrabit tibi ꝛc In postcōmunione demonū subiectō vbi dr Sup aspidē z basiliscū Alb hac die vsz ad parasceuen op̄iunt̄ cruces. z velū añ altare suspendit̄ de q̄ in ꝓma pte dictū est. subti. de picturis. Hec dñica ꝑulegiata est. q̄ est ianua z limes q̄dragesime. q̄ repñtat tēpus q̄ filij isr̄ael moxati sunt in deserto. Eria q̄dem fuer ūt in ꝓpō isr̄ael. q̄r duo ꝓmemorauim⁹. s. peregrinatio. q̄ fuit in egypto. q̄ñ iacobet filij sui ꝓfecti sūt in egiptū. captiuatio q̄ fuit in babilone. z dispsio q̄ facta fuit a tyto z vespasiano. p totū mūdū. quā nō ꝓmemorauim⁹ quia ab illa nunq̄z reuocabunt̄ dō q̄ dictū est. tradā eos in manu de q̄ nō poterūt surgere In hac dñica ad horas dr capitulū Fratres hortamur ne inuacuū ꝛc. ij. corinth. vj. ca. z illud Ecce nūc tpus. z illud In oībus exhibeam⁹. ibide Et fit hodie statio apud basilicā laterañ. q̄ cōstructa est in honorē saluatoris. z plusq̄z ꝓphetice resonat felicitatē

Be secunda feria.

Postquā dominus z apl's armauerūt multitudinē suū non restat nisi vt pugnet. q̄r hostes sp̄ pati sūt. Qr vo p opa misericordie spāliter maxie fit pugnā ista. ō de ipsis ē feria ista. q̄ agit de elemosina Burs⁹. q̄r on⁹ pugne ñ libēter suscipit̄. nisi ututu ꝓmū. ō in hac scda feria ē itrodu⁹ Sic oculi puor ꝛc. Et dñs in epla Ecce ego requirā oues meas. ꝛc. q̄ sumpta ē de ezechiele. xxxiij. oñdit ꝓmū cū dicit. Et pascā eas Qui enī pascit dñm i paupe. z dñs pascit eū. sic ibi legit In mōtib⁹ isr̄l. i. in māsionib⁹ et vijs Idē habet̄ p euāgeliuz. Cū venerit filius ꝛc. matb. xxv. c. vbi dr. Veni te bñdicti ꝛc. Esurij enī et dedistis mihi mā

ducare Debem⁹ autē habere oculū ad ipsū nō tantū sinistrū vt respiciam⁹ penas eternas. ⁊ ꝓpter hoc bonū faciam⁹. Heni esset timor seruilis. sed etiā dextrū. vt ꝯsideremus p̄mia Istū oculū vult nobis auferre dyabolus ⁊ nitit̄ qnātū potest Vñ. j. reg. xj. c. Rex amonitaꝝ noluit inire fedus cū iabitis. nisi erueret eis dextros oculos. similiter vult facere nobis dyabol⁹ vt nō simus apti ad pugnandū sicut miles qui non habet oculum dextrū.

De tertia feria

Tertia feria agit de oratione. et sumitur introit⁹ de psalmo qui est oratio. Dñe refugiū fact⁹ es nobis Pugnam⁹ eni orādo Vñ iesus naue in heremo pugnabat. et moyses orabat. merito qui pugnabat non deficiebat. qꝛ ille orando vincebat Epl'a vo. Querite dñm ⁊c. esa. lv. c. docet nos orare ⁊ inuitat nos ad orationē. Querite dñm scꝫ derelinquendo vicia ⁊ pctā. qꝛ mult⁹ est ad ignoscendū. Nō eni cogitationes mee cogitationes vestre. Que sint vo cogitationes eius ostendit hiere. dicens. Ecce ego cogito cogitationes pacis et nō afflictionis Si eī ex vero corde rogat̄ et q̄rit̄ statim pacificat̄ q̄ntūcūqꝫ deliquerit in eū hō ⁊ h̄ dū inueniri pōt scꝫ in p̄nti Ecce oñdit̄ effect⁹ oratōis. qꝛ p eā hō pacificat̄ Idē etiā habet̄ p euāgeliū. cū intrasset. math. xxj. ca. In q̄ dicit̄ post q̄ꝫ eiecit emētes et vendentes de tēplo dixit. dom⁹ mea. i. hō in q̄ habitat. dom⁹ orōnis vocabit̄. In epl'a monemur ad petendū vt habitet in nobis. in euāgelio. vt det nob̄ eterna gaudia Cetera q̄ in graduali. offerenda. et post cōmunione cātant̄ sūt q̄rentiū dñm orōes ⁊ ꝯsolatiōes ⁊ grāꝝactiones.

De quarta feria

Quarta feria est de ieiunio. Sed qꝛ illa dies est septima a capite ieiunij. septim⁹ aūt numer⁹ ⁊ septuagesim⁹ idē significant Idē eni significat numer⁹ multiplicatus ⁊ numer⁹ multiplicās Septuagesim⁹ vo sig̃ficat liberationē a captiuitate ideo in introitu q̄ est Reminiscere ⁊c. petit liberatōnē. scꝫ q̄ habet̄ p ieiuniū. Et in epl'a ⁊ lectōe monemur ad ieiuniū exēplo moysi ⁊ helye Lectio q̄ legit̄ ꝓpter ordines sumpta est de exo. xxiiij. c. Ascēde ad me in mōtē ⁊c. Epl'a vo de tertio re. xix. c. Venit helyas ⁊c. Quale aūt ieiuniū debeat esse scꝫ spūale. mōstrat̄ nobis p ieiuniū moysi vtilitas vo p helyaꝫ In azimo eni cibo puenie t̄ vsqꝫ ad mōtem dei oreb. i. ad altitudinē mēse illi⁹. q̄n comedem⁹ supra mensam p̄ris xp̄i in regno suo. Per ieiuniū q̄dē ira dei tēpat̄ ⁊ mitigatur q̄d oñditur p euāgeliū math. xij. ca. Accesserūt ad ieiū ⁊c. in quo habet̄ de niniuitis q̄ irā dei tēperauerūt p ieiuniū suū. Et nota q̄ in hac feria solēnitas ieiunij duplicat̄. qꝛ ieiunat̄ tam rōne q̄dragesime. q̄ꝫ ratiōe ieiunij q̄ttuor tp̄m. Quia vo penitentiū asperi⁹ ieiunātiū corpa desiccant̄ in his nō habitat. sicut d̄r in euāgelio sp̄us īmund⁹. q̄ ambulat p loca arida querēs. requiē ⁊ nō inuenit Corpa eni ieiunijs desiccata fastidit Ideo ad ieiunia libenti⁹ appetenda. moysi ⁊ helye p̄mittunt̄ exēpla. q̄ꝛ vterqꝫ in singul' lectionibus. xl. dieb⁹ ⁊ xl. nocub⁹ ieiunasse ꝑhibet̄ Itaqꝫ ꝓpt̄ ieiunij geminationē. scꝫ quadragesime ⁊ q̄ttuor tp̄m. duo versus in graduali ponunt̄. Ea q̄ in introitu. graduali. tractu. ꝯmunione. ⁊ offerenda cātant̄. sūt cōsolatiōes ⁊ orōes. vt ieiunātes a tribulationib⁹ eripiant̄. ⁊ ne his q̄ ieiunijs affligūtur inimici dñent̄ Hec q̄rta feria ī h̄ p̄uilegiata est. qꝛ illi q̄ in sabbato seq̄nti ordinādi sūt ī terrogant̄ de scriptis sacris ⁊ examiant̄ De q̄ ⁊ q̄re due lectōes legunt̄ ad missā sub q̄rta feria tertie hebdomade aduent⁹ dictū est.

De quinta feria

Quinta feria est de ꝯfessione p quā etiā pugnat̄. Et est introit⁹ Cōfessio ⁊ pulcritudo. Est aūt triplex ꝯfessio. s. fidei. pcti. ⁊ hūilitatis Qui hꝫ hāc ꝯfessionē pulcritudo ē in ꝯspectu ei⁹ In ꝯspiciēdo ei deū hūiliā⁹ nos ⁊ deo sil'es sum⁹ imitādo ipsū. Epl'a vo scꝫ. Orauit hesdras. ⁊c. sumit̄ de hesdra. ix. cap.

In q̃ oro hesore ꝛ pfessio. q̃ orauit sic̃ etiaz daniel orauit ¶ peccam⁹ ꝛ inuste egim⁹ ꝛc. Et p ista pfessionē meruer̃t remissionē peccatoz. Et ita oñdit effect⁹ pfessionis. In alijs ecclijs legit epla Fact⁹ est sermo dñi. ezech. xviij. c. q̃ etiã loquit de effectu pfessionis. Euangeliũ egressus ihesus ꝛc. matth. xv. cap. est de muliere chananea. q̃ p pfessionē fidei cũ dixit. dñe adiuua me. ꝛ p pfessionē humilitatis. cũ dixit. nã et catelli ꝛc. meruit filie sue sanitatẽ. et dictũ est ei ¶ Mulier magna est fides tua. Quidã aũt legũt euãgeliũ. in q̃ iudei gloriãtes q̃ essent filij abrae. q̃ncũt nõ esse filij abrae. q̃ nõ faciũt opa eius. sed ẽ ex patre dyabolo ei⁹ opa facien do. ¶ el vt q̃busdã moris ẽ legi euangeliũ q̃ dñ legũt feria q̃nta seq̃ntis hebdomade de diuite. q̃ appiferos cruciat. patrẽq; vocãs ꝛ depcãs abrahã nõ vt filiꝰ exaudit. ¶ His pfonat illud ppheticũ. q̃ dñ in epla p̃mittit. q̃ si vir iustus genuerit filiũ sanguinẽ effundẽtẽ ꝛ vniuersa detestanda facientẽ. ipse quidẽ in iusticia viuet. filiꝰ aũt ei⁹ q̃ opat⁹ est iniq̃tatẽ morte morit. Cetera q̃ sũt in introitu gradualiꝛ offerenda. sũt laudes ꝛ orões iusti Cõmuniopanis quẽ ego dedero. iob. vj. c. declarat vñ iust⁹ viuat scz de carne xpi. ¶ Et attende q̃ q̃nte ferie ppria olim nõ hẽbant officia. scz a dominicis estualib⁹ in officiabant. ꝛ ea scz euãgelia nõ sũt de ieiunijs instituta. sed de diuite ꝛ lazaro ꝛ vidue filio suscitato. Oliz etenim nõ ieunabãt. scz vt i dñicis solẽnizabãt. Et post modũ a gregorio minore q̃nte ferie q̃dragesime fuerũt adiucte ieiunio. put dictũ sub septuagesima ꝛ inofficiate. Et inde ẽ q̃ varietas epla scz ꝛ euãgeliozi q̃ntis ferijs respit. ¶ De h dicet sub q̃nta feria sequẽtis hebdo

De sexta feria

In sexta feria que ẽ nona dies ieunij. q̃ nũer⁹ ẽ angelic⁹. petit ecc̃la liberari ab oĩb⁹ tribulatoĩb⁹. ꝛ est introit⁹ ¶ De necessitatib⁹ ꝛc. ꝛ fit h p̃ã gelos ꝛ marie p angelũ magni pfilij. et io legit euãgeliũ in Bisso. c. Erat dies festꝰ ꝛc. in q̃ dr. Angel⁹ dñi descẽdit in pisci nã ꝛ mouebat aq̃ ꝛ sanabat vnꝰ Jo vnꝰ. q̃ tantũ vnitas eccl̃e sanat. Scz nein p̃dictõne peccem⁹ sic̃ iudei q̃ dicebãt istud puerbiuz yronice. pres nr̃i mãducauerũt vuã acerbã in oserto. ꝛ dentes filioz obstupescũt. i. nos punimur. ppt̃ h q̃ nõ ẽ iustũ. io legit epla o ezech. xviij. c. Alia q̃ peccauerit ipa morietur Filiꝰ nõ portabit iniq̃tatez pris. nisi unusquisq; patrẽ in malicia. Et indicat enim dñs iniq̃tatem patrũ in filios in his q̃ oderunt eos

De sabbato.

Ostea uero non restat nisi sabbatisim⁹. Et ẽ epla de sabbo mẽtis Frẽs hortamur vos. ¶ Der sabbatũ vo mẽtis venit ad sabbatũ eẽnitatis. ꝛ io dr euãgeliũ o trãsfiguratõe dñi. in q̃ apparuerũt tãtũ moyses ꝛ helyas. q̃z exẽplo aiat ecc̃la ad ieiunũ. In missa h⁹ diei lectio pria ẽ. Oraut moyses. deut. xxvj. c. Tcda ẽ. Dixit moyses filijs isr̃l. ibidẽ. xj. c. Tertia ẽ. Orões faciebãt. ij. mach. j. c. Quarta. ¶ Miserere nri ecc̃. xxxvj. c. Quinta ẽ. Angel⁹ dñi. q̃ dictũ ẽ sõ q̃rta feria tertie hebdomade de aduẽtu. Qz ergo p ordinãdis orat ecclesia cãtat introitũ. Intret in ꝓspectu ꝛc. Et graduale. ppicꝰ esto ꝛc. ꝛ prectoz noster ꝛc. ꝛ puertere dñe ꝛc. ꝛ dirigat ꝛc. ꝛ ad dñm cũ tribularer ꝛc. Eld q̃nqz lectões flectit genua. vt q̃nqz sensus ordinãdoz a dño dirigãtur Quia vo dyaconi ꝛ sacerdotes tãq̃z pfectores etnis intẽdere tenẽt. inde est q̃ añ sextam lectõez siue añ epla z ñ dr flectam⁹ genua. sicut nec añ euãgeliũ ¶ Hoc etiã fit ppt̃ reuerẽtiã aplice lectõis. Et ppt̃ eandẽ etiã cãm ad orões sup ꝓpm genua nõ flectim⁹. sed soluz caputa inclinam⁹. Rursus q̃ multũ valet depcatio eccl̃e assidua. Quis enim q̃ nõ audiat in tribulatoĩb⁹ ¶ Idcirco q̃nto loco legitur lectio de trib⁹ pueris de camino ignis liberatis. ꝛ sequũtur grãyacões in cantico. Bñdict⁹ es dñe ꝛc. Quia vo officiũ pdicatõis etiã ad subdyaconũ ptinet. idcirco seq̃tur epla pauli. pma ad thes. vlt. c. Rogam⁹ vos corripite inq̃etos. ꝓsolamini pusillanimes ꝛc. Officiũ enim pdicatoris ẽ alios corripere et reliq̃ facere q̃ in epla ipa docẽt. ꝛ ita ipa epla ptinet ad ordiatos salte in sacris. ¶ Deinde se

quit tract⁹ Laudate dñm o. gē. in q oēs iui
tant ad dei laudē. q ministros suos sua mise
ricordia confirmat. Tract⁹ ergo ⁊ cāticū. bñ
dict⁹ es. sūt ordiator. ⁊ q⁹ sacerdotes i virū
pfectū ꝓmutari dñt. q⁹ mīsterio panis ⁊ vi
nū trāssubstātiant in corp⁹ ⁊ sanguīnē dñi.
unde est q legit euangelū de trāsfiguratōne
Illīū plit iesus petr⁹ ⁊c. matth. xvij. ⁊c. dñt enī
transfigurari. ita q in eis nō appareat nisi re
surrectio dei. Sed q⁹ in pñti sine tribulatōe
aut vir aut nūq esse possu⁹. ⁊ ꝓpterea sp
ad dñm clamādū est. inde est q sequit offer
torū. dñe de⁹ salutis mee. ⁊c. et postcōmu
nio. dñe de⁹ in te speraui ⁊c. Ps. Diuulgatū ē
Sabbatū. q⁹ in eo ordines celebrant.

De scda dominica quadragesime.

Ec secunda do
minica intitulat dñica vacat. p
eo q caret ꝓpo officio. Jō aūt ca
ret officio. nā cū in pcedēti hebdomada oc
currūt q⁹tuor tpa. in q⁹ fine ordies celebrāt
habebat antiq ecclie institutio. vt post finem
diei sabbati incip⁹ officiū ordinū. ⁊ i die do
minica termiaret. ⁊ ita officium quod in fi
ne diei sabbati incipiebat vsq; i diē dñicā p
tēdebat. ⁊ sic tūc ipsa dñica ꝓprio caret offi
cio Vel⁹ q⁹ difficile erat a sexta feria vsq; in
diē dñicā nil comedere. factū est ut in sabbo
ordies celebrent. ⁊ i die dñica q vacat officio
officiū q⁹te ferie pcedētis repetat Ps. Dō etiaz
dici q ecclia sulpēdit organa sua in hac dñi
ca q⁹ē q⁹ta a septuagesima ad silitudinē po
puli q existēs in captiuitate nec altare. nec tē
plū habuit. imo organa sua sulspēdit. q⁹re pp
um nō hz officiuz Dic aūt dñica ista vacat
ab officio ꝓprio. ita ⁊ oēs q⁹nte ferie q⁹drage
sime q⁹ndā ꝓpo. carebāt officio. put sub q⁹n
ta feria dicet Et attēde q hec dñica vacat
soluz cantu diurno. nec vacat oīno officio.
nec euāgelio. ⁊ iō solū in gduali dz titulari
dñica vacat. ⁊ nō i antiphonario. nec i euā
geliario Et in q⁹lsdā ecclijs dr euāgelium
Egressus. q⁹ dictū est i q⁹ta q⁹nta feria. Jn
alijs. Assūpsit iesus petrū. Vel⁹ū in pcedenti
dñica dictū est q in ipsa dñica armaut dñs
militē suū q⁹tuor cardinalib⁹ vtutib⁹ ⁊ gla
dio vbi dei. Sz q⁹ vt pmissū est in scda feria
pugna nō libent suscipit. nisi pmū oñdat.
iō agit in hac scda dñica de bñdictōne. q est
q⁹ntuplex. scz bñdictō liberatōis. grē. augmē
ti grē. ꝓtēplationis ⁊ glē. Quia vō bñdictio
illa ipetrat p oratōem. iō dñica ista ꝓsistit in
oratōne. Dñs dicit in introitu Remisscre mi
serationū tuaz ⁊c. petēs cantu lugubri libe
rationē a vicijs ⁊ peccatis ⁊ spiritib⁹ imun
dis Hec est pria oratō ⁊ significat primā dei bñ
dictionē scz liberationis In epla vo que est
Rogam⁹ vos ⁊c. j. thes. iiij. ca. petit sibi dari
scdaz bñdictionē scz grē siue gratiā ad bene
ambulādū ⁊ bñ agendū dicēs. Hec est enīz
volūtas dei. vt digne ambulemus. vt sciat
vn⁹ q⁹sq; vas su. possidere i scrificatōe. s. vt sit
celeste corp⁹ ⁊ celestia appetat. ⁊ i honore. s.
vt sit dō dignū tēplū. q⁹ sedes dei ⁊ tēplū spi
ritussancti sūt nrā corpa vt ait ap̄ls Qui sq
caste ⁊ pie vuit tēplū dei est ⁊ spūscti sedes
Et i hac sola dñica idē ē gduale ⁊ tract⁹. eo
q ipsa tota ꝓsistit i oratōne liberatōis Oratō er
pmit laborē ⁊ plāctū. q duo significāt in gdua
li ⁊ tractu. Est aūt gduale. Tribulatōes. ⁊c.
Tract⁹ ē de necessitatib⁹ ⁊c. Ally aūt dicit
tractū. dixit dñs mulieri. q⁹ est matth. xv. Ma
gna bñdictio. ē bñdictō augmēti grē. Quar
ta ꝓtēplationis Quinta bñdictio glē. Q⁹ vō
bñdictōes hmōi nō habent vel ꝓseruant si
magna luctā. iō i nocturno officio de lucta
Jacob cū angelo ⁊ in vtero agit. vt exēplo ia
cob sulplātem⁹ frēs nrōs malos. s. si q⁹ no
bis inferūt iniurie dissimulātes. Et sit pug
ista in utero rebecce. i. ecclie. Rebecca ei grā
interptatur Jn ꝓprio rnsorio i nocturnis
agit de augmēto grē. dixit ei ysaac ad filiuz
tolle arma tua. pharetrā ⁊ arcū ⁊c. Arma p
dicatoris sūt sacre scripture. q dicunt pha
tra. q⁹ de eis sumūtur sagitte ad ꝓcutiendū
dyabolū Jacob igit. i. ver⁹ ꝓdicator venat
⁊ interficit hoies bona venatione ⁊ iterfectō
ne. scz p arcū sacre scripture. ⁊ in se occidit be
stias. i. vicia et pctā. s. p⁹ arcū luxurie. ⁊c. ⁊ tūc
cenat cū eo ysaac. i. risus. scz dñs. q⁹ delectat in
talib⁹ Sunt enī ei delicie cenare cū talibus.
Dñs ꝑm rnsoriū ait. Ecce odor filij mei sicut
odor agri pleni. i. paradisi. Hoc etiā est i q⁹

supra dicit apl'us. vt sciat vnusq̃sq; vas suũ possidere in sanctificatione ⁊ honore. Seq̃tur v̄sus. Qui maledixerit ei. sit ille maledictus Omnes enĩ q̃ ꝓpl'o xp̃iano iuniori maledicũt. maledicti sũt. vt iudei gentiles ⁊ alij In tertio respõsorio dicitur. Det tibi deus de rore celi. et de pinguedine terre abũdantiã. esto dñs fratrũ tuoꝝ. seruiant tibi trib⁹ ⁊ ꝓpl'i. Hec benedictio dat̃ eccl'e vt oĩbus populis dñetur. Ista v̄o tria responsoria sunt septimi toni ad significandũ q̃ ipsa ecclesia impetrat nobis grãz septiformẽ spũssancti. In scdo nocturno in q̃busdã eccl'ijs est respõsoriũ Si dñs ꝛc. In cui⁹ v̄su d̄r Jacob erexit in titulũ lapidẽ. fundens oleũ desuper Quod nos facim⁹ cũ imitatione xp̃i bona agim⁹ Ungim⁹ enĩ eũ ꝑ fidẽ. cũ ipsũ hoĩez plenũ gratie esse credimus Et duo responsoria sũt de p̃mo ⁊ vnũ de sexto tono. quia d̄ xp̃o agunt q̃ est principiũ ⁊ finis et in sexta etate vnctus fuit oleo leticie p̃ ꝑticipib⁹ suis In septimo v̄o respõsorio orat iacob Erue me de manu fratris mei. q̃z valde eũ timeo. Valde enĩ debet timere sanct⁹. ne corrũpat̃ a malis. In octauo vero responsorio agit̃ de bñdictione ꝯtemplationis Unde ibi habetur de lucta iacob cũ angelo. q̃z ꝑ orõnem debem⁹ luctari cũ dño. donec habeam⁹ statũ ꝯtemplationis Et dixit ei angel⁹. Dimitte me aurora est. i. satis habes fidem vel caritatem vel gratiã. nec debem⁹ dimittere donec de luctatione ꝯtra vicia faciat nos contemplatiuos. quia regnuz celoꝝ vim patit̃. et violenti rapiunt illud Tunc videtur sine nubilo peccati. Unde in nono responsorio dicit iacob Vidi dñm facie ad faciem. i. sine nubilo peccati. nõ sine velamine creaturaꝝ Hac ratione eccl'a parisiensis d̄r legere hac die euangeliũ de transfiguratione. q̃ est benedictio glorie. ⁊ ita patet q̃ habita benedictione liberationis. gratie. et augmenti gratie. ⁊ contemplationis. ⁊ considerato p̃mio glorie. libenter et fortiter pugnant milites christi

De secunda feria.

Secunda feria est de oratione Unde in epl'a q̃ incipit Orauit daniel ꝛc. daniel'. ix. ca. ostendit̃ q̃ntũ valet oratio cũ ieiunio. Daniel id est vir desideriorꝝ. orauit ꝑ ꝓpl'o suo ⁊ abstinuit a regalib⁹ cibis. ⁊ vsus est legumĩbus et ideo exaudita est oratio eius. sicut ei dictũ est ab angelo. Sed quia nil valet orõ nisi q̃ fit in cognitione dei. ideo sequit̃ euangeliũ iohãnis. viij. Ego vado ⁊ queretis me et nõ inuenietis. dicit domin⁹ iudeis. Et iterum Ego sum de sursũ ꝛc. ego nõ suz de hoc mundo. Et nõ cognouerũt eum. et ideo adhuc manẽt in peccatis suis. Ibi itaq; diuidit domin⁹ spirituales a carnalib⁹. i. aquasque sũt sub firmamẽto ab his que sunt sup firmamentũ. Et ita huic secũde ferie ꝯpetit opus secũde diei. et ideo introit⁹ est de secũdo tono Carnales eĩ nõ possunt orare deuz quia nõ cognoscunt eũ. Naz q̃ in carne sũt deo placere nõ possunt. Nempe ea q̃ ĩ introitu. graduali. offerenda et ꝯmunione cantãtur. sunt oratõnes ꝯsolationes ⁊ laudes cõuerse gentilitatis cui domin⁹ exhibuit intellectum.

De tertia feria.

Tertia feria est de ope diei tertie. q̃d est. Congregẽtur aque oẽs in locũ vnũ ⁊ terra fructificet. Hoc fit quãdo hõ nõ curat d̄ voluptatib⁹ carnis ⁊ ieiunat ꝑ caritatẽ Ieiuniũ laudabile est. vt hõ nõ sit multũ curiosus de cibo corꝑali. vt d̄r in euangelio Nolite soliciti esse. solicitudine scz suffocante. sed solicitudine ꝓuidentie possum⁹ ⁊ debemus Ideo introit⁹ est Tibi dixit cor meum exq̃siuit te. tertij toni. ꝓpter opus tertie diei. In epl'a v̄o Fact⁹ est sermo domini. ꝛc iij. reg. xvij. ca. hortat̃ eccl'ia vt nõ sim⁹ multũ soliciti. et hoc ꝑ helyam. q̃ pastus est a vidua sareptana. ⁊ a coruo. q̃ ipse etiã pauit viduam dicens Non deficiet farina hydrie. id ẽ gratia de corde. nec oleũ de lechito. i. gratia seu vnctio spiritualis desuper Hoc idez hortat̃ per euangelium. Super cathedrã moysi. ꝛc

math. xxiij. c. vbi sequit̃ Vn⁹ est magister ve
ster. ⁊ vn⁹ est pater vester q̃ in celis est. q̃ hz
curaz de oĩbus. Rursus sareptana mulier
in introitu affectũ ad xp̃m ostendit dicens.
Tibi dixit cor meũ. In graduali seipsaz cõ
solat̃ ⁊ hortat̃ dicẽs. Jacta cogitatũ tuũ In
offerenda miscdiaz petit. In ꝯmunione q̃i
secura se mirabilia narraturã ꝓmittit.

De quarta feria

Quarta feria est de
pnĩa. q̃ feria est dies pnĩe. In illa eĩ
tradit⁹ est saluator. Et oñdit̃ in epi
stola. Orauit hester ꝛc. hester. xiij. c. q̃ntũ caz
orõ faciat efficacẽ ꝑ orõnẽ hester. q̃ cũ regĩa
existeret induta fuit cilicio. ⁊ ꝑ orõnem ĩpe
trauit suspensionẽ aman in patibulo. qd̃ pa
rauerat mardocheo. Quia v̓o pñia ꝯcipit̃
timore iudicij. ideo de psalmo penitentiali
q̃ intitulatur per octauam resurrectionis.
.s. Domine ne in furore. sumit̃ introit⁹. Ne
derelinquas me. ꝛc. Quia v̓o nõ valet pnĩa
nisi imitet̃ xp̃m. ideo sequit̃ euangeliũ Ascẽ
dens iesus. ꝛc. math. xx. capitl̃o. de cruce xp̃i.
vbi habet̃. Ecce ascendim⁹ hierosolimã Et
sequit̃ ibidem de filijs zebedei q̃ petierũt vt
vn⁹ sederet a dextris ⁊ ali⁹ a sinistris. Et di
xit eis dñs. Potestis bibere calicẽ quez ego
bibitur⁹ sum ꝛc. Qui non biberit de calice
penitentie. ⁊ nõ bibet de calice glorie. Et p⁹
ponit se xp̃s apostolis in exemplũ qui de h̃
irascebantur.

De quinta feria

Quinta feria est de
piscib⁹ ⁊ auib⁹. i. de nõ confidẽ
tibus in dño ⁊ ꝯfidentib⁹ in ho
mine. de quib⁹ habet̃ in epl̃a. Maledictus
hõ qui ꝯfidit in hoĩe. hiere. xvij. capitulo et
ponit carnẽ brachiũ suũ ꝛc. Et post Benedi
ct⁹ vir qui ꝯfidit in dño Et hec ostendũtur
per euangelium. Homo quidã ꝛc. luce. xvj.
quod est de diuite ⁊ lazaro Diues eni non
ꝯfidebat in dño. ⁊ ideo in inferno posit⁹ est
pauper v̓o ꝯfidebat. ⁊ ideo in sinu abrae re
quiescit In offertorio v̓o p̃cat⁹ ẽ moyses.
ꝛc. ostendit̃ q̃ oratio iusti efficax est. Moy
ses enim erat ouis. quia mansuetissim⁹ ho
minum fuit. ⁊ est forma ieiunij. ⁊ placatio
nem impetrauit super iram qua dominus
iratus erat iudeis propter vitulũ ꝯflatilem
Rursus quidam hodie legũt euangeliuz
in quo docet domin⁹ non in hominis sed
solius dei testimonio ꝯfidendum. de seipso
enim loquens ait secundũ carnis fragilita
tem. Si ego testimoniũ ꝑhibeo de meipso
testimoniũ meum non est verꝫ Et infra Ab
homine testimoniũ non accipio. Et infra.
Habeo testimonium maius iohãne. His
consonat premissa lectio de hiere. Maledi
ctus homo qui confidit in homine ꝛc. Et in
fra Benedictus vir qui confidit in domio.
Confidens igitur orat in introitu ⁊ in gra
duali. ⁊ etiã in offerenda in ꝑsona moysi. in
qua fit verborum repetitio. q̃ sepe ad domi
num ꝓ ꝓpl̃o intercessit. De hoc etiã dictũ est
sub secunda dominica post epiphaniam.
Communio. Qui manducat. ioh. vj. capi.
ostendit quid vtilitatis ꝓueniat confiden
ti. scilicet q̃ in christo maneat ⁊ christ⁹ in eo
Et hec communio bene congrueret sabba
to ante dominicam palmaꝝ Notandũ
autem est q̃ sicut precedẽs dominica vacat
ab officio. ꝓut ibi dictuz est. ita et omnes q̃n
te ferie in q̃dragesima quondam proprio ca
rebant officio. excepta forte q̃nta feria cene
domini Illa tamen mutuat introitũ a ter
tia feria illam precedenti. Nam sicut q̃libet
quinta feria autoritate melchiadis pape so
luta erat a ieiunio. ita et ab officio Vñ bea
tus gregori⁹ nullũ in quinta feria instituit
officiũ. Nihilomin⁹ tñ hore et matutine ac
vesp̃tinũ officiũ cantabantur. Vnde neces
sariũ erat vt sup benedictus et magnificat.
antiphone de euangelijs ali[illegible]dierũ sum
pte dicerentur. Sed gregorius. ij. instituit
ieiunium et officiũ quinte ferie. ea tamen q̃
prius instituta erant de matutinis ⁊ vesper
tinis officijs non mutauit. Et inde est q̃ an
tiphone q̃ cantant̃ sup benedictus ⁊ magni
ficat. in q̃ntis ferijs nõ consonant euangeli
is illius diei. De hoc in quinta feria p̃cepẽ
tis hebdomade dictũ est

De sexta feria.

Sexta feria agit de opere sexte diei. in qua fact⁹ est hō ⁊ hortatur nos eccl'a ad mansuetudinē ⁊ patientiam. vt oēm iraz de cordib⁹ nr̄is remoueam⁹. et hoc exēplo ioseph et xp̄i Et ē epl'a Dixit ioseph. gen̄. xxxvij. c. de ioseph q̄ mlta passus est a fratrib⁹ suis. et tn̄ sublimatus est velint nolint. In euāgelio math. xxj. cap. monemur ad predicta exemplo xp̄i. Homo erat pat̄familias. q̄ plantauit vineā. i. iudaicū ꝓplm̄ ꝑ doctrinā legis. Ad vltimū misit filiū suū ad cultores vinee quē interfecerūt. ad quos prius miserat seruos q̄s etiā interfecerunt. Per hoc aūt scz ꝑ mansuetudinez ⁊ patientiā satiabimur in futuro. Vn̄ introitus est. Ego autez cū iusticia apparebo in ꝯspectu tuo. satiabor cū apparuerit gl'ia tua Ad tolerandas etiam ꝑsecutiones propter iusticiam hortatur in graduali. Ad dominū cum tribularer ꝛc. et in offertorio. Dn̄e in auxilium. ⁊ in communione. Tu domīe seruabis.

De sabbato

Sabbatum est de ꝯuersione vel confessione ꝑ q̄ hō cessat ab ope seruili. ⁊ sic sabbatisat ⁊ recipit bn̄dictionē a dn̄o. q̄ bn̄dixit diei septime. Ad hoc aūt instruimur ꝑ legē dn̄i et grāz spiritussancti. Vnde introit⁹ est de lege. Lex dn̄i. ꝛc. et est p̄mi toni. q̄z conuersio ad deū est p̄ncipiū bone vite. Vn̄ sequitur. Conuertens aīas Sequit̄ Iusticie dn̄i recte letificantes corda. quia dant sabbatum spūale Et hec p̄ncipaliter habent̄ ꝑ gratiaz. quod ostēditur ꝑ epistolam Dixit rebecca. ꝛc. gen̄. xxvij. c. in qua habetur q̄ rebecca monuit iacob vt offerret patri suo ysaac duos edos Per rebeccā gratia dei intelligit̄. que nos monet ⁊ inspirat nobis offerre deo abominationē de peccato ⁊ ꝯfessionē q̄ ꝑ edos designant̄. Edus enī animal fetidū est. ⁊ hz carnes sapidas. Cū enī homini fetet peccatū suum ꝯfitetur ill'd. quod valde placet deo et angelis eius. quia gaudiū est angel' dei super vno peccatore penitentiā agente Seq̄tur autē in epistola. de rore celi. id est de grā celesti. et d̄ pinguedine terre. i. abundātia tēporalium. sit benedictio tua. ⁊ preponit de rore celi quia boni spūalia p̄ponunt tēpalibus et postea sequit̄ de pinguedine terre. q̄a p̄mū querite regnū dei. ⁊ hec oīa adijciētur vobis. Boni enī oīa habent. Vn̄ aplus. tāq̄z nihil habentes ⁊ oīa possidentes Mali similiter petunt benedictionem q̄ ꝑ esau designantur. Sed q̄z ipsi preponūt tēpalia spiritualibus. dicitur eis. de pinguedine terre ⁊ de rore celi erit benedictio tua. et si enim habeant aliq̄ spiritualia. tn̄ preponunt eis tpalia. Sequitur responsoriuz Bonum est confiteri domīo. ꝛc. quasi diceret eccl'a. Exq̄ ꝑ ꝯuersionē ⁊ confessionē peccati ⁊ reprobationē habetur benedictō. ⁊ temporalia ⁊ spiritualia. bonum est confiteri domino. Itez habetur in euangelio luce. xv. homo quidā habuit duos filios ⁊ petijt vnus dicēs Da mihi portionē hereditatis que me contigit. ⁊ diuisit illis substantiā suā. ⁊ postq̄z ille cōsumpsit omnia. postea fuit tanta fames in terra ad quaz venit. vt ꝯpelleretur fame esse porcarius. i. subulcus. ⁊ dixit reuersus ad se quanti mercenarij. ꝛc. Quando enī homo oīa bona sua amisit ꝑ peccatum. non habz quid comedat. et ꝑmittit ita de⁹ ipsū cadere vt arguat eū malicia sua. vt legit̄ hiere. ij. circa mediū. ⁊ moriatur fame. et dicat. q̄t sunt scz in eccl'a qui habent iocunditatem mētis et ego fame pereo. Reuertar in domū p̄ris mei. Vn̄ in exo. ix. habet̄. q̄ egiptij ꝯpellebāt filios israel exire de egipto. Tunc recipit̄ et dat̄ ei prima stola. i. grā. et ita in euāgelio habetur de ꝯuersione Rursus tā in euāgelio vbi agitur de duob⁹ filijs q̄z in epl'a. vbi agitur de iacob et esau. duoꝝ ꝓpl'oꝝ iudaici vid̄licet ⁊ gentilis significatio ꝯtinet̄. iudaicus grām spūalem amittit. gentilis vero ꝯuersus ad penitentiam de lege dn̄i in introitu gloriat̄ et cantat. In graduali vero dn̄o cōfitetur ⁊ laudat. In offertorio oculos suos petit illuminari ne dormiat vt inimic⁹ non preualeat ei. Et attende q̄ rationabiliter in secunda q̄dragesime hebdomada legit̄ euā

geliū de filio ꝓdigo reuertēte ad prīm. quia gentilis ꝑplus ꝑ doctrinā legis ⁊ euangelij ad creatoris cultū reuertit ⁊ quis penitens ꝑ fidem et opationē. vel ꝑ duo p̄cepta caritatis dño reconciliatur. Cōmunio est. oportet te gaudere luce. xv.

De domica tertia quadragesime

Tertia dominica est ꝯfessionis. ⁊ quarta refectionis. Sicut enī supradictū ē. dominꝰ in prima dñica q̄dragesime armauit militē suū. in secūda ostendit ei p̄miū. amodo ergo nō restat nisi vt ostendat̄ via. q̄ per confessionē ⁊ refectionē illuc venit̄ Est ergo dñica ista ꝯfessiōis. Est autē duplex ꝯfessio scz peccati et laudis. q̄s habere debet homo Per humilitatē enim ꝯfessionis expectat homo a deo omnia que expectat. scz liberationem ⁊ donum gratie ⁊ oīa alia bona Vñ introitus est Oculi mei semper ad dominū ⁊c. ⁊ ē septimi toni. quia ꝑ septiformem gratiam spiritussancti euellitur homo de laq̄o dyaboli. Per ꝯfessionem enī euitant̄ mala. Et ideo fit statio ad sanctū laurentiū qui ꝑ confessionem liberatus est. Hec humilitas liberauit ioseph de manibus fratrū suorū ⁊ de carcere. et ideo cātatur de ipso in officō nocturnali. Adhuc dñica ista sexta est a dñica septuagesime ⁊ sexta feria dñs crucifixus est. et ideo fit mentio de passione. que ꝑ ioseph significatur. et ita etiam ipsi diei cōpetūt que dicunt̄. Nam christus ꝑ humilitatem liberatus est ab īsidijs fratrum suoꝝ. id est iudeoꝝ. et exaltatꝰ est in toto egypto. id est in mundo. et ita que literaliter acta sūt circa ioseph. spūaliter sunt facta erga xp̄m Et nocturnū officiū ordinē comitat̄ historie. Cū enī in precedenti dñica cantatū fuerit de iacob in hac succinit̄ de ioseph qui vēditus a fratribꝰ illos in fame ditauit. ⁊ xp̄s a iudeis crucifixus sua morte humanū genus redemit. ⁊ redimendo a demonio liberauit. ꝓut in euangelio legit̄ hodierno. Ceterū qualis debeat esse ꝯfessio ostendit apl̄s in epl̄a Fratres imitatores ⁊c. ad eph̄. v. ca. Primo enī esse debet in humilitate. scilicet vt humiliemus nos deo. ⁊ ita in nouitate vite ambulemꝰ. Secundo in ꝑseuerantia. scz vt homo nō redeat ad vomitū. et vt īfamia peccati remoueat̄. Vñ dicit. Fornicatio āt ⁊ īmundicia non nominetur in vobis ⁊c. h̄ fit ꝑ perseuerantiā in bona vita Ad hoc idē hortamur in euangelio in fine. in quo ostēditur q̄ gratia expellit peccatū. Erat inquit iesus eijciens demoniū ⁊c. luce. xj. ⁊ mat̄h. xij. Jesus id est gratia. Iste idem demoniacus cecus dicit̄ a matheo ⁊ beda. Cecus inquit beda videt. mutꝰ loquitur. possessꝰ a demonio liberatur Et cū eiecisset demoniū locutus est mutus. q̄ q̄n data est homini gratia ꝯfitetur ⁊ loquitur ī ꝯfessione Postmodū ostendit dominꝰ stabilitatem regni sui per īdiuiduā caritatem. ⁊ instabilitatem regni dyaboli. Omne inquit regnū in seipsū diuisū desolabitur Et sic regnū diaboli et suorū qui diuisi sūt a deo destruet̄. Sed regnū dei manet in eternū. Et ita inuitat omnes homines ad regnū suum quod manet. Propter hoc debet homo ꝑseueranter agere opera confessionis q̄ ꝑ ea habebitur regnū celorū Et ideo responsorium est. Exurge domine nō preualeat homo. i. dyabolus q̄ nobis intendit auferre regnū celorū. Hoc igit̄ intendit ecclesia vt simus ꝑfecti in ꝯfessione ⁊ similiter ꝑfecte moriamur peccatis. vt per bonam vitā etiaz infamia peccati deleatur sicut dicit dñs ꝑ hiere. Perdam babilonis nomen Hoc dicit. quia gratia expellit peccatū ⁊ infamiaz. Sequitur. Et reliquias et germen babilonis ciuitatis. i. memoriā delectabilē. vt scz homo doleat q̄n ad memoriaz reducet Rursus. q̄ sicut in euangelio dr̄ surdus audiuit. et mutus v̄ba dei narrauit ideo dicit in introitu. Oculi mei semp ad dñm. ⁊ ne iterū deficiat misericordiā implorat subdens. respice in me. et in graduali. exurge dñe. deinde vox quondā muti fecūda facundia. cuiꝰ os apuit sapia p̄ces suas īgeminat. ⁊ decenti silitudine in tractu perorat dicens Ad te dñe. In offerenda iaz loquēs p̄dicat iusticias dñi rectas. eo q̄ a se humiliato demoniū exierat. Sed ad iudaicū ꝑplm̄ supbientē spūs īmundus redierat. In com

munione de muto fact⁹ orator gratulat̄ q̄ si cut passer iuenit̄ sibi domū et turt̄ nidum.

De secunda feria.

In dominica precedenti dictuz est. q̄ dn̄s saluat p̄ ꝯfessionē. in hac v̄o scd̄a feria ostēdit̄ q̄ saluat etiā p̄ baptismū. Sed q̄r baptismus dat̄ p̄ trinitatē. ideo de trinitate est introitus. In deo laudabo v̄bum. et ponitur ibi ter h̄ nomē deus. et est de tertio tono. q̄d totum ꝯtingit ꝓpter hoc q̄ loquitur d̄ trinitate. Epl̄a v̄o. Naaman p̄nceps ꝛc̄. q̄ est. iiij. reg̃. v. c. est de naaman quē misit rex sirie dominꝰ suꝰ ad helizeū vt sanaret eum. ⁊ p̄cepit ei vt in iordane se lauaret septies. et fieret eiꝰ caro sicut caro pueri. et ita factū est. Iordanis interpretatur descensus humilitatis in q̄ eccl̄a mundari petit. et hoc facit ad p̄ceptū dn̄i querens p̄ hūilitatē salutē in aqua que est inferior creatura Postmodū sequit̄ rn̄sorium. Deus laudē meā ne tacueris. in quo eccl̄a hūiliat se p̄ ꝯfessionē. et ē tertij toni. rōe p̄dicta In euangelio v̄o. Dixerūt pharisei ad iesum. luce. iiij. ca. oñdit dn̄s q̄ nō sūt missi ꝓphete. nisi ad humiles. sicut helizeꝰ ad naaman. et helyas ad̄ viduā et ostendit supbiam iudeoꝝ. postea dicit. iesus aūt transiēs p̄ mediū illoꝝ ibat. ad significandū q̄ hūilis q̄dquid sibi fiat viā suā nō derelinquit.

De tertia feria.

Tertia feria est de orōne ⁊ miscd̄ia p̄ que etiā saluat dn̄s Vn̄ introitꝰ est Bū clamarem ad dn̄m Epl̄a v̄o. mulier quedā ꝛc̄. ē de iiij. libro regū. iiij. ca. de vidua cuiꝰ filios creditor in s̄uitutē redigere ꝯtendebat. ⁊ eiꝰ vasa oleo repleuit helizeus dicēs ei. q̄ de parte olei redderet debitū q̄d debebat. ⁊ de reliquo ipsa et filij sui viuerēt. Vidua est eccl̄a. cuiꝰ sponsus xp̄s nō est p̄sens corporaliter siue visibiliter. que venit ad xp̄m Creditores sūt demones. Vn̄ dyabolus exactor d̄r. q̄r peccuniā suā. i. īmundiciā a nobis exigit cum vsuris Vn̄ esaie. xiiij. ca. Quō cessauit exactor. quieuit tributum. Sed christus p̄ opa misericordie liberauit nos ab hm̄oi creditore. Et petitur hm̄oi liberatio in responsorio Ab occultis meis munda me dn̄e Euāgelium v̄o q̄d est math̄. xviij. ca. est de miscd̄ia scz. si peccauerit in te frater tuꝰ corripe eum si ignorat doce. si penitet dimitte. nō dico septies. sed septuagies septies. id est quotiens peccauerit dimitte. Rursus vidua p̄ filiis ad helizeū orans dicit ī introitu Ego clamaui. ⁊ in graduali. ab occultis demū precibꝰ exaudita. gratias agit in offerenda. dextera dn̄i. Et docet in cōmunione. domine q̄s. ꝛc̄. quales se debeāt exhibere. qui volūt oleū misericordie. scilicet qui volunt requiescere ī monte ingrediantur sine macula ⁊ opent̄ iusticiam.

De quarta feria

In quarta feria agitur de impletione mādatoꝝ. p̄ quam dn̄s etiā saluat. Sed quia p̄ gratiam est impletio mandatoꝝ. ideo est introitꝰ. Ego āt in domino sperabo. et est p̄mi toni. ad ostendendum q̄ spem debemꝰ ponere in solo d̄o. Epistola vero Honora patrē ꝛc̄. est de exo. xx. ca. in qua sunt instituta vel distincta precepta domini. honora patrez et matrem. ꝛc̄. In responsorio v̄o petit̄ gratia. in quo ostēdit homo infirmitatē suaz dicēs. Miserere mei deus. quoniaz infirmus sum. quasi diceret. nō possū p̄ me adīplere mandata In euāgelio. Accesserūt ad iesū. ꝛc̄. math̄. xv. c. redarguit dn̄s iactantiā iudeoꝝ q̄ magis īnitebant̄ traditionibꝰ hoīm q̄z dei. ⁊ rep̄hēdebant discipulos dn̄i de traditionibꝰ seniorū. Quibꝰ dn̄s dixit. Ypocrite ꝛc̄. Non lotis manibꝰ māducare. nō coinq̄nat hoīem. Et oñdit p̄ q̄ saluamur ⁊ iustificamur In hac q̄rta feria fit p̄mū scrutiniū put in p̄xia q̄rta feria dicet̄.

De quinta feria

In quinta feria ostendit eccl̄a nō esse salutē nisi a dn̄o ⁊ maxime p̄ v̄tutes. Vn̄ introitus est. Salus populi ego sum ꝛc̄. et

ē quarti toni ꝓpter quattuor cardinales v̄tutes. Epl'a v̄o. Factū ē v̄bū. ꝛc. est de hiere. vij. c. vbi d̄r. Bonas facite vias vr̄ās ⁊ studia vr̄ā. et h̄ ꝓpter bona opa v̄tutū Et rep̄hendunt̄ iudei qui credebāt se nō posse dānari. q̄r habebant dn̄i templuz. et oēs alios dānatos esse dicebant. Vn̄ sequit̄ rn̄sorium Oculi omniū. oñdens q̄ in solo deo sperādū est. Euangeliū v̄o Surgens iesus. luce. iiij. ca. ē de sanatione socr⁹ petri. ꝑ qd̄ ostendit̄ q̄ in solo deo spandū est. q̄r ab ipso et ꝑ ipsū salus mentis ⁊ corpis est. In alijs v̄o eccl'ijs legit̄ euangeliū sequētis dn̄ice Abijt iesus ꝛc. ⁊ alit̄ īcipit Opamini. In q̄ īpropera dn̄s turbe q̄ magis curabant de salute corpis q̄z mentis q̄niā voluerunt eū facere regē post miraculū factū de saturatione q̄nq̄z miliū hominū de duob⁹ piscib⁹ ⁊ quīq̄z panib⁹. et hortat̄ eos dicēs. Opamini nō cibū q̄ perit. sed qui ꝑmanet in vitā eternam. Cui ꝯgrue p̄mittit̄ premissa lectio hiere. vbi dn̄s ꝓmittit se habitatuꝝ cū eis. et sic q̄si regē futuꝝ eoꝝ q̄ talē cibū fuerint opati. vt calūniaz nō faciāt. innocentē sangnez nō effūdant ꝛc. Bursus introit⁹. scz salus ꝓpl'i. vox est dn̄i ꝓpl'm ꝯsolantis. Graduale. offertorium ⁊ cōio voces sūt ꝓpl'i de regis grā ꝯfidētis. In hac aūt q̄nta feria in q̄ agit̄ de salute fit statio ad sanctos cosmā ⁊ damianū. qui medici fuerūt et hoīes corpaliter ⁊ spūaliter sanabāt. et ideo de ipsis fit mētio in collecta

De sexta feria.

In sexta feria que est dies crucis oñdit̄ q̄ ꝑ crucē ē salus Vn̄ introit⁹ est. Fac mecū signū in bonū. i. crucē Maiorē caritatē nemo hz. i. maius signū caritatis. q̄z vt aīaz suā ponat q̄s ꝓ ouib⁹ suis Epl'a v̄o Cōuenerūt ꝛc. que ē numeri. xx. c. est de moyse q̄ bis ꝑcussit petrā et fluxerūt aque vt biberēt hoīes ⁊ iumenta Per binā ꝑcussionē duo lig̃ crucis ītellige. petra xp̄us est. ⁊ fluxerūt aq̄ doctrinaꝝ ⁊ g̃tiaꝝ. vt possit bibere totū gen⁹ humanū Responsoriū est. In deo spauit cor meū. ⁊ adiut⁹ sū. q̄r in sola cruce ꝑfecta ē hūani generis saluatio. In euāgelio v̄o. venit iesus in ciuitatē ꝛc. ioh. iiij. c. oñdit dn̄s. q̄ nō solū ꝓ nobis crucē sustinuit. sed et mltos alios labores Vn̄ sequit̄ ibi. Jesus aūt fatigat⁹ ab itinere ꝛc. Et dicunt̄ ibi octo ī quib⁹ īstruxit dn̄s samaritanā. q̄ patent ī euāgelio. ⁊ iō rn̄sorium est octaui toni. Cōio est. qui biberit ioh. iiij. capitulo

De sabbato

In sabbato uero oñdit̄ q̄ dn̄s saluat ꝑ iusticiā et miscdiam Vn̄ epl'a Erat vir. daniel. xiij. c. loquit̄ de susanna q̄ saluata est ꝑ iusticiā. Euangeliū est de muliere dep̄hēsa in adulterio quā dn̄s liberauit ꝑ miscdiam Ecce euangeliū et epl'a ꝯcordāt Quia ergo adultera in euāgelio saluata est ꝑ miscdiaz iō vidēs eccl'a infirmitatē filioꝝ suoꝝ petit se liberari ꝑ miscdiaz in introitu dicēs. Verba mea aurib⁹ ꝑcipe. ⁊ est q̄nti toni. ꝓpt̄ q̄nq̄z q̄ ponunt̄ in collecta q̄ est tal'. Presta q̄sum⁹ oīpotens de⁹ vt q̄ se affligēdo carnē ab alimentis abstinēt. sectādo iusticiā a culpa ieiunēt. i. a delectatōe q̄nq̄z sensuū sic daniel susāna. ⁊ ioachim Miscdiaz dei nō ꝯseq̄nt̄ q̄ sic nō ieiunāt. Sequit̄ v̄sus introit⁹ semiplen⁹. s. rex me⁹ ⁊ de⁹ me⁹. Et iō notandum est q̄ in ītroitib⁹ aliq̄n duplex v̄sus ponit̄. aliquādo dimidi⁹. frequēti⁹ vn⁹. Duplex vt in ītroitu defūctoꝝ Requiē Vers⁹. Te decet ꝛc. Et ali⁹. Exaudi orōem ꝛc. Q̄r oram⁹ ꝑ defūctis ꝓpt̄ stolā corpis et aīe q̄s rogam⁹ eis dari. Dicit̄ etiā tc̄ scd̄us v̄sus qui succedit ī locū illi⁹ v̄sus gl'a pr̄i. q̄ in officio defūctoꝝ tacet̄ ꝑ eo q̄ mortui trinitatē vlterius laudare nequeūt. ad cui⁹ laudem ꝑtinet ipse v̄sus. Sepi⁹ v̄o vn⁹ d̄r q̄r ad vnū tātū scz ad deū v̄tere nos debem⁹. Dimidi⁹ aūt hic ponit̄. q̄r q̄ miscdiaz dei īpetrat. suā dz īpfectionē in opib⁹ ꝯfiteri. psalm⁹ eni opus significat. Post epl'am seq̄tur responsoriū Si ambulē ꝛc. quod sic ei respōdet. q̄r quez dn̄s liberat nullus ei nocere pōt. igit̄ si ambulem in medio vmbre mortis nō timebo mala ꝛc. vmbra mortis est mors temporal'. quasi diceret. et si transeam ꝑ mortem temporalem. non est timendum ex quo de⁹ ad

iuuat. Et sequit̄ v̄sus Virga tua ⁊ baculus tu⁹ ip̄a me ꝯsolata sūt. q̄ tribulationes dñi ꝯsolant̄ hominē bonū. Est aūt p̄mi toni. q̄ in solo deo ponēda est spes. In euangelio v̄o. p̄rexit iesus. ioh. viij. ostendit se domin⁹ autorē misericordie. cū dixit mulieri adultere. Vade ⁊ ampli⁹ noli peccare. Itē misericordia fuit cū dixit. Qui sine pctō est vestrū p̄mus mittat in eā lapidē In offertorio petit silr̄ p̄ misericordiā liberari cū dicit. Gressus meos dirige. ⁊ p̄tinet ad octauā resurrectionis. post cōmunio v̄o ad beatitudinem que est. nemo te. ioh. viij. c. Illud aūt notādū est. q̄ in hui⁹ sabbati ꝯpletorio antiphona Media vita cantat̄. eo q̄ nūc mediana q̄dragesime īcipiat hebdomada Qui v̄o eā in p̄cedenti sexta feria cantāt. numerū dierū ieiunijs afflictoꝝ attendūt. Hanc itaq̄ sub breuiloquio duxim⁹ exponendaꝫ. Media vita xp̄s est Ipse enī mediator est dei ⁊ hominū. Ipse est via veritas ⁊ vita. Ip̄e q̄dē sanctus. ipse de⁹. ipse fortis. ipse misericors ⁊ saluator Ad xp̄um ergo sermo dirigitur. O media vita. i. o xp̄e. Vel media vita sctā trinitas est. que ē in se vita et nobis vita media. i. sufficiēs ⁊ ꝯmunis ad quā sermo dirigit̄ O media vita. i. o sancta trinitas. Ideo q̄ sb̄distinguit̄ sancte de⁹. sctē fortis. sctē et misericors. i. pater et fili ⁊ sctē spirit⁹. a q̄ et p̄ quē ⁊ in q̄ saluamur Et ideo saluator etiaꝫ trinitas appellat̄. Ad quēcunq̄ tñ s̄monez dirigim⁹ adiutoriū querim⁹. q̄ in morte sum⁹ in miserijs p̄ntis vite. petimusq̄ ne tradat nos amaritudinib⁹ mortis eterne. Vel sup. o dñe nos ex̄ntes in vita media sumus in morte. Prima fuit vita iusticie ⁊ innocētie. in qua creat⁹ est homo Scd̄a ē vita peccati ⁊ miserie. in q̄ lapsus est hō Tertia erit vita īmortalitatis ⁊ glē. ad quaꝫ reparabit̄ hō. Nos igit̄ dū sum⁹ in media vita sumus īmorte. q̄ vita peccati media. mors est vite iusticie. ⁊ ideo q̄rim⁹ adiutorē Alie ecclesie dicūt. medio vite. q̄ enī nūc est mediū q̄dragesime q̄ vitā p̄ntez q̄ sine peccatis nō ducit̄ rep̄sentat. merito d̄r antiphona ipsa in morte. i. in pctis q̄ ducunt ad mortē Et q̄ in epl̄a fit mentio de susanna. ideo propter equiuocationem vocabuli fit hodie statio apud sāctam susannam.

De domīca quarta quadragesime

Sequitur quarta dñica in q̄ agit̄ de sup̄na hierl̄m. Et q̄ in terrā illam venit̄ eo duce q̄ filij israel venerūt in terram p̄missionis. p̄ut sub septuagesima dictuꝫ est. ideo nunc legitur exodus. vbi dicit domin⁹. Videns vidi afflictōne populi mei qui est in egipto ⁊ descendi vt liberarem eos de manu pharaonis. Sicut aūt domin⁹ liberauit ip̄l̄m p̄ plagas missas contra pharaonem. similiter ⁊ per plagas liberat de manu dyaboli qui nō vult dimittere nos nisi in manu forti. sicut ibi habet̄. Prima plaga est ꝯuersio aquaꝝ in sanguinē. p̄ quā peccatū infidelitatis significat̄. p̄ alias plagas significatur q̄ homo p̄ multas tribulatōes ⁊ penas q̄s habet dum moratur in peccato. cogit̄ redire ad dñm. sicut de filio p̄digo legit̄. Legit̄ ergo exodus. quia p̄ fidē est exitus a seruitute dyaboli. et p̄ baptismuꝫ qui significat̄ per mare rubrū. ⁊ p̄ impletionē mandatorum. Qñ vero homo talis est. facit seipsuꝫ tabernaculū dño. qui v̄o nō faciet ei hic tabernaculum. nec ipse faciet sibi in futuro P⁹ exodum sequit̄ liber leuitici. q̄ est terti⁹ in pētateuco q̄ p̄tinet ad leuitas. qui debebant dño offerre sacrificia. Vñ liber est oblationum Ex quo enī homo implet mādata et facit se tabernaculuꝫ dño nō restat nisi oblationes deo offerre. Debet tñ sal apponere in omni sacrificio suo. quia cū discretione debꝫ omnia facere. Quia ergo tales debēt esse mūdi ab omni peccato ⁊ offerre dño hostiā mundam sanctā ⁊ immaculatam. ideo sequitur in leuitico de mundatōne lepre. Et dicit̄ ibi multotiēs. sancti estote. quoniā ego sanct⁹ sum. Et quia h̄ fit in solēnitate cordis. et debent omnia fieri cū gaudio. iō postea ī eodē libro agit̄ de solēnitatib⁹ Rursum q̄ null⁹ ita p̄fectus est q̄n peccet aliq̄n saltē venialiter. ideo ibi habet̄ de dubitatione moysi ad aquas ꝯtradictōnis. q̄ nec p̄pter h̄ dimisit opus sp̄uale facere. vt ad vocē suaꝫ fluerent

aque cū dixit. Ascēdat puteꝰ .i. doctrina sa-
cra. ¶ Ceterū sicut mlier ostēdit ex una pte
pomū filio suo et ex alia inimicū vt veniat
ad se. silr ⁊ dñs. iuxta illud. Osee. xj. c. In fu-
niculis adam trahā eos in vinculꝰ charita-
tis Vñ in officō nocturnali oñdit inimicū
qui nō vult dimittere ꝓplm nisi in manu for-
ti et in manu diuina scz ꝑ ꝑdicatores Et iō
ꝑmū rñsoriū est. Locutꝰ ē dñs ad moysen.
⁊c. Siquidē moyses ex aquis assūptus. est
xp̄s ꝑ quē liberamur ab hmōi inimico. vel
q̄libet ꝑdicator q̄ ex aquis scripture dz assu-
mi Et est q̄rti toni. qz q̄ttuor modis nos af-
fligit dyabolꝰ. s. interficiēdo mares. i. bona
opa vel vtuosos q̄s submergit in flumīe de-
liciaꝝ huiꝰ mūdi. et cogit seruire in luto lu-
xurie ⁊ latere auaricie. et palea inanis glie.
Porro qz ꝓplus in illa septuagenaria capti-
uitate fleuit sup flumina babilonis. ⁊ ī fine
cyro ꝑmittēte letabundꝰ exiuit. ⁊ gratulans
hierlm introiuit. iō cū in ꝑma dñica ꝓplꝰ ca-
ptiuatꝰ fleuerit dicens Circūdederunt me.
Et in secūda orauerit dicēs. Exurge. In ter-
tia q̄z orauerit dicēs Esto mihi In q̄rto cō-
solatōnē accepit dicēte dño. Inuocauit me
⁊ ego exaudiā eū In q̄nta etiā rursus orōi
institerit dicens Reminiscere In sexta vo-
dario licentiā tribuente ꝯsolationē de reuer-
sione ꝑcepit. idoq̄z dixit. Oculi mei In hac
septīa tanq̄z in fine septuagesime ingrediēs
hierlm gratulabundꝰ exultat dicēs Letare
hierlm De hoc etiā dictū est sub ꝑria dñica
Septenariū q̄z ꝑñtis vite que septē dieruz
curriculo voluit. vel potiꝰ septē etatibꝰ q̄bꝰ
mundꝰ ipse distinguit. sicut ꝑ dies. lxx. sic ꝑ
septē dñicas. sancta repñtat eccla Ꝑria etas
est ab adā vsq̄z ad noe. Secūda vo a noe vs-
q̄z ad abraā. vl sm q̄sdā ad moysen. Tertia
a moyse vsq̄z ad dauid. Quarta a dauid vs-
q̄z ad trāsmigrationē babilonis Quinta a
transmigratione babilonis vsq̄z ad aduētū
dñi. Sexta ab aduētu dñi vsq̄z ad finē secu-
li Septīa silr vsq̄z ad eundē finē. silr enī ꝯcur-
rūt sed illa in vigilātibꝰ ⁊ laborātibꝰ. ista in
dormientibꝰ ⁊ q̄escentibꝰ. ubi requiescūt ele-
ctoꝝ aīe īter vbera lactātis matris sue sup-
ne hierlm In ꝑma dñica velut ī infātia mū-
di hō a felici delectatōne deiectꝰ clamat. Cir-
cūdederūt me. In secūda velut in puericia
mūdi ꝯcipiens hō spem sue recōciliationis
voce noe q̄i ꝑcentoris īplorat acceptilatōez
recōciliatōis dicēs. Exurge q̄re obdormis
dñe. In tertia velut in mūdi adolescētia cō-
cipiens hō suā liberationē de egyptiaca ser-
uitute sue ꝓtectōis ⁊ liberatōis acceleratōez
voce moysi orat dicēs. Esto mihi in deū ꝓ-
tectorē. Quarta designat iuuētutez eccle in
q̄ reguz dyademate coronat. ⁊ sapīa ꝓpha-
rū ornat. Vnde illud officium voce dauid
quasi ꝑcentoris in cantibꝰ celebrat Quīta
senectutē eccle. in q̄ calor naturalꝰ incipit de-
ficere. Ꝑia ꝓplo in babilone captiuato ecclia
captiua nec altare habuit nec templū. imo
organa sua suspēdit. ideoq̄z q̄nta dñica va-
cat officio. Sexta seniū ecclie scz fines seclo-
rum cum filius dei venit in mundum. ⁊ de
diaboli potestate liberauit genus humanuz
ne igitur sit immemor accepti bñficij ⁊ ingr-
tum gratulat ⁊ ait. Oculi mei sp ad domi-
num. Hec aūt septima ⁊ vltima significat
sabbatū mūdi in q̄ sanctoꝝ aīe requiescunt
illic hierlm que sursum est. q̄ libera est. que
mater nostra est. letat. Vñ dr dñica leticie. ē
enim septima a septuagesima. ⁊ ꝑ septenari-
um significat septima etas eorū qui sunt in
requie. Repñtat enī hec dñica libertatē con-
cessam filijs israel redeūdi a babilone anno
sexagesimo quā habuerūt plenariā in āno
septuagesimo Vñ totū huiꝰ diei officiū de-
leticia est. ad repñtandū illoꝝ leticiā. et etiaz
nostrā. quoniā finitis sex etatibꝰ erimus in
septima a mūdi exilio liberati. cū celestē pa-
radisum que est patria nostra intrabimus
Cantat ergo introitꝰ Letare hierlm. ad oñ-
dendū q̄ sicut illi cū ingenti leticia a babilo-
ne venerūt in hierlm. ita ⁊ nos ab hꝫ mūdo
letātes in celestē hierlm veniemꝰ. Babilon
enī interpretat ꝯfusio. vñ sigficat munduz
vel infernū. qz in hoc mūdo est confusio vi-
cioꝝ. et ī īferno ꝯfusio tormētoꝝ. Dicit etiā
hec dñica refectōis. quia in ea dñs refecit et
satiauit q̄nq̄z milia hominū vel qz in ea oñ-
ditur celestis hierlm ex qua oīs refectio est
Quia ergo ecclesia letat ꝑ hac refectōne. iō

cantat. Letare hierusalē .i. eccl̄a. tibi enī et̄na requies ꝓmittit. In nocturnali etiā officio cantat̄ trīs ꝙrū. Audi israel p̄cepta dñi. ⁊ ea in corde tuo q̄ in libro scribe. et dabo tibi terram fluētē mel et lac. ¶ Dostea sequit̄ in ītroitu ab vberib⁹ ꝙsolatōnis ei⁹. Hec vbera sūt. duo testamēta. de q̄b⁹ sumunt̄ ꝓmissiones dulces in quib⁹ ē ꝙsolatio nrā Et sunt in ea tria v̄ba leticie scz letare. gaudete. ⁊ exultate. rō q̄re posita sūt dicta est sub capitulo de septuagesiā in ꝓncipio Et sumit̄ iste introit⁹ de esa. vlti. c. sed de antiq̄ trāslatōe. q⁹ in esa. sic nō ita cētur v̄ba hec. vsus vō de psalmo qui loquit̄ de hierlm supna scz. letat⁹ su. ⁊ ē q̄nti toni. ppt̄ q̄nq; milia hominū q̄s refecit vel iō q⁹ illi q̄ cohibēt et refrenāt ⁊ bñ ordinant q̄nq; sensus corpis illi habebūt huiusmodi refectionē ⁊ ꝙsolationē de q̄ ī introitu hētur et q̄ petit̄ in collecta. Cōcede quesum⁹ omnipotēs de⁹. vt q̄ ex merito nrē actōis affligimur. tue grē ꝙsolatione respirem⁹. Scripserūt tñ q̄dā q⁹ q⁹ liber⁹ papa q̄ tñ in cronica nō inuenit̄. celebrauit talu die rome in dicta eccl̄ia q̄ vocat̄ hierlm iō cantat̄. Letare hierlm. Et nota q⁹ in q̄busdaz eccl̄ijs bac die. et in festo annūciatōis dñi due collecte dicunt̄. vt q⁹ duplex festū exoluere videātur. q̄d nō fit in alijs ꝓcipuis festiuitatib⁹. vt natiuitatis dñi ⁊ similib⁹. q⁹ ille p octauas producunt̄ nec vn⁹ diei dimittat obuantia sicut ista cōgustant̄ Sequit̄ epl̄a. Scriptu est enī q̄m abraā duos filios habuit ⁊c. ad Gal. iiij. c. Ubi seq̄tur Que sunt ꝙrū ē hierlm libera ē. q̄ est mat̄ nrā. ¶ Hoc aūt dicit. vt nō timore ꝙuli seruiam⁹ dño sed amore. Uñ ꝙrū est de eodē Letat⁹ suz ⁊c. et est septimi toni. ꝓpter septimā etatē in q̄ erim⁹ in q̄ete. Sz q̄a adhuc sum⁹ ī labore. iō seq̄tur tract⁹ sed sua uissim⁹ Qui confidūt in dño ⁊c. ī quo ostēditur q⁹ q̄ in domio solo sperāt habebūt illā refectōnē. Seq̄tur euāgeliū Abiit iesus trās mare galilee ⁊c. Johānis. vj. ca. Qui fecit panes q̄b⁹ dom⁹ refecit nos put ibi legit̄ sūt q̄nq; libri moysi. duo vō pisces sūt psalmi et ꝓphetia. vl̄ liber iosue et iudicū. q⁹ de ill̄ septē libris sumuntur ꝓdones ī hac dieī ca. et ita reficit oēs Offertoriū ē laudate. et ē

cūdi toni. ad ostēdēdū q⁹ deū laudare dē⁹ et ꝙ corpali refectione et ꝓ spūali. ¶ Dost cōmunio vō est ¶ hierlm q̄ edificatur vt ciuitas ⁊c. Et loq̄tur de illa hierlm que libera est. et est quarti toni ꝓpter quattuor que ibi dicuntur. ¶ Primū est q⁹ omnia sunt ibi cōmunia. ibi enī deus est oīa in omnib⁹. Secundū est q⁹ eternaliter ꝑticipantur ea q̄ ibi sunt. Unde dic̄. Cuius ꝑticipatio eius ī id ipsum Tertiū est q⁹ nullus de filijs diaboli potest ibi ascendere. Unde dicit. Illuc enī ascēderunt trib⁹ trib⁹ domini Quartū q⁹ ibi est continua laus dei Unde seq̄tur Ad confitendū nomini tuo domīe. Et inde ē illud Beati q̄ habitāt in domo tua domīe i secla seculoz laudabunt te ¶ In hac dominica romanus pontifex celebraturus ad eccl̄esiam ꝑgens. et rediens ab ea dē. aureā in manu sub aspectu populi fert rosam. Circa q̄ duplex insurgit rō. vna fm lrām. altera fm spūm Sane fm lrām. ne fidelis ꝓplus ꝓpter quadragesimalis obseruantie asperitatem sub cōtinuo labore deficiat. quia q̄ cōtret alterna requie durabile nō est. ideo in hac mediana dom̄ca q̄dragesime quoddā recreatōis solatiū interponit̄. vt anxietas tempata leui⁹ sufferatur. iuxta illō Int̄pone tuis interdū gaudia curis. ¶ Hodiernum nanq; officiū totū leticia plenū est. et in omni v̄borū clausula iocūditas eruberat. gaudiū resonat. hilaritas ꝛiculcatur. Tria itaq; rep̄sentat dies ista. s. charitatē post odium. Unde dr. Letare hierlm. et conuentū facite omnes qui diligitis eā. Gaudiū post tristiciam Unde. Gaudete ī leticia. q̄ in tristicia fuistis. Et satietatē post famē. Unō vt satiemini ab vberib⁹ ꝙsolatōis vestre Que tria pariter designāt̄ in trib⁹ ꝓphetic̄ib⁹ bujus flos. charitas in colore. iocunditas in odore. et sanctas in sapore. Rosa quippe ꝑ ceteris floribus colore delectat. odore recreat. et sapore cōfortat. Delectat in visu. recreat in olfactu. et cōfortat in gustu. ¶ Hēpe rosa in manu romani pontificis. gaudiū ysraelitici populi designat. quādo p grāz xp̄i data est illi de babilonica captiuitate licentia redeūdi. Deinde illā donat nobilori et po-

tentiori q̄ tūc in curia repit̄. i quo nobilitas et excellētia illi⁹ peculiaris ꝓpli dñi designat̄ Demū ille cū multo ꝗtatu ⁊ leticia ingenti ciuitatē cū rosa circūit. figurans gaudium illi⁹ ꝓpli i cītatē hierl̄m reuersi. atq; ꝯmunē toti⁹ fidelis ꝓpli ⁊ eccl̄e leticiā de p̄miss̄ Spiritualr̄ aūt flos iste florē illū sig̃ficat. q̄ de se dicit in canticis Ego flos campi ⁊ liliū cōuallū Et de quo ꝓpha Egredietur v̄ga de radice iesse. ⁊ fl. de ra. e. a. Qui est vere flos florū. i. sanct⁹ sanctoꝝ. q̄ꝛ p̄ ceteris florib⁹. i. sanctis colore d̄lectat in visu Nā speciosus forma p̄ filijs hominū. in quē desiderāt angeli ꝓspicere. Qui odore recreat in olfactu. q̄ꝛ sicut legit̄ in canticis. j. ca. Meliora sūt vbera tua vino frāgātia vnguētis optimis Qui sapore cōfortat in gustu. q̄ꝛ panis quē ipse dat. caro sua est. ꝓ mūdi vita. oē delectamētū hñs. ⁊ oīs saporis suauitatē. Hic est eniꝫ qui de quinq; panib⁹ ⁊ duob⁹ piscib⁹ quinq; milia hoīm saturauit. Triplex aūt est in hoc flore materia aurū videlicet muscus et balsamuꝫ. q̄ꝛ triplex est in xp̄o suba. deitas. corpus. ⁊ aīa. Sed balsamo mediāte musc⁹ auro ꝯiungit̄. q̄ꝛ aīa mediāte corp⁹ ꝯiūgit deitati. Diuina enī natura tante subtilitatis est vt corpi de limo terre formato nō ꝯgrueret vniri nisi rationali spū mediāte. Rurs⁹ flos ip̄e aure⁹ est. q̄ꝛ rex regū ⁊ dñs dominātiū. cui⁹ rubor apparuit in insignijs passionis. ⁊ odor in gloria resurrectionis Huius floris baiul⁹ est vicari⁹ saluatoris roman⁹ vicꝫ pontifex successor vtiq; petri ⁊ vicari⁹ iesu xp̄i. q̄ hūc florē fidelib⁹ ꝓplis demōstrat Non enī oī tp̄e sed in hac dñica tantuꝫ que septima est ab illa q̄ septuagesima nūcupat̄ q̄ꝛ xp̄us nō in qualibet hora sed in septima tantū etate videt̄ ab illis q̄ beata requie ꝯsolant̄. Rursus in vrbe ostēdit̄ ⁊ nō alibi q̄m apud basilicā que sancte crucis in hierusalē appellat̄. q̄ sup̄ne hierl̄m typū obtīet ⁊ speciem repñtat. d̄ qua d̄r ī epl̄a hodierna Illa que sursū est hierusalē libera ē. que ē mater nrā. in qua xp̄m angeli sancti et beate aīe cōtemplantur. ad quam merito dicit̄. Letare hierl̄m. ⁊ conuentuꝫ facite oīes q̄ diligitis eam. q. d. vos catholici ⁊ nō heretici. Differt aūt hodierna statio ab illa q̄ fit ibidē in secunda dñica aduent⁹. q̄ꝛ illa future beatitudis est annūciatio. hec q̄i p̄ntis ꝯtemplatio. vñ et festiuius agit̄ q̄ꝛ spei nostre festiuitas est. Hac etiā die christian⁹ coronat̄ imp̄ator. vt semp coronā sup̄ne hierl̄m meditet̄. Dauid ter in regeꝫ vnctus est. vt dicet̄ sub dñica p⁹ ascensionē. Hec ergo dñica p̄uilegiata est. quia repñtat licentiā redeūdi de seruitute ad libertatē ꝓplo israelitico ꝯcessam. et leticiam ex hoc habitam

De secunda feria

Secunda feria est de iudicio Vñ in epl̄a. Venerūt due ꝛc. iij. Reg̃. iij. c. agit̄ de iudicio salomonis duabus mulieribus de puero contendentibus. Mulier vna que dixit q̄ diuidat̄ puer. est synagoga q̄ diuidere conata est puerū iesū. Alia mulier q̄ dixit det̄ ei infans viu⁹ est eccl̄ia. Vñ in responsorio petit hec mulier puerū Esto mihi in deum ꝓtectorē. i. petit sibi dari xp̄m. Euangeliū. ꝓpe erat. io. ij. ca. silr̄ est de eiectione vendentium. ⁊ de iudicio ibi habet̄ q̄ nō credebat se iesus eis. q̄ꝛ nisi sūt tū interficere. Postea sequit̄ de passione sua Soluite. i. soluetis tēplū h̄ ⁊ ī triduo excitabo illd̄. sciebat enī q̄d facturi erant. Quia v̄o ex passione dñi est omne gaudiū. ideo in offertorio cātat eccl̄a Jubilate In introitu autē petit iudicari. s̄ꝫ prius petit misericordiā. Deus in noīe tuo saluū me fac. s. p̄ misericordiā. et in v̄tute tua iudica. et est quarti toni. q̄ꝛ ibi habet̄. ab insurgētibus in me libera me. i. ab inimicis q̄ q̄tuor modis sicut dictū est sub dñica. insurgūt ꝯtra nos ⁊ iō sicut dñica fuit de misericordia. ita secūda feria est de iusticia

De tertia feria

Tertia feria est de oratione. i. de efficacia orationis que scꝫ fit saiua iusticia. q̄d oñditur in epl̄a. Locut⁹ est ꝛc. q̄ est exodi. xxxij. c.

vbi sequit̄. Dimitte me vt deleā eū. Et moises orauit p ꝓplo ⁊ dn̄s dimisit peccatū salua tn̄ iusticia. qꝛ reseruauit sibi vindictam Vn̄ ⁊ sic propt̄ illud peccatū qd̄ cōmiserūt in xp̄m p̄cipue puniant̄. tn̄ ⁊ propt̄ illud qd̄ ꝯmiserūt. tūc. s. adorando vitulū. Vn̄ dicit dn̄s in euāgelio. Implete mēsurā patrum vestroꝝ. Quia vo tā efficax ē orō. iō in introitu dicit eccl̄ia. Exaudi orōez meam. ⁊c. Versus. Cōtristat⁹ sū ī exercitatione mea ꝯtristat⁹ enī fuit p dilatione patrie ⁊ incolatu miserie. Quia vo exercitatio xp̄iani ē ī coertiōe a petulātia ⁊ lasciuia q̄nqꝫ sensuum. idcirco q̄nto tono resonat hūc introitū eccl̄ia. Et sequit̄ epl̄a. Locut⁹ ē. ⁊c. i q̄ sic dictū ē ī petrauit moises dimissionē peccati salua iusticia. ⁊ vt filij eoꝝ mererēt̄ intrare terrā ꝓmissionis. iō in rn̄sorio orat ecclesia vt mereat̄ ipsā ī petrare filijs suis vt intrēt ī terrā ꝓmissiōis. licꝫ adorauerint vitulū cōflatilē. i. venerati sint lasciuiā ⁊ pōpā mūdi dicēs. Exurge dn̄e fer opē nobis. ⁊ versus. Deꝰ auribꝰ nr̄is audiuimꝰ q̄niā tu liberasti eos ⁊ ꝯdonasti eis. silr̄ ⁊ fac nobis spūaliter. Postmodū sequit̄ euāgeliuꝫ. Iā die festo. Ioh. vij. c. de obstinatione iudeoꝝ q̄ dicebāt. Quō hic lr̄ās scit cū non didicerit Et dixit dn̄s. moises dedit vobis legē ⁊ vos vultis me interficere. q. d. ꝯ legē vestrā vultis facere ⁊ facitis. Et dixerūt. demoniū habes. ecce quō obstinati fuerūt. ⁊ hē quod ī epl̄a habet̄. Recesserūt cito a via quā ostēdisti eis. Eccl̄ia vero oñdēs se nō cōsentire pccīs eoꝝ dicit in offertorio. Expectans expectaui dn̄m. ostēdens se expectare xp̄m vsqꝫ in finē. ⁊ qꝛ bn̄ expectat q̄ a lasciuia q̄nqꝫ sensuū abstinet. iō q̄nti toni ē. Per hāc aūt spē introducit̄ nouꝰ ꝓplꝰ ī terrā ꝓmissiōis. Vn̄ seqt̄. Pꝰ cōmunio. Letabimur ī salutari tuo. ⁊ ē p̄mi toni. qꝛ oīs leticia a deo ē.

De quarta feria

Sequitur quarta feria. q̄ ē cathezizādoꝝ. qꝛ eo die ducunt̄ ad eccl̄iaꝫ cathecumini. ⁊ cathezizātur. i. instruunt̄. ⁊ hē tertiū scrutiniū. vt taꝫ dicet̄. Vt aūt seruiamꝰ ꝯsuetudini ecclesie italie q̄ scrutinij solēnitatē obseruat. ⁊ iuribus de illo loquētibꝰ. ⁊ qꝛ etiaꝫ q̄dā de his q̄ in illo fiūt vbiqꝫ in baptizando seruāt̄. iō aliqua de illo dicamꝰ vicꝫ q̄d sit scrutiniuꝫ ⁊ vnde dicat̄ ⁊ originē traxit. qn̄ ⁊ quotiēs ⁊ quare in tp̄ibꝰ statutis fiat. q̄d in eo fiat vsqꝫ ad exorcismū. ⁊ q̄d ab exorcismo vsqꝫ ad eccl̄ie īgressū. ⁊ q̄d ab ip̄o ingressu vsqꝫ ad finē. Et quare hec oīa fiāt. Subsequent̄ vero de officio misse huiꝰ diei dicemus Scrutiniū nihil aliud ē q̄ꝫ fidei ⁊ religiōis xp̄iane inquisitio. Est enī q̄si quoddaꝫ iter seu p̄paratio ad baptismū. ⁊ dr̄ a scrutādo i. inquirēdo. qꝛ fidei ⁊ religiōis inq̄sitio fit ī eo. Vn̄ originē traxerit iā dicet̄ Incipit aūt fieri scrutiniū in q̄rta feria tertie hebdomade q̄dragesime. sed in hac quarta fit solenne. Fiebāt enī in p̄mitiua eccl̄ia septem scrutinia duo scꝫ in q̄rta feria ⁊ sabbato tertie hebdomade. ⁊ duo ī hac quarta feria ⁊ sabbato huiꝰ quarte hebdomade. ⁊ duo ī quarta feria ⁊ sabbato q̄nte hebdomade. ⁊ vnū in q̄rta feria vltime hebdomade. ī quibus adulti q̄ vēturi erāt ad baptismū docebant̄ orōnez dn̄icā ⁊ simbolū. vt in sequenti tunc sabbato in q̄ baptizādi erāt vtrūqꝫ ante baptismū scirēt. Et adhuc hodie ī quibusdā ecclesijs septē fiūt scrutinia propt̄ septiformē grām spūssancti. Sed tertiū vicꝫ hac die solēnissimū. ⁊ in oībꝰ ecclesijs ordinē romanū sequētibꝰ in q̄libꝫ scrutinio dr̄ missa scrutinij vicꝫ. Bū sanctificatꝰ fuero. de q̄ iā dicet̄. Dicūt̄ etiā prop̄e collecte pro cathecuminis. vt Oīpotēs sempiterne deꝰ eccl̄iam tuā. Itē remedij. ⁊c. Sed q̄rit̄ quare tertiū scrutiniū sit solēne ⁊ nō p̄mū nec secundū. Rn̄det̄ ad notādū q̄ nec p̄ma etas id ē infantia. nec secūda. i. puericia. ita apta ē seruitio dei. sic illa in qua maxīe discretio boni ⁊ mali haberi incipit. ⁊ ī qua ꝯ carnez pugnat̄. Inde ē etiā q̄ nō prima tribꝰ. i. tribus iude. nec scd̄a id ē tribꝰ simeon. sed tertia id est leuitica sacrificijs dn̄i ē deputata. Sed nec in p̄mo libro penthateuci. nec ī secūdo agit̄ de sacrificijs. sed in tertio ꝓut dictū ē in p̄cedenti dn̄ica. Fit aūt scrutiniū ī hac septima hebdomada a septuagesima

qꝛ dū iudei fuerūt in babylonica captiuita
te miscuerūt se int̄ eos q̄dā de gētib⁹. Unde
post eoꝝ reditū ignorabat̄ de plurib⁹ vtrū
eēnt iudei vel nō. Quidā etiā dicebāt se fo/
re de leuitica tribu q̄ nō erāt. ⁊ se sacerdotes
q̄ nō erāt. Ideoqꝫ hesdras ⁊ alij sapientes
genealogias diligent̄ scrutati sūt ⁊ iudeos
a gentilibus. ⁊ leuitas a nō leuitis segrega
uerūt. ita ⁊ nos ī hac septima hebdomada
q̄ finē illi⁹ septuagesime babylonice capti/
uitatis significat scrutiniū facim⁹ vt credē
tes ab incredulis segregem⁹. q̄s in sacrosā
cta solennitate redēptiōis nrē ex aq̄ ⁊ spiri/
tuscō renouem⁹. nō enī in p̄mitiua ecclesia
alio tp̄e baptisma celebrabat̄ nisi forte mor
tis p̄iculo īminēte. Oēs igit̄ eccl̄ie ples q̄s
p̄ anni circuluꝫ v̄bi pabulo generabat hac
die noīa sua dabāt. in q̄bus p̄scrutandum
erat ne qua radix amaritudinis inesset. vt ī
hereticis. ne prius illis sancta darentur q̄ꝫ
xp̄iana fides radices in eoꝝ mentib⁹ fixissꝫ
Unde noīb⁹ datis quilibet eoꝝ p̄ dies se/
quētes vsqꝫ ad pasca fidei regulam audie
bat. ⁊ sic lactat⁹ ⁊ grādescēs. in plenilunio
i. in baptismo plena fide simbolū reddens
xp̄o in baptismo commoriebat̄ ⁊ resurge/
bat. ¶ Porro in hac q̄rta feria fit scrutini/
um propt̄ multa. Primo qꝛ ip̄a p̄figurata
est a quarta seculi etate. q̄ fuit a dauid vsqꝫ
ad trāsmigrationē babylonis. In q̄ nō so
lū iudee gētis inchoatū ē imperiū. verꝫ etiā
christi ⁊ christianoꝝ regnū ex p̄missiōe sū/
psit exordiū. iurante dn̄o dauid. De fructu
vētris tui ponā sup̄ sedē tuā. Ideoqꝫ meri
to in hac feria cathecumini ad xp̄i nomen
accedūt ⁊ christiana religio in ea initiū ca/
pit. Scd̄o qꝛ sicut in quarta feria stelle crea
te sunt ⁊ in celo soli ⁊ lune cōiuncte ita et fi/
deles hodie ꝯcipiūt̄. q̄ xp̄o soli ⁊ eccl̄ie lune
ꝯiungunt̄ ⁊ in celo. i. in patris regno iam
splēdent in spe. ⁊ in futuro splēdebūt in re.
Tertio qꝛ sicut ī quarta etate edificatū ē tē/
plū dn̄i p̄ salomonez. sic ⁊ in hac q̄rta feria
p̄param⁹ baptizādos vt sint templū dn̄o.
Quarto qꝛ ī quarta feria cepit nrā redem/
ptio in q̄ prodit⁹ ē dominꝰ a iuda vt p̄ re/
dimēda eccl̄ia moreretur. ideo ⁊ in quarta
feria isti p̄parant̄. vt effectū p̄cipiāt redem/
ptionis. Quinto quia agn⁹. xiiij. dieb⁹ ob
seruabat̄ ⁊ p̄parabat̄ ⁊ luna. xv. īmolabat̄.
decet vt in eccl̄ia noua soboles q̄ ad com/
moriendū xp̄o ī baptismo p̄parat̄ diebus
xv. anteriori ieiunio spūaliter saginata. eta
ti lune q̄ illā significat exequetur. Sexto qꝛ
quarta hoīs etas scꝫ iuuēt⁹ p̄ quartā feriā
significata apta ē p̄lijs ⁊ gubernaculo im/
perij ⁊ iō cathecumini p̄parant̄ in quarta
feria ad p̄liū ꝯ diabolū ⁊ ad regimē ⁊ impe
riū regni dei. Hoc aūt ordine scrutinia ce/
lebrāt̄. q̄niā a p̄ncipio vsqꝫ ad exorcismum
hec fiūt. Primo quidē fit nominū baptizā
doꝝ p̄ acolitū descriptio. ⁊ eoꝝ p̄ noīa in ec
clesia vocatio. Scd̄o masculoꝝ ad dexterā
feminaꝝ ad finistrā ad ianuā eccl̄ie. vbi fi/
dē petūt deductio. Tertio p̄ exorcistā gemi
na interrogatio. vna de renūciatiōe diabo
li. alia de fide xp̄i. Quarto demonis exsuf/
flatio. Quinto crucis in fronte expressio.
Sexto d̄r orō. Septimo fit in ore salis im/
positio. Q̄ igit̄ noīa p̄ acolitū scribunt̄. ex
q̄ etiā ip̄e notarius dict⁹ ē significat q̄ no/
mina fidelium in libro vite scripta sūt. Q̄
noīatim vocant̄. significat vocationē fide/
liū ad vitā eternam. Ceterꝫ ianua xp̄s ē. du
cunt̄ igit̄ credituri ad ianuā. i. ad xp̄m qui
de seip̄o dicit. ego sū hostiū. p̄ me si quis in/
troierit saluabit̄. Q̄ vero masculi ponun/
tur a dextera ⁊ femīe a sinistra. designat q̄
virilit̄ agentes a dextris ⁊ effeminati a sini
stris in iudicio statuent̄. Q̄ abrenūciant
dyabolo p̄ h̄ se a iugo eius cui ex originali
sunt obnoxij subtrahūt. Per hoc enīꝫ q̄ fi/
dē xp̄i cōfitent̄. iugo xp̄i se subijciūt. Demo
nis exufflatio ē p̄tātis ei⁹ debilitatio. Crux
que imprimit̄ frōti ē vexillū nostꝫ quo dia
bolū vincim⁹. Nō fit aliud signū nisi crux
vt in hoc solo signo diabolus sciēs se eē vi/
ctū ꝯtremiscat ⁊ fugiat. Fit autē in sede pu/
doris. i. in fronte ne erubescat fidelis confi/
teri dn̄m suū eē crucifixū. Oratio ꝯ diabo/
lum ē munitio. Salis in ore positio est sa/
pientie condimētū. Hec plenius dicta sūt
in p̄te p̄ma sub titulo de vnctionibus. ⁊ di/
centur sub sabbato sancto. ¶ Nūc dicēda

sunt q̄ ab exorcismo vsq3 ad ingressū eccl̄ie
fiūt. Primo diabol⁹ exorcizat̄ ⁊ ter repetū-
tur verba illa. Audi maledicte diabole. ⁊c.
Secūdo masculi seorsū ⁊ femine seorsum
ponunt̄. Tertio ad monitionē diaconi ca-
pita inclināt cathecumini ⁊ sup eos oratō
dn̄ica ⁊ simbolum d̄r. Quarto a sacerdote
aures ⁊ nares illoꝝ saliua tāgunt̄. Quīto
ab acolito illuminantur Sexto a diacono
euāgeliū sup eos d̄r. Septimo p ostiariuz
in eccl̄iam introducunt̄. Primo ergo exor
cizatur diabolus. id est adiuratur vt a fide
lib⁹ recedat. Ter repetunt̄ verba illa. audi
maledicte diabole. ⁊c. q2 in cōfessione trini-
tatis diabolo resistit̄. Seorsuz masculis et
seorsū feminis fit exorcism⁹. q2 maioribus
maiora. minorib⁹ minora sūt proponēda.
Q3 ad āmonitionem diaconi capita incli
nāt. significat q̄ deo cōicaturi acclamante
diacono capita inclinabāt. ⁊ hec orō p cō-
munione habet̄. Q3 simbolū ⁊ orōem do-
minicā sacerdos sup capita eorū dicit no-
tat q̄ tēplū dn̄i ꝯ diabolū munit. Aures et
nares saliua tāgit vt doctrinā de ore predi-
catoris pcedentē fideles libent̄ audiant. et
ipa eis bene redoleat q̄ adusq3 spūm habēt
in narib⁹. i. quādiu viuūt. Ip̄orū illumīa
tio ē tenebraꝝ ignorātie ⁊ peccati p lumen
intelligentie effugatio. Euāgeliū qd̄ super
eos dicit̄. ē doctrina saluatoris qua īstru-
unt̄. Deinde p ostiariū introducunt̄. q2 p⁹
impletionē euāgelij p ostiariū. i. p spirituz
sanctū in celestē patriā introducūt̄. P⁹
hec dicēda sunt ea q̄ ab ingressu eccl̄ie vsq3
ad missam fiūt. Primo masculi ad austꝝ
statuunt̄ femine ad aquilonē. Inde quat
tuor lectiones sup eos legunt̄ ⁊ quattuor ī-
itia euāgelioꝝ. Deinde duo vn⁹ masculus
⁊ vna femina ī sanctuariū ab acolitis por
tant̄. Post hec simbolū grece super mascu
los. latine sup feminas d̄r. His peractis ec
clesiā ingrediūt̄. ⁊ sic missa cantat̄. Q3 aūt
masculi ad austrū ⁊ femine ad aquilonez
statuunt̄. significat q̄ fortiores hostibus te
ptationū obijciendi sūt. ⁊ debiliores humi
liter sunt erudiendi. Q3 quattuor lectiōes
sup eos legunt̄ significat doctrinā quattu-
or euāgelioꝝ qua instruunt̄. Vn̄ statim q̄t
tuor initia euāgelioꝝ legunt̄ sup eos. qua-
si cōgreget eos a q̄ttuor partib⁹ orbis. Q3
vnus masculus ⁊ vna feīa portant̄ in san-
ctuariū. significat q̄ de vtroq3 sexu fideles
ascēdūt in celū. Sz nō ascēdūt nisi vn⁹. i. in
vnitate eccl̄ie ꝯstitutus. sicut ⁊ ī probatica
piscina nō sanabat̄ nisi vn⁹. Q3 simboluz
legit̄ sup masculos grece ⁊ sup feīas latine
p duas linguas q̄bus simboluz legit̄ oēm
linguā intelligim⁹. Nā in grecis viguit sa
piētia. in latinis scz romanis potentia. ⁊ ita
p has duas tanq̄z excellētiores oēz linguaz
intelligim⁹. quasi cū apl̄o ad phil̄. ij. c. dica-
mus. Oīs lingua confiteat̄. q2 dn̄s noster
iesus xp̄s in gl̄ia ē dei patris. Expositionez
orōnis dn̄ice ⁊ simboli in quarta pte in su
is locis exposuim⁹. Et attēde q̄ an̄ hāc
quartā feriā in dn̄ica vel in secūda feria est
hui⁹ ferie scrutiniū ꝓpl̄is annūciandū his
verbis. Scrutinij diē dilectissimi frēs quo
electi nostri diuinit⁹ instruant̄ imminere
cognoscite. iōq3 solicita deuotione sequen-
ti quarta feria circa horā nonā ꝯuenire di
gnemini vt celeste mysteriū q̄ diabol⁹ cuz
sua pompa destruit̄ ⁊ ianua celestis regni
aperit̄ inculpabili ministerio pagere vale-
amus. In hac vero feria q̄rta finitis mis-
saꝝ solennijs presbyter annūciat vt sabba-
to proximo ad scrutiniū reuertant̄. ⁊ sic ite-
rū atq3 iteꝝ annūciat donec septē scrutinia
celebrent̄. Sane expleto scrutinio d̄r missa
vt p̄missū ē in qua legit̄ lectio ⁊ epl̄a. q2 ba-
ptizandus in duob⁹ ē cathezizandus. i. in-
struendus. s. in nouo ⁊ in veteri testamēto.
maxime in illis que ptinēt ad baptismum.
Rursus q2 instruendus ē in fide ⁊ morib⁹
iō due lectiōes legunt̄. de quib⁹ in eis cum
suis rn̄sorijs disputat̄. Legit̄ enī de philip
po q̄ eunucho euāgelizauit iesū. Et hz Au
gustinū. Euangelizare iesum ē nō tantum
docere credēda sed etiā que sunt p⁹ baptis-
mū seruanda. In prima ergo lectione scz
sanctificabo. ⁊c. que sumpta ē d̄ ezech. xxxvj
c. de fide agit̄ vbi dicit̄. Tollam quippe vos
de gentib⁹ ⁊ cōgregabo vos de vniuersis
terris ⁊ effundā sup vos aquā mundam.

⁊ mūdabimini ab oīb⁹ inq̄namētis vestris
⁊ dabo vobis cor nouū. Fideles enī de va-
rijs terris ꝯgregati sūt in eccl̄ia ⁊ aq̄ saluta-
ris baptismi sup eos effusa ē q̄ ab vniuers
peccatis ⁊ erroribꝰ sūt mūdati. ⁊ datū ē eis
cor nouū vt credāt in xp̄m. De hac lectiōe
sumit̄ introit⁹. Dū sanctificatus fuero. ꝛc.
Vel q̄ baptismo dat̄ baptizato cor nouuz
In v̄su aūt Bn̄dicā dn̄m. ꝛc. sūt grāꝝacti-
ones de hac sanctificatiōe. ⁊ ē tertij toni q̄
sanctificatio ꝑtinet ad trinitatē. Verꝝ q̄ ꝑ
talē sanctificationē fiūt hoīes filij dei. iō seq̄
tur graduale. Venite filij audite me timo-
rē dn̄i docebo vos. qd̄ ē septimi toni. propt̄
septē dona spūssancti q̄ dant̄ in baptismo.
Vel q̄ ad h̄ q̄ q̄s vere credat in xp̄m nc̄ce
ē vt timeat deū. iō sequit̄ ip̄m graduale vbi
sequit̄ de timore. Initiū enī sapiētie timor
dn̄i ē. Qui ergo radicē īponit credulitatis
eū a timore inchoare oportet. iuxta illud. A
timore tuo dn̄e ꝯcepim⁹ ⁊ peperim⁹ spūm
salutis. In secūda lectione scz in epl̄a. La-
uamini. ꝛc. q̄ sumit̄ de Esa. j. c. agit̄ abūdā-
ter de moribꝰ vbi dr̄. Quiescite agere ꝑuer
se. discite bn̄facere. ꝛc. Et postea cōcluditur
Et venite ⁊ arguite me dicit dn̄s. q. d. Si h̄
feceritis ⁊ vos nō remunerauero iure me
tanq̄z iniustū redarguere potestis. Itez dr̄
ibi lauamini scz ꝑ baptismū. ⁊ estote. i. ma-
nete mūdi scz ꝑ pn̄iam ⁊ q̄ possint ostendit
dicēs. Auferte malū cogitationū vestrarū.
⁊ si fuerint ꝑeccata vrā vt coccinū q̄si nix d̄
aldabunt̄. ꝛc. Verꝝ q̄ illi qui fidē verā ⁊ bo
nos mores seruāt. ad hereditatē dn̄i ꝑtine-
re ꝓbant̄. idcirco sequit̄ graduale. Btā gēs
cui⁹ ē dn̄s de⁹ ei⁹. ꝓpl̄s quē elegit in heredi-
tatē sibi. Hi efficiunt̄ celi qui verbo id est fi
lio dei firmant̄. Unde sequit̄ versus. Ver-
bo dn̄i celi firmati sūt. ꝛc. Itē q̄ in talib⁹ lo-
cū hz beatitudo. iō graduale illud ē p̄mi to
ni. q̄ beatitudo a solo deo ē. Ab his q̄z non
discrepat euāgeliū. s. Preteriēs iesus vidit
ioh. ix. c. qd̄ ē de illuminatione ceci. q̄ ceci il
luminant̄ in baptismo. Unde dr̄ ibi. Lutū
fecit dn̄s ex sputo ⁊ precepit ceco vt lauaret
se ī natatorio siloe. i. christo q̄ missus fuit a
patre. i. in baptismo vel in doctrina xp̄i. de
quo dr̄. Gen̄. penul̄. c. Nō auferet̄ sceptrum
de iuda ⁊ dux de femore ei⁹. donec veniat
qui mittendus ē. Hebre⁹ hz donec veniat
silo. i. missus. Postmodū in grāꝝactiōe se-
quit̄ offertoriū secūdi toni. propt̄ illumina
tionē ⁊ cōfirmationē. Dicto aūt offertorio
archidiacon⁹ ascēdit pulpitū clamās alta
voce. Si quis ē cathecumin⁹ exeat foras.
ꝓut dictū ē in prohemio q̄rte ꝑtis. Et tunc
oēs cathecumini exeunt foras ⁊ sic fit septi
es priusq̄z baptizent̄. videlicet in q̄libz scru-
tinio. q̄ qui regenerati nō sunt nec int̄ dei
filios computari nec christi mysterijs con
uenit interesse. Quidam tamē cathecumi-
nos ante euangelium de eccl̄ia eijciunt. qd̄
nō laudamus cū eis sit euāgeliū p̄dicādū.
sicut ⁊ apostoli p̄micijs gentiū euāgelium
p̄dicauerunt. Sed sacrificio interesse non
debēt. tū quia sacerdos orat pro circūstan-
tibus quoꝝ fides deo cognita ē. ⁊ nota de-
uotio. at isti nōdum fideles vocant̄. tuz q̄
qd̄ conficitur fidelibus porrigitur. In post
communione vero agit gratias cec⁹ de il-
luminatione sua dicens. Lutū fecit ex spu-
to. Ioh. ix. ⁊ est primi toni. q̄ ad locū vnde
exeunt flumina reuertunt̄ vt iterꝝ fluāt. sic
autem recognoscēdo bona. debem⁹ agere
deo gratias. Hec quarta feria in h̄ p̄ui-
legiata est. quia in ea leguntur due lectiōes
ꝑ eo q̄ in sequenti sabbato ordines celebrā
tur. Item q̄ hac die ordinandi examinan
tur. itē q̄ hac die fit scrutiniū baptizandoꝝ
in sabbato pascali vt premissum est.

De quinta feria

Quinta feria osten
dit q̄ non ē sanctificatio nisi a deo
Unde introitus est. Letetur cor querētiū
dominum. Et post. Querite faciem ei⁹ sp̄
⁊ est secundi toni. quia queritur vt habea-
tur. ⁊ postea vt amplius habeatur. quanto
enim magis habetur. tanto magis querit̄.
Epistola vero. Venit mulier. ꝛc. iiij. reg. iiij
c. est de resuscitatiōe filij mulieris sunami-
tis quem resuscitauit helise⁹. ⁊ incuruauit
se super puerum ⁊ pueri qualitati se cōfor-
mauit. puer vero septem oscitatiōes emisit

⁊ sic ē resuscitat⁹ Nēpe sunamitis īterp̄tat̄ captiua. fili⁹ eius ē gen⁹ hūanū. qd̄ d̄r puer propt̄ paruitatē sensus. bacul⁹ de q̄ ibi d̄r ē lex q̄ pcutit dicēs. oculū p oculo. ꝛc. q̄ nemi nē ad pfectionē ducit. heliseus vero. i. xp̄s i clinauit se sup hūc puer. i. exinaniens se fa ctus ē ei sil̄is ⁊ resuscitat⁹ ē Sed oportet vt septē oscitationes emittat. Prima est fidei q̄ sine fide nō ē introitus. Primo enī veri tati debet quis credere ⁊ omnia possibilia sunt credenti. Domine inquit leprosus si vis potes me mundare. ⁊ dixit volo. mūda re. Secūda oscitatio ē timor. Tertia est do lor de peccatis. q̄ misericordia non fit sine iusticia. Quarta propositū cōfitēdi. Quī ta ē propositū satisfaciendi. Sexta ppositū de cetero nō peccādi. q̄ scz nō offendat deū creatorē suū. Et oīa ista debēt fieri in spevi te eterne glorie. Vñ spes ē septima oscitatō Respōsoriū ē Respice in testamētū tuum Et post. Exurge id ē fac nos exurgere et est quinti toni propt̄ quinqz sensuū reparatio nē siue innouationē. Euāgeliū v̄o Ibat ie sus. ꝛc Luc̄. vij. c. ē de resuscitatione filij vi due cui dominus dixit. Adolescens tibi di co surge. In quibusdā aūt ecclesijs d̄r illd̄ euangeliū. Sicut pater suscitat mortuos ⁊ viuificat. ꝛc Sequit̄ offertoriū. Dñe ad ad iuuandū. ꝛc. septimi toni propter septē osci tatiōes in grārū actiones. Post cōmunio vero ē de eterna beatitudine scz dñe memo rabor iusticie tue. cui competit dare eternā beatitudinē q̄ erit octaua resurrectiōis.

De sexta feria

Sexta feria prorsus idē dicit qd̄ q̄nta. ⁊ ē introitus Meditabor ꝛc Versus. Celi enarrant id ē sancti ⁊ ē primi toni. q̄ in solo deo po nit spem. In epl̄a Egrotauit ꝛc. iij. reg̃. xvij c. ponit̄ resuscitatio filij vidue ab helia Re spōsoriū ē Bonū ē sperare in dño. supple q̄ resuscitat. ⁊ ē quinti toni. ea ratione q̄ i pre cedēti feria dicta ē. Sequit̄ euāgeliū. Erat quidā Joh. xi. c. de resuscitatione lazari q̄ hac die resuscitat⁹ ē. Et offertoriū i gratiarū exhibitionē. populuz humilez saluū facias dñe ꝛc primi toni. eadē rōe q̄ scz i solo deo sperandū ē In post cōmunione vero ha betur q̄ ad p̄ces earū scz marie ⁊ marthe su scitat⁹ fuit lazar⁹. videns dñs flentes soro res lazari ꝛc Joh. xi. ca. p qd̄ significatur q̄ ad p̄ces scōrū suscitat de⁹ mortuos spūalit̄ dans eis p̄mā grāz. ⁊ iō ē primi toni propt̄ primā resurrectionem scz a ie. Et attende q̄ sp hac die q̄ ē. xv. a passione dñi legit̄ predi ctū euāgeliū. q̄ cōstat hac die lazarū suscita tū eē. De quo euāgelio sumit̄ rñsoriū. Oc currerunt iudei. ꝛc qd̄ hodie in quibusdaz ecclesijs cātat̄. cui euāgelio cōgrue p̄mittit̄ dicta lectio de filio sareptane mortuo quez suscitauit helias. ponēs eū sup lectū ⁊ expā dens se trib⁹ vicib⁹ sup eū. Nempe hec mu lier ē eccl̄ia q̄ fide suscipit xp̄m in hospicio cordis. fili⁹ ei⁹ ē quilibet fidelis qui morit̄. cū morte dignū peccatū cōmittit. Lect⁹ he lie catholicā designat eccl̄iam in qua sole anime reuiuiscūt. dū p fidē trinitatis a mor te resurgunt. Cetera laudes cōfessiones et consolationes sunt cuiuslibet hoīs a pecca tis resuscitati.

De sabbato

Sabbatum uero de largitate saluatoris ē. Vñ i troitus ē. Sitientes venite ad aq̄s doctrīe scz ⁊ baptismi. Sequit̄ Et bibite cum leti cia. Hec ad sabbatum mentis pertinēt. Et ostenditur largitas dei qui paratus est lar ge dare cuilibet ⁊ benignitas eius. Vñ di cit. Venite bibite aquas scz que mūdificāt ⁊ sanctificant gratis. Sequitur versus. At tendite popule meus in quo oñditur q̄ eti am hoc de aquis doctrine intelligit̄. secūdi toni est propter mundationē anime et cor poris ⁊ sumitur de esa. Epl̄a ē in tempore placito exaudiui te. esa. xlix. c. Et post. Nun quid pōt mulier obliuisci infantē suū. ecce ostendit̄ largitas vel charitas dei erga nos Postea sequitur rñsoriū. Tibi derelictus est pauper. in gratiarū actiones. quarti toni propter quattuor virtutes p quas sanctifi cat. In euāgelio v̄o qd̄ ē Joh. viij. c. de ea dez largitate agit̄. Ego inquit sū lux mūdi.

Nō dicit huiꝰ hoīs vel illiꝰ. sic flos campi. Qui sequit̄ me nō ambulat ī tenebris. ostē dit ergo q̄ patus ē illuminare oēz hoīem q̄ sequit̄ ipm. Ceterꝫ q̄ videt currit q̄ currit p̄uenit exceptis supbis. Vñ sequit̄ Tu de te ipo testimoniū phibes. testimoniū tuū nō ē verꝫ. Rñdit eis scz iudeis iesus. Nōne scriptū ē in lege vestra q̄ duoꝝ hominum testimoniū verꝫ ē. Videbāt enī miracula. et ita pater erat testis eiꝰ. Et reliq̄t eos dñs quasi supbos disputatores. nō curātes illuminari. Soli enī hūiles illuminā̄t. vñ sequit̄ offertoriū. Factus ē dñs. primi toni. qꝛ solꝰ deus pōt illuminare. Quia igitur in h̄ sabbato oñdit eccl̄ia largitatē dñi dātis grām in baptismo ⁊ in doctrina in q̄bus ex largitate dei abundant dat̄ grā. ideo fiunt ordines in illo die. ⁊ etiā qꝛ īminet tps passionis domini in qua artius se tenet eccl̄ia ad significandū q̄ ordinati artiꝰ se tenere debēt vt q̄ prius ebrij erāt. āmodo sobrij sint. ⁊ iterū debēt se īmolare deo hostiā scām. deo placētē Hoc etiā sabbato fit scrutiniū baptizandorū. qꝛ cathecumini ad requiē eternaz quo p sabbatū intelligitur veniunt p baptismum Unde in quibusdā ecclesijs hodie due lectiones leguntur in missa ex eadem cā qua et in quarta feria precedenti.

De dominica quinta in passione domini

Sequitur dominica de passione domini scz de cruce. Incipit aūt huiꝰ celebritas passiōis a fine sabbati id est a vespera lucē huiꝰ dominice precedēte. quia lazaro in precedenti sexta feria suscitato. quidā de bethania abierunt ad phariseos narrantes eis miraculum. et cum in illa sexta feria fuerit neomenia. id ē prima dies mensis ad sanctificationem. multi iudei pontifices ⁊ pharisei cōuenerāt ibi. qui audiētes signū. mox vt ait iohes. hoc ē in sabbato collegerunt consilium aduersus iesum. et ex illa die cogitauerunt vt interficerent eū. Ac deinceps iesus non palā ambulabat apud eos. qꝛ nōdum venerat hora eius. Ideoqꝫ in vespera sabbati quasi pꝰ horā eiusdē cōsilij publicum luctū incipit eccl̄ia suo cōpatiens domino vt capiti membra. ⁊ extunc lugendo recitat vexillum regis mysterium crucis. acetum fel. arundinē. clauos. ⁊ lanceam pforati corporis. diē passionis. rōnem patientis. illusiones inimicorū ⁊ insidias eoꝝ Hec ⁊ his similia in vesperis ⁊ nocturnis plāgit officijs que de autenticis veteris ⁊ noui testamentoruz sunt cōgesta scripturis. Preterea post precedentiū. vij. dominicarum ordinatissimā dispositionē quibꝰ vt p̄missuz est septē mundi etates figurantur. que omnes sunt domini passione redempte. merito ipsius dominice passionis celebratio inchoatur ⁊ quasi longa funeris pompa premissa. demū sequit̄ ipsa salutis nostre victima ingerens oculis ea que p nobis ptulit vulnera ⁊ mortis insignia. Rursus ido eccl̄ia cantat. Vexilla regis. ꝛc. vt si forte aliqui sint lapsi veniant ad vexillum q̄d oēs amaritudines facit eē dulces. q̄d significatū ē plignū proiectū ī aquas marath. Semper eniz ⁊ maxime isto tpe debemꝰ habere in memoria dominicā passionē. Unde in canticis. Fasciculus mirre dilectus meus mihi. inter vbera mea ꝯmorabitur. Quia memoria passionis dominice secū nō patitur amaritudinē peccati. Ideo aūt specialit̄ duabus septimanis ante pasca passio dñi recolit̄. Primo qꝛ ipse a duobus et pro duobus populis passus est Secundo quia duo testamēta p duas hebdomadas exprimimꝰ. vetꝰ q̄d predixit dñm passuruz ⁊ nouū q̄d ostendit ipsuz passum. Tertio quia in duobus huiꝰ seculi tēporibꝰ scz ante legē ⁊ sub lege eadē passio vaticinata est Quarto vt he due septimane reducant nobis ad memoriā murmurationē eoꝝ q̄ añ legem ⁊ sub lege in inferno fuerunt vsqꝫ ad tempus gratie. quod ī tertia hebdomada scz pascali significat̄. Ab hac nāqꝫ die qua gloria patri dimittitur. due sunt hebdomade vsqꝫ ad pasca. tunc vero tertia est in qua restauratur oīs dimissa glificatio. In tertio enim tpe quod fuit sub gratia oīa bene-

ficia que patres nostri expectauerunt in ec
clesia redduntur. Ideo autez glia patri di
mittitur. quia ille versus ad laudē pertinet
trinitatis. que fuit in passiōe dñi. quā eccle
sia ab hac die representat dehonestata. Cō
stat enim ꝙ christus qui est tertia in trinita
te persona fuit dehonestatus. Sed ī resur
rectione gloria patri resumitur quia per re
surrectionē fuit gloria immortalitatis glo
rificatus. Sed certe hec detestatio fuit spe
cialiter in crucifixione. Unde potest dici ꝙ
gloria patri ꝓnunc tacetur propter humili
tatem per quā ad christi passionē perueni
endum est. et quia dominus se abscondit.
Et est aduertenduz ꝙ tacetur in introitib⁹
⁊ responsorijs. quia illa sunt de passione. ⁊
in venite exultemus. ī psalmis vero ⁊ hym
nis non. quia psalmus significat operatio
nem. Ipsuz enim non persequebātur nisi
linguis tractando de nece ipius. nec ipe bo
num desijt operari. Non ergo tacetur ī to
tum quia remissior debet esse luctus. eo ꝙ
non statim post habitum consilium de ne
ce eius traditus est agnus in manibus di
lanionum. Sed in introitu ante pasca om
nino tacetur. quoniam tunc maxime san
cta trinitas dehonestata est. licet eniz ante
dies illos de nece domini ageret. tūc tñ va
pulat spuit. alapat. ⁊ crucifigit. vñ Esa. Et
vidimus eum non habentē spēm neqz de
corem. Uel quia tūc sepulturā dñi celebra
mus que maxīa fuit eius hūiliatio. Ab
hac etiā dominica ī q̄busdā ecclesijs tacet
ad primā. christe fili dei. tuz qꝛ ex nunc eccle
sia eius mortē ⁊ passionem repñtat. tum qꝛ
ꝑm iudeoꝝ reputationem nō poterat alijs
misereri qui seipsum saluū facere nō pote
rat. De hoc etiā dictū est in q̄nta parte sub
titulo de prima. Nō fiūt etiaz ī horis ca
nonicis speciales cōmemorationes de san
ctis neqz de pace. ab hac dñica vsqz ad sab
batum post pentecostes. q̄zuis post laudes
dicat. Preciosa in cōspectu dñi. ꝛc. ⁊ ad pri
mam oratio. dñe deus omnipotēs. ꝛc. ⁊ ī q̄
bus cōmemoratio generalis fit de sanctis.
Circa qd sciendū ē ꝙ cōmemoratio scōꝝ
duplici ex causa fieri consueuit. Primo ad
recolendū eoꝝ sanctitatis meritū in nostꝝ
exemplū. Secundo ad impetrandū nobis
eoꝝ patrociniū salutare. Que duo excellē
tissime ī christo nostro capite precipue pas
sionis ⁊ resurrectiōis tēpore nobis attēdē
da monstrant. quia passionis sue tēpore p̄
buit eximiū humilitatis ⁊ sanctitatis exem
plum. post resurrectionē vero suā apd̄ pa
trem sicut testatur iohānes noster aduoca
tus seu patronus factus est singularis. Ut
igitur nostra intentio precipue hoc tempe
feratur in sue sanctitatis exemplū. ⁊ in illo
spes nostra eleuetur solū ad vnicuz eius ⁊
singulare refugiū ⁊ patrociniū. idcirco cō
uenienter his temporibus alioꝝ scōꝝ speci
alia suffragia omittūtur. Hinc etiā est ꝙ q̄
dam ecclesie omittūt post primā dicere pre
ciosa in conspectu domini. ꝛc. incipiētes ibi
Deꝰ in adiutoriū meū. ꝛc. Et ī illa etiā ora
tione. Dñe sancte pater omnipotēs. ꝛc. per
dicit ad primā. p̄termittūtur verba illa que
ītercessionē beatissime v̄ginis marie ⁊ om
niū sanctoꝝ. Qui v̄o dicunt p̄ciosa. ꝛc. asse
rūt ꝙ illud nō est hora. nec ꝑs canonice ho
re. ꝓut dictū ē in quinta ꝑte sub ti. de prima
Eisdē etiā tꝑibus omittit cōmemoratio d̄
pace. qꝛ sicut ait apl̄s ad col̄. j. christꝰ pacifi
cauit ꝑ sanguinē crucis eiꝰ. siue que ī terris
siue que in celis sunt. ⁊ post resurrectionez
suam pacem discipulis suis nūciauit. ⁊ cū
eis ipe qui pax nostra est continue vsqz ad
ascensionem suā conuersari. ⁊ tunc eis pa
cem suam dare dicēs. pacez meā do vobis
⁊ in pentecosten cōsolatorē mittere digna
tus est. Incassuz ergo fieret cōmemoratio
de pace. Introitus aūt incipit ab orati
ne domini in passione. Iudica me deus ⁊
discerne causaz meā. ꝛc. in hoc enim instru
xit nos in orando. Sequitur. Emitte lucez
tuam. ꝛc. quia qui videt p̄mia fortis efficit
ī pugna. Et v̄itatē tuā. ꝛc. q̄ enī videt v̄a bo
na de facili ducitur in eterna tabernacula.
⁊ est quarti toni. propt formā crucis. vel ꝓ
pter quattuor que petunt scz iudiciū. discre
tio. liberatio. ⁊ fortitudo. Epistola vero scz
Christus existens pontifex futurorū bono
rum ꝑamplius ⁊ ꝑfectius. ꝛc. que ē Hebre.

ix.c.ostẽdit efficaciã passionis xp̃i.p passiõẽ enĩ eius ĩ eterna tabernacula dicimur. cuius memores eẽ debem⁹. Sz qz nõ omnes intrabũt nisi q̃ faciũt eius volũtatẽ. iõ seq̃t̃ responsoriũ. Eripe me ð inimicis meis ðce me. ꝛc Aliter enĩ nõ intrat̃ in sancta sanctoꝝ. ꝛ est tertij toni propter liberationez a triplici inimico p virtutẽ trinitatis. ¶Dostea sequit̃ tractus in quo ꝙquerit̃ dñs de inimicis suis dicẽs. Sepe expugnauerũt me a iuuẽtute mea. ĩ abel ꝛ in alijs. et verissime dicit̃ tractus. qz huiusmodi cogũt nos ducere vitã miserã scz allophili ꝛ philistei. ꝛ ẽ octaui toni ad significadũ q̃ hmõi tribulatões veniũt sup nos vt simꝰ mẽores alteri⁹ vite que erit in octaua etate. qz ad dominũ cũ tribularer clamaui. ꝛc. Et Iob. Operuit cõfusio faciẽ eius. ¶Dostea sequit̃ euãgeliũ Quis ex vobis. ꝛc. Joh. viij.c. in q̃ habet̃ contumelia iudeoꝝ dicentiuz domino. demoniũ habes. ꝛ dñs abscondit se vt expectaret tps ĩmolationis agni. ꝛ.x. luna ostendit se sicut decebat de agno fieri vt habetur in exo. xxvij.c. Ecclesia vero oñdit se eẽ contrariã eis in offertorio. q. d. Ipsi dicunt demoniũ habes. sed ego cõfitebor tibi dñe. et ẽ ꝑmi toni qz sola deo ꝓfitendũ ẽ ¶Dostcommunio autez ẽ. hoc ẽ corpus ꝛc. Luc. xxij. et Matth. xxvi. ꝛ Mar. xiiij. ꝛ j. Coꝝ. xi.c. Et incipit eã sacerdos ad ostendenduz q̃ magnus sacerdos sacrificiũ vet⁹ mutauit in nouũ sacrificiũ. ꝛ ẽ octaui toni. qz illud sacrificiũ est verum quod perficietur in paradiso quando resurgemus. ꝛ illo apostoli vere implebitur omnia vestra sunt.

Be secunda feria

Ecunda feria est de crucifixione nostra ꝛ marie de ieunio qz debem⁹ crucifigere membra nostra cũ vicijs ꝛ ꝙcupiscẽtijs sicut precedẽs dñica ẽ de cruce. Sz qz nõ pot̃ hõ ieunare nisi liberet̃ ab inimicis visibilib⁹ ꝛ inuisibilibus diabolo scz ꝛ mundo ꝛ malis hominib⁹. iõ eccl̃ia petit ĩ introitu liberari ab inimicis ꝛ ẽ tertij toni ꝓpt̃ liberationez a triplici inimico. Epla vo ẽ. Factũ ẽ verbũ Joñ. iij.c. in qua inuitamur ad ieiuniuz p̃ exẽplũ ninuitaꝝ. q̃ soluis ione ꝛ vnica ꝑcatiõe ieiunũ indixerũt etiã iumẽtis vt liberarẽt a tpali subuersione quãto magis debem⁹ nos pñiaz suscipe ad vocẽ veri ionę. s. xp̃i ꝛ ap̃loꝝ vt a subuersione eternali liberemur. In rñsorio petit silr liberari ab ĩimicis. Deꝰ ĩ noĩe tuo saluũ me fac. ꝛ ẽ tertij toni. propt̃ vtutẽ trinitatis ꝛ liberationẽ a triplici ũmico. ¶Dostmodũ sequit̃ euãgeliũ. Diserũt ꝓncipes Joh. vij.c. in q̃ dicit dñs scribis ꝛ phariseis. Quid vultis me ĩterficere. ꝛ loquit̃ de resurrectiõe sua ꝛ ascẽsione ꝛ spũssancti missione. propt̃ ꝙ vt illi q̃ sunt ĩ crucẽ q̃ sustinẽt multa a malis sicut ipe dñs. sp habeãt respectũ ad fructũ charitatis. Ũñ ascendã in palmã ꝛ apprehendã fructuz ei⁹. In offertorio. Bñe ꝙuertere ꝛ eripe aiaz meã ꝛc. petit liberari ab ũmicis in aĩa. ꝛ ẽ sexti toni. qz liberatio aĩe ꝑfecta liberatio ẽ. Senari⁹ enĩ numer⁹ ꝑfectus est In postcõmunione. Bñs virtutũ ipse est rex glorie. attribuit deo liberationẽ suaz. ꝛc ꝛ est tertij toni qz ille ẽ deus trinitas qui liberat. Dicit̃ aũt ad horas capl̃m illud. Attẽde dñe. ¶Diere. xviij. ꝛ illud dñe ões qui te derelinquũt. ibidẽ. xvij.c. ꝛ illud ꝓfundant̃ q̃ me. qõ ẽ ibidẽ ꝛ illud. Tu aũt dñe. ibidẽ. xx.c. ꝛ illud. dñs deꝰ aperuit Esa. l.ca.

Be tertia feria

Ertia uero feria ad patiẽtiã inuitat. Ũñ introitus ẽ. Expectabo dñm. ꝛc. Uersus. Bonus illuminatio mea Deus enim dat patientiã. ꝛ q̃ illuminat⁹ est patientiam habet ꝛ est septimi toni. qz patientia ꝙpit̃ respectu q̃dis eterni. ¶Dostea sequit̃ epla. Congregati sũt. Bañ. vlt̃. in qua oñdit̃ effectus patiẽtie qz ibi habetur quõ babylonij miserũt danielẽ ĩ lacũ leonũ nec tetigerũt eum. ꝛ missus ẽ ei cib⁹ a dño ꝑ habacuc. ꝛ sig̃ficat q̃ ꝑ patiẽtiaz liberat nos dñs a spũalibus babylonijs ꝛ q̃ꝙz etiam liberat corꝑaliter ꝛ dat vitã eternã. iurta illud apoc. Qui vicerit dabo ei manna absconditũ. In rsorio. dilucide causam meã. ꝛc. petit liberari

se succūbat. Beinde sequit. Emitte lucem tuā ⁊ veritatē tuā. Ecce sp petit lucē quā q̄ videt patientiā hz. ⁊ sic liberat̄ ⁊ ē q̄nti toni q̄ petit liberari a tēptatione q̄nqz sensuum vel ab inimicis q̄ nocuerūt per quinqz sensus. Intrat enī mors p fenestras corporis In euāgelio vo. Ambulabat ihesus ī galilea. ⁊c. ondit discretio bonoz ⁊ maloz. tps maloz modo ē. tps vo bonoz erit ī futuro Ūñ dz dicere patiēs sicut dixit dñs. tempꝰ meū nōdū ē. ⁊ dz sperare ī dño. Ūñ sequit offertoriū. Sperēt in te q̄ te nouerūt. ⁊c. Et q̄ sp sustinet malos. ideo in postcōmunione. Redume mē dñe. ⁊c. petit liberari. q̄ est septimi toni propter requiē que speratur.

Be quarta feria

Quarta feria ostendit q̄ a solo deo est liberatio. q̄ fide lis ē deꝰ q̄ nō pmittit nos tēptari supra illō q̄ possumꝰ sustinere. Ūñ introitus ē. Liberatorꝰ meꝰ Et versus. Diligā te domine fortitudo mea. ⁊c. Ecce ponit deū fortitudinē suā. ⁊ est tertij toni propt̄ donū trinitatis ⁊ propter triplicē inimicū. In epla vo loquit̄ tr. c. eꝫ inverant̄ pcepta. vbi ondit iudeos nō obseruare illa. in hoc q̄ p sequebant̄ innocētē ⁊ oēs eā q̄ plequunt̄ bonos nō sunt timēdi. q̄ sunt inimici dñi. vñ ibi habet. Nō iuste iudicabis. Et iō ī respōsorio. Exaltabo te. ⁊c. petit liberari. q̄ ē septimi toni. propt̄ septiformē grām. In euāgelio vo. Facta sūt iobis. r. c. ondit q̄ fecerūt dñs in encenijs q̄ iudei tulerūt lapides vt iacerēt in eum. Et dñs dixit Multa bona opa feci vobis. propt̄ q̄ vultis me lapidare. Encenīū festū erat dedicatiōis templi Ez ē de repatiōe ipius a machabeis. Sequit. Et hiems erat. Hoc erit in die iudicij q̄n repabit vez tēplū quātum ad bonos ⁊ hiems maloz erit. boni vero cognoscēt dominū sicut in euāgelio dr. vos autē cognoscetis me q̄ pater in me ē ⁊ ego in patre. Et tunc plene liberabit ecclia sicut petit ī offertorio. Exipe me. ⁊c. q̄ ē septimi toni. q̄ tūc erit vera quies vel propt̄ gratiam septiformē. q̄ vo beatꝰ erit q̄ erit in illa ete. q̄ nō erit sine innocētia. iō ē postcōmunio. Lauabo inē innocētes ⁊c. ⁊ Introibo ad altare dei ide ad altare q̄ete mētis ⁊ ad altare supnū. q̄ ē octaui toni. q̄ Beritī octaua etate sic dictū ē. Quarta ergo feria ē de encenijs. i. de dedicatione q̄ plene fiet in futuro quando ecclia pfecte dedicabitur deo.

Be quinta feria

In quinta feria immolat ecclia hostias spūales p quas possit cōsequi illud gaudiū. Ez q̄ non ipetratur misericordia nisi confitēdo iusticiam. ideo dicit in introitu confitendo iusticiam dei erga nos. Omnia que fecisti nobis dñe in vero iudicio fecisti. Dañ. iij. c Si immisisti tribulatiōes benefactum est quia peccauimꝰ tibi. Et postea petit misericordiaz. Da inquit gloriam nomini tuo ac nobiscuz sm multitudinē misericordie tue. Versus est Magnus dñs ⁊ laudabilis nimis. ⁊ ē tertij toni. q̄ qui cōfitetur debet cōfiteri tripler peccatū suū. In alijs tamē ecclesijs ē versus. Beati imaculati. ideo habet in epistola que sumpta ē de Daniel. iij. c. Dixit daniel dñe deus ne despicias ⁊c. q̄ peccauimꝰ. ⁊c. ⁊ nō est nobis sacrificium. ⁊c. Ita enī dicebāt filij isrl quādo erāt in babylone. sic ⁊ nos possumus dicere q̄n sumus in peccato. nō est sacrificiū. Sed in spū hūilitatis ⁊ in aīo cōtrito suscipiamur dñe a te. In respōsorio. Tollite hostias. ⁊c. monet nos offerre hostias spūales. Versus ē. Reuelabit deꝰ cōdensa. Aliter enim nō pōt offerre spū aliter nisi deus remoueat tenebras a corde. et est quinti toni. q̄ talē oportet in quiqz sensibus mactari. Ūñ sequitur euāgeliū Luce. vij. Rogabat hiesum. ⁊c in quo habet quō Maria magdalena ipetrauit veniā lachrymis. q̄ quot habuit in se oblectamēta. tot mactando sē hostias spūales obtulit deo ī corpore suo In offertorio sup flumia. ⁊c ondit quō flendū sit et quomodo oportet lugere. duo enī sūt que hoc faciunt scz memoria peccati preteriti ⁊ recordatio celestis birlm. quoniaz q̄n homo suas miserias mīdicie cōparatas

gelor. flet sup flumina babylonis ⁊ ē pma toni. qr ℞ dr eē pmū ut memoria scz finis pter quē sum⁹. In postcōione orat vt dns sit memor pmissionū. Mdemēto verbi tui seruo tuo. in q̄ mihi spē dedisti. ⁊ est octaui toni. quia in octaua etate fiet illa dedicatio In quibusdā tn̄ ecclesijs legit euangeliū vbi dr q cū quidā vellent apprehendere ie/ sum. ⁊ tn̄ nemo misisset manū in eū dixerūt pōtifices ad ministros. quare nō adduxi/ stis eū. Rndерūt ministri. Mūq̄z sic locu/ tus ē hō sicut hic loquit. Hac etiā die cōue nient legit illud euāgelū vbi dr. q reuersi sunt vnusquisq; i domū suā. Et in offerto/ rio dicit. In salicib⁹ in medio ei⁹ suspendi mus organa nra. Quia post hāc diē nullū euāgelū legit in q̄ dns iudeis publice pdi/ casse narret. Ecce ergo illud diuinitatis or ganū in illis salicib⁹. i. fluctuosis hominī/ bus babylonis suspensum est.

De sexta feria

Exta feria est de passione. ⁊ orat rps dans nob in introitu formā orandi. Mdiserere. ꝛc. ⁊ ē quinti toni. q nō pōt fieri liberatio sine q̄n q; sensu cohibitōe. In epla. Rñe oēs. ꝛc. Hiere. xvij. c. petit suā liberationē ⁊ inimi/ cor cōfusionē. In rnsorio vo cōqueritur filī de inimicis ⁊ maxime de hypocritis. paci/ fice loquebant. ꝛc. scz cū dicebāt Mdagister sum⁹ q verax es ⁊ tn̄ dol⁹ erat i corde. vñ vide dñe. ꝛc. In euāgelio. Collegerūt pōti/ fices ⁊ pharisei. ꝛc. Job. xi. c. filī dolus exp/ mē ⁊ dr ibi. Veniēt romani ⁊ tollēt locum nostr ⁊ gētē. q ia ablatū erat sceptr dīuda ⁊ dux de femore ei⁹. ⁊ pilatū pfidē romane ptātis habebāt. Qr vo vbiē dolus ⁊ crude litas. ibi maxime indiget hō sapiētia vt sa/ pienter respōdeat. iō in offertorio petit intel lectū vt possit rndere sine pctō. Bndict⁹ es dñe doce me iustificatiōes tuas ⁊ rndebo. ꝛc. sicut dicit dauid. iij. reg. dimitte eū vt ma/ledicat mihi sicut pcepit dns. Tales eni sūt verga dñi. Mñ Aug⁹. Mñ supbiūt impij. qr eos facit pat me⁹ vga sua. Et i. pueribus Fili mi studе sapiam vt possis respōdere sermoni. Et est septimi toni. propt spūssanc eu grāz septiformē. Ipost cōmunio quoq; Ne tradideris me. ꝛc. eadem rōne est septi mi toni in qua petit liberari.

De sabbato

Equitur sabbā tū qō dr sabbatū vacās. sicut et secūda dñica q̄dragesime. In ℞ eni sabba to intēdere ꝓsueuit dns papa pauperib⁹ xpi dāndo elemosynā ⁊ mādatū celebrādo. tuz qr cena dñi propt officij magnitudinē ℞ fa cere nō poterit. tū qr sic dicit Job. Ante fer dies pasce venit iesus in bethaniā ⁊ faciū ē ꝓuiuiū. homo marie ⁊ marthe vbi fuit la zarus quē dns suscitauit ⁊ tunc maria vn guento nardi pistici vnxit pedes iesu. Apo stolic⁹ ergo i memoriā ei⁹ qō illa deuotissi me egit. facit mēbris xpi qō ipa capiti fecit. vt pedes iesu vnguēdo. i. dñi vestigia sectā do ⁊ capill' tergēdo. i. supflua pauperib⁹ ero gādo ipleat dom⁹ odore vnguēti. i. mūd⁹ ipleat bōa fama. Qr ergo hac die circa pe missa charitatis opa exercēda occupat⁹ est iō vacat ℞ sabbatū a pro officio. ⁊ mutuo accipit a q̄nta feria a⁹cedēti. vti q̄libusdā ecclijs a sabbato a⁹cedēti scz Sitientes ve nite ad aq̄s. Legit epla de hiere. xviij. c. Di/ xerūt ipij. ꝛc. i q̄ sūt male cogitatiōes q̄ pcel serūt passionē. Venite cogitem⁹ ꝓ iustum cogitatiōes. ⁊ posteq. Ipercutiam⁹ eū in lin gua. Tales at nō hnt sabbatū qr nō ēparti pijs dicit dns. In euāgelio vo subleuatis. ꝛc. Job. xvij. c. rogat p se ⁊ p discipulis oī bus fidelib⁹ vt habeāt sabbatū. qō erit per vnitatē ⁊ charitatē in futuro. q̄n vnum eri mus sicut pat ⁊ filius sūt vnuz. i. in maiori aproximatione q̄ possit eē illi vnitati q̄ pa ter ⁊ filij vnū sunt In alijs vo ecclijs legit euangelū. Cogitauerūt aūt. Job. xij. c. in q̄ busdā etiā ecclesijs legit euāgelū de pdito ne iude. Amē amē dico vobis. nisi mādu caueritis. ꝛc. cui recte premittit lectio hiere. vbi dicit. Venite cogitem⁹ cōtra iustū. co gitationes. Ihoc sabbatū ꝓuilegiatū est. q; vt pmissum est dns papa tūc elemosynas dat ⁊ mādatū facit. ⁊ qr hac die vt q̄daz di

cunt xp̄s discubuit ī domo simonis lepro-
si. ⁊ martha ministrabat ei. ⁊ maria lachry-
mis suis pedes eius lauit. ⁊ proprijs capil-
lis tersit.

De dominica sexta ī ramispalmaꝝ

IN dominica in
ramispalmaꝝ ⁊ in passiōe dñi
legit̄ hieremias duplici ratiōe.
Prima q̄ ip̄e manifesti⁹ de passiōe dñi ꝓ-
phetizauit q̄z ali⁹. Scd̄a q̄ ꝑ ei⁹ passionez
p̄figurata ē passio dñi. q̄ deplorādo capti-
uitatē iudeoꝝ ꝑ babylonios factā p̄figura-
uit ⁊ romanā quā incurrerūt propt̄ christi
passionē. In nocturnali aūt officio d̄r iui-
tatoriū. Ipsi v̄o nō cognouerūt vias me-
as. qd̄ d̄r inuitatoriū ꝑ ꝯriū. q̄ inuitat nos
ad cognoscēdū vias dñi ꝑ ꝯriū actū iudeo-
rū q̄ nō cognoscētes vias dñi non introie-
rūt in requiē ip̄ius. In p̄mo vero rn̄sorio
oñdit̄ securitas patiētiuz tribulatiōes ⁊ cā-
quare nō ē timēda tribulatio. q̄ de⁹ est ad-
iutor in die q̄ inuocaui te. ꝛc. Versus ē. In
die tribulatiōis mee. ꝛc. q̄ si de⁹ adiuuat n̄
ē timēdū. Vñ iob. Pone me iuxta te. ⁊ cu-
ius vis man⁹ pugnet ꝯ me. Et ē primi toni
q̄ a solo deo sperāda ē liberatio ⁊ auxiliuz
Sequit̄ rn̄soriū. Ingrediente dño. secundi
toni. q̄ laudabāt pueri dñm. s. utranqz na-
turā in xp̄o. deitatē cū dicebāt osanna. i. sal-
ua obsecro. hūanitatē cū dicebant. Fili da-
uid. Vel deū corde ⁊ ore pueri laudabāt si-
cut iudei corde ⁊ ore ꝯuiciabāt. Circa diur-
nū v̄o officiū dicēdū ē q̄ p⁹ sabbatū ī quo
oñdit̄ deuotio marie sequit̄ dñica ī q̄ ostē-
dit̄ deuotio pueroꝝ. Ungim⁹ enī dñm cū
maria ⁊ cū pueris veneramur. Et iō facit
eccl̄ia hac die ꝓcessionē corꝑalit̄ ⁊ sp̄ualit̄
Exierūt enī pueri extra castra obuiā dño
venienti de bethania ī hierl̄m ⁊ nos sil̄r de-
bemus extra castra. i. extra delicias carnis
exire obuiā ei sicut dicit apl̄s. Exeamus ex-
tra castra ī properiū ei⁹ portātes. Et sic̄ illi
sic ⁊ nos ī ꝓcessiōe nr̄ā cātam⁹ Osāna. vñ
ī egressu de eccl̄ia cātat̄ antiphona. Pueri
hebreoꝝ. ⁊ nos debem⁹ eē pueri. i. īnocētes
⁊ debem⁹ eē pueri hebreoꝝ. i. trāsiliētiū oīa
terrena siue pctā. Postmodū facit ecclesia
stationē ī aliq̄ loco ꝯpetēti. vt ibi cū deuoti-
one ⁊ leticia suscipiat̄ v̄bū dei. sic̄ xp̄s q̄ est
v̄bū pr̄is suscept⁹ ē cū letitia a pueris ī hie-
rusalē. In scripturis enī siue sermonib⁹ ē
xp̄s. vñ ip̄e ī euāgelio Scrutamini scriptu-
ras. ille enī loquūt̄ de me. Et ip̄e ē dulcedo
scripturaꝝ. Legit̄ aūt euāgeliū de matheo
xxj. c. Cū appropinq̄sset iesus hierl̄m. ꝛc. mi-
sit duos de discipulis suis dicēs illis. Ite ī
castellū qd̄ ꝯ vos ē. Vñ alibi legit̄. Misit
discipulos suos. lxxij. bīos ⁊ bīos. i. hn̄tes
geminā charitatē dei ⁊ ꝓximi. Misit īquā
querere asinā ⁊ pullū. i. iudaicū populum
⁊ gētilē. vt eos duceret ī celestē hierl̄m. Et le-
git̄ ideo hac die. quia ibi de fructu passio-
nis habet̄. Postea cātatur. Occurrūt tur-
be cum floribus ⁊ palmis. ⁊ nos similit̄ de-
bemus ei occurrere cū floribus virtutuz ⁊
palmis victoriaꝝ. palma enī victoriā signi-
ficat. Vñ Just⁹ vt palma florebit. Et s̄m
Gregoriū ex qualitate palmaꝝ designat̄ ꝓ-
ficiēs vita iustoꝝ. Et ē octaui toni. propt̄ vi-
ctoriā christi in capite ⁊ in mēbris. ꝑ quam
ꝑuenit̄ ad octauam resurrectionis. Bein-
de redeunte ꝓcessione cantat̄ canticū pue-
roꝝ. s. Gl̄ia laus. ꝑ aliquos eccl̄iam ingre-
dientes. p̄sertim ꝑ pueros. q̄ ingrediēte do-
mino in sanctā ciuitatē hebreoruz pueri. ꝛc.
Innocētes enī laudāt eū. Et nota q̄ theo-
dolphus aurelian̄. ep̄s apud ludouicū im-
ꝑatorē karoli magni filiū falso a q̄busdaz
suis emulis accusat⁹ ab eodē ē andegauis
carcerali custodie mancipat⁹. Cūqz ī hac
dominica iuxta domū in qua custodiebat̄
ꝓcessio trāsiret. ille fenestra apta. factoqz si-
lentio hos pulcerrimos versus a se editos
scz gloria laus ⁊ honor. ꝛc. p̄nte imperatore
cantauit. Cui intantū placuerunt q̄ mox il-
lum a vinculis absoluit. ⁊ episcopatum si-
bi restituit atqz eos hac die in fine processi-
onis cātari instituit ī ingressu ecclesie. P⁹
canticum pueroꝝ cantatur responsoriuz
Ingrediente domino. quod est p̄mi toni.
propter p̄maz etatē ⁊ quia soli deo cantan-
dum est. Rursus cantus pueroruz q̄ fit ia-
nuis clausis. sig̃ficat illud quod cant⁹ ⁊ oc

cursus illoꝝ pueroꝝ sīficabat. ISdrefigurabat enī occursū ⁊ lenitā angelorꝝ recipiē tū xpm in celū p̄ resurrectionē. qō sibi ⁊ sequētibꝫ se p̄ suā sanctissimā passionez meruit aperi. cuiꝫ quidē clausio angelos non extra miserat. sed aditū hoibꝫ nō prebebat. Et iō pueri q̄ sua puritate angelos significāt intra ianuas clausas q̄si dño venienti occurrētes ad aperiēdū celū vt eoꝝ reparetur ruina versis vultibꝫ cū leticia ⁊ clamore pferūt himnū laudis. qui eis q̄ sūt extra cū gaudio rīndentibꝫ. ipos intrātes cū xpo i suū cōsortiū receperūt. Hinc ē q̄ i ingressu ecclie cātat̄ respōsoriū. Ingrediente. ⁊c. declarās hec q̄ dicta sūt figurari p̄ ea q̄ fiunt. Cū enī ibi fiat mētio de resurrectōe. naz ibi fit mētio de palmis q̄ victoriā xpi de morte ⁊ diabolo significāt. accipit ecclia factū illoꝝ puerorꝝ in signū p̄cedēs eiꝫ qō iā dictuz ē. ⁊ factū istoꝝ in recordationē illiꝫ. ¶ Sane ante crucē ⁊ in cruce rami virides infigūt ad notādū q̄ oēm virtutuz virorē a crucifixo habemꝫ. xps enī ramus viridis fuit habēs in se. ⁊ nos ab ipso oēm virorez vtutiz Vñ ipe dicit. Si in viridi ℔ faciūt i arido q̄d fiet. ¶ In summa ergo dū. pcessionem facimꝫ xpm venientē ad nos suscipimꝫ. cuz pueris obuiā imussi inocētiā seruamꝫ. oliuas gerimꝫ. si pacis ⁊ misericōie opibꝫ indulgemꝫ. palmas portamus si de vicijs ⁊ diabolo victoriā obtinemꝫ. virētes flores ⁊ frōdes gestamꝫ. si vtutibus eornamur. vestimenta sternimꝫ. carnē mortificātes ramos carpimꝫ. scoꝝ vestigia imitātes. Q̄z pcessio ciuitatē vel castꝝ egredit ouāter. ⁊. gaudent ad crucē ⁊ ad loca pmōtoria siue eminētia vadēs recolit pueros hebreoꝝ iuisse versus mōtē oliueti. innuēs etiā q̄ ablit nobis gloriari. nisi in cruce dñi nostri ihesu xpi Qui aūt pontifici extra vrbē iuxta crucē cū suis pstituto occurrūt. ⁊ cū ipo ciuitatē ingrediunt accuratiꝫ agūt. imitant enī ihlm isrl ⁊ pueros eoꝝ q̄ extra ciuitatem dño occurrerūt ⁊ cū eo illā ingressi sunt. ¶ Hec ergo magna pcessio repit ⁊ illā q̄ tali die facta ē a turbis ⁊ pueris iudeoꝝ cū veniret ihesus hierlm sup asinā sedēs. Significat etiā q̄ dñs ad nos veniet ⁊ ad eterna tabernacula nos ducet. Vel forte recolit pcessionez filioꝝ isrl q̄ hac die iordanē sicas pedibus trāsierūt. ⁊ cū triūpho terrā promissiōis intrauerūt. ¶ Hec ē hec pcessio inī aliaq̄ municales putāda. Hec enī ē pconiū passionis. alle vo sunt significatiue ⁊ rememoratiue dñice resurrectiōis vel ascensionis Vñ recti faciūt qui anteq̄z tertia dicatur illas p̄mittūt. hanc vero pcessionē p̄ terciam hui diei cū psalmis celebrāt. Be ℔ sub ascēsione dicet. ¶ Et q̄d ē huic pcessioni lectio Zach. ⁊ euāgeliū iohis recte p̄mittūt. quoniā ubi dñica pcessio prophetat. hic historice declarat. In tractu infantes ad preconia inuitant. passio vero in missa legit

¶ Benedicūt aūt ⁊ distribuunt rami per sacerdotē. licet xps eos nec bñdixisse nec distribuisse legat. tū q̄z xps nō honorauit eos sed fuit honoratꝫ ab eis ⁊ ex eis. tuz q̄z ipse ille iudeoꝝ fecit ℔ corporalit ⁊ tēporalit sed nos agimus ℔ sacramētalit ⁊ spūaliter ad effectū q̄ in eoꝝ bñdictiōe exprimit. Illi nanq̄z ferētes ramos triūphū xpi nōdū pleni sed tpe passiōis plendū p̄figurabāt. Vñ nō oportuit ramos distribui vel benedici a xpo. q̄z nōdū figura fuerat ipleta. ecclesia vero p talia repñtat triūphū xpi iā pletuz sm illud C. k. xj. Expolians principatꝫ ⁊ potestates transduxit confidenter palā triūphans sup illos in semetipo. Quia ergo nō soluz ipe triūphatorē. sed etiā p ipi grāz ⁊ sanctificationē triūphabūt oēs electi q̄uenienter ⁊ benedictio ramoꝝ ⁊ distributio per sacerdotē q̄ xpm repñtat debz expleri. Quare aūt nō fit festū de dicta asina. sicut fit de cruce. dicet in septima pte sub festo sancte crucis

¶ Idolū pcessionē sequit̄ statī missa de passione. q̄z debemꝫ gaudere de fructu passionis ⁊ ppatī. q̄z p nobis passus ē. Ibi enī ē nis ⁊ ppatī. q̄z p nobis passus ē. Ibi enī ē vñ letemur. s. de amore quē oīdit nobis in cruce ⁊ vñ tristemur sez de pctis nostris q̄ tot sunt q̄ propter ea oportuit filiū dei p̄tire. Venit aūt decima luna siue die p̄mi mensis id ē ante ser dies pasce ad ciuitatē in q̄ parare. vt eēt in domibus iudeoꝝ sicut p̄ceptū erat in Exod. xij. c. ⁊ in Deut. decima luna

ccipietis agnū. Jmmolabat aūt agnus xiij.luna.i.xuij.die p̄mi mēsis ad vesperaz. Et dīs ea dē hora agnū cū discipulis man ducās vbi legalis pasce decreta compleuit egressus ē cū eis statim ad locū oōnis. Et circūspectis oībus cū iā vespere eēnt eruit in bethaniā cū duodeci. Jlle pe mystice de cima luna venit. q̄ ꝓpls israelitic⁹ in plaga decima egressus ē de egypto. silr̄ per istum vez agnū ē data libera ptās ꝓpło israelitico idē videnti deū p fidē ereūdi ō pctō qđ nō fuit datū p moisen ꝛ virgā eius. i. p discipli nā ꝛ sacerdotum legale. Jn p̄ncipio ergo misse reducēs eccl̄ia ad memoriā dīncam passionē incipit ab oōne dicēs. Bñe ne lō ge facias. ꝛc. ē octaui toni. sig̃ficās q̄ p passi onē venīt ad resurrectionē. Sequitur epla Hoc sentite. ꝛc. ad phil. ij. c. i q̄ oñdit passio ꝛ passionis fruct⁹. Dicit ergo. Hoc sentite i vobis qđ in xp̄o ihesu. i. imitamini ipsū vt sicut habuit charitatem q̄ voluit pati. ita ꝛ vos habeatis charitatē q̄ patiamini omia tormēta tpalia. vt habeatis humilitatē que in xp̄o marie fuit. māsuetudinē ꝛ patientiā ꝛ intellectū realē vt sentiatis. cito enīz sentit dulcedo spūssancti in corde qñ ibi ē. Hiq̄ dē sint fruct⁹ passiōis. scz dulcedo in corde ꝛ glia. Quedā ēn ecclie legūt lectionē. Ele uerūt aūt filij israel in helim. Exo. xv. c. Thso aūt hoc fructu. fit hō patiēs q̄ generat pati entiā. Jsideratio fruct⁹. ꝛ iō sequit rñsoriuz qđ rñdet epla. in q̄ oñdit quō p passiōes ve nit ad glia. ꝛ dicunt ibi tria. quare ē tertij toni. Jdimū ē Tenuisti manū dexterā me am. i. firmasti mei bono. Secūdū ē. ꝛ ivo lūtate tua deduxisti me. talis facit quicq̄d deus vult. Tertiū est cū glia suscepisti me. Jdimū est causa crucis. Secōm ipsa crux. Tertiū fruct⁹ ipi⁹. Versus ē. Quā bonus israel deus. qñ scz deducit suos ad passionem. Ofn de beato stephano legit. Lapides to rentis illi dulces fuerūt. Jdostea sequitur tract⁹. Be⁹ de⁹ me⁹ respice i me. ꝛc. ꝛ ē secū di toni. q̄ ibi oñdit passio ꝛ fruct⁹ ipi⁹. vñ ꝛ titulus illi⁹ psalmi ē. p susceptione matu tina. Euāgelia de passione ē scz. Scitis q̄ post biduū. ꝛc. Mathē. xxvj. c. ꝛ etiā offerto rū scz Jnp̄operū expectauit cor meū et miseriā qđ sūptū ē de psalmo. lxvuj. q̄ totus er psona salvatoris oīatis i passionis agone ꝓscribit. q. d. eccl̄ia. Exquo xp̄s tot pas sus ē libent patiar. Unđ dicit Expectauit. sulple. quasi rem dulcē. Jdostea cōmunio de passione ē scz Jdat si fieri pōt. Mathē. xxvj Mar. xuij ꝛ Luc. xxij. c. ꝛ ē octaui toni. ꝓ pter rōnez p̄missaz. Jn quibusdā eccl̄isijs dicit in hac dñica ꝛ in dieb⁹ sequētib⁹ p̄fa tio de passione. aut dictū ē sub quarta feria cinez. Dicit aūt hec dñica in ramis palma rū. eo q̄ tūc ramis palmaz si haberi p̄nt i p cessione portant. Dicit etiā alibi dñica oli uaz. q̄ etiā ramu oliue portant qđ fit ad re p̄sentandū filios israel. q̄ cū ramis palmarū ꝛ oliuaz venienti dño obuiā exiuerunt. Sequēs quoq̄ septimana maior vocatur eo q̄ maius ꝛ plurib⁹ hz officiū. Dicit etiaz penosa. q̄ tūc p̄apue debem⁹ vicia nostra punire. vl q̄ dīs i ea laborauit ꝛ penas su stinuit recreando. sicut ꝛ in p̄ma mūdi heb domada creando. Dicit q̄z indulgentie. q̄ penitētes in ea absoluūt. Dicit etiā sancta quoniā in ea impij iustificant. Hec aūt dñica i trib⁹ p̄uilegiata ē Jdimo q̄ illa die filij israel intrauerūt terraz p̄missionis. ꝛ tor danē sicco vestigio transierūt. sic enī cōtigit vt eo anno tot dies fuerūt vsq̄z ad pasca q̄t sunt ab hac dñica. Secdo q̄ hac die venīēs dīs de bethania cū honore mario i hierlm ē susceptus. Tertio q̄ ea dē die dīs a tēplo ementes ꝛ vendentes eiecit.

De secunda feria.

Secūda feria ostendit causam passionis. scz in christo humilitatē ꝛ patientiā. in iudeis crudelitatem ꝛ inuidiam. in iuda cupiditatez ꝛ auaricia. Et est introitus quarti toni. ꝓpter formā crucis. Epla vero sumit de Esa. l. c. i q̄ oñdit p̄ncipalis cā passiōis dñi. Bñs de⁹ aperuit mihi aurē. s. ad intelligendū. ꝛ ꝓpter hoc dedi genas meas vellentibus. ꝛc. Jn quibusdā eccl̄isijs i hac ꝛ i tertia feriis dicunt due lectiones in missa. p eo q̄ christi passio a lege ꝛ ꝓphetis p̄nunciata fuit. Jn

respōsorio petit liberationē suam. Exurge dñe ⁊ intēde ꝛc. Versus. Effunde frameaꝫ tertij toni. q̄ virtute trinitatis libamur ab inimicis. Framea ē spata quasi ferramea. vel q̄i ferrea. In euāgelio v̄o. Añ sex dies. Joh. xij. c. oñdit triplex cā passionis. Et dicit añ sex dies pasce. nō iō q̄ ibi sex dies futuri eēnt ante pasca. sed q̄ ibi cā passionis oñdit. In iuda oñdit cā cupiditatis eo ꝙ dixit. vt q̄d ꝑditio hec. Erat enī hñs loc̄los ⁊ iō sic dicebat vt numos furaret vt habet in iohe. In iudeis cā ē inuidia. q̄ moti sūt in eū propt laudē puerorꝫ dicētes. si dimittim⁹ eū sic oēs credēt in eū. Et iō q̄rebāt interficere eū. In ipo v̄o xp̄o est fructificatio toti⁹ generis hūani. Uñ i euāgelio dic̄ Nisi granū frumēti. ꝛc. In q̄busdā tñ ecclesijs in scd̄a feria legit passio ꝑm marcū. s. Erat pasca ⁊ azima p⁹ biduuꝫ ꝛc. ⁊ in tertia feria dictū euāgeliū ꝑm ioh. s. Añ sex dies pasce. Sed p̄mi vident magis historiā sequi. q̄ post biduū. i. p⁹ tertiā ⁊ quartā ferias ī q̄nta feria pasca. i. agnus pascalis īmolat⁹ fuit. Preterea scd̄a dies creatiōis mundane min⁹ ē ceteris ornata dieb⁹. Nā cū dixisset dñs fiat firmamētū ī medio aq̄rꝫ nō est additū. Et vidit de⁹ ꝙ eēt bonū in q̄ numerus binari⁹ infamat. q̄ prim⁹ ab vnitate degenerat ⁊ diuisionē significat. Uñ in eo ita ē aquarꝫ diuisio. Nō ē ergo mirꝫ si h̄ dies secunda q̄ illa respicit min⁹ ceteris in officio dñice mortis purpuret insignijs. Sꝫ nō ē multū attendēdū vtꝫ in scd̄a vl̄ in tertia feria legat passio. Quia enī quattuor euāgeliste passionē dñi scripserūt. idcirco ꝑm quēlibet eorꝫ passio legit ex institutiōe alexādri pape eo ordine q̄ scripserūt. Nā die dñico legit passio ꝑm mattheū q̄ primus scripsit. secūda vel tertia feria ꝑm marcū. q̄ secūdus scripsit. quarta ꝑm lucā. qui tertius scripsit sexta feria ꝑm iohem q̄ vltimo. Mediolanenses tñ nō legūt passionē nisi ꝑm iohem ⁊ in sexta feria. Sane passionē lecturus bñdictionē nō petit. q̄ in illa describitur eē sublat⁹ q̄ autor ē bñdictiōis. vñ nō ē a quo petat. Legit quoqꝫ sine luminarib⁹. q̄ ille morte extinct⁹ nūciat q̄ ꝑm iohez lux ē mūdi ⁊ vt repñtet q̄ ei⁹ discipuli tunc q̄i extincti sunt. quib⁹ ipe viuēs dixerat. Vos estis lux mūdi. Nō fert etiā incēsū ad notādū ꝙ tunc feruor deuotionis vel orōnis q̄ per incensū designat in aplis tepuit vel poti⁹ q̄si extinctus fuit. Legit etiā sine salutatiōe siue sine dñs vobiscū. in detestationē salutationis iude ⁊ sine rñsione. nō enī respōdet gloria tibi dñe. q̄ in ipa exp̄mit ꝙ xp̄s fuit a suis sepatus ꝑ mortē corpalit ⁊ spūaliter. q̄ metu mortis eo derelicto fugerāt. ⁊ nulla gloria sibi erat. Nō legit etiā tota sub tono euāgelij. sed cātus v̄borꝫ xp̄i dulci⁹ modulat ad notandū quāto dulci⁹ v̄ba xp̄i ī ipius ore resonabāt q̄ꝫ in ore cuiuslibet euangeliste referentis cui⁹ v̄ba in tono euangelij proferunt. Verba v̄o impijssimorꝫ iudeorū clamose ⁊ cuꝫ asperitate vocis ad designandū ꝙ ipsi xp̄o aspere loquebant. In fine tñ in quibusdā ecclesijs bñdictio petit incensū portat ⁊ sub euāgelij tono legit. q̄ iā finita ē narratio passionis. ⁊ extunc oīa v̄ba sunt euāgeliste narrātis q̄ p⁹ xp̄i mortē vsqꝫ ad resurrectionē ꝯtigerūt. In alijs tñ ecclesijs finis passionis q̄ ad sepulturaꝫ ꝑtinet. ī tono legit doloroso. vt planct⁹ mulierꝫ de passione xp̄i lamētātiū designetur d̄ quo planctu dicit dñs in euangelio. Filie hierl̄m nolite flere sup me. ꝛc. ad maiorē deuotionē ⁊ amaritudinē propter xp̄i passionē in animis audientiū excitandaꝫ. et legit sup nudū pulpitū. ꝓut sub feria sexta dicet. In offertorio. Eripe me. petit liberari. sicut ⁊ in respōsorio. ⁊ est quarti toni. ꝓpter formā crucis. In postcōmuniōe. Erubescet. petit ꝑsecutores suos cōfundi. ⁊ est septimi toni vt sic in regione quiescentiū gaudeat.

De tertia feria

Tertia feria est similiter de passione. q̄ manifeste querebāt eū interficere. vt habet in euāgelio. Erat aūt pasca ⁊ azima p⁹ biduū. ꝛc. Et q̄ ecclesia ꝯsiderat salutē suaꝫ in crucē tripliciter scꝫ in amore quē domin⁹ noster oñdit in cruce. ⁊ in imitatiōne crucis ⁊ in salute nobis data ꝑ crucē. iō dicit ī ītroitu.

Nos aũt gloriari oportet ĩ cruce dñi. ꝛc. ad gal. vlt. c. Epl'a vo ẽ. Dicit hieremias. q̃ est hiere. xi. c. ⁊ habent̃ in ea v̄ba iudeoꝝ de crucifixione xp̄i. mittam⁹ lignuz in panẽ ei⁹. i. ipsũ qui se dicit panẽ ĩ ligno crucis destruamus. Audierãt enĩ q̄ ip̄e dixerat. Ego sũ panis viu⁹ q̄ de celo descendi. Et h̄ erat dictũ. Per lignũ crucis destruam⁹ ip̄m vel doctrinã ei⁹. Sequit̃ rñsoriũ. Ego aũt. ꝛc. tertij toni propt̃ triplex meritũ qd̄ ibi notat̃ Primũ cum dicit. Induebar cilicio. i. nõ ondebã eis deitatẽ. sed asperitatez hũanitatis ⁊ hec fuit humilitas ⁊ sapia. Aliud notat̃ ibi. Humiliabã in ieiunio aĩam meã. s. nõ reddẽdo malũ p malo sz etiã p eis orabã ⁊ hoc ẽ tertiũ. Vñ dicit. Et oro mea in sinu meo ꝯuertet̃. supple. ex quo eis nõ pdest q̄ nõ sunt digni. Euãgeliũ vero. Erat pasca. Mar. xiiij. c. ẽ de passione vbi d̄r q̄ dñs crucifixus fuit hora tertia ⁊ h̄ dicit vt ostendat eoꝝ ĩpetuositatem. q̄ ab hora tertia linguis eũ crucifixerũt dicẽtes. crucifige crucifige. nõ cessantes. In offertorio petit se custodiri a diabolo ⁊ a mẽbris ei⁹. Vñ dicit. Custodi me de manu peccatoris. i. diaboli ⁊ ab hominib⁹ iniq̄s erue me. ⁊ ẽ secundi toni. In postcommunione aduersum me ondit maliciã psequẽtiũ ⁊ meritũ patiẽtiũ. Sequitur ibi. Et in me psallebãt qui bibebant vinũ. ꝛc. i. filij diaboli qui inebriabant̃ de calice babylonis.

De quarta feria

Quarta feria est illa in qua dñs vendit⁹ fuit a iuda. q̄ nõ solũ voluit pati p nobis sed etiaz vendi vt liberaret nos a venditiõe qua primus parẽs vẽdidit nos diabolo p esuz pomi vetiti. Vñ esa. Gratis venũdati estis ⁊ sine argento redimemini. Siliter multi vẽdũt se diabolo p momẽtaneã delectationez sic vẽdidit se adã p esu pomi vetiti. Quarta ergo feria vendit⁹ ẽ sol iusticie ad nostrã salutẽ. ⁊ quarta feria format⁹ ẽ sol visibilis ad mũdi lucẽ. Orauit aũt dñs sicut habet̃ in euãgelio hui⁹ diei flexo genu. ⁊ idcirco in introitu q̄ est ad phil. ij. c. inuitat ecclesia vt in noĩe dñi oẽ genu flectat̃. celestiũ. quia eoꝝ ruinã reparauit. terrestriũ q̄ eos liberauit. ĩfernoꝝ q̄ eos deduxit de lacu ĩ q̄ nõ erat aqua. cõsolationis supple vt dic̃ zach. ⁊ ẽ tertij toni propt̃ tria q̄ inuitãt ad flectẽdum genua. Sequit̃. Et oĩs lingua ꝯfiteatur q̄ dñs noster iesus xp̄s in gl'ia ẽ dei patris. Et sumit̃ de apl'o. Verũtñ ordinator officij intercepit verba illa. ⁊ oĩs lingua cõfiteat̃. eo q̄ iudaica silet. Deĩde sequitur lectio Dicite filie sion. ecce saluator tuus venit. Esa. lxij. c. vbi habet̃ de mercede. Dicit̃ enĩ ibi. Ecce merces ei⁹ cũ eo. Et dixerunt angeli. quosdã enĩ latuit ĩcarnatio. Quis est iste qui venit de edom. i. de terrena inhabitatõe. tinctis vestib⁹. i. mẽbris corpis que sunt vestimẽta diuinitatis sanguinis purpura tincta de bosra. Bosra est ciuitas in moab ⁊ interp̄tatur firma siue munita. h̄ ẽ de inferno. Translatiue eĩ bosra ẽ hierl'm quã dñs quõdã suo firmauit auxilio. sz facti moabite. i. ex patre diabolo. vestes regis tinxerũt purpura sanguĩs. Rñdit Ego q̄ loquor iusticiã ⁊ sum ppugnator ad saluãdũ. et dixerũt. Quare ergo rubrũ ẽ ĩdumẽtũ tuũ. q. d. Quare cruentat̃ es p̄ssura crucis si tu iusticiã loqueris. At ille respondit Torcular calcaui solus scz p oĩb⁹ vt oẽs liberarent̃. ⁊ de gentib⁹ nõ ẽ vir mecũ. P⁹ lectionẽ v̄o cãtat̃ rñsoriũ. Ne auertas faciẽ tuã. ꝛc. in q̄ orat ip̄e vt p passionẽ veniat ad gloriaz. Q̄ vero in agonia plixius orauit vt habet̃ in euãgelio. iõ sumit̃ rñsorium offertoriũ ⁊ postcõmunio de psalmo q̄ ĩtitulat̃ oro pauꝑis cũ anxiaret̃. excepto v̄su responsorij q̄ ẽ. Saluũ me fac de⁹. quoniam in. a. v. ad. a. meã. Epl'a ẽ siliter de esa. liij. ca. Dñe quis credidit ꝛc. in qua etiã describit̃ in eodẽ stemate in q̄ ab euãgelista repñtat̃ in passione vbi d̄r. Nõ ẽ ei spẽs neq̄z decor et infra. Sicut ouis ad occisionez ducetur. Post epl'am sequit̃ tract⁹ ⁊ ĩsolito modo scz ĩmediate. ⁊ h̄ iõ q̄ eccl'ia artius luget q̄z soleat et plãgit se vt dictũ ẽ in. liij. pte sub ti. de tractu. Tract⁹ enĩ significat planctuz. et iõ in tota sexta feria nõ dicũt̃ nisi tract⁹ Responsoriũ v̄o ẽ penitẽtiũ. et q̄ dñs nõ ẽ ista

die crucifixus. sz tātū vendit⁹. ō nō solū ꝛ tract⁹. vez etiā ꝛ rñsoꝝ. ℣ Passio q̄ sequit. Appropinquabat. ℟. Luc. xxij. c. ꝓpe erant cuz pcedētib⁹ in q̄ exprimit ꝓsiliū iudeoꝝ. iude ꝓditio ꝛ dñi passio. ℣ Post cōmunio ē. ℣ Do tū meū cū fletu miscebā. potū sc̄z passionis q̄m videlicet sudor ei⁹ erat sic̄ gutte sanguis decurrētis i terrā. ℣ Dōt etiā dici q̄ duo sūt nobis necessaria. s. oro ꝛ patiētia sm q̄d dic̄ dñs. Orate p plequētib⁹ ꝛ calūmiantibus vos. Ad hec quidē duo inuitamur i introitu ad orōnē cuz dr. In nōie iesu oē genu flectat. ad patiētiā exēplo saluatoris. de q̄ sub ingit̄. xps fact⁹ ē obediēs. ℟. Nō enī ē obediēs in tribulatiōe nisi q̄ patienter tolerat. Due lectiones iō legunt. qꝝ hac die dñs tradit⁹ ē ꝑ duob⁹. ꝛ a duob⁹ ꝑplis. Et in q̄busdā ecclesijs ad vtrāq; genua flectunt. qꝝ ab vtroq; ꝑplo adorat. ℣ Preterea hac die sicut dicit Aug⁹ cōsiliū inierūt iudei quō iesum dolo tenerēt ꝛ occiderēt. ꝛ iudas vēit ad eos ꝛ pacti sūt sibi pecuniā se daturos. Sic̄ ergo ecclia repñtat in sexta feria act⁹ iudeoꝝ ita ꝛ in quarta ꝓsiliū eoꝝ. Quidā autē primo legūt lectionē illā. Dicite filie sion. ꝛ postea illā. Bñe q̄s credidit. Alij vo ecōuerso ℣ Primi quidē attēdūt solū illud q̄d dixit⁹ ꝛ ꝙ vēditio iude q̄ facta fuit q̄rta feria passionē dñi ꝓcessit. de q̄ venditiōe fieri videt sermo in illa lectione. Dicite filie sion. i illo vbo. Ecce merces ei⁹ cū eo. Alij aūt attendunt ꝙ primꝰ hō duas mortes incurrit. sc̄z carnis ꝛ aie. ꝛ xps nos ab vtraq; liberauit. et qꝝ mors aie morte corpis ꝓcessit. iō primus legūt lectionē illā in q̄ agit̄ de morte aie ꝛ ō liberatiōe ab ipa. De morte aie agit̄ in illa Bñe q̄s credidit. ℟. ibi Dēs q̄ oues eruauit⁹. ꝛ vn⁹ q̄sq; i viā suā declinauit. De liberatiōe vo stati sequit ibi. Bñs posuit in eo iniquitates omniū nostrum Et iterꝝ Si posuerit ꝑ pcō aiaz suā videbit semē lōgeuum. Ad aiaz etiā ptinet graduale vnicuz habēs versū. s. ℣ Ne auertas faciē tuā a puero tuo. i. ab eō q̄ puus ꝛ humilis apparet in experiētia tribulatiōis. Sequit vsus. Saluuz me fac de⁹ q̄niā intrauerūt aque vsq; ad aiam meā. Infix⁹ sū in limo pfundi et nō ē substātia. Atque enī seductiōis iudeorū vsq; ad aiaz saluatoris tollendā puenerunt. ꝛ illi q̄ erāt lumus. pfundi. infirmitatis ei⁹ ꝓualuerūt. Sicut aūt saluator aiaz suā posuit ꝑ aiaz nostraz redēptione. ita ꝛ corpus subiecit ꝑ corpoz redēptiōe. Ān in secunda lectiōe d̄ ꝑpius corpe agit̄. sanguine proprio rubricato. Ubi dr. Quis ē iste qui venit de edom. ℟. ꝛ ibi Quare rubꝝ est vestimētū tuū. ℟. ℣ Pe rñdit. Torcular. ℟. Et qꝝ sola miseratiōe passus ē dñs p nobis. iō ꝓpheta in ꝓsona ecclie lectionē illā ꝓcudit dicēs. Miserationū dñi recordabor. laudē annūciaui sup oīb⁹ q̄ reddidit nobis dñs deꝰ noster. Qꝝ vero quinq; sensib⁹ corpis peccauim⁹. iō sequit tractus. Bñe exaudi orationē meā. ℟ bñs q̄nq; versus. vel habs q̄nq; versus. ꝓpter q̄nq; vulnera xpi. Et qꝝ q̄nques exuit sanguis ab eo. primo in circūcisione. secūdo in orōne. tertio i flagellatione. quarto in crucifixione. q̄nto in lanceatiōe. Et in ipo tractu gen⁹ humanū petit auxiliū. ꝛ cōfitet defectū quē ex peccato ꝓmi parentis incurrit cū dicit. Qꝝ defecerūt dies mei sicut fum⁹. Dies enī eius vanitatis cuius nox ē mors. Sz hec vita ē abbreuiata ꝛ defecit propt̄ superbiā ꝓmi parentis q̄ ꝑ fumū intelligit̄. Et sequit. Ossa mea sicut un frigore aret arida sūt. Ossa sūt vires incut un fricatio ꝛ rixa sūt. Ossa sūt vires interiores vel fortes q̄ sunt in ecclia. q̄ carnes id ē carnales sustētant. Furoꝝ triplex ē. s. peccatoꝝ recordatio. proximoꝝ ꝓpassio. futuri iudicij meditatio. In his frigit̄ bonꝰ hō. Claudit aūt tract⁹ sicut lectio i miscōia dñi. Ān vltim⁹ vsus ē. Tu exurgēs domine miserebe⁊ris. ℣ Hec igit̄ quarta feria ꝓuilegiata ē. quoniā legunt in ea due lectiones propter ordinādos in sabbato sequēt.

Itē qꝝ in ea die xps venditus fuit triginta denarijs sicut ꝛ ioseph triginta argenteis. qꝝ seruus nō ē super dñm nec discipulus supra magistrū. et ab hac quarta feria sumpsit⁹ ē q̄ semp in quarta feria ieunare ꝛ abstinere a carnib⁹ ꝛ carnalib⁹ desiderijs debem⁹. Et in memoriā redēptiōis xpi hec feria secūdū locū obtinet post feriā feriā per totū annum in ieunijs penitentialibus.

De quinta feria.

In hoc tractatu quinte ferie cene dñi Bordīe p/cedem⁹. Ia pmo generaliť dicemus aliq̄ de officio sequentiū triū dieꝝ, postea spāliť de officio huius diei. Et pmo de introduc/tione publice penitentiū i ecclīam. ⁊ de sacra mentis quib⁹ hec q̄nta feria spāliť insigni tur. Secundo de triplicis olei ꝓsecratione. Tertio de huius diei misse officio, vbi etiā agit de pedū lotiōe. ⁊ de officio vesptino. q̄r to de altariū denudatiōe. ⁊ tā de īpoꝝ q̄s pa uimenti eccl̄ie totiōe. ⁊ de corporis domi ni reseruatione. ⁊ de quibusdam aliis.

Q Notandū est aūt q̄ ecclia luget tribus dieb⁹. q̄ tot dieb⁹ fuit dñs in sepulcro. Sicut enī ionas fuit i ventre ceti trib⁹ diebus ⁊ trib⁹ noctib⁹. ita ⁊ filiꝰ hoīs fuit in corde terre. ꝛc. q̄d sinodo chice eē asserit augustin⁹. Ia ps illa sexte ferie qua fuit in sepulcro accipiť p nocte ⁊ die sexte ferie. ⁊ noꝝ diei dñice siliter pro no cte ⁊ die īpius diei accipiť. dies vo sabbati integra ē, q̄z noꝝ cū die suo spaciū videlicet viginti q̄tuoꝛ horaꝝ. Est ergo sensus. Fu/it dñs in sepulcro trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ nocti/bus. i. trib⁹ tpib⁹ quoꝝ quodlibet ꝓstat ex die ⁊ nocte. Sic ei loqui ꝓsueuim⁹. Quia si aliq̄s etiā mīma pte alicui⁹ diei fuerit in aliq̄ loco dicimus eū ea die ibi fuisse. Fuit itaq̄z sm ipsū. xl. horis in sepulcro. videlicet quattuoꝛ horis sexte ferie. ⁊ viginti quattu/oꝛ sabbati ⁊ duodecī noctis diei dñice. q̄ q̄ dificū ꝛbē morte transgressiōis decē mā/datoꝝ mortuū viuificauit. Sz sm p̄missa videť q̄ triduana dñi sepultura debeat ce/lebrari sexta feria sabbato ⁊ die dñica. Sed ndeť q̄ q̄ dñs in nocte diei dñice resurre/xit noctē illā ad honorē resurrectiōis solen niter celebram⁹. Ian necē ē q̄ in quinta fe/ria p̄ueniam⁹. ⁊ ita triduo sz q̄nta ⁊ sexta feris ⁊ sabbato humiliationē dñi in mero re celebrem⁹. q̄ ⁊ in q̄nta feria ia interuene rat nefariū cōmertiū iudaice p̄ditiōis. qui dā tñ cuilibet p̄missoꝝ triū dieꝝ viginti q̄/tuoꝛ attribuūt horas volētes christi defun/cti exequias septuaginta duab⁹ horis cele brare. ⁊ tristiciā. lxxii. discipuloꝝ merito per hoc exprimere. Sane eccl̄ia his dieb⁹ tene/bras colit ⁊ matutinas in tenebris finit. pri mo q̄ in luctu ⁊ in meroꝛe ē propť dñi pas/sionē. ⁊ propť ei⁹ triduanā mortē exequias celebrat triduanas. Secūdo officium tene brarꝝ significat nō tā tenebras materiales q̄ fuerūt sup faciē terre dū pendebat sol iu/sticie in cruce. fuit enī tūc eclipsis miracu/losa nō naturalis p tres horas. videlicet a sexta vsq̄z ad nonā inclusiue. q̄z etiā spiritu ales q̄ in illo triduo in cordib⁹ fideliuꝝ extī/terūt. Tertio per hoc q̄ tenebras colit tene/brarꝝ primatus insinuať q̄ his diebus īce perūt p̄cedere dies, put sub sabbato sancto dicebať. Q In dis q̄z trib⁹ dieb⁹ silent cāpa/ne. q̄ tūc siluerūt apostoli ⁊ p̄dicatoꝛes et alij q̄ p cāpanas intelliguntť. Sonus nāq̄z cāpanaꝝ significat sonū p̄dicationis. de q̄ dr. In oēm terrā exiuit son⁹ eoꝝ. Non enī ia circūibāt euāgelizando vicos et vrbes. Sed humno dicto exierūt cū iesu in mōtez oliueti. Quib⁹ cū dñs dixisset ecce appropi/quat qui me tradet pre tristicia dormitaue/rūt. ⁊ a laudib⁹ cōticuerūt. Ian ⁊ a cōpleto/rio siue a vespera q̄ dñs traditus fuit cāpa/naꝝ silentiū inchoať. Al vespera ergo q̄ do minus tradit⁹ ē. qñ videlicet discipuli fu/gerunt cāpanis silentiū indicit. Alij vo ad p̄/mam huius quinte ferie ⁊ non vlteri⁹ pul/sant cāpanas. Fit tñ signū cū tabula. Idci/rco ad significandū xpi humilitatē q̄ se ab/scondit. ⁊ vsq̄z ad mortē ⁊ sepulturā se hu/miliauit. Ligni q̄dē vsus humilioꝛ eris so/no hoc oñdit. Et unde eccl̄ia orientalis vsū adhuc tenet ligneoꝝ. Et vt ꝓlius hūlioꝛ red/dať. Secūdo p signū tabule terreē accipi/mus. Tabula ergo pcutiť. q̄ magn⁹ timoꝛ aplōs a iudeis īcutiebať. Tertio p lignum in ligno malleū, sc̄z in tabula suspensū itelli/gim⁹ xpm qui ē lignū plantatū sec⁹ decur/sus aquaꝝ q̄ in crucis ligno pepēdit ⁊ pēdes/orabat ⁊ p̄dicabat dicēs. Pater dimitte il/lis q̄ nesciūt quid faciūt. Cū ligno ergo tā/tum pulsať. q̄ tūc solus xps p̄dicator habe/bať ⁊ solus torcular calcauit. Quarto per

tabulā ipsā lignū fructiferū scz xp̄s. p malleum q̄ tabula pcutit lignū p̄uaricatōis significat. Quinto iō cāpane t nō lignū tabule vel alteri⁹ hmōi silēt. q̄ licet maiora signa vidēlicet aplī a laude dei in xp̄i passione siluerūt. minora tñ signa vt mulieres nō siluerūt. imo secute sūt ip̄m vsq3 ad crucez.

¶ Principia q3 horaz scz de⁹ in adiutoriū. t fines scz p dñm. t bñdicam⁹. t hmōi dimittunt q̄ recessit t nobis ablat⁹ ē sacerdos t pastor bon⁹. qui ē alpha t o. i. principium t finis. q̄ etiā ē summus sacerdos t caput nostrū t tradit⁹ impijs. nec ē a quo petam⁹ q̄ intēdat in adiutoriū nostr̄. p cuius nanq3 pastoris nostro discipuli ei⁹ dispersi sunt. Sic ergo istud officiū q̄ō caret principio t fine quasi viduatū t mortuū videt q̄ t patres nostri viduati post mortē xp̄i fuerūt. Nō dr etiā gloria patri. q̄ in xp̄i passione absc̄dita fuit fortitudo glie ip̄i⁹ t ei⁹ mortē trunitas visa ē extincta. in cui⁹ laudē dr ille vsus. De hoc etiā sub dñica de passione dictū ē. Hoc etiā notat in quibusdam ecclesijs in quib⁹ his dieb⁹ duo tantū cereū ante altare ardēt. tertio extincto. put sub ti. de pasca dicet. In his q3 trib⁹ dieb⁹ salutatio nō fit. q̄ dñs vobiscū non dr. vt vitet pestifera salutatio p quā iudas tradidit xp̄m dicēs. Aue rabi. Dar etiam nō dat̄ p eo q̄ iudas osculo tradidit xp̄m. t q̄ in duobus sequētibus dieb⁹ in altari nō cōsecrat. nec dr. Dar dñi sit semp vobiscū. nec dona nobis pacē. In quibusdā tñ ecclesijs dat̄ hodie par p eo q̄ hodie sacramētū sacramētorū scz eukaristie institutū ē. His quoq3 diebus fit officiū humilius soluto propt̄ domini humiliationē t triduanā ei⁹ sepulturaz quā celebramus. Verūtamen nocturnale officium p qō significant̄ pphetie. pphetaz alta voce t manifeste cātat̄. quia prophete t alij sancti patres veteris testamēti alta et aperta voce q̄ de christo erant ventura predixerūt t qō spūssanct⁹ sibi dictabat remota formidine nunciauerūt. Diurnum vō officiuz p qō apostoloz predicatio figuratur voce demissa t quasi sub silentio cantatur. quia tunc apostoli omnino tacuerunt aut saltē occulte predicauerūt. Incipit aūt tenebraz officiuz. Zelus domus tue comedit me. id est amor vehemes ecclesie fuit cā quare passus sum. Nō dicit inuitatoriuz ne umitemur sed potius p silentiuz detestemur pestiferū iudeoz̄ conciliū t cōuentuz factum vt iesum caperent in sermone t eū morti traderent. Deterea tūc aplī dispersi erant qui alios ad cōuiuiū inuitare et conuocare cōsueuerant. Hymnus etiam laudis non dicit. quia tūc factus est obprobrium t abiectio plebis. Finis dñice oratōis que dicit ante lectiones dicit in silentio. pro eo q̄ de euangelio sumit. Nā tūc euangelica enūciatio fugientibus apostolis cessauit. Et ad notandū q̄ christus cui⁹ ipsa est oratio auulsus a ceteris t quasi in silentio orauit. Sed fit tūc sonitus p tractuz ligni cui manu. q̄ t christus in ligno crucis pendēs voce magna clamauit. Nō dicit etiaz in lectionib⁹. iube domne bñdicere. nec tu aut dñe. q̄ recessit pastor t sacerdos q̄ gregi benedicere t misereri debet. Sed q̄ illuz propter peccata amisimus. ad hoc vt euz recuperare valeamus admonemur p versum illū. hierusalē hierusalē cōuertere ad dñm deū tuū. qui in fine lectionuz dicit vt ad penitentiā cōuertamur. Nā post lucituz possumus gaudere. Per hoc aut̄ q̄ dicit bis hierusalē. arguit duricia iudeoz t petroz sicut alibi in euāgelio hierusalez hierusalez que occidis prophetas. ꝛc. Rursus per urbe domne intelliguntur ad predicationem eunte. per tu aut̄ inde redeuntes. ideo ereuntes. per tu aut̄ inde redeuntes. ideo ergo neutrum dicit. quo nā apostoli quos repsentant qui lectiones legunt his diebus fugerant. Vnde nec ad predicationē missi sunt. nec qui missi erāt sublato domino redierunt. Omnes antiphone sunt de passione t cōpassiōe. In his etiā trib⁹ noctibus noue psalmi noue lectiōes t noue responsoria dumsim p singula nocturna cātantur ad ostendendū q̄ christus in infernum descendens tria hominū genera. scz virgines coniugatos t cōtinentes. de raput. ad angelorū societatē trāsuerit. Que tria genera in euangelio distinguuntur. p eos q̄ in

mola.per eos qui in agro.z per eos qui in lecto sunt. Tria ergo hominū genera.scz q̄ fuerunt in lege naturali.z in tempe legis z prophetaꝝ p tria hocturna recolimus.et sicut illi per mortē dominī ī trib⁹ sociati sūt nouē ordinib⁹ angelorū.scz in actionibus cognitionibus z gaudijs.ita p tres noctes dominice sepulture.ix.psalmi.ix.lectionib⁹ z ix.responsorijs subdiuidunt. Psalmi eī ad actiones. lectiones ad operꝝ dei cognitionem.responsoria vero ad gaudiū z ad cātum pertinent angelorū. Leteꝝ tres primē lectiones vel ī quibusdā ecclesijs ser sūt de trenis hieremie deflentis captiuitatem populi sui.non solū babylonicā. sz etiaz romanā quā incurrerūt propt̄ passionez dñi z ideo dicūtur lamētabiliter ī persona sanctorum de iudeis qui deflent casum gētis sue. Sicut enī ille deploraūit mortē iosie regis occasū in futurā destructionem gētis. ita z nos deploramus mortē z passionem christi regis nostri. In fine aut̄ lamentationum dicit idez hiere.spūs oris nostri christus dominus captus ē in peccatis nostris Alle vō tres sūt de exp̄sitione psalmi tractantis de passione z ideo voce depressa leguntur. Tres vltime ep̄le pauli p̄ma ad Thess.iij. Tū ientib⁹ vob ī vnū.ꝛc.vbi ostēdit ap̄ls quomodo debet cena dominī sumi. Ex quibus sex lectionib⁹ apparet q̄ pharisei p̄uderūt christū occidēdū.z apostoli docent occisum. Dicunt aut̄ treni.id est lamentationes a trenaro monte vbi lamenta animarū que ibi puniūtur sepe audiri dicunt. Inde etiam dicit trenū qđ est carmen lamētationis z funeris. Dicūtur etiam treni.q̄ semp tres versus post vnaz quāqz litterā hebrei alphabeti sequūtur qđ alphabetum totū per ordinē in illis lamentationib⁹ ponit. Primo q̄ mos fuit hebreis illud ponere in eoꝝ cantib⁹ siue luctus siue letitie alicuius rei multū notabilis.put patet in vltimo capitlo.proverbioꝝ.mulierez fortem.ꝛc.z in quibusdaz alijs locis prout habet in prohemio libri regū. Secundo q̄ sicut dicit Hiero.in eode prohemio z in prologo biblie.versus quibus dicte littere añ/ponunt in lamentationib⁹ hieremie incipiūt in hebreo ab eisdez litteris. Tertio vt per hoc notet cecitas z duricia iudeoruz.q̄ res tanqz alphabetū notissimas scz passionem filij dei intelligere z credere nolunt.dicente propheta.milu⁹ in celo turtur et ciconia cognouerunt tempus aduentus sui. israel autē me non cognouit z ipsis me⁹ nō intellexit. Quarto q̄ interpretationes litterarum ipsarum maxima ex parte cōtinent sententiam versuū quib⁹ anteponūt. Circa qđ notādū est q̄ aleph interpretatur doctrina.beth dom⁹. gimel plenitudo. deleth tabularū seu scripturaꝝ Et hec siquidem est prima cōnexio litterarū ipsarū. vbi dicitur q̄ doctrina ecclesie que est dom⁹ dei est in plenitudine scripturaꝝ. He vuit. vau ille vel ipse.zai huc vel duc te.heth vita. Hec est secūda cōnexio.vbi dicit q̄ ista z hec doctrina quā predixim⁹ est vita q̄ vuuim⁹. Theth bonū. Joth principiū. Hec est tertia connexio vbi dicitur q̄ bonū est principiū per scripturas quasi per speculū saltez ut enigmate agnoscere dominū. Caph manus.lamech cor vel disciplina. Hec ē quarta connexio vbi dicit q̄ in vtero cordis disciplina exigitur.q̄ nihil facere possumus nisi q̄ facienda erūt agnouerim⁹. Mem ex ipsis.nun sempiternum.samech adiutorium. Hec est quinta connexio vbi dicitur q̄ ex ipsis scripturis est nobis sempiternū auxiliuz.Ayn oculus.phe errauit. sade iustitia vel p̄solatio. Hec est serta p̄nexio vbi dicit q̄ sepe dicta scriptura est oculus errātibus z consolatio et iustitia. Coph aspice res caput.sin super vuln⁹.thau signū vl cōsūmatio. Hec est septima connexio. vbi etiam in numero fit mystic⁹ intellect⁹ vbi dr. Aspice in scriptura contineri caput nostrū a q̄ habem⁹ medelam super vulnera z p̄se q̄mur cōsūmationē.i.vitā eternam. Sic ergo saluatoris exequie celebrant vt in modico apice ab aliorꝝ defūctoꝝ exequijs distare videant. Consequenter candele z lumina extinguūt.nam he tenebre trib⁹ noctib⁹ celebrate.significant tenebras que tribus horis fuerūt christo pendente ī cruce vel ideo

trib⁹ noctib⁹ lumē extinguit. qꝛ verꝫ lumē
triduo iacuit in sepulcro. Circa qd̄ aduer-
tendū ē ꝙ quidā accēdūt septuaginta duas
cādelas. quidā vigintiquattuor. q̄dā quin
decim. quidam duodecim. quidā nouē. q̄-
dā septē. ⁊ ꝑm quosdā nō ē numer⁹ certus.
oēs tñ nō sine mysterio agūt. Septuagin
ta due cādele q̄ extinguūtur designāt septu
aginta duos discipulos. q̄ꝝ p̄dicatio ī mor
te xp̄i pene extincta ē. significant etiā ꝙ dn̄s
lxxij. horis iacuit in sepulchro ꝑ sinodochē
intellectis. Vel tot accendunt̄ propt̄ septu-
aginta duas nationes seu genera linguaꝝ
Viginquattuor cādele accēdunt̄. Primo
qꝛ sol iste q̄ mundū vigintiquattuor horis
diei ⁊ noctis illuminat significat xp̄m verꝫ
solē. q̄ extinguūt̄. qꝛ xp̄s occubuit vespe pas
sionis ⁊ tenebre facte sūt sup vniuersā t̄raꝫ
Secūdo dies cui⁹ mai⁹ ē lumē xp̄s ē. nox
vero cui⁹ minus ē lumē eccl̄ia ē. lumīaria
sunt apl̄i ⁊ alij viri apostolici. q̄ sunt quasi
xxiiij. hore que diei xp̄o ⁊ nocti eccl̄ie famu
lant̄. vigintiquattuor ergo lumīa extīguūt̄
qꝛ apl̄i ī vno q̄ꝫ die ꝑ. xxiiij. horas latuerūt.
Tertio vigītiquatuor cādele designāt ver
sum. gloria patri. ꝛc. q̄ ī nocturnis festiuita
tū. xxiiij. vicib⁹ solet dici. Primo post deus
in adiutoriū. Scd̄o p⁹ inuitatoriū. Tertō
p⁹ hymnū. nonies ī psalmis trium noctur
noꝝ. ter in rñsorijs. ⁊ te deū laudam⁹ quasi
gl̄ia patri ē. Iterꝫ ad laudes sel̄ p⁹ deus in
adiutoriū. quīquies in psalmis sequētibus
semel ī himno ⁊ semel p⁹ bñdict⁹. Versus
enī ip̄e in h̄ officio tacet̄. vt p̄missū ē. qꝛ ille ī
cui⁹ laudē d̄r ī sepulcro iacet. iōqꝫ. xxiiij. cā-
dele ad h̄ designādū extinguūt̄. Vel signifi
cant. xij. apl̄os ī quoꝝ honorē totiēs d̄r glo
ria patri ī nocturnis ꝓut dictū ē ī ꝓhemio
q̄nte ꝑtis. Quīdecī cādele sig̃ficāt. xij. apo-
stolos ⁊ tres marias que sequebant̄ dn̄m
q̄ extinguūt̄ quoniā tūc oēs laudes dei ta-
cuerūt. apl̄is tñ fugiētib⁹ ip̄e marie qꝛ min⁹
timebāt circa xp̄m q̄ propi⁹ poterāt versa-
bant̄. Vñ legit̄. Pelli mee consumptis car
nibus adhe. os me. ⁊ dere. sunt tan. la. mea
cir. den. me. Labia. i. mulieres q̄ sūt q̄i pelli
cula circa dentes. Vel. xiiij. ex illis cādelis
sig̃ficāt. xiiij. articulos fidei quoꝝ extinctō si
gnificat extīctionē fidei factā ī fuga apl̄oꝝ.
extinctio v̄o vltime cādele sig̃ficat mortem
xp̄i. Duodecī candele accense repñtāt duo-
decī apl̄os. q̄ extinguūt̄. ad notandū ꝙ apl̄i
tūs siluerūt ⁊ fugerūt ⁊ pene extincta ē fides
ī eis. Nouē cādele significāt gen⁹ hūanuꝫ
qd̄ ꝑ peccatū sea nouē ordinib⁹ angeloꝝ ⁊
a vera luce exclusit. Septē cādele sig̃ficant
grāꝫ spūs septiformis q̄ in cordib⁹ discipu
loꝝ pene fuit extincta. Vbi v̄o nō obserua-
tur cert⁹ candelaꝝ numer⁹ sed quilibet lai
cus pro velle candelā suam apponit. cādele
hmōi significant ꝓphetas ⁊ alios scōs pa
tres q̄ xp̄m venturꝫ lumē nostrū preannun
ciantes ⁊ verba salutis p̄dicantes diuersis
penis vexati. mortui sunt ⁊ extincti. Por-
ro omnes candele non simul sed vna post
aliam extinguuntur. quia discipuli non si
mul a christo sed successiue vn⁹ post aliuꝫ
discesserunt. Alia etiam ratio iaꝫ sequetur.
Quidam extinguunt eas post singula cā-
tica vsqꝫ ad plenā extinctionem figurātes.
ꝙ in singulis cāticis siue psalmis mesticia
decidimus. quia ver⁹ sol occubuit. gaudiū
qꝫ nostꝝ in luctū est cōuersum. iuxta illud.
Cecidit corona capitis nostri cōuersus ē ī
luctū chorus noster. Alij in trib⁹ vicibus
eas extinguūt. recolētes triduanaꝫ domini
sepulturā. In qnibusdā quoqꝫ ecclesijs cā
dele manu quadā cerea extinguuntur. que
significat manū iude. de qua dominus di
xit. Qui intingit manū mecū. ꝛc. q̄ fuit qua
si cerea id ē ad malū flexibilis. ꝑ quam chri
stus rex noster ⁊ vera lucerna tradit⁹ fuit
⁊ quantū in illo fuit extinctus. Candela au
tem que in medio est nō extinguit̄ sed in fe
nestra vel in arca accensa seruat̄ occulte vt
postea reueletur ⁊ eccl̄iaꝫ illuminet. Nem
pe candela ipsa seu eius lumen occultatuꝫ
significat primo fidem que ī sola virgīe re
mansit. ꝑ quā postea oēs fideles docti ⁊ il
luminati sunt. Secūdo significat christuꝫ
qui licet videret̄ ꝑm carnē extinctus. tamen
ꝑm diuinitatem que illis erat occulta viue
bat̄. ⁊ postea resurgens cuꝫ luce clarissima
se suis discipul̄ manifestauit. Tertio occul

tati lumnis qđ videbat extinctū reuelatio notat fidei illuminationē in apostolis & in alijs in qbus tūc pene extincta erat. Quarto notat fidē pd infidelitatē. Quinto notat q̄ signis .s. qui in fidelibus videt extinctus iterꝝ reluceſcet in eisdē. Sexto luminis renouatio significat noui testamēti renouationē. Septimo luminaria ſucceſſiue vnū pd alterꝝ extinguūt. & vnū quaſi pene extingui tur. qz abſcōdit & poſtea reuelat. ad notandū q̄ q̄uersi vinee cultores & generatio prauaricatores patris. videlicet pphetas p varia tpa ꝓpleto ſuo ministerio prophetie occiderūt. & tā dē patris heredem quē in ſepulchro poſitū lumine occultato figuram cuius luminis reuelatio ē reſurrectiōis eius manifeſtatio & cōmemoratio. Sane cādela ꝓximo extinguit ē maior ceteris ꝑm q̄ſdam & ſignificat xp̄m q̄ fuit dñs prophetarū. Secōm alios vo nō ē maior ceteris. & ſimiliter ſignificat xp̄m q̄ reputat ē vnus ex prophetis. vltimꝰ extinguit. qz nullus pd eū apud illos propheta ſurrexit. ſz extinct in eis ꝑfidie tenebras dereliqt. Et ad cāticū euāgelicū cādela ipa extinguit. qz xp̄s euāgelicus occidit. Et tūc dē q̄ in ꝫ officio pastoris officia. videlicet ꝓphetas ſubticent. qz pastores diſperſi fuerāt. Uerſus ñ qđ ē minorū officiū nō omittit. qz diſcipuli eum cognitū videbant. Uel & hoc officiū triduanū potius a minoribꝰ celebrat in typo minoruz diſcipulorꝝ & mulierꝝ q̄ dñm ſequebantur. Uociferatio ad bñdictꝰ & tumultꝰ populāris qui tūc fit. cōcrepatio ē iude. portoris & tumultus cohortis quē cū gladijs & fuſtibus iudas cōtra xp̄m adduxit. Uel ceca diſcipuli ſalutatio dicentis. Aue rabi. Tertō cāticū ipm tūc alta voce dr. ad notandū qz multi interfecto antichriſto gaudebūt. Clāgor canetū Kyrieleiſon ē tumultꝰ dñz pſequentū & eū ironice adorantiū. Uel ſignificat lamēta ſanctaꝝ mulierꝝ que ſequebant dñm q̄ legunt poſtea lamētari ſedētes contra ſepulchrum. Tropi vero. id eſt verſus illi qui i his tribus nocteꝰ cum Kyrieleyſon & domine miſerere quaſi lamentabiliter cantāt. ſignificant lamētationes & doloras mulierū de cognatione ſua q̄ a galilea fuerant ſecute ieſum. inter quas erant maria magdalēa & maria iacobi & ſalome plorantes iurta ſepulcrū. In quibuſdam etiam eccleſijs tropis cantatis procidentes i terrā dicunt in tenebris ſub ſilentio. miſerere mei dē & collectam. Reſpice q̄ſumꝰ domine in quo timor apoſtolorū in occultis notatur. Poſtea fit cum manu vel alio inſtrumēto quidam ſonꝰ ante luminis reuelationē qui ſonitus repreſentat terroris eorum incuſſionem vel ex tumultu cohortis. vel ex terremotu. In quibuſdam tamē eccleſijs ignis nouus de lapide producit. qua per chriſtum mediatorem noſtrum. nobis ſpiritus ſanctus infunditur. Ab hac quoq; die vſq; ad octauaz pentecoſtes. in quibuſdam eccleſijs officium beate marie omittitur vt memorie atq; reuerentie paſſionis & reſurrectionis. de quibus in eccleſia hoc tempore agitur. ardentius inſiſtat. Cū enī bonor & obſequiuz ſpēaliter ꝫ tēpore chriſto eius nato i noſtra humanitate paſſo & glorificato impenſuz reddit in ipſaz matrē. nulla q̄dē fit iniuria ipm officiū omittendo. Omittit etiā officiū mortuorū qz cū recordatio bñficiorū chriſti ꝓcipue que ipe paſſionis & reſurrectiōis ſue tpe cōtulit oēm noſtr affectū & intellectum requirant. ꝑide eccl̄ia illud ſolū officiū qđ ad ipſum chriſtū ſpectat. in q̄ de eius paſſione et reſurrectione agit eo tpe agit. vt ſic non ad plura diſperſa. ad vnū dūtaxat vehemēti occupet. Nec p hoc defuncti q̄ ſunt in purgatorio diſpendiū patiunt. qz cū ſint nobis p charitatē vnti. bñficia noſtra ſm qđ meruerūt ꝓcipant ab eis. nec expreſſius memoria ꝓ illis fieri poſſet q̄z agēdo memoriam de morte & reſurrectiōe chriſti p quā a penis liberari expectant. extra eccleſiaz tū vtile eſt ipſa officia dicere.

Sequitur de diurno huius diei officio videre. Et quidē hec q̄nta feria inſignit ſacramētis. tū ab eccleſia tū a dño iſtituta. In qua die ꝓmo penitētes i eccl̄ia introducunt q̄ in capite ieunij de ea eiecti fuerāt. Unī in canone innocētij

ita legit. De penitentib⁹ vo q̄ siue ex grauio
rib⁹ omissis siue ex leuioꝛib⁹ pnīaz gerunt
si nulla interueniat egritudo. q̄nta feria añ
pascha eis remittendū romane eccl̄ie cōsue/
tudo demōstrat. ¶ Primo ergo de penitē
tiū introductiōe in eccl̄iaz dicturi aliqua ō
ipa electione p̄muttam⁹. Siquidem miseri
coꝛs ⁊ miseratoꝛ dn̄s. cui⁹ misericoꝛdie nō ē nu
mer⁹ sicut in psalmo habet. misericoꝛditer
sp agens ⁊ pctōꝝ salutē sitiēs p hui⁹ mūdi
pelagū ꝓiculose nauigāti⁹ ⁊ q̄q̄z fluctu/
antib⁹. inter alia multa remedia spēalit̄ du
as naues siue tabulas parauit. ¶ Prima ē
baptismus. secūda pnīa. sicut apl̄us ait ad
ebr̄e. Et quidē q̄ penitētes de eccl̄ia eiciūt
repūtat exilio ⁊ electionē ade ⁊ eue de para
diso ꝓpt̄ esum pomi. ¶ Peccatoꝛes ergo ō
eccl̄ia eiciim⁹ ⁊ electis pnīam septennē aut
aliā p criminū qualitate iponim⁹. ⁊ electi
p septē hebdomadas extra moꝛāt. q̄ gen⁹
hūanū in adā lapsuz iudicio dei in Babilo
septē milibus dānat annoꝝ. Maria quo/
q̄z lepꝛosa septem dieb⁹ extitit extra castra.
Forma electiōis habet in ꝓcilio agathen.
Electionē vo cha yn a fage dn̄i repūtat ec/
clesia exēcicā duoꝝ sanguinū p̄cipue cū
cādelis extinctis. q̄ ⁊ ille ⁊ isti spūm vicijs
extinxerūt. Que cādele in plationē anathe
matis debēt pūci ⁊ pedib⁹ ꝓculcari. nec vl
teri⁹ debēt ad aliquē vsum sicut nec sal ifa/
tuatū assumi. Electi ferūt cādelas in manu
bus. ad sigficādū q̄ p opa q̄ primi parētes
ponꝛerūt man⁹ ad pomū vetitū. apposita
ē ignea romphea i paradiso. Claudunt coꝛā
eis foꝛes eccl̄ie. insignū adit⁹ paradisi quon/
dā obclusi. Q⁹ de loco ad locū vadit siue
in exiliū mittunt. sigficat q̄ cha yn p⁹ moꝛ
tē fratris pfugus ⁊ vagus fuit sup terram.
Q⁹ cilicijs ⁊ laneis vtunt de iob tractuz ē.
qui pnīaz in faulla ⁊ cinere agens sacco se
operuit. ⁊ de mūdiis qui siliter fecerūt Ci
liciū quoq̄ portāt in signū pellicea⁹ tuni/
ca⁹ ade ⁊ eue. iobis etiā habitū recolentes.
Tarcer pnīe a ioseph intriū habuit. Q⁹ co
mā ⁊ barbā nl̄itrūt. tractū ē de ioseph cui i
carcere posito ista excreuer̄unt Q⁹ iacēt aut
sedēt i terra suptū ē pe iob q̄ in sterq̄linio se
dit. In terra etiā cōmedūt q̄i ipo fcō dicāt.
Maledicta es tra i ope tuo. Nō oꝛeis aue
q̄ nōdū mutatū erat nomē eue. Q⁹ pedes
nudāt. nuditatē repūtāt ade inuētes q̄n
digēt oꝛnatu gl̄ie. Q⁹ baculis vtunt tracti
ē de iacob qui pegrinās in baculo iordanē
transiuit. In his etiā oīb⁹ imitant ad hu/
militatē ⁊ verā ꝓfessionē. ⁊ tā pctōꝝ q̄z eter
ne pene meditationē. ⁊ q̄ sint memoꝛes siue
pegrinatiōis. Nāq̄z eiciunt de eccl̄ia ⁊ p⁹
eos cātāt. In sudoꝛe vult⁹ tui vesceris pa/
ne tuo. Hoc iō fit. vt videntes eccl̄iā p eis
ē cōfusaz magis ac magis ꝓfundant. In
vestimētis quippe soꝛdidis. ⁊ excremēto ca
nū ⁊ barbe multiplicatione. miserie pecca
toꝝ insinuant. quasi dicāt ipo facto. Inīq̄
tates mee multiplicate sūt sup capillos ca/
pitis mei. Q⁹ in terra iacēt eis eternā dam
nationē ad memoriā reducit. quasi dicat
Bñe pdes oēs q̄ in terrā descēdūt. i. q̄ deoꝛ/
ti sūt terrenis nisi resipiscāt. Q⁹ de loco ad
locū cū baculo vadūt. eis ad mentionā pere
grinationē suā reducit. q̄ p peccatū recesse/
rūt a deo. In baculo enī intelligit coꝛrectō
ꝓsolatio ⁊ sustētatio. q̄i dicāt. Virga tua ⁊
baculus tu⁹ ipa me cōsolata sūt. Est autez
baculus cubitalis. q̄n q̄ mensūra meli fu
erint remetiet eis. Sz q̄rit q̄re hac die peni
tentes in eccl̄iaz introducunt. Bñdeo i q̄n
ta feria de⁹ creauit pisces ⁊ volucres. pisces
⁊ aq̄s reliq̄t. volucres in aera leuauit. iurta
illō. Magne de⁹ potētie q̄ ex aq̄s. ꝛc. pti re/
mittis gurgit. i. pisces pti leuas i aera. i. vo
lucres. ¶ Per pisces intelligunt cupidi aua/
ri ⁊ luxuriosi. q̄ in fluxu cupiditatū huius
mūdi delectant. Volucres sūt spūales q̄i
spūalē ꝙuersationē q̄i in aera leuant. ¶ De/
nitētes igit̄ i q̄nta feria in eccl̄iam introdu
cunt ⁊ q̄i segregati a malis ⁊ ab hui⁹ mūdi
delicijs in celis aīo ꝙuersant. ¶ Preterea i fi
ne q̄nte etatis qua hec q̄nta feria signficat
iobes baptista pnīam p̄dicauit. ⁊ dn̄s no/
ster venit i mūdū peccata absoluēs. prout
in p̄ma hui⁹ diei oꝛōe dr. ¶ Rursus i hac
die instituit ē sacramētum sacramētoꝝ
scz coꝛpis ⁊ sanguis dn̄i. cum dn̄s vetus fi/
niens testamētū. ⁊ nouū inchoans panē et

ꝓiuñ in coꝛpꝰ ⁊ sanguiñe suũ trãssubstãti/
auit qđ ẽ sacramẽtũ muscõie. Qꝛ ergo xps
de sola miscõia crimĩa tollit vt ꝑmissũ ẽ. iõ
penitentes hac die ecclie recõciliant q̃ hac
die miscõie ꝓsecrat sacramẽtũ. Et inde ẽ q̃
missa huiꝰ diei solẽniter cantaꝝ vt infra di/
cetur. Merito igit hac die que tota ĩ remis/
sionẽ pctoꝝ ꝓsecrata ẽ penitẽtes recõcilian
tur ad digne ꝓcipiẽda coꝛpis ⁊ sanguis do
mini sacramenta. Decuit itaq; ꝫ sacramẽ
tũ sacramẽtoꝝ instituu in fine q̃nte ferie ad
ueniente. vj. feria. eo q̃ in fine quinte etatis
⁊ in ꝓmoꝛdio sexte lex finẽ ⁊ euãgeliũ sum/
pſit exoꝛdiũ. Mereꝛea hac die absoluit. qꝛ
in ea xps fuit captꝰ ⁊ ligatꝰ q̃ ligatio absol/
lutionẽ nostrã opata ẽ. Hac etiã die xps la
uit pedes discipuloꝝ suoꝝ. vt pedes. i. affe/
ctus nostros lauet. i. soluat a peccatis. Foꝛ
ma vero recõciliatiõis hec ẽ. Exit pontifex
ad ianuas patẽtes ecclie vbi iacẽt peniten/
tes ꝓstrati in terra. ⁊ eos vice xpi vocat.
ad timoꝛẽ dñi dicẽs ter. Venite venite veni
te filij audite me. timoꝛem dñi docebo vos
Hanc eẽ xpi vocẽ ꝓbat ti. psalmꝰ. xxxiij. ꝺ
q̃ sumit q̃ talis ẽ. psalmꝰ dauid cũ mutauit
vultũ suũ coꝛã abimelech. Abimelech in/
terpꝛat ꝓtis mei regis ũ. ꝑ quẽ iudeos acci/
pimus coꝛam quibꝰ verꝰ dauid mutauit
vultũ suũ. i. sacrificãdi ritũ ⁊ ferebat in ma
nibus q̃ panẽ ⁊ vinũ dedit discipul' dicẽs
Hoc ẽ coꝛpus meũ ⁊ hic ẽ sanguis meus.
quod quidẽ hodie factũ ẽ. Dicẽs ergo pon
tifex vicarius iesu xpi venite penitẽtes inui
tat ad coꝛporis sanguinisq; cõuiuũ. Indꝛo
inde ꝓ eis oꝛat. genua flectit. eos ammo/
net eosq; recõciliãs in eccliam introducit.
Illud etiã notabile ẽ q̃ vndiq; ianue eccle
sie patent. ad notandũ venientes ab austro
vel ab aquilone. i. iustos ⁊ peccatoꝛes quã
do accedũt ad misericoꝛdiã non eẽ ꝓhiben
dos ⁊ a pasca in antea patebũt. eo q̃ i octa
ua nostre resurrectionis nullũ erit ꝓpe/
rium peccatoꝝ electis. Illud quoq; ꝫ
notabis q̃ penitentes ĩ eccliã recepti crines
barbã quã nutrierãt deponũt. ⁊ se vestes
mũdas ⁊ cultioꝛes de positis penitẽtialib' ĩ
duũt. a ioseph capiẽtes exẽplũ qui de carce
re eductꝰ tõsus ẽ ⁊ lotꝰ ⁊ vestibꝰ decoꝛatꝰ.
Per hꝰ itaq; ĩuit q̃ deponẽtes multitudines
peccatoꝝ induunt vestimẽta virtutum

Alc etiaꝝ quinta feria secũdo lo
co tripartitũ oleum cõsecratur
quoniã hodie agnus ad vespe
rã immolabatur. de cuius san/
guine vterqꝫ postis ⁊ superlimare domo/
rum in quibus erat edendus linebatur vt
hoc signo viso exterminatoꝛ egypti domos
sacri cõuiuij ꝓteriret intactas. In quo ꝑ
figuratum est q̃ li frõtibus nostris vnctio
ne chrismatis quasi sanguine xpi q̃ vnctus
interpꝛetat. signũ crucis imprimit diabolꝰ
in domibꝰ animaꝝ nostraꝝ nullã nocẽdi
habet potestatẽ. Recte ergo qua die illud fi
guratiuꝫ agebat. significatũ solẽniter cele
bꝛatur. Sed diceres ꝓsequens igit esset vt
hac die pueri cõfirmẽtur. i. in frontibꝰ chris
mate sacro signent. Respondeo sancta ec/
clesia diẽ illũ i quo passus ẽ dominꝰ luctui
dedicauit. ⁊ solẽnitatis ⁊ cõuiuij gaudiuꝫ ĩ
diẽ tertiũ in quo resurrexit dñs reseruauit.
vt tunc demũ ꝓcupata salute animaruꝫ
que est patrata in sexta feria. ⁊ ꝓ futura coꝛ
porum resurrectione. que donata ẽ nobis
in ecclesia pascalis agni ꝓuiuũ celebꝛemꝰ
dicẽtes. Pascha nostꝝ imolatꝰ ẽ xps. itaq;
epulemur. Sumẽtes ergo illud. vñ postes
nostraꝝ frontiũ signare debemꝰ. rectꝰ ab
ipsa signatione vsq; ad cõuiuium pascale
cessamꝰ. ⁊ tũc submerso pharaone trãseun
tes p mare rubrũ. signãtes domos ꝓtra ex/
terminatoꝛẽ pascale ꝓuiuũ celebꝛemꝰ Qꝫ
diceres cur itaq; in sabbatũ chrismatis cõ
secratio nõ differt. Rñdeo q̃ ab hac quin/
ta feria vsq; ad vesperã sabbati a missaruꝫ
solẽnijs vacamꝰ. ipsũ aũt chrisma nõ nisi
intra missaꝝ solennia fas ẽ ꝓsecrari. Sed
ante missam baptismũ cõuenit celebꝛari ꝑ
ut sub sabbato sancto dicet. Vel iõ in qui/
ta feria cõsecratio celebꝛat. quia christus ĩ
quita fuit vnctꝰ etate. Hꝫ in q̃nta venit q̃
in sexta sanguiẽ ꝓsecrauit. Be cuiꝰ vnctio
ne dicit daniel. Ungat sanctus sanctoꝝ ⁊
esa. Spus dñi sup me eo q̃ vnxerit me a. a.
m. m. m. ⁊ dauid. Unxit te deꝰ deꝰ tu. o. le. ꝑ

con.tu. Cuius vnctio ex tūc cepit. cū vbū caro factū est cū plenitudo diuinitatis in eo corporaliter habitauit. Tūc aūt ꝓpleta ē cū i baptismo sup ipsū spūssanct⁹ in spē colūbe descendit. Ideoqz vnctio q̄ hodie ꝓficitur ad vngendū vsqz ad baptismū differt. vt significem⁹ spūmsactū sup dñz i baptismo visibiliter descēdisse. z nos in baptismo spūmsanctū accipe. Ex his itaqz ptz i vespera sabbati statī p⁹ baptismū ee ꝓfirmādū vt postea celebret pascale quiuiū. z q̄ quibusdā placet saltē in paucis ee tūc ꝓfirmatōis mysteriū inchoandū. Q̄ igit de triplici oleo mētio facta ē. Notādū ē q̄ tripler sacramētuz er ead̄ subā fit olei ad oñdēdū luczvnus sit spūssanct⁹. multiformis ē tñ fm dona sua. Vñ apls. j. ad Cor. xij. Alij p spūm datur sermo sapiētie. alij sermo scie. alij fides. alij grā sanitatū. Hec triplici oleo coaptāt. qđ inde apparebit si olei triplicē ꝓprietatē attendamus. Olea enī vt dicit Isid̄. ē arbor pacis insignis. pinguedo cui⁹ valet ad reficiēdos art⁹ lassos z infirmos. z ē pabulū luminis. Q̄. ē arbor pacis refert ad oleū chrismatū. q̄ pabulū ē luis refert ad oleum cathecuminor. q̄ art⁹ lassos z infirmos reficit ad oleū infirmor. Hec igit tria ꝓcedētibus vbis apli coaptāt. Siqdē i multitudine pacis ee videt. q̄ dulcedinē interne suauitatis gustaut. sicut dicit ps. Gustate z videte q̄niā suauis ē dñs. Sapor ē hui⁹ dulcedinis senserat ille q̄ dicebat. Grā dei sum id qđ sū. j. ad Cor. xv. c. Hec grā ē donū sapiētie. q̄ intelligit ꝑ pacis oleū. Vel q̄ hūc saporē in aliuz libent deriuat vir fidelis. to circo alij dat sermo scie. Scia enī ē doctrina q̄ fidelis alior vbo vel ad mun⁹ exēplo instruit. q̄ ꝑ balsamū intelligit. Et q̄ apls in Hebreis aut. idcirco cū dixisset grā dei sid qđ sū. statim subūxit. z grā dei in me vacua nō fuit. Hec duo sil ꝓiūcta. s. oleū z balsamū z dulcor sapie. z odor doctrine. perfectū faciūt seruiētē. q̄ duo. s. sapientia et doctrina ad oleū chrismatū ptinēt. Ad oleuz vero cathecuminor ptinet fides q̄ mentez illuminat sic oleū lumē ꝓfert. Fides enī valet ad duo. s. ad purgamētū z tutamen. purgat ꝑterita vicia z utelā ꝓstat ꝓ futura. sic verba ꝓsecratōis hui⁹ olei manifeste ostēdūt q̄ inferi⁹ exponūt. Ad oleū infirmor ꝑtinet grā sanitatū. i. sanitas corpis z mētis valet enī ꝓ vtruq; egritudinē sicut et verbis bñdictōis ipi⁹ liquet. Quare aūt infirmi z cathecumini unungunt. z de vnctionibus q̄ fiūt ex triplici oleo dictū ē i ptēpma sub ti. de vnctōib⁹. Seq̄t videre de ipor oleor ꝓsecrationib⁹. Et ꝑmo de oleo infirmorū. Scđo de oleo chrismato. Tertio de oleo sancto. ¶ Primo ergo d̄ oleo infirmorū dicēdū ē. na illd̄ pri⁹ ꝓsecrat q̄z chrismatū vel sanctū. Et tā [illegible] sacramētū pri⁹ fuit tpe q̄z chrismati vel sancti. Nā dñs discipulos suos docuit infirmos vngere. sic in euāgelio dr. Oleo vngebāt infirmos z curabant. Et iacob⁹ apls ait. Infirmat q̄s. zc. vt sequit. Oleū vero chrismatū z sanctuz scz cathecuminor ab eccl̄ia instituta sūt. hz z in veteri testamēto aliq̄ d̄ vtroq; habeat̄ sīlitudo. Ibi nāq; duplex oleuz inuenitur. vnū videlicet chrisma q̄ vngebant reges. ꝑ cepit enī dñs moisi vt conficeret chrisma q̄ vngeret tabernaculū i dedicatōe templi. z arcā testamēti aaron reges z sacerdotes z filios ei⁹ dicēs. Sume tibi aromata prima z oleū. Inde ee q̄ vnctōe chrismatis ecclesias z calicē cōsecram⁹. reges etiā z pontifices unungim⁹. Moises tū oleo materiali nō legit inunct⁹. sz solū spūali sicut z ꝑps. Oleū etiā sanctū a lege sū plūt ero⁹dū q̄ reges tantū z sacerdotes vngebant. Alij dicūt q̄ oleū infirmor apli instituerūt qui cū illo egrotos vngebāt. Oleū vero chrisma tū z cathecuminor aplici viri instituerūt z ideo cōsecratio olei infirmor prior ē tpe q̄z chrismati. z etiā q̄z olei sancti. q̄ prior z maior z venerabilior ē doctrina apl̄or q̄z patre. Huius aūt olei ꝓsecratio nō hz tale principiū quale alia habēt. q̄ nō dicit in eo dñs vobiscū nec orem⁹. nec sursū corda. nec alia quid huiusmodi. nec etiā talē hz finē quale in alijs cōsecrationib⁹ dicimus vt infirmetur. s. per dñm nostrū ihesuz xpm. zc. vbi precetur. s. ut ventur⁹ ad iudicare vitos z mortuos. Sz sic claudit. In noie dñi nostri ihesu

christi.7 ẽ ratio.q2 bñdictio ipius olei nõ ẽ officiũ p se sed ẽ emboliſm9 p̃cedẽtis officij qđ apparet.q2 cũ ponat ante illud verbũ canonis.p quẽ hec oĩa domine bona semper creas.ſtatim bñdictione ipa finita ſubũgitur.p quẽ hec oĩa.ꝛc. Et ſic ẽ emboliſm9 ad ẽ adiectio p̃cedẽtis officij.ſ.illius orationis Nobis quoq3 peccatorib9 vbi p penitẽtibus orat. Eſt enĩ duplex emboliſmus put dictũ ẽ in quarta pte ſub ti.de ſilentio poſt oꝛõnem dñicam. Sed quare ꝓſecratio huius olei canoni adijcit. Rñdeo ꝓmo ibi rationabiliter oleũ morientium conficit vbi mors dñi ꝓſummat.vt ſicut mors dñi deſtruxit mortis autorẽ.ſic grã q̃ p vnctionez morienti ꝓferat deſtruat peccata q̃ ſunt causa mortis. Scdo duo ſũt de quib9 in ẽ offitio agit.ſcz imolatio xp̃i 7 imolatio eccleſie imolatio xp̃i fuit in cruce. imolatio eccleſie fit cũ peccatũ morit. De imolatione xp̃i fit mentio in introitu. Nos aũt gloriari.ꝛc.et ſpecialiter in canone. De imolatione eccleſie fit mentio i epla.vbi dicit. Si nos met ipos diiudicaremus nõ vtiq3 iudicaremur.ſunt enĩ 7 alia duo.ſ.infirmitas 7 medicina.infirmitas ex peccatis ſepe puenit.medicina de grã dei. De infirmitate ait Jſdaul9 i epiſtola. Qui indigne mãducat 7 bibit corp9 7 ſanguinẽ dñi.iudiciũ ſibi mãducat 7 bibit.nõ diiudicãs corp9 dñi. Jdcirco inter vos multi infirmi 7 imbecilles 7 dormiunt multi. De medicina dicit Jacob9. Infirmat quis i vobis inducat p̃sb yteros eccleſie 7 oꝛent ſup eũ.vngentes eũ oleo in noie dñi.7 oratio fidei ſaluabit infirmũ 7 alleuiabit eũ dñs 7 ſi in peccatis ſit dimittunt ei. Si igit propterea infirmat.q2 mãducant corpus dñi indigne 7 grã ſpũſſancti quã ſignificat hec vnctio eos ſaluat.merito cõſecrationi corpis dñi adiicit ꝓſecratio huius olei. Jſder paſſionẽ enĩ dñi cui9 memoratõ fit in cõſecratione corpis proſtratus ẽ diabolus.7 grã ſpũſſancti cui9 ſignũ ẽ vnctio diaboli arma.i.peccata quottidiana tollũtur. Tertio iõ ꝓſecratio olei infirmoꝝ conſecrationi corpis xp̃i adiungit.q2 nouiſſima oꝛõ ꝓſecrationis corpis chriſti ex voto penitentiũ fit. Congrue igit ſub ea ꝓſecrat oleũ p penitẽtib9.vbi eoꝝ ſacrificia dño offerunt. Conſequẽter attendamus aliq̃ verba conſecrationis hui9 olei infirmoꝝ. Dicit enĩ ibi ſic. Emitte ſpũm tuũ paclytus in hanc pinguedinẽ olei. Nãepe nõ ſine cauſa ponit ibi paclytũ.qđ patebit ſi triplicis olei efficaciã attendam9. Oleũ ſanctũ precipit ſiue in exoꝛciſmo olei ſancti videlicet cathecumin oꝝ ꝑcipitur diabolo vt recedat a cathecumino q̃ adhuc reputat mortuus q̃ſq3 nõ ẽ baptizatus. Oleũ chriſma le iam viuentes ſanctificat. Oleũ infirmoꝝ ſauciatis medelã preſtat. Quia vo egritudinẽ ſequit dolor.vnde in ea dẽ ꝓſecratione oleũ infirmoꝝ dicit.ad euacuandũ oẽs dolores 7 oẽm egritudinẽ corpis.7 dolorẽ ſequit cõſolatio iõ recte ibi ponit paraclytũ qđ iterpretatur cõſolator. Jn mortuo aũt q̃ dolorẽ nõ ſentit nõ ſequit cõſolatio.ſed nec ſanus 7 ſanctificatus.q2 in eo non ẽ infirmitas ex qua dolor indiget ꝓſolatione. Circa oblationẽ eiuſdẽ olei infirmoꝝ notandũ ẽ q̃ i ordinario ita ſcribit. Offerat pontifici oleũ. qđ offerũt populi anteq̃z dicat. Jſder quẽ hõ oĩa dñe bona ſemp creas. Nãepe hĩ Exod. xxvij.c. ꝑfiguratũ ẽ vbi dꝛ moiſi q̃ accipiat a ꝓphẽ oleũ oliuaꝝ puriſſimũ. Oleũ ſiq̃dez cũ offert a ꝓphẽ tantũ liquoꝝ ẽ.ſed p bñdictionẽ fit ſacramẽtũ. Myſtice aũt hec oblatõ ſiue ãminiſtratio ſignificat q̃ ꝓphe dꝛ clero tẽporalia miniſtrare.miniſtrãti ei ſpũalia. Jñ apls. Si ſeminauimus vobis ſpũalia.nõ ẽ magnũ ſi veſtra carnalia metam9 Cõſecrat aũt oleũ epi cũ oĩbus ſacerdotibus et aſtãtibus.q2 hoc ſacramentũ fuit a xp̃i diſcipulis inſtitutũ.vel tractũ ẽ ab antiqua conſuetudine qua cõſueuerat eccleſia p mitiua ſimul cũ põtifice verbis 7 manib9 corpus xp̃i conficere forte ad teſtimoniuz put hodie in miſſa de ordinibus cũ ordinatore faciũt ordinati. Jſta 7 ſummus pontifex quotiens diuina celebrat ſacerdotes et aſtantes verbis 7 manibus cũ eo ꝓſecrant Et q2 vtiã dictũ ẽ hui9 olei cõſecratio ẽ emboliſmus canonis.idcirco eã totã ſic et canonẽ ſacerdotes cũ eo dicũt. Jnde perficit

officiū eps vsq; ad illū locū. Dñs vob̄ scm. ℟. Et cū spū tuo. ℣. Tuc tacet ℣ solus eps cōcat. Secundo vidē dū restat de oleo chrismali. Fabianus enim papa statuit hac die singulis annis debere ꝓfici chrisma. qz nouū ē sacramētū. ℣ iō sp ē innouandū ℣ vetus ꝓcremādū. Ista enī ab aplis eorūq; successorib⁹ accepit eccl̄ia a cū ctisq; tenēda mādauit. Circa qđ sciendū q̄ chrisma cōficit ex balsamo ℣ oleo propter mysticā rōnez. quoniā p oleū nitor cōscientie designat. iuxta illud euāgelij. Prudentes virgines acceperūt oleum. ꝛc. Per balsamū vo exprimit odor fame. propt qđ in libro sapiētie dr. Sicut balsam⁹ aromatizans dedi odorē. Oleo ergo qđ lucet additur balsam⁹ qui redolet. q̄ fide operāte per dilectionē lucere ℣ bona fama redolere ad honorē dei ℣ ad vtilitatē ꝓximi debemus. Odor enī balsami ī oleo bonā operationē longe lateq; diffusā grā spūssancti cooperante demōstrat. Secūdo additur oleo balsam⁹ ad signādū q̄ in vultu xp̄i resplenduit celestis nitor ℣ gratia excellentⁱ q̄z in alijs. p̄ā vt hiero. ait. virgo de virgine natus q̄ non ex voluptate carnis sed ex volūtate dei natus ē. nisi habuisset in vultu oculisq; qđdā desiderū nūq̄z eū statim cū ingenti desiderio secuti fuissent apli. nec q̄ venerāt ad eum ꝓphendendū cōruissent. Iste nitor operante dei gratia vult⁹ electorū exhilarat. vt dñs cū magna dilectione umtet. Ūñ in p̄fatiōe q̄ cantat in ꝓsecratione chrismatis dicitur. Dauid prophetico spū grē tue sacramēta prenoscēs. vultus nostros ī oleo exhilarādos ee cātauit. Et paulus. Hui⁹ olei vnctio vultus nostros iocūdos efficit ac serenos. Vultus nostri sūt operū nostrorū manifestatio. Tertio quoq; balsam⁹ oleo additur. vt oēs qui ex eo uncti fuerint operante gratia spiritussancti conuersationi doctrinā iungere nitant. Et hec dicō. s. vita et doctrina sunt ꝓpria in septez donis spūssancti. propter qđ chrismalis vnctio fit. Illā sapientia ad vitam. intellectus ad doctrinaz. ꝓsiliū etiā ad doctrinā. fortitudo ad vitam. scientia ad doctrinā. pietas ad vitā. ℣ timor ad vitā refert. Doctrina aūt p balsamū intelligit vt p̄missū ē. Chrisma grece dr vnctō latine. q̄ etiā dño nomē accōmodauit. Illā christ⁹ a chrismate dr. i. vnctus. put dictum ē in ꝓphemio secūde ptis. Cōsecrat aūt chrisma in eo loco vbi cōsueuimus dare pacez sicut ℣ oleū sanctū. ℣ ℞ iō vt pax ℣ cōcordia p vnctionem chrismatis regnent in nobis. Chrismate enī vngimur vt donis spūssancti repleri deo ℣ hominib⁹ pacificemur. q̄ in maliuolā aiam nō introibit sapia. Illa/bet quidē chrisma officiū p se qđ inchoatur a sursum corda. ℣ finit p dñm nostrū. q̄ vi. ℣ re. ptinet enī ad eos q̄ surrexerūt ℣ viuūt cū christo. Sane postq̄z sol⁹ pōtifex cōmunicauit vt p̄missū ē. ipe vadit sedere sup sedē suā. ℣ tūc. xij. p̄sbyteri parati. xij. aplos significātes ℣ alij clerici discipulos signātes descendūt m sacrariū ad apportandū solenniter tā oleū chrismale q̄z sanctū liue cathecumunoz hoc mō. ꝓcedūt nāq; duo lumināria sequūtur due cruces. ℣ in egruz medio vn⁹ acolit⁹ ferens ampullā cū oleo futuro chrismali. subsequūt duo thuribula ℣ ī eorū medio alter acolit⁹ ferēs aliā ampullaz cū oleo futuro sanctō. Subsequēter diaconus libz euāgelij ferēs deinde dicti p̄bytery ℣ alij clerici bini sequūt quousq; ꝓueniāt ad gradus ante altare. Illēpe duo lumināria sunt lex ℣ ꝓphete q̄ nobis saluatorē prenunciauerūt. due cruces sūt duo martyria sine sanguine. s. mortificatio corpis propri q̄ ē crux a sinistris. ℣ cōpassio ꝓximi q̄ ē crux a dextris. Inter has fert oleū futurū chrismale q̄ unungunt pugnatores q̄ debēt esse parati ad martyrū ℣ sp duplici martyrio debent se affligere. Crucē a sinistris habebat ille qui dicebat. j. ad Cor. ix. c. Castigabat ille qui dicebat. ij. ad Cor. xj. Quis infirmat ℣ ego nō infirmor. Quis scandalizatur ℣ ego nō vror. Duo thuribula sunt duplex gen⁹ orōnis. scz oratio pro remouendis malis. ℣ oratio pro adipiscēdis bonis. Hec duo notat psalmista dicit. Exaudi deus oratiōnē meā. scz que ē pro adipiscendis bonis. ℣ ne despereris de

precationē meā. scz q̄ ē ꝑ remouendis ma/
lis. Inter duo thuribula ferť oleū futuꝝ ca
thecuminoꝝ. qꝛ ꝑ cathecuminis ē orandū.
⁊ eos orare oportet vt ad robur qđ ꝑ oleuz
chrismale significať valeāt ꝑuenire. Inde
euāgeliū sequiť. qꝛ in eo totiꝰ boni nostrē
ꝯsummatio. Presbyteri ⁊ alij bini sequūť
quasi dicāt sponse Cant. j. Trahe me pꝰ te
⁊ curremus in odore vngentoꝝ tuoꝝ. Po
test etiā dici ꝙ ampulla cuz oleo futuro ca
thecuminoꝝ humanitatē xp̄i significat ple
nā spūsancto. duo luminaria due cruces ⁊
duo thuribula sunt lex ⁊ ꝓphete q̄ p̄dixerūt
xp̄m ⁊ deū eē ventuꝝ. Sequēs vero euāge
liū affirmat qđ lex ⁊ prophete predixerunt.
Presbyteri ⁊ clerici bini ⁊ bini sunt testes
chrismalis ministerij. Hi sunt apl̄i bini ad
p̄dicationis officiū destinati cooperatores
⁊ testes xp̄i. Cantus istoꝝ scz O redēptor.
p̄dicationē ⁊ orōem significat apl̄oꝝ. Am/
pulla q̊z ꝑ singulos ordīes ad altare deferť
ꝑ qđ innuiť ꝙ dn̄s in corpe suo añ passio/
nē officia septē ordinū adimpleuit. Premi
simus deductionē olei chrismalis ⁊ sancti
siue cathecuminoꝝ de sacrario vsqz ad san
ctuariū. nūc dicamꝰ de eadē vsqz ad ep̄m.
Postq̄z enī p̄dicta ꝓcessio venit ad sanctu
ariū tunc ante altare ad orientē ordinate se
disponunt ostiarij lectores. exorciste. ⁊ aco/
liti. ita ꝙ sextū locū obtinet subdiaconus. q̄
illa die legit epl̄am. ⁊ post oēs ē acolitꝰ cuz
ampulla. ita ꝙ oēs sūt sub vmbraculo sub
quo ampulla delata ē a sacrario. q̄ deferť
de vno ad alteꝝ ꝑ quādā cōnexionē sindo
nis albe. que ex ꝑte velata ē ampulla q̊usqz
ꝑueniat ad ep̄m. ita vt a medio sursum vi/
deri possit. Nēpe in cōnexione sindonis cō
nexio intelligiť charitatis. ampulla christꝰ
ē. vel ampulla cū chrismate corpus domi/
ni ex virgine maria assumptū cuz dīnitate
scz xp̄m viuū eē significat. Premissū ordi/
nē quedā ecclesie seruant. Est ⁊ alius ordo
quē ⁊ alij seruāt. Nā ferť ampulla cooper/
ta sindone alba in sinistro brachio. portan/
tē ampullā precedit lumē. ⁊ antecedūt duo
sacerdotes. vnus cū thuribulo alius cum
cruce. ⁊ in medio eoruz diaconus cū libro
euangelij. ⁊ super capita eoꝝ ferť vmbracu
lum seu palliū. ⁊ duo antecedūt cantando.
In quo facto repn̄tatur ꝓcessio quaz fece
runt filij israel tendētes ꝑ desertū ad terraz
promissionis. quoniā sindon ē archa. am/
pulla vrna. lumē precedēs ampullā colum
na ignis que precedebat ꝓplm. sacerdos cū
thuribulo. aaron cum thuribulo. Numeri
xvij. c. Sacerdos cū cruce. iosue cū sceptro
diaconus cū libro euāgelij. moises cum li/
bro legis. Vmbraculū ē tabernaculum vl̄
nubes lucidissima que filios israel obūbra
uit. cātores q̄ precedūt. leticiā eoꝝ sig̃ficant
q̄ ad terram promissionis transierūt. Vel
duo cātores sunt p̄dicatores duo precepta
charitatis annūciantes. Hec aūt oīa in fi/
gura cōtingebāt illis. In hoc etiā facto re/
p̄sentať processio xp̄i ⁊ ecclesie tendentis de
hoc mūdo ad patriā. Nempe ampulla est
christus. sindon alba ē scā ꝯuersatio eius.
in sinistro brachio teneť. qꝛ hec oīa ī hac vi
ta que per sinistrā significať acta sunt. Vel
qꝛ xp̄s conuersatus ē in vita presenti. lumē
ē Johannes qui fuit lucerna ardens. dia/
conus in medio duoꝝ sacerdotū ē christus
in medio moisi et helie. duo precedētes cuz
lumīe sunt discipuli. quos binos misit an/
te faciē suā. Ampulla ferť cooperta vsqz ad
altare. ⁊ tunc discoopiť. qꝛ christus q̄i coo/
pertus fuit vsqz ad passionem. Nā pene ab
oībus eius cōuersatio sancta dicebať. sz in
passione fuit nudus hominū reputatione.
qꝛ qui paucis diebus ante dixerant. benedi
ctus qui venit ī nomine domini. clamaue/
runt crucifige crucifige eū. Quidā tamen
prius q̄z ad altare perueniant ampullam
mediā cooperiunt ⁊ mediā nudā ad altare
perducūt. qꝛ christus ante passionē modo
latuit vt cū fugit in egyptū ⁊ cū inť cogna/
tos querebať. ⁊ cū parentibꝰ subijciebatur
modo se palā exhibuit. vt cū p̄dicauit vltra
hominē dicēs. Ego ⁊ pať vnū sumꝰ. ⁊ cuz
miracula fecit in quibꝰ virtutē sue diuini/
tatis ostēdit. Ampulla statim postq̄z bn̄di
cta ē ex ꝑte cooꝑta ⁊ ex ꝑte discoopta vt al/
lata fuerat. salutať ab ep̄o ⁊ presbyteris. qꝛ
xp̄s postq̄z trāsiuit ad altare crucis. id ē ad

immolationē ⁊ se obtulit deo patri. sic̄ am-
pulla ad cōsecrationē episcopi aliq̄ pte cor
pus suū nudū mōstrauit. vt thome ⁊ alijs
discipulis quos voluit eē testes sue resurre
ctionis. alijs vero inuisibilis fuit. Vel iō p
pte nuda ⁊ pro parte coopta salutat̄ q̄ xp̄s
in hūanitate manifest⁹. ⁊ in diuinitate oc-
cultus ab omnib⁹ venerat̄. Salutāt̄ autez
ampulle q̄nquies ab episcopo. vt de q̄nqz
vulneribꝰ gratiarū actio christo reddatur
Postq̄z autē ampulla salutata ē a mīstris
altaris cooperit̄. vt a nemine nuda videat̄
⁊ cooperta iterꝫ salutat̄. q̄ xp̄s postq̄z ma-
nifestauit se discipulis suis q̄s voluit suos
sueqz resurrectiōis eē testes. ascēdit in celū
⁊ inuisibilis fact⁹ ē hoīb⁹. Sz quāuis eius
p̄ntiā corporalē nō videam⁹. tn̄ venerādo
eū quottidie salutam⁹. q̄ ⁊ discipuli eū as-
cendētē in celū adorauerūt. Tandē ampul
la in sacrariū defert̄. ⁊ xp̄s in celū quē vene
ramur p fidē donec pueniamus ad ipsuz.
Ideo sindon mūda ē ei⁹ caro vel conuer-
satio īmaculata. Sane ep̄s ter alat in am-
pullā. Primo q̄ sicut alat⁹ ab interiorib⁹
⁊ secretis procedit ad publicū ⁊ vocat̄ spiri
tus. sic ep̄s p sp̄ūm suū demonstrat spiritū
sanctū a patre ⁊ filio pcedentem in corpore
dn̄i habitare. Ampulla enim cū chrismate
corpus significat cū diuinitate. Ampulla
vero cū oleo hūanitatē plenā sp̄ūsancto de
signat. Secūdo etiā alat. q̄ legit̄ in euange
lio q̄ dn̄s insufflauit discipulis dicēs. Acci
pite sp̄ūm sanctū. ꝛc. Hic igit̄ alat⁹ illā īsuf-
flationē significat. Iō aūt ter alat q̄ tres p
sone sūt ⁊ nunq̄z sp̄ūssanctus ē sine patre et
filio a quib⁹ procedit ⁊ a seipso venit. Dat̄
aūt sp̄ūssanctus officio sacerdotū sed non
dat̄ ab eis. sic enī adest virtus sp̄ūssancti p
insufflationē a sacerdote factā in honorē ⁊
signationē ip̄i⁹ spirit⁹ sancti. sic̄ per verba
q̄ dicunt̄ in noīe suo. His peractis cantat̄
agnus dei ⁊ cōmunio. Tertio loco cir-
ca oleū sanctū seu cathecuminoꝝ de cuius
deductiōe p̄missū ē. Sciendū est q̄ hec olei
bn̄dictio propriū hz officiū nā post eius ex
orcismū quē ep̄s lenta voce dicit. q̄si p̄fati-
onē inchoat dicēs. Dn̄s vobiscū. Sursuz
corda. ⁊ finit̄ per eundē dominū nostrū ie-
sum xp̄m qui tecū viuit. ꝛc. Et in eo loco cō
secrat̄ vbi dicit̄. Pax domini. Hoc enī est
opus gratie dei vt pacem ⁊ cōcordiā inter
nos habeamus ⁊ per vnctionē pax habea
tur. Olea nēpe vt dictū ē. est arbor pacis in
signis. Qd̄ prefiguratū ē in veteri testamē
to. sicut verba hui⁹ cōsecrationis habent.
q̄ sunt hec. Et cū mūdi crimina diluuio ex-
piarent̄ effuso. similitudinem futuri mune
ris colūba demonstrans per ramū virētis
oliue pacem terre redditā nūciauit. Valet
aūt huius olei vnctio ad duo. scilicz ad pur
gationē ⁊ tutelā. Ad purgationē vt si q̄ ca-
thecumino postq̄z venit in scrutiniū adhe-
sere macule recedāt. Ad tutelā vt diabolus
expulsus redire non audeat. Verba orati-
onis hec demōstrant dicendo. Si que illis
aduersantiū spiritū tuū adheserūt macule.
recedant ad tactū hui⁹ sanctificati olei. hec
de purgatione. De tutela sequit̄. Null⁹ spi
ritualibus nequicijs locus. nulla refugis
virtutib⁹ facultas. nulla insidiantib⁹ ma-
lis latendi licentia relinquat̄. Quia vō di-
abol⁹ se damnandū maxime in futuro iu-
dicio nouit. ⁊ inde tremiscit. idcirco exorcis
mus terminat̄. per eūdem dominū no. ie.
chri. qui. ve. e. iu. vi. ⁊. m. ⁊ se. per ignem. Ex-
orcism⁹ enim est adiuratio. nam in eo ad-
[illegible] diabol⁹. vt recedat. Item q̄ hꝫ oleo
perfusi ⁊ baptisati spem regni habent. idcir
co oratio terminat̄ p eūdem dn̄m nostꝝ. ꝛc.

Tertio seriatim misse hui⁹ diei offi
ciū prosequamur. Sane in perso
na penitentiū cantat ecclesia i p̄n-
cipio misse. Nos aūt gloriari oportet. Ta
les enim debent ⁊ possūt gloriari in cruce q̄
penitentiam perfecte egerūt. Et q̄niaz i hac
die institutū est sacramentū sacramentoꝝ
vt premissū ē. ideo ob solēnitatē noui sacri
ficij ⁊ propt̄ gaudiū recōciliatōis penitētiū
cātat eccl̄ia in missa cantica leticie p̄ter alla
⁊ missa solennis dicit̄ in cōcentu ⁊ ornatu
ministrorū sic̄ in festo natalis xp̄i. Nā hoc
festū omnia alia excellit. excepto festo trini
tatis. Et videt̄ q̄dāmodo ecclesia sibi con-
traria. cum in alijs hui⁹ diei horis cantica

letitie reticeat ⁊ eas sub breuitate ⁊ q̃i flebi-
liter dicat. Sed nõ ẽ ꝯrietas. qꝛ alia ẽ cã leti
tie alia tristicie. Propter memoriã enĩ pas
sionis ẽ tristicia. propter institutionẽ v̄o sa
cramẽti sacramẽtoꝝ ẽ gaudiũ. Et iõ ex isti
tutione Bonifacij pape cãtat ecclia. Gl̃ia
in excelsis deo qꝛ gaudẽt angeli de ꝯuersio
ne penitentiũ. ⁊ hoc in ecclesijs in q̃bꝰ chris
ma cõficit̃ ⁊ nõ in alijs ꝓut quidã dicunt.
Ubi enĩ ep̃s p̃ns nõ ẽ. nec gl̃ia ĩ excelsis d̃r.
nec alie solennitates seruant̃ vt dicũt. quã-
uis ⁊ tunc nec flectamus genua nec oratio
sup ip̃lm dicat̃. Epl̃a vero Cõuenientibꝰ.
ꝛc. q̃ ẽ. j. Coꝝ. xj. c. ẽ de modo sumendi cenaꝫ
domini. R̃nsoriũ ẽ de crucis siue xp̃i ꝑ cru
cẽ exaltatione. Christꝰ factꝰ ẽ obediens. et
ẽ sexti toni propter obedientie ꝑfectionẽ. q̃-
niã senariꝰ numerꝰ ꝑfectus ẽ. Euangeliuꝫ
ẽ. Ante diẽ. Joh. xiij. c. vbi sequit̃. Cuꝫ dile-
xisset suos iesus in finẽ dilexit eos. ⁊ ẽ de di-
lectione ⁊ humilitate. qꝛ illud sacramentuꝫ
ẽ dilectionis ⁊ humilitatis. Agit̃ etiã ibi de
lotione pedũ. qꝛ dominꝰ ꝑcinxit se lintheo
i. humanitate purissima. imittẽs aquaꝫ in
peluim. i. grãm ĩ corde. ⁊ lauit pedes. i. affe-
ctus. venit aũt ad simonẽ petrũ q̃ recusauit
ex humilitate tantũ. tertia tñ vice obediuit.
qꝛ oportuit eũ obedire. vt haberet ꝑtem cuꝫ
eo. Unde vocat̃ simon petrus propt̃ obe-
dientiã. Tres ergo sunt cause quare domi
nus voluit lauare pedes discipuloꝝ. Pri-
mo propt̃ signũ dilectionis. Secũdo in ex-
emplũ humilitatis. Tertio rõne mysterij.
qꝛ lotio pedũ designat lotionẽ affectuũ. pul
uis enĩ adheserat pedibꝰ apl̃oꝝ. i. elatio in-
anis glorie. qñ dixerãt. dñe in noĩe tuo eijci
mus demonia ⁊ quãdo cõuertebant̃ plu-
res. vel tristicia qñ nõ conuertebant̃ homi
nes ad volũtatẽ suam. ⁊ iõ oportuit lauari
huiusmodi affectiões in illo die vt sic eẽnt
mundi toti. Nã prima die ieiunij dixit dñs
Tu autẽ cũ ieiunas. faciẽ tuã. i. animã vel
rationẽ tuã. laua. i. a peccato mortali mun-
da. Cũ igit̃ a principio lauamꝰ nos a pec-
cato mortali a puluere. i. a venialibꝰ debe-
mus abstergi. hoc aũt fit vt digne possimꝰ
accipere corpus xp̃i. qd̃ fit peracta perfecta

penitẽtia. ⁊ iõ penitẽtiũ. absolutiões fiunt ĩ
hac die vt p̃missũ ẽ. Pedũ quoqꝫ lotio sig-
ficat lotionẽ marie quãdo lauit lachrymis
pedes dñi. ideoqꝫ cãtatur antiphona ista.
Mulier que erat ĩ ciuitate peccatrix. Bur
sus lotio pedũ signũ ẽ remissiõis peccatoꝝ
In baptismo nãqꝫ vnusq̃sqꝫ totus abluit̃
Sed cũ in rebus humanis postea viuitur
vtiqꝫ terra calcat̃. Ipsi enĩ humani affectꝰ
sine quibꝰ in hac vita mortali nõ viuit̃. q̃si
pedes sunt. Qui ergo nõ indiget nisi vt pe
des lauet. ostendit oĩa peccata sibi eẽ dimis
sa sine quibꝰ hec vita nõ ducit̃. Pedes er-
go qui sunt vltima ꝑs corpis lauãt̃. ad no-
tandũ q̃ iudei aqua baptismatis ĩ vltimo
tempore mũdabũt̃. Unde ⁊ reliquie israel
saluabunt̃. Quare autẽ fiat hec lotio ista
die supra dictũ ẽ. Et est notandũ q̃ ex oĩbꝰ
mandatis dei istud solũ d̃r anthonomasi-
ce mãdatũ. quoniã maiori exhibitione offi
cij hoc obseruare precepit. cũ discipulis su-
is pedes lauit dicẽs. Si ego laui vobis pe
des dñs ⁊ magister ⁊ vos inuicẽ debetis
lauare. Et etiã cũ ĩterdicto ait petro. Si nõ
lauero tibi pedes. ꝛc. Mãdatũ etiã illud de
quo dictũ ẽ in proximo sabbato. qd̃ fit a p̃-
latis repñtat illud qd̃ christus fecit. Et attẽ
de qꝛ ad antiphonas que dicũtur dum fit
mandatũ nõ dicit̃ nisi vnus versus d̃ vno
psalmo. qꝛ alij versus eiusdem psalmi non
ita cõueniũt cũ antiphonis vel cũ his q̃ in
ipso mãdato fiunt. In offertorio oñdunt̃
p̃missa duo sil̃. videlicet q̃ debemꝰ a morta
libus ⁊ venialibꝰ abstergi. dextera dñi fecit
virtutẽ abluendo a mortalibꝰ. dextera dñi
exaltauit me abluendo a venialibꝰ. In pꝰ
cõmunione. Dominus iesus postq̃ꝫ cena-
uit. Joh. xiij. c. oñditur humilitas. ⁊ ẽ secũ-
di toni propter secũdam lotionẽ a veniali-
bus. Breuiter aũt notanduꝫ ẽ q̃ huius
misse officiũ nostre redemptionis cõtinet
summã ⁊ mysteriũ. Nã in euangelio legit̃
de pedũ lotione. In epl̃a de corpe xp̃i ⁊ san
guine. in introitu de cruce. In graduali de
morte. In offerẽda de resurrectione. Naꝫ
hec oĩa s̃m mysticũ sensuꝫ ex euãgelio qd̃ ẽ
caput officij pendent. Christus q̃dẽ cuꝫ di-

scipulis cenās surrexit a cena. vestimēta de
posuit. lintheo se p̄cinxit. aquā in peluī mi/
sit. ⁊ inter cenandū pedes eoꝝ lauit. ⁊ ipsos
lauare docuit. ⁊ p⁹ lotionē iteruz recubuit.
Nēpe christū a cena surgere ē ab accubitu
patris venire. vestimenta deponere se exin
anire. lintheū p̄cingere. formā serui accipe.
aquā in peluim mittere. sanguinē suū effū
dere. pedes lauare. peccata remittere. linteo
extergere. passiōis fide mundare. vestimen
ta resumere. ē a mortuis resurgere. ⁊ vestez
gloriose carnis induere. recūbere ē ascende
re ⁊ in dextra dei sedere. Ad hec ꝑtinēt offi/
cia. discipulos docere. ē eis spūm sanctū mit
tere. Verūtn̄ qꝛ nōdū ꝑfecte credebāt. iō nō
dicit̄ credo. Ecce breuiter summā redēptio
nis hūane q̄ fuit oīb⁹ sufficiēs sz nō efficiēs
Vn̄ agit̄ in orōne. Deus a q̄ ⁊ iudas. ꝛc. d̄
duob⁹ generib⁹ penitētiū. vno ꝓficientiuz
vt latronis confitentis. qui audire meruit.
hodie mecū eris in paradiso. Et alio nō ꝓ/
ficientiū vt latronis cōtēnentis. ⁊ iude pro/
ditoris qui laqueo se suspēdit. Innocēci⁹
papa statuit hac die corp⁹ xp̄i sub specie pa
nis reseruari vt infirmi ⁊ religiosi quib⁹ ē
necessitas cōicādi habeāt ipsū ⁊ propt̄ offi
ciū adīplendū. Nā in duob⁹ dieb⁹ sequēti
bus nō ꝯficit̄ corpus xp̄i. Sanguis vō nō
seruat̄ sub specie vini propt̄ mlta. Primo
qꝛ vinū qd̄ liquidū est de facili posset ex ne
gligentia spargi. Secūdo qꝛ ꝑ calicē q̄ hac
die sumit̄ finis veteris legis intelligit̄. Vn̄
s̄m lucā per calicē discipulis ⁊ non aliis ea
dē die datū dn̄s discipulos designauit. Ter/
tio qꝛ corp⁹ qd̄ seruat̄ nō est sine sanguine.
Quarto qꝛ ꝑ h̄ ꝙ sanguis nō seruat̄ oñdi/
tur ꝙ vetus sacrificiū dz cessare. panis nan
qz nouū. vinū vero vet⁹ designat testamē/
tū. Ad qd̄ oñdendū dn̄s cū bibisset inquit.
Cōsūmatū ē. Ergo calix sumit̄ ⁊ panis ser
uat̄. eo ꝙ lex finē ⁊ euāgeliū hz initiū. Quī/
to qꝛ xp̄s dixit in cena dn̄i. Amē dico vob.
nō bibā amodo de h̄ genimine vitis. donec
bibā illud nouū in regno patris mei. Non
aūt dixit de corpe seu de esu. licet bn̄ īuenia
tur ꝙ postea comederit ꝑte piscis assi et fa/
uū mellis. sed nō inuenit̄ ꝙ postea biberit.

Sz nūquid vinū qd̄ in die parasceues cuz
dn̄ico corpe seruato sumit̄ in altari. ꝯsecra
tur ⁊ sanguis xp̄i efficit̄. ꝑ īmissionē ipsius
corpis in calicē ⁊ ꝑ eius tactū. Sup hoc di
cūt quidā ꝙ ꝑ dn̄icā orōnem q̄ tūc dicit̄. fit
ꝯsecratio siue cōmutatio vini in sanguinē
Nā gregori⁹ assignās causaz q̄re domini/
ca orō in die illa a sacerdote dicat̄. dicit ꝙ ī
p̄mitiua eccl̄ia apl̄i sola dn̄ica orōne vtebā
tur in ꝯsecratione. Nos tn̄ hoc nō dicim⁹.
qꝛ si hoc eēt iā nō eēt necesse corpus dn̄i ad
diē illā seruari. Preterea ex his q̄ in cano/
ne dn̄icam orōnem p̄cedūt satis patet ꝙ ad
prolationē ipius orōnis transsubstātiatio
non fit. nullo tp̄e missa fuit celebrata sine
verbis illis. hoc ē corpus meū. ꝛc. q̄ sola in
p̄ncipio nascētis eccl̄ie ꝓferebāt̄ ad cōficiē/
dū ab apl̄is. qui postmodū dn̄icā orōnem
sup̄addiderūt. ꝓut dictū ē in ꝓhemio hui⁹
ꝑtis. Dicim⁹ ergo illud ex hoc nō cōsecra/
ri sed sanctificari. Differt aūt inter hec. Nā
ꝯsecrare est ꝯsecratione transsubstantiare
Sanctificari est ex cōtactu seu admixtiōe
sacre rei reuerendū ⁊ sanctū effici. vt patet ī
aqua bn̄dicta cui alia admiscetur. Itē san
ctificatū dicit̄ qd̄ a tactu rei sanctificate effi
citur magis reuerēdum. Si enī diceret̄ ꝙ
solo cōtactu vinū ⁊ aqua cōsecrarent̄ ma/
gnū incōueniēs sequeret̄. Nam sic ꝯtinge/
ret calicē non posse lauari ⁊ millemilia pa/
nū a tactu vni⁹ hostie sine verbis posse cō/
secrari. ⁊ ꝙ si gutta aque bn̄dicte ī stagnuz
vel puteū fundaret̄ aqua illa ꝑpetuo bene/
dicta remaneret ⁊ alia plura. Preterea si vi
nū a tactu dn̄ici corporis cōsecraret̄. eēt cō
tra decretū qd̄ prohibet hac die fieri ꝯsecra
tionē. de quo dictū ē in quarta ꝑte sub septi
ma ꝑticula secrete super verbo. hic est calix
Illud quoqz p̄tereūdum nō ē. qꝛ roma
nus pontifex hodie remota tabula lateran̄.
altaris. de qua dictū ē in p̄ma ꝑte sub titu/
lo de altaris dedicatiōe. ⁊ in secūda ꝑte sub
ti. de diacono. infra ipsū altare cōficit eu ha
ristiā ⁊ sanguinē. ⁊ cū thuribulo incēsat. il/
lud in hoc facto repn̄tans. qꝛ summ⁹ pon/
tifex legalis semel in anno ingrediebat̄ ī scā
sanctoꝝ cū sanguine secū portās thuribu/

lum viuis carbonibus plenū. prout dictuz est in prohemio quarte ptis. ⁊ sub tertia p̄ticula canonis. Sic ⁊ ꝑm apostolū Hebre. ix. ca. Christus per proprium sanguinē introiuit semel in sancta eterna redemptione inuenta. Peracto misse officio statī inter cenandū. id est dum sacerdos cōmunicat cantatur vespertinū officiuz. ad ostēdēdum ꝙ hoc sacramentū scz eucharistie īstitutum fuit in vespere. Quia ergo redēptio nostra in vespera mundi. i. in sexta etate seculi facta est. ideo vespertina sinaxis. i. psalmodia siue solēnitas in psalmoꝝ numero misse continuatur ⁊ sub vnica orōne vtrūqz officium terminat̄ scz ꝑ ite missa ē. si eps adest. vel per benedicamus propt̄ vespertinā cōclusionem. Et qꝛ ecclesie datus est calix. ideo ē p̄ma antiphona. Calicē salutaris accipiam. quē dedit dn̄s aplis dicēs. Hic ē calix noui testamenti in meo sanguine. ꝛc. Secunda antiphona est. Cum his q̄ oderunt pacē eram pacific⁹. patientia enī quā habet ille qui paratus est bibere calicē dn̄i pacē cum omnibus operat̄. In alijs trib⁹ rogat se liberari. quia habita pace pectoris nō mouetur homo p̄opter tribulationes. ⁊ hoc etiam habet a deo vnde petit liberari Antiphona ad magnificat Cenantib⁹. ꝛc. est de cena domini.

Quarto loco notādum ē ꝙ statim vespertino finito officio denudantur altaria vsqz ī sabbatum que postmoduz tertia die cooperiunt̄. Siquidem hec denudatio signat primo recessū discipuloꝝ dn̄i seu apostoloꝝ. Vn̄ Qui iuxta me erāt de lōge steterūt. Et in euangelio. Relicto eo oēs fugerunt. Altare nanqz christum seu corp⁹ ei⁹ significat. Vn̄ De terra altare facietis mihi. Altare de terra facere dei⁹ incarnatiōez credere vel sperare. Altaris v̄o vestimenta aplos seu scōs dei signāt. Quoꝝ p̄dicatione xp̄s q̄i q̄busdā vestimētis adornat̄. ⁊ ꝑ illos magnificatū ē nomē ei⁹ Altare igitur vestimētis denudat̄. qꝛ fugiētib⁹ aplis xp̄s solus remāsit. Tertia die cooperit̄. qꝛ post eius resurrectionē discipuli ad eū redierūt

Secūdo denudatio altaris designat ꝙ xp̄s fuit nudat⁹ in cruce. Cū itaqz nudū altare ꝯspicim⁹ illud propheticū ad memoriā reuocam⁹. Ecce vidim⁹ eū ⁊ nō ē ei spēs neqz decor. ⁊ ꝯsiderauim⁹ eū despectuz et nouissimū viroꝝ. Qd̄ accidit in passione. nā antea speciosus pre filijs hominū extitit. fuit quidē denudat⁹ ad colūnā. ⁊ ad crucem cum diuiserunt sibi milites vestimēta sua. Tertio altaris denudatio significat xp̄m diuinitatis gloria nudatū. Vn̄ p̄s. Ge⁹ deus meus vt quid dereliquisti me. Quarto designat ꝙ velum templi scissum ē. ⁊ liber q̄ signatus erat aptus est. Vnde ī ꝓuerbijs. Aperta sunt prata et apparuerunt herbe virentes. id est exempla actionū christi q̄ sūt ab eternitate ⁊ ducunt ad eternitatē. Et bene dicit Aperta sunt prata et apparuerunt herbe virentes. quia ea que magis occulta erāt in lege. sicut passio ⁊ resurrectio ⁊ ascēsio patefacta sunt. In plerisqz locis lauāt̄ altaria vino ⁊ aqua. ⁊ ramis fricant̄ p̄sertim cū ramis de sauina. Lauātur ergo aq̄ ⁊ vino. Ad notādū ꝙ corpus christi quod est verum altare sanguine ⁊ aqua in cruce aspersum est. Nam de ipsius latere exiuit sanguis ⁊ aqua per que genus humanuz lotū est. Vel vino ⁊ aqua lauātur. ad ostēdendum ꝙ nō iohannis sed suo baptismo fuerit baptizatus. s. ex aqua ⁊ spiritusancto Et lauātur cum psalmodia penitentiali vl̄ cum cantu ad passionez pertinente. Plus autē ibi est de vino q̄z de aqua ponendum quoniā aque multe ꝓpli multi sicut in apocalipsi habet̄. ꝑ qd̄ sig̃ficat̄ ꝙ sanguis christi sufficit ad redimendū plures ī infinituz q̄z sint redempti vl̄ vnq̄z sint redimēdi. Rami v̄o asperi q̄bus altare fricat̄. sig̃ficāt spineam coronā qua christus coronatus est. vel flagella amara ⁊ dolores ⁊ ictus quos in morte sustinuit. Vel lauatio altaris. id ē corpis christi cū aqua sig̃ficat lachrymas marie. vinuz vngenta. rami eius capillos. Et scias ꝙ quidā hac feria quinta hora iā aduesperascente denudāt altaria ⁊ lauant Alij vero solū denudāt sed in parasceue lauant. qd̄ magis cōgruit rationi. In q̄bus

dam etiã locis pauimentũ eccl'ie lauatur p
qd̃ paupes xp̃i significant̃. prout in prima
pte sub ti. de ecclesia dictũ ẽ. Pauimentum
ergo ecclesie mũdat qui pauperib⁹ vel fra-
tribus propt̃ deũ pedes lauat. ⁊ illis cetera
misericordie opa exhibet. Inde est q̃ parie
tes dom⁹. quãuis vocabulũ eccl'ie habeãt
p eo q̃ cõtinet ipsam. non tñ ipsi sed hoĩes
sunt eccl'ia ⁊ pauimentũ ẽ quasi hominuz
pedes. pauimẽtũ quoqz mundat̃ ad notã-
dũ q̃ a vicijs mundari debem⁹. Statutuz
ẽ in canonibus. ne hac quinta feria ieiuni-
um soluat̃. qr enĩ dñs surgẽs de cena lauit
discipuloꝝ pedes. ⁊ iterũ redijt ad cenaz. iõ
quidã ad instar ip̃i⁹ volebãt post prãdiuz
pedes alijs abluere. ⁊ iteꝝ post ablutionez
cenare qd̃ fieri nõ debet. Hec dies in pleris-
qz locis capitilauiũ vocat̃. qr tũc capita in-
fantiũ qui vngendi sũt lauant̃. ne obserua-
tione quadragesime sordidata ad vnctiõz
accedãt. Rursus hac die simbolũ ꝯpetenti
bus tradit̃ propt̃ cõfinẽ dñice pascalis solẽ
nitatẽ vt q̃ iam ad dei grãm ꝑcipiendã fe-
stinãt fidẽ quã cõfitent̃ agnoscãt. Hec
ergo quinta feria in quatuor principalit̃ p̃
uilegiata ẽ. Primo qr tũc penitentes ĩ eccle
siã recipiunt̃. Secdo qr in ea nouũ testamẽ
tũ incepit ⁊ vetus terminatuz fuit. Tertio
qr in ea fit olei cõsecratio. Quarto qr in ea
sacramẽtũ sacramẽtoꝝ institutũ ẽ.

De die parasceues

Sequitur de pa-
rasceue. que quare sic dicat̃ in
ꝓhemio septime ꝑtis dicet̃. Sane hac die
ecclesia artissimũ ieiuniũ ⁊ silentiũ agit nul
lũ tñ officiũ solenniter agit nec celebrat. sed
hora nona ꝯuenit ad adorandã crucẽ non
ad misse officiũ quo hec dies caret. sed qua
si ad funeris obsequiũ dicendũ ⁊ hoc ideo
qr hora nona dño mortuo centurio fact⁹ ẽ
p̃co fidei nostre. ⁊ ꝑfidis recedentib⁹ licuit
ioseph ⁊ nicodemo disponere de funere. et
mulieribus accedere ꝓpius. Dicit̃ aũt of-
ficiũ tacita ⁊ hũili voce ⁊ absqz p̃ncipio. p
ut in p̃cedenti titulo dictum ẽ. Sup altare
vnica dũtaxat toballia disponit̃ p quã sin-
don qua corp⁹ xp̃i inuolutũ fuit signat̃. in
q̃busdã ecclesijs in hora sexta ignis extĩgui
tur ⁊ in nona accendit̃. qr tunc sol ĩ sexta lu
mẽ abscondit ⁊ in nona reddidit. Incipit
h̃ officiũ a lectionib⁹ qr in p̃mitiua ecclesia
oĩs missa a lectiõibus inchoabat̃. sz h̃ hac
die spẽaliter fit p eo. qr passio dñi hodie cele
brata ẽ in cuius memoriã oĩs missa cantat̃
Et legunt̃ lectiões sine titulis. quoniã tunc
amisim⁹ xp̃m caput nostꝝ q̃ nos illumĩat
sicut tituli illuminãt libros. Legunt̃ autez
due lectiões. qr p duobus ꝓplis xp̃s passus
ẽ gentili videlicet ⁊ hebreo vl' pro salute car
nis ⁊ anime. Una sumpta ẽ ex lege. altera
ex prophetis. qr christi passio a ꝓphetis fuit
p̃nunciata. ⁊ a lege ⁊ patriarchis p̃figura-
ta. Abraam enim carnẽ xp̃i figuratiue im-
molauit qñ arietẽ ĩmolauit. Silit̃ et Abel
qñ agnũ sacrificauit. Vñ dñs. Assimilat⁹
sum inq̃t prophetis. Rursus iõ due lectio-
nes dicunt̃. qr sicut in quarta feria mortez
nostrã duplicẽ manifestauim⁹. p̃ qua xp̃s
pati venerat. ita ad memoriã in parasceue
reducim⁹ suã passionẽ ⁊ nostrã imitatiõz
Quedã aũt eccl'ie primo legunt lectionem
Exo. xij. s. Dixit dñs ad moisen. scd̃o lectio
nẽ Osee. vj. s. In tribulatiõe. Et illi natura
lem ordinẽ seruant. qr passio dñi primo pre
nunciata est a lege. secundo a ꝓphetis. In
p̃ma quidẽ mod⁹ exp̃mit̃ passionis vbi dr̃
Immolabitqz euz vniuersa multitudo ad
vesperꝝ. In secunda est p̃coniũ resurrectio
nis vbi dicitur. Post duos dies viuifica
bit nos ⁊ in die tertia suscitabit nos. quedã
v̄o ecclesie ecõuerso faciũt. ⁊ mouent̃ ex eo
quia passionẽ lectioni ex lege q̃i cõtinuare
volunt. qr in passione quedã v̄ba ponũtur
que ex illa lectõe sumpta sunt. scz os nõ cõ
minuetis ex eo. Continuãt ergo passionez
lectioni. qr eius est expositio. Et agit̃ d̃ duo
bus spẽaliter in officio hodierno. s. de passi
one xp̃i. ⁊ de passione ecclesie. que est illius
imitatio. sicut dicit petrus in canonica sua.
xp̃s passus est pro nobis. ꝛc. Hec siquidez
duo in lectione exodi cõmemorãtur vbi dr̃
Erit aũt agnus absqz macula. masculꝰ an
niculꝰ. iuxta hũc ritũ tolletis et hedũ Agnꝰ

est corpus xp̄i īmaculatū. hedus ē ecclesia que nos sumus. Passio xp̄i celebrata est ī eius īmolatiōe. nostra celebrat̄ in viciorū mortificatione. In lectione osee manifeste agit̄ de passione xp̄i ⁊ ei⁹ effectu vbi dicitur Venite reuertamur ad dominū. quia ipse fecit ⁊ sanabit nos. percutiet ⁊ curabit nos viuificabit nos post duos dies ⁊ in die tertia suscitabit nos. ⁊ viuem⁹ in cōspectu ei⁹ Qd̄ Hieronymus sic exponit. Percutiet dominus ⁊ sanabit nos. q̄r quē diligit corripit ⁊ castigat. viuificabit nos post duos dies ⁊ in die tertia suscitabit nos. q̄r tertia die resurgens a mortuis oē gen⁹ hūanū suscitauit. ⁊ cū curauerit nos viuificauerit ⁊ suscitauerit in cōspectu ei⁹ viuemus. Ibi ergo loquit̄ propheta de trib⁹ diebus q̄bus dominus fuit in sepulchro. cū dicitur. viuificabit nos post duos dies ⁊ ī tertia die suscitabit nos. i. post duos dies sepulture veniet nobis quasi imber temporane⁹ ⁊ serotinus terre. id est dabit gratiā incipientem ⁊ subsequentem. Sequitur tractus. Bn̄e audiui auditionē. Abacuc. vlt̄. c. Et q̄ dicit versus. In medio duoꝝ animaliū ꝯgnosceris. ad litterā intelligit̄ scz in p̄sepe bouis ⁊ asini. Vn̄ Esa. Cognouit bos possessorē suū ⁊ asinus p̄sepe domini sui. Vel in medio duoꝝ latronū. vel ī medio duoꝝ ꝓpl'oꝝ. Secūda lectio ē de Exod. xij. ⁊ habetur ibi. Os nō cōfringetis ex eo. Hoc ꝯpletū ē qn̄ fregerūt duorū latronū crura. veniētes autē ad iesum inuenerūt eū mortuū ⁊ non fregerunt eius crura. Allegorice vero ī eo nō sunt fracta crura. i. virtutes ⁊ maxime patientia. Vn̄ Esa. Dedi faciē meā sicut petrā durissimā. ⁊ scio q̄r nō ꝯfundar. Per crura enī intelligunt̄ itinera. de quib⁹ in cantico Abacuc. Incurvati sunt colles mundi i. hoīes excelsi ꝑ intelligentiā. ab itineribus eternitatis ei⁹. i. exēplo actionū ipius. q̄ ducūt ad eternitatez. tanq̄z colūne īmobiles. i. argentee propt̄ eloquētiam q̄ fundatē sunt sup̄ bases argenteas vel aureas. i. rōnes īmobiles eterne sapiētie. Sequūt̄ tract⁹ de passione dn̄i. q̄r tūc luget eccl'ia valde. Etiā duo sunt tract⁹ ad intentionē maioris luctus. s. pro peccatis q̄ cōmittim⁹. ⁊ ꝓ penis quas patimur ⁊ ꝓ incolatu q̄ ꝓlongatur. Nec cantat̄ graduale cū tractu sz soluz tractus put dictū ē ī quarta feria ⁊ in q̄rta pte sub ti. de tractu. Duo ergo tract⁹ dicuntur prim⁹ scz Bn̄e audiui. ē in q̄busdā ecclesijs quattuor versuū. alter pluriū. Tract⁹ quatuor versuū significat q̄ ꝑ xp̄i passionez redimit̄ homo qui ex quattuor elemētis constat. Unde christus nec in celo nec in terra crucifixus est. sed in medio. id ē in aere. Fecit enī pacē inter celestia ⁊ terrestria q̄niaz erat inimicicia īter hominē ⁊ hominez. sed maior inter angelū ⁊ hominē. maxima int̄ deū ⁊ hominē. Ipse v̄o xp̄s omnia pacificauit in cruce. q̄niā fecit vtraqz vnū. cuz sit lapis angularis. Adhuc ꝑ quattuor v̄sus tractus significant̄ quattuor ꝑtes crucis. Secūdus vero tractus scz Eripe me. prolixior repn̄tat magnū bellū dauid cuz golia. et xp̄s noster dauid hodie magnū goliam id ē diabolū debellauit. Rursus iō tractus ē longus. q̄r hoc qd̄ nobis promissū ē in lectione osee. vbi d̄r post duos dies suscitabit nos. debem⁹ retinere ⁊ in spe. Itē in secundo tractu ponit̄. Obumbrasti caput meū in die belli. q̄r nō tātū in alio tpe sed etiam ī die passionis dīnitas a passione ꝑmansit īmunis. īmo in passione christ⁹ homo ita protectus est gratia diuinitatis. vt hostes superaret qui superari videbat̄. Quedam autem ecclesie cantant secundum tractum Qui habitat in adiutorio altissimi. q̄r xp̄s a diabolo primū latenter temptat⁹ fuit velut a dracone latitante ī petra. postea vero in passione tanq̄z a leone forti. acriter vexatus est quod notat̄ per illū versum. Super aspidez ⁊ basiliscū. Sequitur euangelium siue passio. Egressus est. Joh. xviij. ca. qd̄ dicitur hac die. quia ipse interfuit crucifixioni ⁊ iuxta crucē stetit securus alijs fugientibus. quia notus erat pontifici. Quia igitur hac die passio domini oculis nostris representatur. merito eius testimonium legitur qui vidit ⁊ testimonium perhibuit. et scimus quia testimonium eius verum est Preterea ipse posterius scripsit euangeli-

um quare merito posterius legitur. ⁊ qꝛ ibi manifestius sūt sacramēta. Vñ ibi dr̄. Os nō cōminuetis ex eo. Itē illud. Vnꝰ militū latus eius aperuit. ⁊ cōtinuo exiuit sanguis ⁊ aqua. Legit̄ aūt hac die passio sup nudū pulpitū. Primo ad memorandū ꝙ sup nudū crucis patibulū nudus fuit positus ipse xp̄s. Secūdo ad rep̄sentandum ꝙ iohannes ſm quē passio legit̄. relicto sindone nudus profugit a iudeis. Tertio ad rep̄sentandū ꝙ sicut xp̄o in cruce pēdente ipiꝰ secreta nō tam cordis q̄z corporis nuda oībus astātibus apparuerunt. ita ⁊ velo tēpli per mediū scisso. oīa templi intima nuda remanserūt. Legit̄ etiā nudis pedibꝰ vt cū afflicto pro nobis nos affligi debere monstremꝰ. In quibusdā vo ecclijs sindon seu tersoria vel vestes altari nudato supponūtur vsqz dū passio legat̄. Cū vero ꝑuenitur ad locū illū. Diuiserūt sibi vestimēta mea. tūc duo subdiaconi sindonem vel tersoria tollunt repñtātes historiā. qꝛ quattuor milites xp̄m crucifigētes vestē sibi sustulerūt. Vel subdiaconi quasi furtiue pānos subtrahunt. ad notādū ꝙ iohānes q̄ cū domino vsqz ad crucez ꝑseuerauit. postea more furis se occultauit ⁊ nudꝰ effugit. In q̄busdā tñ locis vna veste sublata altera super altare remanet. ad significandū ꝙ vestis dñi incōsutilis nō fuit scissa vel partita. sed sorte sup eā missa contigit integra vni militi. ad significandum ꝙ ecclesie vnitas nunq̄z potuit a scismaticis vel hereticis scindi. qꝛ nō est sapientia contra dominū. Qd̄ vero dicit̄ in passione. exiuit in eū qui dicitur caluarie locus. Nota ꝙ sicut legit̄ in historijs caluaries ē proprie os capitis humani nudū. inde dictꝰ ē locus ille mons caluarie siue caluariū vbi rei decollabant̄ ⁊ vbi multa capitum ossa erant dispersa. Quia vero xp̄s in cruce pendēs ꝑlixe orauit. decātans enī. x. psalmos. s. Beꝰ deus meꝰ. re. vsqz ad In te dñe speraui. cū ꝑuenisset ad illū vsuz In manus tuas dñe. Illo dicto emisit spiritū. ideo ⁊ nos postq̄z recitata ē passio eiꝰ orōnes dicimꝰ. ad notādū ꝙ qñ ab inimicis ꝑseq̄mur semꝑ ad orōnez ē recurrendū

Iste tñ ē insolitꝰ mos orādi. Nā ī alijs diebus ante euāgeliū orōnes dicunt̄. ⁊ ī earuz principijs dicit̄. Dominus vobiscū. qui ē proprie mos ⁊ sacerdotis officiū quod nō fit in istis. quia sacerdos ⁊ dñs noster occiditur. Orauit aūt christus ꝑ tribus. Primo pro se dicens. Pater clarifica filiū tuū Secūdo pro discipulis suis dicēs. Pater quos dedisti mihi pro eis rogo. Tertio ꝑ illis qui in eum credituri erant dicēs. Pater nō tantū pro illis rogo. sz ⁊ ꝑ illis q̄ credituri sunt in me. Et ex hoc videtur ꝙ non debemus rogare pro eis quos scimus nō esse saluādos vt pro illis qui in inferno remanserūt. nec pro iuda qui desperauit. sed oramus pro nobis ⁊ omni gradu ecclesie. ⁊ pro neophicis. ⁊ pro gentilibus ⁊ ꝑ iudeis pro hereticis ⁊ scismaticis vt christꝰ gratiam suaz eis infundat. et ad fidem conuertat. Christꝰ eni orauit pro inimicis ⁊ amicis. ideo ecclesia statim similiter orat ꝑ omnibus. Sane ecclesia pro his orans flectit genua in orationibus. vt per habitū corporis. deuotionē ⁊ mentis humilitatez ostendat. insinuans etiam ꝙ in nomine iesu omne genu flectendū est. quoniā omnes natōnes sua genua curuāt. nisi quando pro iudeis oratur. quia enim ipsi illuserūt domino flexis genibus dicentes. prophetiza nobis christe quis est iste qui te percussit. ⁊ iō in detestationē illusionis huius ecclia pro eis orans genua nō flectit vt vitet opera simulata. Preterea quia eorum cecitas nulla poterit oratōne depelli donec plenitudo gentium subintrauerit. iō non est pro ipis vehementer orandum. nec genua flectēda. Est tamen vtcunqz orandū. quia futuruz est vt qui est exaltatus in cruce omnia trahat ad se. Sed ⁊ in orationibus pro iudeis ⁊ paganis nō respōdetur amen. vt quidaz dixerūt. ⁊ Hiō. quia cum illi sint extra collegium siue corpus ecclesie. fidelium ꝑplꝰ nō ostendit affectum suum ad eos. iuxta illud apli ad Coꝝ. quid mihi de his q̄ foris sunt iudicare. ꝑ amē autez affectus exprimitur. Preterea licet pro illis oret̄ vt eoꝝ duricia cōuertat̄. qꝛ tñ hoc impleri nō poterit vsqz

circa finē seculi apl̄o testante q̄ dicit. donec plenitudo gētiū introierit ⁊ ois isr̄l salu⁹ fiat. ō ad orones p illuz nō rñdet amē. Nec tñ recte intuenti nihil interest q̄ ad ℞ inter illas ⁊ alias oronēs. imo ita rñdetur ad illas amē sicut ⁊ ad alias oronēs p alijs statib⁹ Qđ sic oñdit. Iſd ro q̄libet statu bis proferꝫ tur orem⁹. sed qđ sub p̄mo orem⁹ añ flectamus genua dr. non ē oro sed exhortatio. vt orem⁹ siue p̄fatio seu monitio exp̄mēs qđ siue p q̄ sit in sequēti orone orandū. vñ sub tono p̄fationis nō oronis dr. ideoq̄ p nullo statu post p̄fationē rñdet amē. sicut nunq̄ fit post aliquā p̄fationē. licet etiā ibi ponat p xp̄m dñm nostrū. sicut ptz i quotidiana misse p̄fatione. Qđ aūt sub secūdo oremus dr. oro ē. ⁊ rñderi dz amen p iudeis ⁊ pagānis sicut ⁊ p alijs. Cōsequēter sacerdos p⁹ ordines crucē velatā baiulat ad dextꝫ cornu altaris ibiq̄ crucē sup humeros tenēs in ꝑsona xp̄i iudeis ip̄properat bñficia dñi dicēs. Iſd populе meꝰ qđ feci tibi. Jn quibus dā tñ ecclesijs duo p̄sb yteri baiulāt illā. ad notādū q̄ in xp̄i ꝑsona due fuerūt nature. diuinitas videlicet ⁊ hūanitas. Qꝛ dr. pl̄e meus q̄d feci tibi aut in q̄ ꝓtristaui te. rñde mihi. q⁹ eduxi te de terra egypti. ℣. ad dīmitatē referē. q̄ vo seq̄t. parasti saluatori tuo crucē ad hūanitatē pertinet. ⁊ sic de alijs sequēnb⁹ verbis. Cātat aūt sacerdos q̄si hebraice in ꝑsona saluatoris. Acoliti cātat grece Agyos otheos. quasi in ꝑsona grecorū. Thoꝛ rñdet sanct⁹ sanct⁹ i ꝑsona latinoꝝ Dicq̄z trib⁹ linguis laudat de⁹. s. hebraica q̄ propt legē omniū linguaꝝ ē mat. greca q̄ doctrinē. ⁊ latina q̄ impatrit ē propt romani dominiū imperij ⁊ papat⁹. Quia enī hebraica nūc silet a laude dei. ponim⁹ pro illa pl̄e meꝰ. qđ q⁹ cantat i ꝑsona dñi loquētis hebreis. ō intelligit dñm hebraice. Et nota q⁹ tres illusiones xp̄i tres p̄mittunt ad orationes. vt infra dicet. Tres vo antiphe. s. Iſd populе meus. Quia eduxi. ⁊ qđ vltra. ℣. paꝛ aut nihil sensib⁹ differētes. vbis ⁊ modulatiōe ꝓsules. triplicē tituli scripturā significat. q̄ scriptꝰ fuit tribꝰ linguis. s. hebraice. grece ⁊ latine. Jesus nazarenꝰ rex iudeoꝝ.

Nec vtrū p̄incipiū tituli scriptum fuerit tribus linguis ignorat̄. Sed de hac clausula rex iudeoꝝ ꝓstat q⁹ negauerūt iudei dicētes. Noli scribere rex iudeoꝝ. sz q⁹ ipe dixit rex sum iudeoꝝ. Ideo illud i istis antiphonis astruit ab effectu. q⁹ tanq̄z rex eoꝝ eduxit eos de egypto ⁊ deduxit eos p desertū. ⁊ introduxit eos in terrā bonā. Jtē q⁹ i titulo scriptuz fuit iesus. in singulis antiphonis ꝓcludit saluatoꝝ. q⁹ ibi nazarenꝰ. ad singulas rñdet agyos. sanctꝰ. Et q⁹ titulꝰ tribus linguis scriptꝰ fuit. ō duabꝰ linguis rñdetur. s. greca ⁊ latina q̄ xp̄m adorāt. Hebraica vo ꝓdicit ⁊ adhuc blasphemat p̄dictas. Et nota q⁹ antiphona. pl̄e meꝰ ē Mich. vi. c. principiū antiphone. q⁹ eduxi te. ē numeri. xxiij. cap. ⁊ medium scilicet manna. ℣. est Exo. xvj. c. ⁊ Josue. vj. c. vbi etiaz ē finis ipsius. sz introduxit. ℣. Notandum q⁹ iudei tres accusationes contra christū posuerūt. sz q⁹ tributū negasset q⁹ se regez fecisset. et q⁹ se filium dei dixisset. Cōtra quas tres i eoꝝ persona excusationes dicuntur. scilicet populе meus. ℣. vbi christꝰ eis exprobrat tria beneficia sua. sz liberationē de egypto regimen in deserto. ⁊ introductionez in terram optimam Quasi diceret. Tu accusas me de negatione tributi. potiꝰ deberes gratias agere. quia te liberaui a tributo siue a seruitute egypti. Tu accusas me. quia regez me dixi. potius deberes gratias agere. quia te rexi in deserto ⁊ regaliter paui. Jtem accusas me. quia filiuz dei me dixi. potius deberes gratias agere. quia terraz lacte et melle manātem contuli tibi. Deinde crux denudatur in signuz q⁹ peruersi iudei saluatorē denudauerunt. Et fit denudatio inter tres vices. ad notandum q⁹ illi ter christo in passione illuserunt. Iſd primo quando in atrio principis velata facie eius. colaphis eum cedebant. Ad quod designanduz in principio reuelationis ipsius crucis non ostenditur facies crucifixi. Secundo ante pretorium quando eo traditō ad crucifigēdum milites plectētes coronam spineam illudebant ei flexis genibus adorando eum dicētes. Aue rex iudeoꝝ. Ad quod represen-

tandū in secūda reuelatiōe discooperiēt caput ⁊ facies crucifixi. Et scias q̄ corona fuit de uncis marinis sicut eā vidim⁹ in thesauris regis francoꝝ. quoꝝ acies nō mun⁹ spinis dure sunt ⁊ acute. Tertio q̄n ei ī cruce pendēti transeūtes dicebāt. Vah qui destruis tēplū dei. Et q̄ q̄n hec illusio fiebat xp̄s tot⁹ nudat⁹ in cruce pēdebat. nō ī tertia reuelatiōe totus nudus oñditur crucifix⁹. Et etiā ad significādū q̄ oīa q̄ in lege ⁊ prophetis obscura fuerant. in passione apta et manifestata sūt. Reuelat ergo crux p⁹ orationes ad notādū q̄ orō a xp̄i passiōe quāz in cruce sustinuit hz effectū ⁊ exēplar. Jpse enī in cruce pēdēs p amicis ⁊ inimicis orauit. Sane a dextera pte crux incipit reuelari. q̄ xp̄s crucifixus vā fide adorat⁹ extitit. ab aplīs ⁊ discipulis iudeis q̄ tūc in dextra erāt. Et quoniā hec fides p illos deuote publicata ⁊ in medīū gentū producta ē. iō ad hꝫ significādū ante medīū altaris p sacerdotez deducit. Rursus q̄ xp̄s nūc sup ecclīaz q̄escit. ⁊ vsq; in finē seculi quiescet. iō ad hꝫ significādū subsequēter crux sup altare ponit p q̄ hec ecclīa gentū designat. Denq; q̄ ī fine seculi fides in cordib⁹ gentium refrigescet. ⁊ teste esa. a reliquijs isr̄ael q̄ salue fient suscipiet ⁊ cōis iudeis ⁊ gentib⁹ habebitur merito ad hꝫ significādū in fine misse crux de altari deponit ⁊ in cōi loco collocatur. Crux q̄z reuelata ⁊ etiā ver illa ecclie ī quibusdā locis dirigunt in altū ad xp̄i victoriam designādā. Ad hꝫ crucē baiulātes antiphonas canētes crucē illo deferūt. vt grece ⁊ latine rñdeat ⁊ deuote adoret. q̄ dñs crucifixus transiuit a pfidia iudeoꝝ ad pfessiōnē ⁊ deuotionē gētū. Et significat aplos et canētes. i. totis viribꝫ crucis obpropriū cōfitētes ⁊ pdicātes. Jtē crucē baiulādo nūc eunt. nūc vt fessi subsistunt. q̄ ⁊ illi pſecutiones pōpere fessi aliquātulū q̄euerūt. Subsequent ipa crux denudata salutat ⁊ adorat q̄ eū cui iudei pfidi illuserūt xp̄iani reuerēter salutādo ⁊ deuōte osculādo venerāt. et dū adorat cant ī q̄busdā ecclīs rñsoriuz. Ecce quō moriē. Esa. lvi. ⁊ cant. Sic moises. 10ꝫ. iij. c. Et ē sciēdū q̄ p̄ pmissas tres illusiōes ter illā adorām⁹ dicētes agyos. ⁊c. q̄ ter honorātes illusū propt̄ nos. ⁊ q̄ illi illudēdo genua flectebāt. iō ⁊ nos illū adorādo genua flectim⁹ ad trā. Etiā añ illā pster nimur. vt q̄ illi supbe illudēdo fecerūt nos hūliē ⁊ vē faciam⁹ ⁊ mētis hūilitatē p̄ habitū corpis oñdam⁹. Et q̄ sic xp̄s hūliat⁹ ē patri p nob vsq; ad mortē. mortē aūt crucis. sic ⁊ nos ei⁹ mortis imitatores hūliari optet. Be mō pstratiōis aut aug⁹. Quis q̄s sic hūliatur vt genua figat. adhuc hz vt ampli⁹ hūlieē. q̄ sq̄s vō sic hūliat vt heret ī trā vent ei⁹ vltra q̄ hūlieē ñ hz. nudis etiā pedib⁹ adorat vt oēs p̄pas affectiones sibi nudas ac notas eē mōstrem⁹ ⁊ vt cū afflicto p nob nos affligi oñdam⁹. Salutat aūt crux q̄ p ea sal⁹ hoibus reformat post ea adorat. i. cū reuerentia osculat. Sol⁹ ei⁹ de⁹ adorādus ē. cetera vt crux cā illi⁹ vēnerāda sūt. Tetꝝ exposito illoꝝ vboꝝ agyos ⁊c. ibidē sequit. Ista agyos grece dr̄ scūs latine. ab a q̄ ē sine. ⁊ ge. q̄ ē terra q̄i celestis sine terra. Jn canone tñ isidor habetur q̄ agyos grece dr̄ vas latine. otheos vō grece dr̄ de⁹ latine. hyscuros grece fortis latine athanatos grece īmortalis latine. ab a q̄ ē sine ⁊ thanatos quod est mortale. beleyson id est miserere. ymas. id ē nobis. De profundo crucis mysterio dictū est ī phemio q̄nte ptis. ⁊ hic aliqua pstringam⁹. Fuerunt aut in dñica cruce ligna quattuor videlicet stipes siue lignū erectū. lignū transuersum truncus suppositus. ⁊ titulus suprascript⁹. Fuerunt ⁊ claui quattuor. quib⁹ ⁊ man⁹ ⁊ pedes cōfixi sunt. Fuit ⁊ lancea qua lat⁹ apertū est. ⁊ corona spinea capiti circūpositā. que omnia possunt in spūali cruce assignari. Quattuor enī crucis ligna sūt q̄ttuor mentis virtutes. s. fides. spes. pseuerātia ⁊ patientia. de quib⁹ alr aplis. Et comphē dans cū omnib⁹ sanctis q̄ sit longitudo et latitudo. sublimitas ⁊ pfundū. Lōgitudo crucis est pseuerātia. de qua dom⁹ ingt. Qui pseuerauerit vsq; ī finē hic salu⁹ erit. Latitudo crucis ē patiēcia. de qua veritas ait. Jn patiēcia vestra possidebitis aias vestras. Profunditas ei⁹ est fides de q̄ aplis

Fides ē substātia sperandaꝝ rerꝝ argumē
tū nō apparētiū. Sublimitas vō ē spes. ō q̄
ps. In vbo tuo supsperaui. Habuit ergo
crux xp̄i vnū lignū erectū i lōgitudinē. alte
rū trāsuersū i latitudinē. q̄si i modū potētie
seu martelli. q̄ duo sig̃ficata sunt p̄ illa duo
ligna q̄ paupcula mulier i sarepta collegit
Stipes vō erect⁹ habuit truncū suppositu
z titulū supscptū. qz pseuerātia de fide pce
dit ad spem q̄i stipes erect⁹ ō trūco suppositi
to ad titulū supscptū. Quod btūs Iob itelli
gēs ait. Credo q̄ redēptor meus viuit z i no
uissimo die ō trā surrect⁹ sū. zc. reposita est
hec spes mea i sinu meo. Nisi eī crux habeat
fūdamētū fidei z titulū spei p̄fecte. supplicū
ē solūmodo z nō meritū. Q̄ ād patiētia spe
ctat ad crucē. apparet ex eo q̄ patient in ad
uersis tribulatois sustinet cruciatū. Vnde
Iacob⁹. Tribulatio patientiā opat. De pse
uerātia q̄z legit. Esto fidelis vsq̄z ad mortē
z dabo tibi coronā vite. Etiā sm apostolū.
Nō coronat nisi q̄ legitīe certauerit. Perse
uerātia igit q̄ coronat certamē ꝺz vt meri
to spectet ad crucē. In his ergo duobus li
gnis duos pedes z duas manꝰ q̄ttuor cla
uis affigē xp̄iani. Quattuor clauī sūt q̄t
tuor p̄incipales vtutes. iusticia. fortitudo. tē
perātia. z prudētia. Pedes sūt mentis affe
ctus. de q̄bus in cāticis. Laui pedes meos
q̄o inq̄nabo illos. Et dns inq̄t apostolis
Qui lotꝰ ē nō indiget nisi vt pedes lauet. Iz ē
mūdus totꝰ. Et utez. Excutite puluerē ō pe
dib⁹ vr̄is. Duo ergo pedes sūt duo mentis
affect⁹. s. timor z amor. Pedes timoris clauo
fortitudis ꝺz affigi ne timid⁹ ppter aduersa
succūbat. Vñ ps. Cōfige timore tuo c. m. a.
iu. e. t. timui. Dū ei in petro met⁹ clauo for
titudis affix⁹ nō extitit. ad vocē ancille nega
uit. Cū vō affix⁹ extitit. añ reges z plides no
mē dñi p̄dicauit. Pedes amoris siue appetit⁹
clauo iusticie ꝺz affigi. ne cupid⁹ ad illicita
desideria euageť. Si ei appetit⁹ fuerit affix⁹
tūc spūs concupiscit aduersus carnē. Si vō
nō fuerit affix⁹ tūc caro aduersus spūm cō
cupiscit. Sic itaq̄z xp̄iani pedes suos cruci
ꝺz affige ne vel timid⁹ succūbat vel cupid⁹
euageť. Illi sñ dicūt q̄ xp̄s trib⁹ dūtaxat fu
it clauis affix⁹ signātib⁹ tres cruciat⁹ q̄s ūn
crucē iustinuit. vicz passionē i corpe. ppas
sionē i mēte. z cōpassionē i corde. Ambo ei
pedes vno clauo affixi sūt. ita q̄ dexter fuit
sup sinistr̄. ad sig̃ficandū q̄ spūales affecti
ones p̄ pedē dextr̄ sig̃ficate supesse et dñari
debēt terrenis p̄ sinistr̄ sig̃ficatis. Lancea
vō q̄ lat⁹ ē vulneratū. caritas ē de q̄ spōsa i
cāticis. Vulnerata sū caritate. Lateri q̄dē
cor p̄tinuū ē cū bñficia diligi⁹. qđ iō vulne
tū ē. vt affect⁹ exeat nō solū ad amicos. vez
etiā ad inimicos. Vñ dns ait. Diligite inimi
cos vr̄os z bñfacite his q̄ oderūt vos. et
orate p̄ plequntib⁹ z calūmātib⁹ vos. Coro
na vō spinea ē pnia circūponēda capitī. i.
mēti. De q̄ ps. Conuersus sū i erūna. m. d. p.
spina. Hec corona ō trib⁹ spinis p̄plectit. s.
p̄tritōe. confessiōe. z satisfactōe. Secuma pun
git cor p̄ dolorē ppt̄ vanā cogitatōz. Secōa
pūgit os p̄ pudorē ppt̄ vanā locutōez. Ter
tia manū p̄ laborē ppt̄ iniquā operatōem
Adan⁹ ei opa sūt. Vñ ps. Bñdict⁹ dns ds
me⁹ q̄ do. m. ad. p. zc. Et salomō i p̄uerbijs.
Dedit ei lunā z lanā. z opata ē consilio ma
nuū suaꝝ. Dū igit due manꝰ duo operuz
genera. vicz opus volūtarū z necessitatis.
Adan⁹ opis volūtarij figi ꝺz clauo p̄ru
dētie. ne curua faciat opa tenebraꝝ. dū ei in
saulo clauo p̄rudētie p̄fixa nō fuit. saul⁹ ec
clesiā dei psequbat. cū vero i paulo p̄fixa fuit
ipe p ecclia passus ē. Adan⁹ vō opis necessa
rij clauo tēperātie p̄figi ꝺz ne lapsa nimis
ad superflua extēdat. Necessaria opa sūt na
turalia. vt dormire. comedere. z silia. Et nota
vsus. Sedes cedr⁹ est. trūcus cypress⁹. oliua
supremū. palmaq̄z trāsuersū. sūt i cruce xp̄i
lignū. Osculata z adorata cruce. duo p̄
sbyteri detulerūt ad altare corp⁹ dñi. qđ p̄die
fuerat p̄secratū z recōditū. Sacerdos vō i
duta casula illō sup corpale disponit iuxta
lat⁹ calicis. in q̄ sit vinū z aq̄ mixtū nō sctifi
catū. qui ipo facto dicat. Hoc ē illō corp⁹ de
q̄ sanguis z aq̄ fluxerit. Utrū aūt ex p̄tactu
hostie vinū p̄secret. dictū ei ti. p̄cedēti. Quo
facto mox incipit. Orem⁹ p̄ceptis saluta. zc.
pficiēs dñica ōne z. z illā. Libera nos q̄sum⁹. i q̄ repetat ātiq̄ a p̄or celebrādi missaz

ꝓsuetudo. ISdr⁹ enī lectōne p̄missa dicebā/
tur solū modo v̄ba illa. IHoc ē corp⁹ meū ⁊c
B ē sanguis me⁹ ⁊c. Bz ipsi postmodū dñi/
cā orōem addiderūt. Et ita illo mō hac die
celebrāt. de q̄ dictū ē in p̄ncipio q̄rte partis
Ex q̄b⁹ colligit q̄ sola dñica orō nō sufficit
ad eukaristiā ꝓsecrandā. Si q̄dō sacerdos
alio tpe dicēs. p oīa scla scl̄oz. eleuat calicez
cū corpe dñi. ⁊ postea dicēs. p̄ceptis ⁊c. calicē
depositū iterz cooperit. in illud nob̄ sig/
ficat. q̄ de cruce depositū corp⁹ dñi sepelit.
Duo aūt p̄sbyteri q̄ hodie corp⁹ ad altare
deferūt rep̄sentāt ioseph ⁊ nicodemū. q̄ cor/
pus dñi tulerūt ad sepulcrū. Tres p̄missi
canonis articuli. s. p̄ceptis. pater noster. ⁊ li/
bera nos q̄sum⁹. sup depositū calicē pferū/
tur. q⁹ trib⁹ diēb⁹ sepult⁹ dñs occultat. Et
orō ipa. libera nos. alta voce sic ⁊ dñica orō
pfert. put dictū ē in q̄rta pte sub ti. ō silētio
post orōez dñicam. IHec ē p̄terea undū q̄ hac
die q̄n pticula hostie in calicē mittit. nō di/
cunt v̄ba illa. fiat cōmixtio. q⁹ ibi de sangui/
ne mētio fit. sed i calice sanguis nō ē. nec ho
die ꝓsecrat. Et fracta hostia nō dr. pax dñi.
eo q̄ oscula circūstantiū nō sequūt. Oratō
q̄z illa. Bñe iHū p̄pe fili dei ⁊c. et illa. Corp⁹
tuuz dñe. omittit. q⁹ ibi de sanguine mētio
fit. Omittunt etiā illi v̄sus. Quid retribuā
⁊c. Illa q̄z. ISdlaceat tibi. omittit. q⁹ ibi cōti/
net. ISdr esta vt B sacrificiū q̄ō oculis tue ⁊c.
IHac etiā die sacrificiū nō offert sacramen/
taliter. Iz sumit altera die oblatū. Agnus dei.
nō dr. q⁹ nō videt esse in uocād⁹ q̄ cessat in
agone deficere. Et cuz silentio sacerdos cō/
municat. Cui post cōmunio nō cantātur.
q⁹ nob̄ sumētib⁹ sanguis ille quē sumim⁹
de orenrō. p nob̄ ad dñm clamat. IHos enī
sum⁹ terra illa q̄ aperuit os suū et bibit san
guinē abel. i. xp̄i quē effudit cayn. i. iudaic⁹
ꝑplus. Cui fact⁹ est vagus et pfug⁹ sup t̄rā
iurta illō. Busper de illos in v̄tute tua. et fa/
ctus est maledict⁹ illa maledictōe. sanguis
ei⁹ sup nos ⁊ sup filios nostros. Et rursus
post cōmunio q̄ iubilū et leticiā designat in
dr. q⁹ ecclia hac die ploraī. ¶ Sed queri
quare x̄ps voluit pati sexta feria. Respon/
deo vt dies q̄ crucifix⁹ est coaptaret sexte fe
rie p̄me creatōis. ⁊ sexte etati h⁹ mūdi. Si/
q̄dem in sexta feria p̄m⁹ hō. s. adam creat⁹ ē
ad imaginē dei. et ex latere ei⁹ dormiētis sui/
pta costa femīa fabricata. ⁊ in sexta etate fi/
lius dei vt hoiem ad imaginē dei creatum
redimeret in carne apparuit. q̄ in sexta feria
dormiēs in cruce sanguinē et aquā de late
re suo vnde sctām ecclīam ꝓsecraret emisit
ideo ergo in sexta feria pati voluit. q⁹ cū ta/
li die adam peccauerit illa etiā die hominē
redimere voluit. de B dictū est sub ti. ō nata
li. Et nota q⁹ christ⁹ cōpletis triginta duob⁹
annis et mēsib⁹ trib⁹. vel p̄m christ⁹ fost omi
triginta trib⁹ et dimidio. crucifix⁹ est eadez
die qua cept⁹ est a v̄gine. scz i sexta feria. q⁹
fuit. viij. kal. aprīl. de q̄ dicet in septima par
te sub festo annūciatōis. ¶ Queritur etiaz
cum de morte sanctoz cum gaudio festa ī
ecclīa celebrent. q⁹ p̄ciosa est in ꝓspectu do/
mini mors sanctoz ei⁹. quare ecclīa hodie
de morte dñi cū gaudio simuliter nō solēni
sat. videt enī q⁹ multo magis deberet letari
et festū de illa celebrare. cum mors ipi⁹ sit
p̄ciosissima. et mors mortis. ⁊ est nrā redē/
ptio. et q⁹ apostol⁹ gloriandu⁹ ait. in cruce
dñi nostri ihesu christi. Respondeo ihesus
peccatis nostris mortu⁹ est. sic dicit dñs p.
Esaiam. propter scelus populi mei pcussi
eum. et ideo debz homo erubescere. nō gau
dere cum et sol insensibilis erubescens ra/
dios suos retroverterit. q⁹ obscuratus est.
et petre scisse sunt. IMerito ergo ois homo
in hac die tristiciam p̄tendit. ne esse durior
lapidibus videat. IPreterea ip̄e dñs tristis
fuit. Unde Tristis est anima mea vsqz ad
mortē. Et etiam beata v̄go. Unde. Et tuaz
ip̄ius animā ptransibit gladi⁹. Et etiā apli
IMerito igit in hac die ecclīa in artissimo ē
ieiunio. et silentio. et tristicia compassiōis.
Be hoc dictū est sub festo circumcisionis.
Rursus hunc diem celebram⁹ cum mero/
re tristicia et abstinentia. passiones v̄o san
ctoz cum gaudio. q⁹ sancti post martyriuz
statum celos ascenderūt. christus v̄o ad in/
fernū descendit. Iz q̄nam tartara ꝓfregit
⁊ inde sanctoz animas eduxit et tertia die re/
surrexit. ideo tūc scz in die resurrectōis maxi

meletamur. Hinc est q̄ passiones patr̄ veteris testamēti q̄r ad inferos descēderūt nō celebram⁹ p̄terq̄z innocētiū. ex eo q̄ in ipsis singulis christ⁹ occisus est. ⁊ machabeorū p̄ut in septima p̄te sub eor̄ festo dicet̄. De h̄ etiā dictū est in p̄ma p̄te sub ti. de picturis. Et est notandū q̄ christ⁹ passione sua redemit nō tantū illos q̄ tūc erāt in lymbo īferni. q̄ loc⁹ dicebat̄ sin⁹ abrae vbi lazar⁹ erat. sed etiā oēs futuros q̄ sancta morte vitam erant finituri. Vñ osee vlt̄. Ero mors tua o mors. morsus tu⁹ ero inferne. Sz nec oēs q̄ in inferno erāt inde extraxit. Itē queritur quare eccl̄ia nō ꝯsecrat hac die corpus dñi. cū dñs dixit. h̄ facite ī meā cōmemorationē. Et in gabiloñ. ꝯcilio d̄r. q̄ nulla dies excipit̄. q̄ nō p̄ viuētib⁹ deprecet̄. Preterea cū christ⁹ īmolat⁹ hac die ⁊ sabbato q̄euerit in sepulcro. et discipuli totā noctē sequentē vsq̄z in diluculo ī tristicia trāsegerint. rōnabile videret̄ vt hac die corp⁹ dñi ꝯficeretur. et inde vsq̄z in p̄mā sabbati iugi silētio consopiti a sacri altaris misterio vacaret̄. Respondeo ad h̄ multiplex rō reddi p̄t. Prīa est. Dñs noster p̄die q̄z pateret̄ accipiēs panē et calicez bñdixit. deditq̄z discipulis suis dicēs. Hoc est corpus meū. Hic ē calix me⁹. Et tūc īmolat⁹ est in manib⁹ suis. De qua īmolatione subiūxit. Hoc facite in meā cōmemoratōem. Illa igit̄ die scz feria quīta nō est omittēda cum sit firmiter iniuncta. Sexta v̄o feria ē dies secūda. q̄ velut ī monumēto q̄escit. Sabbatum tertia q̄ veluta morte resurgit. resurrexit eī ante diē. triduū ergo dñice mortis q̄d p̄fici neq̄t eo respectu q̄ ip̄e est a iudeis trucidat⁹. eo trāsponitur q̄ suis ip̄e manib⁹ īmolat̄. cui⁹ q̄z rei illud magnū est indiciū. q̄ in nocte cene luminaribus extinctis vigilias celebram⁹. Sicq̄z fit vt in q̄nta feria q̄si sexta in dupluz mānacolligat̄. q̄niaz in hac die quasi in sabbato nō inuenit̄. Scd̄a rō est. q̄r eccl̄ia corp⁹ illd̄ q̄d flagellis ⁊ spinis et ꝯtumelijs ista die retera affectū est. nō debet cum missar̄ solēnijs ꝯsecrare. q̄niam veniēte veritate debz cessare figura. Tertia rō est. q̄r ablata ē hostia de manib⁹ christi ⁊ nostris. Non ergo sacrificent amici dū trucidāt inimici. Sed tñ q̄r semp̄ indigem⁹ cōmunione. ⁊ semp̄ ē temp⁹ cōmunicādi. sacerdos ip̄m corp⁹ recipit in hostia a die antecedenti reseruata. Quarta rō est. q̄niam hac die velū templi scissum est. et cornua altaris trāsuersa sunt ⁊ ita nō habem⁹ vbi corp⁹ christi ꝯficiatur. Quinta est. q̄r scz recessit ⁊ sublat⁹ est ver⁹ sacerdos. i. christ⁹ sponsus eccl̄ie. descendit enī ad inferos. Sextā rōnem ponit innocētius papa dicēs. q̄ id̄o in die parasceue et ī sabbato sancto sacramētuz nō celebrat̄. q̄a ꝯstat apl̄os istis duobus dieb⁹ in merore et tristicia fuisse. et se p̄pter metū iudeor̄ occultasse. Missa enī que in ip̄o sabbato celebrat̄. nō ad ip̄m sabbatuz sz ad diem p̄tinet subsequentē. vt infra dicet̄. Septima rō est q̄r moyses ait. Vos tacebitis. et ali⁹ scilicet christ⁹ pugnabit p̄ vobis. Torcular eī calcauit sol⁹. Cum igit̄ hac die nō sit corpus dñi ꝯficiendū. ad hanc diē reseruandū est. Hec sexta feria et ab ista oēs alie sexte ferie p̄uilegiate sūt p̄pt̄ christi passionē. sicut et a sequēti dñica oēs alie dñice p̄pter eius resurrectiōem. Sūt aūt hmōi sexte ferie sex p̄uilegia. s. christi immolatio. inferni spoliatio. mortis cōculcatio. hūani generis redēptio. paradisi apertio. et scp̄turarū manifestatio. In pasceue vno solo cibo vescimur q̄r christ⁹ ea die vnum solū videlz latronez sibi incorporauit dicēs. Hodie mecuz eris in paradiso. Vñ ip̄e dixit. Singulariter sū ego donec transeam

De sabbato sancto pasce.

Sequitur uidere de sabbato sctō pasce. Sane sic̄ de⁹ operib⁹ creatōnis mundi in sex dieb⁹ cōpletis ī septima requieuit ab oī ope q̄d patrarat. sic et in sexta etate recreatōnis operib⁹ cōsūmatis. iuxta q̄d dñs ī cruce pendēs dixit. cōsummatū est. in septima etate requieuit. Cum enī aīa ei⁹ passibilitatem corporis exiuit q̄damodo requieuit. ⁊ p̄terea in sepulcro dormiuit. Ideoq̄z dies ista sabbatum appellatur. quod requies interpretatur. vt dictum est in prohemio secū

de partis. Qd anthonomasice sabbatum
sanctū dr. eo q vt pmissū ē sigficat requiem
xpi ab ope recreatōis in fine sexte etatis vel
ppter requiē xpi. i cui⁹ morte sanctificati su
mus. Dicit etiā sanctū ppter baptismū. qd
fit in die ista in q noua ecclie ples sanctifi
cat. Hec aūt dies sicut ⁊ pcedēs nullum hz
officiū diuinū. in q ꝯstat aplos fugisse ⁊ in
merore fuisse. Nam officiū qd cātat est no
ctis diei dñice. scz de resurrectōe. nō de sab
bato. sicut ⁊ ꝯtingit in sabbatis q̄ttuor tem
poꝝ. Qd apparet ex eo. qr dr i cerei bñdictio
ne. Hec ē nox ꝛc. Et i collecta misse dr. Be⁹
q hāc sacratissimā noctē ꝛc. Vñ antiquit⁹
totū officiū de nocte dicebat. ⁊ adhuc in ple
risq3 locis fit. Primo ad notandū q cathe
cumini q̄ꝝ ē ipm officiū ꝯsepulti cum xpo
p baptismū resurgūt cū ipo. Scdo ppt vi
sitatōem mulieꝝ ad sepulcrū dñi mane ve
nientiū. Tertio qr dñs de nocte resurrexit.
sm Hieronimū Gregoriū ⁊ Ambrosium
⁊ ideo qr nox ista tāto lumine illustrata est
ex dñi resurrectōe. merito tūc vigilare ⁊ do
laudes canere debem⁹ Traditio q3 iudoꝝ
est xpm media nocte vētuꝝ. In cui⁹ figura
angel⁹ trāsiuit media nocte pcutiēdo pmo
genita egyptiorū. ⁊ dñs trāsiuit ptegendo
pplm suū. Et hieronim⁹ Reor inqt traditō
nē aplicam pmāsisse vt i die vigiliaꝝ pasce
ante noctis mediū dimittere non liceat po
pulos expectātes xpi aduentū. vt resurgēti
saluatori occurrāt. et postq3 tps illd trāsie
rit securitate psūpta festū cūctos agere diē.
Sed qr qd p deuotōe fuerat institutū i mi
nus honestas actiōes qb⁹ nox facultatem
pbet ꝯuersum est. institutū fuit vt officiuz
ipi⁹ noctis de die celebraret. De htactū est
in phemio q̄rte ptis. et in q̄nta pte subti. de
noctnis. Augustin⁹ tñ dicit dñm i dilucu
lo surrexisse. ⁊ ipm p q̄dragīnta horas mor
tuū siue in sepulcro extitisse. cui ecclia ꝯsen
tire videt. q p resurrectōne matutinū eadē
celebrat hora. Silet ergo ecclia vsq3 i horaz
decimā. et tūc ꝯgregat ad officiū celebrādū
qñ resurrectio appropinquat. vicz circa ve
sperā noctis q lucescit in pma sabbati. ⁊ q̄si
p totā noctē vsq3 ad diei claritatē cōtinuat
vt illud impleat. Nox illuminatio mea in
delicijs meis. ⁊ nox sicut dies illuminabit.
Trib⁹ aūt d causis dr hec dies illuminata
Primo qr refulget i delicijs nris ppter re
demptōem seu resurrectōem aiaꝝ. q licz sit
in die parasceue morte dñi recupata. ei⁹ tñ
gaudiū ⁊ leticia est ad hāc noctē translata.
ppter rōnem positā sub q̄nta feria cene do
mini. vbi agit de olei ꝯsecratōe. Scdo ppt
resurrectōem corpoꝝ. q dño resurgēte pma
sabbati sperat futura. ideoq3 vigilam⁹ ⁊ re
surgēti vigilando ꝯcinim⁹ Tertio propter
baptismi sacramētū qd hodie celebrat. q̄ni
am ab illis causis sūpsit exordiū. ⁊ illaꝝ no
bis tribuit fructū. Celebrat ei hac die cathe
cuminoꝝ officiū. vt ipi xpo ꝯsepulti per ba
ptismū i morte cum eo resurgāt. Hec ergo
nox pasca dr. qd transit⁹ interptat. q transi
uit dñs de mūdo ad prēz. de morte ad vitaz
transim⁹ ⁊ nos. pasca eni nostꝝ imolatus
est xps. de hoste ad prēm. de tenebris ad lu
cem. de reatu ad grām. de pena ad gliam. d
pugna ad victoriā. Hec nox siue pascha in
q resurrexit dñs fuit. xvij. luna mensis pmi.
idē. aplis. q est pm⁹ apud hebreos. q cōpu
tant mēses sm lune cursū. Ideo qdē i men
se pmo resurrexit. qr ipe est pncipiū. Itē iō
in luna decima septima. vt p obseruatōem
decalogi pduceret nos ad eternā requiem
sabbatismi. Surrexit igit cū luna alta pe
tit ad designandū q ecclia petere dz alta vir
tutū ⁊ scādere ad tēpla celoꝝ. Item i tertia
hebdomada lune surrexit. p qd tertiuz tem
pus scz gratie aduenisse sigficauit. Et inde
est q cū semp in lunatōe aplis et in plenilu
nio hanc solennitatem ex iussu dñi celebre
mus. qñq3 in nrō apli. ⁊ qñq3 in martio eā
solēnizam⁹. Sed cū post. xij. lunatōnes cō
stituim⁹. innuit q p decem legis et duo ca
ritatis pcepta ad resurrectōis glam pueni
emus. Si vo eam post. xiij. lunatōes obser
uamus. innuit q p decalogū ⁊ trinitatez p
ueniem⁹ ad glam eternitatis. Ad hideo h
nox in plenilunio celebrat. q̄niā lune iuba
luminis a sole mutuat. luna ē eccia sol xps
q dum occidit occidit. sz ei⁹ occasu ecclesia
gratie plenitudine illustrat. Item hec nox

in qua xps rẽsurrexit.eq̃ noctio trãsacto qñ
sc̃z dies incipiũt crescere ⁊ esse maiores no/
ctib⁹ celebrat. Primo q̃ post ignorantiaz
plongat de deo sciẽtia.et vbi abũdauit iní/
quitas supabũdauit ⁊ grã. Scõdo q̃ vtutes
in nobis crescere ⁊ vicia supare debẽt. Ter
tio q̃ per rẽsurrectõem tenebre mortis ce/
perẽminui.et dies vite cepit augeri. Quar
to q̃ p ipm q̃ est lumẽ de lumine.puenitur
ad diẽ lucis eẽne. ¶ Jtez ista nox celebrat in
vere qñ post hiemis asperitatem flores ver
nant ⁊ volucres iubilãt.q̃ pulso phidie ge/
lu mũdo floruit pulcritudine vtutũ.⁊ ĩ oẽz
terrã exiuit sonꝰ eoꝝ. Hec nox est vtriusq̃z
diei cois sc̃z sabbati pcedẽtis et dñice sequẽ
tis. Nam vsq̃z nũc dies pcedebãt noctem
nũc ecõuerso fit. Cõditor enĩ tpis fecit.vt a
pncipio dies naturaliter pcederet noctez.ꝓm
qõ dicit sc̃ptura. Fiat lux ⁊ facta ẽ lux .et ea
pcedẽte p superi⁹ emisperiũ ab oriẽte ĩ occi
dentẽ factũ est vespe.et redeũte ea p inferi⁹
emisperiũ ab occidẽte ĩ orientẽ factũ est ma
ne. Precessit ergo dies noctẽ in signũ q̃ hõ
sine adam transitur⁹ erat de luce vtutuz in
tenebras vicioꝝ.siue q̃ hõ a die paradisi dẽ
scenderet ad noctẽ inferni. Sz i resurrectio
nis nocte artificialiter fecit dñs.vt nox reci/
procando pcederet diẽ in signũ reparatõis
secũdi ade.q̃ nos p suã rẽsurrectõez dẽ pctõ/
rũ tenebris reparauit ad lucẽ. Vnde apls.
Nox pcessit dies aũt appropinq̃bit ¶ Seri
atim igit̃ hui⁹ diei officiũ pseq̃ntes dicemus.
Primo p quẽ.quo. et q̃re agit de cera hac
die fiant. Scõdo de bñdictõe cerei. Tertio d̃
lectionib⁹ ⁊ tractib⁹. Quarto de bñdictiõe
baptismi siue fontiũ.vbi etiã agit de cereis
cathecuminoꝝ. Quinto de baptismo. vbi
etiã agit de vestib⁹ q̃s neophici octaua die
deponũt.et de patrinis. Sexto d̃ cõfirmatõ
ne. Septimo de missa

In p̃mis itaq̃z hac die acoliti eccle
sie romane faciunt agnos de cera
noua bñdicta.vel de cera cerei pa
schalis anni pcedentis admixto crismate.q̃
in sabbato in albis in ecclesia p dñm papa
pl̃o distribuũt. Agnus dei significat agnuz il
lum imaculatũ q̃ tollit pctã mũdi. Cera si/
gnificat ei⁹ hũanitatẽ.sicut btus greg.dicit.
Mel in cera.diuinitas i hũanitate. Apis
q̃dem q̃ operat cerã cũ melle nulla resoluit
libidine.et btã vgo eũ q̃ est de⁹ ⁊ hõ pce
pit sine virili semine. In cera admiscet oleũ
seu crisma.q̃ dñs noster plenus est miseri/
cordia.q̃ p oleũ designat. In octaua distri
buunt.q̃ in octaua rẽsurrectiõis dñs suis
pmia distribuit. Rursus agn⁹ in agno ce/
reo pfigurat⁹ ⁊ in pasca imolat⁹ ad memo
riã reducit. cui btus Gregor⁹ oleũ infũdi
instituit.q̃ma paschalis agni mysteria rese/
rauit. Hi etiã cerei agni figurãt agnos no/
uellos.de q̃b⁹ ecclia cantat in sabbato in al
bis. Et ideo q̃q̃z in illo sabbato fiũt.quod
etiã vsus aplic⁹ docet. q̃niam in dñica tũc
sequẽti dño papa volente mẽsam intrare.⁊
pus agnos cereos capellanis et familiari/
bus suis distribuere.vn⁹ acolit⁹ solenniter
portãs et pñtans sibi agnos ipos.dicat sibi
alta voce Bñe dñe dñe isti sunt agni nouel
li q̃ annũciauerũt alla.mõ venert ad fõtes.
ꝛc. Hi agni a fulgure et tẽpestate fideles et
credẽtes defendũt.ppter vtutẽ psecratõnis
et bñdictõis. ¶ Sane ꝓm q̃rundã ecclias
psuetudinẽ cere⁹ bñdict⁹ distribuit in octa
ua pasce pl̃o ad suffumigãdas domus.ad
significandũ q̃ in vltima rẽsurrectione xp̃us
fidelib⁹ in pmio tribuetur.ad q̃d expressius
significandũ romana ecclesia agnos facit
supradictos.

Secũdo loco paschalis cereus bñdi
cit. Circa q̃d sciendũ est q̃ in pnci
pio officij tot⁹ in ecclia debz ignis
extingui.et nou⁹ de lapide pcusso cũ calibe
vel ex cristallo soli obiecta debet elici.et de
sarmẽto foueri. Jgnis vet⁹ veterẽ significat
legem.cui⁹ figure i morte xp̃i cõplete fuere.
et ideo velut extincte cessare debuerunt. Sed
de lapide.id ẽ. de xp̃o q̃ est lapis angularis
q̃ verbere crucis pcussus spũmsanctũ nob
effudit.vel de cristallo inter solem ⁊ lunam
mediãte.i.de xp̃o q̃ fuit mediator inter deuz
et hoiem.q̃ sicut ipe testat ignẽ in terrã mit
tere venit.nouus ignis elicit̃.dum p ei⁹ pas
sionẽ vel rẽsurrectõem spũssanct⁹ nobis in
fundit̃.cui p̃bet alimẽta sarmentuz.i.xp̃s q̃

est vitis vera. Cristallus q̃z plucida est xp̃i
hũanitas resurrectiõe splẽdidissima. Ad h̃
nou⁹ ignis ideo bñdicit̃. vt sic ille q̃ ẽ lumen
indeficiẽs. illuminãs omnẽ hoiem venien-
tẽ in hunc mundũ. igne illuminauit moy-
sen. ita illumiet sensus ⁊ corda nr̃a vt ex his
tenebris ad lucẽ et vitã eternaz mereamur
puenire. Nec est vana religio solẽm pcessi-
one ad h⁹ ignis bñdictionẽ exire. in q̃ memi
nisse debem⁹ exeũdũ nobis esse ad illũ quez
iudei extra castra eiecerũt. Exeamus inq̃t
aplus ad eũ extra castra improperium ei⁹
portantes. Et bñdici⁹ illũ cũ cruce et aqua
vt nos in passione ei⁹ p quẽ spũssanctuz ac-
cipim⁹ lotos esse significem⁹ Rursus extin
ctis ecclesie luminarib⁹ et igne de petra cuz
calibe excusso. ignis aqua aspergit̃ benedi-
cta. q̃z extinctis aplis q̃ lux mũdia xp̃o dicti
sũt. de christo petra excussus est ignis cari-
tatis cũ calibe lancee vulnerantis. dum sã-
guis ⁊ aqua de ei⁹ corpore sacro emanaue
runt. a quibus efficaciam habent sacramẽ
ta. q̃bus mediantib⁹ in amorem dñi inflã-
mamur aqua gratie perfusi. Et attẽde q̃ si
cut his singulis diebus scilz cena dñi para-
sceue et sabbato sancto ignis extiguitur sic
volunt q̃dam vt etiã in eis nouus ignis in
memoriaz passionis vt p̃diximus accendat̃.
Subsequent̃ bñdicit̃ cere⁹ ex institutõe
zozimi et theodori p̃mi pape. Sz btũs am-
brosius bñdictõem dictauit. q̃zq̃z augusti-
nus et petr⁹ diaconus monach⁹ cassineñ.
alias bñdictões dictauerint q̃ in vsu ñ sũt.
Benedicit̃ aũt ideo. quoniã ex simplici sui
natura absq̃z benedictõne non potest tran
sire ad significationem mysterij columne
ignis. de qua iam dicet̃. Bñdicit̃ etiaz ppt̃
gl̃am resurrectõis ei⁹ quem et pater bene-
dixit. et q̃a p ip̃um ipse christ⁹ visibiliter ad
memoriã reducit̃. Benedicit̃ q̃dem etiã pre
sente episcopo vel sacerdote a diacono qui
est minoris ordinis. q̃z xp̃s resurgẽs a mor
tuis p̃mũ marie magdalene se maĩfestans
voluit p debiliorẽ sexum gl̃iam sue resurre
ctionis aplis nunciari. vt sicut nostre mor
tis initiũ p mulierem in mundũ ĩtrauerat.
ita et reparatõis initiũ p mulierem nũcia-
retur. Ad h̃ diacon⁹ bñdicẽs cereũ signifi-
cat euãgelij p̃dicatorem. q̃ xp̃m p nob̃ pas-
sionis violẽtia corpaliter extinctũ. debz lau
dum bñdictõib⁹ p̃dicando resurrectionis
luminosa gratia reddere illustratuz. Qui
dalmatica induit̃. q̃niã debet esse celesti cõ-
uersatione adornatus quã dalmatica ipsa
designat. Porro cere⁹ sup colũnã illumia
tus significat primo columnã ignis q̃ p̃ce-
debat in nocte ppl̃m israel. extinct⁹ vo signi-
ficat columnã nubis q̃ p̃cedebat in die. pri-
ma q̃dem de nocte illuminãs. et secũda de
die refrigerans. in q̃ spũssanctus significa-
batur. tenuit q̃dem in nobis colũna nubis
figuram hũanitatis. et colũna ignis figu-
ram diuinitatis. Recte aũt cere⁹ columnã
significat. Nam illa p̃cessit ppl̃um ad mare
rubrũ in q̃ baptisati sunt. iste vo p̃cedit neo
phicos ad baptismũ. Item illa p̃cessit po-
pulum vsq̃z ad terram pmissionis. iste vo
precedit septem dieb⁹ neophicos ad fõtes.
et dñs nos p̃cedit vt paret nobis viaz vsq̃z
ad patriaz. que post finem hui⁹ vite q̃ septe
nario reuoluitur nobis pmittit̃. Et nota
q̃ nec in p̃ma nec in secunda mansione co-
lũna p̃cessit populum sed in tertia. Prima
mãsio fuit in ramathe. secunda in segor. ter
tia in ethan. Ramathe interp̃tat̃ cõmotio
tinee. Segor tabernaculũ. Ethan firmum
vel pfectum vel signa ei⁹. He tres mansio-
nes his tribus diebus dñi coaptant̃ scz die
bus passionis. sepulture. et resurrectionis.
Nam in die passionis fuit dñs q̃i in rama
the. i. in cõmotione tinee videlicet in cõmo-
tione iudeoꝝ. q̃ ad modũ tinee vestẽ incon
sutilẽ dñi. i. ecclie vnitatẽ. imo et ip̃m demo-
liri nisi sũt. Sed de hac mansione q̃si exiuit
cũ obijt. et venit in segor. i. ĩ tabernacula cũ
in sepulcro latuit. et tanq̃z fortis miles for-
tem dyabolũ ligando vasa e⁹ diripuit. Ta
bernacula enĩ militantiũ sunt. Sed de hac
mansione exiuit cũ surrexit ⁊ ĩtrauit ĩ ethan
q̃d interp̃tatur firmũ seu pfectuz seu signa
ei⁹. q̃z ip̃e resurgens a mortuis iam nõ mo-
ritur. mors illi vltra non dñabit̃. tũc signa-
culum suis fuit cũ ip̃e eis gloriosus appa-
ruit. et eos tanq̃z colũna ignis illuminauit

Secūdo cereus sup̄ colūnā significat xp̄m
q̄ nos in h⁹ mūdi nocte illuminat. et in die
a viciorꝫ incentiuo refrigerat vt p̄missū est
Recte q̄dem cereus xp̄m significat propter
tria q̄ in eo sūt. lichinium nāq3 animā. cera
corp⁹. et lumen diuinitatez significat. Ter-
tio cere⁹ renouat⁹ et illuminat⁹ post bene-
dictionē. significat nouam xp̄i doctrinam.
q̄ est in nouo testamento. scilz. Mandatū
nouū do vobis. Vel nouā grām q̄ nox do
minica singulariter illustrata est. videlicet
christi resurrectionē. q̄ resurgēs a mortuis
apparuit in carne gloriosus et splendore di-
uinitatis illuminat⁹. Huius enim cerei ce
ram apes mater sine concubitu eduxit. Et
christi carnē v̄go maria ꝯcepit ⁊ peperit. et
deum in carne quasi mel in cera ꝓferēs in-
uiolata ꝑmansit. Incipit aūt cerei benedi-
ctio. Exultet iam angelica turba celorū. ꝛc.
De hoc enī est exultatio q̄ extraxit suos de
inferno. et de eius victoria. Ascendit enim
sup̄ occasum. dn̄s nomen illi. Et p̄mo salu
tat populum dicens. Dn̄s vobiscum. vt il-
lum reddat beniuolū ⁊ attentū. Ceterꝫ lu-
men cerei seu e⁹ signatio duplex est. sig̃ficat
enī sp̄ūm sanctū. q̄ xp̄s plen⁹ fuit et gl̄am re
surrectionis ei⁹. Secūdm p̄muz mysterium
in q̄busdam ecclesijs cereus a p̄ncipio bn̄-
dictōis accendit̄. q̄ xp̄s ab initio sue conce
ptionis sp̄ūsancto fuit repletus. Et v̄ba be-
nedictionis in hoc cōsonare vident̄. Nam
statim circa p̄ncipium d̄r. Gaudeat se tell⁹
tantis irradiatam fulgorib⁹ Et postea sub
ditur. Letet̄ mater ecclesia tāti luminis ad
ornata fulgorib⁹. Et postea diaconus ro-
gat circūstantes cū eo miscdiam dn̄i inuo
care ad tam miram hui⁹ luminis claritatē
q̄d licet de signato intelligat̄ scilz de christo
conueniens tn̄ videt̄ vt et ip̄um signans ei
aliq̄ modo prout fieri potest correspondeat
et ei⁹ similitudinē gerat. Quantū ad al-
terū vero mysteriū videlicet q̄ lumen gl̄iaz
resurrectionis significat. in q̄busdam eccle
sijs illuminatio cerei vsq3 post appositōem
incensi defert̄. Infigit enim ipsi cereo dya-
con⁹ q̄nq3 grana thuris in modum crucis
cū dicit. Suscipe sancte pater h⁹ incensi sa-
crificiū vespertinū. Siq̄dem passio salua-
toris reuera fuit sacrificiū vespertinū legis
iuxta illd̄. Eleuatio manuū mearū sacrifi-
ciū vespertinū. q̄a fuit in vespera mūdi. id
ē. in sexta etate factū et in vespera diei. Que
grana thuris designant aromata q̄ mulie
res emerūt vt vngerent crucifixū. Emerūt
enī ad lr̄am aromata vespe sabbati. q̄a sab
bato siluerūt ꝓpter festū sabbati. Et osten-
dit ecclesia se illam deuotōez habere in aro
matib⁹ virtutū. Vel q̄nq3 grana sig̃ficant
q̄nq3 plagas in cruce receptas. Post hoc
aliquantulū iuferius fit cerei illuminatio.
q̄a post passionē secuta ē resurrectōis gl̄ia
Et lucet cathecuminis ante baptismum et
post vsq3 ad octauas. ad notandū q̄ xp̄us
lucet ecclesie vsq3 in diem iudicij. de quo et
quare candela ex qua cereus illumīat̄ affi-
gitur in capite serpētis. in summitate bacu
li formati. dicetur sub titulo de septē diebus
post pasca. In cereo etiaz affigitur tabula
seu carta scp̄ta que sig̃ficat tabulā ī qua pi-
latus scp̄sit Jesus nazaren⁹ rex iudeorum
quā vidimus parisius ī capella illustris re
gis francoꝝ. vna cum spinea corona. et fer
ro et hasta lācee. ⁊ cum purpura qua xp̄m
induerunt. ⁊ cum sindone qua corpus xp̄i
fuit īuolutū. ⁊ spōgia. ⁊ ligno crucis. ⁊ vno
ex clauis et alijs reliquijs multis. Et cuz ce
reus xp̄m sig̃ficet. merito ī dicta tabula in-
scribit̄ annus dn̄i tunc currēs cum eius in
carnatōe. quia ī cereo notat̄ q̄ xp̄s ē annus
antiquus ⁊ magnus plenus dierū. de q̄ in
octaua ꝑte sub ti. d̄ anno solari dicet̄. Ideo
āt xp̄us annus d̄r. quia sicut ī āno dierꝫ ha-
bet̄ multitudo fructuū. ita in christo fuit et
est multitudo oīm bonoꝝ fructuū. Habet
eī xp̄us suos mēses vt sunt duodecim apl̄i
et suos dies vt sunt oēs fideles. et suas ho-
ras vt sunt neophici. Scribitur et̄ ī ip̄a ta-
bula annus ab origine mundi currens. ad
notandū q̄ ip̄e ē alpha ⁊ o. Scribunt̄ etiaz
ibi indicio vel hera vel epacta. d̄ quib⁹ sub
dicto titulo de anno solari dicetur. ad notā
dum q̄ hoīm actiones ⁊ temporuz successi-
ones ꝑ dei dispositōem ordinātur. In qui
busdā ecclesijs additur alter cereus minor

Primus maior consecratur in personam christi dicentis. Ego sum lux mundi. Alter in personam apostolorum. quibus ipse dominus inquit. Vos estis lux mundi. Uterque cereus precedit cathecuminos ad baptismum. et apostoli nos ad terram promissionis. Item xpus per se illuminat ecclesiam. illuminat etiam illam per apostolos. quorum precepta diligenter intueri et obseruare debemus. Quod ostenditur ex illuminatione aliorum cereorum qui ab illis duobus illuminantur. In plerisque ecclesijs duo alij parui cerei accenduntur a maiori. et statuuntur unus ab vna parte cerei benedicti. alius ab alia. quia significant sanctos veteris et noui testamenti. qui per xpm illuminati sunt. vel doctrinam apostolorum et prophetarum qui cum xpo concordant. Illi autem et cetera ecclesie luminaria ex igne maioris cerei accenduntur. ad figuram duxque ignis spiritus sancti a xpo procedit. et quod non solum prophete et apostoli qui per duos cereos significantur. verum etiam omnes ecclesie fideles a xpo illuminati sunt. quia ideo sunt duo. tum quia apostoli bini ad predicandum missi sunt. tum quia discipuli et alij illuminati a xpo gemina caritate feruent. et tam verbo quam exemplo lucent. Possunt etiam ipsi duo cerei cathecuminos significare. quia a lumine maioris cerei accenduntur. quoniam a lumine xpi oportet cathecuminos illuminari. Lumen quidem xpi est eius gloria et doctrina que per sequentes lectiones intelliguntur seu insinuantur.

Tertio loco circa lectiones et circa tractus sciendum est quod lectiones que xpi gloriam et doctrinam significant. idcirco carent titulo. quia cathecumini nondum sunt ciues hierusalem. et scripturas ignorant. et nomina ciuium ignorant. Unde si eis nominarentur nomina doctorum veteris vel noui testamenti forte potius contenerent quam venerarentur. Carent etiam titulo. quia xpus caput nostrum nondum redditum est nobis. Leguntur quoque sine tono. quoniam in eis insipientes et cathecumini simplices instruuntur. Lectiones autem in quibusdam ecclesijs leguntur quattuor. in quibusdam sex. in quibusdam xij. et in quibusdam xxiiij. Qui quattuor legunt ideo faciunt. quia doctor cathecuminorum debet esse conuiuator eorum. debet enim eis parare conuiuium in mensa sacre scripture que per mensam que in tabernaculo domini fuit significatur. que quattuor pedes habuit. quia sacra scriptura quattuor modis exponitur. vicz. historice allegorice. tropologice. et anagogice. quod plenius dictum est in prohemio huius libri. Prima lectio. In principio creauit deus celum et terram que est Genesis. j. c. historiam monstrat. Ad litteram enim facta sunt que ibi dicuntur de creatione celi et terre et aliarum rerum. de homine qui factus est ad imaginem et similitudinem dei. et sic de alijs. Secunda lectio scz Factum est in vigilia etc. que est exodi. xiiij. c. pertinet ad allegoriam. Tertia scz. Apprehendent septem mulieres etc. que est Esa. iiij. ca. ad tropologiam. Quarta scz. Hec est hereditas seruorum. que est ibidem. lv. c. ad anagogiam. prout infra patebit. Verum si diligenter attendere volumus. prima lectio et secunda tam ad primum quam ad secundum pedem pertinent. tertia potius ad secundum quam ad tertium. Prima pertinet ad secundum pedem sicut ad primum. Nam que in ea historice dicuntur. allegorice exponuntur. Verbi gratia. Factus est homo. id est. xpus. ad imaginem et similitudinem dei. masculum id est. christum. et feminam. id est. ecclesiam creauit eos. Vel etiam partim ad secundum. partim ad tertium refertur. quia opera sex dierum coaptantur operibus lucis spiritualis. qua interius reformamur et illuminamur. Nempe opus prime diei fuit lux qua significatur illuminatio fidei. Opus secundi diei fuit firmamentum. quod diuidit aquas superiores ab aquis inferioribus. Hoc est firmamentum sacre scripture. quod diuidit aquas superiores. id est. angelos qui eo non indigent ab aquis inferioribus. i. hominibus qui eo indigent. Opus tertij diei fuit segregatio aquarum ab arida. id est. segregatio eorum qui dediti sunt fluxui carnalium voluptatum. et qui quemadmodum aque se et alios quatiunt. ab his qui ad modum aride sitiunt fontem aque viue vt possint fructificare dicentes. Sitiuit anima mea ad deum fontem viuum. Quarte diei opus est creatio luminarium in firmamento. Hec luminaria sunt doctores. qui inherentes firmamento sacre scripture inferioribus lumine scientie lucent. Quinte diei opus est creatio piscium et auium ex aquis. per que intelliguntur renati ex aquis baptismatis. quorum quidam beneficio baptismatis vtuntur ad modum piscium vt paruuli. quidam vero alis gemine

caritatis ad instar auiū volāt ad supiora. vt boni adulti. Vñ in p̄ma lctōe dr̄. Spūs dñi ferebat̄ sup aquas. s. baptismi. In aq̄s eī remanēt pisces. i. curiosi. Aues v̄o. id est. baptisati ad celestia volāt. Sexte diei opus est creatio aīaliū de terra. Siq̄dez t̄ra caro nr̄a est. ex q̄ creant̄ aīalia cum ex ea p̄cedūt opa viua. et ita interior homo noster reformat̄ vt ī eo imago ⁊ similitudo dei reluceat s̄m q̄d dictū est. ibi. Fact⁹ ē hō ad imaginē ⁊ similitudinē dei. Rursus p p̄mā lectōem instruūtur baptisādi ne credāt manicheis q̄ dicūt oīa h̄ visibilia a rege tenebraꝝ fore creata. Post istā p̄mā lectionē nullum seq̄tur canticū. Sūt eī q̄ttuor cātica sic ⁊ q̄ttuor lectōes. Post duas p̄mas seq̄t̄ vnū canticū. post tertiā vnū canticū. ⁊ post vltimaz duo cātica sequūt̄. Post p̄mā ergo nō seq̄tur cāticū. q̄r in eo agit̄ de p̄mo hoīe q̄ creatus deuz nō laudauit. s̄z peccauit. ⁊ ī eo oēs peccauerūt. ideoq̄z poti⁹ deberet seq̄ luctus q̄z canticū q̄d est exultatio mētis habita de eternis. Quia v̄o p̄m⁹ hō p oblectamenta peccati a gl̄a cecidit et ad eam redire possumus si ratōne ꝯ peccatū steterim⁹. idcirco orat sacerdos statim post lectiōem dicens Deus q̄ hoīem mirabilit̄ creasti ⁊ mirabili⁹ reformasti. da nobis ꝯ oblectamēta peccati mētis rōne p̄sistere. vt ad eterna gaudia p̄uenire mereamur. Et in eo etiā q̄ ipe dicit q̄ hoīem mirabiliter creasti ⁊ mirabili⁹ reformasti. innuit. q̄ in p̄cedēti lectione historice agit̄ de hoīs creatōe. et allegorice de e⁹ redemptione. i. de illo p quez facta ē redemptio In scd̄a q̄z lectione est historica narratio. sed ipa p̄tinet ad secunduz pedem mēse q̄r q̄d ibi historice dr̄. allegorice intelligitur Nā sicut ī mari rubro submersis egyptijs liberati sūt hebrei. ita in baptismo submersis vicijs ⁊ peccatis liberat̄ p̄plus dei. Vnd̄ post illā lectionē sequit̄ canticū leticie et exultatōis videlicz Cantem⁹ dño. exo. xv. c. in quo exultat p̄plus christian⁹. q̄ a spūalibus egyptijs per baptismū est liberat⁹. sicut iudei a corporalibus. et ideo sacerdos orat vt dñs ad salutem gentiū operet̄ in aquis baptismatis mysteriū q̄ ipe p̄orē p̄plm ab egyptijs liberauit. p egyptios q̄dē pctōres. per mare rubruz baptism⁹ intelligit̄. ex quibus egyptijs neq̄z paru⁹ neq̄z magnus p̄mā sit nec etiā in baptismo magnū vel paruū peccatum remanet. quod in penitētia facile nō contingit. Recte igitur subijcit̄ canticum illud. Cantem⁹ dño. quia licet q̄z diu hō in peccato est deum laudare nō potest. quia non est speciosa laus in ore peccatoris. tamen cum liberatus est potest cantare dño p̄mum canticū scz de liberatōe sua. Tertia v̄o lectio q̄ est de Esa. p̄tinet ad secundū pedem mense scz ad allegoriā. licet et ad tertiū scz ad tropologiā vtcūq̄z valeat coaptari. in ea enī ꝯtinentur sacramenta christi ⁊ ecclesie. Sacramentum christi ibi notat̄. Apprehendent septem mulieres virū vnū. Septem mulieres sūt septem dona spūssancti in baptismo collata. q̄ apprehenderunt vnū virū. i. christū. vt in eo plene quiescerent. q̄d in alio homine facere nō poterant vicijs et peccatis impediētib⁹. Sequit̄ ibi. Panez nostrū comedem⁹. q̄d ad ip̄m spūmsanctū cui⁹ hec dona sunt refertur. Nam spūmsāctum panē suū comedere ⁊ vestimētis suis cooperiri. nihil aliud est q̄z ip̄m equalitatē patris et filij possidentē nullo īdigere. Postea subiungit̄. Tantūmodo inuocet̄ nomen tuum sup nos. i. illi in q̄bus erit habitatio tua a nomine tuo christiani dicātur. Aufer opprobriū nostruz q̄d scz in alijs hominib⁹ passi sumus. a q̄bus sepe p vicia et pctā expulsi sum⁹. Hec est ergo allegoria. Moraliter aūt p septē mulieres ītelligunt̄ hoīes septiformi grā repleti. i. sapientes. intelligentes. ꝯsulentes. fortes. scientes. pij. timorē dñi habentes. Qui apprehendēt vnū virū. i. xp̄m. ei p fidem et caritatē adherēdo hi dicant q̄d in lectōe ipa seq̄t̄. scz Panem nostrū comedem⁹. i. corpus tuū q̄d est noster panis. quia nobis ad refectionem dat̄. vestimentis scilicet bonoꝝ operum contra frigus peccati operiemur. inuocetur tantūmodo nomen tuū super nos. vt videlicet a te christiani dicamur. Aufer opprobriū nostruz. scz ne serui dyaboli nominemur. In eo v̄o quod sequit̄. si abluerit domin⁹ sor-

des filiaꝝ syon. et lauerit sanguinē hierusa
lem de domo eiꝰ in spū iudicij et spū ardo-
ris. notat̄ sacramentū ecclesie. Per sordes
notat leuiora peccata. ꝑ sāguinē grauiora.
Leuiora enī peccata lauat dñs in spū iudi
cij. i. leuioris correctōis. grauiora in spiritu
ardoris. i. grauioris satisfactionis. Notat
igit̄ in hoc effectū baptismi. quia dñs tam
grauiora peccata q̄z leuiora tollit ꝑ baptis-
mū. Post hanc lectōem sequit̄ canticū qđ
est p̄mū canticū synagoge. scz Facta est vi
nea dilecto meo Esa. v. c. Vinea enī ad lrāz
synagoga est. sepes circa eam sūt obseruā-
tie legales. turris in ea est templū. torcular
altare olocausti. Et in eis sacramēta eccl̄ie
nihilominꝰ intelligunt̄. Vinea enī est eccle
sia que facta est in cornu illo. scz de q̄ scp̄tuz
est. Erexit cornu salutis nobis. Hc cornu est
christꝰ. et vinea facta est in loco vberi. Chri
stus est locus vber. de q̄ dictū ē. Mons dei
mons pinguis. Circa hanc vineam sepes
ē diuina ꝓtectio. fossa timor dñi. turris ip̄e
christꝰ. de q̄ dictum est. Esto nobis dñe tur
ris fortitudinis. Torcular crux christi. d̄ q̄
scp̄tum ē. Torcular calcaui solus. Et qꝛ in
lectione et cantico exp̄mūtur sacramēta ec
clesie et synagoge. idcirco sacerdos orat di
cens. Deus q̄ nos ad celebrandum pasca-
le sacramentū vtriusqz testamenti paginis
instruis. Vtriusqz testamenti dicit. vt no-
tet vtriusqz sacramētum Et subdit. Da no
bis intelligere misc̄diam tuam. vt ꝑceptio-
ne p̄sentium muneruz firma sit expectatio
futuroꝝ. Misericordia dñi quam nos in-
telligere optat. est remissio peccatoꝝ in ba-
ptismo. Presentia igitur munera sunt spi
ritualia dona que ī p̄senti ꝑcipimꝰ Quar
ta lectio ē. Hec est hereditas seruoꝝ domi-
ni et iusticia eoꝝ apud me dicit dominus.
Et pertinet ad quartū pedem mense scilicz
anagogem. Nempe sicut ex p̄dictis patet ī
p̄ma lectione instruit̄ homo de sua forma-
tione. In secūda et tertia de reformatōne q̄
fit in baptismo ꝑ iesum christū. Unde iam
nō restat nisi ꝙ instruat̄ cathecuminus de
vita beata et de bonis moribꝰ per quos ad
eam venitur. que in hac quarta lectōne do
centur. Siq̄dem vita eterna est hereditas
que seruis dñi debetur. et iusticia eoꝝ est
apud eum esse. Nam meritis eoꝝ iuste de-
betur vt apud eum eternaliter quiescāt Ea
vero que sequūtur ad mores ꝑtinēt. vt illđ
Audite audiētes me. et comedite bonum ⁊
delectabit̄ in crassitudine aīa vestra. Per
bonū intelligit̄ iesus christus vel verbū eiꝰ
quo omnia reficiunt̄. Unde notans delici
as anime nō carnis dixit. Delectabitur in
crassitudine anima vrā. Hanc lectōnem se
quūtur duo cantica in q̄busdam ecclesijs.
In ea enī agit̄ d̄ hereditate eterna. que erit
in duobꝰ. i. in gloria anime et corporis. sed
ꝯueniētior ē rō. qꝛ in ea agit̄ de duobꝰ scz d̄
moribꝰ bonis ⁊ vita btā. vt dictū ē. Primū
canticū ē scz. Attende celuz. qđ ē deut. xxxij.
ad bonos mores ꝑtinet. Vñ v̄ba cātici hꝰ
v̄bis lectōis in plerisqz respondēt. In lecti-
one enī d̄r. Feriā vobiscū pactū sempit̄nū
misericordias dauid fidelis. Et in cātico d̄r
Deus fidelis ⁊ absqz vlla iniquitate Et ibi
d̄r. quō descendit imber ⁊ nix de celo ⁊ illuc
ultra nō reuertit̄. sed inebriat terram ⁊ ger-
minare eam facit. Hic d̄r. Quasi imber su
per herbā ⁊ nix sup fenū ꝛc. Et qꝛ bona oīa
q̄ facimꝰ sūt ad dei gl̄am referenda. idcirco
circa finē lectionis d̄r. Date magnificētiaz
deo nostro. Attendēs vero sacerdos cathe
cuminoꝝ animos eē deuotos et ad bapti-
sandū esse paratos. orat ꝙ dñs q̄s aqua ba
ptismatis abluit ꝯtinua ꝓtectione tueatur
Postea v̄o seq̄t̄ canticū in ꝑsona cathecu-
minoꝝ respondentiū se affectare baptismū
vt ꝑ hc ad visionē dei ꝑueniāt. Vñ cātatur.
Sicut ceruus desiderat ad fontes aquarū
ita desiderat aīa mea ad te deꝰ. Sup q̄ au-
gustinus dicit. ꝙ hc in ꝑsona cathecumino-
rum d̄r desiderantiuz ad fontem baptismi
ꝑuenire. sicut desiderat ceruus ad fōtes aq̄
rum venire. Post exponit desideriū suum
cathecuminus. d. Sitiuit aīa mea ad deuz
fontē vi. q. ve. et appa. añ faciē dñi. q̄si dicat.
Si nō ī ingressu. si nō in ꝓgressu. satiabor
tamen in prouentu. Hoc desideriū confir-
mat sacerdos orans et dicens. vt desideriis
celestibus accensi fontem vite sitiamus.

Qui aũt seq̃ lc̃ões legũt ꝫ faciũt quia p xpi passionẽ ⁊ resurrectiõez mũdꝰ ser dieb⁹ pfectꝰ redẽptꝰ ⁊ reparatꝰ ẽ. vl' ppt senarũ numerũ q̃ pfectꝰ ẽ. vl' qz cathecumini ad ser opa mlc̃die inuitant. Huc tãgam⁹ cõ/ suetudinẽ ecclie ⁊ rij. lectões legentiũ. qõ/ facũt in bono rẽ. rij. aplõz. a q̃bus post xpm ois doctrina xpiane itatis ꝓcessit a q̃ cathe/ cumini illuminant. et hi q̃nqz legũt ser gre/ ce et ser latine. qz xps a iudeis ad gẽtes trãs/ latꝰ est. Greca ei ⁊ latina lingua sũt ꝑncipa liores ĩter alias. ⁊ p eas apte totũ genꝰ oim gentiũ reputaz ꝓxpm ĩtelligum⁹. Clerũ ⁊ si ꝑmissi legãt. rij. lc̃ões. nõ tñ cantãt nisi q̃t/ tuor cãtica ꝑdicta. Post q̃rtam ⁊ q̃qz lc̃õz cantãt ꝑmũ canticũ. post octauã secũdum post vndecimã tertiũ. post duodecimã q̃r/ tũ. Prima lectio ẽ. In ꝑncipio creauit dꝰ celũ ⁊ terrã. in q̃ bõ ad imaginẽ dei factꝰ do cet. Gz ꝫ imago pene amissa p peccatũ. re/ staurat̃ p baptismũ. Vnde seq̃t scda lectio Noe vo cũ esset ⁊c. q̃ ẽ geñ. v. in fi. et. vj. ⁊. vij. et. viij. c. in q̃ oñdit̃ q oẽs pierũt in diluuio exceptis his q̃ in arca saluati sũt. Diluuiũ est baptismꝰ. arca ẽ ecclia. oẽs ei q̃ extra ec/ clesiaz baptisant̃ peñt ⁊ illi soli q̃ sũt ĩ ecclia merito saluant̃. Et q̃z post baptismũ debet esse parat⁹ ad temptatiõez. idcirco seq̃t tertia lectio. Septuaut dꝰ abraaz. q̃ est geñ. xxij. c. in q̃ isaac legit̃ a patre oblatꝰ. et aries ꝓ eo immolatꝰ. et ita dei filiꝰ pro nobis oblatꝰ est. sed non ei⁹ diuinitas. imo eius corpus pro nobis est immolatuz. Et quia in passione dominum maiorem efficaciã baptismus reci pit. idcirco sequit̃ quarta lectio scz. Factuz est in vigilia matutina. in qua ostenditur q̃ in mari rubro submersi sunt egyptij et li berati hebrei. Sacerdos enĩ est moyses. ba ptismꝰ mare. cereus columna ignis. cathe/ cumini egyptij. baptisati hebrei. Tres pri/ me lectões sumpte sunt de genesi. quarta de exodo. quam sequitur canticũ simulteꝫ de exodo sumptũ quod est canticũ victo/ rie. Quinta lectio est. Hec est hereditas. sũ pta de Esaia. in qua agitur dꝰ baptismo. ibi Sitientes venite ad aquas. vbi inuitatus ad baptismũ. Sexta lectio est. Iudi israel. sumpta de Baruch. c. iij. Sed conuenien/ tius dicit̃ sumi de Hieremia. quia quicq̃d scripsit baruch ab ore hieremie sumpsit. In ea agit̃ de xpi resurrectiõe que in baptismi immersione significatur. ibi. Post hec in ter ra visus est. et cum hominib⁹ conuersatus est. Septima est Facta est sup me manus domini. sumpta de ezechiele. xxxvij. in qua agitur de generali resurrectione. cuiꝰ causa precessit resurrectio christi. ibi. Ossa arida reuiuiscunt. Octaua est. Apprehendent se/ ptem mulieres virũ vnũ. sumpta de esa. in xps et ecclie sacramentũ exprimit̃. et etiaz ba/ ptismus. ibi. Cum abluerit dñs sordes ⁊c. Post quã seq̃t canticũ esa. in psona eccle/ sie videlicz. Vinea facta est. Nona ẽ. Dixit dñs ad moysen. exodi. xij. c. in qua sub figu ra agni imaculati xpi passio p nobis ĩmo/ lati exprimit̃. Decima est. Factũ est verbuz dñi. quod est ione. iij. c. sub figura eiꝰ ione in mare proiecti et a ceto absorpti. et tertia die euomiti. significant̃ passio sepultura et re/ surrectio christi. Undecima lectio. Scripsit moyses. et est deut. xxxj. c. in fine. quam seq̃/ tur suũ canticũ. Attende celũ. in q̃ promittit̃ ꝑmia renatis. qb⁹ in lectõne hereditas dñi ꝓponit̃. Duodecima est. Nabuchodono/ sor. dañ. iij. ca. in q̃ figuratiue ostendit̃ q sic angel⁹ in camino ignis flãmaz extinxit. ita spũssanct⁹ p baptismũ flãmam peccati ex/ tinguit. Ei cathecumini baptismũ desi/ derãtes cantãt canticũ Sicut ceruꝰ desiderat ad fõtes aquaz. qõ sũptũ ẽ de psal. Ad ora tionẽ ãt q̃ post hãc lc̃õez seq̃t nõ dz. Flecta mus genua. i. detestatiõem ei⁹ q nabucho/ donosor rex in ptemptũ dei coegit ꝑsim ge/ nua flectẽte añ statuã aureã quam erexerat Romani vo dicunt̃ legere. xxuiij. lc̃ões. xij. grece. et xij. latine. ꝓpter causam scptam sub sabbato quarte hebdomade aduent⁹. Primo legunt. xij. grece iuxta translatiõez septuagĩta interpretũ. que est autẽtica apũ grecos. postea. xij. latine. iuxta nostram. et vt significent cathecuminos fũdari supra fundamentũ apostolorũ et prophetarum. Postea descendunt ad baptismũ cum cã/ tico. debent enĩ esse fontes in ecclesia et non

alibi. qz mater ẽ ex q̃ noua ꝓgenies generat. Quicũqz ergo numer⁹ fuerit ĩ lectoꝛib⁹. q̃t tuoꝛ tantũ sũt cãtica Est aũt canticũ sctoꝛ ĩtercessio facta p cathecumẽs vt eccl̃ie uũgãtur. sic ⁊ cant⁹ post baptismũ ẽ grãꝝ actio dꝛ ꝙũctis et ĩtercessio vt pseuerẽt. Jdo aũt cantica cantãt. qz cathecumini q̃ ẽ h⁹ diei officiũ futuri sũt ĩ primo de ceu centũ q̃dragĩta q̃ttuoꝛ miliũ cantantiũ canticũ nouum Cantant etiã ꝓpt futurã renouatõem ĩ verã innocentiã q̃ iam factũ sit q̃ cito vetustũ est. Ex ꝓsona ei eoꝝ cãtoꝛes cãtica canũt q̃ ceteri cãtare nequeũt q̃si maculati uteruz post baptismũ. Vocant aũt cantica. qz cantant. vel qz libri vnde excepta sunt cãtica siue carmina vocãt. Be ꝓmo scꝓtũ ẽ. Tũc cecinit moyses ⁊ filij isr̃l carmen dño Be secũdo sic. Cãtabo dilecto meo cãticũ patruelis mei. Be tertio sic. Scꝓsit moyses canticũ. Be q̃rto. et de omnib⁹ dicit augustin⁹ ĩ ꝓfatione cãtici. Sicut ceru⁹. Jdeo q̃ttuoꝛ cantica dicũt. qz scꝓture q̃b⁹ cathecumini ĩstruũtur q̃ttuoꝛ habẽt itellect⁹ Primũ canticũ hz intellectũ historicũ. sc̃dm allegoricũ tertiũ moralẽ. quartũ anagogicũ. quoꝝ vnũ q̃libz subdit lectiõi in eodẽ dogmate ꝙsistenti Ac ideo vltimis q̃ttuoꝛ lectõib⁹ q̃ de bonis morib⁹ ⁊ celesti patria disputãt ꝙũgunt duo cantica. q̃ de eadem materia loquũt vt ꝓmissum est. Illud q̃z notabile est. q̃ q̃cũqz fuerint lectões. sp oꝛões sequẽtes ad lectões ⁊ tract⁹ respiciunt p̃cedentes Et est preposter⁹ ordo. alias ei ꝓmo sacerdos oꝛat. sc̃do legit lectoꝛ. et exinde succinit cantoꝛ. Hic vo ꝓmo legit vt neophitis doctrina fidei ꝓponat. Sc̃do cãtat ĩ ꝓsona illoꝝ vt cognoscat q̃nta sit deuotio et hilaritas baptisandoꝝ. q̃ cognita sacerdos oꝛat ꝓfidenter. vt eoꝝ deuotio nõ deficiat. sed incremẽta suscipiat. Et sicut in lectõib⁹ titulis ꝓmittit. sic eadẽ rõne oꝛõibus dñs vobiscũ subtrahit. Et nota q̃ in ℞ officio lectões sũt q̃ spes magistroꝝ. cãtica q̃ beniuolẽtia auditoꝝ. oꝛõ sacerdotis ⁊ respõsio populi sc̃z amen. sũt q̃si ꝓfirmatões beniuolẽtie p̃cedẽtis. Jt ẽ hodie ĩ lectõib⁹ ⁊ letaniis senes p̃cedũt ⁊ iuuenes sb̃sequũt. vt ita dicat

Quarto loco de benedictione fontium seu baptismi dicturi ꝑmittimus q̃ ideo fit hec die baptismus quia in eo consepulti sumꝰ xpo. et propter hoc etiam baptisandus ter ĩmergitur ꝑ vtin infra dicet. Sc̃do iõ qz baptism⁹ ꝑtim a passione ⁊ ꝑtim a resurrectõe vim suã accipit. a passione ablutionez a peccatis. a resurrectione grẽ innouatõnem. Tertia rõ. qz sic dñs tũc liberauit antiqs pr̃es a carcere infernali. Vñ esa. Habitãtib⁹ ĩ regione vmbre mortis lux orta ẽ eis. ita ⁊ hac die liberantur a peccato originali. Jn fontium bñdictõe ⁊ in cathecuminoꝝ ĩmersiõe q̃a vtunt̃ simplicib⁹ ⁊ lineis indumẽtis ꝓpter rõnem scꝓtã in ꝓma ꝑte sub ti. de altaris dedicatiõe. Be letania q̃ ĩ bñdictõe baptismi dicit infra dicet. ¶ Jn bñdictõe baptismi sũt sex. q̃nia sacerdos oꝛat. aquã manu tangit. vocẽ mutat. cereꝰ ĩmergit ⁊ alij cereꝰ illuminãt. insufflat sacerdos ⁊ crisma miscet

¶ Primo ergo oꝛat deũ pr̃ez. ⁊ ꝑ hm xpm implorat spũm sanctũ. vt ĩ fotes descendat. idoqz ĩ modũ oꝛõis legit. sz añ oia ab astãtib⁹ sibi captat benuolentiaz salutãdo eos dicẽs. Bñs vobiscũ. et alli rñdet. cum spũ tuo. q̃si dicãt. Bñs sit tecũ ũ tãto sacramẽto ꝓficiẽdo. qz sine eo nil potes. Postea sacerdos alloq̃t dñm. q̃si lõge positũ rogans vt velit adesse pñs dicẽs. Omnipotens sempiterne deꝰ. adesto magne pietatis tue mysteriis. adesto sacramẽtis ꝛc. Sed qr̃ndet sacerdoti q̃ insufficiẽs sit et undign⁹ ad tãdũ tã magnũ dñm. iõ utez circũstãtes monet ⁊ vocẽ mutans dicit. Surs̃ corda. et ipi respõdent. habemꝰ ad dñm. Jtez q̃a dñs dicit. adhuc te loquẽte ecce assũ. intelligẽs iam dñm esse pñtem. monet alios secũ grãs ei agere dicẽs. Grãs agam⁹ dño deo nr̃o. et ipi rñdent. dignũ ⁊ iustũ ẽ. Postea sacerdos dño tã q̃z pñti familiariter loquẽs dicit. Vere dignũ ⁊ iustũ est equum ꝛc. Et postea addit. Qui inuisibili potẽtia tua sacramẽtoꝝ mirabilit̃ operaris effectũ. Deo ꝙa ea ponit dño in q̃b⁹ signat⁹ ẽ baptismus. Primum in exordio mundi in natãtis. Secundum in purgatione mundi nocentis.

primū ē cū dicit. Deus cui⁹ spūs ferebat sup aq̄s vt iam hic inter ipa pmordia mūdi vtute scificatoꝛis aquaꝝ natura cōcipere id ē. ꝛceptura significaret. Scōm cū subiungit. Be⁹ q̄ nocētis mūdi crimina p aquas ablūens regeratōis spēm i ipa diluuij effusione signasti. vt vni⁹ eiusdemq̄ elemēti mysterio. ꝛ finis esset vicijs ꝛ origo vtutib⁹ respice i faciē ecclie tue. ꝛc. Et terminat hāc q̄ꝛ. vt tue maiestatis impio sumat vnigeniti tui grām de spūsancto. ¶ Deinde tertiagit aquā manu. Primo diuidēs aquā i modū crucis. p quā vt pmissū est baptism⁹ marie efficaciā hz et recipit. vt aqua spūtu scō fecūdet. et spūs imūd⁹ expellat. Be fecūdatione dicit. Qui hāc aquā regenerandis hoib⁹ pparatā archana sui lumis admixtione fecūdet ꝛc. Be expulsiōe demonis dicit. Procul ergo iubēte te dīte ois spūs imūd⁹ abscedat. ꝛc. vsq̄ ibi. Nō inficiendo corrūpat. Scōo aquā manu tāgit. vt eam p inuocatōem sancte trinitatis muniat. ne hostis abilla expulsus redeūdi habeat ptātem. Unde tangēdo dicit. Sit hꝫ innocēs ꝛ sancta creatura libera ab oi impugnatōis incursu ꝛc. Qđ exadiectiuis ibi positis cōuicit. q̄ fons vit⁹ ad pcm. aqua regeneās ad filiū. vnda purificās ad spūm sanctū refert. Tertio aquam tangit cū eam i q̄ttuor ptes dicit ptes. vt iam dicet. Trinus igit aquaꝝ trinā sancte trinitatis opatōez figurat. Hac oīone finita bñdicit aquā dicēs. Un bñdico te creaturā aquę p deū viuū. ꝛc. vbi tantū vtit vbo pme psone dicēs. bñdico te. q̄ pmo vtebat vbo secū deuirgens sermonē ad deū. vel tertie loquens de seipo. vel de re benedicēda. Utit ergo nūc vbo pme psone. vt ostendat se hꝫ facere misterio qđ dīs facit a⁹oꝛitate Et sicut in baptismo dīn⁹ affuit trinitas. ita ꝛ in mō baptismo eā adesse ostendit. Patrem adesse ostendit cū dicit. Bñdico te creaturā p deū ꝛc. et filiū cū dic. Bñdico te p ihm xpm. ꝛ spūm sanctū circa finē cū dicit. Descēdat in hanc plenitudinē fontis vtus spūs sancti. Sz nota q̄ i bñdictōne q̄ est ꝑ cēm ponit q̄nq̄ miracula in aq̄ facta ante aduentū xpi. et in bñdictōe q̄ fit p filiū alia q̄nq̄ miracula in aq̄ facta post aduentū. q̄ licet nō omīno eodem ordie facta sint q̄ ponūt. tñ q̄ tū ad misteriū rōnabiliter ordinant. ꝛ posteriora pgrue porib⁹ coaptāt. Priora hꝫ ordine ponūt. Primo q̄ te separauit vbo ab arida. Scōo. cuius spūs ferebat sup te. Tertio. q̄ te de paradiso manare pcepit. Quarto. q̄ te in deserto amarā suauitate indita fecit esse potabilē. Quinto. et sitienti ppl'o de petra produxit. Posteriora sic ponūt. Primo. q̄ te in chana galilee mutauit ō aqua in vinū. Scōo. q̄ pedib⁹ sup te ambulauit. Tertio. q̄ in te a iohanne baptisat⁹ est. Quarto. q̄ te vna cū sangne ō latere suo produxit. Quinto. q̄ in te omēs gentes a discipulis baptizari pcepit. In omnib⁹ enī bis baptism⁹ exprimit. ꝛ posteriora porbus pantuthesim rīndent Ibi nāq̄ in pmo miraculo aqua scz baptismi vbo separata ab arida. accedēte vbo. terrenitatē peccatoꝛa nobis sepat. et hꝫ in pmo simuliter in baptismo aqua mutat in vinū q̄ tristicia pctoꝛ

quia p passionē crucis maxime baptism⁹ plenā recepit efficaciā. Unde in cruce de latere dñi aqua pfluxit. Item ibi in quinto dicitur. Et sitienti ppō de petra pduxit. Ihō dicit. q in te omēs gentes p discipulos baptisari pcepit. q baptism⁹ a petra xpō originem habens. pprīm eū desiderantem reficit. nō enī prodest baptism⁹ nisi sitienti eī. idē. desideranti vel in se vel in alio. Unde discipulis pceptum est vt baptisarent omēs gētes in noīe patris et filij et spūs sancti. sicut i vltimo capitulo matthei dr. Hicetiam nota q vbi dr. q te de paradiso manare et i qtuor fluminib⁹ exire et totam terram irrigare pcepit. ibi sacerdos aquam manu in qtuor partes effundit. vt ostendat q gratia baptismi in quattuor partes orbis sit dilatata. Deterū sacerdos ipse sepe mutat vocē In pmis enī orat deū vt dignetur mundare mentē eius ad suscipiendū spūm sanctū. et deprecatur eius aduentum. et ideo voce humili scz in modum oratōnis legit. q vocis humiliatio est ad spūs sancti aduentuz et ad ei⁹ dignam receptionē mentis pparatio. Hdostea vero indicans se illū habere legit in modum pfationis. agens grās. quia tam magnus hospes dignat⁹ est ad tā humile hospitiū descendere. et recolens miracula iam p aquam facta. Deinde post bñdictionē que fit p filium. que terminat. In noīe patris et filij et spūs sancti. mutat vocē et rato. Cum enī vsqz tunc in modū pfationis cantauerit. postea legit in modū lectionis voce scz humiliori. que vocis humiliatio est signum humilitatis. humilitas enī nostra p baptismi regenerationem ad alta polorū reducit. Dicit ergo sacerdos. Hec nobis pcepta seruantib⁹ ꝛc. quasi dicat. nō auderem tantā et tam altam rem scz spūm sanctū vt in creaturam aque descēdat iuocare nisi q tu pcepisti nobis baptisma exercere. Et addit sacerdos. Tu de⁹ omnipotens clemēs adesto. tu benignus aspira. ꝛc. vbi illud orat vt sicut in p̄dictus miraculose in aqua operatus est. ita p modo faciat videlicet vt pter naturalē emundatiōem quā possunt aque abluendis adhibere corpib⁹ sint eē purificandis mētib⁹ efficaces. Hdost Halta voce clamat sacerdos Descendat in hanc plenitudinē fontis virtus spūs sancti. Ideo alta voce vt altū mētis desiderū designet. Et tūc deponit cereū in aquā. que cerei immersio est spūs sancti aduentus seu missiō. q in aquā baptismi in specie colūbe descendit. Scdo ideo cereus in aquam deponit q̄niam corpus xpi p ceram significatur in baptismo aquas sanctificauit ⁊ vim regenerandi illis ptulit. Tertio baptismus cerei remissionē peccatoz sigficat. quam p xpi mortem p̄cuti sum⁹. Habent qz neophici cereos suos erectos. q ⁊ si plures sint p vno reputant. Et in qbusdaz ecclesijs statim cū cathecumini baptisati sūt illuminātur. In qbusdā vo differt eoz illuminatio vsqz ad agnus dei quod cantat in letania. et in qbusdā mi etiā vsqz ad missam. quasdo videlicet alij cerei ecclie illuminant. Sane cerei q statim post baptismū accenduntur significant q p turbatōem peccatoz commutatur illuminatio gratiaz. Qui differunt vsqz ad agn⁹ dei significant q p agnū q tollit peccata et tenebras mundi renati et fideles illuminant. Qui vero differūt vsqz ad missam. ideo faciūt. q in missa illa ad noctē pertinet resurrectionis dñice. vt sicut nox illa irradiata sui splendore dñice resurrectōis ita et a lumine nostro irradietur. et vt neophicos nostros christo cōsurrexisse significemus. Et ppter eandem causam alij cerei ecclie ad missam illuminant. Etim B cerei cathecuminoz sunt sine lumine vsqz dum alij cerei ecclie illuminent. ad notandum q postqz spūs sanct⁹ purgauerit corda eoz. Bece reis etiā neophicoz dicet in titulo de septez diebus post pascha. Hdost immersionem cerei in qbusdam ecclesijs sacerdos insufflat in aquā dicēs. Totāqz huius aque substātiam regenerandi fecūdet effectu. Hdeuo vt sicut in exorcismo cathecumini ip̄e immūd⁹ insufflat vt ab hoie recedat vt infrado cet. ita et in exorcismo aque vt ab ea expellatur. ⁊ adimpleat qd dñs inqt Hnūc princeps

mūdi hꝰ eijciet foras. Scdo vt itelligat sa-
thanas q̄ntꝰ habeat q̄ tam leuit videlicet p
suauē exufflatōez pōt expelli. Tertio vt sa-
cerdos ostendat qli ignominia dyabolꝰ di-
gnus sit ab aq̄s expelli. Insufflat aūt sacer-
dos ter. qꝛ spūssctūs tria i baptismo opat.
a vicijs purgat. vtutibꝰ ornat. et tādē p̄mio
eterno coronat eos i q̄bꝰ fit h̄ insufflatio. vt
dicet vbi de imūdi spūs expulsione agetur
Post exufflatōez munit aqua iterato cru-
cis signaculo p inuocatōnez sctē trinitatis
ne habeat ptātem dyabolꝰ ad eā amplius re-
deūdi. Postremo fit admixtio crismatis i
aqua sic dictū est. Vñ dr i burcar. li. iij. Be-
nedicimꝰ fōtes baptismatis oleo vnctōnis
Et augustinꝰ eisdē vbis vtens subijcit. q̄ h̄
magis tacite siue sine scptura ac mistica ra-
tione itroductū ē. q̄z p aliquā scpturā. Per
hmōi ergo admixtōez vnio xp̄i ⁊ eccie sigfi-
cat. Nam crisma ē xp̄s. aqua ꝓplus. Et dr.
Sctificet fons iste ⁊c. Ex q̄bꝰ vbis ad q̄d fi-
at admixtio satis dat itelligi. Et nota q̄ttu-
or eē genera aque bñdicte. put i q̄rta parte
dictū est. vbi agit de aque benedicte asper-
sione.

Quinto loco ē de baptismo dicēdū
De scrutinijs vo q̄ p̄cedūt baptis-
mū solennē ⁊ de multis ad baptis-
mū ptinētibꝰ. dictum ē sub q̄rta feria tertie
hebdomade q̄drage sime. Prenotandū igi-
tur ē q̄ baptismꝰ grece iterp̄tat vnctio latie
vel lotio. Baptismꝰ q̄dē p aquā ꝯfert vt res
inuisibilis p illud visibile elemētū ꝯferatur
sup q̄ spūssctūs i p̄ncipio ferebat. Sic eniz
aqua visibilit corpꝰ purgat exteriꝰ. ita ba-
ptimꝰ latēter aniaz. Vñ augustinꝰ. Aqua
corpꝰ tāgit ⁊ mentē abluit. Et ē notandū q̄
pagani siue gētiles circa fōtes tēpla sua fa-
cere solebāt. vel saltē ibi sp aquā habebāt. p
cuiꝰ aspersionez purificari credebāt. ⁊ inde
delubra vocabāt q̄si purificātia. ⁊ ita q̄dā-
modo figuraliter ad baptismum tendebāt
Nos vo ab eorū ꝯsuetudine baptisma nō
sūpsimꝰ. imo a tribꝰ q̄ i veteri testa. fuerūt
scz a cataclismo. i. a diluuio. ⁊ a mari rubro
et a iordane q̄ baptismi figura fuerūt. Ba-
ptisma dñs instituit cū de latere suo sāgui-
nē et aquā p̄duxit. quem postea q̄si lege edi-
ctali sanciuit. d. Nisi q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄
et spūsancto nō itrabit i regnū celoꝝ. Et ipe
dñs baptisatꝰ est i sua passione. Vnd inq̄t.
baptismo habeo baptisari qūo coartor vs-
q̄zdū pficiat. Fieri debet baptismꝰ i aq̄ qꝛ
illa copiosiꝰ inuenit. ⁊ hanc spūs i p̄ncipio
fouisse legit. ⁊ qꝛ sordes abluit. sitim cōpri-
mit. imaginez reddit. sic cantat de narcisso.
ignē extinguit. Sic i baptismo a peccatorū
sorde lauamur. a fonte vite potamur. ima-
ginē p̄ditā restauramꝰ. vnde ignis penarū
extinguit. Debet āt aqua esse viua ⁊ pura.
posset tñ etiā fieri i resoluta. siue a niue. siue
a glacie. siue de lacrimis terre. siue etiā ex in-
stitutōe victoris pape p̄mi i mari. siue i flu-
mine. siue in lacu. siue i fontibꝰ. Nō āt licet
baptisare i aqua ꝯdita. vt i ceruisia vel me-
done. nec etiā i alio liquore vt i vinoꝝ oleo.
Sz si aliꝰ liquor aque admisceat. bñ fit ibi
baptismꝰ dū tñ aqua p̄ualeat. q̄tidie ei ma-
ri nouꝰ liquor vel sputū vel vrina addit. et
tñ ibi baptisat. aliq̄ tñ ꝯtradicūt. Porro tñ
s̄m canonicā traditiōez solēne baptisma in
duobꝰ dūtaxat sabbatis celebrat. videlicet
in isto ⁊ pente. quare in isto p̄missū est. In
scdo. qꝛ spūssanctꝰ in die pentecostes dona-
tur nob. p quē facta ē remissio pctōꝝ. vt di-
cet ibi. Alio vo tpe nō licz baptisare. nisi ne-
cessitatis cā. q̄ est q̄druplex. Prima ē causa
munitōis. vt si rex obsidet aliquā ciuitatez
vel opidū. tūc ei pueri illiꝰ loci baptisari de-
bēt ne in baptisati decedāt. Scda ē gentiliū
p̄secutio. Tertia naufragiū. Quarta egri-
tudo. potest tñ egritudo h̄ large accipi pro
infirmitate nat̄e q̄ facile dissolui potest. ita
q̄ nescimꝰ diē neq̄z horā. et ob hāc causā sin-
gulis diebꝰ ⁊ horis fit baptismꝰ nō solēnis.
solēnitas tñ baptismi saltē in paucis ad p̄-
missos duos dies ꝓpter similitudinē ⁊ me-
moriā reseruat. Greci vo baptismū celebra-
re solēt in ephia. p eo q̄ tūc fuit dñs baptisa-
tus. put sub dicto festo dictū ē. Celebrari et
debet baptismꝰ solēnis hora nona. vt dicet
sub sabbato pente. Sciendū āt est q̄ bapti-
sandꝰ cū p̄mo ad eccliam venit p̄usq̄z imer-
gat interrogat vtrū abrenūciet diabolo. ⁊c

qd̄ poti⁹ vsu q̄z ꝑ aliquā scp̄turā ītroductū
est ſm aug̃. Et ecclesia rñdet. Abrenuncio.
Et iterū. vtrū credat ī prēm et filiū et spūm
sanctū. Et ipse rñdet. Credo. In his autez
duob⁹ de vita ⁊ fide instruit̄. De vita cum
docet̄ abrenūciare diabolo ⁊ oīb⁹ pompis
siue operib⁹ eius. De fide cū docet̄ credere
in trinitatē. Et ꝓpter h̄ due fiūt ei ꝯsequent̄
vnctiones. scz ī scapulis ⁊ ī pectore. Ido āt
fit hmōi interrogatio ⁊ rñsio. vt vacua do-
mus a prisco habitatore deserta. fide ornet̄
et dei habitatio p̄paret̄. Augustinus dicit
q̄ etiā fiūt h̄ iuxta saluatoris imperiū. qui
ad prēm in celū ascensur⁹ discipulis suis. i.
apostolis dixit. Eūtes docete oēs gētes ba-
ptisantes eos in noīe patris et filij et spūssā
cti. Interrogat̄ etiā si credat in sctāz eccl̄iaz
remissionē pctōꝝ. et carnis resurrectionez.
Non tñ ſm ip̄m augustinū. eo mō interro
gam⁹. vt quō in deū credim⁹ sic ⁊ in sctām
eccl̄iam et catholicā credam⁹. sz ꝓpterea sā
cta et catholica est. q̄z recte credit̄ in deum.
Non ergo diximꝰ vt in eccl̄iam q̄si in deuz
crederetis. sz vt in eccl̄ia sancta et catholica
ꝯuersantes ī deū crederetis. crederetis etiā
resurrectionē carnis q̄ futura ē. Innuit er
go augustin⁹ ex p̄missis v̄bis q̄ p̄positio in
repetit̄ dum d̄r. in sctāz eccl̄iaz. ⁊ sensus mu
tatur. de q̄ dictū est in q̄rta ꝑte sub ti. d̄ sym
bolo. Planior tñ intellectus est vt p̄positio
ip̄a p̄termittat̄. nec repetat̄. vt sit sens⁹. Cre-
do eccl̄iaz catholicā. i. fidem catholicā tenē-
tem. esse sanctā. i. iustā et bonā. Vel eccl̄iaz
sanctā. i. sanctificatā et firmatā et semp ꝑse-
ueraturā. ita q̄ nūq̄z deficiet. Vel credo sā-
ctam et catholicā eccl̄iam esse vnā ⁊ ī vnita
te ꝯsistere. Patrin⁹ aūt ꝑ baptisando īter-
rogat̄. vt iam dicet̄. Post interrogationez
et responsionē sacerdos ter in faciē baptisā
di exufflat. ad notandū q̄ seua potestas. id
est. malign⁹ spūs ab eo exufflat̄. i. exufflan-
do expellit̄. seu in ꝓximo expellenda sig̃fica
tur. vt ꝑ pium sacerdotis mīsteriū spūi sctō
cedat fugiēs spūs malign⁹. Hic etiā ait au
gustin⁹. Paruuli exufflant̄ ⁊ exorcizātur.
id ē. increpant̄ seu adiurant̄ vt expellat̄ ab
eis dyaboli potestas inimica q̄ decipit ho-
minē vt possideat hoīes. Hec aūt exufflatio
siue exorcizatio. et si nō prosit aliq̄d ad vitā.
q̄z adhuc ī eis mors remanet. prodest tñ vt
inimic⁹ minus eis nocere possit. Adest enī
spūssanct⁹ nō solū v̄bis q̄ dicūt̄ in noīe suo
ver. etiā sig̃ficatōnib⁹ q̄ fiūt in honore suo.
Et est notandū q̄ exorcism⁹ grece latine
d̄r adiuratio. vt ē illud. Exi ab eo immūde
spūs. Cathecism⁹ aūt et exorcism⁹ neophi-
coꝝ sūt. p̄cedūt eī baptismū. et magis debēt
dici sacramētalia q̄z sacramēta. i. ad sacra-
mentuz baptismi ꝑtinētia. vel p̄ludia noui
baptismi. sine eis tñ potest eē baptism⁹. Ca-
thecismus v̄o grece latine d̄r instructio. in-
de cathecizare. i. instruere in symbolo et fi-
dei rudimētis. Inde etiā d̄r cathecuminus
grece qd̄ est latine audiēs vel instruct⁹. q̄a
adhuc doctrinā fidei audit nondū tamen
baptisat⁹ est. licet sit in fide instruct⁹. Qui
et cōpetens vocat̄. q̄z post fidei instructōez
et post acceptā pniam cōpetit grē xp̄i reci-
piēde. Neophic⁹ v̄o grece latine nouell⁹ et
rudis. vel nup renatus interp̄tat̄. Hoc
q̄z sciendū est. q̄ sicut sūt septē dona spūssā-
cti. ita etiā septez sūt dona baptismi. Pri-
mū est salis collatio. Datur enī ſm rabanū
et bedam sal bñdictū in os baptisandi. vt ꝑ
sal typicū. i. figuratiuū sapiētie sale condit⁹.
iniq̄tatis fetore careat. i. carere sig̃ficet̄. ne a
vermib⁹ pctōꝝ vltra putrefiat. sz magis ille-
sus seruet̄ ad maiorez grām recipiendam.
Sal q̄z sig̃ficat p̄ma fidei documēta sine q̄
rum ꝯdimēto insulsus est oīs hō. de q̄ ⁊ de
sale dictū est in p̄ma ꝑte sub ti. de ꝯsecratōe
eccl̄ie et altaris. Secundū est aurium et
nariū cū sputo linitio. qd̄ fit p̄mo exemplo
christi. q̄ lutū cum sputo faciēs mutū ⁊ sur-
duz sanauit. et oculos nati ceci liniuit. et ex-
puens linguā ei⁹ tetigit. et digitos in ei⁹ au
rib⁹ imponēs dixit. Effeta qd̄ est ad aperire
Scd̄o ſm rabanū h̄ sacramentū ideo agit̄
vt ꝑ saliuā typicā. i. figuratiuā sapientie d̄i
et ꝑ sacerdotis tactū sapiētia ⁊ virt⁹ diuina
salutē eiusdē cathecumini operet̄. vt aperi-
ant̄ ei nares ad capiendū odorē noticie dei
vt aperiāt̄ ei aures ad audiendū mādata
dei. vt aperiant̄ illi sensus in intimo corde

adrespondendū sacerdoti d articulis fidei interrogāti. Bigitur ergo q̄ i aures mittūtur sūt vba siue dicta spūsscti. Tertio p hoc q̄ aures saluā tangūt. significat. petit q̄ doctria q̄ de ore altissimi fluxit p aures eoꝝ itret eoꝝ suauere doleat. Saluta nēpe xpi. i. dulcedo vboꝝ ex ore eoꝝ defluētū. ipa xpi diuinitas nos sanat. Quarto etiā nares tangunt vt diuinā suscipiāt vtutē. p quā bonū a malo discernant odore. sanā doctrinā separare valeāt a fetore hereticē prauitatis. Vñ in ecclesiastico dr. Malus tuus sic turris libani q̄ respicit ꝯ damascū. Quarto adnotandū q̄ hūdu spūm naribꝰ trahet. in fide pcepta manere debet. aures vt vbis euangelicis pateant. varias. inutiles fabulas a se repellāt. Sexto sm ambrosiū ppt gtiaz siue dignitatē muneris. opis nō tāgit os cū saliua. sz nares. vt bonū odorē accipiāt pietatis ēne ¶ Tertiū. q̄rtū ē in pectore. iter scapulas cū oleo facta signatio. de qbꝰ dictū est i pma pte sub ti. de psecratoibꝰ ¶ Quintū ē baptismi ablutio. Circa qd notandū est q̄ trina fit īmersio seu lotio i baptismo i noīe trinitatis. scz i noīe patris. filij. spūsscti. q̄ in fide trinitatis fit baptismꝰ. in q̄ trina īmersione. triduana dr sepultura significat. fuit enim tribꝰ diebus. tribus noctibꝰ in corde tre Trina q̄z fit īmersio. q̄ i baptismo a triplici pctō. scz cogitatois. locutois. opatōnis mūdamur. a triplici trāsgressione legis. i. legis nature. legis mosayce. legis euangelice. Non igit dr q̄s tantū semel īmergi. pro eo q̄ xp̄us semel mortuꝰ est. Debet tñ semel tantū baptisari. q̄ tantū semel xp̄s mortuus. et sepultꝰ. resurrexit. q̄ tria i baptismo significant. Et sz trina fit īmersio tñ vnū ē baptisma. Item q̄ tantū vna ē fides. idcirco vnū dr ee sacramētū eoꝝ. iuxta illud. Vna fides. vnū baptisma. Immersio etiā fit i modū crucis. q̄ q̄ baptisat mūdo crucifigit et crucifixi passionē imitat. Trina q̄z ab aqua eductō q̄s ita eger sit vt nō possit ter sine lesione immergi. sufficit illū aqua aspergi. vt probat multitudo i canone cyprianus ¶ Licet q̄dam illud itelligāt d aque benedicte aspersione. Sz et si magna corpis pars p caput infundit. vel saltē caput. baptisatꝰ q̄s reputat. ñ aliter licet q̄dam etiā si sup pedes aqua ceciderit reputēt baptisatū. ¶ Queris baptisatis nomē imponit i baptismo. q̄ inde ē. q̄ baptismꝰ ē vicariꝰ circūcisionis in q̄ nouo pueris imponūt hebrei. eo q̄ tpe circumcisiois abrae nomē fuerit mutatū. cuz ei pius dicebatur abram. postea vocatꝰ fuit abraā. Sz si baptisato oblitione nomē nō imponit. vel forte errore masculo nomē femine vel ecōuerso imponit. tenet q̄dem baptismꝰ. nec itera bit. et nomē in confirmatōe frōtis denuo imponet. ¶ Sextū est in vertice. i. in summitate capitis sup cerebrū cū crismate facta punctio. de q̄ in pma pte sub ti. de psecratoibus dictū est ¶ Septimū est in frōte crismatio de q̄ infra dicet. ¶ Datur āt i q̄busdam locis baptisatis cādida vestis i signū sacerdotij. et q̄dam rotūda mitra i signū coronē regni vite. q̄ ipe ē mēbrū xp̄i q̄ est rex et sacerdos. Omēs ei veri christiani reges. et sacerdotes dicūt. Vñ petrꝰ apl's ait. Vos estis genꝰ electū. regale sacerdotiū. Reges q̄a seipos et alios regūt. sacerdotes quia seipos dño offerūt. iuxta illd apli ¶ Obsecro vos p miscōiaz dei vt exhibeatis corpa vestra. ꝛc. Secdo crisma le seu vestis cādida q̄ sup caput baptisati imponit. significat sm rabanū interiorus et exteriorus hois castitatē et innocentiā. puritatē christianā. quā post ablutas veteres maculas studiose fuare debet. iuxta illd. Omni tpe vestimēta tua sint candida. Tertio renati albis induūt vestibus ad designandū mysteriū ecclie resurgētis. Designat ei p hoc corpoꝝ. aiaꝝ futura resurrectio gloriosa et etiā resurrectio a peccatis atq̄z angelicꝰ nitor. Recte igit baptisati albis vtūt vestibꝰ. vt q̄z pme natiuitatis faciē vetusti erroris pannꝰ fulçauit. habitus secūde regeneratois pferat gle indumentū Unde vestis ipa duplex ē q̄si i modū capemanicate. q̄ scīt duplicia sez beatitudinē et glām possidebit. Ipe āt vestes sūt stole albe. de qbꝰ dr. Et date sunt illis singule stole. Stole enī baptismū. palme vo trūphū insinuant Quarto hec alba vestis corpꝰ ipse

vero albat⁹ animā sig̃ficat. In prouincia
narbon̄. hec alba vestis linea in sui sūmita
te cū filo rubeo sup̄suit̄. aut alia varietate ī
signit̄. q̄ndā q̄dammodo p̄tendēs coronā.
Nempe alba vestis innocētie stolā q̄ nob̄ ī
baptismo reddit̄ significat. rubea fimbria q̄
sup̄suitur xp̄i passionez. p̄ quā baptismi sa
cramentū implet̄ designat. coronā p̄tendit
in signū corone regni vt p̄missū est. Rurs⁹
ido crismale candidū filo rubeo insignituz
baptisatis dat̄. vt sint soliciti s̄uare cādorez
virtutū quē in baptismo p̄ passionez domi
ni rubricatū receperūt. iuxta illud. Quare
rubrum est vestimentū tuū. Unde ī apoc̄.
Beatus q̄ custodit vestimenta sua ne nu
dus ambulet. Sane albati seu neophici hu
iusmodi albā vestem p̄ septem dies portāt.
quia hoc tempe qd̄ septem diebus agit̄ in
nocentiam p̄ bona opera exercere oportet.
iuxta illud qd̄ ait salomon Omni tp̄e vesti
mēta tua candida sint. et oleū de capite tuo
nō deficiat. In octaua v̄o die illā deponūt
q̄r in etate quam dies octaua significat ab
omni opere vite p̄ntis cessabim⁹. tunc eniz
aduenientе veritate omnis figura cessabit
q̄ p̄ candidam vestem innuit̄. nā tūc erim⁹
vtroqz hoīe. i. anima et corpore gl̄iosi. Rur
sus hec vestis candida corp⁹ sig̃ficat. quod
omni tempore vite nostre qd̄ per septenari
um agitur mundū seruare conuenit. ī fine
vero vite nostre illud deponim⁹. aliud glo
riosum resumpturi. qd̄ erit in octaua etate.
Merito ergo illam septē diebus seruam⁹
et in octaua deponim⁹. Un̄ salomon. Da
partem septimā et octauam. Seruatur q̄z
hec alba vestis de sabbato in sabbatū. quā
do ī sabbato sancto vel pētecostes baptisa
ti sunt. ad notandum q̄ si mundiciam cor
poris seruauerimus. de sabbato pectoris
transituri sum⁹. depositis corporib⁹ ad sab
batum eternitatis Et exuitur in alio sabba
to. ad notandū q̄ aīa illi⁹ de corpore exiens
sabbatum. i. requiem inueniet. si ei⁹ vestis
fuerit alba. Pari q̄z ratione ꝯfirmati siue
in fronte crismati vsqz ad septimam diē la
uari nō debent. Cum ente ecclia tanto tem
pore celebret aduentū sp̄ūssancti sup̄ ap̄los

merito vnusquisqz sp̄ūmsanctū accipiens
tanto tempe celebrare debet illius aduentū
in se singulos dies pro singulis donis cele
brando. Hec aūt vestis vni imposita alteri
potest imponi si necesse fuerit. prout iam d̄
panno quo caput confirmati alligatur di
cetur. q̄zuis melius sit nouam habere. In
quibusdam etiā locis baptisatis dant̄ cal
ciamenta. que sunt dominice mortis insi
gnia. vt exemplo eius qui pro nobis pass⁹
et mortuus est. carnē suā vicijs ⁊ ꝯcupiscē
tijs mortificet baptisat⁹ Datur q̄z candela
illuminata in manu baptisati. vt cum dn̄s
ad nuptias venerit sit semp̄ parat⁹ ei in au
la celesti occurrere cū luminarijs virtutuz
et bonoꝝ operū. De cereis etiā neophicoꝝ
supra dictuz est. Sane legit̄ in canone gre
gorij. q̄ iudeis baptisandis quadragīta die
rum abstinētia indicēda est. et si postq̄z ba
ptisati sunt apostatauerint. cogendi sunt fi
dem seruare. et filij q̄s circūciderint ab eoꝝ
consortio separentur. Serui v̄o eoꝝ circū
cisi ab eis p̄ iniuria corpis sui libertati tra
dantur. Et in concilio agatheñ. statutū est
q̄ iudei baptisandi q̄ d̄ facili ad vomitū re
deunt nouem menses sint p̄us inter cathe
cuminos. Eger q̄z sicut ait cyprian⁹ bapti
sari potest. mortuus vero non. nec eukari
stia sibi dari. sicut legitur ī burcardo li. iiij.
cap̄. cauendum est. et in li. v. cap̄. idē placuit
Sed sicut in eodem libro. iiij. ca. subito legi
tur. subito obmutescens sic. si tamen volū
tatis p̄terite testimoniū verbis habet. aut
presentis in suo nutu. Pregnans vero mu
lier si baptisetur. nō intelligit̄ s̄m ysidorum
partus baptisatus in ventre. quia q̄ adhuc
natus s̄m adam nō est. s̄m christū regene
rari nō potest. nec dici regeneratio in eo po
test in quo generatio non p̄cessit. Baptisā
dus ergo est q̄ ex baptisato nascit̄. Tenēdū
q̄z est q̄ discipuli et ap̄li baptisati fuerint. q̄
etiam alios baptisabāt. prout dicet̄ sub pē
tecosten. qd̄ de iohanne specialiter hieroni
mus attestatur. et augustinus de Paulo.
Item statutuz est in cōcilio carthaginen̄.
q̄ mulier q̄zuis docta baptisare non presu
mat. nisi necessitate vrgente. Rursus in cō

alio lugduneñ. statutū ē. vt q̄ p̄ter q̄z i mor-
tis necessitate cū veteri crismate baptisaue-
rit deponat. In concilio ilerdeñ. statutum
est vt omis presbyter q̄ fontem lapideū ha-
bere non potest. vas conueniens ad hoc so
lum officiū habeat q̄ extra eccliam nō de-
portet. Debet igitur fons esse lapideus. nā
de silice aqua in baptismi plagū emana
uit. Sed et christ⁹ qui est fons viuus est la
pis angularis et petra. Hoc q̄z notandū
est q̄ p circūcisionē delebat olim originale.
et nūc p baptismū. put sub ti. de circūcisio-
ne dictum est. Ideo aūt originale peccatū
omnib⁹ nocet. quia quando adam pecca-
uit nondum aliquis ex eo fuerat materiali
ter proseminatus. ipum autē originale pec
catum in ipsa aīe infusione contrahitur.
quia tunc tres p̄ncipales vires aīe debilitā
tur. Sed cum originale peccatū cōtrahat
solum ex carnis corruptione. quare impu-
tatur aīe. Respondeo. q̄ anima delectat
carni. vel melⁱ⁹. vt ibidē quedā digna retri
butio noceat. Anima enī p̄mi hois p̄us pec
cando carnē ipam corrupit. Unde mō cor-
ruptio carnis aīas corrūpit. Circa baptis-
mi formā notandū est q̄ sicut ait alexander
papa tert⁹. Si q̄s puerum ter in aqua mer
serit in noīe patris et filij et spūssancti amē.
et non dixerit. Ego baptiso te in noīe p̄tis
et filij et spūssancti. nō est puer baptisatus.
sed et si immerserit ter puerū nihil dicēs ba
ptisatus nō est. Verum tempe apostoloz
baptisādo nil aliud dicebat nisi baptiso te
in noīe trinitatis. et ita explicite dicebāt. vel
etiam implicite vtpote In noīe dñi nostri
iesu christi. Et baptisabant in stagnis et flu
minib⁹. Sed beatus clemens secūd⁹ a bea
to petro ex ipsi⁹ doctrina vnctionem olei et
crismatis addidit. Postea Leo papa Ba
masus et Ambrosius. exorcismos et bñdi-
ctiones et ceteras solennitates adiecerunt.
Baptismi aūt forma nō viciatur si quid i
ea superflue ponitur. vt si dicatur. Baptiso
te in noīe patris et filij et spūssancti et diabo-
le vel arma virūq̄z cano. vel si quid p̄mitti-
forme. vt si dicatur arma virumq̄z cano. et
ego baptiso te. ꝛc. Si vō aliquid interpo-
tur. vt si dicat. Ego baptiso te. et de⁹ est i no
mine patris et filij ꝛc. dicūt q̄dam nō eē ba-
ptisatū. alij vero contra. Si autez ordo ver
boz forme mutetur. vel si dicit. Baptiso te i
noīe filij et patris et spūssancti. dicūt nō esse
baptisatum. quia ordo verboz de forma ē.
Si vero mora naturalis et cōperuiosa in
terponatur puta respirando. tussiendo. vel
sternando nō obest. Ceterū forma ipa pnū-
ciari potest litteraliter et vulgariter. grece et
latine et armenice. Idem enī sūt effect⁹ licz
voces nō sint eedem sm aristotelem. Unde
grec⁹ huc veniēs baptisat in lingua greca.
et ecōuerso. quia apostoli loquebantur va
riis linguis. Hinc est q̄ si q̄s dic. Baptiso
te in noīe genitoris. et nati siue geniti et sp̄ī
flaminis baptisat⁹ ē. Bene ei fit baptismus
sub noīb⁹ sinonimis. Sed si dicatur mer-
go te in noīe patris. ꝛc. nō est baptismus. q̄
illud verbum mergo nō est sinonimū cum
illo verbo baptiso. Non fit etiaz baptism⁹
si dicatur. Baptiso te in noīe triū psonarū.
vel in noīe trinitatis. vel in noīe christi. vel
si baptisauerit in tribus p̄ncipijs. aut trib⁹
filijs. aut in tribus paracletis. vel si omitta-
tur aliqua de tribus psonis. puta spiritus
sanctus. vel filius. vel patris. Sed etiam si dice
retur in nomine paternitatis et filiationis
ꝛc. nō esset baptismus. Item si omitteretur
hoc pnomen ego. dicēdo. Baptiso ꝛc. tenet
quidem. quia pnomē illud subintelligitur
vnde nō deest. Sed etiam sm Zachariam
papaz. si sacerdos simplicitate ductus nō
intendēs errorem introducere dixerit. Ba-
ptiso te in nomine patria et filia et spiritus
sancta. baptismus non viciatur. Si vero
dubitatur de aliquo vtrum sit baptisat⁹ vl
nō. statuit alexander papa tertius q̄ bapti
setur sub hac forma. Si es baptisatus non
te rebaptiso. sed si nōduz baptisatus es. ego
baptiso te in noīe patris et filij et spiritussā-
cti amē. Ad hoc si infans nō potest tot⁹ na
sci. sed solum caput. illud baptisetur p̄usq̄z
moriatur. Sed si mater in partu moriat⁹ in-
cidatur. et infans viuus de vētre extrahat
et baptisetur. Circa patrinos qui in baptis-
mo et confirmatione necessarij sūt. dicendum

est q̄ vbi infans fari vel credere nescit. patri
nus iterrogat̄ et rn̄det p eo. et in ei⁹ fide ⁊ p
fessione baptisand⁹ saluat̄. Qd̄ etiā s̄m yli
dorū in egroto surdo ⁊ muto baptisandis
ꝯtingit. Nam etiā legim⁹ syrophenissā mu
lierez venisse ad ih̄m ⁊ rogasse p filia spūm
immundū habēte. et illam ad p̄ces matris
saluatam fuisse. Augustin⁹ q̄z asserit q̄ re
sponsio ipi⁹ patrini ad celebritatē. i. solenni
tatem ptinet sacramēti. q̄si diceret. nō ad ne
cessitatē. Paruulū enī nō fides illa q̄ in cre
dentiū volūtate ꝯsistit. sed fidei sacramētū
fidelem facit. Unde fidelis vocat̄. non rem
ipam mente obnuendo. i. pfitendo. sz ipsi⁹
rei sacramentū recipiēdo. Sicut ergo par
uuli alieno errore damnati fuerāt sic ex ali
ena pfessione saluari posse necesse est. et cū
illi ad intelligibilez etatem puenerint debēt
patrini insinuare illis pfessionez quā p eis
fecerūt. Porro sacerdos baptisans et ep̄s
ꝯfirmans se illis obligant q̄ de eis curā spe
cialem gerant. Quia tn̄ ipe non omnibus
potest curam specialez impendere. idcirco
patrino committit qui se pro isto fideiusso
rem constituit. q̄ renatum docebit orōnez
dn̄icaz et symbolum fidei. que quilibet chri
stianus adultus scire tenetur. vel in lingua
latina vel materna. et si patrinus filiolum
docere neglexerit grauissime peccat. Item
iuxta autoritatem leonis pape vn⁹ tantuz
debet eē in baptismo ⁊ vnus in ꝯfirmatiōe
patrin⁹. siue vir siue mulier. et hoc propter
pericula que consueuerūt contingere in cō
iunctionib⁹ matrimonialibus. In q̄bus
dam tamen ecclesijs contraria consuetudi
ne hoc derogatum esse videtur. et hoc ideo
quoniam si veniat in dubium de aliq̄ vtr̄
sit baptisatus vel non. quanto plures sunt
patrini et testes baptismi tanto fortius du
bium excludetur. et tanto plures ad instru
endum filiolum se constituunt debitores.
Item s̄m canonem in cathecismo et in ba
ptismo et in confirmatōne vnus et idē pa
trinus sufficere potest vbi necessitas cogit
alias singulos singuli suscipiāt. Verū ba
ptisatis seu cōfirmatis patrinoꝝ pfidia cui
nō cōsentiunt nō obest. Cum igit̄ patrin⁹
filiolū instruere teneat̄. et in fide ipi⁹ bapti
sandus saluet̄. nullus debet patrinus effici
nisi sciat dn̄icam orationē ⁊ symbolū. i qui
bus ipe tenet̄ filiolū suū instruere. cuz sit fi
deiussor fidei illi⁹ et eum debet custodire p
posse ne a fide et iusticia deuiet. castitatē cu
stodiat. iusticiā diligat. et teneat caritatem
vtpote responsur⁹ in die iudicij de omni ex
cessu illi⁹. Sunt autez quattuor genera p
sonarū quas eccl̄ia nō suscipit in patrinos.
Primū genus est monach⁹. abbas. abbā
tissa. moniales et hmōi. Secundū gen⁹ sūt
infideles. Tertiū illi qui nondū sūt confir
mati qui alios non possunt tenere i baptis
mo vel confirmatione instruere. Non enī
vere debent vocari fideles. vnde nec veri te
stes eē pn̄t. Quartum genus est vir ⁊ vxor
simul. nisi p̄us ambo votum emiserint ca
stitatis. Si enī ambo eundem puerū de fō
te leuarent. spūales patres eiusdem fierent.
Unde vlterius carnaliter cōmisceri nō de
berent. Nec etiā vt aiunt q̄dam aliq̄s de sa
cro fonte leuare debet aliq̄s de sua ꝯsāgui
nitate p̄sertim filiū ppriū vel filiā vl̄ vxoris
vel econuerso. q̄z caritatis dilectio p baptis
mū ppagari debet. Baptismi solennita
te completa itur ad fōtes cū triplici letania
et iride. q̄z ante baptismū et post letanie cir
ca baptisteriū pagūt̄. p eo q̄ in apoc̄. legit̄.
Iris erat in circuitu sedis. Iris vt Beda
ait q̄ fit sole irradiāte in nubes. et q̄ post di
luuiū fuit ppiciatōis indiciū. significat in
tercessiones sanctoꝝ. sedes eccl̄iam signifi
cat. nubes sunt viri sancti. iuxta illud Esa.
Qui sūt hi qui vt nubes volant. Qui ante
aduentū christi ⁊ post deuotissime pecc̄lia
orauerūt et orant. Fit aūt hec letania circa
fontes vsq̄z ad sancte iohānes baptista ora
p nobis. eo q̄ ipe p̄mus inuenit vel docuit
baptisma. Deinde similiter cum trina leta
nia reditur vsq̄z ad omēs sancti orate p no
bis. ad ostendendū q̄ ipi orant p filio bapti
sato q̄ mortuus fuerat et reuixit. perierat ⁊
inuent⁹ est. vt in vera fide trinitatis parti
cipet sacramento baptismi. vel vt deū quē
confessus est diligat toto corde. tota mente
et totis viribus. Sane agunt̄ in quibusdā

ecclesijs septene letanie ante baptismuz. q̄a oram⁹ sctōs intercedere ꝑ nob. vt spūssctūs cui⁹ grā septiformis ē veniat sup aquaz baptismi. In alijs agūt quine dū cathecumi baptisant vt de⁹ custodire dignet q̄nqz sensus corporz eorz ne ꝑ eos illecebris secl̄aribꝰ icitati purificatiōem i baptismo acceptam amittāt. Trine etiā q̄nqz post baptismum agunt. vt credulitatē trinitatis in q̄ baptisati sūt. et quaz ꝓfessi sūt toto corde tota mēte totisqz viribus diligāt. Quidaz etiā cātāt letaniā in eūdo ad fontes ꝓpt spem ⁊ inde redeūdo ꝓpt rem. et ad notandū q̄ scti orāt ꝑ baptisandis. vt sacramētuz vera fide ꝑcipiāt. et ꝑ baptisatis vt in sacramēto fidei ꝑcepto ꝯfirment. In fine letanie fiunt iuxta aplm petitōes. vt ꝓpici⁹ esto. ꝑce nob dñe. et obsecratōes. vt ꝑ natiuitatē tuam libera nos dñe. ⁊ postulatōes. vt pctōres te rogamus audi nos. Quid sig̃ficet cantus post baptismū. dictū ē supra vbi de cāticis agit. Ceterz in q̄busdā ecclesijs i lctōib⁹ ⁊ letanijs senes p̄cedūt. ⁊ iuuenes subsequūt. vel qz senex ꝑu⁹. s. eleazar adduxit rebeccā vt ysaac iuuenis apprehēderet eaz. vel qz i baptismo iuuenescit eccl̄ia ⁊ renouat vt aq̄le iuuētus nrā. Rursus i q̄busdā ecclesijs dū. xij. lectōnes legūt letanie dicūt. ⁊ earz duodenarius numer⁹ ꝑ tres q̄ternarios clericorz implet. q̄bus orat. vt in baptisandis doctrina capiat aplorz fide trinitatis ⁊ quattuor v̄tutib⁹ p̄dictorz.

Sexto loco de ꝯfirmatiōe dicam⁹. Siq̄dez post baptismū seq̄t spūale sig̃culū scilz ꝯfirmatio. q̄ ꝑfectio fiat q̄n ad inuocatōez ep̄i spūssanct⁹ infundit. Baptisat⁹ aūt ꝯfirmari nō pōt. nisi demū post septē dies post baptismū ꝓpter septez dona spūssancti q̄ recipiūt i baptismo Nam ꝑ singulis donis decet dies singl̄os celebrari. Alij dicunt q̄ statim post baptismū ē ꝯfirmatio inchoanda ꝓpt rationem scp̄tā sub q̄nta feria cene dñi. vbi agit d̄ olei ꝯsecratione. Nam clemēs p̄mus statuit vt baptisat⁹ q̄zcitiꝰ fieri possit ꝯfirmet. qz non est ꝑfect⁹ christian⁹ q̄ h̄ nō necessitate sz incuria aut volūtate omittit. Hec frōtis cr[illegible]matio ꝯfirmatio d̄r. q̄a ꝑ eam spūssctūs datur ad augmentū et robur. Vn̄ cū ceteras vnctiones et simplex sacerdos valeat exhibere. hāc nō nisi sūm⁹ sacerdos. i. ep̄s debet ꝯferre. qz de solis aplis legit. q̄z vicarij sūt ep̄i. q̄ ꝑ man⁹ impositionē spūmsanctū dabāt quēadmodū actuū aplorz lectio manifestat. Cū audissent inq̄t apli q̄ erant hierosolimis. qz recepisset samaria v̄bū dei. miserūt ad eam petrū ⁊ iohannē. q̄ cuz venissent orauerūt ꝑ ip̄is vt acciperēt spūmsanctum nondū ei in quēq̄z illorz venerat. sz baptisati tantū erāt in noīe dñi iesu. Tūc imponebāt man⁹ sup illos ⁊ accipiebāt spūmsāctū cui⁹ aduent⁹ ꝑ mysteriū vnctōis designat. q̄a colūba in q̄ spūssctūs sup xp̄m i baptismo descēdit ad vesperum in cataclismo reuertēs ramū retulit oliue virentis. cui⁹ vtiqz sacramentū dauid ꝓpheta p̄noscens exhilarandā faciē in oleo p̄dicauit. Arnaldiste tamen perfidi heretici dicētes manuū ī positionē siue consolamētum fieri posse a quolibet homine bono obijciūt ad h̄ quod p̄missum est de eo q̄d legit in actib⁹ aplorz q̄ ananias saulo et simeon ⁊ lucius syrenēsis et manaen barnabe et saulo man⁹ imposuerūt. q̄ tamen nec apostoli nec ep̄i fuisse legunt. Et ex eo q̄ predicit. miserūt ad eos petrū et iohannē. apparet q̄ ep̄i debent illuc ire vbi sunt quib⁹ sit necesse man⁹ imponi. cunqz illuc venerint orent pro eis dicentes Emitte in eis septiformē spūmsanctum. ꝛc. Non enī discipuli dabant spūmsanctū sed orabant vt veniret in eos q̄b⁹ man⁹ imponebāt. Hoc ergo agit episcopalis cōfirmatio baptisato. quod tutor pupillo. Quid ei prodest amplam hereditatem filio relīquere. nisi ip̄e vel lex aut preses illi prouideat d̄ tutore. paraclitus quidem est eius consolator in christo. custos et tutor qui suadēte dyabolo posset sicut et pupillus suam perdere facultatem. id est. baptismi vtilitatem. si hunc nō haberet tutorem. In confirmatione ergo totius christiane religionis mysterij plenitudo complet. In baptismo nāqz ꝑ spūmsanctū datur remissio peccatorz. hic autem ip̄e spūs inuitat vt veniat et in

domū ipaz quā scīficauit discēdere ⁊ habitare dignet. ⁊ ad ēpi inuocatiōez infūditur. Ūñ ybanꝰ papa inqt. Ꝺder manꝰ episcopalis impositionē spūsctūs datur. ex q̄ cor fidele ad prudentiā ⁊ ꝓstantiā dilatat. vt q̄s plenꝰ sit christianꝰ. Bis ergo inungit crismate baptisatꝰ. scz i vertice ⁊ i frōte. nam et ipis aplis bis fuit datꝰ spūssanctꝰ. Ꝺprimo in terra q̄n xp̄s exufflauit in eos dicēs. Ꝛcipite spūmsanctū. Scōo a celo in die pēte costes. Sed ⁊ ipsi aplī receperūt spūmsanctū i baptismo. Ñō enī credendū ē ipos nō fuisse baptisatos q̄ alios baptisabāt vt premissum est. Hec ergo dupler baptisatoruz vnctio sīgificat q̄ spūssanctꝰ datus est apostolis. semel i terra ad dilectōem primi. ⁊ semel de celo ad dilectionē dei. Ūnde ad notandū pulcritudinē donoz spūssancti. que in ꝓfirmatione ꝓferunt dicit. Emitte in eū spūm sapientie et intellectus ⁊c. Hę sunt vestes q̄b̄ induunt filij regis. Be q̄bꝰ dictū ē Bedit eis ptātez filios dei fieri his qui credūt in noīe eius. Et de q̄bus dicit apostolus. Quotquot bāptisati estis christum induistis. Ñon enī habet xp̄m pro indumento q̄ donis spūssancti q̄bus christꝰ ab ipsa ꝛceptione ornatꝰ fuit. non ē ornatꝰ Differt aūt hec vnctio q̄ fit in fronte p ēpm. ab illa q̄ fit in cerebro siue in vertice p sacerdotem. Ꝺprimo q̄a sm rabanū in illa signat̄ super baptisatū spūssancti descensio ad habitationē deo ꝓsecrandā. Ín hac vero signatur vt eusdez spūssancti septiformis gratia cū omni plenitudine sanctitatis scientie ⁊ virtutis venire in homiez declaret. Secundo differūt. q̄a p illā q̄ fit in vertice aia xp̄o desponsat. p istam vo dotat et dotatur. Ítem p illā ostendunt vulnera esse sanata. p hāc plenitudo gratiaz cōferet. Qđ ex vbis vtriusq̄z vnctionis potest ppendi. Ín collatione enī illiꝰ vnctionis dicit sacerdos. Deus omnipotens pater dñi nostri ihesu christi. q̄ te regenerauit ex aqua et spūsancto. quiq̄z tibi dedit remissionē omniū peccatoruz. ipse te liniat chrismate salutis in vitam eternaz. Ihis vbis saluatio que est in vitam eternā p hanc vnctionē obtineri ostenditur. Sed hec verba trāscendit. ēpus in vnctione confirmationis dicens. Emitte in euz septiformē spūmsanctū tuū paracitū de celis. spiritum sapientie et intellectꝰ. spūm consilij et fortitudinis. spūm scientie et pietatis. et implebis eū spū timoris domini. et ꝓsigna eū sigculo sancte crucis ꝓficiatꝰ in vitā eternaz. consigna inq̄z vt spūmsanctuz nō amittat. Ín concilio tholetano. dicit̄ q̄ nullus debet bis confirmari. sicut nec baptisari. Ꝺpost orationē quam cōmuniter dicit ēps super omnes ꝓfirmandos si plures sunt. singulariē cuilibz frōtē linit i modū crucis crismate cum pollice dicens cuilibet. Ín nomine patris et filij et spūssancti pax tibi. Que salutatō fit ad nouū hominē. qui dignus est salutari ꝓpter vite nouitatem. et qui fm deum creatus est in iusticia et sanctitate et veritate. Ínterim enī cum erat vetus non erat salutandus sed tantū erat pro eo orandum. Ídeo aūt fit in modū crucis et cum crismate. sicut et omnia crismata cum crucis figura pficiunt̄. vt appareat q̄ est illius p cuiꝰ crucem redemptus est. sine q̄ signaculo nō oportet nos ante deuz pītari. Qđ fit cū pollice. q̄ille in ꝓsecratione pōtificis est ad hoc specialiter ꝓsecratus. vel q̄a omne datū optimū et omne donū pfectum descendit a patre luminū. Ídeo in fronte. q̄a ibi melius et citius videtur. vt sic extermitatoz angelus videns eū ℞ signo munitum ad se nō ptinere ptrāseat. sic ptrāsiuit domos hebreoz in egipto. vbi vidit vtrūq̄z postem linitum sanguine agni. et excussit ꝓmogenita egyptioz in domibus vbi hoc signum nō erat. Quid enī est sanguis agni nisi fides passionis christi. vterq̄z postis hoc sanguine linitur cum fidem passionis christi i corpore et mente gestamꝰ. in corpe ꝓministerium. in mente p efficaciā. Ídeoq̄z fit i frōte. q̄a pfectoz est nō in occulto sz i manifesto christi nomē semper habere. Hinc est q̄ iohannes apostolꝰ ait. Vidi supra montem syon agnū stantē et cū eo cētū quadraginta quattuoz milia habentes nomen eius et nomē patris ei⁹ scptū in frōtib⁹ suis. Stare enī et i monte et cum agno stare pfectoz

est. et pfectio in ꝯfirmatione dat̄ vt p̄missuz est. Meli⁹ q̄z in fronte infigit̄. in q̄ sūmus pontifex laminā aureā figebat. in q̄ scriptū erat ineffabile nomen dñi. et vt baptisatus libere ꝯfiteatur qd̄ credit. qꝛ corde creditur ad iusticiā. ore aūt ꝯfessio fit ad salutē. memorei⁹ qd̄ dñs ait. Qui me ꝯfessus fuerit corā hominib⁹ ꝛc. Subsequenter ep̄s confirmatū pcutit in faciem. Primo vt tenacius memorie teneat se hoc sacramentū recepisse. Scd̄o qꝛ h̄ sacramētum datur baptisato ad robur fidei. vt p̄missum est. vt videlicet sit ita fortis in fide in baptismo suscepta. q̄ vlterius coram q̄cunq̄z ꝯfiteri nomē xp̄i nō erubescat. Tertio h̄ pcussio repñtat manuū impositionē. quoniā apostoli per manus impositionē ꝯfirmabant. Quarto ad terrendū malignuz spūm vt fugiat et ne redire audeat. sicut fecit beatus bñdict⁹ liberans per alapam monachum q̄ a maligno spū vexabatur. vt legitur in dyalogo Gregorij libro. ij. cap̄. xxxij. Duo ergo facit ep̄us. Primuz q̄ eum vngit in fronte. Secundū q̄ pcutit ip̄m in faciē. Unctio significat augmētum gratie q̄ntum ad act⁹ audaces aggrediēdi ea que pertinēt ad fidem. Percussio v̄o fit ne vlterius ꝯfundat̄. aut timeat ꝯfiteri nomē xp̄i. Quasi dicat ep̄us ꝯfirmato. Ita sis fortis. vt quicūq̄z sic te pcusserit vel quocūq̄z alio modo tibi confusionē fecerit. pro eo quia xp̄i fidem ꝯfiteris. tu in his omnibus nō erubescas. pcussi enī in facie erubescere solent. Similiter etiā fit alicubi ꝛ propter eandē causam militibus nouis. Fieri potest ꝯfirmatio ī campo. melius tamen fit in ecclia. aut in atrio ecclesie. vt in burcardo libro quarto. ca. episcopus. In ꝯcilio aurelianeñ. statutuz est vt sacramentū ꝯfirmatōis a ieiunis et iuuenibus pfecte etatis. puta duodecim vel quīdecim annoꝝ. seu adultis monitis prius peccata ꝯfiteri. ꝯferat̄. Hodie tñ q̄z citius potest h̄ fiat vt p̄missum est. Crismato autē aliq̄. panno albo frons illius circūcingit̄. ne recens vnctio defluat aut deleat̄. et septima die deponitur. sicut supra vbi agitur d̄ baptismo dictum est. Et in ꝯcilio beluaceñ. d̄r q̄ pannus crismalis quo caput pueri in fronte p episcopum vel in vertice p p̄sbyteꝝ crismati circumcingitur. potest iterum super aliū baptisatum imponi. Item non confirmatus nō potest alium tenere in baptismo vel in ꝯfirmatōe. nec vir et vxor. vel ꝯsanguineus. vel etiā plures teneāt ꝯfirmandū. put ī baptismo dictum est

Septimo loco de missa huius diei dicendū est. In qua q̄dem plura sunt notabilia. Primo q̄ añ missam altaria cooperiūt̄. qd̄ fit qꝛ iam ecclia incipit resurrectōis preludia celebrare. magna enī pars huius officij ad illam ptinet et in resurrectōe xp̄us qui p altare sig̃ficat̄. stola corpis indutus est. Item mīstri altaris p̄ciosis et splendidis sunt vestib⁹ decorati. ad sig̃ficandum q̄ neophici sunt indumētis virtutum ornati. Item missa nō cātatur solito more. quia in ea nō d̄r introit⁹ qui est caput misse. eo q̄ ille qui est caput et p̄ncipiū nostrum subtract⁹ est ꝛ ī sepulcro silet. et nocte resurrectōnis licet resurrexisset tñ a suis nesciebat̄. Unde cum maria magdalena inuenit monumentū vacuuz credidit eum esse sublatum. Hac enī die ꝛ ī vigilia pentecostes seruamus antiquū ecclesie morem q̄ fuit ante papā celestinum. s̄m quē introit⁹ in missa non dicebat̄. s̄z a kyrieleyson īcipiebatur. Incipit ergo a kyrieleyson officiū qd̄ est quedam vox leticie. de hoc etiā q̄ neophici sunt renati. et rogat ecclia vt dominus eos in nouitate cōseruare dignetur. Omīa enī que dicunt̄ vsq̄z ad euangelium ad eos referuntur. Sequitur Gloria in excelsis deo. qd̄ ideo cantatur. qꝛ pax data est renatis. que ab angelis nūciata est in nocte natiuitatis. Cum ergo ip̄i renouati sint gratia dei. possunt cantare cuz angelis. Secundo id̄o. quoniā angeli qui p̄mo illud nato dño cantauerūt p renatis in baptismo gloriantur. Tertio quia resurrectio xp̄i proxima est. ideo dicit̄ ille angelicus cantus. et cum ip̄is angelis chor⁹ exultat psonanti melodia. et cāpane siue signa etiā ꝯcrepāt. q̄ acten⁹ fuere muta. Collecta etiā de renatis maīfeste ē. q̄ est Deus q̄ hāc

sacratissimā noctē gloria dñice resurrectio
nis illustras. ꝯserua in noua familie tue ꝑ
genie spūm adoptōnis quē dedisti ꝛc. Cui
ꝑmittit. dñs vobiscū et nō pax vobis. vt iā
dicet. Similiter epl'a refert ad eos videlicz.
Si cōsurrexistis cū christo. q̄ sursum sunt
querite vbi christꝰ est in dextra dei sedens.
ad Col. iij. ca. Quasi dicat. Resurrexistis
in baptismo a peccatis sicut christꝰ resurre
xit ab omnibus infirmitatibꝰ suis. Sed ad
q̄d debent laborare resurgētes nisi vt ea q̄
sursum sūt obtineant. ideo adijcit. q̄ sursuz
sūt sapite. nō q̄ sup terrā. id est. celestia non
terrena vobis sapiant. Et addit. Mortui
eniz estis. et vita vestra abscondita est cum
christo in deo. Mortui enī estis peccato. et
mortui estis vobis vt iam nō vobis sz dño
viuatis Sicut dicit apostolꝰ Viuo ego iā
nō ego. viuit vero in me christꝰ. Vita autē
vestra abscondita est in deo ideo. q̄a nōdū
apparet q̄d futuri estis. sed cum apparuerit
christꝰ vita vestra. apparebitis cū ipo in gl'a
Ecce ad q̄d debeant tendere neophici scilz
vt sint et appareant cuz christo in gloria. ad
quā repñtandā ministri altaris solennes
vestes induūt. vel vt renatoꝝ stolam inno
centie demonstrent. In epistola ergo ba
ptisati instruunt. Post epistolaz sequitur
all'a. q̄d est vox angelica siue canticū ange
loꝝ. sic ostēdit iohānes in epistola dicens.
Audiui q̄si vocem tubarū mltarū ī celo di
centiū all'a. q̄ angeli gloriāt propter bapti
satos a dyaboli seruitute ereptos. et ad fidē
cōuersos. Et dr all'a sine graduali. ad sig̃fi
cādū q̄ caput nostꝝ quiescit. vbi eī ē quies
ibi nō est motꝰ. vbi aūt nō est motꝰ. ibi nō
est ascensus de gradu in gradū. q̄d sig̃ficat
graduale. Ideo aūt graduale nō dr. q̄ ba
ptisati nōdū per opera in virtutibꝰ gradū
fecerūt. Dicit etiā tractꝰ. q̄ significat patien
tiam. ꝑ quam expectare debent gl'iam sem
piternā. quam sequēs sabbatū in albis re
presentat. In q̄ sabbato nō cantat gradua
le. q̄ ibi nō est necessariū bonū opꝰ. nec tra
ctus. q̄ nec patientia. sed duplex all'a. ꝑ du
plici gloria scz anime et corporis. De h̄ sub
ti. de septem diebꝰ post pasca dicet. Et ꝑter
morē ante tractū ponit all'a. q̄d est quedam
vox leticie. ad notandū leticiā neophicorū
quam habēt de spūali nouitate. Sed quia
graues sūt labores vie. seq̄t tractꝰ q̄ dr a tra
hendo. Ad idē tñ inuitant neophici in ver
su all'a. et in tractu. videlicet ad dei laudem
Nam alleluia sonat. laudate dñm. Et ī ver
su alleluia dr. Confitemī dño. i. laudate do
minū. Et addit causa. q̄niam bonꝰ est in se
et in nobis cum q̄bus misericorditer et be
nigne egit dimittēdo peccata in baptismo.
Et cantat tono resurrectōnis scilz octauo.
Sed q̄ effectus benignitatis posset esse ad
tempꝰ. ideo subdit. q̄niam in sc̄lm miseri
cordia eiꝰ. Ad idem etiā inuitant in tractu
scz. Laudate dñm omēs gentes. ꝛc. q̄niam
ꝯfirmata est ꝛc. reuera firmatur misericor
dia q̄ ineternū durat. sicut in versu alleluia
dictū est. Hec aūt duo scz misc̄dia ⁊ veritas
in psalmis iūgunt. vt nec misc̄dia iniusta.
nec veritas nimis austera credatur. Qua
re duplices laudes dicuntur. et quare tra
ctus. et quare sub humiliori lingua dr. sub
titulo de septem diebus post pasca dicetur
Secundo ideo alleluia ꝑusq̄z tractus dici
tur. quia hebrea lingua mater est ⁊ nobilis
sima oīm linguarū ꝓpter autoritatez diui
ne scp̄ture. latina vero inferior quasi filia. ꝑ
terea alleluia significat iudeos ꝑus cōuer
sos. tractus gētiles postea credētes. Tertō
dicitur ꝑmo alleluia in memoriā ꝑoris sta
tus a de. sequitur tractus in memoriā seq̄n
tis. Precedit etiam alleluia ꝓpter gaudiū
reuertentiū de captiuitate babilonica. In
alijs vō diebus graduale precedit alleluia.
ꝓpter ꝓfectum ꝓficientium. Deinde sequi
tur euāgelium. Vespere autē sabbati que
lucescit in ꝑma sabbati. Matth. xxviij. cap.
in quo de solicitudine mulierū circa sepul
crum et de ministerio angelorū et de resur
rectione saluatoris agitur. vsq̄z nunc enim
fuit sacrificium neophicoꝝ. sz dehinc resur
rectio ad memoriaz reuocatur. Et nota q̄
vespe sabbati h̄ accipitur ꝑ nocte. et est sen
sus. vespere sabbati. id est. in nocte sabbati.
Sed quia credi posset q̄ venissent mulie
res in ꝑncipio noctis. vel in medio. idcirco

adiunctū est. q̄ lucescit in p̄ma sabbati. id ē. q̄ ptinet ad lucem p̄me sabbati ꝛc. Lucescerat enī iam qn̄ venerat maria magdalena et altera maria videre sepulcrū. Ante euāgeliū aūt nō portat̄ lumē. nec etiā ī q̄busdā ecclesijs cādelabra cū lumīarijs stāt ad missam sup altare. Primo. qꝛ ille q̄ est verū lumē nōdum nobis redditus est. q̄niam eiꝰ resurrectio nondū erat manifesta. imo credebat̄ adhuc in sepulcro latere Scdo. quia mulieres xp̄m nō deū sꝫ solūmodo eē mortalem credentes occulte sine lumīe ibāt ad sepulcrū vt vngerent corpꝰ iesu. Tertio ad notandū cecitatē cordis ignorantiū ip̄um resurgere posse. Incensū tn̄ fertur in signū q̄ mulieres tulerūt aromata vt vngerēt iesum. Rursus accensa lumīaria nō ferunt̄ sed incensum fit. ad notandū q̄ tūc orōnis affectio q̄ p incensum exp̄mit̄ animis infirmoꝝ nō deerat. sed veritatis lux q̄ p accēsa luminaria designat̄ eis certitudinalit̄ non clarebat ꝓpter dn̄i sepulturā. Post euāgeliū nō dr̄ Credo. vt p h̄ infirmoꝝ animorū dubitatio denotet̄. Quedā tn̄ ecclīe dicunt h̄ die Credo. ꝛ p totam sequentē hebdomadam. q̄ renati asseuerant se in deū tendere. et ea q̄ de christo dicta sunt in euāgelio firmissime credere. Offertoriū q̄ꝫ nō dr̄. ī quo significant̄ p̄mo silētia mulieꝝ. q̄ territe q̄si cū silentio recesserūt a monumento ad q̄d iuerant. vt xp̄o vnguentū offerrent. Scdo q̄ ip̄e veniētes iuxta legis mandatū vngere corpus iesu latenter venerūt ad sepulcꝝ. et ꝯtra illud in silentio steterūt timētes rn̄dere angelo vel custodibꝰ sepulcri. Earuꝫ ergo more cātores silent. Tertio qꝛ nondū surrexit q̄ det nobis q̄d offerre possimꝰ Cātatur aūt. sanctus. sctūs. sanctꝰ. q̄d est angeloꝝ canticū. qꝛ angeli tanq̄ꝫ nil timētes ī sepultura dn̄i ꝛ eiꝰ resurrectōe quā nō tacuerūt suū habuerūt ministeriuꝫ. In canone etiā scꝫ infra actionem fit mētio de renatis Agnus dei nō cantat̄. tum q̄a nonduꝫ surrexit. q̄ ip̄i scirent q̄ in die resurrectōis dixit discipulis suis. pax vobis. tum q̄a discipuli tūc desperauerāt nec credebāt eū esse deū qui redimeret israel. Unde cleophas dixit.

Nos sperabamꝰ q̄ ip̄e esset redēpturꝰ israel. quasi diceret. iam non speramꝰ. imo desperamus. Sed ꝛ mulieres q̄ venerūt ad monumentū. credētes corpꝰ sublatū eē nō credebant q̄ ip̄e peccata mundi tollere posset. Und̄ ꝛ maria magdalena q̄ fuit magis solicita audiuit a dn̄o. Noli me tangere. nondum enī ascendi ad patrē meū. subaudi. in corde tuo. i. nondū credis me eē equalē p̄ri Ergo nō credis me posse tollere pctā mdi. In q̄busdam tn̄ ecclesijs dr̄ ter agnꝰ dei. sn̄ dona nobis pacem. Non datur etiaꝫ pax ī detestationeꝫ osculi iude proditoris. Et q̄a xp̄s q̄ est vera pax nostra nōdum pacē nūciauit. qꝛ nondū surrexit q̄ in die resurrectionis aplis aut. Pax vobis. Unde forte hic modus salutatōis. scꝫ pax vobis. ab ep̄o in p̄ncipio hꝰ misse non dr̄. sed differt̄ vt nouā salutationē in die resurrectiōis sue populꝰ affectuosius amplectat̄. In aliq̄bꝰ tn̄ ecclesijs pax datur eo q̄ gloria in excelsis cantat̄ Postcōmunio etiam nō cantat̄. Primo ad notandū q̄ non erant tunc q̄ in fide xp̄i cōmunicarent. Secūdo quia baptisati nōdū cōmunicauerūt. sed in die pasce cōmunicare debent. Tertio qꝛ nondū surrexit q̄ nobis dat quod cōmunicemꝰ Quarto q̄a vespere q̄ sequūt̄ vicem obtinēt postcōmunionis. Quinto q̄a omēs tacuerūt in christi cōprehēsione ꝛ crucifixione. ideo cantores tacent. Cantoribꝰ igit̄ tacentibus sacerdos suū implet officiuꝫ. q̄a apostolis de resurrectione dubitantibꝰ et mulieribꝰ timētibus et nil dicentibus xp̄s ip̄e p suam gloriosam apparitōeꝫ q̄bus voluit fecit se manifestum. Consequent̄ inter cenandū. id ē. dum sacerdos cōmunicat adijciūt̄ breuissime vespere. scꝫ Laudate dn̄m omēs gentes. q̄ quasi nō sūt vespere. q̄a sabbatū eterni quietis q̄d p h̄ sabbatū figurat̄. nullam habet vesperam. Fit etiā officiū breue ꝓpt̄ ip̄os neophicos quibꝰ omīa debent breuiter cantari. maxime p̄mo die ne eis generetur fastidiū ex ꝓlixitate. Unde sub vna collectā missa et vespere claudunt̄. ne forte si finita missa diceret̄ vespere. neophici nō auditis vesperis recederēt credētes hr̄ē licētiā

abeundi. Vel ideo totum officiuz sub vna
orōne complet̄. q̄niam sacramentū baptis-
mi in christi passione ꝯsūmat̄. Vel ideo di
es hec in missa non in vespera terminat̄. vt
xp̄s q̄ nos morte redemit sine fine laudetur
q̄ est in secula benedict⁹. In quibusdā aūt
ecclesijs cantat̄ psalm⁹ Laudate dn̄m. sine
gloria. qꝛ fili⁹ q̄ est tertia ꝑsona in trinitate
nōdum scitur esse nobis reddit⁹. Rursus
inuitant̄ neophici ad laudez dn̄i ꝑ psalmū
illum Laudate. ⁊ ipi se laudare respondēt
dicētes quasi vn⁹ homo vel ꝑ se vel ꝑ alios
Magnificat aīa mea dn̄m. Hoc sab-
batū p̄uilegiatum est. qꝛ in eo fiunt ordīes.
cathecumini baptisant̄. cer⁹ bn̄dicit̄. ⁊ plu
res lectiōes legūtur.

De sancto die pasce.

Sequitur uidere
de festo pascali. d̄ q̄ p̄mo aliqua
generalia p̄mittem⁹. ꝯsequēter
v̄o de nocturno h⁹ diei officio postmoduz
de diurno aliqua supponem⁹ Siq̄dez tem-
pus pascale significat tempus illud q̄d erit
post diē iudicij. qn̄ videlicet ad patriaz vite
quā ꝑ adam amisim⁹. deo ꝓpiciante regre
diemur. qua cōsideratione potest dici h̄ tē-
pus regressionis. quod tn̄ incipit ī octaua.
In hac aūt die resurrexit dn̄s q̄ est mundi
p̄ma. et rediēs ad caput est octaua. vt dicet̄
in ꝓhemio septime ꝑtis. de q̄ d̄r ī paralipo-
menon in titulis psalmoꝝ. quaz octauā. sic
septem mūdi etates p̄cedūt. quaꝝ sex sūt vi-
uentiū ⁊ septima dormientiū. sic ⁊ septē di-
es nostre recreatōis hanc diē p̄cedūt. sic q̄z
et septē dn̄ice a circūdederūt vsqz ad letare
hierl̄m p̄cesserūt. quas īterposita dn̄ice pas
sionis memoria. hec dn̄ica octaue etatis re
p̄sentatiua seq̄t̄. in q̄ etiaz rep̄sentat̄ q̄ sicut
octaua est eadē cum p̄ma. sic restituet̄ hō ī
idipsum et ad id q̄d fuerat cōditus. imo su-
pra p̄me originis reparabit̄ dignitatē. et cō
sequet̄ corpis ⁊ aīe felicissimā īmortalitatē.
Qualiter dn̄s tribus diebus et trib⁹ no-
ctibus fuit in sepulchro. et qua hora resur-
rexit. et qua hora debet dici officium ma-
tutinū. ⁊ quare hac die pasca celebrat̄. dictū
est sub q̄nta feria cene dn̄i. ⁊ sub sabbato sā
cto Sane pasca grecū nomen est. quod
hebraice d̄r phase. q̄d latine transit⁹ interp̄-
tatur s̄m bedam. Nōn ergo d̄r pasca a pas-
sione ex eo qꝛ phasin grece d̄r pati latine. sed
dicit̄ a transitu. Et h̄ p̄mo s̄m historiam. ex
eo q̄ exterminator angel⁹ videns sanguinē
in foribus israhelitaꝝ ꝑtransijt. nec eos per
cussit. Tunc etiā ꝓplus ex egypto transiuit
id est. exiuit. tertiaqz die mare rubrū ꝑtran
siuit. Secundo s̄m allegoriam. quia eccle-
sia hoc tempore transit ꝑ baptismū ab infi-
delitate ad fidem. Tertio s̄m tropologiaz.
q̄niam hoc tempore transim⁹ ꝑ ꝯtritionez
et ꝯfessionem de vicijs ad virtutes. vt infra
dicetur. Quarto s̄m anagogem. quia nūc
christus transijt a mortalitate ad īmortali-
tatem. et faciet nos etiā transire. Vn̄ ī euā-
gelio. Cum vidisset iesus inq̄t. qꝛ venit eius
hora vt transiret de hoc mundo ad p̄rem ⁊c
Nominamus aūt hanc diem greco ⁊ non
hebraico vocabulo. licet lingua hebrea di-
gnior sit tanq̄z mater. Primo ne in hoc vi-
deamur iudaisare. Secūdo ne in hoc imi-
temur q̄sdam hereticos dicentes euangeli-
um sine cerimonialibus nō sufficere ad salu
tem. Item vtimur greco et non latino vo-
cabulo ꝓpter autoritatem. q̄niaz greca lin-
gua antiquitus rome et in italia tante fuit
autoritatis. vt nō soluz dies solēnes grecis
noibus nūcuparent̄. vt pasca pentecosten
ipapanti. et epiphania. verꝛ etiam dignita-
tes. vt apostolicus. patriarcha. archiep̄us
episcopus. et hmōi. Ysidorus tn̄ dicit q̄ pa
scha vocabulū nō grecum sed hebreum est
Et innoc̄. iij. dicit in quodaz sermone. q̄ pa
scha hebraice d̄r a phase q̄d est transit⁹. gre
ce vero a phasin q̄d ē passio. Augustin⁹ di-
cit q̄ hoc nomen pasca ꝑ diuinam disposi-
tionē compactū est ex h̄ noīe greco pasche.
quod passio interpretat̄. ⁊ ex hoc nomīe he-
breo phase q̄d transitus interp̄tatur. Naz
hec duo cōueniūt in hoc nomīe pasca. tam
s̄m significationē q̄z s̄m vocem. Secundū
significationē. q̄niam in passione christi e⁹
fuit transit⁹. Vnde merito h̄ nomen habet
intellectū vtriusqz noīs. ⁊ est latinū. vt sic ex

duab⁹ linguis fiat tertia. scz latina. Et est h̄ nomē pasca p̄me declinatōnis ⁊ neutri generis. qd̄ solū in trib⁹ grecis nominib⁹ īuenitur. scz pascha manna ⁊ mamona. Vel ē tertie declinatōis. vt dicat̄ paschatis. sic dicitur fantasma. tis. Vocat̄ ergo pasca ipsa dies resurrectionis et etiā temp⁹ a dn̄ica in ramispalmaꝝ vsqz ad octauas pasche. q̄a in dn̄ica ip̄a inducebatur agn⁹ q̄ in quita feria īmolari debebat. Verū tamē s̄m vulgi ꝯsuetudinē dn̄ica ī ramispalmaꝝ d̄r pascha floridū. feria sexta phase. hodierna v̄o dies pasca. olim tn̄ ꝓp̄e dicebat̄ pasca dies illa q̄ agn⁹ īmolabat̄. Solēnitas pasce anthonomasice d̄r solennitas solennitatū. eo q̄ ceteras solennitates hui⁹ solēnitatis nobilitas antecedit. ⁊ oēs dies dn̄ici sunt octaue hui⁹ festi. vt dicet̄ in ꝓhemio. vij. partis. et in ea omīa leticie insignia ꝓponunt̄. Tēplum q̄z mundat̄ et ornatur in parietibus q̄a in eis cortine et pallia extenduntur. et in choro dorsalia ⁊ tapeta extēduntur. et banchalia disponunt̄. velamen etiā qd̄ erat an̄ crucem vel in altum dirigit̄ vl̄ remouetur vel post altare ponit̄. ad notandū q̄ prius occulta modo sunt maīfesta. Altare q̄z suis ornamētis decorat̄. vt in q̄busdam ecclesijs vexillis. que significant victoriam ihu christi. crucibus et alijs. de q̄ et de velaminibus triū colorū q̄ hac die in tribus lectionibus de altari remouent̄. et de triplici ornatu materialis templi dictū est in p̄ma parte subti. de picturis. Ministri q̄z ad decorē huius solennitatis se in balneis prelauant. barbas et coronas tondūt. capillos deponunt. vestes siue capas nigras deponunt. et albas induūt. q̄ licet ad decorem fiāt ad spūalem q̄z hoīem referunt̄. Non enī lauamur ad voluptatem. sed ad significationez vt scz p̄ exteriorem lotionem corpis interiorem anime debere fieri ostendamus. Barbas et coronas tondere. est sup̄fluitates et vicia deponere. capillos sup̄ aures tondere est q̄nqz sensus corpis ad seruiendū deo expeditos habere. nigras vestes siue capas exuere. est asperitatem penitentie deponere albas siue sup̄pellicia induere. est stolā immortalitatis firmiter expectare. Vel p̄ vestem albam significam⁹ stolam innocētie renatoꝝ. Vel p̄ h̄ rep̄ntam⁹ hodiernaz apparitionē angeloꝝ q̄ in vestib⁹ albis apparuerūt. ¶ In hac sancta die nil qd̄ a sacerdote non sit bn̄dictum comedere debemus quia inimicus noster nūc nos magis satagit supplantare. Unde in q̄busdam locis q̄cunqz comedi debent ad ecclesiam portāt̄. et in atrio vel in vestibulo ecclesie cum cruce et aqua bn̄dicta. et in vestib⁹ sacris a sacerdote bn̄dicunt̄. Hinc est q̄ hodie agnus a sacerdote bn̄dicitur. ad representanduz q̄ de⁹ p̄ moysen et ꝓplūm agnū comedi iussit in figurā iesu christi. cui⁹ sanguine omnia p̄mogenita sibi de mundo redemit. ⁊ angelo in nocte illa omīa p̄mogenita in egypto p̄cutiente. populum suū seruauit agni sanguine p̄notatum. Agnus aūt s̄m romanū ordinem non ad altare sed ad mensam benedicit̄. In q̄busdam etiā locis bn̄dicitur lac et mel. in memoriam ei⁹ q̄ dn̄s inq̄t patribus nostris abrae ysaac ⁊ iacob. Introducam vos in terram fluentem lac et mel. Nullus debet etiā vnq̄z aliquid comedere nisi p̄us saltem signo crucis facto. Unde legit̄ in dialogo Gregorij pape. li. j. cap̄. iiij. Q̄ cū q̄dam monialis iret p̄ ortum lactucam sine bn̄dictiōe comedit. et simul demonem q̄ sup̄ eam erat suscepit. q̄ multuz illaz vexauit. Nos q̄z vidim⁹ in ciuitate bononie puellam a duobus spiritib⁹ immūdis ⁊ malignis triennio vexatam. Cūqz a quodam perito volente illos cum exorcismis ⁊ adiurationib⁹ ab humano corpore pellere interrogarent̄ qualiter corpus mulieris ītrassent. responderūt q̄ sedebāt in q̄dā malogranato qd̄ ip̄a puella comederat. q̄ tandem virtute adiurationū nobis p̄ntib⁹ ab humano corpe recesserūt. ¶ In q̄busdaz q̄z locis hac die in alijs in natali p̄lati cum suis clericis ludūt vel in claustris vel in domib⁹ episcopalib⁹. ita vt etiā descendāt ad ludū pile. vel etiam ad choreas et cant⁹. qd̄ vocat̄ libertas decembrica. q̄r antiq̄t⁹ ꝯsuetudo fuit apud gētiles q̄ h̄ mense serui pastores et ancille quadā libertate fruerentur

et cū dominis suis dominarent.et cum eis facerēt festa ⁊ conuiuia post collectas messes laudabilī tñ est a talib⁹ abstinere. In plerisq; etiā regionib⁹ mulieres sēcā die post pascha verberāt maritos suos.tertia vō die mariti vxores suas.sicut et antiqt⁹ licebat seruis dños saltē i crimie adulterij accusare impune. Hoc cāt fit ad notandū q debēt se inuicē corrige.ne alter ab altero h tpe erigat debitū thori. Statutū ē ei q cuz hac die cōmunicare debeāt trib⁹ pceden⁹ ⁊ trib⁹ vl q̄nq; vel septē seq̄ntib⁹ diebus ab amplexibus vacent.qō sumptū est a dauid .q cum pueris suis acceptur⁹ panes ppositionis. ad abimelech sacerdotē. Nunuimus abberi et nudiustertiū. His trib⁹ diebꝰ pmis solennit est feriandū.in seq̄ntib⁹ vō licet viris ruralia opa q magis sūt necessaria exercere.sed femīis nō licet nere.nūq; aūt choreas ducere.qz sm gregoriū. Hdeli⁹ ē fodere ⁊ arare q̄z choreas ducere. Inde est q hi singuli dies ppa habēt nōmina.ceteri vō in q̄busdam ecclesijs mutuata In alijs tamē habēt etiā vsq; unq̄ntā feriā ppria. Fuit q̄z apud q̄sdam h tpe aquaz dumersiones.ne qz hoīes vigilauerūt in q̄dragesima in his sanctis diebꝰ dormire velint. Hoc q̄z notādum est q pascha nostr semper debet fieri i die dñico.sicut statuit pius papa.et etiā victor papa. q ppter h paschalē palestinū cōuocauit.licet enī pius eodē die celebrare.qz tñ q̄dam inde dubitabāt.angelus dñi ad corroborandos illoz animos apparuit in habitu pastorali berme doctori.pcipiēs vt pascha semp die dominico ab omnib⁹ celebraret.h tñ vere surrexit i die.vj. kalen.apl. Hanc passus est octaua die kalendō.aprilis. videlicet in die tali in quali cōceptus est siue in qua ei annūciatio vgīnī p angelū facta est. put dictū est sup ti.de paraseue. Celebrari etiā debet pascha in luna cōne aprilis q̄niam in exodo pcepit dñs q mēsis ille primus haberet.⁊ agn⁹ die decima quarta immolaret. Inde victor papa dicit q pascha debet celebrari post quartādecimā diez lunationis aprilis.q est pmus mensis sm hebreos vsq; i vicesimā primā diē eiusdē mēsis.i.lunationis. Voluit enī ibi de mense lunari nō de solari.q̄niam in nulla lunatōe est semp pascha vsq; ad vicesimā primā diez.et vsq; ponit ibi inclusiue.q̄niam includitur ipa vicesima prima dies. Vult ergo dicere victor papa q pascha nō debet esse infra decimā quartā diē lunatōnis aplus. nec post vicesimā primā diem illi⁹. Si ei decima q̄rta dies lunatōnis est in die dñica ibi est pascha iudeoz.et dñica sequenti est pascha nostrum.scz in vicesima pma die. Et h lunatio q̄nq; incipit in martio qō plene in fine octaue partis dicetur. Ecclia tñ antiquit⁹ celebrabat pascha cuz iudeis quartadecima luna pmi mēsis q̄cūq; die occurreret.quēritum sancti patres in nicena synodo probibuerūt. Pstituētes nō solū lunā paschalē et mensem inquirere sed etiā diem dñice resurrectionis obseruare.et ideo extenderūt pascha a quartadecima luna vsq; ad vicesimā primā vt dictū est.vt sic et dies dominicus nō omitteē et in die resurrectōis dñi pascha celebraret.et h plurib⁹ de causis. Primo ne ecclia videatur iudaizare ⁊ figuris iudaicis adherere ⁊ un temporib⁹ et annis cōfidere. Scdo qz die dñica datuz fuit mānna a dño.per qō signific gratia tua.i.panis angeloz habēs in se omne dlectamentū.et suauitatē ois saporis. Unde exo.xvj. Dixerto paret qō inferant vt sit duplū q̄z inferre solebāt p singulos dies.et hec est dies vesperis.et ita die dñica datū est manna. Tertio qz pceptum est comedere agnū cum lactucis agrestib⁹ et i azimis sinceritatis ⁊ veritatis.i.cū puro affectu et puro intellectu. h est in veritate. Christ⁹ vō morte nostra destruxit moriendo.⁊ vitā nrām resurgendo reparauit. Et ita patet q in die resurrectionis debem⁹ comedere agnū.q; tūc incipit veritas nostre vite. Quarto nō celebratur pascha nostrū cum iudeis.q illud celebrāt decima quarta luna.qz q̄z⁹ tūc immolatus fuerit agnus.tñ incipiet⁹ immolatio i sequēti die.qz tūc est tps lucr⁹ nec est tēpus solēnizandi.⁊ ideo ecclia dimittit h vsq; ad tps solēnitatis.q debet fieri cū solēnitate sicut dictuz est. Quinto qz cū xp̄o vult ecclia

celebrare pascha suū. Triplex ei pascha fecerit iudei. Primū in egressione. qđ interpretat cōmotio tinee. Per q significat pmū paschale spūale de viciis ad vtutes. Dec tinea enī peccatū intelligit. qz sicut tinea consumit pannuz imperceptibiliter. sic peccatum aiaz. Quādo aūt peccatū cōmouet in nobis. siue amouet p penitētiā. fit iste trāsitus. Secōm pascha factū fuit in syna. qđ interpretat mensura. p qđ significat secundū pascha spūale. scz trāsitus de vtute ad vtutē. p qđ restituit homini sua mēsura attingendi celestia. Iste trāsitus fit qñ transimus de vtute in vtutē. Tūc enī accedit ad mensurā suā hō qniaz factus est vt sit socius angelorū. Primū pascha christus nō potuit celebrare. qz peccatū nō fecit. nec est inuentus dolus in ore eius. neqz secundū. qz datus fuit ei spūssanctus non ad mensurā a tpe sue natiuitatis. Tertiuz pascha factū fuit in galilea. qđ interpretat reuelatio. Istud pascha fit a nobis qñ trāsimus de mūdo ad pārem. siue de mūdo ad celum et reuelant nobis omia q modo credimus. Hoc pascha celebrauit xps p resurrectionez suā. qđ nos celebramus post decimā quartā lunā pmi mensis post equinoctiū vernale qñ dies incipiūt maiores esse noctibus. put dictuz est sub sabbato sancto. Sexta causa est. qz đ pmo pascha vel secūdo nō ē gaudiū multū sed de tertio. Unde. ij. Reg. xvij. ca. Non gloriet accinctus equo sicut discinctus. Septima. qz ex iussione angeli monemur pascha in dñica celebrare vt pmissū ē. Quare hoc et cetera festa saluatoris p̄ter natale mutabilia sint. dictū est sub natali. Qñ aūt debeat pascha annūciari dictū est sub epīa.

Videro q̄ sideranda sunt quedā hui⁹ paschalis temporis varietates. Sūt enī in eo tres septimane quasi p̄priis vocabulis nuncupate. Prima ē paschalis. Secūda in albis. Tertia expectationis. Prima dr sanctificata p̄pter iustificatōem aie. Unde et quaraboies p baptismū sanctificati p totaz septimanā illā vestē quā in baptismo susceperāt deportant. q̄ significat pmā innocētie stolā. Secūda dr in albis. pmo qz baptisati in sabbato sancto deposuūt in sabbato in albis stolas seu vestes quas in baptismo susceperunt. Per albas q̄dem innuit q̄les in p̄nti vita esse debeāt. scz mūdi. et q̄lia deniqz sint corpa recepturi. qz sancti beatitudinē et gl'am possidebūt. put dictū est sub sabbato sancto. Secundo qz hi tpe illi qui baptisati sūt in sabbato sancto et ab epo confirmati. alias albas stolas portare vsqz ad aliud sabbatū solēt. Communiter tñ p̄ septimana vocat in albis p̄pter angelos q̄ in resurrectione dñi in albis apparuerūt. vt p̄missū ē. et qz olim baptisati illis diebus cādidis vestibus vtebant vsqz ad sabbatuz in albis. Et p̄pter p̄missas etiā causas dr sabbatū in albis. Uel qz mos fuit antiquit⁹ vt in ipo sabbato vestes et toto deponerēt et albas indue rent. qđ nō fit in sabbato sancto. Tertia septimana scz q̄ est post ascensionem dicit expectationis. qniam repetat illud tempus q̄ apostoli expectauerūt aduentū spūssancti qb⁹ dñs dixit. Sedete in hac ciuitate et expectate vsqz dū induamini virtute ex alto. Prima aūt septimana nō p̄tendit nisi vsqz ad sabbatū in albis exclusiue. et sic pascha ser dies solū habet p octauas. Septima vo in albis incipit sabbato in albis. et terminatur in q̄nta feria añ pentecosten. p̄tēdit vsqz ad pentecosten. qz licet duo dies. q̄ sup sunt octaue ascensionis. possint in officiari ad missaz a dñica antecedēti. tñ ad nocturnos nō haberent inuitatoriū vel lectiones vel rñsoria nisi ab ascensione dñi acciperēt. Q̄ñ illi decē dies p vna octaua reputātur. nec mirū cū et totū tempus pascale p vna reputet octaua. et similiter a natiuitate vsqz ad octauā epīe. Be dicet sub dñica post ascensionē. Tempus aūt pascale vsqz ad pentecosten vocat q̄nquagesima. qz p̄tinet q̄nquaginta dies. p qđ tempus iubileū significatur. vt dicet sub pentecoste. Duas enī quadragesimas celebramus cui numero additur decim⁹ numer⁹. et fit q̄nquagenari⁹. Prima añte pascha in q̄ labores et miserie huius tp̄is significant. Unde tūc ieunamus et cantica leticie subticem⁹. Secunda post pascha

que significat statum eterne felicitatis. ⁊ in
ea tempus glorie nostre post hanc vitā re-
pñtamus. tunc enī ab omni labore quiesce-
mus. et in dei laude erimus. quare tunc cā-
tica leticie multiplicamus. et ianua penitē-
tibus aperitur. q̄a nullius peccati impro-
periū erit. totum enī erit absorptum a glia.
put in collecta huiꝰ diei habetur. et h̄ dictū
est in prohemio huiꝰ partis. nec ieiunamꝰ
nec genua flectimus. imo stantes oramus
Tum q̄a non erit pro quo flectātur. sz do-
mus dei gloria replebitur. Tum etiaz vt li-
bertatem quam nobis dñs resurgendo ac-
quisiuit pfiteamur. Tum q̄a mulieres ad
monumentū venientes nō flexerūt genua
sed erecte inspexerūt in sepulcro. sicut dicit
ambrosius in fine luce. Tum q̄a sm ip̄um
ambrosiū his q̄nquaginta diebꝰ q̄bus do-
minus nobiscum fuit gaudendū est. et iu-
gis festiuitas est in eis tanq̄z sit dies dñica
Tum etiā q̄a h̄ tempus pascale significat
octauam resurrectionis. in q̄ nec ieiunabi-
tur. nec genua flectent̄. sed pfectum gaudi-
um omnibus erit. In festiuitatibus etiaz
beate marie ⁊ diebus dñicis ⁊ festiuis et in
diebꝰ pentecostes. nisi in p̄sentia corpis et
sanguinis christi genua flectēda nō sūt. De
hoc in q̄nta parte sub ti. de p̄ma dictuz est.
et sub sabbato post pentecosten dicet̄. Ge-
nua enī in ecclesia flectere cordis ꝯtritōem
significat Et est notandum q̄ in genuflecti-
onibus vtendum est oratione dñica. Vel
orōne quaz augustinus scripsit seu appro-
bauit. scz Deus ppicius esto mihi peccato-
ri vel peccatrici. Vel illa quā q̄dam sanctꝰ
heremita cōposuit ⁊ docuit thaydem mere-
tricē. docēs illā quotidie genuflectere. et in
terrā discūbere. oculos sursū nō attollere et
dicere. Qui me plasmasti miserere mei. Ce-
terū festiuitas pascalis hebdomadaria est
put in ti. sequēti dicet̄. In pascali septima-
na salutare nos ad inuicē h̄ nō debemus.
scz Resurrexit dñs. ⁊ salutatꝰ dz rñdere do-
gratias. vel et apparuit simoni. ⁊ postea de-
bemꝰ dare osculū ad inuicē in signū pacis
et caritatis. vsus tñ h̄ nō hz. Romanus tñ
pontifex hac die missā celebraturꝰ cardina-
les. p̄latos. notarios et familiares suos. hoc
modo salutat et osculat̄. et etiaz oēs p̄missi
se inuicē h̄ modo salutāt et osculant̄. Salu-
tans enim dicit. Surrexit dominus vere.
Salutatus et osculatus respondet. Et ap-
paruit simoni.

Sequit̄ videre de nocturno officio
hꝰ diei Incipit āt ecclia īuitatoriū
Alleluia. surrexit dñs v̄e. q̄nti toni
ppter q̄nqz apparitōnes dñi in illa die q̄ di-
cte sūt in quarta pte sub ti. de salutatiōe ad
ppl̄um. vel ppter q̄nqz sensuū reparatōem.
q̄ fit p resurrectionē. In q̄busdam tñ eccle-
sijs dicitur inuitatoriū cuz triplici alleluia.
et septimi toni ppter quietē q̄ datur ī resur-
rectione Apoc. xiiij. A modo iam dicit spi-
ritus vt requiescant a laboribꝰ suis. Et in-
digemus inuitatorio. q̄a vie syon lugēt. eo
q̄ nō sunt q̄ veniāt ad solennitatē. Himnꝰ
aūt non dicit̄ in q̄busdam ecclesijs. q̄a ī re-
surrectione nō cantabimꝰ hymnos huius-
modi. sz in plateis hierl̄m cantabimus alle-
luia. vt habet̄ capitulo penultimo Thobie
Sed loco hymni cantat̄ alleluia ppt̄ spem
quam habemus de gloriosa resurrectione
Alie vero ecclie cantant hymnuz. q̄a semp
laudandꝰ est deus. et cantant illū ad tertiā
sub duplici cantu. videlz vnū v̄suz sub vno
cantu et aliū v̄sum eiusdez hymni sub alio
et vnū altiori voce q̄z aliū ad significandū
duplicem stolam glorie quam xp̄s assum-
psit. scz corpis et anime. Quia v̄o v̄tute tri-
nitatis in q̄ est pfectio. facta est resurrectio.
ideo dicunt̄ tres lectiones. tum q̄z soror no-
stra paruula est. et vbera non habet. tū q̄a
baptisati non indigent labore quasi modo
geniti infantes. de h̄ in seq̄nti tractatu dice-
tur. Hac etia die et h̄ tpe cantant̄ tres psal-
mi cū tribꝰ antiphonis. Obseruat̄ āt ideo
iste ternariꝰ numerus. Primo q̄z parcitur
hoībꝰ ppter p̄cedens ieiunium attritis. Se-
cūdo ne neophici multitudine onerentur.
vt p̄missum est. Tertio ppter triduanā do-
mini sepulturam q̄ p̄cessit dñicam resurre-
ctionem. Quarto ad notandū q̄ tria q̄ do-
minus sm lucaz pmisit in h̄ seculo pficere.
scz demones eijcere. sanitatem pficere. ⁊ ter

tia die cōsummari. in resurrectōe consum-
mata sunt. Primū opat⁹ est dn̄s cū fecit vt
relicta creatura redirem⁹ ad creatorē. Se-
cundū cū p fidē nos sibi tāq̄z mēbra capiti
vniuit. vt de ei⁹ spū viuerem⁹. Tertiū cum
in hoc ꝯfirmauit nos ne laberemur vel cō-
summatio est nostra resurrectio. Hec etiā
in nostra conuersione apparent. Eijciūtur
enī a nobis demones per exorcismos. sana-
mur p cathecismū. ⁊ cōsūmamur p baptis-
mū ⁊ ꝯfirmatiōem. Primū notat̄ in p̄mo
psalmo et sua antiph̄a. vbi d̄r. Et cōsilium
meū non est cuz impijs. In q̄ psalmo ostē-
dit̄ q̄d vitare debeat q̄s ad h̄ q̄ sit beat⁹. scz
nō ire in cōsilium impioꝝ ꝛc. et q̄d facere de-
beat scz habere volūtatem dn̄i in corde. ⁊ in
ea die et nocte meditari. Prim⁹ ergo psal-
mus cū antiph̄a sua mōstrat impios. id ē.
demones eijci a consilio filij dei. In hac de-
monū eiectione fit q̄d dn̄s in euangelio io-
hannis dicit. Nūc iudiciuz est mūdi. nunc
p̄nceps hui⁹ mūdi eijciet̄ foras. Hoc iudi-
ciū est discretio qua fideles p fidem sepant̄
ab impijs demonib⁹. quod iudiciū factū ē
in multis milib⁹ credentiū. Sed in hoc iu-
dicio impij. i. in impietate pseuerātes nō re-
surgūt. sz hi q̄ p fidē christo vniūt̄. Et hoc ē
secundū q̄d notatur in scd̄o psalmo et sua
antiph̄a vbi d̄r. Postulaui prēm meū alle-
luia. dedit mihi gentes alleluia. in heredita-
tem sibi alla. Hoc factum est cū fideles per
fidem ei tanq̄z capiti vniti sunt. vt p ipsum
ad modū hereditatis fructificent. Unde in
psalmo irridendo dicit. Quare fremuerūt
gentes ꝛc. dicētes. Dirūpam⁹ vincula eoꝝ
et p̄ijciam⁹ a nob̄ iugū ip̄oꝝ. Stulte dicūt.
Qui habitat ī celis irridebit eos ꝛc. Et xp̄s
dicit. Ego aūt ꝯstitutus sum rex ab eo q̄ di-
cit. Postula a me et dabo tibi gentes here-
ditatez tuā ꝛc. Et aduerte q̄a in antiph̄a d̄r.
dedi. et in psalmo dabo. vt in antiph̄a ostē-
datur impletum esse quod in psalmo est p̄-
missuz. Tertium notatur in tertio psalmo
et ī sua antiph̄a. in q̄ tangitur ꝯsummatio
quam dn̄s promisit se pfecturum in tertia
die vbi dicit̄. Ego dormiui et somnuz cepi.
ꝛc. Hoc enim licet de passione et morte ⁊ re-
surrectione saluatoris intelligatur. morali-
ter tamen ꝯuenienter intelligit̄ de eo q̄ diu
in peccato dormiuit ⁊ tandem per dei adiu-
toriū surrexit. Quinto etiā potest dici q̄ q̄z
per opera istoꝝ triū dierū fiunt cathecumi-
ni mēbra christi scz per exorcizationem per
abrenunciationē dyaboli. per fidem q̄ vni-
tas in eis perficit̄. et per impositionē man⁹
episcoporꝝ siue resurrectionē dn̄i. q̄ est iusti-
ficatio nostra. id̄o propter hāc iustificatōz
canim⁹ tres antiphonas in nocte resurre-
ctiōis. Prima disiūgit nos ab impijs. Se-
cūda ꝯiungit nos capiti christo. Tertia fa-
cit nos resurgere propter iustificationem.
Sexto etiaz potest dici q̄ per tres psalmos
tria tempora sig̃ficant̄. Tres antiphone cā-
tant̄. ī q̄bus patriarche prophete et aposto-
li significant̄. Tres lectiones legunt̄. quia
lex psalmi ⁊ prophetie resurrectionē domi-
ni profitent̄. Tria responsoria subsequūt̄.
q̄z tres ordines scz noe iob et daniel christi
resurrectione saluant̄. Singulis responso-
rijs gl̄a patri subiūgit̄ in q̄busdaz ecclesijs
q̄a trinitas ab omnibus ordinibus collau-
datur. In q̄busdam v̄o non nisi vnuz gl̄ia
tribus responsorijs s̄m generalem ꝯsuetu-
dinem ꝯtinuat̄ ad notandū q̄ in trinitate
vnū deū glorificam⁹. Septimo ternariuz
in omnibus frequentamus propter sacra-
mentum baptismi in triū personaruz noīe
celebrati. Octauo paucitate vtimur lectio-
num propter paucitatē q̄ tūc aderat predi-
catoꝝ. Nam apostoli erāt in numero pau-
ci. metu iudeoꝝ muti. de morte dn̄i mesti. d̄
audita resurrectōe q̄i deliri. Qua paucita-
te volunt vti quidam vsq̄z in pentecostes
quando facti sunt p̄dicatores numero plu-
res. et spiritu sancto feruentiores. vt iam di-
cetur. Alij vero solennitatem poti⁹ attēden-
tes integrum et solennem seruant numerū
quia ⁊ si apostoli muti fuerunt tamen allo-
quium angeloruz et frequens visitatio do-
mini non defuerunt. Quare in seq̄nti heb-
domada cantatur tantuz vna antiphona
cum tribus psalmis in sequenti ti. dicetur.
Sane tertio responsorio cum gloria pa-
tri decantato cū cereis ⁊ solēni p̄cessiōe de

choro ad aliquē locū tēdim⁹. vbi sepulcruz imaginariū coaptat̄. ⁊ vbi ītroducunt̄ ꝑsone sub forma et habitu mulierū. ⁊ duoꝝ discipl'oꝝ scz iohis ⁊ petri. q̄ ad sepulcrū xp̄m q̄rentes venert̄. ⁊ q̄dā alie ꝑsone ī ꝑsonis et forma āgeloꝝ. q̄ xp̄m a mortuis resurrexisse dixerūt. in ꝑsonis q̄ꝝ recte cantari potest illa secūda responsorij p̄mi ꝑticula. Nolite timere ꝛc. vsqz in finē respōsorij. Tūc redeunt ad choꝝ q̄si fratrib⁹ referētes q̄ viderūt ⁊ audierūt. ⁊ vn⁹ redit citi⁹ alio sicut iohannes cucurrit citi⁹ petro. In ꝑsonis q̄ꝝ conuenient̄ cantat̄ illud responsoriū Congratulamini. sine v̄su. Si q̄ aūt habēt v̄sus de hac rep̄sentatōne cōpositos licet nō autenticos. nō improbam⁹ Tūc chorus audita resurrectōe xp̄i ꝓrūpit in vocē altissone cātans Te deū laudam⁹. Quidā v̄o hāc rep̄sentationē faciūt anteq̄z matutinū incho ent. Sed h̄ est ꝓprior locus. eo ꝙ te deū laudam⁹ exprimit horā q̄ dn̄s resurrexit. Quidam etiā eam faciūt ad missaz. cū d̄r sequētia illa. Victime pascali laudes. cū d̄r v̄sus Dic nobis. ⁊ seq̄ntes. Ad h̄ in die nr̄ām resurrectionē repn̄tam⁹ q̄ xp̄o ꝯsurrexim⁹ et ideo de die dicim⁹. Hec dies quam fecit dn̄s. ꝛc. Et in nocte sepulturā q̄ ei cōsepulti sumus. et ideo illud nō dicimus de nocte. Unde dicit apostol⁹. Consepulti sum⁹ cū illo ꝑ baptismū in morte. Trina etei īmersio in aqua baptismi triduanā dn̄i sepulturam repn̄tat Ille q̄dem cōsepult⁹ ē christo. q̄ peccare quiescit. ille cōsurrexit cum christo. q̄ celestib⁹ intendit. Et aduerte. quia in duabus p̄cedentib⁹ noctibus triduanam dn̄i sepulturā rep̄sentam⁹. s̄m q̄d domin⁹ latuit in sepulcro. vnde tūc alla nō dicim⁹. in hac vero nocte sepulturam dn̄i rep̄sentamus. in eo ꝙ christo cōsepulti sum⁹. ⁊ propter hoc alleluia cantam⁹ quia christo cōsepeliri gaudiū est nobis. Ad p̄maz v̄o non dicit̄ hymn⁹. propter rationez in sexta parte sub titulo de nocturnis assignatam. nec quicunqz vult. Quidam tamen dicūt psalmū Confitemini. sicut et in sequenti titulo dicet̄. Non fiunt etiam petitiōes obsecrationes et postulationes. q̄a dicit dominus. In die illa non rogabitis me quicq̄z. Et q̄a cum glorificati resurrexerim⁹. nō indigebimus istis. Non ergo dicunt̄ preces. q̄a vbi nō erit miseria nō erit petenda misericordia. Ubi nō erit temptatio. nō erit dicendū libera nos a malo. Non dicit̄ etiaz capitulū. q̄d est refectio. ne post longā psalmodiam homo tedio afficiat̄. Cōfortat ei fessos sicut electuariū mēbra. Tum q̄a ibi nullum erit tediuz. Tum q̄a in hoc officio breuis est psalmodia. Et q̄niam capituluz in horis non d̄r ideo nec responsoriū debet dici. quod respondet capitulo siue lectioni In missa tamē dicitur. quia respondet epistole. et in laudib⁹. q̄a rn̄det lectionib⁹. ⁊ dicitur tūc capitulū Christ⁹ resurgens. ad romanos. vj. capitulo. De vesperis in sequēti titulo dicet̄.

Nunc de diurno officio videā⁹ Et q̄dem hac die fit statio apd̄ sctām mariā maiorē. q̄a cū btūs gregori⁹ hac die ibi celebraret et pax dn̄i ꝓnūciaret. angel⁹ dn̄i alta voce rn̄dit. Et cum spū tuo. Et ꝓpter h̄ cū papa ibi hac die celebrās dicit. pax dn̄i. in testimoniū h⁹ miraculi nihil sibi respondet̄. Ceterū ante missaz fit ꝓcessio. q̄d ex eu āgelij autoritate extrahitur. eo ꝙ angeli dixerūt mulieribus. Ite dicite discipulis q̄a p̄cedet vos in galileā. Et dominus ad eas. Nūciate fratribus meis vt eant in galileaz. ibi me videbitis. Hec ergo significat ꝓcessionē apostoloꝝ vt viderent dn̄m in galileam euntiuz. Rursus galilea transmigratio interp̄tat̄. In galileā ire fuit de iudeis ad gētes transire. De q̄ trāsmigratione postea dixit. Eūtes docete oēs gētes. baptisantes eos in nomīe patris ⁊ filij et spūssancti. In significationē ergo huius transmigrationis hodie solennez agimus ꝓcessionem. siue in signū ꝙ nos oportet de vicijs transmigrare ad v̄tutes. siue ꝓficisci de virtute in v̄tutez. ad h̄ vt videre dominū mereamur. q̄d fit specialiter in baptismo. ⁊ ideo in significatōem baptismi nos et loca nostra aqua bn̄dicta aspergim⁹ cantātes. Vidi aquā. Alijs v̄o temporib⁹ cantatur. Asperges me. Verūtamē nec hodie nec in

pentecostes aqua bñdicit̄. q̄ latius ꝓsecuti
fuim⁹ in quarta ꝑte sub ti. de aque bñdicte
aspersione. Ab hac ꝓcessione omēs ꝓcessio
nes dñicales ꝑ annū originē traxerūt. vt vi
deam⁹ dñm in galilea. i. i trāsmigratiōe de
vicijs ad v̄tutes. Dies enī dñica est dies re
surrectionis natiuitatis ⁊ spūssancti missi
onis. et in omnib⁹ de nouo dūtaxat ē testa
mēto cantandū. De ꝓcessione dictuz est in
quarta ꝑte sub ti. de accessu pōtificis ad al
tare. Sed ad q̄d dictū fuit aplis vt irēt ī ga
lileā ad videndū dñm. ꝓut legit̄ ī mattheo
cū eadez die eū viderint in hierlm. Bñdeo.
h̄ d̄r maxime ꝓpter allegoriaz. licet ad lrām
factū fit. Allegorice eniz transmigratio illa
significat transmigratōem de iudeis ad gē
tes. in q̄ maxime videt̄ xp̄s. q̄ in h̄ maxime
apparet christi deitas ꝙ tot⁹ mūdus ad p̄di
cationē famuloꝝ xp̄i credidit. Dixerūt enī
apli iudeis. Quia verbum dei repulistis ⁊
vos indignos fecistis vite eterne. ecce ꝯuer
timur ad gētes. In hac ꝓcessione p̄cedunt
luminaria vt illud euangelicū impleat̄ in
nobis. Sint lumbi vestri p̄cincti ⁊ lucerne
ardētes in manib⁹ vestris. Crux etiā p̄cedit
vt carnē nr̄ām crucifigam⁹ cū vicijs et con
cupiscentijs. Et post cruces ⁊ vexilla q̄ sunt
victorie iesu xp̄i insignia. sequūt̄ sacerdotes
dealbati exultātes in laudes resurrectōnis
q̄ p̄cedūt cū tacita ꝓpli sequētis expectatōne
vt ꝑ distinctas ⁊ morosas expectatōes cor
poraliter illud ꝓpheticū q̄d tūc cantat̄ īple
ri videat̄. Cuz iocūditate exibitis et cū gau
dio deducemī. Nā et mōtes ⁊ colles exiliēt
expectātes vos cū gaudio. Itez ī ea maior
sacerdos p̄cedit. q̄ dixit dñs. p̄cedam vos
in galileā. Itez in ea nihil resonet quod sit
veteris historie. sed ea solū cantant̄ q̄ gl̄am
ꝑsonēt euāgelij. Inter q̄ illud p̄sertim in q̄
busdaz ecclesijs admittit̄. Virtute magna
reddebant apli testimoniū resurrectōis ie
su christi. Quia sicut diximꝰ in galilea trās
migratio. est apl̄oꝝ p̄dicatio. Cū aūt vētū
est ad mediū templi. vtriusq̄z sexus populo
circūstante. totis viribus chorus in vocez
exultationis erūpit antiphām cātans. Se
dit angel⁹. que exp̄mit q̄d apostoli docue
rūt. aut docere debuerūt. scz xp̄m viuere Et
est totis viribꝰ cōcinendū. et in auditu cir
cūstantiū efferendū. q̄ quez queritis viuit.
⁊ vita hoim cū eo surrexit. Vel hodierna ꝓ
cessio illud nobis recolit. ꝙ rex gl̄e cū exerci
tu redemptorū de infernalib⁹ claustris ad
celestia regna migrauit. Post ꝓcessionē
seq̄t̄ missa ⁊ incipit p̄centor loco magni p̄
centoris. id ē xp̄i. Resurrexi ⁊ adhuc tecum
sum. Post quē cātat chor⁹ ad significāduz
ꝙ ad xp̄i similitudinē alij sancti q̄ erūt ī pa
tria deū laudabūt. Q̄d v̄o sequit̄. et adhuc
tecuz sum. in hoc notatur eternitas in qua
semper est cum patre. Cantatur ergo hac
die in ꝑsona christi. Resurrexi. ꝛc. sed tunc
illud dicetur in persona nostra. quando re
surgentes transibimus de hac mortalitate
ad immortalitatem. quod significat̄ in hoc
quod dicet̄ in euangelio. Et transiens mi
nistrabit eis. Ministrabit enī nobis cibuz
spūalem seipsum. sicut iudeis dedit māna
in d̄serto. Potest etiam dici ꝙ dñs per ora
ꝓphetarum dirigens sermonē ad patrem
ait. Resurrexi ⁊ adhuc ꝛc. In quo tria no
tat. scz suam gloriosam resurrectionē. ⁊ pa
tris in passione ꝓtectionē. ⁊ cognitionē ei⁹
per scientie sue dilatationē per orbem. Re
surrectionem eius notat cum dicit. Resur
rexi et adhuc tecum sum ꝛc. quasi. d. Non ē
ita sicut iudeus cogitauit. ꝙ a te oīno sim
derelictus et abiectus tanq̄z immūd⁹. Vñ
deridendo dicebat iudeus. Si filius dei est
liberet eum. Quasi diceret. Non liberabit
eum. quia de eo non curat. Protectionem
patris in passione notat cū dicit. Posuisti
sup me manū tuam. q̄si. d. Protexisti me
non a passione sed ab eo q̄d iudi intēdebāt
videlicet ab extinctōe nominis mei ad quā
intendebant. Unde dicebant. Si dimitti
mus eum sic omnes credent in eum. Sed
in hoc ꝙ me occiderunt. hoc quod ipi time
bant consecutum est. Nam ego qui sū gra
num frumenti cadens in terrā multuz fru
ctum attuli. ⁊ tam d̄ isto q̄z de illo p̄mo lau
dandus est pater. Unde post vtrūq̄z cāta
tur alleluia. Scientie patris dilatationem
notat cum dicit. Mirabilis facta est. ꝛc. q̄si

diceret. Ex hoc cognitio tua pater nō tantuz ad iudeos sz etiā ad gētes dilatata est. Nam p̄us tantū in gente iudeorū cognoscebaris iuxta illud Notus in iudea dēs ꝛc. Et qa ab vtroqz ip̄lo cognosceris ab vtroqz tibi laus offert. et idcirco duplex alla seqt. et ad id p̄tinet v̄sus. Bñe p̄basti me ꝛc. sessionē meā, id ē. hūilitatē i passione. ⁊ resurrectōz meā. id ē. gl'am meā in resurrectiōe. In q̄busdā tñ ecclesijs tacet verbū illud. sessionē. ⁊ solū dr resurrectionē meā. Potest tñ vtrūqz dici. p qd duplex xp̄i natiuitas designat. Sequit hymnꝰ trinitatis. scz. gl'a p̄ri. q̄ in precedentibꝰ diebus intermissus fuit ꝓpt ignominiā illatā trinitati in tertia p̄sona scz i filio. Nūc aūt qr sublata est ignominia illa, himnꝰ ille cantat. Hec etiā in q̄busdā ecclesijs p cereos repñtant. vbi tres cerei añ altare ardere ꝯsueuerūt. sz in tribꝰ diebus ante pasca nō ardēt nisi duo. in signū q tertia p̄sona sublata est. hac v̄o die tertiꝰ cereus reaccendit. i signū q ip̄a christi p̄sona gloriose reddit nobis. Post hoc dr collecta. in qua ostendit q̄s sit resurrectōis ⁊ mortis effectꝰ q̄niam apertio ianue regni celestis est effectus. Qualiter aūt illā ianuam intrare debeamꝰ dr in ep̄la q̄ est p̄ma ad Corinth. v. c. scz Expurgate vetꝰ fermētū. i. abijcite vetustatē a vobis. ⁊ hoc est ire in galileā. i. de vicijs ad v̄tutem. et de v̄tute in virtutez. sicut estis azimi. i. esse debetis. vel estis azimi p baptismū. Etenī pasca nostrū immolatꝰ est xp̄s. quasi diceret. coctꝰ est agnꝰ ⁊ paratꝰ. Itaqz epulemur. Et determinat q̄s sit agnꝰ. cū dicit xp̄s. xp̄s enī est pasca nostrū. i. agnus pascalis ⁊ festū pascale. Alia etiā ratōe ip̄e est pasca qr p ip̄m et ab ip̄o et ad ipsum est nobis transitus p̄dictus. Non in fermēto veteri neqz in fermento malicie. id est. male volūtatis. et nequicie. i. praue intelligentie. nequā enī est qui de deo male intelligit. sed in azimis sinceritatis et veritatis. i. in accēso affectu et purificato intellectu. vel in sinceritate caritatis et puritate fidei. Sed etiā plus dicit veritas q̄z fides. comp̄hendit enī sapientiā et intelligentiaz. Sed videtur lr̄ā ep̄le in se contraria. Si enī sumꝰ azimi. id ē sine fermento. quō expurgabimꝰ vetus fermentū. quō etiam dicit. vt sitis noua ꝯspersio. videtur enī dicere vt sitis azimi sic estis azimi. Nam noua conspersio nihil aliud ē q̄z farina aqua ꝯspersa. i. pasta nonduz fermētata. Sz ē notandū q duobꝰ modis dr q̄s peccare. scz peccato proprio vel peccato alieno cui consentit. Erant enī illi quibus loquebat apostolꝰ azimi. i. sine ꝓprij peccati fermento. sed erant alieno peccato infecti dum nō reprehendebant illum cū possent qui patri suo propriam nouercam abstulerat. qui inter eos erat. Unde dicit eis. Expurgate vetus fermentum. id est. abijcite illum a vobis per excōmunicationem. vt sitis noua ꝯspersio. id est. sine fermento alieni peccati. Sequitur graduale quo vtitur ecclesia propter nos. qui non habemus adhuc nisi resurrectionē anime et expectamus resurrectionem corporis. scilz Hec dies quam fecit dominus exultemus et letemur in ea. quia exultando ⁊ letando itur i paradisum. sed cum labore et angustia et cum maxima afflictione itur in infernum. quia non est pax impijs dicit dominus. sz bonis est iocunditas pax et quies maxima proprer spem gloriose resurrectionis. Cantatur aūt graduale licet sit luctus laborantium propter baptisatos q̄ arripuerunt laborem militie. vt perueniant ad alla eterne leticie. Grandis enī labor eis supest vt partem habeant in secunda resurrectione. Et ē sciendum q est dies temporis. Unde hodie si vocem eiꝰ audieritis. i. si in tp̄e q̄ viuitis. Et est dies eternitatis. Unde. melior est dies vna in atrijs tuis super milia. Hanc diem hodierna festiuitas inchoat. et iō recte demonstratiue dicitur. Hec dies quaz ꝛc. Et hodie resurrexit dominꝰ. Sed hec dies dum est in aurora vel in ascensu vocat dies salutis et gratie. Cum fuerit in meridie vocabitur dies eternitatis et glorie. Hec dies decliuū non sentit. ⁊ ideo solennitas ista vesperum non habet. vt dicetur in titulo sequenti. Postmodum sequit alleluia cantus q̄dez angelicus. scz Pasca nostrū īmolatus est xp̄s. j. Cor. v. ca. q̄a ipse est panis

angelor.et ī quē desiderāt angeli pspicere. etiā in qntū ē hō ꝯsi dicere.t. Laudate dñm deū q̄ pasca nostr̄ īmolat⁹ est xp̄s. Deide seq̄t euangeliuz Ilda'rci.xvj.c.q̄ hz figuram leonis.q̄ xp̄s fuit leo ī resurgēdo.z q̄m ordinē legūt euāgelia put in seqnti ti.dicet. Est aūt euangeliū. Maria magdalena et maria iacobi z salome emerūt aromata .ꝛc. Similiter oportet nos emere aromata bone voluntatis. Esa. Venite z absq̄ argento et absq̄ vlla cōmutatōe emite vinū z lac.i. aromata vtutū q̄b⁹ vngūt de⁹.q̄ delicie sūt ei esse cū filijs hoīm. Et seq̄t ibi q̄ angel⁹ apparuit mulieribus in vestib⁹ albis. Dz ī euāgelio mathei q̄ legūt ī vigilia dr̄ aspect⁹ eius erat sicut fulgur .et vestimēta ei⁹ sicut nix. Et p hoc notatur sicut dicit Gregor⁹ q̄ dñs in iudicio terribilis apparebit reprobis.et blandus iustis vna facie. Hoc enī erit ex diuersitate ꝓscientiarz. Quia ergo blandus apparebit iustis.ideo ne nimis de resurrectione exultem⁹ seq̄t in offertorio. Terra tremuit z quieuit. In postcōmunione q̄ sicut et alleluia sumūt de epl̄a.hortat ecclesiā filios suos. vt cum fide veniant ad cōmunionem dicens. Ilda sca nostrū īmolat⁹ .ꝛc. Aluntq̄ quidam q̄ illud quod dicitur in introitu Resurrexi.vox est sponsi ad sponsaz eam de morte sua in presenti tempore cōsolantis.cui sponsa respondet. Ilda suscepti.ꝛc. Vel est vox generis hūani q̄ ī adam cecidit z p xp̄m resurrexit. Cetera sūt ꝛcent⁹ angelor et hominū de christi resurrectōe gaudentiū.

De septem diebus post pasca.

Hec ꝓma septima / na paschalis tpis.licz cōmunit vocetur septimana in albis.tamē sequens magis ppie vocat ī albis ppt̄ causas in p̄cedenti titulo positas. Et hec est cōmunis huic tpi et p̄cedenti. Est enī tota de septuagesima q̄ terminat in sabbato in albis. Inde est q̄ tractus in sabbato paschali et graduale p totā ipam hebdomadā dicit̄ q̄ labōrē sīficat. Alla vo z cetera cantica leticie cāt̄. vt dictū est sub vnica septuagesime.et p̄pter temp⁹ regressionis.q̄ incipit fm q̄dam in pasca .put ibi dictuz est. Isti ergo septem dies computant̄ cum septuagesima.quia hec septimana ē septima a quadragesima.p quā idem sīficat̄ q̄ p septuagesimā.in cuius septima decade filij israel acceperūt licentiā redeūdi.et iā quasi liberi erant.ideoq̄ dieb⁹ istis cāt̄ica leticie cantant̄. Idcirco omēs isti dies septem. sūt quasi vna dies vnica. Unde semp cantat̄ in eis Hec dies quam fecit.ꝛc. Et in p̄fatione dr̄. Te quidem dñe omni tempe.sed ī hoc potissimuz die glo.p.ꝛc. Et in eis semper agit̄ de resurrectione.ad ostendendū q̄ p septez dona spūssancti venitur ad veram resurrectionē.vel potiꝰ q̄ in tota vita ista que per septem dies currit.debem⁹ anhelare ad gloriam resurrectionis q̄ntum possum⁹. Sic et pasca in veteri testamēto p septez dies celebrabat̄.et scenophegia.i.festa tabernaculorum. Quecūq̄z enī hac die facim⁹ ideo facere debemus vt in celo tabernacula nrā figamus.quod erit p gloriam immortalitatis.vt ille q̄ crucifixus est ostendat nob⁹ suā deitatem cū dicit in officio nocturno. Ego sum q̄ sum Et cū dicit se esse illum qui dixit moysi.q̄ est misit me ad vos.Exo.iij. Sicq̄z pasca est hebdomadaria festiuitas q̄a qualibet die hebdomade mutant̄ officia. In veteri enī testamento tres habuerunt hebdomadarias festiuitates.scz pascha et pentecosten.quas etiā nos habem⁹.licz ad aliud quā illi habuerunt.et scenophegiam quā nō habem⁹ nisi q̄dammodo vt dicet ī p̄hemio septime p̄tis. Quidam vo scripserunt q̄ festū pentecostes nō fuit in veteri testamēto festū hebdomadale Et q̄ in nouo testamēto habet septem officia ppter septez spūssancti dona non quia sit festū hebdomadale.q̄ tres vltimi dies non habēt omnino ppria officia. Ad hoc notandum est.q̄ cū in vrbe rōma esset magna aeris pestilentia.beatus gregorius in tempore pascali ordinauit vt in ago beate virginis que ī ecclia sancte marie maioris seruat̄ quā beatus lucas pinxisse dicit̄.et eidē vgini simillima p̄hibet̄ p̄cessionaliter portaret̄.z dum

ante ꝓcessionem reuerēter portaret. ecce to
ta aeris infectio et turbulētia cedebat ima-
gini fugiens. ac si eam ferre non posset. nec
ꝙ post imaginē mira serenitas remanebat
tunc aūt iuxta imaginē audite dicunt tres
voces angeloꝝ canentiuꝫ. Regina celi leta
re alla. q̄a quē meruisti portare alla. resur-
rexit sic dixit alla. Statimqꝫ btus gregoriꝰ
adiunxit. ora ꝓ nobis deuꝫ rogamus alla.
Que antiphā ideo h̄ tpe frequētat. Et tūc
gregoriꝰ vidit supra castrū crescentij ange-
lum dñi. q̄ gladiū cruentatū tergēs in vagi
nam reponebat. Intellexit ergo gregorius
ꝙ pestis illa cessasset. qd̄ ⁊ factū est. Vñ ca-
strū illud exinde castrū sancti angeli voca-
tum est. Premissa imago in ecclia btē ma-
rie maioris in vrbe super limen baptisterij
seruat. quā romani reginam vocant. Per
hos aūt septeꝫ dies tres tantū dicūt psalmi
sicut et in dñica resurrectōis. In h̄ tñ inter
est s̄m aliquas ecclesias. qꝛ tunc dicūt cum
tribus antiphonis. in his v̄o dieb⁹ cū vna
sola. Siq̄dem ideo tres psalmi ꝑ hos septē
dies baptismales dicūt. qꝛ q̄ pure baptisāt
septem spūssancti dona suscipiūt. q̄ ꝑ hos
septē dies signant. Suscipiūt et tres virtu-
tes scꝫ fidem spem et caritatem. que per tres
psalmos intelligunt. q̄ nobiscū vsqꝫ in finē
manere debēt. Canim⁹ ergo tres psalmos
vt recolam⁹ nos hec tria habere. Antiphā
vero vna est. quia vn⁹ est a quo hec omnia
sūt. Rursus vero quia vt p̄missum est. hec
tota hebdomada est quasi vna dies dñica.
inde est ꝙ ꝑ omēs hos septē dies canimus
psalmos de nocturno dñice diei. vel eis ad
iacentes. Quedam in ecclesie p̄termittunt
psalmos maiores et laboriosos scꝫ Confi-
tebor. et Diligam te. quia neophicis omīa
breuia debent proponi. et soror nostra par-
uula est et vbera nō habet. Et apostol⁹ dic.
Lac dedi vobis potum nō escam. Sꝫ nu-
merū supplemus ꝑ illos duos. Cum inuo-
carem. et Verba mea. Et ita decem et octo
psalmos ꝑficimus vsqꝫ in sextam feriam.
In sabbato autē sumimus tres de adiacē-
tibus quos in die dñica ad primā cantare
solemus. scꝫ Dñs regit me. Dñi est terra. et
Iudica. Sed et illos duos. Deus deus re-
spice. et Ad te dñe leuaui. propter causā pre-
dictam p̄termittimus. In sequenti vero tē-
pore multiplicandi sunt psalmi sicut et bo-
ni mores q̄ ꝑ psalmos intelligūt per quos
ad gloriā peruenitur. quā per totū tempus
istud figuramus. In quibusdā tamen ec-
clesijs non dicūt nisi tres psalmos vsqꝫ ad
pentecosten. et hoc ex institutione alcuini.
ꝓut dicetur sub dominica de trinitate. Sꝫ
hoc nō benefit hodie. Primo quia causa
quare illud institutū fuit hodie cessat. Se-
cundo quia cōtra canonē gregorij faciunt
prout dictuꝫ est in q̄nta parte sub titulo de
nocturnis. Tertio quia īter canonicos re-
gulares et alios clericos qui vsurpato no-
mine seculares dicunt. nulla debꝫ esse quo
ad hoc differentia. nam et ipi magna ex pte
antiquitus regulares fuerunt. Et certū est
ꝙ canonici regulares in octaua resurrectō
nis dicūt in nocturnis nouē lectōnes cum
nouem responsorijs. et etiaꝫ ecclesia roma-
na. Qui enī dicūt ꝙ oīa facilia debent esse
eo tpe. ꝓpter neophicos illā facilitatem ni-
mis extendūt. Nā due tantū sūt hebdoma-
de neophicoꝝ scꝫ in pasca et pentecosten. et
p̄terea cōcluditur eis in ascensione vbi sūt
nouē responsoria et nouē psalmi cum suis
antiphonis. Nulla eī est sufficiēs rō quare
in sequēti die post ascensionē dicam⁹ tātuꝫ
tres psalmos cū vna antiphā. De hoc etiā
dictū est in ti. p̄cedēti. Nempe s̄m romanū
ordinē in omnib⁹ dñicis nouē lctōes dicū
tur. licet maguntinū ꝯciliū a pasca vsqꝫ ad
pētecosten tres tantū instituerit eē legēdas
vt seruitiū matutinū ī die cantet. qꝛ in futu
ro trinitas comp̄hendet. ⁊ a sctis i luce dño
seruiet. Ad p̄mā aūt dicūt q̄dam ꝑ totā
hebdomadā totū psalmū Cōfitemi. ꝛc. In
q̄ p̄cipue de xp̄i resurrectōe agit. Alij vero
solū versū. Hec dies ꝛc. quē ī p̄ma et ī alijs
horis ꝓ capitulo dicunt. qꝛ vitā illā figura
mus in qua doctrina nulla necessaria erit
sed oēs docti gratulabimur et exultabim⁹
Psalm⁹ v̄o. Quicūqꝫ vult. ꝛc. toto isto tē-
pore nō d̄r. quoniā ad fidem ꝑtinet. hoc enī
tps sig̃ficat octauā etatem. vbi nō erit fides

que euacuabitur. sed res que cōprehendet̄.
nō erit figura sed veritas. In quibusdā tñ
ecclijs aliter obseruat̄. qꝛ vbi fides nō est su-
pedificari nō p̄t. Minus etiā symbolū scili-
cet Credo in deū. ob eandē cām subticet̄ ad
primā. Nā cū venerit qd̄ pfectū est euacua-
bit̄ qd̄ ex pte est Vñ in ꝯdensis. i. in ꝯdensi-
tatib⁹ ꝓpli vsqꝫ ad cornu altaris. i. ad ꝯmu-
nionē. Nō d̄r etiam capitulū neqꝫ preces vt
dictū est in titulo precedenti. Vespertinuꝫ
officiū est hui⁹ festiuitatis claritate illustra-
tū. nō enī p deus in adiutoriū meū intende
quoniā in illa vita nō sicut hic adiutorio in-
digebim⁹. sed p̄ Kyri heleyson inchoat̄. q̄a
vespertina hora sabbati paschalis baptisma
fuit p Kyri heleyson inchoatū et in trinita-
tis nomine celebratū. et ꝓpterea in eadē ho-
ra et in eisdem verbis p totam hanc hebdo-
madā in festiue regenerationis iocūditatez
sancta trinitas adoratur. Vel p Kyri heley-
son incipitur. vt quasi nō existens p se offici-
um misse officio ꝯtinuet̄. Nam ut in titulo
p̄cedenti diximus hec dies vespam nō habꝫ
quia decliuū eternitas nō agnouit. Tres
psalmos sub vno alleluia. id est gaudio ca-
tāt̄ in quibusdā ecclesijs. qꝛ p fidē trinitatis
ad vnum eternitatis gaudiū puenitur Vel
hi tres psalmi resurrectioni q̄ tercia die fac-
ta est cōueniūt iesu. Pro capitulo sequitur
hec dies. sicut in alijs horis. quia ibi nō erit
necessaria doctrina. sed exultatō. Vel vt no-
tetur solicitudo baptizatoꝝ adhuc pegrinā-
tiū ⁊ laborantiū. qꝛ nōdum hñt gaudiū nisi
spei. quo pueniūt ad alla rei Proīde p hym-
no seq̄tur alla. qd̄ est ꝓpri⁹ illoꝝ ciuiū hym-
nus Sane descendimus ꝓcessionalr̄ ad
fontes cū cereo p totā hebdomadā cantan-
tes canticū exultationis. et ꝓpl's sequit̄ scꝫ vi-
ri p se. ⁊ mulieres p se. qd̄ fit in mēoriā ei⁹ qd̄
hebrei pharaone et suis in mari rubro sub-
mersis fecerūt. q̄ ī grāꝝ actiones d̄ submersi-
one hostiū p totā hebdomadā redibant ad
mare. viri p se. ⁊ mulieres p se cantātes illud
canticū moyst. Cantem⁹ dño Siquidē ho-
stes nr̄i sūt demones. mare rubrū est bapti-
sm⁹ in q̄ submergunt̄ oēs hostes. i. vicia et
peccata et demones. Et inde etiā est q̄ neo-
phici baptizati in sabbato sancto p̄cedente
suo lumīe scꝫ xp̄o redeūt ad fontē baptismi
his septē dieb⁹ grās agentes. qꝛ inimici eoꝝ
submersi sunt scꝫ vicia ⁊ pctā. et tūc circa fō-
tes cantant̄ psalmi. Laudate pueri scꝫ no-
uit̄ baptizati. ⁊ in exitu isrl̄ de egypto. qꝛ per
baptismū de tenebris peccati exim⁹ Duo er-
go psalmi circa fontes cātant̄. qꝛ p geminaꝫ
dilectionē ad fōtē vite ptingit̄. q̄ baptizatis
⁊ baptismo ꝯueniūt Baptizatis. vt laudate
pueri. et ē ammōitio laudis ad neophicos.
q̄ facti sunt pueri. i. a vicijs puri. p quibus
mater eccl̄a iubilat ad fontes in laudē eius
gratie p quā meruit esse q̄d in cantico amo-
ris audiuit. fons ortoꝝ pute⁹ aquaꝝ viuen-
tiū. Postea transit̄ ad aliq̄d oratoriuꝫ cum
psalmo In exitu israel q̄ ꝯuenit baptismo
cū dicitur Quid est tibi mare qd̄ fugisti. et
fit statio ad crucifixū et reddūt̄ ei grates. qꝛ
ipse est qui baptizat. Vñ in euāgelio Sup
quē videritis spiritū sanctū descendentē ꝛc.
hic est qui baptizat Et salutat̄ qꝛ p crucē et ī
cruce nacti sum⁹ aīaꝝ nostraꝝ redemptōez
Bursus p hos septē dies baptismales.
neophici q̄tidie ad eccl̄am ducunt̄. Sicut eī
filij israel licet transissent mare rubrū ī quo
baptizati sunt. nō tñ puenerūt ad terrā pro-
missionis. nisi sub ducib⁹ dño illos pascēte
ex manna. et columna ignis eos p̄cedente.
sic et ipsi his septē diebus sub ducibus. i. pre-
sbyteris patrinis et matrinis ducunt̄ ad ec-
clesiā. et pascūtur corpe dñi. et cerei p̄cedunt
eos. et sic tandē in sabbato quasi pueniūt ad
terrā pmissionis. Cereos āt q̄s in sabbato
sācto dū baptizarēt̄ habuerūt. p hāc hebdo-
madā in quibusdā locis ad missas ⁊ ad ve-
spas accendūt ⁊ in sabbato in albis vel in se-
quēti dominica illos accensos offerūt sacer-
doti. Siquidē lumiaria accensa. bona opa
sunt. quib⁹ toto tempe pñtis vite que p se-
ptenariū ducit̄ lucere dñt. Offerūt̄ sacerdo-
ti. quia post hāc vitā ad summū sacerdotez
id est ad xp̄m cū luminarib⁹ bonoꝝ operū
veniūt. iuxta illud Venientes autē venient
cū ex. por. ma. su. Potest etiā dici q̄ ꝓces-
siones vespertinales hui⁹ hebdomade. reuer-
sionez significant de captiuitate babilonie.

Hec est enī hebdomada reuertētiū q̄ in fine
sue captiuitatis reuertunt̄ ad deū. Et vespe
trina statione ꝯplent̄. sicut ⁊ baptismꝰ in tri
nitatis nomine celebrat̄. Qui vō fontes nō
hn̄t nō exeant. sed quinq3 psalmos cōtinue
dicant. ⁊ post collectā diei. de cruce collectā
adiungā. Eedē vespe quotidie repetunt̄. q2
p vna ⁊ eadē die tota hec hebdomada repu
tatur. ¶ In quibusdā etiā eccl̄ijs in his se
ptē diebꝰ qn̄ descēdit̄ ad fontes antefert̄ qui
dam serpēs imaginarius sup virgā. ⁊ cāde
la nouo lumīe accēsa sup caput serpētis re
torta affigit̄. ex qua cereꝰ paschalis. ⁊ omēs
alie candele eccl̄ie accēdunt̄ Circa qd̄ scien
dū est. q̄ sicut legitur numeri. xxj. ca. moyses
in deſto erexit sup palum ſpētē eneū. vt q̄ p
cussi erāt a ſpentibꝰ p illius sanarētur aspe
ctuz. In quo xp̄i passio p̄figurata fuit. Vn̄
⁊ dn̄s ait in euāgelio iohānis. Sicut moy
ses exaltauit ſpentem in deſto. ita ⁊ exaltari
oportz filiū hominis. Ideo ergo ſpēs ima
ginariꝰ fert̄ ⁊ aspicit̄. vt christi passio mēo
ret̄. ⁊ p hoc a vulneribꝰ peccatoꝝ sanemur.
Nam ſpēs in palo ē christꝰ ī patibulo. Iō
in bn̄dictione baptismi. ⁊ cū ad fontes descē
dit̄. q2 baptismꝰ a xp̄i passione v̄tutē accepit
in quo etiam a peccatis sanamur ⁊ mūda
mur. Fit hoc in vespis quoniā ipse xp̄us fu
it sacrificiū vesp̄tinū. Vn̄ p̄s. Eleuatio ma
nuū mearū sacrificiū vesp̄tinū. Ignis no
uus ex silice excussus est xp̄us passus. q̄ ē lu
men de lumine. ex quo cetere candele in eccle
sia illuminant̄. q2 ipse illumīat omnē hoīez
venientē in hunc mundū Cādela in capite
ſpentis retorta est spinea corona in capite
xp̄i posita In completorio vō ī quibusdaz
locis p̄termittit̄ psalmꝰ Qui habitat. sicut ī
prima psalmus. Quibusdaz ¶ In his aūt
sex diebꝰ dicitur ad missaz rn̄soriū ⁊ alleluia
put infra dicet̄. Et d2 primo rn̄soriuz ⁊ post
sequit̄ alleluia. ⁊ hoc t̄plici d̄ causa. Primo
quia enī in laboribꝰ vite p̄n̄tis exultādum
est iuxta illud. hilarē datorem diligit deꝰ. iō
nūc post graduale et v̄sum ꝯuenienter seq̄
tur alla. qd̄ est vox leticie Scd̄o rn̄soriū acti
uā. alla vō ꝯtemplatiuā vitam sig̃ficat: Re
sponsoriū enī sig̃ficat actionē. quā scti exer
cebūt in resurrectiōe corporuz. que erit in oī
leticia put v̄ba rn̄sorioꝝ huiꝰ tp̄is declarāt
que oīa siue v̄sus eoꝝ excepto eo q̄ cantat̄ in
tertia feria. put ibi dicet̄. sūt de psalmo cente
simo decimoseptimo. Confitemini dn̄o. q̄
psalmꝰ sonat ꝯfessionem laudis. et est de et̄
ne leticia. Quia igit̄ omnis illa laus ꝯfessio
nis siue actio ad gaudiū ⁊ dei glorificatōez
tēdit. merito ab alla ꝯcludendū est. Et q̄niā
eadē actō nihil aliud est q̄z laus dei. ideo ad
hoc ostēdendū post hos sex dies ꝯtinue ca
nitur sine responsorijs alla. Tertio ideo in
his sex diebꝰ hoc fit. quia senariꝰ numerus
ad opa sicut septēariꝰ ad requiē refert̄ Qui
enī vult p̄uenire ad requiē optet eū primo
toto tp̄e p̄n̄tis vite bene opari. Circa hoc sci
endū est q̄ eccl̄a his diebꝰ sanctoꝝ actum ī
corpe cum fine leticie recolit. sic incipiens a
ctum vt p̄tingat ad quietez. primꝰ dies mā
dat actū. septimꝰ requiez gestat. octauꝰ glo
rificat Nempe rn̄soriuz illā actionē sig̃ficat
quā sancti in resurrectiōe corporꝝ exercebūt
aīe quippe sctōꝝ an̄ resurrectiōem corporuz
in quiete sūt. sed dū illā recipient in actione
erūt. ⁊ tūc sic erit actio vt nō desinat quies
In quiete quidē erūt quia n̄ laborabūt nec
cogitationibus fluctuabūt. nec erit etiaz in
quiete illa segnicies desidiosa. sz sic ab huiꝰ
vite opibus in fine quiescēt. vt ī alteriꝰ vite
actiōe gaudeāt. Hec aūt actio ideo nobis p
numerum senarium ī memoriā reducitur
quia sicut septenariꝰ numerus requiē ita se
nariꝰ opa rn̄sorioꝝ sig̃ficat Per rn̄soria ei
ītelligimꝰ sctōrum actōes que erūt cū oī le
ticia vt iā dictū est Et nota q̄ p̄dicti v̄sus q̄
canūtur his septē diebꝰ cū rn̄sorijs dicūtur
eo ordīe quo positi sūt ī psalmo. Cōfitemī
vn̄ sumpti sūt. exceptis duobꝰ qui ī q̄busdā
eccl̄ijs p̄postere ponūtur. Naz ī quīta feria
dicūt v̄sum. Bn̄dictus q̄ venit ī nomīe dn̄i.
ꝛc. q̄ ibi ponit̄ vltimo. Et ī sexta feria v̄sum.
Lapidem quē reprobauerūt edificātes ꝛc.
⁊ hoc ideo. quia ī illa pleniꝰ agit̄ de passiōe
saluatoris. q̄z ī alijs v̄sibus ibi positis. ⁊ ideo
merito illa die cātatur ī qua passus fuit.
¶ Nec est omittēdū q̄ ī q̄busdam ecclesijs
in his septē diebꝰ duo cuz albis suppellicijs

ncipiũt respons̃oriũ Hec dies Et in alijs ꝙl
dam tropos post altare. qđ repr̃at sepulcr̃
peo q̃ corp̃ ihesu ibi sacrame̅taliter collo/
cat̃ & ꝓsecrat̃. gerentes typũ duoꝝ angelorũ
q̃ stantes in sepulcro xp̃m resurrexisse retu/
lerũt. Verba enĩ illa Hec dies ꝛc. ad ꝛesurre
ctionis diẽ ptinere noscunt̃. Bursus cantã
do post altare repr̃itant ap̃los & mulieres ti
mẽtes. & xp̃m resurrexisse dicere publice for/
midãtes. Fit aũt hoc ad laudes ad tertiã et
ad vesp̃as Primo eo q̃ in his trib̃ spẽaliť
horis xp̃i passio est expleta Nam mane ca/
ptus & illusus. in tertia flagellatus & linguis
crucifixus. in vesp̃is de cruce depositꝰ et se/
pultꝰ est. Secũdo in signũ q̃ resurrectio tri
bus vicibꝰ nunciata est. Primo ſm marcũ
& matheũ p vnũ angelũ qui ſm augustinũ
stabat in monumento nõ directe sed ꝙsi ad
ostiũ Secũdo p duos angelos q̃ ſm iohan
nẽ stabant intus. Tertio ipsũ xp̃m iuxta
monumentũ. Fit etiã hoc in q̃busdã eccle/
sijs ad missã eo q̃ illa in altari celebrat̃ sup
q̃ xp̃i corp̃ ꝓsecrat̃. Ideo aũt a pascha vs
q̃ ad octauã pẽtecostes canit̃ alla ferei om
nib̃ antiphonis & respons̃orijs nocturnali
bꝰ et in offerendis & post cõmunionib̃. vt ce
lebratio tpis post resurrectionẽ. reducat no
bis ad memoriã vitã ꝓtemplatiuã. sicut tẽ/
pus qđ ẽ ante pascha reducat actiuã Tem
pus enĩ ãt pascha quod in ieiunijs & oratri
onibus agim̃ significat erũnas huj̃ vitẽ
& tribulationẽ captiuitatis. in q̃ dũ sumus
cantica leuicie subricem̃. Temp̃ vo ꝓ̃ pa
scha significat beatitudinẽ et ꝑpetuã exulta
tionẽ. in qua post resurrectionẽ erum̃ & iõ
relaxatis ieunijs canẽdo alla qđ interpt̃at.
laudate dominũ. i. dei laudib̃ frequẽtam̃.
de quo dictũ est in phemio hui̅ ptis Illud
tñ notandũ est q̃ in quibusdã ecclesijs i hac
hebdomada alla cantat̃ in missa sine finali
melodia. & vsus & antiphone sine neuma. sz
in sequẽtib̃ cantat̃ cũ illa. & hoc ideo. quia i
hac cantam̃ ꝓ domino nostro q̃ in aĩa
et corpore ꝓ resurrectione iam factus est
gloriosus et illa finalis melodia expectatio
nẽ nostram significat. vel etiam sanctorum
secũde stole expectationẽ Tacem̃ ergo q̃
habem̃ qđ optam̃. puuli nãq̃ ploranꝫ cũ
panem nõ habent. sed cũ habent qđ desidẽ/
ant tenẽt ita & nos quasi ploram̃ alio tpe
quia nõ habem̃ qđ desideram̃ & sancti q̃
in desiderio sunt expectationis In quibus
dã etiã ecclijs in magnis etiã solẽnitatibus
tacet̃ illa melodia in signũ q̃ sancti ꝓ qb̃
celebrã̅ certi sũt q̃ scdaz stolã quã expectãt
amittere nõ ꝓ̃nt. Jubil̃ qđẽ diuersa notat
vt dictũ est sub natali. Porro in istis octo
diebus cantat̃ memoria neophitoꝝ. & sin
gulis diebꝰ singula denotata sũt officia. qđ
nõ fit in toto tpe vsq̃ ad pentecosten. & in ꝓ
ma die scz in sabbato sancto & in octaua du
plices laudes ponũtur. In prima enĩ dicit̃
alla. ꝓfitemini. & tract̃. laudate dñm omes
gẽtes. in octauo vo dicit̃ duplex alleluia qđ
ideo fit quia prima vita nostra que fuit ante
peccatũ. beata fuit. sed nõ sempiterna. sed vi
ta q̃ erit in septima quietis erit beata & sem/
piterna. Quia ergo prima vita fuit beata.
idcirco cantat̃ primo alleluia. qđ est vox an
gelica. in lingua hebraica q̃ dignior est sed
quia nõ fuit sempiterna. ideo humiliori lin
gua latina cantat̃ tract̃ laudate. Quia vo
vita q̃ erit in septima etate erit beata & sem/
piterna. ideo in sabbato in albis q̃ est dies
septimus duplex alleluia cantat̃ ꝓpt̃ du/
plicem stolam vt ibi dicet̃. Nam vita illa q̃
in septima quietis dabit̃. nõ tollet̃ in octaua
etate. q̃ per octauum officiũ itelligit̃. sed po/
tiꝰ cõsummabit̃. ¶ Circa cantica leuicieno
tandũ est q̃ quattuoꝝ sũt statꝰ ecclesie Pri
mus est culpe. scdus culpe & pene. tertiꝰ pe/
ne et gratie. q̃rtus gratie et glorie Primuz
repr̃itat ecclesia in septuagesima. ideoqz sub
ticet. te deũ laudam̃ & alleluia. qz non est
speciosa laus in ore peccatoris. et gloria in
excelsis deo. qz positꝰ est inter deũ et homi/
nes paries inimiciciarũ Scõm repr̃itat in
aduentu. ideoqz supradicta cantica subticẽ
tur preter alla qa lex data deũ intelligere do/
cuit et laudare. Tertiũ repr̃itat in estiuo tẽ/
pore. ideoqz propter gratiam acceptam in
festiuius ista cantant̃. sed ꝑpter penã ista in/
ferialib̃ subticent̃ ꝓter alla. qđ etiam q̃ndie
frequentat̃. qz ipes de resurrectione futura

nō infirmat̄. Quartū repñtat īter octauas
pasche et pente. ideoqz supradicta cantica
leticie frequētant̄ ⁊ multiplicant̄. qz tamen
nondū habem⁹ gloriam quā expectamus.
ideoqz te deū laudam⁹ ⁊ gloria in excelsis in
ferialib⁹ subticem⁹. et in dñicis in q̄b⁹ q̄i du
plicē resurrectionē repñtam⁹. ⁊ etiam in fe-
stis sanctoꝝ. in missa duo alla cantam⁹. sed
in ferialib⁹ vnū vt iam dicet̄. Nec te moue
at q̄ nō rectū sed preposterū ordinē ecclia re
p̄sentat. eo q̄ erūt nouissimi primi ⁊ p̄mi no
uissimi Sic ergo varietas dierū statuum
hūanorū varietatē īducit officioꝝ. Que
rendū tñ est q̄re diuīa officia ita distinguū-
tur vt alia celebrent̄ cū solo respōsorio. alia
cū solo alla. et hoc q̄nqz cū simplici alleluia.
q̄nqz cū duplici alla: alia simul cū respōso-
rio et alleluia. et alia cum responsorio ⁊ tra
ctu. ⁊ alia cum alla et tractu. Dici potest
q̄ die ieiuniorū q̄b⁹ responsoriū sine alla ca
nit̄. recolūt act⁹ eoꝝ q̄ presbyteris grauia cō
fitent̄. vt ab illis consiliū accipiant penitēdi
Ipsi ergo dies agūt̄ cū solo rñsorio. per q̄d
vita actiua intelligit̄. q̄ in labore ducit̄. sine
alla q̄d est canticū leticie. qz eccla dolet p tali
bus tanq̄z p membris vulneratis et nondū
sanatis Ex eo enī q̄ alla dimittit̄ rubor eccle
monstrat̄ quem habet de suis vulnerib⁹ nō
dū sanatis. Preterea ideo tūc nō dr alla. qz
nō est pulcra laus in ore peccatoris. In die
b⁹ vo profestis q̄ sūt ab octaua pasche vsqz
ad octauaz pentecostes simplex alla sine re-
sponsorio canit̄. Primo q̄a dies illi vitam
contemplatiuam significant. q̄ erit post re-
surrectionem. in q̄ responsio non erit. quia
penitentie act⁹ ibi superflu⁹ erit. sed tantuz
alla canetur de pcepto immortalitate. Scdo
qz tunc pro illis canim⁹ q̄ iam sūt in patria
ad quos iam nō ptinet actio laboriosa quā
rñsoriū notat. sed sunt in dei ꝯtemplatione
⁊ exultatione que intelligitur p alla Tertio
quia ante resurrectionē corporū nostrorū.
aīa sine corpe deū laudabit Quarto qz san-
cti ante diē generalis resurrectionis simpli-
cem tantū recipiunt̄ stolā scz anime Rursū
in priuatis ferijs gloria in excelsis deo ꝛc. et
duplex alla nō dicit̄. quia nondum habemus
pfectam iusticia nec glam quā expectam⁹.
Sed quia ecclesia iam primā habet resur-
rectionē. ideo alio tpe semp alla canit. preter
q̄z in septuagesima. vt dictū est in phemio
hui⁹ ptis ⁊ sb ti. de tpe aduent⁹ In octauis
vo pasce et in sabbato in albis duplex alla
dicit̄. qz tunc tps resurrectionis repñtam⁹
et in requie que erit in resurrectione dupli
cem stolam scz aīe ⁊ corpis pcipiem⁹. qz eri
mus vtroqz homine. i. in aīa ⁊ in corpe glo-
riosi. Erimus enī incorruptionis gloria ve
stiti. In dñicis quoqz que sunt ab octaua
pasche vsqz ad octauā pentecostes duplex
alla dicit̄. tū quia in resurrectione quaz ipsi
dies significant corpus simul cū aīa lauda-
bit deū. tum qz duo sūt vnde letari dz aīa in
die sempiterna. vnū de pcepta leticia. aliud
de pcipienda in resurrectione. tum quia re-
surrectio dñi que facta est in die dominica ē
causa nrē resurrectionis future. ⁊ ideo in oī
bus dominicis quasi octauā dñice resurre-
ctionis repñtamus. In ferialibus vnū. q̄-
niam ante resurrectionē anīa vna dūtaxat
fruit̄ beatitudine. Rursus ido vsqz ad octa
uam pentecostes duplex alla dr. qz in octa-
ua etate in qua erit corporū resurrectio eri-
mus vtroqz hoīe gloriosi. In omnib⁹ quo
qz festiuitatib⁹ illo tpe occurrentib⁹ duplex
alla dr. Et hoc primo ppter requiē ⁊ fruitō
nem Secundo quia illi iam de duobus gau
dent. s. de eterna quiete. ⁊ de diuina visione.
Tertio quia cum iam habeant gloriā anīe
securi sūt de gloria corpis. Sex vo dies pa-
schales videlicet inter sabbatū sanctū ⁊ sab-
batū ī albis. ⁊ dominici dies atqz festiui q̄s
celebram⁹ ab octauis pentecostes vsqz in se
ptuagesimā. in quibus responsoriū et alla
canit̄. recolūt act⁹ eoꝝ q̄ elemosinas largiē-
do. infirmos visitando. et solum q̄ bona sūt
opando. pseuerantiā habendo in sanctitate
quam in baptismo receperūt sine dubio ad
ꝯtemplationem dei pueniunt. Inde est q̄
post responsorium quod vitam actiuā sig-
ficat. sequitur alla quod significat ꝯtempla
tiuam. sed tunc vnum tantum siue simplex
alla dr. ppter causas supradictas Prius aūt
dicitur responsorium ⁊ postea sequit̄ alla p

ut supra dictum est Dominici autem dies et festiui a septuagesima vsqz in pascha. q̄z responsorijs nō alla sed tract⁹ subdit. recolunt eos qui sūt in bonis opib⁹. sed vidētes laborē vie timent casū. nā tēptatōis tūdatur sine quib⁹ hec vita nō ducit. Inter rn̄sorium eni et alla tract⁹ est medi⁹ q̄ neqz in tāta leticia est sicut alla. neqz in tāto ope vt rn̄sorium In sabbato vo sctō gaudentes p neophicis nris. quia ab oī peccato liberati sunt canim⁹ alla. sed qz eos trahendos varijs videm⁹ laborib⁹ tractū adijcim⁹. p quē labores intelligunt. de q̄ dictū est sub ti. d̄ septuagesima ⁊ in phemio hui⁹ ptis. Quō officia istoꝝ septē dieꝝ ⁊ officia dn̄icaꝝ que sūt int̄ pascha ⁊ pentecosten adaptent̄ septē donis spūssancti sub vigilia ascēsionis. ⁊ sub sabbato in albis dicet̄. Circa euangelia que h̄ tpe legunt̄ sciendū est. q oīa ptinent ad resurrectionē ⁊ iuxta ordinē scriptoꝝ ponūt̄ Matthe⁹ eni p̄mo scripsit. scdo marc⁹. tertō lucas vltimo iohannes. Vn̄ p̄mo ponit̄ euāgeliū math. i vigilia pasche. In ipso vo die. pasche euāgeliū marci. In scda ⁊ tertia feria euāgeliū luce. In quarta et q̄nta feria ⁊ in sabbato euangeliū iohannis. In sexta feria interponit̄ euāgeliū mathei. Sane in euāgelijs vigilie ⁊ diei tantū agit̄ de annunciatione resurrectionis facta p angelū. In alijs de visione. Conueniebat eni vt prius annūciaret̄ dn̄i resurrectio. et postea ad maiorē fidē faciendā corpaliter ipse ab oīb⁹ videret̄. Tria vo iohannis euangelia omnio p̄postere posita sūt. primū nanqz fuit q̄d legit̄ in sabbato postea qd̄ legit̄ in q̄nta feria. ⁊ aliquāto tpe post qd̄ in quarta feria legit̄ Nā maria magdalena cū venissz ad monumentū ⁊ nō inuenisset corp⁹ dn̄i. sublatum credidit. ⁊ cucurrit et nūciauit petro et iohāni. q̄ cucurrerūt ad monumentū. ⁊ iohes p̄cucurrit. sed nō intrauit. sed petr⁹ tandem veniens introiuit. et postea iohannes intrauit. et cū nō inuenissent redierūt ad propria Hoc legit̄ in sabbato Illis redeuntib⁹ maria remāsit ad monumētū ⁊ inclinans se in monumētū. vidit vnū angelū sedentē ad caput alium ad pedes. qui dixerunt. Mulier quid ploras Que dixit Quia tulerūt dominū meū. et nescio vbi posuerūt eū. Et tūc ꝯuersa retrorsū vidit iesū q̄ dixit ei Mulier q̄d ploras. quē queris. Et illa respiciens. et ortulanū eū esse credēs dixit. Dn̄e si tu sustulisti eū dicito mihi et ego eū tollā. Hoc legitur in q̄nta feria. Aliquāto tpe post petrus iuit piscatū cū sex alijs ad mare tyberiadis vbi dn̄s apparuit eis in litore. Et hoc legit̄ i quarta feria. Sed q̄re hec oīa Solutio. in quarta feria cantat̄ hoc qd̄ cantabit̄ sanctis in die iudicij. Venite benedicti pris mei ꝛc. Et in illo euangelio qd̄ eadem die legit̄ d̄r q dn̄s apparuit discipul in litore maris. Et h̄ bene ꝯuenit. Nā p litus maris. vt dicit beatus gregori⁹ sup illū locū. finis itelligit̄ mūdi i quo dn̄s apparebit suis gloriosus. ⁊ tūc petrus trahet ad litus rete plenum magnis piscib⁹ centū quadragintatrib⁹. nec tn̄ scindet̄ rete. p petrū intelligit̄ ordo sanctoꝝ p̄latoꝝ. q̄ de fluctu hui⁹ seculi ad litus stabilitatis eterne ducēt eos q̄ p ipsos ꝯuersi sūt. sz hoc attribuit̄ soli petro. ppter ecclie vnitatez Sed quare legit̄ in sabbato in albis euāgeliū qd̄ tūc legit̄. Rn̄deo q officiū huius sabbati cū officō p̄cedētis sabbati sancti i multis ꝯuenit. Nam in p̄cedēti sabbato duplex laus cantat̄ sicut et in hoc. ⁊ etiā lectio lectōi ꝯuenit. qz in lectione p̄cedentis sabbati dicit̄ que sursū sunt sapite. nō que sup terrā. ⁊ in lectōne sequenti d̄r. Deponētes omnē dolū ꝛc. et ipsi tanq̄z lapides viui supedificamini ꝛc. Et nihil aliud est q̄z que sursū sunt sapere Cōueniebat igit̄ vt euāgeliū euangelio corresponderet. qd̄ fit in eoꝝ p̄ncipijs Nā i euāgelio p̄cedentis sabbati d̄r. Vespe aūt sabbati que lucescit in p̄ma sabbati. i. diluculo venit maria magdalena Et in euāgelio seq̄ntis d̄r Vna sabbati maria magdalena vēit ad monumētū cū adhuc tenebre essent. qd̄ idē est. In hoc tamē videt̄ differētia. qz dicit̄ ibi q venit maria magdalēa ⁊ altera maria hic nō fit mētio nisi de maria magdalena. Sed vt ait augustin⁹ in libro de cōcor. euāgelioꝝ. iō iohes solam mariā magdalenaz nominat. quia fuit ceteris feruentior. nec tn̄ ideo ceteras excludit Euangeliū vo math.

legit̄ i sexta feria. q2 dn̄s p passionez meruit
sibi dari potestatē in celo ⁊ in terra. vl' poti⁹
datā notificari. ⁊ q2 dn̄s i sexta feria passus
est. idcirco legit̄ euāgeliū matthei in sexta fe-
ria. in qua dn̄s ait discipulis Data ē mihi
oīs potestas in celo et in terra. Vn̄ aplus.
Christus factus est p nobis obediens patri
vsq3 ad mortē. mortē aūt crucis. propter qd̄ et
de⁹ ꝛc. Vbi ergo poneret̄ euangeliū in quo
agit̄ a iohāne de p̄ma visione dn̄i q̄ facta fu
it marie magdalene nisi in q̄nta feria In p̄-
ma enī die nō poterat poni p̄dictis de caus.
nec in secūda nec in tertia nec in quarta nec
in sexta nec in sabbato. Vn̄ restat q̄ in q̄nta
feria necessario poni ꝯbuerit Aliunt q̄dā
q̄ licet in secūda feria legat̄ euangeliū de ap
paritione dn̄i facta discipulis euntibus in
emaus. nō tn̄ illa facta fuit ea die. sed in p̄ce-
denti. Decē etenī apparitiones p⁹ xp̄i resur-
rectionē in euangelijs inueniunt̄ ad fidem
nostram confirmandam. quinq3 in prima
die. et quinq3 postia. Sed in apostolo dici-
tur. q̄ in die resurrectionis apparuit iacobo
⁊ q̄ngentis simul fratrib⁹. Et sicut quidaz
dicūt in ipsa etiā die p̄mo apparuit matri. vt
dictū est in quarta pte sub ti. de accessu pon-
tificis ad altare. ⁊ iacobo qui votum voue
rat nō comedere. sed et ioseph etiā apparuit
q̄ p eo tenebat̄ in carcere. Verū q2 de visiōe
angeloꝝ ⁊ maria magdalena euāgeliste di-
scordare vident̄ ideo aliq̄ sup hoc p̄ter ppo-
situ dicam⁹ Nam mathe⁹ dicit q̄ mulieres
viderunt angelū sedere sup lapidē. q̄ tn̄ erat
extra monumētū Marcus dicit q̄ introeū
tes ipse in monumentū viderūt eū sedentez
in dextris Iohānes dicit q̄ maria magda-
lena vidit duos angelos vnū ad caput. aliū
ad pedes sedentes Lucas dicit q̄ duo ange
li stantes dixerūt marie magdalene ⁊ alijs.
cur queritis viuētē ꝛc. Itē iohānes dicit so-
lam vnā venisse scz mariā magdalenā Ma
the⁹ duas scz eā et aliā. Marcus tres scz eā
⁊ mariā matrē iacobi minoris ⁊ mariā filiā
salome. q̄ fuit mater filioꝝ zebedei. scz iacobi
maioris ⁊ iohis euangeliste. s̄m chrisosto-
mū tantum salome filia fuit. Lucas plures
dicit eī Erat aūt maria magdalena et iohā-
na ⁊ maria iacobi minoris subaudi mater
et cetere q̄ cū ipsis erāt Et alie venerūt q̄s n̄
numerant euāgeliste Ecclia tn̄ tres marias
repn̄tat. Rursus matthe⁹ dicit q̄ mulieres
certificate p angelū. int̄ q̄s erat p̄cipue ma-
ria magdalena. denūciauerūt apostolis do
minū resurrexisse. Et iohannes dicit q̄ ma-
ria magdalena nūciauit petro ⁊ iohanni eū
sublatū fuisse. Vera quidē sunt oīa q̄ dicūt
euangeliste in his ⁊ nō sunt aduersa. sed qd̄
vn⁹ min⁹ dicit. ali⁹ supplet Verū est enī sic
narrat matthe⁹ q̄ p̄mo viderunt angelū se-
dētē sup lapidē quē reuoluerat ab ostio mo
numēti. q̄ ⁊ dixit eis eū resurrexisse. et adiecit
Venite et videte locū vbi posuert̄ eū Et tūc
ipse surgens p̄cessit eas in monumentū. ⁊ se
dit i dextris sicut narrat marc⁹. Post ma-
ria magdalena vidit vnū ad caput ⁊ alium
ad pedes sedentes. sicut dicit iohānes. q̄ di-
xerūt ei. Mulier q̄d ploras. ⁊ nūciauerunt
eū resurrexisse. Et tunc surrexerūt ipsi vt ap
parerent ei stantes. sicut dicit lucas. vt in h̄
q̄ surrexerūt dn̄m surrexisse ostenderent. ⁊
eū starent dixerūt ei ⁊ alijs. Cur queritis vi
uentē cū mortuis. i. eū q̄ surrexit cur q̄ritis i
sepulcro qd̄ est loc⁹ mortuoꝝ. Ambrosius
dicit duas fuisse marias magdalenas. vna
q̄ s̄m matheuz sciuit dn̄m surrexisse. alia q̄
s̄m iohannē nesciuit. sed corpus sublatum
credidit. Augustin⁹ v̄o de ꝯcordia euange
listaꝝ sic soluit Dicit eī q̄ cū maria magda
lena cū alijs vēiret dicēdo. q̄s reuoluet nob
lapidem ab ostio monumenti. cū adhuc ali
quantulū longe esset vidit lapidē reuolutū
⁊ statim cucurrit ad petrū ⁊ iohannē ⁊ signifi
cauit eis corp⁹ dn̄i fuisse sublatū qui veniē-
tes inuenerūt monumētū vacuū ⁊ creden-
tes q̄ fuisset sublatū redierūt. Maria autē
iterū adiunxit se alijs ⁊ ppius accedens cū
eis vidit angelū sedentē sup lapidē sicut dic
mathe⁹. ⁊ cetera sic̄ supi⁹ dicta sūt Zachari-
as q̄ ꝯposuit vnū euangeliū ex quatuor alit̄
soluit. Dicit enī q̄ maria magdalena ⁊ alie
venerūt ad monumētū. et viderūt angeluz
sedentē sup lapidē sic̄ dicit mathe⁹. ⁊ post in
monumēto sicut dicit marcus. ⁊ inde duos
stantes vnū ad caput ⁊ aliuz ad pedes. sicut

dicit lucas scz illū priorē cū alio. vel eo dispa
rente alios duos qui dixerunt. Cur queri/
tis viuentē cum mortuis. et significauerūt
eū resurrexisse. Alie crediderunt verbis eoꝝ
maria remansit incredula. Vñ [illegible]
uerūt discipul' dñm resurrexisse. illa nūcia/
uit petro ⁊ iohanni eū sublatū fuisse. que p⁹
aduentū et recessū eoꝝ sola remāsit ad mo/
numentū. que inclinans se in monumētuz
vidit duos āgelos sedētes vnū ad caput et
aliuz ad pedes. sicut dicit iohannes. qui di/
xerūt ei. Mulier quid ploras. Et illa rñdit.
Quia tulerunt dñm meuz ⁊ nescio vbi po/
suerūt eū. Et ꝯuersa vidit dñz. Qui dixit ei
Mlier q̄d ploras quē queris Et illa putās
eū ortulanū esse dixit. Dñe si tu sustulisti eū
dicito mihi. et ego eū tollā. Et tunc dñs eaz
ex nomine nomīauit. ⁊ ipsa tūc eum cogno
uit. et post plures locutiones angeloꝝ tunc
primo credidit. et voluit procedere ad pedes
dñi. et domin⁹ dixit ei. Noli me tangere. nō
dū enī ascendi ad patrē meū. subintelligit in
corde tuo. quasi diceret Quē queris tanq̄z
mortuū. non credis patri esse equalē. Et ad
iecit dñs Vade et dic frib⁹ meis. Ascendo
ad patrē meū ⁊ patrē vestrū ꝛc. i. in proximo
est vt ascendam Et ipsa cepit ire iam certifi/
cata. et inuentis alijs mulieribus iuit parit
cū eis hoc nunciare apostolis. in illa via ap
paruit eis domin⁹ dicens. Auete Que ac/
cesserunt et tenuerūt pedes eius. Predictū
autē modū loquendi in quo quasi genera/
liter dictū ē ꝙ mulieres iuerūt nunciare do/
minū resurrexisse. cū tñ maria que erat vna
de ill'. tunc incredula fuit. sepe in scripturis
inuenim⁹. sicut et domin⁹ dicit discipulis.
Et me scitis ⁊ viam meā scitis. Cū tñ q̄daz
essent inter eos q̄ hoc nescirent. Vñ dñs ait
Tanto tpe vobicū sū ⁊ nō cognouistis me
ꝛc. Sed illud primo dictū est scientib⁹. istd
ignorantib⁹ Ita etiam dicitur ꝙ dominus
in ascensione apparuit discipulis. et exprobra/
uit incredulitatē ⁊ duriciā cordis eoꝝ. quia
his qui viderant eū resurrexisse. nō credide/
rant. cum tamen aliqui inter eos fuerint q̄
iam crediderant. sicut petr⁹ ⁊ alij plures Sz
illud primo dictū est de incredulis Hec opi
nio videtur probabilior q̄z secunda. Et qd
dixit ambrosius. nō est credendū ꝙ dixerit
asserendo. sed alioꝝ opiniones referendo. li/
cet ipse eam argumentis ꝓbare videat q̄b⁹
iuxta predictam opinionem leuiter respon
detur. et fere totum qd ipse inducit. ꝑ intem
ptionē soluitur. verbi gratia ꝙ ipse dicit ꝙ
vna maria fuit sm mattheuz que sciuit do
minū resurrexisse. hoc est falsum. quia alijs
credentibus verbis angeli remansit incredu/
la. Augustinus vo nō sic fuisse dicit vt nar
rat. sed narrat ita potuisse fuisse Vñ ꝓbabi/
liori sententie nō ꝓiudicat.

De secunda feria post pasca

Quia per gloriaz
resurrectionis impleuit dñs que
ꝓmisit in veteri testamento vt vi/
delicet introduceret nos in terrā fluentē lac
⁊ mel. ideo dicit ecclesia in introitu hui⁹ se/
cunde ferie. Introduxit nos domin⁹ in ter
ram fluentē lac et mel. exo. xiij. quia xp̄s iam
introduct⁹ est. et eccl'a triumphans in re. ec
clesia vo militans in spe. Epistola sumitur
de actibus apl'orum. x. ca. Stans petrus in
medio ꝛc. et intendit probare passionem xp̄i
⁊ resurrectionē. Vnde dicit. Huic omnes
ꝓphete testimonium ꝑhibent Euangeliuz
duo ex discipulis. luce. xxiiij. ca. ꝯcordat epi
stole. de apparitione dñi discipulis euntib⁹
in emaus. ibi enim habet ꝙ cognouerūt eū
in fractione panis. Quid est fractio panis
nisi expositio scripture. ibi enī cognoscitur
domin⁹. Rñsorium vero ꝯcordat cū intro
itu. Dicat nunc israel. Alla. Nōne cor no/
strum erat ardens ꝛc. est de scripturaruz ex/
positione In alijs ecclesijs dicit alla Ange
lus dñi. math. vlt. ca. Offertoriū. Angel⁹ do
mini ꝛc. est de testimonio apl'oꝝ. Post cō/
munio Surrexit dñs ꝛc. luce. vlti. cap. est de
apparitione q̄ facta est petro. Multiplicat
igitur apparitōes vt dictū est ad ꝯfirmādā
fidē. Sane ex hodierno euangelio sumitur
alleluia. Nōne. et offerenda. Angel⁹ dñi. ex
eo ꝙ ibi dr mulieres visiones angeloꝝ vidis
se qui dicunt eum viuere. Similiter ⁊ com/
munio Surrexit dominus. ex eo ꝙ ibi dicit

surrexit dñs vere ⁊ apparuit simoni. Ad pietatē ergo ptinet hoc officiuz in q̄ ptinet̄ rememoratio scripturaz. ⁊ p pietatē redit ad mansuetudinē. Mansuetis ant̄ terra p̄mittit illa de qua dicit Beati mites q̄niam ipsi possidebūt terrā. scz fluentē lac ⁊ mel Uñ in introitu Introduxit nos dominus in trā fluentē lac et mel Et sunt hec vba moysi populū post esum agni de egypto ducēdis Introduxit in quā spe. sed in illā postea introducet re. quā caleph dedit ap̄ter fluenta irrigua irriguo superiori et inferiori. In irriguum inferi timor est. superi amor. Caleph deteni qui quasi cor interpretat. dat animē deuotionē in timore piter in amore In hac secūda feria fit in vrbe statio apud sanctū petrū p̄pter hoc q̄d in euāgelio habet. Et apparuit simoni. Et q̄ ibidē dicit. Mon cor nostrū ardēs erat in nobis. q̄ ipse p̄ ceteris magis arsit dñm diligendo Hac die pisces vnos inspicim⁹ recolentes cū gaudio q̄ dominus ad pbationē resurrectionis ptem piscis assi comedit. Et in tertia feria ad fontes im⁹. vt ibi dicet. ⁊ mulieres vberant viros. Etiā in his trib⁹ diebus est feriandū. p̄out sub pasca dictū est.

De tertia feria post pasca.

In tertia feria ostenditur p quid habeat hereditas celestis patrie. ostenso enī in secunda feria q̄n trāz fluentē lac et mel iam introduxit nos deus in spe. ⁊ postea introducet in re. ostendit per q̄d habeatur. q̄ p diuinā sciam siue cognitionē dñi nostri Unde hec tota feria est de cognitione siue sapia dei. ⁊ unde introitus est. Alqua sapientie ꝛc. ecclx v. ca. et est septimi toni quia in septē donis spūssancti est ista sapientia. In epla Surgens paulus. actuz xiij. ca. ostendit xp̄i passio ⁊ resurrectio. per quā hec sapientia habet. Qui enī verā fidē habet de his habz sapozē dei. Hec aūt cognitio ē dies quā fecit dñs. De graduali ergo ptz Et nota q̄ cū omnes graduales versus hui⁹ hebdomade sumant̄ de psalmo. cxvij. scz confitemini. q̄ est non⁹ post Dixit dñs. hodiern⁹ sumit̄ de psalmo. cvj. s. Confitemini. qui est decim⁹ in matutinali cātate. eo q̄ iste psalm⁹ exhortat̄ fideles ad laudē dei q̄ p sapientiā suā redemit ⁊ liberauit eos a q̄dāplici temptatione. q̄ liberauit eos de necessitatib⁹ eoz. i. ab infidelitate. ⁊ q̄ liberauit eos de [illegible] tatib⁹ eoz. i. a p̄ua ꝓsuetudine. ⁊ liberauit eos a tedio bone actionis. ⁊ duxit eos a vsutijs heretice ip̄ugnationis Alla ē. Surrexit dñs ⁊ apparuit mulieribus. Ut in alias ecclias Oportuit xp̄m pati. q̄d sumitur de euangelio. In alijs etiā dicit. Surrexit dominus vere. Luce vlti. ca. In euangelio vo. Stetit ihesus ꝛc. Luce. xxiiij. ca. ondit dñs ⁊ pbat resurrectionē suā discipulis suis per quattuor. Primo p ꝓsuetū modū loquendi cū dixit. Pax vobis. Loquebat̄ enī eis de pace. et amator pacis erat. Uñ et ipse dñs inquit In me pacē habebitis in mūdo aūt p̄ressurā. Pacē relinquo vobis. pacem meā do vobis. Secō p hoc q̄d ondit se palpabilē. Tertio q̄ cuz eis comedit Quarto q̄ eis aperuit sensum scripturaz. Et quia hanc sapientiā dñs dedit p se ⁊ p apl̄os. ideo dicit in offertorio Intonuit de celo dñs. id est de apostolis. vt omnes crederēt in illum Hec enī inq̄t iohannes scripta sūt vt credatis. ⁊ credentes vitam eternaz habeatis. In post cōmunione que est ad col. iij. ca. unusmur ad hanc sapientiā Si ꝓsurrexistis cuz xp̄o que sursū sunt sapite. ecce de sapientia Et quia de sapientia habet in hac secūda feria. ideo fit statio ad sanctū paulū q̄ fuit sapientior omnib⁹ apostolis seu cui dominus singulariter aperuit intelligentiā scripturarū. de quib⁹ legit in euangelio et in introitu Uñ ipse dicit. Ego a me nec ab homine accepi euāgeliū meū. sed p reuelationē domini mei ihesu xp̄i. Uel quia p eū marie adimplet̄ est q̄d in euangelio legit̄. scz oportuit p̄dicari pniam in omnes gentes. ideo q̄z ꝛc. p̄dicatio legit̄ in hodierna lectōne actuū ap̄lorz Hac die viri vberant mulieres p̄ut sub pasca dictū est. Hac etiā die ad fontes im⁹ p eo q̄ hodie in introitu viri beati aqua sapie potati referunt̄. et in offertorio fontes aquarū apparuisse memorantur.

De quarta feria.

Ostenso in tertia feria de celesti patria ⁊ ꝑ q̄d habeatur. oñso etiā in secūda feria q̄ in terrā fluentē lac ⁊ mel ꝛc. introducimur ideo nūc in hac quarta feria inuitamur ad illam. Vñ introit⁹ est. Venite benedicti patris mei ꝛc. matth. xxv. ca. Quia vo domin⁹ dicit Pniam agite. appropinquabit enī regnū celoꝝ. et q̄ ibi non intrant nisi purificati ꝑ pniam. iō beat⁹ petr⁹ in epl'a. Aperiens act. iij. inuitat iudeos ad penitentiā Jō aūt ad pniam inuitat hō. vt de filio dyaboli fiat fili⁹ dei. ⁊ hec est mutatio dextre excelsi Propter q̄d in responsorio habet. Dextera dñi fecit vtutē. Sequitur alla de resurrectione. Surrexit dñs ꝛc. Et in alijs eccl'ijs est. Xp̄s resurgens ꝛc. Semp enī in his dieb⁹ aliq̄ d resurrectione dicunt In alijs etiā dicit. Cū sederit. matth. xxv. ca. Quia vo hec mutatō fit etiā q̄n homines fiunt filij dei ꝓpter p̄dicationē. ideo in euangelio. manifestauit se iesus. ioh. xxj. c. dicit dñs. Mittite in dextraz nauigij rete. Hoc facit qui tantū p̄dicat ꝓpter deū. et tunc trahunt magni pisces. Postea dedit eis piscem assuz. Piscis assus est xp̄us passus. Hec erit refectō in patria cum comedem⁹ panē angeloꝝ. De quo in offertorio Portas celi ꝛc. Postcomunio ē Xp̄c resurgens. roꝝ. vj. ca. Et q̄ beat⁹ laurentius fuit vn⁹ de magnis piscib⁹ ⁊ fuit assat⁹ pro xp̄o. iō fit statio ad beatū laurentiū.

De quinta feria

Quinta feria est de ꝯuersione gentiū ꝓpter passionem et resurrectionē. Vñ introit⁹ est. Victricez manū tuā laudauerunt pariter christiani. quia sapientia apuit os mutoꝝ. Vnd Esa. xxv. ca Tūc claudus saliet sicut ceru⁹. ⁊ apientur lingue mutoꝝ. Q̄d factū est q̄n xp̄us demones eijciebat. et faciebat homines mutos loqui. Vñ in euangelio Erat iesus eijciens demoniū ⁊ illud erat mutū In epl'a vo Angel⁹ dñi act. viij. significat cōuersio ista gentiū Vñ d̄r ibi de eunucho qui ꝯuersus est a philippo q̄ interp̄tat os lampadis siue os illuminans. quia q̄nq̄z ꝑ scripturaꝝ inspectionē vel p̄dicationez ꝯuertit homo vt gentiles qui significant ꝑ eunuchū. q̄nz vo ꝑ inspirationē ꝯuertit ad dñm. vt habet in euāgelio q̄ apparuit marie magdalene. Q̄r vo ꝑ ꝯuersionē gentiū factus est xp̄s lapis angularis. ideo in versu rñsorij habet Lapidē quē reprobauerūt edificātes ꝛc. Et quia vera ꝯuersio fit ꝑ pniaz. ideo sequit alleluia math. xxvj. In die resurrectionis mee dicit dñs. p̄cedā vos in galileā. i. in trāsmigrationē de vicijs ad vtutes. Euangeliū. Maria stabat ioh. xx. c. est de apparitione dñi marie magdalene in specie ortulani siue peregrini q̄r pegrin⁹ est de⁹ homini q̄z diu est in pctō In offertorio In die solēnitatis exod. iiij. et xiij. ca. silr̄ ꝓmittit ꝯuertentib⁹ vera btitudo In postcomunione vo. ꝓpl's ꝛc. j. reg. ij. c. ad laudādū inuitamur. Et fit statio a sanctos apostolos. quia in philippo q̄ interp̄tat os lampadis. intelligunt omnes apostoli. per quoꝝ predicationē conuersio gentiū facta est. Item quia fratres domini. de quib⁹ in euangelio legitur. sunt apli ꝑ quos os muti aptum est. et diserte lingue infantiuz. ideo statio fit ibi.

De sexta feria.

Sexta feria est de institutōne baptismi. Vñ introitus est Eduxit eos domin⁹ scilicet de egypto. i. de tenebris peccati. et inimicos eorū operuit mare. i. baptismus. et subijcitur ibi ter alla. ꝓpter liberationem ab hostibus ⁊ bonū gratie Postmodū sequitur epl'a. Christ⁹ semel. j. pet. iij. c. in qua beatus petr⁹ agit de baptismo et de arca noe. Sic enim in diluuio ꝑ arcā salue facte sunt aīe licet pauce scz octo. silr̄ et in baptismo. quia sicut in aquis diluuij. que inundauerunt totum mundū. mūdus a peccatis purgatus est. ⁊ ꝑ arcā aīe salue facte sūt. ita et in aquis baptismi. in q̄ oīa peccata mūdata sūt. per eccl'iam saluati sumus. Sequit graduale. Hec dies quā fecit dñs. Versus. Bñdict⁹

qui venit in nomine dñi. Est enī hō q̄ conse
crat baptisma. sed de⁹ est q̄ inuisibilr̄ bapti
zat. Vñ sequit̄. De⁹ dñs ⁊ illuxit nobis scz
p illuminationē baptismi. ⁊ p illuminatōez
legis dñi. Alla est Angelus dñi. cū duplici
vsu. sicut in die pasce. In quibusdā ecclijs.
qr ī hac die agit̄ d̄ institutōne baptismi. vn⁹
versus est ꝓpter xp̄i resurrectionē in corpe.
alius ꝓpter stolā aīe quā in baptismo susci
piūt baptizati. Euangeliū v̄o est de institu
tione baptismi s̄m math. vlt. ca. Undecī di
scipuli abierūt in montē quē ꝯstituit illie
sus. Et sequit̄ ibi Euntes docete oēs gētes.
baptizantes eos in nomine p̄ris ꝛc. Et qr in
mēoria debem⁹ habere istū diē ꝓpter insti
tutionē baptismi ideo sequit̄ in offertorio.
Erit nobis memorialis dies ista ꝛc. exodi.
xij. ⁊ xiij. ca. Memorialis quid dz esse dies
in qua de vicijs ad v̄tutes transim⁹. hoc eī
dixit moyses de die pasce. Postcōmunio ē
Data est mihi oīs potestas. matth. vlt. cap.
Quia v̄o beata v̄go credit̄ interfuisse in īsti
tutione baptismi. qr vt hieronym⁹ ait. hoc
apud nazareth in domo ei⁹ actū est. ido hac
die fit statio in eccl'a ei⁹.

De sabbato in albis.

Sequitur de sab
bato ī albis. in quo est introit⁹.
Eduxit dñs ꝓplm suū in exulta
tione. hoc maxime in extremo sabbato fieri
intelligim⁹. qñ erit verū sabbatū. Sz ne iu
dei credāt hoc dictū esse de se. sequit̄ in epl'a
p̄ma beati petri. ij. capi. Fratres deponētes
omnē maliciā ⁊ dolū ꝛc. Sequit̄ duplex al
leluia sine graduali Primo qr nūc termīa
tur septuagesima. post quā sequit̄ octaua
resurrectionis qñ habebit̄ duplex stola aīe
scz et corpis. et cessabit labor opis. de q̄ dictū
est in ꝓhemio hui⁹ ptis. et sub ti. de septem
dieb⁹ post pasca. et in q̄rta pte sub ti. de alla
Scdo qr in die iudicij duplex erit gaudiuz
p dñica ⁊ nostra resurrectōne Tertio gemi
nat̄ alla. qr tūc erit leticia sempiterna. qr eniz
erit leticia vnū alla canit̄. qr sempiterna s̄m
cōcinit̄ alla. Quarto qr ī octaua resurrectō
nis omnis solicitudo d̄ponet̄. qd̄ sig̃ficatur
in hac octaua die in qua vestis cādida siue
chrismale deponit̄. iō in a[illegible] nō cantat̄ gra
duale sed duplex alla. qr tūc erim⁹ in albis.
Itē q̄ntū ad resurrectionē dñi nō dz g̃dua
le cantari neqz q̄ntū ad baptizatos. et iō cā
tatur vnum alla p baptizatis scz Laudate
pueri dñm. et aliud de resurrectione dñi scz
Hec dies quā fecit dñs Preterea iō p⁹ alla
hec dies. sequit̄ alleluia. laudate pueri qr de
leticia animaꝝ transient ad gl'iam incorru
ptibilē corporꝝ. Euangeliū v̄o. Una sabba
ti ioh. xx. ca. est de duob⁹ discipul' q̄ currebāt
ad monumētū petr⁹ scz ⁊ iohannes q̄ sig̃fi
cant duos ꝓplos. cucurrit tñ citi⁹ iohannes
.i. iudaic⁹ ꝓplus. qr habebāt ꝓphetas scz hie
remiā esaiā et alios qui de passione dñi lo
quunt̄. sed petr⁹ citi⁹ intrauit. i. gentilis po
pulus. nō tñ intrauerūt iudei in multitudi
ne. q̄ enī credit̄ intrat. sicut dicit aug⁹. Et at
tende qr epl'a et euāgeliū hui⁹ sabbati ꝯcor
dant cū epl'a et euangelio sabbati sancti. pro
ut dictū est sub titulo de septē dieb⁹ post pa
sca In offertorio v̄o de illūinatione p bapti
smū agunt̄ grates. Benedict⁹ qui venit ꝛc.
Postcōmunio est Oēs qui in xp̄o bapti
zati estis xp̄um induistis. gal. iij. Die ista fit
statio ad ecclesiā beati iohannis ī laterano.
qr enī ibi in p̄cedenti sabbato baptizati sūt
pueri. ⁊ in octaua die in lege circūcidebant̄
ideo recte hac die ipsi ꝯueniūt vt hoc sp̄uali
ter agat̄ in baptizatis. ⁊ hoc est qd̄ d̄r in epl'a
Deponentes omnē maliciā ⁊ omnē doluz
ꝛc. quasi mō geniti infantes. ne p fenestras
q̄nqz sensuū intret mors. Dicit̄ autē ad ho
ras capl'm. Xp̄us resurgens. roꝝ. vj. ca. et il
lud. Expurgate vet⁹ ꝛc. j. ad corinth. v. ca. et
illud. Christ⁹ passus est. j. pet. ij. Quia vero
in tota septuagesima que vsqz ad hanc diē
ꝓtēdit̄ pniaz egim⁹. iō eccl'a hodie celebrat ī
alb vt magis ac magis albi sim⁹ sic dñs ait
ī euāgelio math. iij. Agite pniaz. appropinq̄
bit enī regnū celoꝝ. Quare h̄ sabbatū d̄r in
albis dictū est sub pasca. Hac die dñs papa
distribuit agnos dei. Alicubi etiam distri
buitur cereus pascalis. de quo dictū est sub
sabbato sancto

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA PORTUGAL

De recapitulatione dierum precedentium.

Dicit etiã aliter dici. q̃ ideo in p̃missis tẽ dieb⁹ baptismalia celebrant officia vt q̃ baptizati sapia septiformi docẽtur. vl̃ qa ipsoꝝ tpis vniuersitas diez septenario volunt. q̃b⁹ q̃ fides spes et caritas p̃cipue sunt necessaria. iõ trib⁹ psalmis vtimur in nocturnis. Singuloꝝ aũt diez officia sic possum⁹ septẽ spiritib⁹ et beatitudinibus coaptare. Officiũ quidẽ dñice resurrectionis ptinet ad timorẽ q̃ timem⁹ terribilẽ sniam iudicis. Cum enĩ dicet pat̃ rex et iudex oĩm. Resurrexi adhuc tecũ sũ. in suggillationẽ inimicorũ dicentiũ. q̃n moriet̃ et pibit nomẽ ei⁹. tũc magn⁹ erit timoꝝ et tremoꝝ. ℣ Eñ et in offertorio. Terra tremuit ꝛc. spũs timoris vt fundamentũ ponit̃. Ex quare a timore incipiẽtes in sapia terminam⁹. cũ ysa. cepit a sapia et descẽderit ad tioꝝ. Rñdeo. ysaias saluatorẽ descripsit q̃ carnẽ assumẽdo descendit. Nos vo de terrenis ad celestia tẽdere cohortamur. et iõ grad⁹ ascẽdẽdo ẽnumerare debem⁹. vt a timore ad sapiaz puenire possim⁹.

℣ In scda feria legit̃ euãgeliũ de duob⁹ discipul' euntib⁹ in emaus. q̃b⁹ dñs apparuit et scripturas moysi et oĩm pphetaz aperuit. Et ideo q̃ licet hodie legat̃ euãgeliũ de apparitione dñi nõ tũ hodie. sed heri apparitio sctã fuit. Ad pietatẽ ergo ptinet ℞ officiũ in q̃ cõtinet̃ remẽoratõ scripturaz. et accedit ad mãsuetudinẽ put ibi dictũ est. ℣ In tertia feria legit̃ euãgeliũ Stetit iesus. vbi mltipharie suã resurrectionẽ probat sc̃z p visũ p tactũ et p gustũ et etiã p auditũ. cũ scripturas exponit. Nõ ptinet ad sciaz. Eñ in introitu. Eliqua sapie ꝛc. bti viri potati referũt. In offertorio Intonuit ꝛc. fontes aq̃z appuisse memorant̃. In postcõione. Si resurrexistis. q̃ sursũ sũt q̃rite. sape inbent̃ Et in euãgelio sensus adtelligẽdũ scripturas discipul' aperit Scripturarũ q̃ppe intelligẽtia et scia lamẽti et luct⁹ est cã effectiua Qui ei legiti scriptis pphetas et eoꝝ dñm occisos. q̃ũs dolore mordet̃ Et q̃n q̃s pcã sua intelligit. tãto in luctũ et pniam memorũ p rũpit. Licet igit̃ his dieb⁹ sit gaudiis vacandũ. tñ ieptã lenitatẽ remoueam⁹. ne carnes agni sine lactucis agrestib⁹ comedam⁹. q̃bti q̃ lugẽt. ℣ In q̃rta feria legit̃ euangeliũ de piscipul' piscantib⁹ q̃s dñs iuitauit ad prãdiũ. et dedit eis panẽ et piscẽ assũ. i. cognoscere xp̃m eẽ deũ et hoĩem passũ. Que q̃ dẽ est illa saturitas de q̃ dr. Bti q̃ esurierũt et sitierũt iusticiã. q̃m ipsi saturabunt̃. Q̃ dr ergo dr ibi. Venite prãdete. Hest q̃ cantat̃ in introitu. Venite bñdicti p̃tris mei pcipite regnũ. Hoc ei regnũ ẽ prãdiũ eternũ vbi erũt pisces magni. sed vn⁹ ẽ suppunas nõ passionis. sed amoris. Honabilitaũt i ea q̃rta nobis a xp̃o regnũ promittit. q̃ i q̃rta etate regnauerũt dauid et salomõ. in q̃z manib⁹ xpi regnũ speciali⁹ et plen⁹ significat̃. Et q̃a petr⁹ supra dictũ rete traxit in terrã. ipsi enĩ ẽmissa est eccl'a. ipsi specialiter dictũ est. pasce oues meas. iõ p epl'a sumit̃ eius predicatõ de actib⁹ apl'oꝝ. Ad saturitatẽ q̃z ptinet offerenda. Hostas celi aperuit scz pphetas qui p̃dixerũt angelos q̃ annũciauerũt. mariam que genuit apl'os qui p̃dicauerũt. doctores qui exposuerũt. Hder hos oẽs pluit dñs mãna in ore egentiũ animaz. i. dei vbũ vel corpis sacramentũ vt non deficerent in via tendẽtes ad patriã. vbi comedẽt panez angeloz. Versus gradualis. dextera dñi fecit vtutẽ. congruit illi verbo euangelij. Mitte i dexterã naui igij rete. Et est sensus. Dextera dñi fecit vtutẽ. quia potentia vbi mihi vnit fecit me vincere mortẽ. Deoq̃ dextera dñi exaltauit me. id est laudabilez mẽ fecit. et repetit. dextera dñi fecit virtutem vt ostendat resurrectionis qualitatẽ scz eternam. Eñ sequit. Nõ moriar. sed viuaz. Juxta quẽ sensum capim⁹ cũ apostolo in alleluia et cõmunione. christ⁹ resurgẽs. Et pertinet hoc ad fortitudinẽ. Et quia beat⁹ laurentius fuit pisces assus fortis i esurie. et esuriens in fortitudine. ideo fit ibi statio. ℣ Officium q̃nte ferie ptinet ad consiliũ et misericordiam. Ada ignũ ei fuit consiliũ peccatricis pedes christi lauantis cũ lachrymis vt misericordiã cõsequeret̃. put in euangelio dicitur. ℣ Officiũ sexte ferie ptinet ad mũ-

diciam cordis ⁊ corpis. In baptismo nāqz de quo ibi agitur. lauant cor⁹ ⁊ anima. Et quia mūdis cordib⁹ vidēdo dei ꝓmittit vita beati mūdo corde qmiā ipsi deū vidēbūt. et p mundicia ad intellectū ꝓuenit iō recte in euangelio dicit. q⁹ transmigrantes deū videbūt. ¶ In sabbato legit euangeliū in q̄ dicitur. q⁹ licet iohes p̄currerit. tamē petr⁹ segnis citus in monumentū intrauit. ⁊ postea iohannes. Hi put ibi dictū est sunt duo ꝓpli. ¶ Petrus significat gentes q̄ posteri⁹ venerunt ad noticiā passionis. sed tū ꝓmit⁹ crediderūt. iohānes sinagogā q̄ in lege ⁊ pphetis prius audiuit dñi passionē. sed nōdum credere in mo. tū voluit. Tres et aūt cum israel saluꝰ fiet. Be his duob⁹ ꝓplis scz credētibus ⁊ nō credentib⁹ loquit⁹ petr⁹ in epla. deponētes ⁊c. Be credentib⁹ dr in introitu. Eduxit dñs ꝓplm suū. Eduxit enī dñs israel de egypto cū auro ⁊ argento. sed ill' in deserto murmurantib⁹. ⁊ iō peuntib⁹. eduxit eos q̄ nō murmurauerūt de deserto in terraz p missiōis Et ꝓpter eos dē dimittit⁹ graduale. ⁊ duplicat alla. q⁹ tūc neophici laborabāt nūc deū voce et ope laudāt. Eō eosdem ptinet alla. Laudate pueri dñm Totus enim ille psalm⁹ ad lectionē dirigit gentiū. q̄ ex eius illo fine pbat. Qui habitare facit sterilem in domo. Eisdē pueris ꝓuenit q̄ cant' in offertorio. Benedict⁹ q̄ venit in nomine dñi. Hūc enī vsiculū cantauerunt pueri occurrētes dño ad passionē venien. Q̄ seq̄t Benedixim⁹ vob⁹ de domo dñi. adiecit mater ecclia dicēs pueris suis. Benedixim⁹ vobis. id est signauimus vos baptismo. nos qui sumus familia dñi. quia de⁹ dñs illuxit nobis. Sequens ps⁹ Hec est dies, ad gaudiū spectat credentiū. Ille ali⁹ Lapidē quē repbauerūt ad suggillationē ptinet ut deoz Eld eosdē credentes ptinet post cōmunio. Bēs qui in xpo ⁊c. ¶ Pertinet igit officiū istud ad pacificos q̄ filij di vocabunt. dedit enī dñs his qui credūt in nomine ei⁹ ptātē filios dei fieri quib⁹ dat sapia. pfrui

¶ De prima dominica p⁹ pasca

IN octaua pasce incipit tps regressionis seu reconciliatōis. put dictū est in phemio huius tpis. Sane in hac die dñica in q̄busdā ecclīs fuit octaue pasce. ⁊ dicunt rōnabile de die dōmica. ⁊ introitū resurrexi. ⁊ graduale q̄ derelictū erat resumūt habētes respectus ad generalē resurrectionē ad cui⁹ glāz p̄ dus ascendit. Thusti enī resurrectio octaua etate facta est. Sz cū paschal' solēnitas sīgificet illā octauā q̄ seq̄tur septenariū huius vite. q⁹it q̄re bz octauas cū etiā ei⁹ solēnitas ptēdat nō tātū p octo dies. sz etiā vsq; ad diē pētecostes rndeo q⁹ resurrectō futura sīgificata ē p circūcisionē. q octaua die mādata ē cui⁹ ve circūcisionis octo sūt btūdies q̄z octaua redit ad ꝓmā. et iō ad repntādū has btūdies solēnib⁹ octo diez officijs celebramus octauas dñice resurrectionis. q̄ est cā ⁊ signū nrē future resurrectōis ⁊ circūcisionis Has btūdies coaptat augustin⁹ in libro de doctria xpiana septē spīritib⁹ omittēs vltimā. q⁹ redit ad ꝓmā Gradati enī a timore puenit ad sapiaz Eli Initiū sapie timor dñi. Be ꝫ dicet in phemio septime partis. Quia ergo nouiter baptizati sunt puri. et quia multos nouellos i quadragesima genuit ecclia. et quia in illo tpe fuerūt apli puri. ꝓpter q̄d dñs fuit cū eis quadraginta diebus post pasca instruēs eos in fide vt possent omnino fieri spūales. et vt verē signe spūssancti. ¶ Propter istas tres causas siue ꝓuitates instruit nos ecclia in fide in hoc tempe. et ideo i ꝓma q̄ndena legūtur apoc. ⁊ actus apostoloz. in quibus libris habet septē signaculis. videlicet de incarnatione. natiuitate ⁊c. que christ⁹ solus aperuit. que sunt maxia ꝓncipia fidei nostre ¶ Postmodum in alia q̄ndena cantat in responsorijs de psalmis. et in lectiōib⁹ leguntur epistole canonice vsq; ad ascensionē dñi. vt supra fidem edificent bona opa. psalmi enim et eple bona opa designant. Et attende q⁹ aīa resurrectionem lex ⁊ pphete legebātur. post resurrectionē vo apoc. et eple canonice que sunt apostoloz scripta legūtur et cantib⁹ iubilā

tur. Lex enī et ꝓphete xp̄i passionē et resur-
rectionē p̄dixerūt. sed apl̄i iam factā annū-
ciauerūt et testificati sūt. Ideoqꝫ rn̄sorīū il-
lud cantat̄. v̄tute magna reddebāt apl̄i testi-
mōiū resurrectōis. Rōabilit̄ q̄ legit̄ apoc.
et canit̄ eo q̄ in eo visio xp̄i et angelorꝫ collo-
cutio mēorat̄. In illa enī vita quā paschale
significat temp⁹. aīe visione trinitatis et an-
gelorꝫ ꝯsortio gratulabunt̄. Legit̄ aūt apoc.
cū historia. dign⁹ es domine. Alleluia inci-
pit. Ego sū vitis Quod aūt ī quodā respō-
sorio d̄r decantabat ꝑpl̄s israel all̄a ⁊ vniuer-
sa multitudo iacob canebat legitime. et da-
uid cū cantorib⁹ cytharā ꝑcutiebat ī domo
dn̄i. illud respicit q̄ regno saul destructo. id
est mortis īperio. arca. i. humanitas salua-
toris in qua sūt mānā. i. v̄bū. et tabule testa-
mēti. i. thesauri sapientie et scientie dei abscō-
diti. in hierl̄m ducit̄ et in tabernaculo collo-
cat̄ vt eterna pacis visione fruat̄ ⁊ ad p̄ris
equalitatē gloriosus exhibeat̄ Cū aūt supi-
us tp̄ib⁹ īfantie saluatoris paulū dixerim⁹
esse legendū. nūc v̄o scripta ceterorꝫ apl̄orūꝫ
patet q̄ toto tp̄e siue ante passionē siue po-
stea quo dn̄i p̄n̄tia mēorat̄ cōgrue p̄cones
noui testamēti loquūtur. vt q̄i ab vberibus
sponsi filij ꝯsolationis lacte potent̄. He nā
qꝫ scripture sūt vbera. de quib⁹ d̄r. Melio-
ra sūt vbera tua vino De quib⁹ nos sic refi-
ciat de⁹ cui⁹ misericordia plena est terra. vt
omnes de ipsi⁹ plenitudine accipiam⁹. Et
nota q̄ s̄m romanū ordinē legunt̄ nouē le-
ctiones in dn̄icis a pascha vsqꝫ ad penteco-
sten. ꝓut dictū est sub titulo de septē diebus
post pascha Propter nouitatē aūt triplicē
q̄ dicta est incipit introit⁹. Quasi mō geniti
infantes ꝛc. j. petri. ij. ca In epl̄a v̄o in fide in-
struimur q̄ incipit Omne qd̄ natū est ex d̄o
vincit mūdū ꝛc. j. ioh. v. ca. ostendit fidē ꝑ te-
stimoniū in celo ⁊ in terra ⁊ in ꝯscientia In
terra cū dicit Tres sūt qui testimoniū ꝑhi-
bent in terra. sp̄us aqua et sanguis. Q̄ enī
clamore magno dn̄s emisit sp̄ūm. ⁊ q̄ ex eo
iam mortuo exiuit saguis ⁊ aqua indiciuꝫ
fuit humanitatis Et hi tres vnū sūt. i. vnuꝫ
significant. Tres ꝑhibent testimoniū in ce-
lo. pater in voce. verbum in carne. sp̄us ī co-
lumba. ⁊ hi tres vnum sunt. De testimonio
ꝯscientie sequitur in epistola. Qui credit ī
filiū deiam in se testimoniū dei habet. i. hoc
dictat ei cōscientia. Sequit̄ duplex alleluia.
in dn̄icis enī et festiuis dieb⁹ ab hac die vsꝫ
ad octauā pentecostes canit̄ duplex all̄a. de
quo dictū est sub titulo de septē dieb⁹ p⁹ pa-
scha. et sub sabbato in albis. et sub septuage-
sima. primū all̄a est. post dies octo. ioh. xx. c.
Euangeliū Cum esset sero ioh. xx. ca. est de
duabus apparitionib⁹ dn̄i. Prima oībus
apl̄is ī ip̄o die pasce excepto thoma. alia o-
ctaua die p̄n̄te thoma. qui vidit ⁊ credidit ⁊
tetigit ⁊ dixit. Dn̄s me⁹ et de⁹ meus Illud
vidit alid̄ credidit Vidit humanitatē ⁊ cre-
didit deitatē. Et ꝯgruit factū interpretatiōi
nominis Thomas enīꝫ interp̄tat̄ abissus.
nam profunde intellexit qui ex eis q̄ exteri-
us vidit deitatis intima penetrauit. Post-
modū inuitat nos in euāgelio beat⁹ ioh̄es
ad credendū ab vtili ⁊ honesto. Vtile est eī
nobis credere. Unde dicit Multa signa fe-
cit iesus que nō sūt scripta in libro h̄ Post
cōmunio est Mitte manū ꝛc. ioh. xx. ca.

De secunda dominica.

Sequitur de secun-
da dominica post pasca Quia enī
per christi resurrectionē illuxit de⁹
nobis. non tantum paruulis. sed etiam per-
fectis. ideo hec dominica de pastorib⁹ est. q̄
debent plene imitari christum Unde intro-
itus est Misericordia domini plena est ter-
ra Ea enī nō tantū paruuli. sed et magni re-
pleti sunt. Et ideo sicut antecedens domini-
ca fuit de paruul̄. sic ista ē de perfectis Vn̄
sequitur Verbo domini celi. id est apl̄i fir-
mati sunt. Et quia petr⁹ loquit̄ ad pastores
in epistola Christus passus est pro nob. ꝛc.
p̄ma petri. ij. c. ideo nunc fiūt synodi. ⁊ fit sta-
tio ad sanctū petrum. In fine enim dicitur
Conuersi enī estis nunc ad pastorē ⁊ ep̄um
animarū vestrarū. Duo alleluia dicuntur
Primū scꝫ. cognouerunt discipuli ꝛc. est d̄
resurrectione. In alijs tamen ecclesijs dicit̄
Surrexit dominus. matth. vltimo capl̄o.
Aliud scꝫ Ego sum pastor bonus ꝛc. ioh. x.

est de prelatis. Euāgeliū vo. Ego sū pastor bon⁹. ioh. x. ē de bonis p̄latis ⁊ mercenarijs Offertoriū est. Deus deus meus ad te de luce vigilo. q̄ p̄lati dn̄t semp vigilare Vn̄ in cāticis cāticoꝝ dicit̄ Inuenerūt me vigiles q̄ custodiūt ciuitatem. Post cōmunio similiter est de p̄latis Ego sū pastor bon⁹. ioh. x. c.

De tertia dominica

In precedentib⁹ duab⁹ dominicis ostēsum est q̄ parui et magni p xp̄i resurrectionem pleni sūt misc̄dia dn̄i. Parui cū dicit̄ in introitu p̄cedentis dominice Misericordia dn̄i plena est terra Magni cū dicit̄ ibid̄ Verbo dn̄i celi firmati sūt In hac vo tertia et in sequentib⁹ duab⁹ dominicis ante ascēsionē hortat̄ nos eccl̄a ad iubilū et exultationem. ꝓpter xp̄i resurrectionē ⁊ ascensionem Vn̄ introit⁹ hui⁹ dn̄ice icipit Jubilate deo omnis terra ꝛc. Et ibi sequit̄ alla. q̄ iubilus est exultatio mētis habita de eternis. soli āt deo iubilandū est. Sequit̄. Psalmū dicite nomini ei⁹. i. hilari opatione ipsū laudate. ⁊ sequit̄ similiter ibi vnuz alleluia. q̄ ab vna radice ortū hn̄t oīa talia id ē charitate Sequit̄ Date gloriā laudi eius. et ibidē etiā in fine seq̄tur triplex alleluia. q̄ a potentia patris. ⁊ sapīa filij ⁊ a benignitate spūssc̄ti processit. q̄ nos liberauit p passionez ⁊ resurrectionē suā. et ideo laudand⁹ est deus. Licet aūt sit exultatio. tn̄ incutit̄ timor. ne spes sn̄ timore luxuriet in p̄sumptionē. Vn̄ sequit̄ vsus. Dicite deo q̄z terribilia sūt opera tua dn̄e Debet ei timere nou⁹ ꝓplus. quia iudei excecati sunt. qui erant ꝓplus peculiaris domini. qui licet apposuissent custodes. tn̄ dixerunt. venerūt discipuli ei⁹ ⁊ furati sunt euz. Et hoc est q̄d dicit p̄s. Mentient̄ tibi. id est ad honorē tuū. quia ex hoc mag̃ confusi sūt inimici tui. i. iudei. Et sequit̄ ibi In multitudine vtutis tue. q̄l diceret. licet vidissent multa miracula. videlicet solē obscuratū. et petras scissas. In hoc est etiā multitudo vtutis dei. q̄ mendacia inimicoꝝ vertit in suuz bonorē. In epl̄a vo monet petrus baptizatos vt ambulent in nouitate vite abstinentes a carnalibus desiderijs dicēs. Obsecro vos fratres tanq̄z aduenas ꝑegrinos abstinere vos a carnalib⁹ desiderijs. j. petri. ij. ca. et ꝯcordat cū introitu. q̄ gustato spiritu desipit omis caro. Quedā eccl̄ie dicūt alla xp̄us resurgens. roꝝ. vj. ca. Euangeliū ē de resurrectione. Modicum et non videbitis me. modicū. i. a morte vsq̄z ad resurrectionē iterū modicū et videbitis me. post resurrectionē. ⁊ modicū q̄ vado ad p̄rez. ioh. xvj. c.

De quarta dominica

In quarta etiā dominica inuitamur ad iubilū ⁊ specialiter inuitantur ad hoc gentes. Vn̄ introitus sumpt⁹ est de psalmo inuitante ad cantū q̄ incipit. cantate dn̄o canticū nouū quia mirabilia fecit domin⁹. Bern̄. inq̄t Tria fecit dn̄s mirabilia in incarnatōe sua Primū q̄ mat̄ esset vgo Scd̄m q̄ de⁹ fieret hō. Tertiū q̄ p̄dicta p̄t credere carnal̄ hō. Sequit̄ ibi Vn̄ ꝯspectū gentiū reuelauit iusticiā suā. i. filiū suū Sequit̄ vsus. Saluauit sibi dexterā ei⁹ ꝛc. q̄ p fidē vniti sūt duo populi scz gentil̄ ⁊ iudaic⁹. ideo in oratōne habet̄. De⁹ q̄ fideliū mētes vni⁹ efficis volūtatis ꝛc. Rursus q̄ ista dominica q̄rta appinquat ascensioni. iō d̄r euāgeliū Vado ad eū q̄ me misit. et nemo ex vob ꝛc. ioh. xvj. Et post. Expedit vobis ut ego vadā ꝛc. on̄dit̄ enī cā iubili scz ascēsio Huic ꝯsonat p̄ncipiū epl̄e beati iacobi. j. cap. Omne datum optimuz et omne donum perfectum de sursum est descendens a patre luminum. Sequitur etiam in euangēlio. Cum venerit paraclitus. arguet mundum de peccato id est de infidelitate. fides enim omne peccatū excludit. Vnde arguere de hoc peccato. est arguere de omni peccato. Et de iusticia et d̄ iudicio. Dicit ergo de peccato scilicet quod habent. De iusticia quam non habent scilz sanctorum. quia vado ad patrem. i. in cordibus sanctoꝝ hominū ꝑducendo eos ad patrē per cognitionē dei bonā. et extollēdo

eos ad pris ꝯformitatē. ⁊ tñ nolunt hoīes sā
ctis assimilari. De iudicio qđ nō timēt. q̄a
p̄nceps huiꝰ mundi iā iudicatꝰ est. ⁊ adhuc
sequunt̄ dānatū. Et sufficeret de duobꝰ ar-
guere. scz de fide quā nō hñt ⁊ habere possēt
si vellent. ⁊ de iusticia siue de bona vita. in q̄
nō imitant̄ sanctos. ⁊ ideo adiecit v̄bū timo
ris. scz de iudicō qđ dñt tales subire. Sequi
tur ibi. ⁊ quecūqz audiet loquet̄. ⁊ huic ꝯcor
dat finis epl̄e In mansuetudine suscipite ī
situ v̄bū ꝛc. Si enī spūssanctꝰ audit q̄ loq̄t̄
mlto fortiꝰ dz hō audire ⁊ expectare donec
deꝰ in ipso loquat̄. qr qui de seipso loquit̄
mendaciū loquit̄.

De dominica rogationum.

Quinto loco sequi
tur de dñica rogatōnū. in qua īstru
ctos p q̄ttuor dñicas. q̄si armatos
q̄ttuor cardinalibꝰ v̄tutibꝰ monet annun-
ciare alijs. vt q̄ audit dicat veni. ⁊ cortīa cor
tinā trahat dicēs in introitu q̄ est esa. xlviij.
ca. ꝑm aliā translationē. Vocē iocūditatis
.i. nouū testamētū in q̄ ꝓmissa reddunt̄. nō
terroris sic vetꝰ lex fuit. annūciate. ꝛc. Hec āt
dñica dr rogationū ꝓpter ꝓpinquā ascēsio
nem dñi. quē qr p nos seq̄ nō possumꝰ. iō ī
orōne docemur petere duo q̄ petēda sūt. s. vt
cognoscamꝰ ⁊ faciamꝰ Dicit enī orō Lar-
gire q̄sumꝰ dñe supplicibꝰ tuis semp spūm
cogitādi q̄ recta sūt ꝓpiciꝰ ⁊ agendi ꝛc. Vñ
in epl̄a redarguit beatꝰ iacobꝰ eos q̄ volūt
cognoscere ⁊ nō facere dicens. Estote facto-
res v̄bi ⁊ nō auditores tantū ꝛc. iacobi. j. ca.
Quedā ecclie dicūt all̄a. Nōne cor nostrū
ardēs ꝛc. luce vlti. c. ⁊ vsqz mō ꝛc. ioh. xvj. ca.
In euāgelio v̄o. Amē dico vobis. ioh. xvj.
ca. oñdit q̄d debeamꝰ petere. s. eterna dicens
Vsqz mō nō petistis q̄cq̄z. qui enī petit tpa
lia nil petit. q̄niam in eis que nō quiescunt
quies esse nō potest. Vñ sequit̄ Petite ⁊ ac
cipietis. qr dextera dñi semp apta est.

De rogationibus

In tribꝰ diebꝰ an
te festum ascensionis dñi fiūt ro-
gatōes q̄ dicunt̄ letanie. Letania
autem grece apud nos supplicatio seu roga
tio est. in q̄ ecclia sancto deum rogat. vt qui
destruxit consilium achitofel destruat con-
silium eorum qui nolunt viuere sup pacez
eiꝰ Tūc etiā supplicamꝰ deo. vt nos a mor-
te subitanea ⁊ ab oī infirmitate defēdat Ro
gamꝰ v̄o sanctos vt p nobis apđ deū inter
cedant̄. Et denominat̄ letania greco voca-
bulo ꝓpter autoritatez lingue grece. ꝓut di-
ctum ē sub pascha. Est autē duplex letania
scz maior et minor. Maior est in festo beati
marci. que inuēta fuit a beato gregorio pro-
pter pestē inguinariā seu inflaturam ingui
num. cuiꝰ institutionis cās paulus mōtis
cassini monachꝰ longobardorū historiogr̄-
phus ita descripsit dicēt. q̄ tpe pelagij pape
tanta fuit inundatio aquarū ꝑ italiā q̄ aq̄
ascendebant vsqz ad supiores fenestras tem
pli neronis quod erat rome. nec aque ītra-
bant templū. tunc ꝑ tyberim effluxit multi-
tudo serpentū. inter quos fuit maximꝰ dra
co. ex quorū flatibꝰ aer est corruptꝰ. et inde
emersit pestis inguinaria q̄ homīes passim
⁊ subito moriebant̄. Et cū pene totꝰ roma-
nus ꝓplus deleret̄. pelagiꝰ papa omnibꝰ ie-
iunium ⁊ ꝓcessionē indixit. Sed in ipa pro
cessione ipe cū. lxx. alijs expirauit Cui substi
tutus est gregoriꝰ p̄mus q̄ et magnꝰ dictus
est. et hanc letaniā vbiqz terrarꝫ seruari pre-
cepit. ideoqz hec letania dicitur gregoriana
vel romana. Vocatur etiaz cruces nigre q̄-
niam in signū meroris ex tāta hoīm strage
et in signū penitentie. homines nigris indu
ebantur ⁊ cruces ⁊ altaria nigris velabant̄
Tertio etiā modo dr ꝓcessio septiformis ex
eo q̄ beatus gregoriꝰ septeno ordine iri in
ea in maioribꝰ ecclesijs ordinauit. In p̄mo
ordine sunt clerici. In secūdo religiosi. In
tertō sanctimoniales In quarto pueri In
q̄nto laici ꝓuecte etatis. In sexto vidue ⁊ cō
tinentes. In septimo ꝯiugati. In alijs v̄o
ecclesijs qđ nō possumus in nūero ꝑsona-
rum supplemꝰ in numero letaniarū. Nam
septies letaniaz dicere debemꝰ priusq̄z insi
gnia deponamꝰ. Cōtigisse aūt dr romanis
p̄missa inguinaria pestis ꝓ eo q̄ cuz in qua
dragesima continenter vixissent. ⁊ in pascha

corpus domini recepissent. postmodum lu
dis comesatiōibus ⁊ luxurie frena larabāt
Fuit quidē tam seua hec pestis vt vbiq; ho
mines subito pimeret. ita q̄ sicut dr̄ cū aliq̄s
sternutabat sepe spiritū emittebat Vñ cuz
aliq̄s sternutabat. audiens statī accurrens
dicebat. deꝰ te adiuuet. ⁊ abinde vt dicunt h̄
adhuc ꝯsuetudo seruat̄. vt audiens aliquez
sternutantez statim dicat. deus te adiuuet.
Rursus vt fert̄ cū tūc aliq̄s oscitabat freq̄n
ter subito spūm emittebat. Vñ cuz aliq̄s se
velle oscitare sentiebat ꝯtinuo signū crucis
sibi imp̄mere festinabat. q̄ ꝯsuetudo similit̄
vsq; hodie obseruat̄. Minor v̄o letania q̄ ⁊
rogationes et p̄cessiones vocat̄. fit tribꝰ die
bus añ ascēsionē. que sicut legit̄ in burcardo
libro. xiij. ca. exigentibꝰ. inuenta est apud vi
ennā a beato mamerto ep̄o viennensi. q̄ p̄
pter pestē luporꝫ ⁊ aliaꝫ feraꝫ in gallijs ho
mines atrocit̄ pimentiū. et p̄pter piculosos
terremotꝰ illic crebro ꝯtingentes. indixit po
pulis ieiuniū triduanū. et letanias instituit
Cessante v̄o illa p̄secutione ieiuniū illud in
ꝯsuetudinē annue obs̄uatōnis deuenit Et
sicut quidā referūt. fuit p ecclam ꝯfirmatuz
vt vniuersalit̄ obseruet̄. Dicitur ergo hec le
tania mīor. q̄ a minori scz a simplici ep̄o et
in minori loco scz in vienna inuēta est Illa
v̄o dr̄ maior. q̄ in maiori loco scz rome. et a
maiore scz a magno gregorio ⁊ p̄ maguo ⁊
grauissimo morbo inuenta est. Minor tñ
antiquior est tp̄e. Nā instituta fuit tp̄e zeno
nis imp̄atoris. maior v̄o tp̄e mauritij imp̄a
toris Fiunt etiā letania p̄pter plures alias
causas. Vñ liberiꝰ papa statuit vt p̄ guerra
p̄ fame p̄ pestilentia ⁊ hmōi aduersitatibus
iminētibꝰ. semp̄ letania fiat. vt sic ista p̄ sup̄
plicationes orōnes ⁊ ieiunia effugiamꝰ. q̄a
ergo h̄ tp̄e maxime bella emergere solent. ⁊
fructꝰ terre qui adhuc in teneritate vel flore
sunt. pluribꝰ modis facile corrumpi solent
iō hoc tp̄e fiunt letanie vt rogemꝰ deū q̄ ta
lia a nobis auertat. ⁊ ab aeris intēperie ⁊ a
beluis ⁊ ab hostibus xp̄iane religionis nos
eripiat ⁊ defendat. sup̄ hoc patrocinia sctō
rū sp̄ealiter ⁊ generalit̄ ip̄lorantes. et iō roga
tiones vocant̄. Dicunt̄ etiaz p̄cessiones. q̄

tunc eccl̄a p̄cessionē facit generalem. Et est
notādū q̄ rogamꝰ sanctos p̄pter nostram
inopiā. p̄pter eoꝝ gl̄am. ⁊ p̄pter dei reueren
tiā Qñ aūt letaniā p̄ iminētibꝰ piculis i pe
nitētiali ⁊ flebili habitu facimꝰ. illā vltimaz
p̄cessionē mulierū plangētiū post dñm. qñ
ducebat̄ ad crucē rep̄sentamꝰ. plangētes iu
xta mandatuz dñi sup̄ nos ⁊ sup̄ filios no
stros Fiūt etiā h̄ tp̄e letanie. q̄ christo ascē
dēte qui dixit. Petite ⁊ accipietis ꝯfidentiꝰ
eccl̄a petit. ieiunat enī tūc ⁊ orat vt parū ha
beat de carne p̄pter carnis macerationem. ⁊
acq̄rat sibi alas p̄ orōnem que est ala q̄ aīa
volat in celū. vt sic xp̄m ascendentē libere se
qui valeat. q̄ ascendit pandens iter ante nos
⁊ volauit sup̄ pēnas ventorū Et hec ē causa
q̄re vltimā letaniā siue vltimū ieiuniū ascē
sioni ꝯtinuamꝰ. vt videlicet p̄pter orationes
⁊ ieiunia deposita mole carnis xp̄m ascēdē
tem sequi possimus. In letanijs ergo fit
p̄cessio. ⁊ cantat̄ in q̄busdā ecclesijs in p̄nci
pio p̄cessionis Exurge dñe ⁊c. Frequentā
dū etiaz esset ⁊ a pueris dicendū illud canti
cū angelicū Sancte deꝰ sancte fortis sancte
et īmortalis miserere nobis. Nā sicut iohā
nes damascenꝰ refert in libro. iij. cum apud
ꝯstantinopolim p̄pter quandā tribulatio
nē fierent letanie. quidā puer e medio popu
li raptꝰ est in celū ⁊ hoc canticū ibidem edo
ctꝰ Deinde ad ip̄lm rediēs illud in ꝯspectu
omnis ip̄li decantauit. ⁊ mox oīs tribulatō
cessauit. Quod cāticū calcedoñ. synodꝰ ap
probauit. Huiꝰ ergo cantici laus ⁊ autori
tas colligit̄. Primo ex eo q̄ angelꝰ illud do
cuit. Scd̄o ex eo q̄ ad eiꝰ p̄lationē illa tribu
latio cessauit. Tertio ex eo q̄ tantū ꝯcilium
illud approbauit. Quarto ex eo q̄ demones
illud valde timēt. Ceteꝫ in p̄cessione ipsa p̄
cedūt crux et capsa reliquiaꝫ sanctoꝝ. vt ve
xillo crucis et orōnibꝰ sanctoꝝ demones ex
pellantur vt dictū est in quarta p̄te in ti. de
accessu pontificis ad altare. Portant̄ etiaz
vexilla ad representandum victoriā resurre
ctionis ⁊ ascēsionis xp̄i. qui cū magna p̄da
celos ascēdit Vñ vexillū p̄ aera incedēs. est
xp̄us in celū ascēdens. Et sicut vexillū in p̄
cessione ipsa multitudo fideliū sequit̄. sic et

christū ascēdentem magna sanctoꝝ collec/
tio comitabat̄. Portāt̄ etiā vexilla ad imita
tionē eius. qđ dicit esa. xj. c. Et leuabit dn̄s
signū in nationes. ⁊ ꝯgregabit ꝓpl̄os israhel
et dispersos iude colliget a quattuor plagis
terre. Q; vo cruces ⁊ vexilla portatur a cō
stantino sumpsit eccl̄ia. q̄ cū in somnis cru
cis signuꝫ vidisset. eiqꝫ dictū fuisset. vinces
in hoc signo iussit crucē in vexillis bellicis ī/
sigri. Q; in letanijs crux maior a crucis ba
iulo de altari sumit̄. recolit ꝙ de christi hu/
meris tulit eaꝫ simon cyrene⁹ matth̄. xxvij.
In quibusdā locis fit letania ꝑ campos. vt
etiā a segetib⁹ demones expellant̄ vel poti⁹
vt a dn̄o ꝯseruent̄. Cant⁹ aūt in ꝓcessione
qđ sig̃ficet dictū est in p̄cedenti ti. de accessu
pontificis ad altare. Consueuit q̄ꝫ quidam
draco cū cauda longa erecta ⁊ inflata duo
bus p̄mis dieb⁹ añ crucē et vexilla p̄cedere
vltima vo die q̄i retro aspiciens cauda va/
cua atqꝫ depssa retro sequit̄. Nempe draco
iste sig̃ficat dyabolū. q̄ ꝑ tria tpa scꝫ añ legeꝫ
⁊ sub lege ⁊ tpe grē q̄ ꝑ hos tres dies signifi
cantur homines fefellit. et nūc fallere cupit
In duob⁹ p̄mis tpib⁹ regnauit et q̄si dn̄s
orbis fuit. cauda longa. i. potēter. ⁊ iflata. i.
supbe incedens. Vñ xp̄s illū mūdi p̄ncipeꝫ
vocat. et ioh̄es ait in apoc̄. Vidi sathanam
de celo cadentē velut fulgur ⁊ traxit secū ter
tiam ꝑtē stellaꝝ. i. hominū. In cui⁹ rei figu
rā duob⁹ dieb⁹ modo p̄dicto p̄cedit In tē
pore vo gratie ꝑ xp̄m vict⁹ est. et data ē apo
stolis eijciendi sp̄us īmundos ptās. ꝓpter
qđ tertia die draco quasi potestate ꝓpter fi/
dei dilatationē amissa. p⁹ crucē sequit̄ cau
da vacua et demissa. ⁊ nō lōga. qꝛ nō audet
ita potenter regnare vt pri⁹. sed ꝑ suggestio
nes et latenter hoīes seducit quos videt pi/
gros in bonis opibus. ⁊ remissos. nec viaꝫ
vite sectantes. q̄si fur retro aspiciens si quis
oberret et a rectitudine fidei cadat. quē ad se
quasi caudā trahat ⁊ sibi incorporet. sicut et
in deserto filios israel infirmos et debiles et
qui oberrantes remanebant vltimi. hostes
post tergū venientes necabant. In leta/
nijs debem⁹ s̄m aurelianeñ. ꝯciliu ieiunare
vel saltez cibis quadragesimalibus ⁊ capis

nigris in signū penitentie vti. nec dꝫ quis
vti veste solēni Propter qđ vocant̄ ꝓcessio
nes nigre. ñ tñ dn̄t cruces nigre vocari. In
letanijs quoqꝫ debent omnes a seruilibus
opib⁹ vacare. scꝫ viri et mulieres. serui ⁊ an
cille. ⁊ donec terminet̄ ꝓcessioni adesse. vt sic̄
omnes peccauerūt sic ⁊ omnes ꝑ venia sup
plicēt. oēs ad deū corda cū manib⁹ eleuēt. i.
studiū orationis erigant. Post ꝓcessioneꝫ
cantat̄ missa in aliqua eccl̄a. Et est introit⁹
Exaudiuit ꝛc̄. rememorat enī eccl̄ia p̄terita
dei beneficia ad maiorē spem. ⁊ dei largitas
inuocat̄ vt ꝑ hoc conijciat futura. ex eo eniꝫ
ꝙ multotiens exaudiuit ꝑpendit̄ ꝙ adhuc
exaudiet Exaudiuit inq̄ꝫ de tēplo suo sancto
scꝫ ꝑ grām. Et qꝛ nō potest huius esse exau
ditio sine dilectiōe. sequit̄ v̄sus Biligam te
ꝛc̄. Iterū qꝛ nō exaudiunt̄ nisi ꝑ ꝯfessionem
ideo dicit iacob⁹ in epl̄a Confitemini alter
rutrū peccata vrā. que est iacobi vlt̄. ca. Et
vt maior spes habeat̄ adhibet exēplū de he/
lya q̄ petijt vt nō plueret. ⁊ nō pluit annis
tribus et mensib⁹ sex. ⁊ postea petijt ꝙ plue/
ret. ⁊ pluit. Si enī helias solus exaudit⁹ est.
multo forti⁹ tota eccl̄a exaudiet̄. man⁹ enim
dn̄i nō est abbreuiata Sequit̄ vnū all̄a Cō
fitemini Sed cū in dieb⁹ antecedentib⁹ du
plex alleluia cantet̄. quare ī his dieb⁹ vnicū
tantū dr̄. Itē cū in alijs ieiunijs nō dicatur
all̄a quare in hoc dr̄. Ad primū dicimus ꝙ
sicut sepe dictū est. duplex all̄a cantat̄ in an/
tecedentib⁹ diebus ꝓpter duplicē stolā que
habebit̄ in resurrectione ꝯmuni. aīe videlicꝫ
⁊ corpis. Officiū aūt pascale qđ hoc signifi/
cat finitū est. ⁊ ideo remota causa remouet̄
effectus Ad secūdū dicimus. ꝙ ideo in alijs
ieiunijs nō cantat̄ alleluia qđ est canticū le
tie. qꝛ fiūt ꝑ peccatis. ꝓpter qđ dicūt̄ ieiunia
meroris Hoc aūt ieiuniū ⁊ ieiuniū pēteco/
stes sunt exultatōnis. qꝛ nō fiunt ꝑ peccatis
sed vt potestas dyaboli remoueat̄ et pestis.
⁊ iō in eis all̄a cantat̄. Preterea in hoc ieiu/
nio dr̄ all̄a ꝓpter gaudiū ascensionis qđ im
minet. In euangelio vo. Si quis vestrum
ꝛc̄. luce. xj. ca. ostendit ꝙ debem⁹ petere ꝑseuerā
ter. ꝑ amicū qui dicit amico. Amice cōmo/
da mihi tres panes ꝛc̄. si perseuerauerit pul

sans ꝓpter ĩprobitatẽ eius surget. et dabit ei. Per hoc habet ꝙ etiam existens in mortali peccato. si ꝑseueranter petierit exaudiet ꝓpt̃ improbitatem. Allegorice amicꝰ noster est xp̃s a quo intellectus theoricꝰ petit tres panes scz fidem spem et charitatez. qꝛ amicꝰ. i. intellectus practicꝰ. s. ratio inferior venit de via. i. de ꝯsideratione tpaliũ. Sequit̃. et non habeo quod ponã ante illũ. qꝛ nõ inuenit ĩ talibꝰ spũalẽ refectionẽ. et sic petit supior intellectꝰ ꝑ inferiori. vel ꝑ tota aĩa. nõ enĩ põt habere aĩa vel ratio inferior aliquã refectõnẽ spũalem nisi ab intellectu supiori. cuius est ꝯtemplari celestia Sequit̃ postea ibidẽ nunq̃d si petierit panẽ. i. charitatẽ. lapidem dabit ei. i. indurationẽ. qd̃ est ꝯtrariũ charitati. i. nunq̃d dabit ei ꝯtrariũ. q. d. nõ. Silr̃ si petierit piscẽ. i. fidẽ que nutrit̃ ĩ aq̃s baptismi. nunq̃d ꝑ pisce dabit ei serpentẽ. i. infidelitatẽ a qua est oĩs vis peccati. q. d. nõ. Aut si petierit ouũ. i. spem. qꝛ in ouo est spes pulli. nunq̃d porriget ei scorpionẽ. i. desꝑatõem que retro et occulte pungit sicut scorpio. desperantiũ enĩ est retro abire. q. d. nõ. Vel ꝑ panẽ intelligunt̃ oĩa q̃ hominis victui sunt necessaria vt cibꝰ et potꝰ. ꝑ ouũ oĩa genera fetuũ. aĩaliũ. ⁊ fructuũ. ꝑ piscem oĩa genera natabiliũ. Post cõmunio. Petite ⁊ accipietis. sumpta est de euangelio Ad horas dicitur capitulũ. Cõfitemini. et illd̃. Helias hõ erat. et illud Siquis errauerit. que sũt iacobi. v. ca. In festo aũt beati marci dicũt q̃daz epl̃am. Qui timet deũ. que ẽ ecc̃. xv. ca. Alij dicunt. Similitudo vultuũ. que est ezech̃. j. ca. Euangelium est Ego sũ vitis ver. qd̃ ẽ ioh̃. xv. ca. Alij vo dicunt Designauit. Secunda q̃z die rogationũ est idem officiũ qd̃ in prima. nisi qꝛ in quibusdã ecclijs euangelium de matheo legitur. in quo est eadẽ sententia.

De vigilia ascensionis

Quia uero ieiuniũ de quo p̃missuz est nõ sufficit sine opibꝰ misericordie. ideo in vigilia ascensionis. que est tertia dies rogationũ. eccl̃a monet ad opa misericordie. dicens in introitu. qui est in quibusdã ecclesijs. Misericordia dñi ꝛc. Dicit enĩ gregoriꝰ. Si vis orõnem tuã ad celũ volare facere duas alas. s. ieiunium ⁊ elemosynã. Cũ bonis enim desiderijs volamꝰ ad celũ. Unde de dño dr̃. Eleuatis manibus ferebat̃ in celũ. In alijs tñ ecclijs dicit̃. Omnes gentes Epl̃a vo que est in q̃busdã ecclijs Multitudinis ꝛc. nõ videtur ꝯcordare. imo videt̃ p̃posteratio. qꝛ post ascensionẽ dñi factũ est vt multitudinis credẽtiũ esset cor vnũ ⁊ aĩa vna. Sed hoc fit duabus de causis. Prima vt epl̃a ꝯsonet euangelio. Subleuatis oculis ꝛc. ioh̃. xvij. ca. in quo dicit dñs. Pater clarifica. i. manifesta filiũ tuũ. ⁊ postea rogat d. Rogo vt vnum sint. sicut ego et tu vnũ sumꝰ Hec autẽ vnitas oñditur in epl̃a. Alia causa est. qꝛ oñ ex vero corde dant̃ elemosyne oĩa reputantur ꝯmunia. sicut dicit aplus d̃ manna qd̃ qui plus collegit̃ nõ plus abundauit. et qui minus nõ habuit minꝰ. Qui enĩ diues est. nõ dz ꝓpter hoc amplius comedere. sed alijs distribuere. Et h̃ dicit̃ in epl̃a. Et erant ill̃ oĩa ꝯmunia. Ideo aũt p̃dictũ euangelũ dicit̃ hodie. qꝛ qui passurus orauit. hominibus innotuit cũ ascendit. Vel qꝛ in fine ꝯcludit̃ Ego ad te venio. in q̃ rogat ꝑ his q̃s dedit ei pater. vt sint in patre vnũ cũ omnia sint in fide ⁊ charitate vnũ. i. concordia vniti vicissim Vñ precedit epl̃a Multitudinis credẽtiũ Hylariꝰ vo exponit sic p̃dicta vba. Rogo vt sicut ego ⁊ tu vnũ sumꝰ. scz nõ tantũ voluntate sed etiam natura. sic et ipsi vnum sint scz vnitate spũs et grã spũssancti In alijs tamen ecclijs dicit̃ epl̃a Unicuiqz vrũm ad ephe. iiij. ca. Offertoriũ est. Viri galilei. act̃. j. ca. Post cõmunio est Non vos. ioh̃. xiiij. In alijs vo ecclijs dr̃ Petite. math̃. vij. ca. Quia ergo in hoc officio de elemosyna ⁊ opibus misericordie agit̃. ideo in quibusdam locis. vt p̃missas sibi alas acquirãt elemosynaꝝ largitioni intendũt. quam tamẽ vsqz in festũ ascensionis differũt. q̃i tunc pꝰ xp̃m in celum aduolent. ⁊ vt tunc liberiꝰ vacare possint. Quidam tamen non incõgrue supradicta officia pascalis hebdomade ꝑ septem dona spũssancti ad eos referũt

qui sunt in baptismo renati. vt renatꝰ affla-
tus spū sapienti dicat. Resurrexi. Per qd
resurrexerit euangeliū declarat scz p resurre
ctionez dñi. Quid inde acquisierit spūs in-
struit intellectꝰ dicens. Introduxit nos in
terrā scz ecclam. Et adhuc addit spūs ꝯsilij
aqua sapie potauit eos. Quid inde qz acq-
rere debeat spūs indicat fortitudinis dicēs.
Venite bñdicti pris mei Qz ex his collatis
bñficijs deū laudare debeat spūs sapie docz
dicens. Victricem ꝛc. Quid resurrectio re
natis attulerit indicat spūs pietatis dicens
Eduxit eos dñs in spe. et adhuc spūs tioris
adiūgit dicēs. Eduxit dñs populū suum.
Pro his oibus bñficijs in baptismo colla-
tis hoibus. angeli gratulant. hoies deo con
fitent. et ad xpi preconia se inuicē exhortant
grās agunt. iubilant beneficia. ⁊ bñficiorū
causas remēorāt. ⁊ ad maiora ꝯfident aspi-
rant. et circa hec cetere ptes officiorū supscri
pte hebdomade versant. Et vide q hic mu-
tat ordo donorū. Et attende q p officia huiꝰ
hebdomade ad quattuor introitus quater.
ad tres ter ponit alleluia. quia sancta trini-
tas a quattuor mūdi ptibus collaudat. de
xpi resurrectione. ⁊ de hoim redemptione.
In pma dñica scz. Quasi mō geniti. bapti-
zati monent a matre tanqz infantes innocē
ter viuere. ⁊ lac sancte scripture ꝯcupiscere.
vt pascale sacramentū p xpi resurrectionez
acquisitū. moribus ⁊ vita teneant. mūdum
vincant. vt cū xpo triumphent. et leticiaz in
corpe ⁊ aīa simul obtineant. ppter quā leti-
ciaz alla duplicat. qz mortē euaserūt. ⁊ spem
vite habere meruerūt. vel ppter actionem ⁊
ꝯtemplationē. vel ppter gaudiū pdicatorū
⁊ ꝯuersorū. In scda vo dñica scz Misericor
dia dñi. baptizati iaz instructi xpi miscdiaz
intonant ⁊ trinitatē pdicant. Nam in mise-
ricordia spūm. in vbo filiū. in deo prem an-
nunciāt. pponūt vo spiritū p quē sūt sancti
ficati. deinde filiū p quē sūt redempti. deind
patrē cui recōciliant. Et qz trinitatē ꝯcinūt
ideo ter iubilant alla. In tertia dñica scilicz
Iubilate. baptizati ad laudē dei totū mun-
dū inuitant. et trinitatē psonant. cū ibi deo
patrē. in noie filiū in laude spūm sanctū ac-
cipiunt. Et quia p duo pcepta charitatis fir
mantur in fide trinitatis. iō priꝰ bis. deinde
ter ꝯcinūt alla. In quarta dñica scz Canta
te. rursus baptizati ad dei laudē gentes con
uersas inuitant et trinitatē ꝯmemorant. dū
ibi in dño patrē. p mirabilia filiū. p iusticiaz
intelligūt spūm sanctū. Et quia fidē trinita-
tis gentes a quattuor mūdi ptibus accepe-
runt. ideo trinitatē sub quarto alla ꝯcludūt
In quinta dñica scz. Vocē iocūditatis. rur
sus baptizati liberatorē suū gentibus annū
ciant. qui trinitatē p ter positū ꝯcinunt alla
⁊ sicut ibi ꝯtinet instantia pdicantiuz sic in
officio Exaudiuit de templo sancto suo. so-
licitudo se ab errore ꝯuertentiū. et in officio
vigilie Omnes gentes. applausus in celum
intelligitur ascensorum.

Sequitur de festo ascen
sionis domini.

In festo ascensio
nis domini qd celebrat die qdra-
gesima post pasca. qz christus die
qdragesima post resurrectionē celos ascen
dit. fit pcessio solemnis Precepit enī domi-
nus discipulis suis. vt pcederent in montez
oliueti. vt viderent ipsū ascendere. ⁊ fecerūt
ei pcessionē. et ipse eleuatis manibꝰ ferebat
in celū De hoc dictū est in quarta pte sub ti
tulo de accessu pontificis ad altare. Hec p-
cessio sigficat ascensū de vtute in virtutem.
Et cantat resposoriū de ascensione vt inui-
temur ad ascendendū post dominū. Bebe
thania aūt que interpretat obedientia de q
eduxit aplos ascendit dñs. p qd significat q
sine obedientia nullꝰ pōt ascendere in celuz
Unde quidā cantant in pcessione rñsoria
ptinētia ad ipsaz eductionē. vt eduxit domi
nus Qz vo ascendit de monte oliueti sigfi-
cat q p opera misericordie optet nos ascen-
dere. Cū igitur hac die pcessionē rōnabilit
agamꝰ. nihilominꝰ ⁊ hoc rōnabilius est q
nō celebret anteqz tertia dicat. sed ea canta-
ta. licet in die pasce et ceteris dominicis alit
fiat. In pascali enī pcessione ⁊ in dñicalibꝰ
aqua benedicitur in memoriā et reuerētiaz
⁊ venerationem baptismatis. ideoqz prece-

dunt tertiã. in qua spiritussanctus sup disci
pulos descendit. vt sicut prius baptizamur.
⁊ postea spiritũ sanctũ accipimus. sic aqua
benedicta prius nos et loca nostra aspergi/
mus. ⁊ postea aduent⁹ spiritussancti mẽo/
riale. i. tertiam decantam⁹. Cur aũt ĩ domi
nicis diebus baptismatis mẽoria renouet̃
supius enodat̃. In hac v̄o die tertia cãtata
ꝓcessio celebrat̃. sil̃r et omnes alie que sine a
que benedictõne celebrant̃ tũ vt misse ꝯiun
gantur officio. tũ q̃ null⁹ eam sequit̃ nisi sã
ctificatus spũ sancto. De hoc etiã sub dñica
in ramispalmarũ dictũ ẽ Facta processione
cantatur antiphona. O rex glorie. ꝓpter il/
lud. Nõ vos relinquã orphanos Sequit̃ ĩ
troit⁹ Viri galilei quid admiramini aspici
entes ĩ celũ. Immotis eĩ oculis aspiciebãt
in celũ. ⁊ diuti⁹ aspexissent. nisi angeli eis in/
timassent q̃ recederent dicentes Hic iesus q̃
assumptus est a vobis ĩ celũ. sic veniet quẽ/
admodũ vidistis eũ ascendentẽ in celũ. id ẽ.
sic veniet ad iudiciũ in nube. Nubes signifi
cat grãm. q̃ sine nube. i. sine grã nullus põt
ascendere. etiã xp̃s s̃m q̃d hõ. et h̃ sig̃ficabat
nubes in qua ascendit. Quia v̄o de ascensi
one dñi est ineffabile gaudiũ iõ sequit̃ v̄sus
Oẽs gentes plaudite manib⁹ Sequit̃ epl̃a
Primũ quidẽ sermonẽ ꝛc. Act̃. j. ca. in qua
habetur de ascensione. Postea sequit̃ du/
plex all̃a. q̃ dñs ascendit in duplici stola Et
ita eadẽ rõne cãtant̃ duo all̃a in ascensione
q̃ durãt vsq̃ ad pente. q̃ et ĩ tp̃e pascali Pri
mũ all̃a est Ascẽdit de⁹ in iubilatione. id ẽ
in gaudio ineffabili antiquoꝝ patrũ q̃ cũ
eo ascendebant. et apostoloꝝ. ⁊ angeloꝝ di/
centiũ. Quis est iste rex glorie Esa. Quis ẽ
iste qui venit de edom. Sequit̃. Et dñs ĩ vo
ce tube. id est. in voce horribili. q̃ de voce lo/
quit̃ angeloꝝ. vel dñs ꝑ angelos cũ dicebat
apl̃is. Sic veniet ꝛc. Vel q̃ ĩuitabat ad nu/
ptias eternas. sicut et tuba solebant antiq̃t⁹
inuitare ad nuptias tp̃ales. Secũdum all̃a
est. Ascendens xp̃s in altũ Aliqui tñ dicũt
Nõ vos Johã xiiij. ca. Sequit̃ euangeliũ
marci rugiẽtis. vltimo ca. Recũbentib⁹ vn
decim discipulis ꝛc. vbi sequit̃. Et exprobra
uit. Ecce rugit⁹ In fine tñ habet̃ de ascẽsio/
ne. Dñs quidẽ iesus postq̃z locut⁹ est eis as
sumpt⁹ est in celũ. Põt etiam dici q̃ eoꝝ q̃
hac die cantant̃. quedã sunt ascensionis pa
cte narratio. vt illd̃. Pd⁹ passionẽ ꝛc. Et illd̃.
Ascendit de⁹ ꝛc. Quedã sũt ꝯsolatio sponsi
ad sponsam. vt illud. Nõ turbet̃ cor vestruz
neq̃z formidet Et illud. Temp⁹ est vt reuer
tar. Et illud. Si nõ abiero paclit⁹. Quedã
sũt ꝯgratulatio sponse ad sponsũ. vt illd̃ rñ/
soriũ. Exaltare dñe Et illud Ponis nubez.
In narratione spes ꝯcipit̃. in ꝯsolatõne eri
git̃. in ꝯgratulatione certificat̃ vel delectat̃.
Sil̃r in diurno narrat̃ ascensio in epl̃a ⁊ in
euangelio vbi dicit̃. q̃ dñs assumpt⁹ est in ce
lum et sedet ad dexterã dei in equalitate pa/
tris Et in alleluia Dñs in syna. ꝯsolat̃ spõ/
sus. In alio all̃a Nõ vos relinquã. gratu/
lat̃ sponsa. In offerẽda narrat̃ ꝑfecta esse as/
censio. ⁊ in ꝯmunione dicẽs. Psallite deo
qui ascẽdit sup ce. celoꝝ. ad oriẽtem. hoc est
vsq̃z ad v̄bum sibi ꝑsonal̃r vnitũ. q̃d non di
citur ortũ vel orituꝝ sed oriens q̃ semp̃ fili
us a patre ꝓcedit. Vl̃ sup celos celoꝝ ad ori
entẽ. hoc est. sup firmamẽtuz celi ad oriẽtalẽ
plagam. Quod autẽ cãtatur in ĩtroitu ⁊ of
fertorio. Viri galilei. sumit̃ de epl̃a. in qua
clausula ꝑcutit̃ ab angelis eoꝝ sup̃bia q̃ trãs
fixerunt. et eoꝝ mundana sapiẽtia qui non
cognouerũt. ⁊ eoꝝ pigricia qui talenta sibi
ꝯmissa cũ lucro debito nõ reportauerũt. et
solicitatur eoꝝ desideriuz qui aduentũ do
min idiuti⁹ expectauerũt Hoc enĩ officiuz
totũ ꝯsistit in solicitudine ⁊ gaudio. Hoc
festum habet decem dies pro octauis. vt di/
ctm est sub titulo de pascha. Hac die fiunt
in quibusdam partibus elemosyne genera
les. vt dictum est in precedenti titulo. et in ti
tulo de rogationibus Dicitur autem hac
die ad horas capitulum. Primum quidez
Et illud. Cunq̃z intuerent̃ Et illd̃ Viri ga
lilei. q̃ sũt act̃. j. capitulo.

De dominica post ascensionem

Nunc consequen
ter dicendū est de dñica post ascē
sionē. Si quidē ablato a se spon
so magis deuota est eccl'a. Vñ orat in hac
dñica in introitu Exaudi dñe vocē meaz q̄
clamaui ad te. Et sequit ibi Vultū tuū do
mine requirā Quasi d. Desiderio ⁊ cogita
tione sequar te. qz sū filia aquile. Sequitur
epl'a Estote. ꝛc. j. pet. iiij. In qua habetur ꝙ
vnuq̄sqz sicut accepit grām illā in alterutrꝫ
administret. ⁊ de ꝯmissione talenti. ⁊ ꝙ mu
tua charitate sectemur eos vt sint hospitales
inuicē sine murmuratione ꝛc. Sic enī ada
ptat nobis pēnas v̄tutū quib⁹ volare possi
m⁹ ad celū post xp̄m. qz bonis opib⁹ scilicz
charitate ⁊ misericordia q̄i de monte oliue
ti ascendim⁹ Sequit duplex all'a vnū est in
quibusdā eccl'ijs Dñs in syna in sancto Sz
quid est hoc qd̄ dicit Dñs enī nō ascēdit de
monte syna. sed de mōte oliueti de bethania
sicut habet luce. vlti. Ad qd̄ dd̄m ꝙ de syna
in sancto ascendit q̄ztum ad interp̄tationez
Syna enī interp̄tat mandatū Ascēdit ei de
sancto mandato. qd̄ est. Ite ⁊ p̄dicate euan
geliū oī creature. Vel mandatū sanctū est.
Negociamini dū venio. Ipse enī est hō pe
gre ꝓficiscēs. qui vocauit seruos suos ꝛc. Vl'
de sancto mandato ascendit. qz p impletio
nē mādatorꝫ dei ascēdit xp̄s inquātū homo
et alij post ipsū. Euāgeliū v̄o est de ꝓmissio
ne spūssācti Cū venerit paclit⁹ q̄ a patre ꝓce
dit spūs veritatis ꝛc. Joh. xv. ca. Alia patēt.
Sicard⁹ epūs cremoñ. dixit in mitrali.
ꝙ apl'i post primā vnctionē quā in xp̄i mor
te susceperāt insufflante illo et dicente. acci
pite spūm sanctū. secūdaz expectabāt quam
ꝓmiserat dñs dicēs. Si abiero. mittā paclit
tū ad vos Expectantes ergo decātant itroi
tū Exaudi. q̄ v̄sus de psalmo. xxvj. s. Domi
nus illuminatio. assumit. cui⁹ titul⁹ ē. In
finē psalm⁹ dauid priusq̄z liniret. Agit enī
ibi de vnctōne dauid q̄ fuit triplex Primo.
enī vnct⁹ est in signū regis futuri. secūdo in
regē sup tribū iuda. tertio sup totum israel.
Nos quoqz idē cantam⁹. qz vnctionē terti
am expectam⁹. Prima enī vnctio est in ba
ptismo. secunda in ꝯfirmatione aut in pnīe
ꝯfessione. tertia erit in resurrectione. Vel p̄
ma fuit in apl'is. secūda in iudeis. tertia i gē
tib⁹ Et quoniā apl'i vt dixim⁹ erāt expectā
tes in templo et orantes. laudantes. ⁊ bñdi
cētes deū. idcirco in nrā expectatōe in epl'a
Estote prudentes. inuitamur ad orationes
et in offerenda. Lauda aīa mea dñm ꝓuo
camur ad laudes. Quis aūt effect⁹ fuerit il
li⁹ apl'ice vnctōnis. euāgeliū declarat. Cuz
venerit. vbi d̄r Vos testimoniū ꝑhibebitis
qz ab inicio mecū estis. In quibusdā tñ ec
clesijs est offertoriū Ascendit de⁹. ⁊ post cō
munio. Pater cū essem Et attende ꝙ ob p̄
missaz cām s. q̄niā apl'i expectabāt indui v̄
tute ex alto hec hebdomada d̄r expectatōnis
in qua solēt quidā ieiunare et orōni vacare
vsqz ad pente. eo ꝙ apl'i ieiunasse legunt per
hoc tp̄s Sed magister gilbertus ꝓbat ieiu
nandū nō esse. qz est de pascali tp̄e. et de qui
q̄gesima pente. Hieronym⁹ q̄z ambrosius
et aug⁹. aiunt inter pascha et pente. nō eē ne
cessitate ieiunia indicenda. Volūtate enim
omni tp̄e a cibis ꝑcipiendis possum⁹ absti
nere. sed ex necessitate nō optet. Vñ ambro
sius Per hos q̄nquaginta dies ieiunium
nescit eccl'a. sicut ipsa dñica qua dñs resurre
xit. Sūt eī oēs hi dies velut pascha ⁊ dñica
celebrandi. in quib⁹ sicut ait beda maiorib⁹
epulis et hymnis celestib⁹ est vacanduz ob
reuerentiā dñice resurrectionis. et ob mēori
am dñici ꝯuictus cū discipulis. ob spez glie
īmortalitatis. Verūtñ ab hac autoritate pe
nitentes excludunt. Sed ⁊ grego. letanias
excipit et etiā ꝯciliū aurelian. illud tñ volū
tariū est. Illud etiā notabile est ꝙ octauam
ascēsionis. que deberet in q̄nta feria termīa
ri. vlteri⁹ optet ꝓrogari. Licet enī officium
dñice in q̄nta feria repetat. tñ in nocturnis
officijs sexte ferie et sabbati. inuitatoriū ⁊ rñ
soria de ascensione cātant. Verūtñ noctur
nales psalmos dicim⁹ cū trib⁹ lectionibus
et te deū laudam⁹ omittim⁹. Prorogatur
ergo octaua. cū et apl'i essent laudantes deū
De hoc dictū est sub pasca Nec vacat a my
sterio. quoniā apl'i expectātes p obseruatio
nē decē p̄ceptorꝫ paclituz. mysteriū denarij

accipe meruerunt. ⁊ nos etiã expectantes ꝑ eandẽ obseruationẽ denariũ vite ꝑcipiem⁹ eterne In his decẽ dieb⁹ legendi sũt actus apl'orũ. q̃s q̃ sequit̃ spũm sanctũ accipiet. et denariũ promerebit̃.

De vigilia pentecostes

Sequitur de vigilia pẽteco. in q̃ sicut in vigilia pasche celebratur baptisma. q̃ iste due festiuitates sũt maiores. et magis necessarie inter oẽs. In vigilia enĩ pasche celebratur baptismus. q̃ ĩ passiõ xp̃i oẽs baptizamur. redimimur et iustificamur. Nihil eĩ nasci nobis ꝓfuisset nisi redimi ꝓfuissz. Itẽ redimi nihil ꝓfuisset nisi paclit⁹ mitteret̃. et ideo in vigilia pente. celebrat̃ baptismus. q̃ tũc ꝑ spũm sanctũ mũdamur et sanctificamur. quoniam dñs in celũ ascẽdẽs discipulis ꝓmisit dicens. Johannes q̃dem baptizauit aq̃ vos aũt baptizabimĩ spũ sancto nõ post multos hos dies. i. post decẽ dies. q̃d et factũ est Propter h̃ ergo eccl'a in decima die p⁹ ascẽsionẽ celebrat baptismũ. ad notãdũ q̃ nostri neophici baptizant̃ in spũ sctõ quẽadmodũ et illi. Baptizat̃ etiã hodie solẽniter Tũ ad hoc vt post pasca nati vl' necessitate impediti baptizent̃ Tũ q̃ petr⁹ hodie tria milia hoĩm baptisauit. Tũ q̃ dei filius in dei digito fortẽ deuicit. ideoq̃ idẽ op⁹ ꝑ idẽ mysteriũ repñtat̃ digito venienti ⁊ filio resurgenti Tũ q̃ baptismi regeneratio propria est spũssãcti opatio. Tũ q̃ sicut hodie descendit in apl'os quẽ descensũ dñs baptismũ appellauerat dicẽs. vos aũt baptizabimini spũ sancto. sic in baptismate descendit licet inuisibiliter in baptizatos Sz cũ spũssanctus die dñica ⁊ hora tertia missus fuerit in discipulos. q̃re baptism⁹ fit in sabbato et hora nona. Videt̃ enĩ q̃ deberet poti⁹ hora tertia celebrari. Respondeo q̃uis baptisma fiat in sabbato. tñ ad illud baptisma ꝑtinet q̃d apl'i acceperũt in die pente. et q̃zuis illd̃ eadẽ die vel hora nõ celebret ꝓpter aliq̃s fluctuãtis mũdi occasiones. tñ ꝓpter sacramentũ q̃d in se ꝯtinet imitãdo xp̃i mortẽ et eius resurrectionẽ. ne mẽbra caput p̃cedãt debem⁹ illud baptisma eidẽ diei et dationez spũssancti eidẽ hore deputare In baptismo enĩ nõ tantũ repñtat̃ sepultura saluatoris sz etiã mors ei⁹ ꝑ quã baptismus plenaz recepit efficaciã. et ipse hora nona emisit spũm. Cornelius q̃z sicut ex actib⁹ apl'oꝝ habet̃ eadẽ hora audiuit ab angelo Audite sũt orõnes tue. ⁊ eadẽ hora a beato petro baptizat⁹ est. ⁊ hora nona angel⁹ dñi venit ad eũ nũcians ei vt mitteret ad petrũ qui eũ baptizaret In ergo mos inoleuit vt hora nona fiat baptismus solẽnis. Alie etiã sũt hui⁹ hore p̃rogatiue ꝓut dictũ est in q̃nta ꝑte sub ti. de nona Ideo aũt spũssanct⁹ dat⁹ est discipulis hora tertia. q̃ fidez sancte trinitatis p̃dicaturi erant. Hoc sabbatũ intitulat̃ sabbatũ duodecim lectionũ. q̃ in p̃mitiua eccl'a duodecĩ lectiones legebant̃. vt dictũ est sub q̃rta feria tertie dñice aduent⁹ Officiũ aũt hui⁹ diei fere idẽ est in plurib⁹ eccl'ijs cũ officio sabbati pascalis Et lectões legunt̃ ante baptismũ ad instructionẽ baptizandoꝝ. ⁊ legunt̃ sine titulis. ꝓut ibi dictũ est. Verũ tñ quedaz lectiones ibi legunt̃ que nõ hic. ⁊ quedã ibi q̃ hic. p̃postere tñ. Ibi est eĩ p̃ma lectio. In p̃ncipio. hic v'o est prima. Temptauit Itẽ ibi prius legit̃. Apprehendent septẽ mulieres ꝛc. ⁊ postea Scripsit moyses ꝛc. hic v'o ecõuerso. Circa q̃d notandũ est q̃ duo fuerũt p̃rẽs Unus s̃m carnẽ scz adã. q̃ ꝓpter inobedientiã deo displicuit. ⁊ in quo oẽs peccauerunt ⁊ mortui sũt. Alter s̃m spũm scz abraaz. qui ꝓpter obedientiã placuit deo. ⁊ ei⁹ imitatores liberati sũt ⁊ viuũt. De primo agit̃ in vigilia pasche Vñ tũc p̃mo legit̃ In p̃ncipio ꝛc. vbi describit̃ dignitas hoĩs pro quo oĩa facta sunt. vt cã ei⁹ miserabilior appareat. et inde est q̃ nõ sequit̃ ibi canticũ. q̃ nõ bñ nobis cantauit imo ꝑ eũ nascimur ad luctum Adijcit̃ tñ lectio Factũ est in vigilia ꝛc. in q̃ ꝑ figurã maris rubri agit̃ de baptismo. in q̃ egiptijs spũalib⁹ submersis veri filij israel liberati sũt Vñ sequit̃ ibi canticũ victorie seu leticie scz Cantem⁹ dño. Sz q̃ imitatores ade ad hoc vt liberent̃ p̃mũ instruẽdi sũt in fide ⁊ postea in morib⁹. idcirco p̃mo legit̃

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA POZNAŃ

ibi lectō illa. Apprehendēt. in qua de fide agi
tur. ⁊ in qua xp̄s a septiformi grā spūssancti
apprehensus ostendit. ⁊ postea illa. Scp̄sit
moyses in q̄ agit de moribꝰ. In hac āt vigi
lia agit de prē spūali. s. abraā. Vñ legit tūc p̄
ma lectio scz. Temptauit deꝰ abraā. ⁊ p̄ eā
dr̄ canticū leticie. qꝛ nobis bñ cantauit. ⁊ per
eiꝰ fidē ad gaudiū ꝓperamꝰ Vñ dictū ē ei.
In semine tuo benedicent oēs gentes Aliūt
tñ quidā nullū tractū seq̄ debere. qꝛ post ꝓ
missionē sibi factā nullū cecinit cāticū abra
am. qꝛ nullū sociū cū quo cātaret habebat.
solꝰ dei cultor erat ⁊ pegrinꝰ in terra aliena
Hec aūt lectō bñ ꝯgruit huic diei. qꝛ in effu
sione spūssancti data est gentibꝰ benedictō.
de qua dixit dñs ad abraam In semine tuo
bñ ꝛc. Huic etiā recte ꝯgruit orō Deus qui
abrae ꝛc. Secūda lectō est Scripsit moyses
q̄ datā legem declarat que hodie data est. et
nouā significat que in cordibꝰ fideliū diffu
sa est. Vnde canticū sequit in quo eterna le
ticia repromittit. Sed qꝛ veri abrae filij bo
nos habuerūt mores anteq̄z septē mulieres
apprehenderent virꝫ vnū. i. anteq̄z christus se
ptiformi grā spūssancti repletus nasceret. et
postea in nouo testamēto ꝑ baptismū xp̄o
ꝯiuncti sunt. ideo postea legit lectio Appre
hendent septē mulieres virꝫ vnū que septez
dona spūssancti ꝓnunciat. que bonis mori
bus quēlibet virū informant Vñ sequitur
canticū. qꝛ bonos mores gaudiū comitat.
Quarta lectio scz. Audi israel. baruch. iij. v̄
tutes que dona comitant insinuat. vt sapiē
tiā prudentiā lumē et pacē. Vñ canticū seq̄
tur. qꝛ ꝓ his ⁊ in his eternalr̄ gratulabimur.
Prima quidē resonat historiā. scda allego
riā. tertia tropologiā. quarta v̄o anagogen
Prima ergo lectio ē. Temptauit deꝰ abra
am. Sed quid ꝑtinet mō dicere de immola
tione ysaac. magis enī ꝑtineret ad vigiliam
pasche Respondeo. dr̄ ꝓpter ꝓmissiones q̄
sūt ibi videlicet. Multiplicabo semē tuū sic
stellas celi. Baptizati enī sūt stelle. Et iteruz.
In semine tuo benedicent oēs gētes. Hoc
enī ꝯuenit baptizatis. q̄ sūt verū semē. i. veri
filij abrae. In lectiōe v̄o. Apprehendēt septē
mulieres ꝛc. ꝑ septem mulieres significant

septem dona spūssancti. que dant in baptis
mo. alia patent. Postea fit ꝓcessio ad fō
tes. sicut in vigilia pasche. et cantat missa si
ne introitu. qꝛ ecclia nō habet adhuc spūm
sanctum saltem in tanta plenitudine in q̄n
ta expectat eum in crastino. qui est p̄ncipiū
⁊ finis omis boni. In vigilijs ergo pasche
et pente. incipit missa a kyri heleyson sine in
troitu. ꝓut dictum est ibi. et dr̄. Gloria in ex
celsis deo. et hoc more apl̄orum q̄ etiam p̄us
q̄z spūmsanctū acciperent. erant iugiter in
templo laudantes ⁊ bñdicentes dñm. Rur
sus qꝛ angeli gaudēt de renatis. ideo subiū
gitur. Gloria in excelsis. Postea sequit epi
stola de actibꝰ apl̄orꝫ. xix. c. Cum appollo ꝛc.
in qua habet q̄ paulus baptizabat baptiza
tos a iohāne quoniā in spūmsanctū nō cre
debant. dixerunt enim. Sed neq̄z si spūssan
ctus est audiuimus. Postmodum sequit
vnum alleluia scz. Confitemini. in grārum
actōem ꝓ baptizatis qꝛ ab omni peccato li
berati sunt. Dicit ergo hodie alla. nec dr̄ fle
ctamus genua. qꝛ hoc est ieiuniū exultatio
nis et leticie ꝓpter resurrectionē ⁊ ascensio
nem. Sequit tractus. Sed quare hoc. cum
spūssanctus omnia faciat leuia. Ad hoc di
cendum est q̄ hoc fit ꝓpter baptizatos qui
multos tractus miseriaꝝ passuri sunt si vix
erint. Postmodum sequit euāgelium ioh.
xiiij. c. d̄ ꝓmissiōe spūssancti Si diligitis me
mandata mea seruate ꝛc. Credo in vnū deū
nō est etiam omittendū. quia cū simbolum
hoc deriuatū sit a simbolo apostoloꝝ. fidez
quā habebāt insinuat. Offerenda. Emitte
spiritum tuū ꝛc. manifeste ad operatōnem
spūssancti ꝑtinet. qꝛ ꝑ eum renouat facies
terre ex delicto ade maledicte. per eum dñs
bñdicit. ꝑ eum celū sicut pellis extenditur. i.
scriptura vt quasi nihil lateat explanat. Si
militer ⁊ cōmunio. Die festiuitatis ꝛc. ioh.
vij. ca. ad eandem ꝑtinet spūssancti opatio
nem. qui facit flumina velut aque viue de
ventre credentis exire. i. affluentiam saluta
ris doctrine. Et est vt quibusdaz placet hec
missa ꝑ bñdicamus dño concludenda. In
vesperis hi psalmi s̄m quarundam ecclesia
rum consuetudinem cōcinunt scz. Lauda

te pueri. Laudate dñm oēs gentes. Lauda aīa mea dñm. Laudate dñm q̄niam bonꝰ ē psalmꝰ. ⁊ Laudā hiēm dñm. eo q̄ hiis psalmis laudes dei magis resonare vident tur. vbi enī spūs spirat. organum ad laudes inuitat.

In die sancto pentecostes

Entecostes sicut et pascha apud hebreos celebre festū erat qđ post quinq; decades pasche celebrabat. vnđ ⁊ vocabulū sumpsit. Nam pentecostes dr a penta qđ est q̄nq; et costes qđ est decē. Vel ca ei pentecostes. q̄n q̄ geniꝰ dies a pascha. put iā dicet. Inter hec festū ⁊ aduentū dñi cantat alla ⁊ glā in excelsis. put dictū est in phemio huiꝰ ptis. ⁊ sub ti. de septē diebꝰ post pascha. Idcirco aūt alleluia frequēter cantat p totā hebdomadaz pentecostes q̄ p dies pentecostes. ecclia per baptismum deo pl̄os congregat. ⁊ ideo saluti eoz congaudēs quouisq; albis vtunt vestibꝰ. hymnū laudis decātat. Tūc etiam stantes oramꝰ. in signū liberatōis eorundē. q̄ p dona spūssancti de morte ad vitam resuscitari meruerūt. Hac enī die missus est spūsscūs in apl̄os ī liguis igneis. Sane octaua pentecostes celebrat. q̄ sicut ī septenario hebdomadaz q̄ pcedit itelligit pfectio bonoz operū septiformis spūs. ita in octaua intelligit plūmatō premioz. quoz vtrunq; appropriatur spūisancto. licet tota trinitas vtrunq; operetur. quoniā indiuisibilia sūt opa trinitatis. Sed q̄ spūssanctꝰ est amor pr̄ et ex solo amore ē dat ⁊ dabit nobis dns. Idcirco spūisancto ascribit. Alij vo non celebrant octauam pentecostes. Nā cū solum septē sint spūssancti dona. solū septē diebus debet fierr festū penteco. Et ideo clemēs papa dicit in sua epla decretali q̄ hoc festuz caret octauis. Sed pari ratione nec pasca deberet octauā habere nisi solū q̄ā diē ppter vnitatē. Rursus hoc festū septez diebꝰ agit ppter presentis vite septenarium. vel ppter anumaz sabbatismū. vel q̄ p septē spiritus sancti dona coporibus et aīmabus plena gaudia conferūtur. Unde ⁊ septem vltimi psalmi a laudibus intitulantur. quia per septiformis gratie operationem gaudia conferuntur eterna. Dehoc dicetur sūb dominica prima post pente. Utrum pentecostes sit hebdomadaria festiuitas. dictum est sub titulo de septem diebus post pascha. In nocte penteco. leguntur tres lectiones ⁊ dicuntur tres psalmi cum tribus antiphonis sicut fit in nocte pasche. ad notandum vnum ee opus totius sancte trinitatis in potētia miraculorum. Quidam tamen nouem legūt lectiones sicut fit in alijs dominicis. sed tñ canonicum est tres dumtaxat legere. ppter sacramentum baptismi in trium psonaruz nomine celebrati vel ob triduanam dominī sepultura cui sumus in baptismo sepulti. Rursus ideo tres psalmi cum tribus antiphonis dicuntur. quia spūssanctus tria circa apostolos operatus est. Nam veteres innouauit. innouatos confirmauit. ⁊ confirmatos ad alios conuertendos misit. Ad pmū pertinet qđ dicit in prima antiphona. Factꝰ est repente de celo sonus. Ad scđm quod dicitur in secunda. Confirma hoc deus. Ad tertium quod dicitur in tertia. Emitte spūm tuum. Eoz enim ministerio vocati sūt alij. et spūsancto interius recreati. Et quia ī ipis apostolis duo operatur spūssanctus scz remissionem peccatorum ⁊ operationem miraculorū. idcirco ille antiphone terminant p duplex alleluia. Verū si diligenter attendere volumus ⁊ ferre psalmos et antiphonas que dicuntur in pasca cum his quedicuntur in penteco. alia ratio inuenīt. Nam ibi infra hebdomadā fit variatio psalmoz antiphonaz et tonorum. Hic autem nec in ipsa die nec in alijs fit variatio ⁊ omnes ille antiphone sūt vnius toni. scz octaui ⁊ eiusdem differentie. Ratio autem est. quia q̄si duplex baptisma legimus apostoloz. Primum in quo pceperunt remissionez peccatorum. Nam eos baptizatos esse christi baptismo ambigendum nō est. vt dictum est sub ti. ō vigilia pasche. Et scđm qđ receperūt ad robur virtutū ⁊ operationem miraculoz et ad repulsionem malecreaturam omnium secularium. Nam si baptizatus fuerat petrꝰ

cum ad vocem ancille christū negauit. Se-
cūdo baptizat⁹ fuit in die pente. cū corā regi
bus ⁊ principibus nō timuit p̄dicare v̄bū
dei. In primo ergo m̄lta instabilitas ⁊ vari
etas fuit circa discipulos. In secundo vni-
formitas ⁊ stabilitas. In hūc etiā modū in
eccl̄ia dei duo sunt genera bonorum. scilicz
actiuoꝝ ⁊ ꝯtemplatiuoꝝ Actiua vita consi
stit in bonis opibus. id est in amm̄istratōe
exteriorū. in qua ꝯstituti ab amore tp̄aliuz
nō omnino sep̄ant̄ licet amorē dei amori tē
poraliū p̄ferant. Cōtemplatiua consistit in
dilectione dei. ⁊ ꝯtemplatione. He due vite
p̄ mariam ⁊ martham significate sūt. Ma-
rie pars dicta est optima. iuxta illd̄ Maria
optimā p̄tē elegit ꝛc. Non tn̄ rep̄hendit̄ ps
marthe q̄r et ipsa actiua vita bona est q̄ hic
inchoatur ⁊ terminat̄ Cōtēplatiua v̄o opti
ma est q̄ inchoat̄ hic ⁊ in futuro ꝯsūmatur.
In illa tn̄ est multa varietas in ista vnifor-
mitas p̄ut in hac vita esse potest Antipho-
ne ergo cū psalmis q̄ cantāt̄ in pasca p̄tinēt
ad vitā actiuā. ⁊ idcirco in eis est varietas.
Antiphone v̄o et psalmi q̄ cātant̄ in pente.
p̄tinent ad ꝯtemplatiuā vitā. ⁊ ideo in eis ē
vniformitas. In p̄ma enī antiphona que
in pasca cantat̄ dicit̄. Et ꝯsiliū meū nō ē cū
impijs. Hic d̄r Fact⁹ est repente de celo so-
nus ꝛc. Spūs seu vent⁹ veniens solet pul-
uerē a facie terre deijcere. Magna enī est dif
ferentia inter donū spūssancti. q̄ separantur
fideles ab impijs. et donū quo omnis pul-
uis terrenaꝝ cognitionū a pectore hūano
tollit̄. Illud ad actiuā vitā p̄tinet hoc ad cō-
templatiuā. In secunda ibi d̄r Postulaui
patrez meū ꝛc. Hic v̄o d̄r Confirma h̄ deus
ꝛc. Ad oēs quidē fideles p̄tinet esse d̄ heredi-
tate dn̄i sz ad paucos p̄tinet esse a terrenis
cogitationib⁹ sep̄atos. ⁊ in hoc ꝯfirmatos
ne ad terrena redeant sed p̄ ꝯuersationē esse
ī hierusalē celesti. ⁊ ibi all̄a cantare nō cessēt.
q̄d hic petitur. In tertia ibi dicit̄. Ego dor-
miui ⁊ somnū cepi ꝛc. hic d̄r. Emitte spiritū
tuū ⁊ creabūt̄ ꝛc. Oēs fideles ⁊ boni a vicijs
resurgūt vel resurrexerūt. sicut xp̄s a mortu
is resurrexit quod ibi dicit̄. hic vero in pau-
cis renouatur facies terre. id est ratio ani-
me q̄ sit ab omni puluere terrenoꝝ desideri
orum immunis. Ibi ergo. hoc ē. in vita acti
ua que ibi ostenditur est inchoatio. hic au
tem hoc est incontemplatiua que hic ostē-
ditur est p̄fectio ⁊ consummatio. Ibi varie
tas. hic vniformitas. Et p̄pterea ibi varian
tur antiphone et psalmi. hic non. Propter
hac consummationē et vniformitatem no-
tandam antiphone sunt octaui toni ⁊ eius-
dem differentie. quia octo sūt beatitudines
quarum octaua redit ad caput. Nam in p̄
ma dicit̄. Beati paupes spū. quoniā ipsorū
est regnuz celorum. et in octaua. Beati qui
p̄secutionē patiunt̄ p̄pter iusticiam q̄niam
ipsorum est regnū celorum. Propter hāc
eandem ꝯsummatōnē notandā. in q̄busdā
eccl̄ijs celebratur octaua pentecostes. Per
hos quoq; septem dies tres quotidie legun
tur lectiones vt septem frēs tres p̄curent fo
rores. id est septem dona spūssancti p̄ illos
significata. tres virtutes scz fidem spem ⁊ ca
ritatē. p̄ut gregorius p̄sequit̄ in moralibus
Hoꝝ enī dierum officia septem donis spiri
tussancti adaptantur Hesternum igit̄ ⁊ ho
diernum officium p̄tinent ad sapientiam ⁊
intellectū vt ex operibus patet. Per totam
etiam septimanā sunt solennitates sernan-
de Dicitur enim gloria in excelsis. alleluia.
credo. ita missa est. ⁊ te deū laudam⁹. prout
in sequenti ti. dicetur. Dicitur etiam ad ho-
ras capitulum. Dum complerent̄. Actuū
ij. Et illud. Spiritus domini. sap̄. j. c. Et illd̄
Caritas dei. ro. v. Sequit̄ videre de offi-
cio misse et quidem in die pentecostes cele-
bratur festum de aduentu spūssancti. visibi
lit̄ enī tūc descendit in discipulos et fuit hoc
miraculū ⁊ argumentū q̄d non potuerunt
calumniari iudei. Resurrectionem enim ⁊
ascensionē calumniabant̄. sed hoc nō potu
erunt facere de aduentu spūssancti. quia ex
omni natione que sub celo est cōuenerant
ad diem festū. ⁊ tunc descendit spūssanctus
visibiliter in discipulos. sicut christus p̄mi-
serat. et loquebant̄ omnibus linguis coraz
omnibus. Et ideo incipit introitus sap̄. j.
capitulo Spiritus domini repleuit orbem
terrarum. id est ecclesiam. que dicitur orbis

terrarū Sicut enim extra orbem terrarum
nil viuit ad literam sic extra ecclīam nil vi-
uit spūaliter Sequitur. Et hoc qđ continet
oīa id est spūssanctꝰ cuiꝰ bonitate oīa subsi
stunt. hz scientiam vocis. id est linguaꝝ. Et
ita potuit dare et dedit aplis vnde ꝯfusi sūt
inimici xp̄i. Et iō sequit̄ v̄sus. Exurgat deꝰ
et dissipent̄ inimici eius. Per spūm sanctū
enī omnes demones ꝯpelluntur et eijciuntur.
Rursus impleuit orbē terrarū aplos in
ebriauit. quoꝝ sonꝰ in omnē terrā exiuit. de
quo sono d̄r in epl'a. Factus est repente de
celo sonꝰ. Et quoniā orbis terre ꝑ quattu-
or climata separat̄. ideo quater in introitu
all'a concinit̄. Duplex v̄o all'a qđ post epl'aꝫ
canitur significat duplicandā leticiā vel spi
ritū sanctū bis aplis fuisse datū scz de terra
et de celo. vel eos spū ⁊ mente psallentes. vel
duoꝝ ꝓpl'oꝝ ꝯuersionē. Et hoc qđ continet
oīa sciam habet vocis id est nouit qua men
te quisqz loquebat̄. vel habet scientiam om-
niū ꝑ que ⁊ de quibus potest vox humana
variari. vel sciam vocis. i. vocē scientie ha-
bet id est facit nos habere. vt que ipso inspi-
rāte apli ꝓferrent cū intelligentia ꝓnuncia
rent. Et nota q̄ spūssanctus paraclitꝰ dicit̄
qđ v̄bū grece latine sonat aduocatꝰ. qđ no-
men et filio ⁊ spiritui sancto ascribit̄. Unde
dn̄s in euangelio Rogabo patrē meū et ali
um paraclitū dabit vobis Et iohannes in
euangelio. Aduocatū habemꝰ apud prēm
iesum xp̄m iustū. Dicit̄ etiā paraclitꝰ ꝯsola
tor. Nam paclisis grece d̄r latine ꝯsolatio.
Postmodū sequit̄ epistola de actibꝰ aplo-
rū. ij. ca. Dū ꝯplerentur dies pentecostes. di
es scz quinquaginta a resurrectione. Sic enī
quinq̄gesima die a pasca fiebat pentecostes
iudeoꝝ. ita et nostrū fit. et sicut ꝓplus israel
q̄nquagesima die ab immolatone agni pa
schalis siue a pasca. qđ celebrauerūt ī rama
the. venerūt ad mōtē dei oreb vel choreb vel
sinay. qđ idē est. et tūc legem acceperūt. ita et
die q̄nquagesimo a resurrectione dn̄i datꝰ
est spūssanctus discipulis in supiori cena-
culo illiꝰ aduentū expectantibus. Precipit̄
enī leuitici. xxiij. vt in die penteco. offerantur
noui panes scz ꝓpositionis de nouis frugi
bus. ꝑ qđ significat̄ q̄ debemꝰ deo grās age
re. ex eo q̄ eadē die dedit nouam legē ꝑ spiri
tū sanctum. in qua die data est lex vetꝰ scilicz
q̄nquagesima die a pasca. de quo dicet̄ in ꝓ
hemio septime ꝑtis. De dono cuiꝰ debemꝰ
laudare deū. qđ est offerre panē nouū. q̄ eti
am lex vetꝰ spūaliter ītellecta noua est. Et at
tende q̄niā agnus īmolatꝰ est decima q̄rta
die aprilis. lex v̄o data est q̄rta die mensis ter-
cij. Dicit̄ tn̄ esse data tertia die. Jam enī vt
inq̄t scriptura aduenerat tertia dies. ⁊ ma-
ne īclaruerat. ⁊ ceperūt audiri tonitrua Die
nanqz tertio descendit dn̄s noster sup mon
tem ad dandam legē. et moyses ascendit ad
deum. ⁊ descendens narrauit omnia plebi.
maneqz rursus ascendēs duas tabulas scri
ptas accepit. Et caue vt in secundo mēse tri
ginta dumtaxat ꝯputes dies. Scđm lunaꝫ
ergo sedecim in mense p̄mo. xxx. in secundo
⁊ quattuor in tertio faciunt quinquaginta
Rursus in q̄nquagesimo anno erat iubile
us. qui interpretatur remissionis annꝰ. qui
septenis annorum hebdomadibus. i. qua-
draginta ⁊ nouem annis texit̄. in quo clan-
gebant tube ⁊ omnia debita remittebātur.
serui manumittebātur. ⁊ libertas ꝯcessa cō-
firmabat̄. ātique possessiones alienate. om-
nibus restituebātur. vt dictū est sb̄ domica
quinquagesime. Silr̄ in diebus pentecostes
hūc numerū post domini resurrectionē ob
seruamꝰ. suscipientes aduenientem in nos
spiritussācti gratiā. ꝑ quā efficimur filij dei
⁊ virtutū possessio nobis restituit̄. ⁊ remissa
culpa ⁊ totiꝰ debiti cyrographo euacuato
ab oī seruitutis nexu liberi efficimur. Pre-
terea iste numerus q̄nquagesimus resultat
ex septenario numero ducto in seipso sup
addita vnitate. Septem eī sūt hebdomade
a pascha vsqz ad pētecostē. et ita competēter
quinquagesima die a pascha est pētecostes
in quo datur spiritussanctus cuius dona
sunt septem que dant̄ ab vno. Judei enīz se
ptenarium numerū nō sine figura in omni
bus obseruant. ꝓut dictū est sub q̄nquage-
sima. Ascensio autez facta fuit q̄dragesima
die. qui est numerus pn̄ie. et hoc competēs
fuit. quia ꝑ pn̄iam homo fit similis deo. et

hoc est ascēdere. Sed videt̄ q̄ sicut iudei ab
īmolatione agni tipici q̄nquaginta dies cō
putando ibi faciebāt suū pentecosten. ita et
nos q̄nquaginta dies ab īmolatione agni
deberem⁹ ꝯputare. ⁊ sic deberem⁹ nostrum
pentecosten facere ī die veneris. anteqū mō
facim⁹. qd̄ docet ꝯputatio. Ad hoc dicim⁹
q̄ nō faciebant ꝯputationē ab īmolatione
agni. sed a sequēti dn̄ica Vn̄ legit̄ leuit̄. xxiij
Numerabitis ab altera die sabbati. i. a dn̄i-
ca que est altera dies post sabbatū. numera
bitis dico septem hebdomadas vsq̄ ad al-
teram diem septime hebdomade. Hoc dixit
spūssanctus ꝑ moysen. innuens ꝑ hoc pēte
costen xp̄ianoꝝ qd̄ semꝑ est in die domica.
Dicit ergo lucas de hac die. Dū ꝯplerētur
dies pentecostes. erant omnes discipuli pa
riter in eodem loco. i. in ꝯsona et ꝯcordi vni
tate. Et factus est repente de celo son⁹. q̄ exi
stentibus in pn̄ia q̄ est ann⁹ iubile⁹ ⁊ ꝯple-
tio pētecostes. ⁊ existentib⁹ in vnitate datur
spūssanctus. sed repente. q̄ nescit tarda rerū
hr̄ē molimina spūssancti grā In igne autē
descendit. q̄ sicut ignis illumiat ⁊ inflamat
ita spūssanct⁹ illuminat ad cognitionez dei
⁊ inflamat ad amorē dei. Apparuit ergo in
linguis igneis vt facundi essent in oī gene-
re linguaꝝ. ⁊ q̄ ipse est lingua que de occul
to sue bonitatis v̄bum ꝓtulit in vterū v̄gi-
nis. ⁊ ꝓfert verbū in corde homīs Math. x.
Non vos estis qui loquimini. sed spiritus
patris vr̄i q̄ loquit̄ in vobis. Ipse enī quos
replet eloquētes facit. Sequit̄. Quasi adue
nientis spūs vehemētis Hoc aūt dicit q̄ ni
hil potuit resistere spūi sācto. nec aplis Vn̄
dn̄s in euangelio mathei. Ego dabo vobis
os ⁊ sapiam cui nō poterūt resistere ⁊ ꝯdice
re omnes aduersarij vr̄i Et de beato stepha
no scriptū est in actib⁹. q̄ nō poterāt resiste-
re sapie ⁊ spūi q̄ loquebat̄. Quia v̄o in epl̄a
dr̄. Et fact⁹ est repente de celo sonus. tanq̄
aduenientis spūs vehemētis ꝛc. ideo ad hoc
rep̄sentandū in nōnullis eccl̄ijs clangūtur
tube dū sequētia dicit̄. Venit enī spūssctūs
in spiritu vehemēti Quia sicut vent⁹ vehe
mens ꝓijcit puluerē a facie terre. sic spiritus
sanctus eijcit a corde hominis omnē terre-
nitatē. Tubis quidem vtebantur antiqui
vt legit̄ in numeris. ad multitudinē ꝯgregā
dam. ad dimicandum. ⁊ ad congratulāduz
in diebus festiuis. cum diuersitate tn̄ sono-
rum. quarum vsus fuit tante virtutis in iu
bilo vt ad crepitū siue sonū eaꝝ corruerent
muri hiericho. He siquidē sūt duo testamē
ta vel p̄dicatores. quib⁹ ad ꝓcinctū fidei po
pulus euocat̄. ad pn̄iam ⁊ lacrimabilē com
punctionem excitatur. ad laudes domino
exhibendas inuitatur. et ad mōtem sion. et
ad ciuitatem sanctā hierusalem. et multorū
milium angeloꝝ frequētiam. et ad futuruz
dei iudiciū ꝓuocatur. Et vid̄ quia in aduer
sis et prosperis tubis clangitur. quia omne
tempus cōuenit verbo dei. Vnde Benedi
cam dn̄m in omni tempe. semꝑ laus eius in
ore meo De organis dictuz ē in quarta ꝑte
sub titulo de sanctis Tūc etiā ex alto ignis
ꝓijcitur. quia spūssanctus descendit in di-
scipulos in igneis linguis. et etiam flores
varij. ad denotandum gaudium. et diuersi
tatem linguaꝝ atq̄ virtutū. Columbe etiā
per eccl̄am dimittuntur. in quo ipsa spūssā
cti missio designat̄ Post epl̄az dicit̄ gradua
le in quibusdam eccl̄ijs quia festum pasca-
le terminatū est. Tamen in quibusdā alijs
dr̄ duplex all̄a. q̄ spūssanctus dator est ge-
mine stole. Euangeliū. Si quis diligit me.
ioh. xiiij. c. manifeste est de spūsancto. Post
cōmunio est Fact⁹ est. act. ij. c. Quare hoc
festū celebrat̄ a iudeis. ⁊ quare a xp̄ianis di
cet̄ in ꝓhemio septime ꝑtis.

De secunda feria.

Sequitur secūda
feria in qua ostendit̄ q̄ nō tan-
tummō data est lex iudeis. sed
etiaz gentib⁹. Vnde introitus est. Cibauit
eos ex adipe frumēti. id est intelligentia spi-
rituali. et de petra melle. i. melliflua doctrīa
christi qui est petra. saturauit eos. ⁊ hoc ha-
betur in epistola. Aperiēs petrus. actuū. x.
ca. in qua habet̄ q̄ adhuc loquente petro de
scendit̄ spūssanctūs. Vel frumentum xp̄s
est. cuius adeps est spūssanct⁹. quo fideles
satiant̄ cum spūsancto replent̄. qui etiam sa

tiantur melle de petra id est doctrina de xpo
pcedente in quo sunt omnes thesauri sapiē
tie ⁊ scientie dei. Hic aūt ppter pmissiones
q̄ ibi ꝯtinent̄ ꝯcinit̄ quater alla. sicut et in fe-
ria tertia ⁊ sabbato exponet̄. De hoc etiam
dictū est in tertia dñica post pasca. Alla est.
Spūs dñi. sap. j. ca. Aliud alla est Loq̄ban
tur. actuū. ij. ca. Euāgeliū vo ioh. iij. ca. non
videt̄ ꝯuenire spūsancto. sed ꝯcordat epl̄e.
Ibi eni ostendit̄ q̄ nō tantū iudeis. sed etiā
gentilib⁹ data est lex dicens. Sic de⁹ dilexit
mundū supple nō tantū iudeos. vt filiū su-
um vnigenitu⁊ daret. Et postea sequit̄. Vt
oīs q̄ credit in illū nō pereat. Et nota terri-
bile verbū. q̄ q̄ nō credit in eū iā iudicat⁹ est
Preterea p h̄ q̄ hic de dilectione mentio fit
spūssanctus qui amor est. satis exprimitur.
Postcōmunio est. Spūssanct⁹. ioh. xiiij. c.
Et est sciendū q̄ p totā hāc septimanam in
missa sūt solēnitates seruande. vt gloria ī ex-
celsis. credo. ite missa est. ⁊ te deū laudam⁹. ⁊
alleluia. vt baptizato⁊ saluti ꝯgaudeamus.
⁊ vt future leticie plēitudinē figurem⁹ Po
stremo notandū q̄ dñs nō p̄dicauit genti-
bus p se. sed p apl̄os. Vñ Ite baptizate eos
in noīe patris et filij ⁊ spūssancti. sicut ysaac
iuniori filio suo nihil precepit de offerendo
sibi cibo. vt bñdictōnē accipet. s⁊ p opationē
rebecce p̄matū benedictionis accepit. ⁊ q̄a
hec facta sunt dei occulto iudicio ideo offici
um hui⁹ secūde ferie ptinet ad ꝯsiliū q̄d est
donum spūssancti.

De tertia feria

Sequitur tertia fe-
ria. Et quia spūssanct⁹ nō dat̄ nisi
p mīstros. ideo in tertia feria dicit̄ introitus
in psona p̄lato⁊ Accipite iocūditatē glorie
vestre. In quo q⁊ p geminā dilectionē ad fi
dem ptingim⁹ trinitatis. ideo q̄nquies con
cinim⁹ alla. et est sensus. Accipite iocundi-
tatē glie. i. spūmsanctū qui vos glorificabit
⁊ clarificabit. vt quisq⁊ de se dicere possit q̄d
d̄r in ꝯmunione Spūs qui a patre pcedit
ille me clarificabit. Sequit̄ epl̄a. Cū audis-
sent apl̄i. actuū. viij. vbi sequit̄. Tunc impo
nebant man⁹ sup illos ⁊ accipiebant spūm
sanctū q⁊ in impositione man⁹ dabant spi-
ritū sanctum. Euangeliū. ioh. x. ca. ꝯcordat
epl̄e vbi dicit̄. Qui nō intrat p ostiū ⁊c. Nō
eni intrat in eccl̄am qui nō intrat per eos q̄
sunt ostiū sc⁊ p xp̄m ⁊ apostolos. Nā hereti
ci nō dant spūmsanctū nisi inquātū ꝯueni
unt cū eccl̄a Et quoniā apostoli et eo⁊ suc-
cessores heresiarchas in spū fortitudinis sūt
aggressi ⁊ aggrediunt̄. ideo officiū hodier-
nū ptinet ad fortitudinē. que est spūssancti
donum Rursus spūssanct⁹ ostiari⁹ est. q̄
p ostiū introducit ad patrē. quod etiā in of
fertorio canitur. Portas celi. i. apl̄orū scri-
pturas aperiet. Postcōmūio est Spūs q̄
a patre. ioh. xv. ca.

De quarta feria

Sequitur quarta
feria in qua fiūt ieiunia q̄ttuor
temporu⁊. Apostoli nanq⁊ no-
bis exempli ieiunandi hoc tpe reliquerunt
qui post susceptū spūmsanctū sicut mētes
auerterant a ceteris mūdi illecebris sic ⁊ ab
epulaꝝ appetitu. Licet eni q̄⁊diu cū illis fuit
xp̄us nō ieiunarēt. post ablationē tñ ei⁹ spō
taneis se subdidere ieiunijs Sponso eni ab
lato eis ieiunandū erat. sicut dñs p̄dixerat.
qñ sponsus auferet̄ ab eis tunc ieiunabunt.
Vnd̄ repleti spiritu sancto sponte ieiunare
ceperūt. quocirca in p̄cedenti secūda feria
quidā estiualē inchoant q̄dragesimaꝫ. Alij
vo sanius hodiernū ieiuniū autumant esse
hui⁹ tpis quadragesime initiū. cui quidam
terminū statuunt in festiuitate sancti iohā
nis siue sex habeat hebdomadas siue non.
Tertij festiuitatē sancti iohannis includūt
et eo vsq⁊ ieiunātes sine termino p̄fixo pce-
dunt. donec senariū ꝯpleant numerū. Hāc
q̄dragesimā pbat hieronym⁹ nō esse neces-
sitatis. sed voluntatis dicens. Nos vnā fa-
cim⁹ q̄dragesimā illi tres q̄i tres passi fuerīt
saluatores. ñ q̄ p totū annū ieiūare nō lice
at. excepto pentecoste. sed q⁊ aliud est necessi
tate. aliud voluntate mun⁹ offerre. Sed h̄
dixit hieronym⁹ ꝯtra montanū hereticum
qui apud suos trib⁹ q̄dragesimis statuit ie
iunandum. Et dicit̄ hoc ieiunium estatis.

qd est ieiuniū exultatōis in q genua nō flectim⁹ imo cantica leticie dicim⁹. vt dictum est sub quarta feria tertie hebdomade aduētus Hoc aūt ieiuniū statutū est ab ecclesia in tali tpe. qr qui in se sentit grā spūssancti. leuiter et cū gaudio ieiunat. ⁊ etiam qr super ieiunantes descēdit spūssanctus visibiliter. Et iō incipit introit⁹ Be⁹ cū egredieris in ꝯspectu ꝓpli tui ꝛc. Egredit aūt dn̄s. qn̄ aliq signo visibili venit ad auxiliū hoīm. Egressus vo est cū dedit nobis filiū suū. qui venit pandens iter añ nos. vt dic̄ micheas Egressus est etiam p sanctispirit⁹ missionē qn̄ visibiliter descendit sup aplos Et qr p h̄ dissipati sūt inimici. ideo sequit vsiculus Exurgat de⁹ ⁊ dissipent inimici ei⁹ ꝛc. Sequit in quibusdā ecclijs lectio de pncipio sapientie scz. Diligite iusticiā q iudicatis terrā. Ubi ostendit qualiter poterit haberi spūssanct⁹ ibi. Spūssanct⁹ discipline effugiet fictū. Et in fine dicit Spūs dn̄i repleuit orbē terraꝝ. ꝛc. Postmodū sequit epla. Stans petr⁹ ꝛc. act. ij. ca. in qua ostendit q sup ieiunantes descēdit spūssanctus. Et ibi seqtur. Nō enī isti sūt ebrij sicut vos dicitis. cū sit hora tria diei. sed hoc est qd dixit dn̄s p pphetā iohel. Effundam de spū meo sup omnē carnem ⁊ pphetabūt filij vestri ⁊ filie vestre ꝛc. In aliis vo ecclijs dr pma lectio. Stans petr⁹. et postmodū epla. Per man⁹ aūt. actuū. v. c. Due itaqz lectiōes legunt. quia duo ꝓpli ad fidē ꝯuertuntur. vel qr ordinandi in vtriusqz testamenti pagina imbuunt. Sequitur alla. qr est ieiuniū exultationis. vt dictum ē. Et dicūt quidā Pater cū essem. ioh. xvij. c. Seqtur euangeliū ioh. vj. ca. Nemo venit ad me nisi pater q misit me traxerit eum scz p spūmsanctuz. Et post seqtur. Patres vri manducauerūt manna et mortui sunt. qui manducat ex hoc pane viuet in eternū. quia egressum est corā xpianis manna spūale. sicut ante coram iudeis tpale. sed manducantes corpale mortui sunt. q vo manducauerit spūale nō morietur morte scz icredulitatis seu gehennali. Vn̄ patet q elegantiꝰ egressus est dn̄s corā nouo ꝓplo qz coram veteri. Cōmunio est Pacem ꝛc. et est ioh. xiiij. ca.

Et attende q officiū hui⁹ quarte ferie p̄dicat sciam. que est donū spūssancti. qui vsqz adeo sanctos illuminat q de quinqz libris moysi paucisqz pphetaꝝ scripturis librorū copia creuit. qd mistice innuit nobis euangelium de quinqz panib⁹ ⁊ duob⁹ piscib⁹ qd hodie in quibusdā ecclijs legit.

De quinta feria

Sequitur quinta feria. que sm aliquas ecclas n̄ hz introitū ꝓpriū. sed qr dn̄s descendit in die dn̄ica p missionē spūssancti. ⁊ qnta feria ascendit in celū. ideo diei dn̄ice ⁊ quīte ferie ꝯmunis est itroit⁹. A dominica ergo mutuat. nec habet ꝓpriū. vt a sabbato in sabbatū septē dūtaxat sint officia septem donis spūssancti deputata. Quidaz tn̄ ⁊ huic officio mutuato. nō incōgrue donū ascribunt hmōi ascriptōnes nō a sabbato sed a dn̄ica facere incipientes. In dn̄ica etenī ponunt spūm sapie. In secunda feria intellect⁹. In tertia ꝯsilij. In quarta fortitudinis Et ī hac quīta spūm scientie. qui dat scrutari pfūda sicut cantat in alla. Spūs omnia ꝛc. In qbusdā vo ecclijs cantatur introit⁹ qui in sequenti dicitur feria scz. Repleat os meum laude tua. Alique vo ecclie hn̄t ꝓpriū officium scz. Deus patrū nostroꝝ da nobis spiritum gratie ꝛc. in quo ecclia orat filijs dari spūmsanctum ad remissionē peccatoruz. et ad facienda miracula. Et quia p spūmsanctum fiunt miracula. ideo habetur in epistola. Philipp⁹ ꝛc. que est actuū. viij. ca. q philippus multos claudos sanauit. et spūs immundos eiecit. et factum est gaudium magnum in illa ciuitate scz samarie Et qr p spiritū sanctum omnia ista fiūt. ideo sequitur euangelium. luce. ix. cap. Conuocatis iesus xij. discipulis suis dedit eis potestatē super omnia demonia. Et post Non feretis vgaz neqz peram ꝛc. Que fieri non possunt nisi spūssancti abundantia habeatur.

De sexta feria

Sexta feria est introitus. Repleatur os meum

laude vt possim cantare alla. qr qui gaudet ore et corde pt ieiunare ieiunio exultatiōis Et qr est dies veneris in qua passus est dominꝰ ⁊ dies spūssancti. ideo dicit petrus in epla. Apiens. act. ij. ca. q̄ in quibusdā ecclijs legit. q xp̄us suscitatꝰ est a spūsancto. Vñ ibi habet. Suscitauit iesū solutis doloribꝰ inferni. sicut scriptū est. Nō dabis sanctum tuū videre corruptionē. i quo significata ē illa spūssancti opatio qua sinagoga nunc mortua. pietate resurget postq̄ plenitudo gentiū eadē introierit pietate. Predicat ergo h̄ officiū pietatē. Posset etiā ptinere ad spūm timoris. p eo q dicit in euangelio Et repleti sunt timore ꝛc. In q̄busdā ecclijs legit lectio. Exultate filie sion. que est ioel. ij. c. Et qr p spūm sanctū fiūt miracula. sequitur euāgeliū Factū est. luce. v. ca. de paralitico sanato. Et qr ppter hoc dz laudari dñs. sequitur offertoriū. Lauda aīa mea dñm. Communio est. Spūs vbi vult spirat. ioh. iij.

De sabbato

In sabbato est introitus. Caritas dei diffusa est in cordibꝰ nr̄is ad romanos. v. ca. ⁊ ꝯpetit spūisancto qui est caritas et etiā diei sabbati qr in sabbato future quietis maxīe diffundet vt q̄ ignicul⁹ est in sion caminus sit i hierlm. Et sequit vsus. Bñe deꝰ salutis mee. in die clamaui ⁊ nocte corā te. Ille eniz in quo diffusa est spūssancti grā laudat deū in psperis ⁊ in aduers. Sequit epla Justificati ꝛc. adro. v. capi. in qua habet de h[illegible] diffusione. Qr eni caritas dei diffusa est nō pmittit eā paul⁹ intra fines terre pmissiōis tantū coartari. imo ostēdit q nō tantū iudeis verū etiā gentibꝰ datꝰ est spūssanctus dicens ipsis iudeis. Vobis optebat primū p̄dicari. Sed qr repulistis verbuz dei ⁊ vos īdignos fecistis vite eterne ecce ꝯuertimur ad gentes. In alijs vo ecclijs dicit epla. Cōuenit vniuersa ciuitas ꝛc. actuū. xiij. Quia ergo gentibꝰ datꝰ est spūssanctꝰ ideo sequit alla. Laudate dñm omnes gentes In hoc eni ieiunio nō tacent cantica leticie ppter reuerentiā festi. nec scdm niceñ. ꝯciliū. genua flectimꝰ sed stantes oramus ppter neophicos gaudētes q a pctis surrexerūt. In alijs ecclijs dr Repleti sunt omnes. act. ij. c. ⁊ spiritus dñi ornauit celos. iob. xxvj. c. Postea sequit euangeliū Surgens iesus. luce. iiij. c. de socru petri sanata. que significat sinagogam. que sanata est a petro ab infidelitate. ⁊ pfectiꝰ p fidē ipsiꝰ sanabit in futuro. et sic ꝯuenit cū epla. Fiunt autem hac die ordines qr sup ordinandos descendit spūssanctus ⁊ etiā sup ieiunātes. ⁊ ideo dicūt q̄ttuor lectiones ante lectionē daniel. put dictū est sub q̄rta feria tertie hebdomade aduentꝰ. Prima est de pncipio libri sapientie. in qua ostenditur quibꝰ dat spūssanctꝰ ⁊ quibꝰ nō. scz illis qui sentiunt de dño in bonitate. ⁊ in simplicitate cordis querūt illū. In alijs vo ecclijs pma est de ioele. iij. ca. Effundā de spū meo sup omnē carnē. qr sicut spūssanctꝰ sup apostolos descendit visibilit. ita sup ordinādos descendit inuisibiliter. Secunda est Locutus est. que est leui. xxiij. ca. Tertia est Dixit moyses. que est in deut. xxvj. ca. Quarta est Dixit dñs ad moysen. que est leuit. xxvj. ca. Offertoriū est. Intonuit dñs. Post cōmunio vero. Nō vos relinquā. d effusione spiritussancti loquit. Potest etiā dici q h̄ officium figurat duoꝝ ꝯcordiā ꝓploꝝ iudei videlicet ⁊ gentilis. Hi sunt duo ceci de quibꝰ dr in euangelio q sūt illuminati a xp̄o Deq̄ ꝯcordia loquit paulꝰ i epla ad iudeos ⁊ gētiles dicēs Justificati ex fide pacē habeamꝰ ad deū. p dñm nostrū iesum xp̄um. Sed qr pax aut concordia vera non fit nisi per caritatem. ideo precinit in introitu. Caritas dei diffusa est. in quo ter ponit alleluia. quoniam ad fidez trinitatis puenitur p obsequia caritatis. Lectiones etiam ad ieiunium ptinentes attestant opationem ⁊ gratiam spiritussancti. vt prima. Effundam de spiritu meo. Et secūda Locutus est. vbi dicit. Numerabitis septem hebdomadas vsq̄z ad alteram diem expletionis hebdomade septīe. presentem intelligit festiuitatem. que oliz dicebatur festiuitas hebdomadaꝝ. Et qr postq̄z gētes intrauerint reliquie isrl saluabunt ideo nunc flentibus et sponsum expectanti

bus dicit dominꝰ in postcōmunione. Nō vos relinquā orphanos. Qz igit̄ hec cōcordia fiet imminēte die iudicij. q̄ etiam electis erit causa timoris. ideo hoc officiū ptinet ad timorē. vel quia timor introducit caritatem licet caritas foras mittat timorē. Et attē de quia secūdū augustinū in ordine istorū officiorꝫ descendēdo ꝓputamꝰ. In ordine vo paschaliū ascēdendo. qz p hec descēdꝫ spiritus sanctꝰ ad nos. p illa noster ad ipz significat ascēsus. Et caue. qz p̄ter p̄missa officia ad ieiunū ptinētia que in quarta z in sexta feria z in hoc sabbato exposuimꝰ. alie quidē lectiones z euāgelia in eisdē diebꝰ inueniunt̄ q̄ forte solennitati magis aptꝫ opponūt̄ re videt̄ tamen hec z illa gratiaz spūssancti psonāt et oratiōnē. Unde q̄dam hodie nō incōgrue duas missas celebrāt. Una in tercia de festo cum gl̄a in excelsis. z credo. Aliam in nona de ieiunio sine gl̄a in excelsis in qua sūt clerici ordinādi. qui merito i hac hebdomada ordināt̄. vt spūssancti dona capere mereantur Et memēto q in hac die terminat̄ quinq̄gesima. et ideo hodie frequētatur z cantatur p graduali alla. nec flectūt genua. ptinet ei ad octauā. Generale q̄dem est. q quotiens i die de tempore gratie materia laudis assumit̄ aut dies ad octauā referꝫ. genua non flectimꝰ. sed in orationib⁹ statēs collatam nobis gratiaz et cōferendā gl̄am pfitemur vt cū olim eēmus serui curui. nūc fracto iugo incedamus erecti. vt in dominicis diebꝰ in sanctoꝝ natalicijs z paschalib⁹. inclinare tm̄ capita possumus. vt mulieres deotas ad monumētū veniētes imitemur ꝛc.

De octaua pentecostes.

In plerisqz locis in octaua penteco. fit festū sancte trinitatis. Idq̄ stqz enī celebrata ē festiuitas patris in natiuitate. qz natiuitas dicāt̄ festiuitas patris. et postqz celebratum est festū filij in pascha. z festum spūssancti j missione ipsius. merito in octaua pente. fit festū eoꝝ simul. festū scz trinitatis. vt ostēdatur q tres psone sit vnus deꝰ. Et hec cē ꝓma causa quare celebrāt festū trū psonaꝝ deinaꝝ sit. Secūda cā est. qz ad inuocationē sancte trinitatis dat̄ in baptismo spūssanctꝰ vt premissū est. Tertia causa ē vt ostēdat ecclesia filijs suis illū a quo sunt oīa bona cuiꝰ habet imaginē. z cuiꝰ debet habere similitudinez videlicet dei z sancte trinitatis. quā semper laudare debemꝰ. Et qz tota intentio est laudare ipsū. ideo in quibusdā ecclijs in singul' antiphonis laudū ꝓponit̄ vsicul⁹ qui laborem significat. ad ostendendum q toto labore totoqz nisu debemꝰ nos vertere ad laudandū deū z sanctam trinitatē. Et eodē mō fit i quibusdā ecclijs in festo beate marie in antiphonis laudū. qz ipsa se totā vertit in laudem dei. Un tūc in euāgelio dr. Maria autē ꝑseruabat oīa vba hec ꝓferens in corde suo. Et q ipsa ꝓuilegiata fuit in vginitate. ipsa eī ē vgo vginū. In antiphonis quoqz de beato laurentio z de beato paulo z de beato stephano ꝓponunt̄ quidam vsus antiphonis ad maiorē laborē notandū quē in suis martirijs sustinuerūt. Beatꝰ eni laurentiꝰ grauiꝰ ceteris passus est Un beatꝰ sixtꝰ dixit ei. Ne dalmatā tibi debeāt̄ p ꝛpi fide certamina. Beatꝰ vo paulus plꝰ ceteris laborauit ꝓdicando. Et beatꝰ stephanꝰ p ꝛpi fide primus martir extitit. Sed in hoc est differentia. qz in nocturnalib⁹ antiphonis tantum de beato laurentio p̄mittūt. qz passio sua de nocte ꝓsummata est. Und dixit Nec nox obscurū nō habet Et iterū. Mā est iniuenta in me iniquitas. Et ita apparet q totus fuit sacrificiū laudis Un semp dicebat. Gras tibi ago dñe. Nec dalmane vo corpꝰ eiꝰ fuit conditū z ideo tantū nocturnalib⁹ et nō laudiz antiphonis vsiculi ꝓponunt̄. Rursus qa vsus laborem et boni operis fructuz significant put tactum est in ꝓhemio quinte ptis merito i dictoꝝ sanctoꝝ natalicijs spēaliter p̄mittunt̄ antiphonis. ad notandū q ipsi excellentius labores z bonoꝝ opum fructus suis natalicijs z martirijs p̄miserūt. In q̄busdā tamen ecclijs antiphone de martirio beati petri ꝓpositi ꝓponunt̄ vsiculis. ideo quia ipse petijt vt in cruce caput suū ad terram verteret. Hoc ā versus trophi vocāt̄ quasi laudes ad antiphonas cōuertibiles.

Trophos enī grece ꝙuersiō dicitur latine. Quia ergo semp sanctam trinitatē laudare debemus. ideo admittit dicitur introitus. Benedicta sit sancta trinitas. quē alcuinus sumpsit de thobia. xij. Postmodū seqtur epistola de apoc. Vidi ostium apt̄z in celo. ⁊ in circuitu sedis. id est ecclie que est sedes dñi. mare vitreū. id est baptismū. in quo summergunt omnes egiptij. id est oīa pcta. Et nota quia dicit mare vitreum, ppter corporis fragilitatem ⁊ pspicuitatem quā recipit in baptismo. ⁊ est in circuitu. q̄ ad ecclesiam venire nō possumus nisi p baptismū. Sequit. Simile cristallo. q̄ qui prius erāt aque fragabiles. fiunt p gratiā in baptismo acceptam firmi sicut cristallus. que fit ex aq̄ congelata ⁊ diuturno gelu in naturam lapidis ꝙsolidata. Et hec est vna causa quare in hac die legit hec epla. q̄ in ea dicit de baptismo. in quo p inuocationē trinitatis dāt̄ septem dona spūssancti Secunda ratō est. quia in ea inuitamur ad laudes trinitatis. cū ibi sequit q̄ aīalia plena oculis ante ⁊ retro. i. plati dabant gloriā et honorē ⁊ benedictionē sedenti sup thronum viuēti in secula seculoꝝ Sedens aūt sup thronū est deus trinitas. Ibi sequit Et procidebāt. xxiij. seniores in facies suas. mittentes coronas aī eū hoc significat q̄ oīa bona nostra debem⁹ attribuere ei. atz omne illud ex quo meremur coronā. Sequit Et nō habebant requiē dicentia. Sanct⁹. sctūs. sanct⁹. Et ideo in itroitu ⁊ in alijs officijs totiens repetit. Benedicta sit sancta trinitas. Et ppter hoc respōsorium siue etiā graduale q̄ dō rñdet epistole. Bñdictus es dñe qui intueris abyssos. daniel. xij. c. Versus. Benedicite deū celi. thobie. xij. ca. Et alla. Bñdict⁹ es dñe de⁹ patrū nostroꝝ. Et offertoriū Bñdictus es domine Et post cōmunio. Bñdicim⁹ deū celi ⁊c. thobie. xij. ca. Euangeliū est. Erat homo ex phariseis nichodem⁹. i. quo habet de baptismo q̄ inuocatōe sctē trinitatis sctificat baptizatos In alijs vo ecclijs dr epla. Gaudete perfecti. que est ad corinth. vlt. c. Et in alijs dicitur. Vidi hostium q̄ est apoc. iij. Et euangeliū. Cum venerit paclitus ioh. xvij. capi.

Sciendū est q̄ historias de sancta trinitate ⁊ de inuentione sancti stephani cōposuit scūs stephan⁹ laudicen. Rursum cū atlarer qui xp̄ianos psecut⁹ est vere oīa volumina xp̄iane religionis destruxisset alcuinus magister karoli ⁊ ludouici filij ei⁹ rogatu bonifacij archiepi moguntiñ. multa de ecclesiasticis officijs ꝙscriplit. Unde et moguntinen. concilia ꝙbante instituit q̄ a festo pasche vsqz ad dñicam istā tres tantū dicerentur lectiones. ⁊ hac die de trinitate cantari vsqz ad dñicam sequentem. et tunc incipere Bñe i tua miserecordia ⁊c. ⁊ ꝙposuit officiū de trinitate. videlicet rñsoria. antiphonas missam et sequentiā. que oīa obtulit alexandro pape. Ille vo rñdit nō esse celebrandū festū de trinitate sicut nec de vnitate. Iam singulis diebꝰ fit festū trinitatis ⁊ vnitatis quia semp dicitur. Glia patri ⁊ filio ⁊ spūi sancto. Et p̄missas historias ⁊ officiū nō admisit. Verū sū pueniente hereſi arriana fere fuit fides trinitatis extincta. Sed hylarius eusebi⁹ et ambrosi⁹ restituerunt. Consensit igitur ea dē de causa gregorius magn⁹. vt de trinitate specialia cantaremus et ecclias in ipsi⁹ honorē edificarem⁹. Errant ergo ē q̄ de historia trinitatis inuenit varia ꝙsuetudo Alij nanqz nō vtunt ea. sequētes reprobationem alexandri pape. sed in qualibz dominica ab octaua pentecostes vsqz ad aduētum cantant in nocturnis nonū responsorium de trinitate. nisi festū aliqd impediat. vt eā ꝓfiteant p quā saluant. ⁊ in missa cāt̄ alla eam hilariter ꝓfitentes vt dictū est sub quarta pte sub titulo de alla. Alij vo vtunt ea cantantes eā in hac ꝑma dñica. sequētes ꝑmā institutionem alcuini. Alij ponit eaz in fine tpis declinationis scz in vltima dñica videlicet aī dñicam de aduentu. sequentes vltimā approbatōnē gregorij. Romani ergo nunqz celebrant festuz de trinitate. nec etiam has octauas faciunt. Sed in ꝑma dominica post pentecosten incipiunt historiam. Ipse preparate seu deus oīm Alij vo celebrant hodie de octaua scz de spūsancto ⁊ ponūt eādem eplām. et idem gō p̄dictum⁹. euāgeliū. ꝓpter baptismatis sacramentum. cete

ris obseruatis sicut in die penteco. celebrant
aūt octauā ad diminuandā pfectionē vel cō
sūmationē opum spūssancti. Per septē enī
dies opatio gratie septiformis. i octaua vo
ꝯsūmatio declarat. Et quoniā octaua redit
ad caput. ideo oīa sicut in die festo. a vespa
in vespam in ipsis vespis ⁊ ī trib⁹ nocturna
libus psalmis obseruāt. De his octauis di
cit augustin⁹. Celebrationē octauarꝫ feriarꝫ
noui homines celebram⁹. Baptism⁹ neo
phicorꝫ licet in sabbato pagat ad illū tamen
baptismū ptinet quē apli susceperūt in die
pente. cuius octaua dies est dñica sequens
Qui vo ponūt historiā. Preparate seu de
us oīm. melius faciūt qꝛ romanā sequunt
ecclīam. nostre pegrinationis recolentes et
pcurrentes historiā. Nā p septuagesimā si
gnificamus expulsionē generis humani de
patria paradisi. p q̄dragesimā seruitutē po
puli sub pharaone. p pascha īmolationem
agni. p quadraginta dies paschales q̄dragī
ta annos in deserto. p rogationes terre pro
missionis ingressionē. p septē dies penteco
stes ī quib⁹ septē dona diuidunt terre date
diuisionē. p tempus qd ab hodie sequit sig
ficam⁹ populi afflictionē ⁊ gubernationez
factam p iudices ⁊ reges. ideoqꝫ legunt q̄t
tuor libri regū. put in sequēti ti. dicet

De prima dominica
post pentecostes.

Hic dicendum re
stat de pma dominica post pen
tecostes. que est vna de pncipalibus dñicis.
Et incipit hic quartū temp⁹ scꝫ pegrinatio
nis qꝛ sum⁹ in via veniendi ad patriā. Sꝫ
quia hostes habem⁹ priusq̄ꝫ illuc peruenia
mus scꝫ carnē mundū ⁊ dyabolū. ideo legit
de libris regū. in q̄b⁹ agit de bell' ⁊ victoriis
vt inuitemur ad pugnandū fortiter contra
hostes ut victoriā habeam⁹ sicut iudei de
philisteis. ⁊ tandem gloriemur ī celis qꝛ nō
est nobis tantum lucta aduersus carnē sed
etiā aduersus aereas potestates. Vñ pmo
dicim⁹ in vespis Bñdict⁹ dñs de⁹ me⁹ ꝛc.
Et historia est. Deus omniū. seu sm roma
nos. Prepate Sed quia bellū sine discretio
ne nō bñ geritur. ideo sequenti tpe subiun
gunt libri salomonis Itē qꝛ insurgunt vi
cia. contra que necessaria est patientia. ideo
subsequenter subiungit historia de iob. Re
cte ergo inuitamur ad pugnā. qꝛ postq̄ꝫ di
gni sum⁹ in numero iustorꝫ haberi p librū
numeri iam plectū. ⁊ in statu pfectionis p
nouā legē scꝫ p deuteronomiū in quo habe
tur Diliges dominū deū tuuꝫ ex toto corde
tuo et ex tota anima tua. ⁊ sum⁹ sub iesu per
librū iosue. ⁊ sub iudicibus. id est sub plātis
p librū iudicū. ⁊ sum⁹ sine acceptione perso
narꝫ p librū ruth que fuit moabitis. restat tā
tum pugnare. q̄ tūc magis temptat diabo
lus. et sic ordinant libri regū ī quib⁹ tractat
de bellis ipsorꝫ ad alios libros. Adaptātur
etiā et aliter pme q̄ttuor dñice q̄ttuor libris
regū. put dicet sub quarta ⁊ sub septīa ⁊ sub
decimaq̄nta dñicis. Legunt aūt in tali tpe
⁊ post missionē spūssancti. et post festū sācte
trinitatis. qꝛ qñ accipim⁹ grām spūssancti.
ex tunc sum⁹ similes deo. ⁊ p hoc filij sum⁹
sūmi regis ⁊ p ꝯsequens sum⁹ reges. Vnd
in apocalipsi Fecit nos regnū ⁊ sacerdotes
deo ⁊ patri suo ꝛc. Et petr⁹ ī canonica Vos
estis gen⁹ electū regale sacerdotiū ꝛc. Ergo
cū simus reges. ⁊ habeam⁹ aduersarios. nō
restat nisi vt regnū nostrū defendam⁹. qꝛ ex
hoc nobis inuidet dyabolus. qꝛ ad illud re
gnū sum⁹ assumpti vnde fuit ipse deiectus
⁊ ideo nobis grauis imminet pugna Nem
pe ostendit nobis dauid in exemplū q̄ vicit
p humilitatē ⁊ p iocunditatē mētis ⁊ vnct⁹
fuit ter. Primo a samuele in bethleem in si
gnū regni Secūdo sup domū iuda in regē
tribus iuda. a viris iuda in ebron. Tertio
iterū in ebron. et in ꝯfirmatione regni super
totum israel. Similiter nos si bene pugna
bim⁹. ter inungemur. Primo in baptismo.
in signū regni. Secūdo ī ꝯfirmatione Ter
tio in paradiso qñ regnū nostrū ꝯfirmabitur
Saul etiā nobis pponit in exempluꝫ qui p
inobedientiā amisit regnū. Vñ nō sim⁹ in
obedientes sicut ipse fuit. ne pdam⁹ regnuꝫ
eternū. Dauid aūt fuit humilis in oīb⁹ opi
bus suis. qd patet. qꝛ cū luderet coram arca
dñi indut⁹ ephot lineo depositis regalibus

vestibus despexit eū michol filia saul dicēs ei. q̄ nudat⁹ fuerat sicut vn⁹ d̄ scurris Et ille rn̄dit Ludā et vilior fiam ante dn̄m qui elegit me ꝛc. Item qn̄ venit ad eū nathan ꝓpheta ⁊ redarguit eum de pctō suo publice penituit. Item iocunditatē mentis habuit et oīa bona a se facta ad deuz retulit. Vn̄ de eo cantat eccl'a Preualuit dauid ī philisteū in funda et lapide in noīe dn̄i. Ecce exultatio in deo. Non eni cōfidebat in se. Funda dauid est p̄dicatio. ꝑ quā fundā p̄dicatōis eijcit dyabolus de cordib⁹ hoīm cū ꝑ duraz. rep̄hensionē incutit timor et ꝯcipit penitentia. Lapis v̄o dura rep̄hensio est. Quia ergo hm̄oi victoria habet ꝑ humilitatē. iō ad missā incipit introitus. Dn̄e in tua misericordia speraui. ecce humilitas dauid. exultauit cor meuz. ecce mentis iocunditas. ꝑ hec duo vincit pugna. Et q̄ ille solus vincit q̄ nihil sibi sed omnia bona sua deo attribuit ⁊ sperat in eo. ideo bn̄ sequit oratio. Be⁹ ī te sperantiū fortitudo ꝛc. Postea sequit epl'a de caritate. Deus caritas est ꝛc. j. ioh. iiij. ca. q̄ ꝑ caritatē reges sum⁹. ⁊ ꝑ eā facim⁹ bona opa meritoria regni. ꝑ que regnū nostrum defēdim⁹ ⁊ ꝯseruam⁹ Vn̄ sequit. In h̄ apparuit caritas dei ꝛc. Et post Be⁹ caritas ē ꝛc. Ibi etiā ostendit q̄ diligere debem⁹ deū ⁊ ꝓximū. In euangelio aūt. Homo q̄dam erat diues. luce. xvj. c. ostendit q̄ nō debem⁹ diligere diuitias. ꝑ diuitem qui induebatur purpura ⁊ bisso ⁊ ꝑ penā ei⁹. vt ei d̄r eccl's. v. ca. qui amat diuitias. fructum nō capiet ex eis. qui amat scz amore libidinoso. naturali v̄o vel caritatio potest q̄ diuites cū iusticia et opib⁹ bonis nō abijcim⁹. Habet autē in euangelio de mēdico lazaro. in cui⁹ ꝑsona incipit graduale Ego dixi dn̄e miserere mei Et sequit v̄sus de opibus misericordie Beatus qui intelligit sup egenū ⁊ paupem. id ē intelligit ⁊ p̄cogitat illud q̄d est in egeno et paupe. s. egestas ⁊ pauptas vt ei subueniat. Dicit ei gregori⁹ q̄ dēm⁹ eos vocare patronos ⁊ aīcos nr̄os. q̄ et frēs nr̄i sūt. ⁊ sic facere nobis amicos de māmona iniquitatis. ⁊ de male acquisitis. vt cū defecerim⁹ ꝑ mortē recipiant nos ī eterna tabernacula. Hoc nō fecit diues ille epulo. et quia ī aliquo noluit pauperi subuenire. ideo eū eo districtissime fecit dn̄s. vt nō posset habere guttā aq̄ ad refrigeriū lingue. Et ideo sequit alleluia Deus iudex iust⁹ fortis et patiens ꝛc. Postea sequit offertoriū in ꝑsona mendici. scz Intende voci orōnis mee. Et q̄ nō obliuiscitur de⁹ orōnes pauꝑum Sequitur post cōmunio. Narrabo omnia mirabilia tua. psalmū dicā ꝛc. in quibusdaz tn̄ eccl'ijs legit hodie euangelium Estote misericordes. q̄d est luce. vj. ca. Et est sciendū q̄ vrban⁹ papa q̄rtus statuit fieri festū de corpe xp̄i q̄nta feria post hanc dn̄icam. ꝯcedens magnā indulgentiā tam clericis officiantib⁹ q̄z populis ꝯuenientib⁹ ad diuina ꝓut in officio sup hoc ordinato habet.

De secunda dominica

Dictum est quod prima causa qua defendim⁹ regnū nostrū est caritas que dilatatur ꝑ ꝯsiderationē eternaꝝ nuptiaꝝ de q̄bus in apoc. Beat⁹ qui vocat⁹ est ad cenaz nuptiaꝝ agni. Vnde in hac scd̄a dn̄ica habet de hm̄oi cena in euangelio. luce. xiiij. ca. Homo quidā fecit cenā magnā ⁊ vocauit multos. ⁊ misit seruos suos hora cene dicere inuitatis vt venirēt ꝛc. Hora cene est ex q̄ porta paradisi apta est ꝑ ipsū Sequit Et ceperūt omnes se simul excusare. Nam p̄m⁹ dixit. Villā emi. et necesse habeo videre illaz Scd̄us dixit. Juga boum emi quinqz. ⁊ eo ꝓbare illa. Tercius dixit Vxorē duxi. ⁊ ideo nō possum venire Domin⁹ v̄o dixit ad seruū suū. Vade ꝯpelle intrare vt dom⁹ mea impleat Multos eni ꝯpellit intrare ꝑ tribulationes. Illi ergo qui vocati fuerant non venerunt. q̄ auari qui ꝑ primū se excusantem. supbi vel gulosi qui ꝑ scd̄m. ⁊ luxuriosi qui ꝑ tertium intelligūtur. hac cena se reddunt indignos. Vn̄ versus. Villa. boues. vxor. cenam clausere vocatis. Mund⁹. cura. caro. celum clausere renatis. Et quia in hoc isti se reddunt indignos. ideo dn̄s alios vocat. Quia v̄o ꝑ ꝯsiderationē huius cene dilatat caritas ⁊ q̄ dn̄s ꝓtegit habentes ca-

ritatē. ideo incipit introitus. Fact⁹ est dn̄s
ꝓtector me⁹ ⁊ eduxit me in latitudinē carita
tis. Sequit̄ v̄sus de caritate. Diligaz te dn̄e
fortitudo mea ꝛc. firmamentū meuz ꝛc. In
orōne v̄o petit caritatē. sancti nomis tui ꝛc.
In epl̄a. Nolite mirari. j. ioh. iij. ca. habetur
de vita eterna. ꝑ cui⁹ intuitū amor ꝯcipitur
⁊ seq̄tur in fine de caritate Filioli nō diliga-
m⁹ verbo neqz lingua. sed opere ⁊ veritate.
Hec est lingua dolosa. qua dicūt amatores
mundi Rogo te habe me excusatū Dicunt
etiā bonis ⁊ sanctis viris. Rogate ꝓ nobis
⁊ tn̄ venire nō curāt. Et attende q̄ ꝑmi duo
excusant se. Per primū enī supbi intelligū-
tur. ꝑ secundū oēs qui delectant̄ in q̄nqz sē-
sibus corpis. ꝑ tertiū v̄o luxuriosi. q̄ se nō ex
cusant qz nō hn̄t cor. sicut habet̄ in ozee. iiij.
Fornicatio vinum ⁊ ebrietas auferunt cor.
Magis enī absorbet hominē fornicatio q̄z
supbia vl̄ auaricia. Quia ergo vt dictū est
lingua taliū excusantiū se. dicitur linḡ dolo
sa. ideo eccl̄ia a lingua dolosa petit se libera
ri in responsorio. Ad dn̄m cū tribularer cla
maui. Et in v̄su. Dn̄e libera ꝛc. Et qz ꝑfect⁹
est qui nō peccat in lingua. ideo scd̄o tono
cantat̄ Postmodū seq̄tur all̄a sil̄r de carita
te. Diligam te dn̄e fortitudo mea ꝛc. Quia
v̄o ꝯsideratione vite eterne cōcipit̄ caritas.
visa cena petit ꝯuerti in offertorio. Cōuerte
re dn̄e. Et quia ibi cantabim⁹ vocaliter vt
ait cassiodorus sup psalmistā. oīs spiritus
laudet dn̄m. nō erit ibi tantū cena. sed etiaz
maxima solennitas Vn̄ in tren̄. j. Vie sion
lugent. eo q̄ nō sint qui veniant ad solenni-
tatem. Ideo in postcōmunione premittit
se cantaturū ibi dn̄o dicens. Cantabo dn̄o.
qui bona tribuit mihi ⁊ psallam ꝛc.

De dominica. III.

Tertia cā quare
inflamamur ad defendenduz
regnū nostrū. est cōsideratio
beniuolentie dei qua nos custodit et diligē
ter querit. Ideo in euangelio hui⁹ tertie do-
minice. Erant appropinquantes. luce. xv. c.
habet̄. Quis ex vobis hō habēs centū oues
id est angelos et homines. ⁊ si ꝑdiderit vnā
scz hominē. nōne relinq̄t nonaginta nouem
in deserto. i. in celo. ⁊ vadit querere perditaz
ꝛc. Aut que mulier hn̄s dracmas decē. s. an-
gelos ⁊ hoīes. ⁊ ꝑdit vnā. scz hominē ī quo
imaginē suā depinxerat. nōne accēdit lucer-
nā. i. naturā humanā. in qua lumē deitatis
posuit. vniendo se ei. ⁊ querit diligenter do-
nec īueniat. ⁊ cū īuenerit ꝯuocat amicos ⁊ vi-
cīos dicēs eis. Cōgratulamini mihi qz īue-
ni dracmā quā ꝑdidera. Ita dico vob̄ gau
diuz est in celis angelis dei sup vno pec. pe.
agen. Ecce quanta est beniuolētia dei erga
nos Ista beniuolentia accendit in nob̄ ca-
ritatē. Quia v̄o ad nuptias eternas nō in-
trant supbi neqz luxuriosi neqz auari vt ꝑ-
missū est. ideo introit⁹ hui⁹ dn̄ice est Respi
ce in me ꝛc. ⁊ dicit. Vide humilitatē meā cō-
tra supbiam. et laborē meū ꝯtra luxuriā q̄a
inops ⁊ paup sum ego ꝯtra auariciā Et ꝓ-
pter ꝑdicta monet nos petrus ad humilita
tem dicens in epl̄a ꝑma. vlt̄. c. Humiliamī
sub potenti manu dei vt vos exaltet ꝛc. Et
post sequit̄ ibi Sobrij estote ⁊ vigilate ī orō
nib⁹ quoniā aduer. v. dy. tā. le. ru. cir. q. quē
de. Et quia tantā curā hz domin⁹ de nobis
ideo in graduali inuitat nos eccl̄a dicēs Ja
cta cogitatū tuuz in dn̄o. et ipse te enutriet.
Versus est. Dum clamarē ad dn̄m ex. vo.
meā ꝛc. All̄a est. Domino refugiū Offerto-
riū est Sperent in te oēs qui nouerūt te ꝛc.
qz de sperantibus in se habet curam. Quia
v̄o dn̄s nō inuenit̄ nisi q̄s peniteat. cū v̄o
quis penitet ad dn̄m clamat. ideo sequitur
postcōmunio Clamabo. Rursus hoc offi
cium est de penitente. sicut apparet ex ipsa cō
munione et ex euangelio. vbi ꝑ dauid intel-
ligitur quilibet penitens ideo etiam dicitur
Gaudiū est in celo sup vno peccatore peni.
agen. ꝛc. et ex ītroitu et alijs. et iō cantat̄ circa
festū iohannis baptiste. qui legit̄ populum
ad pn̄iam ꝓuocasse.

De dominica. IIII.

Quarta causa qua
defendimus regnū nostrū sūt opa
misericordie. Vn̄ in euangelio luce. vj. q̄d le
gitur in hac quarta dominica in quibusdā

ecclijs dr. Estote misericordes sicut et pater vester misericors est. Et post sequit. Hēsuram bonā z pfertā. z coagitatā z supefluē tem dabūt in sinū vestrū. Quia vō nō pōt hō opa misericordie facere nisi pri illumiē tur a deo. ideo incipit introit Bñs illumi natio mea. Et q p opa misericordie ecclia terribil. vt castroz acies ordinata. sicut dicit in canticis cāticoz. sequit vsus Si exurgāt aduersū me castra nō timebit cor meū. et si exurgat in me plū zc. Et pōnea petit in collecta misericordiaz z grām dandi elemosinas cū dicit. Hprotector in te sperantiū de. zc. In epla vō Existimo enī ad ro. viij. cap. ondit pmiū vbi dicit aplus. Hō sūt cō digne passiones huius tpis ad futurā gliam quę reuelabit in nobis. Et post sequitur Et ois creatura ingemiscit expectās reuelatiō nē filioz dei. Et vt hanc gloriam ecclia possit adipisci petit in responsorio veniā de peccatis Hpropicius esto peccatis nostris dñe. Sequit alla. In te dñe speraui. q in se spantibus ppicius est. Ūñ psalmista. Quoniaz in me speraut liberabo eū. Adaptant etiaz iste quattuor pcedentes dñice q̄ttuor libris regū sic. In pmo eī libro habet. quō dauid unct⁹ fuit. Ūñ in prima dñica incipit introit⁹ Bñe in misericordia tua speraui. Et in responsorio habet. Et vnxit me vnctione misericordie sue z oleo exultationis Ūñ sequit introitu. Exultauit cor meū in salutari tuo Et ita ostendit se vnctū oleo letitie p misericordiā dei. In scdo libro habet quō liberat⁹ fuit ab inimicis z unct⁹ bis. vt hēt latitudinem regni Ūñ in secūda dñica incipit introitus Fact⁹ est dñs protector me⁹. z eduxit me in latitudinē vt late regnarē. In tertio libro habet quō mortu⁹ fuit. Ūñ in tertia dñica vtit ecclia voce decedentiū dicens Respice in me z miserere mei. et in vsu. In te dñe speraui In quarto libro habet de pphetis. q illuminati sunt a deo. vt viderent ventura. et ideo in quarta dñica dr in introitu. Dñs illuminatio mea.

De dominica .V.

Vinta cā qua de

fendim⁹ et obtinem⁹. regnū nostruz est parcū inimicis ecclie z patientia in aduersis. ad quā inuitat beat⁹ petr⁹ in epla huius ānte dñice. Omnes vnanimes ōma pe. iij. ca. dicens Hnō reddentes malū p malo zc. Ūnō euangelio habet de reti petri. Sed multi sūt qui rumpunt retia beati petri. i. pcordiaz et vnitatē fraternā. z ideo in psona tolerantiū incipit introit⁹. Exaudi dñe vocē meaz qua clamaui ad te zc. Versus est Dominus illuminatio mea zc. Illuminatus enī a deo saluat ab hostib⁹. q̄ sperat in eo Hpro pdicta aūt pace cū inimicis ecclie impetranda orat ecclia in collecta dicens. Da nobis q̄sumus dñe vt et mundi cursus zc. In aliq̄b⁹ tñ ecclijs dr. Be⁹ q diligentib⁹ te. Sequitur euangeliū. luce. v. ca. Cū plurume turbe irruerēt in iesum zc. vbi sequit. Hpreceptor p totam noctē laborantes nihil cepim⁹. Talia q̄ laborant in nocte et nihil capiūt sūt qui p terrenis pdicant. Sequit In vbo aut̄ tuo laxabo rete. Hoc facit qui habet sciam z veritam. Talis enī pcludit multitudinē piscium copiosaz. Ūñ in pncipio tot capti sūt boni et mali. q rete rumpit. p q̄ significat q ecclie vnitas in hac vita rumpit a quibusdā Bz post resurrectionē capti sūt multi. ↄ non est scissum rete p qō significant boni q non scindunt vnitatē ecclie. Et ideo in offertorio dicit ecclia se laudare deū. q quantū ad bonos filios dedit ei intellectū vt non rumpat rete. i. vnitatem ecclie. Benedicā dñm q mihi tribuit intellectū In pmunione vō dicit ecclia se optare vnitatē z hanc petere a dño. Unam inquit petij a dño. licet enī plura petat quotidie tñ dr vnū petere. quia ad vnuz finē. i. ad habendū deū oia petenda petit. Et hoc est qō ibi sequit. Hanc requiram vt inhabitem in domo dñi oibus diebus vite mee Hoc ideo dicit. q tūc legit parati. i. vba dierū q bz eā dē materiā cū libro regū. z significat q q in diebus suis bñ rexerit se habebit dies eternitatis. Et attende q hoc officiū cātat circa festū beati iacobi q sicut dicit in euangelio. relictis retib⁹ secut⁹ est dñm. z fact⁹ est piscator hoim. i. supplantator re z noie vicio.

De dominica. VI.

Quia uero non
valent oia pdicta. nisi fiat etiā
plena iusticia fidei. ⁊ in nouita
te vite. iō in hac sexta dñica legit scdus liber
paralipomenō. vbi habet q ꝯfortauit dñs
salomonem. p quod significat q dñs spūa-
liter suos ꝯfortat dando eis fortitudinē. ido
dr in officio hui⁹ dñice Dñs fortitudo ple-
bis sue. ⁊ ptector ꝛc. Versus est. Ad te dñe le
uaui aiam meā q ab ipso est oīs fortitudo.
et tūc bene regim⁹ regnū nostruz. qd maxie
fit si tendat hō ad pmissiones dei. Vñ dr in
orōne Be⁹ q diligentib⁹ te bona inuisibilia
pparasti ꝛc. In epla aūt Quicūq; baptiza
ti sum⁹ ꝛc. ad ro. vj. ca. hortat nos paul⁹ vt i
nouitate vite ambulem⁹. aliter eni nihil va
lent alia. Et vt hoc possim⁹ orat eccla in rñ
sorio. Conuertere dñe aliqntulū ꝛc. Ille vo
q ambulat in nouitate vite pparat se ad lau
dandū deū in pñti ⁊ in futuro. Vñ seqtur
alla. Te decet hymn⁹ de⁹ in sion Ad hanc
orōem vel pfectionē hortamur in euāgelio
math. v. c. Nisi abundauerit iusticia vra ꝛc.
Et sequit ibi. Si offers munus tuum ante
altare ꝛc. Et q nō potest hō hoc facere sine
auxilio dei. ideo orat in offertorio. Perfice
gressus meos in semitis tuis ꝛc. Et q talis
pt offerre. ideo sequit in post communione.
Tollite hostias.

De dominica. VII.

Sequitur septīa
dñica in q legunt libri salomo-
nis. vt pabole. eccls. cantica li-
ber sapie. quē philo ꝯposuit ⁊ ecclastic⁹ quē
iesus fili⁹ sirach edidit. ⁊ tñ salomoni attri-
buitur. Hi libri q sunt de opib⁹ sapie salo-
monis. legunt a kalendis augusti vsq; ad
kalendas septēbris. q mens iste calid⁹ est. ⁊
estū significat vicioꝝ. i q nos optet sapiēter
regere sicut in medio natōis praue ⁊ puerse
Vel q mens iste scz august⁹ sext⁹ est. Vnd
sextil ante augustū cesarē vocabat ⁊ ver⁹ no-
ster salomon in. vj. etate venit qui fecit vtra
q; vnū. qui fuit dei vt⁹ ⁊ dei sapia q docuit
nos sapiēter viuere ⁊ docere. Hic est xpc rex
regū. q septē panib⁹ ⁊ paucis piscib⁹. vt legi
tur in euāgelio hodierno. satiauit eos q de
lōge venerāt. ⁊ eū triduo sustinuerāt. Rur
sus in hac dñica incipit eccla pabolas salo
monis. Post festū eni trinitatis legit liber
regū. qniā hō qñ trinitatis silitudinē hz. fit
rex et sacerdos Vnd pponunt ei exēpla de
regib⁹ ⁊ sacerdotib⁹. sic sub pria domica di-
ctū est. Post ea vo sequunt libri doctriales.
pponunt eni exēpla doctrinis. q pl⁹ mouēt
facta q; dicta. Actuu. j. Cepit iesus facere ⁊
docere Et sic ordinantur libri ad se inuicem
vt pcedant libri exemplares reguz ⁊ parali-
pomenon. sequunt libri doctrinales salo-
monis. Que doctrina est refectio spūal de
qua habet in euāgelio hui⁹. vij. domice. de
hoc dicet sub domica. xj. ⁊ xx. Et q huic do
ctrine bonis opibus respōdere debem⁹. inci
pit introitus. Omnes gentes plaudite ma
nibus. Et beat⁹ paulus inuitat nos in epi
stola ad ro. vj. ca. vt respōdeam⁹ illi doctrie
seruiendo deo dicēs. Humanū dico ppter
infirmitatē carnis vrē. Vnde et in quibus-
daz ecclijs sequit respōsorium Beata gens
cui⁹ ē domin⁹ de⁹ eoꝝ. i. q deū hz p domino
ei soli seruiendo. Et sequit vsus. Verbo do
mini. i. doctrina domini. celi firmati sunt. i.
maiores. sicut apli et alij sancti. Sequit in
quibusdā ecclijs alla. Attendite popule me
us legem meā. Lex est illa refectio. Illa aūt
refectio ostendit in euāgelio mar. viij. Cuz
turba plurima ꝛc. Et est notandū q ibi dici
tur q quidam de longe venerūt scz illi q de
peccatis enormib⁹ redierūt ⁊ penituerunt
Qui enim in peccato mortali est nō habet
quid māducet. Erāt aūt quattuor milia scz
habētes q̄ttuor cardinales vtutes. ⁊ come-
derūt ⁊ satati sūt. q lex domi satiat Et remā
serūt. vij. sporte Septē sporte sūt pdicatores
habētes. vij. dona spūssancti reficientes ali-
os. In alijs vero ecclijs legit euangelium.
Attendite a falsis pphetis. Quia vo habēs
hāc doctrinā videt in q̄nto piculo sit ꝯstitu
tus. videt eni se ee in fornace babilonis. ideo
i offertorio. Sicut holocaustum ꝛc. daniel
iij. c. petit se liberari. ⁊ vult vocetriū puerorū

In postcōmunione vō. Inclina aurē tuā ꝛc. petit liberationē accelerari.

De dominica. VIII.

Sequitur octaua dñica. in qua docet nos ecclesia vitare omnē vanitatē. hic enī dz esse effectus doctrine in nob. qꝛ doctrina docet nos fieri spūales ꝛ remoueri a carnalib⁹ desiderijs ad silitudinē beate vginis eui⁹ festum instat. Vñ introit⁹ incipit. Suscepimus de⁹ miscdiaz tuā filiū tuū iesuz xp̄m nobis ex misericordia datū in medio tēpli tui. i. in ꝯmuni ecclia tua scdm nomē tuum de⁹. deus enī vbiqz nominat sic ꝛ laus tua in fines terre. i. vbiqz. Tēplū etia est btā vgo ī q̄ vere suscepim⁹ dei miscdiaz. vñ circa ei⁹ festū rōnabilit pñs cantam⁹ officiū cū sit tēplū dñi ꝛ sacrariū spūssancti. Seqtur epla ad ro. viij. ca. Debitores sum⁹ nō carni. vt sm carnē viuam⁹ ꝛc. in q̄ docemur ꝯculcare omnem carnalitatem. ꝛ ad ostendēdum q̄ h̄ possum⁹ sequit. Nō enī accepistis spūz seruitutis iterū in timore. sed accepistis spūm adoptionis filioꝝ q gustato desipit oīs caro Sz qꝛ nō pñt hec fieri. nisi dñs ꝓtegat. iō orat in graduali. Esto mihi in deū ꝓtectorē Rursus qꝛ nō pt hrē hec oīa. nisi q gaudet in dño. iō seqtur alla. Exultate deo adiutori nrō. Gaudiū eī spūale excludit omnē carnalitatē. Quia vō qdā sūt casti ꝛ hūiles. sz ficte. ab his docet caueri in euāgelio math. vij. ca. Attēdite a salsis ꝓphetis. q̄ ꝑtendunt castitatē ꝛ sūt luxuriosi. Vel ꝓpter hūanaz laudez sūt casti. sicut fatue vgines. qb⁹ dicit Amē dico vob nescio vos. Sz dñs hūiles vere saluat. Vñ seqtur offertoriū. Populū humilē saluū facies dñe ꝛ oculos supboruz hūiliabis. Quia vō ꝑ delicias spūales oīa ꝯculcam⁹. iō dr in postcōmuniōe. Gustate ꝛ videte q̄niam suauis est dñs ꝛc.

De dominica. IX.

Postmodū sequitur nona dñica. ī qua legit liber sapientie. Sapientia aūt est cogitare de celestibus. et leuare cor ad illa. vñ monet nos ad hoc ꝛ maxime ꝓpter festum assumptionis beate vginis q̄d instat. qñ scz assumpta est in celum. Et q̄ homo se super se leuare nō potest nisi eum dñs trahat. ido dicit in introitu. Ecce de⁹ adiuuat me ꝛ dominus susceptor est anime mee. i. sursuz captor. Sic enī itur ad celestia. non passibus corpis sed assimilatione mentis ad deum. in quo vitant omnia mala de quib⁹ sequit in epistola ꝑma ad coꝝ. x. c. Nō simus ꝯcupiscētes maloꝝ ꝛc. Postea sequit ibi. Fidelis deus q̄ nō patiet vos temptari supra id qd potestis. sed faciet cū temptatione ꝓuentum vt possitis sustinere. ꝑus tñ timorez incutit dicendo. Qui stare se putat videat ne cadat. In graduali vō qui sursuz rapit reddit grās deo dicens. Dñe dominus noster q̄z admirabile est nomen tuum in vniuersa terra. Quoniam eleuata est magnificentia tua sup celos scz nō tantū in christo ꝛ beata vgine. i. sup celos materiales et spūales. verum etiam in sanctis sup celos materiales In euāgelio luce. xvj. monet vt si non possimus ꝑ nos volare ad celum. faciamus nobis amicos de māmona iniqtatis. id est de diuitijs inequaliter possessis dicēs. Homo qdam habebat villicū ꝛc. Homo iste sciuit sic ꝑ prudentiā carnis disponere q̄ amot⁹ a villicatione fuit receptus in domib⁹ dñi ꝛ hoc ꝑ iniqtatē fraudis. Si ergo ille laudat qui ꝑ iniqtatez fraudis sciuit sibi in futurū ꝓuidere. multo magis laudabit dñs eos q̄ dant elemosinas qd est prudētia spūs de q̄ dic apls. Est vita ꝛ pax qꝛ hō sibi ꝓuidet in futuro Postea sequit. Qꝛ filij bui⁹ secli prudētiores sūt filijs lucis ī generatōne sua. i. in his q̄ ꝑtinēt ad generationē suā. i. circa tpalia Et ego dico vob facite vob amicos de māmona iniqtatis vt cū dfeceritis. s. moriēdo. recipiāt vos in etna tabernacla q̄ st sua. Vñ bti paupes spū q̄niā ipsoꝝ est regnum celoꝝ Et qꝛ nō tantū ꝑ elemosinas sed etiaz ꝑ orationes volamus ad celestia. iō est alla Dñe deus salutis mee. in die clamaui ꝛ nocte coram te Quia vō hec tabernacula per opera iusticie habent. sequit offertoriū. Iu-

sticie dñi recte letificantes corda ꝛc. Quo aũt ordine hec fiant oñdit in postcõmunione. Primũ qrite regnũ dei. mat. vj. ca.

De dominica. X.

In dominica decima legit ecclasticus qui icipit Omnis sapientia a dño deo est Ubi oñdit q nõ solũ sapientia sed etiã oĩa bona sũt a deo. ⁊ ideo ab eo solũmõ sũt petẽda ⁊ ad eũ debem⁹ clamare ⁊ ideo incipit ĩtroit⁹. Bũ clamarẽ ad dñm exaudiuit vocẽ meã. Et qꝛ debem⁹ ipsũ solũ orare. sequitur v̄sus. Exaudi de⁹ orõez meã. Et orõ in quibusdã ecclijs. Pateant aures misericordie tue dñe precib⁹ supplicãtiũ. In qua collecta patet quis rogans dign⁹ sit exaudiri. Unde sequit ibi. Et vt petentib⁹ desiderata ꝯcedas fac eos q̃ tibi sũt placita postulare. Et ostendit in epl'a. Scitis q̃niã ꝛc. p̄ma ad corinth. xij. ca. q oĩa bona sunt a deo. ⁊ ideo ei sũt exhibende grãꝝ actiones Uñ enumeratis oĩbus donis dicit. Hec aũt oĩa opat vn⁹ atqꝫ idẽ spũs diuidẽs singul' put vult Sꝫ qꝛ bonũ cito amittit qd nõ a largiente custodit sicut dic greg. iõ sequit rñsoriũ. Custodi me dñe vt pupillã oculi Itẽ qꝛ ad illũ ꝯfugere debem⁹. a q oĩa bona habem⁹ seqtur alleluia. Dñe refugiũ fact⁹ es nobis. In alijs ecclesijs d'r alla. Te decet Euãgeliũ v'o qd est in q̃busdã ecclijs. Cũ appropinq̃ret. luce. xix ca. est de simoniacis. q iniuriant spũsancto scꝫ in h̄ q vendũt ea q̃ ipse dat gratis. vel ad voluntatẽ suã tribuũt. ac si ab ill' essent illa bona. ⁊ nõ a spũsancto Et nota q h̄ euãgelium in q hierlm destructio p̄dicat in augusto legit. qꝛ p̄us a nabuchodonosor. postmodũ a romanis in hoc mense destructa fuisse inuenit. In alijs v'o ecclijs legit Dixit iesus ad q̃sdaꝫ. Sequit offertoriũ. Ad te dñe leuaui aĩaꝫ meã. q. d. nõ ad simoniacos. non ad p̄latos prauos. ñ ad q̃sdã fatuos ⁊ simulatos religiosos. qui faciunt se a simplicib⁹ adorari sed ad te a quo oĩa bona sunt. ⁊ qꝛ tũc acceptat de⁹ oĩa opa nrã. q̃n spam⁹ ĩ ipo iõ sequit postcõmunio Acceptabis ꝛc

De dominica. XI.

In undecima dominica incipit eccl'a legere iob q̃ sil'r est liber exẽplaris. sed est exẽplũ pfectionis. i. pfecte sapie q̃ nõ habet nisi p p̄dictã refectionẽ doctrine spũalis. nã refectio facit spũaliter fortes. ⁊ iõ post libros salomonis legit liber iob In ordine aũt biblie oẽs libri exẽplares. scꝫ ruth. iob. thobias. iudith. ⁊ hester. p̄cedunt libros doctrinales salomonis ꝓpter p̄dictã rõem. de q̃ etiã dicet sub dñica. xv. ⁊ qꝛ vnanimitas facit fortes ⁊ patientes sicut fuit iob. ⁊ ꝯcordes sic fuerũt filij iob. q̃ faciebant ꝯuiuia p domos vnusq̃sqꝫ in die suo. iõ incipit introit⁹. Be⁹ in loco sancto suo. i. in humilib⁹ Ysaias Super quẽ requiescet spũs meus nisi sup humilez ⁊ quietuꝫ ⁊ trementẽ sermones meos. Et si deus est cum eis nullus põt eis preualere. Deus eĩ habitare facit vni⁹ moris ĩ domo. i. ꝯcordes ⁊ vnanimes. q̃les fuerũt filij iob. q̃ dabãt sibiinuicẽ ꝯmedere. Uñ ẽ v̄sus Exurgat de⁹ et dissipent inimici ei⁹ Quia fortitudo nrã nihil valet nisi dñs nobiscũ cooperetur. imo p̄ncipal'r opet. In epl'a Notum vob' facio euãgeliũ. q̃ est. j. coꝝ. xv. oñdit beatus paul⁹ hũilitatẽ Uñ sequit ibi. Qui nõ sum dignus vocari apl's Et ꝓpter hãc hũilitatẽ raptus fuit vsqꝫ ad tertiũ celuꝫ. In rñsorio q̃ꝫ sequit vox humiliũ. In deo spauit cor meũ ⁊ adiut⁹ sum. ⁊ in v̄su. Ad te dñe leuaui aĩam meam. Et qꝛ ex tali spe sequitur exultatio. iõ in quibusdaꝫ ecclesijs est alla. Uenite exultemus dño. Euãgeliũ v'o ẽ de humilitate et ei⁹ effectu. Duo hoĩnes ascendebãt ꝛc. luce. xviij. c. Uñ sequit. Phariseus dicebat. Dñe non sum sicut ceteri hoĩm ꝛc. ecce supbia Sequit. publican⁹ dicebat Deus propicius esto mihi peccatori. ecce humilitas. et iõ abijt iste iustificat⁹ in domuꝫ suã ab illo. Quia v'o humilitatẽ sequit exaltatio. qui eni se humiliat exaltabit. iõ sequit offertoriũ. Exaltabo te dñe quoniã suscepisti me. i. sursuꝫ cepisti. q. d. Exaltabo te q̃a exaltasti me. Postcõmunio est. Honora dominũ de tua substãtia ꝛc. puer. iij. c. Hoc ad

literā facit humiliat enī libenter pauperib⁹ et hoc est honorare dñm. qz ipe pcipit vt detur pauperibus. Vel honorabis dñm ꝛc. i. ofa bona tua deo attribue. ꝛ hoc est ppriū humilium Hec post cōmunio ꝓgrue hoc tpe canitur. qñ frugibus horrea ꝛ vino cellaria plena redundant. qb⁹ deuote dñs honorat.

De dominica. XXI.

OBdecima dominica dr de oratione. ꝛ qi exprimitur Iob orans ꝛ sedens in sterquilinio ꝓgrendo de falsis amicis. Legit enī Iob in duab⁹ dñicis. Job sedens in sterquilinio moraliter est anima in mortali peccato ꝛ fetido. i. q dū residet nō restat miserare deū. vt ipsā ab eo eripiat. Vñ incipit introit⁹ Deus in adiutoriū meū intende dñe ad adiuuandū me festina. confundant ꝛ re. qui que. aiam meā. In offertorio aūt ostēdit efficacia orōis. ꝛ totus offertoriū est oō moysi sumpta de exo. quā do rogauit p filijs israel. q fecerūt vitulū ꝓflatilē. ꝛ incipit. Misereat⁹ est moyses in ꝓspectu dñi dei sui ꝛc. q moyses seipsū exposuit p salute ppli dicēs dño. Aut dimitte eis hanc noxam aut dele me ꝛc. Et reducit ad mētionem merita patrū. Abrahe mētio inqt abraam ysaac ꝛ iacob ꝛc. ꝛ placat⁹ fact⁹ ē dñs ō malignitate quā dixit facere ppl'o suo. et ex hoc pbat q sanctoz merita nobis ꝓsunt. Et nota q in hoc offertorio fit vbor geminatio. de q dictū ē subscōa dñica post epiphaniaz. In epla. Fiduciam talē habem⁹ p xpm ad deū. ij. ad corinthios cap. oñdit apls q orō sua ꝛ aliorū bonoz platoz noui testamēti maiorē hz efficaciā q̄z habuit in veteri testamēto. qz etiā moyses orauit cū fiducia. ꝓfisus de meritis patrū Sed ne videat hoc ex arrogantia facere subdit. Non q sufficiētes sim⁹ cogitare aliqd a nobis q̄si ex nobis. sed sufficiētia nra ex deo est cuius ministri sum⁹ In euāgelio vō ostendit q multū valet orō platoz. qđ est in quibusdā ecclijs. Dū trāsiret ihesus p medios fines decapoleos adducūt ei surdū ꝛ mutū ꝛ sanauit eū dñs. Mutus sūt surdi q nolūt audire vbū dei. ꝛ muti muti q nolunt loq. ꝛ pñt. similiter hos dñs plat⁹ p ꝓdicationē adducere ad dñm in confessione ꝛ oō saluabit eos. Vñ in ꝓsona surdi ꝛ muti cantat in gradali. Benedicaz dñm in omni tpe Semper laus eius ē. In dño laudabit aīma mea. In alla monet ad hāc laudē. Plenite exultem⁹ dño ꝛc. De offertorio supra dictū ē. Post ꝓmuntio vō est De fructu operum tuoz satiabit terra. i. ꝓpicatores qs dñs replet p⁹ bonis. ꝛ ipsi repleti alios replent. In alijs vō ecclijs dr euāgeliū. Exiens ihesus de finib⁹ tyri. qđ est marci vij. ca. Post aūt dicit ꝑm sicardū ep̄m cremoneñ. in mitrali. q salomone mortuo regnum diuisit. et iō mens septembris historia ibi pponitur. Prima ps ī tyria historia ꝓsolitaē. alia variat. qr regnū iuda in dauid familia stabilit. sed regnū israel a plurimis occupat Vñ et historia ō his iustis q gentib⁹ intermixti fuerāt ꝓpilat⁹ vt de iob thobia. iudith. ꝛ hester. cuz in pria septēbris hebdomada legat iob. quē ipse scripsit. cū responsorio. si bona. in secūda liber thobie. quē ipse ꝓposuit. i tertia iudith quē achior edidit. in quarta hester quē mardoche⁹ vel pot⁹ hesdras ꝓposuit Sed ꝛ liber hesdre post hec opa recitat. Et cum his cantant responsoria Audi deto. adonai. dñe. His tpibus pphetauit helyas q̄ gessit typum christi. Sic mortuo ꝓstantino ecclia separatur. vna ps est catholica. alia per multa scismata separata. a quibus catholica ecclia multa aduersa p dño tolerauit. sicut illi qz opa hoc tpe leguntur. Inter catholicos qdaz sunt pfecti. quidā impfecti. Perfecti sunt predicatores ydonei ministri ꝛ coopatores dei quod dr in epla. fiduciam Hi adducūt impfectos et alienos. surdos ꝛ mutos ad gloriam ihesu christi. sicut legitur in euangelio. Gloriatq pfectorum est in introitu. Deus in adiutoriū meū intende. qui adiutoriū dei implorant. vt hereticis valeāt resistere. ꝛ eos ad dei grāz adducere. Aut est vox impfectorum ꝓficientium qui vt ꝓficiant dei implorant auxiliū. In graduali. Benedicā et in alleluia. Domine refugium. vox siquidem est pfectoz gratias agentium de illis se a ꝑsecutione aliquotiens tpantibus. ꝛ istis ꝓficientibus. Et q moyses fuit vnus eoz qui se obtulerunt p peccatis subditoz. ideo

in offertorio cantat. Precatus est moyses Hi pfecti sūt illa terra q̄ satiata fructu opū dñi. donis vicz spūssancti pducit fenū iumētis. i. doctrinā hoibus. Vñ cōmunio est. de fructu ꝛc. Et attende q̄ recte de iob ⁊ moyse sil' cantat. quoniā ꝯtemporanei repiuntur p quorū exemplū ad patientiam ⁊ mansuetudinem inuitamur.

De dominica. XIII.

In tredecima dominica legit liber thobie p quē figurat gen⁹ hūanū cecū factuz p peccatū p̄mi parentis qd̄ nō potuit sanari nisi amaritudine passionis q̄ p fel significata est. xp̄us v̄o p piscē. q̄ piscis assus est xp̄s passus. Cecū q̄dem erat gen⁹ humanū. q̄a habitantibus in regione vmbre mortis lux orta ē eis. Petit ergo vt veniat dñs sicut pmisit. Dñica enī ista est de pmissiōib⁹. Vñ dicit in introitu. Respice dñe in testamētū tuū. i. in pmissionē tuā. vt sicut pmisisti veniat fili⁹ tuus. Et hoc est qd̄ sequit. Et aīas pauperum tuorū ne obliuiscaris in finem Et hoc est qd̄ dixit thobias filio suo. Memēto fili quoniā pauperem vitā gerim⁹. habebis multa bona si timueris deū. Vnd̄ sequitur oratio. Omnipotens sempiterne deus de cui⁹ munere venit ꝛc. ⁊ rogat vt possit currere eccl'a ad veras pmissiones Epl'a ē Abrae facte sunt pmissiones ⁊ semini ei⁹ ꝛc. gal'. iij. ca. vbi agit de pmissiōib⁹ ⁊ sequit ibi Quid igit lex. dicit apl'us. si nō potest sanare gen⁹ humanū cecū sicut thobiam. Et sequit rñsio Lex quidē ppter transgressores posita ē supple sicut pedagogus. Sequit rñsorium Respice domine in testamentū tuū. vbi oñditur vehemens effect⁹ orōnis In alleluia Quoniā de⁹ magn⁹ ꝛc. oñditur quis est q̄ pōt illumīare In euangelio ostendit q̄ lex nō p̄t sanare. et incipit in quibusdā eccl'ijs. Beati oculi qui vident q̄ vos videtis. mlti pphete ⁊ reges vo. vi. ꝛc. luce. x. c. vbi habetur q̄ sacerdos ⁊ leuita ptrāsierūt hominē qui incidit in latrones. Sacerdos inquā ⁊ leuita veteris testamēti. sed sol⁹ samaritan⁹. scz xp̄s qui est custos noster ipsū sanauit. Et q̄ lex nō sanat. quoniā neminē ad pfectiōez ducit. sed solus de⁹ in quo sperandū est. ideo sequit offertoriuz In te dñe speraui. Quō autem sanauit illū cecū patet. q̄ p panē angelorū qui factus est panis hominū. id est p filiū dei incarnatū. ⁊ ideo sequit in postcōmunione Panē angelorū manducauit homo Alie eccl'ie dicunt. Panē de celo ꝛc. sapientie. xvj. cap.

De dominica. XIIII.

In dominica decima quarta legit liber iudith. et cantatur quō victoria data est in manu femine. ⁊ monet nos eccl'ia ad sanctimoniā siue ad ꝯtinentiā exemplo iudith Sicut enī iudith interfecit olofernē q̄ interptat eneruans vitulū saginatuz. sic monet eccl'ia vt īterficiam⁹ olofernem. i. dyaboluz qui eneruat ⁊ interficit lasciuos mundi. qd̄ fit p sanctimoniā abscindēdo ei caput. Nā caput dyaboli est luxuria. q̄ quasi p̄mo de ea incipit homines temptare. ⁊ idieo dñs dicit in luca. Sint lumbi vestri p̄cincti. hoc ē p̄cingatis vos cōtra p̄mum viciū. Exo. xij. In ꝯmestione agni renes vestros accingetis. Alio tñ modo supbia est initiuz omnis peccati. Quia v̄o fragiles sumus ⁊ effeminati. vñ interficere nō possumus olofernez nisi adiutorio dei. iō dicit in introitu. Protector noster aspice de⁹. ⁊ respice ī faciē christi tui. Sequit in q̄busdam eccl'ijs epl'a ad gal'. v. ca. Spiritu ambulate. ⁊ desideria carnis nō pficietis. Caro enī cōcupiscit aduersus spūm. et spūs aduersus carnem. Et seq̄tur. Manifesta aūt sūt opa carnis. ⁊ noīat ea. Item alibi dicit. Si ꝯtenditis nōne carnales estis. hoc dicit q̄ cōtendimus de carnalib⁹. Et post Fructus aūt spūs sunt longanimitas pax. patientia ꝛc. Deuincere igitur olofernē ī nobis ē facere ista duo. Per hec quoqz vicia īterficimus in nobis. q̄ gustam⁹ spūm sanctum. q̄ gustato desipit omnis caro. Sz q̄ nō p̄t sanari in nobis carnalitas nisi a dño. q̄ est sicut lepra. ideo in quibusdā eccl'ijs sequit euāgeliū. Dū iret iesus luce. xvij. ca. de leprosis q̄ venerūt ad dñm. et

dixit eis. Ite oñdite vos sacerdotib⁹ ipis tñ
pri⁹ sanatis. Per qd significat q pri⁹ pecca
tora dño sanat. ⁊ postea iniungit ei pnia a
sacerdote ⁊ absoluit. qd significatu est p hoc
q discipuli dñi institas lazari soluerūt ⁊ tñ
prius erat ipse resuscitat⁹ a dño. Redijt aūt
vnus ad eū flexis genib⁹ grās agens. p qd
significat q vnitas ecclie reddit grās deo.
Vñ vn⁹ sanabat in piscina ioh. v. Et iō in
respōsorio in gratiarū actiones dicit ecclesia
Bonū est ꝯfiteri dño. Et etiā in alla. qd ē in
quibusdā ecclijs. Confitemini dño ⁊ inuoca
te nomē ei⁹. ⁊ qr h nō sufficit nisi ⁊ dñs nos
custodiat ideo sequit in offertorio. Immit
tit angel⁹ dñi i circuitu timentū eū. qr custo
dit nos dñs p angelos Sequit gustate ⁊ vi
dete. Quid āt gustare debem⁹ oñdit i post
cōmunione scz panē q saginat aīam nō cor
pus Vñ ē offertoriū in qbusdā ecclijs Pa
nis quē ego dedero caro mea est p secli vita

De dominica. XV.

Dominica quīde
cima habz eandē intentionē cuz
p̄cedenti. ⁊ iō in qbusdā ecclijs i
his duab⁹ dñicis legit liber iudith. Et itroi
tus est. Inclina aurē tuā dñe. Versus est.
Letifica aīaz serui tui. quoniā ad te leuaui
aīaz meā. q. d. nō ad carnalia desideria. In
epla q est ad galathas. vj. ca. monet nos vt
nō sim⁹ vitul⁹ saginat⁹ sed sim⁹ spūales.
Vñ dicit ibi paulus. Si spiritu viuim⁹ spi
ritu et ambulem⁹. qr q seminat in spū de spi
ritu metet vitam eternā. q vo in carne d car
ne metet corruptionē. Sequit responsoriū
Bonū est ꝯfidere in dño. qz ꝯfidere in hoīe
qui dat victoriā in manu femīe qñ facit ho
minē vicere in carne. Et qr h facit q p̄parat
cor suū ad seruiendū deo Sequit alla Pa
ratum cor meū de⁹ ꝛc. In euāgelio. Nemo
p̄t duob⁹ dñis seruire. qd est math. vj. ca. do
cemur ne seruiam⁹ ventri. Et post Nolite
soliciti esse dicentes. Quid manducabim⁹
aut qd bibem⁹ ꝛc. Sed p̄mū q̄rite regnū di.
ꝛc. Nolite soliciti esse scz solicitudīe suffoca
tions. solicitudine aūt p̄uidētie soliciti eē de
betis. In offertorio vo monemur vt seruia
mus dño nō ventri. Expectans expectaui
dominum vt reficeret me. Quis autem sit
ille cibus quo debet anima refici. ostēditur
in postcōmunione que est in quibusdam
ecclijs Qui manducat meā carnez p fidem
scz. Nā vt dicit aug⁹. Crede ⁊ māducasti ꝛc.
Querit aūt quare ecclia p⁹ libros salomo
nis legit librū iob. ⁊ postea librum thobie et
iudith. cū alio mō ordinent i biblia. Sicut
enim dictū est sub septima dñica p̄cedūt li
bri exemplares. ⁊ postea doctrinales. qr ma
gis mouent facta q̄z dicta. ⁊ ad vltimuz po
nunt libri machabeorū. qui sunt libri exem
plares. Ad qd dicimus q p doctrinaz pue
nit ad pfectionem patientie que magis fuit
i iob. Et inde postea sequit thobias. qr etiā
magnū patientie signum fuit in thobia. qui
amisit multa. et filiū ad tēpus. ⁊ oculos qui
maxime ad homine diligunt. ex eo q oculi
sunt principiū ꝯgnitionis ad quā nat⁹ est
homo. Et qr etiam pl⁹ valet exemplū femīe
et magis erubescentiā incutit. ideo liber iu
dith in quo habet de victoria in manu femi
ne post p̄dictos ab ecclia ordinat. Vltimo
vero libri machabeorū legunt. qr ibi habet ex
emplum de ꝯfirmatione iusticie. Macha
bei enim passi sunt martirium p lege defen
denda et custodienda ab antiocho fidei ini
mico.

De dominica. XVI.

In decima sexta
dñica legit ⁊ cantat ecclia d ma
chabeis. vt dicet in sequēti titu
lo. qui multa passi sunt ab antiocho ⁊ septez
ꝓplis. Et ibi habet q templū qd pollutū fue
rat ab illis populis. ab istis machabeis pu
rificatū fuit. ⁊ p hoc significat q anima que
templū dei est. polluta a septem capitalibus
vicijs nō potest mūdari nisi purificet a pec
cato. qd est eam resuscitare de morte peccati
Vñ habet in euāgelio de resuscitatione filij
vidue. Et ideo incipit introitus. Miserere
mei dñe scz vt resuscites me. Versus ē. In
clina domine aurem tuā. In epistola vero
aplus inuitat nos ad patientiā dicens. Ob
secro vos ne deficiatis in tribulationib⁹ ꝛc.

que est ad epb. iij. c. Sic enī vincūtur inimici a machabeis. i. a sāctis. Seq̄tur graduale Timebūt gētes. q̄ nō postq̄z illi vicerūt inimicos suos et mūdauerūt tēplū et reedificauerūt timuerūt gētes ī circuitu. sic postq̄z hō vicerit dyabolū. ⁊ mūdauerit se p̄ ꝯfessionē ⁊ reedificauerit templū dei in se. timēt demones. Vñ seq̄tur v̄sus. Quoniam edificauit dñs sion Sz q̄ nō p̄t fieri nisi a dño q̄ hō liberetur a vicijs. ideo seq̄tur alla. Redēptionē misit dñs ꝓplo suo ꝛc. Euāgeliū ē in q̄busdam ecclijs. Ibat iesus in ciuitatez q̄ vocatur naim ꝛc. luce. vij. ca. Et post Accessit ies⁹ ⁊ tetigit loculū ⁊ dixit. Adolescens tibi dico surge et surrexit. ⁊ dedit illū matri sue Nempe tangit dñs loculū vbi erat mortu⁹. q̄n infirmitate vel aliq̄ flagello tangit corpus hominis in quo iacet mortu⁹ spūs hois. i. aīa. ⁊ sic excitatur a somno mortis Unde eccli. xxxj. Infirmitas grauis sobriā rodit aīam Seq̄tur offertoriū q̄i in voce machabeorū Dñe ī auxiliū meū respice Sequit̄ postcōmunio Dñe memorabor iusticie tue soli⁹. Iusticie inquā. q̄ oīs qui venit ad te nō eiciet̄ foras. Pōt ⁊ aliter dici q̄ iosia defūcto hierlm destruit̄. ꝓplus captiuat̄ et p̄mit̄. ideo q̄z in hoc mēse octobri machabeoꝝ historia legit̄. ⁊ cantat̄. Ad aperiat ꝛc. q̄ a suis aduersarijs admodū p̄mebant̄. quoꝝ primā ptez simon pontifex edidit. aliā fili⁹ ei⁹ iohānes posteriorē quidā iude⁹ agrestis sed eruditus. Hi captiui militantē designāt ecclīam. ī qua sūt duces et satellites doctores et discipuli. p̄fecti et imp̄secti. Doctores vidua sig̃ficat euāgelica. que vidua est. quia militās cū sponso triūphanti nō est. cui⁹ fili⁹ morit̄ cū discipuli p̄ quis crimine ab eccl'e corpore separantur. resuscitant̄ cum illis gratia infunditur. Hec igitur orat in euangelio p̄ filij resuscitatione. id est gratie infusione. ⁊ hortat̄ in epistola ne deficiant in tribulationibus. et hui⁹ rei gratia flectit genua sua. Hec eadem orat in introitu. Miserere Et in offertorio. Domine. Graduale respicit ad id q̄d in euangelio dicitur. Accepit aūt omnes timor. Postcommunio. Dñe memorabor. grāꝝ est actō. Vel hic mensis octobris vt q̄daz aiūt designat octauā. Sicut ergo iudei finitis p̄lijs. ⁊ tēplo restaurato in hymnis ⁊ ꝯfessionib⁹ dño bñdicebant. sic ī octaua magne festiuitatis scti festiui⁹ exultabunt.

De dominica. XVII.

In dominica decima septima agitur de nuptijs eternis. q̄ ꝯsideratōne nuptiarum illaꝝ libenter patiuntur tribulatōnes. sicut ⁊ machabei fecerūt. Sūt aūt quattuor dñice in q̄bus agit eccl'ia de machabeis. Cōsideratio enim illa tribulatōnes leues facit et ꝓpter illas nuptias pena quelibet leuiter sustinet̄. De his nuptijs d̄r in euangelio q̄d hac die in q̄ibusdā ecclijs legit̄. Cum inuitatus fueris ad nuptias recumbe in nouissimo loco ꝛc. Omnes inuitati sum⁹ ad nuptias eternas. ⁊ si ī nouissimo loco nos ponimus hic vt simus humiles. exaltabimur in paradiso et ecōtra. Vñ statim subiungit̄ Ego autē dico vobis q̄ omnis q̄ se exaltat humiliabit̄. et qui se humiliat exaltabitur ꝛc. Vñ incipit introitus. Iustus es dñe scz in hoc iudicio. ⁊ rectū iudiciū tuū. Huic enim iudicio ꝯcordat eccl'ia seu ꝯsentit quo deus exaltat humiles ⁊ sup̄bos dep̄mit dicēs. Iustus es dñe ꝛc. In epl'a. Obsecro vos que ē ad epb. iiij. c. inuitat nos ad humilitatem vt dicat̄ nobis. Amice ascende sup̄ius Vbi d̄r vt digne. i. in humilitate ambuletis vocatōne qua vocati estis scz ad nuptias. Hoc est enī nouissimū locū tenere. Ad hidē monet in graduali. Beata gens cui⁹ est dominus deus eoꝝ. Sup̄bi faciunt se dños. humiliū v̄o deus est dñs. Vñ versus est. Verbo dñi celi. i. humiles. firmati. i. magnificati sūt Debemus ergo esse humiles. q̄ nihil habemus nisi a deo. ⁊ id̄o sequit̄ in q̄busdā ecclijs alla Qui timet deū speret in eum. q. d. non in se Postea sequit̄ euangeliuz de nuptijs sicut dictum est. In alijs v̄o ecclijs legit̄. Cum intraret iesus in domū. luce. xiiij. ca. Notāduz aūt q̄ anteq̄z in ipso euangelio dicat̄ de nuptijs. habet̄ q̄ō sanauit ydropicū. p̄ quem intelligit̄ omnis amator mundi. Pri⁹ enī

ozq; situs mũdi satiet. qz q biberit ex hac aq̃ sitiet iteꝝ. Ioh. iiij. q̃z diu enĩ homo erit hydropicus. in illis nuptijs nõ poterit satiari. In offertorio similiter inuitamur ad humilitatẽ. Vñ ibi habet oratio danielis. Orauit deũ meũ ꝛc. daniel. ix. c. Et ppter hanc humilitatez merut audire archãgelum qui certificauit eũ de incarnatiõe christi. Satis aũt ꝓgrue fit ibi mentio de angelo. quonĩã hoc officiũ circa dedicatõez beati michahelis cãtatur In postcõmunione habetur de humilibus ꝛ supbis. Vouete et reddite dño deo vestro omnes qui in circuitu eius affertis munera. i. humiles q̃ attribuitis oĩa bona deo terribili ꝛ qui aufert spiritũ principum. i. supbiam eoꝝ. Ecce quia supbos humiliat.

Be quãrta feria quattuoꝝ temporꝝ

IN quarta feria legit euangeliũ. Vñdens vnus de turba. matth. ix. c. de surdo ꝛ muto. quẽ apli curare nõ poterãt. eo q̃ illũ genus demonij nõ ejcitur nisi in oratione ꝛ ieiunio. qõbñ huic diei ꝓuenit. Hodie nãq; ieiunium est quatuoꝝ temporꝝ. Ideo due lectiones legũt vt ordinãdi in duob⁹ ꝓceptis caritatis. vel duabus legibus instruant. Prima de calcatore ouis scz Ecce dies. amos. ix. in fine temꝑi ꝓuenit Scda vicz. Cõgregatus neemie. viij. ca. ꝓgrut ordinãdis. quib⁹ dñs introitu. Exultate deo. q̃ meditari ꝑmittũt in offertorio Adeditabor. Cõmunio ẽ Cõedite pinguia. ꝛ sumit de lectione scda.

Be sexta feria

ERie sexte officium ꝓnũz exꝑmit ordinãdorũ. Vñ in euãgelio Factũ ẽ pcta ꝑ alitico dimittunt. ꝛ in lectõe Couertere. ozee vlt. ca. ad ꝙsationẽ instruũt. ꝛ in introitu. Letet. ad q̃rendũ dñm inuitant. Graduale ꝛ postcõmunio sũt orõnes electoꝝ. offerẽda ꝓsolatio eorũdez In alijs eñ ecclijs dicitur euangeliũ. Rogabat iesũ luce. vij. ca.

Be sabbato quattuoꝝ temporꝝ

SAbbati quoq; officiũ ad doctrinã ꝑfectoꝝ ordinãdoꝝ fit ne sint steriles vt ficus arboꝝ ifructuosa. ꝛ q̃. loq̃t euangeliũ. Arbor ẽ fici ꝛc. luce. xiij. c. ne vita illorũ sit frenis implicata. sic mulier icuruata. In epla vo Tabernaculũ factũ ẽ ꝛc. q̃ ẽ ad hebr. ix. c. vbi de ꝓmo ꝛ scdo agit tabernaculo monent vt sic puriati in tabernaculo ecclie militantis vt dño ꝓsentent in tabernaculo triũphantis In lectõib⁹ vo q̃ in septẽbris ieiunũ indicit cã institutõis et ei⁹ vtilitas situat. q̃ ꝓria est Decio die. leui. xxiij. c. Scda ẽ Quinto decio die q̃ ẽ in vdẽ. Tercia ẽ. Vñe dñs noster. michee. vi. c. Quarta est. Factũ ẽ verbum zacharie. viij. c. Quinta ẽ. Angel⁹ dñi daniel. ij. c. Cetera sũt ordinãdoꝝ exhortatões orationes ꝛ ꝙsolatões. Cõmunio. i. Adhesit ꝓ. ptio de letãnci lectõe sumit. Merito aũt in septembri fit clericoꝝ ordinatio q̃nia in septẽbri fiebat tabernaculoꝝ celebratio Ordinati vo sũt eccle ministri in dei tabernaculo ꝑfecte formẽ grãm in septẽ gradib⁹ constituti. Vñ et beat⁹ petr⁹ legit ordinationẽ fecisse in septẽbri sex episcoporꝝ decẽ ꝓsbyteroꝝ ꝛ septẽ dyaconoꝝ. Et celebrat ordinatio in ebdomada q̃ tpe tertio scalicz grẽ fuit ab aplis instituta. Olim tñ alia rõ fuit a sapientib⁹ assignata. Nã olim statuta fuere ieiunia in ꝓria hebdomada marcij. in scda iunij. in tertia septẽbris. in q̃rta decẽbris vt comitarent initia tesseredecadis iesu christi. Cum enim q̃s ordinat q̃dammõ vt christo attineat generat. Prima ergo ꝓsona primetesseredecadis est abraam a q̃ sumit ordinatio ꝓme hebdomade marcij. Prima ꝓsona scde tesseredecadis est dauid a quo sumit ordinatio scde septimãe iunij. Initiũ tertie est ieconias a quo sumit ordinatio tertie septimane septẽbris. Demũ est christ⁹ in q̃rto loco a quo sumit ordinatio quarte septimane decẽbris. Sumunt aũt potiꝰ ab his ꝓsonis q̃z ab alijs ordinatiões vel q̃ fuerũt in genealogia maiores vel ppter nobilitatẽ. ꝓtationes. Erat enĩz abraã pater multarũ gentiũ. dauid fortis. ieconias ꝓparatio dñi

Sic ⁊ illi qui ordinant̄ debēt eē patres fortes. p̄parati ad euāgeliū iesu xp̄i. Vl' sic a p̄sona in p̄sonā sunt quattuordeci generationes. sic ab ordinatiōe in ordinationē septimane quattuordeci inueniunt̄ vt ordinandi periti sint ⁊ in decalogi ⁊ in euāgelij disciplina. Nūc aūt ieiunia ex causis premissis alit̄ ordinant̄. vt dictū ē sub q̄rta feria tertie hebdomade aduēt⁹. Et memēto q̄ apostolici vsq; ad simpliciū papā in decēbri sp̄ ordines celebrabāt. vt ordinandos coaptarēt generationi iesu xp̄i. Simplicius vero addidit ordines in februario tribuēdos vt ordinādos vicini⁹ incorporaret corpori iesu xp̄i. vide de hoc in prohemio. ij. p̄tis. Sz si vt p̄missū ē ieiunia ꝯstituta sunt in predictis septimanis p̄ his qui ad ordinationez accedūt. nunquid cōmutari p̄ quā nullus tūc ordinat̄. certe nō nisi necessitate vrgēte. de qua in prohemio scd̄e p̄tis dictū ē. Cuz enim sit vna eccl̄ia oīno debet in actionib⁹ ei⁹ eē ꝯcordia q̄ nō eēt si in tam generali ieiunio alij pranderēt. alij ieiunarēt. Preterea licet alicubi nō fiat ordinatio fit tn̄ alibi p̄ quib⁹ ieiunare ⁊ orare debem⁹ vt digni ad ordinationē p̄ueniant. Omnes enī fratres ⁊ vnanimes in domo dn̄i sumus

De dominica. XVIII

Dictum est in precedenti dn̄ica q̄ dz hō se ponere in nouissimo loco. vt ponat̄ in p̄mo. sicut sunt p̄lati. Vn̄ in hac decima octaua dn̄ica agit̄ de p̄latis q̄ sunt ī primo loco. Vn̄ euāgeliū ē in quibusdā ecclesijs. Sup̄ cathedrā moisi. ꝛc. Introit⁹ vero q̄ sumit̄ Eccl'. xxxvj. c. incipit. Da pacē dn̄e sustinentib⁹ te vt prophete tui. i. p̄lati fideles ī ueniant̄. supplendū ē. nō infideles sic̄ scribe ⁊ pharisei. Versus ē. Letatus sum in his q̄ dicta sunt mihi in domū dn̄i ibim⁹. i. ibimus ad nuptias. ⁊ de hoc letat⁹ sū. q̄ inuitati sumus ad nuptias in quib⁹ erit eterna pax. In alijs vero ecclesijs versus est. Bonū ē. Preterea scripserūt quidā q̄ iō dr̄ ip̄e introit⁹. q̄ tali die zacharias papa fecit pacē cū longobardis. In epl'a apl's agit grās de ephesijs q̄ habēt fidem verā de istis nuptijs dicēs. Grās ago sp̄ deo meo p̄ vobis ꝛc. p̄ma ad Cor. j. c. In rn̄sorio vero. Letatus sum. ꝛc. ostēdit gaudiū de p̄dictis nuptijs. ⁊ iō propt̄ p̄dictas nuptias ī all'a. Laudate dn̄m omnes gentes. hortat̄ ad laudē. Euāgeliū ī quibusdā ecclesijs. Accesserūt ad iesū. q̄d ē matth. xxij. c. ē de scribis ⁊ phariseis qui infideles fuerunt. Vn̄ temptauerunt dominū dicētes. Q̄d ē mandatū magnū in lege. Dixit dn̄s. Diliges dn̄m deuz tuū. ꝛc. Et p̄stoea rep̄hendit eos de infidelitate. q̄ nō credebāt iesū deū eē dicēs. Quid vobis videt̄ de christo cui⁹ [illegible]. Dicūt ei. Dauid. Et dixit eis. Quomodo ergo dauid in spiritu vocat eū dn̄z dicēs. Dixit dominus dn̄o meo se. a dex. meis. ꝛc. Prelati non debēt eē tales. s. infideles. sed sicut moises de quo habet̄ in offertorio. Sanctificauit moises altare dn̄o. ꝛc. debēt p̄lati offerre se totos in incensuz ⁊ postea in multas hostias. Vnde sequit̄ post communio. Tollite hostias. loquitur enim de prelatis

De dominica XIX

Hec decimanona dn̄ica rn̄det p̄cedēti in q̄ dicuz ē. Da pacē dn̄e sustinētibus te vt prophete tui. i. p̄lati fideles inueniantur. Rn̄det inquā si faciāt q̄d habet̄ in euangelio q̄d legit̄ in hac dn̄ica in q̄busdaz ecclijs scz. Ascendens iesus. ꝛc. q̄d ē matth. ix. c. In quo habet̄ q̄ adduxerūt ad dn̄m palyticū Jh̄s aūt vidēs fidē illoꝝ q̄ offerebāt. ꝛc. paralitici sūt q̄ ī delicijs carnis sūt. q̄ ita dissoluti sūt q̄ n̄ p̄nt opa bōa facere ⁊ merito fidei p̄latorū sanāt̄ ⁊ ideo bonū ē habere bonos p̄latos. Quidā aūt de scribis dixerūt ītra se. Hic blasphemat. quis ē q̄ peccata dimittit Jh̄s aūt vidēs cogitatōes eoꝝ dixit. vt sciatis q̄ fili⁹ hōis hz ptātem in terra dimittendi peccata dixit paralitico. Tolle grabatū tuum ⁊ ambula. Et q̄ solus de⁹ ē qui sanat palasim. iō incipit introitus. Salus populi ego sū. ꝛc. Versus ē. Attēde ꝓpl'e me⁹ legē meā. subaudi p̄ quā sanāt̄ paralitici. In epistola monet apl's paraliticos vt erigantur

corporalit̃ a paralisi ad bõa opa dicẽs. Re
nouamini spũ mentis vestre ⁊ induite no-
uũ hominẽ. ⁊c. Eph. iiij. c. Sequit̃ etiã gra-
duale in voce palitici. Dirigat̃ orõ mea sic̃
incensũ. ⁊c. Versus ẽ. Eleuatio manuũ me
arũ. ⁊c. iã iste leuat̃ ad bona opa. Alla vo
dr in voce palitici sanati scz Dextera dñi fe
cit virtutẽ subaudi qr sanauit me. Sz quia
nõ sufficit sanare nisi dñs custodiat sequit̃
offertoriũ Si ambulauero in medio tribu
lationis. ⁊c. vbicunq; enĩ ambulãt sanati a
dño custodit eos quantum in se est.

De dominica. XX

In dominica ui-
cesima incipit eccl̃ia legere. xij.
pphetas ⁊ danielẽ. ⁊ cãtat de Esaya danie
le ⁊ hieremia. non tñ legit de esaya ⁊ hiere-
mia. qr in alijs tpib⁹ plenius leguntur. De
esaya enĩ legit̃ in aduẽtu. de hieremia ĩ pas
sione Querit̃ aũt quare legit eccl̃ia pphas
post librũ machabeoꝝ cũ in biblia p̃ponãt̃
Ad qd̃ dicim⁹ q biblia p̃ponit oẽs libros
exemplares. eo q magis mouent exẽpla q̃z
doctrina p̃ter librũ machabeoꝝ quez vltio
ponit. ⁊ propt̃ pfectã iusticiã ⁊ propt̃ tẽpus
qr vltimo tpe fuerũt. Eccl̃ia etiã legit vltio
librũ ezechiel. qr in eo agit̃ de tẽplo celesti ĩ
quo ẽ cõsũmatio ⁊ finis oĩuz. Duodecĩ ve
ro prophetas legit propter fundamentũ fi-
dei qd̃ semp necessariũ ẽ quãtũcũq; hõ sit
pfectus. ⁊ vide qd̃ dictũ ẽ sub dñica decima
quinta. Incipit ergo eccl̃ia legere ezechie-
lem ĩ p̃ncipio nouẽbris. In matutinali hu
ius dñice officio p̃mũ rñsoriũ ẽ in q̃busdã
ecclesijs de esaya scz Vidi dñm sedentẽ su-
per soliũ excelsũ. Vidit enĩ ysaias quõ ãn-
te tronũ dei sunt angeli ⁊ sancti ĩ eccl̃ia triũ
phante ⁊ militãte. in quib⁹ p grãz sedet ille
qui ẽ prim⁹ ⁊ nouissim⁹. Qr ergo ezechiel
vidit tẽplũ celeste in q̃ fiũt nuptie eterne. iõ
in euangelio misse. qd̃ in quibusdã eccl̃ijs
in hac dñica dr. ⁊ ẽ matth. xxij. c. habetur de
illis nuptijs. Simile est regnũ celoꝝ homi
ni regi qui fecit nuptias. ⁊ misit seruos su-
os hora cene dicere inuitatis. dĩa pata sũt.
venite ad nuptias. Illi vo cõtempserunt.
venire ad nuptias. Hi sunt iudei q̃ contem
pserũt venire. Et misit tunc seruos suos di
cẽs. Ite ad exitus viaꝝ ⁊ conuocate oẽs. Et
implete sunt nuptie discũbentiũ. ⁊ vidit rex
quendã nõ habentẽ vestẽ nuptialẽ ⁊ dixit
ei. Amice quõ huc intrasti nõ hñs vestem
nuptialẽ. ⁊ tradidit eũ ministris suis vt pi
cerent eũ in tenebras exteriores. Huic autẽ
iudicio quo dñs eos qui ꝯtempserũt veni
re ad nuptias amouit a nuptijs ⁊ alios oẽs
vocauit cõgaudet eccl̃ia in introitu dicens
Omnia q̃ fecisti nobis dñe ĩ vo iudicio fe
cisti. In epl̃a vo monet apl̃s vt caute am-
bulemus ad has nuptias. qr sine veste nu-
ptiali pijcimur in tenebras exteriores dicẽs
Videte aũt quõ caute ambuletis. ⁊c. que ẽ
eph. v. c. Et dissuadet ecõtrario dicens. Et
nolite inebriari vino in q̃ ẽ luxuria ne sitis
in nuptijs diaboli. sed impleamini spũ san-
cto. Sed qr cibũ illaꝝ nuptiaꝝ nõ põt dare
nisi solus de⁹. iõ sequit̃ in respõsorio. Ocu
li omniũ in te sperant dñe ⁊ tu das escã illo
rũ id ẽ cibũ nuptiaꝝ eternaꝝ in tpe oportu
no. Et qr de nuptijs illis nõ põt comedere
qui est in peccato mortali. sequit̃ in quibus
dam eccl̃ijs alla. De profundis id ẽ de pec
cato clamaui ad te domine vt me eruas d̃
peccato. ⁊ ita peto nuptijs interesse. In of
fertorio vo ostẽdit̃ quid sit ĩteresse nuptijs
scz habere memoriã de eternis dicẽs. Sup
flumina babylonis. s. delicias seculi illic se
dimus ⁊ fleuim⁹ dũ recordaremur tui sio
id ẽ tui o eccl̃ia triũphãs. In postcõmuni
one vero petit vt det̃ ei interesse nuptijs ill̃
dicẽs. Memento verbi tui seruo tuo. in q̃
mihi spem dedisti. ⁊c. q. d. memor esto. qr p
misisti. Qui enĩ p̃mittit ⁊ nõ dat videt̃ esse
oblitus. Et nota q tres nuptie leguntur in
euãgelio. De p̃mis dicit̃ q simile ẽ regnuz
celoꝝ homini regi q̃ fecit nuptias filio suo.
Hic filius ẽ xp̃s q̃ humanã naturã sibi co
pulauit vbi fuit thalamus virginis. Und̃
tanq̃z sponsus procedẽs de thalamo suo.
Ad has nuptias homines sub lege p pro
phetas inuitauit. De secundis dicit̃. Vos
similes hominibus expectantib⁹ dominuz
suum quando reuertatur a nuptijs. Hic

dominus christus ē verus hō qui ascedēs angelicā naturā sibi copulauit. Ad has nuptias gētes p apl'os conuocauit. De tertijs vero dicit' virgines q̄ p̄parate erāt. intrauerunt cū eo ad nuptias. Hic sponsus ē xp̄s qui eccl'iam p⁹ iudiciū sibi copulabit. et in thalamo glorificabit. Ad has p prelatos ecclesie quottidie inuitamur. De p̄mis solennizat eccl'ia in xp̄i natiuitate. de secundis in ascēsione. de tertijs in resurrectiōe. quoniā in nostra resurrectione xp̄s sponsam assumet ⁊ de babylonia mūdi introducet ī cellariū paradisi. De quib⁹ nuptijs hic pōt ītelligi. Cū enī intrasset hō nō hn̄s vestē nuptialē. eiectus ē in tenebras exteriores. ceteri nuptialiter induti sūt cū dn̄o epulati. Hi sunt lapides viui ex quib⁹ edificant' muri hierl'm. Pōt etiā aliter dici. q̄ post reuersionē a captiuitate hierl'm reedificat'. ⁊ tēpluz restaurat' p zachariā ⁊ aggeū hesdrā ⁊ malachiā p quos aduent⁹ dn̄i p̄nūciat'. ideoq3 in hoc mense nouēbri vsq3 ad aduētum dn̄i cantat' historia de prophetis. Vidi dominū. ⁊ legūt' libri ezechielis. danielis ⁊ .xij. prophetaꝝ. Captiuitas illa corpalis nr̄ām spūalē significat. a captiuitate reuersio est peccatoꝝ remissio. Rex itaq3 prophetaruz volēs supnā hierl'm restaurare filio nuptias celebrauit. Et sicut ī euāgelio legit' multos ad celeste prandiū inuitauit. Hi qui intrauerūt sunt lapides viui. de quib⁹ p̄missum ē. Ne igit' ad captiuitatē sil'em reuertamur ⁊ a nuptijs excludamur monet nos paulus in epl'a p̄cedenti. Videte qūo caute ambuletis nō q̄i insipientes. s3 vt sapientes. Introit⁹. Omnia q̄ fecisti. vox ē danielis captiuitatē p̄teritā recolētis. ⁊ eam suis meritis dei iudicio ascribētis. Sil'r ī offertorio. Sup flumina babylonis. captiuitatē illā ploram⁹. S3 in graduali. Oculi omnium. grās agim⁹. In postcommunione. Memento verbi. postulamus vt nuptias promissas in spe. percipiamus in re.

De dominica. XXI

In precedenti dominica instructi sum⁹ ⁊ āmoniti vt caute eam⁹ ad nuptias q̄ celebrātur in tēplo qd̄ descripsit ezechiel. S3 q2 de his nuptijs maxime inuidet nobis diabolus p eo q̄ de illis eiectus fuit. iō in hac .xxj. dn̄ica agit eccl'ia de bello ꝯ diabolū ⁊ de armatura nostra ꝯ eū. Si enī pugnauerim⁹ interim⁹ eternis nuptijs. si tn̄ habuerimus vestē nuptialē. q̄ ē charitas aliter nō. Und' q2 cinis ⁊ ciliciū sunt arma penitētie. iō ī ītroitu vtit' eccl'ia voce mardochei in cilicio ⁊ cinere existētis dicēs de eo. In volūtate tua dn̄e vniuersa sunt posita. ⁊ non ē q̄ resistat voluntati tue. hester. xiij. c. Seq̄tur. Quoniā dn̄s vniuersorū tu es. ⁊ iō beati q̄ tibi seruiūt. q2 tu liberas eos d' manu diaboli ⁊ adiuuas eos in bello ꝯ diabolum sicut ī hac orōne liberasti mardocheū de māu amā. ⁊ suspensus ē in patibulo qd̄ pauerat mardocheo. In epl'a monet apl's armari ꝯ diabolū armatura dei dicēs. Cōfortamini in dn̄o ⁊ in potentia virtutis ei⁹. ꝛc. que est ad eph. vj. c. Et post. Quoniā non ē nobis colluctatio aduersus carnē ⁊ sanguinē sed aduersus spūalia nequicie in celestib⁹ ī oīb⁹ sumētes scutū fidei. ꝛc. Sed q2 etiam bn̄ armati nō p̄nt p se resistere nisi deus adiuuet sequitur. Dn̄e refugiū factus es nobis. ꝛc. q2 si lassamur vel sauciamur ī hoc bello nō ē refugiū nisi ad ip̄m. Vn̄ sequit' in quibusdā ecclesijs all'a. Lauda anima mea dn̄m. Q2 v'o sauciati in hoc bello nō sanant' nisi a dn̄o ⁊ multi ab eo sanant'. iō in q̄busdaz ecclesijs sequit' euāgeliū de sanatiōe filij reguli. Erat quidā regulus cui⁹ fili⁹ īfirmabat'. ꝛc. qd̄ ē ioh. iiij. c. Per istū regulū intelligunt' reges. s. p̄lati qui reges sūt ⁊ debēt eē humiles. ⁊ ita sunt reguli. vn̄ exaudiunt'. licet habeant paruā fidē p sanatione filiorū. Credebat enī iste regul⁹ q̄ dn̄s poterat sanare filiū suū. s3 nō credebat q̄ eēt de⁹. quia credebat q̄ nō posset sanare nisi p̄n̄s. Humilitas ergo valde necessaria ē p̄latis. Q2 v'o p patiētia maxīe vincit' diabolus p̄ponitur in offertorio iob in exēplū. Vn̄ in sapiētia. Melior ē patiēs viro forti ⁊ q̄ dn̄at' aīo suo expugnatore vrbiū. Et incipit. Vir erat in terra hus noīe iob. ꝛc. In versibus

autē huius offertorij fit sepe verboꝝ repeti
tio. de q̄ dictū ē sub dñica scda post octauā
ephie. Sz qꝛ nihil valet patiētia nisi hō spe
ret in domino. Sequitur postcommunio.
In salutare tuum anima mea sperauit. ꝛc.
quia spes patientiam operatur.

De dominica. XXII

Dictum est quod
nullus potest interesse eternis nu
ptijs nisi habeat vestē nuptialē que ē chari
tas. ⁊ iō in hac vicesima secūda dñica mo
nemur ⁊ inuitamur ad habendā charitatē
nō vt tantū bñ faciam⁹ primo. sed etiaz di
mittam⁹ iniurias nobis ab eo factas. Vñ
in quibusdā ecclesijs euāgeliū ē de ꝑuo qui
debebat decēmilia talenta. cū q̄ posuit dñs
rōnem ⁊ ille dixit. Patientiā habe in me ⁊
oīa reddaz tibi. ⁊ misertus dñs ei⁹ dimisit
eū ⁊ debitū dimisit ei ꝛc. ⁊ incipit. Sil'e ē re
gnū celoꝝ homini regi q̄ voluit rōnem po
nere cū seruis suis. qd̄ ē matth. xviij. c. Siq̄
dē in die iudicij ponet dñs rōnem nobiscū
⁊ null⁹ poterit ꝯputare cū eo. qꝛ de tpe quō
reddet hō rōnē qd̄ tā bonū ē q̄ ī q̄libet mo
mento ei⁹ pōt hō fieri filius dei. Et iō īcipit
introit⁹. Si iniquitates obseruaberis dñe
dñe quis sustinebit. q. d. nullus. Et h̄ ē Pa
tiētiā habe in me. Et sequit̄ v̄sus. De ꝓfun
dis clamaui ad te dñe. ꝛc. In epl'a. Cōfidi
mus. ꝛc. ad phil'. c. i. inuitat nos apl's ad per
fectā charitatē vt dimittam⁹ fratri vt deus
dimittat nobis. qꝛ sic habet̄ in fine euāgelij
Sic ⁊ pater me⁹ celestis faciet vobis si nō
remiseritis vnusq̄sqz fratri suo de cordib⁹
vestris. Dicit igit̄ apl's in epl'a. Fratres ꝯfi
dim⁹. i. ꝯfidētiā talē habem⁹. Et postea se
quit̄. Obsecro aūt vos vt charitas vestra
magis ac magis abūdet. vt sitis sinceres et
sine offensa. Et tūc ē vnitas ī ecclia qñ non
offendim⁹ propt̄ iniurias sz dimittimus.
Vñ sequit̄ rñsoriū. Ecce q̄z bonū ⁊ q̄z iocū
dū habitare fratres in vnū. Sz q̄niaz illos
q̄ irascunt̄ seruat dñs ꝑ charitatē dū peni
tent. iō sequit̄ all'a. Qui sanat cōtritos cor
de ⁊ alligat ꝯtritiones eoꝝ. In p̄misso v̄o
euāgelio monemur ad ꝑfectā charitatē vt
caute ambulem⁹ ad nuptias cū veste nu
ptiali. Et qꝛ ꝑfecta charitas nō tātū īpēdit
bñficia ⁊ dimittit iniurias. sz etiā orat ꝓ ini
micis. iō sequit̄ in offertorio. orō. hester ad
assuerū regē q̄ īterp̄tat̄ beatitudo. i. ad xp̄m
⁊ incipit. Recordare dñe. ꝛc. hester. xiiij. ca.
in quo offertorio rogat pro recōciliatione
peccatoꝝ. Et quia de hac recōciliatiōe gau
dent angeli. sequitur in quibusdā ecclesijs
postcōmunio. Dico vobis. ꝛc. Luc. xv. ca.

De dominica. XXIII

In tribus domi
nicis vltimis scilicz. xxiij. xxiiij. ⁊
xxv. ē idē officiuz ⁊ in eis oñdit ecclia se ha
bere vestē nuptialē. i. charitatē. qꝛ orat ꝓ iu
deis vt cōuertant̄ qd̄ fiet in fine mūdi quā
do venient ad fidē nrāz qd̄ figuratū ē in io
seph qui noluit lōgo tpe se manifestare fra
trib⁹ suis. postea v̄o ad vltimuz se manife
stauit eis ⁊ petierūt veniā ab eo ⁊ dixit eis.
Nolite timere ego pascā vos. ⁊ inebriatus
ē cū eis q̄ inebriatio significat leticiā oīum
in illa ꝯuersione iudeoꝝ. Hoc aūt erit in fi
ne ꝑegrinatiōis nostre. ⁊ iō de hmōi ꝯuer
sione agit̄ in fine tp̄is ꝑegrinatiōis. In q̄t
tuor eni ꝑtes diuisuz est tepus anni. ꝓut di
ctū ē in ꝓhemio hui⁹ ꝑtis. Et ꝑ has tres do
minicas agit̄ de hac cōuersione. qꝛ ad fidē
trinitatis cōuertent̄. In hac ergo. xxiij. dñi
ca introitus ē de ꝯuersione iudeoꝝ a ꝓmis
sione dñi. Ipe nāqz dicit ꝑ hieremiā. xxix. c
Ego cogito cogitatiōes pacis ⁊ nō afflicti
onis. qꝛ ad h̄ tendūt mala q̄ vobis īfero vt
reconciliē vos mihi. Et nota q̄ tpe henrici
iij. imꝑatoris bruno tullens eps q̄ de mul
tis sanctis cant⁹ ꝯposuit fact⁹ papa ꝑ hen
ricū. iij. imꝑatorē ⁊ vocat⁹ leo. x. dū romaz
ꝓ papatu veniret. audiuit voces angeloꝝ
canētiū ⁊ dicentiū. Dicit dñs Ego cogito
cogitationes pacis. Ipe v̄o cogitās q̄ nō
haberet canonicū ingressuz renunciauit. ⁊
iteꝝ a romanis papa eligit̄. ⁊ vitā cū mul
tis miraculis finiuit. In graduali v̄o agit
dauid grās de sua liberatione a captiuita
te spūali ⁊ corꝑali dicēs. Liberasti nos ex
affligentibus nos. ꝛc. In v̄su vero ꝓmittit

laudẽ bonoꝝ opeꝝ dicẽs. Jn deo laudabi
mur tota die.ꝛc. Et qꝛ solus dñs ẽ q̃ sanat.
ĩo in q̃busdã eccl̃ijs sequitur alla. Qui sa
nat ꝯritos corde. Jn offertorio vero petit
uemã sicut frẽs ioseph dicẽs. De pfundis
clamaui ad te dñe.ꝛc. Et qꝛ ioseph.i. xps re
spondit. Nolite timere ego pascã vos. ĩo qꝛ
ita liberalis ẽ dñs ꝛ ita cito dimittit. sequit̃
postcomunio. Amẽ dico vobis q̃cq̃d oraꝫ
tes petitis credite.qꝛ accipietis ꝛ fiet vobis
matth.xviij.c. Quia vero nõ intrabunt ad
nuptias nisi q̃ habebũt sil̃itudinẽ dei. ĩo in
euãgelio. Abeũtes.ꝛc.matth.xxij.c. qõ legit̃
in quibusdã eccl̃ijs dr. Reddite ergo que
sunt cesaris cesari.ꝛ q̃ sunt dei deo.s. imagi
nẽ suã sil̃itudine sua insignitã. qꝛ oĩa ad si
bi filia puertit̃. Jn epla q̃z frẽs imitatoꝫ
res.ꝛc.ad phil.iij.c.monet nos apls vt red
damꝰ deo imaginẽ suã. Et pꝰ quit̃. Con
uersatio nrã in celis ẽ.q.d. Jn hoc debetis
me imitari nõ illos q̃ꝝ deꝰ venter ẽ. q̃ sunt
inimici crucis xpi. Jmitamur aũt deum ꝛ
apl̃m in humilitate.mansuetudine charita
te ꝛ sanctimonia. Et post. Saluatorẽ expe
ctamꝰ dñm ihesu xpm q̃ reformabit corpus
hũilitatis nostre figuratũ corpori claritaꝫ
tis sue. Si enĩ habuerimꝰ sil̃itudinẽ dei in
aĩabus nostris ĩ futuro nõ habebimꝰ illã
sil̃itudinẽ in aĩab⁹ tãtũ sz etiã ĩ corpib⁹.qꝛ
vt dicit apls. Similes erimus christo.

De dominica. XXIIII

Nuicesima quar

ta dñica sil̃iter agit̃ de vocatione ꝛ
uersione iudeoꝝ. Jn̄ incipit ĩ q̃busdam
eccl̃ijs euãgeliũ matth.ix.c. Loquẽte ihesu
ad turbas. Ecce pnceps archisinagogꝰ ve
nit ad eũ ꝛ dixit ei. Filia mea defuncta ẽ.sz
veni ꝛ ipone manũ tuã sup eã ꝛ viuet. duz
aũt iret post eũ ecce mulier emorroissa dice
bat. Si tetigero fimbriã vestimẽti eiꝰ salua
ero.ꝛ sanata ẽ a dño. Jdeo postea resuscitauit
dñs filiã archisinagogi. Allegorice archisiꝫ
nagogus iste sig̃ficat moisen vel aliquẽ de
pphetis vel etiã aplis qui rogauit dñm p
synagoga ꝛ dñs iussit vt sanet eã. qꝛ nõ ces
sat corrigere vt sanet ipos iudeos pvarias
tribulationes ꝛ seruitutes. Sed eoꝝ sanitas fiet in fine mũdi. Mulier vero patiens
fluxũ sanguinis ẽ gentilitas q̃ dixit. Si tetiꝫ
gero fimbriã vestimẽti eiꝰ.i. si minima preꝫ
cepta seruauero salua ero. Jdeꝰ fluxũ sanꝫ
guinis peccatum intelligit̃. Jdeo postea vo salꝫ
uabit̃ synagoga.qõ sig̃ificat p filiaz yairi
postmodũ suscitatã. Jtẽ p yairũ q̃ interꝫ
tat̃ illuminãs sive illuminatꝰ.intelligũtur
plati. Jdelatꝰ enĩ illuminatꝰ a dño alios
illuminat.ꝛ talis dr oꝝ ep̃e.p subditis suis si
cut iste p filia sua. Sic ꝛ orat apls in epla
huiꝰ dñice q̃ ẽ ad colossen.j.c. Jdeo cessamꝰ
inquit frẽs orãtes p vobis. Jn quibusdaz
tñ eccl̃ijs d. hac die euãgeliũ. Cuz videriꝫ
tis abominationẽ.matth.xxiij. Et attende
q̃ hec dñica proprĩ cantuale nõ hz officiũ
qꝛ enĩ verabit̃ eccl̃ia psecutionibꝰ antichriꝫ
sti.ĩo sua cõtinet organa. vel ĩo qꝛ p̃cedens
officiũ huic euangelio rectissime coaptat̃.
vel quia hec dominica sepius supabũdat
idcirco proprio vacat officio.

De dominica. XXV

Nuicesima quĩ

ta dñica agit̃ de illuminatione
iudeoꝝ. Jn̄ dr in quibusdã eccl̃ijs ĩ epla
q̃ ẽ de hiere.xxxij.c. Ecce dies veniũt dic̃ doꝫ
minus ꝛ suscitabo dauid germẽ iustuz. ꝛc.
Et postea sequit̃. Jn dieb⁹ illis saluabitur
iuda. Et post. Jdeo dicemꝰ amplius viuit doꝫ
minus q̃ eduxit filios isrl̃ de terra egypti. sz
viuit dñs qui eduxit ꝛ adduxit semẽ domꝰ
isrl̃ de terra aquilonis ꝛ de cunctis terris.ĩ
q̃bus piecerã eos. Quibꝰ verbis precedẽs cantuale officiũ pcordat. Jdeo in introi
tu. Dicit dñs ego cogito.ꝛc. dr. Et reducam
captiuitatẽ vestrã de cunctis locis. Soluti
ergo illa q̃ nũc tenent captiuitate in gẽuaꝫ
li. Liberasti nos grãz referũt actionẽ. Jn
offerẽda. De pfundis.adhuc pcinguũt oraꝫ
tionẽ. qui fue petitionis in postcomunioe
Amen dico vobis recipiũt sanctificatiõez
Euangeliũ vo z de refectione quã fecit ioꝫ
seph fratribꝰ suis.qñ recepit eos ad cõuiꝫ
uiũ. Videns ihesus qꝛ multitudo maxima
venit ad eum.ꝛc. Quinq̃ panes sunt spũa

lis intelligentia q̄nq3 libroꝝ q̄s modo .hñt. nec eis possunt satiari. q̄r eos frangēdo per spūalem intelligentiaꝫ non manducāt. sed tūc eos dñs saturabit. Duo v̄o pisces sunt p̄s. ⁊ euāgeliū. Tunc enī reficiet eos dominus intelligentia legis ⁊ psalmoꝝ ⁊ euangelij. In quibusdā tamē ecclesijs d̄r euangelium. Cuꝫ subleuasset iesus oculos. ioh. vj. ca. Rursus in hac vltima dñica ceteras cōcludente recte ponit̄ officiū qd̄ ad vtrunq3 domini ꝑtinere possit aduentū. vt dictuꝫ hieremie propheticū. Ecce dies veniunt. ⁊ suscitabo. ꝛc. Ecce prim⁹ aduent⁹. In diebus illis saluabit̄ iuda. Ecce secūdus. Sed in euāgelio recte agitur de quinq3 panib⁹ q̄r post quinq3 milia annoꝝ datus ē nobis in primo aduentu panis angeloꝝ. Ab hinc etiā quinq3 dñice cōputant̄ vsq3 ad illū diē in quo panis ortus in presepio p̄dicabitur Quidam tamen hanc epl̄am ⁊ h̄ euāgelium ponūt cū officio trinitatis. Infra hebdomadā v̄o fit sicut ī ceteris feriatis. Et cōgrue circa festū beati andree hoc euāgeliū legitur. quoniā in eo de ipso mentio ꝯtinet̄ Quedam tñ eccl̄ie faciunt in hac dominica festum de trinitate. Alie vero in octaua pentecostes vbi de hoc dictū est.

De lectionibus nocturnalium

Illud postremo notandū ē q̄ nocturnales lectiones a prima dñica p⁹ penthe. vsq3 ad aduentū domini quidā nō insubtiliter referūt ad illam tēporis seriē que fuit a dauid vsq3 ad aduentū dñi. Sed ⁊ ad illam cōgrue referri possūt. que a primitiua cepit eccl̄ia. Sicut enī sauli successit dauid Vñ primo legit̄ de primis libris reguꝫ. sic demonū cultui. cultus vnius dei. ⁊ sicut regnū dauid ꝑ roboam ⁊ ieroboā ī scissuras diuidit̄. vt legit̄ in libris sequentibus. sic ecclesiā scindit hereticoꝝ insania. Deinde sequunt̄ libri salomonis. q̄r post pugnas hereticoꝝ claruerūt in eccl̄ia sanctoꝝ doctoꝝ ingenia. Postmodum sequitur liber iob. vbi agitur de persecutionibus ⁊ consolationibus eius. quia quātūuis in pace floreat ecclesia. temptationes tamē non desunt spiritualium aduersarioꝝ. quoꝝ quanto ē occultior pugna tanto difficilior ē. sed gloriosior erit acq̄sita victoria. Rursus illd̄ quoq3 adijciendū ē q̄ singulos menses preteritis possumus adaptare temporib⁹ Nā per ianuariū in q̄ nou⁹ annus inchoatur. tēpus a diluuio intelligitur. vbi mundus renouat̄. Per februariū in q̄ all̄a deponit̄ illud tēpus innuit̄ in q̄ vniuersitas linguarū cōfundit̄. Per martiuꝫ in quo quadragesima sepius celebrat̄. illud tempus accipitur in quo dei populus in egypto affligitur. Per aprilē vbi pasca celebrat̄ vl̄ obseruatur illud tempus ostendit̄ in quo populus a pharaone liberat̄. Per maiū. in quo de pente. solennizatur. illud tempus recolit̄ in quo populus in terra ꝓmissionis gratulabat̄. Iunius ⁊ Iulius in quibus historia regū legit̄. regnū saul ⁊ dauid cōmemorant. Augustus in q̄ liber sapientie recitat̄ regnū sapientis salomonis insinuat. Reliqui quattuor menses. regna p̄ncipalia notant. babylonicū qd̄ ē in oriente. persaꝝ qd̄ est in meridie. grecoruꝫ qd̄ est in aquilone. romanoꝝ qd̄ ē in occidente. Igitur historia iob que legitur ī septembri ꝑ duas hebdomadas regnū exp̄mit orientis. Vnd̄ ibi dicit̄. Erat vir ille magnus inter oēs orientales. Et legit̄ ꝑ duas hebdomadas. q̄r regnū illud durauit per duas annales hebdomadas. id est per bis septingentos ānos Tot enim anni inueniūtur a tempore nini a quo regnū babylonie incepit vsq3 ad cyrum regē persaꝝ ī quo defecit. In reliqua parte septēbris regnū persaꝝ innuitur quo circa due historie legunt̄ eo q̄ nūc d̄ persis nunc de medis reges assumebant̄. Historia machabeoꝝ que legit̄ in octobri. grecorum significat regnū sub quib⁹ machabei fuerunt afflicti. Per nouēbrē ⁊ Decēbrem in quibus prophetie legunt̄. regnuꝫ romanorū in quo christi religio viget accipitur. Prophetie maxime de christo loquuntur cuius natiuitas est in fine anni. sic regnuꝫ romanorum in fine mundi

Incipit liber septimus de sanctorum festiuitatibus.

Postquam de diuinis officijs in genere atque de dominicis et de festiuitatibus ad dominum pertinentibus in specie premisimus vtile est vt et de officijs festiuitatum sanctorum aliqua in hac septima parte subijciamus. Sane ecclesia sanctorum festa multis de causis celebrat. Primo vt eis vicem rependamus quia ipsi iam celebrant festum de nobis. quia gaudium est in celo angelis dei et animabus sanctis super vno peccatore penitentiam agente. Secundo quia eos honorando rem nostram agimus. nam eorum festiuitas nostra est. Unde apostolus. Omnia vestra sunt vos autem xpi. Charitas enim omnia communia facit. Tertio vt habeamus eos intercessores pro nobis. Unde legitur in iij. re. j. c. quod bethsabee quod interpretatur puteus satietatis. i. ecclesia triumphans. impetrauit filio suo regnum. Quarto vt eos imitemur. per eorum enim exempla ad eorum imitationem prouocamur. Quinto propter augmentum nostre securitatis et ad spei subleuationem. Si enim homines mortales nobis similes potuerunt ita per sua merita sublimari. et nos similiter poterimus quoniam manus domini non est abbreuiata. Sexto propter honorem diuine maiestatis. quoniam illos honorando. in eis honoramus et mirabilem predicamus eum qui ipsos sanctificauit. Septimo vt visa eorum pulchritudine et mundicia confundatur homo de peccatis suis. et terrena contemnat sicut et ipsi fecerunt. Octaua et principalis causa est. quia sanctorum dies anniuersaria in eorum honore nobis ad memoriam reducitur propter nostram vtilitatem. quoniam in eis honoramus deum. Ipsi namque cum sint perfecte beati. orationibus nostris non indigent. quia omnia eis ad votum succedunt. imo iniuriam facit martyri qui pro martyre orat. Johannes etiam damascenus in li. iiij. ca. vij. ponit alias rationes quare sancti et pariter eorum corpora siue reliquie debeant honorari. quarum quedam sumuntur quantum ad eorum dignitatem et quedam quantum ad corporum ipsorum preciositatem. Dignitas quadruplex. Quoniam sunt amici dei filij dei heredes dei et duces nostri. De primo iohannis xv. Jam non dicam vos seruos. etc. De secundo iohannis j. Dedit eis potestatem filios dei fieri. De tertio roma. viij. Si autem filij et heredes. De quarto ita dicit. Si quisque multum laborat ducem inuenire qui eum alicui regi mortali adducat et pro eo ad ipsum verbum faciat. quanto magis duces generis humani qui pro nobis ad deum interpellationes faciunt honorandi sunt. templa illis erigendo et eorum memoriam venerando. Quantum ad corporum ipsorum vero preciositatem manifestandam ponit etiam idem quattuor rationes. Nam ipsa sanctorum corpora fuerunt promptuaria dei templum xpi. alabastrum spiritualis vnguenti fontes diuini. Et augustinus addit quintum scilicet organum spiritus sancti. Circa primum dicit. Hi enim sunt promptuaria dei. cenacula spiritus sancti. De secundo dicit. Quoniam per intellectum in corporibus eorum habitauit deus. Unde apostolus. Nescitis quoniam corpora vestra. etc. Deus autem spiritus est. Honoranda ergo sunt animata dei templa. Homo quidem delectatur in edificatione murorum. deus vero in conuersatione sanctorum. Unde psalmus. Domine dilexi decorem domus tue. decore scilicet quem prestat diuersitas non marmorum sed gratiarum. Circa tertium dicit. Si enim ex rupe aqua manauit in heremo et ex maxilla asini samsoni sitienti nequaquam incredibile est ex martyrum reliquijs vngentum bene olens emanare sitientibus dei et sanctorum virtutem. Circa quartum dicit. Isti enim viuentes in veritate cum libera potentia deo assistunt et fontes nobis salutares dominator xpus sanctorum suorum prebuit reliquias multiformia beneficia irrigantes. Circa quintum dicit augustinus in li. de ciuitate dei. Non sunt contemnenda sed plurimum reuerenda sanctorum corpora. quibus dum adhuc viuerent spiritus sanctus quasi quibusdam organis ad omne bonum vsus est. Unde apostolus. An experimentum queritis eius qui in me loquitur christus. Item ambrosius in examerone. Hoc est preciosissimum quod homo diuine vocis fit organum et corporalibus labijs celeste exprimit oraculum.

Est autem quadruplex differentia sanctorum noui testamenti. quos per anni circulum colimus. Sunt enim apostoli martyres confessores et virgines. et hi

ſm rabanū p q̃ttuor mūdi ptes significant
Ider orientē apli. p ma idē martires. paq
lonem cōfessores. p occidētē virgines. Lic
aūt festiuitates scōr celebrāde sint ⁊ i eorū
memoriā altaria ꝓstruēda. nullu tñ eor vel
etiā angelis ſz soli deo sacrificare debem⁹.
Nemo enī antistitū i locis scōr corpor as
sistens altari aliq̃n dixit offerim⁹ tibi petre
aut paule aut cypriane. sed q̃ deo offert q̃
scōs coronauit offert apud eor memorias
q̃s coronauit vt eor loco amore ma
ior affect⁹ assurgat ad augendā charitatē i
illis q̃s imitari possimus ⁊ illo adiuuāte
possum⁹. Nec ei ipsi sancti vel angeli exhi
beri sibi voluit. q̃d vni deo latria exhiberi
nor̄. Cū paulus ⁊ barnabas cū quidaz
miraculis p eos factis Moti ipis tāq̃z dijs
īmolare voluissent ꝓscissis vestib⁹ ꝓtestes
se hoīes mortales ⁊ nō deos ee. ℔ fieri vetu
erūt. Et sic in apoc. legit angelus iohannē
ip̄m in visione adorare volentē phibuit di
cēs. Vide ne feceris frat enī tu⁹ ⁊ ꝓseruus
fratrū tuor sum deū adora. Jā enī christ⁹
erat sup angelos exaltat⁹. Lutea vo legūt
angeli adorari vt dictū ē in q̃rta pte subq̃r
ta pticula canonis sup vbo seruitutis. Et
mardoche⁹ noluit aman adorare q̃niam
ille diuinā sibi volut adorationē impendi.
Honorādi sunt ergo scī propt imitationez
nō adorādi propt religionez. Honorandi
sunt charitate nō seruitute vt dictū ē sup di
cto vbo seruitutis. Trib⁹ aūt de causis sā
ctos rogam⁹ put dictū ēi p̄cedenti pte subt
i. de rogationib⁹. Et nota q̃ stādo scōs ro
gare debem⁹ vt dictum ē i prohemio q̃nte
pt⁹ vbi d⁹ īmsorio agit. Dorno dieꝝ alij sūt
pfesti alij festiui siue solēnes. Profesti ſnt
qui nulla speciali celebritate insigniti sunt.
q̃ pcul a festo. Et nota q̃ hebrei alit denoꝫ
mināt dies septimane. ⁊ aliter gētiles ⁊ eor
ꝑsbyteri ⁊ alit christiani. Hebrei denoiant
oēs alios dies a sabbato q̃ apd eos ꝑcipu⁹
habet. vñ die sequētē p sabbatū vocāt pri
mā sabbati aliā scōaz sabbati. ⁊ sic d reliq̃s
septimā vo die vocāt simpliter sabbatū ⁊ q̃n
q̃z sabbatū sabbatoꝝ. sertā feriā vocant pa
sceue a para q̃d ē pre ⁊ sceuen q̃d ē structio
quasi p̄structio seu ꝑparatio. q̃ tunc iudei
ꝑparāt cibaria ad op⁹ sabbati. unde q̃d eis
ceptū fuerat de māna scz sexta die colliga
tis ex eo duplū. q̃niā in sabbato nō licebat
eis cibos ꝑparare sicut nec māna colligere
Nos vero hoc nomē q̃d ē cōmune cuilibz
sexte ferie. appropriam⁹ illi sexte ferie que est
prime añ pasca. p eo q̃ tūc ꝑparat⁹ ē cib⁹
siue māna quo ⁊ ecclia militās mō ⁊ trui
phans in futura requie pfruet. Et nota q̃
pasceue ē nomē grecū. sed iudei propt vari
as captiuitates inter grecos dispsi q̃dā vo
cabula a grecis sumpserūt vt pasceue et si
nagoga ⁊ alia q̃dā. Gentiles aūt tā vulg⁹
q̃z phi denoiant dies a planetis. Unde ſm
eos ꝑma dies dr dies solis. scda dies lune.
ꝛc. que noīa sacra scriptura nō recepit licet
hodie vulgi in parte obtineant. De hoc dicet⁹
in parte oc qua vbi aget de septimana. Hē
pe vulg⁹ ideo eos sic denominabat. q̃ solē
lunā martē ⁊ alios planetas a quib⁹ dies
denoiabant deos ee credebant. Philoso
phi vo ideo. q̃ hec sunt noīa planetaruz et
quoꝝ motib⁹ ⁊ naturis oīa sui vegetatiōz
ſm illos trahūt. Christiani vero duos diel
tanq̃z propis designāt noib⁹. Nam sabba
tū simpliciter sabbatū vocāt propt auctoritatē
hebraici ſmonis ⁊ sequētē die dñicā vocāt
propt sui primatū. de quo iā dicet. vel quia
sic in apoc. vocat vbi dr Johannes dñica
die post missaꝝ solēnia descēdit in defossuz
sepulture sue locū. Posset etiaz dies dñica
prima feria appellari. Diem vo post dñicā
sequētē appellant scdaz feriā. aliā tertiam fe
riam. ⁊ sic de alijs deb⁹ usq̃z in sabbatū. in
terptat enī feria quasi dies solennis a feriā
do dicta. Unde ꝑma dies septimane dies so
lennis est. Vocant ergo ferie a feriando q̃
toto tpe a vicijs feriare. i. vacare debem⁹ nō
q̃ sit a necessarijs vite opibus feriandum.
Vel dr a fando. i. loquendo. quoniā sicut le
gitur in gen. Domin⁹ dixit ⁊ fcā sunt. Siq̃
dem beat⁹ siluester nolens imitari iudeos
qui dicūt prima sabbati. ꝛc. nec gētiles qui
dicūt dies sol. dies lune. ꝛc. adiuuent ℔ nomē
feria. in fine tame septimane fuit sabbatū
propt ꝑmissā rōnem vl propt figuram. q̃

sabbatī interpta requies q̄ tūc dñs requ-
uit ab oi ope q̄ patrarat. Unō ⁊ nos p to
tā hebdomadā p totū tps vite nr̄e q̄ per-
currit̄ p spaciū septē dier̄ debem⁹ laborare
⁊ niti sumo conamīe vt ad requem ⁊ beatu
dinē pueniam⁹. Dies ergo tripli denoian
tur. Primo sm se. vt dies lune dies martis
⁊c. Scō iurta vsū ecclie vt p̄ma feria scā
feria. ⁊c. Tertio sm mēses. ⁊ B etiā triplicit.
Primo mō kalen. p̄die kal. uj. kal. Scō
mō ydus. p̄die ydus. iij. ydus. Tertio mō
noñ. p̄die noñ. iij. noñ. Dñica vō dies p̄ma
tū obtinet ⁊ maiorē inter alios dies. q̄ in illa
xp̄s annūciat⁹ fuit ⁊ resurrexit. ⁊ in apl̄os
spūm sanctū misit. ⁊ de⁹ mūdū. i. celū ⁊ ter-
rā in illa fecit. ⁊ in eodē q̄z die vt dr̄ mūdus
dissolueī. Dicit̄ ergo dñica p̄ppt̄ gaudiuz
dñice resurrectiōis q̄ in ea celebram⁹. Li-
cet aūt q̄dā dñice oibus alijs sint̄ supiores
vicz pasca ⁊ pente. ⁊ B propt̄ resurrectiones
⁊ spūssancti missionē. tñ ⁊ q̄nq̄z alie p̄cipa
les dicūt̄ ⁊ solēnes in q̄b⁹ officia mutātur.
scz dñica p̄ma de aduētu dñi. dñica in octa
uis pasche. dñica in octauis pente. dñica q̄
cantat̄ letare hierlm. ⁊ dñica i ramispalma
rū. Addit etiā quīdā tertā scz qua cantat.
Inuocauit me. Quedā etiā alie dñice di-
cunt̄ p̄uilegiate q̄bus videlicet historie sūt
appropriate. Et nota q̄ sunt q̄dā dies p̄uile
giati in tpe q̄dragesime vicz q̄ttuor q̄rte fe-
rie scz quarta feria in capite ieuniorū ⁊ q̄r-
ta feria sequētis hebdomade. ⁊ q̄rta feria q̄
ē post letare hierlm. ⁊ q̄rta feria ante cenaz
dñi. Item q̄ttuor sabbata vicz sabbatū pri-
oris hebdomade. q̄n ordines celebrāt̄ ⁊ sab-
batū q̄rte. ⁊ sabbatū q̄nte. ⁊ sabbatū in vigi
lia pasce. Item tres dies dñice scz Inuoca-
uit me. ⁊ letare hierlm. ⁊ dñica in ramispal-
marū. Item vna quinta feria scz cene domini
Item vna sexta feria scz in pascue. Item tota
vna septimana scz vltima q̄ maior dr̄ put
sub dñica de ramispalmarū dictū ē. Be qui
bus p̄uilegijs in locis suis dictū ē. Et no-
ta q̄ pasca ⁊ pente. sunt hebdomadarie festi
uitates vt dictū ē in. vj. pte sub ti. de septem
dieb⁹ p̄. pasca ⁊ sub pente. ¶ Incipit aūt
dies naturalis sm egyptios ab occasu sol-
lis sue ī p̄ncipio noctis. ⁊ durat vsq̄z ad ve
spera sequētis diei ex̄cta illō. Et factū ē ve-
spere ⁊ mane dies vnus. Scōm psas ⁊ gre
cos ⁊ sm cōem vulgi vsuz. incipit mane ab
ortu solis. Scōm romanos a media nocte
Scōm athenēses ⁊ sm arabes ⁊ astrono-
micos a sexta diei hora. Quos oēs varie
imitamur. q̄nā q̄ ad celebrationē dīnoruz
officioz incipit dies ī vesp̄is. iurta illud. A
vespera in vesperā celebrabitis sabbata ve
stra. q̄ ad treuge obseruationē in ortu solis
q̄ ad p̄tract⁹ incipit dies ⁊ finit̄ ī media no
cte. q̄ ad esū carniuz post cenā vsq̄z ad dilu-
culū q̄. ad iudiciaz incipit ⁊ terminat̄ sero ī
fine diei antē noctis tenebras. Computatio
aūt egyptioz ẏa videt̄ cū p̄ncipiat ortū ⁊ oc
casū signoz. Quōt tñ dici q̄ sm ecclīam inci
pit ī media nocte. q̄ tūc ver⁹ sol. s. xp̄s ort⁹
ē iurta illud. Dū medium silentiū. ⁊c. vel veri
us in vesperis vt p̄missū ē. q̄ nox p̄cessit. di
es aūt a p̄opinq̄bit. licet aūt naturalit̄ dies
p̄cedāt noctes. tñ ī nocte paschali fit ecōuer-
so. vt dictū ē in vj. pte sub ti. de sabbato scō.

¶ Solēnes ẏo seu festiui dies sūt in q̄bus
a q̄libet ope seruili in honorē dei ⁊ scōz ab-
stinendū ē ⁊ dīnis laudib⁹ insistendū. Et ē
notādū q̄ solēnitas ē cōiter īstituta celebri-
tas p aliq̄ p̄rogatiua. Et dr̄ a solon q̄ est
cōe vel a soluto. i. firmo atq̄z solido q̄ ob re
ligionē mutari nō dz. Vel dr̄ solennitas er
eo q̄ fieri solet in anno. Celebritas vō vocа-
tur. q̄ubi nō terrena sed solū celestia agunt̄.
Solennitas aūt alia ē festiuitatuz. alia sta
tionū. alia letaniaz. alia ieuniorū. de quaz
singulis videamus. Solēnitas festiuitatū
que est moris sanctoz plurib⁹ moribus desi
gnatur. Vocat̄ enī festiuitas festuz celebri
tas. natiuitas. natalis vel natale siue nata-
licū transit⁹ seu exitus. obitus. passio. assū
ptio. depositio. ⁊ obdormitio Festiuitas di
cta est a festis diebus q̄si festiditas eo q̄ in
eis sola diuina res agitur. q̄bus p̄trarij sūt
fasti in q̄bus ius fat̄. Dicit̄ quoq̄ festiui-
tas quasi sancti natiuitas. Natiuitas pro
prie dicit festū alicuius natiuitatis que est in
carne ⁊ in mūdo. ⁊ sm hoc dr̄ tantū christi
natiuitas. ⁊ beate marie. ⁊ bti ioānis bap.

quoꝝ tantū natiuitates in ecclesia celebrāt̄
Quare scī dicant̄ in morte nasci iā sequtur.
⁊ dicet̄ vbi de octaua aget̄. De celebritate
iā dictū ē. Natalis vo vel natale vel nata-
liciū dr̄ migratio sanctoꝝ ab h̄ seculo. qui
tūc nascunt̄ deo ⁊ celo ad gl̄iam ea natiui-
tate q̄ tendit ad vitā eternā. indifferenter tñ
ista accipiunt̄. Transit⁹ dr̄ festū de morte
sanctoꝝ. quoniā anime illoꝝ a corporibus
exeuntes ꝑ ignota sibi ⁊ diuersa loca tran
seunt. vt ꝑ celū aereū ⁊ ethereū ⁊ cristallinū
vt tandē ꝑueniāt ad empireum. Et nota q̄
maius ē festuz transit⁹ alicui⁹ sancti. q̄z ali
qd̄ aliud de illo. vt dicet̄ sub festo assumpti
onis. Obitus dr̄ qr̄ tūc angeli veniūt obui
am aīe. vt legit̄ de beato martino. Passio
dr̄ qr̄ tūc maxime corpus patit̄. ⁊ etiam aīa
qñ ꝑ violentiā ab inuicē separant̄. ⁊ obit⁹ vni
uscuiusqz pōt passio noīari. qr̄ sine amari
tudine ⁊ sine violētia quadaz nulla aīa de
corpe tollit̄. Assumptio ꝓprie dr̄ transitus
btē marie. Depositio ꝓprie dr̄ depositio be
ati ioh̄. euan. qui vt ꝑmissuz ē locū sepultu
re viu⁹ intrauit. ⁊ ita seipsuz deposuit. Ob
dormitio vo dr̄ mors sanctoꝝ q̄i q̄es. Naz
sicut q̄s post somnuz integer ⁊ validior fit.
sic sancti sine difficultate resurgūt in corpo
ribus glorificatis q̄i a somno euigilantes
Vñ dñs de lazaro mortuo dixit Lazarus
amic⁹ noster dormit. Vñ apl̄s. Nolum⁹
vos ignorare de dormiētib⁹. ꝛc. Sequit̄
de stationib⁹ videre. Statio aūt ꝑm Isid.
ē obseruatio statutoꝝ dieꝝ vel temporum.
Dieꝝ vt quarte ⁊ sexte ferie ieiuniū ex vete
ri lege ꝑceptū. de qua statione ī euangelio
ieiuno bis ī sabbato .i. in q̄rta ⁊ sexta feria
sabbati. Tēpore q̄ scz legalib⁹ ac ꝓpheticis
institutionib⁹ determinatis tp̄ib⁹ statuta
sunt vt ieiuniū mensis quarti. quinti. septi
mi ⁊ decimi. Vel sicut in euāgelio dicitur.
Dies illi in quib⁹ ablat⁹ ē spōsus. Statio
q̄z vocat̄ ꝓcessio ad aliquā eccl̄iam ad ex
oluendum ibi grās deo facta. ⁊ dr̄ statio. qr̄
tūc stantes orare ⁊ gratias deo persoluere.
nō flexis genib⁹ debem⁹. nec ieiunam⁹ tūc
nec in eis supplicatiōis voces fiūt. q̄ oīa cuz
vestibus humilitatis ī letanijs fiūt. Videt̄
autē stationes a veteri lege initiū habuisse.
quoniā tunc populus iudeoꝝ ⁊ etiā multi
gentiles conueniebāt in magnis solennita
tibus scz in pasca ⁊ pente. vt ibi orarent ī tē-
plo ⁊ deo gratias ꝑsoluerēt ⁊ offerebāt. qd̄
adhuc obseruat ecclesia ꝑsertim ytalie. vbi
in hebdomadib⁹ pasce ⁊ pente. populus d̄
opidis ⁊ villis adiacētibus ciuitatibus cō
uenit ad eccl̄iā episcopalē. Alie stationes a
romanis habuerunt initiū. qui eas maxīe
frequentant. qui cum intercessionibus san
ctorum quorum suffragia implorabāt ꝑi
cula euasissent. cum processione veniebant
ad eccl̄iam illius sancti cuius patrocinio
fuerunt liberati. laudes deo cū gratiarum
actionibus persoluētes. Isi. dicit ī vj. libro
ethimo. q̄ statio ex militari exēplo nomen
accepit. ꝑ ec q̄ nulla leticia castris obueni
ente stationem cōtristatio militū rescindit
Sunt aūt due spēs stationū. alie nāqz sūt
generales alie ꝑticulares. Generales sunt
que in predictis duab⁹ septimanis ad ma
tricē ecclesiam fiunt. Particulares sunt q̄
in diuersis ecclesijs fiūt ꝑ ꝑdicta cā. Fiunt
q̄z q̄ñqz obseruatiōis causa. nulla alia cau
sa intercedente. vt cū in festo alicui⁹ sancti.
ad eius eccl̄iam vadit processio a maiori ec
clesia. Fiūt etiā cū in festis dieb⁹ ad diuer
sa altaria cuz ꝓcessione ob sanctoꝝ venera
tionē venim⁹. Institutio ergo stationū ex
ꝑdictis liquet hoc tñ addito. quoniaz sicut
romani ꝓ vitandis suis ꝑiculis statuerūt
suas stationes in vrbe sic ⁊ alij in suis ciui
tatib⁹ ob causas sil̄es statiōes instituerūt.
In diebus aūt stationuz voces seu cātica
letitie cantant̄. vicz responsoria vl̄ antipho
ne vel aliq̄d hmōi. Qñqz etiā tunc missa ce
lebrat̄ in eccl̄ia ad quā vadūt. ⁊ q̄ñqz nō. sz
p⁹ stationē orōne finita redeūt. Et nota q̄
ꝓpl̄s ꝑmo ꝯuenit in aliqua eccl̄ia vicina illi
in qua debet eē statio vt dictū est in quarta
ꝑte sub ti. de orōne. Nēpe beat⁹ gregorius
qui statiōes in vrbe ordinauit. xx. omelias
euāgelij diuerso tp̄e in illis dicendas decla
rauit. alias vo stomacho lacescente. alijs ꝓ
nūciandas cōmisit. De solēnitate letani
arum in. vj. ꝑte sub ti. de rogatiōib⁹ dictū ē.

¶Nota tñ q̃ stationes fiāt propt̃ pterita pi-
cula. Letanie vo q̃rogatiões vel supplica-
tiões interptant̃ sūt p piculis euitādis vt
p̃missū ẽ. ¶De solēnitate ieunior̃ 7 de vi
gilijs sc̃or̃ dictū ẽ in .vj. pte sub q̃rta feria q̃r
te dñice de aduẽtu. ¶Hoc etiã nota q̃ na-
tale dñi festū ẽ patris. q̃ p eū filius ĩnotuit
mũdo. ¶In ℞ enĩ apparuit charitas dei q̃
nobis dedit filiũ suũ. sic dicit beat⁹ iobes fe
stū tñ patris. filij ẽ 7 spũssancti. ¶In ℞ enĩ q̃
d̃r verbũ intelligit̃ pat̃ vbi 7 etiã alia rõne.
q̃ sc̃z filiꝰ patrẽ mãifestauit mũdo. ¶Sda sca
vero ẽ festũ filij. q̃ tũc xp̃s a mortuis resur
rexit 7 ver⁹ de⁹ apparuit. ℞ nota q̃ solẽni-
tas pasce anthonomastice d̃r solẽnitas solẽ
nitatũ sic d̃r sc̃a sc̃or̃ 7 cantica canticor̃ eo
q̃ alia sancta 7 alia cãtica excellũt. unde ẽ q̃
oẽs dies dñicos reciprocamus̃. i. oẽs dies
dñice sũt octaue huiꝰ festi. ¶Vigilia festi-
uitas festiuitatũ. tũ q̃ p̃ma ẽ oĩuz festiuita-
tũ. tũ q̃ oẽs hac dñica cõcare dñt. ¶In qui
busdã tñ locis q̃libet magnũ festuz pasca
vocat̃ q̃i transitꝰ q̃ de vicijs ad vtutes trã-
sire debemꝰ. ¶Sdenthecoste ẽ festuz spũssan-
cti. 7 q̃libet istaz solennitatũ ẽ solẽnitas to-
tius trinitatis. q̃nã induisa sunt opa trini
tatis. licet vt p̃missũ ẽ. quelibet istaz magis
vni q̃z alteri appropriet̃. ¶Nõ ẽ etiã igno-
randũ q̃ ppls israelitic⁹ tres pncipaliter cele-
brabat solẽnitates. p̃mũ erat phase siue di-
es azimor̃ q̃ ẽ pasca. q̃ tũc deꝰ eos libera-
uit a ptãte pharaonis de seruitute egypti.
7 a pcussione angeli linuis postib⁹ de san
guine agni ĩmolati. ¶Nõ enĩ fuit dom⁹ ali-
cuiꝰ egyptij vbi mortui non iacerẽt nisi do
mus iudeor̃ vbi nullꝰ mortuꝰ ẽ. Secũdus
erat pente. q̃ tũc suscepẽrũt legẽ vt dictũ est
in .vj. pte sub ipo festo. Tertiũ scenophegia
in septẽbri. q̃d ex greco interptat̃ dedicatio
siue fixio tabernaculor̃. ppls enĩ israelitic⁹
xl. annis in tabernaculis habitauit. in cuiꝰ
rei memoriã iudei ℞ festũ celebrãt q̃i in ta-
bernaculis degẽtes. scenos enĩ grece taber-
naculũ d̃r. ¶Hec festa q̃ septẽ dieb⁹ p̃celebãt
pcipua dicebant̃. 7 sabbatũ q̃d interueniẽ
bat dicebat̃ sabbatũ sabbator̃. i. sabbatum
sc̃or̃. Vlez supaddiderũt 7 alia festa ob euẽ-
tus varios vt encenia q̃d celebrabãt hebrei
ĩ hieme sc̃z ĩ octobri 7 vocabãt encenia no-
uã dedicationẽ tẽpli. Cenon ei grece d̃r no-
uũ latine. Vñ q̃ñcũq̃z aliq̃d nouũ fuerit de
dicatũ encenia vocat̃. nã 7 siq̃s noua tunĩ-
ca induit enceniare d̃r. nos aũt duo illoruz
seruamꝰ sc̃z pasca 7 pente. sed alia rõne q̃z
illi. ipi enĩ celebrabãt pasca. q̃ tũc ab egyp-
tiaca seruitute liberati sunt. nos vo q̃ tunc
p xp̃m redẽpti sumꝰ. ¶Illi celebrabãt pente.
q̃ tũc susceperũt legẽ nos vo q̃ tũc spũm-
sanctũ accipimꝰ. ¶Itẽ illi susceperũt legẽ in
tabulis lapideis ad duriciã cordis notãdã
extrinsecꝰ scripta. q̃niã vsq̃z ad spũalẽ litte-
re intellectũ nõ ptingebãt. sz spũsanctꝰ da-
tus ẽ. lxxij. discipul̃ ĩ corde digito dei spũalẽ
intelligẽtiã eis dictãte. ¶Scenophegiã etiaz
q̃ammõ celebramꝰ ĩ ascẽsione dñi q̃ p ta-
bernaculũ ĩtelligim⁹ corpꝰ dñi ĩ q̃ sub hũa
nitate duitas latuit. iurta illõ ps. ¶In sole
posuit tabernaculũ suũ. ¶Hoc itaq̃z tabna-
culũ xp̃s in mortali carne nõ figebat. q̃niaz
exultauit vt gigas ad currendã viã discur-
rẽs de loco in locũ vt susceptũ mĩsterũ adi
pleret. sed tũc fixit 7 stabiluit tabernaculuz
id ẽ corpꝰ suũ cũ assũpt⁹ ẽ in celũ sedẽs ibi
ad dextrã dei patris 7 requiescẽs in patri-
monialib⁹ patris bonis donec ponat ini-
micos suos scabellũ pedũ suor̃. ¶Hec ita q̃z
tria festa recte in euãgelio spũaliter celebra
mus. ¶Nam iurta psalmistã. christus capti
uam duxit captiuitatez q̃ñ pascha resur-
gẽs vinctos suos eduxit de lacu ĩ q̃ nõ erat
aqua. ascẽdit ĩ altũ cũ in ascẽsione exaltat⁹
est sup celos celor̃ ad orientem. dedit dona
hoĩbus cũ in pente. effudit de spũ sancto su
per oẽm carnẽ. Quarta vo feria pꝰ dñicã
de passione est de encẽnijs put ibi dictũ est
in .vj. pte. Erãt q̃z 7 alie q̃ttuor solẽnitates.
nõ tñ ita solẽnes sicut p̃cedẽtes vicz sabba
tum festũ clãgoris. festũ ppitiationis 7 ne-
omenia. Siq̃dẽ apud hebreos neomenia
dicta est. q̃ p̃m lunarẽ cursuz mẽses supu-
tabãt. ¶Mene grece luna vocatur. inde neo
menia. i. noua luna. Apud nos vo neome-
nie sũt kalende. Erãt enĩ apud hebreos ipi
dies kalendaz ex legali institutiõe solẽnes

Sane ꝯstātinꝰ impator ꝑtes trāsmarinas
petēs inuenit eusebiū cesarieñ. epm virꝝ san
ctissimū cui dixit. Pete a me vnde ecclesia
tua ditet̄. Ille vero rñdit. Eccl̄ia mea satis
abūdat in diuicijs. sed rogo te vt mittas ꝑ
ꝑtes mūdi ⁊ noīa scōꝝ ⁊ tpa passionum. et
sub q̄bus ⁊ qualr̄ ⁊ in quibꝰ locis passi sūt
rescribas. Qd̄ factū ē. Et refert eusebius ꝙ
q̄libet anni die plusq̄z q̄nq̄z miliū scōrū fe
sta ꝯcurrūt. excepta die kalendaꝝ ianuarij
q̄ intendebāt gētiles epulis ⁊ solennitatibꝰ.
nō ad martyrizandū sanctos. Et hiero. dic̄
idē in epl̄a q̄ suo kalendario p̄ponit̄. Uñ
grego. dicit. Totus mūdus ē plenꝰ sanctis
Et siliter haymo dixit de angelis. ꝙ si quis
creaturas spūales videre posset. videret eas
ebullire in aere. sicut minimos athomos ī
solis splendore. Et nota ꝙ nullus ascriben
dus seu ānumerādus ē cathalogo siue nu
mero scōꝝ nisi ꝑ romanū pontificez. et nisi
facta prius clara fide de illius vita ⁊ mira
culis. Dicit̄ aūt cathalogꝰ vl̄is sermo a ca
tha qd̄ ē vl̄e ⁊ logos qd̄ ē sermo. Et letania
siue kalendarium ī q̄bus enumerant̄ san
cti ꝑ romanā eccl̄iaz approbati d̄r vl̄is ſmo
Ceterū ſm decretuz ꝯcilij affricani. nul
la memoria martyꝝ ꝓbabiliter siue solēni
ter accipiat̄ nisi aut vbi corpꝰ martiris aut
certe reliquie sunt aut vbi fuit origo habita
tionis vel possessionis illius. Nā altaria q̄
ꝑ sōnia ⁊ inanes q̄si reuelatōes q̄rūlibz ho
minū vbicūqz ꝯstituūt̄ oīno reprobantur
Itē statutū ē in ꝯcilio aurelian̄. ꝙ eps si in
firmitate nō fuerit īpeditꝰ eccl̄ie cui fuerit
ꝓximus puta epali. die dñica deesse nō dz.
Que aūt festiuitates celebrandi sint ptz
ex ꝯcilio lugduñ in q̄ sic statutū ē. Dies do
minici feriandi sunt a vespera ī vesperam
Itē festū natalis dñi. sācti stephani. sancti
ioh̄. euan. innocētū. sancti siluestri. circūcisi
onis. theophanie siue ep̄hie. pasca cuz tota
p̄cedēti ⁊ sequēti hebdomadibꝰ rogatiōes
cū tribꝰ diebꝰ. ascēsio dñi. pente. cuz duobꝰ
diebꝰ sequētibꝰ. sancti ioh̄. bap. duodecim
apl̄oꝝ scī laurētij. festiuitates btē marie oēs
dies dñici. dedicatio scī michaelis. dedica
tio cuiuslibet oratorij. festū omniū sanctoꝝ
scī martini. ille festiuitates. s. scōꝝ canoniza
toꝝ q̄s singuli epi in suis ecclesijs cuz clero
⁊ ꝓpl̄o decreuerūt celebrādas. Reliq̄s vero
festiuitatibꝰ q̄ ꝑ annū sūt nō sūt ꝓpl̄i cogen
di ad celebrādū siue feriandū. nec ꝓhibēdi.
Quot psalmi q̄t rñsoria ⁊ q̄t lectiōes ⁊ q̄re
in festis dicant̄ dictū ē in. vj. ꝑte sub ti. d̄ no
cturnis. Quedā autē festa dicūt̄ in totum
duplicia q̄dā simpl̄r duplicia. ⁊ quedam se
miduplicia. Dicūt̄ q̄dē duplicia ī q̄busdaz
eccl̄ijs ꝓ eo ꝙ rñsoria tā maiora q̄z breuia
⁊ v̄sus a duobus cantant̄. ⁊ q̄r oīa incipiē
da a duobꝰ incipiūt̄. ⁊ q̄r antiph̄e ī matuti
nis ⁊ vesperis duplant̄. dicūt̄ enī cōplete et
añ psalmū ⁊ pꝰ sicut ē festū natalis dñi. scī
stephani ꝓthomartyris. scī io. euā. circūci
sionis dñi. ep̄hie. purificatiōis. annūciatio
nis. resurrectiōis. ascēsionis. pente. scī ioh̄.
bap. apl̄oꝝ petri ⁊ pauli. scī laurētij. assum
ptiōis btē marie v̄ginis. natiuitatis eiusdē
⁊ dedicatiōis basilice. Premissa q̄dē sunt
maiora duplicia festa. Minora aūt dupli
cia festa sūt. scd̄a ⁊ tertia feria īfra octauas
resurrectiōis. Itē scd̄a ⁊ tertia feria īfra oc
tauas pente. ꝯmemoratio scī pauli apl̄i oc
ue apl̄oruz petri ⁊ pauli ⁊ assumptionis et
q̄dlibet festū qd̄ vnaq̄qz eccl̄ia duplex ordi
nauerit celebrari. Semiduplicia aūt festa
sūt in q̄bꝰ p̄missa oīno nō obseruāt̄. sz tātū
tertiū sextū ⁊ vltimū rñsoria cantant̄ a duo
bus nec incipit̄ a duobꝰ. nec duplant̄ anti
phone licet v̄sus ⁊ breuia rñsoria a duobꝰ
dicant̄. Et sūt h̄ semiduplicia festa scōꝝ. an
dree. nicolai. lucie. thome. apl̄i. innocētū oc
taua ep̄hie. agnetis. ꝯuersiōis scī pauli. aga
the. matthie. cathedra scī petri. gregorij. au
gustini. ābrosij. hieronimi. philippi ⁊ iacobi
marci euā. īuētiōis scē crucis. reuelationis
scī michaelis. octaua ascēsiōis. ioh̄. añ por
tā latinā. barnabe apl̄i octaua scī ioh̄. bap.
marie magdalene. iacoli apl̄i. petri ad vin
cula. octaua scī laurētij. bartholomei. d̄col
latio scī io. ba. octaua ntītatis btē marie. ex
altatōis scē crucis. mathei. luce. simonis et
iude. martini. cecilie. katherine. ⁊ alia sz cō
suetudinē cuiuscūqz eccl̄ie. Sane iō hec
varietas circa festa ſuat̄. q̄nia sic ſm apl̄m

stella differt in claritate a stella. sic etiaz erit resurrectio mortuorz. Ex ergo ꝑm beatum dionysiū ecclīastica hierarchia repñtet aliqualit̄ in suis actionib⁹ seu ordinationibus celestē gerarchiā in q̄ sci ꝑm diuersitatē meritoz suoz disponūt. ō ad ℔ repñtandam varietas diuersoz officioz in nrā ecclīa reperit̄. Que igit̄ festa in totū duplicia. q̄simpl̄ duplicia. z q̄ semiduplicia dici debeāt. Iq̄do pz ꝑm mysticū intellectū. Maz ꝑm scōs visio dei erit premiū oīm beatoz. Que q̄dē visio erit maior vel minor i oīb⁹ ꝑm q̄ hic positi magis vel min⁹ i charitate q̄ē radicaliz meritoz pfecerūt. Dextū sūt q̄dā speciales merita. ꝑm q̄ aliq̄ speciales ꝑmia habēt alia merita. i futura gl̄a ꝓferet. vñ speciale ꝑmiū supra eēntialia reddet martiribus. doctoribus z v̄ginib⁹ q̄d ꝑmiū aureola dr. ita q̄ q̄ntū ad ℔ aliq̄ sci duplex habebūt ꝑmiū. i. eēntiale q̄d dr dei visio. z accidētale scz aureolā. z ꝑm ℔ festa scōz pñt dici maiora vel mīora. s. in q̄b⁹ ꝑmioz rōnes magis vel min⁹ reperiri pñt. Qz igit̄ btā v̄go inter oēs scōs sublimioꝝ ꝑmio ponit̄ q̄ntū ad ꝑmiū eēntiale. z rōnes etiā accidentaliū premioz sibi ꝙpetūt. ō et festū totū duplex dr eē. Dicē etiā i festiuitatibus ad honorē xpi statutis. Qz v̄o post eos angeli scōm obtinēt locū. z p⁹ illos apli z martyres. z post ipsos alij. ō ꝑm eoz plura vel pauciora essentialia z accidētalia ꝑmia ipoz festū vel totū duplex vel semiduplex vel simplex dr ab ecclīa militāte q̄ vestigia triūphātis imitat̄ ꝓmit̄ celebrari. Q̄nq̄z v̄o alia ꝓsideratione dicūt festa duplicia. q̄n vicz eadem die duo festa cōcurrūt. z tūc min⁹ cedit maiori. Ma die illa de festo excellētioꝝ officiuz celebrat̄. z de mīoꝝ fit solūmō ꝓmemoratio et illi⁹ officiū ad diē sequētē reseruat̄ sic fit de btis petro z paulo. Si ergo ead̄ die plura festa ꝓcurrāt. z oēs sūt martyres illi⁹ q̄ int eos maioris erit nois officiuz celebret̄. Si v̄o alter ꝓfessoꝝ z ali⁹ martyr vel martires si cōfessoꝝ maioris sit nois q̄z martyr. vel ꝑpriulegiat⁹ vt beat⁹ martin⁹. z cui⁹ generalis officiū institutū ecclīa. dicēdi ē officiū d cōfessoꝝ z cōmemoratio faciēda ē de martyre sinaūt celebrā diē ē de martyre. Jtē si festuz andree venerit i ꝑma dñica de aduētu. fiet in scōa feria d scō andrea. Jd ē etiā dicim⁹ de q̄libz festo ē apl̄oz z martyz. si occurrit i ꝑmissis dñicis ꝑuilegiatis. Jtē si festum hñs vigiliā ꝓpriā i scōa feria celebrat̄ officiū de vigilia z ieiunat̄ i sabbato a ñcedēte Si aūt in q̄cunq̄z alia dñica a ꝑuilegiatis i. quib⁹ hystorie ap̄ꝓpriate inueniunt̄ euenerit festū apli. alicui⁹ ꝑcipui martyris vel alteri⁹ sci q̄ ꝓpriū habeat officiū attēdēdū ē vtz sequēs hebdomada siue singuli dies ip̄i⁹ ꝓpriū habeat officiuz q̄d si hz fiet officiū de dñica z festū sci fiet in secūda feria. Si vero non hz fiet officiū de festo in dñica. z officiū dñice fiet in scōa feria. et sic dñica q̄ñq̄z cedit festo. q̄ñq̄z ecōuerso. Circa vigilias scōz q̄re sic vocant̄ z vñ ortum habuerūt dictū ē in. vj. pte sub q̄rta feria tertie hebdomade aduent⁹. ¶ Ideo circa festa q̄ in septuagesima seu in tpe passiōis siue ante illud occurrūt. sicē festū scē agathe. cathedra sci petri. sci mathie. annunciatōis dñi. festū sci gregorij. festū etiā patroni cuiuslibet ecclīe si acciderit vel anniuersariuz illi⁹ vel pasca alicuius annotinū generalit̄ dicim⁹ q̄ cātica laudis. s. Te deū laudam⁹ Glia in excelsis. ꝛc. z ite missa ē in illis debēt cātari. z oia q̄ cātarent̄ i illis. si in alijs tpib⁹ ꝓtingerēt ꝓter alia. quoniaz festa hmōi ad tps pasce ptinere noscūt. Dz q̄re nō dr tunc alia sic alia cātica letitie. Rñdeo q̄ illud ē magis cāticū letitie q̄z alia q̄ sūt magis obsecrationes seu grāyactiones q̄z cātica letitie licet etiā in illis sit aliqua letitia ꝑsertim in cātu. Si v̄o apponat̄ q̄ gl̄ia i excelsis q̄d ē ꝓpriū natalis dñi z ite missa ē. q̄d ē laus sci cāticū resurrectiōis. z te deū laudam⁹. q̄d significat letitiā pro dragma inuēta nō debeāt in festo annūciatiōis dñi cantari. p eo q̄ ꝑmissa in aduētu dñi nōdum sua tpa habebāt. q̄ dñs nōdū ea in reb⁹ humanis fuerat ꝓsecut⁹. Rñdent qui solennizare cōtendūt q̄ ℔ festū ē oīuz festoꝝ xpi q̄i fons et origo seu initiū q̄nia z si natale dñi vel passio vl̄ inuentio dragme nōdū erat in re vl̄ i tpe. habebantur tñ in spe. q̄nia in spe eoruz

prodigia p̄cedebāt. Annotinū pasca vocat̄
qñ aliq̄s diē q̄ baptizat⁹ ē celebrat ānuatiz
qđ forte sumit̄ a gētilib⁹ q̄ diē in q̄ ad mise-
riā nascebant̄ nataliciū obseruabāt. in q̄ ce-
lebratiōe officiū pasce dz cātari p̄ter alt̄a si
in tpe quadragesime ꝯtingat. Et nota q̄ h̄
tria scz Te deū laudam⁹. Gl̄ia ī excelsis. et
Ite missa ē. sese cōcomitant̄. ⁊ ē rō. Nā gl̄a
in excelsis significat illđ ineffabile gaudiuz
qđ angel⁹ pastorib⁹ nūc[illegible]uit dicēs Annū-
cio vobis gaudiū ma. qr natus ē vobis ho-
die saluator. Ite missa ē. qđ ē dictū. ite ad p̄-
pria missa ē cōsūmata. designat accessū pa-
storꝝ ad locū natiuitatis xp̄i dicētiū adinui-
cē post angelicā annunciationē. Transea-
mus vsqz bethleē ⁊ videamus h̄ v̄bū qđ fa-
ctū ē. Qr ergo post annūciationē angeli se-
cut⁹ ē pastorꝝ accessus. iō merito qñ sacer-
dos dicit. Gl̄ia in excelsis. in q̄ p̄dictū ange-
lū repñtat. dz etiā dici. Ite missa est Silr̄ et
qñ hec duo dicunt̄ vel omittunt̄. Te deum
laudam⁹ ad nocturnos dr vel omittit̄ q̄ni-
am ibi gaudiū ⁊ laudes celi ⁊ terre creato-
ris ⁊ creature capitis ⁊ ministrorꝝ designāt̄
Sicut ⁊ in gl̄ia in excelsis celū ⁊ terra crea-
tor ⁊ creatura. caput ⁊ mēbra. cum laude et
gaudio noīantur. īmo fere oīa q̄ ibi īplicite
ꝯtinent̄. h̄ explicite ponunt̄. merito igit̄ qñ
illud dr h̄ nō dz omitti. Verūtñ nō semp p̄-
missa se ꝯcomitant̄. Nam in festo cathedre
beati petri etiā si occurrat ī q̄dragesima q̄-
dā eccl̄ie dicūt. Te deum laudam⁹. ceteris
laudib⁹ tacitis. qr h̄ cātico vti solem⁹ ad in-
tronizandos in sedes suas. ⁊ beat⁹ petr⁹ ea
die fuit ī cathedra antiochena intronizat⁹.
Itē in cena dñi dr. Gl̄ia ī excelsis. ⁊ ite mis-
sa ē. si ep̄s assit ⁊ chrismatis celebret officiū.
⁊ in sabbato scō dr. Gl̄ia in excelsis. sed nō
ite missa ē. in ip̄is tñ dieb⁹ nō dr. Te deum
laudam⁹. Itez in die natiuitatis dñi dicit̄.
Gl̄ia in excelsis in p̄ma missa. sed ite missa
ē nō dr ne ꝓpl̄s licētiatū se credēs. nō audito
matutino discedat. Et propt̄ h̄ etiā quidaz
tūc reseruāt finalē collectam p̄me misse do-
nec matutine expleantur. cludētes postea
missā sub bñdicam⁹. Sz alia rō ponitur ī
q̄rta p̄te sub ti. de orōne nouissima. Scđaz
etiā missā eodem mō finiūt. In q̄busdam tñ
ecclesijs dr tūc. Ecce cōpleta sūt oīa. nec dat̄
ꝓpl̄o licentia recedendi vt sciat se debere ter-
tiā missā audire. in q̄ demū dr. ite missa est.
In ecclesijs aūt in q̄bus fit officiū ambro-
sianū in tpe quadragesime nullius scī festi-
uitas celebrat̄. sed tantū ꝯmemoratio fit. et
idipsū antiqua decreta in alijs ecclesijs ser-
uari iubebāt. ⁊ antiquitus cōiter sic fiebat.
In illis q̄z ecclesijs pri⁹ sacrificat̄ q̄z euan-
geliū cātet̄. De officio festorꝝ q̄ tpe aduēt⁹
occurrūt dictū ē in. vj. p̄te in ti. de tpe aduen-
tus. De festis v̄o a resurrectiōe vsqz ad oc-
tauā pente. hec regula generalr̄ in q̄busdaz
ecclesijs seruat̄. q̄ in oībus scōꝝ festis canit̄
historia. Beat⁹ vir. Hec in aplis martyri-
bus ꝯfessorib⁹. v̄ginib⁹. hec in vno ⁊ ī plu-
ribus frequētat̄. Vir enī iste beatus xp̄s ē.
s̄m regulā. ciconij. caput ⁊ mēbra. Hic ē enī
martyr de q̄ dr in antiphona. Filie hierl̄m.
quē s̄m caput coronauit dñs stola īmorta-
litatis in h̄ tpe solēnitatis ⁊ letitie. ⁊ s̄m mē-
bra postea coronabit in illo tpe qđ p̄ istud
significat̄ qđ erit eternitatis ⁊ gl̄ie. Hic est
qui loquit̄ in officio. qđ h̄ tpe frequētat̄ scz
Protexisti me de⁹. Hic ē vitis vera ⁊ san-
cti sunt palmites. sic dr in euāgelio. Ego sū
vitis v̄a. io h̄. xv. c. qđ silr̄ h̄ tpe frequentat̄.
Et s̄m p̄missa pz q̄ etiam in festo duorꝝ vel
pluriū scōꝝ dz dici in p̄dicta antiphona. Fi-
lie hierl̄m venite ⁊ videte martirē scz xp̄m.
⁊ nō martires. ⁊ alia in plurali sicut faciūt
quidā. Frequētam⁹ aūt h̄ tpe in festiuitati-
bus scōꝝ idēptitatē officiorꝝ eo q̄ in suo si-
gnificato idē erit denari⁹ oīuz. ⁊ qr tūc glo-
rificati erim⁹ vnū cū xp̄o h̄ tpe glorificato.
Sz querit̄ q̄re in tpe pascali nō celebra-
mus festa scōꝝ q̄ cū xp̄o resurrexerūt vl̄cū
eo celos ascēderūt. Debem⁹ enī de illorum
glorificatione gaudere ⁊ solēnizare sicut et
de alijs sanctis. cū certi simus eos celos as-
cēdisse. Rñdeo iō nō solennizam⁹ q̄niam
ad inferos descēderūt. solennizam⁹ enī scō-
rū natalicia qñ vicz celo nati sūt. vt p̄missū
ē nō qñ inferno. de q̄ dictū ē ī. vj. p̄te sub pa-
sceue. Pōt etiā dici q̄ de glorificatōe illorū
in aīa in pasca vel saltē ī ascensione festare

deberem⁹ sed nō possim⁹ p̄opt̄ autorita⁊
tē officioꝝ illoꝝ dieꝝ. Obūbraret enī solēm
tas illoꝝ autoritate maioris solēnitatis. q⁊
aduenīēte p̄ncipe cessat magistrat⁹. Et ido
statutū fuit vt p alia tpa anni debus q̄bus
eis dedicate fuerint ecclie festa illoꝝ celebrē
tur. Vel sm bedā in dedicatione ecclie in q̄
nouē lectiones dicūt fit festū de illis. sic⁊ fe⁊
stū bti ioh̄. bap. fit ad finem augusti. q̄ tñ cir
ca pasca mortu⁹ fuit. ⁊ festum beati iacobi
p̄postelle in iulio. q̄ tñ fuit tpe paschali occi⁊
sus. Beat⁹ q̄z petr⁹ ap̄lus fuit incarceratus
B tpe. Facta ē enī p̄dictoꝝ festoꝝ mutatio.
q⁊ tāta erat festiuitas p̄ncipis oīum q⁹ non
poterāt tūc celebrari solēnitates stellitum
urta illud. Tede maiori. Veꝝtñ festa scoꝝ
veteris te. vt abraaz ysaac dauid. daniel. et
aliꝝ p̄ greciā ⁊ apud venecias coli dicūt.
⁊ ibi habere ecclias. De machabeis d̄z put
sub ip̄o festo dicet. ¶ Circa octauas notā
dū ē q⁹ octauā diē leuitic⁹ liber unūquat di⁊
cēs. Dies octau⁹ erit celeberrim⁹ atq⁊ san
ctissim⁹. Sane octaue scoꝝ iō celebrant. q⁊
sic p̄mus dies significat natiuitatē eoꝝ sc⁊
qualr̄ nascūt celo ⁊ in societatē angelorū et
scoꝝ patrū q̄n aīe eoꝝ a corpib⁹ sepant. ita
in octauis recolētes resurrectionē corporū
gratulamur resurrectioni eoꝝ. Et attēde
q⁹ q̄rūdā sanctoꝝ celebrant octaue. ne B yu
sterū lateat. nō aūt oīuꝝ ne vilescat. Si enī
ñ valem⁹ oīa festa celebrare scoꝝ quātomu
nus octauas eoꝝ. Si igit alioꝝ scoꝝ octa⁊
ue solēnes sūt. quātomagis sci scoꝝ sc⁊ dñi
natiuitatis octaua solennis erit. Videtur
aūt q⁹ natiuitas dñi nō habeat octauā. q⁊ il
la tēdebat ad mortē. Obit⁹ enī scoꝝ iō hñt
octauas. q⁊ tūc ip̄i nascūt ea natiuitate q̄ ē
ad vitā eternā. Idoneū illā enī natiuitatē q̄ ē
in morte sperāda ē glia resurrectiōis q̄ dat
in octaua nō p⁹ natiuitatē q̄ ē ad mortem.
Sēdm B etiā videt q⁹ natiuitas btē marie
natiuitas bti ioh̄is bap. nō hñt octauā nec
etiā resurrectio dñi in q̄ dñs recepit stolam
corpis q̄ generāliter oīb⁹ fidelib⁹ dabit in oc⁊
tauā. tā enī ip̄a dñi resurrectio fcā erat in re⁊
Quigit diuerse ecclie in diuersis festiuitati⁊
bus octauas celebrāt. iō ne illas reprehende⁊
re videamur dicim⁹ q⁹ dupler ē octaua sc⁊
reuerētie siue veneratiōis siue deuotionis
⁊ institutionis. Octaua reuerētie ē festiui⁊
tatū pasce pente. natiuitatis btē virginis ⁊
bti ioh̄. Celebrant enī octaue eoꝝ p̄ sola de
uotione nō p̄ alio mysterio. Octaua etiaz
deuotiōis ē in sanctis patronis ecclia⁊ ⁊ in
scō nicolao ⁊ in maria magdalena ⁊ sūlib⁹
qui octauas non hñt. sz quedā ecclie ob de⁊
uotionē eas facūt. Octaua vō institutiōis
quadriptita ē. q⁊ ē octaua significatōis sup
pletiōis. alteri⁹ negocij significationis ⁊ fu
ture glorificatiōis. Octaua significationis
ē vt octaue scoꝝ vigilias habētū. ⁊ festi de⁊
dicatiōis ecclie. q̄ fit in signū q⁹ dedicabit
ecclia. i. extrema ⁊ plenissima dedicatiōe di⁊
cabit tūc. i. copulabit xp̄o. dicare enī ē copu
lari. Et octaue martirū. q⁊ ip̄i per ea q̄ passi
sunt ⁊ ex eo q⁹ hāc vitā p̄ nihilo habuerunt
ostēderūt q⁹ erat vita imortalis. Vñ octa⁊
ue innocētū dici p̄t octaue sigficatiōis. q⁊
p̄ eas resurrectio nrā sigficat. put sub festo
illo dicet. et etiā octaue beatoꝝ petri ⁊ pau
li ⁊ q̄rūdā scoꝝ q̄ sigficāt stolā scdaz sc⁊ glo
rificationē. quā i octaua etate habituri sūt.
Sz q̄re ob sūlem etiā cām nō celebrat octa⁊
ua passiōis dñi. Sic enī xp̄s q̄ ē sol iusticie
nat⁹ ē nō p̄opt̄ se sed vt lūr nostris mērib⁹
qui eram⁹ in tenebris appareret. sic etiā ba⁊
ptizat⁹ ē nō p̄opt̄ se sed vt nrā pctā lauaret
sic mortu⁹ ē nō p̄opt̄ se sed vt nos morere⁊
mur pctō p q̄d nos liberaret a morte. Re⁊
spōdeo iō q⁊ supueniēs festū letitie obum⁊
brat ⁊ abolet cōmemorationē tristicie. Dre
terea licet reddat rō q̄re p̄missē octaue fiāt
nō tñ vlqzquaqz in sūlib⁹ exigit q⁹ octaue fi
ant. Illā xp̄s fuit circūcisus carnalr̄ vt cir⁊
cūcidamur spūalit̄ ieūnauit vt ieunem⁹.
pedes lauit vt lauem⁹. nec tñ octauā istoꝝ
aut sīmilū celebram⁹. Sz ⁊ octaue sancto
rū ob cām dissimilē celebrant vt p̄missū est
Vursus dissimilē hz cām octaua pascalis
solēnitatis cui nō fit octaue misterū. Octa
ua tñ addit p̄ter octo būtudines q̄ in illa
solēni octaua p̄cipuē. put dictū ē ibi ⁊ etiaz
octaua pente. q⁊ nō celebrat vt opez spūs
sancti p̄fūmatio declaret. Est enī omniuz

octauaꝝ rō generaſ qz ſcz octaua rꝛdit ad caput qō ⁊ de beatis ꝓbus i libꝛo de doctrina chriſtiana aſſerit aug. Jdeqz dies ꝓmus ē ⁊ octauꝰ ſcz dñicus. ⁊ iō reſurrectio dñi dꝛ facta in octaua. i. ī die dñica. Jdcirco igit obſeruaſ celebꝛitas octauaꝝ vt reuertamur ad ꝓmū innocētie ſtatū ī cuius innocētie recoꝛdatiōe ī octauo die circumciſio agebaſ vt mens cꝛūcīſa fieret ab oī carnali cōtagione. ¶ Octaua ſuppleniōis ē octaua natiuitatis dñi. qz i ea ſupplemus qō minꝰ factū ē in feſto ntitatis qz eni ī natiuitate multū actiō ē de ptu ⁊ paꝛ de ꝓturiente. iō in octaua pleniꝰ agit de ꝓturiēte qō apparet in rñſoꝛijs ⁊ in antiphonis. lauduz ⁊ in diurno officio ipſi octaue. Et ob ſimilē etiā cām celebꝛaſ octaua epphie. ¶ Octaua alteriꝰ rei ſignificatiōis ē ſiliter octaua natiuitatis ꝓut ibi dictū eſt. ⁊ octaua agnetis. in ea enim repꝛeſentaſ qꝫ beata agnes octaua die viſa ē gloꝛioſa a quibuſdā fidelibus ꝓut ſub ipō feſto dicet. ¶ Octaua future glorificationis ē vt octaua obitꝰ cuiuſlibet ſancti. Jtē nota qꝫ tantū beatꝰ ſtephanꝰ ⁊ laurentiꝰ hñt inteꝛ martures octauas inſtitutionis. ſolus vō beatꝰ martinꝰ inē cōfeſſoꝛes Be octauis paſce ⁊ aſceſſiōis ⁊ natalis dictū ē in. vꝰ ꝑte ſub ti. de paſca. Liceāt regulariē in octauis feſtiuitatū fiaſ miſſa officiū ſiē in ipſis feſtiuitatibꝰ ꝓ eo qꝫ octaua eaꝺē dies cū ipō feſto cenſet. Bū fallit ī octauis apl̄oꝝ petri ⁊ pauli in qbꝰ dꝛ officium de martiribꝰ. Licet eni vna ⁊ eadez die ambo paſſi fuerīt nō tñ eoꝺē die de vtroqz ī eccl̄ia ſolēnizaſ ꝓut ſub eoꝝ feſto dicet. iō qz vtriuſqz officiū neqt in octaua fieri cum vnā diē dūtarat ambo habeant ꝓ octaua. optuit ergo qꝫ in eoꝝ octaua aliqō cōe officiū inueniret. ⁊ iō qꝫ eoꝝ martiriū maꝛimi fuit meriti officiuz dꝛ de martiribꝰ. q̄zuis ⁊ de vtriuſqz ꝑcipuis actibꝰ mentio in ipſo officio habeaſ. Fallit etiam hoc in octauis bti laurentij in q̄ tria ꝑcipue valde ꝓmēdabilia fuerunt. vicz pietas in elemoſynis. firma ſtabilitas in fidei ꝓfeſſione. ⁊ martiriū ſpēale. Be ꝓmo agit in regilia. de ſcdo ī feſto. ⁊ iō de tertio agi oꝓtuit ī octaua Be

riū licz eccl̄iaſtica officia ab aduētu dñi qō ē ips renouationis inchoaꝝ in ꝓhemio vj. ꝑtis diximꝰ in hac tꝛ ꝑte ſimplici⁹ incedentes kalendariū ꝓſequemur a menſe ianuarij. inchoando. de aliqbꝰ anni feſtiuitatibꝰ ſeriatim aliq ſpēalia apponētes vicz.

¶ Be ſanctis fabiano ⁊ ſebaſtiano ¶ Be ſcā agnete. ¶ Be ꝓuerſiōe ſci pauli ¶ Be ſcō iuliano. ¶ Be ſcā agatha. ¶ Be purificatione bte marie. ¶ Be cathedra ſci petri. ¶ Be annūciatione bte marie. ¶ Be ſcīs philippo ⁊ iacobo. ¶ Be inuentiōe ſce crucis. ¶ Be reuelatione ſci michaelis Be ſcīs geruaſio ⁊ ꝓthaſio. ¶ Be ſcō iohāne bap. ¶ Be ſcīs petro ⁊ paulo. ¶ Be maria magdalena. ¶ Be feſto ſeptē fratꝝ ¶ Be ſcō iacobo apl̄o ¶ Be ſeptē dꝛmientibꝰ ¶ Ad vincula ſci petri. ¶ Be machabeis ¶ Be inuētōe ſci ſtephani ¶ Be trāſfiguratione dñi ¶ Be ſcō laurētio. ¶ Be aſſūptione bte marie ¶ Be ſcō bartholomeo Be ꝺcollatiōe ſci iohīs ¶ Be ſcīs felice ⁊ adaucto ¶ Be natiuitate bte marie. ¶ Be exaltatione ſce crucis ¶ Be ſancto matheo apl̄o ¶ Be ſcīs mauricio ⁊ ſociis ſuis ¶ Be bto luca ¶ Be ſimone ⁊ iuda. ¶ Be feſto oīuz ſcoꝝ ¶ Be officio mortuoꝝ ¶ Be ſcīs quatuoꝛ coꝛonatis. ¶ Be ſcō martino ¶ Be ſcō andrea Be ſancto nicolao ¶ Be venerabili beda ꝓſbytero ¶ Be ſcō thoma apl̄o ¶ Be feſtis ſcoꝝ ſtephani. iohānis euāgeliſte. ⁊ innocentiuz. ¶ Be apoſtolis ¶ Be euāgeliſtis. ¶ Be martiribꝰ ¶ Be cōfeſſoꝛibꝰ. ¶ Be virginibꝰ. ¶ Be officiō feſti dedicatiōis eccl̄ie. ¶ Be ſanctis fabiano ⁊ ſebaſtiano

In feſto beatoꝝ

fabiani ⁊ ſebaſtiani dupler collecta ī q̄buſdā eccl̄ijs ī miſſa dē ⁊ iſolito moꝛe vtraqz vno ꝓ dñm noſtꝝ terminaſ. Tuz qꝫ ipō vnico dei filio ieſu xpō mediāte ambo ad palmā martirij peruenerūt. Tū etiā qꝫ licet diuerſis paſſi fuerint tēpoꝛibꝰ. eccl̄ia tñ ꝓpter ingentia vtriuſqz merita vtriqz ꝑer ⁊ ꝑcipaliter ſolēnizat. ⁊ vtrāqz collectā vno eoꝺēqz fine ꝓcludit.

De sancta agnete

Festū beate agnetis caret octauis scz institutiōis hz tñ octauā alteri⁹ negocij significationis vtiā dictū ē in ꝓhemio. Qđ ergo đr in kalendario agnetis scđo. nō đr propt̄ h̄ q̄ illđ sit festū octauaꝝ eiusdē nec ī ecclia ꝓnūciatur nec in kalēdario scribit̄ octaua. sz ē alia solēnitas đ eadē repetita. propt̄ miraculuz qđđā qđ octaua die p⁹ ei⁹ obitū ꝯtigit ad tumulū illi⁹ parentibus suis plorantibus. Intelligit̄ ergo agnetis scđo scz festo. Vñ meli⁹ diceret̄ scđo agnetis. De h̄ etiā dictū ē sub q̄rta ꝑte sub simbolo. Qr vo p̄fecti fili⁹ eā adamauit. iō recte ī eius festo cantat̄ introit⁹. Mr expectauerunt peccatores. ꝛc

De conuersione scī pauli

Conuersio sancti pauli apl̄i facta ē eodez anno q̄ xp̄s passus ē ⁊ stephanus lapidat⁹ anno q̄ dē nō naturali sz emergēti. Nā xp̄s passus ē octauo kal̄. aprilis. stephanus eodē āno tertio die augusti lapidat⁹ ē. Paul⁹ vero viij. kal̄. februarij cōuersus ē. Eius aūt cōuersio poti⁹ q̄z alioꝝ scōrū celebrat̄ triplici rōne. Primo propt̄ exēplū. ne q̄sq̄z quātūcūqz peccator desperet de venia. qñ tātum in culpa cōspicit postmodū talē fuisse ī grā Scđo propt̄ gaudiū. sicut eī ecclia magnū habuit tristiciā in ei⁹ ꝑsecutiōe ita maximā habuit leticiā de ei⁹ ꝯuersione. Tertio propter miraculū qđ dñs in eo oñdit dū de seuissimo ꝑsecutore fecit fidelissimū p̄dicatorez. In h̄ festo đr epl̄a. Saulus adhuc. q̄ ē act̄. ix. ca. Et euāgeliū. Dixit simon petrus ad iesuz. qđ ē matth̄. xix. c. Dicit̄ ⁊ ad horas capitulū. Erat quidā discipulus. act̄. ix. ca.

De sancto iuliano.

Iulianus iste cuius festū fit. v. kal̄. februarij fuit ep̄s cenomaneñ. q̄ simon ille fuisse đr. quez dñs a lepra mundauit ⁊ q̄ deū ad ꝯuiuiuz inuitauit. Hic etiā đr ē ille iulian⁹ q̄ ab itinerātib⁹ ꝑ inueniēdo bono hospicio inuocat̄. eo q̄ in domo eius fuit dñs hospitatus Alij dicūt q̄ ille ē q̄ patrē ⁊ matrē occidit de q̄ sequit̄. Fuit q̄z ⁊ ali⁹ iulian⁹ đ alemania qui desiderio martirij se vltro ꝑsequētibus offerebat. Vñ crispinus ꝯsolaris iussit eū occidi. Qđ ip̄e iulian⁹ audiēs stati foras ꝓsilij ⁊ querenti sponte intrepidus se oppōnēs ꝑtinus ictū ferientis excepit. Fuit insuper ali⁹ iulian⁹ frater beati iuliani q̄ tēpla ydoloꝝ ꝑmissu theodosij imperatoris vna cū fratre destruebat. ad cui⁹ v̄bū hō viuus sup plaustrū. mortuū se fingēs mortuus ē. Fuit etiā q̄rt⁹ iulian⁹ q̄ vtrūqz ꝑentē nescius occidit. sz p⁹ multā pn̄iaz sub spē mēdici leprosi recepit ī domo sua angelū. a q̄ audire meruit. q̄ dñs suā pn̄iam acceptasset. Fuit etiā q̄nt⁹ iulian⁹ nō sanct⁹ sz apostata sceleratissimus. Primo enim monach⁹ fuit deinde imperator romanus. vt dicetur sub festo inuentionis sancte crucis

De sancta agatha.

Beata agata p⁹. multa tormēta ī carcere mortua ē. ad cui⁹ caput in tumulo posita ē visibiliter tabula ꝑ angeli ministeriū. in q̄ scriptū erat. Mentē sanctā spontaneā. honorē deo ⁊ patrie liberationē. iōqz cōsuetudo inoleuit cū tabula eius imaginē ꝯtinēte fieri processionem

De purificatione beate marie uirginis

Inter cūctos sanctos gloriosa dei genitrix v̄go sp̄ maria p̄matū obtinet. vtpote q̄ ē sanctis dignior ⁊ excellētior vniuersis ī cui⁹ honorē ecclia ī q̄ttuor anni tp̄ib⁹ q̄ttuor solēnes celebrat festiuitates. vicz annūciationē assūptionē. natiuitatē. ⁊ purificationez. Omni enī tp̄e ipsā ī memoria habere debem⁹ que oī tp̄e ad filiū suū ꝓ nobis peccatorib⁹ int̄cedit. quaꝝ due sūt sibi ⁊ dño nr̄o cōes. s. purificatio ⁊ annūciatio. He aūt q̄ttuor festiuitates fiūt s̄m q̄ttuor bñdictiōes q̄ ī ipsius v̄ginis salutatione ꝯtinent̄. Prima ē. Aue maria grā plena. q̄ prime festiuitati cōpetit

scz annūciationi qñ vicz eā angelus salutauit. z de spū scō ꝓcepit facta grā plenā. Secūda ē dñs tecū. q̄ ꝓpter assūptionē. qñ vicz assūpta ē in celū. q̄ tūc fuit cū dño suo. i. filio vt ē dñs. ante enī nō viderat eū dñm in manifeste in se. Tertia bñdicto ē. Bñdicta tu in mulierib⁹ q̄ ꝓpter natiuitatē. q̄ tunc nata ē mulier in vtero sanctificata. nulla eī alia mulier fuit ī vtero scīficata. z iō dcā est castrū ꝓpē singularitatē. q̄ nūq̄z dēmones castrz illō fregerūt. Quarta bñdictio ē bñdict⁹ fructꝰ ventris tui. q̄ ꝓgruit q̄rte festiuitati scz purificationi. q̄ tūc obtulit illū bñdictū fructū in tēplo. Quidā etiā faciūt q̄ntū festū scz de ꝓceptiōe btē marie dicētes q̄ sicut celebrat̄ ō mortē scōz nō ꝓpē mortē. sz q̄ tūc recepti sūt in nuptijs eternis sic pōt celebrari festū de ꝓceptiōe. nō q̄ sit ꝓcepta. q̄ in pctō ē ꝓcepta. sz q̄ mat̄ diu ē cōceptā asserētes ℔ fuisse reuelatū cuidā abbati in naufragio cōstituto. qđ tñ nō ē autēticū vñ nō ē approbandū cū ꝓcepta fuerit ī peccato scz p ꝓcubitū maris z feie. Dicz tū licz fuerit cōcepta in pctō dimissū ē ei illō originale peccatū z scīficata fuit in vtero. sicut z hieremias z sanctus iōbes bap. q̄re merito natiuitas eī⁹ z btī iōbis bap. celebrant̄. natiuitas dico ex vtero qñ vicz in lucem seu in mūdū ꝓdierūt. Sz natiuitas eoz in vtero scz qñ infuse sūt aīe in corpib⁹ eoz non celebrat̄ vt ꝑmissū ē. Sextū ē festū ē festiuitas parietis. s. festū natal'. Sz q̄nā tūc ē etiā sil' festū filij qđ plenū exigit officiū. iō nō solennizat̄ de illa vsq̄z in octauas. tūc vō solēnizat̄. sicut iā dictū ē in ꝓhemio. Septimū q̄z festū ē btē marie ad martures. de q̄ sub festo omnīū scōz dicet̄. Qz vero festū purificationis ꝑm hui⁹ septimē ꝑtis diuisionē in ordine tꝑis aliā festa vḡinis ꝓcedit. idcirco ℔ de illo dicam⁹. Est aūt hodie dupler festuz Primū. q̄ ad̄ partū qđ dr festū ypapanti. i. obuiatio. q̄ in illa solēnitate anna ꝓphetissa z symeon obuiauerūt btē marie venienti filiū suū xꝑm in tēplū offerri. ypapātos ei grece dr obuiatio latine. ab ypo qđ est ire. z anti qđ ē ꝓtra. qui aduent⁹ dñi ī templū significat aduētū ei⁹ in ecclīam z in mentez cuiuslibet fidelis aīe q̄ ē tēpluz spūale. Hūc aduētū ꝑdixit dñs ꝑ malachiā ꝓphetaz. iij. Ecce ego mitto angelū meū z ꝑparabit viam ante faciē meā z statī veniet ad tēplum sanctū suū. Z. Vel dr ypapantū. ꝑfiatio ei eo q̄ xꝑs in tēplū ē ꝑfiat⁹. Scōm q̄ad pertinet̄ z dr festū purificationis. q̄ btā virgo licet purificatōe nō indigeret nec legi purificationis obnoxia teneret̄. q̄ nullo mō immūda fuit. nec pepit ꝓcepto seie. tñ voluit facere ꝑm ꝓceptū legis Dicit̄ ei leuit. xij. Si mulier si suscepto seie peperit masculū immūda erit septē dieb⁹. Jmmūda qđē erat a ꝓfatio hoīuz z ab ingressu tēpli. expletis vō septē dieb⁹ mūda efficiebat̄ q̄ ad ꝓfatiū hominū. adhuc tñ vsq̄z ad diē. xxxij. q̄ ad templi ingressū immūda erat. donec purgarē̄t iuxta ritū mēstrui fluxꝰ. Sz ꝑpletis. xl. dieb⁹. die q̄dragesima tēplū intrabat. z puer cuz muneribꝰ offerebat. Si aūt fēiam pepulisset tps duplicabat̄. z q̄ ad ꝓfatiū z quo ad ingressū. sicut z duplicat̄ q̄ ad corpis formationē. Illā in q̄draginta dieb⁹ corpꝰ masculi organizat̄ z pficit z i q̄dragesima aīa infundit̄ vt sepi⁹. Corpꝰ vō fēie in octoginta diebus pficit z in octogesima aīa inspirat. vt sepi⁹. Dicit ergo si masculū peperat q̄dragīta si fēiam octoginta dieb⁹ a die natiuitatis ꝓtus a tēplo arcebat̄ ingressu. Illo die tñ statim ingredi nō ꝓhibet̄ ne sibi pena i culpā vertat̄. Dicit̄ tū mulier dū sentit sibi immineꝛe dolores ꝓtus nō intret ecclīaz vel saltē caueat ne polluat illā. Sacerdos aūt multū eī ē vicinā ꝓtui sepe moneat q̄ ꝓfiteat. ita q̄ cū dolor ꝓtus vrgebit eā sit ꝑata accipe eucharistiā. Illā inbonestū ē q̄ tpe ꝓtus ꝑibꝰ ter diu cū ea moret̄. Est aūt triplex rō quare ꝑcepit dūs die q̄dragesimo puerī tēplū offerri. Primo ad notādū q̄ sicut die q̄dragesimo in materiali tēplo ducit̄. sic in q̄dragesimo die a ꝓceptione vt sepi⁹ aīa infunditur in corpꝰ tāq̄z in suū tēplū. put i hist̄oria scolastica dr. q̄z uis physici dicāt q̄ in q̄dragesimo sexto die corpꝰ pficit. Scdo ꝓpter aīa que in die q̄dragesima corpi infusa ab ipo corpore maculat̄. in die q̄dragesima tēplū ingrediens per hostias expiet̄. Tertio ad insinu-

andū q illi merent celeste tēplū ingredi qui decē pcepta decalogi cū fide q̄ttuor euāgelistaꝝ obseruauerit. Transactis ergo purificatiōis diebꝰ ptens ingrediebat tēplū offerēs filiū vel filiā ⁊ munera p se scz pro pctō pullū colūbe siue turturē p filio vo vt filia offerebat agnū anniculū in olocaustū que agnū habere neqbat offerebat duos turtures aut duos pullos colūbaꝝ alterꝫ in olocaustū p ptu. alterꝫ vo p se scz pro pctō suo. Ūñ in euāgelio dr. Et offerrēt par turturꝫ aut. ⁊c. sm legis ꝓsuetudinē. i. sic lex exigere videbat. Mulieres igit in B beatā vginez imitant cū in qbusdā locis pꝰ ptū trāsactis q̄draginta diebꝰ ecclīam ingrediunt signficātes q si virgines ipsā fuerīt imitate pꝰ vitā p̄tē ingredient cū ea eternā. Celebrat ergo B festū die q̄dragesima a natiuitate dñi qbtā vgo die quadragesima a natiuitate xpi ad tēplū venies ipsū sm legem p̄tauit.

Bursus B festuz sequit pꝰ festiuitates natalis dñi. circūcisiōis ⁊ epphie. rōe mysterij sicut etiā rōne mysterij voluit dñs in tēplū p̄tari. Et B duplicit. Primū mysteriū. Masci enī primo deꝰ p fidē in hoie. et sequit circūcisio. qz q̄n fides ē i hoie purificat bō. Ūñ in actib. Fide purificās corda eoz. Qui vo hñt bonā fidē relinquunt oia mala opa. ⁊ tūc apparet deꝰ. Iz tūc faciēda ē p̄nia vt in nob maneat sicut in tēplo suo. ⁊ tūc fit ibi oblatio ⁊ offertur ei par turturꝫ. i. mūdicia mētis ⁊ corpis. qđ nō pōt fieri nisi in ingemiscendo. sic turtur gemit p cantu. ⁊ duos pullos colūbaꝝ. i. geminā simplicitatez. Scōm mysteriū. q. ih̄s tēplū venit i hac die vt noteꝫ aduentꝰ ei ad mentē cuiuslibz fidelis siue in ecclīam. in quā sp patꝰ ē intrare. Ūñ in introitu dr. Suscepim deꝰ misericordiā tuā in medio templi tui. q. xps ē lignū vite in medio paradisi patus equalit oibus subuenire ⁊ bona sua largiri sm nomē tuū deꝰ. ita ⁊ laus tua deꝰ. ⁊c. q. d. Sic creasti oēs ⁊ recreasti. ita ⁊ laudādꝰ es p totum mūdū. Hoc etiā expositū ē in vi. pte sub octaua dñica post pente. Et cū venerit ad tēte nrām hortat ecclīa filios suos vt occurrant ei. Ūñ dicit i p̄ncipio matutinalis officij scz in unitatorio. Ecce venit ad tēplum sanctū suū dñator dñs. gaude ⁊ letare sion occurrōs deo tuo. i. p fidē ⁊ bona opa. Et pter B festū istud dr ypapāti. i. obuiatio. q. si volumꝰ q ille veniat in mētē nrām accipiam in mētē nrām ei similitudinē. Ūñ dic in rñsorio p̄mo Eldorna thalamū tuū sion scz vtutibꝰ. purifica te ⁊ suscipe scz virtutes sic veniet ut te. Epla vo est. Ecce ego mitto angelū q ē malachī. c. vl. euāgelium Postq̄z ipleti sūt dies. Luc. ij. c. ⁊ postea io. Rñsum accepit simeon. Luc. ij. c. Et nota q tpe iustiniani impatoris fuit magna mortalitas apd ꝓstātinopolim. ⁊ iō tūc ꝓstituta ē solēnitas purificatiōis marie in reuerētiā eius ob causas p̄missas. Solet aūt q̄ri cum adhuc pullulet infinite hereses q̄o sit verꝫ qđ in nono rñsorio dr scz q btā virgo oēs hereses interemit. Ad qđ dicim q B fecit quātū in se fuit. q. ipa oñdit eū visibilē q̄ invisibilis fuit. Primo ei nō poterat inueniri. q. nisi q̄dā ipsū q̄rebāt in delicijs carnis. q̄dā in diuicijs. q̄dā in libris phoꝝ ⁊ nō erat ibi Ūñ i cāticis. Quesiui ⁊ nō inueni eū. modo vo nō pōt aliqs errare in via nisi velit. Unde manifeste habet i Esa. Hec erit recta via vt etiā stult nō erret p eā. Et q erit illa via. Ecce dabo in sion salutē ⁊ i hierlm gloriā meam. Dicit hodie ca. Ecce ego mitto. Malach. iij. c. ⁊ illō Et radicauit. eccl. xxiiij. ⁊ illud. Quasi cedrus. qđ ē ibidē. Fit aut hac die p̄cessio generalis q̄ significat p̄cessiones illā quā btā vgo ⁊ ioseph ad tēplū fecerunt Qui in p̄cessione ante cācellos cātāt rñsuz accepit. ⁊c. significāt ppbas nativitatē dñi et misericordiaz p̄nūciates. Melodia rñdentium ⁊ gaudiū hāc dei misericordiaz suscipientiū. Tenētes igit candelas i manibꝰ dicam. Suscepim deꝰ misericordiā tuā. ⁊c. Qđ vero cantat in ipa p̄cessione ⁊ in euāgelio. Accepit eū simeon in vlnas suas. oñdit q debemus eū nō tātū corde sz etiā i brachijs portare. Unde i cāticis. Pone me vt sigillū sup brachiū tuū ⁊ vt sigillū sup cor tuum. ⁊ ad Cor. Empti enī estis pcio magno glificate ⁊ portate deū i corpe vestro. Debem ergo qđē portare nō tātū deitatē vel huma

nitatē sz vtrūqz sicut fecit simeon qđ sigfica
tur p cādelā quā ferunt ī pcessiōe. Per ce
rā enī p apes ope vginali cū melle pductā.
nulla enī libidine resoluunt. hūanitas sine
caro xpi ex virgine sūpta intelligit. Per lu
mē deitas. qz deus noster ignis ꝯsumens est
Deut. iiij. Per lichinium in cera aīa cādidis
sima vel deitas in carne latēs. vel sm alios
mortalitas intelligit. Vel p lumen pater. p
cerā filius. p lichinium spūssanctus. Rursus cā
dela in manu accensa ē fides cū bona opa
tione. Nā sic candela sine luīe mortua dr ⁊
lumē p se absqz cādela nō lucet sed mortuū
eē videt. sic ⁊ opatō sine fide ⁊ fides sine opa
tione mortua eē dr. Lichinius sub cera oc
cultatus recta intentio ē. Vn̄ gregus. Sic fiat
opus in publico vt tn̄ intētio maneat in oc
culto. Cādele aūt bn̄dicunt vt eas digne fe
rāt oēs. Sūt eī multi habētes intus tenebras
licet extra lucere videāt. Digne ferētes sūt
qui sicut extra lucēt p lumē qđ ipi ferunt in
manibus. ita lucēt interius p verā fidē. ⁊ ī hoc
ē festiuitas ⁊ gaudiū magnū. Portāt ita
qz ī processiōe cerei ardētes propt sex cās. p
mo vt vnus qsqz se illuīet ⁊ opa sua luīe pate
facta alijs insinuet. Scdo vt ritū gētiliuz ī
melius cōmutet religio xpiana. Romani
nāqz de quinto in quintum annū in kal. fe
bruarij ad honorē februe matris martis. q
vt putabāt erat deus belli. lustrabāt vrbē to
ta nocte cū cereis ⁊ facibus accēsis vt filius
eius eis victoriā de hostibus cōcederet. cuius
matrē tā solēnit honorabāt. qđ festū abur
bale dicebat. Ipi etiā in mēse februario sa
crificabāt februo. i. plutoni ⁊ ceteris dijs in
fernalibus p aīabus antecessoꝝ suoꝝ vt propi
ciarent ipoꝝ. eis solēnes hostias offerētes
⁊ tota nocte eoꝝ laudibus cū cereis ⁊ facibus
accensis vigilātes. Mulieres qz romano
rū his diebus festū luminū exercebāt. qz enī
pluto deus infernalis ꝯcupiscēs pserpinam
speciosissimā. eā in pncipio huius mēsis ra
puit deamqz fecit. quā ceres eius mater ⁊ pa
rentes facibus accensis p silvas de nocte in
ethna mōte cecilie multo tpe qsierūt. prout
poetaꝝ fabule fingūt. Idcirco ⁊ ipe in prin
cipio mensis februarij in memoriā huius rei
de nocte vrbē lustrabāt ambiēdo ipsā cū fa
cibus ardētibus. ydolatrie enī sicut legit in li
bro sapientie obscura sacrificia faciebant.
Hos igit lustrādi mores sergius papa mu
tans in melius statuit festū purificatiōis in
honorē matris dn̄i in eodē mēse. ⁊ tunc pro
cessiones fieri vt plebs vniuersa portās ce
reos ardētes in manibus p ecclias pcederet
in memoriā celestis regni. qn̄ oēs electi lu
centibus bonoꝝ actuū lampadibus obuiam
spōso venientes mox cū eo ad nuptias sup
ne ciuitatis intrabūt. Tertio vt p hec prudē
tes vgines imitemur. quaꝝ btā vgo est ca
put vt accēsa in nobis lāpade castitatis et
bonoꝝ opeꝝ cū eis in tēplū glorie ad veruz
sponsū ingredi mereamur. Quarto qz lu
mē qđ ē ad reuelationē gentiū sicut dixit si
meon hac die p nobis ē pn̄tatū. hec ergo p
cessio significat illā simeonis. Quinto ad
notādū diuīitatē ⁊ hūanitatē xpi vt premis
sum ē. Sexto ad ostendēdū vginis purita
tē ne qs audiens eius purificationē credere
possit eā purificatione indiguisse. Porta
mus ergo cādelas accēsas qi ipso facto di
cat ecclia. Virgo beata purificatione non
indiges sz tota rutilas. tota splendes. Et p
p ter causas pdictas cādelaria nuncupat.
Hoc festū caret octauis. qniā licz xps lega
liter fuerit pn̄tatus ī tēplo. nullus tn̄ doctor
nos coartat q infantes die qdragesima na
tiuitatis eoꝝ psentent in tēplo. Vn̄ sicut p
sentatio pueroꝝ ad tēplū sm veterē ritū de
fecit. qz hodie fit in baptismo. ita ⁊ octaua
ypapantis. In octauis enī sic p pmū diez
recolimus. qđ factū ē. ita p octauā rem pro q
factū ē. De festis annūciatiōis assumptio
nis ⁊ natiuitatis in suis locis dicetur.

De cathedra sancti petri

De cathedra san
cti petri ecclia solēnizat qn̄ vicz
apud antiochiam cathedrali honore subli
matus eē perhibet. quā sublimationem di
cūt quidā factā esse a theophilo pncipe an
thioceno. cuius filiū defunctū post annos q
tuordecim petrus suscitauit ⁊ ipm ⁊ ipl̄m
ciuitatis cōuertit. propt qđ ibi ecclia con

strurerūt in cur⁹ medio excelsam cathedrā collocauerūt ⁊ petrū vt ab oīb⁹ audiri ⁊ videri posset erectauerūt. in qua sedit septem annis. Be hīgit hōnore solēnizate ecclīa. q⁹ tūc plati ecclie ceperūt loco pstare ⁊ honore sublimari. Tūc enī ꝓpletū ē illud ps. Exaltēt eū i ecclīa plebis. ⁊c. Et nota q⁹ exaltatus ē triplicit. ⁊ iō tripler festū ei celebratur. Primo exaltat⁹ ē in ecclīa militantiū eidē psidendo. ⁊ eaz in fide ⁊ moribꝰ laudabilit regendo. Ad qđ ptinet hodierna festiuitas vt p̄missū ē. Scđo in ecclīa malignantiuz ipsā. s. dissipādo ⁊ ad fidē ꝙuertēdo. ad qđ ptinet ꝑm festū qđ dicit vincula. Tūc enīz ecclīam malignātiū dissipauit ⁊ plures ad fidē cōuertit. Tertio in ecclīa triūphantiuz in eā scz introeūdo feliciter. ad qđ pertinet tertiū festū qđ ē passionis ei⁹. Rursus fit ei festum tripler propter alias quinq⁹ rōnes. Primo propt̄ ꝓuilegiū. fuit enī p̄ alijs ꝓuilegiat⁹ ⁊ iō magis honorat⁹ in autoritate Nā fuit ꝓnceps apl̄oz ⁊ claues regni celorū accepit. Fuit etiā feruētioz in xp̄i amore ⁊ efficacioz in virtute. Nā ad eius vmbraz sanabant infirmi. Scđo propter officium ipe enī officiū p̄latiois sup vniuersaz ecclīā habuit. que in tres ptes mundi scz asiaz africā ⁊ europā diffusa ē. ⁊ iō ecclīa ter i anno p eo solēnizat. Tertio propt̄ bñficiuz. q⁹ ipe qui ptātē ligandi atq⁹ soluēdi habuit liberat nos a trib⁹ generib⁹ peccatoꝝ scz cogitationis locutiōis ⁊ opationis. Vel q⁹ deū in p̄orūm ⁊ in nos p̄ccamus. Vel bñficiū pōt eē tripler bonū qđ virtute clauium peccatoꝝ in ecclīa cōsequit. Primum ē absolutionis a reatu oñsio. Scđm ē pene purgatorij in tēporalē cōmutatio. Tertiū pene tpalis ꝑm ptē relaxatio. Quarto ꝓpt̄ debitū q⁹ scz tripli⁹ pauit ⁊ pascit nos. s. vbo erēplo ⁊ tpali subsidio. Quito ꝓpt̄ erēpluz vt scz nullus desperet etiaz si tertio xp̄m negauerit sīc ille si tñ velut cū eo deū corde ore ⁊ ope ꝓfiteri. Hec ē ptermittēdū q⁹ b festuz de incathedratione sancti petri. olim festuz beati petri epulaz dicebāt. Fuit enīz mos gentiliū ꝑm magistꝝ iohēz beleth ānis singulis i mense februarij hac die vinū ⁊ epulas deo offerre sup̄ sepulcra pentuz. moti forte propt̄ illō t[illegible]b .ij. panē tuū ⁊ vinū tuum sup̄ sepulturā iusti ꝓstitue. q⁹ de nocte demones ꝓsumebāt. ipsi tñ ab aīab⁹ circa sepulcra oberrātib⁹ q⁹ vmbras vocabant vastari putabāt q⁹i aīa ex corpib⁹ egresse carnales req̄rāt cibos. qđ btūs aug⁹ reprobat in ꝑmone buī⁹ diei. Hoc etiā sancti patres extirpare vōlēs. festū de incathedratōe scī petri. tā de illa q⁹ rome q⁹ etiā de illa q⁹ antiochie fuit fcā. statuerūt fieri illo die q⁹ talia a gentilib⁹ fiebāt. Vñ ab illis epulis b festū ꝓsueuit appellari festū beati petri epulaꝝ. Hac tñ die nō dr in q̄busdā ecclīis nisi vna collecta. ⁊ de illa incathedratione q⁹ fuit antiochie fca. Dicit aūt epla. Petr⁹ apl̄s fu⁹ q⁹ ē. j. petri. j. ⁊ euāgeliū. Venit iesus in ptes. matth. xvi. c. Tract⁹ ē. Tu es petr⁹. matth. xvj. Ad horas dr caplm. Petr⁹ apl̄us. j. petri. j. c. ¶ In festo bti matthie apli dr epla. Exurgēs petrus in medio. act. j. c. ⁊ euangelium. Confitebor tibi pater. matth. xj. c.

¶ De annunciatione beate marie virginis.

Festū annūciatio nis beate marie ē q̄nā angelus ei bonos rumores nunciauit ⁊ ipsa salutorē cōcepit. Tunc aut̄ impletē sūt ꝓphetie Vñ ecclīa legit ⁊ cantat de ꝓphetis. q̄rē in troitus ē. Rorate celi desup ⁊ nubes. i. predicatores. pluant. i. annūciēt iustū. i. christū q⁹ anthonomastice dr iust⁹. aperiat terra id ēbtā vgo. apiat unquā p ꝓsensū ⁊ germiet. id ē cōcipiat. saluatorē. i. christū. De hoc dictum ē sub pena dnica de aduētu. Epla est. Egredietꝰ vga. Esa. xj. c. Ellie tā ecclie dicit Locut⁹ ē dñs ad achaz q⁹ ē eiusdem. vij. ca. Euāgeliū ē. Missus est gabriel. Luce. j. ca. Et qđ ibi dr. ⁊ h menb. ⁊c. sic exponit. hic mē sis scz martius in q̄ beata vgo cōcepit ē sextus illi. i. a cōceptiōe illi⁹ scz elizabeth q⁹ vocat sterilē. q⁹ illa ꝓcepit iohēm baptistā. viij kal. octobris. Dicit etiā per horas cap̄. In diebus illis notū faciet deus. Hiere. xxx. ca.

Cōpetit aūt ℞ festū tpi veris. ℔Nā tpe veris dei fact⁹ ē hō⁹ oīa facta sūt noua. ℔Hoc āt festū ē de dño ⁊ de btā maria q̄re ea ē p̄fatio d⁹ in natali ⁊ in annūciatōe dñi. De annūciatione dñi ꝓsueuit opponi q̄ gl̄ia in excelsis ⁊ ite missa ē ⁊ te deū laudam⁹ unde a cātari nō debeāt. de q̄ dicēt ē in phemio huius. Si ℞ festū fuerit ī dñica passionis vel oluaz ad scōaz feriā trāsp̄tabit. ℞ēni generale ē in ꝓuilegiatus dñicis diebus. Si aūt in triduo ante pascā occurrerit in sabbato ante palmas ꝑm q̄sdā anticipabit. Quidā vo illud trāsferūt ad octauā. sili⁹ si fuerit in die pascē nō ꝓgrue poterit infra hebdomadā celebrari in q̄ hīstoria de aduētu ꝓpilata cātat. vñ meli⁹ ē si ad scōaz feriā p⁹ octauas trāsferat. In hac die vt d⁹ p̄ uersa tē poz curricula de⁹ multa opat⁹ ē. Que q̄dā sic egregijs vsib⁹ pstrinxit. Salue festa dies q̄ vulnera nrā coerces. Angel⁹ est missus. ē passus ⁊ ī cruce xp̄s. Est a dā fact⁹ ⁊ eo dē tpe lapsus. Ob merūt decime cadit abel fratris ab ense. Offert melchisedech. ysaac supponit aris. Est decollat⁹ xp̄i baptista beatus. Est petr⁹ erept⁹ iacob sub herode peremptor. Corpa scōz cū xp̄o multa resurgūt. Latro p xp̄m tā dulce suscipit amen.

De scīs philippo et iacobo ap̄lis.

Ascale tempus.

Sic sepe dictū ē octauā significat etatē. vbi bonū q̄d erit singulorūz i dispari charitate erit oīūz. q̄ vnusq̄sq; de bonis alteri⁹ gaudebit vt de suo ⁊ bonū oīūz erit singulorūz. Ut ergo tps pascale cōcordaret solēnitatib⁹ q̄ infra illud euenūt. p̄sertim cū ap̄li ī eccl̄ia p̄mitiua nō haberēt ꝑticulares solēnitates. statutū fuit vt ī kal. maij celebrarēt solēnitas ad honorē oīūm ap̄lorūz. vt dies maij nō viderēt diūdere q̄s vna dignitas ⁊ ap̄lat⁹ ī celesti gl̄ia fecit esse sublimes. q̄d festū greci celebrare dicūt ī festo ap̄lorūz petri ⁊ pauli. ℔Hac etiā die festū ē ap̄lorūz philippi ⁊ iacobi. q̄rūz die ista passi sunt. Sane iacob⁹ iste dict⁹ ē mīor ad differētiā iacobi ꝓpostelle sui⁹ zebedei. q̄ dict⁹ ē maior nō etate sz vocatiōe. sic ꝓtigit ī ep̄is q̄ loco ap̄lorūz sunt. q̄uia q̄ primo ꝓsecratus ē alios q̄tūlibz maiores antecedit. ℔Primo ei⁹ dño vocat⁹ ē. ⁊ primo et ad pelit ⁊ sibi magis fuit familiaris. Ir secretis enī illuz vocabat sc̄z q̄n trāsfiguratus ē. ⁊ q̄n suscitauit mortuū ī domo. Dict⁹ ē etiā iste iacob⁹ alphei q̄ fuit filius alphei. Dict⁹ ē etiā frat dñi sm carnē q. d. fuisse ꝓsilis ei facie vl q. erat filius alphei fratris ioseph viri btē marie. et marie sororis ei⁹. Qui enī ita ex vtraq; p̄te sanguis ꝓiungebāt. apd iudeos frēs vocabāt. Jesus aūt putabat filius ioseph. Vel d. frat dñi. i. ꝓsobrin⁹. q. filius sororis beate marie. que more usi fuāt. Sz ⁊ ioseph d. ꝓgnat⁹ dñi. vl q. pat putatiu⁹ vl q. ꝓgnatus dñi ex ptematris sc̄z btē marie. Ad clarioꝛē aūt p̄mioz euidētiā notandū q̄ joachim pat btē marie accepit vxorē noīe āna q̄ habuit sororē noīe ysmeriā. ℔Hec aūt ysmeria genuit Elizabeth ⁊ eliud. Elizabeth genuit iohez bap. De eliud nat⁹ ē eminenid De eminenid nat⁹ ē sanct⁹ seruati⁹. cuius corp⁹ ē in opido traiecti sup fluuiū mosai. ī ep̄atu leodicen. Anna aūt tres viros d. habuisse sc̄z ioachim. cleophā fratrē ioseph ⁊ salome. De p̄mo habuit filiā sc̄z mariam matrē domini quaz dedit ioseph nuptui q̄ xp̄m genuit. Generato ip̄i⁹ ioseph ⁊ marie posita ē in. vi. pte sub festo natalis domini. ℔Primo aūt viro defuncto. de scōo sili⁹ genuit aliā filiaz noīe mariā quā alpheo p⁹mo dū ī ꝓiugē dedit. ℔Hec āt maria genuit ex alpheo q̄tuoꝛ filios sc̄z iacobū minoꝛē ioseph iudā q̄ ⁊ barsabas dict⁹ ē simonē ⁊ iudā ex tertio vo scōo mortuo genuit aliā sili⁹ filiaz noīe mariā ⁊ zebedeo ī ꝓiugē tradidit ex q̄ duos filios habuit. sc̄z iacobum maiorem ⁊ iohānem euangelistam. ℔Primo iacobus iste merito sue ꝓfessionis cognominat⁹ ē iustus. Ex vtero enī dicitur sanctus fuisse Ipse enim a petro ⁊ iacobo et iohāne apostolis ordinatus ē p̄mus hierosolimitanorum epūs. Ipse etiam vna cum basilio epiſcopo cesarien. addidit nobis ī scriptis missę celebrationem. Ipe quoq; tradit p̄mus celebrasse missam p⁹ pascha domini in hierusalem. ⁊ petrus p̄mus in antiochia. Iste

vinū vel sicerā non bibit. nullā carnē come
dit. nunq̄z ionsus. nunq̄z vnctus. nūq̄z bal
neo vsus ē. ⁊ in tantū genibus terre defixis
orabat. vt genua eiꝰ camelorꝫ excedere du
riciā crederent. Iste p̄cipitatꝰ ē a iudeis d̄
pinnaculo tēpli cū nomē xp̄i p̄dicaret. ⁊ cū
p̄tica fullonū interfectꝰ ē. Fullo enī ē qui li
neos pānos cādificat. Quidā enī dixerūt
propter peccatū interfectiōis eiꝰ iudeos de
structos fuisse p̄ Titū ⁊ Vespasianū ⁊ ita
nō attribuūt destructionē illā morti xp̄i. in
h̄ festo dicūt q̄dā ecclie introitū. Exclama
uerūt. neemie. ix. c. Epl̄am. Stabūt iusti. q̄
ē sapiētie. v. c. Euāgeliū nō turbet̄ corvestꝫ
q̄d ē iob̄is. xiiij. c. Et post cōionē. Tāto tp̄e.
iob̄. xiiij. c. Dicit̄ etiā ad horas capl̄m. Sta
būt iusti. sapie. v. c. ⁊ illd̄ Nos insensati. q̄d
ē ibidē. ⁊ illud. Nō esurient. Apoc. viij. c.

De inuentione sancte crucis

In sancta cruce
dñi scd̄a spes habet̄. Sicut eī
btā virgo portauit dñm. ita ⁊
scā crux suo mō. Et sic dat dñs aq̄s baptis
malibꝰ sanctificare ⁊ alijs sacramentis. ita
p̄ tactū dñice carnis scīficatū fuit illd̄ lignū
vt nos suo mō scīficare possit. et q̄z ita crux
saluat p̄ talē effectū quē h̄z. iō de eo cantat̄.
O crux splēdidior. ⁊c. q̄ sola fuisti digna scz
dignitate tibi data. portare talētū mūdi. ⁊c.
Et q̄z finis crucis ē glīa iō in fine plurium
antiphonarꝫ de cruce d̄r alla. Dicit̄ aūt per
horas capl̄m. Mihi aūt absit. gala. vlt̄. ca.
Fit aūt duplex festū de cruce vicz exaltatio
nis de q̄ suo loco dicet̄. ⁊ inuentiōis. q̄z īuē
ta fuit crux tp̄e eusebij pape a beata helena
matre cōstantini mediante iuda qui tunc
iudeꝰ erat. Vñ ī canōne ipsiꝰ eusebij ita le
git̄. Crux dñi nostri iesu xp̄i. q̄ nup̄ nobis
gubernacula scē romane ecclie tenētibus.
q̄nto nonas maij inuēta ē ī p̄dicto kalēda
rū die inuētionis festū vobis solennit̄ cele
brare mādamꝰ. Est aūt maiꝰ h̄ festū q̄z ex
altationis p̄ut ibi dicet̄. Legit̄ aūt de predi
cto iuda q̄ ꝯuersus ad fidē factꝰ ē postmo
dū ep̄s hierosolimitan⁹ ⁊ mutato noīe vo
catꝰ ē quiriacꝰ. De q̄ d̄r diabolꝰ sic prophe
tizasse. Iudas xp̄z morti tradidit. sz iste iu
das illū mortuū exaltauit ⁊ artes magicas
alias meas detexit. sed iulianꝰ familiaris
⁊ amicus meꝰ cito rex erit. q̄ me de isto vin
dicabit. Qd̄ factū ē. Nā iulianꝰ monachꝰ
ab ordine apostatās acq̄siuit p̄ nephas cō
sulatū romanū. ⁊ deinde factus imp̄ator ⁊
xp̄ianorꝫ p̄secutor. illuz diuersis penis affli
xit ⁊ interfici iussit. Legit̄ quoq̄z q̄ quidaz
miles noīe quiriacꝰ hunc iulianuz postea
interfecit. De isto iuliano legitur q̄ adhuc
apud cōstantinopolim d̄ tumba sua fetor
intolerabilis progredit̄. Si querat̄ quare
fit festū de cruce in q̄ xp̄s fuit dehonestatus
⁊ flagellatꝰ ⁊ nō de asina in q̄ valde fuit ho
noratus. nec etiam de alijs que ipse tetigit.
Respōderi potest q̄ laus ⁊ honor sup̄ asi
nā impensus. transitorius ⁊ mundanꝰ fuit
nec inde salus nostra p̄dijt. de q̄ curanduz
nō est. Preterea p̄ alia q̄ ip̄e tetigit. nō legū
tur miracula ⁊ sanitates fieri. nec p̄ illa re
dempti sumus. dehonestatio vō ī cruce fa
cta nostra redēptio fuit. Dicit̄ hodie ītroi
tus. Nos aūt. gal̄. vlt̄. c. Et legit̄ epl̄a. Con
fido de vobis in dño. gal̄. v. c. p̄ eo q̄ ibi d̄r.
Mihi aūt absit gloriari nisi ī cruce dñi no
stri iesu xp̄i. Alie ecclie dicunt. Hoc sentite
ad philip. ij. Euāgeliū ē. Sil̄e ē regnū celo
rū thesauro abscōdito ī agro. ⁊c. quia crux
dñi ad litterā inuēta ē in agro. Vel aliter ī
agro ecclie inuenit̄ crux dñi que d̄r thesau
rus. q̄z emptū est per eam nobis regnuz ce
lorꝫ qui videt hunc thesaurū in ecclesia va
dit ⁊ vendit oīa que habet. i. oēs transitori
as delectationes ⁊ emit agrꝫ istū vt sit de ec
clesia. Alij dicunt. Erat homo ex phariseis
iob̄. iij. c. Et ē notādū q̄ festuz crucis fit sem
per cū festo martyrꝫ. q̄z crux significat mar
tyriū. ⁊ iō in festiuitatibus sancte crucis le
guntur in quibusdam ecclesijs. vj. lectiōes
de martyribus ⁊ officia cōmiscētur. De li
gno crucis dictū est in p̄hemio q̄nte p̄tis.

De reuelatione sancti michaelis.

Ecclesia facit festū
de angelis duplici rōne. Prima ē.
q̄z nobis ministrāt. oēs enim sunt

ad̃ministratorij ſpūs.i.ī miſterīū miſſi pro
pter eos q̄ hereditatē capiūt ſalutis ſic dr̄ ī
epl̄a ad hebr̄e. Secdā rō ē q̄ pugnā p nob
ꝫ angelos malos. nec pmittūt nos tēptari
ſupra id qđ possumꝰ. De hac pugna dr̄ in
apoc̄. Factū ē plīū ī celo ℔ bellū erit mar̄ie
tpe antichriſti. ꝛ ī mor̄ martyr̄ fuit. ꝛ etiā
ſp̄ē. Et eiectꝰ ē draco.i. diabolꝰ ꝺ celo. i. ꝺ ce
leſtib⁹ hoīb⁹ ꝛ deiectꝰ in cor̄da malor̄ ho
minū. Huiꝰ aūt bēlli p̄nceps ē beatiſſimus
michael. ꝛ iō fit ei feſtū. licet ſit de vltima ge
rarchia de inferiori ſcz ordine. Sūt enī no
uē ordines angelor̄ ꝓut tactū ē ī q̄rta par
te ſub ti. de p̄fatione q̄ q̄tuꝰ dēs mutantur
ānā vt p̄miſſū ē ſūt ad̃ministratorij ſpūs ꝛ ī
eſa. vj. habet̄ q̄ miſſus ē ad eū vnus de ſera
phin raro tū mittunt̄. Hñ daniel muliami
lū mīſtrabāt ei. ꝛ decieſcētena milia aſſiſte
bāt ei. Eor̄ vō q̄ mittūt̄ p̄nceps ē michael.
q̄ fuit p̄nceps eccl̄ie iudeor̄ vt habet̄ in da
niele. Modo vō ē p̄nceps eccl̄ie xp̄ianor̄. ī
In iudeis ei fuit aliq̄n eccl̄ia q̄ nūc ē ī xp̄ia
nis. ℔ aūt feſtuꝰ q̄ ē ꝑmemoratio victorie
ſci michaelis inde originē ſūpſit. q̄ cū bar
bari depopularent̄ apuliā. xp̄iani triduа
no ieiunio indicto ſci michaelis auxiliū ī
plorauerūt. p cui⁹ viſibile patrocinīū fuge
terga dederūt ꝛ xp̄iani victoriā habuerunt
Vocat̄ etiā feſtū reuelatiōis. q̄ ī mōte gar
gano reuelatꝰ ē vt ſeq̄t̄. Sane michael ga
briel ꝛ raphael noīa p̄ſonalia ſūt angelor̄.
Alia vō ſūt ordinū vt dictū ē ī q̄rta p̄te ſub
ti. de p̄fatiōe. Sz cū ℔ feſtū ſit cōe oīum an
gelor̄. q̄re ſpecialit̄ denoīat̄ feſtū ſcī micha
elis ꝛ nō gabrielis vel raphaelis. Hñ deo mi
chaelē q̄ miſſus ī egiptū fecit illas famoſas
plagas q̄ duxit mare rubr̄. q̄ deduxit p̄plm
p deſertū. ꝛ duxit ī terrā p̄miſſiōis. Ipe eſt
p̄poſitꝰ paradiſi ꝛ cuſtos. ꝛ ē ſuſceptor aīarū
ꝛ p̄nceps eccl̄ie. ꝛ iō magis eū venerari de
bemꝰ. Secda rō ē q̄ ipemet fūdauit eccl̄iaꝫ
ꝛ ꝓſecrauit altare. vñ dr̄. Stetit angelus iu
xta arā tēpli. ℟c. ℔ fuit in mōte gargano. po
ſtea vō reuelauit ℔ hoīb⁹ ꝑ epm regiōis il
li⁹. Tertia rō ē vt hoīes venerātes angelos
puenīāt ad ꝓſortū angelor̄. Et ea de cā in
dieb⁹ dñicis ꝛ feſtiuis ſolēnitatib⁹ nouem
pſalmi ꝛ ix. lectiōes ꝛ ix. rñſoria cāt̄ vt p
cātū iſtor̄ ad ꝓſortū puenīam⁹ nouē ordi
nū angelor̄. q̄r ꝑ ꝑtū ē deū cātare. Cōgau
dēdo ergo angel̄ dīc̄ ecclīa ī introitu. Hñdi
cite dñm dēs angeli ei⁹ Et q̄ angeli laudāt
ꝛ nos ſilr deū laudare debem⁹. Hñ ſequit
vſus. Hñdic aīa mea dñm. Epl̄a vō ꝺ apoc̄.
j. c. ſumit̄. Significauit de⁹ q̄ oportet fieri
cito. ℟c. Sequitur ibi. Ioh̄es ſeptem eccle
ſijs. p ſeptē eccl̄ias vel p ſeptē ſpūs. quātuꝫ
ad intelligentiā q̄ ad hāc diē ptinet vnuer
ſitas angelor̄ intelligit̄. p ſeptē ei⁹ dies cur
rit vita p̄ſn̄s. Sequit̄ rñſoriuꝫ. Hñdicite. et
vſus. Hñdic. rōe q̄ ſupra. Alla ē. In cōſpe
ctu angelor̄ pſallā tibi. Hoc aūt iō dicit ec
cleſia q̄ pati ſūt angeli deferre deo orōnes
nr̄as. Sempeī nobis aſtāt ꝛ aſpiciūt nos
ꝛ auſcultāt. Hñ in cāticis. Que habitas i
ortis amici. ī. ā geli auſcultāt te Berñ. Iſtos
ſcz bonos cōpaſſio. illos ſcz malos paſſio. ſ.
iuidie cogit. vt ī nos ſp̄ aſpiciāt. Sequitur
euāgelīū. Acceſſerūt. ℟c. matth̄. xviij. c. in q̄
p̄cipit vitari ſcādalū puulor̄. q̄ ibi fit men
tiō de angelis. Amen dico vobis. q̄ angeli
eor̄ in celis ſp̄ vidēt faciē patris mei qui eſt
in celis. Q, vō pati ſunt deferre orōnes no
ſtras ī offertorio oīdit̄. Stetit ā gel⁹ iuxta
arā tēpli. ℟c. apoc̄. viij. c. ꝛ data ſūt ei incenſa
mlta. i. orōnes icēſe igne caritatis ꝛ aſcēdit
fum⁹ aromatū. i. orō ī ꝓſpectu dei ꝺ manu
angeli. In poſtcōione vō placuit eccl̄ie ſic
pus bñdicere. vñ dr̄ ī q̄buſdā eccl̄ijs. Hñdi
cite angeli dño. ℟c. Sane q̄ michael legitur
cū draconе pugnaſſe ītelligit̄ allegorice. mi
chael. i. xp̄s. hiſtorice vō q̄ michael ꝛ alior̄
angelor̄ eius miniſterio diabolus deſcri
bitur in eccleſia propter laicos eē depulſus
In hoc feſto dicitur capitulum. Significa
uit. Et illud. Beatus qui legit. Et illud. Io
hānes ſeptē eccleſijs que ſunt. apoc̄. j. c.

De ſanctis geruaſio et prothaſio.

In feſto ſanctorū geruaſij ꝛ prothaſij cantatur ex ī
ſtitutione gregorij introitus. Loquet̄ do
minus pacē in populo ſuo et eo q̄ tāli die
pax inter romanū impatorē ꝛ agiſulphuꝫ

regē longobardorꝝ extitit reformata. quem regez celdonia ei[illegible] vxor christianissima cui Greg⁹. librū dialogorꝝ scripsit ad fidē conuertit. Officia nanqꝫ sanctorum partī conueniunt ipsis sanctis partim his euētibus que in ipsorꝝ euenere diebus.

De sancto iohanne baptista

Quia inter natos mulierꝝ nō surrexit maior iohanne bap. merito ecclesia celebrat festū d̄ illo ⁊ fac̄ ei festū duplex. s. natiuitatis ⁊ decollatōis. Natiuitatis ꝓpter q̄tuor. Primo ꝓpter historiā. q̄niā dic̄ dn̄s de eo ꝑ angelū sic̄ ī euāgelio habet̄. ⁊ multi in ntitate ei⁹ gaudebūt. qd̄ etiā propter saracenos dictū ē. q̄ h̄ festū celebrare dicūt̄. Scd̄o ꝓpter allegoriā ⁊ misteriū. qꝛ ꝑ iohēz figuratus ē ortus grē quā nobis attulit xp̄s. Ipsū enī iohes p̄cessit in annūciatione. in natiuitate in p̄dicatiōe. in passione. ⁊ in ad inferos descēsiōe. Tertio qꝛ sic̄ btā virgo scīficata fuit in vtero matris ita ⁊ ipse. Quarto qꝛ ipe p̄mi⁹ annūciauit gaudia eterna. ⁊ iō d̄r lucifer ⁊ turtur. Vñ in cant̄. Vox turturis audita ē in t̄ra nrā. Et iob. xxxviij. Nunq̄d ꝓduces luciferꝝ in tpe suo. Et eius natiuitas fuit ꝑ gabrielē archangelū nūciata Iō aūt iohes dict⁹ ē lucifer. qꝛ obtulit nouū tēpus ⁊ inde ē q̄ in quibusdā ecclijs hꝫ missam in mane. qꝛ ntitas ei⁹ fuit q̄i aurora. Natiuitas v̄o xp̄i fuit q̄i ort⁹ solis. Vl̄ iō d̄r missa ī ortu diei. qꝛ legit̄ ī euāgelio luce. q̄ ipse fuit scīficat⁹ ⁊ spūsancto replet⁹ ī vtero matris quare merito laudād⁹ ē ei⁹ creator in exordio diei q̄ illū dignat⁹ ē honorare in vtero matris. Habet ēt aliā ꝓpriā missā sic̄ ⁊ alij sc̄i q̄ d̄r circa tertiā. Vel prima missa ē de vigilia euāgeliste. vl̄ alia d̄r qꝛ ipe fuit martir ⁊ p̄cursor. Vñ illa missa ē vni⁹ martiris et ē introit⁹. Just⁹ vt palma florebit. De ipo nāqꝫ ꝓphetizauerūt ysaias ⁊ hiere. Hieremias ipo vite actu. qꝛ fuit ei silis. isaias vt ī epl̄a habet̄ hodierna. Audite insule ⁊ attēdite ꝓpl̄i de longe. ysa. xlix. c. Ibi etiā sequit̄ vñ sumit̄ introit⁹. s. De vētre. ꝛc. Seq̄t̄ etiā ibi. Posuit os meū vt gladiū acutū. Gladius acutus ē lingua predicatoris. quoniam abscindit superflua. Sequitur Posuit me q̄i sagittā electam. Sagitta electa ē p̄dicator qui facit qd̄ docet. Sagitta acuta fuit iohānes cū dixit. Genimina viperarū quis docebit vos fugere ab ira vētura. Respōsoriū ē. Priusq̄ te formarē. ꝛc. Hiere. j. c ⁊ ē de natiuitate ei⁹. Alla ē. Tu puer. luce. i. Et illud Inter natos mulierꝝ ꝛc. math. xj. c. Euangeliū est elisabeth impletum Luc. j Dicitur aūt hac die capitulum. Audite insule. Esa. xlix. c. Et illud Priusq̄ te formarē. hiere. j. c. Et illud Reges videbūt Esa. xlix. ca. Porro ī vigilia beati ioh̄. bap. ieiunamus q̄i cōpatiētes ei q̄ in desto ieiunauit ⁊ asperam vitā duxit. Et vigilia ipsa plenū habꝫ officiū. Quia post iohis decollationē christus crucifixus fuit ⁊ agnū comedit. Fuit enī iohes q̄i lapis angularis. i. vet⁹ ⁊ nouū testamētū ꝯiūgens. Vñ tunc magis solennizamus propt̄ mysteriū q̄ꝫ propt̄ ꝑsonaꝫ ipsā. ⁊ q̄niā ipe fuit medi⁹ inter vtrunqꝫ testa. qꝛ fuit finis veteris ⁊ initiuꝫ noui testa. Nam ⁊ lex ⁊ ꝓphete vsq̄ ad iohānem vicꝫ inclusiue. Hic ē q̄ hui⁹ diei officiū partim de veteri. ⁊ ꝑtim ē de nouo testa. In hac autem die iohes euangelista obijt. sed eius festum translatū est ꝓut sub eius festo dicet̄. Festū aūt decollatiōis non ita solennizat ecclia sicut istud ꝓut ibi dicet̄. Fuit ergo vt p̄missum ē in vtero sanctificatus sic̄ ⁊ Hieremias. Vnde ⁊ de hiere. legit̄ hac die Qd̄ ꝓbat̄ ꝑ illud qd̄ dicit̄ ī euāgelio. Et repleta est spūsancto elisabeth. ⁊ exultauit ī gaudio infans in vtero meo. Sꝫ q̄ genere sanctificationis nō legim⁹. Dicunt tñ quidā q̄ ab omni peccato mūdat⁹ est. Sꝫ in glosa sup illo loco. Tu vis a me baptizari ego a te debeo baptizari. i. ab originali peccato mūdari. d̄r. q̄ ī ꝑsona generalis hoīs loquebatur Fuit tñ in peccato originali ꝯcept⁹ similit̄ ⁊ beata v̄go. de quo ⁊ quare eius ntitas celebret̄. sub purificatione dictū est. Paulus historiographus romane ecclie diaconus cassinensis monachus q̄daꝫ die cum vellet pascalem cereum ꝯsecrare rauce facte sunt fauces eius cuꝫ p̄us vocales essent. vt ergo

vox sibi restitueret̃ ꝯposuit in honorem bti
iohis himnũ. Ut q̃ant laxis. in cuius ꝑnci
pio petit vocis restitutionẽ quã obtinuit. si
cut ⁊ merito sci iohis restaurata est vox za
charie. In h festo nõ cãtat̃ frequẽter alla si
cut fit in festiuitatib⁹ petri ⁊ pauli ⁊ aliorũ
in q̃rũ vltimis nocturnis ꝑsonat̃. Rõ ẽ qꝛ
ipe figurat legẽ ⁊ qꝛ natale hui⁹ fuit añ xpi
resurrectionẽ ⁊ ante gaudiũ. Quidã tñ fa
ciũt officiũ sine alia ĩ initio noctis ꝓpter fi
gurã legis ⁊ postea iterãt officiũ cũ alla in
medio noctis terminãtes illud in ꝑncipio
lucis in memoriã antiq̃ obseruatiõis de q̃
⁊ q̃re in h festo nocturni cãtant̃ ĩ initio no
ctis dictũ ẽ ĩ. v. ꝑte sub ti. de nocturnis. No
ta ꝙ antiquit⁹ solebat vna q̃dragesima ce
lebrari ante h festum ⁊ alia ante natale dñi
Sꝫ postea propt̃ fragilitatẽ hominũ reda
ctuꝫ fuit ad tres septimanas ante natale ⁊
tres ante h festũ. Uñ ꝓhibitũ ẽ in decretis
ne in illis trib⁹ septimanis nuptie fiãt. Sꝫ
⁊ hodie h abolitum ẽ ꝓut dictũ ẽ in ꝑma ꝑ
te sub ti. de sacramẽtis. Fiũt aũt tria specia
lia in h festo. In vigilia nãqꝫ in q̃busdam
ꝑtib⁹ ex antiqua obꝑuatiõe colligũt hoĩes
⁊ pueri ossa ⁊ q̃dã alia ĩmunda ⁊ insimul
cremãt vt inde fum⁹ ĩ aerẽ ꝓducat̃. Ferũt
etiã brandas siue faces ⁊ cũ illis circueunt
arua. Tertiũ ẽ qꝛ rotã voluũt. Qui ĩmũda
cremãt ⁊ fumũ in altũ ꝓduci faciũt. hñt h a
gentilib⁹. Antiq̃tus enĩ dracones h tꝑe ad
libidinẽ propt̃ calorẽ excitati volando ꝑ ae
rem frequẽter in puteos ⁊ fontes spermati
zabãt ex q̃ inficiebant̃ aq̃. ⁊ tũc erat ann⁹ le
talis ex aeris ⁊ aq̃ꝝ corruptione. qꝛ q̃cunqꝫ
inde bibebãt moriebãt̃ aut grauẽ morbuꝫ
patiebãt̃. Qd̃ attẽdẽtes ꝓhi iusserũt ignem
frequẽter ⁊ passim circa puteos ⁊ fõtes fie
ri ⁊ ĩmũda ⁊ q̃cũqꝫ ĩmũdũ redderẽt fumũ
ibi cremari. Nãqꝫ ꝑ talẽ fumũ sciebãt pos
se fugari dracones. Et qꝛ talia h tꝑe maxĩe
fiebãt. iõ h adhuc ab aliq̃bus obseruatur.
Sũt enĩ dracones aĩalia. Uñ in ꝑs. Lau
date dñꝫ de terra dracones nõ tracones. i.
meat⁹ t̃re ꝓut q̃dã dixerũt. q̃ q̃dẽ aĩalia in
aere volãt. ĩ aq̃s natãt ꝑ t̃rã ãbulant. nil in
mũdũ sustinẽt. ⁊ fugiũt ꝓpt̃ fumũ oliferꝫ sic
elephãtes ꝓpter grinitũ suũ. ẽ ẽt alia rõ q̃re
ossa aĩaliũ ꝯburũt̃ vicꝫ in memoriã ꝙ ossa
ioh. bap. a gẽtilib⁹ ĩ ciuitate sebaste ꝯbusta
fuerũt. vl' ꝑt h referri ad nouũ testa. Abijci
unt eĩ pueri vetera ⁊ ꝯburũt. ad sig̃ficãduꝫ
ꝙ aduenĩẽte noua lege vet⁹ testa. dꝫ cessare
dictũ ẽ eĩ. Uetustissima veterꝫ ñ ꝯmedetis.
⁊ nouis supueniẽtib⁹ vetera ꝓijcietis. ferũt
q̃ꝫ brãde seu faces ardẽtes ⁊ fiũt ignes. q̃ si
gnificãt sanctũ iohãnẽ q̃ fuit lumẽ ⁊ lucer
na ardẽs ꝑcedens ⁊ ꝑcursor v̄e lucis q̃ illu
minat oẽꝫ hoĩeꝫ veniẽtẽ ĩ hũc mũdũ. vñ dr̃
ioh. v. Ille erat lucerna ardẽs ⁊ lucẽs ante
dñm. q̃ viã dño ꝑpauit ĩ heremo. Rota ĩ q̃
busdã locis voluit̃ ad sig̃ficãdũ ꝙ sic̃ sol ad
altiora sui circuli ꝑuenit. nec alti⁹ ꝑt ꝓgre
di sꝫ tũc sol descẽdit in circulo. sic ⁊ fama io
hãnis q̃ putabat̃ xps descẽdit. ſm qd̃ ipse te
stimoniũ ꝑhibet dicẽs. Me oꝑtet minui il
lũ ãt crescere. Qd̃ dicũt q̃dã dictũ esse eo ꝙ
tũc dies incipiũt minui ⁊ ĩ ntĩtate xpi cresce
re. Sꝫ qꝛ añ festũ sci iohis decrescũt. ⁊ ante
natale dñi crescũt. intelligendũ ẽ de ntĩtate
ĩ matre qñ. s. ꝯcept⁹ ẽ vterqꝫ. q̃niã iohes cõ
cept⁹ fuit decrescẽtib⁹ dieb⁹ vt ĩ septembri.
⁊ xps ĩ crescẽtib⁹ vt in aprili. Uel de morte
vtriusqꝫ. Nã corp⁹ xpi exaltatũ ẽ in cruce.
corpus iohannis capite minoratum.

De sanctis petro et paulo.

De petro et paulo
questio est Utꝝ eadẽ die passi sint
Nã henric⁹ solitarius velle videt̃ ꝙ eadẽ
die anno reuoluto paulus passus sit. Sed
pelagi⁹ ⁊ nicolaus pape ⁊ ambrosi⁹ ⁊ alij
sancti patres volunt ꝙ eadem die ⁊ eadem
etiam hora sub nerone imperatore. vicꝫ an
no. xiiij. imperij ei⁹ alioquin false essent hi
storie de illis scripte. sed tñ in diuersis locis
licet in vrbe ⁊ diuersas penas passi sunt. qꝛ
Petrus in vrbe crucifixus ẽ. Paulus ve
ro quia sicut legitur in actibus apostolo
rum ciuis romanus erat. quãuis natione
tarsensis esset. extra muros vrbis decolla
tus. q̃ pena honestior videbat̃. ⁊ de ipso lac
ꝑ sanguine legitur ꝓfluxisse. Uerũ ꝓcedẽ
te tꝑe cũ ꝯstantinus imꝑator in honorem

vtriusqz ecclias ꝓstruxisset ⁊ roman⁹ pon/
tifex vellet eoz corpa separe ⁊ dubitaret q̄
cuius ossa foret. Quinto rñsum ē. maiora
ossa sunt ꝑdicatoris. minora piscatoris. et
sic ab inuicē sepata sūt i. ꝑprijs ecclesijs col/
locata. ℣ Postmodū vo siluester papa vo/
lens ecclias ipas cōsecrare tā pua q̄z mag̃
ossa equa lance cū sūma reuerētia pōdera/
uit ⁊ vnā medietatē in vna ecclia ⁊ aliaz in
alia collocauit. Vñ quidā faciūt festuz de
hac diuisione ossiū in nonis. vel. viij. idus
iulij. q̄ die tali facta fuit. Alij illud faciunt.
xv. vel. xvj. eiusdē mensis. Alij vo dicūt q̄ fe
stū diuisionis petri ⁊ pauli qđ celebrat die
illa fit ꝓpt illā diuisionē q̄ facta ē hierlim
p⁹. xij. annos. q̄n sepati sūt ad ꝑdicādū gē
tib⁹. in q̄ festo cātat illā magnā sequētiam
Celi enarrāt gl̄iaz. ⁊ euāgeliū ascēsiōis Be
cūbentib⁹. ℟. incipiētes in fine ibi. Dñs qdē
iesus postq̄z. ℟c. Licet aūt eoz festa eadem
die celebrāda cōcurrāt. beat⁹ tñ gregorius
instituit vt tātū officiū bti petri ipo die cele
brarēt. Tū q̄ tali die eccl̄ia bti petri fuit de/
dicata. Tū q̄ ipe prior fuit ꝙuersione. Tū
q̄ fuit maior dignitate. q̄nā romane eccl̄ie
tenuerat ꝓmatū. Et dr in missa introitus.
Nūc scio. act. xij. ⁊ collecta cōis vtriq̄z. de/
us q̄ hodiernā diē. q̄rendo fit alia ꝙmemo/
ratio dī btō paulo. Epla. Misit herodes. q̄
ibidē. Alla. Tu es petr⁹. matth. xvj. c. euā
geliū. Venit iesus in ptes. qđ ibidē vbi dr
Quē dicūt homines ēe filiū hois. Sz ꝑm Ihie
ro. in hebreo dr filiū ade. ℣ Per horas vo dr
cap̄lm. Misit herodes rex man⁹. act. xij. c.
Et illud. Angel⁹ dñi. Et illō. Et petr⁹ ad se
reuersus q̄ sūt ibidē. Sequenti vo die fit fe
stū de btō paulo. Et dr in missa introitus.
Scio cui. ij. ad timo. ij. c. ⁊ collecta. Deus q̄
multitudinē. Gradu ale. Qui opat⁹ est pe
tro. gal. ij. c. Versus ē. Grā dei. j. cor. xv. ca.
Epla. Nouū vob facio. gal. j. c. Alla. Tu es
vas. act. ix. c. Euāgeliū Scīt simō petrus.
matt. xvi. c. In alijs ecclesijs dr. Hoc ē prece
ptū ioh. xv. c. Cōio. Amē dico vob mat. xix
c. Itē in nocturnali officio bti pauli q̄dam
vsicui ꝑmittit antiphas laudū vt dictū ē i
vj. pte sub dñica de trinitate. ⁊ dr capitulū
Bonū certamē. ij. ad timo. iiij. c. in octauis
vo aplor dr illud. Confitebor tibi dñe rer.
eccl. vlē. Vere in vtilia dr irrat⁹. Bīe dñs
ioh. vlē. c. ⁊ epla. ℣ Petrus ⁊ iohes act. iij. ca.
Euāgeliū Scīt iesus simoni petro ioh. vl.
c. Habet aūt hoc festū tria sz ieiunium. solen
nitatē ⁊ octauā. Jeiunū q̄ si velim⁹ cōre/
gnare oportet nos ⁊ ꝓpati. In die festi de
eoz glorificatiōe gaudem⁹. In octaua de
eoz futura btūdine in cōpe ⁊ aīa tā certi le
tamur ⁊ etne glificatōis hereditū expectam⁹.
De hac octaua dictū ē i fine phemij huius
pti⁹. Et nota q̄ leo papa scōs orans ꝑ nea
politanis ciuib⁹ in mari cū saracenis pug
nātib⁹ fecit illā collectā. Deus cuius dextra
beatū petrū ℟c. ℣ Perfectis vo p eū muris ci
uitatis leoninane iponēs seras portis orās
fecit illam collectam. Deus qui beato pe/
tro collatis clauibus ℟c.

De maria magdalena

In festo magdale

ne dr epla. Mulierē fortē q̄s inue
niet que est in parabolis vlē. c. ⁊ euangeliū
Rogabat iesum. Luce. vij. c.

De septem fratribus

Circa festū septez

fratrū notādū ē tres fuisse mrēs q̄/
rū q̄libet septē frēs habuit filios ⁊ p⁹ passi/
ones eoz passe sūt vicz mat machabeoruz
cui⁹ nomē ignorat ⁊ felicitas mat istoz se/
ptē fratrū ⁊ simphoriana sapiēs mulier que
sancta fuit

De festo sancti iacobi apostoli

Iacobus maior

filij⁹ zebedei frat iohis euangeliste
missus ē ad ꝑdicādū hispanis sz cū in possz
nisi vnū pncipē ibi ꝙuertere recusit hierosoli
mis sz tādē ab herode decollat⁹ ⁊ i hispani
am reportat⁹ q̄s viu⁹ ꝙuertere nequit mor
tu⁹ dīno miraculo ꝙuertit. Fit āt ei⁹ festū
viij. kl̄. aug̃. ꝑ eo q̄ tali die fuit apō ꝙpostel
lā trāslat⁹ nō q̄ tūc obierit. q̄ occisus ē ab
herode ei dieb⁹ azimoz vicz. viij. kal. aplis.
in annūciatiōe dñi sz circa pasca. vt legit

ī epl'a huiꝰ diei. Misit herodes. ꝛc. ⁊ ita tūc propter dies ipos festū nō habuit. In kal'. v'o ianuarij fuit sepultꝰ ab augusto vsqꝫ tūc sepulcri eiꝰ fabrica fuit ꝓtelata. Vel iō fit. viij. kal'. augusti. h festū. quoniā hac die dedicata ē sibi eccl'ia ī ꝯpostella. Quare dictus sit maior dictū est sub festo apl'oꝝ philippi ⁊ iacobi. Hoc aūt festū nō hꝫ vigiliaꝫ vel ieiuniū prout dictū ē in vj. pte sub quarta feria tertie hebdomade aduentꝰ. hac die dicūt q̄dā eccl'ie epl'am. Iam nō estis eph. ij. c. Alie. Benedictꝰ deus ⁊ pater. eph. i. Et euangeliū. Accessit ad iesum. Matth. xx. c.

De septem dormientibus.

Nunc de festo septē dormientiū dicendū ē sex eorū potentes fuerūt in epheso tēpore q̄ decius cesar ꝑsecutꝰ ē eccl'iam dei q̄ q̄ꝫcito audierūt ꝑsecutionē fugerūt in montē ⁊ latuerūt in spelunca quadā. ⁊ secū magnā pecuniā portauerūt. sed parū cibi. quorū noīa sunt Maximianꝰ. Marcꝰ Martinianus. Bionysius. Johānes. Serapion ⁊ cōstantinus. Hi cū eēnt in spelūca prima die comederunt q̄cquid habuerunt comestioni aptū. ⁊ dixerūt seruiēti suo. Tras emas nobis cibos. qꝛ paruꝫ hodie comedimus. ⁊ postea dormierunt. Tandē decius q̄siuit eos. nā audiuit eos eē xp̄ianos. sꝫ dictū ē sibi eos aufugisse in alias regiones vl' in monte latuisse. qd̄ audiēs fecit ostia spelūce lapidibꝰ obstrui. Post multū v'o temporis vicꝫ circiter tricētos annos. quidam voluit stabulū ꝯ spelūcā facere. ⁊ fec̄ magnū ignē in q̄ soluti sunt lapides q̄ erant in ostio spelūce ⁊ statim ī spelūca refulsit splēdor ignis ⁊ euigilati sunt septē dormientes ⁊ sex qui potētes erāt dixerunt septimo qui erat seruꝰ eoꝝ. Dies est. vade nobis emere cibos. Putabāt enī sep vnā noctē tantuꝫ dormiuisse. Iuit ergo ille ad ciuitatē ⁊ venit ad macella. miratꝰ vltra modū qꝛ cruces videbat ꝑ vicos ⁊ ī triuijs ⁊ ī q̄druuijs Cūqꝫ carnes emēs obtulisset monetā quā hēbat. nō cognouerūt eā carnifices ⁊ dixerūt. Vn̄ habes istos numos. Qui ait. Ex meo ꝓprio labore. et illi. Vn̄ es tu. Qui ait de patria ista. Tūc illi. Qui sūt ꝑentes tui. Ille ait. Iste ⁊ iste. Et nō cognouerūt carnifices aliq̄s eoꝝ q̄s ipe nōiabat. A lōgo enī tpe eoꝝ noīa cū illis erāt sepulta. Iterū illi dixerūt sub q̄ imꝑatore fuit illa moneta. ait ille. Sub decio. Tūc illi āmirati tū ꝓpt̄ monetā. tū ꝓpt̄ ea q̄ referebat. estimātes eū īsanū eē. ligauerūt eū ⁊ duxerūt eū ante pontificē ciuitatis. Cui diligent̄ inq̄renti. q̄s ille eēt ⁊ vn̄ ⁊ vbi hanc inuenisset monetā. ⁊ de alijs q̄ ipe retulerat carnificibꝰ. oīa ꝓut cōtigerāt reuelauit. Tūc eps veniens cū vniuerso ꝓpl'o ciuitatis ad spelūcā inuenit eos sex q̄ ibi remāserāt iteꝝ dormiētes ⁊ euigilatos secū in ciuitatē adduxit. ⁊ singula scisci tatꝰ ab eis inuētū ē eos ī spelūca fuisse per annos fere trecētos. Preterea inuēte sunt plūbee tabule in ipa spelūca. q̄s illi īposuerāt ibi q̄ mādato decij obturauerūt os spelūce. Imꝑatores erāt tūc honoriꝰ ⁊ archadius. q̄ cū priꝰ dubitarēt de resurrectione h viso firmius crediderūt. Fuerūt āt cū epo ꝑdicti septeꝫ iuuenes ꝑ aliq̄t dies ⁊ postea mortui sunt libera morte. Vn̄ dicti sūt martyres. qꝛ tādiu in spelunca remanserūt.

Ad uincula sancti petri

Festum beati petri qd̄ ad vincula d'r q̄druplici de cā institutū fuit. Primo s'm Bedam. qꝛ theodosia vxor theodosij. ij. imꝑatoris hierosolimā ꝓficiscēs. vidit ī alexandria festū celebrari in kal'. augusti ad honorē cesaris augusti de triūpho habito de cleopatra regina egipti ⁊ marco anthonio viro eiꝰ. vn̄ vehemēter doluit. q̄ dānato ⁊ gentili tantꝰ honor exhiberet̄. Veniēs aūt hierosolimā catenas q̄bus petrꝰ sub herode fuit alligatus acq̄siuit ⁊ romā rediēs eas apl'ico presentauit. q̄ alias catenas q̄bus sub nerone fuerat alligatꝰ. apportari ꝑcepit q̄ se tāgētes vsqꝫ adeo sunt miraculose ꝯiuncte. ac si sꝑ fuissent eedē. Vn̄ papa ⁊ regina mox diem ipaꝫ vbiqꝫ celebrē fore statuerūt vt sic solennitas piscatoris obfuscaret solēnitatē īpatoris ⁊ cathena petri extingueret torquem

augusti. ¶Secda cā institutiōis hui⁹ festi ē propt̄ mem̄oriā liberatiōis bti petri p angelū facte a carcere siue a vinculis prout in epl̄a legit̄ hodierna. & ꝑm ꝫ videt̄ q⁹ deberet vocari ꝫ festū a vinculis. ¶Tertia cā ē q⁹ cū q̄rin⁹ tribun⁹ filiā haberet gutturosā. illa ad mādatū sc̄i alexandri pape q̄ sext⁹ fuit a bt̄o petro. q̄siuit boyas siue vincula. q̄b⁹ beat⁹ petr⁹ fuit inuinculat⁹ rome sub nerone quib⁹ inuentis & osculatis liberata est & q̄rin⁹ cū sua familia baptizat⁹ ē. Tūc dict⁹ alexād⁹ der papa ꝫ festū in kal̄. aug̃. celebrandū instituit. & in honorē bt̄i petri eccl̄iam in vrbe fabricauit vbi vincula ipa reposita sunt. et ad vincula noīaut. i. q̄ festiuitate ipl̄s illic ꝙuenēs ipa vincula hodie osculat̄. ¶Quarta cā pōt ee q⁹ dñs petrū a vinculis miraculose absoluit. & eid̄ ligādi atq; soluēdi ptātez dedit. ¶Nos aūt vinculis pctōr⁹ ligati tenemur & absolui indigem⁹. iō igit̄ in solēnitate ipa q̄ d⁹ ad vincula ipm honoram⁹. vt sicut ipe a vinculis absolui pmeruit. & absoluendi ptātem accepit a dño. sic & ipe nos a pctōr⁹ nexib⁹ absolui obtineat. ¶Hac die dicit̄. ¶Audiit herodes. act̄ xij. c. Euāgelium ¶Venit iesus in partes. ¶Matth. xvj. c.

De festo machabeorum.

¶Machabei isti sūt illi de q̄bus fuit iudas machabeus. de q̄bus habet̄ .ij. machabeor⁹. Et cuz eccl̄ia occidentalis nulli⁹ alteri⁹ sc̄i veteris testamēti festū celebret. put dictum ē i. phemio hui⁹ pūs. istor⁹ tñ & innocētū festū recolut. ¶Istor⁹ quidē propt̄ q̄tuor. ¶Primo q⁹ passi sūt ꝓpter legis obꝛuationez. q⁹ vicz carnes porcinas ꝯ legē ꝯmedere noluerūt. ¶Secdo propt̄ martiriꝫ ꝓrogatiuā put legit̄ in hist̄oria scolastica. Q⁹ enī inaudita supplicia sup scōs veteris testamenti ptulerūt. iō in ꝫ ꝓuilegiati sunt vt eor⁹ passio celebret̄. ¶Tertio q⁹ ipsi fuerunt septē frēs & numer⁹ septenarī⁹ ē numer⁹ vniuersitatis. Tñ in eis sig̃ificāt oēs martires veteris testamēti celebritate digni. & oīb⁹ illis in istis reuerētia exhibet̄. ¶Quarto q⁹ ipsi oñdūt in exēplū martirū⁹ noui testamēti. vt sicut illi ꝓ legis mosaice obseruatiōe passi sūt ita & nos maxīe si necesse fuerit pati simꝰ pati ꝓ euangelica. Et ꝑm ꝫ magis celebrat̄ ꝫ festū propt̄ significatū q̄z propt̄ sig̃ificās. qui dā vero dixerūt q⁹ isti machabei sunt illi septem fratres qui fuerunt filij felicitatis.

¶De inuentiōe sancti stephani

¶Eati stephani ꝓthomartiris inuentio fcā fuit die illa q̄ celebrat̄ eī⁹ passio. Et passus ē in die illa q̄ eī⁹ inuētio celebrat̄ sc̄z in augusto. Sz festa p eccl̄iaz q̄tuor de causis translata sunt. ¶Primo q⁹ cum beat⁹ stephan⁹ fuit ꝓthomartir & martirū sc̄or⁹ sit eor⁹ natale i celis merito statī p⁹ natale dñi natale ꝓthomartiris stephani celebrat̄. ¶Secdo propt̄ dignitatē. dign⁹ nā q⁹ ē festū q̄d ē de morte q̄z aliud. & iō ꝓpetent tāq̄z dignus statim p⁹ natiuitatē collocatū ē. ¶Tertio q⁹ officiū passionis eius ꝓcordat officio natalis dñi. Tñ ē illud. ¶Heri nat⁹ ē ꝛps in terris vt hodie stephan⁹ nasceret̄ in celis. ¶Quarto q⁹ in eī⁹ inuētiōe maxīa multitudo hoīuz venit. q̄ videtes miracula plurima q̄ fec̄ deus in illi⁹ inuentione maiori cultu diē illū celebrauerūt annuati q̄z etiā diē mortis illius. Statuerūt ergo sc̄i patres vt festuz passionis ei⁹ trasferret̄ ad hāc diē inuentiōis & festū inuētiōis ad festū passionis. q⁹ festuz passionis maiori cultu dignū ē. vt ꝓpls hūc diē q̄ natale domini sequit̄ feruentiori cultu celebret. q̄z diē eusdem festi in augusto. Alia etiaz ratio reddetur sub ipso festo.

¶De transfiguratione domini

¶Sequitur de festo trāsfiguratiōis dñi. qđ ē in die festi bti sixti. nō q⁹ tali die trāsfiguratio fcā sit sz q⁹ tūc ab aplis q̄ fecā fuerunt in mōte fuit manifestata & publicata & p̄dicata. ¶Precepat enī ne alicui dicerēt. donec a mortuis resurrexisset. illi aūt vsq; ad hāc diē sp ꝫ tacuerūt. Trāsfiguratiōez enī ꝓstat factā fuisse circa pncipiū veris. eo sc̄z die q⁹ d⁹ euāgeliū de trāsfiguratione sc̄z sc̄da hebdomada q̄dragesime. Et nota q⁹ i q̄busdaz

locis hac die ꝓficit sanguis xp̄i de nouo vi
no si inueniri possit. alt̄ saltē aliquātūl de
matura vua i calice liqt. Bñdicūt etiā ra
cemi er quib⁹ ꝓpis cōicat. Et est rō hec. In
die enī cene dixit ihesus discipulis. Amen di
co vobis. Amodo nō bibā de ɜ genimīevi
tis donec bibā illud nouū i regno p̄ris mei
Q̄r ergo q̄ dixit nouū. et etiā trāsfiguratio
ptinet ad illā gl̄iā in innouatione quā xp̄s
habuit p⁹ resurrectione. et quā fideles p⁹ re
surrectionē sunt habituri iō in ɜfesto san
guis xp̄i er nouo vino ꝓficit. et ꝓpt̄ ɜ et hac
die noue vue bñdicūt. Cucian⁹ papa statui
it ut ꝓme fruges et fabe sup altare bñdicant.

De festo sancti laurentii

Beatus laurenti⁹ q̄ post beatū stephanū int̄ alios martures ꝓmatū obtinet vigiliā habet. nō q̄ maiorē penā sustinuerit q̄z alij. Illa⁹ multi tātā penā sustinuerūt. sic beatus vincenti⁹ et beat⁹ georg⁹ et alij q̄dā. sz ꝓpt̄ officium p̄dicatiōis et ꝓpt̄ martirij locū. q̄ rome. et ꝓpt̄ bona amministratione thesauror ecclie. Ilū incipit introit⁹ i vigilia ip̄i. Bisperstit dedit paup̄ib⁹. In die vo hz ꝓprium officiū vicz. Confessio et pulcritudo. ꝛc. Et ɜ iō dr. q̄ ꝓpt̄ ꝓfessionē fidei fuit assatus et exaltat⁹. et apparuit ei⁹ scītas cū nō timuerit sic tormētari p xp̄o. Q̄r vo ipse ī tormentis posit⁹ iubilabat. ac dño laudes cātabat. iō sequit̄ vsus. Cantate dño cāticuz nouū. In collecta vero illa. Da nobis q̄s dñe. ꝛc. orat ecclia sic se liberari p dñm ab igne vicior. et ipa vicia in se extingui. sic btūs laurēti⁹ fuit liberat⁹ ab igne tormentor. Ilū ipe dicebat tyrāno. Bisce miser q̄nta ē virtus dñi. Illa carbones isti nō dolorem sed refrigeriū mihi p̄stāt. In epla vo. Qui parce. ꝛc. ij. cor. ix. c. agit̄ de largitate elemosynar faciēda paup̄ib⁹. Qō ꝓceptū strenue ipleuit beat⁹ laurenti⁹ q̄ thesauros ecclesie dedit paup̄ib⁹. Et vt eū i ɜ imitemur dr. Justicia ei⁹ manet in seculū seculi. Besp̄sor ū de passione ei⁹ et eo q̄ igne ꝓbatus fuit sic aur in fornace ꝓbat̄. et ɜ ē q̄ dicit. Ꝓbasti cor meuz et visitasti nocte. q̄ ad literā de nocte fuit assat⁹. et a dño visibiliter visitat⁹. et iō dicebat. Dic ea flor obscurz nō hz sz oīa in luce clarescūt. Uersus ē. Igne me examinasti. et nō ē inuēta i me iniq̄tas. id ē inequalitas. q̄ sp ꝓfecte in fide ꝓstās fuit. Uel nō fuit inuēta i eo iniq̄tas sc̄z peccati. Illa ē de nobili mīsterio ei⁹. Et quia erat p̄cipu⁹ mīster. iō in vtute dñi p̄cipua opabat̄. Leuita inq̄t laurēti⁹ bonū opus opat⁹ ē. q̄ p signū crucis cecos illuīauit et thesauros ecclie dedit paup̄ibus. Leuita idē ē q̄d assūpt⁹. vel offerēs. q̄ ad litterā assumpt⁹ fuit ad mīsterīū diuinū. Ilū legitur ip̄m dixisse b⁹ sixto. Quo ꝓgrederis sine filio pat̄. nūq̄d degenerē me ꝓbasti. expirevtz idoneū ministz elegeris cui ꝓmisisti dominici sanguinis ꝓsecratione. Ites fuit leuita. i. seip̄m offerēs. Unde ipe ī tormēto posit⁹ dicebat. Ego me obtuli hostiā deo in odorē suauitatis. Et iō de eo i nocturnali officio cātat ecclia. Meruit ee hostia btūs laurenti⁹ q̄ dū assaret dominū nō negauit et iō inuēt⁹ ē sacrificiū laudis. Et q̄ de⁹ laudād⁹ ē de tāta patiēna ꝓcessa martiri. iō p̄dicta sub alta cātant̄. In euāgelio vo. Si granū frumēti. q̄d ē ioh. xij. agit dominus de mīstris suis et de p̄mio ip̄oz. dicēs p̄mo de ope ip̄oz. Qui mihi mīstrat me sequat̄. Et post de p̄mio adūgit dicēs. Et vbi sum ego illic et mīster me⁹ erit. Si q̄s mihi mīstrauerit bonorificabit eū pat̄ me⁹. ꝛc. Cuz igit̄ inter mīstros p̄cipu⁹ fuerit btūs laurēti⁹. iō istud euāgeliū in ei⁹ festiuitate cātat̄. Bz q̄ priuilegiatū mīsterū ē p̄dicatio et cōfessio nōis domini cora regib⁹ et p̄ncipib⁹ iō sequit̄ offertoriū. Cōfessio et pulcritudo ꝛc. In postcōione q̄z agit̄ de mīstris et merito ip̄oz. Qui mihi mīstrat ꝛc. Ad horas dr capl'm. Qui parce. ij. cor. ix. c. Et nota q̄ iste sanct⁹ ꝓpt̄ tres p̄rogatiuas supra ī p̄ncipio positas in trib⁹ priuilegiat⁹ ē. Primo q̄nā ipe solus inter martures hz ieunīū institutiōis. Scdo in octauis q̄nā iste tantū et beat⁹ stephanus octauas habēt inter martures sicut beat⁹ martin⁹ int̄ ꝓfessores. De hac octaua dixtū ē in fine. phenij hui⁹ ptis. Tertio in regressib⁹ antiphonaz. In

B eñi festo q̃dã ỹsiculi ꝓmittunt antiphis. vt dictũ ẽ in vj. pte sub dñica de trinitate. Beatus laurentiꝰ fuit archidiaconꝰ rome ꝑ quẽ nullus dr archidiaconꝰ ibi fuisse.

De assũptione btẽ marie uirginis.

IN Ieronimus dicit Quo btã mariã assũptã fuerit siue in corꝑe siue extra corpus nescio deus scit augꝰ vo dicit q in corꝑe. veritas tñ ẽ q primo assũpta ẽ i aia. vtz vo corpꝰ in terra remãserit incertũ habet ⁊ melius ẽ pie dubitare q̃z aliq̃d circa B temere diffinire. pie tamẽ credẽdũ ẽ eã totaliter fuisse assumptã. Dicit q̃ dã religiosissima mulier elizabeth noie dꝑ tibꝰ saxonie asseruit sibi reuelatuꝫ fuisse q ꝑ xl. dies pꝰ assũptionẽ aie assumptũ fuit corꝑ ⁊ inde ꝓfuit quẽdã tractatũ. q tñ nõ ẽ autẽticꝰ. Refert ephusꝰ q btã ỹgo q̃n xp̃z ꝓcepit erat annoꝝ xiij. ⁊ in xv. ꝑm peperit ⁊ cũ eo mãsit ãnis xxiij. ⁊ pꝰ morte xp̃i superstes fuit ãnis xxiij. Et ꝑm B tpe obiit sui erat annoꝝ lxij. ¶ Probabiliꝰ tñ vt videt dicũt alij q. xij. ãnis filio superuixit. ⁊ sic sexagenaria ẽ assũpta. cũ apli totidẽ annis ꝓdicauerũt in iudea ⁊ circa ptes illas. In B festo dicunt q̃dã q in ecclia dedicationibꝰ dicũt. q ad eã ptinẽt. Cãtat etiã de libro cãticoꝝ. ¶ Osculet me osculo. ꝛc. rñsoria ei antiphe. ⁊ lectiones inde sumũt q liber ẽ de amoribꝰ. q̃ carne manẽs maiorẽ habuit dilectionẽ q̃z aliq̃ creatura i carne viuẽs excepto xp̃o. ⁊ iõ ppt excellẽtẽ caritatẽ quã habuit i tris meruit ascẽdere sup angelos. i carne ei ꝑtransire carnẽ viuere nõ ẽ trenarsz celestis vita ẽ. ⁊ cõpetit B festũ estiuo tpi. q ꝑ calorẽ ignis caritas ascẽdit. Rursus legit ⁊ cãtat de cantico amoris eo q btã ỹgo figurã tenet ecclie sic ei ipa mat ẽ ỹgo ⁊ spõsa. sic ⁊ ecclia mater scoꝝ nomẽ tenet ỹginitatis ⁊ spõse. Virginitatis inquã mẽtis ⁊ fidei q̃ ꝑualet ỹginitati carnis. spõse q ipa ẽ spõsa xp̃i. Vnde apls Despõdi vos vni viro ỹginẽ castam exhibere xp̃o. Est aũt vt dicũt quidã cãticũ legẽda medietas vsqz ad octauas. Alia vo medietas vsqz ad octauas assũptionis ejusdẽ ỹginis reꝑuet. Huic ergo ꝓgrue accedit q circa festũ istud liber salomonis legãt. Et ꝓmittuntur antiphis q̃dã ꝑ istũ. vt dictũ ẽi. vj. pte sub dñica de trinitate. In calcedonẽsi concilio qõ beatꝰ leo papa celebrauit statutũ fuit vt ỹgo maria mat dei appellaret. Illud tñ dicũt q in ephesino iussu celestini pape ꝓmi celebrato. Item nota q̃ ille ꝑmo hiero. Cognus me o paula ⁊ eustochiũ q̃ a q̃busdã in B festo in ecclia legit. nõ dr legi nisi i refectorio vel capitulo q ad B fact fuit. Dicit aũt ad horas cap̃. In oibꝰ requiẽ. eccl. xxxij. c. In vigil. assũptionis dr epla. Ab ũtio. eccl. xxiij. Ellie ecclie dicũt. Ego q̃. q ẽ ibidẽ. Euangelium ẽ. Exurgẽs maria luc. j. c. Ellie ecclie dicũt. Loquẽte ihesu. xj. c. Offertorium. Oratio mea mũda. iob. xvj. Cetez i missa dicit legit epla. In oibꝰ requiẽ q̃sium. ꝛc. eccl. xxxij. c. in oibus ei q̃siunt vitã eternã. ⁊ iõ habuit illã. Sequit. Et q creauit me requieuit i tabernaculo. i. in vtero meo. Et qr dñs in vtero btẽ ỹginis requieuit. iõ ipe dedit illi suũ tabernaculũ. i. celũ ⁊ sic ipa fecit dño thronũ grãdẽ. Vel ñ ipsa dicit Magnificat aia mea dñm. et iij. reg. x. c. thronũ fecit rex salomon de ebore grãdẽ. ita ei fecit dñs thronũ grãdez i celo q̃n exaltauit eã sup angelos. Euã gelium legit ꝺ martha ⁊ de maria scz. Intrauit ihesus. luc. x. qõ ꝑma facie ptinere nõ videt. tñ bene ptinẽs ẽ ꝑm allegoriã. Intrauit ei ibs i qõdaz castellũ. i. i btam ỹginẽ q dr castellũ qz ẽ terribilis demonibꝰ ⁊ bene se munuit ꝯ dyabolũ ⁊ vicia Diminutue aũt dr castellum propt hũilitatẽ ⁊ dr qõdã propt singularitatẽ. qz nec ꝑma filis vsa ẽ nec habere segnitẽ. Et martha id ẽ actiua vita recepit eũ. diligentissime ei nutriuit puez suũ ⁊ tulit i egyptũ ⁊ ꝑus se probauit i actiua vita cũdo ad elizabeth ⁊ suiẽdo ei. ⁊ sic ipa fuit martha i actiua vita ita ⁊ fuit maria magdalena in ꝓplatiua. vñ i ato euãgelio dicit Magdalena ꝑseruabat oia vba B ꝓferẽs in corde suo. B ei due sorores significãt vitã actuã ⁊ vitã cõtẽplatiuã q̃ plene fuerũt in btã ỹgine per q̃s ipa sublimiꝰ honorabiliꝰ atz delectabiliꝰ in seipa recepit xpm. Illo aũt notãdũ ẽ q q̃ui or fuit euãgelia de btã maria Vnũ ẽ. Quod Ihesus ẽ gabriel qõ non dr dici nisi in aduentu

dñi ⁊ in annūciatione ei⁹. Alia tria pñt cā/tari q̄tiēs de ipa peculiaris missa cantat tā q̄z cōia q̄ sūt ista. Ertolles vocē qđ. mulier ꝛc. Aliud Abijt maria ī mōtana. ꝛc. Aliud Stabat aūt iuxta crucē. ꝛc. Itē nota q⁹ ℔ fe/stū hz ieunīū ⁊ octauas qđ nō hz aliud fe/stū de illa. ℔ei festū mai⁹ ē oīb⁹ alijs q̄ fiūt de illa. Sili⁹ ⁊ de q̄libz scō mai⁹ festū ē tran sit⁹ illi⁹ q̄z aliud de illo. q̄ ꝛ miserīa trāsit ad vitā. excepto dñi ihōbebap. Quare aūtez herbe colligant⁹ ⁊ bñdicant⁹ in ℔ festo ipa le genda indicat. q⁹ btā maria ꝓpat⁹ rose et li/lio. Ām sicut spina rosam genuit. ita iudea mariā. Officiū btē marie ỽginis nō dz q̄tti die sed in sabbato solēnit⁹ dici. put dictū est in. vi. vte sub ti. de tpe aduēt⁹. Ja q̄busdam tñ ecclijs nō dz a quinta feria cene dñi vsq̄z ad octauas pente. dicētes q⁹ tūc ī ecclia oia breuia eē dñt. Legit⁹ tñ q⁹ cū qđa sacerdos aliā forte missā nesciēs oi die missā d̄ btā ỽgi ne celebraret eps eū ab officio suspēdit. sed ỽgo btā ipi epō ex ℔ grauissime cōminata ē. ⁊ iō ipse suspensionē hmōi relaxauit.

De sancto bartholomeo

Beatus bartholo me⁹ pmo p̄dicauit vt dicit beat⁹ theodor⁹ abbas in ligdonia postea ī india de inde in albania ciuitate armenie. vbi pri mo excoriat⁹ ⁊ postea decollat⁹ est. deinde trāslatus dz beneuēti q̄z⁹ hodie rome eē dicat⁹. Quidā aūt celebrāt festū excoriatōis ⁊ quidā decollatiōis sic dictū ē in vj. parte sub q̄rta feria tertie hebdomade aduentus. Et nota q⁹ ingrentib⁹ beatū bartholomeū demon ipm̄ ita descripsit dicēs. Capilli ei⁹ nigri ⁊ crispi. caro cādida. oculi grādes. na res coequales ⁊ directe. barba plira. habēs paucos canos. statura eqlis. collobio albo clauato. purpura vestitur. induitur pallio albo quod per singulos angulos habet gē mas purpureas.

De festo decollatiōis scī iohannis

Festū decollatio nis btī ioh̄is celebrat ecclia q⁹ p veritate mortu⁹ ē. sed nō sic solēnit⁹ sic festū natiuitatis ei⁹ eo q⁹ descēdit ad inferos. sic dicit greg. sup illū locū. Lues q̄ venturus es an aliū expectam⁹. Fuit aūt decollat⁹ ī tpe pascali p herodē regē anno. xxxij. q natiuita te dñi secz anno pcedēte passionē dñi. Et ipe ī anno tricesimo ceperat p̄dicare. Et ita ℔ fe/stū ē de decollatiōe. Et nota q⁹ tres fuerunt herodes q̄s eoz infamis crudelitas fec fa/mosos. Herum⁹ dict⁹ ē herodes ascalonita sub q̄ nat⁹ ē dñs a q̄ innocētes occisi sunt. Secundus antipas qui ioh̄em decollauit Tertius agrippa q̄ iacobū occidit ⁊ petz⁹ in/carcerauit. Ām vltus. Ascalonita necat pu eros. antipa ioh̄es. agrippa iacobū claudēs in carcere petz⁹. Dane decollato ioh̄e disci/puli ei⁹ corpus sepelierūt ī sebaste vbe pa/lestine. ⁊ caput in hierlim humatū est iuxta herodis habitaculū ⁊ vbi corpus sepultuz iacebat. multa de⁹ miracula opabat. Ām multitudo magna xp̄ianoz illuc ꝓfluebat Qđ videns iulian⁹ apostata iussit ei⁹ gēti/les ad dedec⁹ scī ioh̄is ꝓfregerūt mausoleū ⁊ ossa ei⁹ p agros sparserūt. Dz cū xp̄iani illuc venirēt ⁊ miracula nō cessarēt. iterz gē/tiles ossa collegerūt ⁊ cōbusserunt. Dz digi tus ille q̄ dñm ad iordanē venēti monstra uit dicēs. Ecce agn⁹ dei. ꝛc. nō potuit ꝓburi mlti tū xp̄iani monachi a hierosolimis q̄ it erā. cū gētilib⁹ ossa colligēt⁹ q̄t occultare poterāt refuauerūt. tulerūtz ossa ad philip pum hierosolimitanū epm q̄ misit ea p iu/lianū diaconū anastasio alexandrie epo q̄ post theophil⁹ ybis eius dē epūs in tēplo se/rapis reposuit. ⁊ basilicā in honorē ei⁹ ꝓfe/cravit. Ām ℔ festū de decollatiōe ⁊ ꝓbysti/one ossiū ē sm magistz gilbertū qđ celebrat ecclia q̄ p tā mortuo sm marturuz. q⁹ in su is ossib⁹ qđāmō passus ē. Alij dicunt q⁹ be ata tecla digituz btī ioh̄is q̄ ꝓburi nō potu/it de vltramarinis ptib⁹ afferēs ī marian⁹ ibi ad honorē btī ioh̄is fundauit ecclīam ⁊ hac die dedicata ē ei ecclia. qđz statutuz fu it a dño papa vt ℔ dies ad honorē btī ioh̄is p totuz mōm sp celebris haberet. ⁊ sm hoc videt⁹ q⁹ dz dicī festuz dedicatiōis. Ām sug beat⁹ ioh̄es caput suuz qđ ī hierlim fuerat humatum reuelauit duobus monachis

orientalib⁹ q̄ hierl'm adorare venerāt. q̄ iuxta herodis habitaculū illd. vj. kl'. maij īuenerūt. Sz p⁹ ab aliis platū ē in emissā ciuitatē ⁊ in quadā specu ignobiliter recōditum donec denuo marcello p̄sbitero fuit reuelatū ⁊ peiusdē vrbis ep̄m. iiij. kl'. septēbris reuelatū. ex q̄ tpe cepit in eadē vrbe decollatō celebrari ea die vt arbitror q̄ caput ē reuelatū. ⁊ ita h̄ festū p̄t dici reuelatōis. Hoc ergo festū p̄t eē de decollatōe vl' d̄ collectōe ossiū vl' de dedicatōe eccl'ie ad honorē illi⁹ vl' d̄ reuelatiōe. Hac die dicūt q̄dā epl'az. Expectatio iustoꝝ. puer. x. c. Et euāgeliū. Misit herodes. mar. vj. c. ⁊ all'a. erat lucerna. ioh. v. c.

De sanctis felice et audacto

Sciendū est quod cū beat⁹ felix traheret ad mortez p noīe xp̄i. q̄dā repēte se ī medio ptulit dicēs. Et ego sū christian⁹. Dixerūt carnifices. ergo venies ⁊ tu. Cū aūt nomē illi⁹ ignoraret vocat⁹ ē audact⁹. q̄i btō felice audact associat⁹ sicut ⁊ beat⁹ iohes alexādrin⁹ ep̄s ob eximiā ī paupes xp̄i pietatē. iohes elemosinari⁹ dict⁹ ē. c⁹ festū. ix. kl'. februarij celebrat

De natiuitate btē marie uirginis

Festū natiuitatis btē marie. q̄n vicz in mūdo nata ē. iō celebrat. q̄ fuit ī vtero scificata. iuxta illus. p̄s. Sanctificauit tabernaculū suū altissimus. In h̄ festo legit genealogia saluatoris. īmo ipsi⁹ btē virginis q̄ de eadē fuerūt genealogia. Vn̄ legit euāgeliū matth. j. c. Liber generatiōis. de q̄ dictū ē ī vj. pte sub natali ⁊ sub festo apl'oꝝ philippi ⁊ iacobi ⁊ epl'a. Ego q̄i. eccl'. xxiiij. c. Allie ecclesie dicūt. Dn̄s possedit me. puer. viij. Cātat etiā historia de laudib⁹ ipius virginis. In q̄busdā tn̄ eccl'ijs legunt cātica cāticorū q̄ magis ptinēt ad festū assūptionis put ibi dictū ē. Dicit etiā ad horas capl'm Ego q̄i vitis. eccl'. xxiiij. c. Sane h̄ festū oli nō celebrabat. sz q̄dā vir religiosus plurib⁹ ānis audiuit angelos in hac nocte solēnizantes in celis. cui cām q̄renti reuelatuz ē angelos gaudere. q̄niā btā v̄go nata fuit ī illa nocte

qd̄ apl'ic⁹ autēticauerat ⁊ festū celebrari p̄cepit vt in solēnizando celesti curie ꝯformemur. Nō aūt h̄z h̄ festū ieiuniū institutōis pōt tn̄ habere deuotiōis. Olim etiā nō habuit octauā sz Innocēti⁹ papa. iiij. eā instituit. Vacāte enī romana eccl'ia p obitū gregorij pape. ix. cardinalib⁹ ꝯcordare neq̄untibus romani post plures dies eis inclusis multiplices molestias eis inferebāt propt q̄d dicti cardinales regule celi vouerūt q̄ si ei⁹ meritis ꝯcordarēt. habire libere possent octauā sue natiuitatis diu neglectā celebrādā de cetero statuerūt. Sicq̄z in celestinum papā ꝯuenerūt ⁊ liberati sūt. sz q̄ idē celestinus vixit solū. xviij. dieb⁹ nō potuit votum īplere q̄d postmodū dict⁹ innocēti⁹ ei⁹ successor impleuit. Et nota q̄ eccl'ia tres natiuitates solēnizat scz iohis bap. btē marie et christi. Sicq̄dē iohes fuit lucifer. q̄ sicut lucifer p̄cedit solē. sic ip̄e christū. p̄m⁹ enī apte p̄dicauit. maria fuit aurora. natiuitas xp̄i ortus solis. q̄ in eo splēdor patris apparuit Predicte aūt tres natiuitates designāt tres spūales natiuitates. Nā renascimur cū iohāne ī aqua. cū maria ī penitētia. ⁊ cū xp̄o in gl'ia. Cū igit oporteat q̄ cōtritio p̄cedat ntiuitatē baptismi in adultis ⁊ ntiuitatem gl'ie silr. iō merito ille due vigilias hn̄t. Sz cū penitētia tota sit p vigilia nō oportuit q̄ ipsa vigiliā haberet. Et iō hoc festū vigiliā siue ieiuniū nō habet. Et ē sciendū q̄ beat⁹ fulbertus ep̄s cardinensis fecit illa tria responsoria. Stirps yesse. Solem iusticie. et Chorus noue hierusalem

De exaltatione sancte crucis

Exaltatio sancte crucis d̄. quia cosdreas rex persaꝝ hierosolimā venit ⁊ lignuz dn̄icū inde secū tulit. ⁊ fcā domo. celo sil'i. in eadē sedē sibi fecit. ⁊ lignuz a dextris posuit loco filij. gallū v̄o a sinistris loco spūssancti. ⁊ ip̄e stans ī medio se deū vocari iussit. Qd̄ audiēs eraclius imp̄ator roman⁹ aciem mouit iuxta danubiū q̄ fluui⁹ ē p̄saruz nō hūc q̄ in suevia nascit. sed aliū eiusdem noīs. in devicto filio cosdree singulari certa

mie crucē dñi tulit. Et cū appropinq̄ret i magna pōpa hierlm. porte ciuitatis p angelū clause sūt ne intraret. Quar cū vehementer āmiraret. audita ē vox de celo dicēs. regem regū nō sic intrasse hierlm phaleratū. qñ p oibus pati venit. sz huīlē. z sup azinā sedētē Et statī recognoscens creationē suā. de eq descendit. z humiliat⁹ ualde. z porte ei sponte aperte sūt z nudis pedib⁹ ciuitatē intrauit z in ei⁹ introitu multi diuersoz morboz generib⁹ detēti curati sūt p crucē z imperator ipe in has deuotissimas crucis prupit laudes dicens. O crux splendidior cunctis astris mūdo celebris. zc. Ille ergo crucē exaltauit z exaltatiōis die i futuz epīs sibi cōfratrib⁹. in suo ipio statuit eē solēnē. Sergi⁹ q̄o papa lōgis p⁹ tpib⁹ i sacrario beati petri inuenit capsā argeteā. z in ea crucē de salutifere ligni mag̃ portiōe ꝓpositā lapidibus pciosis adornataz. q̄ posita in basilica saluatoris adorat a ꝓplo in die exaltatiōis Est aūt mai⁹ festū inuētiōis q̄z exaltatiōis ppt auctoritatē instituentis. Hāc illd a papa Eusebio istud vō imperatore istitutū ē. In B festo dr epla. q̄ dr in ramis palmaz. qr i ea agit de exaltatiōe scē crucis. Alij legūt illā. Christ⁹ fact⁹ ē. ad ꝓdhlm.j.c. Legit etiaz in quibusdā ecclesijs euāgelū in q̄ fit mentio de aduētu xpi z fulgore. Sic fulgor erit. zc. qđ z dici ꝓsueuit tpe aduēt⁹. In alijs vero dr euāgelū de nicodemo qđ q̄dā dicūt i festo inuētiōis scē crucis. Ibi ei dr. Sic moises exaltauit serpētē i deserto ita exaltari oportet filiū hoīs. Ceterū tñ dr q melius ē dicere euāgelū. Hāc iudiciū ē mūdi. iob. xxj.c. in q̄ dicit. Cū exaltat⁹ fuero a terra oia trahā ad meipsū. ꝓdrefatio vō illa dicit que ante pascha p.xv. dies seu in q̄busdā ecclijs p q̄nq̄z dr vl vt alij volūt illa q̄ dr in tpe paschali. Dicitur etiam ad horas capitulum. Christus factus ē pro nobis. ad ꝓdhlm.j.c.

De scō MathEo apostolo z euāgelista

BEatus matheus leuita fuit. Erat aūt hebre⁹. z ido hebraice scripsit hebreis in iudea. sed postea liber ei⁹ fuit trāslat⁹ in grecū. deinde in latinū. Et nota q euāgeliuz. qđ ipse ꝓpꝛijs manib⁹ anno dñi .lxx. euangelizo scripsit cū ossib⁹ bti barnabe. eptū ē. qđ q̄dem euāgelū beat⁹ barnabas secū ferebat z sup egros illud ponēs tā fide barnabe q̄z merito bī matthei. ꝓtinuo liberabat. Marcus vō edidit aquileie euāgeliū anno dñi. xlvij. Dicit hodie epla. Unicuiq vestrz. epb.iij.c. Alij vō dicūt. Si ritu dovult⁹. Ezech.j.ca. Euāgeliū ē Bū transiret iesus. matth.ix.c. In vigilia vō ē euangeliū. Audit iesus publicanū. luc.v.c. ꝓdredicauit aūt sub gayo caligula impatore q̄ sic dict⁹ ē. q̄nā natus ē i expeditiōe. z cooptus caligis. Iohes āt scripsit sub cluma. marc⁹ sub nerone. Belūca incertū ē. q̄dā tñ dicūt q sub nerone.

De sancto mauricio z socijs eius

QVm galli exercuissent exercitum in romanos dux egipti collegit exercitū in q̄ fuit beat⁹ mauricius qui sub se habebat legionē in q̄ erant ser milia sercenti z seraginta ser. Cum ergo eēnt in exercitu. tyrānus voluit eos cogere adorare ydola qui noluerūt. z ꝓpterea decimā ptē accepit tyrān⁹ z interfecit. Qovi dēs beat⁹ mauricius. Quertit sermonē ad socios orās vt virilit starēt. z sic ab eo confortati passi sūt martiriū. Fuerūt aūt baptizati anteq̄z romā venirēt. Et nota q dr d mauricio z thebea legione q inuenūt plēs thebe Una i egipto vbi sunt mauri. Altera in grecia vbi sūt thebani. alia in india vbi sūt thebite. Isti socij mauricij erāt de egypto.

De festo beati Luce euāgeliste

LVcas syrus fuit natiōe z anthiocenus patriarcha z ꝓdicauit in bithinia vbi suā mortem nō martirio finiuit. Fuit etiā pictor et medicus. z sm hiero. fuit discipulus apl̄oz. et nō dñi. Venit enī ad fidē p⁹ dñi resurrectiōnē vt legit in glosa sup ezech. luz q̄dam dicāt q fuerat de septuaginta duob⁹ discipulis dñi z scripsit euāgeliū in achaia. Uixit aūt octoginta q̄ttuor ānis. Hpe euāgelus z act⁹ apl̄oz ꝓposuit. Fuit discipul⁹ beati

pauli a q̄ didicit qd̄ docuit. sic̄ ⁊ beat⁹ marcus a btō petro. In prologo tñ euāgelij sui īuenit̄ q̄ ipe didicit multa a q̄busdaz qui in p̄ncipio cū dño fuerūt. Sed beat⁹ paulus nō fuit a p̄ncipio cū dño. ergo non didicit ab eo qd̄ docuit. Solutio. q̄dam didicit ab eo ⁊ q̄dā ab alijs. sed maxime a btō paulo. Credit̄ tñ q̄ ipe ad beatā v̄ginē tanquā ad arcā testamēti recurrēs ab ea d̄ multis certificatus fuit p̄cipue de his q̄ sibi soli cōstabāt. sicut de angelica annūciatiōe ⁊ xp̄i natiuitate ⁊ hmōi. de quib⁹ solus lucas agit.

De festis scōꝝ simonis ⁊ iude apl'oꝝ

Iacob⁹ minor frater dñi ⁊ simon ⁊ iudas ⁊ ioseph q̄ ⁊ barsabas ⁊ etiā iust⁹ cognoīatus est. ne propt̄ iniusticiā ab apostolatu fuisse reprobatus credat̄. fratres fuerūt filij marie cleophe q̄ alpheo nupta fuit. Simon autē iste dict⁹ ē zelotes. dict⁹ ē etiā simon cananeus qd̄ idē ē a cana vico galilee. Cana enī zelus interp̄tat̄. habuit enī magnū zelū aīaꝝ Iudas etiā multipl'r cognoīat⁹ ē. Dict⁹ ē enī iudas iacobi. supple frat̄ vt p̄missū ē. dict⁹ ē etiā thadeus a tharta qd̄ ē regia vestis. ⁊ deus. Vel thadeus interp̄tat̄ apprehendēs p̄ncipē. Ipe enī fuit vestis regia per ornamēta virtutum p̄ quas apprehendit p̄ncipem christū. Dict⁹ est etiaz lebeus qd̄ sonat cor vel corculus. i. cordis cultor. Inter p̄missū ioseph ⁊ mathiā sortes iacte sūt. Et de simone d̄r q̄ crucifix⁹ mortu⁹ ē. Alij tñ dicunt q̄ non est iste simon qui fuit filius cleophe sed alius simon crucifixus est. Iste simon predicauit in egypto postea vero venit in hierusalem. ⁊ ibi fuit episcopus post beatū iacobum minorē qui dictus ē frater domini ⁊ ibi crucifixus est. Vixit autē centū viginti ānis ⁊ suscitauit anteq̄z moreret̄. xxx. mortuos. Vñ in eius legenda inuenit̄. Ter de nos mortuos mersos fluctibus humane vite reddidit vsibus. Filiū enī hospitis sui mersum fluctibus suscitauit. Mortu⁹ aūt est in bothoro ⁊ non in pastoforio. Pastoforium vt quidā volunt ē porticus templi. in quo iacebant custodes templi. Iudas autē p̄dicauit apud persas ⁊ medos ⁊ mortuus est apud armenos.

De festo omniū sanctorum.

Cum singula idola romanoꝝ rome templū habere nō possent. romani enū templum in honorē sybeles matris deoꝝ ⁊ oīuz deoꝝ ipoꝝ fecerūt. qd̄ dictū ē pantheon. a pan qd̄ est totum. ⁊ theos deus. Successu vero temporū bonifacius papa petijt a foca cesare imperatore cōstantinopolitano q̄ p̄erat romanis. tēplū illud sibi dari. quo obtento abiectis inde idolis dedicauit illd̄. iiij. yd⁹ maij ad honorem beate marie virginis ⁊ oīum martiꝝ ⁊ dictū ē festū illud beate marie ad martires. Nōdū enī fiebāt festa de ꝯfessoribus sed solū de martyrib⁹. Vñ tūc īstitutū fuit festū beati iohānis añ portā latinā occasiōe martirij qd̄ quātū in se fuit sustinuit Statuit ergo idē papa vt singl'is ānis illa die celebraret̄ festū de martyrib⁹. sic̄ in kal. eiusdē mensis celebrat̄ festū apl'oꝝ. Et ī honore beate marie ⁊ oīuz martiꝝ cātauit ibi Terribilis est locus iste. Zā q̄ tantū in dedicatione eccl'ie solet dici. Verꝝ gregori⁹. iiij. hoc festū martiꝝ trāstulit ad kalend̄. nouēbris. vt tunc collectis t're frugib⁹ ꝯueniētes ad h̄ festū possēt copiosius victualia inuenire. instituēs tūc fieri festū nō solū apl'oꝝ ⁊ martiꝝ. sz etiā scē trinitatis ⁊ oīuz angeloꝝ ⁊ cōfessoꝝ ⁊ generaliter oīum sanctoꝝ ⁊ sāctaꝝ ⁊ etiā electoꝝ. vt patet in hymno ⁊ illi⁹ officiū ordinauit. Institutū aūt fuit hoc festū q̄ttuor de causis. Primo ppt̄ p̄missā tēpli dedicationē. Scd̄o ppt̄ omissoꝝ festoꝝ suppletionē. Nō enī propt̄ ipoꝝ multitudinez de oīb⁹ spēalit̄ festare valem⁹. Tertio propt̄ negligentiaꝝ in festis q̄ celebrauim⁹ ꝯmissaꝝ expiationē. ⁊ h̄ rō tangit̄ ī s̄mone q̄ hac die in eccl'ia recitat̄ vbi ita d̄r. Decretū ē vt die ista oīum sanctoꝝ memoria habeat̄. vt q̄cquid humana fragilitas p̄ ignorantiā aut negligentiā vel p̄ occupatōez rei secularis in solennitatib⁹ scōꝝ minus peregisset in hac sancta obseruatiōe p̄soluatur

Quarto ppt̃ faciliorẽ oꝛõũ nr̃ãꝝ ipetratõ
nẽ. Facilꝰ ei qõ petim⁹ obtinebimus si sil'
oẽs intercedãꝝ nr̃is q̃ impossibile ẽ mul/
titudinẽ nõ exaudiri. Vñ in oꝛõne hodier/
na oꝛ multiplicatis itercessoꝛib⁹ largiaris.
Quare aũt festa sc̃oꝝ celebrent dictũ ẽ i p̃/
hemio huꝰ p̃tis. Hoc festũ hz ieiunũ ĩsti/
tutiõis. nec oꝛ q̃s cogẽdere illa die vlq; ad
vesp̃as nec ieiunũ oꝛ mutari vt q̃doꝝ faci/
unt propt̃ sanctũ tinũ. Q̃re vo hꝫ festum
oĩuꝫ sc̃oꝝ ẽ generale. iõ variat illi⁹ officiuꝫ
put habeẽt varietas oĩuꝫ sc̃oꝝ. Prima enim
antip̃a t p̃ma lectio t p̃mũ rñsoꝛiũ de tri/
nitate cãtat. q̃ festũ ẽ trinitatis. Scõo loco
cãtat de btã maria. Tertio d angelis. q̃rto
de propp̃his. Quinto d aplis. Sexto d mar
tiribꝰ. Septimo de cõfessoꝛibꝰ. Octauo de
v̋ginibꝰ. Nono de bt̃is oĩbꝰ sil'. Autoritas
aũt illi⁹ officij obseruat in lectiõibꝰ. Nã in
q̃busdã eccl̃ijs in hꝫ festo maioꝝ ĩ eccl̃ia. etiã
epi si p̃s fuerit. lectionẽ legit de trinitate.
scz p̃mã vel decan⁹ vel saltez sacerdos. t sic
fit descẽsus p psonas in legẽdo vlq; ad pue
ros. Octauã nãq; lectionẽ de v̋ginibus le/
git vn⁹ ex pueris. Nã sp nonã lectionẽ ma/
ioꝝis ẽ legere. Octauũ etiã rñsoꝛiũ dicũt de
v̋ginibꝰ scz Audiui vocẽ. qõ cãtat a quiq;
pueris coꝝ altari beẽ marie virginis si fue
rit ibi. cãdelas in manibꝰ tenẽtibꝰ ad repre
sentationẽ q̃nq; p̃udẽtiũ virginũ lãpades
ornatas t accẽsas hñtiũ. Dicit etiã caplin
Ut dicti turbã. Apoc̃. vij. c. Ad missã vo dicit
epla. Ecce ego iohes. q̃ ẽ apoc̃. vj. c. Alla O
q̃z gloriosũ. apoc̃. vij. c. Euãgeliũ. Videns
ielus turbas. matt. v. c. In vigi. vo dr epla
Ecce ego iohannes apoc̃. v. c. Et euangeli/
um Descendens ielus. Luce. vj. c.

Officium mortuorum.

De loco de offi/
cio mortuoꝝ dicẽdũ ẽ t q̃nq; vo
cat agẽda ab ago gis. q̃ int ceteras sui sig/
ficatiões agere idẽ ẽ qõ celebrare. inde ergo
officiũ ordinatuꝫ ad celebrãdũ defunctoꝝ me/
moriã agẽda vocat. q̃nq; etiã vocat exeq̃e.
ab exeq̃r exeq̃ris. q̃ int alias sui sigficatões
exeq̃ idẽ ẽ qõ extra alia seq̃. Officiũ ergo seu
obsequiũ ĩ sepulturis mortuoꝝ exeq̃e vocã
tur q̃ celebrat dũ mortui extra viuos sepe/
liẽdi ferũt. vl q̃ extra hoꝝ canonicas spe
ciales t singulares hz obstãtias. Sane hꝫ
officiũ ꝓtinuat festo oĩuꝫ sc̃oꝝ t sũt tres di
es ꝓnui. trib⁹ misterijs deputati. nã vigi/
lia oĩuꝫ sc̃oꝝ dies ẽ afflictõis. solẽnitas dies
ẽ exultatiõis. hodie vo dies ẽ oꝛõis. In p̃/
mo nos ieiunãdo affligim⁹ p̃ntis vite mi/
seriã recolẽtes. In sc̃o bñtudini sc̃oꝝ con
gaudem⁹ grãꝝ actiões dño referẽtes. In
tertio p his q̃ purgatoꝛio detinẽt oram⁹.
eis mõ penã mitioꝛẽ mõ plenã absolutiõez
oꝛõnib⁹ ipetrãtes. Eiqdem ꝓmemoratio
oĩuꝫ fideliũ defunctoꝝ istituta ẽ fieri ab eccl̃a
tali die vt generalib⁹ bñficijs adiuuẽt qui
spẽalia hrẽ nõ valẽt sic t de festo oĩuꝫ sc̃oꝝ
p̃missũ ẽ. Sic ei petr⁹ damian⁹ ait. Sãct⁹
edibo ꝓperiẽs q̃ apd vulcanũ ciciliẽ crebre
voces t vlulat⁹ demonũ audiebãt plãgen
tiũ p eo q̃ aie defunctoꝝ p elemosinas t oꝛõ
nes de eoꝝ manib⁹ eripiebãt ordinauit in
suis mõasterijs vt p⁹ festũ oĩuꝫ sc̃oꝝ fieret
ꝓmemoratio defunctoꝝ qõ sunt p⁹ moduꝫ a
tota eccl̃a approbatũ. Idcirco ergo videam⁹ a
q̃b⁹ sunt istitutũ officiũ mortuoꝝ. sc̃do vbi
habuit ũtũ. tertio d mõ celebrãdi illõ. q̃rto
de mõ sepeliẽdi. Fuit ãt p̃mo istitutuꝫ ab
aplis scz ñ ab eis sine vt teꝛtat ysidoꝛus. in li
boꝛ de eccl̃iasticis officijs qõ sunt adauctũ
t ex maria pte ordinatũ ab ipo. Vñ ipz cõ/
mẽdat beat⁹ aug⁹ ĩ encheridion dicẽs euz
fuisse p̃m ĩ eccl̃iasticis officijs p⁹ aplos.
Hoc officiũ ũtũ habuit ĩ veteꝛ lege. nã sic
ait amb. mortuo iacob ioseph t alij frẽs sui
cũ mltis egiptijs attulerũt eũ ĩ ebꝛon. scz p̃us
eũ fleuerũt. xl. dieb⁹ ĩ egipto t postea fleue/
rũt eũ. vij. dieb⁹ ĩ zab gẽ. l. c. itẽ legit ĩ deut.
vlt. c. q̃ mortuo moise fleuit ptes ilr' xxx. die
bus t sili' fecerũt de aaron t de maria. Itẽ
dicit salomon Luct⁹ filij sapientis mortui
vij. dieb⁹ luct⁹ filij stulti sempit̃n⁹. iõ q̃ me
ternũ puniet. Nota ãt q̃ q̃dã faciũt memo
riã p defunctis die tertia seu p tres dies repẽ
tantes triduanã dũ sepulturã seu resurrectiõ
hñtes ad resurrectionẽ xp̃i qui die tertia re/
surrexit. resurrectionẽ cuꝫ christo mortuis

poptãtes seu ad trinitatẽ. Vel etiã vt qđ vi uẽtes triplicit̃ peccauerũt vicz cogitatõe vẽ bo ꝛ ope remittat trinitatẽ. Alij vo faciũt missã celebrari septẽ dieb⁹ seu p septẽ dies. ꝛ vtrũ qz oñdit̃ i libro numeri. xix. c. vbi dr q q tetigerit cadauer mortui hois. ac propt hoc septẽ dieb⁹ imund⁹ fuerit aspergẽt̃ er hac aq die tertio ꝛ septimo ꝛ sic mũdabit̃. Sane imũdus propt̃ cadauer mortui hois significat pollutã aiaz ppt̃ mortua opa. Celebrat̃ ergo p septẽ dies. ꝓmo vt defunctus ad sabbatũ eẽne q̃etis citi⁹ valeat puenire. Scõo vt ei remittant̃ oia pcta q ꝓmisit i vita sua q̃ p. vij. dies ducit̃. Tertio ꝓpter septenariũ aie ꝛ corꝛis. Alia enĩ tres hz vires. i. rõnabilitatẽ ꝛcupiscibilitatẽ ꝛ irascibilitatẽ. corꝓ vo ꝓstat ex q̃ttuor elemẽtis. vt ergo pcta q hz p septenariũ siue in hac vita q̃ p septẽ dies ducit̃ ꝓmisit deleant̃ septenariũ mortuis celebrat̃. Quarto sic̃ filij iacob prẽ defuncto fleuerũt p septẽ dies vt ꝓmissũ ẽ. ita ꝛ ecclia p suis defunctis celebrat officiuz septẽ dieb⁹. Quidã aũt faciũt nouẽdinale. i. officiũ nouẽ dieꝛ vt p hoc officiũ mortuoruz aie a penis liberate nouẽ angeloꝛ ordinib⁹ associent. Hoc tñ a q̃dã nõ approbat̃ ne gẽtiles imitari videamur. quib⁹ hoc sumptũ eẽ videt̃. qui nouẽ dieb⁹ lugebãt mortuos suos ꝛ in nono die cineres eoꝛ piramidib⁹ vel in bustis recõdebãt. Alij vo celebrari faciũt p suis defunctis p. xxx. dies vel triceſimo die. Primo qz filij isrl tot diebus fleuerũt moysen ⁊ aaron vt ꝓmissũ ẽ. Scõo idẽ qz ter decẽ faciũt triginta. p ter enĩ trinitatẽ p decẽ decalogũ intelligim⁹. Tricenariuz ergo mortuis facim⁹ vt qđ in obseruatiõe decalogi seu ꝓceptoꝛ xpi ꝛ ꝑ trinitatem peccauerũt eis dei miscõia ꝓdonet̃. Tertio qz numer⁹ lune. xxx. dieb⁹ pficit̃. iõ tricesima die vel. xxx dieb⁹ fit mortuis officiuz vt opa eoꝛ coꝛã deo plena eẽ intelligant̃. Quidaz qz quater decies celebrãt siue quadragenariũ faciũt vt qđ illi in doctrina q̃ttuoꝛ euãgelioꝛ ꝛ in decẽ ꝓceptis legis peccauerũt sibi cõgnet̃. Rursus q die quadragesimuz seruãt repũtant dñicã sepulturã. optantes mortuis gliaz habere cũ xpo q̃ quadragita horis iacuit i sepulcro. ꝓputata hora nona i q̃ emisit spũm ꝛ vltima hora noctis dñice in q̃ resurrexit ꝑm aug. Reperitur etiã. qz vt ꝓmissũ ẽ mortuo iacob filij eius luxerũt. xl. dieb⁹. Alij quiq̃genariũ faciunt q̃mã sicut beda ꝛ greg⁹ dicũt in glo. sup locũ illuz vbi habet̃ q abraã q̃siuit a dño volẽte subuertere sodomã si q̃nquaginta fuerit ibi nunq̃ destrues eos ꝛ nõ pepercit dñs eis. Quinq̃genari⁹ numer⁹ pfect⁹ ẽ ꝛ sigfĩcat annũ iubileũ id ẽ octauã etatẽ in q̃ erit remissio ꝛ plena libertas. Vel ergo aĩe defunctoꝛ plenariã libertatẽ ꝛ peccatoꝛ suoꝛ remissionez adipiscant̃ q̃nquaginta diebus p illis celebrant officiũ. Preterea dr i marco. Vnũ granuz afferebat trigita ꝛ vnũ seragita ꝛ vnũ centũ Alij seragenariũ faciunt pro eo q seragesima sigficat merorẽ ecclie ppt̃ absentiã sponsi ꝛ ei in ꝓsolationẽ due adeant̃ vt dictũ ẽ in vj. pte sub dñica seragesime. Et sic hi repzesentãt merorẽ ppt̃ absentiã defuncti sui i q̃rũ ꝓsolationẽ ꝛ aĩe defũcte expiationẽ sacrificiũ in ecclia deo offert̃ ꝛ paupib⁹ elemosine largiũt̃. Nõnulli etiã celebrãt cẽtesimũ diẽ vt mortui trãseant a leua in dextram a miltia in triũphũ a terra in celũ a miseria in gliaz a morte in vitã. Optãt ei illis etnã beatitudinẽ q̃ p centenariũ vltra quẽ nõ ẽ numer⁹ designat̃. Quidã vo ãnuersariũ obseruãt triplici de cã. Primo vt defuncti de ãnis calamitatis puenãt ad ãnos etnitatis siue ad vitã eternã q̃ sine fine ẽ. ꝛ quia siann⁹ i se reuoluit̃. vel q ibi ẽ ydẽptitas et nulla repit̃ varietas. Scõo qz sic̃ sanctoꝛũ ãnuersariũ ad ipoꝛ honoꝛẽ ꝛ nrãz vtilitatem celebram⁹. prout dictũ ẽ in phemio hoꝛ ꝓpis. sic ꝛ ãnuersariũ defunctoꝛ ad ipoꝛ vtilitatẽ ꝛ nrãz deuotionẽ. Tertio dies ãnuersarij p defunctis iõ repetit̃. qz ꝑm aug. qualis sit eis in alia vita nescim⁹ ꝛ melius ẽ vt eis supsit bñficiũ nostꝝ q̃z desit. Anniuersariũ aũt si ꝓtigerit i die dñica vl i aliq̃ celebri solẽnitate nõ dz mutari ad sequẽtẽ diẽ. putfit in festis sanctoꝛz fiat in die ꝓcedẽti vt citius occurrat penis defunctoꝛ q̃s in purgatorio sustinẽt. Defuncti enĩ nostro indiget auxilio ꝛ bñficio q̃z nõ sci. ℣ Die qđẽ festi

uo anniuersariū nō dz celebrari nec missa
p defūctis dici nisi corp⁹ pñs fuerit tūc sic.
qr oī tpe pōt missa p defunctis celebrari ca
dauere pñte nisi in pasceue. Tūc enī nō dz
corp⁹ intumulari. nec missa p eo cātari qr
tūc corp⁹ xpi īmolari nō dz sz vsqz in crasti
nū reseruet. ⁊ tūc scz in sabbato pt missa p
illo cātari ⁊ corp⁹ sepeliri. Silr si qs in die
pasce moriat corp⁹ ei⁹ vsqz in crastinū re
seruet sup trā. ⁊ tūc cū celebratōe misse sepe
liat. Nō ei dz corp⁹ sepeliri absqz missa. qz
uis ꝯtriū fiat in plerisqz locis. Licz aūt sm
gabiloñ. ꝯciliū qtidie sit p defūctis orādū ⁊
sacrificādū. In pmissis tñ dieb⁹ h spēalit
agit ab amicis. Siqdē aliq oī tpe. festiuis
dieb⁹ dñtaxat exceptis generalr orant p de
fūctis ī officio vesptinali ⁊ matutinali. alij
missā qtidie p eis celebrāt. alij ī mēsis ītio
nouē psalmos ⁊ .ix. lectiōes ⁊ .ix. rñsoria cā
tāt. Et qdē scā ⁊ salubris ē cogitatio p defū
ctis exorare vt a pctis soluāt. In qbusdaz
locis nō dr ī ecclia officiū mortuoꝝ a qnta
feria cene dñi vsqz ad octauas pente. dicen
tes q oīa officia illius tpis debēt eē breuia.
nec ī dñicis dieb⁹ Legit aūt q qdaz ab
bas phibuit monachos suos celebrare do
minicis dieb⁹ p defūctis. sed mortui ppt h
durissimis vberib⁹ eū afflixerūt ⁊ iō phibi
tionē hmōi reuocauit. Et nota q suffragia
q fiūt in ecclijs p defūctis valde bonis ac
tiones sūt grāꝝ. ille enī aīe q sūt pfecte bone
statī cū egrediūt a corpib⁹ euolāt ad celos
nec subsidijs nris egēt. p valde malis fiūt
qlescūqz ꝯsolatiōes viuoꝝ. eis enī subsidia
nrā nō psūt. qniā aīe illoꝝ statim descēdūt
ad infernū. Pro mediocrit bonis q scz sūt
in purgatorio sūt expiatiōes. Pro medio
criter malis q scz sūt in inferno sūt ppiciati
ones siue penaꝝ mitigatiōes. Nā sm aug.
qb⁹ psūt aut psūt vt sit plena remissio. aut
certe vt tolerabilior sit dānatio. Quidā tñ
p eodē sumūt mediocriter bonos ⁊ medio
criter malos qs vocāt non valde bonos. q
vicz intrāt in purgatoriū qr viuētes īiūctā
pniam nō pfecerūt. qb⁹ psūt elemosine orō
nes ieiunia ⁊ sacrificia q p eis fiunt. Nā vt
dicūt eis q sūt ī īferno nihil psūt. illud etiaz

nota q sm hiero. cū p cūctis aīab⁹ psalm⁹
vel missa dr nil min⁹ qz si p vno qlibz dice
ret accipit. Circa h tñ dici pt q si suffragia
fiūt in spēali magis psūt illis pro qb⁹ spēa
lit fiūt qz alijs. si fiūt ī genere seu ī cōi magis
psūt illis q plus meruerūt ī hac vita vt sibi
prodesset si ī eqli vl maiori nccitate existūt.
Licz igit sm aug. ñ prosūt oīb⁹ p qb⁹ fiūt.
qr tñ nescim⁹ qb⁹ prosint vel nō pro oībus
facienda sunt ne aliqs ptermittat. Melius
nāqz superūt eis quib⁹ nec obsūt nec psūt
qz desint eis qb⁹ prosūt. ⁊ iō dies anniuer
sarij fit vt pmissū ē. Sz nūqd suffragia ei⁹
q propt mortale peccatū ī caritate nō ē pro
sūt ei q ī caritate recessit. Rñdeo opa sacra
mētalia vt missa officioꝝ mortuoꝝ collecte.
⁊ silia p talē scā bñ valēt ⁊ defūcto psūt. tuz
qr illa a deo nō ab opante efficaciā hñt. tuz
qr ille nō pprio noīe sz qi sindic⁹ oīum vicz
toti⁹ eccli noīe h agit sm ea q dcā sūt ī pro
hemio qrte ptis. si vo tāqz pūata psōa alia
suffragia fac aut h agit aliēo noīe aut suo
ppo. Si alieno vt qr defuncti seu alteri⁹ in
caritate exñtis iussu de illius bonis elemo
sinā tāqz mister pro eo fac tūc qdē illi pdest
qniā is itelligit facere cui⁹ mādato fac ⁊ q
mādat solui ipe soluere videt. Hic ē q pere
grinatōis votū ab vno emissū alter ei⁹ ius
su exeq pt. Idēqz ē si duo qꝝ alter in carita
te ē alter nō. pro defūcto psalteriū legūt. ⁊ si
elemosina dat iusto vt oret p defūcto. his
etenī casib⁹ pdest defūcto rōe caritatis hoīs
iusti adiūcti. si āt suo pūato noīe ⁊ de ppo
qs pro illo elemosinā dat vl orat vl ieiunat
vl alit se affligit. qi cōiter dicūt theologi q
talia ī nullo prosūt ei. nā legit ioh. ix. scim⁹
qr pctōres de⁹ nō exaudit. sz illud ceci ⁊ nō
euāgeliste fuit vbū. Et Esa. j. Cū multipli
caueritis orōnes nō exaudiā. man⁹ eī vrē
sanguine. i. pctis plene sūt. imo sm greg. dū
is q displicet ad intercedēdū mittit irati iudi
cis anim⁹ ad deteriora prouocat. Be⁹ enī
iniqꝝ dona nō respicit ⁊ iustoꝝ solum ora
tiones exaudit. Itē dñs p amos prophetā
Vota pinguiū terre. i. peccatoꝝ nō recipiā
Verꝝ cū pauci sine crimīe viuāt talis snīa
q miscdiaz ⁊ tot suffragia defunctis adimit

ꝛ viuoꝝ charitatē ad illos refrigescere facē
nimis dura. ꝛ nō nō sequēda videt. Si enī
oīuꝫ ꝙs ꝓscia culpe arguit suffragia ꝓdēna
mus illi paucoꝝ suffragijs iuuabūt. Bicē/
dū ergo videt q̄ q̄ꝫq̄ꝫ suffragia eiꝰ q̄ ꝛ si nō
in caritate ĩ fide tñ ē illi q̄ in caritate decessit
nō ꝓsunt ex merito vite agētis. qz tñ illa fi/
unt ex doctrinā ecclie ꝛ p eū q̄ ĩ fide ē ꝛ p eo
q̄ talia recipe merut bñficia. vbi deficit ca/
ritas agētis suꝑplet merituꝫ fidei ꝛ caritas
ecclie talia dictātis. ac deūcti capacis susci
pētis. nec nō ꝛ liberalitas dei miserentis. q̄
ꝑm Ambꝝ. bñficia nō reuocat ĩmo cumulos
liberalitatis ãplificat ꝛ sua largitate opus
ab alio factū pinde reputat ac si pallū pro q̄
fit factū eēt. Ista ꝛ ꝑm iura aliq̄ alienū debi/
tū exoluēte ipe debitoꝝ liberat. ꝛ si suo lega/
to sit libertas si tūc decē pstiterit. q̄cūqz illa
decē pstāte liber ē. Ex ꝛ p eū q̄ capax nō ē al
teri legatuꝫ ꝛ hereditas acq̄ri pot. ꝛ is q̄ ob
crimē p alijs postulare phibet p se ꝛ p his
q̄ꝫ curā gerut admittit. Et ꝑm aug. q̄ꝫq̄ꝫ ĩ la
pideo cānali nil generet. tñ aq̄ ĩnō trāsiens
terrā fecūdat. Et hiero. Si qñ videris ĩter
multa opa pcoꝝ quēq̄ facere aliq̄ q̄ iusta
sūt. nō ē tā iust⁹ deꝰ vt propter multa mala
paucoꝝ bonoꝝ obliuiscat. ¶ Sane defun
cti sciūt suffragia q̄ p eis fiūt tripl⁹ mōis ex
aug. ¶ Primo p dīnā reuelationē. qñ scz deꝰ
eis reuelat. Scō p bonoꝝ angeloꝝ mani/
festationē. angeli ei q̄ ꝗ sp nobiscū sūt ꝛ oēs
actus nros ꝓsiderāt q̄ ĩ ista pñt ad eos
descēdere ꝛ eis ptinꝰ nūciare. Tertio p aīa
rū hinc exeuntiū intimationē. Quarto per/
pientiā cum vicz se a penis sentūt releuari
Stēdū aūt q̄ defuncti valde mali nesciūt
qd a viuis agit. nisi ꝑ ntij eis scire pmittit.
sili nec mediocrit boni adhuc ĩ igne purga
toꝝ ꝓstituti q̄ nōdū dei visione fruunt nisi
quātū p aliquē de pmissis modis pmittit
eis scire. Sed valde boni q̄ iā ea fruunt bñ
sciūt qd hic agit. iurta illud greg⁹. Quid ē
qd nesciat q̄ videntē oīa videt. Alij tñ dicūt
eos scire oīa q̄ eis necessaria sūt ꝛ non alia
Ysa. Esa. ex ꝑsona ꝑpli afflicti aut. Abraam
pat noster nescivit de ꝛ. Et vtꝝ mortuis cu
ra sit de viuis. aug⁹. late ꝓsequit ĩ libro de
cura ꝑ mortuis ãgēda. Adhuc sic aug⁹ ait
m[illegible] aliqs ex mortuis vl ĩ somnis vl alio
q̄cūqz modo viuis [illegible] et credunt. et vbi
eoꝝ inhumata iacerent corpora. atqz vt eis
sepulcra fierent ꝛ alia huiusmodi innume
ra sepe admonuisse. ꝛ illa vera reptum ee ĩ
dyalogo gregorij ꝛ in alijs pleriscz scriptu
ris auctēticis repit. Dicit tñ vt idē aug. ĩ pre/
misso libro ait. Quāuis mortui talia ĩ som
nis indicare vel petere videant. nō ideo pu
tandū ē eos ista sentire. Nā ꝛ viuentes ple
rūqz apparent in somnis dormientibus dū
ipi se nesciūt ãparere ab eis q̄ ꝗ somnia/
uerūt audisse dicētib⁹ q̄ eos ĩ somnis age/
tes aliquid vel loquētes viderūt. Cūm vt di
cit credēdū ē q̄ he fiūt angelice opatiōes per
dispensationē punitētie dei ad qualemcūqz
solatiū viuoꝝ. Concluꝫ etiā anḡritā aut
q̄ pleriqz demonū illusiomib⁹ ꝛ fāta simuli/
bus sepe seducūt. Officiū mortuoꝝ imitat
oīno triduanā rpi sepulturā. Sicut enī in
illo triduo ita ꝛ in ꝗ officio oīa laudis can
tica subnectim⁹ ꝛ solēnitates quaslibet sub/
trahimus. Nā in missa bñdictōes ab epo
nō petim⁹. nec ĩ agēda dicim⁹. Bñe labia
mea apies. ꝛc. Be⁹ i aduto⁹ meū. nec bñ
dicam⁹. nec inuitatoriū. nisi corp⁹ pñs sit.
ꝛ etiā ĩ vigilijs. nec gla patri ad fīnsona vl ĩ
fine psalmoꝝ. nec ad lectiōes bñdictōes pe/
tim⁹ vel dam⁹ nec dicimus. tu aūt vel deo
grās. nec in missa alla. nec gloria in excelsis
nec ite missa ē. Nā in veteri lege prohibitū
fuit oleū letitie ꝛ thus suauitatis p peccato
offerri. Nā doꝝ etenī ē vindicta peccati Cūm
vbi peccatū ibi tenebre. nec dꝛē letitia. nec
canticoꝝ letitie decātatio. vbi ꝙluct⁹ ꝛ con/
tristatio mētis. at ereqe p mortuis celebrāt
cū luctu. Rursus laudes suppremim⁹ qz q̄
mortui trāseāt ignorāte⁹ nescim⁹ vñ lauda
re dīm debeam⁹ de iusticia vel de misctia
Gaudiū repmim⁹. qz tristes ĩ hūc mūduꝫ
intrauim⁹ ꝛ tristiores erim⁹. nō ergo seqn
tia dꝛ dici q̄ ē cāticū exultationis. Adhuc li
cet ĩ missa p mortuis debeāt dēs thurificari ad
designādū q̄ illoꝝ orōes ad celestia dirigūt.
in missa tñ p defunctis nō dꝛ thus p chorū
portari nec offerri. i. altare turificari sz circa

corp⁹ tātū. qz ℟ in lege phibitū fuit vt tā pre
missū ē. Null⁹ ergo in ℟ officio thurificaī.
ad notādū q mortui amodo nil suis valēt ora
tionib⁹ pmereri. vñ ps. Nō mortui laudabūt te dñe. ⁊ pa ät defūctoz corpa thurifi
canē ⁊ aq̄ bñdicta aspgunē. nō vt eoz pcā
tollanē q̄ tūc p talia tolli nequnt. sz vt ois i
mūdoz spūuz pñtia arceat ⁊ fūt etiā in sig
nū societatis ⁊ cōmonis sacramētoz quam
nobiscū dū viuēt habuerūt. vñ ⁊ dionisi⁹
tradit q antiq⁹ vsq̄ mortuos osculabanē
in signū vnitatis quā cū ipis habuerūt. p
fūt etiā ℟ ⁊ silia inq̄nū p talia ipi deo reue
rēta exhibeē. Quare ät duplex vsus pomē
in introitu p defunctis sz te decet. ⁊ eraudi
oēnē meā. dictū ē i vj. pte sub sabbato tue
hebdomade q̄dragesime. Jtē i missa p de
fūctis ñ dz intermiscerī oō p viuis. put dic
tū ē i. uij. pte sub ti. de oōne. paūēt ñ dat tri
plici rōe. pmo q ℟ officiū vt tā dictum ē tri
duanā xpi sepulturā vestigio seq̄ē. vbi par
nō dat. ppē iude osculū ōtestādū. scdo q ñ
cōicam⁹ mortuis. q nō nob rñdēt. Nos ei
sum⁹ i. vj. etate illā septima. inde ē q corp⁹
nūq̄z dz eī eccl'a q̄zdiu missa ⁊ die celebrat
imo si pus eēt ib dz asportari extra eccliaz
i vestibulū eccl'ie quātacūq̄z autoritate vi
uēs fulgeret. ⁊ p⁹ ea ad missā de mortuis re
portari. Tertio q̄nā sic ex mltis granis sil'
collectis vn⁹ panis pficit ⁊ ex multis race
mis vnū elicit. sic ex multis fidelibus q̄z q̄
dā boni q̄dā mali sūt vna eccl'ia cōstruit ⁊
coadunat. Qz ergo de mortuo hoie nesci
mus adhuc vtr sit ipe ⁊ pformitate eccl'e ⁊
pacē habeat cū suo creatore ⁊ recōciliatiōez
iō pacē ad missā nō dam⁹ nec aliq̄s laudes
p mortuis referum⁹. q nō ē vñ agēdum sit.
Nō ei adhuc apparet eoz reqes. Quarta
etiā rō posita ei q̄rta pte vbi agit de osculo
pacis. ℟ Nō q̄z notandū ē q officiū mor
tuoz incipit a vesperis. postea sequit vigi
lie quaz tria sūt genera. Jn q̄busdā ei eccle
sijs legunt nouē lectiones de iob ⁊ incipiūt.
Parce mihi dñe. ⁊c. Jn aliis legūt ō libro
sapie ⁊ incipiūt. Audi deus ē ut ⁊c. Jn aliis vo
de q̄dā sermone aug. sz vñcūq̄z sumāt absol
ute sine iube dñe bñdicere. ⁊ sine tu aūt vel
alio incipiūt ⁊ finiūt put in requisitis q̄s in
dicto triduo p xpo celebrand⁹ seruat. Lectiōes in q̄busdā eccl'ijs loc⁹ aūt dñe termi
nant. Bti mortui q̄ in dño moriunt. q̄ vba
sunt de apoc. xiij. c. Frequētat aūt in ℟ offi
cio ps. Te decet. q̄nā ibi agit de reditu filioz isr'a captiuitate i trā. pmissiōis. sic ⁊ de
functi de captiuitatis miseria ad vitā pfici
scunt eternā. Dicit etiā ps. Bne ne i furore
tuo. q cū sit sext⁹ in ordine psalterij tñ p oc
taua intitulat q̄i i sex etatib⁹ p hūc psalmū
deū rogātes vt septime etatis possimus ter
mēta euadere ⁊ ad octauā gl'iaz peruenire.
Officiū mortuoz nō hz scdas vesp as vt di
ctū ē in. v. pte sub ti. de vesp is. Jn pcilio to
letan. statutū ē q sacerdos missā defuncto
rū celebrās vic⁹ unumq⁹ morte i currat de
ponat ⁊ tā ipe q̄z eū ad ℟ incitās exilio pp
tuo puniat. ℟ Nūc videndū ē q̄liter corpus
sepeliendū sit. ⁊ q̄dē q̄ñ hō videt agere i ex
tremis dz poni ad terrā supra cineres vl' ad
mun⁹ sup paleas. p qō innuit q canis ē ⁊ in
cinerez reuertet ⁊ fit ℟ exēplo bti martini. q
vn se alijs daret exēplū in cinere iacēs vi
tā finiunt. ⁊ si moriēs lrāt⁹ sit. legi dz passio
dñi vel saltē ps illu⁹ ante eū vt sic ad maio
rē cōpūctionē moueat. Et dz eē crux erecta
ad pedes vt moriēs eam cernēs magis cō
terat ⁊ cōuertat. Bebet etiā supinus iacere
vt semp erecta facie respiciat celū exēplo bti
martini ⁊ pulq̄z expiret ei⁹ aia dño cōmēdet
Postq̄z vo expirauerit cāpane dñt pulsari
put dictū ē i pma pte vbi agit de cāpanis.
Deinde corpus nisi viuēs nouit inunctus
fuerit dz lauari. ad significādū q si aia p cō
fessionē ⁊ cōtritionē a culpa mūdata fuerit
qz scz aia ⁊ corp⁹ eterna glorificatiōez ⁊ cla
ritatē in die iudicij pcqueē q̄z illi qz iohā
nē ve in dño moriunt ⁊ bti sunt qui nullaz
secū portāt maculā sed in ℟ mūdo p pnāz
derelinquūt. Sed cū de hac lotione neq̄z in
veteri testa. scz leuit. xv. c. neq̄z i nouo scz act.
v. c. aliq̄d agat si omitteret nō mltū vt aūt
quidā curandū eēt. Et aug⁹ dicit i li. de cu
ra p mortuis agēda. corpi hūano q̄ post
morte ipendit nō ē salutis pfectū sz humani
tatis officiū. Legit cū maria magdalena

vnxerit dñm añ passionē math. xxvj. c. fec ei
morituro. qō ñ posset facere mortuo. marci
xiiij. c. pueit inq̄ vngere corp̄ meū in sepul
turā. ex q̄ pbat̄ q̄ corpa defūctoz lauāda
esse. Nam sic hierdñm⁹ ait i oīg. nali sup
illō math. vj. c. vnge caput tuū. i illis ptibus
vnguētis pbalneis vtebāt. Canō tholetañ.
2 cluj statuit q̄ q̄ diuīa vocatiōe ab hac vi
ta recedūt cū psalmis tantūmō. 2 psalletiuz
vocib⁹ ad sepulcrū deferant. Bebet aūt de
fūct⁹ portari a consilib⁹ sue pfessionis vt si
fuerit diacon⁹ a diaconib⁹. si sacerdos a sa
cerdotib⁹. si sint ibi. aliter ñ ē vis. q̄ necitas
legi ñ subiacet. cleric⁹ a clericis. catholicus
a catholicis. Si vō fuerit de aliq̄ fraternita
te deporteī ab illis q̄ sūt eiusdē fraternitatis
Mulierib⁹ vō nō licet corpa ferre. ne cogā
tur corpa sua lasciuiaz incitatia denudare.
qō facile 2tingē posset. Bū āt de domo ad
ecclīaz seu sepulturā portat̄ fm q̄rūdā loco
rū morē ter i via paulat̄. Idcirco ad sigificā
dū q̄ ipē i hac vita erñs vt possz digne dño
pñtari. 2 cū alijs scīs ppetua q̄ete pfrui. in
trib⁹ specialit̄ seipm excitauit. vicz i dilectō
ne dei. i caritate. primi. 2 i custodia sui. siue
q̄ i fide sc̄ē trinitatis vixit atq̄z vitā finiuit.
Scdo ad repñandū q̄ dñs i triduo i vētre
terre paulauit. Tertio tres pause fiūt i via.
vt p tres dietas psalmodie q̄tic dz. trina fi
atei absolutio a delictis trib⁹ modis. s. cogi
tatōe. vbo 2 ope ꝓmissis. Exo. iij. Illā triuz
dierū ibim⁹ i solitudine. Deinde ponitur i
spelūca. in q̄ in q̄busdā locis ponit aq̄ bñdi
cta. et pul̄e cū thure. Aqua bñdicta ne de
mones q̄ multū eā timēt ad corp⁹ accedāt.
Solēt nāq̄z ōseuīre i corpā mortuoz. vt q̄
nequerūt i vita saltē post mortē agāt. Thy
vō ibi ponit ppt̄ fetorē corpis remouendū
seu vt defūct⁹ creatoꝛ suo acceptabilez bo
noꝛ opez odorē intelligat obtulisse. seu ad
ostendendū q̄ defūctis plit auxiliū orōnis
Carbones i testimoniū q̄ terra illa ad cō
munes vsus amplī⁹ redigi nō pt. Idlus ei
durat carbo sub terra q̄z aliud. Hedera q̄z
vel laur⁹ 2 hmōi. q̄ semp seruāt viroꝛē i sar
cofago corpa substernūt. ad sigficandū q̄
q̄ moriunt in xp̄o viuere nō desinēt. nā licet
mūdo moriāt fm corp⁹. tñ sm aiaz viuūt 2
reuiuiscūt dō. Alia tñ ꝓsideratōe habebāt
i funeribus antiq̄ ꝓssos q̄ vicz sic cupressus
cesa nō terꝛ surculeīt. Hz tota morīt. ita hō
mortu⁹ nō reuiuiscit. Fiūt etiā h. nō q̄ ca
dauerib⁹ insit sensus. sz i figurā. vicz. vel ad
resurrectionē sperandā. vel ad dī miscōdiaz
seu beniuolentiā. pu ocādaz. cui talia pieta
tis officia placēt. Bebet āt q̄s sic sepelīri vt
capite ad occidentem p[illegible]to. pedes dirigat
ad orientē. i q̄ qlibā positōne oret 2 innuit
q̄ pmpt⁹ est vt de occasu festinet ad ortum
de mūdo ad celum. Et i q̄cūq̄z loco extra ci
miterū christian⁹ sepeliat. sp crux capiti il
li⁹ apponi dz. ad notandū illū christianum
fuisse. q̄ h signū diabolus valde vereī. et ri
met accedere ad locū crucis sīgculo insigni
tū. Bebēt q̄z fideles xp̄i sepelīri induti sudā
rijs. put puinciales obtuāt. q̄ sumunt ex
euāgelio in q̄ legit̄ ō sudario 2 sindone xp̄i
Quidā vō cilicio insuīt̄ vt hac veste insi
gnia pnie repñtent. Nam cinis 2 ciliciū ar
ma sūt penitentiū. Nec debēt indui vestib⁹
cōmunib⁹. put i ytalia fit. Et vt q̄dā dicūt
debēt habere caligas circa tibias. 2 subtala
res i pedib⁹ vt p h ipos eē paratos ad iudi
ciuz repñteī. Clerici vō si sūt ordinati. illis
indumētis induti sint q̄ req̄rūt ordines q̄s
habēt. Si vō nō habēt ordies sacros more
laicoꝛ sepeliāt. Clerū tñ lz in alijs ordibus
ppter pauptatē h sepi⁹ omittat. i sacerdote
tñ 2 epō nullo mō ptermittendū ē. Vestes
ei sacerdotales vtutes sigficāt. cū q̄b⁹ p ce
teris sūt dño pñtandi. Eutician⁹ papa sta
tuit vt nullus martires sepeliat sine dalma
tica aut collobio purpurato. ¶ Circa h āt
ꝓsiderandū est vtrū xp̄s vestit⁹ fuerit post
resurrectionē 2 vtrū celū vestit⁹ ascenderit.
et vtrū duob⁹ discipulis eūtib⁹ i emaus. et
ceteris discipulis 2 mulieribus vestit⁹ appa
ruit. Siq̄dez angeli legunt vestiti apparuis
se. iuxta illud iob. Vidit angelos sedētes in
albis. Et alibi. Ecce duo viri astiterūt iuxta
illos i vestib⁹ albis q̄ 2 dixerūt. Hic ihesus q̄
assūpt⁹ ē a vob⁹ i celū. sic veiet quēadmodū
vidistis eū euntē i celū. Hēpe xp̄s vestitus
ascēdit in celū. iuxta illō. Quis ē iste q̄ veit

de eodom tinctis vestib⁹ de bosra. Jte angele dixerūt. Quare rubrū ē indumentū tuū. Queritē etiā vtr hoies erūt nudi post die iudicij. an vestiti. Et videt q vestiti. Nā sp ageli apparere solēt vestiti. z xp̄us ei post resurrectione cū veste apparuit. z i trāsfiguratione vestib⁹ fuit. Ibi z apparebāt vestimēta ei⁹ alba sic nix. Ecōtra videt q nudi erūt q3 hz autoritas q̄ ea dē forma grum⁹ i qua fuit adā p̄lq3 peccaret. z ea ī meliori. sed tūc fuit nud⁹. ergo nudi sili erimus. Solutio. nil diffinim⁹ de veste. sz hoc solū dicimus q ibi nō erit deformitas nec vlla aduersitas vel infirmitas. z erim⁹ vestiti z ornati vestimētis vtutū Quis ātz iust⁹ q loco sepelir debet z vtrū loc⁹ sepulture aliq̄d p̄ferat. dicūt ēi p̄ma pte vbi de cimiterio agit. Illud ātz nota q q3 scptuz ē leuit. xxj. c. pontifex ad oēz mortuū etiā p̄ez vel matrē n̄ ingredieť. neq3 egredieť de sctis. hinc ē q roman⁹ pōtifex ad nullū defūctū domū accedit. Jte q ibidē dr. Sacerdotes nō radēt caput. nē barbā. nec ī crimib⁹ suis faciēt incisiōnē. ideo q de caror morte tristant. barbā nutriūt. nec crines p̄scindūt. z et nigris vestib⁹ ornant. vt p nigredinē z dolorē p̄sepulti mortuo videāt. Hic etiā q̄rit pōt vtr voces mortuor loquāt. Et videt q sic. iuxta illud ppbe. Exultationes dei in gutture eor. Et hormisda papa dicit q illi q̄b⁹ cū falsa misceb⁹ indulserim⁹ aīm tribunal xp̄i p nos faciēt q̄stionē Et augustin⁹ dic q defūcti q nescīūt q̄b fuit dīs hic agunt. postea audiūt ab his q̄ moriendo hinc recedūt. Sz ap̄ls p̄tradicere videt dicēs. q tūc lingue cessabūt. Et psalmista. Non mortui laudabūt te. Et nota sm aug. q tps q̄d iter hoīs mortē z vltimam resurrectionē iterpositū ē. aias abditis. i. nob occultis receptacul⁹ p̄tinet. Ibi ostremo nota sm magistrū iohem beleth q antiq̄ solebāt dicere. q q̄n aie in hūanis sūt corpib⁹ vocant aie. in feris manes. q̄n vo celos ascendebāt spūs. q̄n ātz recēs erat sepultura. siue q̄n spūs circa sepulturas errabat umbram vocabāt. Ibi psalmista. Nā z si ābulauero i medio umbre mortis ꝛc. Et ō tūc panē z vinū ponebāt sup sepulchra mortuor. vt dictū est sub festo kathedre scī petri Jnmissa p mortuis dr q̄nq3 ep̄la. Cir fortissim⁹ iudas. j. mach. xij. c. q̄nq3. Nolum⁹ vos ignorare de dor. thessa. xiij. c. q̄nq3. Audiui vocē de throno dicentē. ap̄oc. xiiij. ca. q̄nq3. Ecce misteriū vob dico. j. cor. xv. Dicit etiaz q̄nq3 eu āgelū Amē amē dico vob. q2 veit. iob. v. c. q̄nq3. Dixit martha. iob. xj. c. q̄nq3. Sic ei pat suscitat. iob. v. c. q̄nq3. Omē q̄d dat mihi pater. iob. vj. c. q̄nq3. Ego sum panis. q̄d est ibidem.

De quattuor coronatis.

De quattuor coronatis notabile repit q q̄nq3 fuerūt q̄ venerāt ad p̄struendū tēplū dyocleciani. cognito q essent xp̄iani martirio sūt coronati. q̄z nota. q2 nota fuerūt ibi circo ī collecta ponūt. Ib⁹ duos vo annos alij q̄ttuor martirū susceperūt. q̄z corpa sepulta sūt iuxta corpa p̄dictor q̄nq3. quor nomia fuerūt ignota. ō statuit melchiades papa. vt dies eorū sub noīb⁹ p̄dictor q̄nq3 celebris haberet. z sic vocatū ē festuz q̄ttuor coronator. Ibi postea vo fuerūt cuidā religioso eor nōia reuelata. sz seueri. seuerini. carpophori. z victorini. nomē festi tñ. ppterea mutatū nō ē. nec etiā dies in kalēdario.

De beato martino.

De beato martino sciendū ē q dr par aplis n̄ ppt̄ suscitatōez mortuor q̄rūdaz vt q̄dam putāt. cū dē mlti alij fecerūt martires p̄fessores. vel ppt̄ mlitudinē miracloz. sz specialiter ppt vnū miraculū. Cū ei eēt thuron. archiēps. veit ad eū q̄dā paup z iops tunicā ab eo petens z ip̄e p̄cessit. nullit ergo p̄curatori suo vt emeret sibi tunicā. Ille vo iuit ad forū. z tard⁹ redijt tunicā vilē portās q̄ fere penula q̄i pene nulla poterat dici. Cir sanctus iubet illā sibi mōstrari. Erat ātz breuis forte vsq3 ad genua. manice vsq3 ad cubituz Extrahēs ergo suā paupi dedit. z ip̄e pauper tunicā iduit. Nec mlto p̄ pparat se ad celebrādū missā. Et stās ad altare sic mos ē in p̄fatōe leuauit man⁹ ad dīm maiestas la⁹

retro labentib⁹ licet nec grossa ei⁹ brachia. nec multū carnosa eēnt. et cū p̄fata penula nō nisi vsqz ad cubitū ꝓtēderet remāserūt eadē brachia nuda. tūc venerūt miraculose auree torques ipaqz decent operuerunt. et glob⁹ igne⁹ apparuit sup caput ei⁹. ꝑ qd̄ demōstratū ē spūm sanctū sup eū descendisse ad robur sic sup aplos i pente. Vñ ꝓpt h̄ n̄ imerito dict⁹ ē par aplis Est etiā par eis in officio. Cōsiderandū āt ē q ipe sol⁹ iter cōfessores institutōis hz octauas. sicut beat⁹ laurenti⁹ iter martires. Ille ei dixit. Igne me examinasti ⁊ nō ē iuēta i me iniquitas. Et martin⁹ in agone mortis dixit demoni astāti. Nil iuenies i me cruēta bestia. Ecce quō ꝯcordāt. Ille p̄pollēs martir q̄re p oībus alijs octauas ⁊ vigiliā hz. Iste ꝯfessor excellēs. q̄re p oīb⁹ alijs octauā hz. cappam ei⁹ reges frācorū ꝯsueuert portare i plijs vt dictū ē i scd̄a pte vbi agit de sacerdote. Fortunat⁹ poeta vir vita egregi⁹ ⁊ igenio p̄clarus de ytalia thuronis veniēs gesta beati martini ꝯscp̄sit tpe iohis pape. iij.

De sancto andrea apostolo.

Beat⁹ andreas nigri fuit coloris. barba plixa. statu re mediocris. h̄ iō dicim⁹. vt sciat q̄lis i eccl̄ia dz depigi. qd̄ de vnoqz aplor ⁊ alior multor sctōr sciendū essz. Predicauit āt i achaia. ⁊ athenis. et circa ptes illas. Excellētis fuit valde meriti. nec sine cā btūs gregori⁹ adeo fuit sibi deuot⁹ q ei fec ꝓpriū officiū. ⁊ monasteriū ꝯdidit ⁊ ibidē monachus extitit. Vigiliā ex institutōe nō habz q̄rē i tpe ieiunior. q̄re nō fuit necesse istitui ei vigiliā. et idē ē de btō thoma aplo. Sane ossa ei⁹ ac btī luce euāgeliste tpe cōstantini scd̄i ipatoris trāslata sūt apud ꝯstātinopolim. Hac die d̄r epl̄a. Corde credit ad iusticiā. ror. x. c. et euāgeliū. Ambulās ih̄s iuxta mare. math. iiij. c. Post cōmunio. Venite post me. que est ibidē. In vigilia vero ē introitus. Dominus secus mare. matth. iiij. Et euangeliū. Stabat iohannes et ex discipulis. ioh. j. ca. Post communio. Dixit andreas. ioh. j. ca.

De sancto nicolao episcopo.

Legitur q cum in q̄daz eccl̄ia q̄ d̄r crux subiecta monasterio sctē marie de caritate. nō dū historia btī nicolai cantaret. frēs eiusdē loci p̄orē suū vt eā sibi cātare liceret instant rogauerūt. Ille v̄o h̄ p̄cise negauit dicens. incōgruū fore p̄stinū morē nouitatib⁹ immutare. Illis v̄o instātib⁹ indigtus rn̄dit. Recedite a me. qz nouā cātica imo iocula toria q̄dā i mea eccl̄ia nō cātabūt. Adueniente āt eiusdē scti festiuitate. frēs cū quadaz animi tristicia matutinaz vigilias pegert. Cūqz oēs i lectis se recepissent. ecce btūs nicola⁹ p̄ori visibilit terribilis apparuit. quez a lecto extrahēs p capillos dormitorij pauimēto allisit. ⁊ incipiēs. O pastor etne p singulas vocū differētias. v̄gis q̄s i manu tenebat. grauissimos ict⁹ sup dorsū illi⁹ ingeminās p ordinē morose cātando antiph̄az ipaz ad finē pduxit. Oīb⁹ ergo illi⁹ clamoribus excitatis. semiuiuus ad lectū deportat. Qui tādē ad se rediēs dixit. Ite et historiā nouā sancti nicolai decātate. Tpe henrici q̄rti impatoris ossa sancti nicolai apud vrbem barrensem trāslata sūt.

De venerabili beda presbitero.

Beda uenerabilis p̄sbyter ⁊ mōach⁹ ⁊ egregi⁹ expositor claruit in anglia circa annū dn̄i. dclxxxvij. q̄ licz in sctōr cathalogo ꝯputet. nō tn̄ ab eccl̄ia sctūs sz venerabilis appellat duplici rōne. Primo qz cuz p nimia senectute ei⁹ oculi caligarēt faciebat se duci p villas ⁊ castra vbiqz v̄buz dn̄i p̄dicando. Cūqz q̄dā vice p q̄ndaz vallē magnis lapidib⁹ plenā trāsiret. q̄dā ex ductorib⁹ derisorie dixit ei q ibi magn⁹ erat ꝓplus ꝯgregat⁹ expectās ei⁹ p̄dicatōez auide ⁊ silent. Et tūc ille incepit p̄dicare feruent. Et cū in fine cōclusisset. p oīa scl̄a sctor. mox omēs lapides alta voce clamasse dicūt. Amē venerabilis pater. Et iō venerabil pat appellat. Alij v̄o asserūt q āgeli rn̄derūt. Bn̄ dixisti venerabilis pater. Scd̄a cā ē. qz post ei⁹ mortez

clericꝰ qdã sibi deuotꝰ q̃ndã vsum edere cupiebat. quẽ illiꝰ tumulo sculpi facere ustendebat incipiẽs sic. Hꝛc ꝯ̃ tossa. volẽs versum taliter terminare. bede scti ossa. Sz qa talẽ finẽ vsus ꝓgruitas ñ patiebaꝫ ꝛ sedula mẽte reuoluerat. nec ꝓgruũ finẽ videret. dũ q̃daz nocte multũ sup ꝟ cogitassz. manẽ ad tumulũ ꝓperãs. manibꝰ angelicis taliter versum sculptũ reperit finitũ. Hꝛc sit tu tossa bede venerabilis ossa. Eiꝰ aũt corpus apd ianuã deuotõe ꝓgruꝫ ꝏ colit.

De sancto thoma apostolo.

Hystoꝛia seu legenda de sctõ thoma aplõ. ꝛ si qd ex ea in ñsoꝛijs vel antipꝟis sũptũ repit ter apocrifa deputaꝫ. In ipo aũt festo legit ad missam euangeliuz. Thomas vnus ex duodecim. Job. xx. c.

De festis sctõꝝ stephani iohannis euãgeliste et innocentũ.

Post dñi natiuitatẽ. seqnti die fit festũ ꝺ obitu bti stephani. pthomartiris. ꝛ tñ ipse fuit passus in augusto. hꝛe aũt ꝟ fiat sub festo iuẽtionis ei dictũ ẽ. Queritꝰ q̃re ꝟ tria festa videz sctõꝝ stephani iohꝟis ꝛ innocentũ. imediate post festũ natiuitatis dñi ordinãtur. Rñdeo ꝓmo vt xp̃o capiti ꝛ spõso oẽs sui comites adũ gãt. nat⁹ ei xp̃s spõsus ecclie in huc mõm tres sibi comites adũxit. de q̃bus ꝺicã cãticis. Dilectꝰ meꝰ cãdoꝰ ꝛ rubicũdꝰ. electus ex milib⁹. Cãdidus q̃ntuz ad iohem euãgelistã ꝓcosũ vginẽ et ꝓfessoꝛẽ. Rubicũdꝰ q̃ntũ ad stephanũ pthomartirẽ. Electꝰ ex milibꝰ q̃ntũ ad magnã turbaz innocentũ. Scõ vt lic ecclia oĩm martirũ genera q̃z q̃dẽ martirij xp̃i natiuitas cãfuit insilʼ adunaret. Tripler ẽ enĩ martirium Uoluntate ꝛ ope. tale fuit martiriũ bti stephani. ꝛ ꝟ ẽ dignissimũ in genere ꝟ aũt dicim⁹. q̃ aliq̃ circũstãtia facere possz q aliq̃s ꝓfessoꝛ aliq̃ martire dignioꝛ eẽr. Et ió festũ ei ꝓcedit alia et ꝓtinuaꝫ festo dñice natiuitatis. Eñ i ipo festo legit. Uoluntate quã saluatoꝛ dignatꝰ ẽ ꝓ oibꝰ pati. hꝛc ille ꝓmus ꝓ oibꝰ reddidit saluatoꝛi. Et iterum Christꝰ heri natus ẽ i tris. vt hodie stephanus nasceret i celis. In festo bti stephani tꝛoit ẽ. Et ei sederũt ꝓncipes ꝛ aduersus me loquebaꝫ. Iꝰ q ostẽdit insidie ꝓncipũ iudeoꝝ ꝟbõ stephano insidiantiũ. Epla est act. vj. c. Stephanꝰ plen⁹ grã ꝛ fortitudie. q sic ꝺicit augꝰ. i ꝑmone hꝰ ꝺiei cũ plurimuz habeat admiratõis i ipa specie nõ min⁹ cõtinet i misterio dignitatis. in q̃ narraꝫ tam passio ipi⁹ q̃z passiõis cã. ꝛ meritum seu remuneratio. Et ꝟ et insinuaꝫ ꝛ repñtaꝫ in ñsorio qõ ẽ. Sederũt ꝓncipes. ꝛ alla. qõ ẽ Uideo celos apertos. act. vij. c. Et i nocturnali etiã officio ide repeaꝫ. vt oñdaꝫ q sepe ꝛ sepius ꝓsiliati sũt ꝓncipes sacerdotũ i mortẽ ei⁹. Euangelium ẽ. Ecce ego mitto ad vos. matꝟ. xxiij. c. et seqꝫ. Hierlm hierlm q occidis ꝓphetas ꝛ lapidas eos ꝛc. Stephanus ei fuit lapidatꝰ. Dicit etiã ibi a sanguine abel iusti. Sic ẽ ille fuit pthomartir i veteri testamẽto. sic ille i nouo. Hystoriã sctĩ stephani cõposuit alcuinus karoli magister ꝛ capellanꝰ. nocturnales antipꝟas ꝺ psalmis q̃b⁹ titulantur accepit. cetera ꝺ actib⁹ aplõꝝ Antiphonis etiã laudũ q̃dã vsus ꝑmutauit put dictum ẽi. vj. pte sub dñica de trinitate Freqntaꝫ aũt vsiculus alla. vel ꝓpt solennitatẽ dñice natiuitatis. vel ꝓpt gaudiũ de cõsortio stephani angelice cõcionis. Dicit et illꝺ caplin. Stephanꝰ plenus grã. et illud. Surrexerũt q̃dã. q sũt act. vj. c. et illꝺ. Cum esszt stephanꝰ. act. vj. c. Scõm martirũ ẽ voluntate ꝛ ñ opere q̃le fuit martirũ bti iohannis euãgeliste. q martir fuit sic patet in illa antipꝟa. In feruẽtis olei doliũ missus iohannes apls. diuina se. ptegẽte grã illesus exiuit. vsic ñ senserat carnis estũ q virgo fuit mẽte ꝛ corpe. sic necesse fuit feruẽtis olei sesse. In natali aũt eius canit in q̃busdã locis vna missa i exordio lucis ad notandũ q ꝓpe accepto lumine hꝰ mõi. sacrificiũ vginitatis ꝑ obtulit ꝺo. Quia ei ñ poterat hꝛẽ vigilia ꝓpt festũ bti stephani statutũ fuit vt duas missas haberet. In missa debtõ iohãnis est epla. Qui tumet deꝰ. ecclesiasticus. ca. Euãgeliũ s Dixit ihs petro. iob. vl. c. et cantaꝫ alleluia.

Valde honorãd⁹ ẽ.ꝛ qđ ibi dr. Qui supra pect⁹ dñi.ẽ.sumit de ioh.vl.c. In troit⁹ est In medio eccl̃ie.eccl.xv.c. Et rñsorũ Exijt ꝑmo.ẽ.ioh.vl.c. Item alla. Hic ē discipul⁹ ioh.vlt.c. Cõmunio. Exijt ꝑmo ꝙ ē ibidem. Dicit etiaz ad horas capl̃m. Cibauit.eccl. xv.c.ꝛ ulld. Bñdict⁹ deus ꝛ pater.ephes.j.c. et illud. Qui timet deũ.eccl.xv.ca. ¶ Et nota qđ btũs iohãnes euãgelista in festo beati iohãnis bap.obijt. Sz qr nõ potuit attunc ei⁹ festũ fieri trãslatũ ē ad tertiã diẽ natalis dñi vt oẽs comites suos haberet spõsus vt ꝑmissũ ē.et festũ brũ ioh̃is bap.in suo die remãsit.nec mirũ.qr dies illa ab angelo ggu dio natiuitatis ꝑcursoris autenticata fuit. Nec ē dogmatizandũ ꝙ euangelista baptiste tanqz maiori cesserit.p eo qđ legit Inter natos mulier nõ surrexit maior ioh̃e bap. Nam nõ esse de ipoz maioritate disputandũ.diuinit⁹ ē ostensuz. Cũ ei duo magistri qz vn⁹ baptistã alter ꝑferebat euãgelistaz solennẽ ad ꝟ indixissent disputatõez.ꝛ quilibet valde solicite inuestigasset autoritates et rõnes efficaces.qb⁹ suũ iohannez ꝑferre posset.tandẽ die disputatõis aduenĩẽte qlibet sctõz emulatoꝛi suo apparuit dicẽs. Bene ꝛcordes sum⁹ in celis ꝙ nobis nõ disputetis ĩ terris. Tũc illi sibi adinuicẽ et omni ꝙ visionẽ publicauerũt.et dñm bñdixerũt Vel ideo fuit ad tertiũ diẽ post dñi natiuitatẽ trãslatũ qr forte illa die dedicata ē ei basilica.vel qr forte illa die rediit de pathmos insula.vel insulat⁹ est.fuit enim patriarcha ephesin⁹ Aunt qđã qđ btũs iohãnes cũ p⁹ celebratã missã descendisset in tumulũ euanuit ab oculis circũstantium.ꝛ cũ terra ibi scaturiat de ꝑfundo addũt eũ viuere.ꝛ terrã ei⁹ anhelitu scaturire.alij ĩ celuz trãslatum. ¶ Igit̃ ptim ex euãgelio.ptim ex ei⁹ tribulatione hodierna cõpilat hystoria.ĩ c⁹ vltiõ rñsorio scz In medio eccl̃ie.qđ sumit de libro sapiẽtie.ĩ q agit̃ de spũ itellect⁹ ꝛ eum ubilat.qr ꝑ spũm intellect⁹ fuit de ineffabili vbo scz de deo vo locut⁹ ¶ Tertiũ martirium est ope ꝛ nõ volũtate.qle fuit martiruz innocentũ.qđ sic tertiũ locũ obtinet ĩ dignitate.ita ꝛ iter festa martirũ. Sz q̃re festũ innocentũ celebrat aĩ festũ stelle.i.epĥie.cum mortui fuerint post apparitõez stelle.qñ scz Rodes vidit q illuꝰ eẽt a magis. Bñdict̃ qđ herodes audit̃ ꝛmonibus de xpo nato, turbat⁹ est valde.timẽs amittere regnũ.vñ cogitauit facere interfici oẽs pueros vt sic xps nõ euaderet.sz fuit impedit⁹ tũc. qñiaz augustꝰ cesar mãdauit ei qđ ad euz veniret. aristobolo ꝛ alexandro filijs ipsi⁹ herodis respõsur⁹ cozã eo. Et qđ nõ fuit ausus non ire.ait. Post modũ vo reuersus ãno reuoluto q̃rto die post natale dñi fecit oẽs pueros interfici.a bimatu.id ẽ biennio et infra Bimatos ei grece dr latine biennũ ¶ Queritur q̃re ĩ festiuitate innocentũ ĩ missa Glia in excelsis dr.ꝛ alla.et alia cãtica leticie nõ cantant. Dicit magistri nõ. qa mortui sunt ante dñi passionẽ ꝛ sic ad inferos descendẽrũt. Sz pari rõne et ĩ festo btĩ iohãnis bap. subticeri deberẽt. Dicendũ ẽ ergo qđ ꝟ ideo ꝓtingit qr autor officij voluit nos ꝓmgi in hac festiuitate animis deuotaz mulierum de morte innocentũ plangentũ ꝛ dolentũ vnde causa tristicie eaz illa dimittimus.et ideo legit̃ ꝓphetia hiere.xxxj.c.de innocentibus. Vox in rama audita ẽ.que ad lrãm de beniamitis exponit̃.q interfecti sũt propter vxorẽ leuite.quã oppresserant.et rachel fuit mater beniamin.vel ꝑ rachel q interꝑtatur ouis vel vidẽs.intelligit ecclia q ploraꝛ filios suos scz triplices. Primi sunt martires ꝓsideratos eos eẽ sibi subtractos et non vult ꝓsolari in ꝑn̄i.sz oẽm ꝓsolatõem trãsferꝛ in futurũ.qr nõ sũt.scz ꝑntes. Secõdos filios luget ecclia q fere ad ptum veniũt in qb⁹ patitur abortũ. Tertij vo sũt.q iam renati i baptismo erãt.sz ꝑ peccata retrocedũt. Hos ꝛ illos luget ecclia qr nõ sũt.i.qr dãnati sunt. Et ideo qr luget ecclia cantica leticie subticent. Potest eẽ et alia rõ.nã cãtica leticie ꝓprie post victoriã cantari debẽt Vñ ezechie dictũ est. Dispone domui tue ẽ.qr post victoriã habitã nõ cecinit cãtica leticie. Sed innocẽtes nõ habuerũt victoriã. nõ enim est victoria vbi pugna nõ est. Media ratio ẽ. Quidã tñ ꝑ alla cantãt ĩ missa. Laus tibi xpe. Alli. Cãtem⁹ eya. Et dr epla. Christi su-

pra mõtẽ.apoc.xiiij. Et euãgeliũ. Angelus dñi apparuit.matth.j.ca. Si ãt festũ illõ in dñica ꝓtingat.nullũ cantꝰ cũ leticie subticeẽ ꝓpter gaudiũ resurrectõis. In octauis ꝙz eoꝝ cantica leticie cantãt. ꝓ significatione gaudij qđ accepturi sũt i octaua.i.i resurrectione. Quia licet ad inferos descẽderũt. resurgẽt tñ nobiscũ in gla. Octaue ei festiuitatũ celebrãt i memoriã generalis resurrectionis quã sigfiãt. Vursus ꝙz hac die tristiciã mulieꝝ repñtam in multis ecclesijs diaconi nõ vtũt dalmaticis.nec subdiaconi subtilib⁹.i.tunicellis.ad notandũ qñocẽtes statim i morte pmã stolã nõ receperẽt sed ad infernũ descenderũt. ℣ De ℟ tertia ꝑte dictũ ẽ sub ti.de coloꝛib⁹. In ℟ festo ꝺ capitulũ illõ. Vide supra mõtẽ.apoc.xiiij.ca. et illõ. Hi sũt ꝙ cũ mulieꝛib⁹.et illõ. Hi empti sũt.ꝙ sũt ibidẽ. Et aduerte. q antiphone nocẽnales de psalmis sumũt. cetera de epla vel euãgelio. Qz ãt dicũt centũ qdraginta ãttuoꝝ milia finitũ ponit ꝓ infinito. Qz eẽ ꝺz. Vidi sub altari dei aias interfectoꝝ.sic est accipiendũ.q ioh̃es vidit aias interfectorũ sub altari.i.bũnatos capitis suo.vel i absconso.qꝛ nemo pcipit hic qũo ibi sint. Ꝙz quare solẽnizat ecclia de morte innocentũ. ꝙ nõ habuerũt voluntatẽ patiẽdi. Vide ꝙ eadẽ rõne.si aliꝙs tyrannꝰ interficeret totꝑ pueros. deberet ecclia sic solẽnizare ꝓ illis. qđ verũ nõ est. Vñderi potest q ℟ festũ ꝓpter tria celebrandũ ẽ.licz volũtatẽ nõ habuerit patiẽdi. Primo qꝛ xp̃s i eis ꝙrebat ꝙ occidebat. Scđo qꝛ xp̃s i eis celabat diabolꝰ herodi. Tertio qꝛ nomẽ dñi nõ loꝙndo ꝙz moriẽdo ꝓfessi sũt.qꝛ ꝓ xp̃o et vice xp̃i occisi sũt. Erãt ãt innocẽtes.qꝛ circũcisi.nã circũcisio erat tũc remediũ ꝺ originale peccatũ. ꝙz nõ ita sufficiẽs sic nũc baptismꝰ ẽ ¶ Illud ãt sciendũ ẽ q ꝙ ibusdã ecclesijs i die natal dñi.diaconi vespis finitis in honorẽ bti stephani.q eximꝰ diaconꝰ fuit i tripudio ꝙuentes cantãt antip̃z de scto stephano.et sacerdos dicit collectã. Nocte nos ẽt et officiũ crastinũ celebrãt.etiã bñdictiões suplectiões dãt.qđ tñ facere nõ deberẽt. Et eodẽ mõ faciũt sacerdotes i festo beati stephani i vespis i honorẽ scti iohis.qꝛ ipe sacerdos fuit. Et pueri i festo sancti iohis in honorẽ innocentũ. Subdiaconi ꝑ faciũt festũ in ꝙbusdaz ecclesijs i festo circũcisionis vt ibi dictũ est. In aliꝭ in epp̃ia. Et i aliꝭ i octauis epp̃ie.qđ vocãt festũ stultoꝝ.qꝛ ei ordo ille antiqtꝰ icertꝰ erat.nã i canonib⁹ antiqs qñqz vocat sacer.ꝙ qñqz nõ.ꝺ subdiaconi certa ad festandũ nõ habẽt diẽ.et eoꝝ festũ officio celebrat ꝓfuso.

De apostolis.

Aplus ꝙ grece interꝓtat missus latie.unde apli dicti sũt qꝛ a xp̃o missi fuerũt euãgelizare p vniuersũ orbẽ. Bene ecclia i cõmuni de aplis solẽnizat et canit i matutinis. Ecce ego mitto vos ꝛc.qđ ẽs electi sunt simul a dño post ℞monẽ ad eos factũ i mõte.sic habet matthẽo ꝙ marco.ꝙ vicz electi sũt duodeci. De ꝙbusdã nõ facit ecclia officiũ ꝓpꝛiuz sic de btõ petro. ꝓpt̃ ꝓuilegiũ dignitatis.ꝺ btõ paulo ꝙz is nõ fuit de.xij. ꝓpt̃ ꝓuilegiũ predicatõis.de btõ iohãne ꝓpt̃ ꝓuilegiũ amoꝛis fide ꝙ ꝺginitatis.et ꝺ btõ andrea ꝓpt̃ ꝓuilegium crucis quã ita ardent̃ ꝑdicauit ꝙ ꝓpꝛiuit ꝙ habuit. Ider horas ꝺ capl̃m illõ. Jã nõ estis.ephe.ij.c.et illõ. Non vos me elegistis.qđ ẽ ibidẽ.et illõ. Btus vir q̃ suffert.ia. j.c.et illud. Magnificauit eũ i tumoꝛe inimico.eccl.xlv.c.et illõ. Statuit illi dñs testamẽtũ sempiternũ.ibidẽ.et illõ. In fide ꝙ lenitate ipi⁹ sanctũ fecit illũ.ibidẽ.et illõ. Jbãt apli gaudẽtes.act.v.et illõ. Nam ꝙs ꝓsciuit hoc ꝙ ꝑdestinauit ꝓformes.roꝝ.viij.ca.et illud. Corpa sctoꝝ i pace.eccl.xliij.c.et illõ. Non esuriẽt neqz sitiẽt ãpli⁹.apoc.vij.ca.et illud Nos insensati vitã illoꝝ.sapie.v.et illõ. Ipo ꝛmo angulari lapide xp̃o iesu.epp̃.ij.cap. Habẽt ãut vigilias ꝙ octauas.qꝛ si cõpatimur ꝙ pregnabim⁹. De ℟ dictũ ẽ in.vj.pte sub q̃rta feria tertie hebdomade aduent⁹. In stãtia tñ ẽ de btõ iohãne euangelista q̃ ad ieiunũ.qđ ꝓtigit.tũ qꝛ vt dicũt qdaz nõ fuit martꝛ nisi aiõ.tũ ꝓpt̃ festũ bti stephani qđ ẽ i vigilia festi ei⁹. In vigilijs apl̃oꝝ ẽ epla. Bñdictio dñi sup̃ ca. puer.x. ecclꝰ

xlv.ca. Itē illa. Per man⁹ aūt.act.v.ca. Et euāgeliū Ego sū vitis.ioh.xv.ca. In festis v̄o apl'oꝝ d̄r epl'a Jā ñ estis hospites et adue.ephe.v.c. Itē illa Hi sūt viri.eccl'.xliiij.c. Itē illa Scim⁹ q̄niā diligētib⁹ deū.ro.viij ca. Itē illa Bñdict⁹ d̄s et pat̄ dñi nr̄i.ephe. j.c. Itē illa Spectaculū facti sumus.ad corinth.iiij.c. Itē illa Unicuiqz vestrum.ad ephe.iiij.c. Itē alla ē Ego vos elegi.ioh.xv Itē illd̄ Veīte ad me oēs q̄ labora.math. xj.c. Euāgeliū v̄o d̄r Hoc ē p̄ceptū.ioh.xv. ca. Itē illd̄ Hec mādo vob̄.qd̄ ē ibidē. Itē illd̄ Ecce ego mitto vos.math.x.c. Itē illd̄. Facta ē ꝯtētio.luc̄.xxij.c. Itē illd̄ Designauit dñs.luc̄.x.c.⁊ illd̄ Ego sū vitis vera.ioh.xv ca. Itē illd̄ Dixit simon petr⁹.math.xix.ca. Post cōmunio ē Amē dico vob̄ q̄ vos q̄ re.math.xix.c. Itē illa Vos q̄ secu.q̄ ē ibidē

Et nota q̄ tres apl'i legūt̄ tantū viui fuisse rome.scz petr⁹ paul⁹ ⁊ iohānes.⁊ tres euāgeliste.scz iohānes marc⁹ ⁊ lucas Notādū ē etiā apl'os siue xp̄i discipulos.nō ideo tantū fuisse passos.q̄a p̄dicabāt de xp̄o.sed q̄r ip̄m deificatū aiebāt sine romanoꝝ autoritate.qd̄ ip̄i ꝓhibuerant Eccl'ia olim statuit fieri cōmunit̄ festū de oīb⁹ apl'is in kalend̄.maij.vt dictū est sub festo apl'oꝝ philippi et iacobi

De euangelistis.

Post apl'os eccl'ia venerat̄ etiā euāgelistas.q̄ nō tātū p̄dicauerūt sz etiā euāgelia scripserūt. Legit̄ enī gen̄.iij.c.q̄ fluui⁹ egrediebat̄ de loco voluptatis ad irrigandū paradisū.q̄ diuidit̄ in q̄ttuor capita.s.phison.geon.tigrim ⁊ eufraten. Sane allegorice fluuius ille euāgelica p̄dicatio est q̄ a xp̄o ꝓcedit a q̄ generalit̄ oīs voluptas emanat Venite inq̄t ad me omēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis et ego reficiā vos.⁊ inuenietis requiē aīab⁹ vr̄is.iugū eī meū suaue ē ⁊ on⁹ meuz leue.gustate et videte q̄niaz suauis est dñs btūs vir q̄ sperat ī eo Recte aūt h̄ p̄dicatio fluuio cōpat̄.tum q̄a reficit abluit ⁊ fecundat.tum q̄a fluui⁹ d̄r aqua fluens.et vt salomon ait Aqua ꝓfunda v̄ba ex ore viri et torrēs inundās ē fons sapīe.q̄ tam lōge lateqz defluxit vt mdm̄ repleuerit vniuersuz. iuxta illd̄ Eūtes ī vniuersū mdm̄ ꝛc̄. Qua ꝓpter in oēm terrā exiuit son⁹ eoꝝ ⁊ ī fi. orb̄ terre v̄ba eoꝝ Hec irrigat paradisū.i.fecundat eccl'iam iuxta q̄d dic̄ apl's Ego plantaui apollo rigauit de⁹ āt incrementū dedit. Hic ē eī fons ortoꝝ pute⁹ aquaꝝ viuentiū q̄ fluūt impetu de libano. Fluui⁹ āt iste in q̄ttuor capita diuidit̄.q̄a p̄dicatio iesu xp̄i ī q̄ttuor euāgelia deriuat̄. Nam licet scripserint multi euāgelia.q̄a luca testāte mlti conati sūt ordinare narratōem rerū q̄ in nobis cōplete sūt.tñ nō nisi q̄ttuor recepta sūt ab eccl'ia.videlz.mathei marci luce et iohis qd̄ vtiqz factū ē q̄druplici rōne. Primo ad ostendendū duoꝝ testamētoꝝ ꝯcordiā. Sic̄ eī ī veteri testamēto vn⁹ fuit legislator scz moises.et q̄ttuor maiores ꝓphete.scilicz ysaias.hieremias.ezechiel.et daniel.⁊ duodecim minores ꝓphete ⁊ multi sapiētes vt iob.dauid.salomon.iesus sirach.ita ⁊ ī nouo testa.vn⁹ fuit legislator.scz christ⁹.et q̄ttuor euāgeliste.et duodecī apl'i.⁊ alij multi doctores vt hieronim⁹.augustin⁹.ambrosius.et gregori⁹.vt ꝑ h̄ ostendat̄ q̄ rota cōtinet̄ ī medio rote.⁊ duo cherubin sese respiciūt v̄sis vultib⁹ in ꝓpiciatoriū. Scd̄o ꝓ misterio q̄drige aminadab.de q̄ sponsa dicit in cant̄. Anima mea turbata ē ꝓpter q̄drigas aminadab. Aminadab eī interp̄tat̄ spontane⁹ dñi. Hic est xp̄s q̄ fact⁹ ē hō oblat⁹ est q̄a ip̄e voluit Hui⁹ q̄driga ē euāgelica doctrina ꝑ quā ei⁹ fama ꝑ mdm̄ vebit̄ vniuersū.cui⁹ q̄ttuor rote sūt dicti q̄ttuor euāgeliste. Propter hāc q̄drigaz sponsa id ē.eccl'ia.salubri dolore turbat̄ ad pn̄iam.

Tertio ad designandū liberatōez generis hūani a morte q̄drifica ī a trāsgressiōe q̄druplici. Prima trāsgressio fuit mandati ī paradiso. Scd̄a legis naturalis. Tertia legis scp̄te. Quarta euangelij. Vel potius peccatū fragilitatis ꝑ impotentiā.simplicitatis ꝑ ignorantiā.securitatis ꝑ negligētiā et malignitatis ꝑ inuidiā. His enī quattuor modis peccādi aīa morit̄ et sepat̄ a deo.

Quarto pro misterio forme quadrige.

Sicut ẽ int̃ ceteras formas q̃dratũ. sic ĩter ceteras doctrinas euãgelũ solidi⁹ ⁊ stabilius pseuerat. nã illo ondiq; stat. ⁊ iõ legitur apoc. xxj. c. q̃ ciuitas ĩ q̃dro posita ẽ. et illud ppt̃ stabilitatẽ appellat̃ eternũ. p cui⁹ grãm hõ q̃drat̃ in moꝛib⁹. i. in vtutibus solidat̃.

Ceteꝛ istoꝛ poti⁹ q̃z alioꝛ euangelia recepta sũt. Tũ q; ipi diligẽti⁹ ⁊ aperti hist̃oriã euãgelicã descripserũt Tũ q̃z aligñ varia seu diuersa. nũq; tñ ꝓtraria seu aduersa scripserũt Tũ q; isti q̃ttuoꝛ p q̃ttuoꝛ aialium figuras ĩ visiõe iohis ⁊ ezechiel̃ pfigurati fuerũt. ezechiel̃. j. Matthe⁹ phomiez. eo q; ei⁹ itentio pcipue circa scribendaz xpi hũanitatẽ vsat̃. Tñ ei⁹ liber ab hũana xpi natiuitate sumit exoꝛdiũ. Liber inq̃t generationis iesu xpi ⁊c. Marc⁹ pleonẽi deserto rugientẽ eo q; ei⁹ intẽtio pcipue circa describendã ei⁹ resurrectõez pfistit Tũ ei⁹ euangeliũ antonomastice dicit resurrectõis legit Dicat̃ ei q; leo rugitu marĩo tertio die suos excitat catulos. ita ⁊ ds pater ĩmẽsa potẽtia sua filiũ suũ tertia die suscitauit Tñ ⁊ marcus ab exclamatõe iciput̃ scz a pdicatiõe iohãnis ĩ deserto clamantis ⁊ dicentis. Clor clamãtis in deserto. Et scias q; marc⁹ fuit lõgo naso subducto supercilio. pulcer oculis. calu⁹. barba. plena. habitudinis optime etatis medie. canos aspersus. Lucas p vitulũ eo q; pcipue circa describendaz christi passionẽ ei⁹ intẽto versat̃. ĩ q̃ xps se obtulit hostiã deo pri. idẽ ipe sacerdos ⁊ hostia. vitulus ei erat hostia sacerdotalis. vnde a sacerdotio incipit dicens. Fuit in dieb⁹ herodis regis iudee sacerdos q̃dam ⁊c. Johãnes p aquilã. q; ceteris cũ dño gradiẽtib⁹ ipe in celũ ad describendã xpi diuinitatem volauit dicẽs. In pncipio erat vbuz. Be ẽ dictuz est in pma pte subti. de picturis. Hec siq̃dez q̃ttuoꝛ pncipales intentões designate sũt p figuras illoꝛ q̃ttuoꝛ aialiũ. quoꝛuz q̃libet ẽ visione ezechielis q̃ttuoꝛ habet facies q̃niam oẽs de singulis agunt. lz quidam pncipali⁹ ꝺ q̃busdam. pser̃tim cũ oẽs agãt de xpo. cui q̃ttuoꝛ ille figure quemunt Fuit nãq; hõ nascẽdo. vitul⁹ moriẽdo. leo resurgẽdo. aquila ascendẽdo. Que vt melius intelligas imaginare aliq̃ animal hñs caput quadratũ. et i qualibet superficie imaginare vnã facẽ. videlicet a parte anteriori facẽ hois. a dextris facie leonis. a sinistris faciez vituli. a pte posteꝛioꝛi faciem aquile. Quia vo facies aquile sup̃ alias eminebat ꝓpt̃ longi colli ꝓductionẽ. iõ ꝺr q; erat desup̃. Qlibz etiã hoꝛ habebat quattuoꝛ alas. Finge ei q̃libet animal q̃drat̃um in quadrato sũt quattuoꝛ anguli. et in q̃libet angulo erat vna ala. Ideꝛo hi q̃ttuoꝛ significati sũt p ꝓdicta quattuoꝛ flumina. Ider phison iohãnes. p geon matheꝰ. ptigrim marc⁹. p eufraten lucas. sicut clarescebat inno. tertius de euãgelistis in sermone Sũt etiã sigficati p quattuoꝛ anulos arcea q̃ aurei ⁊ rotũdi erãt. in auro claritas. ĩmortunditate q̃ initio caret ⁊ fine. designat̃ eternitas. Ipi ei eternaz xpi claritatẽ et claram eternitatem descripserũt. Ider duos anulos a sinistris duo euangeliste scz matheꝰ et iohannes q̃ ab ipo xpo fuerũt edocti sigficãt Quidaz tñ p duos anulos a sinistris. matheũ et iohannẽ q̃ adhuc passibili et mortali adhesert accipiũt. p duos a dextris marcũ et lucam q̃ post ascensionẽ ei iam facto immortali et impassibili adhesert accipiunt. Ider sinistraz enim mortalitas. p dextrã immortalitas designat̃. sm illud. Leua eius sub capite meo. et dextra ei⁹ amplexabitur me. Et ppter hanc causaz in picturis ecclesia⁹ paul⁹ ad dextrã et petr⁹ ad sinistrã statuunt̃ saluatoꝛis. et in bulla papali caput pauli a dextris crucis. et caput petri a sinistris Dane in q̃busdaz ecclesijs antipha ad magnificat in eoꝛũ officio est. Ecce ego iohãnes vidi hostiũ apertũ in celo ⁊c. apoc. iiij. Ider horas aũt ꝺ captiuum. In medio ecclie aperuit os ei⁹. eccl̃. xv. ⁊ illõ. Cibauit illũ dñs pane vite et intellect⁹. ibidẽ. ⁊ illud Jocũditatem et exultationẽ thesauri. qꝺ ẽ ibidez. Omia rñsoria sũpta sũt ꝺ ezechiele. Ideꝛimũ ẽ de visione dei. scz Vidi quictos. ⁊c. In laudib⁹ vo habet̃ de ministerio ꝓdicatois eoꝛ. Bilecti do ⁊ hoib⁹ ⁊c. eccl̃. xlv. c. Introit⁹ misse ppe est. Os iusti meditabit̃ sapientiã. Tamen iohãnes euãgelista ba-

bet introitū ꝓpriū ꝓpter ꝑuleguz amoꝛis et dignitatis. vidzlicz In medio eccl'ie aperuit os eꝰ ⁊c. qꝛ ipe nō tantū fuit euāgelista sed etiā ꝓpheta. quꝛ patet in ꝓncipio libri apoc. vbi dꝛ. Btūs qui legit et qui audit verba ꝓphetie hui⁹ et seruat ea q̄ in ea scꝛpta sunt. ⁊c. Notandū tñ est q̄ iste introit⁹ ꝓpter priuilegiū p̄dicationis secūdario cōpetit augustino. gregoꝛio. et alijs exposituꝛib⁹. Epla in qbusdā ecclesijs est de figura quattuoꝛ aialium. Ecce ego iohannes vidi hostiū apertum. apoc. iiij. c. Ellie ecclesie dicūt illaz ezechielis. j. c. Similitudo vultus ⁊c. Besponsoꝛium est Btūs vir q̄ timet dñm ⁊c. Clerisus est. Potens in terra erit semen eius. ⁊c. quod intelligit de semine verbi dei ⁊ bonoꝛum operum. Sequit. Generatio rectoꝛū bñdicetur. quia euangeliste generant filios dei qui benedicunt. Alleluia in quibusdaz ecclesijs est. Primꝰ ad syon dicet. ecce assū et hierlim euāgelistā dabo. ysa. xlj. c. In alijs vo ecclesijs dꝛ alia. Btūs vir. Euāgeliuz est. Besiguit dñs et alios septuagitaduos discipulos. luc. x. c. et sequit. Et dicebat illis. Messis q̄dē multa operarij vo pauci. Offertoꝛiū ē. Posuisti dñe sup ca. ⁊c. Postcommunio ē. Oꝛa gnā ē gl'a eius in salutari. ⁊c.

De martiribus.

Artir greece dicitur testis latine. Martures enī testes sūt q̄ xp̄s passus ē p oib⁹ ⁊ ipi p xp̄o. Sane sol⁹ btūs laurēti⁹ inter martires vigilā hꝫ ⁊ octauā. ꝓut sub festo ei⁹ dictū ē. Omēs et martures singulares habēt cōmunia officia exceptis stephano. laurētio. iohāne bap. ⁊ alijs qbusdā. Et ē introit⁹ ad missam. Elia et honoze coronasti eum dñe. vel. Sapientiā sanctoꝛ. eccl'. xliij. c. vel Judicabūt sancti. sapie. iij. c. vel. Sacerdotes dei. danielis. iij. vel. Letabitur iust⁹. Hꝫ tñ in paschali tempoze habēt aliud officium eo q̄ in illo tempoze oportet q̄ frequēter repetatur alleluia ꝓpter gaudium resurrectionis. Et tunc est introitus. Protexisti me a conuētu malignantiū. ⁊c. Et quia coꝛoña debetur eis tanq̄z victoꝛibus. ideo sepe fit mentio de coꝛona. Unde stephan⁹ interpretat coꝛonatus. Epistola vo quandoq̄z dicitur ꝓ uno martire. Justus coꝛ suum. eccl'. xxxix. ca. q̄uandoq̄z illa. Beatus homo q̄ inuenit sapiam. puer. iij. ca. q̄nq̄z. Justoꝛ aie. sap. iij. c. q̄nz illa. Just⁹ si moꝛte ꝓoccupat⁹ fuerit. q̄ e ibidē. iiij. c. q̄nq̄z illa Btūs vir q̄ in sapia. eccl'. xuij. c. ⁊ xv. q̄nz illa. Bñdictus deꝰ et pater. ad corinth. j. c. q̄nq̄z illa. Memoꝛe esto. ij. ad thimo. ij. c. q̄nq̄z illa Nemo militans. que est ibidem. q̄nq̄z illa. Btūs vir q̄ inuentus est. eccl'. xxxj. c. q̄nz illa Bñdicto dñi sup caput. puer. xv. ca. q̄nq̄z. Stabūt iusti. sapie. v. c. Euangeliū vo dicitur q̄nq̄z. Si q̄s vult post me veīre. matth. xvj. c. q̄nq̄z illud. Si q̄s veīt ad me. luc. xiiij. ca. q̄nq̄z illd. Nisi granū. ioh. xij. c. q̄nq̄z illd Nolite arbitrari. matth. x. c. q̄nq̄z illd. Habui opertum. qd est ibidem. q̄nq̄z illud. Si q̄s venit ad me et nō odit. luc. xuij. c. Pro pluribus vero martiꝛib⁹ dꝛ quandoq̄z epistola Lingua sapientiū. puer. xv. c. q̄nz illa. Bñdictus deus et pater dñi nostri ihesu christi. j. petri. j. c. quandoq̄z Justoꝛ anie. sapie. iij. ca. quandoq̄z Memoramini ꝓstinos dies. hebreoꝛ. x. c. quandoq̄z Sancti p fidem hebreoꝛ. xj. c. q̄nz. Expectatio iustoꝛ leticia puer. xj. c. q̄nq̄z. Hi sūt uiri. eccl'. xlij. c. q̄nq̄z. Ablsterget deꝰ. apoc. vij. c. q̄nq̄z. Reddet dꝰ mercedē. sapie. x. c. q̄nq̄z. Justi āt in perpetuū viuent. sapie. v. c. quandoq̄z. Quis nos separabit a caritate christi. ad ro. viij. capo Alleluia est. Hi sunt due oliue. apoc. xj. ca. Euangeliū vo q̄nq̄z dicit. Cum audieritis ꝓlia. luc. xxj. quandoq̄z. Descendens ihs de monte. luce. vj. c. quandoq̄z. Videns ihs turbas. matth. v. q̄nq̄z. Egredīte ielu de templo. matth. xxiiij. c. q̄nq̄z. Attendite a fermēto phariseoꝛ. luc. xij. c. quandoq̄z illud Sedente ielu sup montem oliueti. matth. xxiij. ca. quandoq̄z illud. Ve vobis qui edificatis. luce. xj. c. quandoq̄z illud. Qui vos audit. luce. x. quandoq̄z illd. Cōfiteboꝛ tibi pat̄ Matth. xj. ca. Dicit post cōmunio. Amē dico vobis q̄ vnj. matth. xxv. c. q̄nq̄z. Et si coram hominibus. sapie. iij. cap. quandoq̄z. Quicunq̄z fecerit. matth. xij. ca. quandoq̄z.

Dico aũt vob. math. x. c. qñq3 Dig̃at. marci vl. c. 7 qñq3 Ad ultimu do. luc. vj ¶ In noctꝛnali vo officio pmũ rñsoꝝ est. Iste sctus plege dei sui certaũt vsq3 ad morte ꝛc. 7 est ãtitoni. q. pe tulãtia q̃q3 sensuũ fuit mactata ĩ eis. In tpe vo paschali pmũ rñsoꝝ e Btus vir q̃ metuit dñm. 7 ẽ octaui toni. propter octauam q̃ sigsicat gl̃az resurrectõis Quia vo scti martires i tolerãdis tormentis se habuerũt pclãter. 7 pstãtia a solo deo ẽ. iõ illõ rñsoꝝ O venerãda martirum ꝛc cãtaĩ p eis. et ẽ ãtitoni. qa martires q̃q3 sensus deo imolare uerũt. De martiribus et cantaĩ illõ rñsoꝝ Fulgebũt iusti et tanq̃ scintille ĩ arũ. dis. iudi. na. 7 rg̃. i eternum ꝛc sapie iij. c. Justi fulgebũt i futuro diuersis beatitudinib⁹. pus tñ B sclõ discurrẽt. i. per diuersas mũdi ptes cursitãdo diuina verba alijs annũciabũt. 7 B facũt more scintillaꝝ discurrẽtũ p arũdinetum. sic ei scintille seu fauille ignis arũdinetũ. i. materiã fragilem arũdinũ atterũt 7 anihilãt. sic 7 scti sua ꝑdicatõe ignita. i. diuino igne accẽsa vicia q̃ respectu fortiũ vtutũ fragilia sũt destruẽt. iudicabũt. i. damnabũt natões. illos q̃ i peccatis suis pmãserũt. 7 regnabũt i eternũ. i. i eternitate cũ deo recipiẽt ĩmortalitatẽ 7 impassibilitatẽ. cetera sq3 vtutes. Ursꝰ in his ỽbis exꝑmẽt stola carnis quã scti recipient q̃ ꝑsistut in q̃ttuoꝝ sczi claritate. subtilitate. agilitate 7 ipassibilitate Mã fulgebũt clari 7 tãq3 scintille subtiles in arũdineto discurrẽtes agiles. 7 regbit dñs eoꝝ impetuũ. 7 ipi cũ dño ipassibiles. Mã absterget deꝰ oẽz lacrimã ab oculis sctoꝝ ꝛc. imo exultabũt in gl̃a. 7 le. in cubi. suis. qõ ad stolã spũs referẽ quã etiã recipiũt scti Et nota arũdinetũ est locꝰ in q̃ sũt mlte arũdines siue cãne sicut i paludib⁹ Plante aũt austri o ex assidua ꝑfricatione arũdinũ ignis accẽdit. scintille vndiq3 aduolãt. 7 accẽdũt arũdinetũ. qõ allegorice ꝓtingit i sctis. ¶ De martirib⁹ etiã cãtaĩ Circuierũt in melotis. q. d. in pera. Mele lota. te. est vestis facta de pilis cuiusdaz animalis. qõ melota vocaĩ siue saxus. est enim habitꝰ necessarius ad exercitia opis. Ider horas etiã dr capitin illõ Btus vir q̃ suffert. iacobi. j. c. et illõ Btus vir q̃ inuẽtꝰ ẽ sine. eccl. xxxj. c. 7 illõ Btus vir q̃ i sapientia morabit eccl. xuij. c. et illõ Justoꝝ aĩa. sapie. v. c. 7 illõ Justi aũt. ibidẽ. 7 illõ Sancti p fidez. heb. xj. ca. et illõ Noluit eĩ tñ ãgredi 7 ũ ẽ trãsgressus. eccl. xxxj. ca. 7 illõ Coronã aurea sup capite eiꝰ. eccl. xlv. 7 illõ Stolã iocũditatis induit ibidẽ. Ibi tñ dr. Stola gle. 7 illõ Sancti ludibria et verbera. heb. xj. c. et illõ Tanq̃ aurũ in fornace. sapie. iij. c. 7 illõ Hi sũt qui venerũt de tribulatõe. apoc. vij. c. 7 illõ. Mõ esuriẽt neq3 sitiẽt. ibidẽ. 7 illõ Justi tulerũt spolia impioꝝ. sapie. x. c. 7 illõ In bonis iustoꝝ exaltabit ciuitas. puer. xj. c. ¶ Illud etiã sciendũ ẽ q̃ eccl̃a celebrat festũ q̃rũdaz martirũ veteris testa. put dictum est de festo machabeoꝝ

¶ De confessoribus.

Confessores dicũtur laudatores. licet aũt tam martires q̃z ỽgines q̃z etiã omnes sancti veri sint christi ꝑfessores. martires tamẽ qa in irascibili vincunt transcendũt. et suplucrantur speciale vocabulũ martirum. et ỽgines. qa vincunt in cõcupiscibili. nomen ỽginũ. et doctores qa alios superant in rationali doctorum Et hinc est q̃ martires et ỽgines 7 doctores aureola decorabũt Sane cõfessores distinguũt in episcopos et in ꝑsbiteros. De episcopis dr introitus Statuit. eccl. xlv. c. et epistola Ecce sacerdos magnus. eccl. xluij. c. Ipsi enim sunt magni sacerdotes. Et illud de episcopis dicitur. Inuẽi dauid seruum meuz. oleo sancto meo vnxi eum. qa non tantũ vncti fuerunt i baptismo et in confirmatione et ordinatione in ꝑsbyteros. sed etiã in ꝑsecratione in episcopos. vt habeant misericordiã supersluẽtem. Et officia illa que incipiunt sacerdotes ꝓprie competũt episcopis. Cetera sũt cõmunia et plura sunt responsoria octaui toni. qa afflixerunt 7 crucifixerunt carnem suã cũ vicijs 7 ꝯcupiscentijs ꝓpter octauã resurrectõis. Ursus o ꝑfessorib⁹ dr q̃q3 epla. Dilectus deo. eccl. xlv. c. q̃q3. Testis est deus. ad thimo. iiij. q̃q3. Plures

facti sūt sacerdotes. ad heb. c. vij. qñqz. Dedit dñs ꝯfessionē. eccl. xlvij. c. qñqz. Justus cor suū. q̄ ē eccl. xxxix. c. qñqz. Sapiētia laudabit aīaz. eccl. xxiiij. c. qñqz Justū deduxit dñs. sapie. x. ca. qñqz Doctrinis varijs. ad heb. xiij. c. qñqz. Ego eī iā delibor. Alla. Justus germinabit. ysa. xxxv. c. Euāgeliuz vo dr qñqz. Sint lūbi vrī p̄cincti. luc. xij. qñqz. Vigilate. math. xxiiij. qñqz. Homo pegre. math. xxv. qñqz. Videte ⁊ vigilate. mar. xiij qñqz. Hō q̄daz nobil. luc. xix. qñqz. Nemo accēdit lucernā. luc. xj. qñqz. Vos estis sal t̄re. math. v. c. qñqz. Nolite timere pusillus grex. luc. xij. c. Postcōmunio ē. Quīqz talenta. math. xxv. ⁊ qñqz. Fidel' ſuus. math. xxiiij. c. ⁊ luce. xij. ca. Per horas vo dicit capl'm illd. Ecce sacerdos. eccl. c. xliiij. et illd. Bñdictōez oīm gentiū. qd ē ibidē. ⁊ illd Cognouit eū. ibidē. ⁊ illd Justū deduxit. sapie x. ca. ⁊ illd Just⁹ cor suū. eccl. xxxix. c. ⁊ illud. Magnificauit eū ī ꝯspectu regū. eccl. xlv. a Sz qd hic dr. magnificauit dr ibi glorificauit. ⁊ illd Labia sacerdotis custodiūt. malach. ij. et illd Nō ē inuēt⁹ silis illi. eccl. xliiij. ca. et illd Fūgi sacerdotio ⁊ hrē laudez. eccl. xlv. c. et illd Talis decebat vt eēt nob pontifex. ad heb. vij. c. et illd Collaudabūt multi sapiam ei⁹ ⁊ vsqz ī scl'm non recedet memoria ei⁹. eccl. xxxix. et illd Honestauit illū ī laboribꝰ. sap. x. b. et illd Custodiuit illū ab inimicis. qd ē ibidez. e. Illd āt notandū ē q̄ si plura festa ī eadē die ꝯcurrāt illi⁹ q̄ inter eos maioris erit nois officium celebretur. De hoc dictum est in prohemio hui⁹ partis.

De virginibus.

Officiū matutinale vginuz maxima ex pte sumit de psalmo epitalamico. scz Eructauit cor meū. in q̄ agit de laudib⁹ spōsi ⁊ spōse. Virgines eī sūt spōse xp̄i q̄ sequūt agnū q̄cūqz ierit in corpe ⁊ in aīa ꝓpter integritatem corpis et aīe. Notandū autem est q̄ illud responsoriū qd est de sponso scilz Audiui vocē de celo ꝛc. qd ī q̄busdā ecclesijs dr est p̄mi toni. qz vnic⁹ est sponsus aīaz xp̄i et sumit de math. xxv. Illud vo qd est de cōtemptu mūdi scz Regnū mūdi et omnem ornatū seculi ꝯtempsi ꝛc. est q̄nti toni. quia ibi ostendit ꝯculcatio qnqz sensuū. De virginib⁹ etiā cantat illud Fulcite me floribꝰ cant. ij. c. qd est expositum in. v. pte sub ti. de sexta. In q̄busdā ecclesijs dicūt vsiculuz de vginib⁹ illū Elegit eam de⁹ et p̄elegit eā. Sed alij rectius ꝯsiderantes q̄ sola beata vgo maria p̄electa est in honorē ei⁹ tantuz dicūt illum. p alijs vginibus dicūt. Elegit eam de⁹ et dilexit eam. Per horas etiam dr capl'm illud. Qui gloriat. ij. corinth. x. ca. et illud Emulor eī. ij. corinth. xj. et illd Sapiētia vincit. sap. vij. et illud Memorati sūt dñe miscdie tue. eccl. lj. ⁊ illud Liberasti me a pditione ibidem. et illud Accinxit fortitudine lumbos suos. puer. xxxj. c. In officio misse si sit vgo et martir ꝓpriu officiū ē Loquebar de testimonijs tuis in ꝯspectu regum ꝛc. Alia cōmunia sunt. excepto q̄ de beata agatha dr introit⁹ Gaudeam⁹ oēs ī dño. pro eo q̄ ipa excellenter letissima venit ad passionē sicut de ea scptum est. Agatha letissima et glorianter ibat ad carcerez. ido ei⁹ leticie nostram leticiam sociam⁹ et cum ea in dño congaudem⁹. De beata etiaz agnete officiū misse est. Me expectauerūt. Ratio quare. potest ex eius legenda haberi. Et nota q̄ de vginibus dr qñqz epistola Cōfitebor tibi dñe. eccl. lj. c. qñqz. Qui gloriatur. ij. ad corinth. x. qñqz Dñe de⁹ meus exaltasti. eccl. lj. qñqz. Sapientia laudabit animā. sapie. xxiiij. qñqz. Sapientia vincit maliciā. sapie. viij. qñqz. De virginib⁹. j. ad ad corinth. vij. qñqz Dñs possedit me. prouerb. viij. Alla et postcōmunio. Quinqz prudentes. math. xxv. c. Euangelium qñqz dicitur Simile est regnum celoꝝ thesauro abscondito. math. xiij. ca. qñqz Simile est regnum celorum decem virginibus. matthei. xxv.

De festo dedicationis.

Quoniaz in parte p̄ma dictum est qualiter ecclesia dedicata sit. restat vt hic aliqua

de officio qd in festo dedicatiōis eccl'iaꝝ dr
subijciam⁹. Festū ergo illd solennit ab ec-
clesia celebrat. de q̄ in iohāne habet. Facta
sunt encenia. i. festa dedicatōnis ī hierosoli
mis. et ihs ābulabat ī tēplo in porticu salo-
monis ad ꝯfirmatōem illi⁹ festiuitatis. Et
dr porticus salomonis. q̄a salomō solebat
ibi orare. et ibi orauit ī die dedicatōis. Hoc
etiaꝫ festū in veteri testa. fiebat. Vñ legit in
p̄mo libro machab. c. iiij. Elegit iudas ma
chabe⁹ sacerdotes sine macula ⁊ mūdaue-
rūt sancta. Eccl'ia enī militās p̄t mūdari. sꝫ
nō triūphās. Aug⁹. dicit ī omel'. sup p̄dicto
verbo. Facta sunt encenia. Illū diē quo tē
plū dedicatū ē. iudei solēnit celebrabāt. Ce-
lebrauerūt āt iudei encenia octo dieb⁹ q̄re
videt q̄ nos sil'r festū dedicatōis debemus
octo dieb⁹ solēnizare. Sed mirꝫ ē q̄re octo
dieb⁹ celebrauerūt encenia. cuꝫ pasca et sce-
nophegiā nō celebrauerīt nisi p septeꝫ dies
tantū. Ad h̄ est rñsio. qꝛ h̄ festiuitas specia
liter sig̃ficat eternā dedicationē in q̄ eccl'ia
illa scꝫ anīa sctā ita deo dedicabit. i. copula
bit. vt nō possit ad alios vsus transferri. qd
erit ī octaua resurrectōis. ⁊ iō ī nouo testa.
hꝫ h̄ festum octauas. Hec eccl'ia ꝯstruit in
baptismo ⁊ ī doctrina et in pnīa. Hic eī au
dit securis ⁊ oīs generis ferramēta. i. omīa
genera flagelloꝝ ⁊ disciplīaꝝ scꝫ ī hac eccīa
militāte. q̄ p tabernaculū moysi sig̃ficatur.
Tabernacula eī militantiū sūt. Templuꝫ
v̄o illud salomonis sig̃ficauit eccl'iaꝫ triū-
phantē in q̄ h̄ nō audiūt. In matutinali of
ficio dicūt illi psalmi in q̄b⁹ fit mētio d̄ por-
tis q̄ specialit sūt timor et amor. sic habet in
psalmo illo. Dñi est terra. ibi. Attollite por
tas p̄ncipes vestras ꝛc. Item illi in quibus
fit mētio de altari. sicut in psalmo illo. Iu-
dica me de⁹ ⁊ discerne. Item illi in quibus
fit mētio de ciuitate. vt sūt illi. Deus noster
refugiū. ꝛc. et Magnus dñs ꝛc. Item illi ī
quib⁹ fit mētio de atrijs ⁊ de portis. vt sunt
illi. Quam dilecta tabernacula ꝛc. et Fun-
damēta ei⁹ in montib⁹ sanctis ꝛc. Sꝫ que-
ritur q̄re tūc dr psalm⁹ ille. Dñe de⁹ salutis
mee. ꝛc. Ad qd q̄dam dixerūt q̄ ideo q̄a ibi
fit mētio de sepulcris. sed h̄ rō non valet. qꝛ
ibi nō fit mētio de talib⁹ sepulcris. in quib⁹
habitant siue sepeliunt corpa fideliū iuxta
eccl'iam. sed de sepulcris maloꝝ. Unde di-
cimus q̄ ille dr psalm⁹ eo q̄ est psalmus pe
nitētialis. et specialit ibi de orōne habetur
q̄ ī eccl'ia faciēda est. Vñ ibi dr. Intret orō
mea in ꝯspectu tuo. Dicit aut dñs d̄ eccīa.
Domus mea dom⁹ orōis vocabit. Octa-
uus v̄o psalm⁹ est. Qui habitat in adiuto-
rio altissimi. i. in eccl'ia q̄a ibi dr altissimuꝫ
posuisti refugiū tuū. qꝛ sup oēs montes in
vertice montiū fundata est eccl'ia. Ultima
v̄o antiph̄a scꝫ ad magnificat in vespis est.
Pax eterna. qꝛ ad h̄ celebrat dedicatio. vt
dedicemur ⁊ habeam⁹ illā pacē eternā. Per
horas aūt dr capl'm illud. Vidi ciuitatem.
apoc. xxj. c. et illud. Ecce tabernaculū. qd est
ibidē. et illud. Unusq̄sqꝫ ꝓpriā mercedem.
j. coꝝ. iij. ⁊ illud Fundamentū aliud nemo
potest ponere. corinth. iij. c. Sane huic
festo cōpetit q̄ iacob vidit scalā. et angelos
ascendētes ⁊ descēdentes. i. totam eccl'iaꝫ vi
dit vna visione ⁊ erexit lapidē. i. xp̄m. q̄ ē la-
pis in sūmo. Et est lapis angularis et fun-
damentū. q̄ omīa sustinet. Erexit inquā in
titulū p̄conialē memorialē et triumphaleꝫ
fundēs oleū desup. Siq̄dem iacob. i. p̄lat⁹.
fundit oleū sup lapidē. i. xp̄m ad ostendēdū
eius carismata. Et ideꝫ ꝓphetauit iacob di
cens. Terribilis est loc⁹ iste. nō est hic alid
nisi dom⁹ dei et porta celi. vere dñs est in lo
co isto et ego nesciebam. Terribilis est enī
eccl'ia demōib⁹ ꝓpter dei similitudinē quā
habet. Et ꝓpter h̄ ad missā est introit⁹ Ter
ribilis est locus iste. Gen. xxviij. Sequitur
Et vocabit aula dei. hoc apposuit btūs gre
gori⁹ de suo. ꝓ eo q̄ ibi paratus est deus ex
audire sicut dixit dñs salomoni. iij. regum
viij. Exaudiui orōem tuā. ꝛc. Quare autē
terribilis sit ostendit in versiculo. Dñs re-
gnauit decorē induit. scilꝫ in mēbris suis. et
ido terribilis est ecclesia demonib⁹. In cō
secratiōe v̄o altaris est introit⁹. Dicit dñs
s̄mones mei. ysa. lix. c. ⁊ lxj. c. Epl'a v̄o sumit
de apoc. xxj. c. Vidi ciuitatē sctāꝫ hierl'm ꝛc.
Rñsoriū ē. Loc⁹ iste scꝫ eccl'ia material' sā-
ctus est. qꝛ sanctificata est ad hoc. vt ibi dñs

exaudiat ꝓces.et ꝙ ꝓstat oꝝtib⁹ scīs tatem. Salomon ei⁹ oꝝuit vt dñs oꝝtes ibi exaudiret.7 dñs dixit. Exaudita ē oꝛō tua. Retiā sīficatiū ē.iij.reg.viij.e. vbi salomō dedicato templo ait Quicūq; oꝛauerit loco isto exaudies i loco habitaculi tui in celo.et cū exaudieris ꝓpicⁱ⁹ eris. Alia est i q̄busdā ecclesijs. Q̄z metuēd⁹ ē geñ.xxviij.c. Euāgeliū vō ē. Egressus iħs.luce.xix.c. eo q̄ibi habet.hodie sal⁹ domui huic facta ē In q̄busdā tñ ecclesijs legit euāgeliū de matth. in q̄ habet. Et nō potuerūt subuertere domū illā fūdata ei erat supꝛa firmā petraz. Seq̄t offertoriū ō vꝛbis dauid i paralipomenō .j.ii. vlt.c. Vel ꝑ alios sūt vꝛba salomōis. Bñe de⁹ i simplicitate cordis mei.let⁹ obtuli vniuersa h̄. Obtulerūt enī sacrificia ieſtimabilia q̄ sīficāt bonas opatōes siue cogitatōnes.7 bona desideria.q̄ ieſtimabilia sunt et numero.7 ꝑcio. Seq̄t postcōmunio. Bomus mea ꝛc.ysa.lvj.7 matth.xxj.c. Nota si festū dedicatōis ecclie occurrerit in passione dñi.fit in seq̄nti hebdomada. Si vō i festo ascēsionis de ascēsione fiet officiū.et officiū dedicatiōis differat. Salomō ei⁹ dedicauit templū duodecima die mēsis septēbꝛis.7.x. die mēsis occurrēbat scenophegia.celebꝛauit āt dedicatōez tēpli ꝑ septē dies.7 progauit scenophegiā vsq; post dedicatiōem.

Incipit octaua pars de cōputo et kalēdario et de pertinentibus ad illa.

Qoniā sicut ait btūs aug⁹. sacerdotes ꝓpotiū scire tenēt. alioq̄n vir in eis sacerdotis nomen cōstabit. sub q̄ vbo noticiā cursus tpis lune ac kalendarij intelligim⁹. Quoniaz cōputus est sciēcia certificandi tps ꝑ solis.7 lune pgressuz. Idcirco ad simpliciū sacerdotum instructionē in hac octaua et finali ꝑte de hoc aliqua clꝛo cōpendio pstringēda put ad vsum ecclie dinoscit ptinere. Dicat aūt cōputus a computo.tas.q̄a in ipso cōputando pcedimus nō q̄n in ipo cōputare doceamur. Et est duplex computus. scilicz astronomicus seu philosophicus.7 vulgaris seu ecclesiasticus.sz de astronomico nil ad ꝓns. Vulgaris computus est scientia distinguendi tempus certa rōne.siue scientia tpis discretiua ꝑm ecclesie vsum. Tempus vero ꝓpꝛie hic sumit est ꝑm tullū quedam quantitas annui mensurni.diurni ve seu alterius spacij. Vel temp⁹ ē mora motus rerū variabiliū.cuius ptes decē eē dicūtur.sc annus.mēsis.septimana.dies.quadrans.hoꝛa.punctum.momentū.vncia.et athomus. Annus ꝙnet.xij.menses.vel.lij. septimanas.et diem vnā.vel trecētos sexaginta q̄nq; dies et sex hoꝛas. Mādensis continet quattuoꝛ septimanas vel paulo plus. Septimana.vij.dies. Dies quattuoꝛ quadrantes. Quadrans sex hoꝛas. Hoꝛa q̄ttuoꝛ puncta. Punctū decem momēta. Momentuz.xij.vncias. Vncia.xlviij. athomos. Athomus indiuisibilis est. Nam thomos grece diuisio ꝛ. Unde athomos grece indiuisio latine. Anni ergo solaris fere duodecima pars mēsis est. Septimana vō est fere quarta ps mēsis. Dies naturalis.septima ps septimane. Quadrans q̄rta ps diei naturalis. Hoꝛa sexta ps q̄drātis. Punctū quarta pars hoꝛe. Momētū decima pars pūcti. Uncia duodecīa ps momēti. Athomus.xlviij.ps vncie. Est⁊ alia tēpis diuisio.s.p euū.p etatē.p sclm.p lustrū. p olimpiadem⁊ p indictionē.de q̄b⁹ infra dicet. Tertiū tria sūt tpa annoꝝ siue tripler est ann⁹ sc⁊ solaris.lunaris.et magnus. De quibus ꝓuidimus in hac octaua ptetractare. que duas ꝓncipaliter habet ptes. In ꝑma agit de anno solari.7 de magno. In secunda vero de lunari.

De anno solari.

In hac ꝑma huius opis ptē de ānō solari tractat. Que in q̄ttuoꝛ subdiuidit particulas. In quaꝝ ꝑma agit q̄d sit ānus. De initio ānī. De multiplici anno. De duodecim signis

De bissexto De ꝗttuor ãni ptib⁹ siue ptib⁹ ꝛ de ieiunijs illor. De solsticijs. ꝛ de eq̃noctijs De magno ãno. De era. De olimpiade. De lustro. De etate. De ebdo. ꝛ de euo. ¶ In sec̃ da pte agit de mese. De kł. De nonis. De idib⁹ Et ꝗlit dies denoient. De diebus egiptiacis ꝛ canicularib⁹ ¶ In tertia agit de septimana. ꝛ ꝗ sit lra kalendarũ cuiuslibet mẽsis. ꝛ ꝗ die septimane ꝗlibz mẽsis icipiat et de lris dñicalib⁹ De regulãrib⁹ solarib⁹ De ꝓcurrẽtib⁹. ꝛ de indictõe ¶ In ꝗrta agit de die. de momẽto et de hora.

De anno in genere.

¶ Annus est solis an fract⁹ cũ pactis trecẽtis sexaginta qnqz dieb⁹ ad eadẽ loca sideꝝ redit. Dicit ergo ann⁹. qz mẽsib⁹ ĩ se recurrentib⁹ voluit ab an qdẽ circũ. ꝛ eo ꝛs. ꝗ circulariť redies Et ann⁹ dr ꝗ ãnul⁹. i. circul⁹. eo ꝗ ĩ se redit. Et virgili⁹ Atqz ĩ se sua p vestigia volui ann⁹. Et ob hãc inuetas lras. sic apud egiptios ann⁹ inuocabat. ¶ Fingebãt ei dra conẽ caudã suã mordentẽ. qz ĩ se recurrit. et sic adhuc a qbusdã figurat. Alij annũ ab ĩnouatõe dicũt. sp ei renouat. Ann⁹ sm diuersos diuersa hz ĩstitia. qmã arabes ꝛ egiptij illũ ichoãt post solsticium estiuale scz a septẽbri. p eo ꝗ legit arbores ĩ pncipio mẽsis fructũ habuisse. Quia ergo hĩ septẽbr ꝓtĩ git putãt tũc mũdũ factũ fuisse. idoqz ibi incipiũt annũ. ¶ Numa vo põpili⁹ et romani annũ a ianuario iceperũt. p eo ꝗ tũc kł. pau loante sol nob icipit appropinq̃re. Iudei a marcio incipiũt qz ĩ eo cõdit⁹ ẽ mũd⁹. ꝛ ido dr ꝗ. xvij. dies ei⁹ est pm⁹ dies sclĩ. qs oẽs ꝗ ad aliꝗ cõpũt iste imitãt. Ipi nãqz a septẽbri icipiũt reglares lunares. ꝛ embolismos et epactas. ꝛ oẽs ãnos lunares. Al ianuario vo icipiũt ãu eũ numer ꝛ ꝗsdã lras dñicales. Al marcio regulares solares. ꝛ ꝓcurrentes. ꝛ ꝗsdã lras dñicales. put ĩ scda pte appabit. Sane qdã moderni ob reuerẽtiã salvatoris ꝓputãt ãnos a natiuitate ei⁹. Alij vo ab ei⁹ icarnatõe. t. a ꝓceptõne btẽ marie qñ illa dixit Ecce ãcilla dñi ꝛc. statim ei fuit xps hõ et plen⁹ spũsancto. Ann⁹ oz ali⁹ ẽ naturalis. ali⁹ vsualis. ali⁹ legitim⁹. ali⁹ emergẽs. ali⁹ solaris. ali⁹ magn⁹. ali⁹ olimpias. ali⁹ lustralis. ali⁹ indictional. ali⁹ iubileus ali⁹ benignitatis. ali⁹ ẽnitatis ꝛ glorie. Annus naturalis ẽ cuz luna soli supponit vñ sol eclipsiz patit. Vsualis ꝗ ꝓpalis ẽ qui sm vsũ hoim sumit initiũ. vicz a ianuario vsqz ad sequẽtẽ ianuarij. Legitimus siue ceri monial ẽ qui ꝓputat sm lunatões ab apli vsqz in aprilez. Aprilis ei est pmus mensis apud hebreos. Emergẽs est ĩ quo aliquod magnũ iudeis vl aliis ꝓtingit. a quo facto in illius memoriã annũ incipiũt cõputare scz a ꝗuis die. Ann⁹ solaris est spacium in quo circuit sol. xij. signa zodiaci. quẽ circulum facit. vt pmissum est in trecẽtis sexagintaquinqz diebus. et fere. vj. horis. Fere dixi ppter ꝗdaz momenta que adijciunt. sicut ĩfra dicet. ¶ Hec aũt sex hore de quarto in ꝗrtum annũ faciũt vnũ diem naturalem bissextilẽ et annus iste cõmunis est omnib⁹ gentib⁹ ꝛ incipit qualibz die. ꝛ ꝗlibet die finit. transactis pdictis diebus. et iste põt etiam dici naturalis. Signa vo predicta sunt ista. Aries taur⁹. gemini. cancer. leo. vgo. libra. scorpio. sagittarius. capcornus. aqrius ꝛ pisces. Et vsus ¶ Hec sunt signa poli ꝗ sp sunt via soli. Est aries. thaurus. gemini. cancer. leo. vgo. Libraqz scorp. chyrõ. capcorn⁹. yrnula. pisces. Et nota ꝗ celi habitatõ stat circuloꝝ distincta zonis. Zone aũt ipse sũt ꝗnqz que idoneo zone vel circuli appellant. qz ĩ circuductõe spere existũt. Zodiac⁹ aũt circulus est qui ex lineaꝝ ꝗnqz angulis et vna linea ꝓstat. Burs⁹ zodia grece dr aial siue signũ latine. ¶ Inde zodiac⁹. dr aial seu signifer circulus. ex eo ꝗ in medio firmamẽti sunt. xij. signa p transuersuz posita eqliter p circulũ distincta. ꝗ formis et noib⁹ aialiũ dsignãt. qz sol intrãs in illa ppietates aialiũ qdam modo sortit. vel qz stelle in signis dispositę sunt ad imaliũ in figuris. Signum autem dicitur duodecima pars zodiaci. Sol quidez intrat in aliquo de pdictis signis. quolibet mense in. xv. kł. sm eccliaz. Cũ in martio intrat in arietẽ. xv. kł. aprilis. ¶ In aprilij ꝛat. ĩ thaurꝝ. xv. kł. maij. ꝛ sic p ordinẽ mẽsiu

et signoꝝ. ¶Idcirco igit signū ē aries in q̄ dr̄ ē fact⁹ mūd⁹. in q̄ signo ē sol circa p̄ncipia veris. sic dicēs. q̄ sic aries ē aial retro debile. hñs añ aliq̄ roboris. sic postrema solis illo tpe debilia sūt frigoris ei⁹ fortitudine minuēte. anteriora vo q̄ est tāt̄ respicūt aliq̄d fortitudis. i. caloris habēt. vel q̄ sic aries i hieme cubat i latere sinistro. i vere āt incipit cubare ei dextro. sic sol añ illud tps morat̄ in sinistro latere firmamēti. scz i meridie. tūc vo ītrat lat⁹ dextrū scz vsus aquilonez. ¶Antiq̄ B signū ppt̄ amorē iouis vocauerūt in cui⁹ capite. q̄ simulacra facūt arietis cornua fingūt. ¶Scōm signū ē thaur⁹. sic dictū. q̄ sic thaur⁹ fortior ē ariete. sic fortioris ē efficacie sol i illo tpe q̄ ad nos q̄z i p̄cedēti. Clerūtñ añ ē efficacior q̄z post sic thaurus añ fortior ē q̄z retro. ¶Antiq̄ io thaurū inter sidera i honorē iouis collocauerūt. q̄ ille fabulose fingit i bouē q̄uersus q̄ europam trāsuexit. ¶Tertiū gemini. sic dictū. q̄ i illo tpe vis solis geminat. incipit ei ē calid⁹ z sicc⁹ effectiue. Vel q̄ tūc p̄cipueres geminant. i. multiplicant. aues ei z aialia fet⁹ producūt. Vel ppter geminos siue duos gradus. q̄bus sub illo signo magis q̄z sub alio sol eleuat̄ a tra. ¶Antiq̄ āt B signum gemini vocauerūt ppter castorē z pollucē. q̄s post mortem iter notissima sidera statuerunt. ¶Quartū cancer. sic dictū. q̄ cācer ē aial retrogradū. z tūc sol retrogradit discedens a nob. cū p̄us a p̄opinq̄uerit nob. ¶Quintū leo. sic dictū. q̄ leo ē aial crudele z ip̄ febricitās. sic z tps illō crudele ē s generās febres. Bursus q̄ hercules leonē fortissimū i grecia occidit. io ppt̄ vtutē suā hūc iter .xij. sig̃ statuerūt. ¶Sextū vgo. q̄ sic vgo nihil generat sic tps istō sterile nihil noui generat. generata tñ matureſcere facit. Est ei tps caniculariū dieꝝ. ¶Septimū libra. sic dictū ab eq̄litate mēsis ip̄i⁹. q̄ sole ibi exīte. dies z nox eque p̄derata ē. qnt̄ā tūc ē eq̄noctiū autūnale. ¶Octauū ē scorp⁹. sic ei scorpius venenosus ē z pūgit. sic z tps illud morbosū ē. ppt̄ ineq̄litatē aeris. Est ei mane frigus pūgēs z i meridie cal⁹ vrēs. ¶Nonū sagittari⁹. sic dictū. q̄ venatio q̄ plerūq̄z fit p̄ sagittarios tūt̄ sepe exerceāt. vel ppt̄ fulgura q̄ tūc sepe cadūt. q̄ ytalici sagittas vocāt.

¶Decimū capricorn⁹. sic ei capricorn⁹ in abruptis mōtib⁹ siue i excelsis p̄cipitijs pascit. sic sol tūc ē i altissimo gradu vsus meridiē. Vel sicut capricorn⁹ mōtes solet ascendere. sic sol tūc ad nos ascēdere incipit. Bursus antiq̄ capcorni figurā iter sidera finxerūt. ppt̄ capr̄ā iouis nutricē. c⁹ posteriorez ptē corpis i pisces effigiē formauerūt. vt pluuias designaret q̄s plerūq̄z idē mēsis in extremis solet habere. ¶Undecimū ē aquarius. sic dictum. q̄ tps illud aquis z ventis abundat. ¶Duodecimū ē pisces. q̄ sicut pisces ē aial aquaticū sic z tps illō ppt̄ multas pluuias aquaticū ē. vel q̄ tūc aq̄s relolutis est tps piscatōis. Clerū licet sicut patet ex p̄missis signa eq̄lia sint s̄m astronomos. eccl̄ia tñ nulla nō ponit eq̄lia. Nā q̄nq̄z plures dies sūt in vno signo q̄z i alio. cum vn⁹ mēsis plures dies habeat q̄z alt⁹. Vñ plures erūt gradus vnius q̄z alterius signi. Gradus añt dr̄ spaciū q̄ sol motu suo trāsit in zodiaco die naturali. Et iam dictis āt facile scīri p̄otest in quoto gradu alicuius signi sit sol q̄cūq̄z die. ¶Sexto dies bisextilis de q̄ dictum est dr̄ bisextilis. s̄m pḥos quasi ex bisse momentoꝝ collecta. quod sic potest comp̄hendi. Sol enim in quolibet signo moratur. xxx. dieb⁹ z .xxx. trientibus horaꝝ. et .xxx. bisse momentoꝝ. Et triens est tercia pars alic⁹ rei p̄stantis ex tribus partibus. Bisse vero sunt due partes. Sed multiplicatis duodecies .xxx. dieb⁹ habem⁹ .cccl. dies triginta trientes horaꝝ p̄stituūt .x. horas q̄ multiplicate duodecies faciūt q̄nq̄z dies triginta bisse momētoꝝ p̄tinēt .xx. momēta et ita duo p̄cta. Si multiplicatis duodecies duob⁹ punctis habem⁹ sex horas ex bisse momētoꝝ collectas. q̄ de quarto in quartū annū p̄stituunt vnā diem q̄ dr̄ bisextilis. Bursus s̄m ysidorum p̄singulos annos crescit pars quarta assis. at vbi q̄rto anno assis cōpleta fuit bisextū vnū facit. et ideo p quattuor annos vn⁹ dies bisextilis adiect⁹ est. Dictus est añt s̄m eū bisextus. quia bis sexies duct⁹ assem facit quod est vn⁹ dies.

¶ In q̄ loco kalēdarij poni debeat illa dies his vſib⁹ ꝓtinet. Biſertū ſexte martis tenuere kalēde. ¶ Doſterioꝛe die celebrāt feſta mathie. ¶ Hoc ē dicere q̄ i illa lrā vbi dꝛ kalendario. vj. kl̄. martij dꝛ poni dies biſertil⁹ tūc ſtam⁹ ſiue ſedem⁹ duob⁹ diebꝰ ſuper illa lrā. et feſtum ſcē mathie q̄ debeꝛet illa die celebꝛari. celebꝛat tantū i ſeq̄nti. ita tñ q̄ it ipſe feſtū ⁊ vigiliā nullū ſit medium. ſi it eſt tñ vtꝛ ipſe feſtū i pma vl̄ i ſcā die ꝑdictaꝝ duaꝝ celebꝛet. ſz regulāris ꝓſuetudo tuet. Yſidoꝛ dic̄. q̄ a. vj. kl̄onas martij vſq; i diez kl̄. ianuarij lune curſu biſext⁹ apponit atq; inde detrahit. Si ā t volum⁹ ſcire q̄n ſit annus biſextilis debē⁹ diuidere ānos dñi per q̄ttuoꝛ q̄tēs poſſum⁹ ⁊ ſi nullus ſupauerit tūc erit⁹ i anno biſextili. ſi ā t alīs remāſerit tūc nō erit biſext⁹ Tñ vſus. Anni diuiſi dñi p̄ q̄ttuoꝛ eque. ¶ Nō ſtrā t biſextū q̄ rōne ſciās. ¶ Hoc ā t verū ē ſm illos q̄ diuidūt annos dñi incipiēdo a natiuitate. vel a ianuario. et nō ſm illos q̄ incipiūt ab incarnatōe Ellia etiā doctrinā ad inueniendū biſextuz ponet infra vbi de ꝓcurrētib⁹ aget. Tēpa ſiue ptes ānī ſolaris ſūt q̄ttuoꝛ. ſ. ver. eſtas. autūn⁹. ⁊ hiems. vt dictū ē i. vj. pte ſub q̄rta feria tercie hebdomade aduēt⁹ Dicta autē ſūt tpa a cōmunionis tpa mēto eo q̄ uicez ſe hūoꝛe. ſiccitate. caloꝛe. ⁊ frigoꝛe ꝓtēperēt. Hec ⁊ curricula dicūt. q̄ nō ſtāt ſz currunt Ver dictū ē. q̄ vꝛet. Eſtas dꝛ ab eſtu. i. caloꝛe. ide eſtas q̄i yſta ⁊ arida. Autūn⁹ a tēpeſtate vocāt. q̄n ⁊ folia cadūt ⁊ oīa maturescūt. Hiems dꝛ rōne emiſperij. q̄a tūc ſol circulo voluit breuioꝛi. Tñ ⁊ ꝑ tps bruma dꝛ q̄i brachin. i. breue. vl̄ a cibo. q̄ tūc maioꝛ eſt vescendi appetit⁹. Eadē citas ei grece bruma appellat. ¶ Dicipia t ā t ptū ānī ſm eccleſiā his vſib⁹ ꝓtinet. Feſtū clemēs hiemis caput ē orietis. Cedit hiems retro cathedra to ſimone petro. Ver fugat vban⁹ eſtatez ſimphoꝛian⁹ ¶ Jd tibi q̄ reſtat autūni tpa ꝑſtat. ¶ Hoc ē dicere. Feſtū clementis q̄ eſt vij. kl̄. decēbris eſt p̄cipiū hiemis. ⁊ durat vſq; ad feſtū cathedre ſancti petri. tūc icipit ver. et illō feſtū ē. viij. kl̄. martij. et ver durat vſq; ad feſtū ſcī vbani. q̄ dē. viij. kal̄. iunij. tūc icipit eſtas ⁊ durat vſq; ad feſtū ſcī ſimphoꝛiani. q̄ dē. viij. kl̄. ſeptēbꝛis. tūc icipit autumn⁹ ⁊ durat vſq; ad feſtū clemētis. i. q̄ incipit hiems. In his q̄ttuoꝛ ptib⁹ ānī triduana ieiunia celebrā⁹. ⁊ nō ieunia q̄ttuoꝛ tēpoꝛa appellant. Jeunū vero eſt in pma ſeptimana q̄drageſime ſcz i q̄rta feria poſt cineres. Jeunū eſtatis ē in pmo die mercurij poſt pente. Jeunū autūni ē i die tertia mercurij ſeptembꝛis. ſcz i q̄rta feria poſt feſtū ſcē crucis. Jeunū hiemis ē i q̄rta feria poſt feſtū beate lucie. put ibi dictum eſt Unde vſus. Ulult crux lucia cineres caris mata dia. Ut det vota pia q̄rta ſequens feria. Fuit aūt ih̄ ieunia in q̄rta feria. quia i q̄rta feria xp̄s a iuda tradit⁹ eſt. et i ſexta feria. q⁹ in ea crucifix⁹ eſt. et i ſabbato. q⁹ tunc apl̄oꝛ triſticiā de nece ſaluatoꝛis repſentamus. nam ſi cōpatimur ⁊ cōregnabimus. Aduēt⁹ aūt dñi q̄n celebꝛet dictuz ē in ſerta pte ſub ti. de aduentu. Adhuc in anno ſolari ꝓtingūt duo ſolſticia et duo equinoctia. Solſticia in eſtate et in hieme. Eq̄noctia in vere ⁊ i autūno. Eſt aūt ſolſticiū maxia inequalitas diei ⁊ noctis ſiue ingreſſ⁹ ſolis in capricoꝛnū vel cancrū. Et dꝛ ſolſticiū q̄i ſolis ſtatio. eo q̄ tūc ſol eſtante crelcūt dies vel noctes. Equinoctiū ē maxia diei et noctis equalis. ſ. quia tūc equali ſpacio hoꝛarū ¶ ſiſtūt. ſiue ingreſſus ſolis in arietem vl̄ libꝝ. Ubi aūt ſit loc⁹ ſolſticioꝝ ⁊ eq̄noctioꝝ his vſib⁹ ꝓtinet. Solſticiū decimo xp̄m p̄ceit atq; iohannē Equa crucis feſtū dant tpa martis ⁊ yo⁹. ¶ Hoc ē dicere q̄ ſolſticium hiemale eſt ante natiuitatē xp̄i decē diebus vicz. xvij. kl̄. ianuarij. q̄ tpe ſol incipit altiores circulos petere. Et ſolſticiū eſtiuale eſt ā natiuitatē ioh̄is bap. totidez dieb⁹. vicz xvij. kal̄. iulij. q̄ tpe incipit ſol ad inferiores circulos remeare. Unde eſtualis ſolſticij dies maxim⁹ ſic ⁊ hiemalis dies minimus inuenit. Sz ſm egyptios hyemale ē. xij. kl̄. ianuarij. ſm grecos. ix. kl̄. Eſtiuale vo ē ſm egyptios. xij. kl̄. iulij. ſm grecos. ix. kl̄. Jtez feſto crucis. vel ſm alios. xij. kl̄. octobꝛis eſt eq̄noctiū autūnale ⁊ vbi dꝛ i kalēdario ix⁹ marci. vl̄ ſm alios. xij. kal̄. aprīl. ē eq̄noctiū

vernale. Olim ei ann⁹ ī duas tātū ptes di/
uidebāt. scz ēstiuale ⁊ hiemale solsticiū. ⁊ ī
duo emisperia. Magn⁹ āt ann⁹ cōpleē
reuersis planetis oīb⁹ ad loca sue creatōis
qđ fit ānis ñ pāucioīb⁹. ōrra. Sđūdanus
vo ann⁹ erit oīb⁹ stellis ad ꝑma loca reuer
sis. qđ fit demū p̄ qndecim milia annorū.
Sđagister dicit ī hīstoria sup geñ. vbi agit
ō ebrietate noe q̄ magn⁹ ann⁹ ipleē p̄ circu
la sexcētoꝝ ānoꝝ. Era q̄ vtūt hīspani singu
loꝝ ānoꝝ est ꝓstituta a cesare augusto. qñ
ad ꝑmū censuꝫ orbē descripsit. Dicta ē āt era
ab ere. ex eo q̄ oīs orbis es reddere ꝓfessus
ē rei publice romanoꝝ. Sđr⁹ āt fuerūt indi
tiones ⁊ postea ere. Olipias ꝓstituta ē apō
grecos ī elide cuitate. ex lijs agēt⁹ agonē ⁊
qnquēnale certamē. q̄ttuor medijs ānis va
cātib⁹. ⁊ ob ꝫ tps elidij certamis olīpiades
vocauerūt. q̄dreñio in vna olīpiade suppu
tato. Lustꝝ ē pentesin. i. q̄nquennīū qđ q̄n
to āno ōr cōdi ꝑpē olympiades a romanis
Sđōdū ei erāt ꝓsules neq; ere. Quīquēna
le q̄dē tps ıō sic vocatū ē. q⁹ cēsu p̄ q̄nquen
nīū ī republica pacto vrbs romana lustra
bat. Apō eos dē romanos ē ann⁹ indictio
nalis q̄ ter q̄nos ꝓtinet ānos vt ifra dicet. ⁊
ꝑmissuꝫ ē. Apō hebreos ē ann⁹ iubile⁹. i.
remissionis q̄ septenis cōpletis ānoꝝ hebr
domadib⁹ celebrāt. ō q̄ dictū ē ī. vj. pte sb ti.
q̄nq̄gesime. Apō chrīstianos ē ann⁹ beni
gnitatis ⁊ grē ī q̄ xp̄us veīt ⁊ nos sola beni
gnitate redemīt. Apō sctos ꝓphetas ē est
ann⁹ etnitatis ⁊ glē. ī q̄ exultabūt scti ī gl̄a si
ne fine. Rursus secula generatōib⁹ ꝓstant
sic dicta q⁹ sequūt. Albeūtib⁹ ei alijs. alijs suc
cedūt. Hoc tps q̄dam q̄nq̄gesimū annū di
cūt. quē hebrei iubileū vocāt. vt iā dictū est.
Et ob hāc cām hebreꝰ ꝑpē vxorē ⁊ liberos
amās dñm suū. aure ptusa sulcio subduga
tus suīre iubeē ī sclīm. i. vsq; ad annū q̄nq̄
gesimū. Etas āt plerūq; dr ꝑ vno āno. et ꝑ
septē. ⁊ ꝑ cētū. ⁊ ꝑ q̄uis tpe. Ñ ⁊ etas ē qđ
demltis seculis instruīt. ⁊ inde dicta ē etas
q̄si euitas q̄ stabilitudo eui. Hāc euū ē etas p̄
petuꝰ⁹ neq; initiū neq; finis nosc̄it. Beri
uatū ē āt euū ab eo quas qđ apō grecos alī
q̄n ꝑ scto ⁊ aliq̄n poīt ꝑ etno. Sđrope ver
etas duob⁹ modis dr vicz hoīs. sic infantia
iuuēt⁹ ⁊ senect⁹. aut mūdi. ē ꝑma etas ē ab
ada vsq; ad noe. Scđa a noe vsq; ad abra
am. Tertia ab abraā vsq; ad dauid. Et q̄r
ta a dauid vsq; ad trāsmigratōez iude ī ba
bilonīā. Quīta de iuda vsq; ad aduētū sal
uatoris ī carne. Sexta q̄ nūc agīt vsq; quo
mūd⁹ ī stet finiat. Quot āt sūt āni ab origie
mūdi. dictū ē ī. vj. pte sub ti. ō septuagesima

De mense.

Dicto de āno sequi
tur videre de mēse. Est āt mēsis spa
cium tpis q̄ a phebo phebe recedens
ei dē cōpleto suo circulo sociat. Et dr mēsis
a mēsurādo. eo q̄ ann⁹ p̄ mēses mēsurat. vl
a mene q̄ dē defect⁹. eo q̄ luna singul⁹ mēsi
bus visu deficit ab hūano. Vel ꝑm ysidoꝝ
a mene grece q̄ dē luna latine. apō grecos ei
mēses legitimi nō ex solis circulo. sz ex lune
cursu ꝑnumerāt q̄ dē ō noua ad nouā. Bi
nidi āt annus p̄. xij. mēses. q⁹ sol pagrādo
zodiacū duodecim circuit regiones signo
rū. ī his. xij. mensib⁹ ꝑmorat. Romul⁹ tñ
voluit tātum decez ee mēses ī āno. icipiēs a
martio. quē mārti deo belli. quē prēz suū ee
putabat dedicauit. Ñ duidi⁹ ī ꝑmo fasto
rū. Tpa digeret cū ꝑditor vbis in annū
Instituit mēses q̄nq; bis ee suos. Sz nu
ma pōpli⁹ vidēs q⁹ ann⁹ ñ bñ decē mēsib⁹
cōplebāt. supaddidit duos ꝓncipio scz ia
nuarū ⁊ februarū. Januari⁹ dr a ianua.
q⁹ sic p ianuā ūram domū. ita p ianuarīū
ūram annū. Est ei limes āni. Vel dr a ia
no dō q̄ ab antiq̄s dicebāt ꝓncipiū et finis
ēim rerū. Et ei fuit a gētilib⁹ mēsis ille cōse
crat⁹ Ñ ⁊ idē ian⁹ bifrōs pingit vt āni in
troit⁹ ⁊ exit⁹ ōmōstret. ō q̄ dictum ē ī. vj. pte
sub ti. ō circūcisōe. Februari⁹ dr a februb⁹.
q̄ tūc ō facili ꝓtingūt. vel a februus. i. purga
tōib⁹. Sūt āt februe oblatōes facte p mor
tuis. Romani ei illo mēse memorīā aiarū
habebāt ⁊ eas purgabāt celebrādo exeqas
mortuoꝝ. Vel ꝑm ysidoꝝ dr a februa. i. plu
tone qui eo mēse sacrificabat. Sđartꝰ dr a
marte patre rōmuli. vl q⁹ eo tpe cūcta aian
tia agūt ad mare ⁊ ad ꝓcūbēdi voluptatez.

Appellat̃ et qñq; mẽsis nouꝰ qꝛ ẽ ãni initiũ. Et qñq; nouũ ver. qꝛ eo viridẽtibꝰ fructibꝰ nob trãsactoꝝ pbat occasꝰ. Aplis ꝺꝛ qꝛ aperit. qꝛ tũc tra aplẽ ad germinãdũ. flores apiũt̃. ⁊ arbores icipiũt pullulare. Vel aplis p venẽre ꝺꝛ q̃ afrodit. afrodis ei grece ꝺꝛ latĩe venꝰ. Maiꝰ a maiorib⁹ natu ꝺꝛ q̃ erãt pncipes reipublice. l̃a maia mat̃ mercurij. Junius a iunioꝝ natu ꝺꝛ. Erãt enĩ olim maiores. scz seniores q̃ appellabãt patres. ⁊ hi i ciuitate spremanebãt vrbis regimini ꝓsulẽtes. Erãt ⁊ iuniores q̃ ibãt ad pugnãdũ p republica. ⁊ ꝺ maiꝰ a maioribus iuniꝰ a iunioꝝ nomẽ acceperũt. ⁊ illoꝝ honoꝝ istituti sũt. Vel ꝺꝛ a iunone. Julius dict⁹ ẽ a iulio cesare. q̃ tũc natꝰ fuit. vel qꝛ tẽ ꝺ hostib⁹ triũphauit. Vicit enĩ cleopatrã regiñ egipti cũ anthonio viro suo bello nauali. Julius tñ pus q̃ntilis dicebat̃. eo q̃ est q̃ntꝰ a martio. q̃ ꝑm romulũ pncipiũ erat anni. Augustꝰ ẽ dictꝰ ab octauiano augusto q̃ tũc natꝰ fuit. l̃ qꝛ tũc hostes superauit Idꝰ tñ dicebat̃ sextil. eo q̃ sextꝰ ẽ a martio. Septẽber nomẽ hꝫ a numero ⁊ imbre. qꝛ septimꝰ ẽ a martio ⁊ imbres hꝫ. sic ⁊ october nouẽber atꝫ decẽber ex numero ⁊ imbribus vocabula acceperũt. quĩ numerũ decurrẽtẽ decẽber finit ꝓ eo q̃ denariꝰ numerꝰ pcedẽtes numeros claudit. Quot aũt dies q̃libet mẽsis habeat his vlibꝰ ꝓtuleṫ. Junius aplis septẽq; nouẽq; tricenos. Idꝰ vnũ reliq. sed hꝫ februs octo vicenos Cui si bissextꝰ fuerit supaddit vn⁹ Hoc ẽ dicere. q̃ iuniꝰ aplis septẽber ⁊ nouẽber hñt. xxx. dies. Reliq̃ at mẽses hñt. xxxj. Sꝫ februariꝰ tantũ hꝫ. xxviij. et q̃n ẽ bissextꝰ hꝫ. xxix. Sciẽdũ aũt ẽ q̃ cuilibꝫ mẽsi ꝓmo dati fuerũt. xxx. dies q̃ multiplicati duodecies ꝓstituũt trecẽtos sexagĩta dies. Be q̃q; ꝝo reliduis dat̃ ẽ vn⁹ ianuario. eo q̃ ẽ pncipiũ ãni. ⁊ et rõne ipi⁹ numeri. q̃ ipar numerꝰ mũd⁹ ẽ ⁊ numero deꝰ impare gaudet. Secũs dat̃ ẽ martio ppt eã ẽ imparitatẽ. Tertiꝰ maio. Quartꝰ iulio. Quintus octobꝛ. Cesar ãt augustꝰ volẽs suũ mẽsem eẽ eq̃lem mensi iulij. abstulit februario vnã diẽ q̃ erat mẽsis tristicie atꝫ luctꝰ et attribuit eã augusto ⁊ ita remãserũt februario tãtũ. xxix. ⁊ augusto. xxxj. Demũ astrologi romani abstulerũt aliã diẽ februario et addiderũt decẽbꝛi. ad hꝫ vt finis pncipio respõderet. ⁊ sic februario remãserũt tantum xxviij. ⁊ decẽbꝛ. xxxj. Verũtñ ad q̃ndã cõpẽsatõez vna dies vicz bissextil. ẽ ꝺ q̃rto i q̃rtũ annũ februario restituta Qua ꝝo die vl q̃ feria q̃libz mẽsis ĩtrat iã sub ti. de septimana dicet. Sane i q̃libz mẽse sũt tres dies celebres q̃ solis pprijs noĩbꝰ noiant. ⁊ ab eis ceteri denoiant. scz kalende none ⁊ ydꝰ. q̃s romani ppt dies festos. l̃ ppt officia magistratuũ instituerũt. His ei diebꝰ i vrbib⁹ cõueniebãt. kalẽde sũt pmi dies mẽsis. Et dicũtur q̃ colẽde. qꝛ tunc sperat festũ iunonis. Vñ ouidꝰ. Vendicat anſonias saturna iũno kalendas. Vel qꝛ tũc a romano ꝑlo ꝓncipia mẽsiũ celebrabãt. sic fit ab hebreis. Vnꝺ ouidi⁹ Salue festa dies. meliorq; reuertere semp. Et ꝑlo rex dig̃ potẽte coli. vel dicũtur a calo qꝺ ẽ voco. Idꝰ monãq; die mẽsis p̃co ꝺ more ꝑlm ad nundinas vocabat clamãs totiẽs calo. q̃t dies erãt vsq; ad nonas. Et iõ ꝺꝛ pluraliter kalẽde a pluribus vocatoĩb⁹. vl dicũt̃ a calo qꝺ ẽ bonũ omen p totũ mẽsem hñdũ. Tũc ei sibi mutuo exenia trãsmittebãt. Nonæ ꝝo sũt q̃ttuoꝛ vl septẽ dies ĩ q̃libz mẽse q̃ sequũt̃ pꝰ kalẽdas. Et dicũt̃ a nũdinis q̃i nũdine. qꝛ tunc romani nũdinas colebãt. Jꝺo ãt i aliq̃ mẽse erant none siue inchoatio nũdinaꝝ i die q̃nta et i aliq̃ i die septima. ne p̃ dciẽs tertũ tps ad insidiãdũ mercatoꝝ haberẽt. Vel dicũt none a nonis. qꝛ dies ille nonꝰ erat ãn ydꝰ. Vel a non. qꝛ tũc nullũ fiebat festũ. Vnde ouidi⁹ Nonaꝝ tutela ꝺs erat. Ydus ꝝo sũt octo dies q̃ sequũt̃ pꝰ nonas. Est ãt idꝰ ſpi tredecima vl decima q̃nta die ꝑm q̃ none ꝑcedũt. Si ei mẽsis hꝫ q̃ttuoꝛ nonas id⁹ ẽ i tredecima die. Si hꝫ. vj. nonas id⁹ ẽ i. xv. die Ꝺ ãt ꝓcilũ anthiocenũ dicit q̃ id⁹ est die decima. Talia ꝓsideratõe dicat. Et dicũtur id⁹ q̃si diuisio. qꝛ tũc fiebat diuisio nũdinarũ. Vel qꝛ i ydib⁹ fit diuisio mẽsis. Dicit et ydus ab yduo. as. i. separo. as. Inde ydua ꝺꝛ q̃ ydua. i. diuisa. Idem q̃q; latinoꝝ putãt ydꝰ dici ab edẽdo. eo q̃ his dies apꝺ veteres

epulaꝝ eẽnt. ℚ Dies aũt q̃ sequũt̃ statĩ p̃ kalẽdas ita dñdiãt. Si ei ẽ mẽsis q̃ habeat q̃tuor nonas debem⁹ dicere i kalẽdario sta ti post kalẽdas q̃rto nonas. in tercio tercio nonas. i q̃rto p̃die nonas. in q̃nto vo nonas dicim⁹. vt ptz i ianuario ⁊ silib⁹. Si pero ẽ mẽsis q̃ habz ser nonas debem⁹ dicere sta ti p̃ kalẽdas sexto nonas. i tercio die q̃nto nonas. in q̃rto q̃rto nonas. i q̃nto tercio no nas. in sexto p̃die nonas. i septio nonas. vt ptz i martio ⁊ silib⁹. Dies ãt q̃ sequũt̃ post nonas ita denoiãt i q̃libz mẽse. viij. id⁹. vij. yd⁹. vj. yd⁹ v. yd⁹. iiij. yd⁹. iij. yd⁹. p̃die yd⁹. et xdus. sic ħ apparẽt i kalẽdario manifeste Dies vo q̃ sequũt̃ p⁹ yd⁹ denoiant a kalẽ dis mẽsis seq̃ntis ħ mõ. Januar⁹ hz. xxxj. dies. ō istis accipe vnã p̃ kal'. ⁊ iiij. p nonis ⁊ viij. p yd⁹. ⁊ sic remanẽt tantũ. xvij. ad de ergo istis. xvij. die⁹ kalẽdas siue diem kalẽdaꝝ seq̃ntis mẽsis. et sic erũt. xix. Ind i mẽse ianuario debẽ⁹ dicere latim p⁹ yd⁹ xix. kalẽdas februarij. i seq̃nti die. xviij. kl'. ⁊ sic p ordinẽ vsqz ad finẽ mẽsis sp minuẽdo ℍota tñ q̃ dr̃ p̃die id⁹. ⁊ p̃die nonas. ⁊ p̃die kl'. et nõ scdo. q⁹ scdus dr̃ a sequor. sz illa di es ñ segit sz p̃cedit. Et exponit ħ p̃positio pre. id̃. ante vel p̃us. Ita p̃die q̃si p̃ri die siue p̃. i. ante die. Et cũ dr̃. iiij. nonas itelligit q̃r to die ante nonas. ⁊ sic de aliis. Quot ãt di es denoient a nonis. q̃t ab yd⁹. ⁊ q̃ta kalẽ dis oĩm mẽsiũ bis vsib⁹ ptinet. Ser nonas maius october iulius ⁊ martius habẽt dies ser. p nonis. sz reliq̃ mẽses habẽt tantũ q̃tuor. Et q̃libet mensis hz octo dies p yd⁹bus Item q̃ ianuari⁹ august⁹ ⁊ decẽber hñt. xxx. dies p kalẽdis. iuli⁹ vo october martius et mai⁹ hñt. xvij. Jun⁹ ãt aprilis septẽber ⁊ no uẽber hñt. xviij. Februari⁹ hz. xxij. ⁊. ⁊ si fue rit bissext⁹ supaddit ei vn⁹. ℚ Illud ãt no tandũ ẽ q̃ i q̃libz mẽse sũt duo dies egiptia ci. i. ab egiptijs dephẽsi. In egipto eni erãt q̃dã astrologi. q̃ q̃sdam p̃stellatões nocĩ uas hũanis actib⁹ in illis diebꝰ inuenerũt. ideoq; illas notas ẽ. oĩb⁹ voluerũt. tñ illa rũ p̃stellationũ pũcta scire ppter errorẽ no stri cõputi nõ valem⁹ Vel forte inuenerũt illos dies bene p̃stellatos. ⁊ iõ eos i kalẽda rio notauerũt vt i illis dieb⁹ potiꝰ q̃z i alijs illis actib⁹ insistat. q̃z errorẽ ne ecclesia seq̃ videat a talib⁹ cauet. Vel dicunt egiptiaci p̃m q̃sdaz. q⁹ ñs i illis dieb⁹ pcussit egiptũ nouẽ plagis. Quotus ãt sit dies egiptiac⁹ a p̃ncipio vel a fine mẽsis his vsib⁹ ptinet. Augurio⁹ decies audito lumine clangor. Linq̃t oleus abies coluit colus ercute gal lũ. In his vsib⁹ sut. xij. dictiones. xij. mensi bus seruientes. p̃ma p̃mo. scda scdo. et sic p ordinẽ sũpto initio a ianuario. ita q̃ q̃ta erit p̃ma lr̃a p̃me syllabe alic⁹ istarũ dictio nũ i alphabeto tot⁹ erit dies egiptiac⁹ i illo mẽse cui seruit illa dictõ cõputãdo a mẽsis p̃ncipio vsus finẽ. Item q̃ta erit p̃ma lr̃a se cũde syllabe in alphabẽto. tot⁹ erit dies egi ptiacus i illo mẽse cui fuit illa dictio cõpu tãdo a fine vsus p̃ncipiuz. Verbi grã. Au gurio⁹ ẽ p̃ma dictio. et fuit p̃mo mẽsi scz ia nuario. au. est p̃ma syllaba et a est p̃ma lr̃a ipi⁹ syllabe. et ẽ p̃ma i alphabeto. ergo dies p̃ma ianuarij ẽ egiptiaca. Item gu. est scda syllaba ⁊ g. ẽ p̃ma lr̃a ipi⁹ syllabe. ⁊ g ẽ septi ma in alphabeto. ergo septim⁹ dies ianua rij numerãdo a fine vsus p̃ncipiũ ẽ egiptia ca. ⁊ sic i alijs. Ħ obseruato q h i ħ loco. pro lr̃a nõ ponat. Quilibet aũt p̃missoꝝ dierũ ppt vnicã horam sui denoiãt egiptiac⁹. ℚ De dieb⁹ vo felicib⁹ vel infelicib⁹. q̃s q̃ dã astrologi notauerũt. i pñti opusculo nil agit. q⁹ eccl̃ia phibet fidẽ talibus adhiberi. In q̃busdã q̃z mẽsib⁹ sũt q̃dã dies q̃ cani culares dicũt a cane vel canicula stella sita i frõte leonis ⁊ ante genua thaur. q̃ estiuus mẽsib⁹ ẽi medio cẽtro celi. et dũ sol ad eam ascẽderit p̃ũcta cũ sole vel ei p̃xima displi catur calor ipi⁹ ex q̃ dissoluunt corpa ⁊ va porant. Vñ vocat canis. q⁹ corpa morbis afficit Et lĩt q̃nq̃a q̃tuor duo dies i quibus ppt tẽpis crudelitatẽ ⁊ caloris solis intẽpe riẽ malũ ẽ minui ⁊ pocionari. Qñ aut̃ illi

dies incipiãt ⁊ finiãt. his ỹsib⁹ ꝓtinet. Iuci
pũt tulij ꝓdie .10. caniculares. Et ꝓdie no/
nas septẽbris fine resultã. Stõm alig̃s ño
icipũt decimo q̃rto kalendas augusti.

De septimana.

Equitur de septi
mana. Hẽpe ꝓtinet septimana se/
ptem dies naturales. q̃z repetitiõe ⁊ mẽses
⁊ãni ⁊ secula pagũt. et ℔ apud grecos heb/
domada. ſz apud hebreos sabbatũ appellat
et ỏr septimana a septẽ mane. q̃ septẽ ma/
ne ps ꝓ toto. ſz mane ꝓ tota die. vel a septẽ
⁊ mane. q̃ manet p septẽ dies. Vel ỏr septi
mana q̃ septẽ luces. nã manet ux̃ ẽ sm ysi/
dor. Idem etiã spaciũ vocat hebdomada
ab hebda grece qđ ẽ septẽ. ⁊ doas q̃ est spa
ciũ. vel modos qđ ẽ mẽsura. et sm ℔ hebdo
mada ẽ cõmuni⁹ nomẽ q̃z septimana Vñ
daniel. Post septuagĩta hebdomadas. ⁊c. et
sumũt ibi hebdomadas de ãnor. i. septuagesies
septẽ ãni. Septimane ãt nequeũt hẽ certa
noia. q̃ neq̃z hñt certa initia. singulis nãq̃z
ãnis variãt. ꝓpt vnuz vel. ꝓpt duos dies. q̃
q̃nq̃z sũt supintegras septimanas. Dies aũt
dies septiane ỹ ⁊ scribñ septẽ ꝑmis lris al/
phabeti. Ite dies sm gẽtiles denomiant a
planetis. Prim⁹ a sole q̃ ꝑnceps ẽ oĩm side
rũ. sic ⁊ idẽ dies caput ẽ ceteror dieꝝ. Secũs
a luna. q̃ et splẽdore ⁊ magnitudie soli pri/
ma ẽ. et er eo mutuat lumen. Tert⁹ a stella
martis. q̃ vesper vocat. Quartus a stella
mercurij. quam quidaz candidum circu/
lũ dicũt. Quint⁹ ẽ stella iouis. quaz fetontez
aiũt. Sext⁹ a stella veneris quã lucifer asse
rũt. q̃ inter cũcta sidera pl⁹ lucis affert. Se
ptim⁹ a stella saturni. q̃ septimo celo locata.
xxx. ãnis fert explere curſũ suũ. Be ℔dictuz
ẽ. phemio septime ptis. ſz q̃nt q̃re dies ñ
ita ordinant ĩ septimana sic planete in celo
q̃ntã ĩ celo ordiãt sm hũc ỹsũ. Sol ve. mer.
et luna saturn⁹ iupiter ⁊ mars. Vel sic Sa
turn⁹ ioue mars sol q̃ vene mercure luna
Solutio. dicim⁹ q̃ dies ĩ septimana nõ or/
dinãt sm ordinẽ planetaꝝ. sm regimẽ eo/
rũ ĩ singulis dieb⁹. Vñ q̃ viderũt philoso
phi q̃ sol reg̃bat ꝑmã horã diei dñice. ideo
die illã denoiauerũt a sole. Ite q̃ viderũt q̃
luna reg̃bat ꝑmã horã sc̃dẽ ferie. iõ die illũ
denoiauerũt a luna. ⁊ sic de ceteris. sic̃ patz
ex distinctõe horaꝝ diei facta iter planetas
p ordinẽ succedentes. Rursus a dictis pla
netis philosophi noia dieꝝ sũpleruũt. eo q̃ a
singul' aliq̃d deẽ ĩ hoie ꝑ voluert. vt a saturno
cãdidit⁹tẽ. a ioue ꝑpantiã. a marte feruorẽ.
a sole spũz. a venere voluptatẽ. a mercurio
eloq̃ntiã. a luna cor. Et q̃ ordo planetaruz
vltra numerũ septenariũ ñ ꝑcedit. ſz ad pri/
mũ reuertit. iõ tãtũ septẽ dies ĩ septimana
sũt a sapiẽtib⁹ ꝓstituti. Nũc videndũ ẽ q̃
die septiane q̃libet mẽsis ĩtret. Be ℔ duplex
rõ habet. Prima ꝓ hos ỹsus. Alta domat
dñs gẽtis beat equa gerẽtes. Cõtẽnt fictos
augebit dona fideli. In istis ỹsib⁹ sunt. xij.
dictiones. xij. mẽsib⁹ seruientes ꝑma ꝑmo. sc̃da
sc̃do. ⁊ sic ꝓ ordinẽ. sũpto initio a ianuario.
Alta q̃ q̃cũq̃z fuerit initialis lrã alicuius dic
tionũ eadẽ erit lrã kalẽdaꝝ mẽsis cui seruit
illa dictio. Verbi grã. Alta ẽ ꝑma dictio et
fuit ꝑmo mẽsi. ſz ianuario. ⁊ a ẽ prima lrã
illius dictionis alta. ergo a est prima littera
ianuarij. Ite domat ẽ sc̃da dictio. q̃ seruit
sc̃do mẽsi. ſz februario. ⁊ d est ꝑma lrã isti⁹
dictõis. ergo d est ꝑma die februarij. ⁊ sic de
alijs. Idez dicit sequẽs ỹsus p syllabas qđ
ꝑcedẽtes p dictões. Alda degebat ergo cifos
adufer. Habita ãt lrã kalẽda. facile possũ⁹
scire q̃ feria q̃libz mẽsis ĩtret. Ider lrãm eni
dñicalẽ illi⁹ ãni. ꝑcede cõputãdo dies ꝓpãs
subsequẽtes vsq; ad lrãz q̃ ẽ ĩ kalẽdis mẽsis
q⁹ diei ĩtroitũ scire optas. ⁊ in q̃ feria occur/
ret ĩtalis feria ĩtrabit ille mẽsis. Sc̃da rõ per
quã sciri ꝓt q̃ feria q̃libz mẽsis ĩtretẽ p regu
lares ⁊ ꝓcurrẽtes. Nota q̃ ĩ ãno solari sũt
q̃nq̃a ĩta due septimane ⁊ vn⁹ dies. Duo
si sit bissext⁹. ꝓpt quã diẽ variãt singul' an
nis ꝓncipia mẽsiũ. Si eni ℔ ãno icipiat ia/
nuari⁹ a die dñico. toto illo ãno a. q̃ ẽ ꝑma
lrã ianuarij erit dñicalis. Cũ ergo vẽtũ fue
rit ad finẽ ãni illud a finale kalẽdarij qđ in
scribit illi diei q̃ ẽ vltra ĩtegras septimanas
repũtabit diẽ dñicũ. ergo sequẽs a qđ iterũ
ẽ initiale ianuarij. repũtabit sc̃daz feriã. ⁊
sic toto illo ãno erit illa variatio. Eodẽ mo

singulis ānis variāt initia mēsiuz p diuer/
sas ferias. Et si sit bissext⁹ dupler erit varia
tio. Prima kalēdis ianuarij. scōa in festo
sancti mathie. Vt ergo cōpotiste scire pos/
sent q̄ feria q̄libz ānō q̄libz mēsis incipet. in
uenerūt duos numeros. vnū uariabilez q̄
vocat regl'aris solaris ferialis. aliū varia/
bilē q̄ vocat ꝯcurrēs. de q̄b⁹ breuit ē dicen/
dū. Videndū ē āt pmo q̄d sit regl'aris sola/
ris & vñ dicat & vñ habeat ortū. & q̄t regula/
res q̄slibz mēsis habeat. Regl'aris ē nūer⁹ in
uariabilis dat⁹ mēsi q̄ad diuct⁹ ꝯcurrēti de/
clarat q̄ feria septimane q̄libet mēsis intret
cui⁹ fuerit ille regl'aris. Dicit āt regl'aris a
regula. qz uariabilis ē sic regula. Solaris
dr ad differentiā lunaris. de q̄ua dicetur
Habēt āt ortū regl'ares a martio. Nā i mē
se martij sūt q̄nqz regl'ares seu q̄nqz p regu
lari. Quia martius ei nō habuit initiū i pmo an/
no mūdi seu seculi. imo dr mūd⁹ fact⁹ fuis/
se in illo mēse in die q̄ dr. xv. kal'. aplis. vel vt
alij dicūt. viij. kal'. Si enī cōputes ordie re/
trogrado dies septimane vsqz ad kal'. mar/
tij. inuenies q̄ q̄nta feria mūd⁹ icepit. si tñ an
martiū fuit. et hāc ē causa q̄re martius q̄narū
numerū habuit p regl'ari. Regl'ares vero
alioz mensium nō formāt. tūgas regl'ares
mēsis cū die⁹ eundē. & ab illa sūma subtra
he. vij. q̄tiēs poteris. & regularē seq̄ntis mē/
sis q̄d remanserit indicabit. Verbi gratia.
Quia martius hz. v. regulares. et dies ei⁹ sūt. xxxj.
redige in summā et sūt. xxxvj. subtrahe. vij.
q̄tiens poteris. et remanet vna dies q̄ dat
mēsi seq̄nti p regulari. Item aplis hz. xxx. di/
es. & vnū regularē q̄ sibi statuūt. xxxj. subtrahe
vij. q̄tiēs poteris & remanebūt tres q̄ dātur
maio p regl'aribus. & ita dē aliis vsqz ad mar
tiū. Possūt⁹ etiā scire mēsiū regl'ares p hos
versus. Est astris clara fulgēti bāra deo ārā.
Grata bonis erat gratissima cuiqz fideli.
In istis versib⁹ sūt. xij. dictiones. xij mensi/
bus seruiētes. pma pmo. scōa scōo. et sic p or/
dinē sūpto initio a martio. ita q̄ q̄ta fuerit
lrā pma alicui⁹ istaz dictionū i alphabeto.
tot regl'ares hz ille mēs cui seruit illa dictio
Verbi grā. Est. est pma dictio & fuit pmo
mēsi scz martio. & e. est pma lrā isti⁹ dictōis
est. et est q̄nta i alphabeto. ergo martius hz. v
regulares. Item aliis ē scōa dictio et seruit
scōo mēsi scz aplī. et a est pma lrā istius di
ctionis. q̄ lrā est pma i alphabeto. ergo aplis
hz vnū regularē. et sic de aliis. Nūc dica/
mus de ꝯcurrētib⁹. Dicit āt ꝯcurrēs quia
sibi ꝯcurrūt. sic videbit i formatōe. vel
ideo q̄ ꝯcurrūt cū regl'aribus ad mōstrādū
unitatē festā mensiū singulis annis. Est āt
ꝯcurrēs supercrescētia vni⁹ diei vel plurū
sup q̄nquaginta duas septimanas ānī so/
laris. Ideo dixi vel plurū. q̄z in ānō bissexti
li supercrescūt duo dies. In aliis vo vnus
tantū. et ab illa supercrescētia hūt originez
ꝯcurrētes. Alij vo ꝯcurrētes q̄ sequunt⁹ p
pmū formāt vno addito singulis annis
siue ānis. sic tñ q̄ septenariū numerū nō ex
cedāt. q̄z nō sūt nisi septez ferie. & q̄ncūq; est
septim⁹ ꝯcurrēs illo ānō mēses hūt eadem
p̄ncipia. q̄ in pmo anno mūdi seu sculi habue
rūt. quelibet enī feria distat p septenariū
a semetipa. Ꝯcurrētes etiā in hac linea de
mōstrāt. j. ij. iij. uij. vj. vij. j. ij. iij. v. vj. vij. ij. iij
iij. v. vij. j. ij. iij. v. vj. vij. j. iij. uij. v. vj. Nam p/
mus ānus cicli solaris hz vnū ꝯcurrētē. scōs
duos. tertius tres. q̄rt⁹ q̄tuor. q̄nt⁹ sex. ppter
bissextū. sext⁹ septē. septim⁹ vnū. q̄z vltra se/
ptenariū nō pcedit. Iz reuertit ad vnū. & ita
debēt pcedere vsqz ad. xxviij. ānos. tunc re/
uertimur ad pmū annū cicli. & pcedim⁹ sic
pri⁹. Cū transcursus. xxviij. annoz vocat
cicl⁹ solaris. vel ꝯcurrētiū. Et dr cicl⁹ q̄i cir/
culus p similitudinē. Si āt volumus scire
q̄tus sit ann⁹ cicli solaris. debem⁹ diuidere
ānos dñi p. xxviij. q̄tiēs possum⁹ et addere
illis. ix. anteqz diuidam⁹. q̄z q̄n xp̄s nat⁹ fu
it tantū iā pcesserat ille cicl⁹. et q̄tus annus
remānserit supra diuisionē annoz totus erit
ciclus. et si nul⁹ remānserit. tūc sum⁹ i vltio
anno cicli solaris Cū versus Annis adde
nouē dñi. pture p octo Viginti. cicl⁹ sic tibi
not⁹ erit Possum⁹ etiā scire ꝯcurrētes cu/
iuslibet anni p lrām dñicalē illi⁹ anni sicut
declarāt versiculi subsequntes. Al ser. b. q̄nqz
c. q̄tuor e duo. tres d. Primus ꝯcurrēs. f. lrā
septim⁹ est g. Hoc est dicere. q̄ q̄n a. ē lrā
dñicalis in illo anno sūt sex pro ꝯcurrente.

qñ b. q̄nqz. qñ c. q̄ttuor. qñ e. duo. qñ d. tres. qñ f. vn⁹. qñ g. septē. Jnuēto aūt q̄current debē⁹ eū iungē cū regulārib⁹ mensiū. c⁹ feriaz kalendalē. i. introitū scire volum⁹. z quota fuerit illa sūma si nō trāscēdat. vij. tota siue tali feria septimane ille mensis trahit. Si vero trāscendat. vij. q̄tum fuerit residuū tota feria septimane ille mensis trahit. Dicit aūt q̄currētes. ita z dñicales lrē variāt. Nam i p̄mo anno cicli solaris est. f. lrā dñicalis. in scō e. in tertio d. i q̄rto c. i q̄nto a. tūc ei ppt bissextū p̄trāsit. b. Quibus vsib⁹ declaratur Fert ea dux cor amet gens fauor eū colu/ ut bis Alrs gen⁹ē de corde bono gignit fer⁹ ensis. Dicta beant aq. gens fors dat cūctis bon⁹ auror. Jn his vsib⁹ sūt. xxviij. dictōes xxviij. ānis cicli solaris quietes. Nona p̄mo secūda scō. z sic p ordinē sūpto initio a p̄mo āno cicli. ita q̄ cūq; fuerit initialis lrā ali/ cui⁹ istaz dictionū. ea dē erit lrā dñicalis il/ lo āno cui fuit illa dictio. Verbi grā. Fert est p̄ma dictio z fuit p̄mo āno cicli solaris et f. est p̄ia lrā. ergo f. est lrā dñical' in p̄mo āno cicli solaris. z sic de aliis. Et nota q̄ ille ān⁹ ē bissextil' cui defuit aliq̄ dictio desinēs in t. et ita p̄m⁹ ān⁹ cicli sq̄ē bissextil' cū ei de/ seruiat dictio desinēs i t. scz fert. z ppt h̄ p̄/ ma lrā dictiōis desinētis i t. nō erit lrā dñi/ calis i illo anno cui fuit illa dictio. nisi a lo/ co bissexti vltra. q̄ lrā dñicalis cuz bissexto simul mutat. Al kalēdis vo ianuarij p̄cedē tis ip̄m bissextū vsq; ad locū bissexti erit lrā dñicalis illa q̄ immediate seq̄t i kalēdario p⁹ illā q̄ deberet ee lrā dñicalis. Qñ i p̄mo an/ no cicli f. est lrā dñicalis a loco bissexti vsq; ad kalēdas ianuarij seq̄ntis. Al kal. vo ia/ nuarij p̄cedētis vsq; ad locū bissexti g. ē lrā dñicalis. z ita i aliis. Annus aūt cui fuit illa dictio scūm p̄p rōnem sup⁹ dictaz de ciclo solari. Nam rō ire dñical' tūc currētis rōne simili incipit z finit.

¶ Nūc aliq̄ o dictōe di/ cam⁹. Est aūt indictio spaciū tp⁹ q̄ roma/ nus p̄nceps tributū gentib⁹ indicebat. Si aūt volum⁹ scire q̄ta sit indictio. debē⁹ adde/ re tres ānos ānis dñi et post modū duos de ānos dñi p. xv. q̄tiēs possū⁹. z q̄d ān⁹ rema/ nerit facta diuisiōe tota erit indictio. z si nul/ lus supauerit. in vltio āno indictōis sum⁹ et tūc ad p̄mā indictōem reuertimur. q̄ in/ dictio nō trāscēdit. xv. Qñ vsus. Si tribus a duōctis dñi diuiseris ānos. Quarter q̄nqz dat indictio certificata. De indictōe pleniꝰ/ dixim⁹ i speculo iudiciali i tractatu de istru/ mētoz edictione. §. j. v. post ānos. et infra. vbi de cictis ageē. De era supra dictū est.

De die.

Licet iam superi⁹ in plerisq; locis de die actū sit ni/ hilomin⁹ h̄ specialit dicendū ē q̄ duplex est dies scz naturalis z artificialis siue vsualis Naturalis ē spaciū q̄ sol ducit circa totaz terrā ab oriēte vsq; i occidentē. scz spacium diei z noctis. q̄d sp cōtinet. xxiiij. horas. Et dr dies ista a dys. q̄z nomia romana q̄busdā siderib⁹ sacrauerunt. Qñ q̄libz dies ab aliq̄ deo antiq⁹ vocata ē. vt a ioue et alijs put sub septimāna dictū e. Vel dies dr a dya q̄d est duo. q̄z ptinet duo tpa noctē scz z diē vsualē. Qñ aūt incipiat dictū ē i p̄hemio. vij ptis. Artificialis ē spaciū q̄ sol morat sup nostrū emisperiū ab ortu solis vsq; ad occa/ sū. et h̄ scōm solis ascensū z descensū crescit pter z decrescit. Dicit aūt dies. a dyan q̄d est claritas. Et dr vsualis siue artificialis. q̄ so/ lū h̄ tp⁹ aptū vsib⁹ z artificijs exercendis. Veliq̄ ps diei naturalis dr nox a noceo. q̄ nocet visui z vsui. et iō vocata ē dies a meli/ ori pte sine memoratōe noctis. iuxta illud Factū q̄z ē vespe z mane dies vn⁹.

¶ Bur sus ptes diei sūt tres p̄m vsib⁹ scz Mane. meridies. et supma. Mane ē lux matura z plena. nec iā crepusculuz. Meridies dr q̄si medidies. i. medi⁹ dies. vel q̄ tūc puri⁹ di/ es est. Supma ē postrema pars diei. Vespero dr a clausis seris.

¶ Noctis vo ptes sūt. vij. s. vesper. crepusculū. p̄ticinū. itēpestū. galli cinū. matutinū. z diluculū. Vesper dr a ve/ spe occidēte alia stella. q̄ tenebras seq̄ntes p̄ce/ dit. z dicit tenebre q̄i tenētes vmbrā. Crepu/ sculū dr dubia lux. scit lucē z tenebras. Gal/ licinū ē q̄n iā hoies silēt. Jntēpestū ē medū noctis tp⁹. q̄n nil agi pt z quia silē q̄i iopi/ nū Gallicinū dr ppt gallos lucis p̄nūciol

matutinū ē int abscessū tenebraꝝ ⁊ auroꝛ readuētū. Bturculū dꝛ qi iā icipiēs parua diei lūꝛ ⁊ auꝛoꝛa q̄ solē pcedat. Est ei auroꝛa diei clarescēs exoꝛdiū. Et nō q̄ dies alij sūt sideriales. i. qb⁹ sidera moꝛaēt. ⁊ boies a nauigatoꝛib⁹ exclud̄ūt. alij pliares de qb⁹ i libꝛo regū qb⁹ reges solēt ad bella pcedere. alij ītercalares qꝰ scim⁹. xxij. mēsib⁹ sup esse. alij caniculares. alij solsticiales. alij eq̄ noctiales. de qb⁹ iā p̄missū ē. alij fasti. qb⁹ iura fant. alij nefasti eis ꝓxij. alij festi. i. festiui. vt sūt dies azimoꝛ. alij pfesti q̄ pcul a festis. vt feriales. alij mali. vñ apl⁹. Redimētes tps q̄nā dies mali sūt. Quia i eis plus solito boies afflig̃ūt. Et ecōtrario sūt boni. Alij egyptiaci. ꝺ qb⁹ p̄missū ē. Est et dies salutis i q̄ dñs veīt ad saluādum. Est et dies iudicij in q̄ dñs veīet ad iudicādū. q̄ erit bonis dies letic̄ie. malis ātē calamitatis ⁊ miserie. Mōmētū vo ē minimū. atq; angustū tps a motu siderū dictū. ē ei extremitas hoꝛei bꝛeuiꝭ iteruallis cū aliq̄ sibi cedit aꝛ succedit p̄m ysiderū. Hoꝛa grecū nomē est et tñ latinū sonat. ē ei finis tpis. Quot aūt hoꝛas ꝓtinet dies natural⁹ dictū ē i pbendo b⁹ ptis. Et nota q̄ i mēse ianuarij noꝛ bꝫ xvj. hoꝛas. dies. vij. In februario noꝛ bꝫ. xviij. dies. x. In martio noꝛ bꝫ. xij. hoꝛas. dies totidē. In apli noꝛ bꝫ. x. dies. xiiij. In maio noꝛ bꝫ. viij. dies. xvj. In iunio noꝛ bꝫ. vj. hoꝛas. dies. xviij. In iulio noꝛ bꝫ. viij. dies. xvj. In augusto noꝛ bꝫ. x. dies. xiij. In septembꝛi noꝛ bꝫ. xij. dies totidē. In octobꝛi noꝛ bꝫ xiij. dies x. In nouēbꝛi noꝛ bꝫ. xvj. dies. viij. In decēbꝛi noꝛ bꝫ. xviij. dies. vj. Astrologus tñ curios⁹ pt hoꝛas aliē eqꝛe. ꝫ p̄missa eq̄tio ꝓ vulgarib⁹ ⁊ simplicib⁹ sufficere p̄t.

Incipit scḋa pars ꝺ āno lunari.

Sequitur secunda pꝰ ꝺ āno lunari i q̄ agit. Ꝺ rōne q̄ ꝺ sit ann⁹ lunaris. ⁊ qt dies ꝓtineat. Scḋo ꝺ regularib⁹ lunaꝛib⁹. Tertio ꝺ epacta. Quaꝛtō ꝺ emboliſmo. Quinto ꝺ aureo numꝛo. Sexto ꝺ termino paschali ⁊ aliaꝝ mobiliū festiuitatū. Septio de cyclis.

Quid sit annus lunaris.

Annus lunaris dicit tribꝰ modis. Primo mō annꝰ lunaris ē spaciū q̄ luna circuit totū zodiacū. qḋ q̄dez facit i. xxvij. diebꝰ ⁊ ix. hoꝛis. Scḋo mō ꝺ annꝰ lunaris spaciū q̄ luna circuit solē ab vna incēsiōe vsq; ad aliā ⁊ ẞficit i. cxix. diebꝰ ⁊ xij. hoꝛis. Ita cū luna sepaꝛat a sole ad pagrandū zodiacū ⁊ postea reuenit ad eū dē pūctū i q̄ dimiseꝛat solē nō iuenit illū ibi. q̄ sol iā tātuꝫ pcessit suo motu q̄ luna laboꝛat recurrere ad euꝫ. siue attingere ipm duobꝰ diebꝰ ⁊ tribus hoꝛis. Tertio ꝺ annꝰ lunaris spaciū. xij. lunatōnū i āno cōmuni ⁊ xiij. i emboliſmali. ꝺ qb⁹ infra dicet. Cū ergo lunatio q̄libꝫ ꝓstet ex. xxix. diebus et. xij. hoꝛis. q̄ nō cūꝛat ecclia ꝺ minutijs. et ex. xij. hoꝛis p̄cedētis lūatōiꝝ ⁊ ex. xij. seq̄ntis ꝓstituit vna ꝺies natural⁹ q̄ sp lunatōi p̄cedēti attribuit. ita q̄ lūatio p̄cedētis mensꝭ sp hēat. xxx. dies ⁊ seq̄ntis. xxix. nisi aliꝺ sit. ppt bissextū vl̄ emboliſmū. vel saltū lune. Annꝺ vꝰ. Luna paris mensis nū q̄z tricesima fiet. Impar terceno nūq̄z nisi fine carebit. Tpe bissexti febꝛi tricesima luna ē. Ita iulij lūatūc ē vicesima nona. Ꝺar mēꝭ dꝰ q̄ numerādo a ianuario per ordinē cadit i numeꝝ parē vt februari⁹. apl⁹. iuni⁹. august⁹. octoꝛber. decēbeꝛ. q̄ꝝ lūatio sp ē. xxix. dieꝝ excepto febꝛuario cⁱ⁹ lunatio ē. xxx. q̄ē bissext⁹. Impar vo ē q̄ i numeꝝ cadit i parē vt ianuari⁹ marti⁹. mai⁹ iuli⁹. septēber ⁊ nouēber. q̄ꝝ lunatio sp ē. xxx. dieꝝ excepto iulio. q̄ i ea tio āno cicli lunaris ppt saltū lune hꝫ tātū. xxix Ex his āt. xij. lunatōiꝫ ꝓstituūt trecēti q̄ginta q̄tuoꝛ dies i āno lunari. Et sic ānus lunaris i. xj. diebꝰ excedit a solari. ex q̄ excessu omis varietas etatis lune ꝓsurgit. ita q̄ vbicūq; fuerit lūa p̄ma i p̄mo āno fit i scḋo xj. ppt quā varietatē duo numeroꝝ genera sunt inuenta regulares vicet epacte. de qb⁹ breuiter videamus.

De regularibus lunaribꝰ

Incipiendum de regularib⁹. Et qdem regularis lunaris ē numer⁹ inuariabilis datus mensi

ad ꝟuenīēdū lunā ī kalēdis mēsiū singl'oꝝ. Habēt ār ordū regl'ares ad ill' ꝙnqz dieb' ꝙ supsūt ī āno solari supra trecētos sexagīta dies. Ūñ ꝙnqz regl'ares dati sūt septēbr. a ꝙ ann' lūaris sumit initiū. Regl'are ꝟo alioꝝ mēsiū sic formāt. Jūge regl'ares mēsis cū dieb' ei'. ⁊ ab illa sūma subtrahe lūnatoꝝ nēe ei'. ⁊ residuus qđ remānserit erit regl'aris illi' mēs'. Verbi grā. Septēber hz. v. regulares. ⁊ dies ei' sūt trigīta. ꝙ ꝟūcti regl'arib' ꝓstituūt. xxxv. ⁊ lūa no septēbris ē trigīta. ꝙ subtracta remanēt. v. ꝙ sūt regl'ares seqntis mēs'. s. octobris ⁊ sic alijs vsqz ad septēbrē Mā egiptij suū annū icipiūt a septēbri. ⁊ iō nos ann̄ lunarē icipi' a septēbri. De regularib' tradit iste vsus Dic ez. bis i. k. bis. ⁊ post manet ordo. qī dicat. Dic ebis q ē qnt' alphabeto. i. pmis duob' mēsib' āni lunaris dant. v. p regl'arib' Jtē dic bis g. q ē vij. ī alphabeto. i. tert' ⁊ qrt' mēsis hñt. vij. p regl'arib' Jtē dic bis i. q ē. ix. ī alphabeto. id ē. qnt' ⁊ sept'. hñt. ix. p regl'aribus Jtē dic bis k. q ē decia ī alphabeto. i. sext' ⁊ octau' mēs' hñt. x. p regl'arib'. Et nota qđ fit trāsit' ꝺ qnto ad septimum. ⁊ ꝺ sexto ad octauū. vt ptz ī formā do ipos regl'ares. ꝙa ianuari' ⁊ martius. ix. ⁊ ebruarius ⁊ aplis. x hñt. Sz post manet ordo. i. mai'. xj. iuni'. xij. iuli'. xvij. augusti'. xviij. habēt.

¶ De epacta.

Sequitur de epacta. Est ār epacta numer' variabilis dat' āno ad inueniendū lunaz ī kal'. cuiuslibet mēs'. Et ꝺr epacta ab epi qđ ē supꝰ ⁊ aucta qz ē sup ex ce sc̄etis āni lūaris a solari Jō qz ān' pm' cicli lunaris nulla hz epactā. qz nulli' ān' pcessit a ꝙ. xj. accepisset. Sc̄ūs ꝟo hz. xj. p epacta. qz epacta ort' ab illis dieb' qb' ann' lunaris excedit' a solari. Tert' ꝟo ann' hz. xxij. qz sp addūt. xj. si nō trāsc̄ēdat. xxx. Si ꝟo trāsc̄ēdat. xxx. abiectis ill'. xxx. residuū erit epacta illi' anni. ⁊ iō ī qrto āno. qz sūma ascēdit ad. xxxiij. abiectis. xxx. tres sūt epacte illi' āni. Epacte ꝟo grece dicūt latie adiectōes ānue lunares. ꝙ p numez vndenariū vsqz ad tricenariū in se reuoluūt. qs egiptij iō adiscūt. vt lūaris emersio rōni solis coequet. Luna ei' iurta cursū suū. xxix. semis dies lucere dinoscit. ⁊ et fiūt ī annū lunarē dies trec̄ēti ꝙnqgita ꝙtuor. remanēt ad cursū ān̄ solaris dies. xj. qs egiptij adiscūt abstqz his nō ūenies lunā quota sit ī ꝙlibet āno mēse ⁊ die. Epacte oīm ānoꝝ cicli lūaris p hāc tabulā ꝺnotāt ita qđ hz ꝟbū nulla rñdet pmo āno. ⁊ singuli seqntes numeri numeri rñdēt singul' ānis cicli vsqz ad. xix. Nulla. xj. xxij. iij. xviij. xxx. viij. xxvij. xxviij. ix. xx. j. xij. xxiij. iiij. xv. xxvj. vij. xviij. Sz hīdē et oñdit' p hos vsus. Annis addemonos dñi. ptire p vn de Migitu. lūe cicli. et inde ptz. Hoc vult dicere si volum' scire qtus sit ann' epactal' siue cicli debē' diuīde ānos dñi p. xix. qtiēs possū' ⁊ addē vnū. qz qñ rps nat' fuit tātū. pcesserat ille ciclus. et qta fuerit sūma ꝙ remānserit tot' erit annus cicli epactal'. Verbi grā. Hoc āno ꝙputā' ānos dñi nulle ducētos octogīta sex. qz mille ducēti septuagīta tres sūt recte p. xix. diuīsi. supsunt. xvij. de pdicto numero. addito ergo vno fiūt. xviij. Ūñ hāno ē. xvij. ann' cicli lūaris. ī āno seqnti. erit. xx. ⁊ sic vsqz ad. xix. postea redit ad pmū. Et hz vez ē fm illos ꝙ icipiūt ꝙputare ānos dñi a natiuitāte xpi. vel ī kalēdis ianuarii. nō āt fm eos ꝙ illos imutāt ī kalēd septēbris ⁊ faciūt ibi diuisiōnē. Mā tūc addēdi sūt duo ān̄. Hdoc est et ⁊ alit' ꝟuenit epacta. vt si sūma z ꝙ remanet ꝺ pmissa diuisiōe ānoꝝ dñi p tres ūcturas pollicis numerem' Si ei nūer' finit' ī pma ūnctura debē' emere vnū de ipo numero. Si ī scꝺa debē' addere. ix. si ī tertia debem' addere. xix. ⁊ sūma inde puenīēs ē epacta. ⁊ hz si trigita ñ trāseat. Si ꝟo trāsiret abiectis xxx. residuū ē epacta. Ūñ vsus. Deme vnū post addenouē. post dena nouēqz. Jnuēta igit epacta debē' eā ūnge cū regl'aribus mēsis cui' lunā volum' inuenire. ⁊ ꝙta fuerit sūma inde puenīēs tota erit luna ī kalēdis illi' mēsis dummō. xxx. nō trāseat. Si ꝟo. xxx. trāsierit abiectis. xxx. residuum erit etas lune. ⁊ si sūma illa fuerit trigīta ī kalēdis mēs' tūc luna erit. xxx. Si āt epacta nulla fuerit. puta ī pmo āno cicli lunaris. xī ad

inueniendū lunā sol⁹ sufficit regl'aris. Ex q̄nia epactarū rō q̄q fallit ꝓpter emboliſmū seu saltū lune. ideo de ipō breuiter videamus.

¶ De emboliſmo.

Circa emboliſmū siue lune saltū notandū ē q̄ emboliſm⁹ grece iterptat' latīe supaugmētuz seu supercrescētia anni solaris supra luñarem. Quia ergo ann⁹ solaris excedit lunarē in xj. dieb⁹. ex illo excessu ꝓstituūt. vij. lūationes i. xix. ānis cicli lūaris multiplicatis ill'. xj. diebus. Et dicūt lūationes emboliſmales q̄ruz q̄libz ē. xxx. diez. z attribuūt. vij. ānis emboliſmalib⁹. ita q̄ i q̄libz ciclo lūari sūt. vij. emboliſmales. z. xij. cōes. Appellat' ā tann⁹ emboliſmal' q̄. xiiij. lūa p̄cedēs pasce vsqz ad xiiij. seq̄ntis hz. xiij. lūationes siue. xiij. menses lūares. i. trecētos octogita q̄tuor dies et ist' ē ann⁹ scd̄ō moysi duūnt⁹ reuelat⁹. Cōmunis vo hz tantū. xij. lunationes. i. trecētos q̄nq̄gīta q̄ttuor dies. q̄z dispositōes ꝓtinet iste vsus. Cur fles bas lacrimas odioſū quere tyrannū. In isto vsu sūt. vij. dictōes. vij. annis emboliſmal'. b⁹ p̄uētes. p̄ma p̄mo. scd̄a scd̄o. z sic p ordinē. ita q̄ q̄ta ē p̄ma lr̄ā alic⁹ istaz dictonū i alphabeto tot⁹ ān⁹ cicli epactalis erit ān⁹ emboliſmalis. Verbi gratia Cur ē p̄ma dictio z fuit p̄ma āno emboliſmali. z c. ē p̄ma lr̄ā illi⁹ dictōis q̄ ē ēcia in alphabeto. ergo tert⁹ ān⁹ cicli lūaris ē emboliſmal'. z ita de alijs. ℞ obſeruato q̄ h⁹ dictio has dz scribi cum b. Et dz ān⁹ cōis q̄ sepe duo ita q̄ūctim intedūt vt inuicē se i pascali solēnitate seq̄nt. Emboliſmal' vo sp sol⁹ ē Ordo āt istoz annoz cōmunū z emboliſmaliū patz i linea subseq̄nti. ¶ Cōmunis cōis emboliſmal'. cōis cōis emboliſmalis. cōis emboliſmal'. cōis cōis emboliſmalis. cōis cōis emboliſmal'. cōis cōis emboliſmalis. cōis cōis emboliſmal'. cōis cōis emboliſmalis. cōis cōis emboliſmal'. ℞ abito āt āno emboliſmali. possū scire i q̄ mēse lūatio emboliſmal'. p̄tigat p hūc vsū. ¶ Mobilis ibo cibū mō liber habeto coetū. In isto vsu sūt. vij dictiones. vij. mēsib⁹ fuientes. in q̄b⁹ cōtingunt lunatōnes emboliſmales in p̄fatis sept̄ annis. p̄ma p̄mo. scd̄a scd̄o. et sic p ordinē. ita q̄ quota erit p̄ma lr̄ā alic⁹ istaruz dictionū in alphabeto. toto mense illi⁹ ānicui seruit illa dictio p̄tingit lunatio emboliſmalis. Item quota erit p̄ma lr̄ā scd̄e syllabe in alphabeto. tota die mēsis incipit lunatio emboliſmalis. Verbi grā. ¶ Mobilis est p̄ma dictio et seruit p̄me lunationi que p̄tingit in tertio anno cicli lunaris. et m. est p̄ma lr̄ā b⁹ dictionis. et est. xij. in alphabeto ergo in. xij. mense p̄tingit lunatio emboliſmalis. Item b. est p̄ma lr̄ā scd̄e sillabe z est scd̄a in alphabeto. ergo in scd̄a die illi⁹ mēsis incipit illa lunatio. et sic de alijs. Si aūt velis plenius illi⁹ rei veritatem inquirere. recurre ad epactā et regl'ares illi⁹ anni. vt q̄ vis scire et inuenies ita esse. ¶ Nūc videā⁹ vbi fallat epacta iuncta regularib⁹ ꝓpter emboliſmum seu saltum lune. Circa quod nota. q̄ licet in ciclo lunari sint. vij. anni emboliſmales. vt superius dictum est. non tñ fallit epacta. nisi i tribus scilicz i. vij. xj. z xix. Unde versus. Octauo vndeno post tremo fallit epacta. In quo aūt loco vel mense et in quot locis fallat epacta iuncta regularibus bis versibus denotat'. Julius indenis ter. maius octo vicenis. Bissextus nisi sit mars peccat in vn detricenis. In totidem mai⁹. auguſt⁹ vo duob⁹. Hoc est dicere q̄ in. viij. anno cicli lunaris fallit epacta cum regularib⁹ in maio et iulio. quia in kaleñ. maij cum luna deberet esse vicesima octaua. sm epactam. nō repit̄ nisi. xxvij. ꝓpt̄ emboliſmū. Item fallit in kl'as iulij eodē anno. q̄ tūc luna deberet esse. xxx. sm epactam. tñ non reperit̄ nisi. xxix. ꝓpter emboliſmū. vbi credendū est emboliſmo et nō epacte. Item in. xj. anno fallit epacta. q̄n kaleñ. martij sm epactam deberet esse luna. xxix. sz ꝓpter emboliſmū reperitur tantū. xxviij. Verum tamē si in illo anno fuerit bissext⁹ tunc corrigitur ille error. quoniā ꝓpter bissextū additur vna dies. Item in. xix. anno fallit epacta in duob⁹ locis. Nam sm epactā lūa deberet esse. xix. in kalendis maij. sed ꝓpter emboliſmum nō reperitur nisi. xxviij. et in.

eode ãno fallut i kal'. augusti. q; sm epactã luna debe;et ibi eẽ scda. sz ppt saltũ lune ibi tertia ũeniẽ. q; lunatio ulij q debe;et eẽ. xxx illo ãno ẽ tantũ. xix. ⁊ hoc tigit ppt errores nr̃i cõpoti. ⁊ tũ ann⁹ lunaris i. cccliij. dieb⁹ excedit a solari. De saltu lune tradit ille vsus Luna facit saltũ ãntilus luce supma. De;trocedit ei luna vna die sic̃ dicum⁹ ppt errorẽ nr̃i cõpoti. vt in sequẽti ãno in kl̃s septembris luna redeat sicut debet. Alias enĩ saltus lune colligeret contingeret error vt in .iiij. ciclis diceret luna pma gñ esset plenilunũ Colligit aũt sic iste dies. Quelibet ei luna tio ad hoc vt lunatones sint equales habe ret. xix. dies et dimidiam minus quattuor momẽtis ⁊ vna vncia ⁊ vno atbomo. Sũt aũt in ciclo ducẽtis triginta ãnis lunatones erũt ergo ãter tot momẽta q̃ sũt i vniuerso nõgenta q̃dragita. q̃ diuisa p̃ q̃dragita cõstituũt. xiij. horas ⁊ dimidiam. Si õstea ex ducẽtis trigita ãnis vncias constituũt. xix. momẽta ⁊ remanẽt. vij. vncie. Et ex ducẽtis triginta ãnis athomis constituũt. v. vncie. q̃ vncie cũ septẽ porcb⁹ faciũt vnũ momentũ qõ iũctũ ad. xix. momẽta p̃habita facit dimidiam horã. q̃ iũcta cũ aliis. xiij. ⁊ dimidia fac vnã diẽ. q̃ subtrahit vltimõ ãno a lunatõe iulij. et hoc salt⁹ lune. Si hoc est etiã facilius hõ colligi. Annus lunaris cõstat ex trecẽtis ãnquaginta ãctuor dieb⁹ minus vna hora et q̃rta pte vni⁹ horę. et septuagesima sexta parte q̃rte vni⁹ horę. ergo i. xix. ãnis hñt. xix horę ⁊. xix. q̃rte horarũ. et. xix. septuagesime sexte ptes q̃rte vni⁹ horę. q̃ faciũt i. xix. ãnis q̃rtã ptẽ vni⁹ horę. ⁊ ita erũt. xx. q̃rte horarũ q̃ faciũt. v. horas que iũcte. xix. horis prehabitis faciũt vnã diez ¶ Est tigit salt⁹ lune q̃dam dies collectus i. xix. ãnis ex eo supfluo q̃ dat lunationib⁹. Et hoc salt⁹ lune non q̃ luna magis saliat illa die q̃z alia. sz q̃a nos lunã computãtes diẽ illã sup quã in alijs ãnis lunatio iulij hoc triginta saltim⁹ siue ptermittim⁹. nõ computãtes lunã i vltõ ãno cicli decẽnouẽnal'. nisi vicesimã nonã. Hoc aũt subtrahit dies illa a lunatõe iulij i vltõ ãno cicli decẽnouẽnal'. q; iulij ẽ vltim⁹ i ãno epactalium mẽses hñtes. xxx. dies i lunatõe. vñ vltõ ãno lunatio iulij ñ computat. xxx. sz. xix ⁊ iõ aure⁹ numer⁹ illi⁹ ãni sz decẽnouẽnal' q̃zus crescat sequit sine iteruallo minorez et p̃cipuus in alijs mensibus sequẽtib⁹ vsq; ad ianuariũ. sicut infra dicet. Salt⁹ ergo lune facit duas lunatones pariter esse. xix. dierũ Ad p̃fatos ergo errores facilius corrigendos inuent⁹ est aureus numerus de q̃ breuiter est videndum.

¶ De aureo numero.

Aureus numerus

Ille ẽ q̃ ponit in kalẽdario q̃ i q̃libz mense indicat lunã pmã. ad p̃fatos errores facili⁹ corrigẽdos inuẽt⁹ Et hoc aure⁹ numerus p̃ similitudinez. q; sic aurũ supat oĩa metalla. ita iste numer⁹ oẽs alias rõnes lunares excellit. quẽ iuli⁹ cesar cum tanta diligẽtia hoc inuenisse. q̃ incipiẽs a q̃cũq; anno cicli lunaris. vbicũq; inuenit lunã pmã i primo anno cicli posuit. j. in kalẽdario ĩ latere extrinseco iuxta lr̃as feriales scz in quolibz mẽse. et in scdo anno vbicũ q; inuenit pmã posuit. ij. scz ĩ q̃libet mense. ⁊ in tertio. iij. ⁊ sic de alijs. et iõ in kalẽdis ianuarij ternarius est numer⁹. q̃a ibi luna iuenit tertio anno pma. nec ibi debet poni alius numer⁹ q̃z ternari⁹. q; in nullo anno in kalendis ianuarij luna est pma nisi in tertio anno cicli decẽnouenalis In q̃busdã tñ kalẽdarijs numeri ipi designat̃ p̃ lr̃as alphabeti Illã pro vno ponit. ubi a. p duob⁹ b. p trib⁹ c. ⁊ sic de alijs numeris ⁊ lr̃is ⁊ seriatim vsq; ad lr̃az t. q̃ ẽ. xix. i ordie alphabeti. ¶ Format aũt aureus numer⁹ ab illo ternario q̃ ponit in kal'. ianuarij. Illã illis trib⁹ addit. viij. ⁊ sic fit unit. xi. q̃ nũer⁹ dz poni i tertia lr̃a ianuarij. Ite ill'. xi. addit. viii. q̃. sic fit. xix. q̃ nũer⁹ dz poni cũ iteruallo i q̃nta lr̃a ianuarij. Ite ill'. xix. addit. viii. ⁊ sic sũt. xxvii. Sz q; aure⁹ numer⁹ nõ trã sit. xix. et ideo abiectis. xix. residuũ. scz. viii. dz poni imediate p⁹. xix. ⁊ sic p totũ kalẽdariũ. Si dz ergo q̃ q̃n maior numerus seq̃t minorẽ. tũc dz iteri vtrũq; numerũ dimitti vna lr̃a. ⁊ q̃n minor seq̃t maiorẽ. tũc nulla dz lr̃a intermitti. Q̃n vi⁹ Bat trib⁹ octo. cauẽs supet nedena nouẽq. Si aior

sit tern⁹ mino⁹ q̄ure⁹ esto scdo. Verū tñ for⁹ matio illa fallit ꝙ oī mēse c⁹ lunatio est .xxix. dier. .l. ī februario aplī iunio augusto octo⁹ bri ⁊ decēbri. ī qb⁹ post minor⁹ numer⁹ ma⁹ ior īmediate locat⁹ seq̄t circa pncipū mēs. qđ patz ī ꝟ vsu Cisdenſe breuis lune feb⁹ est ars dat cito ganger. Jo isto vsu sunt sex dictiones sex mēsib⁹ debuētes q̄z lunatio est xxix. icipiēdo ī medio vsu . vbi dicit febr⁹. uta q̄ cūq; fuerit ínitialis lrā alic⁹ istar⁹ dictionū. sup ea dē lrā ī kalēdario maio⁹ numer⁹ seq̄t minor⁹ sine spacio. i. nulla lrā dimissa ī illo mense cui fuit illa dictio. Verbi grā. Febr⁹ est pma dictio et fuit pmo mēsi cui⁹ lunatio est .xxix. scz februario. et f. ē pma lrā. ergo sup pmum f. mensis februarij maio⁹ numer⁹ sequit̄ minor⁹ ī mediate. Similiter sup pmuz e. aplis. ⁊ sic de alijs. sz sup pmū g. decēbris maio⁹ scz .xij. ⁊ sup ea dē lrā. q̄ ē ibi duplex aure⁹ nūer⁹ qđ designat geminatō h⁹ lrē g. ī bac dictōe ganger. Jtē fallit ī iulio et reliq̄s mēsib⁹ vsq; ad ianuariū ī qb⁹ circa finē nūer⁹ .xix. seq̄t ī mediate ad .xj. numerū. Vnde vsus. Juli⁹ ⁊ reliq̄ q̄ restāt dena no uēq;. Jū gūt vndeno. sic ē rat⁹ aure⁹ ordo. Jtē sciendū ē q̄ q̄n .xix. ī mediate seq̄t̄ .xj. tūc octau⁹ q̄ seq̄t dz tertio loco poni. Cūm vsus Q̄n ꝓtinuas vndenis dena ouēq;. Q̄da⁹ ior tern⁹ tūc octonari⁹ esto.

De termino paſcali.

Oē termino paſcali triplex dat̄ rō. Prima p claues mosaicas. Scda p etatē lune. Tertia per tabulas manuales. de q̄z q̄libz videndū est. Sz ꝓmo de claub⁹. Et ī videndū ē q̄d sit clauis et vnde dicat̄. et vñ habeat ortū. ⁊ ad inuēta fuerit. Clauis ē nūer⁹ variabilis datus ānō ad inueniendū ꝓncipia q̄ngz mobiliū festiuitatū. scz septuagesime. q̄dragesime. paschatis. rogationū et pentecostes. et ideo sūt q̄ngz claues. ⁊ q̄libet p̄dictor⁹ ngz festor⁹ bz .xxxv. dies in q̄b⁹ sp celebrat̄. Et sede aūt cuius libz clauis numerat̄ dies .xj. vsq; ad initiū ī⁹ .xxxv. dierū. put ꝫ infra patebūt. Et dr clauis p similitudinē. q̄ sic p claues hostia reseruant̄. ita p talē numerū ꝓncipia dictaz festiuitatū nob denotāt̄. Jdabēt ātortū iste claues. ⁊ nor a .xix. annis cicli lunaris et .vij. dieb⁹ septīane. Cūm ꝓma clauis est .xxvj. Claues aūt alior⁹ ānor sic forāt̄. q̄ dam⁹ ei sp claui p̄cedētis āni .xix. et sūma inde puenīēs erit clauis sequētis anni. Si ꝟo sūma illa supat .xl. si ꝟo sūma illa supat .xl. abiectis .xxx. residuū erit clauis sequētis anni. Verbi grā. Clauis pmi āni ē .xxvj. cui si iūgant̄ .xix. erūt .xlv. vnde abiectis .xxx. remanēt .xv. q̄ nūer⁹ est clauis sequentis anni. et ita formāt̄ vsq; ad .xix. annos p ordinē. q̄ ñ ꝓcedit̄ vltra .xix. numer⁹. sz reuertit̄ ad ꝓrē. Vnde cicl⁹ clauū aurei nūeri et epactarū nō differūt q̄ntitate. differūt tñ ꝓncipio. q̄a ciclus epactaz incipit a septembr⁹ cicl⁹ aūt aurei numeri et clauū a ianuario. Vnde si velim⁹ scire q̄tus sit ann⁹ cicli ⁊ aurei numeri ⁊ clauū. possū⁹ scire p diuisionē ānor nor⁹dñ facta supior⁹ ī .i. de epacta. Jnuēto q̄tus sit ann⁹ clauū possū⁹ scire q̄ sit clauis illi⁹ ām p hāc aliā rōnez. Si nūer⁹ ei ille q̄ remanet ꝺ diuisiōe ānor dñ nūerari dz p sūmitates .v. digitor⁹ inchoādo a pollice. et si nūer⁹ ēminat̄ ī pollice debē⁹ addē .xxv. et sūma inde puenīēs erit clauis illi⁹ anni. Si ꝟo nūer⁹ finit̄ ī īdice. debē⁹ addē .xij. Si in medio .xxj. Si ī annulari .xix. Si ī auricularī .vij. Et si sūma inde puenīēs excesserit .xl. abiectis .xxx. qđ remāserit erit clauis. que additio bis ꝟsib⁹ ꝓtinet̄. Digitiq̄ngz trede cim pl⁹ a sle tricenos. Vn de vicena epta digitis p clauib⁹ apta. Sedes q̄dē clauū nūngz ī uenīūt ī kalēdario nisi sp̄ hāc lrām g. Jdeuma ergo g. ianuarij ē clauis septuagesime. vltima g. eius dē mēs ē clauis q̄dragesime. Et scda g. martij ē clauis paschatis. Tertia g. aplis ē clauis rogatōnū. Cltia g. aplis ē clauis pētecostes. Cūm ꝟsib⁹ Cltia g. prima iani marcisq; scda. Elpl̄ terna. tibi sigt ⁊ vltima clauē. Jdita ergo clauē āni ripe ꝓputare a sede clauis ⁊ cōple illā ī dieb⁹ kalēdarij p ordinē p̄cedēdo ⁊ obi ēmiabit̄ ibi erit ēminus solēnitat̄. ita q̄ ī prio die dñico ibi sequēti erit unitū solēnitatis c⁹ ē clauis. sz rogatōes incipiūt in sēqnti die lune. ⁊ si fuerit

bissext⁹ cuilibet claui est vna dies addēda. ¶Possū⁹ etiā scire pascales termios p eratē lune cū rōez seqmur ura ⁊ consuetudinē iudo rū. ⁊ q tal' dat regla. Accipe lunā qcūqz est i festo epīe. ⁊ pfice illā pcedēdo p dies kalēdarij ordiate vsqz ad .xl. dies. ⁊ si fuerit bis sext⁹ vsqz ad .xlj. ⁊ i prio die dñico subsequē ti erit unitū septuagesime. Cū vsus. ¶ Ex festo stelle numerādo pfice lunā. Et dies p⁹ septuagesima fiet. Bissext⁹ qñ fuerit sup ad dit vn⁹. Si cadat i lucē dñi. tūc sume sequē tē. Si cadat i feriā septimā sitqz bissext⁹ Lun q die dñi pmū suma sqz scōm ¶habita ergo septuagesima. termios alias mobilium fe stuitatū facile scire potes. ¶Nā a septuagesi ma vsqz ad q̄dragesimā sūt tres itegre septi mane. a q̄dragesima vsqz ad pasca sūt .vj. i tegre septimane. a pasca vero vsqz ad diem lune rogationū sūt q̄nqz septimane et vn⁹ dies. a paschate vo vsqz ad pētecosten ꝓputant q̄nq̄es decē dies. Terminū qz pascalē his vsib⁹ scire potes. ¶Post nonas martius. vbi sit luna noua reqre. Tertia lux dñi pri ma pasca tenet. Versus vbicūqz post .xij. kalēdas aplis lūa .xiiij. repit. in dñica pria pasca celebrat. Si tū q̄liscūqz lūa fuerit i ka lēdis ianuarij talē face cā in festo scti bñdicti siue .xij. kl'. aplis. Et illā cōputes vsqz ad .xx/ uij. et ibi erit pasca hebreoz. Vrs⁹ ab .viij. idus martij vsqz ad nonas aplis sunt dies .xxix. q̄cūqz ergo illoz luna fuerit pma com putet vsqz ad .xiiij. et ibi erit pasca hebreoz. Est etiā et alia rō inueniendi pasca p etatē lune. q̄niam qñ luna currit p .j. erit pascha dñica pma post nonas aprilis. qñ cucurrit p .ij. erit dñica pma p⁹ .viij. kl'. apl'. qñ currit p .iij. erit dñica pma p⁹ .vo⁹ aplis. qñ p .iiij. erit dñica pma p⁹ .iij. nonas aplis. qñ p .v. erit dñica pma p⁹ .ij. kl'. aplis. qñ per .vj. erit do minica prima p⁹ .iij. vo⁹ aplis. qñ p .vij. erit dñica pma p⁹ .ij. kl'. aplis. qñ p .viij. erit do minica pma post .xiij. kl'. maij. qñ p .ix. erit dñica pma p⁹ .vj. vo⁹ aplis. qñ p .x. erit dñica pma post .vj. kl'. aplis. qñ p .xj. erit dñica pma post .xvij. kal'. maij. qñ p .xij. erit dñica pma post pdie nonas aplis. qñ per .xiij. erit dñica pma post .ix. kal'. aplis. qñ p .xiiij. erit dñica pma post .ij. vus aplis. qñ p .xv. erit dñica pma post kal'. aplis. qñ p .xvj. erit dñica pma post .xj. kl'. aplis. qñ p .xvij. erit dñica pma post .v. vo⁹ aplis. qñ p .xviij. erit dñica pma post .iij. kal'. aplis. qñ p .xix. erit dñica pma post .xv. kal'. maij. ¶Tabulas insup manuales nōnulli ad inuenīdos pa scales termios ꝓfecere. sic dionisi⁹ ysidor⁹ ⁊ q̄da alij. q̄s ad plens duxim⁹ dimittendas ne difficultas sit numiū onerosa. Ad plens igitur sufficiant carmina infrascripta Esse graue nobis bello karnē kaueam⁹. Bellū sepe gerens et puto deijcit hostes. ¶Ador aie lucrū inuenies cū religiosis. In istis versi bus sūt .xix. dictōes. xix. ānis cicli lūaris ser/ uiētes. pma pmo. scda scdo. et sic p ordinez. supto initio a primo ānо cicli. et qta fuerit pma lra dictionis in ordine alphabeti que nō dsinat i m. tota die aplis ꝓputādo a mē sis pncipio vsq⁹ finē erit termin⁹ pasce he/ breoz. i. luna .xiiij. et i pria dñica subsequti erit pasca nostrū sic i pte .vj. sub tractatu de pasca plene dictū est. Ibi etiā ptz qre sup. vi kalēdas apl'. scribit i kalēdario. resurrectio dñi. Si vo dictio desinit i m. qta erit ei⁹ pri/ ma lra in alphabeto tota die martij cōputā do a mensis fine vsus pncipiū erit terminus pascalis iudeoz. ⁊ i prio die dñico. qui po/ stea occurrerit descendēdo versus finē erit pascā nostrū. Ꝑ cauti⁹ obseruando q; kar/ nē et kaueam⁹ in pfatis versib⁹ debent scri bi p k. sed tē debet scribi p h. q̄ i Ꝑ loco pro lra reputat. ¶Adoteste etiā et aliter pascha facile inueire. ¶Pone eni i kalēdario tuo in margie aureū numerū seqntē vicz iuxta .xij kal'. aplis. pone .xvj. iuxta .xj. kal'. pone .v. iux ta .ix. kal'. xiij. iuxta .viij. kal'. ij. iuxta .vj. kal'. x. iuxta .iiij. kal'. xvij. iuxta .iij. kal'. vij. Ite iux/ ta kal'. aplis .xv. iuxta .iij. nonas aplis. iiij. iuxta .ij. nonas. xij. iuxta nonas. j. iuxta. viij. vo⁹. ix. iuxta .v. vdus. xvij. iuxta .iij. vdus. vj iuxta .ij. vo⁹. xiij. iuxta vo⁹. iij. iuxta. xvij. kl'. maij. xj. iuxta. xv. kal'. xix. iuxta. xiij. kal'. viij. Volēs ergo terminum pasce inuenire a dde vnū ānis dñi. tūc currentib⁹. postea diuide ipsos quotiens poteris per .xix. ⁊ si diuisio ꝓficiatur i .xix. ita q̄ nil supersit recurre ad

kalendariū tuū. ⁊ i die illa iuxta quā iueniēs sc̄ptū. xix. erit pasca hebreoꝝ. qđ semp celebrāt i. xiiij. luna. ⁊ i seq̄nti dñica erit pasca nostra. Si vo aliq̄d supfluit supflua vltīa. xix. puncta. v. vl'. x. vl'. xv. dies. tūc pasca hebreoꝝ erit i die illa. iuxta quā sc̄ptū iueniēs. v. vl'. x. l'. xv. et sic de aliis p̄missis numeris ⁊ diebꝫ. ⁊ in seq̄nti dñica erit pasca nostra. qđ n̄ pt esse ante xj. kal'. aplis. nec p⁹. vij. kal'. maij. Verbi gr̄ā Hoc āno q̄putāt ām dñi milleducēti octogitasex. q̄ milleducēti septuagitatres sūt recte diuisi p. xix. supflūt ergo. xiij. de p̄missō numero. qb⁹ addit vn⁹ ⁊ fiūt. xiiij. vbi ergo iueneris i tuo kalēdario hunc numerū. ibi erit hāno pasca hebreoꝝ. In seq̄nti vo anno erit vbi iueniēs sc̄ptū. xv. ⁊ sic vsq; ad. xix. Postea vo redit ad p̄mū. et sic ppetuo fiet

Nisi der eūdē q̄ modū poteris terminū septuagesime iuenire. Postone ei i kalendario tuo i margine iuxta. xvj. kal'. februarij hunc numerꝫ. viij. Itē i eadē linea pone. xvj. Juxta. xv. kl'. febru. pone. v. iuxta. xiij. kal'. xiij. iuxta. xij. kl'. j. iuxta. x. kal'. x. iuxta. vij. kalendas vij. iuxta. v. kal'. xv. iuxta. iiij. kal'. iiij. iuxta. ij. kal'. xij. Itē iuxta kal'. februarij. vnū. Item i eadē linea. xviij. Itē iuxta. iij. nonas februarij. ix. iuxta nonas. xvij. iuxta. viij. ydus februarij. vj. iuxta. vj. ydꝫ. xiiij. iuxta. v. ydꝫ. iij. iuxta. iij. ydꝫ. xj. iuxta ydꝫ. xix. Postis ergo annis dñi p. xix. vt p̄missū ē vide q̄s numerus supest sup. xix. ⁊ vbi illū i ipo kalēdario iueneris erit ibi terminꝫ septuagesime q̄ spē in luna. x. ⁊ in seq̄nti dñica septuagesimā celebrāt q̄ nō pt ee ante. xv. kal'. februarij. nec pꝰ ix. kal'. martij. sic nec q̄dragesima pt ee ante vj. ydꝫ. febru. nec post. ij. ydꝫ martij. Eodē etiā mō terminꝫ pente. iueniri pt. pone enīz in tuo kalendario in margine iuxta. vj. idꝫ maij. xvj. iuxta. vj. ydus. v. iuxta. iij. ydꝫ. xiij iuxta. ij. ydus. ij. iuxta ydus. x. Item iuxta xvij. kal'. iunij. xviij. iuxta. xv. kal'. vij. iuxta. xiij. kal'. xv. kal'. iuxta. xij. iij. iuxta. x. kaleñ. j. iuxta. vij. kalēdas. ix. iuxta. v. kal'. xvij. iuxta iij. kal'. vj. iuxta. ij. kal'. xiij. Item iuxta kal'. iunij. iij. iuxta. ij. nonas. xj. iuxta nonas. xix iuxta. viij. ydus. vij. Postis ergo ām dñi. p. xix. numerū illū q̄ superit super. xx. quere in p̄missis locis kalendarij. ⁊ vbi illū iueneris. ibi erit pente. hebreoꝝ. qđ semp ē i luna q̄rta. et i seq̄nti die dñica erit pentecoste nostra. qđ non potest esse ante. vj. ydus maij. nec post ydꝫ iunij. sicut nec rogatiōes esse possūt ante. vj. kal'. maij. nec post. ij. kal'. iunij. Postest etiā pasca aliter iuenīri p hanc tabulā seq̄ntem. v. xxv. xiij. ij. xxij. x. xxx. xvij. vij. xxvij. xx. iij. xv. iiij. xxiij. xij. j. xxj. ix. xxix. xviij. Isti numeri repūtant q̄sdam dies aplis et martij. in qb⁹ pting̃it pasca hebreoꝝ. pputando dies illos a pncipio ipoꝝ mesium. ita q̄ ipi numeri a viginti infra rñeant aplia. vigīti supra martio. Hoc ergo vult dicere hec tabula. q̄ in primo anno cicli lunaris est pasca hebreoꝝ in q̄rta die intrātis aplis. in secūdo ānō eiusdē cicli ē i. xxv. die intrātis martij. ⁊ sic d̄ aliis. donec numeri ipi⁹ tabule cōpleant. Postea reditur ad p̄mū annū cicli Qualit̄ ai iueniāt ām cicli. dictū est supra vbi agit̄ de epacta. Quare festa saluatoris excepto festo natalis sūt mobilia dictū ē in vj. pte sub festo natal'. Ultimo nota sm ysidoꝝ q̄ iter latinos ⁊ grecos ē varietas sup termiō festiuitatis pascalis qđ pueit q̄ latina. iij. nonas martij vsq; i. iij. nonas ap'l' primi mensis lunā req̄uiūt. ⁊ si. xv. luna die dñica. puenerit in aliā dñicā pasca protrahūt. vt p̄missū ē. Greci vo cbuāt p̄maz lunā ab. viij. ydus martij vsq; in diez nonam aprilis.

De ciclis quid sunt et quot sint.

Quia i plerisq; hꝰ partis locis de ciclo mentio facta est. ideo de ciclo aliqua dicamus

Notandum est ergo q̄ ciclus est spacium alicuiꝰ annoꝝ in q̄ se rediens sm aliq̄s numeros. et dr q̄si circulus p duplicem sincopam. Est eni ciclus vocab⁹. eo q̄ in orbez digestus sit. et quasi in circulum dispositus ordinem cōplectat annoꝝ sine varietate et sine arte. Sunc aūt sex cicli. Postumus solaris incipiens in. vj. kalendas martij i festo mathie. Postās er. xxviij. annis ꝓtinēs cōcurrentes et regulares solares et lrās dominicales. ānos bissextiles ⁊ ꝓmunes. Scōus

est ciclus decēnouenalis. ꝯstās ex. xix. ānis et īcipit a ianuario ꝯtinēs ī se aureū numerū ⁊ claues terminoꝝ. Tertiꝰ ē ciclus lunaris incipiēs silr a ianuario hñs. xix. annos. Incipit āt. iiij. āno cicli decēnoualis. Hūc iuenerūt romani vt scirēt q̄ hora luna a sole accēderet. Sz qꝛ ꝓcessu tpis h̄ iuētio falsificata ē. nihil opamur ſm hūc ciclū. Quartus ē epactalis īcipiēs. v. kl. septēbris. hñs silr ānos. xix. ꝯtinēs ī se regl̄ares lunares et epactas ⁊ ānos cōes ⁊ embolismales. Quītus ē ciclus magnꝰ ꝯstās ex q̄ngētis trigīta duobꝰ ānis. Vel ſm alios q̄ngētis trigīta ānis. ſm quez formatur tabula dyonisij. Sextꝰ est ciclus inditionalis ꝯstans ex. xv. ānis ⁊ ꝯtinet inditōes. Romani eī qꝛ difficile erat de remotis mūdi ptibꝰ vēire singulis ānis romā ad soluēda tributa ꝑ eos ꝓuincijs indicta. statuerunt q̄ saltē singulis q̄nquēnijs soluerent. ita q̄ ꝑmo q̄nquēnio apportarēt ꝑ tributo ferrū ꝑ fabricandis armis. In scdo q̄nquēnio argētū ꝑ stipēdijs militibus erogādis. In tertio aurū pro simulacris fabricādis. et sic sp post aurū qd̄ in anno. xv. ferebat incipiebat q̄nquenniū q̄ ferrū iterꝫ soluebat. et fic erat q̄i q̄dā circulus tpis. Quia ergo romani sic fieri indixerūt. ideo illi āni indicio nūcupati sūt. d̄ quo dictū ē supra. Premissum āt spaciū. v. ānorū vocatū est lustrū. qꝛ veniētibꝰ nūcijs ꝓuinciaꝝ cū tributo cū cereis ⁊ alijs p̄ciosis sūptibꝰ vrbem lustrabāt.

Finalis conclusio huius libri.

Nemo in hoc opere diuina officia sufficienter existimet eē exposita. ne forte opus extollēdo hūanū diuinū improuide extenuet sacramētū. In diuinis nāq̄z officijs p̄sertim misse tot ⁊ tāta sūt inuoluta misteria. vt nemo nisi ꝑ vnctionez edoctus ea sufficiat explicare Quis enī nouit ordinē celi et ponet rōnes eiꝰ in terra. Scrutator q̄ppe maiestatis opprimet a gl̄a. Ego vo nō p̄ualēs lippientibꝰ oculis solē ī rota ꝯspicere. tāti misterij maiestatē q̄i ꝑ speculuz ī enigmate mihi visus sum intueri. nec penetrās ad īteriora cenaculi. sed p̄ foribꝰ assidēs ī vestibulo egi diligent̄ vt potui nō sufficient̄ vt volui. cū ī hūanis inuētionibꝰ nil sit ex dī pte pfectuz. Nēpe ꝓpt̄ īnumeras atz īeuitabiles negocōrū aplice sedis iniūctas. necessitudines. q̄tidie more fluctuū emergētes. q̄ studentis et ad supiora tēdētis obtundūt animū. q̄si ꝑplexus atz varijs et ineuitabilibꝰ irretitus nexibus vacare ad plenū nequiui vt vellez q̄nimo vix valui meditata dictare nedū cōcipere meditāda. Nam cuiusq̄z animꝰ ad plura diuisus fit ꝑfecto ad singula minor. Quocirca nō solū benignū sedulo īploro lectorē. verūetiā liberū desidero correctorē. Enimuero negare nequeo. q̄n plura inserta sint in h̄ opusculo q̄ possūt iusto iudicio nulla temeritate culpari. Verū si q̄d forte laude dignū reperiet̄ in eo diuine grē penitus ascribat̄. Nā omne datū optimū. et oēdonū ꝑfectū desursū est descendēs a patre luminū. Si q̄d vo indignū. insufficiētie deputet̄ hūane. Nam corpꝰ qd̄ corrumpit̄ aggrauat aīaz. et depmit terrena inhabitatio sensum mlta cogitantē. Aut siq̄dem ꝓprie aut eoꝝ fortassis q̄ꝝ dicta plerūq̄z potiꝰ recitando q̄z approbando hic introducta noscutur. Hec enim tam ex diuersis aliorum libellis ⁊ commētarijs more mellificantis apis q̄z ex his q̄ mihi diuina grā ꝓpinauit fructuose collegi. et hanc doctrinā interno fluentem nectare. velut fauū mellis in diuinis officijs speculari volentibꝰ diuino suffultus ꝓsidio ꝓpinaui. hāc solū apd̄ hoīes ex ingenti perpesso labore mercedem expectans. vt apud misericordissimum iudicez pro peccatis meis deuotas orationes effūdant.

Explicit rationle diuinoꝝ officioꝝ Impressum argentine Anno domini. M. cccc. lxxxvj. Finituz quinta feria post diem sancti kiliani.

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU
Inc. 160 4°
INKUNABUŁY